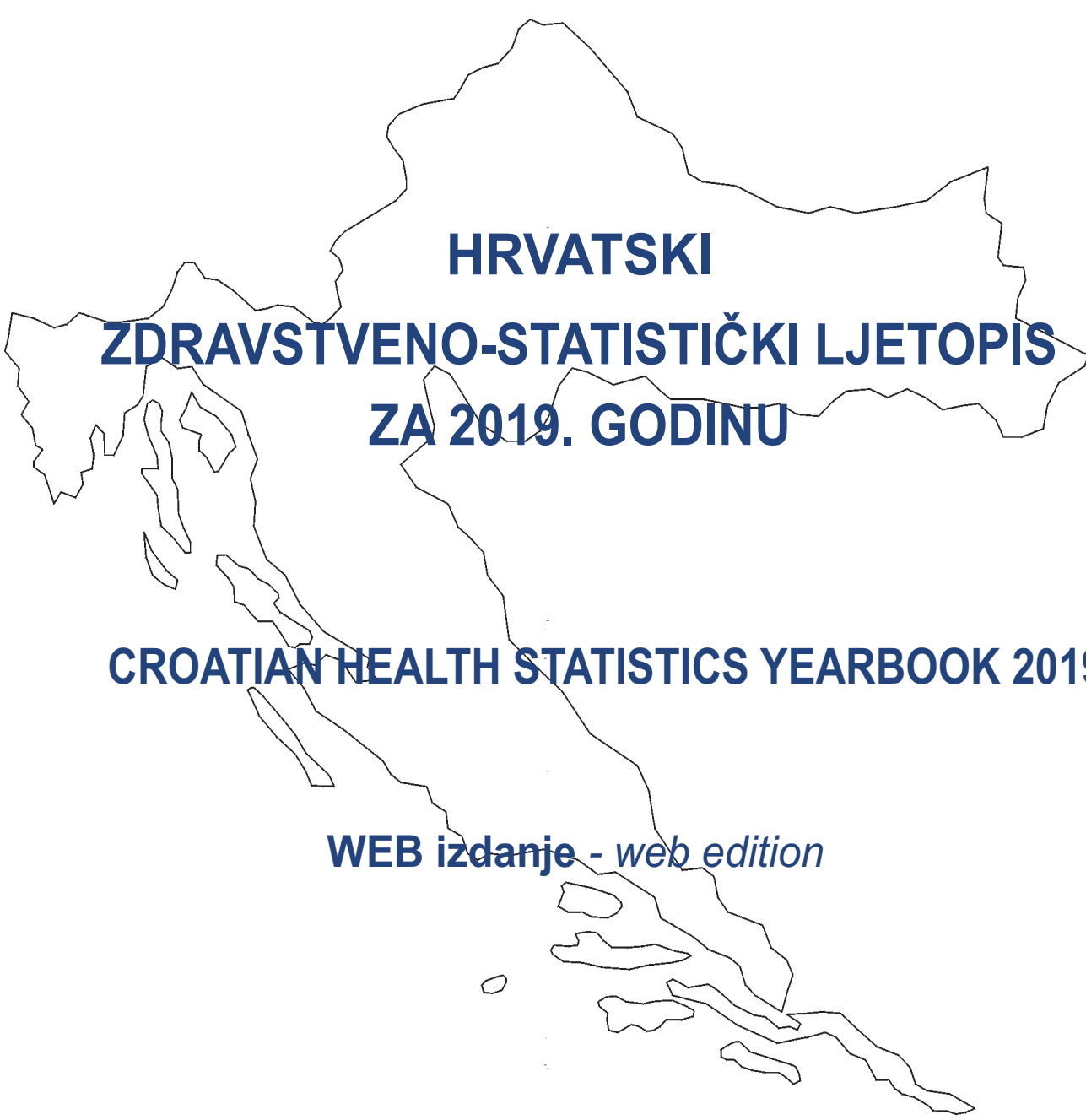




**HRVATSKI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO  
CROATIAN INSTITUTE OF PUBLIC HEALTH  
KROATISCHES INSTITUT FÜR ÖFFENTLICHE GESUNDHEIT**

A large, light gray outline map of Croatia serves as a background for the title text.

**HRVATSKI  
ZDRAVSTVENO-STATISTIČKI LJETOPIŠ  
ZA 2019. GODINU**

**CROATIAN HEALTH STATISTICS YEARBOOK 2019**

**WEB izdanje - *web edition***

**HRVATSKI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO**  
**CROATIAN INSTITUTE OF PUBLIC HEALTH**

**HRVATSKI**  
**ZDRAVSTVENO-STATISTIČKI**  
**LJETOPIS ZA 2019. GODINU**

**CROATIAN HEALTH STATISTICS**  
**YEARBOOK 2019**

**Zagreb, 2020.**

---

Izdavač - *Publisher:*

HRVATSKI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO  
- *Croatian Institute of Public Health* -

Rockefellerova 7  
10 000 ZAGREB  
HRVATSKA - Croatia

Urednici - *Editors:*

doc. dr. sc. Ranko Stevanović, prim. dr. med.  
doc. dr. sc. Krunoslav Capak, prim. dr. med.  
doc. dr. sc. Tomislav Benjak, dr. med.

Za poglavlje o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata  
dr. sc. Kornelije Brkić, dr. med.



Prijevod - *Translated by:*

Ana Remetin, univ. spec. philol.  
Lea Šušić, prof.  
Lovorka Perković, prof.

Priprema za tisak - *Publishing editor:*

Mario Hemen, ing.

---

Zagreb, 2020.

ISSN 1331-2502

Dodatne obavijesti i podaci: [www.hzjz.hr](http://www.hzjz.hr) – *Additional information and data*

---

Pri korištenju podataka obavezno navesti izvor  
- *The users of this report are requested to quote the source of information*

# SADRŽAJ - Table of Contents

<b>PREGOVOR - Foreword</b> . . . . .	<b>5</b>
<b>UVOD</b> . . . . .	<b>9</b>
<b>Introduction</b> . . . . .	<b>18</b>
<b>I STANOVNIŠTVO I VITALNI DOGAĐAJI – Population and Vital Events</b> . . . . .	<b>27</b>
<b>II ZDRAVSTVENE USTANOVE I RADNICI U ZDRAVSTVU - Health Facilities and Health Personnel</b> . . . . .	<b>61</b>
<b>III PRIMARNA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA - Primary Health Care</b> . . . . .	<b>71</b>
- Primarna zdravstvena zaštita zbirno - <i>Primary Health Care Summary</i> . . . . .	73
- Djelatnost opće medicine - <i>General Medical Service</i> . . . . .	81
- Djelatnost zdravstvene zaštite dojenčadi i male djece - <i>Infant and Young Child Health Service</i> . . . . .	88
- Djelatnost medicine rada - <i>Occupational Medical Service</i> . . . . .	96
- Djelatnost zdravstvene zaštite žena - <i>Women's Health Service</i> . . . . .	107
- Djelatnost hitne medicine - <i>Emergency Medical Service</i> . . . . .	115
- Djelatnost za zaštitu i liječenje usta i zubi - <i>Dental and Oral Health Service</i> . . . . .	124
- Djelatnost zdravstvene zaštite školske djece, mladeži i studenata - <i>School Health Service</i> . . . . .	128
- Zdravstvena njega u kući - <i>Home Care Service</i> . . . . .	142
- Patronažna djelatnost - <i>Health Visitors Service</i> . . . . .	145
<b>IV SPECIJALISTIČKO - KONZILIJARNE TE OSTALE DJELATNOSTI - Specialist Consulting and Other Activities</b> . . . . .	<b>147</b>
- Specijalističko-konzilijarna djelatnost - <i>Specialist Consulting Activities</i> . . . . .	149
- Mikrobiološka dijagnostika u 2019. godini - <i>Microbiological Diagnostics in 2019</i> . . . . .	159
- Osjetljivost bakterijskih izolata na antibiotike u Hrvatskoj - <i>Antibiotic Susceptibility/Resistance of Bacterial Isolates in Croatia</i> . . . . .	164
- Djelatnost za transfuziju krvi - <i>Blood transfusion Service</i> . . . . .	168
<b>V ZARAZNE BOLESTI, CIJEPLJENJE I MIKROBIOLOŠKA DIJAGNOSTIKA - Infectious Diseases, Immunization and Microbiological Diagnostics</b> . . . . .	<b>171</b>
- Zarazne bolesti u Hrvatskoj u 2019. godini - <i>Infectious Diseases in Croatia in 2019</i> . . . . .	174
- HIV/AIDS u Hrvatskoj – <i>HIV/AIDS in Croatia</i> . . . . .	177
- Epidemiologija tuberkuloze - <i>The Epidemiology of Tuberculosis</i> . . . . .	180
- Izvršenje programa obvezatnog cijepljenja u Hrvatskoj u 2019. godini - <i>Compulsory Immunization Schedule in Croatia in 2019</i> . . . . .	185
- Bakteriološka dijagnostika tuberkuloze u 2019. godini - <i>Bacteriological Diagnostics of Tuberculosis in 2019</i> . . . . .	192
<b>VI STACIONARNA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA, DNEVNA BOLNICA, JEDNODNEVNA KIRURGIJA I BOLNIČKA HEMODIJALIZA - Inpatient Health Care, Hospital Day Care, Day Care Surgery and Hospital Hemodialysis</b> . . . . .	<b>195</b>
- Stacionarna zdravstvena zaštita – <i>Inpatient Health Care</i> . . . . .	197
- Dnevna bolnica, jednodnevna kirurgija i bolnička hemodijaliza - <i>Hospital Day Care, Day Care Surgery and Hospital Hemodialysis</i> . . . . .	237
<b>VII PORODI I POBAČAJI - Childbirths and Abortions</b> . . . . .	<b>251</b>
- Porodi u zdravstvenim ustanovama u Hrvatskoj u 2019. godini - <i>Childbirths in Health Institutions in Croatia in 2019</i> . . . . .	253
- Pobačaji u Hrvatskoj u 2019. godini - <i>Abortions in Croatia in 2019</i> . . . . .	262
<b>VIII REGISTRI KRONIČNIH BOLESTI - Chronic Diseases Registries</b> . . . . .	<b>273</b>
- Registar za rak - <i>Croatian Cancer Registry</i> . . . . .	275
- Registar za psihoze Hrvatske - <i>Croatian Psychoses Registry</i> . . . . .	277
- Registar izvršenih samoubojstva Hrvatske – <i>Croatian Committed Suicides Registry</i> . . . . .	281
- Registar osoba liječenih zbog zlorabe psihoaktivnih droga i rad službi za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnika - <i>Croatian Registry of Treated Psychoactive Drug Abusers and Activities in the Drug Addiction and Outpatient Treatment Services</i> . . . . .	284
- Zdravstvena zaštita mentalnog zdravlja, prevencija i izvanbolničko liječenje ovisnosti - <i>Mental Health Care, Addiction Prevention and Outpatient Treatment</i> . . . . .	292
- Hrvatski registar o osobama s invaliditetom - <i>Croatian Disabilities Registry</i> . . . . .	296
- Nacionalni registar osoba sa šećernom bolešću CroDiab - <i>National Diabetes Registry CroDiab</i> . . . . .	305
<b>IX POBOL I UZROCI SMRTI OSOBA STARIJE ŽIVOTNE DOBI - Morbidity and Causes of Death in the Elderly Population</b> . . . . .	<b>307</b>
<b>X ZDRAVSTVENA EKOLOGIJA - Environmental Health</b> . . . . .	<b>321</b>
- Praćenje razine TSH u krvi novorođenčadi – <i>Monitoring of Neonatal TSH Level</i> . . . . .	323
- Zdravstvena ispravnost i kakvoća namirnica i predmeta opće uporabe - <i>Food and Object of Common Use Safety and Quality</i> . . . . .	324
- Javna vodoopskrba u Hrvatskoj - <i>Public Water Supply in Croatia</i> . . . . .	330
<b>XI FINANCIJSKI ZDRAVSTVENI POKAZATELJI RH ZA 2018. GODINU PREMA METODOLOGIJI SUSTAVA ZDRAVSTVENIH RAČUNA - Financial Health Care Indicators for Croatia in 2018 according to the System of Health Accounts Methodology</b> . . . . .	<b>337</b>
<b>XII MEDICINSKA OPREMA, OPERACIJSKE DVORANE I MEDICINSKI POSTUPCI U RH - Medical Equipment, Operation Rooms and Medical Procedures in Croatia</b> . . . . .	<b>347</b>
<b>XIII KREVETI U JEDINICAMA ZA POJAČANU NJEGU DOMOVA ZA STARIJE I NEMOĆNE I DOMOVA ZA PSIHIČKI BOLESNE ODRASLE OSOBE - Beds in Intensive Care Units of Homes for the Aged and Mental Health Care Homes</b> . . . . .	<b>355</b>
<b>XIV ZDRAVSTVENI POKAZATELJI HRVATSKIH BRANITELJA IZ DOMOVINSKOG RATA -</b> . . . . .	<b>357</b>

## AUTORI - Authors:

- I STANOVNIŠTVO I VITALNI DOGAĐAJI – Population and Vital Events**  
izv. prof. dr. sc. Urelija Rodin, prim. dr. med.  
dr. sc. Marijan Erceg, dr. med.  
Željka Draušnik, dr. med.  
Ivan Cerovečki, dr. med.  
Daria Jezdić, dipl. med. techn.  
Ana Miler Knežević, dipl. ing.  
Ružica Pleić, dipl. ing.  
Ana Vuletić, dipl. ing.  
Bosiljka Petruša  
Vinka Mariković
- II ZDRAVSTVENE USTANOVE I RADNICI U ZDRAVSTVU – Health Institutions and Health Staff**  
Mario Trošelj, dr. med.  
Renata Sim, dr. med. vet.  
Peter Đurđevac  
Anica Gogić
- III PRIMARNA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA – Primary Health Care**  
- **Djelatnost opće medicine – General Medicine Service**  
- **Djelatnost zdravstvene zaštite dojenčadi i male djece – Infant and Young Child Health Service**  
- **Djelatnost zdravstvene zaštite školske djece, mladeži i studenata – School Health Service**  
- **Djelatnost medicine rada – Occupational Health Service**  
- **Djelatnost zdravstvene zaštite žena – Women's Health Service**  
- **Djelatnost za zaštitu i liječenje usta i zubi – Dental-Stomatological Health Service**  
- **Kućna njega – Health Visitors Service and Home Care Service**  
doc. dr. sc. Ranko Stevanović, prim. dr. med.  
izv. prof. dr. sc. Urelija Rodin, prim. dr. med.  
dr. sc. Ivana Pavić Šimetin, dr. med.  
dr. sc. Dijana Mayer, dr. med.  
doc. dr. sc. Tomislav Benjak, dr. med.  
mr. sc. Marijana Radić Vuleta, dr. med. dent.  
Željka Draušnik, dr. med.  
Ivan Cerovečki, dr. med.  
Tamara Radošević, dr. med.  
Željka Sokolović Pavić, dr. med.  
Daria Jezdić, dipl. med. techn.  
Mario Hemen, ing.  
Alojz Radman bacc. med. lab. dijak.  
Jelena Kiš  
Mira Nakić  
Nada Prebeg  
Natalie Petreski
- **Djelatnost hitne medicine – Emergency Medical Service**  
prim. mr. Maja Grba-Bujević, dr. med.
- IV SPECIJALISTIČKO-KONZILIJARNE TE OSTALE DJELATNOSTI – Medical Specialist, Polyclinical and Other Activities**  
- **Broj pregleda u specijalističkim ordinacijama – Examination Totals by Medical Specialist Offices**  
prim. Sandra Mihel, dr. med.  
Ana Trajanoski, mag.med.techn.
- **Mikrobiološka dijagnostika – Microbiological Diagnostics**  
dr. sc. Blaženka Hunjak, dr. med.  
doc. dr. sc. Mario Sviben, dr. med.  
Stela Martić
- **Osjetljivost bakterijskih izolata na antibiotike u Hrvatskoj – Antibiotic Sensitivity of Bacterial Isolates**  
prof. dr. sc. Arjana Tambić-Andrašević, dr. med.
- **Djelatnost za transfuziju krvi – Blood Transfusion**  
Tihomir Očić  
Ana Hećimović, dr. med.  
doc. dr. sc. Irena Jukić, dr. med.
- V ZARAZNE BOLESTI I CIJEPLJENJE – Infectious Diseases and Immunization**  
- **Zarazne bolesti u Hrvatskoj – Infectious Diseases in Croatia**  
- **Epidemiologija tuberkuloze – The Epidemiology of Tuberculosis**  
prim. Goranka Petrović, dr. med.  
Zvezdana Lovrić Makarić, dr.med  
Iva Zrakić, ing.
- **Izvršenje programa obvezatnog cijepljenja u Hrvatskoj – Compulsory Immunization Schedule in Croatia**  
prim. dr. sc. Bernard Kaić, dr. med.  
Aleksandar Šimunović, dr. med.  
prim. Goranka Petrović, dr. med.  
Zvezdana Lovrić Makarić, dr.med.  
Ivan Radić, dipl. ing.  
Marica Glamočanin  
dr. sc. Sanja Kurečić Filipović, dr. med.  
Iva Pem Novosel, dr. med.  
Vesna Višekruna Vučina, dr. med.  
Iva Zrakić, ing.  
Martina Zajec, dipl. ing.  
Tomislav Vulić, dipl.ing.  
Vedrana Marić, dr. med.  
Maja Ilić, dr. med.
- **HIV/AIDS u Hrvatskoj – HIV/AIDS in Croatia**  
Tatjana Nemeth Blažić, dr. med.  
Petra Smoljo, dr. med.  
Srđan Golubović, mag. soc.  
Lana Kasumović, dipl. sanit. ing.  
Lana Blažević, dipl. sanit. ing.
- **Bakteriološka dijagnostika tuberkuloze – Bacteriological Diagnostics of Tuberculosis**  
dr. sc. Ljiljana Žmak, dr. med.  
dr. sc. Mihaela Obrovac, mag. med. biochem  
Dubravka Sedmak, ing  
Iva Gmajnički Šupica, ing

- VI STACIONARNA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA, DNEVNA BOLNICA, JEDNODNEVNA KIRURGIJA I BOLNIČKA HEMODIJALIZA – Inpatient Health Care, Hospital Day Care, Day Care Surgery and Hospital Hemodialysis**  
- **Stacionarna zdravstvena zaštita – Inpatient Health Care**  
- **Dnevna bolnica, jednodnevna kirurgija i bolnička hemodijaliza – Hospital Day Care, Day Care Surgery and Hospital Hemodialysis**  
prim. Sandra Mihel, dr. med.  
Ana Trajanoski, mag. med. techn.  
Mira Nakić
- VII PORODI I POBAČAJI – Childbirths and Abortions**  
- **Porodi – Childbirths**  
izv. prof. dr. sc. Urelija Rodin, prim. dr. med.  
Željka Draušnik, dr. med.  
Ivan Cerovečki, dr. med.  
Daria Jezdić, dipl. med. techn.
- **Pobačaji – Abortions**  
Željka Draušnik, dr. med.  
izv. prof. dr. sc. Urelija Rodin, prim. dr. med.
- VIII REGISTRI KRONIČNIH BOLESTI – Chronic Diseases Registries**  
- **Registar za rak – Croatian Cancer Registry**  
dr. sc. Mario Šekerija, dr. med.  
Ljubica Bubanović  
Petar Novak  
Petra Čukelj, mag. psych.
- **Registar za psihoze Hrvatske / Registar izvršenih samoubojstava Hrvatske – Croatian Psychoses Registry / Croatian Committed Suicides Registry**  
Maja Silobričić Radić, dr. med.  
Ivana Vidović, bacc. san. ing.  
Ivana Švigir, bacc. san. ing.  
Vinka Marinković
- **Registar osoba liječenih zbog zlorabe psihoaktivnih droga i rad službi za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnika – Croatian Registry of Treated Psychoactive Drug Abusers and Activities in the Drug Addiction and Outpatient Treatment Services.**  
Dragica Katalinić, dr. med.  
Andreja Huskić  
prof. dr. sc. Danijela Štimac Grbić, dr. med.
- **Hrvatski registar o osobama s invaliditetom – Croatia's Disabilities Registry**  
doc. dr. sc. Tomislav Benjak, dr. med.  
Natalie Petreski  
Manuela Radošević  
Martina Ivanić, bacc. sestrinstva
- **Registar akutnog infarkta miokarda i akutnog koronarnog sindroma za Grad Zagreb – Zagreb City Acute Myocardial Infarction and Acute Coronary Syndrome Registry**  
prim. dr. sc. Inge Heim, dr. med.  
doc. prim. dr. sc. Mario Ivanuš, prof. v. š.  
doc. prim. dr. sc. Goran Krstačić, prof. v. š.
- **Nacionalni registar osoba sa šećernom bolešću CroDiab – National Diabetes Registry CroDiab**  
dr. sc. Tamara Poljičanin, dr. med.
- IX POBOL I UZROCI SMRTI OSOBA STARIJE ŽIVOTNE DOBI – Morbidity and Causes of Death in the Elderly Population**  
doc. dr. sc. Tomislav Benjak, dr. med.  
prim. Sandra Mihel, dr. med.  
Vesna Štefančić, dr. med.  
Ana Trajanoski, mag. med. techn.  
Vanja Grilec
- X ZDRAVSTVENA EKOLOGIJA – Environmental Health Service**  
- **Praćenje razine TSH u krvi novorođenčadi – Monitoring of Neonatal TSH Level**  
izv. prof. dr. sc. Jasna Pucarín-Cvetković, dipl. ing.
- **Zdravstvena ispravnost i kakvoća namirnica i predmeta opće uporabe – Food and Object of Common use Safety and Quality**  
doc. dr. sc. Krunoslav Capak, prim. dr. med.  
Pavle Jeličić, dr. med. univ. mag. admin. sanit.  
dr. sc. Andreja Barištin, dr. med.  
Gordana Janton
- **Javna vodoopskrba u Hrvatskoj – Public Water Supply In Croatia**  
dr. sc. Magdalena Ujević Bošnjak, dipl. ing.  
Filip Gajšak, mag. ing. geol.
- XI FINANCIJSKI ZDRAVSTVENI POKAZATELJI RH PREMA METODOLOGIJI SUSTAVA ZDRAVSTVENIH RAČUNA – Financial Health Care Indicators for Croatia according to the System of Health Accounts Methodology**  
dr. sc. Ana Ivičević Uhernik, dr. med.  
Tanja Mišić, dipl. oec.
- XII MEDICINSKA OPREMA, OPERACIJSKE DVORANE I MEDICINSKI POSTUPCI U RH – Medical Equipment, Operation Theatres and Medical Procedures in Croatia**  
Renata Sim, dr. med. vet.  
Mario Trošelj, dr. med.  
Peter Đurđevac
- XIII KREVETI U JEDINICAMA ZA POJAČANU NJEGU DOMOVA ZA STARIJE I NEMOĆNE I DOMOVA ZA PSIHIČKI BOLESNE ODRASLE OSOBE – Beds in Intensive Care Units of Homes for the Aged and Mental Health Care Homes**  
dr. sc. Ana Ivičević Uhernik, dr. med.  
Renata Sim, dr. med. vet.
- XIV ZDRAVSTVENI POKAZATELJI HRVATSKIH BRANITELJA IZ DOMOVINSKOG RATA**  
Doc. dr. sc. Krunoslav Capak, dr. med.  
dr. sc. Kornelije Brkić, dr. med.  
doc. dr. sc. Tomislav Benjak, dr. med.  
dr. sc. Ivana Pavić Šimetin, dr. med.  
dr. sc. Marijan Erceg, dr. med.  
Verica Kralj, dr. med.  
Maja Silobričić Radić, dr.med.  
prim. Sandra Mihel, dr.med.  
Ivana Brkić Biloš, dr. med.  
dr. sc. Mario Šekerija, dr. med.  
Srđan Golubović, mag. soc.

---

## Predgovor

---

Publikacija Hrvatski zdravstveno-statistički ljetopis sadrži najvažnije podatke i pokazatelje o radu zdravstvenih službi u sustavu zdravstva kao i pokazatelje o zdravstvenom stanju hrvatske populacije te nekih vulnerabilnih njenih dijelova. Svi podaci prikupljaju se iz zdravstvenih ustanova i ordinacija s čitavog područja Hrvatske, bez obzira na vrstu vlasništva i vrstu zdravstvenog osiguranja pojedinca. Zdravstveni pokazatelji, koji ne ukazuju samo na aktualno stanje već omogućuju praćenje kretanja pojedinih sastavnica, nužni su za ocjenu funkcioniranja i učinkovitosti zdravstvenog sustava i temelj su procesa zdravstvenog planiranja na nacionalnoj i lokalnoj razini. Rad na razvoju i kvaliteti zdravstvenih pokazatelja iz cjelokupne bolničke i izvanbolničke zdravstvene djelatnosti odvija se u uskoj suradnji sa županijskim zavodima za javno zdravstvo.

U cilju dosizanja najviših kriterija valjanosti, uključujući točnost, pravovremenost, operabilnost, izvornost i normiranost podataka, konvencionalni način prikupljanja informacija na individualnim obrascima i izvješćima postupno ustupa mjesto razmjeni podataka u elektroničkom obliku, što će doprinijeti bržoj objavi i razmjeni informacija.

Danas Hrvatski zavod za javno zdravstvo raspolaže respektabilnim bazama podataka kao i specifičnim javnozdravstvenim registrima. Razvojni izazovi usmjereni su izgradnji jedinstvenog javnozdravstvenog sustava statističkih podataka i pokazatelja povezanog sa zdravstvenim informacijskim sustavom kao i informacijskim sustavima suradnih resora, te sudjelovanju u informatizaciji cjelokupnog zdravstvenog sustava, pripremi prijedloga novih programa obrade podataka, standardizaciji u izvješćivanju i edukaciji zdravstvenog osoblja u svrhu dobivanja pouzdanih i kvalitetnih zdravstvenih pokazatelja.

Ovaj je ljetopis usklađen s rokovima Godišnjeg provedbenog plana statističkih aktivnosti Republike Hrvatske. Sva istraživanja nakon svibnja tekuće godine objavljuivat će se naknadno u definiranim rokovima i postati integralni dio sljedećeg izdanja ljetopisa.

Nadamo se da će publikacija svim korisnicima biti vrijedan izvor podataka o zbivanjima u zdravstvenom sustavu, kao i o zdravstvenom stanju hrvatske populacije.

Ravnatelj

---

## Foreword

---

*Croatian Health Service Yearbook contains the most important data and indicators concerning the work of health services within the health care system, as well as health condition indicators for the Croatian population and selected population groups. All data is collected from health facilities and practices throughout Croatia, regardless of the type of ownership of the institution or health insurance of the individual. Health indicators not only point out the actual condition, but also enable monitoring of the trends of given indicators. They are indispensable for the evaluation of the work and efficiency of the health care system, and serve as the grounds for health care planning at national and local levels. The work on development and quality of health indicators in the overall hospital and outpatient health activity is conducted in close cooperation with regional institutes of public health.*

*Traditional collection of information from separate forms and reports is gradually being replaced by electronic data exchange aimed at achieving the highest validity criteria, including accuracy, timeliness, operability, data authenticity and standardization, which will enhance publication speed and information exchange.*

*Croatian Institute of Public Health currently has at its disposal respectable databases and specific public health registries. Developmental challenges aim for creating a unique system of public health statistics and indicators integrated within the health information system and associated information systems, informatizing the overall health care system, drafting proposals for new data processing programmes, report standardization, as well as training health professionals in obtaining reliable and high-quality health indicators.*

*This yearbook has been harmonized with target dates set by the Annual Implementation Plan of Statistical Activities of the Republic of Croatia. Research completed after May of the current year will be published successively within defined time-limits and integrated in the following yearbook edition.*

*We hope all our users will recognize this publication as a valuable source of information on the trends in the health care system and health condition of the Croatian population.*

Director



---

---

# UVOD

## *Introduction*

---

---





**UVOD**

Publikacija "Hrvatski zdravstveno-statistički ljetopis" temelji se na podacima prikupljenim iz zdravstvenog sustava čitave države. Podaci omogućuju uvid u organizaciju i kadrovsku strukturu u zdravstvenoj zaštiti, rad i iskorištenost zdravstvenih kapaciteta kao i u neke pokazatelje zdravstvenog stanja stanovništva. Za prikaz zdravstvenog stanja odabrani su i neki indikatori prema metodologiji Svjetske zdravstvene organizacije kao i usporedni podaci s drugim zemljama središnje Europe.

Zdravstvena zaštita i zdravlje stanovništva ne ovise isključivo o djelovanju zdravstvenog sustava i ne mogu se promatrati odvojeno od demografskih, gospodarstvenih i ekoloških pokazatelja, te obrazovne strukture stanovništva.

Stoga su u publikaciji prikazane i neke demografske i društvene značajke zemlje.

**Demografske i društvene značajke Hrvatske**

Prema Popisu stanovništva, kućanstava i stanova 2011. godine u Hrvatskoj je prebivalo 4,284.889 stanovnika, a prema procjenama sredinom 2019. godine 4,065.253 stanovnika. Na ukupno kretanje broja stanovnika utjecalo je dugogodišnje smanjivanje broja rođenih, porast smrtnosti mlađih dobnih skupina tijekom rata i negativni migracijski trendovi u prošlom desetljeću. Od 1991. godine Hrvatska ulazi u depopulacijsku fazu prirodnog kretanja. U 2019. godini je rođeno 36.135 djece, umrle su 51.794 osobe te je umrlih više nego živorođenih za 15.659 stanovnika. Natalitetna stopa je iznosila 8,9/1.000, mortalitetna 12,7/1.000, stopa općeg fertiliteta 42/1.000, a negativna stopa prirodnog kretanja - 3,9. Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, u 2019. godini je očekivano trajanje života za oba spola 78,5 godina, za žene 81,6 godina, a za muškarce 75,4 godine. U 2019. godini je umrlo 143 dojenčadi ili 4,0/1.000 živorođenih. Najučestaliji uzroci dojenačkih smrti u Hrvatskoj su stanja iz perinatalnog razdoblja i kongenitalne anomalije.

U Hrvatskoj su u 2019. godini zabilježene 51.794 umrle osobe. Vodeći uzrok smrti su cirkulacijske bolesti od kojih su umrle 22.020 osobe (stopa smrtnosti 541,7/100.000). Od novotvorina, druge po redu skupine bolesti iz koje se izdvajaju vodeći uzroci smrti, umrlo je 13.718 osoba (stopa smrtnosti 337,5/100.000). Tri četvrtine svih uzroka smrti u Hrvatskoj je iz ove dvije skupine bolesti, a preostale smrti odnose se na bolesti endokrinog sustava (stopa smrtnosti 99,2/100.000), ozljede i otrovanja (stopa smrtnosti 69,2/100.000), bolesti, bolesti dišnog sustava (stopa smrtnosti 56,9/100.000) i druge manje zastupljene uzroke.

U 2019. godini umrlo je 2.812 osoba nasilnom smrću, od čega je 75,1 % nastalo nesretnim slučajem (stopa smrtnosti 52,0/100.000), samoubojstvom (stopa smrtnosti 14,3/100.000) i ubojstvom (0,8/100.000). Vodeći uzrok među nesretnim slučajevima su padovi (stopa smrtnosti 30,8/100.000), prometne nesreće (8,8/100.000), otrovanja (stopa smrtnosti 2,4/100.000), ugušenja (stopa smrtnosti 2,0/100.000), utapanja (stopa smrtnosti 1,9/100.000).

**Načela i organizacija zdravstvene zaštite**

Temeljni ciljevi zdravstvene politike su ne samo produživanje očekivanog trajanja života, već i poboljšanje kvalitete življenja. Osim daljnjeg unaprjeđenja i razvoja zdravstvene službe, to uključuje i napore promicanja zdravijih načina življenja, smanjenje ili eliminaciju zdravstvenih rizika koji se mogu spriječiti te poboljšanje kvalitete življenja

kroničnih bolesnika i osoba s invaliditetom.

**Ustanove koje obavljaju zdravstvenu djelatnost** su zdravstvene ustanove u državnom vlasništvu, odnosno vlasništvu županija te zdravstvene ustanove u privatnom vlasništvu. U državnom vlasništvu su klinički bolnički centri, kliničke bolnice i državni zdravstveni zavodi. U vlasništvu županija su opće i specijalne bolnice, domovi zdravlja, poliklinike, ljekarne, ustanove za hitnu medicinsku pomoć, za zdravstvenu njegu u kući te županijski zavodi za javno zdravstvo.

Tijekom 2002. godine započeo je proces udruživanja domova zdravlja zbog čega se njihov broj, smanjivao sa 120 u 2001. na 49 u 2019. godini. Od 76 bolničkih ustanova i lječilišta, jedanaest specijalnih bolnica i pet lječilišta nalaze se u privatnom vlasništvu.

Krajem 2019. godine registrirano je ukupno 4.756 jedinica privatne prakse (ordinacije, laboratoriji, privatna praksa ljekarnika, privatna praksa fizioterapeuta i zdravstvene njege u kući).

**SAŽETAK**

U sustavu zdravstva Republike Hrvatske krajem 2018. godine bilo je zaposleno ukupno 72.577 zdravstvenih radnika i suradnika (2018. - 71.506). Administrativnih radnika bilo je 5.622, a tehničkih 11.225 ili ukupno 16.847 (2018. - 16.397).

U strukturi ukupno zaposlenih zdravstvenih radnika i suradnika najveći je udio onih srednjeg stupnja stručnog obrazovanja, 46,1%, udio onih visokog stupnja stručnog obrazovanja je 34,0%, višeg obrazovanja 19,0% a nižeg stupnja stručnog obrazovanja 0,9%.

Broj doktora medicine sa zaposlenjem u zdravstvu iznosio je 15.318, što je povećanje u odnosu na 2018. godinu za 1,8% (2017. - 15.047). Žena je među ukupno zaposlenim doktorima medicine 63,2%. Unutar osnovnih stručnih kategorija, najviše je žena u skupini doktora medicine koji nemaju niti su započeli specijalističko usavršavanje, 69,7% te među onima koji su na specijalističkom usavršavanju, 68,1%. U ukupnom broju liječnika specijalista je 64,7%.

Krajem 2019. u odnosu na 2018. godinu, kada je bio 3.765, broj doktora dentalne medicine je nešto veći, 3.847. Žena među doktorima dentalne medicine je 66,6%, a specijalista je 13,4%.

Krajem 2019. godine broj magistara farmacije bio je 2.986 (2018. - 2.929), broj magistara medicinske biokemije je 497, gotovo kao u 2018. godini kad ih je bilo 498.

Trend povećanja odnosi se i na ostale zdravstvene radnike visokog stupnja stručnog obrazovanja (2.020 prema 1.873 u 2018).

Najbrojniju profesionalnu skupinu unutar zdravstva čine medicinske sestre - medicinski tehničari, kojih je 31.555, što je 43,5% od ukupno zaposlenih zdrav. radnika i suradnika. U skupini med. sestara-tehničara, 12,1% su muškarci.

Prema podacima o zanimanju tj. prema radnom mjestu, koje dostavljaju zdravstvene organizacijske jedinice, medicinskih sestara visokog stupnja stručnog obrazovanja bilo je 325, prvostupnika/prvostupnica sestrištva 8.017, a onih sa srednjim stupnjem stručnog obrazovanja 24.989. Podaci o broju medicinskih sestara ne uključuju primalje, kojih je krajem 2019. godine bilo 1.776.

Prema pristiglim izvješćima, u djelatnostima **PRIMARNE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE** u najužem smislu, koju čine

djelatnost opće/obiteljske medicine i djelatnost za zdravstvenu zaštitu dojenčadi i male djece, u Republici Hrvatskoj u 2019. godini ukupno je radilo 2.439 timova u punom radnom vremenu, a 8 timova u djelomičnom radnom vremenu. Od 2.465 liječnika bilo je 1.336 specijalista svih specijalnosti (od njih, 984 su specijalisti opće/obiteljske medicine, 263 specijalisti pedijatrije, 31 specijalisti medicine rada, 36 specijalisti školske medicine i 22 specijalisti ostalih specijalnosti). Ostalih zdravstvenih djelatnika bilo je: VŠS 94, SSS 2.362. U odnosu na 2018. godinu, u 2019. godini broj liječnika specijalista u primarnoj zdravstvenoj zaštiti ukupno je manji za 5,1%, od toga je broj specijalista obiteljske medicine manji je za 4,7%, pedijatrije manji je za 7,1%, medicine rada manji za 8,8%, školske medicine manji za 10,0%, dok se broj ostalih specijalista povećao za 22,2%. Broj zdravstvenih djelatnika VŠS veći je za 13,3%, a zdravstvenih djelatnika SSS manji je za 4,8%. U skrbi timova primarne zdravstvene zaštite u 2019. godini zabilježeno je 4.357.406 osiguranika od kojih je bilo 3.310.976 korisnika (76,0% od ukupnog broja osiguranika). U odnosu na 2018. godinu, iskazani broj osiguranika i korisnika smanjen je, vjerojatno zbog manjeg broja pristiglih izvješća. U djelatnosti opće/obiteljske medicine, u 2019., zdravstvenu zaštitu koristilo je 75,6% osiguranika, a u djelatnosti za zdravstvenu zaštitu dojenčadi i male djece 80,6%, što je neznatno manje nego prethodne godine.

U 2019. godini zabilježeni broj posjeta u liječničkim ordinacijama bio je 39.645.165, ili za 2,1% manje nego u odnosu na 2018. godinu. Broj pregleda u kući tijekom 2019. godine iznosi 299.129 što je za 6,3% manje nego u 2018. godini. U 2019. godini bilo je 12.101 kućnih posjeta bez pregleda ili za 3,4% manje u odnosu na 2018. godinu.

U 2019. godini, redoslijed udjela utvrđenih bolesti i stanja zabilježenih u djelatnostima opće/obiteljske medicine i djelatnosti za zdravstvenu zaštitu dojenčadi i male djece nije se značajnije promijenio u odnosu na prethodnu godinu:

1. Bolesti dišnog sustava (1.661.719 ili 17,7% od ukupnog broja utvrđenih bolesti i stanja) među kojima prednjače akutne infekcije gornjeg dijela dišnog sustava,
2. Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva (992.030 ili 10,6%),
3. Bolesti srca i krvnih žila (919.949 ili 9,8%) od kojih je u 57,5% zabilježena hipertenzivna bolest,
4. Čimbenici koji utječu na stanja zdravlja i kontakte sa zdravstvenom službom (733.359 ili 7,8%),
5. Simptomi, znakovi, klinički i lab. nalazi nesvrstani drugamo (730.170 ili 7,8%).

Prema pristiglim izvješćima, u Republici Hrvatskoj, u **djelatnosti opće/obiteljske medicine**, u 2019. godini ukupno je radilo 2.199 doktora medicine, od toga 1.070 specijalista. Ostalih zdravstvenih djelatnika bilo je: VŠS 77 te SSS 2.113.

U 2019. godini zabilježeno je 3.957.616 osiguranika te 2.992.551 korisnika ili 75,6% od ukupnog broja osiguranika. U odnosu na 2018. godinu broj osiguranika se smanjio za 3,5%, a udio korisnika među osiguranicima manji je za 0,8%.

U djelatnosti opće/obiteljske medicine, u sveobuhvatnoj skrbi zabilježeno je 26.723 djece u dobi do sedam godina, što je 12,7% manje nego 2018. godine. U kurativnoj skrbi opće/obiteljske medicine bio je i najveći broj školske djece i mladeži (414.021), dok se preventivna skrb za njih provodila u zavodima za javno zdravstvo.

U 2019. godini zabilježeni broj posjeta u ordinacijama opće medicine bio je 37.161.299 ili za 1,9% manji u odnosu na 2018. godinu. Od toga je bilo 11.535.855 pregleda, 6,2%

manje nego 2018. godine. Prema broju doktora i osiguranika u djelatnosti, jedan tim skrbi u prosjeku za 1.820 osiguranika.

U djelatnosti opće/obiteljske medicine zabilježeno je 27.002 preventivna pregleda djece u dobi do sedam godina i to 10.590 preventivna pregleda dojenčadi te 17.121 preventivna pregleda djece u dobi 1-6 godina.

U 2019. godini, broj utvrđenih bolesti i stanja zabilježenih u djelatnosti opće/obiteljske medicine iznosi 8.349.727 ili 7,2% manje u odnosu na 2018. godinu.

Tijekom 2019. godine redoslijed i udio utvrđenih bolesti i stanja u djelatnosti opće/obiteljske medicine nije se značajno promijenio:

1. Bolesti dišnog sustava (1.267.672 ili 15,2% ukupnog broja utvrđenih bolesti i stanja),
2. Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva (985.305 ili 11,8%),
3. Bolesti srca i krvnih žila (919.230 ili 11,0%),
4. Simptomi, znakovi, klinički i lab. nalazi (609.644 ili 7,3%),
5. Čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakti sa zdravstvenom službom (602.147 ili 7,2%).

Slijede bolesti genitourinarnog sustava, endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma, bolesti kože i potkožnog tkiva te bolesti probavnog sustava.

U 2019. godini je u **djelatnosti zdravstvene zaštite dojenčadi i male djece** zabilježeno 299.346 preventivnih pregleda od kojih 152.701 pregleda dojenčadi (3,7 po dojenčetu) i 146.645 pregleda male djece (0,7 po malom djetetu).

Prema izvješću o pobolu, u 2019. je registrirano 826.989 bolesti i stanja u dobi 0-6 godina. Prema strukturi pobola redoslijed je uglavnom ostao neizmjenjen u odnosu na prethodne godine.

Najzastupljenije su bolesti dišnog sustava u udjelu od 37,3% (kao i u 2018. godini), slijede čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakti sa zdravstvenom službom u udjelu od 14,0% (13,8% u 2018. godini), simptomi, znakovi, ostali klinički i laboratorijski nalazi u udjelu od 11,1% (10,6% u 2018. godini), zarazne i parazitarne bolesti u udjelu od 11,0% (11,4% u 2018. godini), bolesti uha u udjelu od 7,3% (kao i u 2018. godini) te bolesti kože i potkožnog tkiva 6,2% (6,3% u 2018. godini).

U pobolu djece školske dobi je zabilježeno bolesti/stanja 224.235 (u 2018. godini 240.396). U školskoj dobi najzastupljenije su također bolesti dišnog sustava u udjelu od 38,2% (40,3% u 2018. godini), slijede simptomi, znakovi, ostali klinički i laboratorijski nalazi u udjelu od 12,9% (12,3% 2018. godini), zarazne i parazitarne bolesti u udjelu od 9,4% (10,0% u 2018. godini), bolesti kože i potkožnog tkiva u udjelu od 7,3% (7,0% u 2018. godini) te bolesti uha u udjelu od 6,9% (6,0% u 2018. godini).

**Preventivnu i specifičnu zdravstvenu zaštitu školske djece** provode liječnici školske medicine kao dio djelatnosti zavoda za javno zdravstvo. U službama je u školskoj godini 2018./2019. bilo zaposleno 171 liječnički tim, od toga 128 specijalista školske medicine, 32 liječnika na specijalizaciji te 11 liječnika opće medicine.

Prema programu sistematskih pregleda u školskoj godini 2018./2019. obavljeno je 42.737 pregleda prije upisa u prvi razred te 33.423 pregleda u petom razredu, odnosno obuhvaćeno je 83,1% učenika.

U osmom razredu osnovne škole pregledom i savjetovanjem o profesionalnoj orijentaciji obuhvaćeno je 99,3% učenika s 38.978 pregleda. Sistematski pregled u

prvom razredu srednje škole prošlo je 23.400 djece ili 60% generacije.

Sva su djeca u trećem razredu osnovne škole obuhvaćena probirom na poremećaje vida i vida na boje, a u šestom razredu obavljeno je 56.482 skrininga na razvojne i strukturalne poremećaje lokomotornog sustava.

U školskoj godini 2018./2019. obavljeno je 245.023 cijepjenja u osnovnoj i 6.426 u srednjoj školi (u prethodnoj godini 257.667 cijepjenja u osnovnoj i 4.492 u srednjoj školi).

Specifični dijelovi programa preventivne zdravstvene zaštite učenika, kojima se posvećuje osobita pozornost su zdravstveni odgoj i savjetovanišni rad. Savjetovaništa za djecu i mladež u kojima djeca, roditelji i profesori mogu zatražiti pomoć pri rješavanju najčešćih problema vezanih uz odrastanje i zdravlje djece, organizirana su kao poseban oblik rada i broj posjeta savjetovaništu značajno se povećao u odnosu na 1998. godinu. U školskoj godini 2018./2019. u osnovnoj školi je broj posjeta iznosio 112.641 (59.647 u 1998.), a u srednjoj školi 18.123 (18.195 u 1998.).

Nekim od oblika zdravstvenog odgoja obuhvaćeno je u školskoj godini 2018./2019. 160.293 učenika osnovnih i 37.024 srednjih škola.

Prema izvješćima iz **djelatnosti medicine rada** u 2019. godini radilo je 145 timova puno i 11 timova djelomično radno vrijeme. U djelatnosti je radilo 156 specijalista medicine rada, 5 specijalista drugih specijalnosti i 6 doktora opće medicine. U Hrvatskoj je u 2019. godini bilo prosječno 1.554.330 aktivnih osiguranika.

U djelatnosti medicine rada obavljeno je ukupno 530.990 pregleda. Od tog broja na preventivne preglede zaposlenih se odnosilo 74%, a ostalo na konzilijarne preglede vezane uz ocjenu radne sposobnosti i ostale preglede propisane zakonom i pravilnicima (vozači amateri, držanje i nošenje oružja i dr.). U 2019. broj prethodnih pregleda smanjio se za 15,5%, dok je broj periodičnih pregleda ostao gotovo isti u odnosu na prethodnu godinu. U porastu je broj konzilijarnih pregleda u svrhu ocjene radne sposobnosti (2019:1.274, 2018: 1.190), dok je broj pregleda radi utvrđivanja profesionalne bolesti u padu (2019:180, 2018:220).

U 2019. godini je zaprimljeno ukupno 18.138 prijava **ozljeda na radu** (15.079 na samom radnom mjestu) što je 3,2% manje nego u prethodnoj godini. Ukupna stopa ozljeda na radu u 2019. bila je 1.325,05/100.000, a stopa ozljeda na samom radnom mjestu 1.101,60/100.000. Najrizičnije djelatnosti s obzirom na stopu ozljeda na samom radnom mjestu (bez ozljeda na putu do/s posla) u 2019. godini bile su: opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša (2.291,2/100.000); poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo (1.631,0/100.000); prerađivačka industrija (1.545,9/100.000); građevinarstvo (1.400,9/100.000); opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija (1.313,5/100.000) i djelatnost zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (1.274,4/100.000).

Prema podacima iz prijave ozljeda na radu i izvješća Inspektorata rada Ministarstva rada i mirovinskog sustava u 2019. se dogodilo 48 smrtnih slučajeva na radu što je smanjenje za 4% u odnosu na prethodnu godinu (50 u 2018.) te je stopa povećana sa 3,50 na 3,51/100.000 aktivnih osiguranika. Od ukupnog broja smrtnih ozljeda 43 ih se dogodilo na radnom mjestu (3,08/100.000), a 5 na putu do/s posla. Najveći broj smrtnih ozljeda (bez ozljeda na putu do/s posla) bila je u građevinarstvu (12 slučajeva; 12,34/100.000);

U 2019. godini priznato je 135 profesionalnih bolesti. Od

toga se 76 priznatih profesionalnih bolesti (57%) odnosi na radnike oboljele od bolesti uzrokovanih izloženosti azbestu. Najveći broj profesionalnih bolesti zabilježen je u prerađivačkoj djelatnosti 75 (56%), u djelatnosti poljoprivrede šumarstva i ribarstva 25 (19%), djelatnosti građevinarstva 10 (7%) i u djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi 8 (6%). S obzirom na spol oboljelo je 99 muškaraca (73%) i 36 žena (27%).

Ukupna stopa obolijevanja u 2019. je 9,86 na 100.000 aktivnih osiguranika. Najviša stopa profesionalnih bolesti s obzirom na djelatnost, zabilježena je u djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva sa stopom od 49,43/100.000, u prerađivačkoj industriji 31,57/100.000, slijedi djelatnost rudarstvo i vađenje sa stopom od 23,98/100.000 i ostale uslužne djelatnosti sa stopom od 12,12/100.000.

U 2019. godini najčešće priznate profesionalne bolesti su bolesti dišnog sustava uzrokovane azbestom 55 (41%), sindromi prenaprezanja uzrokovani kumulativnom traumom 26 (19%), profesionalne bolesti uzrokovane vibracijama koje se prenose na ruke 16 (12%), također 16 (12%) priznatih mezotelioma pleure i zarazne i parazitske bolesti uzrokovane radom u djelatnostima gdje je dokazan povećan rizik zaraze 8 (6%).

**U djelatnosti zdravstvene zaštite žena** u 2019. godini u skrbi je bilo 1.704.990 žena. Od ukupnog broja žena koje su izabrale svog ginekologa u primarnoj zdravstvenoj zaštiti njih 524.218 ili 30,8% je u 2019. godini koristilo zdravstvenu zaštitu (32,6% u 2018.). Broj žena starijih od 15 godina koje su potencijalne korisnice, kao i broj žena fertile dobi, je u padu u odnosu na prethodne godine.

U djelatnosti zdravstvene zaštite žena u 2019. godini ukupno je, ugovorno s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje (HZZO), radilo 253 tima puno i 14 djelomično radno vrijeme. U usporedbi s 2018. godinom broj ugovornih timova s punim radnim vremenom smanjen je za 6, a s djelomičnim radnim vremenom povećan je za 2.

U primarnoj zdravstvenoj zaštiti žena posebice se prati zaštita trudnica. Broj pregleda po trudnici se znatno razlikuje po županijama te je u 2019. godini prosjek na razini cijele Hrvatske bio 7,4 pregleda po trudnici (7,5 u 2018.). Pri tome je potrebno uzeti u obzir činjenicu da određen broj trudnica, posebice onih s rizičnom trudnoćom zdravstvenu zaštitu ostvaruje u specijalističko-konzilijarnoj i bolničkoj zdravstvenoj zaštiti. Tijekom 2019. godine utvrđeno je ukupno 26.426 patoloških stanja u trudnoći, što je smanjenje od 5,9% u odnosu na 2018. godinu.

Prema izvješćima ordinacija primarne zdravstvene zaštite žena u 2019. godini (ugovorne i neugovorne) bilo je 10,2% više posjeta u svrhu planiranja obitelji i/ili propisivanja jednog od kontracepcijskih sredstava u odnosu na prethodnu godinu. Najčešće su propisivani oralni kontraceptivi 76,1% i intrauterini ulošci 16,4%.

U 2019. godini obavljeno je 463.711 preventivnih pregleda u primarnoj zdravstvenoj zaštiti žena (ugovorne i neugovorne ordinacije), stopa 538,9/1.000 žena fertile dobi što je smanjenje u odnosu na prethodnu godinu (553,3/1.000 U 2019. godini u zdravstvenoj zaštiti žena obavljeno je 34.017 preventivnih pregleda dojki od čega je bilo 8,1% onih s patološkim nalazom (smanjenje u odnosu na prethodnu 2018. godinu u kojoj je udio patoloških nalaza bio 10,5%).

U 2019. godini je uzeto 360.659 uzoraka za PAPA testove. Od ukupnog broja PAPA testova 9,8% bilo je patoloških (2018: 9,0%).

Najčešći razlozi zbog kojih su žene dolazile u ginekološku ordinaciju i koristile usluge izabranog ginekologa u primarnoj zdravstvenoj zaštiti u 2019. godini nisu se mijenjali u odnosu na protekle godine i to su najčešće bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa s udjelom od 47,3%, drugi čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom 32,4%, trudnoća, porođaj i babinje 9,1%, novotvorine 6,1%, te zarazne i parazitarne bolesti 3,0%. Od najčešćih bolesti i stanja u 2019. godini na prvom su mjestu druge upalne bolesti ženskih zdjeličnih organa te nadzor nad normalnom trudnoćom 9,0%, menopauzalni i drugi perimenopauzalni poremećaji 8,9%, postupci u vezi sa sprečavanjem neželjene trudnoće 8,4% te poremećaji menstruacije 7,0%.

S krajem 2019. godine u izvanbolničkoj **hitnoj medicinskoj službi** radilo je 804 liječnika i 1.521 medicinska sestara-medicinski tehničar. Tijekom 2019. godine izvanbolnička hitna medicinska služba imala je ukupno 772.152 intervencije, od toga 348.430 (45,12%) je bilo na terenu (javnom mjestu i stanu), a 423.722 (54,88%) u prostorijama za reanimaciju županijskih zavoda za hitnu medicinu.

U **djelatnosti zdravstvene zaštite i liječenja usta i zubi** u 2019. godini radila su ukupno 1.940 tima koji uključuju: 1.863 doktora dentalne medicine, 3 specijalista dječje i preventivne dentalne medicine i 106 doktora ostalih specijalnosti. Ovi timovi skrbrili su o 3.937.326 osiguranika, od kojih je 1.285.465 osiguranika koristilo zdravstvenu zaštitu. Uz ove timove usluge je pružalo 511 timova bez ugovora s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje: 688 doktora dentalne medicine, 36 specijalista dječje i preventivne dentalne medicine te 47 doktora drugih specijalnosti.

Zabilježeno je 4.093.253 posjeta u ugovornim i 716.604 posjeta u ordinacijama bez ugovora s HZZO. Neovisno o ugovoru s HZZO, obavljeno je 1.108.212 sistematskih pregleda. Plombirano je 2.339.668, a izvađeno 491.077 zuba. U 2019. godini načinjeno je 215.955 protetskih radova te je obavljeno 1.613.692 postupaka liječenja mekih tkiva usne šupljine.

U **djelatnosti zdravstvene njege u kući** 2019. godine radilo je 134 viših medicinskih sestara/tehničara, 134 prvostupnica/prvostupnika fizioterapije, 774 medicinske sestre/tehničar SSS te 126 fizioterapeutska tehničara SSS. Na taj način je u djelatnosti zdravstvene njege u kući ukupno radilo 1.168 zdravstvenih djelatnika. Prema podacima o broju osiguranika u primarnoj zdravstvenoj zaštiti, jedan zdravstveni djelatnik u djelatnosti zdravstvene njege u kući dolazi prosječno na 3.500 osiguranika pri čemu je zabilježen prosječni godišnji broj od 2.714 postupaka po zdravstvenom djelatniku.

U Hrvatskoj je tijekom 2019. godine ukupno zabilježeno 10.644.495 **specijalističko-konzilijarnih pregleda**, od toga 9.852.731 u ordinacijama s ugovorom s HZZO, a 791.764 u ordinacijama bez ugovora s HZZO.

Hrvatski zavod za javno zdravstvo je, prema zakonskim odredbama i obvezama, prikupio podatke o **obavljenim mikrobiološkim pretragama** iz humanih uzoraka po županijskim zavodima za javno zdravstvo i drugim zdravstvenim ustanovama (bolnicama) u RH za 2019. godinu.

Odbor za praćenje **rezistencije bakterija na antibiotike** u RH pri Akademiji medicinskih znanosti Hrvatske u suradnji s Referentnim centrom za praćenje rezistencije na antibiotike pri Klinici za infektivne bolesti redovito prati rezistenciju bakterija na antibiotike u Hrvatskoj. U 2019. g. sakupljeni su podaci iz

38 centara, koji provode praćenje u razdoblju od 1.10. do 31.12. tekuće godine osim za streptokoke grupe A (BHS-A), anaerobne bakterije i šigele za koje praćenje traje cijele godine s obzirom na mali broj izolata.

### Zarazne bolesti i cijepljenje

Praćenje, proučavanje, sprječavanje i suzbijanje zaraznih bolesti je zbog prioritete važnosti zakonski određeno s više zakona i pravilnika, a među njima su najvažniji: Zakon o zdravstvenoj zaštiti, Zakon o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti, Pravilnik o načinu prijavljivanja zaraznih bolesti, Pravilnik o načinu provedbe obvezne imunizacije, seroprofilakse i kemoprofilakse.

Prioritetna važnost zaraznih bolesti i nadzora nad zaraznim bolestima istaknuta je i u zakonskim dokumentima Europske unije, a još ju više naglašava najnovija globalna povećana opasnost od moguće zlonamjerne uporabe uzročnika zaraznih bolesti kao što je anthrax, variola i dr., a k tome još i pojava novih ili novoootkrivenih bolesti npr. pandemijske gripe A(H1N1)/pdm2009 ili tropskih arbovirusnih bolesti koje prenose novonaseljeni komarci (chikungunya, dengue, i dr.), što se također u 2010. ostvarilo i u Hrvatskoj, kao i pojava epidemije bolesti Zapadnog Nila 2012. i 2013. godine u Hrvatskoj te epidemija s najvećim brojem oboljelih 2018. godine. 2014. i 2015. godinu obilježile su zarazne bolesti koje predstavljaju prekograničnu prijetnju zdravlju kao što su Ebola virusna bolest i Zika virusna bolest koje su potakle brojne mjere pripravnosti u našoj zemlji. U skladu sa spomenutim zakonima i pravilnicima, Služba za epidemiologiju zaraznih bolesti Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, koja je i Referentni centar Ministarstva zdravstva za epidemiologiju, s ulogom tzv. CDC-a (Center for Disease Control, središte za prevenciju/suzbijanje bolesti), djeluje kao središte informacijskog sustava prijavljivanja i praćenja zaraznih bolesti te nadzora nad provedbom svih najvažnijih preventivnih i protuepidemijskih mjera koje provode mnogi i raznoliki sudionici u sustavu zdravstvene zaštite od obiteljskih liječnika do klinika, a unutar tog sustava i posebno za to educirana i opremljena higijensko-epidemiološka odnosno epidemiološka služba u zavodima za javno zdravstvo.

U ovoj publikaciji izdvojeni su najvažniji podaci i pokazatelji stanja zaraznih bolesti u Hrvatskoj u prošloj godini. Oni upućuju da se situacija može procijeniti kao povoljna.

Između ostaloga se može uočiti stalno vrlo niska učestalost trbušnog tifusa i niska učestalost bacilarne dizenterije (17 u 2019. godini), a sve to kao povoljna posljedica općeg poboljšanja higijensko-sanitarnih prilika u zemlji. Ipak broj oboljelih od bacilarne dizenterije 2018. godine je bio viši (66) jer se početkom godine epidemija pojavila u jednom kolektivu, a potom krajem godine u podskupini stanovništva gdje se zaraza širila spolnim putem. Broj oboljelih od hepatitisa A viši je 2018. godine nego godinu ranije (96:47) i time viši nego prijašnjih godina. 2019. godine prijavljeno je 9 oboljelih od hepatitisa A. Zahvaljujući sustavnom cijepljenju, većina bolesti protiv kojih se cijepi pokazuju također vrlo povoljno stanje: difterija (0), tetanus (2), pertussis (56), rubeola (0), parotitis epidemica (15), poliomyelitis (0, takvo je stanje od 1989; eradicacija proglašena 2002.). Ipak 2018. godine imali smo manju epidemiju ospica na području jedne županije sa 16 oboljelih, a ukupno je u Hrvatskoj zabilježeno 23 oboljelih. 2019. godine prijavljeno je 52 oboljelih od ospica, kao posljedica nekoliko importiranih slučajeva ali i širenja među domicilnim stanovništvom. Posljednjih godina učestalost salmoneloza je

stabilna (2019:1320), zahvaljujući vrlo složenim preventivnim mjerama s obzirom na velik broj izvora zaraze među ljudima i životinjama (zoonoza). U 2019. godini zabilježena je do sada najniža učestalost tuberkuloze a 303 prijave oboljelih i incidencijom 7,5/100000 (u 2018. godini 372 prijave i incidencija 9,1/100000), što Hrvatsku svrstava u države s niskom incidencijom tuberkuloze (manje od 10/100000) treću godinu za redom. Najčešća je plućna tuberkuloza (78,9% svih prijave), od kojih je većina (90%) potvrđena kulturom. Kao i prethodnih godina, najveći broj oboljelih zabilježen je u dobi od 70 godina i stariji (85 prijave). U 2019. g. zabilježen je prvi slučaj prošireno rezistentne tuberkuloze (XDR TBC), koja je povezana s dugogodišnjim boravkom oboljele osobe u Rusiji.

Spolno prenosive bolesti na temelju prikupljenih prijava zaraznih bolesti pokazuju razmjerno povoljno stanje, s niskom učestalošću, bez znatnijih odstupanja u odnosu na godinu ranije: sifilis (28), gonoreja (41), HIV/AIDS (102). HIV/AIDS se kod nas kroz 30-ak godina od pojave prvih slučajeva (1985.) zadržava na niskoj razini, jednoj od najnižih u Europi, zahvaljujući kontinuiranoj i sustavnoj primjeni cijelog skupa mjera prevencije, dijagnostike i liječenja, od praćenja epidemiološke situacije, nadzora nad pripravcima iz ljudske krvi do zdravstvenog odgoja i prosvjeđivanja koje se kod nas provode još od vremena prije pojave prvih slučajeva tj. od 1983. godine, a koje su sastavnice Nacionalnog programa za prevenciju HIV/AIDS-a.

Hrvatska pripada zemljama niske razine epidemije HIV infekcije i AIDS-a, no pojedina istraživanja ukazuju da postoji moguća koncentrirana epidemija u populaciji muškaraca koji imaju spolne odnose s muškarcima. Prema prijavama oboljenja od zaraznih bolesti HIV infekcija i AIDS pokazuju stabilan i padajući trend pojavnosti oboljelih i umrlih od AIDS-a, te blago povećanje broja slučajeva HIV infekcije posljednjih nekoliko godina. Prosječno se u posljednje tri godine na godišnjoj razini bilježi 104 nova slučaja HIV/AIDS-a. U kumulativnom broju HIV/AIDS oboljelih (1985.-2019.) najveći broj osoba zarazio se spolnim putem prijenosa (84 %). Raspodjela prema vjerojatnom putu prijenosa pokazuje najveći udio homo/biseksualnog puta prijenosa (muškarci koji imaju spolne odnose s muškarcima) (80 %), dok udio HIV prijenosa putem iniciranja droga čini 1 %. U 2019. godini kao ni u prethodnim godinama nema novooboljelih koji su se zarazili zaraženom krvi ili krvnim pripravcima u zdravstvenom sustavu, zahvaljujući kontroli kvalitete i sigurnosti krvi i krvnih pripravaka. Udio skupine kod koje se nije uspjelo saznati vjerojatan put prijenosa ne mijenja se u odnosu na prethodne godine (6 % svih slučajeva). Prijenos infekcije HIV-om putem injektiranja droge, kao i ostali putevi prijenosa (heteroseksualni put prijenosa, prijenos s majke na dijete, prijenos putem zaražene krvi) pokazuju stabilan ili padajući trend pojavnosti, dok se posljednjih godina bilježi trend porasta novodijagnosticiranih među muškarcima koji imaju spolne odnose s osobama istog ili oba spola. Iako Hrvatska spada među zemlje niske razine epidemije HIV-infekcije, nužno je i dalje provoditi sve mjere suzbijanja i sprečavanja ove infekcije, te pojačati ciljane mjere prevencije usmjerene prema populaciji muškaraca koji imaju spolne odnose s muškarcima.

Već je široko poznato da je dosadašnja provedba Nacionalnog programa masovnog cijepljenja u Hrvatskoj postigla iznimne uspjehe u suzbijanju zaraznih bolesti. Za održavanje povoljnih učinaka ove najučinkovitije masovne preventivne mjere nužan je daljnji nastavak tog rada. Plansko

izvršenje nacionalnog Programa cijepljenja je jedna od najvažnijih zadaća zdravstvene službe. Tablice pokazuju da su i u 2019. rezultati provedbe vrlo dobri. Za to vrijedi zahvaliti i na ovome mjestu svim liječnicima i drugima, uključenima u realizaciju Programa, od kreacije i donošenja programa i plana, preko nabavke i osiguranja ravnomjerne opskrbe cjepivima, do samog cijepljenja uz posebnu pozornost na eventualne nuspojave cijepljenja i na koncu evaluacije učinka stalnom kontrolom procijepljenosti, a posebno praćenjem stanja pobola od bolesti protiv kojih se cijepi.

Analiza postotaka obuhvata osoba predviđenih za cijepljenje u 2019. pokazuje da u primovakcinaciji nažalost nije postignut zakonom propisan minimum (95%) s ni jednim cijepljenjem osim BCG cijepljenja i cijepljenja protiv hepatitisa B no bitno je naglasiti kako je tijekom 2018 i 2019. godini zaustavljen pad cjepnih obuhvata, koji smo uočavali od 2011. do 2017. godine. Najveći porast obuhvata uočen je kod primarnog cijepljenja protiv ospica, zaušnjaka i rubele (s 89% na 93,%) i revakcinaciji protiv difterije, tetanusa i hripavca u drugoj godini života (s 86,6% na 90,6%).

Uz ukupan zadovoljavajući postotak važno je da i na razini županija i epidemioloških područja unutar pojedinih županija postoci budu ujednačeni i na dovoljno visokoj razini, kako ne bi nastali tzv. "džepovi" niske procijepljenosti, što je podloga za nastanak manjih ili većih ponovnih epidemija sada potisnutih bolesti. U 2019. godini bilježe se niski cjepni obuhvati kod primarnog cijepljenja protiv ospica, zaušnjaka i rubele u Splitsko-dalmatinskoj, Dubrovačko-neretvanskoj, Osječko-baranjskoj i Primorsko goranskoj županiji koje imaju obuhvate niže od 90%.

U 2018. došlo je do prekida negativnog trenda i porasta cjepnih obuhvata što je dobar znak, te ako obuhvati nastave rasti, moguće je da izbjegnemo epidemije bolesti protiv kojih se cijepi, što nam je ozbiljno prijetilo zadnjih godina.

Može se ocijeniti da se Hrvatska na području zaraznih bolesti posve izjednačila s razvijenim zemljama Europe i svijeta. Postignuto povoljno stanje zaraznih bolesti, zbog određenih postojećih rizičnih čimbenika još uvijek je nesigurno i ovisno o daljnjoj sustavnoj primjeni svih mjera.

U 2019. godini **dijagnostika tuberkuloze** provodila se u 15 laboratorija organiziranih na tri razine. Broj uzoraka po pojedinom laboratoriju se kretao od 432 do 11.200. Na tuberkulozu je pregledano ukupno 36.740 kliničkih uzorka, a u 3,5% uzoraka otkriven je *M. tuberculosis*. Među 1.751 izoliranih sojeva mikobakterija, *M. tuberculosis* i dalje dominira s 1.281 (73,2%) izolata. Udio netuberkuloznih mikobakterija (NTM) među izoliranim mikobakterijama povećao se u odnosu na 2018. godinu, sa 17,9% na 26,5%. Tijekom 2019. godine *M. bovis* je izoliran iz četiri klinička uzorka, a *M. bovis* – BCG soj kod dva uzorka. Od 1.215 testiranih sojeva *M. tuberculosis*, 55 (4,5%) ih je bilo rezistentno na prvu liniju antituberkulotika. Ukupno je 15 bolesnika imalo rezistentni oblik tuberkuloze, pri čemu je 11 imalo monorezistenciju, a dva bolesnika su imala polirezistentan oblik (rezistencija na izonijazid i streptomycin). Kod jednog bolesnika izoliran je multirezistentan soj *M. tuberculosis*, a po prvi puta u Hrvatskoj izoliran je prošireno rezistentan soj. Kod 87 bolesnika nađena su dva ili više izolata netuberkuloznih mikobakterija (ili jedan izolat iz aspirata bronha) čime su ispunjeni mikrobiološki kriteriji za dijagnozu mikobakterioza. Najčešće su to bili *M. xenopi*, *M. avium*, *M. intracellulare*, *M. fortuitum* i *M. abscessus*.

### Stacionarna zdravstvena zaštita

Prema Godišnjem izvješću o radu stacionarne zdravstvene ustanove u Hrvatskoj u 2019. godini podaci su dostavljeni iz 81 ustanove, lječilišta i hospicija i to iz 5 kliničkih bolničkih centara, 8 kliničkih bolnica i klinika, 22 općih bolnica, 34 specijalne bolnice, lječilišta i hospicija, 9 općih stacionara, 1 izvanbolničko rodišće, iz 1 doma zdravlja s odjelom za hemodijalizu i 1 doma zdravlja s odjelom palijativne skrbi u stacionaru doma zdravlja. Prema dostavljenim godišnjim izvješćima na **stacionarnim odjelima** hrvatskih bolnica u 2019. godini je zabilježeno 715.639 hospitalizacija (u 2018. godini 718.902), uključujući boravke u bolnici zbog poroda, pobačaja i bolničke rehabilitacije.

Prema individualnim prijavama o liječenim pacijentima broj hospitalizacija u stacionarnom dijelu bolnica Hrvatske u 2019. godini je bio 665.075 dok je u 2018. godini zabilježeno 667.427 hospitalizacija. Od 2017. godine u broj hospitalizacija uključene su i hospitalizacije zbog poroda, pobačaja i hospitalizacije u djelatnosti rehabilitacije.

Broj postelja u svim stacionarnim zdravstvenim ustanovama izražen na 1.000 stanovnika u 2019. godini iznosi 5,42 (5,40 u 2018. godini). Prema strukturi postelja na 1.000 stanovnika u 2019. godini bile su 3,46 (3,44 u 2018.) postelje u akutnim djelatnostima, i to 1,47 u općim bolnicama te 2,13 u KBC, kliničkim bolnicama i klinikama. U kroničnim djelatnostima na raspolaganju je bilo 1,96 postelja na 1.000 stanovnika.

Prema Godišnjem izvješću o radu stacionarne zdravstvene ustanove u Hrvatskoj u 2019. godini ostvareno je 5.843.470 dana bolničkog liječenja, što znači 8,17 dana prosječnog liječenja po jednom boravku. Prosječno trajanje liječenja smanjilo se u odnosu na 1990. godinu u općim bolnicama od 12,3 na 6,21 u 2019. godini. U istom razdoblju u KBC, klinikama i kliničkim bolnicama prosječni se boravak u bolnici smanjio od 12,05 na 6,41 dana po bolesniku, a u specijalnim bolnicama, lječilištima i hospiciju od 34,83 na 24,20 dana po bolesniku.

Interval obrtaja (prosječan broj dana nekorištenja kreveta između dva pacijenta) u općim bolnicama je 2,90 u 2019. godini, u KBC, kliničkim bolnicama i klinikama iznosi 2,17, a u specijalnim bolnicama, lječilištima i hospiciju 14,37 dana.

Vodeći uzroci hospitalizacija u stacionarnom dijelu bolnica u Hrvatskoj u 2019. godine su: bolesti cirkulacijskog sustava, novotvorine, čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom, trudnoća, porođaj i babinje te bolesti probavnog sustava. Ukupno se u bolnicama Hrvatske zbrinjava nešto više žena nego muškaraca (1,17:1) te su u ukupnom morbiditetu neke tipično ženske dijagnoze više zastupljene.

Od 2017. godine u ukupan broj hospitalizacija uključene su i hospitalizacije zbog poroda, pobačaja i hospitalizacije u djelatnosti rehabilitacije te su u žena najzastupljenije u 2019. godini bile hospitalizacije zbog trudnoće, porođaja i babinje, zatim slijede čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom, novotvorine, bolesti cirkulacijskog sustava te bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva. U muškaraca liječenih u bolnicama u Hrvatskoj najzastupljeniji uzroci hospitalizacija u 2019. godine bile su bolesti cirkulacijskog sustava, slijede novotvorine, bolesti probavnog sustava, ozljede, trovanja i ostale posljedice vanjskih uzroka te čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom. U dobi do 64 godine bilo je 417.703 hospitalizacija, najčešće zbog čimbenika koji utječu na stanje

zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom, trudnoće, porođaja i babinje, novotvorina, mentalnih poremećaja i poremećaja ponašanja te bolesti cirkulacijskog sustava. Broj hospitalizacija u dobi 65 godina i više u bolnicama u Hrvatskoj (uključujući bolničku rehabilitaciju) u 2019. godini iznosi 247.372 (ili 37% od ukupnog broja hospitalizacija).

Vodeće skupine bolesti kao uzrok hospitalizacija u dobi 65 godina i više su: bolesti cirkulacijskog sustava, novotvorine, bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva, ozljede, trovanja i ostale posljedice vanjskih uzroka, te bolesti probavnog sustava.

**U dnevnoj bolnici i jednodnevnoj kirurgiji** u Hrvatskoj je tijekom 2019. godine prema Godišnjem izvješću o radu stacionarne zdravstvene ustanove u Hrvatskoj zabilježeno 622.851 ispisan pacijent (u 2018. godine zabilježeno je 613.795). Najviše ispisanih bolesnika u dnevnoj bolnici zabilježeno je u internoj medicini (254.958), pedijatriji (60.067), oftalmologiji i optometriji (47.854), općoj kirurgiji (44.548) te ginekologiji i opstetriciji (33.785).

### Porodi i pobačaji

U 2019. godini u rodilištima Hrvatske je, temeljem individualnih prijava poroda, ukupno registrirano 35.986 poroda s ukupno 36.636 rođenih. Od ukupno rođenih, 36.472 djece je živorođeno, 164 mrtvorodeno, a od živorođenih je u prvih sedam dana života umrlo 86 novorođenčadi.

Ovi podaci iz zdravstvenih ustanova su odraz rada rodilišta i razlikuju se od podataka Državnog zavoda za statistiku koji se, prema UN-ovoj i EUROSTAT-ovoj metodologiji, odnose na djecu čije majke imaju prebivalište u RH i nisu bile odsutne iz RH duže od jedne godine, kao i djecu majki koje nemaju stalno prebivalište u RH, ali na području RH borave jednu godinu ili duže.

U ukupnom broju poroda, najviše ih je zabilježeno u dobi 30-34 godine (12.223 poroda, odnosno 96,8/1.000 žena ove dobne skupine), zatim u dobi 25-29 godina (9.844 poroda odnosno 85,5/1.000 žena ove dobne skupine). Po učestalosti poroda slijede dobne skupine 35-39 godina (6.851 porod, 49,8/1.000 žena ove dobne skupine) i 20-24 godine (4.684 poroda, 40,5/1.000 poroda žena ove dobne skupine). Zabilježeno je i 208 poroda kod maloljetnica i 667 poroda u dobi 18-19 navršениh godina života te stopa rađanja u adolescentnoj dobi (<20 navršениh godina života) iznosi 8,9/1.000 ove dobne skupine. Nakon 40. godine života rodilo je 1.509 žena: u dobnoj skupini 40 - 44 godine 1430-10,5/1.000; u skupini 45-49 godina 78- 0,6/1.000 i 1 u dobi od 50 godina.

U 2019. godini je zabilježen podatak o ranijim porodima za 34.489 roditelja među kojima je bilo 14.711 (42,7%) prvorođeni, 12.111 (35,1%) drugorođeni, 5.095 (14,7%) trećerodni i 2.572 (7,5%) poroda višeg reda rođenja. Za 1.497 (4,2%) roditelja ovaj podatak nije naveden.

U 2019. godini bile su 33.365 roditelja s poznatim podatkom o pobačajima i/ili prekidima trudnoće: 26.785 (80,3%) roditelja je bez ranijih pobačaja ili prekida trudnoće, 4.986 (14,9%) roditelja je s jednim pobačajem ili prekidom trudnoće, 1.169 (3,5%) roditelja s dva pobačaja i/ili prekida trudnoće i 425 (1,3%) s 3 ili više pobačaja i/ili prekida trudnoće. Za 2.621 (7,3%) roditelju ovaj podatak nije naveden.

Među ukupno 35.986 poroda, zabilježeno je 35.347 (98,2%) jednoplođnih poroda. Blizanci su porođeni iz 628 poroda (1,8%), trojci iz 11 (0,03%) poroda.

U 2019. godini, prema podacima mortalitetne statistike Državnog zavoda za statistiku, zbog komplikacija u trudnoći, porodu ili babinju su umrle dvije roditelje.

Svaka trudnoća koja ne završi porodom smatra se **pobačajem** i prijavljuje se u Nacionalni javnozdravstveni informacijski sustav. U trudnoću završenu pobačajem ubraja se: izvanmaterična trudnoća, *mola hydatidosa*, ostali abnormalni produkti začeca, spontani, legalno inducirani, ostali i nespecificirani pobačaj.

Tijekom 2019. godine putem individualne prijave pobačaja u Bazu pobačaja je prijavljeno 5.512 pobačaja. Tim prijavama je u Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo pribrojeno još 2.175 pobačaja koji nisu prijavljeni unatoč zakonskoj obavezi, ali su evidentirani u Bazi hospitalizacija. Ukupan broj pobačaja tako iznosi 7.687.

Prema pojedinačnim šiframa MKB-10 najveći udio čini kategorija ostalih abnormalnih produkata začeca (O02), odnosno 38,2%. Potom po učestalosti slijede legalno inducirani prekidi trudnoće (35,2%). Kategorija spontanih pobačaja (O03) čini 18,4% ukupnog broja pobačaja. Izvanmaterična trudnoća (O00) je evidentirana u 6,3% prijavljenih pobačaja, a ostali i nespecificirani pobačaji se i dalje prijavljuju sporadično.

Među ženama kod kojih je evidentiran legalno inducirani prekid trudnoće najveći je udio onih sa živorođenom djecom (66,9%) i u dobi 30 -39 godina (45,2%).

### Registri kroničnih bolesti

**Registar za rak** osnovan je 1959. godine radi prikupljanja, obrade i analize podataka o incidenciji raka. Od 1994. godine Registar za rak Republike Hrvatske punopravni je član Međunarodne udruge registara za rak (IACR) sa sjedištem u Lyonu, Francuska, a uključen je i u Europsku mrežu registara za rak (ENCR).

Prema objavljenim podacima Registra za rak za 2017. godinu dijagnosticirano je 24.385 novih slučajeva raka (invazivni oblici raka bez raka kože), od čega 13.229 kod muškaraca i 11.156 kod žena. Stopa incidencije iznosila je 591,2/100.000; 664,7/100.000 za muškarce i 522,7/100.000 za žene.

Pet najčešćih sijela u muškaraca, koji čine ukupno 59% u incidenciji su: prostata (21%), traheja, bronh i pluća (17%), kolon (9%), rektum, rektosigma i anus (7%) i mokraćni mjehur (5%). Pet najčešćih sijela u incidenciji raka u žena su: dojka (25%), traheja, bronh i pluća (9%), kolon (8%), tijelo maternice (6%) i rektum, rektosigma i anus (5%). Tih pet sijela sudjeluje s 54% u ukupnoj incidenciji raka u žena. Rak debelog crijeva (kolon i rektum zajedno) dolazi na treće mjesto kod muškaraca s udjelom u incidenciji od 16% a kod žena na drugo (14%). Ukupno, kolorektalni rak je bio najčešći dijagnosticirani rak u Hrvatskoj u 2017. godini.

U Zavodu je još 1961. godine utemeljen **Registar za psihoze Hrvatske**. Skupina mentalnih poremećaja na devetom je mjestu ljestvice uzroka hospitalizacija u Hrvatskoj 2019. godine s udjelom od 5,8%. Međutim, po broju korištenih dana bolničkog liječenja nalazi se na prvom mjestu s udjelom od 18,7% u ukupnom broju dana bolničkog liječenja. To praktički znači da se u Hrvatskoj skoro svaki 5. dan bolničkog liječenja koristio za skupinu mentalnih poremećaja. U ukupnom broju dana bolničkog liječenja radi mentalnih poremećaja prednjači shizofrenija s udjelom od 28,4%.

Godine 1962. bilježi se najveći broj po prvi put bolnički liječenih osoba s dijagnozom shizofrenije, od kojih je dio već ranije bio hospitaliziran, ali nije bio registriran do osnutka Registra. U daljnjem razdoblju dobno-standardizirana stopa bolničke incidencije shizofrenije i shizoafektivnih poremećaja

prosječno iznosi 0,24/1.000 stanovnika starijih od 15 godina. Vidljiv je porast broja primljenih i otpuštenih osoba s dijagnozom shizofrenije, kao i broj prijema i otpusta. Također raste omjer prijema u odnosu na primljene bolesnike te omjer otpusta i otpuštenih bolesnika. Hospitalizacije su učestalije, ali pretežito kraće, s kraćim ukupnim vremenom koje bolesnik provede u bolnici, dok broj bolesnika liječenih tijekom cijele godine opada.

Takvo je stanje odraz boljeg obuhvata bolesnika bolničkim liječenjem, ali i psihijatrijske zaštite bolesnika s intenzivnijim terapijskim i rehabilitacijskim programima te izvanbolničkim praćenjem i liječenjem, što ujedno predstavlja i unapređenje kvalitete života bolesnika.

U Hrvatskoj se kroz godine bilježe oscilacije broja počinjenih **samoubojstava** kao i stope na 100.000 stanovnika uz trend opadanja od 1999. godine. Najmanji broj izvršenih samoubojstava, u prošloj dekadi, zabilježen je 1995. god. (930 slučajeva; stopa 19,4) te u razdoblju 2000. - 2019. (926 slučajeva, stopa 20,9 2000. god.; 582 slučajeva, stopa 14,3 2019. god.). S obzirom na spol u istom razdoblju, omjer samoubojstava muškaraca i žena kretao se u rasponu od 2,2 do 3,85:1.

Svi podaci o osobama liječenim zbog zlouporabe psihoaktivnih droga u sustavu zdravstva prikupljaju se u Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo i prate od 1978. godine u **Registru osoba liječenih zbog zlouporabe psihoaktivnih droga**. Tijekom 2019. godine u zdravstvenim ustanovama Republike Hrvatske, registrirano je 6.858 osoba liječenih zbog ovisnosti o psihoaktivnim drogama. Od njih je svaka deseta osoba bila u dobi do 20 godina (473 ili 6,9%), a najviše je liječenih ovisnika bilo u dobnim skupinama između 40 i 44 (1.607 osoba – 23,4%) te 35 i 39 godina (1.553 osoba – 22,6%). Morfinski tip ovisnosti je i dalje najprisutniji među našim liječenim ovisnicima koji dopijaju na liječenje i iznosi 77,8% od svih koji dođu na liječenje. Ovako visokom udjelu liječenih zbog ovisnosti o opijatima djelomično je razlog i veliki broj ovisnika koji su liječeni metodom održavanja na metadonu te korištenju buprenorfina. Marihuana (kanabis) se tijekom 2019. godine kao vodeća droga javljala u 15,2% slučajeva. Prosječna dob prvog uzimanja kanabinoide je 16,2 godine. Najizraženiji problemi zlouporabe opijata kao što pokazuju i stope na 100.000 stanovnika u dobi od 15 do 64 godine, i nadalje su na području Zadarske, Istarske, Šibensko-kninske, Primorsko-goranske, Splitsko-dalmatinske, Grada Zagreba te Dubrovačko-neretvanske županije. Stopa liječenih ovisnika na 100.000 stanovnika (u dobi od 15 do 64 godine) za Republiku Hrvatsku iznosi 185,2.

**Hrvatski registar o osobama s invaliditetom** počeo je s radom 2002. godine. Raspolaganje odgovarajućim podacima o dizabilitetu/invaliditetu preduvjet je za planiranje odgovarajućih preventivnih mjera i donošenje programa za osobe s invaliditetom. Hrvatska je, prepoznajući taj problem, donijela Zakon o Hrvatskom registru o osobama s invaliditetom (NN64/01), koji propisuje način prikupljanja, obrade i zaštite tajnosti podataka o osobama s invaliditetom. Registar se vodi u Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo. Podaci se u Registar prikupljaju iz sustava:

- zdravstva
- socijalne skrbi
- obrazovanja
- Ministarstva hrvatskih branitelja
- Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje



- Ureda državne uprave za gospodarstvene poslove, a izmjenom sustava vještačenje i donošenjem Zakona o jedinstvenom tijelu vještačenja (NN85/14) izvor postaje i to tijelo.

Na dan 23. 09. 2020. Hrvatski registar o osobama s invaliditetom bilježi podatke za 582.428 osoba s invaliditetom.

**Nacionalni registar osoba sa šećernom bolešću** osnovan je 2000. godine s ciljem unapređenja zdravstvene zaštite osoba sa šećernom bolešću, utvrđivanja prevalencije i incidencije šećerne bolesti i njenih akutnih i kroničnih komplikacija, praćenja morbiditeta i mortaliteta, te osnovnih kliničkih pokazatelja na nacionalnoj razini. Prijava je od 2004. godine obavezna za sve liječnike primarne i sekundarne zdravstvene zaštite koji u svojoj skrbi imaju osobe sa šećernom bolešću. U Republici Hrvatskoj je, prema podacima CroDiab registra i Centralnog zdravstvenog informacijskog sustava (CEZIH), u 2019. godini registrirano 315.298 punoljetnih osoba s dijagnozom šećerne bolesti.

U 2019. godini pristigle su BIS (engl. Basic Information Sheet) prijave za 96.349 osobe sa šećernom bolešću. Regulacija glikemije bila je dobra ( $HbA1c < 6,5\%$ ) u 38,19%, granično zadovoljavajuća ( $6,5\% < HbA1c < 7,5\%$ ) u 31,98%, a loša ( $HbA1c > 7,5\%$ ) u 29,83% bolesnika uz prosječne vrijednosti (aritmetička sredina  $\pm$  standardna devijacija)  $HbA1c$   $7,17 \pm 1,50$ , glikemije natašte  $8,95 \pm 7,13$  te postprandijalne glikemije  $8,90 \pm 3,68$ .

#### **Popol i uzroci smrti osoba starije životne dobi**

Poput većine europskih zemalja, Republika Hrvatska pripada državama s vrlo starim stanovništvom. Prema popisu stanovništva 2011. godine Republika Hrvatska je imala 758.633 stanovnika u dobi 65 i više godina (17,7%).

Prema izvješćima iz primarne zdravstvene zaštite u 2019. godini broj utvrđenih bolesti i stanja zabilježenih u djelatnosti opće/obiteljske medicine iznosi 2.898.410 ili 34,71%. Najčešće skupine utvrđenih bolesti i stanja kod starijih osoba su: bolesti cirkulacijskog sustava (s udjelom od 18,80%), bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva (11,95%), bolesti dišnog sustava (7,99%) te endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma (7,27%).

Udio hospitaliziranih u dobi 65 i više godina u 2019. godini (uključujući bolničku rehabilitaciju) na stacionarnim odjelima bolnica Hrvatske iznosio je 37,2% ukupno liječenih (u 2018. godini 37,0%). Zabilježeno je 247.372 hospitalizacija osoba starijih od 65 godina (stopa  $292,79/1.000$  što je nešto manje u odnosu na stopu u 2018. godini –  $296,52/1.000$ ), s ukupno 2.399.056 dana bolničkog liječenja. Prosječna dužina liječenja po jednom boravku je bila 9,70 dana (u 2018. godini 9,82). Vodeće skupine bolesti kao uzrok hospitalizacija starijih ljudi su: bolesti cirkulacijskog sustava ( $64,28/1.000$ ), novotvorine ( $46,31/1.000$ ), bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva ( $22,98/1.000$ ), ozljede, trovanja i ostale posljedice vanjskih uzroka ( $22,86/1.000$ ), te bolesti probavnog sustava ( $22,74/1.000$ ).

U dnevnoj bolnici, jednodnevnoj kirurgiji i bolničkoj hemodijalizi u 2019. godini je bilo 451.696 hospitalizacija u dobi 65 i više godina (402.179 u 2018. godini), od toga 236.397 muškarca i 215.299 žena. Prema individualnim prijavama pacijenata najčešći uzroci hospitalizacija su: bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa ( $211,16/1.000$ ), novotvorine ( $118,32/1.000$ ), bolesti oka i adneksa ( $39,11/1000$ ), bolesti cirkulacijskog sustava ( $23,79/1.000$ ), te endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma ( $22,55/1.000$ ).

Prema podacima o umrlima Državnog zavoda za statistiku u 2019. godini umrlo je 43.108 (u 2018. 43.576) osoba u dobi 65 i više godina, a stopa smrtnosti za ovu dob iznosila je  $51,02/1.000$  (u 2018.  $52,34/1.000$ ). U dobnj skupini 65 i više godina najviše ljudi umire od cirkulacijskih bolesti, stopa  $23,57/1.000$  ( $24,95/1.000$  u 2018.). Na drugom mjestu uzroka smrti su novotvorine sa stopom od  $12,14/1.000$  ( $12,62/1.000$  u 2018.), zatim endokrine bolesti i bolesti prehrane i metabolizma  $4,40/1.000$  ( $3,12/1.000$  u 2018.), bolesti dišnog sustava  $2,41/1.000$  ( $2,52/1.000$  u 2018.) te ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka  $2,11/1.000$ . U 2019. godini zabilježeno je 1.786 nasilnih smrti (stopa od  $2,11/1.000$ ) u osoba 65 i više godina. Najveći broj nasilnih smrti uzrokovan je padovima (1.139 osoba; stopa  $1,35/1.000$ ) i drugim vanjskim uzrocima slučajnih ozljeda (265 osoba; stopa  $0,31/1.000$ ). Čak 13,66% svih vanjskih uzroka smrti osoba u dobi 65+ u 2019. godini posljedica su namjernog samoozljeđivanja (244 osoba, stopa  $0,29/1.000$ ).

#### **Zdravstvena ekologija**

Sustav praćenja **zdravstvene ispravnosti namirnica i predmeta opće uporabe** bazira se na obvezi laboratorija ovlaštenih za ispitivanja zdravstvene ispravnosti istih da tromjesečno Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo dostavljaju izvješća o broju i tipu pregledanih uzoraka i ishodu analiza.

U 2019. godini je u ovlaštenim laboratorijima koji su dostavili izvješće od 14.321 ispitanih uzoraka domaćeg podrijetla, njih 452 ili 3,16% (u 2018. godini 6,57%) mikrobiološki neispravno, dok je od 1 ispitanih uzoraka podrijetlom iz uvoza neispravno 0 ili 0% (u 2018. godini 0%). U 2019. godini sveukupno je mikrobiološki ispitano 14.322 uzoraka, od čega je neispravno bilo 452 ili 3,16% (u 2018. godini 6,57%).

Najčešći razlog mikrobiološke neispravnosti uzoraka namirnica u smislu higijenske neispravnosti hrane bio je nalaz aerobnih mezofilnih bakterija, enterobakterija, *Escherichia coli*, kvasaca i plijesni koji nije bio sukladan preporučenim mikrobiološkim kriterijima prema Vodiču za mikrobiološke kriterije za hranu (Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja, lipanj 2013.). Razlog zdravstvene neispravnosti mikrobiološki pregledanih uzoraka namirnica bio je nalaz bakterije *Salmonella spp.* i bakterije *Listeria monocytogenes* koji nije odgovarao odredbama Pravilnika o mikrobiološkim kriterijima za hranu (NN74/08, 156/08, 89/10).

U ovlaštenim laboratorijima koji su dostavili podatke za 2019. godinu kemijski je ispitano 3.667 uzoraka namirnica domaćeg podrijetla, od čega je 89 ili 2,43% neispravno. Istovremeno je pregledano 18 uzoraka iz uvoza, od čega 2 ili 11,11% nije zadovoljavalo kriterije kemijske ispravnosti. U 2019. godini sveukupno je mikrobiološki ispitano 3.685 uzoraka, od čega je neispravno bilo 91 ili 2,47% (u 2018. godini 2,52%). Najveći udio ukupno kemijski neispravnih uzoraka namirnica utvrđen je u HZJZ (11,11%).

Najčešći uzroci zdravstvene neispravnosti namirnica uslijed nezadovoljenja kemijskih parametara bili su neispravno deklariranje sastava, neodgovarajuća senzorska svojstva zbog kemijskih promjena, sadržaj umjetnih sladila i ostalih aditiva (konzervansi, organska bojila i drugi), pesticida, teških metala i mikotoksina iznad, te joda u soli ispod propisima dopuštenih količina. Također, dio uzoraka namirnica nije bio u skladu s odredbama zakonskih propisa koji se odnose na genetski modificirane organizme i proizvode.

U 2019. mikrobiološki je pregledano ukupno 588 uzoraka predmeta opće uporabe (586 domaćih i 2 iz uvoza), od čega

njih 3 ili 0,51% nije odgovaralo. Na kemijske parametre zdravstvene ispravnosti pregledano je ukupno 1.152 uzoraka predmeta opće uporabe (1.130 domaćih i 22 iz uvoza), od čega je odbijeno 55 ili 4,77% (4,77% domaćih i 0% uzoraka iz uvoza).

Podaci za razdoblje od 1996. do 2019. godine ukazuju da broj ispitanih uzoraka namirnica i predmeta opće uporabe znatno varira od godine do godine. U 2019. godini zabilježen je pad broja mikrobiološki i kemijski ispitanih namirnica, kao i smanjenje broja mikrobiološki i kemijski pregledanih uzoraka predmeta opće uporabe zbog izostanka slanja godišnjih izvještaja od strane većine županijskih zavoda za javno zdravstvo.

Procjenjuje se da je u Hrvatskoj na javnu vodoopskrbu priključeno oko 91,5% stanovništva, dok je na lokalnu vodoopskrbu priključeno oko 1,5% stanovništva. Ostali dio stanovništva opskrbljuje se vodom putem individualne vodoopskrbe (bunari, gusterne, vodotoci, ...).]

Monitoring **vode za ljudsku potrošnju** se u 2019. godini proveo po nalogu iz Zakona o vodi za ljudsku potrošnju i Pravilnikom o parametrima sukladnosti, metodama analize, monitoringu i planovima sigurnosti vode za ljudsku potrošnju te načinu vođenja registra pravnih osoba koje obavljaju djelatnost javne vodoopskrbe („Narodne novine“, broj 125/17). Kako su ovi propisi doneseni sredinom i krajem 2013. godine, a svaki se monitoring provodi od početka godine, odlučeno je da će se oni provoditi od 2014. godine. Stari propisi težinu su stavili na kvalitetu sirove vode, a voda iz mreže pregledavala se na ciljane pokazatelje. Novi propisi težinu stavljaju na zdravstvenu ispravnost vode iz razvodne mreže, a kvalitetu sirove vode prate informativno.

Planom monitoringa kojega je donijelo Ministarstvo zdravstva za 2019. g. na prijedlog Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, bilo je obuhvaćeno oko 90% stanovništva (javna i dio lokalne vodoopskrbe).

Opskrbljenost vodom za ljudsku potrošnju iz javnih vodoopskrbnih sustava na razini države iznosi 91,5%. Najmanji postotak opskrbljenosti od 61,3% ima Koprivničko-križevačka županija, a najveći Međimurska županija s 100% opskrbljenosti.

Najčešći uzrok kemijske neispravnosti odnosi se na fizikalna svojstva vode, prisutnost dušikovih soli, željeza ili mangana te na povećane ukupne količine organske tvari. Također se pojavljuje problem povišene koncentracije arsena koji je geološki prisutan u nekim djelovima Istočne Hrvatske. Ova pojavnost nije novost, nego je rezultat snižavanja MDK-vrijednosti za pet puta (na 10 µg/L). Svi vodoopskrbni sustavi dobili su određeno vrijeme (najčešće tri godine) u kojem moraju ovu vrijednost svesti na zakonski propisanu.

U pogledu mikrobioloških pokazatelja vode nisu odgovarale zbog povećanog ukupnog broja aerobnih bakterija te zbog prisutnosti indikatora fekalnog onečišćenja i patogenih bakterija.

Ukupno gledajući, na razini Hrvatske možemo biti zadovoljni ispravnošću vodom za ljudsku potrošnju iz javnih vodoopskrbnih sustava. Postotak kemijski i mikrobiološki neispravnih uzoraka je na razini Hrvatske u 2019. godini iznosio 2,2%. Rezultati provedbe monitoringa po prijašnjim i sadašnjim propisima ne mogu se uspoređivati jer se radi o potpuno različitom broju pokazatelja i učestalosti uzimanja uzoraka.

## Introduction

'Croatian Health Service Yearbook' is based on the data representative of the comprehensive national health system. It gives insight into the Health Service's organization and human resource structure, operation and utilization of health care facilities, as well as certain health status indicators for the population. To present the health status of Croatia's population, certain indicators were selected, applying the WHO methodology, as were some comparative data from other Central European countries.

Since neither the health care or the health of the population depend solely on the activities of the Health Service, they cannot be considered in isolation from demographic, economic and ecological indicators, as or the population's educational structure.

The present report thus also includes certain demographic and social characteristics of the country.

### Demographic and social characteristics

According to the Croatian Central Bureau of Statistics (CBS) population census, in 2011 there were 4,284.889 inhabitants. According to mid of the year 2019 estimates there were 4,065.253 permanent inhabitants in Croatia. Years of decline in the number of births, increase in the mortality of younger age groups during the war and negative migration trends of the last decade have influenced the overall population trends. In 1991, Croatia entered a depopulation stage. In 2019, Croatia had 36.135 births as opposed to 51.794 deaths, 15.659 more deaths than births. Birth, mortality, and general fertility rates were 8.9/1,000, 12.7/1,000 and

42/1,000, respectively. Natural change rate was negative (-3.9). According to the Central Bureau of Statistics data, life expectancy at birth in Croatia in 2019 was 78.5 years for both sexes; 81.6 years for women and 75.4 for men. There were 143 infant deaths (4.0/1,000) in 2019. The most common causes of infant deaths were pathologic conditions in the perinatal period and congenital malformations.

In Croatia in 2019 recorded 51,794 dead persons. The leading causes of death in 2019 were circulatory diseases, claiming 22,020 lives (mortality rate of 541.7/100,000). These were followed by neoplasms, responsible for 13,718 deaths (mortality rate of 337.5/100,000). These two disease groups accounted for three quarters of overall causes of mortality. The remaining deaths were caused by diseases of endocrine system (mortality rate of 99.2/100,000), injuries and poisonings (mortality rate of 69.2/100,000), diseases of the respiratory system (mortality rate of 56.9/100,000) and other less common causes.

In 2019, Croatia recorded 2,812 violent deaths, among which 75.1 % were caused by accidents (mortality rate of 52.0/100,000) followed by suicides (mortality rate of 14.3/100,000 and murders (mortality rate of 0.8/100,000). Leading cause of accidents deaths were due to falls (30.8/100,000) followed by transport accidents (8.8/100,000), poisoning (2.4/100,000), asphyxiation (2.0/100,000) and drowning (1.9/100,000).

### The principles and organization of health care

The basic aim of health policy is not only extension of life expectancy, but also an endeavor to improve the quality of life. Aside from Health Service promotion and development, this includes the promotion of healthier life styles, reduction or elimination of preventable health risks, and improvement of the quality of life of chronic and disabled patients.

**Facilities involved in health activities** are either state- or county-owned, or private. Teaching hospitals, clinical hospital centers and state Institutes are state-owned. General and special hospitals, health centers, polyclinics, pharmacies, institutions for emergency medical aid, home care institutions, and county Institutes of Public Health are county-owned.

During 2002, health centers underwent a process of merger. Gradually, their number decreased from 120 in 2001 to 49 in 2019. Out of 76 hospital facilities and sanitariums, eleven special hospitals and five sanitariums are privately owned.

By the end of 2019, there were 4,756 private practice units (doctors' offices, laboratories, private pharmacies, private physical therapy practices and home care services) registered.

### SUMMARY

By the end of 2019, Croatia's health care had a work force of 72,577 health personnel in total (with either permanent or temporary contracts); In addition there were 5,622 administrative and 11,225 technical staff, 16,847 in total. Structure-wise, the majority of employed health personnel had high school education (46.1%), 34.0% had university degree, 19.0% college degree, and 0.9% had lower education.

In 2019, by place of primary employment, 15,318 physicians worked in health care system. Medical doctors had a 63.2% share of women, and 64.7% specialists.

Out of 3,847 doctors of dental medicine (DMDs), 66.6% were women, 13.4% were specialists.

By the end of 2019, there were 2,986 employed pharmacists. There were 31,555 employed nurses which consists 43.5% of health professionals employed in health sector.

According to reports received, in primary health care activities, Croatian **PRIMARY HEALTH CARE SERVICE** which is based on general/family medicine, and infant and preschool child care services, in the Republic of Croatia, in 2019, a total of 2,439 medical teams worked full-time, and 8 were part-time units. Of the 2,465 MDs, 1,336 were specialists in diverse fields (984 in general/family medicine, 263 in pediatrics, 31 occupational medicine, 36 school medicine and 22 other specialists). There were also 94 college-educated and 2,362 highschool-educated other health professionals. In comparison with 2018, in 2019 the number of MD specialists was reduced. The overall number of primary health care specialists went down by 5.1%. Specifically, the number of family medicine specialists lower by 4.7%, whereas the number of pediatrics specialists lower by 7.1%, the number of medicine specialists lower by 8.8%, the number of school medicine also lower by 10.0%, while other specialists increased by 22.2%. Health professionals with college background higher by 13.3%, while the number of health professionals with highschool education lower by 4.8%

The primary health care teams in 2019 registered 4,357,406 insureds, whereof 3,310,976 users (76.0% of overall insureds). Compared to 2018, the number of insured and users has been decreased. In general/family medicine in 2019, health care services were used by 75.6% of insureds, while in

the health care of infants and young children 80.6% which is slightly less than last year.

In 2019, the recorded number of visits to medical practices was 39,645,165 or 2.1% less than in 2018. The number of visits to the offices of other health professionals documented in 2019 was 26,752,292. The number of check-ups at home in 2019 was 299,129, which is 6.3% less than in 2018. In 2019, there were 12,101 home visits of other health care professionals, which is lower by 3.4 % compared to 2018. *In 2019, the order of shares of diseases and conditions registered in general/family medicine and infant and preschool health services has not changed significantly in compared to 2018:*

1. Diseases of the respiratory system (1,661,719, or 17.7% of overall recorded diseases/conditions) with predominant acute respiratory infections;
2. Diseases of the musculoskeletal system and connective tissue (992,030 or 10.6%);
3. Cardiovascular diseases (919,949 or 9.8%), whereof 57.5% hypertensive heart disease;
4. Factors influencing health status and contact with health services (733,359 or 7.8%)
5. Symptoms, signs, abnormal clinical and laboratory findings, NEC (730,170 or 7.8%).

**General/family medicine** in Croatia in 2019 employed a total of 2,199 MDs, whereof 1,070 different specialists. Other health professionals included 77 college and 2,113 highschool graduates.

In 2019, 3,957,616 insureds and 2,992,551 users (75.6% of overall insureds) were registered. To conclude, the number of insureds is reduced by 3.5% and the number of users dropped by 0.8%.

The general/family medicine sector recorded 26,723 children aged 0-7 utilizing comprehensive health care, which is 12.7% less than in 2018. The curative branch of general/family medicine service has the highest number of school children and youth (414,021), while preventive care was administered in public health institutes.

In 2019, the number of recorded visits to general medicine offices was 37,161,299 (1.9% less than in 2018), whereof 11,535,855 consultations with GPs (6.2% less than in 2018). According to number of MD and insureds by medical branch, one team cared for 1,820 insureds on average.

In 2019, the general/family medicine sector in Croatia recorded 27,202 preventive preschool evaluations; namely 10,590 of infants and 17,121 of children aged 1-6.

In 2019, the number of diseases and conditions diagnosed in general/family medicine was 8,349,727 (7.2% less than in 2018).

In 2019, the order and share of recorded diseases and conditions in general/family medicine did not change dramatically compared to 2018.

1. Diseases of the respiratory system (1,267,672 or 15.2% of overall recorded diseases/conditions),
2. Diseases of the musculoskeletal system and connective tissue (985,305 or 11.8%),
3. Cardiovascular diseases (919,230 or 11%),
4. Symptoms, signs, abnormal clinical and laboratory findings, NEC (609,644 or 7.3%),
5. Diseases factors influencing health status and contact with health services (602,147 or 7.2 %),

followed by diseases of the genitourinary organs, endocrine diseases, nutritional and metabolic diseases, diseases of the skin and subcutaneous tissue and diseases of the digestive

system.

In 2019, **Infant and Young Child Health Service** recorded 299,346 preventive examinations, whereof 152,701 infants (3.7 examinations per infant) and 146,645 pre-school children (0.7 examinations per child).

According to the morbidity report, 826,989 diseases and conditions in children aged 0-6 were diagnosed. The order and structure of the leading groups of disease remained mostly unchanged, at both preschool and school age.

The leading groups of diseases were respiratory diseases with a share of 37.3% (as in 2018), followed by factors influencing health status and contact with health services with 14.0% (13.8% in 2018), symptoms, signs and abnormal clinical and lab findings with 11.1% (10.6% in 2018), infectious and parasitic diseases with a share of 11.0% (11.4% in 2018); ear diseases with 7.3% (same in 2018) and, lastly, diseases of the skin and subcutaneous tissue with 6.2% (6.3% in 2018).

Morbidity statistics recorded 224,235 diseases/conditions in school children (240,396 in 2018). The most common diseases at school age were respiratory diseases with a share of 38.2% (40.3% in 2018), followed by symptoms, signs and abnormal clinical and lab findings accounting for 12.9% (12.3% in 2018), infectious and parasitic diseases with a share of 9.4% (10.0% in 2018), diseases of the skin and subcutaneous tissue with 7.3% (7.0% in 2018) and ear diseases with 6.9% (6.0% in 2018).

**Occupational Medical Service** had 145 full-time and 11 part-time teams employed in 2019, with 156 occupational health specialists, 5 other specialists, and 6 GP. In 2019 there were 1,554,330 active insurees in Croatia.

Occupational Medical Service registered a total of 530,990 medical examinations, out of which 74% were preventive examinations of working people and the rest were medical examinations regarding work ability assessment and other examinations required by law and regulations (amateur drivers, holding and wearing arms, etc.).

In 2019, the number of pre-employment examinations, as compared to the previous year, decreased by 15.5%, while the number of periodic examinations stayed almost the same. The number of outpatient specialist evaluations for the purpose of assessing work capability increased (2019: 1,274; 2018: 1,190). The number of examinations for the purpose of diagnosing occupational diseases decreased (2019: 180; 2018: 220).

Croatia in 2019, recorded a total of 18,138 notifications of accidents at work (15,079 excluding commuting accidents), which was 3.2% more than in 2018. The overall rate of accidents at work for 2019 was 1.325,05/100,000 (without commuting accidents 1.101,60/100,000). By branch of activity, the highest specific rates of accidents at the workplace in 2019 were associated with water supply, waste water disposal, waste management and environmental remediation (2.291,2/100,000); agriculture, forestry and fishing (1.631,0/100,000); manufacturing (1.545,9/100,000); construction (1.400,9/100,000); electricity, gas, steam and air conditioning supply (1.313,5/100,000) i human health and social work activities (1.274,4/100,000).

In 2019, according to work-related injury notifications and reports by the Labor Inspectorate with the Ministry of Labor and Pension System, 48 work-related fatalities took place, (including commuting accidents) which is an decrease of 4% from the previous year (50 in 2018). The rate increased from 3,50 to 3,51/100,000. Of overall fatalities 43 (3,08/100,000)

happened at the workplace, 5 on the way to/from work. The highest mortality rate was registered in construction (12 cases or 12,34/100,000).

In 2019, a total of 135 occupational diseases were reported, where of 76 (57 %) associated with asbestos. The majority of occupational diseases were documented in the manufacturing (75 cases or 56 %), agriculture, forestry and fishery (25 cases or 19 %), construction (10 or 7%) and human health and social work activities (8 cases or 6%). If analyzed by sex, 99 patients were men (73 %) and 36 women (27%).

The overall morbidity rate for 2019 numbered 9,86 per 100,000 active insurees. The highest occupational disease rate according to economic activity was recorded in agriculture, forestry and fishery, with a rate of 49,43/100,000 the manufacturing 31,57/100,000, followed by mining and extraction with the rate of 23,98/100,000, and other service sectors 12,12/100,000.

The most common reported diagnoses were: asbestos related respiratory diseases (55 cases; 41%), overuse syndrome caused by cumulative trauma (26 cases; 19%) and diseases caused by effect of vibrations on arms (16 cases; 12%), asbestos related mesotheliomas (16 cases; 12%) and infectious or parasitic diseases caused by work in professions proven to have a higher incidence of infection (8 cases; 6%).

In 2019, the **Women's Health Care Service** catered to 1,704,990 women. Of said overall number choosing their gynecologist in primary health care, 524,218 or 30.8% used the services in question. The number of women older than 15 who are potential users and women of fertile age has been declining.

In 2019, 253 full-time and 14 part-time teams were contracted by the Croatian Health Insurance Fund (HZZO). Compared to 2018, the number of full-time teams decreased by 6.

In Women's Health Care, special attention is given to the monitoring of pregnant women. Every pregnant woman was examined 7,4 times on average (decrease with regard to 2018). This rate varied from county to county. A certain number of women, especially those with high-risk pregnancies, received care by specialized outpatient clinicals hospitals. A total of 26,426 pathological conditions in pregnancies were diagnosed in 2019, which constitutes an 5.9% decrease from 2018. As reported in primary health care reports, in 2019, there was a 10,2% increase in visits to contracted and non-contracted offices for purposes of family planning and/or prescribing contraceptives compared to 2018. The most common contraceptives prescribed were oral contraceptives 76.1% and intrauterine devices 16.4%.

In 2019, a total of 463,711 preventive examinations were performed in women's primary health care (both contractual and non-contractual offices). This figure implies a decrease in relation to previous year. In 2019, there were 34,017 preventive breast exams documented, where of 8.1% resulted in pathologic findings, decrease compared to 2018 (10.5%). In 2019, 360,659 PAP smears were taken. Of the overall PAP smears, 9.8% had a pathologic outcome (9.0% in 2018).

In 2019, the order and share of recorded groups of diseases and conditions in Women's Health Service did not change dramatically compared to 2018, and were as follows: other diseases of the genitourinary system 47.3%, factors influencing health status and contact with health services 32,4%, pregnancy, childbirth and the puerperium 9,1%, neoplasms 6.1% and infectious and parasitic diseases 3.0%.

The most common diseases and conditions in 2019 were: other inflammatory diseases of female pelvic organs and supervision of normal pregnancy 9,0%, menopausal and other perimenopausal disorders 8,9%, followed by contraceptive management 8,4% and menstrual disorder 7,0%.

In 2019, 804 physicians and 1,521 nurses-medical technicians worked in outpatient **Emergency Medical Services**, with reported 772,152 interventions: 348,430 (45.12%) field interventions (public place or home), and 423,722 (54.88%) interventions in reanimation rooms of county institutes of emergency medicine.

In 2019, **Dental and Oral Health Service** included 1.940 teams; namely 1,863 DMDs, 3 specialists in child and preventive dental medicine and 106 other specialists. Said teams catered to 3,937,326 insureds, 1,285,465 of whom actually used dental care services. Additional 511 non-contracted teams provided health care; specifically 688 DMDs, 36 specialists in child and preventive dental medicine and 47 other specialists.

During 2019, 4,093,253 visits to contractual and 716,604 to non-contractual dental practices were recorded. Furthermore, regardless of their contractual status, 1,108,212 systematic examinations were done, 2,339,668 teeth were filled and 491,077 extracted; 215,955 dental prostheses were made and 1,613,692 soft tissue treatments were carried out.

In **Home Care Service** in 2019, there were 134 senior nurses, 134 bachelors of physical therapy, 774 nurses and 126 physical therapists, totaling 1,168 health professionals employed. According to the primary health care insureds report, one health professional had on average 3,500 insureds in their care, and an average number of recorded procedures per health professional was of 2,714 annually.

During 2018, there were 10,685,592 **specialist examinations in outpatient services** in Croatia, out of which 9,953,550 in contractual specialist offices and 732,042 in non-contractual offices.

As legally obliged, the CNIPH collected data on **microbiological tests performed** on human samples from county Institutes of Public Health and other health care facilities (hospitals) in Croatia for 2019.

Croatian **Antibiotic Resistance Surveillance Committee** with the Croatian Medical Sciences Academy, in cooperation with the Reference Center for Monitoring Bacterial Resistance to Antibiotics at the Clinic for Infectious Diseases, regularly monitors bacterial resistance to antibiotics in Croatia. In 2019, 38 laboratories collaborated in the monitoring between 1 October and 31 December, except for group-A streptococci (BHS-A), anaerobial bacteria and schigellae that are monitored continuously, given the low number of isolates.

#### **Infectious diseases and immunization**

Having priority status, the surveillance, investigation, prevention and control of infectious diseases is regulated by means of various acts and regulations, primarily: the Health Care Act, Act on the Protection of the Population from Infectious Diseases, Ordinance on the reporting of infectious diseases, Ordinance on mandatory immunization, seroprophylaxis and chemoprophylaxis.

Prioritization of infectious diseases and their surveillance was also emphasized in the latest EU legal acts and even more so by virtue of the latest increased global threat of malicious use of infectious agents including anthrax, smallpox etc., combined with the appearance of new, or newly emerging diseases like the recent new pandemic influenza

H1N1(2009)pdm, or new arboviral fevers transmitted by newly settled mosquitoes (*Aedes albopictus*) owing to international traffic combined with global warming, like chikungunya, and dengue fever, which has affected Croatia too in 2010 as well as occurrence of West Nile outbreak in Croatia in 2012 and 2013 and the outbreak with highest number of cases in 2018. 2014 and 2015 were also affected with other cross-border threats to health such as Ebola virus disease and Zika virus disease which triggered large scale of preparedness activities in Croatia, too. In accordance with the above legislation, the Infectious Diseases Epidemiology Service of the CNIPH (which is the referral center for epidemiology of the Ministry of Health as well as a center for disease control and prevention (CDC)), acts as the central information system for the reporting and surveillance of infectious diseases and surveillance of the execution of the most important preventive and outbreak control measures conducted by various participants in the health care system, from family doctors to clinical hospitals, including specially skilled and equipped Hygiene/epidemiology Services within Institutes of Public Health.

The present publication contains the most important data and indicators on the last year's infectious diseases in Croatia. These point to a favorable situation.

A constant and very low prevalence of typhoid fever, low prevalence of bacillary dysentery (17 case in 2019), were prominent all as a result of the advances in basic hygiene and sanitary conditions. Still, the number of cases in 2018 increased (66) due to an outbreak that occurred in one setting beginning of the year and then at the end of the year the infection spread through oral-anal route in a population subgroup. The number of hepatitis A cases is higher in 2018 compared to previous year (96:47) what is higher than previous years. In 2019 9 hepatitis A cases were reported. Thanks to systematic immunization, most vaccine-preventable diseases also showed a very satisfactory condition: diphtheria – 0 cases, tetanus – 2, pertussis – 56, , rubella – 0, mumps – 15 and polio – 0 cases (unchanged since 1989, eradication declared in 2002). Still, in 2018 there was a smaller outbreak in one Croatian county with 16 cases and in total in Croatia there were 23 cases. In 2019 52 morbilli cases were reported due to several importations in Croatia but also localised spread among Croatian citizens. The incidence of salmonellosis is stable (2019: 1320) due to complex preventive measures targeted to sources of infection among people and animals. In 2019, the lowest incidence of tuberculosis has been recorded since TB surveillance is in place, with 303 reported cases and an incidence rate of 7.5/100 000 (compared to 372 reported cases and an incidence of 9.1/100.000 in 2018), which makes Croatia a low-incidence country for three consecutive years. The most frequent has been pulmonary TB (78.9% of total TB notified cases), majority (90%) of which have been confirmed by culture. As in previous years, most affected group by age have been persons 70 years old and older, however, observing a decrease in the notification compared to 2018 (85 vs 115 notifications). In 2019, first case of XDR-TB has been notified, most likely related to the long-term stay in Russia.

Venereal diseases or STDs exhibited a favorable, low and sporadic incidence: syphilis (28) gonorrhea (41) and HIV/AIDS (102). Owing to systematic application of comprehensive preventive measures from the National HIV/AIDS Prevention Programme, ranging from surveillance of human blood preparations to health education (introduced in 1983), HIV

infection and AIDS has maintained a low level for 30 years (since the first appearance in 1985), one of the lowest in Europe.

Croatia is a low level HIV/AIDS epidemic country. According to mandatory communicable disease notifications, new HIV infection rates are slightly increasing, the incidence of new AIDS cases is stable and AIDS mortality is decreasing. In the last three years an average of 104 new HIV infections are reported in Croatia. The majority of the total number of reported HIV/AIDS cases were infected through unprotected sexual intercourse (84 %). Cumulative HIV/AIDS patients are distributed, by probable route of transmission, as follows: the largest proportion are homo/bisexual (males) (80 %) and a relatively small proportion are people who inject drugs (1 %). Transmission through injecting drug use has shown a stable trend in the last ten years, while an increase of newly diagnosed cases in recent years is recorded among homo/bisexual males. Like in the previous years, 2019 saw no new cases of hemophiliacs or through contaminated blood and blood products, thanks to systematic safety control of blood preparations in Croatia. The share of HIV/AIDS cases in the "unknown" category remains stable compared to the previous years (6 %). This relatively favorable epidemiological situation can be maintained only if all scheduled preventive measures are carried out, as well as any additional measures noting that, given the current epidemiological situation, prevention measures focused on men who have sex with men need to be intensified.

The extraordinary success in communicable disease control by the current implementation of the Croatian Mass Immunization Programme is well known. This most efficient mass prevention measure should continue in order that such a favourable effect endure. Planned implementation of the immunization programme is one of the most important tasks of the health care service. Tables show that implementation results in 2019 were equally opportune, owing to physicians and everyone involved in all aspects of Programme realization: programme drafting and adoption, vaccine purchase and supply, immunization with careful attention paid to any side effects, and evaluation of the effect by continuous control of immunization coverage and monitoring of related morbidity rates.

An analysis of coverage rates for 2019 shows that primary immunization coverage of 95% has not been reached for any of the vaccines in the vaccination schedule except BCG and hepatitis B, but it is important to point out that in 2018 and 2019 decline in vaccine coverage rates, as seen from 2011 to 2017, was stopped. The highest increase in vaccine coverage is in the primary immunization against measles, rubella and mumps (89% to 93,%) and revaccination against diphtheria, tetanus and pertussis in second year of life (86,6% to 90,6%). Beside satisfactory overall coverage at national level, coverage rates at county levels should be evenly distributed and sufficiently high to avoid "pockets" of low immunization that increase the risk of minor or major outbreaks of eradicated diseases. In 2019 lower coverage for primary MMR immunization was reported from Split-Dalmatia county, Dubrovnik-Neretva county, Osijek-Baranja county and Primorje-Gorski Kotar county, where vaccine coverage was under 90%.

In 2018 negative trend in vaccine coverage was stopped and the increase occurred which is a good sign, and if the vaccine coverage rates continue to rise it is possible to avoid

epidemics of vaccine preventable diseases, which has seriously threatened us in the last years.

It may be concluded that the status of communicable diseases in Croatia has attained the level of developed countries of Europe and the world. The favorable situation reached, nonetheless, due to certain risk factors, remains potentially unsafe and depends on systematic work.

In 2019, **TB diagnostics** was performed in 15 laboratories, organized at three levels. Number of specimens per lab ranged from 432 to 11,200. A total of 36,740 clinical specimens were tested, and *M. tuberculosis* was isolated in 3.5% of specimens. Among 1,751 isolated strains, *M. tuberculosis* remained dominant, with 1,281 (73.2%) isolates. The percentage of nontuberculous mycobacteria (NTM) among all isolated mycobacteria was 26.5%. In 2019, *M. bovis* was isolated in four clinical specimens, while *M. bovis* - BCG strain was isolated from two clinical specimens. Among 1,215 tested *M. tuberculosis* strains, 55 (4.5%) were resistant to the first-line antituberculous. A total of 15 patients had resistant form of TB, and among them, 11 had monoresistance, while two patients had polyresistant form (resistance to isoniazid and streptomycin). One patient had multi-drug resistant form of TB, while for the first time one extensively resistant strain was isolated. In 87 patients, two or more NTM isolates were found (or one isolate from bronchial aspirate), thus fulfilling the microbiological criteria for mycobacteriosis. The most common causative agents were *M. xenopi*, *M. avium*, *M. intracellulare*, *M. fortuitum* and *M. abscessus*.

#### Inpatient care

According to the Annual inpatient health facilities report in 2019 there were 81 institutions and treatment centers in Croatia: 5 clinical hospital centers, 8 clinical hospitals and clinics, 22 general hospitals, 34 special hospitals, treatment centers and hospice, 9 general infirmaries, 1 out-of-hospital maternity ward, 1 health center with hemodialysis ward and 1 health center with palliative care ward. According to the Annual report, there were 715,639 hospital discharges in 2019 (718,902 in 2018). The care included hospitalization for childbirth, abortion, and hospital rehabilitation.

According to individual reports on treated patients the number of patients treated in Croatian hospitals in 2019 was 665,075 (667,427 in 2018). From 2017 data included hospitalization for childbirth, abortions and rehabilitation).

The number of beds (expressed per 1,000 population) in all hospital-type institutions in 2019 was 5,42 (in 2018 it was 5,40). By bed structure per 1,000 inhabitants in 2019, there were 3,46 acute beds (1,47 in general hospitals and 2,13 in clinics, clinical hospitals and clinical teaching hospitals). For chronic patients, 1,96 beds per 1,000 inhabitants were available.

In Croatian hospitals, according to the Annual inpatient health facilities report in 2019, there were 5,843,470 days of hospital treatment. In other words, the average length of treatment per stay was 8,17 days (against the 1990 average length of treatment of 15,37 days). Average length of treatment in general hospitals has been reduced from 12,3 days in 1990 to 6,21 days in 2019. The average length of stay in clinics, clinical hospitals and clinical teaching hospitals was reduced from 12,05 to 6,41 days and in special hospitals from 34,83 to 24,20 days.

In 2019, general hospitals had a turnover interval (average number of days of bed nonuse between two patients) of 2,90. In teaching hospital centers, teaching hospitals and clinics the

interval was 2,17 days, in special hospitals 14,37 days.

The leading disease groups in inpatient care were, diseases of the circulatory system, neoplasms, factors influencing health status and contact with health services, pregnancy, childbirth and the puerperium and diseases of the digestive system.

Croatian hospitals generally admit more women than men (1,17:1 ratio). From 2017 data included hospital stays for childbirth, abortions and rehabilitation and in 2019 the most common diseases in women were pregnancy, childbirth and the puerperium, factors influencing health status and contact with health services, neoplasms, circulatory system diseases and diseases of the musculoskeletal system and connective tissue. In men treated in Croatian hospitals, the most common causes of hospitalization in 2019 were circulatory system diseases, neoplasms, digestive system diseases, injury, poisoning and certain other consequences of external causes and factors influencing health status and contact with health services.

There were 417,703 hospital discharges under the age of 64, with the following most common reasons for hospitalization: factors influencing health status and contact with health services, pregnancy, childbirth and puerp., neoplasms, mental and behavioral disorders and circulatory system diseases.

The number of hospital discharges for patients aged 65 years and older treated in Croatian hospitals (including hospital rehabilitation) in 2019 was 247,372 (37% of all hospital discharges). The most common causes of hospitalization were circulatory system diseases, neoplasms, diseases of the musculo- skeletal system and connective tissue, injury, poisoning and certain other consequences of external causes and digestive system diseases.

**Hospital day care and day care surgery:** According to the Annual inpatient health facilities report in 2019 there were 622,851 discharges (613,795 in 2018) and 1,397,809 days of hospital treatment.

#### Births and abortions

In 2019, using individual birth reports, Croatian maternity facilities reported 35,986 deliveries with a total of 36,636 children delivered, whereof 36,472 were live births and 164 were stillbirths. From a total of 36,472 live births, 86 live-born neonates died during the first week of their life.

The data above, submitted by health care facilities, reflect the current situation in maternity wards and differ from Croatian Central Bureau of Statistics (CBS) statistics, which, per UN and EUROSTAT methodology, relate to children born by mothers with declared residence in Croatia, including those expatriated from Croatia for less than a year, as well as children born by mothers without permanent residence, but residing in Croatia for one or more years.

Childbirth was most frequently recorded in the maternal age group 30-34 (12,223, i.e. 96.8 deliveries per 1,000 women), followed by age group 25-29 (9,844, i.e. 85.5/1,000 women), age group 35-39 (6,851, i.e. 49.8/1,000 women) and age group 20-24 (4,684, i.e. 40.5/1,000). There were 208 deliveries at the age  $\leq 17$  and 667 deliveries at the age 18-19; the birth rate in adolescents aged  $< 20$  was 8.9/1,000. There were 1,509 deliveries after the age  $\geq 40$ : in 40-44 age group 1,430 deliveries, the birth rate was 10.5/1,000; in 45-49 age group 78 – 0.6% /1,000 and 1 childbirth of 50 years old mother.

In 2019 there were 34,489 women with data on previous births: 14,711 (42.7%) women had first labour, 12,111 (35.1%)

women had their second birth, 14.7% (5,095) had their third birth and 7.5% (2,572) had childbirth of a higher birth order. For 1,497 (4.2%) women this data was not recorded.

In 2019 there were 33,365 birth reports with data on previous miscarriages and/or abortions; 2,621 birth reports (7.3%) contained no such data. Among birth records with known data (33,365), without previous miscarriages/abortions were 26,785 (80.3%) women, 4,986 (14.9%) of women had one miscarriage or abortion, 1,169 (3.5%) had two miscarriages or abortions and 425 (1.3%) women had 3 or more miscarriages and/or abortions.

Of 35,986 deliveries, 35,347 (98.2%), were singleton deliveries 628 (1.8%) were twin deliveries and 11 (0.03%) were triplet deliveries.

In 2019, according to mortality statistics data from CBS, there were two maternal deaths.

Each pregnancy that does not end in childbirth is considered **miscarriage/abortion** and the registration thereof is duly submitted to the National Public Health Information System. Pregnancies ending in miscarriages/abortion include: ectopic pregnancies, hydatidiform mole, other abnormal products of conception, spontaneous, medical, other and unspecified abortions.

In 2019, 5,512 miscarriages/abortions were reported by means of Individual Miscarriages/Abortion Reports. Additional 2,175 miscarriages/abortions, which had not been reported by means of Individual Miscarriages/Abortion Reports (despite the legal obligation), but recorded in the Hospitalization Base, were added to the previous number by the Croatian Institute of Public Health. The total number of abortions was thus 7,687.

Regarding individual ICD-10 codes, the most frequently reported type of miscarriages were *Other abnormal products of conception* (O02), accounting for 38.2% of the total number. Legally induced abortions (O04) accounted for 35.2%, whereas spontaneous miscarriages (O03) accounted for 18.4% of the total number. Ectopic pregnancy (O00) was recorded in 6.3% of all reported miscarriages, while other and unspecified miscarriages/abortions occurred sporadically.

Among women undergoing miscarriages/abortions, the majority had live-born children (66.9%) and were aged 30-39 (45.2%).

#### Chronic Diseases Registries

**Croatian National Cancer Registry** was established in 1959 with the aim of collecting, managing and analyzing cancer incidence data. Since 1994, the Croatian National Cancer Registry (CNCR) has been a full member of the International Association of Cancer Registries (IACR), with the head office in Lyon, France, and is also a member of the European Network of Cancer Registries (ENCR).

According to data of the CNCR for 2017, 24,385 new cancer cases (13,229 males and 11,156 females) were diagnosed (invasive cancers excluding skin cancer). The incidence rate was 591.2/100,000; 664.7/100,000 for men, and 522.7/100,000 for women.

Five most common cancer sites in males, making up 59% of total incidence, were prostate (21%), trachea, bronchus and lungs (17%), colon (9%), rectum, rectosigmoid and anus (6%) and urinary bladder (5%).

In females, the five most common cancer sites, namely the breast (25%), trachea, bronchus and lungs (9%), colon (8%), uterine body (6%) and rectum, rectosigmoid and anus (5%). These five sites accounted for 54% of total cancer incidence in women. Colorectal cancer ranked third in men and second in

women with proportions of 16% male and 14% female cancer incidence, but overall it was the most common diagnosed cancer in Croatia in 2017.

Back in 1961, **Croatian Psychoses Registry** was established at the CNIPH. On the scale of causes of hospitalization in Croatia in 2019, the mental disorder group ranked ninth with a proportion of 5.8%. However, it ranked first in total hospital treatment days with a 18.7% share. In practical terms, this means that nearly every fifth day of hospital treatment in Croatia was used to treat mental disorders.

In total hospital treatment days schizophrenia was number one diagnosis in the mental disorders category, with a share of 28.4%.

In 1962, the highest number of first time hospital-treated persons diagnosed with schizophrenia was registered. Although a portion of these had been hospitalized earlier, they had not been registered until the establishment of the Registry. In the subsequent period, the age-standardised rate of hospital incidence of schizophrenia and schizoaffective disorders account on average for 0.24/1,000 inhabitants over 15. Evident was an increase in admitted and discharged persons diagnosed with schizophrenia, as well as in the number of admissions and discharges. The ratio of admissions to admitted patients, and discharges to discharged patients grew accordingly. Hospitalizations were more frequent, but mainly shorter, with shorter total time spent in the hospital. Also, a decline in the number of patients treated yearlong was observed.

This situation is the result of an improved treatment and psychiatric care of patients by using higher-intensity therapeutic and rehabilitation programmes, as well as outpatient monitoring and treatment, which at the same time constitutes an improvement in the patient's quality of life.

The number of **committed suicides** has been oscillating over the years, as have been the rates per 100,000 population, with a declining trend started in 1999. In the last decade, the lowest number of suicides was registered in 1995 (930 suicides, rate of 19.4/100,000), and in the 2000-2019 period (926 suicides, rate of 20.9 in 2000; 582 suicides, rate of 14.3 in 2019). The sex ratio ranging between 2.2 and 3.85:1 in favor of men.

CIPH has collected and monitored comprehensive data on individuals treated for psychoactive drug abuse since 1978 in the form of the **Registry of Treated Psychoactive Drug Addicts**. In 2019, Croatian health care facilities registered 6,858 persons treated for psychoactive substance dependence. Of these, every tenth person (473 or 6.9%) was under 20. Most of the treated patients belonged to the 40-44 (1,607 persons or 23.4%) and 35-39 (1,553 or 22.6%) age group. With 77.8%, opiate addiction was the predominant type. This high proportion of drug addicts treated for opiates was partly due to methadone maintenance and buprenorphin as a method of treatment. During 2019, marijuana (cannabis) was the leading drug in 12.9% of the cases. The mean age of first consumption of cannabinoids was 16.2 years. The rates of treated patients per 100,000 inhabitants aged 15-64 by county demonstrated that the opiate abuse problem was still most prominent in the counties of Zadar, Istria, Šibenik-Knin, Primorje-Gorski Kotar, Split-Dalmatia, the City of Zagreb and the county of Dubrovnik-Neretva. The national rate per 100,000 treated drug abusers aged 15-64 was 185.2.

**Croatian Disabilities Registry** was set up in 2002. Access to reliable data about disability is a presupposition for

the planning of adequate health measures and programmes for disabled persons. Having recognized the problem, Croatia has passed the National Disabilities Registry Act (OG 64/01) that regulates the mode of collection, analysis and confidentiality of the data. The Registry is managed by the CNIPH.

For the purposes of the Registry the data are collected from:

- the health care system
- the social welfare system
- the educational system
- Ministry of Veterans' Affairs
- Croatian Pension Insurance Institute
- other government bodies but with the change of the system of expertising disability and the adoption of the Law about the Unified Body of Expertising disability (NN85 / 14) the source becomes that body.

By 23 September 2020, the Disabilities Registry collected reports for 582,428 disabled persons.

**Croatian National Diabetes Registry** was founded in 2000 with the aim of improving health care of persons with diabetes mellitus, assessing the prevalence and incidence of diabetes mellitus and its acute and chronic complications, monitoring morbidity, mortality and other clinical care quality indicators on a national level. Since 2004, registration has been mandatory for all general practitioners and hospital physicians treating persons with diabetes mellitus.

The overall number of patients registered in the CroDiab registry in 2019 was 315,298, while quality indicators were collected for 96,349 patients. Glycemic regulation was good (HbA1c<6.5%) in 38.19% of cases, intermediate (6.5 %< HbA1c<7.5%) in 31.98% and poor (HbA1c>7.5%) in 29.83% of patients with average value (mean±standard deviation) of HbA1c being 7.17±1.50, fasting glucose 8.95±7.13, and postprandial glucose 8.90±3.68.

#### **Morbidity and causes of death in the elderly population**

Like most European countries, Croatia belongs among the countries with an exceedingly aged population. According to a population census made in 2011 Croatia had 758,633 inhabitants aged 65 or older (17.7%).

According to primary health care reports from 2019, the established number of diseases and conditions registered in general/family medicine was 2,898,410 or 34.71%. Most common groups of registered diseases and conditions in the elderly were: diseases of the circulatory system (with a share of 18.80%), musculoskeletal system and connective tissue (11.95%), diseases of the respiratory system (7.99%) and endocrine, nutritional and metabolic diseases (7.27%).

The share of hospitalizations at the age of 65+ in 2019 (including hospital rehabilitation) was 37.2% of overall treatment cases in Croatian hospitals (37.0% in 2018). The number of 247,372 hospitalization cases involving persons aged 65+ (rate of 292.79/1,000) totaled 2,399,056 days of hospital treatment. An average duration of treatment per stay was 9.70. The leading disease groups as cause of hospitalization in the elderly were: diseases of the circulatory system (64.28/1,000), neoplasms (46.31/1,000), diseases of the musculo- skeletal system and connective tissue (22.98/1,000), injuries, poisonings and other sequelae of external causes (22.86/1,000) and diseases of the digestive system (22.74/1,000).

Day hospitals, day care surgery and hospital hemodialyses in 2019 saw 451,696 hospitalizations of persons aged 65+ (402,179 in 2018), where of 236,397 men and 215,299 women.



According to individual patient reports, the most common causes of hospitalization were: diseases of the genitourinary system (211.16/1,000), neoplasms (118.32/1,000), diseases of eye and adnexa (39.11/1,000), diseases of the circulatory (23.79/1,000) and endocrine, nutritional and metabolic diseases (22.55/1,000).

According to the CBS death statistics, in 2019 a total of 43,108 (43,576 in 2018) persons aged 65+ died, with a mortality rate of 51.02/1,000 (52.34/1,000 in 2018). At the age of 65+, most people died of circulatory diseases, evidenced by the rate of 23.57/1,000 (24.95/1,000 in 2018). Ranking second on the cause of death list were neoplasms with a rate of 12.14/1,000 (12.62/1,000 in 2018), followed by endocrine, nutritional and metabolic diseases 4.40/1,000 (3.12/1,000 in 2018), diseases of the respiratory system 2.41/1,000 (2.52/1,000 in 2018), injuries, poisoning and other certain consequences 2.11/1,000. In year 2019 a total of 1,786 violent deaths were documented at the age of 65+ (rate of 2.11/1,000), where of 1,139 were caused by falls (1.35/1,000) and 265 other external causes of accidental injury (0.31/1,000). Over 13.66% of all external causes of death of persons aged 65+ in 2019 were a result of an intentional self-harm – namely, 244 persons (0.29/1,000).

#### **Environmental Health Service**

The **health safety monitoring system for foods and objects of common use** is based on the obligation of laboratories authorized for examining their health safety to submit quarterly reports to the CNIPH. These have to specify the number and type of samples covered and final analytical results.

In 2019, authorized laboratories which submitted their reports tested the microbiology *it is visible that out of 14.321 domestic samples, 452 or 3.16% (6.57% in 2018) came out microbiologically unsafe, as did 0 (0%) out of 1 tested import samples (4.14% in 2018). In 2019 a total of 14.322 samples were analyzed microbiologically, whereof 452 or 3.16% were found to be unsafe (as were 6.57% in 2018).*

The most common cause of microbiological non-compliance, in terms of hygienic unsafety, was increased total counts of aerobic mesophilic bacteria, enterobacteria, *Escherichia coli*, yeasts and molds above their respective values recommended by Guide on microbiological criteria for food (Ministry of Agriculture, Fisheries and Rural Development, June 2013). Detection of *Salmonella spp.* and *Listeria monocytogenes* in analyzed food samples was the cause of microbiological food unsafety, according to the provisions of Ordinance on microbiological criteria for food (OG 74/08, 156/08, 89/10).

All authorized laboratories that submitted their reports in 2019 chemically analyzed 3,667 domestic foodstuff samples, whereof 89 or 2.43% were found unsafe. At the same time, 18 import samples were tested, whereof 2 or 11.11% did not meet the requirements of chemical safety. In 2019, a total of 3,685 samples were tested chemically, whereof 91 (2.47%) were found unsafe.

As to chemical parameters, the most common causes of declaring unsafety were incorrect labeling, inappropriate sensory properties due to chemical changes, levels of artificial sweeteners and other additives (preservatives, organic colourings and others), pesticides, heavy metals and

mycotoxins above allowed limits, and iodine in salt below allowed limits. Furthermore, a proportion of analyzed food samples was not in compliance with the legal provisions regulating genetically modified organisms and products.

In 2018, a total of 588 common use object samples were tested microbiologically (586 domestic and 2 import), of which 3 or 0.51% failed to meet the safety requirements. A total of 1,152 samples of common use objects were tested for chemical safety (1,130 domestic and 22 import), of which 55 or 4.77% were rejected (4.77% domestic and 0% import samples).

The data for the 1996-2019 period reveal considerable annual variation in the number of food and object of common use samples assayed. Decrease was registered in 2019 in the number of microbiological food samples and in the number of chemical food samples, as well as the decrease in the number of microbiologically and number of chemical samples of objects of common use due to the scarce number of sent annual reports by most county public health institutes.

Monitoring of **drinking water** in 2019 was carried out as laid down in the Act on Water for Human Consumption and Ordinance on compliance parameters and methods of analysis, monitoring and water safety plans of water for human consumption and the manner of keeping a register of legal entities performing public water supply activities (OG Nos. 125/17). As the two were passed in mid and late 2013, and every monitoring cycle starts at the beginning of a year, it was decided to initiate monitoring as of 2014. Earlier regulations emphasized the quality of raw water, while the water supply network was inspected for target indicators. New regulations stress the safety of water from the distribution network, while raw water is monitored only for information purposes.

The monitoring plan adopted by the Ministry of Health in 2019 at the proposal of the CNIPH covers 90% of the population (public and a part of the local water supply).

Public water supply systems accounted for about 91,5% of the national supply with drinking water. The Counties of Koprivničko-križevačka reported the lowest (ca. 61,3%), and Međimurje the highest (100%) supply coverage.

Physical properties of water, presence of nitrogen salts, iron or manganese, and increased levels of total organic matter were found to be the main causes of chemical unsafety of drinking water in 2014. Another problem was elevated levels of arsenic, geologically present in some parts of the Eastern Croatia. This phenomenon is nothing new, but rather the result of a five-time drop in MACs (to 10 µg/L). All water supply systems were given a deadline (of usually three years) to reduce this value to the legally prescribed level.

In regard with microbiological analytics, water samples were mainly unsafe due to elevated total aerobic bacterial count and positive indicators of fecal pollution and pathogenic bacteria.

Overall, the health safety of drinking water from public water supply systems at the national level in 2019 was satisfactory. The share of chemically and microbiologically unsafe samples totaled 2,2%. Comparing the results of monitoring according to the past and current regulations is impossible on account of utterly indiscrepant number of indicators and frequency of sampling implemented.

---

---

# I. STANOVNIŠTVO I VITALNI DOGAĐAJI

*Population And Vital Events*

---

---



**STANOVNIŠTVO I VITALNI DOGAĐAJI - Population and Vital Events**

Prema Popisu stanovništva, kućanstava i stanova 2011. godine u Hrvatskoj je prebivalo 4,284.889 stanovnika. Državni zavod za statistiku je u Popisu 2011. godine, u skladu s međunarodnim statističkim standardima, za definiranje ukupnog stanovništva, primijenio koncept uobičajenog mjesta stanovanja. Prema tom konceptu „ukupnim stanovništvom naselja, odnosno zemlje, smatraju se sve osobe koje u tom naselju odnosno zemlji imaju svoje uobičajeno mjesto stanovanja u kojem neprekidno žive barem 12 mjeseci ili su, u trenutku Popisa, došle u svoje uobičajeno mjesto stanovanja s namjerom da u njemu ostanu barem godinu dana“. Zbog promjena u definiranju ukupnog broja stanovnika, podaci Popisa nisu neposredno usporedivi s podacima dosadašnjih popisa.

Prema procjeni broja stanovnika sredinom godine (Državni zavod za statistiku, rujan 2020.), u Hrvatskoj je u 2019. godini prebivalo 4,065.253 stanovnika. Struktura stanovništva pokazuje da je hrvatsko stanovništvo u trendu progresivnog starenja, jer je udio starijih od 65 godina 20,8% (na Popisu 2011. udio starijih od 65 godina je iznosio 17,7%). Udio mlađih od 14 godina je u padu, od 15,2%, prema Popisu 2011. godine, do 14,4% prema procjenama sredinom 2019. godine.

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, u 2019. godini je očekivano trajanje života za oba spola 78,5 godina, za žene 81,6 godina, a za muškarce 75,4 godine.

U 2019. godini u Hrvatskoj je živorođeno 36.135 djece, a umrle su 51.794 osobe. Ovi podaci se odnose na stanovništvo (u slučaju rođenih na njihove majke) s prebivalištem odnosno boravkom u Hrvatskoj najmanje jednu godinu ili dulje u odnosu na vitalni događaj. Ova metodološka promjena u prikazivanju vitalno-statističkih podataka prema prihvaćenim standardima UN-a i EUROSTAT-a je uvedena 1998. godine, te podaci o prirodnom kretanju nisu usporedivi s podacima iz prethodnih godina. U 2019. godini je 15.659 umrlih više nego što je bilo živorođenih.

Dugogodišnje smanjivanje nataliteta, fertiliteta i prirodnog prirasta ubrzano je ratnim zbivanjima te od 1991. godine Hrvatska ulazi u depopulacijsku fazu prirodnog kretanja. Natalitetna stopa u 2019. godini je iznosila 8,9/1.000 (u 2018. godini 9,0), mortalitetna 12,7/1.000 (u 2018. godini 12,9), stopa općeg fertiliteta 42 (u 2018. godini 41,5). U 2019. godini je zabilježena negativna stopa prirodnog kretanja od -3,9 (u 2018. godini -3,9).

U svim županijama je zabilježen prirodni pad, a prema državnom prosjeku, na 100 umrlih je 69,8 živorođenih (u 2018. godini 70,1).

U 2019. godini je umrlo 43.108 osoba starijih od 65 godina (u 2018. godini 43.576) odnosno 84,2% svih umrlih, a stopa smrtnosti za dob iznad 65 godina je 51/1.000 te dobi.

Značajan pokazatelj ne samo zdravstvene skrbi nego i socijalno-gospodarskog i kulturnog okruženja su dojenačke smrti. Ovaj pokazatelj brojne međunarodne organizacije (npr. UN, SZO, UNICEF) ubrajaju u osnovne pokazatelje zdravstvenog stanja populacije.

U Hrvatskoj je u 2019. godini umrlo 143 dojenčadi ili 4,0/1.000 živorođenih (u 2018. godini 157, odnosno 4,2/1.000). Razlike među županijama su značajne: dojenačkih smrti nije bilo u Šibensko-kninskoj županiji, najniža stopa od 0,6/1.000 je zabilježena u Zadarskoj županiji, a najviša od 11,8/1.000 u Karlovačkoj županiji. Najčešći uzroci ukupnih

dojenačkih smrti su određena patološka stanja vezana uz trudnoću ili porod (stanja iz perinatalnog razdoblja - 60,8%) i kongenitalne malformacije (25,2%), slijede «Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nevršteni drugamo» (9,8%), a svi ostali uzroci zajedno čine 4,2%. Od 143 umrle dojenčadi u 2019. godini, 95 odnosno 66,4% je umrlo od vodećih uzroka smrti. Među vodećim uzrocima se izdvajaju posljedice nezrelosti odnosno prijevremenog poroda poput respiracijskog distresa i hijalomembranske bolesti, netraumatskih intrakranijalnih krvarenja, konatalnih infekcija te sindrom iznenadne dojenačke smrti (SIDS) i neke kongenitalne malformacije (malformacije srčanih komora i spojeva, kromosomopatije Edwards i Patau i malformacije nesvrstane drugamo).

U dobi 0 - 6 dana umrlo je 56,6% dojenčadi (81 dijete) od kojih je 23,1% umrlo u prva 24 sata života (33), a 33,6% umrlo je u razdoblju od 1. do 6. dana (48). Još 20,3% (29) od ukupno umrle dojenčadi umrlo je u kasnom novorođenačkom razdoblju. U razdoblju od 2. mjeseca do navršene prve godine života umrlo je 23,1% ukupno umrle dojenčadi (33).

Hrvatska s 4,0 umrle dojenčadi na 1.000 živorođenih u 2019. godini ima nešto višu stopu dojenačkog mortaliteta od prosjeka 28 zemalja Europske unije u 2018. godini (3,4). Najniže stope dojenačke smrtnosti u 2018. godini su zabilježene u Estoniji i Sloveniji (1,7‰), a najviše stope u Rumunjskoj (6,0‰) i Bugarskoj (5,8‰).

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, u 2019. godini je perinatalno umrlo 242 djece ili 6,7/1.000 ukupno rođenih (u 2018. godini 251 dijete ili 6,8/1.000 ukupno rođenih). Među perinatalno umrlima je bilo 161 mrtvorodeno (stopa mrtvorodenja 4,4‰) i 81 umrlo novorođenče u dobi do sedam dana (stopa rane neonatalne smrtnosti 2,2‰). Vitalno-statistički podaci se prikupljaju za sve živorođene, neovisno o težini ili trajanju trudnoće, a za mrtvorodene s najmanje 22 navršena tjedna trudnoće ili 500 grama porodne težine ukoliko nema podatka o trajanju trudnoće (preporuka SZO-a za nacionalne statistike). Potpuna usporedivost u visini stopa perinatalne smrtnosti postojala bi ako bi se izvještavalo prema istom kriteriju, najčešće prema porodnoj težini. Perinatalni mortalitet za rođene  $\geq 1.000$  grama porodne težine je u Hrvatskoj u 2019. godini iznosio 3,9/1.000 rođenih, za rođene  $\geq 500$  grama 6,1/1.000 ukupno rođenih, a kad bi ubrojili sve rođene ispod 500 grama, ali s  $\geq 22$  navršena tjedna trudnoće, stopa bi bila 6,8 /1.000 ukupno rođenih.

U 2019. godini je raspon stopa perinatalne smrtnosti prema vitalno-statističkim podacima (koji se ne prate prema težinskim kriterijima poput podataka iz zdravstva) na županijskim razinama od 1,2/1.000 u Šibensko-kninskoj do 11,6/1.000 ukupno rođenih u Požeško-slavonskoj i Brodsko-posavskoj županiji. Najveći broj županija grupiran je oko hrvatskog prosjeka s odstupanjem  $\pm 2,5\%$ . Od uspostave županijskog teritorijalnog ustrojstva 1993. godine stalno su prisutne veće unutaržupanijske i međužupanijske godišnje oscilacije, na koje utječe veličina teritorijalnih jedinica, broj poroda i perinatalnih smrti, jer u županijama s malim brojem poroda svaki slučaj perinatalne smrti značajno utječe na visinu stope smrtnosti.

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku u 2019. godini umrlo je 51.794 osoba čije je prebivalište bilo na području Republike Hrvatske dvanaest mjeseci ili duže. Među njima je 48,9% muškaraca i 51,1% žena. Zabilježeni je 912

umrlih osoba manje nego prethodne godine. Opća stopa mortaliteta izračunata na procjenu stanovništva sredinom 2019. godine (4.065.253) iznosi 12,7/1.000 stanovnika.

Cirkulacijske bolesti su i dalje vodeći uzrok smrtnosti s 22.020 umrlih osoba sa stopom smrtnosti od 541,7/100.000 stanovnika. Od novotvorina, druge po redu skupine bolesti iz koje se izdvajaju vodeći uzroci smrti, umrlo je 13.718 osobe sa stopom smrtnosti od 337,5/100.000 stanovnika. Tri četvrtine svih uzroka smrti u Hrvatskoj je iz ove dvije skupine bolesti, a preostale smrti odnose se na bolesti endokrinog sustava (4.034 umrlih, stopa smrtnosti 99,2/100.000), ozljede i otrovanja (2.812 umrlih, stopa smrtnosti 69,2/100.000), bolesti dišnog sustava (2.313 umrlih, stopa smrtnosti 56,9/100.000) i druge manje zastupljene uzroke.

Od 2012. godine za određivanje i šifriranje osnovnog uzroka smrti primjenjuje se drugo izdanje 10. revizije Međunarodne klasifikacije bolesti (MKB-10) uz korištenje nadopuna koje SZO propisuje za 2019. godinu (Cumulative Official Updates to ICD-10).

Od svih dijagnostičkih entiteta, 59,4% uzroka smrti odnosi se na prvih deset. Najviše ljudi umrlo je od ishemijske bolesti srca – 7.965 i cerebrovaskularnih bolesti – 5.180. U 2019. godini na trećem mjestu je šećerna bolest s 4.017 umrlih, a na četvrtom mjestu je hipertenzivna bolest sa 3.789 umrlih. Rak bronha i pluća s 2.874 umrlih je na petom mjestu, rak debelog crijeva od kojega je umrlo 2.095 osoba je na šestom mjestu. Slijede kronične bolesti donjeg dišnog sustava s 1.908 umrlih na sedmom mjestu, ateroskleroza s 1.180 umrlih na osmom mjestu, kronične bolesti jetre s 967 umrlih na devetom mjestu te rak kestenjače s 807 umrlih na desetom mjestu.

Rang prva tri uzroka smrti kod muškaraca prema pojedinim dijagnostičkim entitetima nije se promijenio u odnosu na prethodnu godinu. Na četvrtom mjestu je šećerna bolest, na petom hipertenzija, na šestom rak debelog crijeva, na sedmom kronične bolesti donjeg dišnog sustava, na osmom zloćudna novotvorina kestenjače, na devetom kronične bolesti jetre i na desetom zloćudna novotvorina želuca.

Prosječna dob umiranja muškaraca u 2019. godini bila je 72,9 godina (72,7 u 2018).

Ishemijska bolest srca, cerebrovaskularne bolesti i hipertenzivna bolest su vodeći uzroci smrti u žena. Na četvrtom mjestu u 2019. godini nalazi se šećerna bolest, na petom zloćudna novotvorina dušnika i pluća, na šestom zloćudna novotvorina debelog crijeva, a na sedmom ateroskleroza. Na osmom mjestu zabilježene su kronične bolesti donjeg dišnog sustava, na devetom zloćudna novotvorina dojke i na desetom prijelom bedrene kosti.

U 2019. godini umrle su dvije žene od komplikacija u trudnoći, porođaju ili babinjama (MKB-10: O00-O99).

Prosječna dob umiranja žena u 2019. bila je 79,9 godina (79,8 u 2018).

U 2019. godini u Hrvatskoj je zabilježeno 2.812 nasilnih smrti (stopa smrtnosti 69,2/100.000), od toga je 2.112 nastalo nesretnim slučajem (stopa smrtnosti 52,0/100.000), 582 samoubojstvom (stopa 14,3/100.000), ubojstvom 32 (stopa smrtnosti 0,8/100.000).

U svim županijama vodeći uzrok smrti su bolesti cirkulacijskog sustava. Najveći udjel ove skupine u ukupnom broju umrlih od 49,7% bilježi Bjelovarsko-bilogorska, dok Šibensko-kninska županija ima najmanji udjel od 37,8%. Druga po redu skupina bolesti iz koje se izdvajaju vodeći

uzroci smrti u svim županijama su novotvorine. Raspon udjela mortaliteta ove skupine bolesti među županijama je od 22,6% u Bjelovarsko-bilogorskoj do 23,6% u Primorsko-goranskoj županiji. U većini županija bolesti endokrinog sustava su na trećem mjestu uzroka smrti. U Dubrovačko-neretvanskoj i Istarskoj županiji na trećem mjestu su ozljede i otrovanja. U Sisačko-moslavačkoj županiji na trećem mjestu su bolesti dišnog sustava.

U 2019. godini udjel nepoznatog uzroka smrti kao najznačajnijeg pokazatelja kvalitete mortalitetne statistike iznosi 0,6%. Većina županija bilježi niže ili jednake vrijednosti od hrvatskog prosjeka što je odraz dobro razvijene suradnje djelatnika županijskih zavoda za javno zdravstvo s mrtvozornicima. Najviši udio nepoznatog uzroka smrti od 1,9% zabilježen je u Karlovačkoj županiji.

*According to the 2011 Census of Population, Households and Dwellings, Croatia had a population of 4,284,889. In line with international statistical standards for defining overall population, the Croatian Central Bureau of Statistics had applied the concept of the usual place of residence for the 2011 Census. According to this concept, the "usual population of a community or a country includes all persons in the target community or country with their usual place of residence where they have lived continuously for a minimum of 12 months or have, at the time of Census, arrived to their usual place of residence with the intention to remain there for at least a year". Due to changes in defining the overall population, the census data is not immediately comparable to earlier censuses.*

*According to the in number of residents (Croatian Central Bureau of Statistics, September 2020.), in 2019 Croatia had population of 4,065.253 residents. Population structure in 2019, according to the mid-year assessment, shows that Croatian population experiences a trend of progressive ageing, as the share of the 65+ population has reached 20.8% (2011 Census 17.7%), while population under 14 has been reduced to 14.4% (2011 Census 15.2%).*

*Per Croatian Central Bureau of Statistics, life expectancy at birth in Croatia in 2019 was 78.5 for both sexes: 81.6 for women and 75.4 for men.*

*In 2019, there were 36,135 live births and 51,794 deaths recorded in Croatia. The figures pertain to the population (in case of births, mothers) with a permanent or temporary residence in Croatia one year or longer preceding the vital event. This methodological change in the presentation of vital statistics according to accepted UN and EUROSTAT standards was introduced in 1998, thus the data on natural population trends are not comparable to the data from previous years. In 2018 there were 15,761 more deaths than live births.*

*Long-term decreases in birth, fertility and natural increase rates have been accelerated by the Croatian War of Independence. Since 1991 Croatia has been in the depopulation stage of demographic evolution. Birth rate for 2019 was 8.9/1,000 (9.0 in 2018), mortality rate was 12.7/1,000 (12.9 in 2018) and general fertility rate was 42 (41.5 in 2018). In 2019, a negative rate of natural increase (RNI) was recorded: -3.9 (-3.9 in 2018).*

*In every county RNI has decreased. The average vital index for Croatia was 69.8 live births to 100 deaths (70.1 in 2018).*

*In 2019, 43,108 persons over the age of 65 died (43,576*

in 2018), accounting for 84.2% of all deaths, while the mortality rate for 65+ population was 51/1,000.

A significant indicator of quality of health care, as well as of social, economic and cultural environment, is the infant mortality rate, one of the fundamental health status indicators (as selected by the UN, WHO and UNICEF).

143 infants died in Croatia in 2019, i.e. 4.0/1,000 liveborn infants (157 or 4.2/1,000 in 2018). Inter-county differences are vast, ranging from zero (Šibenik-Knins County to low rates (Zadar County with a rate of 0.6/1000), up to 11.8/1,000 (Karlovac County). The most common causes of infant deaths are pathological conditions associated with prematurity and preterm delivery (perinatal conditions in 60.8% of all cases) and congenital anomalies (25.2%), followed by ICD categories Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, not elsewhere classified (9.8%) and all other causes amounted to 4.2% of infant deaths. Of 143 infant deaths in 2019, 95 (66.4%) were caused by one of the leading causes of death, including pathological conditions associated with prematurity and preterm delivery maternal infections often associated with premature delivery (respiratory distress, hyaline membrane disease, intracranial hemorrhagia), conatal infections, sudden infant death syndrome (SIDS and certain congenital malformations such as malformations of cardiac chambers and connections, Edwards and Patau syndromes and other malformations, not elsewhere classified.

56.6% of deceased infants (81 children) died at the age of 0 - 6 days, whereof 23.1% (33) within their first 24 hours of life and 33.6% (48) at the age 1 - 6 days. 20.3% (29) died during the late neonatal period. 23.1% (33) died in the postneonatal period (28 - 364 days of life).

Per Eurostat, Croatia with average of 4.0/1000 in 2019 has higher rate from the average rate of infant mortality in the EU-28 3.4/1,000 in 2018. The countries with the lowest rate of infant mortality were Estonia and Slovenia (1.7‰) and the countries with the highest rate were Romania (6.0‰) and Bulgaria (5.8‰).

According to data published by the Central Bureau of Statistics, in 2019 there were 242 (6.7/1,000) perinatal deaths (6.8/1000 in 2018). Among these, 161 were stillborn (rate of stillbirth: 4.4) and 81 children died during the period 0 - 6 days of life (early neonatal mortality rate: 2.2). Vital statistics are collected for all live births, regardless of birth weight or pregnancy duration, whereas the criterion for inclusion in data on stillbirths is the minimum weight of 500 g and the gestational age of 22 completed weeks (as recommended by WHO for national statistics). Complete comparability of perinatal mortality rates would be possible if the reporting in all countries were based on the same criteria. Perinatal mortality rate for infants born with a birth weight  $\geq 1,000$  g in Croatia in 2019 was 3.9/1,000 births; for babies born with a birth weight  $\geq 500$  g the rate was 6.1/1,000 births. If newborns with a birth weight  $< 500$  g and  $\geq 22$  weeks gestational age are included, the rate amounts to 6.8/1,000 births in total.

In 2019, in terms of vital statistics (without monitoring weight and age criteria as in health statistics), the perinatal mortality rate for individual counties ranged from 1.2/1,000 births in Šibensko-kninska County to 11.2/1,000 in two counties: Požeška-Slavonia County and Brod-Posavina County. However, the rates in the majority of counties are approximate the Croatian average with a divergence of  $\pm 2.5\%$ . Since the introduction of the county system of

territorial organisation in 1993, major annual intra- and intercounty oscillations occur, which are influenced by the population size of individual territorial units, number of childbirths and perinatal deaths: in counties with few births the mortality rate is highly affected by every single case of perinatal death.

According to the Croatian Bureau of Statistics, in 2019 there were 51,794 deaths of persons residing within Croatia for 12 months or more, among them 48.9% men and 51.1% women. Records count 912 deaths less than previous year. General mortality rate, calculated based on the population estimation from mid 2019 (4,065,253), was computed to be 12.7/1000.

Circulatory system diseases are still the leading cause of death with 22,020 deaths (mortality rate of 541.7/100,000). Neoplasms, second deadliest disease group, took 13,718 lives (mortality rate of 337.5/100,000). Three quarters of all causes of death in Croatia come from these two disease groups, while the remaining deaths are associated with endocrine diseases (4,034 persons, mortality rate 99.2/100,000), injuries and poisonings (2,812, persons, mortality rate 69.2/100,000), respiratory diseases (2,313 persons mortality rate 56.9/100,000) and other minor causes.

Since 2012, the second edition of Tenth revision of the International Classification of Diseases (ICD) has been applied to determine and code the underlying cause of death with WHO updates for 2019 (Cumulative Official Updates to ICD-10).

From all causes of death 59.4% is distributed across ten diagnostic entities. Most people died of ischemic heart disease (7,965) and cerebrovascular diseases (5,180). In 2019, diabetes is on third place (4,017) and hypertension on fourth place (3,789). Bronchial and lung cancer is on fifth place of all causes of death (2,874) and colon cancer, of which 2,095 died, is in sixth place. The following are chronic diseases of the lower respiratory system with 1,908 deaths, then atherosclerosis with 1,180 deaths and chronic liver diseases with 967 deaths prostate cancer with 807 deaths.

The ranking of first three causes by diagnostic entity among men did not change in comparison with the previous year. Diabetes mellitus was observed in fourth place, hypertension on fifth place, sixth was colon cancer, seventh was chronic lower respiratory disease, eighth prostate cancer, ninth chronic diseases of liver and cirrhosis and 10th malignant tumors of the stomach.

Average dying age among men in 2019 was 72.9 (72.7 in 2018).

Ischemic heart disease, cerebrovascular disease and hypertension are the leading causes of death in women. In fourth place in 2019 there is diabetes, in the fifth lungs cancer, and in the sixth colon cancer. Atherosclerosis was reported to be the seventh cause of death, followed by chronic diseases of the lower respiratory system. In the ninth place there was a breast cancer, and in the tenth fracture of the femur.

In 2019, two women died from complications in pregnancy, childbirth or midwifery (MKB-10: O00-O99).

The average age of women dying in 2019 was 79.9 years (79.8 in 2018).

In 2019, Croatia recorded 2,812 violent deaths (69.2/100,000), whereof 2,112 accidental (mortality rate 52.0/100,000), 582 suicides (mortality rate 14.3/100,000) and 32 murders/homicides (mortality rate 0.8/100,000)

The leading cause of mortality in all counties were diseases of the circulatory system. The highest share (49.7%) for this group in overall mortality was documented in the Bjelovarsko-bilogorska and the lowest (37.8%) in Šibensko-Kninska County. The second largest disease group in all counties are neoplasms. Distribution of mortality shares thereof across counties ranges from 22.62% in the Bjelovarsko-Bilogorska County to 23.6% in the Primorsko-goranska county. In most Counties, diseases of endocrine system were on the third place. In Dubrovačko-Neretvanska

and Istarska County injuries and poisonings was on the third place. In Sisačko-moslavačka County deaths from respiratory diseases were on the third place.

In 2019, the share of unknown cause of mortality as the most illustrative indicator of the quality of mortality statistics was 0,6%. Most counties recorded values below or equal to Croatian average, as a reflection of good collaboration between employees of county institutes of public health and field coroners. The highest share (1.9%) of unknown causes of mortality was reported in the Krlovačka County.

**Tablica - Table 1. HRVATSKO STANOVNIŠTVO PO DOBNIM SKUPINAMA PREMA POPISIMA OD 1953. DO 2011. I PROCJENI SREDINOM 2019. GODINE** - Population of Croatia by age groups and by population censuses from 1953 to 2011 and the mid of the year 2019 estimate

Godina popisa Census (year)	stanovnika no. of population	0-14 0-14	15-64 15-64	65 i više i nepoznato 65 and above + unknown
1953.	3,936.022	27,0%	66,0%	7,0%
1961.	4,159.696	27,2%	65,3%	7,5%
1971.	4,426.221	22,6%	67,2%	10,2%
1981.	4,601.469	20,9%	66,9%	12,2%
1991.	4,784.265	19,4%	67,5%	13,1%
2001.	4,437.460	17,1%	67,2%	15,7%
2011.	4,284.889	15,2%	67,1%	17,7%
2019.*	4,065.253	14,4%	64,8%	20,8%

Izvori podataka: Statistički ljetopis Državnog zavoda za statistiku, Zagreb 1994.

Popisi stanovništva 2001. i 2011., Državni zavod za statistiku, Zagreb, 2012.

\* Državni zavod za statistiku, Procjena stanovništva sredinom godine 2019, na 11.09.2020.

Source of information: Croatian Statistical Yearbook, Central Bureau of Statistics, Zagreb, 1994

Population censuses 2001 and 2011, Central Bureau of Statistics, Zagreb, 2012

\* Central Bureau of Statistics, Estimate of the population by the mid of the year 2019, 11 September 2020

**Tablica - Table 2. PRIRODNO KRETANJE STANOVNIŠTVA U HRVATSKOJ OD 1991. DO 2019. GODINE** - Liveborn, deaths and natural trends, Croatia 1991-2019

GODINA Year	BROJ ŽIVOROĐENIH No. liveborn	BROJ UMRLIH No. deaths	PRIRODNO KRETANJE Natural trend
1991.	51.829	54.832	- 3.003
1992.	46.970	51.800	- 4.830
1993.	48.535	50.846	- 2.311
1994.	48.584	49.482	- 898
1995.	50.182	50.536	- 354
1996.	53.811	50.636	3.175
1997.	55.501	51.964	3.537
1998.	47.068	52.311	- 5.243
1999.	45.179	51.953	- 6.774
2000.	43.746	50.246	- 6.500
2001.	40.993	49.552	- 8.559
2002.	40.094	50.569	- 10.475
2003.	39.668	52.575	- 12.907
2004.	40.307	49.756	- 9.449
2005.	42.492	51.790	- 9.298
2006.	41.446	50.378	- 8.932
2007.	41.910	52.367	- 10.457
2008.	43.753	52.151	- 8.398
2009.	44.577	52.414	- 7.837
2010.	43.361	52.096	- 8.735
2011.	41.197	51.019	- 9.822
2012.	41.771	51.710	- 9.939
2013.	39.939	50.386	- 10.447
2014.	39.566	50.839	- 11.273
2015.	37.503	54.205	- 16.702
2016.	37.537	51.542	- 14.005
2017.	36.556	53.477	- 16.921
2018.	36.945	52.706	- 15.761
<b>2019.</b>	<b>36.135</b>	<b>51.794</b>	<b>- 15.659</b>

Izvor podataka: Priopćenja. Prirodno kretanje stanovništva Republike Hrvatske. Državni zavod za statistiku, 1992.-2020.

Source of information: First Releases. Natural Change in population in the Republic of Croatia. Croatian Central Bureau of Statistics, 1992.-2020

Napomena: Od 1998. godine Državni zavod za statistiku objavljuje podatke vitalne statistike u skladu s definicijom ukupnog stanovništva prema međunarodnim preporukama (UN, Eurostat)

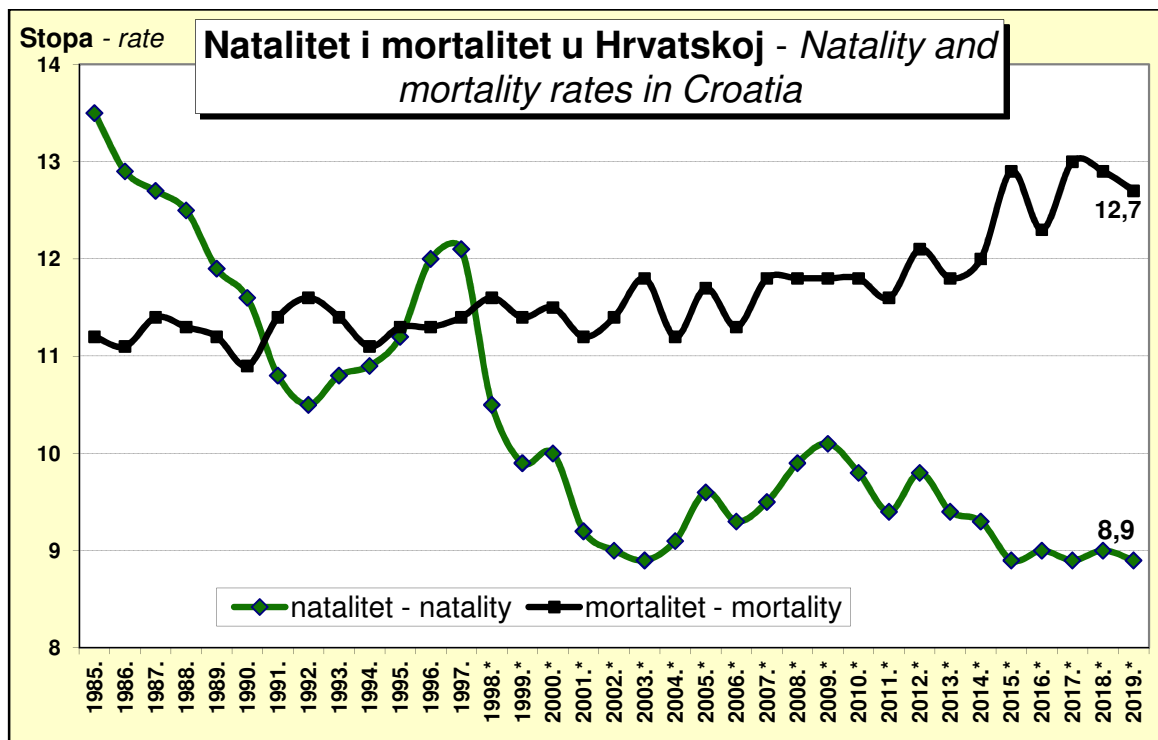
Note: Since 1998 Central Bureau of Statistics has published vital statistics data in line with the definition of total population given in international recommendations (UN, Eurostat)

**Tablica - Table 3. NATALITET, MORTALITET, PRIRODNO KRETANJE TE OPĆA STOPA FERTILITETA OD 1991. DO 2019. GODINE - Natality, mortality, natural trend and general fertility rate 1991-2019**

GODINA Year	STOPA ROĐENIH Natality rate	STOPA UMRLIH Mortality rate	PRIRODNO KRETANJE Natural trend	OPĆA STOPA FERTILITETA General fertility rate
1991.	10,8	11,4	-0,6	45,1
1992.	10,5	11,6	-1,1	42,9
1993.	10,8	11,4	-0,5	44,3
1994.	10,9	11,1	-0,2	44,4
1995.	11,2	11,3	-0,1	45,7
1996.	12,0	11,3	0,7	49,5
1997.	12,1	11,4	0,8	50,2
1998.	10,5	11,6	-1,2	43,3
1999.	9,9	11,4	-1,5	41,0
2000.	10,0	11,5	-1,5	41,4
2001.	9,2	11,2	-1,9	38,0
2002.	9,0	11,4	-2,4	37,1
2003.	8,9	11,8	-2,9	36,7
2004.	9,1	11,2	-2,1	37,3
2005.	9,6	11,7	-2,1	39,7
2006.	9,3	11,3	-2,0	39,0
2007.	9,5	11,8	-2,4	39,8
2008.	9,9	11,8	-1,9	41,8
2009.	10,1	11,8	-1,8	42,6
2010.	9,8	11,8	-2,0	42,2
2011.	9,4	11,6	-2,2	40,4
2012.	9,8	12,1	-2,3	43,4
2013.	9,4	11,8	-2,5	41,8
2014.	9,3	12,0	-2,7	41,9
2015.	8,9	12,9	-4,0	40,3
2016.	9,0	12,3	-3,4	41,0
2017.	8,9	13,0	-4,1	40,9
2018.	9,0	12,9	-3,9	41,5
2019.	8,9	12,7	-3,9	42,0

Izvori podataka: Priopćenja. Prirodno kretanje stanovništva Republike Hrvatske. Državni zavod za statistiku, 1992.-2020.  
Sources of information: First Releases. Natural Change in population in the Republic of Croatia. Croatian Central Bureau of Statistics, 1992.-2020.

Napomena: Stope za 2018. izračunate na procijenjen broj stanovnika sredinom godine Državnog zavoda za statistiku na 11.09.2020.  
Note: The rates were calculated per population estimated mid of the year 2018. Croatian Central Bureau of Statistics - September 11, 2020.

**Slika - Figure 1.**


Napomena: \* označene godine se odnose na stope nataliteta i mortaliteta prema metodologiji UN-a i EUROSTAT-a prihvaćenoj u Hrvatskoj od 1998. g.  
Note: \* the asterisked years pertain to birth and mortality rates according to UN and EUROSTAT methodology adopted in Croatia in 1998



**Tablica - Table 4. ŽIVOROĐENI, MRTVOROĐENI, UMRLI, PRIRODNO KRETANJE I VITALNI INDEKS PO ŽUPANIJAMA U 2019. GODINI - Livebirths, stillbirths, deaths, natural trends and vital index per counties, Croatia 2019.**

Županija - County	Živorodeni Livebirths	Mrtvorodeni Stillbirths	Umrla Deaths	Prirodno kretanje Natural trend	Vitalni indeks (živorodeni na 100 umrlih) Vital index - livebirths/100 deaths
Grad Zagreb	8.062	27	8.865	-803	90,9
Zagrebačka	2.740	11	3.425	-735	78,8
Krapinsko-zagorska	1.035	8	1.725	-690	60,0
Sisačko-moslavačka	1.222	6	2.440	-1.218	50,1
Karlovačka	933	2	1.833	-900	50,9
Varaždinska	1.439	6	2.230	-791	64,5
Koprivničko-križevačka	976	7	1.514	-538	64,5
Bjelovarsko-bilogorska	998	10	1.604	-606	62,2
Primorsko-goranska	2.057	3	3.746	-1.689	54,9
Ličko-senjska	368	5	867	-499	42,4
Virovitičko-podravska	632	3	1.144	-512	55,2
Požeško-slavonska	603	3	1.045	-442	57,7
Brodsko-posavska	1.199	8	1.997	-798	60,0
Zadarska	1.543	8	1.938	-395	79,6
Osječko-baranjska	2.217	9	3.839	-1.622	57,7
Šibensko-kninska	805	1	1.457	-652	55,3
Vukovarsko-srijemska	1.293	7	2.193	-900	59,0
Splitsko-dalmatinska	4.112	22	4.968	-856	82,8
Istarska	1.589	7	2.411	-822	65,9
Dubrovačko-neretvanska	1.179	5	1.271	-92	92,8
Međimurska	1.133	3	1.232	-99	92,0
<b>HRVATSKA</b>	<b>36.135</b>	<b>161</b>	<b>51.794</b>	<b>- 15.659</b>	<b>69,8</b>

Izvor podataka: Priopćenje Državnog zavoda za statistiku (ISSN 1330-0350), broj 7.1.1., Zagreb, 22.07.2020.  
Source of information: First release. Croatian Central Bureau of Statistics, (ISSN 1330-0350), no.7.1.1., Zagreb, 22.07.2020.

**Tablica - Table 5. UMRLI U DOBI OD 65 I VIŠE GODINA U HRVATSKOJ OD 1991. DO 2019. GODINE TE STOPE NA 1.000 STANOVNIKA - Deaths at the age of 65 and over and mortality per 1,000 population, Croatia 1991-19**

GODINA Year	BROJ UMRLIH U DOBI 65+ Deaths at 65+	STOPA NA 1.000 STANOVNIKA Rate per 1,000 population	STANOVNIŠTVO U DOBI 65+ Population aged 65+
1991.	35.065	63,1	556.040
1992.	33.727	60,7	556.040
1993.	34.522	62,1	556.040
1994.	33.928	61,0	556.040
1995.	34.970	62,9	556.040
1996.	35.841	64,7	553.595
1997.	37.234	66,1	563.317
1998.	38.394	69,2	554.530
1999.	38.384	68,2	562.874
2000.	37.749	68,7	548.137
2001.	37.429	54,0	693.540
2002.	38.832	56,0	693.540
2003.	40.945	59,0	693.540
2004.	38.809	52,5	738.591
2005.	40.652	54,4	748.000
2006.	39.659	52,5	755.900
2007.	41.517	54,4	762.600
2008.	41.059	53,6	766.200
2009.	41.822	54,6	766.485
2010.	41.670	54,7	762.290
2011.	40.669	53,7	756.698
2012.	41.550	54,0	769.100
2013.	40.573	52,2	777.540
2014.	41.200	52,2	789.124
2015.	44.350	55,5	799.286
2016.	42.425	52,4	810.200
2017.	44.301	54,1	819.360
2018.	43.576	52,3	832.612
<b>2019.</b>	<b>43.108</b>	<b>51,0</b>	<b>844.867</b>

Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku  
Source of information: Croatian Central Bureau of Statistics

Napomena: Stanovništvo ≥65 godina prema procjeni ili popisu stanovništva u pojedinoj godini  
Note: Population ≥65 per population estimate or census in particular year

**Tablica - Table 6. OČEKIVANO TRAJANJE ŽIVOTA PRI ROĐENJU U HRVATSKOJ ZA RAZDOBLJE OD 2005. DO 2019. – Life expectancy at birth in Croatia in the period 2005-2019**

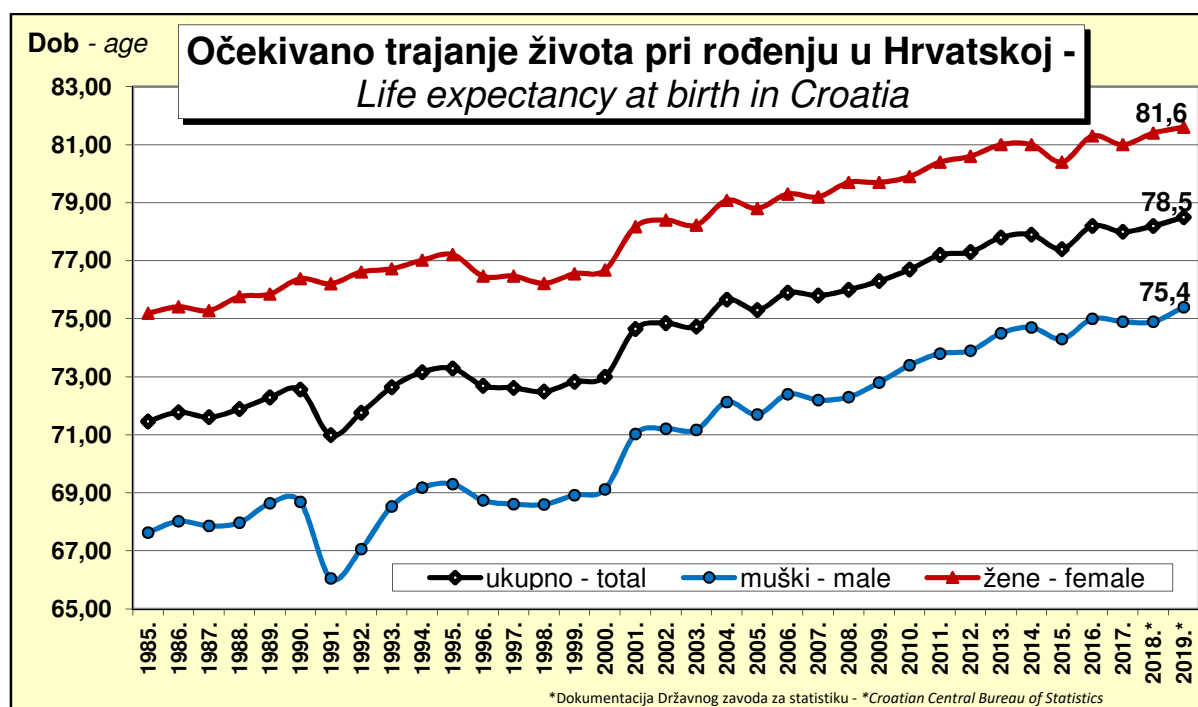
Godina Year	oba spola both sexes	muški male	žene female
2005.	75,3	71,7	78,8
2006.	75,9	72,4	79,3
2007.	75,8	72,2	79,2
2008.	76,0	72,3	79,7
2009.	76,3	72,8	79,7
2010.	76,7	73,4	79,9
2011.	77,2	73,8	80,4
2012.	77,3	73,9	80,6
2013.	77,8	74,5	81,0
2014.	77,9	74,7	81,0
2015.	77,4	74,3	80,4
2016.	78,2	75,0	81,3
2017.	78,0	74,9	81,0
2018.*	78,2	74,9	81,4
2019.*	78,5	75,4	81,6

 Izvori podataka: Eurostat: <http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/>

\*Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku

 Source of information: Eurostat: <http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/>

\*Croatian Central Bureau of Statistics

**Slika - Figure 2.**


**Tablica - Table 7. UMRLA DOJENČAD I DOJENAČKA SMRTNOST U RAZDOBLJU 1991.- 2019. GODINE-**  
*Number of death infants and Infant mortality in the period 1991-2019*

<b>GODINA</b> <i>Year</i>	<b>BROJ</b> <i>No.</i>	<b>STOPA NA 1000 ŽIVOROĐENIH</b> <i>Rate per 1,000 livebirths</i>
1991.	575	11,1
1992.	546	11,6
1993.	480	9,9
1994.	495	10,2
1995.	449	8,9
1996.	433	8,0
1997.	457	8,2
1998.	388	8,2
1999.	350	7,7
2000.	324	7,4
2001.	315	7,7
2002.	282	7,0
2003.	251	6,3
2004.	245	6,1
2005.	242	5,7
2006.	215	5,2
2007.	234	5,6
2008.	195	4,5
2009.	235	5,3
2010.	192	4,4
2011.	192	4,7
2012.	150	3,6
2013.	162	4,1
2014.	199	5,0
2015.	154	4,1
2016.	161	4,3
2017.	148	4,0
2018.	157	4,2
<b>2019.</b>	<b>143</b>	<b>4,0</b>

Izvori podataka: Priopćenja. Prirodno kretanje stanovništva Republike Hrvatske. Državni zavod za statistiku (ISSN 1330-0350)  
Sources of information: First Releases .Natural Change in population in the Republic of Croatia. Croatian Central Bureau of Statistics (ISSN 1330-0350)

Napomena: Od 1998. godine podaci o umroloj dojenčadi i dojenačka smrtnost prema UN i Eurostat metodologiji  
Note: Since the year 1998 data on infant deaths and infant mortality rates have been published using UN and Eurostat methodology

**Tablica - Table 8. STOPE MORTALITETA DOJENČADI U HRVATSKOJ U RAZDOBLJU OD 2009. DO 2019. GODINE PO ŽUPANIJAMA - Infant mortality rate 2009-19 by counties**

<b>Županija - County</b>	<b>Umrla dojenčad na 1000 živorođenih - Infant deaths per 1,000 liveborn</b>										
	<b>2009.</b>	<b>2010</b>	<b>2011.</b>	<b>2012.</b>	<b>2013.</b>	<b>2014.</b>	<b>2015.</b>	<b>2016.</b>	<b>2017.</b>	<b>2018.</b>	<b>2019.</b>
Grad Zagreb	7,4	4,8	6,8	3,2	3,4	3,5	3,2	3,6	3,7	4,1	2,7
Zagrebačka	5,0	2,7	4,0	2,4	3,9	5,8	3,3	2,2	5,2	1,8	3,3
Krapinsko-zagorska	5,5	1,6	4,2	2,5	2,6	3,5	4,8	4,8	0,9	3,6	5,8
Sisačko-moslavačka	6,7	4,5	3,4	7,1	4,5	3,6	5,5	2,2	4,9	7,4	6,5
Karlovačka	4,5	2,7	3,9	1,9	5,7	6,9	5,3	5,1	5,3	2,1	11,8
Varaždinska	2,8	4,0	3,8	1,8	6,6	3,4	3,4	6,0	5,0	1,4	2,1
Koprivničko-križevačka	7,6	3,4	1,8	2,7	9	8,5	5,0	7,9	3,1	8,0	4,1
Bjelovarsko-bilogorska	4,1	5,6	4,7	3,5	3,7	6,7	6,2	3,1	2,2	4,0	2,0
Primorsko-goranska	5,3	4,4	4,4	4,4	3,7	4,6	3,8	3,5	4,2	3,8	1,9
Ličko-senjska	7,4	8,3	-	7,6	8,0	5,2	2,7	8,0	8,0	5,5	8,2
Virovitičko-podravska	4,6	7,0	4,9	3,8	5,1	4,1	1,4	8,7	1,5	2,9	1,6
Požeško-slavonska	3,6	5,1	1,4	5,4	5,7	0,0	3,1	8,1	1,6	1,7	6,6
Brodsko-posavska	7,8	5,8	4,3	7,0	4,0	4,2	4,6	4,6	7,8	5,9	6,7
Zadarska	3,3	4,5	5,4	2,8	3,0	3,1	4,5	7,0	3,9	5,2	0,6
Osječko-baranjska	4,2	7,0	3,2	4,5	3,2	8,6	4,7	4,6	2,1	4,7	3,6
Šibensko-kninska	2,0	4,0	6,7	3,3	5,6	6,6	3,7	1,2	1,3	6,3	0
Vukovarsko-srijemska	5,6	2,2	4,7	1,1	4,4	6,7	3,5	4,9	3,1	6,3	6,2
Splitsko-dalmatinska	4,3	4,0	4,8	4,9	3,9	5,3	4,6	3,9	5,6	4,2	5,1
Istarska	4,5	5,3	1,6	2,7	1,7	4,4	2,3	4,8	4,7	2,4	4,4
Dubrovačko-neretvanska	4,3	5,6	3,9	3,0	4,8	2,3	4,7	4,7	3,3	6,7	7,6
Međimurska	5,3	3,1	5,6	4,1	4,2	11,1	8,3	5,8	4,2	5,9	3,5
<b>HRVATSKA - Croatia</b>	<b>5,3</b>	<b>4,4</b>	<b>4,7</b>	<b>3,6</b>	<b>4,1</b>	<b>5,0</b>	<b>4,1</b>	<b>4,3</b>	<b>4,0</b>	<b>4,2</b>	<b>4,0</b>

Izvori podataka: Priopćenja. Prirodno kretanje stanovništva Republike Hrvatske. Državni zavod za statistiku, 2019. (ISSN 1330-0350)  
Sources of information: First Releases. Natural Change in population in the Republic of Croatia. Croatian Central Bureau of Statistics 2019 (ISSN 1330-0350)

**Tablica - Table 9. UDIO NOVOROĐENAČKE I POSTNOVOROĐENAČKE SMRTNOSTI U DOJENAČKOJ SMRTNOSTI OD 2008. DO 2019. GODINE - Share of neonatal and postneonatal death rate in infant mortality 2008-2019**

umrla dojenčad	infant deaths	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
ukupno	total	195	235	192	192	150	162	199	154	161	148	157	143
< 24 sata	<24 hours	32,8	36,6	36,4	25	26,7	32,1	35,7	32,5	29,2	22,97	30,57	23,08
1-6 dana	1-6 days	28,2	23,8	21,9	26	26	24,7	25,6	20,1	20,5	25,68	24,84	33,57
7-27 dana	7-27 days	16,4	20,9	17,2	24	15,3	21,6	13,6	22,7	19,3	16,89	21,01	20,28
0-27 dana	0-27 days	77,4	81,3	75,5	75	68	78,4	74,9	75,3	68,9	65,54	76,43	76,92
28-364 dana	28-364 days	22,6	18,7	24,5	25	32	21,6	25,1	24,7	31,1	34,46	23,57	23,08

Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku  
 Source of information: Croatian Central Bureau of Statistics

**Tablica - Table 10. DOJENAČKA SMRTNOST PREMA DOBI U HRVATSKOJ - Infant mortality by age groups in Croatia**

Stopa dojenačke smrtlosti (na 1000 živorođ.) Infant mortality rate per 1,000 liveborn					
god. year	ukupno total	dob (u danima) age (in days)			
		0 - 364	0 - 6	7 - 27	28 - 364
HRVATSKA - Croatia					
2010.	4,4	2,6	0,8	1,1	1,1
2011.	4,7	2,4	1,1	1,1	1,1
2012.	3,6	1,9	0,6	1,1	1,1
2013.	4,1	2,3	0,9	0,9	0,9
2014.	5,0	3,1	0,7	1,3	1,3
2015.	4,1	2,2	0,9	1,0	1,0
2016.	4,3	2,1	0,8	1,3	1,3
2017.	4,0	2,0	0,7	1,4	1,4
2018.	4,2	2,4	1,1	1,0	1,0
2019.	4,0	2,2	0,8	0,9	0,9

Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, 2020. godine  
 Source of information: Croatian Central Bureau of Statistics, 2020

**Tablica - Table 11. STRUKTURA UZROKA DOJENAČKIH SMRTI PO SKUPINAMA BOLESTI U 2019. GODINI- Infant mortality causes by ICD-10 groups in 2019**

Skupina bolesti - stanja	BROJ	%	Rang
ICD-10 disease group	No.	%	Rank
<b>I Zarazne i parazitarne bolesti – Certain infectious and parasitic diseases</b>	1	0,7	6./7.
<b>II Neoplazme- -Neoplasams</b>	2	1,4	4./5.
<b>IX Bolesti cirkulacijskog sustava - Diseases of the circulatory system</b>	1	0,7	6./7.
<b>XVI Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju - Certain conditions originating in the perinatal period</b>	87	60,8	1.
<b>XVII Kongenitalne malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti - Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities</b>	36	25,2	2.
<b>XVIII Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nevršteni drugamo - Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, NEC</b>	14	9,8	3.
<b>XIX Ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka - Injury, poisoning and certain other consequences of external causes</b>	2	1,4	4./5.
<b>UKUPNO - Total</b>	<b>143</b>	<b>100,00</b>	

Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, 2020. godine  
 Source of information: Croatian Central Bureau of Statistics, 2020

**Tablica - Table 12. VODEĆI UZROCI DOJENAČKIH SMRTI U HRVATSKOJ U 2019. GODINI**  
 - The leading causes of infant deaths, Croatia 2019

MKB-X ŠIFRA I DIJAGNOZA	BROJ	%
ICD X Code and Diagnosis	No.	%
1. <b>P22</b> Respiracijski distres novorođenčeta – Respiratory distress of newborn	27	18,9
2. <b>P02</b> Fetus i novorođenče na koje djeluju komplikacije posteljice, pupkovine i ovojnice - Fetus and newborn affected by complications of placenta, cord and membranes	17	11,9
3. <b>R95</b> Sindrom iznenadne dojenačke smrti - Sudden infant death syndrome	14	9,8
4. <b>Q91</b> Edwarsov sindrom i Patauov sindrom - Edwards syndrome and Patau syndrome	6	4,2
5. <b>P52</b> Intrakranijalno netraumatsko krvarenje u novorođenčeta - Intracranial nontraumatic hemorrhage of newborn	5	3,5
6. <b>P39</b> Druge infekcije specifične za perinatalno razdoblje - Other infections specific to the perinatal period	5	3,5
7. <b>Q89</b> Ostale prirođene malformacije, nesvrstane drugamo Other congenital malformations, not classified elsewhere	5	3,5
8. <b>P21</b> Porodajna asfiksija - Birth asphyxia Disorders related to short gestation and low birth weight, NOS	4	2,8
9. <b>P28</b> Druga stanja respiracijskog sustava nastala u perinatalnom razdoblju - Other respiratory conditions originating in the perinatal period	4	2,8
10. <b>P36</b> Bakterijska sepsa novorođenčeta - Bacterial sepsis of newborn	4	2,8
11. <b>Q20</b> Prirođene malformacije srčanih komora i spojeva - Congenital malformations of cardiac chambers and connections	4	2,8
<b>VODEĆI UZROCI SMRTI</b> - The leading causes of death	<b>95</b>	<b>66,4</b>
<b>UKUPNO</b> - Total	<b>143</b>	<b>100,0</b>

Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, 2020. godine  
 Source of information: Croatian Central Bureau of Statistics, 2020

**Tablica - Table 13. SASTAVNICE PERINATALNE SMRTNOSTI U HRVATSKOJ OD 1991. DO 2019. GODINE**  
 (VITALNA STATISTIKA) - Components of perinatal mortality, Croatia 1991-19 (Vital statistics)

GODINA	MRTVOROĐENI + UMRLI 0-6 DANA	PERINATALNA SMRTNOST	MRTVO- ROĐENI	MRTVOROĐENI NA 1000 ROĐENIH	UMRLI 0-6 DANA	RANA NEONATALNA SMRTNOST
Year	Stillbirths + deaths in 0-6 days	Perinatal mortality	Stillbirths	Stillbirths per 1,000	Deaths in 0-6 days	Early neonatal mortality
1991.	601	11,5	269	5,2	332	6,4
1992.	580	12,3	261	5,5	319	6,8
1993.	482	9,9	199	4,1	283	5,8
1994.	474	9,7	221	4,5	253	5,2
1995.	462	9,2	215	4,3	247	4,9
1996.	469	8,7	235	4,4	234	4,3
1997.	492	8,8	253	4,5	239	4,3
1998.	420	8,9	225	4,8	195	4,1
1999.	406	8,9	205	4,5	201	4,4
2000.	412	9,4	229	5,2	183	4,2
2001.	402	9,8	216	5,2	186	4,6
2002.	350	8,7	189	4,7	161	4,0
2003.	337	8,5	180	4,5	157	4,0
2004.	317	7,8	179	4,4	138	3,4
2005.	332	7,8	186	4,4	146	3,4
2006.	313	7,5	182	4,4	131	3,2
2007.	296	7,0	160	3,8	136	3,2
2008.	295	6,7	176	4,0	119	2,7
2009.	319	7,1	177	4,0	142	3,2
2010.	297	6,8	185	4,3	112	2,6
2011.	243	5,9	145	3,5	98	2,4
2012.	209	5,0	130	3,1	79	1,9
2013.	236	5,9	144	3,6	92	2,3
2014.	272	6,8	150	3,8	122	3,1
2015.	244	6,5	163	4,3	81	2,2
2016.	249	6,6	169	4,5	80	2,1
2017.	221	6,0	149	4,1	72	2,0
2018.	251	6,8	164	4,4	87	2,4
<b>2019.</b>	<b>242</b>	<b>6,9</b>	<b>161</b>	<b>4,4</b>	<b>81</b>	<b>2,22</b>

Izvor podataka: Priopćenja. Prirodno kretanje stanovništva Republike Hrvatske. Državni zavod za statistiku (ISSN 1330-0350)  
 Source of information: First Releases. Natural Change in population in the Republic of Croatia. Croatian Central Bureau of Statistics (ISSN 1330-0350)

Napomena: Definicija mrtvorodenja promijenjena je od 2001. godine prema preporukama SZO-a za nacionalne statistike i uključuje mrtvorode gestacijske dobi  $\geq 22$  tjedna gestacije ili  $\geq 500$  grama porodne težine zbog čega nisu moguće usporedbe s prethodnim godinama  
 Note: Since 2001 the definition of stillbirth has been changed per recommendations of WHO for national statistics: stillborn children are children of gestational age  $\geq 22$  weeks or birth weight of 500 g or more. Comparisons with previous years are therefore not possible.

**Tablica - Table 14. STOPE PERINATALNOG MORTALITETA U HRVATSKOJ OD 2009. DO 2019. GODINE PO ŽUPANIJAMA - Perinatal mortality rates by county, Croatia 2009-2019**

Županija - County	stopa / 1000 ukupno rođenih - rate per 1,000 childbirths										
	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
Grad Zagreb	9,1	6,2	6,9	4,6	5,6	5,3	6,1	6,7	5,9	6,4	4,3
Zagrebačka	7,3	7,2	6,4	4,6	8,4	9,2	6,6	6,5	7,7	4,3	5,8
Krapinsko-zagorska	7,0	7,9	4,2	5,0	4,3	5,2	4,8	7,6	2,8	7,2	10,5
Sisačko-moslavačka	7,3	9,0	6,7	7,1	6,0	5,0	6,3	7,4	7,3	15,5	9,0
Karlovačka	1,8	3,5	2,0	3,8	4,8	8,9	7,3	5,1	7,4	2,1	10,7
Varaždinska	6,7	6,9	3,8	4,9	3,3	7,5	8,2	7,3	9,2	5,6	5,5
Koprivničko-križevačka	8,4	5,1	1,8	5,5	9,9	10,3	5,9	8,8	7,1	11,9	9,2
Bjelovarsko-bilogorska	6,6	7,2	10,2	3,5	9,1	6,7	4,1	5,2	7,5	4,	10,9
Primorsko-goranska	4,1	5,1	4,0	4,0	4,5	4,6	4,3	6,9	5,5	7,0	3,4
Ličko-senjska	4,6	9,8	13,7	5,0	12,5	8,0	7,7	5,4	5,3	16,3	16,1
Virovitičko-podravska	2,3	6,9	8,5	5,0	10,1	10,8	8,6	8,7	4,6	10,1	4,7
Požeško-slavonska	8,4	5,1	4,3	4,1	8,5	2,9	3,1	11,3	4,9	0,0	11,6
Brodsko-posavska	9,9	10,3	10,4	9,6	9,2	6,4	5,3	3,8	3,1	5,8	11,6
Zadarska	6,5	5,6	7,7	6,8	5,9	4,3	6,4	8,2	5,2	11,0	5,2
Osječko-baranjska	5,8	11,1	7,0	4,4	3,9	8,5	6,6	7,5	3,4	8,1	5,8
Šibensko-kninska	4,0	8,0	2,2	3,3	3,4	9,8	7,3	1,2	5,2	7,5	1,2
Vukovarsko-srijemska	7,7	4,9	6,4	6,2	5,0	7,9	7,6	12,4	7,6	9,4	9,2
Splitsko-dalmatinska	7,3	6,4	4,1	6,1	5,1	7,2	7,0	4,8	6,3	4,7	8,7
Istarska	6,9	6,3	4,4	2,2	5,5	5,5	6,4	4,2	8,8	4,8	6,3
Dubrovačko-neretvanska	7,9	7,7	2,4	5,3	6,4	5,4	6,2	6,3	4,1	7,5	8,4
Međimurska	8,2	4,6	7,9	2,5	3,3	13,5	12,3	5,7	5,9	5,9	3,5
<b>HRVATSKA - Croatia</b>	<b>7,1</b>	<b>6,8</b>	<b>5,9</b>	<b>5,0</b>	<b>5,9</b>	<b>6,8</b>	<b>6,5</b>	<b>6,6</b>	<b>6,0</b>	<b>6,8</b>	<b>6,7</b>

Izvor podataka: Priopćenja. Prirodno kretanje stanovništva Republike Hrvatske. Državni zavod za statistiku (ISSN 1330-0350)  
 Source of information: First Releases. Natural Change in Population in the Republic of Croatia. Croatian Central Bureau of Statistics (ISSN 1330-0350)

**Tablica - Table 15/I. RANG I UDJEL DESET VODEĆIH UZROKA SMRTI U HRVATSKOJ 2019. GODINE - UKUPNO - Rank of the 10 leading causes of death and their respective shares - total, Croatia 2019**

MKB-X ŠIFRA ICD 10 Code	D I J A G N O Z A Diagnosis	BROJ No.	%
I20-I25	Ishemijske bolesti srca - Ischaemic heart diseases	7.965	15,4
I60-I69	Cerebrovaskularne bolesti - Cerebrovascular diseases	5.180	10,0
E10-E14	Dijabetes melitus - Diabetes mellitus	4.017	7,8
I10-I15	Hipertenzivne bolesti – Hypertensive diseases <b>Upale pluća – Pneumonia</b>	3.789	7,3
C33-C34	Zloćudna novotvorina dušnika, dušnica i pluća - Malignant neoplasms of trachea, bronchus and lung	2.874	5,5
C18-C21	Zloćudne novotvorine debelog crijeva - Malignant neoplasms of colon, rectum and anus	2.095	4,0
J40-J47	Kronične bolesti donjeg dišnog sustava – Chronic lower respiratory diseases	1.908	3,7
I70	Ateroskleroza – Atherosclerosis	1.180	2,3
K70, K73, K74	Kronične bolesti jetre, fibroza i ciroza - Chronic liver diseases, fibrosis and cirrhosis	967	1,9
C61	Zloćudna novotvorina kestenjače (prostate) - Malignant neoplasm of prostate	807	1,6
<b>PRVIH 10 UZROKA SMRTI - First 10 causes</b>		<b>30.782</b>	<b>59,4</b>
<b>UKUPNO - Total</b>		<b>51.794</b>	<b>100,0</b>

Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, 2019. god.  
Source of information: Croatian Central Bureau of Statistics, 2019

**Tablica - Table 15/II. RANG I UDJEL DESET VODEĆIH UZROKA SMRTI U HRVATSKOJ 2019. GODINE – MUŠKI Rank of the 10 leading causes of death and their respective shares - male, Croatia 2019**

MKB-X ŠIFRA ICD 10 Code	D I J A G N O Z A Diagnosis	BROJ No.	%
I20-I25	Ishemijske bolesti srca - Ischaemic heart diseases	3.709	14,6
I60-I69	Cerebrovaskularne bolesti - Cerebrovascular diseases	2.191	8,6
C33-C34	Zloćudna novotvorina dušnika, dušnica i pluća - Malignant neoplasms of trachea, bronchus and lung	2.006	7,9
E10-E14	Dijabetes melitus - Diabetes mellitus	1.704	6,7
I10-I15	Hipertenzivne bolesti – Hypertensive diseases <b>Upale pluća – Pneumonia</b>	1.283	5,1
C18-C21	Zloćudne novotvorine debelog crijeva - Malignant neoplasms of colon, rectum and anus	1.258	5,0
J40-J47	Kronične bolesti donjeg dišnog sustava – Chronic lower respiratory diseases	1.124	4,4
C61	Zloćudna novotvorina kestenjače (prostate) - Malignant neoplasm of prostate	807	3,2
K70, K73, K74	Kronične bolesti jetre, fibroza i ciroza - Chronic liver diseases, fibrosis and cirrhosis	778	3,1
C16	Zloćudna novotvorina želuca – Malignant neoplasm of stomach	412	1,6
<b>PRVIH 10 UZROKA SMRTI - First 10 causes</b>		<b>15.272</b>	<b>60,2</b>
<b>UKUPNO - Total</b>		<b>25.352</b>	<b>100,0</b>

Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, 2019. god.  
Source of information: Croatian Central Bureau of Statistics, 2019

**Tablica - Table 15/III. RANG I UDJEL DESET VODEĆIH UZROKA SMRTI U HRVATSKOJ 2019. GODINE – ŽENE Rank of the 10 leading causes of death and their respective shares - female, Croatia 2019**

MKB-X ŠIFRA ICD 10 Code	D I J A G N O Z A Diagnosis	BROJ No.	%
I20-I25	Ishemijske bolesti srca - Ischaemic heart diseases	4.256	16,1
I60-I69	Cerebrovaskularne bolesti - Cerebrovascular diseases	2.989	11,3
I10-I15	Hipertenzivne bolesti – Hypertensive diseases	2.506	9,5
E10-E14	Dijabetes melitus - Diabetes mellitus	2.313	8,7
C33-C34	Zloćudna novotvorina dušnika, dušnica i pluća - Malignant neoplasms of trachea, bronchus and lung	868	3,3
C18-C21	Zloćudne novotvorine debelog crijeva - Malignant neoplasms of colon, rectum and anus	837	3,2
I70	Ateroskleroza – Atherosclerosis	789	3,0
J40-J47	Kronične bolesti donjeg dišnog sustava – Chronic lower respiratory diseases	784	3,0
C50	Zloćudna novotvorina dojke - Malignant neoplasm of breast	752	2,8
S72	Prijelom bedrene kosti – Fracture of femur	514	1,9
<b>PRVIH 10 UZROKA SMRTI – First 10 causes</b>		<b>16.608</b>	<b>62,8</b>
<b>UKUPNO - Total</b>		<b>26.442</b>	<b>100,0</b>

Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, 2019. god.  
Source of information: Croatian Central Bureau of Statistics, 2019

**Tablica - Table 16. UMRLI S PREBIVALIŠTEM U HRVATSKOJ PO SKUPINAMA BOLESTI TE UDIO I STOPE NA 100.000 STANOVNIKA U 2019. GODINI PO SPOLU - Deaths of Croatian residents by disease group, their respective shares and rates per 100,000 population by sex, Croatia 2019**

Skupina bolesti - stanja ICD 10 disease group	UKUPNO - Total				Muški - male				Žene - female			
	BROJ		Stopa na 100.000 stanovnika		BROJ		Stopa na 100.000 stanovnika		BROJ		Stopa na 100.000 stanovnika	
	No.	%	Rate per 100,000 population	Rang	No.	%	Rate per 100,000 population	Rang	No.	%	Rate per 100,000 population	Rang
I Zarazne i parazitarne bolesti - Infectious and parasitic diseases	188	0,36	4,62	10	98	0,39	4,97	11	90	0,34	4,30	12
II Novotvorine - Neoplasms	13.718	26,49	337,45	2	7.908	31,19	401,28	2	5.810	21,97	277,38	2
III Bolesti krvi i krvotvornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava - Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism	41	0,08	1,01	14	21	0,08	1,07	14	20	0,08	0,95	15
IV Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma - Endocrine, nutritional and metabolic disease	4.034	7,79	99,23	3	1.711	6,75	86,82	3	2.323	8,79	110,91	3
V Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja - Mental and behavioural disorders	1.348	2,60	33,16	7	590	2,33	29,94	8	758	2,87	36,19	7
VI Bolesti živčanog sustava - Diseases of the nervous system	1.348	2,60	33,16	7	625	2,47	31,71	7	723	2,73	34,52	8
VII Bolesti oka i očnih adnexa - Diseases of the eye and adnexa		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00	
VIII Bolesti uha i mastoidnog nastavka - Diseases of the ear and mastoid process		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00	
IX Bolesti cirkulacijskog sustava - Diseases of the circulatory system	22.020	42,51	541,66	1	9.347	36,87	474,30	1	12.673	47,93	605,04	1
X Bolesti dišnog sustava - Diseases of the respiratory system	2.313	4,47	56,90	5	1.361	5,37	69,06	5	952	3,60	45,45	5
XI Bolesti probavnog sustava - Diseases of the digestive system	2.172	4,19	53,43	6	1.298	5,12	65,87	6	874	3,31	41,73	6
XII Bolesti kože i potkožnog tkiva - Diseases of the skin and subcutaneous tissue	12	0,02	0,30	15	4	0,02	0,20	16	8	0,03	0,38	16
XIII Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva - Diseases of the musculo-skeletal system and connective tissue	123	0,24	3,03	11	19	0,07	0,96	15	104	0,39	4,97	11
XIV Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa - Diseases of the genitorinary system	1.182	2,28	29,08	8	482	1,90	24,46	9	700	2,65	33,42	9
XV Trudnoća, porod i babinje - Pregnancy, childbirth and the puerperium	2	0,00	0,05	16		0,00	0,00		2	0,01	0,10	17
XVI Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju - Certain conditions originating in the perinatal period	87	0,17	2,14	12	51	0,20	2,59	12	36	0,14	1,72	13
XVII Kongenitane malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti - Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities	70	0,14	1,72	13	41	0,16	2,08	13	29	0,11	1,38	14
XVIII Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nevršteni drugamo - Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, NEC	324	0,63	7,97	9	145	0,57	7,36	10	179	0,68	8,55	10
XIX Ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka - Injury, poisoning and certain other consequences of external causes	2.812	5,43	69,17	4	1.651	6,51	83,78	4	1.161	4,39	55,43	4
<b>UKUPNO - Total</b>	<b>51.794</b>	<b>100,00</b>	<b>1.274,07</b>		<b>25.352</b>	<b>100,00</b>	<b>1.286,46</b>		<b>26.442</b>	<b>100,00</b>	<b>1.262,41</b>	

Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, 2020. god. (DEM-2/19)  
Source of information: Croatian Central Bureau of Statistics, 2020 (DEM-2/19)

Stanovništvo - Državni zavod za statistiku, procjena sredinom 2019. godine  
Population - Croatian Central Bureau of Statistics, mid-2019 estimate



**Tablica – Table 17/I. UMRLI S PREBIVALIŠTEM U GRADU ZAGREBU PO SKUPINAMA BOLESTI TE UDIO I STOPE NA 100.000 STANOVNIKA U 2019. GODINI PO SPOLU – Deaths of Zagreb City residents by disease group, their respective shares and rates per 100,000 population by sex, 2019**

Skupina bolesti - stanja	UKUPNO - Total				Muški - male				Žene - female				
	BROJ	Stopa na 100.000 Rang stanovnika			BROJ	Stopa na 100.000 Rang stanovnika			BROJ	Stopa na 100.000 Rang stanovnika			
	No.	%	Rate per 100,000	Rank	No.	%	Rate per 100,000	Rank	No.	%	Rate per 100,000	Rank	
<i>ICD 10 disease group</i>													
I	Zarazne i parazitarne bolesti - Infectious and parasitic diseases	54	0,61	6,69	11	20	0,47	2,48	10	34	0,74	7,96	10
II	Novotvorine - Neoplasms	2523	28,46	312,54	2	1379	32,41	170,83	2	1144	24,82	267,98	2
III	Bolesti krvi i krvotvornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava - Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism	13	0,15	1,61	13	6	0,14	0,74	12	7	0,15	1,64	12
IV	Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma - Endocrine, nutritional and metabolic disease	653	7,37	80,89	3	301	7,07	37,29	3	352	7,64	82,46	3
V	Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja - Mental and behavioural disorders	201	2,27	24,90	9	84	1,97	10,41	8	117	2,54	27,41	9
VI	Bolesti živčanog sustava - Diseases of the nervous system	234	2,64	28,99	8	108	2,54	13,38	7	126	2,73	29,52	8
VII	Bolesti oka i očnih adnexa - Diseases of the eye and adnexa		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00	
VIII	Bolesti uha i mastoidnog nastavka - Diseases of the ear and mastoid process		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00	
IX	Bolesti cirkulacijskog sustava - Diseases of the circulatory system	3570	40,27	442,24	1	1507	35,42	186,68	1	2063	44,75	483,26	1
X	Bolesti dišnog sustava - Diseases of the respiratory system	386	4,35	47,82	5	217	5,10	26,88	5	169	3,67	39,59	6
XI	Bolesti probavnog sustava - Diseases of the digestive system	329	3,71	40,76	6	185	4,35	22,92	6	144	3,12	33,73	7
XII	Bolesti kože i potkožnog tkiva - Diseases of the skin and subcutaneous tissue	3	0,03	0,37	15	1	0,02	0,12	14	2	0,04	0,47	14
XIII	Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva - Diseases of the musculo-skeletal system and connective tissue	19	0,21	2,35	12	3	0,07	0,37	13	16	0,35	3,75	11
XIV	Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa - Diseases of the genitorinay system	304	3,43	37,66	7	108	2,54	13,38	7	196	4,25	45,91	4
XV	Trudnoća, porod i babinje - Pregnancy, childbirth and the puerperium	1	0,01	0,12	16		0,00	0,00		1	0,02	0,23	15
XVI	Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju - Certain conditions originating in the perinatal period	12	0,14	1,49	14	6	0,14	0,74	12	6	0,13	1,41	13
XVII	Kongenitane malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti - Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities	13	0,15	1,61	13	7	0,16	0,87	11	6	0,13	1,41	13
XVIII	Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nevršteni drugamo - Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, NEC	58	0,65	7,18	10	24	0,56	2,97	9	34	0,74	7,96	10
XIX	Ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka - Injury, poisoning and certain other consequences of external causes	492	5,55	60,95	4	299	7,03	37,04	4	193	4,19	45,21	5
	<b>UKUPNO - Total</b>	<b>8.865</b>	<b>100,0</b>	<b>1.098,17</b>		<b>4.255</b>	<b>100,0</b>	<b>1.118,68</b>		<b>4.610</b>	<b>100,0</b>	<b>1.079,89</b>	

Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, 2020. god. (DEM-2/19)  
Source of information: Croatian Central Bureau of Statistics, 2020 (DEM-2/19)

Stanovništvo - Državni zavod za statistiku, procjena sredinom 2019. godine  
Population - Croatian Central Bureau of Statistics, mid-2019 estimate

**Tablica – Table 17/II. UMRLI S PREBIVALIŠTEM U ZAGREBAČKOJ ŽUPANIJI PO SKUPINAMA BOLESTI TE UDIO I STOPE NA 100.000 STANOVNIKA U 2019. GODINI PO SPOLU – Deaths of Zagreb County residents by disease group, their respective shares and rates per 100,000 population by sex, Croatia 2019**

Skupina bolesti - stanja	UKUPNO - Total				Muški - male				Žene - female				
	BROJ	Stopa na 100.000 stanovnika			BROJ	Stopa na 100.000 stanovnika			BROJ	Stopa na 100.000 stanovnika			
	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank	
I	Zarazne i parazitarne bolesti - Infectious and parasitic diseases	14	0,40	4,53	11	8	0,47	5,30	11	6	0,34	3,79	11
II	Novotvorine - Neoplasms	995	28,63	321,83	2	567	33,06	375,97	2	428	24,32	270,27	2
III	Bolesti krvi i krvotvornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava - Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism	4	0,12	1,29	14	1	0,06	0,66	13	3	0,17	1,89	12
IV	Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma - Endocrine, nutritional and metabolic disease	240	6,91	77,63	3	111	6,47	73,60	3	129	7,33	81,46	3
V	Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja - Mental and behavioural disorders	84	2,42	27,17	8	41	2,39	27,19	7	43	2,44	27,15	8
VI	Bolesti živčanog sustava - Diseases of the nervous system	72	2,07	23,29	9	37	2,16	24,53	8	35	1,99	22,10	9
VII	Bolesti oka i očnih adnexa - Diseases of the eye and adnexa		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00	
VIII	Bolesti uha i mastoidnog nastavka - Diseases of the ear and mastoid process		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00	
IX	Bolesti cirkulacijskog sustava - Diseases of the circulatory system	1.442	41,50	466,41	1	595	34,69	394,54	1	847	48,13	534,86	1
X	Bolesti dišnog sustava - Diseases of the respiratory system	142	4,09	45,93	6	94	5,48	62,33	6	48	2,73	30,31	7
XI	Bolesti probavnog sustava - Diseases of the digestive system	177	5,09	57,25	4	109	6,36	72,28	4	68	3,86	42,94	5
XII	Bolesti kože i potkožnog tkiva - Diseases of the skin and subcutaneous tissue	1	0,03	0,32	15	1	0,06	0,66	13		0,00	0,00	
XIII	Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva - Diseases of the musculo-skeletal system and connective tissue	7	0,20	2,26	12	1	0,06	0,66	13	6	0,34	3,79	11
XIV	Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa - Diseases of the genitorinay system	106	3,05	34,29	7	36	2,10	23,87	9	70	3,98	44,20	4
XV	Trudnoća, porod i babinje - Pregnancy, childbirth and the puerperium		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00	
XVI	Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju - Certain conditions originating in the perinatal period	6	0,17	1,94	13	3	0,17	1,99	12	3	0,17	1,89	12
XVII	Kongenitane malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti - Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities	4	0,12	1,29	14	3	0,17	1,99	12	1	0,06	0,63	13
XVIII	Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nevršteni drugamo - Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, NEC	17	0,49	5,50	10	9	0,52	5,97	10	8	0,45	5,05	10
XIX	Ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka - Injury, poisoning and certain other consequences of external causes	164	4,72	53,05	5	99	5,77	65,65	5	65	3,69	41,05	6
	<b>UKUPNO - Total</b>	<b>3.475</b>	<b>100,0</b>	<b>1.123,98</b>		<b>1.715</b>	<b>100,0</b>	<b>1.137,19</b>		<b>1.760</b>	<b>100,0</b>	<b>1.111,40</b>	

Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, 2020. god. (DEM-2/19)  
 Source of information: Croatian Central Bureau of Statistics, 2020 (DEM-2/19)

Stanovništvo - Državni zavod za statistiku, procjena sredinom 2019. godine  
 Population - Croatian Central Bureau of Statistics, mid-2019 estimate

**Tablica – Table 17/III. UMRLI S PREBIVALIŠTEM U KRAPINSKO-ZAGORSKOJ ŽUPANIJI PO SKUPINAMA BOLESTI TE UDIO I STOPE NA 100.000 STANOVNIKA U 2019. GODINI PO SPOLU – Deaths of Krapina-Zagorje County residents by disease group, their respective shares and rates per 100,000 population by sex, Croatia 2019**

Skupina bolesti - stanja	UKUPNO - Total				Muški - male				Žene - female				
	BROJ	Stopa na 100.000 stanovnika			BROJ	Stopa na 100.000 stanovnika			BROJ	Stopa na 100.000 stanovnika			
	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank	
I	Zarazne i parazitarne bolesti - Infectious and parasitic diseases	3	0,17	2,41	11	2	0,23	3,29	10	1	0,12	1,57	11
II	Novotvorine - Neoplasms	423	24,52	339,71	2	264	30,28	434,65	2	159	18,64	249,30	2
III	Bolesti krvi i krvotvornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava - Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00	
IV	Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma - Endocrine, nutritional and metabolic disease	120	6,96	96,37	3	53	6,08	87,26	5	67	7,85	105,05	3
V	Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja - Mental and behavioural disorders	36	2,09	28,91	9	15	1,72	24,70	8	21	2,46	32,93	8
VI	Bolesti živčanog sustava - Diseases of the nervous system	46	2,67	36,94	8	25	2,87	41,16	6	21	2,46	32,93	8
VII	Bolesti oka i očnih adnexa - Diseases of the eye and adnexa		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00	
VIII	Bolesti uha i mastoidnog nastavka - Diseases of the ear and mastoid process		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00	
IX	Bolesti cirkulacijskog sustava - Diseases of the circulatory system	707	40,99	567,79	1	300	34,40	493,92	1	407	47,71	638,15	1
X	Bolesti dišnog sustava - Diseases of the respiratory system	114	6,61	91,55	4	61	7,00	100,43	4	53	6,21	83,10	4
XI	Bolesti probavnog sustava - Diseases of the digestive system	98	5,68	78,70	6	62	7,11	102,08	3	36	4,22	56,45	7
XII	Bolesti kože i potkožnog tkiva - Diseases of the skin and subcutaneous tissue		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00	
XIII	Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva - Diseases of the musculo-skeletal system and connective tissue	3	0,17	2,41	11	1	0,11	1,65	11	2	0,23	3,14	10
XIV	Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa - Diseases of the genitorinay system	61	3,54	48,99	7	21	2,41	34,57	7	40	4,69	62,72	5
XV	Trudnoća, porod i babinje - Pregnancy, childbirth and the puerperium		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00	
XVI	Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju - Certain conditions originating in the perinatal period	3	0,17	2,41	11	1	0,11	1,65	11	2	0,23	3,14	10
XVII	Kongenitane malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti - Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities	2	0,12	1,61	12	2	0,23	3,29	10	0	0,00	0,00	
XVIII	Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nevršteni drugamo - Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, NEC	9	0,52	7,23	10	4	0,46	6,59	9	5	0,59	7,84	9
XIX	Ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka - Injury, poisoning and certain other consequences of external causes	100	5,80	80,31	5	61	7,00	100,43	4	39	4,57	61,15	6
	<b>UKUPNO - Total</b>	<b>1.725</b>	<b>100,0</b>	<b>1.385,35</b>		<b>872</b>	<b>100,0</b>	<b>1.435,65</b>		<b>853</b>	<b>100,0</b>	<b>1.337,45</b>	

Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, 2020. god. (DEM-2/19)  
Source of information: Croatian Central Bureau of Statistics, 2020 (DEM-2/19)

Stanovništvo - Državni zavod za statistiku, procjena sredinom 2019. godine  
Population - Croatian Central Bureau of Statistics, mid-2019 estimate

**Tablica – Table 17/IV UMRLI S PREBIVALIŠTEM U SISAČKO-MOSLAVAČKOJ ŽUPANIJI PO SKUPINAMA BOLESTI TE UDIO I STOPE NA 100.000 STANOVNIKA U 2019. GODINI PO SPOLU – Deaths of Sisak-Moslavina County residents by disease group, their respective shares and rates per 100,000 population by sex, Croatia 2019**

Skupina bolesti - stanja	UKUPNO - Total				Muški - male				Žene - female				
	BROJ	Stopa na 100.000 stanovnika			BROJ	Stopa na 100.000 stanovnika			BROJ	Stopa na 100.000 stanovnika			
	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank	
I	Zarazne i parazitarne bolesti - Infectious and parasitic diseases	8	0,33	5,48	11	7	0,61	9,84	11	1	0,08	1,34	12
II	Novotvorine - Neoplasms	594	24,34	407,12	2	350	30,25	492,03	2	244	19,02	326,33	2
III	Bolesti krvi i krvotvornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava - Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism	2	0,08	1,37	13	1	0,09	1,41	13	1	0,08	1,34	12
IV	Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma - Endocrine, nutritional and metabolic disease	170	6,97	116,51	4	70	6,05	98,41	4	100	7,79	133,74	4
V	Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja - Mental and behavioural disorders	40	1,64	27,42	9	15	1,30	21,09	9	25	1,95	33,44	8
VI	Bolesti živčanog sustava - Diseases of the nervous system	45	1,84	30,84	8	20	1,73	28,12	8	25	1,95	33,44	8
VII	Bolesti oka i očnih adnexa - Diseases of the eye and adnexa		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00	
VIII	Bolesti uha i mastoidnog nastavka - Diseases of the ear and mastoid process		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00	
IX	Bolesti cirkulacijskog sustava - Diseases of the circulatory system	1.005	41,19	688,81	1	401	34,66	563,72	1	604	47,08	807,81	1
X	Bolesti dišnog sustava - Diseases of the respiratory system	245	10,04	167,92	3	131	11,32	184,16	3	114	8,89	152,47	3
XI	Bolesti probavnog sustava - Diseases of the digestive system	110	4,51	75,39	6	64	5,53	89,97	5	46	3,59	61,52	7
XII	Bolesti kože i potkožnog tkiva - Diseases of the skin and subcutaneous tissue		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00	
XIII	Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva - Diseases of the musculo-skeletal system and connective tissue	2	0,08	1,37	13	0	0,00	0,00	0	2	0,16	2,67	11
XIV	Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa - Diseases of the genitorinay system	78	3,20	53,46	7	29	2,51	40,77	7	49	3,82	65,53	6
XV	Trudnoća, porod i babinje - Pregnancy, childbirth and the puerperium		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00	
XVI	Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju - Certain conditions originating in the perinatal period	6	0,25	4,11	12	3	0,26	4,22	12	3	0,23	4,01	10
XVII	Kongenitane malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti - Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities	1	0,04	0,69	14	0	0,00	0,00	0	1	0,08	1,34	12
XVIII	Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nevršteni drugamo - Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, NEC	16	0,66	10,97	10	8	0,69	11,25	10	8	0,62	10,70	9
XIX	Ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka - Injury, poisoning and certain other consequences of external causes	118	4,84	80,88	5	58	5,01	81,54	6	60	4,68	80,25	5
	<b>UKUPNO - Total</b>	<b>2.440</b>	<b>100,0</b>	<b>1.672,33</b>		<b>1.157</b>	<b>100,0</b>	<b>1.626,51</b>		<b>1.283</b>	<b>100,0</b>	<b>1.715,93</b>	

Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, 2020. god. (DEM-2/19)  
 Source of information: Croatian Central Bureau of Statistics, 2020 (DEM-2/19)

Stanovništvo - Državni zavod za statistiku, procjena sredinom 2019. godine  
 Population - Croatian Central Bureau of Statistics, mid-2019 estimate

**Tablica – Table 17/IV UMRLI S PREBIVALIŠTEM U KARLOVAČKOJ ŽUPANIJI PO SKUPINAMA BOLESTI TE UDIO I STOPE NA 100.000 STANOVNIKA U 2019. GODINI PO SPOLU – Deaths of Karlovac County residents by disease group, their respective shares and rates per 100,000 population by sex, Croatia 2019**

Skupina bolesti - stanja ICD 10 disease group	UKUPNO - Total				Muški - male				Žene - female			
	BROJ		Stopa na 100.000 stanovnika		BROJ		Stopa na 100.000 stanovnika		BROJ		Stopa na 100.000 stanovnika	
	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank
I Zarazne i parazitarne bolesti - Infectious and parasitic diseases	7	0,38	6,06	11	2	0,23	3,54	11	5	0,52	8,47	11
II Novotvorine - Neoplasms	443	24,17	383,60	2	254	29,36	450,18	2	189	19,52	320,00	2
III Bolesti krvi i krvotvornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava - Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism	1	0,05	0,87	14	1	0,12	1,77	12	0	0,00	0,00	
IV Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma - Endocrine, nutritional and metabolic disease	153	8,35	132,49	3	59	6,82	104,57	4	94	9,71	159,15	3
V Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja - Mental and behavioural disorders	62	3,38	53,69	7	26	3,01	46,08	7	36	3,72	60,95	6
VI Bolesti živčanog sustava - Diseases of the nervous system	37	2,02	32,04	9	17	1,97	30,13	9	20	2,07	33,86	9
VII Bolesti oka i očnih adnexa - Diseases of the eye and adnexa		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00	
VIII Bolesti uha i mastoidnog nastavka - Diseases of the ear and mastoid process		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00	
IX Bolesti cirkulacijskog sustava - Diseases of the circulatory system	745	40,64	645,11	1	302	34,91	535,25	1	443	45,76	750,06	1
X Bolesti dišnog sustava - Diseases of the respiratory system	98	5,35	84,86	5	51	5,90	90,39	5	47	4,86	79,58	5
XI Bolesti probavnog sustava - Diseases of the digestive system	80	4,36	69,27	6	48	5,55	85,07	6	32	3,31	54,18	7
XII Bolesti kože i potkožnog tkiva - Diseases of the skin and subcutaneous tissue	2	0,11	1,73	13	1	0,12	1,77	12	1	0,10	1,69	14
XIII Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva - Diseases of the musculo-skeletal system and connective tissue	2	0,11	1,73	13	0	0,00	0,00		2	0,21	3,39	13
XIV Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa - Diseases of the genitorinay system	39	2,13	33,77	8	18	2,08	31,90	8	21	2,17	35,56	8
XV Trudnoća, porod i babinje - Pregnancy, childbirth and the puerperium	1	0,05	0,87	14	0	0,00	0,00	0	1	0,10	1,69	14
XVI Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju - Certain conditions originating in the perinatal period	7	0,38	6,06	11	3	0,35	5,32	10	4	0,41	6,77	12
XVII Kongenitane malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti - Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities	4	0,22	3,46	12	2	0,23	3,54	11	2	0,21	3,39	13
XVIII Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nevršteni drugamo - Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, NEC	35	1,91	30,31	10	17	1,97	30,13	9	18	1,86	30,48	10
XIX Ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka - Injury, poisoning and certain other consequences of external causes	117	6,38	101,31	4	64	7,40	113,43	3	53	5,48	89,74	4
<b>UKUPNO - Total</b>	<b>1.833</b>	<b>100,0</b>	<b>1.587,23</b>		<b>865</b>	<b>100,0</b>	<b>1.533,09</b>		<b>968</b>	<b>100,0</b>	<b>1.638,96</b>	

Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, 2020. god. (DEM-2/19)  
Source of information: Croatian Central Bureau of Statistics, 2020 (DEM-2/19)

Stanovništvo - Državni zavod za statistiku, procjena sredinom 2019. godine  
Population - Croatian Central Bureau of Statistics, mid-2019 estimate

**Tablica – Table 17/VI. UMRLI S PREBIVALIŠTEM U VARAŽDINSKOJ ŽUPANIJI PO SKUPINAMA BOLESTI TE UDIO I STOPE NA 100.000 STANOVNIKA U 2019. GODINI PO SPOLU – Deaths of Varaždin County residents by disease group, their respective shares and rates per 100,000 population by sex, Croatia 2019**

Skupina bolesti - stanja	UKUPNO - Total				Muški - male				Žene - female			
	BROJ	Stopa na 100.000 Rang stanovnika			BROJ	Stopa na 100.000 Rang stanovnika			BROJ	Stopa na 100.000 Rang stanovnika		
	No.	%	Rate per 100,000	Rank	No.	%	Rate per 100,000	Rank	No.	%	Rate per 100,000	Rank
<i>ICD 10 disease group</i>												
I Zarazne i parazitarne bolesti - Infectious and parasitic diseases	10	0,45	6,02	10	5	0,47	6,17	10	5	0,43	5,87	10
II Novotvorine - Neoplasms	562	25,20	338,33	2	326	30,75	402,45	2	236	20,17	277,29	2
III Bolesti krvi i krvotvornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava - Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00	
IV Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma - Endocrine, nutritional and metabolic disease	154	6,91	92,71	3	51	4,81	62,96	5	103	8,80	121,02	3
V Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja - Mental and behavioural disorders	48	2,15	28,90	8	25	2,36	30,86	7	23	1,97	27,02	9
VI Bolesti živčanog sustava - Diseases of the nervous system	46	2,06	27,69	9	21	1,98	25,92	8	25	2,14	29,37	8
VII Bolesti oka i očnih adnexa - Diseases of the eye and adnexa		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00	
VIII Bolesti uha i mastoidnog nastavka - Diseases of the ear and mastoid process		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00	
IX Bolesti cirkulacijskog sustava - Diseases of the circulatory system	1.059	47,49	637,52	1	423	39,91	522,20	1	636	54,36	747,29	1
X Bolesti dišnog sustava - Diseases of the respiratory system	78	3,50	46,96	6	49	4,62	60,49	6	29	2,48	34,07	6
XI Bolesti probavnog sustava - Diseases of the digestive system	122	5,47	73,44	4	75	7,08	92,59	3	47	4,02	55,22	4
XII Bolesti kože i potkožnog tkiva - Diseases of the skin and subcutaneous tissue	1	0,04	0,60	13	0	0,00	0,00		1	0,09	1,17	13
XIII Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva - Diseases of the musculo-skeletal system and connective tissue	2	0,09	1,20	12	1	0,09	1,23	12	1	0,09	1,17	13
XIV Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa - Diseases of the genitorinay system	49	2,20	29,50	7	18	1,70	22,22	9	31	2,65	36,42	5
XV Trudnoća, porod i babinje - Pregnancy, childbirth and the puerperium		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00	
XVI Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju - Certain conditions originating in the perinatal period	1	0,04	0,60	13	1	0,09	1,23	12	0	0,00	0,00	
XVII Kongenitane malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti - Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities	2	0,09	1,20	12	0	0,00	0,00	0	2	0,17	2,35	12
XVIII Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nevršteni drugamo - Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, NEC	6	0,27	3,61	11	3	0,28	3,70	11	3	0,26	3,52	11
XIX Ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka - Injury, poisoning and certain other consequences of external causes	90	4,04	54,18	5	62	5,85	76,54	4	28	2,39	32,90	7
<b>UKUPNO - Total</b>	<b>2.230</b>	<b>100,0</b>	<b>1.342,47</b>		<b>1.060</b>	<b>100,0</b>	<b>1.308,58</b>		<b>1.170</b>	<b>100,0</b>	<b>1.374,72</b>	

Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, 2020. god. (DEM-2/19)  
 Source of information: Croatian Central Bureau of Statistics, 2020 (DEM-2/19)

Stanovništvo - Državni zavod za statistiku, procjena sredinom 2019. godine  
 Population - Croatian Central Bureau of Statistics, mid-2019 estimate

**Tablica – Table 17/VII. UMRLI S PREBIVALIŠTEM U KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKOJ ŽUPANIJI PO SKUPINAMA BOLESTI TE UDIO I STOPE NA 100.000 STANOVNIKA U 2019. GODINI PO SPOLU – Deaths of Koprivnica-Križevci County residents by disease group, their respective shares and rates per 100,000 population by sex, Croatia 2019**

Skupina bolesti - stanja <i>ICD 10 disease group</i>	UKUPNO - Total				Muški - male				Žene - female			
	BROJ		Stopa na 100.000 stanovnika		BROJ		Stopa na 100.000 stanovnika		BROJ		Stopa na 100.000 stanovnika	
	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank
I	Zarazne i parazitarne bolesti - Infectious and parasitic diseases	2	0,13	1,88	12	2	0,28	3,87	10	0	0,00	0,00
II	Novotvorine - Neoplasms	384	25,36	361,01	2	212	30,20	409,83	2	172	21,18	314,80
III	Bolesti krvi i krvotvornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava - Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00
IV	Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma - Endocrine, nutritional and metabolic disease	87	5,75	81,79	3	29	4,13	56,06	5	58	7,14	106,15
V	Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja - Mental and behavioural disorders	41	2,71	38,55	8	17	2,42	32,86	8	24	2,96	43,93
VI	Bolesti živčanog sustava - Diseases of the nervous system	31	2,05	29,14	9	9	1,28	17,40	9	22	2,71	40,27
VII	Bolesti oka i očnih adnexa - Diseases of the eye and adnexa		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00
VIII	Bolesti uha i mastoidnog nastavka - Diseases of the ear and mastoid process		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00
IX	Bolesti cirkulacijskog sustava - Diseases of the circulatory system	688	45,44	646,82	1	294	41,88	568,35	1	394	48,52	721,11
X	Bolesti dišnog sustava - Diseases of the respiratory system	62	4,10	58,29	6	23	3,28	44,46	6	39	4,80	71,38
XI	Bolesti probavnog sustava - Diseases of the digestive system	80	5,28	75,21	5	40	5,70	77,33	4	40	4,93	73,21
XII	Bolesti kože i potkožnog tkiva - Diseases of the skin and subcutaneous tissue		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00
XIII	Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva - Diseases of the musculo-skeletal system and connective tissue	3	0,20	2,82	11	0	0,00	0,00	0	3	0,37	5,49
XIV	Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa - Diseases of the genitorinary system	44	2,91	41,37	7	18	2,56	34,80	7	26	3,20	47,59
XV	Trudnoća, porod i babinje - Pregnancy, childbirth and the puerperium		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00
XVI	Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju - Certain conditions originating in the perinatal period	2	0,13	1,88	12	1	0,14	1,93	11	1	0,12	1,83
XVII	Kongenitane malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti - Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities	1	0,07	0,94	13	0	0,00	0,00	0	1	0,12	1,83
XVIII	Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nevršteni drugamo - Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, NEC	5	0,33	4,70	10	1	0,14	1,93	11	4	0,49	7,32
XIX	Ozljeđe, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka - Injury, poisoning and certain other consequences of external causes	84	5,55	78,97	4	56	7,98	108,26	3	28	3,45	51,25
	<b>UKUPNO - Total</b>	<b>1.514</b>	<b>100,0</b>	<b>1.423,37</b>		<b>702</b>	<b>100,0</b>	<b>1.357,07</b>		<b>812</b>	<b>100,0</b>	<b>1.486,15</b>

Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, 2020. god. (DEM-2/19)  
Source of information: Croatian Central Bureau of Statistics, 2020 (DEM-2/19)

Stanovništvo - Državni zavod za statistiku, procjena sredinom 2019. godine  
Population - Croatian Central Bureau of Statistics, mid-2019 estimate

**Tablica – Table 17/VIII. UMRLI S PREBIVALIŠTEM U BJELOVARSKO-BILOGORSKOJ ŽUPANIJI PO SKUPINAMA BOLESTI TE UDIO I STOPE NA 100.000 STANOVNIKA U 2019. GODINI PO SPOLU – Deaths of Bjelovar-Bilogora County residents by disease group, their respective shares and rates per 100,000 population by sex, Croatia 2019**

Skupina bolesti - stanja <i>ICD 10 disease group</i>	UKUPNO - Total				Muški - male				Žene - female				
	BROJ		Stopa na		BROJ		Stopa na		BROJ		Stopa na		
	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank	
I	Zarazne i parazitarne bolesti - Infectious and parasitic diseases	3	0,19	2,82	11	2	0,25	3,86	11	1	0,12	1,84	11
II	Novotvorine - Neoplasms	363	22,63	341,62	2	231	28,98	445,55	2	132	16,36	242,59	2
III	Bolesti krvi i krvotvornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava- Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00	
IV	Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma - Endocrine, nutritional and metabolic disease	137	8,54	128,93	3	53	6,65	102,23	4	84	10,41	154,38	3
V	Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja- Mental and behavioural disorders	36	2,24	33,88	7	20	2,51	38,58	7	16	1,98	29,41	7
VI	Bolesti živčanog sustava- Diseases of the nervous system	30	1,87	28,23	8	16	2,01	30,86	8	14	1,73	25,73	8
VII	Bolesti oka i očnih adnexa - Diseases of the eye and adnexa	0	0,00	0,00		0	0,00	0,00		0	0,00	0,00	
VIII	Bolesti uha i mastoidnog nastavka- Diseases of the ear and mastoid process	0	0,00	0,00		0	0,00	0,00		0	0,00	0,00	
IX	Bolesti cirkulacijskog sustava- Diseases of the circulatory system	797	49,69	750,06	1	319	40,03	615,28	1	478	59,23	878,48	1
X	Bolesti dišnog sustava- Diseases of the respiratory system	73	4,55	68,70	5	54	6,78	104,15	3	19	2,35	34,92	6
XI	Bolesti probavnog sustava- Diseases of the digestive system	61	3,80	57,41	6	39	4,89	75,22	6	22	2,73	40,43	5
XII	Bolesti kože i potkožnog tkiva - Diseases of the skin and subcutaneous tissue	0	0,00	0,00		0	0,00	0,00		0	0,00	0,00	
XIII	Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva - Diseases of the musculo-skeletal system and connective tissue	2	0,12	1,88	12	0	0,00	0,00	0	2	0,25	3,68	10
XIV	Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa - Diseases of the genitorinary system	20	1,25	18,82	9	9	1,13	17,36	9	11	1,36	20,22	9
XV	Trudnoća, porod i babinje - Pregnancy, childbirth and the puerperium	0	0,00	0,00		0	0,00	0,00		0	0,00	0,00	
XVI	Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju - Certain conditions originating in the perinatal period	2	0,12	1,88	12	1	0,13	1,93	12	1	0,12	1,84	11
XVII	Kongenitane malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti- Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities	1	0,06	0,94	13	1	0,13	1,93	12	0	0,00	0,00	0
XVIII	Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi neuvršteni drugamo- Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, NEC	5	0,31	4,71	10	4	0,50	7,72	10	1	0,12	1,84	11
XIX	Ozljeđe, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka - Injury, poisoning and certain other consequences of external causes	74	4,61	69,64	4	48	6,02	92,58	5	26	3,22	47,78	4
<b>UKUPNO - Total</b>		<b>1.604</b>	<b>100,0</b>	<b>1.509,53</b>		<b>797</b>	<b>100,0</b>	<b>1.537,24</b>		<b>807</b>	<b>100,0</b>	<b>1.483,13</b>	

Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, 2020. god. (DEM-2/19)  
Source of information: Croatian Central Bureau of Statistics, 2020 (DEM-2/19)

Stanovništvo - Državni zavod za statistiku, procjena sredinom 2019. godine  
Population - Croatian Central Bureau of Statistics, mid-2019 estimate



**Tablica – Table 17/IX. UMRLI S PREBIVALIŠTEM U PRIMORSKO-GORANSKOJ ŽUPANIJI PO SKUPINAMA BOLESTI TE UDIO I STOPE NA 100.000 STANOVNIKA U 2019. GODINI PO SPOLU – Deaths of Primorje-Gorski Kotar County Croatian residents by disease group, their respective shares and rates per 100,000 population by sex, Croatia 2019**

Skupina bolesti - stanja <i>ICD 10 disease group</i>	UKUPNO - Total				Muški - male				Žene - female				
	BROJ	Stopa na			BROJ	Stopa na			BROJ	Stopa na			
	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank	
I	Zarazne i parazitarne bolesti - Infectious and parasitic diseases	15	0,40	5,31	10	8	0,43	5,84	10	7	0,37	4,80	12
II	Novotvorine - Neoplasms	1.098	29,31	388,36	2	605	32,53	441,83	2	493	26,14	338,13	2
III	Bolesti krvi i krvotvornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava- Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism	1	0,03	0,35	15	1	0,05	0,73	14	0	0,00	0,00	0
IV	Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma - Endocrine, nutritional and metabolic disease	251	6,70	88,78	3	118	6,34	86,18	4	133	7,05	91,22	3
V	Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja- Mental and behavioural disorders	116	3,10	41,03	7	39	2,10	28,48	8	77	4,08	52,81	5
VI	Bolesti živčanog sustava- Diseases of the nervous system	113	3,02	39,97	8	56	3,01	40,90	7	57	3,02	39,09	6
VII	Bolesti oka i očnih adnexa - Diseases of the eye and adnexa		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00	
VIII	Bolesti uha i mastoidnog nastavka- Diseases of the ear and mastoid process		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00	
IX	Bolesti cirkulacijskog sustava- Diseases of the circulatory system	1.575	42,04	557,07	1	692	37,20	505,37	1	883	46,82	605,62	1
X	Bolesti dišnog sustava- Diseases of the respiratory system	139	3,71	49,16	5	90	4,84	65,73	5	49	2,60	33,61	7
XI	Bolesti probavnog sustava- Diseases of the digestive system	127	3,39	44,92	6	80	4,30	58,42	6	47	2,49	32,24	8
XII	Bolesti kože i potkožnog tkiva - Diseases of the skin and subcutaneous tissue	1	0,03	0,35	15	0	0,00	0,00		1	0,05	0,69	14
XIII	Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva - Diseases of the musculo-skeletal system and connective tissue	13	0,35	4,60	12	2	0,11	1,46	13	11	0,58	7,54	10
XIV	Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa - Diseases of the genitorinary system	66	1,76	23,34	9	29	1,56	21,18	9	37	1,96	25,38	9
XV	Trudnoća, porod i babinje - Pregnancy, childbirth and the puerperium		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00	
XVI	Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju - Certain conditions originating in the perinatal period	3	0,08	1,06	14	0	0,00	0,00	0	3	0,16	2,06	13
XVII	Kongenitane malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti- Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities	4	0,11	1,41	13	4	0,22	2,92	12		0,00	0,00	
XVIII	Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nevršteni drugamo- Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, NEC	14	0,37	4,95	11	6	0,32	4,38	11	8	0,42	5,49	11
XIX	Ozljeđe, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka - Injury, poisoning and certain other consequences of external causes	210	5,61	74,28	4	130	6,99	94,94	3	80	4,24	54,87	4
	<b>UKUPNO - Total</b>	<b>3.746</b>	<b>100,0</b>	<b>1.324,94</b>		<b>1.860</b>	<b>100,0</b>	<b>1.358,37</b>		<b>1.886</b>	<b>100,0</b>	<b>1.293,54</b>	

Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, 2020. god. (DEM-2/19)  
Source of information: Croatian Central Bureau of Statistics, 2020 (DEM-2/19)

Stanovništvo - Državni zavod za statistiku, procjena sredinom 2019. godine  
Population - Croatian Central Bureau of Statistics, mid-2019 estimate

**Tablica – Table 17/X. UMRLI S PREBIVALIŠTEM U LIČKO-SENJSKOJ ŽUPANIJI PO SKUPINAMA BOLESTI TE UDIO I STOPE NA 100.000 STANOVNIKA U 2019. GODINI PO SPOLU – Deaths of Lika-Senj County residents by disease group, their respective shares and rates per 100,000 population by sex, Croatia 2019**

Skupina bolesti - stanja <i>ICD 10 disease group</i>	UKUPNO - Total				Muški - male				Žene - female			
	BROJ	Stopa na 100.000 Rang stanovnika			BROJ	Stopa na 100.000 Rang stanovnika			BROJ	Stopa na 100.000 Rang stanovnika		
	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank
I Zarazne i parazitarne bolesti - Infectious and parasitic diseases	2	0,23	4,48	13	2	0,43	8,94	11	0	0,00	0,00	0
II Novotvorine - Neoplasms	181	20,88	405,60	2	109	23,49	487,37	2	72	17,87	323,45	2
III Bolesti krvi i krvotvornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava - Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism	1	0,12	2,24	14	0	0,00	0,00	0	1	0,25	4,49	11
IV Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma - Endocrine, nutritional and metabolic disease	77	8,88	172,55	3	35	7,54	156,49	5	42	10,42	188,68	3
V Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja - Mental and behavioural disorders	35	4,04	78,43	7	18	3,88	80,48	7	17	4,22	76,37	4
VI Bolesti živčanog sustava - Diseases of the nervous system	16	1,85	35,85	9	10	2,16	44,71	8	6	1,49	26,95	8
VII Bolesti oka i očnih adnexa - Diseases of the eye and adnexa		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00	
VIII Bolesti uha i mastoidnog nastavka - Diseases of the ear and mastoid process		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00	
IX Bolesti cirkulacijskog sustava - Diseases of the circulatory system	356	41,06	797,76	1	154	33,19	688,58	1	202	50,12	907,46	1
X Bolesti dišnog sustava - Diseases of the respiratory system	58	6,69	129,97	5	44	9,48	196,74	4	14	3,47	62,89	5
XI Bolesti probavnog sustava - Diseases of the digestive system	41	4,73	91,88	6	28	6,03	125,20	6	13	3,23	58,40	6
XII Bolesti kože i potkožnog tkiva - Diseases of the skin and subcutaneous tissue	1	0,12	2,24	14	0	0,00	0,00	0	1	0,25	4,49	11
XIII Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva - Diseases of the musculo-skeletal system and connective tissue	5	0,58	11,20	11	1	0,22	4,47	12	4	0,99	17,97	10
XIV Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa - Diseases of the genitorinay system	18	2,08	40,34	8	10	2,16	44,71	8	8	1,99	35,94	7
XV Trudnoća, porod i babinje - Pregnancy, childbirth and the puerperium		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00	
XVI Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju - Certain conditions originating in the perinatal period		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00	
XVII Kongenitane malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti - Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities	4	0,46	8,96	12	3	0,65	13,41	10	1	0,25	4,49	11
XVIII Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nevršteni drugamo - Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, NEC	10	1,15	22,41	10	5	1,08	22,36	9	5	1,24	22,46	9
XIX Ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka - Injury, poisoning and certain other consequences of external causes	62	7,15	138,94	4	45	9,70	201,21	3	17	4,22	76,37	4
<b>UKUPNO - Total</b>	<b>867</b>	<b>100,0</b>	<b>1.942,86</b>		<b>464</b>	<b>100,0</b>	<b>2.074,67</b>		<b>403</b>	<b>100,0</b>	<b>1.810,42</b>	

Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, 2020. god. (DEM-2/19)  
Source of information: Croatian Central Bureau of Statistics, 2020 (DEM-2/19)

Stanovništvo - Državni zavod za statistiku, procjena sredinom 2019. godine  
Population - Croatian Central Bureau of Statistics, mid-2019 estimate

**Tablica – Table 17/XI. UMRLI S PREBIVALIŠTEM U VIROVITIČKO-PODRAVSKOJ ŽUPANIJI PO SKUPINAMA BOLESTI TE UDIO I STOPE NA 100.000 STANOVNIKA U 2019. GODINI PO SPOLU – Deaths of Virovitica-Podravina County residents by disease group, their respective shares and rates per 100,000 population by sex, Croatia 2019**

Skupina bolesti - stanja <i>ICD 10 disease group</i>	UKUPNO - Total				Muški - male				Žene - female				
	BROJ		Stopa na		BROJ		Stopa na		BROJ		Stopa na		
	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank	
I	Zarazne i parazitarne bolesti - Infectious and parasitic diseases	1	0,09	1,36	11	1	0,18	2,81	11	0	0,00	0,00	0
II	Novotvorine - Neoplasms	281	24,56	381,58	2	165	29,84	463,12	2	116	19,63	305,16	2
III	Bolesti krvi i krvotvornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava- Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00	
IV	Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma - Endocrine, nutritional and metabolic disease	115	10,05	156,16	3	38	6,87	106,66	3	77	13,03	202,56	3
V	Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja- Mental and behavioural disorders	22	1,92	29,87	8	9	1,63	25,26	8	13	2,20	34,20	7
VI	Bolesti živčanog sustava- Diseases of the nervous system	24	2,10	32,59	7	13	2,35	36,49	7	11	1,86	28,94	8
VII	Bolesti oka i očnih adnexa - Diseases of the eye and adnexa		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00	
VIII	Bolesti uha i mastoidnog nastavka- Diseases of the ear and mastoid process		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00	
IX	Bolesti cirkulacijskog sustava- Diseases of the circulatory system	519	45,37	704,77	1	227	41,05	637,14	1	292	49,41	768,16	1
X	Bolesti dišnog sustava- Diseases of the respiratory system	40	3,50	54,32	6	23	4,16	64,56	6	17	2,88	44,72	6
XI	Bolesti probavnog sustava- Diseases of the digestive system	54	4,72	73,33	5	33	5,97	92,62	5	21	3,55	55,24	5
XII	Bolesti kože i potkožnog tkiva - Diseases of the skin and subcutaneous tissue		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00	
XIII	Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva - Diseases of the musculo-skeletal system and connective tissue	3	0,26	4,07	10	1	0,18	2,81	11	2	0,34	5,26	9
XIV	Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa - Diseases of the genitorinary system	16	1,40	21,73	9	5	0,90	14,03	9	11	1,86	28,94	8
XV	Trudnoća, porod i babinje - Pregnancy, childbirth and the puerperium		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00	
XVI	Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju - Certain conditions originating in the perinatal period		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00	
XVII	Kongenitane malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti- Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities	1	0,09	1,36	11	1	0,18	2,81	11	0	0,00	0,00	
XVIII	Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nevršteni drugamo- Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, NEC	3	0,26	4,07	10	2	0,36	5,61	10	1	0,17	2,63	10
XIX	Ozljeđe, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka - Injury, poisoning and certain other consequences of external causes	65	5,68	88,27	4	35	6,33	98,24	4	30	5,08	78,92	4
<b>UKUPNO - Total</b>		<b>1.144</b>	<b>100,0</b>	<b>1.553,48</b>		<b>553</b>	<b>100,0</b>	<b>1.552,15</b>		<b>591</b>	<b>100,0</b>	<b>1.554,73</b>	

Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, 2020. god. (DEM-2/19)  
Source of information: Croatian Central Bureau of Statistics, 2020 (DEM-2/19)

Stanovništvo - Državni zavod za statistiku, procjena sredinom 2019. godine  
Population - Croatian Central Bureau of Statistics, mid-2019 estimate

**Tablica – Table 17/XII. UMRLI S PREBIVALIŠTEM U POŽEŠKO-SLAVONSKOJ ŽUPANIJI PO SKUPINAMA BOLESTI TE UDIO I STOPE NA 100.000 STANOVNIKA U 2019. GODINI PO SPOLU – Deaths of Požega-Slavonia County residents by disease group, their respective shares and rates per 100,000 population by sex, Croatia 2019**

Skupina bolesti - stanja	UKUPNO - Total				Muški - male				Žene - female				
	BROJ		Stopa na 100.000 stanovnika		BROJ		Stopa na 100.000 stanovnika		BROJ		Stopa na 100.000 stanovnika		
	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank	
I	Zarazne i parazitarne bolesti - Infectious and parasitic diseases	2	0,19	3,02	11	0	0,00	0,00	0	2	0,37	5,92	9
II	Novotvorine - Neoplasms	252	24,11	380,34	2	145	28,66	446,77	2	107	19,85	316,56	2
III	Bolesti krvi i krvotvornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava - Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00	
IV	Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma - Endocrine, nutritional and metabolic disease	74	7,08	111,69	3	32	6,32	98,60	5	42	7,79	124,26	3
V	Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja - Mental and behavioural disorders	39	3,73	58,86	6	15	2,96	46,22	7	24	4,45	71,00	4
VI	Bolesti živčanog sustava - Diseases of the nervous system	22	2,11	33,20	8	9	1,78	27,73	8	13	2,41	38,46	7
VII	Bolesti oka i očnih adneksa - Diseases of the eye and adnexa		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00	
VIII	Bolesti uha i mastoidnog nastavka - Diseases of the ear and mastoid process		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00	
IX	Bolesti cirkulacijskog sustava - Diseases of the circulatory system	472	45,17	712,39	1	200	39,53	616,24	1	272	50,46	804,71	1
X	Bolesti dišnog sustava - Diseases of the respiratory system	57	5,45	86,03	5	33	6,52	101,68	4	24	4,45	71,00	4
XI	Bolesti probavnog sustava - Diseases of the digestive system	32	3,06	48,30	7	17	3,36	52,38	6	15	2,78	44,38	6
XII	Bolesti kože i potkožnog tkiva - Diseases of the skin and subcutaneous tissue		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00	
XIII	Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva - Diseases of the musculo-skeletal system and connective tissue	5	0,48	7,55	9	2	0,40	6,16	10	3	0,56	8,88	8
XIV	Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa - Diseases of the genitorinay system	22	2,11	33,20	8	9	1,78	27,73	8	13	2,41	38,46	7
XV	Trudnoća, porod i babinje - Pregnancy, childbirth and the puerperium		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00	
XVI	Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju - Certain conditions originating in the perinatal period	4	0,38	6,04	10	3	0,59	9,24	9	1	0,19	2,96	10
XVII	Kongenitane malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti - Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00	
XVIII	Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nevršteni drugamo - Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, NEC	4	0,38	6,04	10	1	0,20	3,08	11	3	0,56	8,88	8
XIX	Ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka - Injury, poisoning and certain other consequences of external causes	60	5,74	90,56	4	40	7,91	123,25	3	20	3,71	59,17	5
	<b>UKUPNO - Total</b>	<b>1.045</b>	<b>100,0</b>	<b>1.577,22</b>		<b>506</b>	<b>100,0</b>	<b>1.559,08</b>		<b>539</b>	<b>100,0</b>	<b>1.594,63</b>	

Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, 2020. god. (DEM-2/19)  
Source of information: Croatian Central Bureau of Statistics, 2020 (DEM-2/19)

Stanovništvo - Državni zavod za statistiku, procjena sredinom 2019. godine  
Population - Croatian Central Bureau of Statistics, mid-2019 estimate

**Tablica – Table 17/XIII. UMRLI S PREBIVALIŠTEM U BRODSKO-POSAVSKA ŽUPANIJI PO SKUPINAMA BOLESTI TE UDIO I STOPE NA 100.000 STANOVNIKA U 2019. GODINI PO SPOLU – Deaths of Brod-Posavina County residents by disease group, their respective shares and rates per 100,000 population by sex, Croatia 2019**

Skupina bolesti - stanja	UKUPNO - Total				Muški - male				Žene - female			
	BROJ	Stopa na 100.000 Rang stanovnika			BROJ	Stopa na 100.000 Rang stanovnika			BROJ	Stopa na 100.000 Rang stanovnika		
	No.	%	Rate per 100,000	Rank	No.	%	Rate per 100,000	Rank	No.	%	Rate per 100,000	Rank
<i>ICD 10 disease group</i>												
I Zarazne i parazitarne bolesti - Infectious and parasitic diseases	2	0,10	1,45	12	1	0,10	1,49	12	1	0,10	1,42	12
II Novotvorine - Neoplasms	474	23,74	344,76	2	288	29,06	429,22	2	186	18,49	264,25	2
III Bolesti krvi i krvotvornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava - Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00	
IV Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma - Endocrine, nutritional and metabolic disease	215	10,77	156,38	3	97	9,79	144,56	3	118	11,73	167,64	3
V Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja - Mental and behavioural disorders	61	3,05	44,37	7	36	3,63	53,65	6	25	2,49	35,52	8
VI Bolesti živčanog sustava - Diseases of the nervous system	52	2,60	37,82	8	23	2,32	34,28	8	29	2,88	41,20	7
VII Bolesti oka i očnih adnexa - Diseases of the eye and adnexa		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00	
VIII Bolesti uha i mastoidnog nastavka - Diseases of the ear and mastoid process		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00	
IX Bolesti cirkulacijskog sustava - Diseases of the circulatory system	887	44,42	645,15	1	384	38,75	572,30	1	503	50,00	714,60	1
X Bolesti dišnog sustava - Diseases of the respiratory system	90	4,51	65,46	5	45	4,54	67,07	5	45	4,47	63,93	4
XI Bolesti probavnog sustava - Diseases of the digestive system	67	3,36	48,73	6	35	3,53	52,16	7	32	3,18	45,46	6
XII Bolesti kože i potkožnog tkiva - Diseases of the skin and subcutaneous tissue		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00	
XIII Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva - Diseases of the musculo-skeletal system and connective tissue	2	0,10	1,45	12	0	0,00	0,00	0	2	0,20	2,84	11
XIV Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa - Diseases of the genitorinay system	33	1,65	24,00	9	14	1,41	20,87	9	19	1,89	26,99	9
XV Trudnoća, porod i babinje - Pregnancy, childbirth and the puerperium		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00	
XVI Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju - Certain conditions originating in the perinatal period	4	0,20	2,91	11	3	0,30	4,47	11	1	0,10	1,42	12
XVII Kongenitane malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti - Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities	7	0,35	5,09	10	4	0,40	5,96	10	3	0,30	4,26	10
XVIII Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nevršteni drugamo - Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, NEC	4	0,20	2,91	11	1	0,10	1,49	12	3	0,30	4,26	10
XIX Ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka - Injury, poisoning and certain other consequences of external causes	99	4,96	72,01	4	60	6,05	89,42	4	39	3,88	55,41	5
<b>UKUPNO - Total</b>	<b>1.997</b>	<b>100,0</b>	<b>1.452,50</b>		<b>991</b>	<b>100,0</b>	<b>1.476,94</b>		<b>1.006</b>	<b>100,0</b>	<b>1.429,20</b>	

Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, 2020. god. (DEM-2/19)  
Source of information: Croatian Central Bureau of Statistics, 2020 (DEM-2/19)

Stanovništvo - Državni zavod za statistiku, procjena sredinom 2019. godine  
Population - Croatian Central Bureau of Statistics, mid-2019 estimate

**Tablica – Table 17/XIV. UMRLI S PREBIVALIŠTEM U ZADARSKOJ ŽUPANIJI PO SKUPINAMA BOLESTI TE UDIO I STOPE NA 100.000 STANOVNIKA U 2019. GODINI PO SPOLU – Deaths of Zadar County residents by disease group, their respective shares and rates per 100,000 population by sex, Croatia 2019**

Skupina bolesti - stanja	UKUPNO - Total				Muški - male				Žene - female			
	BROJ	Stopa na 100.000 Rang stanovnika			BROJ	Stopa na 100.000 Rang stanovnika			BROJ	Stopa na 100.000 Rang stanovnika		
	No.	%	Rate per 100,000	Rank	No.	%	Rate per 100,000	Rank	No.	%	Rate per 100,000	Rank
<i>ICD 10 disease group</i>												
I Zarazne i parazitarne bolesti - Infectious and parasitic diseases	10	0,52	5,94	10	5	0,49	6,02	10	5	0,55	5,87	11
II Novotvorine - Neoplasms	525	27,09	312,10	2	327	31,75	393,81	2	198	21,81	232,46	2
III Bolesti krvi i krvotvornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava - Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00	
IV Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma - Endocrine, nutritional and metabolic disease	176	9,08	104,63	3	76	7,38	91,53	3	100	11,01	117,40	3
V Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja - Mental and behavioural disorders	65	3,35	38,64	8	34	3,30	40,95	7	31	3,41	36,39	8
VI Bolesti živčanog sustava - Diseases of the nervous system	68	3,51	40,42	7	31	3,01	37,33	8	37	4,07	43,44	6
VII Bolesti oka i očnih adnexa - Diseases of the eye and adnexa		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00	
VIII Bolesti uha i mastoidnog nastavka - Diseases of the ear and mastoid process		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00	
IX Bolesti cirkulacijskog sustava - Diseases of the circulatory system	739	38,13	439,32	1	351	34,08	422,71	1	388	42,73	455,52	1
X Bolesti dišnog sustava - Diseases of the respiratory system	101	5,21	60,04	5	59	5,73	71,05	5	42	4,63	49,31	5
XI Bolesti probavnog sustava - Diseases of the digestive system	98	5,06	58,26	6	64	6,21	77,08	4	34	3,74	39,92	7
XII Bolesti kože i potkožnog tkiva - Diseases of the skin and subcutaneous tissue		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00	
XIII Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva - Diseases of the musculo-skeletal system and connective tissue	8	0,41	4,76	11	2	0,19	2,41	11	6	0,66	7,04	10
XIV Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa - Diseases of the genitorinay system	35	1,81	20,81	9	19	1,84	22,88	9	16	1,76	18,78	9
XV Trudnoća, porod i babinje - Pregnancy, childbirth and the puerperium		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00	
XVI Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju - Certain conditions originating in the perinatal period		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00	
XVII Kongenitane malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti - Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities	1	0,05	0,59	12		0,00	0,00		1	0,11	1,17	12
XVIII Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nevršteni drugamo - Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, NEC	10	0,52	5,94	10	5	0,49	6,02	10	5	0,55	5,87	11
XIX Ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka - Injury, poisoning and certain other consequences of external causes	102	5,26	60,64	4	57	5,53	68,64	6	45	4,96	52,83	4
<b>UKUPNO - Total</b>	<b>1.938</b>	<b>100,0</b>	<b>1.152,11</b>		<b>1.030</b>	<b>100,0</b>	<b>1.240,43</b>		<b>908</b>	<b>100,0</b>	<b>1.066,02</b>	

Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, 2020. god. (DEM-2/19)  
 Source of information: Croatian Central Bureau of Statistics, 2020 (DEM-2/19)

Stanovništvo - Državni zavod za statistiku, procjena sredinom 2019. godine  
 Population - Croatian Central Bureau of Statistics, mid-2019 estimate

**Tablica – Table 17/XV. UMRLI S PREBIVALIŠTEM U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI PO SKUPINAMA BOLESTI TE UDIO I STOPE NA 100.000 STANOVNIKA U 2019. GODINI PO SPOLU – Deaths of Osijek-Baranja County residents by disease group, their respective shares and rates per 100,000 population by sex, Croatia 2019**

Skupina bolesti - stanja	UKUPNO - Total					Muški - male				Žene - female					
	BROJ	Stopa na 100.000 stanovnika			Rang	BROJ	Stopa na 100.000 stanovnika			Rang	BROJ	Stopa na 100.000 stanovnika			Rang
	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank			
I	Zarazne i parazitarne bolesti - Infectious and parasitic diseases	12	0,31	4,40	12	10	0,53	7,60	11	2	0,10	1,42	13		
II	Novotvorine - Neoplasms	928	24,17	340,33	2	542	28,80	412,17	2	386	19,72	273,42	2		
III	Bolesti krvi i krvotvornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava - Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism	3	0,08	1,10	14	1	0,05	0,76	14	2	0,10	1,42	13		
IV	Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma - Endocrine, nutritional and metabolic disease	352	9,17	129,09	3	157	8,34	119,39	3	195	9,96	138,13	3		
V	Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja - Mental and behavioural disorders	110	2,87	40,34	7	43	2,28	32,70	7	67	3,42	47,46	6		
VI	Bolesti živčanog sustava - Diseases of the nervous system	105	2,74	38,51	8	40	2,13	30,42	8	65	3,32	46,04	7		
VII	Bolesti oka i očnih adnexa - Diseases of the eye and adnexa		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00			
VIII	Bolesti uha i mastoidnog nastavka - Diseases of the ear and mastoid process		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00			
IX	Bolesti cirkulacijskog sustava - Diseases of the circulatory system	1698	44,23	622,72	1	747	39,69	568,07	1	951	48,59	673,63	1		
X	Bolesti dišnog sustava - Diseases of the respiratory system	121	3,15	44,38	6	68	3,61	51,71	6	53	2,71	37,54	8		
XI	Bolesti probavnog sustava - Diseases of the digestive system	194	5,05	71,15	5	115	6,11	87,45	5	79	4,04	55,96	5		
XII	Bolesti kože i potkožnog tkiva - Diseases of the skin and subcutaneous tissue		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00			
XIII	Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva - Diseases of the musculo-skeletal system and connective tissue	14	0,36	5,13	11	2	0,11	1,52	13	12	0,61	8,50	11		
XIV	Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa - Diseases of the genitorinay system	40	1,04	14,67	9	20	1,06	15,21	9	20	1,02	14,17	9		
XV	Trudnoća, porod i babinje - Pregnancy, childbirth and the puerperium		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00			
XVI	Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju - Certain conditions originating in the perinatal period	3	0,08	1,10	14	3	0,16	2,28	12	0	0,00	0,00	0		
XVII	Kongenitane malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti - Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities	7	0,18	2,57	13	3	0,16	2,28	12	4	0,20	2,83	12		
XVIII	Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nevršteni drugamo - Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, NEC	27	0,70	9,90	10	12	0,64	9,13	10	15	0,77	10,63	10		
XIX	Ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka - Injury, poisoning and certain other consequences of external causes	225	5,86	82,52	4	119	6,32	90,50	4	106	5,42	75,08	4		
	<b>UKUPNO - Total</b>	<b>3.839</b>	<b>100,0</b>	<b>1.407,91</b>		<b>1.882</b>	<b>100,0</b>	<b>1.431,20</b>		<b>1.957</b>	<b>100,0</b>	<b>1.386,22</b>			

Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, 2020. god. (DEM-2/19)  
Source of information: Croatian Central Bureau of Statistics, 2020 (DEM-2/19)

Stanovništvo - Državni zavod za statistiku, procjena sredinom 2019. godine  
Population - Croatian Central Bureau of Statistics, mid-2019 estimate

**Tablica – Table 17/XVI. UMRLI S PREBIVALIŠTEM U ŠIBENSKO-KNINSKA ŽUPANIJI PO SKUPINAMA BOLESTI TE UDIO I STOPE NA 100.000 STANOVNIKA U 2019. GODINI PO SPOLU – Deaths of Šibenik-Knin County residents by disease group, their respective shares and rates per 100,000 population by sex, Croatia 2019**

Skupina bolesti - stanja	UKUPNO - Total				Muški - male				Žene - female				
	BROJ	Stopa na			BROJ	Stopa na			BROJ	Stopa na			
	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank	
I	Zarazne i parazitarne bolesti - Infectious and parasitic diseases	7	0,48	7,06	11	4	0,54	8,17	10	3	0,42	5,97	11
II	Novotvorine - Neoplasms	387	26,56	390,08	2	242	32,84	494,15	1	145	20,14	288,63	2
III	Bolesti krvi i krvotvornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava - Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism	2	0,14	2,02	12	0	0,00	0,00	0	2	0,28	3,98	12
IV	Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma - Endocrine, nutritional and metabolic disease	128	8,79	129,02	3	60	8,14	122,52	3	68	9,44	135,36	3
V	Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja - Mental and behavioural disorders	32	2,20	32,25	9	17	2,31	34,71	8	15	2,08	29,86	9
VI	Bolesti živčanog sustava - Diseases of the nervous system	49	3,36	49,39	8	18	2,44	36,75	7	31	4,31	61,71	6
VII	Bolesti oka i očnih adnexa - Diseases of the eye and adnexa		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00	
VIII	Bolesti uha i mastoidnog nastavka - Diseases of the ear and mastoid process		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00	
IX	Bolesti cirkulacijskog sustava - Diseases of the circulatory system	550	37,75	554,38	1	237	32,16	483,94	2	313	43,47	623,05	1
X	Bolesti dišnog sustava - Diseases of the respiratory system	50	3,43	50,40	7	30	4,07	61,26	6	20	2,78	39,81	8
XI	Bolesti probavnog sustava - Diseases of the digestive system	71	4,87	71,57	5	34	4,61	69,43	5	37	5,14	73,65	5
XII	Bolesti kože i potkožnog tkiva - Diseases of the skin and subcutaneous tissue		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00	
XIII	Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva - Diseases of the musculo-skeletal system and connective tissue	1	0,07	1,01	13	0	0,00	0,00	0	1	0,14	1,99	13
XIV	Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa - Diseases of the genitorinay system	58	3,98	58,46	6	30	4,07	61,26	6	28	3,89	55,74	7
XV	Trudnoća, porod i babinje - Pregnancy, childbirth and the puerperium		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00	
XVI	Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju - Certain conditions originating in the perinatal period		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00	
XVII	Kongenitane malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti - Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00	
XVIII	Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nevršteni drugamo - Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, NEC	19	1,30	19,15	10	9	1,22	18,38	9	10	1,39	19,91	10
XIX	Ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka - Injury, poisoning and certain other consequences of external causes	103	7,07	103,82	4	56	7,60	114,35	4	47	6,53	93,56	4
	<b>UKUPNO - Total</b>	<b>1.457</b>	<b>100,0</b>	<b>1.468,60</b>		<b>737</b>	<b>100,0</b>	<b>1.504,91</b>		<b>720</b>	<b>100,0</b>	<b>1.433,21</b>	

Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, 2020. god. (DEM-2/19)  
 Source of information: Croatian Central Bureau of Statistics, 2020 (DEM-2/19)

Stanovništvo - Državni zavod za statistiku, procjena sredinom 2019. godine  
 Population - Croatian Central Bureau of Statistics, mid-2019 estimate



**Tablica – Table 17/XVII. UMRLI S PREBIVALIŠTEM U VUKOVARSKO-SRIJEMSKOJ ŽUPANIJI PO SKUPINAMA BOLESTI TE UDIO I STOPE NA 100.000 STANOVNIKA U 2019. GODINI PO SPOLU – Deaths of Vukovar-Srijem County residents by disease group, their respective shares and rates per 100,000 population by sex, Croatia 2019**

Skupina bolesti - stanja	UKUPNO - Total				Muški - male				Žene - female				
	BROJ	Stopa na 100.000 stanovnika			BROJ	Stopa na 100.000 stanovnika			BROJ	Stopa na 100.000 stanovnika			
	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank	
I	Zarazne i parazitarne bolesti - Infectious and parasitic diseases	4	0,18	2,65	12	2	0,19	2,74	11	2	0,17	2,57	12
II	Novotvorine - Neoplasms	491	22,39	325,20	2	279	27,03	381,84	2	212	18,26	272,08	2
III	Bolesti krvi i krvotvornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava - Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism	3	0,14	1,99	13		0,00	0,00		3	0,26	3,85	11
IV	Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma - Endocrine, nutritional and metabolic disease	220	10,03	145,71	3	81	7,85	110,86	3	139	11,97	178,39	3
V	Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja - Mental and behavioural disorders	54	2,46	35,77	7	28	2,71	38,32	7	26	2,24	33,37	8
VI	Bolesti živčanog sustava - Diseases of the nervous system	54	2,46	35,77	7	23	2,23	31,48	8	31	2,67	39,79	7
VII	Bolesti oka i očnih adnexa - Diseases of the eye and adnexa		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00	
VIII	Bolesti uha i mastoidnog nastavka - Diseases of the ear and mastoid process		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00	
IX	Bolesti cirkulacijskog sustava - Diseases of the circulatory system	998	45,51	660,99	1	417	40,41	570,70	1	581	50,04	745,67	1
X	Bolesti dišnog sustava - Diseases of the respiratory system	98	4,47	64,91	5	58	5,62	79,38	5	40	3,45	51,34	5
XI	Bolesti probavnog sustava - Diseases of the digestive system	91	4,15	60,27	6	52	5,04	71,17	6	39	3,36	50,05	6
XII	Bolesti kože i potkožnog tkiva - Diseases of the skin and subcutaneous tissue		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00	
XIII	Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva - Diseases of the musculo-skeletal system and connective tissue	10	0,46	6,62	9	1	0,10	1,37	12	9	0,78	11,55	10
XIV	Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa - Diseases of the genitorinary system	27	1,23	17,88	8	11	1,07	15,05	9	16	1,38	20,53	9
XV	Trudnoća, porod i babinje - Pregnancy, childbirth and the puerperium		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00	
XVI	Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju - Certain conditions originating in the perinatal period	5	0,23	3,31	11	3	0,29	4,11	10	2	0,17	2,57	12
XVII	Kongenitane malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti - Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities	4	0,18	2,65	12	2	0,19	2,74	11	2	0,17	2,57	12
XVIII	Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nevršteni drugamo - Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, NEC	6	0,27	3,97	10	3	0,29	4,11	10	3	0,26	3,85	11
XIX	Ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka - Injury, poisoning and certain other consequences of external causes	128	5,84	84,78	4	72	6,98	98,54	4	56	4,82	71,87	4
	<b>UKUPNO - Total</b>	<b>2.193</b>	<b>100,0</b>	<b>1.452,46</b>		<b>1.032</b>	<b>100,0</b>	<b>1.412,38</b>		<b>1.161</b>	<b>100,0</b>	<b>1.490,05</b>	

Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, 2020. god. (DEM-2/19)  
Source of information: Croatian Central Bureau of Statistics, 2020 (DEM-2/19)

Stanovništvo - Državni zavod za statistiku, procjena sredinom 2019. godine  
Population - Croatian Central Bureau of Statistics, mid-2019 estimate

**Tablica – Table 17/XVIII. UMRLI S PREBIVALIŠTEM U SPLITSKO-DALMATINSKOJ ŽUPANIJI PO SKUPINAMA BOLESTI TE UDIO I STOPE NA 100.000 STANOVNIKA U 2019. GODINI PO SPOLU – Deaths of Split-Dalmatia County residents by disease group, their respective shares and rates per 100,000 population by sex, Croatia 2019**

Skupina bolesti - stanja	UKUPNO - Total				Muški - male				Žene - female				
	BROJ	Stopa na 100.000 stanovnika			BROJ	Stopa na 100.000 stanovnika			BROJ	Stopa na 100.000 stanovnika			
	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank	
I	Zarazne i parazitarne bolesti - Infectious and parasitic diseases	18	0,36	4,02	11	11	0,45	5,02	11	7	0,28	3,06	11
II	Novotvorine - Neoplasms	1413	28,44	315,58	2	807	33,20	368,57	2	606	23,89	264,87	2
III	Bolesti krvi i krvotvornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava - Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism	3	0,06	0,67	15	3	0,12	1,37	14	0	0,00	0,00	0
IV	Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma - Endocrine, nutritional and metabolic disease	415	8,35	92,69	3	168	6,91	76,73	3	247	9,74	107,96	3
V	Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja - Mental and behavioural disorders	188	3,78	41,99	6	70	2,88	31,97	8	118	4,65	51,58	4
VI	Bolesti živčanog sustava - Diseases of the nervous system	167	3,36	37,30	7	83	3,41	37,91	7	84	3,31	36,71	6
VII	Bolesti oka i očnih adnexa - Diseases of the eye and adnexa		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00	
VIII	Bolesti uha i mastoidnog nastavka - Diseases of the ear and mastoid process		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00	
IX	Bolesti cirkulacijskog sustava - Diseases of the circulatory system	1.989	40,04	444,22	1	857	35,25	391,40	1	1132	44,62	494,78	1
X	Bolesti dišnog sustava - Diseases of the respiratory system	201	4,05	44,89	5	130	5,35	59,37	4	71	2,80	31,03	7
XI	Bolesti probavnog sustava - Diseases of the digestive system	153	3,08	34,17	8	96	3,95	43,84	6	57	2,25	24,91	8
XII	Bolesti kože i potkožnog tkiva - Diseases of the skin and subcutaneous tissue	1	0,02	0,22	16	0	0,00	0,00	0	1	0,04	0,44	14
XIII	Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva - Diseases of the musculo-skeletal system and connective tissue	8	0,16	1,79	13	1	0,04	0,46	15	7	0,28	3,06	11
XIV	Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa - Diseases of the genitorinay system	100	2,01	22,33	9	46	1,89	21,01	9	54	2,13	23,60	9
XV	Trudnoća, porod i babinje - Pregnancy, childbirth and the puerperium		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00	
XVI	Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju - Certain conditions originating in the perinatal period	16	0,32	3,57	12	10	0,41	4,57	12	6	0,24	2,62	12
XVII	Kongenitane malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti - Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities	6	0,12	1,34	14	4	0,16	1,83	13	2	0,08	0,87	13
XVIII	Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nevršteni drugamo - Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, NEC	59	1,19	13,18	10	21	0,86	9,59	10	38	1,50	16,61	10
XIX	Ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka - Injury, poisoning and certain other consequences of external causes	231	4,65	51,59	4	124	5,10	56,63	5	107	4,22	46,77	5
<b>UKUPNO - Total</b>		<b>4.968</b>	<b>100,0</b>	<b>1.109,56</b>		<b>2.431</b>	<b>100,0</b>	<b>1.110,26</b>		<b>2.537</b>	<b>100,0</b>	<b>1.108,88</b>	

Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, 2020. god. (DEM-2/19)  
 Source of information: Croatian Central Bureau of Statistics, 2020 (DEM-2/19)

Stanovništvo - Državni zavod za statistiku, procjena sredinom 2019. godine  
 Population - Croatian Central Bureau of Statistics, mid-2019 estimate

**Tablica – Table 17/XIX. UMRLI S PREBIVALIŠTEM U ISTARSKOJ ŽUPANIJI PO SKUPINAMA BOLESTI TE UDIO I STOPE NA 100.000 STANOVNIKA U 2019. GODINI PO SPOLU – Deaths of Istria County residents by disease group, their respective shares and rates per 100,000 population by sex, Croatia 2019**

Skupina bolesti - stanja	UKUPNO - Total				Muški - male				Žene - female				
	BROJ	Stopa na 100.000 stanovnika			BROJ	Stopa na 100.000 stanovnika			BROJ	Stopa na 100.000 stanovnika			
	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank	
I	Zarazne i parazitarne bolesti - Infectious and parasitic diseases	9	0,37	4,29	10	4	0,33	3,87	10	5	0,41	4,70	11
II	Novotvorine - Neoplasms	694	28,78	331,15	2	380	31,64	368,04	2	314	25,95	295,33	2
III	Bolesti krvi i krvotvornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava - Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism	3	0,12	1,43	13	3	0,25	2,91	11	0	0,00	0,00	0
IV	Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma - Endocrine, nutritional and metabolic disease	133	5,52	63,46	4	60	5,00	58,11	5	73	6,03	68,66	3
V	Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja - Mental and behavioural disorders	43	1,78	20,52	8	20	1,67	19,37	8	23	1,90	21,63	8
VI	Bolesti živčanog sustava - Diseases of the nervous system	56	2,32	26,72	7	27	2,25	26,15	7	29	2,40	27,28	6
VII	Bolesti oka i očnih adnexa - Diseases of the eye and adnexa		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00	
VIII	Bolesti uha i mastoidnog nastavka - Diseases of the ear and mastoid process		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00	
IX	Bolesti cirkulacijskog sustava - Diseases of the circulatory system	1.122	46,54	535,37	1	498	41,47	482,32	1	624	51,57	586,90	1
X	Bolesti dišnog sustava - Diseases of the respiratory system	69	2,86	32,92	6	44	3,66	42,61	6	25	2,07	23,51	7
XI	Bolesti probavnog sustava - Diseases of the digestive system	98	4,06	46,76	5	66	5,50	63,92	4	32	2,64	30,10	5
XII	Bolesti kože i potkožnog tkiva - Diseases of the skin and subcutaneous tissue		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00	
XIII	Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva - Diseases of the musculo-skeletal system and connective tissue	6	0,25	2,86	11	0	0,00	0,00	0	6	0,50	5,64	10
XIV	Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa - Diseases of the genitorinay system	29	1,20	13,84	9	15	1,25	14,53	9	14	1,16	13,17	9
XV	Trudnoća, porod i babinje - Pregnancy, childbirth and the puerperium		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00	
XVI	Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju - Certain conditions originating in the perinatal period	3	0,12	1,43	13	3	0,25	2,91	11	0	0,00	0,00	0
XVII	Kongenitane malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti - Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities	4	0,17	1,91	12	3	0,25	2,91	11	1	0,08	0,94	13
XVIII	Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nevršteni drugamo - Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, NEC	6	0,25	2,86	11	4	0,33	3,87	10	2	0,17	1,88	12
XIX	Ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka - Injury, poisoning and certain other consequences of external causes	136	5,64	64,89	3	74	6,16	71,67	3	62	5,12	58,31	4
	<b>UKUPNO - Total</b>	<b>2.411</b>	<b>100,0</b>	<b>1.150,43</b>		<b>1.201</b>	<b>100,0</b>	<b>1.163,18</b>		<b>1.210</b>	<b>100,0</b>	<b>1.138,05</b>	

Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, 2020. god. (DEM-2/19)  
Source of information: Croatian Central Bureau of Statistics, 2020 (DEM-2/19)

Stanovništvo - Državni zavod za statistiku, procjena sredinom 2019. godine  
Population - Croatian Central Bureau of Statistics, mid-2019 estimate

**Tablica – Table 17/XX. UMRLI S PREBIVALIŠTEM U DUBROVAČKO-NERETVANSKOJ ŽUPANIJI PO SKUPINAMA BOLESTI TE UDIO I STOPE NA 100.000 STANOVNIKA U 2019. GODINI PO SPOLU – Deaths of Dubrovnik-Neretva County residents by disease group, their respective shares and rates per 100,000 population by sex, Croatia 2019**

Skupina bolesti - stanja <i>ICD 10 disease group</i>	UKUPNO - Total				Muški - male				Žene - female				
	BROJ	Stopa na			BROJ	Stopa na			BROJ	Stopa na			
	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank	
I	Zarazne i parazitarne bolesti - Infectious and parasitic diseases	3	0,24	2,46	12	2	0,31	3,34	11	1	0,16	1,61	13
II	Novotvorine - Neoplasms	352	27,69	288,96	2	226	34,66	377,69	2	126	20,36	203,29	2
III	Bolesti krvi i krvotvornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava- Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism	1	0,08	0,82	13	1	0,15	1,67	12	0	0,00	0,00	0
IV	Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma - Endocrine, nutritional and metabolic disease	69	5,43	56,64	4	29	4,45	48,46	5	40	6,46	64,54	3
V	Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja- Mental and behavioural disorders	20	1,57	16,42	8	7	1,07	11,70	8	13	2,10	20,97	7
VI	Bolesti živčanog sustava- Diseases of the nervous system	33	2,60	27,09	7	22	3,37	36,77	7	11	1,78	17,75	8
VII	Bolesti oka i očnih adnexa - Diseases of the eye and adnexa		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00	
VIII	Bolesti uha i mastoidnog nastavka- Diseases of the ear and mastoid process		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00	
IX	Bolesti cirkulacijskog sustava- Diseases of the circulatory system	591	46,50	485,16	1	242	37,12	404,43	1	349	56,38	563,09	1
X	Bolesti dišnog sustava- Diseases of the respiratory system	53	4,17	43,51	5	34	5,21	56,82	4	19	3,07	30,66	5
XI	Bolesti probavnog sustava- Diseases of the digestive system	41	3,23	33,66	6	25	3,83	41,78	6	16	2,58	25,82	6
XII	Bolesti kože i potkožnog tkiva - Diseases of the skin and subcutaneous tissue		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00	
XIII	Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva - Diseases of the musculo-skeletal system and connective tissue	6	0,47	4,93	11	1	0,15	1,67	12	5	0,81	8,07	10
XIV	Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa - Diseases of the genitorinary system	14	1,10	11,49	9	6	0,92	10,03	9	8	1,29	12,91	9
XV	Trudnoća, porod i babinje - Pregnancy, childbirth and the puerperium		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00	
XVI	Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju - Certain conditions originating in the perinatal period	8	0,63	6,57	10	6	0,92	10,03	9	2	0,32	3,23	12
XVII	Kongenitane malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti- Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities	1	0,08	0,82	13	1	0,15	1,67	12	0	0,00	0,00	0
XVIII	Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nevršteni drugamo- Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, NEC	8	0,63	6,57	10	4	0,61	6,68	10	4	0,65	6,45	11
XIX	Ozljeđe, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka - Injury, poisoning and certain other consequences of external causes	71	5,59	58,28	3	46	7,06	76,88	3	25	4,04	40,34	4
<b>UKUPNO - Total</b>		<b>1.271</b>	<b>100,0</b>	<b>1.043,38</b>		<b>652</b>	<b>100,0</b>	<b>1.089,63</b>		<b>619</b>	<b>100,0</b>	<b>998,73</b>	

Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, 2020. god. (DEM-2/19)  
Source of information: Croatian Central Bureau of Statistics, 2020 (DEM-2/19)

Stanovništvo - Državni zavod za statistiku, procjena sredinom 2019. godine  
Population - Croatian Central Bureau of Statistics, mid-2019 estimate

**Tablica – Table 17/XXI. UMRLI S PREBIVALIŠTEM U MEĐIMURSKOJ ŽUPANIJI PO SKUPINAMA BOLESTI TE UDIO I STOPE NA 100.000 STANOVNIKA U 2019. GODINI PO SPOLU – Deaths of Međimurje County residents by disease group, their respective shares and rates per 100,000 population by sex, Croatia 2019**

Skupina bolesti - stanja	UKUPNO - Total				Muški - male				Žene - female				
	BROJ	Stopa na 100.000 stanovnika			BROJ	Stopa na 100.000 stanovnika			BROJ	Stopa na 100.000 stanovnika			
	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank	No.	%	Rate per 100,000 population	Rank	
I	Zarazne i parazitarne bolesti - Infectious and parasitic diseases	2	0,16	1,83	11	0	0,00	0,00	0	2	0,31	3,59	10
II	Novotvorine - Neoplasms	355	28,81	325,00	2	210	35,59	392,19	1	145	22,59	260,39	2
III	Bolesti krvi i krvotornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava - Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism	4	0,32	3,66	9	3	0,51	5,60	9	1	0,16	1,80	11
IV	Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma - Endocrine, nutritional and metabolic disease	95	7,71	86,97	3	33	5,59	61,63	4	62	9,66	111,34	3
V	Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja - Mental and behavioural disorders	15	1,22	13,73	8	11	1,86	20,54	8	4	0,62	7,18	9
VI	Bolesti živčanog sustava - Diseases of the nervous system	48	3,90	43,94	5	17	2,88	31,75	7	31	4,83	55,67	5
VII	Bolesti oka i očnih adnexa - Diseases of the eye and adnexa		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00	
VIII	Bolesti uha i mastoidnog nastavka - Diseases of the ear and mastoid process		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00	
IX	Bolesti cirkulacijskog sustava - Diseases of the circulatory system	511	41,48	467,81	1	200	33,90	373,51	2	311	48,44	558,49	1
X	Bolesti dišnog sustava - Diseases of the respiratory system	38	3,08	34,79	6	23	3,90	42,95	6	15	2,34	26,94	7
XI	Bolesti probavnog sustava - Diseases of the digestive system	48	3,90	43,94	5	31	5,25	57,89	5	17	2,65	30,53	6
XII	Bolesti kože i potkožnog tkiva - Diseases of the skin and subcutaneous tissue	2	0,16	1,83	11	1	0,17	1,87	11	1	0,16	1,80	11
XIII	Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva - Diseases of the musculo-skeletal system and connective tissue	2	0,16	1,83	11	0	0,00	0,00	0	2	0,31	3,59	10
XIV	Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa - Diseases of the genitorinary system	23	1,87	21,06	7	11	1,86	20,54	8	12	1,87	21,55	8
XV	Trudnoća, porod i babinje - Pregnancy, childbirth and the puerperium		0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00	
XVI	Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju - Certain conditions originating in the perinatal period	2	0,16	1,83	11	1	0,17	1,87	11	1	0,16	1,80	11
XVII	Kongenitane malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti - Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities	3	0,24	2,75	10	1	0,17	1,87	11	2	0,31	3,59	10
XVIII	Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nevršteni drugamo - Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, NEC	3	0,24	2,75	10	2	0,34	3,74	10	1	0,16	1,80	11
XIX	Ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka - Injury, poisoning and certain other consequences of external causes	81	6,57	74,15	4	46	7,80	85,91	3	35	5,45	62,85	4
<b>UKUPNO - Total</b>		<b>1.232</b>	<b>100,0</b>	<b>1.127,87</b>		<b>590</b>	<b>100,0</b>	<b>1.101,86</b>		<b>642</b>	<b>100,0</b>	<b>1.152,89</b>	

Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, 2020. god. (DEM-2/19)  
Source of information: Croatian Central Bureau of Statistics, 2020 (DEM-2/19)

Stanovništvo - Državni zavod za statistiku, procjena sredinom 2019. godine  
Population - Croatian Central Bureau of Statistics, mid-2019 estimate

---

---

## **II. ZDRAVSTVENE USTANOVE I RADNICI U ZDRAVSTVU**

*Health Facilities and Health Personnel*

---

---



## ZDRAVSTVENE USTANOVE I RADNICI U ZDRAVSTVU U HRVATSKOJ NA DAN 31. PROSINCA 2019. GODINE - *Health Facilities and Health Personnel; as per December 31, 2019*

### Uvod

Hrvatski zavod za javno zdravstvo (HZJZ) je Programom statističkih aktivnosti Republike Hrvatske određen kao jedan od nositelja službene statistike. Statističko istraživanje/prikupljanje podataka o djelatnicima i organizacijskoj strukturi zdravstva HZJZ kao ustanova provodi više od 70 godina, službena objava podataka o broju zdravstvenih radnika postoji od 1949. godine. Tijekom 1990/1991. godine u okviru ovog istraživanja, a prema preporukama i metodologiji Svjetske zdravstvene organizacije, uspostavlja se Registar zdravstvenih djelatnika. Time jednogodišnje istraživanje o broju zaposlenih u zdravstvu postaje kontinuirano, a dopunjeno je osobnim, obrazovnim i drugim značajkama o radnicima te se promjene tih značajki kronološki prate.

Kao dio iste baze podataka, uz podatke o radnicima, registar temeljem rješenja o odobrenju za rad koja donosi Ministarstvo zdravstva, prati i osnovne podatke o svim organizacijskim jedinicama u kojima se obavlja zdravstvena djelatnost: zdravstvenim ustanovama, jedinicama privatne prakse te trgovačkim društvima za obavljanje zdravstvene djelatnosti.

Registar zdravstvenih djelatnika prethodnik je sadašnjeg Nacionalnog registra pružatelja zdravstvene zaštite (NRPZZ) koji se spominje u Zakonu o zdravstvenoj zaštiti, NN 100/18, čl. 42.

Upisom djelatnika u Registar pridjeljuje se registarski broj (šifra) koji se u suradnji s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje koristi u zdravstvenom informacijskom sustavu.

Podaci o zaposlenima u zdravstvu, o zdravstvenim organizacijskim jedinicama te medicinskoj opremi prikupljaju se i kroz dva istraživanja opisana u Godišnjem provedbenom planu statističkih aktivnosti Republike Hrvatske: Istraživanje o ljudskim resursima u zdravstvu i Istraživanje o materijalnim resursima u zdravstvu.

### Metodološke napomene

Podaci prikazani u ljetopisu odnose se na zdravstvene radnike i zdravstvene suradnike u radnom odnosu, one sa zaposlenjem u sustavu zdravstva koji direktno pružaju ili na neki način sudjeluju u procesu pružanja zdravstvenih usluga, a bez obzira na vrstu radnog odnosa (neodređeno, određeno radno vrijeme, ugovor od djelu). Podatke prema zakonskoj obavezi neposredno prema registru kontinuirano dostavljaju poslodavci: zdravstvene ustanove, trgovačka društva za obavljanje zdravstvene djelatnosti kao i nositelji privatne prakse.

Navedeni podaci odnose se na radno mjesto na koje ih poslodavac zapošljava, što ne mora biti identično zvanju odnosno najvišoj razini koju je radnik stekao obrazovanjem.

Podaci o zdravstvenim radnicima i zdravstvenim suradnicima sa zaposlenjem u zdravstvu odnose se na stanje na dan 31. 12. 2019. godine, prikazani bez obzira na vrstu radnog odnosa, dok se podaci o administrativnim i tehničkim radnicima odnose samo na one u zdravstvenim ustanovama i u radnom odnosu na neodređeno vrijeme.

U ljetopisu se podaci odnose na čitav zdravstveni sustav, njegov privatni i javni dio, na zdravstvene ustanove i druge

zdravstvene organizacijske jedinice sa kao i one bez ugovora s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje.

Način prikaza i podjele u tablicama je prema stupnju stručnog obrazovanja, uz izdvajanje nekih osnovnih profesionalnih skupina što omogućuje usporedbu s podacima iz prethodnih ljetopisa.

### Sažeti opis stanja

U sustavu zdravstva Republike Hrvatske krajem 2019. godine bilo je zaposleno ukupno 72.577 zdravstvenih radnika i suradnika (2018. - 71.506).

Administrativnih radnika bilo je 5.622, a tehničkih 11.225 ili ukupno 16.847 (2018. - 16.397).

U strukturi ukupno zaposlenih zdravstvenih radnika i suradnika najveći je udio onih srednjeg stupnja stručnog obrazovanja, 46,1%, udio onih visokog stupnja stručnog obrazovanja je 34,0%, višeg obrazovanja 19,0% a nižeg stupnja stručnog obrazovanja 0,9%.

Broj doktora medicine sa zaposlenjem u zdravstvu iznosio je 15.318, što je povećanje u odnosu na 2018. godinu za 1,8% (2017. - 15.047). Žena je među ukupno zaposlenim doktorima medicine 63,2%. Unutar osnovnih stručnih kategorija, najviše je žena u skupini doktora medicine koji nemaju niti su započeli specijalističko usavršavanje, 69,7% te među onima koji su na specijalističkom usavršavanju, 68,1%. U ukupnom broju liječnika specijalista je 64,7%.

Krajem 2019. u odnosu na 2018. godinu, kada je bio 3.765, broj doktora dentalne medicine je nešto veći, 3.847. Žena među doktorima dentalne medicine je 66,6%, a specijalista je 13,4%.

Krajem 2019. godine broj magistara farmacije bio je 2.986 (2018. - 2.929), broj magistara medicinske biokemije je 497, gotovo kao u 2018. godini kad ih je bilo 498.

Trend povećanja odnosi se i na ostale zdravstvene radnike visokog stupnja stručnog obrazovanja (2.020 prema 1.873 u 2018).

Najbrojniju profesionalnu skupinu unutar zdravstva čine medicinske sestre-med. tehničari, kojih je 31.555, što je 43,5% od ukupno zaposlenih zdrav. radnika i suradnika. U skupini med. sestara-tehničara, 12,1% su muškarci.

Prema podacima o zanimanju tj. prema radnom mjestu, koje dostavljaju zdravstvene organizacijske jedinice, medicinskih sestara visokog stupnja stručnog obrazovanja bilo je 325, prvostupnika/prvostupnica sestrinstva 8.017, a onih sa srednjim stupnjem stručnog obrazovanja 24.989. Podaci o broju medicinskih sestara ne uključuju primalje, kojih je krajem 2019. godine bilo 1.776. Nacionalni registar pružatelja zdravstvene zaštite, osim podataka o radnicima, prati i osnovne podatke o zdravstvenim organizacijskim jedinicama. Od 76 bolničkih ustanova i lječilišta, jedanaest specijalnih bolnica i pet lječilišta nalazi se u privatnom vlasništvu. Krajem 2019. godine registrirano je ukupno 4.756 jedinica privatne prakse (ordinacije, laboratoriji, privatna praksa ljekarnika, privatna praksa fizioterapeuta i zdravstvene njege u kući).



### **Introduction**

Croatian Institute of Public Health (CIPH) is defined by The Annual Implementation Plan of Statistical Activities of the Republic of Croatia as one of the producers of official statistics. Statistical research / collection of data on personnel and organizational structure of health care system has been carried out by CIPH more than 70 years. Data on the number of health personnel have been officially published since 1949. The Health Personnel Registry, founded in 1990/1991 as part of this research, pursuant to the recommendations and methodology of the World Health Organization, has transformed annual surveys of the number of health workers into continuous research supplemented by personal, educational and other information, and monitored chronologically.

As part of this database, in addition to data on personnel, the Registry also follows basic data on all organizational units performing health-related activities: health facilities, private practices and companies licensed for health services.

Health Personnel Registry is a precursor of today's National Registry of Health care Providers, cited in Healthcare Act, Official Gazette 100/2018.

At the registration in the Registry, a person is allocated a unique code, which is, in co-operation with the Croatian Health Insurance Fund, used in health information system.

Data on healthcare system employees, healthcare and medical equipment are currently collected via two researches described in The Annual Implementation Plan of Statistical Activities of the Republic of Croatia: Research on Human Resources in Healthcare System and Research on Material Resources in Healthcare System.

### **Methodology**

Data shown in the Yearbook relate to employed medical and other health personnel, i.e. employees in the healthcare system who directly or indirectly participate in the provision of healthcare services regardless of the type of employment contract (indefinite term, fixed term, temporary service). Pursuant to legal provisions, the Registry is continuously supplied with data directly by employers: health facilities, company licensed for health services, and private practice owners.

The said data refer to workplace persons are employed at, which need not necessarily be identical to their qualifications, i.e. highest educational degree earned.

Data on employed medical and other health personnel as per December 31, 2019 are shown regardless of employment type, whereas data on administrative and technical personnel relate only to those in health facilities with indefinite time contract. Yearbook data concern the entire healthcare system, both its private and public parts, and health facilities and other healthcare organizational units either with or without a contract with the Croatian Health Insurance Fund.

Tables are designed to show basic educational levels and professional groups to enable data comparison with previous yearbooks.

### **Status summary**

By the end of 2019, Croatia's health care had a work force of 72,577 health personnel in total. In addition there were 5,622 administrative and 11,225 technical staff, 16,847 in total.

Structure-wise, the majority of employed health personnel had high school education (46.1%), 34.0% had university degree, 19.0% college degree, and 0.9% had lower education.

In 2019, 15,318 physicians worked in health care system, which is a 1.8% increase in comparison with 2018 (2018 - 15,047). Medical doctors had a 63.2% share of women. Within the level of training categories the majority of women being those without specialist education (69.7%) and specialty trainees (68.1%). Specialist education was completed by 64.7% of physicians.

The number of doctors of dental medicine increased by 1.4% (from 3765 in 2018 to 3847 in 2019. 66.6% of whom were women and 13.4% specialists.

By the end of 2019, there were 2,986 pharmacists, 31,555 nurses and 1,776 midwives employed in the health care sector.

Individual professional categories had the following shares within the employees structure of health professionals: nurses 43.5%, MDs 21.1%, DMDs 5.3%, pharmacists 4.1%, midwives 2.4%, medical biochemists 0.7%. The rest are mostly health engineers and technicians and health associates.

By type of employing unit, among 76 hospitals and sanatoriums, eleven special hospitals and five sanatoriums are privately owned. By the end of 2019, a total of 4,756 private practice units were registered (medical practices, labs, private pharmacies, private physical therapy practices and home care services.

**Tablica - Table 1. ZDRAVSTVENE USTANOVE U HRVATSKOJ\* 31.12.2019. - Health institutions in Croatia, December 31, 2019**

ZDRAVSTVENE USTANOVE <i>Health institutions</i>	BROJ USTANOVA <i>No. of institutions</i>
DOM ZDRAVLJA - <i>Health center</i>	49
KLINIČKI BOLNIČKI CENTAR - <i>Clinical teaching hospital</i>	5
KLINIČKA BOLNICA - <i>Clinical hospital</i>	3
KLINIKA - <i>Clinic</i>	5
OPĆA BOLNICA - <i>General hospital</i>	22
SPECIJALNA BOLNICA - <i>Special hospital</i>	34
LJEČILIŠTE - <i>Health resort</i>	7
ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO - <i>Public health institute</i>	22
OSTALI DRŽAVNI ZAVODI - <i>Other state institutes:</i>	
♦ ZAVOD ZA TRANSFUZIJSKU MEDICINU - <i>Institute of transfusional medicine</i>	1
♦ ZAVOD ZA HITNU MEDICINU - <i>Institute of emergency medicine</i>	1
USTANOVA ZA HITNU POMOĆ - <i>Emergency care station</i>	21
POLIKLINIKA - <i>Polyclinic</i>	358
USTANOVA ZA MEDICINU RADA - <i>Institution of occupational health</i>	6
LJEKARNA - <i>Pharmacy</i>	186
USTANOVA ZA NJEGU-SKRB - <i>Nursing care institution</i>	280
TRGOVAČKO DRUŠTVO ZA OBAVLJANJE ZDRAV. DJELATNOSTI - <i>Health company</i>	648
<b>Ukupno - Total</b>	<b>1.648</b>

\* Ustanove bez obzira na vrstu vlasništva - *Institutions regardless of the type of ownership*

**Tablica - Table 2. UKUPAN BROJ ZDRAVSTVENIH RADNIKA SA ZAPOSLENJEM U ZDRAVSTVENOM SUSTAVU TE BROJ STANOVNIKA NA JEDNOG ZDRAVSTVENOG RADNIKA U HRVATSKOJ 2019. GODINE - Health workers employed in health system (permanent job and total) and population per one health worker, Croatia 2019**

Zdravstveni radnici <i>Health workers</i>	Sveukupno <i>Total</i>	Udio (%) <i>Proportion %</i>	Broj stanovnika na 1 zdrav. radnika <i>Population per one health worker</i>
Doktori medicine - <i>Medical doctors</i>	15.318	21,1	267
Doktori dentalne med. - <i>Doctors of dental. med.</i>	3.847	5,3	1.063
Mag. farmacije - <i>Pharmacists</i>	2.986	4,1	1.369
Medicinski biokemičari - <i>Medical biochemists</i>	497	0,7	8.225
Ostali zdravstveni radnici i suradnici visoke obrazovne razine - <i>Other university degree health workers</i>	2.020	2,8	2.024
Viša - <i>Junior college education</i>	13.805	19,0	296
Srednja - <i>High school education</i>	33.424	46,1	122
Niža - <i>Semi-skilled</i>	680	0,9	6.012
<b>Ukupno - Total</b>	<b>72.577</b>	<b>100</b>	<b>56</b>

**Tablica - Table 3. DOKTORI MEDICINE SA ZAPOSLENJEM U ZDRAVSTVENOM SUSTAVU PO SPOLU U HRVATSKOJ U 2019. GODINI - Health care systems' medical doctors by sex, Croatia 2019**

	UKUPNO <i>Total</i>	MUŠKI <i>Male</i>	ŽENSKI <i>Female</i>
<b>DOKTORI MEDICINE - Medical doctors</b>	<b>15.318</b>	<b>5.629</b>	<b>9.689</b>
Od toga - <i>Of this:</i>			
PRIPRAVNICI - <i>Interns</i>	132	55	77
DOKTORI MEDICINE - <i>General practitioners</i>	2.271	682	1.589
SPECIJALIZANTI - <i>Specialty trainees</i>	3.005	958	2.047
SPECIJALISTI - <i>Specialists</i>	9.910	3.934	5.976

**Tablica - Table 4. DOKTORI MEDICINE SPECIJALISTI PO GRANAMA SPECIJALNOSTI SA ZAPOSLENJEM U ZDRAVSTVENOM SUSTAVU U HRVATSKOJ U 2019. GODINI - Medical specialists in Croatia's health system by specialty 2019**

SPECIJALNOST <i>Specialty</i>	UKUPNO	SPECIJALIZANTI	SPECIJALISTI
	<i>Total</i>	<i>On specialty training</i>	<i>Specialists</i>
OBITELJSKA/OPĆA MEDICINA - <i>Family practice</i>	1.314	198	1.116
INTERNA MEDICINA - <i>Internal medicine</i>	1.183	3	1.180
OPĆA INTERNA MEDICINA - <i>General internal medicine</i>	78	58	20
KARDIOLOGIJA - <i>Cardiology</i>	170	134	36
PULMOLOGIJA - <i>Pneumophthisiology</i>	81	68	13
GASTROENTEROLOGIJA - <i>Gastroenterology</i>	88	69	19
NEFROLOGIJA - <i>Nephrology</i>	66	45	21
HEMATOLOGIJA - <i>Hematology</i>	61	48	13
LABORATORIJSKA IMUNOLOGIJA - <i>Laboratory immunology</i>	4	1	3
ENDOKRINOLOGIJA I DIJABETOLOGIJA - <i>Endocrinology</i>	47	39	8
INTERNISTIČKA ONKOLOGIJA - <i>Internal medicine oncology</i>	42	32	10
ALERGOLOGIJA I KLINIČKA IMUNOLOGIJA - <i>Allergology and clinical Immunology</i>	17	14	3
PNEUMOFTIZIOLOGIJA - <i>Pneumophthisiology</i>	58	-	58
INFEKTOLOGIJA - <i>Infectology</i>	163	51	112
PEDIJATRIJSKA INFEKTOLOGIJA - <i>Pediatric Infectology</i>	21	9	12
NEUROLOGIJA - <i>Neurology</i>	451	107	344
PSIHIJATRIJA - <i>Psychiatry</i>	672	129	543
DJEČJA I ADOLESCENTNA PSIHIJATRIJA - <i>Child and adolescent psychiatry</i>	23	20	3
NEUROPSIHIJATRIJA - <i>Neuropsychiatry</i>	12	-	12
DERMATOLOGIJA I VENEROLOGIJA - <i>Dermatology and venerology</i>	234	39	195
PEDIJATRIJA - <i>Pediatrics</i>	973	259	714
OPĆA KIRURGIJA - <i>General surgery</i>	671	32	639
KARDIOTORAKALNA KIRURGIJA - <i>Cardiothoracic surgery</i>	25	18	7
VASKULARNA KIRURGIJA - <i>Vascular surgery</i>	39	33	6
ABDOMINALNA KIRURGIJA - <i>Abdominal surgery</i>	78	58	20
NEUROKIRURGIJA - <i>Neurosurgery</i>	105	30	75
DJEČJA KIRURGIJA - <i>Child surgery</i>	79	23	56
MAKSILOFACIJALNA KIR. - <i>Maxillofacial surgery</i>	56	20	36
PLASTIČNA KIRURGIJA - <i>Plastic surgery</i>	31	24	7
HITNA MEDICINA - <i>Emergency medicine</i>	284	121	163
UROLOGIJA - <i>Urology</i>	211	52	159
ORTOPEDIJA I TRAUMATOLOGIJA - <i>Orthopedics and traumatology</i>	269	79	190
OTORINOLARINGOLOGIJA - <i>Otorhinolaringology</i>	310	72	238
OFTALMOLOGIJA I OPTOMETRIJA - <i>Ophthalmology and optometrics</i>	444	85	359
OPSTETRICIJA I GINEKOLOGIJA - <i>Obstetrics and gynecology</i>	867	167	700
ANESTEZIOLOGIJA I REANIMACIJA - <i>Anesthesiology and resuscitation</i>	917	283	634
TRANSFUZIJSKA MEDICINA - <i>Transfusiology medicine</i>	146	41	105
KLINIČKA RADIOLOGIJA - <i>Clinical radiology</i>	735	203	532
RADIOTERAPIJA I ONKOLOGIJA - <i>Radiotherapy and oncology</i>	127	31	96
NUKLEARNA MEDICINA - <i>Nuclear medicine</i>	99	21	78
FIZIKALNA MEDICINA I REHABILITACIJA - <i>Physical medicine and rehabilitation</i>	441	81	360
REUMATOLOGIJA - <i>Rheumatology</i>	25	22	3
MEDICINA RADA I SPORTA - <i>Occupational and sports medicine</i>	246	26	220
ŠKOLSKA I ADOLESCENTNA MED. - <i>School and adolescent medicine</i>	216	30	186
SOCIJALNA MEDICINA S ORGANIZ. ZDR. ZAŠTITE - <i>Social medicine and health administration</i>	7	-	7
JAVNO ZDRAVSTVO - <i>Public health</i>	37	11	26
EPIDEMIOLOGIJA - <i>Epidemiology</i>	185	27	158
MEDICINSKA MIKROBIOLOGIJA S PARAZITOLOGIJOM - <i>Medical microbiology with parasitology</i>	150	-	150
KLINIČKA MIKROBIOLOGIJA - <i>Clinical microbiology</i>	39	29	10
PATOLOŠKA ANATOMIJA - <i>Anatomical pathology</i>	118	-	118
PATOLOGIJA I CITOLOGIJA - <i>Pathology and citology</i>	55	50	5
KLINIČKA CITOLOGIJA - <i>Clynical citology</i>	102	1	101
SUDSKA MEDICINA - <i>Forensic medicine</i>	4	1	3
ZDRAVSTVENA EKOLOGIJA - <i>Medical ecology</i>	4	-	4
KLINIČKA FARMAKOLOGIJA - <i>Clinical pharmacology</i>	27	9	18
SPORTSKA MEDICINA - <i>Sports medicine</i>	2	-	2
POMORSKA MEDICINA - <i>Maritime medicine</i>	2	-	2
GERIJATRIJA - <i>Geriatric medicine</i>	2	2	-
LABORATORIJSKA MEDICINA - <i>Laboratory medicine</i>	2	-	2
<b>UKUPNO - Total</b>	<b>12.915</b>	<b>3.005</b>	<b>9.910</b>

**Tablica - Table 5. DOKTORI DENTALNE MEDICINE SA ZAPOSLENJEM U ZDRAVSTVENOM SUSTAVU PO SPOLU U HRVATSKOJ U 2019. GODINI - Health care systems' doctors of dental medicine by sex, Croatia 2019**

	UKUPNO <i>Total</i>	MUŠKI <i>Male</i>	ŽENSKI <i>Female</i>
DOKTORI DENT. MED. PRIPRAVNICI - <i>Doctors of dent med.interns</i>	2	-	2
DOKTORI DENTALNE MED. - <i>Doctors of dental med.</i>	3.253	1.028	2.225
SPECIJALIZANTI - <i>Doctors of dental med. spec. trainees</i>	76	30	46
SPECIJALISTI - <i>Doctors of dental med. specialists</i>	516	226	290
<b>UKUPNO - Total</b>	<b>3.847</b>	<b>1.284</b>	<b>2.563</b>

**Tablica - Table 6. DOKTORI DENTALNE MEDICINE SPECIJALISTI PO GRANAMA SPECIJALNOSTI SA ZAPOSLENJEM U ZDRAVSTVENOM SUSTAVU U HRVATSKOJ U 2019. GODINI - Doctors of dental medicine specialists in Croatia's health system by specialty 2019**

SPECIJALNOST <i>Specialty</i>	UKUPNO <i>Total</i>	SPECIJALIZANTI <i>On specialty training</i>	SPECIJALISTI <i>Specialists</i>
ORALNA KIRURGIJA - <i>Oral surgery</i>	128	19	109
ORTODONCIJA - <i>Orthodontics</i>	188	14	174
PROTETIKA - <i>Prosthetics</i>	103	16	87
DJEČJA I PREVENTIVNA DENTALNA MEDICINA - <i>Child and preventive dental medicine</i>	41	2	39
PARODONTOLOGIJA - <i>Parodontology</i>	38	9	29
DENTALNA I ORALNA PATOLOGIJA S PARODONTOLOGIJOM - <i>Dental and oral pathology with parodontology</i>	35	-	35
ORALNA PATOLOGIJA - <i>Oral pathology</i>	8	-	8
DENTALNA PATOLOGIJA I ENDODONCIJA - <i>Dental pathology and endodontics</i>	12	-	12
PEDODONCIJA - <i>Pedodontics</i>	5	-	5
OBITELJSKA DENT. MED. - <i>Family dental med.</i>	3	-	3
ENDODONCIJA S RESTAURATIVNOM STOM. - <i>Endodontics and restorative dentistry</i>	15	8	7
ORALNA MEDICINA - <i>Oral medicine</i>	5	1	4
DJEČJA STOMATOLOGIJA - <i>Children's dental medicine</i>	11	7	4
<b>UKUPNO - Total</b>	<b>592</b>	<b>76</b>	<b>516</b>

**Tablica - Table 7. MAGISTRI FARMACIJE SA ZAPOSLENJEM U ZDRAVSTVENOM SUSTAVU PO SPOLU U HRVATSKOJ U 2019. GODINI - Health care systems' pharmacists by sex, Croatia 2019**

	UKUPNO <i>Total</i>	MUŠKI <i>Male</i>	ŽENSKI <i>Female</i>
MAGISTRI FARMACIJ PRIPRAVNICI - <i>Pharmaceutical interns</i>	32	4	28
MAGISTRI FARMACIJE - <i>Pharmacists</i>	2.884	268	2.616
SPECIJALIZANTI - <i>Pharmaceut. specialty trainees</i>	30	5	25
SPECIJALISTI - <i>Pharmaceutical specialists</i>	40	6	34
<b>UKUPNO - Total</b>	<b>2.986</b>	<b>283</b>	<b>2.703</b>

**Tablica - Table 7a. MAGISTRI FARMACIJE SPECIJALISTI PO GRANAMA SPECIJALNOSTI SA ZAPOSLENJEM U ZDRAVSTVENOM SUSTAVU U HRVATSKOJ U 2019. GODINI - Pharmaceutical specialists in Croatia's health system by specialty 2019**

SPECIJALNOST <i>Specialty</i>	UKUPNO <i>Total</i>	SPECIJALIZANTI <i>On specialty training</i>	SPECIJALISTI <i>Specialists</i>
TOKSIKOLOŠKA KEMIJA - <i>Chemical toxicology</i>	1	0	1
ISPITIVANJE I KONTROLA LIJEKOVA - <i>Drug testing and control</i>	11	2	9
FARMACEUTSKA TEHNOLOGIJA - <i>Pharmaceutical technology</i>	15	5	10
FARMACEUTSKA INFORMATIKA - <i>Pharmaceutical information science</i>	1	-	1
KLINIČKA FARMACIJA - <i>Clinical pharmacology</i>	9	-	9
KLINIČKA FARMACIJA - BOLNIČKO LJEKARNIŠTVO - <i>Clinical pharmacology and hospital pharmacy</i>	26	19	7
ANALITIČKA TOKSIKOLOGIJA - <i>Analytic toxicology</i>	2	-	2
KLINIČKA FARMACIJA - JAVNO LJEKARNIŠTVO - <i>Clinical pharmacology - community pharmacy</i>	5	4	1
<b>UKUPNO - Total</b>	<b>70</b>	<b>30</b>	<b>40</b>

**Tablica - Table 8. MAGISTRI MEDICINSKE BIOKEMIJE SA ZAPOSLENJEM U ZDRAVSTVENOM SUSTAVU PO SPOLU U HRVATSKOJ U 2019. GODINI** - Health care systems' medical biochemists by sex, Croatia 2019

	UKUPNO <i>Total</i>	MUŠKI <i>Male</i>	ŽENSKI <i>Female</i>
MAG. MED. BIOKEMIJE PRIPRAVNICI - <i>Medical biochemistry interns</i>	16	2	14
MAGISTRI MEDICINSKE BIOKEMIJE - <i>Medical biochemists</i>	144	11	133
SPECIJALIZANTI - <i>Med. biochemists specialty trainees</i>	78	6	72
SPECIJALISTI - <i>Med. biochemists specialists</i>	259	20	239
<b>UKUPNO - Total</b>	<b>497</b>	<b>39</b>	<b>458</b>

**Tablica - Table 8a. MAGISTRI MEDICINSKE BIOKEMIJE SPECIJALISTI PO GRANAMA SPECIJALNOSTI SA ZAPOSLENJEM U ZDRAVSTVENOM SUSTAVU U HRVATSKOJ U 2019. GODINI** – Medical biochemists specialists in Croatia's health system by specialty 2019

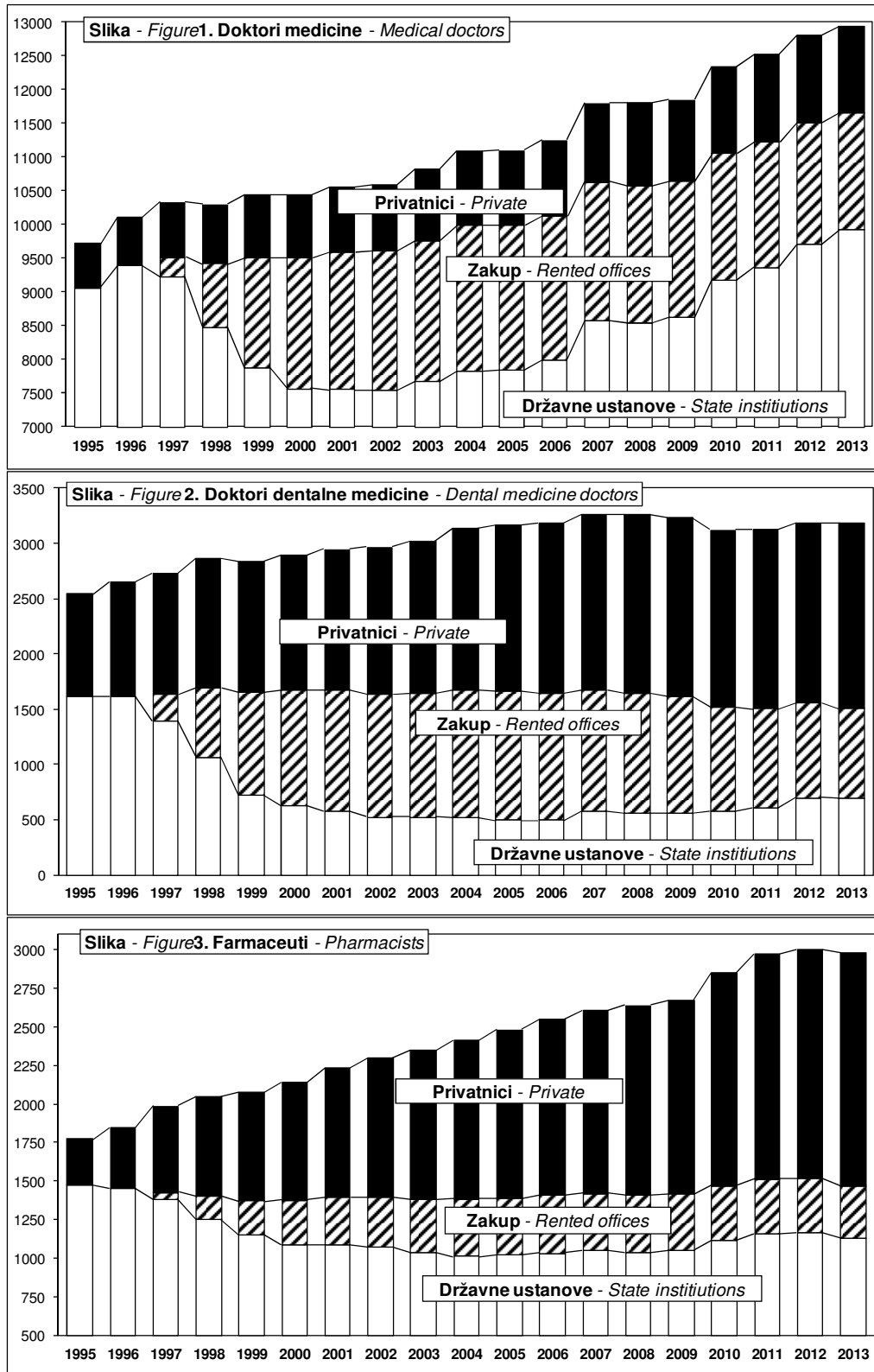
SPECIJALNOST <i>Specialty</i>	UKUPNO <i>Total</i>	SPECIJALIZANTI <i>On specialty training</i>	SPECIJALISTI <i>Specialists</i>
MEDICINSKA BIOKEMIJA - <i>Medical biochemistry</i>	337	78	259
<b>UKUPNO - Total</b>	<b>337</b>	<b>78</b>	<b>259</b>

**Tablica - Table 9. OSTALI ZDRAVSTVENI RADNICI VISOKOG, VIŠEG, SREDNJEG I NIŽEG STUPNJA STRUČNOG OBRAZOVANJA SA ZAPOSLENJEM U ZDRAVSTVENOM SUSTAVU PO SPOLU U HRVATSKOJ U 2019. GODINI - Health workers with a university degree, junior college, high school or semi-skilled background by sex in Croatia's health system in 2019**

	STUPANJ STRUČNOG OBRAZOVANJA <i>Background</i>	UKUPNO <i>Total</i>	MUŠKI <i>Male</i>	ŽENE <i>Female</i>
<b>SVEUKUPNO - Grand total</b>	<b>VISOKA</b> - university degree	2.020	295	1.725
	<b>VIŠA</b> - junior college	13.805	2.278	11.527
	<b>SREDNJA</b> - high school	33.424	4.436	28.988
	<b>NIŽA</b> - semi-skilled	680	139	541
<b>UKUPNO ZDRAVSTVENI DJELATNICI - Health workers - total</b>	<b>VISOKA</b> - university degree	1.065	146	919
	<b>VIŠA</b> - junior college	13.141	2.213	10.928
	<b>SREDNJA</b> - high school	33.331	4.322	29.009
	<b>NIŽA</b> - semi-skilled	205	37	168
<b>MEDICINSKE SESTRE - TEHNIČARI - UKUPNO</b> <i>Nurses and technicians - total</i>	<b>VISOKA</b> - university degree	325	39	286
	<b>VIŠA</b> - junior college	8.017	736	7.281
	<b>SREDNJA</b> - high school	24.989	3.247	21.742
<b>PRVOSTUPNIK/PRVOSTUPNICA SESTRINSTVA/OPĆI SMJER</b> <i>- Baccalaureate Generalist Nurse/General course</i>	VIŠA - junior college	7.814	734	7.080
	<b>PRVOSTUPNIK/PRVOSTUPNICA PRIMALJSTVA</b> <b>/GINEKOLOŠKO-OPSTETRIČKI SMJER</b> <i>- Baccalaureate Midwife/Gynecology and obstetrics course</i>	VIŠA - junior college	203	2
<b>PRIMALJSKI SMJER</b> - Midwifery course	SREDNJA - high school	1.573	2	1.571
	<b>OPĆI SMJER</b> - General course	SREDNJA - high school	23.416	3.245
<b>ZUBAR</b> - Dentist	VIŠA - junior college	1	1	-
<b>PRVOSTUPNIK/PRVOSTUPNICA DENTALNE HIGIJENE</b> - Bacc.Dental hygiene		1	-	1
	<b>DENTALNI ASISTENT</b> - Dental assistant	SREDNJA - high school	572	21
<b>PRVOSTUPNIK/PRVOSTUPNICA MEDICINSKO LABORATORIJSKE</b> <b>DIJAG./LABORATORIJSKI INŽENJER</b> - Bacc.Laboratory technician	VIŠA - junior college	1.297	115	1.182
	<b>INŽENJER MEDICINSKE BIOKEMIJE</b> - Bacc. Medical biochemist		4	1
<b>LABORATORIJSKI TEHNIČAR</b> - Laboratory technician	SREDNJA - high school	2.108	220	1.888
<b>CITOLOG</b> - Cytology technician		1	-	1
<b>PRVOSTUPNIK/PRVOSTUPNICA SANITARNOG INŽENJERSTVA</b> <b>/SANITARNI INŽENJER</b> - Bacc. Sanitary technician	VIŠA - junior college	193	45	148
	<b>SANITARNI TEHNIČAR</b> - Sanitary technician	SREDNJA - high school	183	54
<b>PRVOSTUPNIK/PRVOSTUPNICA FIZIOTERAPIJE</b> <b>/FIZIOTERAPEUT</b> - Physiotherapeutical technician	VIŠA - junior college	2.505	594	1.911
	<b>FIZIOTERAPEUTSKI TEHNIČAR</b> - Physiotherapeutical technician	SREDNJA - high school	1.213	300
<b>MASER KUPELJAR</b> - Bath massager	SREDNJA - high school	28	4	24
<b>PRVOSTUPNIK/PRVOSTUPNICA RADIOLOŠKE TEHNOLOGIJE</b> <b>/RADIOLOŠKI INŽENJER</b> - Bacc. X-ray technician	VIŠA - junior college	1.472	729	743
	<b>RADIOLOŠKI TEHNIČAR</b> - X-ray technician	SREDNJA - high school	12	3
<b>FARMACEUTSKI INŽENJER</b> - Pharmaceutical technician	VIŠA - junior college	2	0	2
<b>FARMACEUTSKI TEHNIČAR</b> - Pharmaceutical technician	SREDNJA - high school	2.872	165	2.707
<b>DENTALNI TEHNIČAR</b> - Dental technician	VIŠA - junior college	51	15	36
<b>DENTALNI TEHNIČAR</b> - Dental technician	SREDNJA - high school	1.230	384	846
<b>PRVOSTUPNIK/PRVOSTUPNICA RADNE TERAPIJE</b> <b>/RADNI TERAPEUT</b> - Work therapy technician	VIŠA - junior college	199	26	173
	<b>RADNOTERAPEUTSKI TEHNIČAR</b> - Work therapy technician	SREDNJA - high school	4	1
<b>DJEČJA NJEGOVATELJICA</b> - Child nurse	SREDNJA - high school	8	0	8
<b>DJEČJA NJEGOVATELJICA</b> - Child nurse	NIŽA - semi-skilled	1	0	1
<b>BOLNIČAR</b> - Orderly	NIŽA - semi-skilled	216	36	180
<b>HIGIJENIČAR</b> - Hygienist	NIŽA - semi-skilled	1	1	0
<b>DENTALNI ASISTENT</b> - Dental assistant	NIŽA - semi-skilled	7	1	6
<b>MASER</b> - Massager	NIŽA - semi-skilled	3	1	2
<b>OSTALI UKUPNO</b> - Others total	VISOKA - university degree	955	149	806
	VIŠA - junior college	63	16	47
	SREDNJA - high school	204	37	167
	NIŽA - semi-skilled	452	100	352

Slika - Figure 1-3.

**DOKTORI MEDICINE, DOKTORI DENTALNE MEDICINE I FARMACEUTI ZAPOSLENI U DRŽAVNOM I PRIVATNOM SEKTORU ZDRAVSTVA HRVATSKE OD 1995. DO 2013. GODINE**  
 - Medical doctors, dental medicine doctors and pharmacists employed in state institutions and private health sector, Croatia 1995-2013



---

---

# **III. PRIMARNA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA**

*Primary Health Care*

---

---





## PRIMARNA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA: OPĆA MEDICINA I ZDRAVSTVENA ZAŠTITA DOJENČADI I PREDŠKOLSKE DJECE - *Primary Health Service: General Medical Service and Infant and Preschool Health Service*

Prema pristiglim izvješćima, u djelatnostima primarne zdravstvene zaštite u najužem smislu, koju čine djelatnost opće/obiteljske medicine i djelatnost za zdravstvenu zaštitu dojenčadi i male djece, u Republici Hrvatskoj u 2019. godini ukupno je radilo 2.439 timova u punom radnom vremenu, a 8 timova u djelomičnom radnom vremenu. Od 2.465 liječnika bilo je 1.336 specijalista svih specijalnosti (od njih, 984 su specijalisti opće/obiteljske medicine, 263 specijalisti pedijatrije, 31 specijalisti medicine rada, 36 specijalisti školske medicine i 22 specijalisti ostalih specijalnosti). Ostalih zdravstvenih djelatnika bilo je: VŠS 94, SSS 2.362. U odnosu na 2018. godinu, u 2019. godini broj liječnika specijalista u primarnoj zdravstvenoj zaštiti ukupno je manji za 5,1%, od toga je broj specijalista obiteljske medicine manji je za 4,7%, pedijatrije manji je za 7,1%, medicine rada manji za 8,8%, školske medicine manji za 10,0%, dok se broj ostalih specijalista povećao za 22,2%. Broj zdravstvenih djelatnika VŠS veći je za 13,3%, a zdravstvenih djelatnika SSS manji je za 4,8%.

Na strukturu specijalnosti u primarnoj zdravstvenoj zaštiti do 2005. godine utjecala je stagnacija i pad broja specijalista opće medicine i pedijatrije, te ulaz u sustav određenog broja specijalista školske medicine nakon razdvajanja preventive i kurative u djelatnosti školske medicine 1998. godine. Nakon ovog negativnog trenda, 2006. godine povećan je ukupni broj specijalista obiteljske medicine. Rezultat je to projekta Ministarstva zdravstva i Škole narodnog zdravlja „Andrija Štampar“ Medicinskog fakulteta sveučilišta u Zagrebu koji je otpočeo 2002. godine, po kojem će u slijedećih petnaest - dvadeset godina većinu doktora obiteljske medicine činiti specijalisti.

Od 1995. godine iz djelatnosti primarne zdravstvene zaštite izvješćuje se o ukupnom broju osiguranika u skrbi te posebno o broju onih osiguranika koji su u tekućoj godini koristili zdravstvenu zaštitu (broj korisnika). U skrbi timova primarne zdravstvene zaštite u 2019. godini zabilježeno je 4.357.406 osiguranika od kojih je bilo 3.310.976 korisnika (76,0% od ukupnog broja osiguranika). U odnosu na 2018. godinu, iskazani broj osiguranika i korisnika smanjen je, vjerojatno zbog manjeg broja pristiglih izvješća. U djelatnosti opće/obiteljske medicine, u 2019. godini, zdravstvenu zaštitu koristilo je 75,6% osiguranika, a u djelatnosti za zdravstvenu zaštitu dojenčadi i male djece 80,6%, što je neznatno manje nego prethodne godine.

U 2019. godini zabilježeni broj posjeta u liječničkim ordinacijama bio je 39.645.165, ili za 2,1% manje nego u odnosu na 2018. godinu. Broj posjeta bez pregleda u ordinaciji zabilježen tijekom 2019. godine iznosi 26.752.292.

Broj pregleda u kući tijekom 2019. godine iznosi 299.129 što je za 6,3% manje nego u 2018. godini. U 2019. godini bilo je 12.101 kućnih posjeta bez pregleda ili za 3,4% manje u odnosu na 2018. godinu.

Od 1995. godine prati se i broj upućivanja na specijalističke preglede. 2019. godine zabilježeno je 5.924.905 upućivanja od strane timova primarne zdravstvene zaštite, što je za 1,2% manje nego u 2018. godini. U djelatnosti opće/obiteljske medicine u 2019. godini jedno upućivanje specijalisti dolazi na 2,1 pregleda, a u djelatnosti

za zdravstvenu zaštitu dojenčadi i male djece na 3,7 pregleda.

Tijekom 2019. godine, u djelatnosti opće/obiteljske medicine u Republici Hrvatskoj, zabilježeno je ukupno 398.541 sistematskih, periodičnih i kontrolnih pregleda odraslih, 56,5% više nego u 2018. godini.

U djelatnostima primarne zdravstvene zaštite, 2019. godine zabilježeno je 326.348 preventivnih pregleda djece u dobi do sedam godina, od kojih je bilo 163.291 preventivnih pregleda dojenčadi ili 3,8 pregleda po dojenčetu te 163.057 preventivnih pregleda djece u dobi od 1 do 6 godina, odnosno 0,7 pregleda po malom djetetu.

Prikupljeni podaci o bolestima i stanjima ne mogu poslužiti za određivanje udjela pojavljivanja pojedinih značajnih bolesti (ili skupina bolesti), nego samo kao uvid u kretanje učestalosti korištenja zdravstvene zaštite u djelatnostima primarne zdravstvene zaštite zbog pojedinih bolesti i stanja. U 2019. godini, redoslijed udjela utvrđenih bolesti i stanja zabilježenih u djelatnostima opće/obiteljske medicine i djelatnosti za zdravstvenu zaštitu dojenčadi i male djece nije se značajnije promijenio u odnosu na prethodnu godinu:

1. Bolesti dišnog sustava (1.661.719 ili 17,7% od ukupnog broja utvrđenih bolesti i stanja) među kojima prednjače akutne infekcije gornjeg dijela dišnog sustava,
2. Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva (992.030 ili 10,6%),
3. Bolesti srca i krvnih žila (919.949 ili 9,8%) od kojih je u 57,5% zabilježena hipertenzivna bolest,
4. Čimbenici koji utječu na stanja zdravlja i kontakte sa zdravstvenom službom (733.359 ili 7,8%),
5. Simptomi, znakovi, klinički i lab. nalazi nesvrstani drugamo (730.170 ili 7,8%).

*According to reports received, in primary health care activities based on general/family medicine and infant and preschool child care services, in the Republic of Croatia, in 2019, a total of 2,439 medical teams worked full-time, and 8 were part-time units. Of the 2,465 MDs, 1,336 were specialists in diverse fields (984 in general/family medicine, 263 in pediatrics, 31 occupational medicine and 22 other specialists). There were also 94 college-educated and 2,362 highschool-educated other health professionals. In comparison with 2018, in 2019 the number of MD specialists was reduced. The overall number of primary health care specialists went down by 5.1%. Specifically, the number of family medicine specialists lower by 4.7%, whereas the number of pediatrics specialists lower by 7.1%, the number of medicine specialists lower by 8.8%, the number of school medicine also lower by 10.0%, while other specialists increased by 22.2%, Number of health professionals with college background went higher by 13.3%, while the number of health professionals with highschool education lower by*

4.8%.

The primary health care specialties structure was affected by 2005 by a stagnation of and drop in the number of general medicine and pediatrics specialists, as well as by the introduction of a certain number of school medicine specialists into the system after the separation of preventive and curative care within the school medicine service in 1998. After this negative trend, in 2006 the overall number of family medicine specialists grew, it being a result of a project by the Ministry of Health and Social Welfare and Andrija Štampar School of Public Health, Medical School, Zagreb University, initiated in 2002, aiming to transform the majority of family medicine doctors into specialists within the next fifteen to twenty years.

Since 1995, the primary health care system has yielded reports on the overall number of insureds in their care, and care services within the current year (number of users). The primary health care teams in 2019 registered 4,357,406 insureds, whereof 3,310,976 users (76.0% of overall insureds). Compared to 2018, the number of insured and users has been decreased, probably as a result of lower amount of reports received. In general/family medicine in 2019, health care services were used by 75,6% of insureds, while in the health care of infants and young children 80,6% which is slightly less than last year.

In 2019, the recorded number of visits to medical practices was 39,645,165 or 2,1% less than in 2018. The number of visits to the offices of other health professionals documented in 2019 was 26,752,292. The number of check-ups at home in 2019 was 299,129, which is 6.3% less than in 2018. In 2019, there were 12,101 home visits of other health care professionals, which is lower by 3.4 % compared to 2018.

The number of referrals to specialist assessment has been monitored since 1995. In 2019, 5,924,905 referrals by

primary health care medical teams were issued, which is 1.2% less than in 2018. In 2019, there was one specialist referral to 2.1 visits to the doctor in general/family medicine service, and one to 3.7 visits in the infant and young child health service.

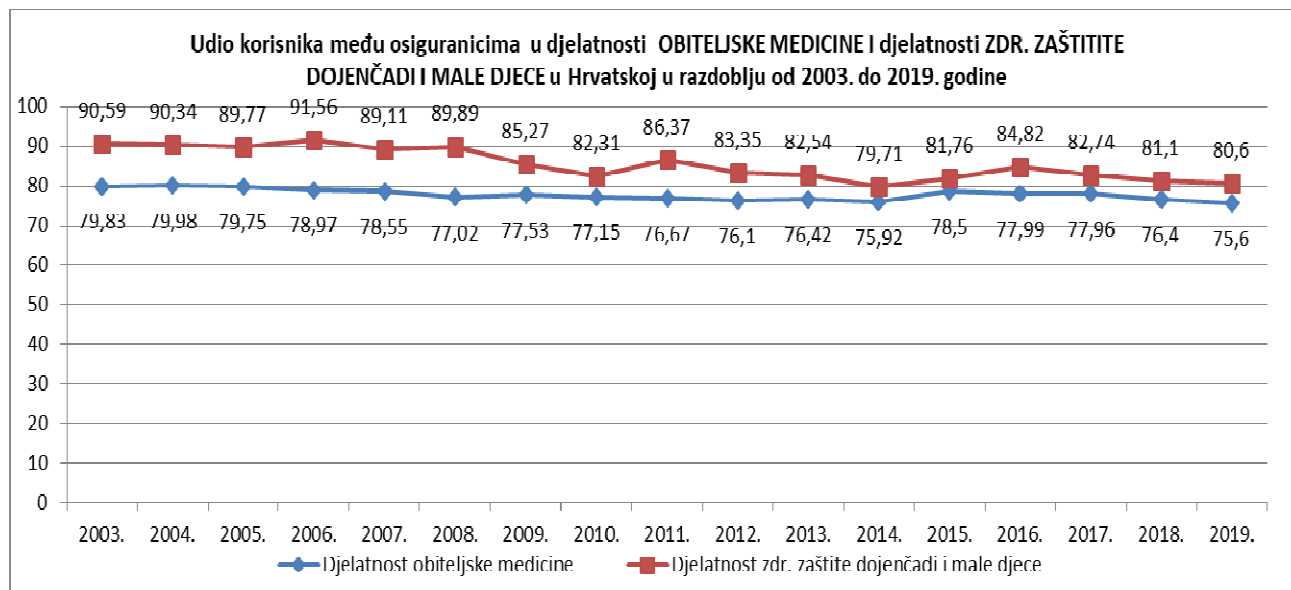
In 2019, the general/family medicine service recorded a total of 398,541 adult annual health evaluations, periodic examinations, and health checkups, which is 56.9% higher than in 2018.

The primary health care service in 2019 recorded 326,348 preventive preschool health evaluations for children under 7, whereof 163,291 preventive infant evaluations, or 3.8 examinations per infant, and 163,057 preventive evaluations of children aged 1-6, that is 0,7 evaluations per child.

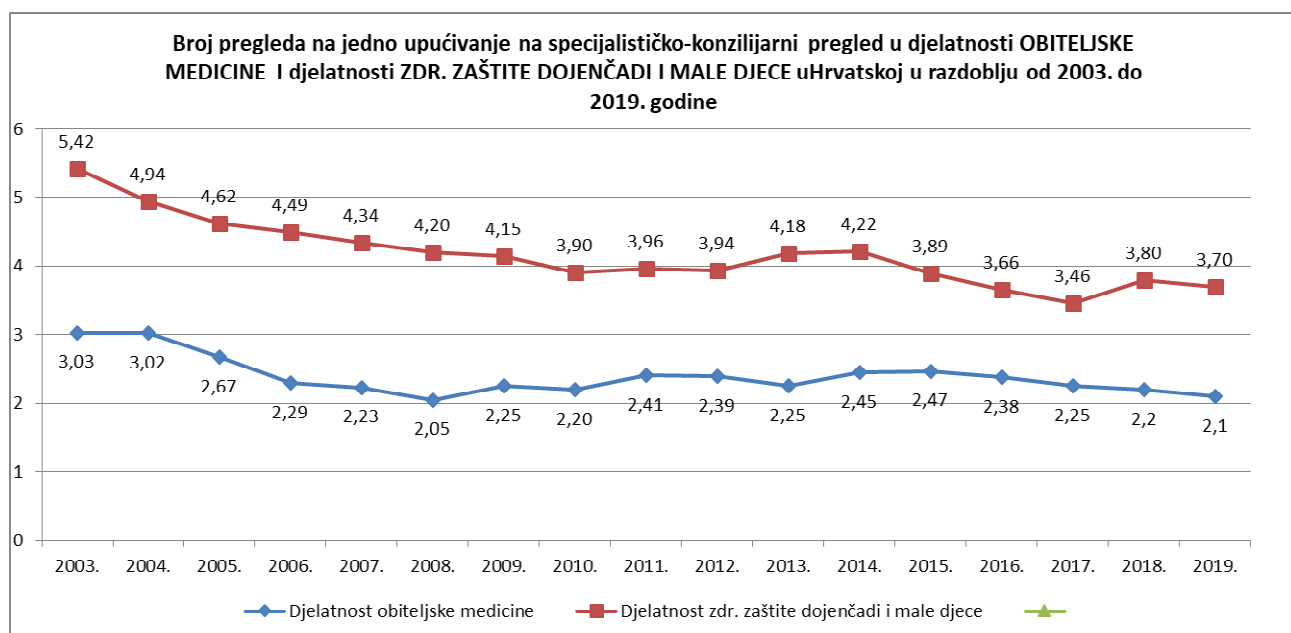
The collected data on diseases and conditions are not applicable for establishing the share of incidence of individual important diseases (of groups thereof), but merely an insight into the trends of health care utilization due to diseases/conditions in primary health care. In 2019, the order of shares of diseases and conditions registered in general/family medicine and infant and preschool health services has not changed significantly in compared to 2018:

1. Diseases of the respiratory system (1,661,719, or 17.7% of overall recorded diseases/conditions) with predominant acute respiratory infections;
2. Diseases of the musculoskeletal system and connective tissue (992,030 or 10.6%);
3. Cardiovascular diseases (919,949 or 9.8%), whereof 57.5% hypertensive heart disease;
4. Factors influencing health status and contact with health services (733,359 or 7.8%)
5. Symptoms, signs, abnormal clinical and laboratory findings, NEC (730,170 or 7.8%).

Slika – Figure 1.



Slika – Figure 2.



**Tablica - Table 1. Broj timova, zdravstvenih djelatnika, broj osiguranika u skrbi te broj korisnika zdravstvene zaštite u djelatnosti OPĆE MEDICINE I ZDRAVSTVENE ZAŠTITE DOJENČADI I PREDŠKOLSKE DJECE po županijama Hrvatske u 2019. godini - The number of teams, health workers, insurees in care, and the number of persons receiving medical care in 2019 in Croatia from the General Medical Service and Infant and Preschool Child Health Service**

Županija County	Broj timova No. teams		Zdravstveni djelatnici Health workers									Broj osiguran. u skrbi insurees in care	Od toga koristilo zdr. zašt. No. insur. receiving care	
	Puno rad. vr. Full timer	Djel. r.v. Part timer	Doktori medicine doctors	Doktori medicine - specijalisti Medical specialists						VŠS coll. ed.	SSS sch. ed.			NSS ski-lled
				Opće med. Gen. med.	Pedi- atrics Pedi- med.	Škol. med. Sch. med.	Med. rada Occ. med.	Ostali Others	Jun. ed. Jun. ed.					
<b>HRVATSKA-CROATIA</b>	<b>2.439</b>	<b>8</b>	<b>1.129</b>	<b>984</b>	<b>263</b>	<b>36</b>	<b>31</b>	<b>22</b>	<b>94</b>	<b>2.362</b>	<b>0</b>	<b>4.357.406</b>	<b>3.310.976</b>	
Grad Zagreb	468	1	168	227	59	4	12	0	13	454	0	948.679	663.349	
Zagrebačka	159	1	69	69	22	0	0	0	1	159	0	281.625	233.533	
Krapinsko-zagorska	77	1	47	21	5	3	2	0	10	67	0	132.758	106.236	
Sisačko-moslavačka	104	0	46	35	12	2	2	1	1	97	0	174.407	127.225	
Karlovačka	76	0	50	24	7	0	1	1	1	80	0	120.249	108.047	
Varaždinska	93	0	32	49	9	0	1	2	16	78	0	168.646	135.485	
Koprivničko-križevačka	60	0	34	21	5	0	2	0	3	59	0	110.008	86.643	
Bjelovarsko-bilogorska	72	1	39	21	8	3	0	2	1	72	0	123.976	90.657	
Primorsko-goranska	191	0	106	70	23	2	1	0	6	194	0	338.631	254.377	
Ličko-senjska	37	0	11	8	3	2	1	0	4	21	0	45.351	33.421	
Virovitičko-podravska	48	2	25	21	4	1	0	2	1	52	0	88.557	68.713	
Požeško-slavonska	38	0	6	23	3	3	1	2	3	34	0	61.264	48.511	
Brodsko-posavska	80	0	33	36	7	1	2	1	1	79	0	157.016	106.174	
Zadarska	109	0	67	28	11	1	0	1	9	99	0	167.729	138.676	
Osječko-baranjska	175	0	79	86	18	0	0	0	1	183	0	312.549	240.729	
Šibensko-kninska	54	0	24	24	6	0	0	0	0	54	0	97.482	72.667	
Vukovarsko-srijemska	101	0	45	38	10	2	1	3	0	101	0	170.351	129.796	
Splitsko-dalmatinska	223	0	116	82	24	5	0	0	7	220	0	366.877	290.341	
Istarska	126	2	65	46	12	5	2	1	2	125	0	235.322	178.382	
Dubrovačko-neretvanska	88	0	44	28	10	1	2	3	4	83	0	129.987	100.974	
Međimurska	60	0	23	27	5	1	1	3	10	51	0	125.942	97.040	

**Tablica - Table 2. Broj posjeta i pregleda u ordinaciji i u kući bolesnika te broj upućivanja na specijalistički pregled u djelatnosti OPĆE MEDICINE I ZDRAVSTVENE ZAŠTITE DOJENČADI I PREDŠKOLSKE DJECE po županijama Hrvatske u 2019. godini - The number of visits and check-ups at clinic and home, and the number of referral notes to specialist in 2019 in Croatia from the General Medical Service and Infant and Preschool Child Health Service, by county**

Županija County	BROJ POSJETA U ORDINACIJI U KUĆI		BROJ PREGLEDA U ORDINACIJI U KUĆI		Upućivanje na specijalistički pregled REFERRALS TO SPECIALIST
	VISITS		CHECK - UPS		
	AT CLINIC	AT HOME	AT CLINIC	AT HOME	
<b>HRVATSKA -CROATIA</b>	<b>39.645.165</b>	<b>311.230</b>	<b>12.892.873</b>	<b>299.129</b>	<b>5.924.905</b>
Grad Zagreb	7.326.671	43.904	2.063.206	37.371	1.321.813
Zagrebačka	2.757.973	17.588	1.124.090	20.231	575.781
Krapinsko-zagorska	1.388.877	11.596	640.291	11.389	291.242
Sisačko-moslavačka	1.694.690	10.184	454.936	10.184	177.898
Karlovačka	1.240.926	16.252	418.474	15.795	150.014
Varaždinska	1.700.219	9.934	552.525	9.662	287.673
Koprivničko-križevačka	1.035.720	8.267	458.597	8.269	249.378
Bjelovarsko-bilogorska	1.185.475	6.410	387.795	6.294	157.600
Primorsko-goranska	3.281.541	29.982	1.006.219	26.822	267.709
Ličko-senjska	405.155	6.282	187.763	6.226	85.663
Virovitičko-podravska	752.240	5.792	271.864	5.712	87.439
Požeško-slavonska	587.508	4.482	200.822	5.742	83.571
Brodsko-posavska	1.296.194	13.367	461.264	12.736	217.494
Zadarska	1.670.697	15.570	545.134	15.174	171.936
Osječko-baranjska	2.809.627	24.427	831.452	24.314	452.680
Šibensko-kninska	907.501	6.489	238.536	6.229	128.305
Vukovarsko-srijemska	1.643.708	12.504	543.102	12.110	231.520
Splitsko-dalmatinska	3.549.635	27.748	1.134.411	26.365	454.201
Istarska	2.102.319	19.108	644.067	18.372	263.885
Dubrovačko-neretvanska	1.192.709	14.764	442.316	13.689	143.804
Međimurska	1.115.780	6.580	286.009	6.443	125.299

**Tablica - Table 3. Preventivna zaštita DOJENČADI I PREDŠKOLSKE DJECE u PRIMARNOJ ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI po županijama Hrvatske u 2019. godini - Preventive medical care provided in 2019 in Croatia to infants and young children in Primary Health Care by county**

ŽUPANIJA	Broj djece	Ukupno prevent. pregl.	BROJ SISTEMATSKIH PREGLEDA /dob djeteta/					Ukupno	BROJ KONTROLNIH I CILJANIH PREGLEDA /dob djeteta/					Ukupno
			do 2 mj	3-5 mj	6-11 mj	1-3 g.	4-6 g.		do 2 mj	3-5 mj	6-11 mj	1-3 g.	4-6 g.	
COUNTY	No. children	Prevent. exam. total	No. general medical examinations /child age/						No. of control and targetted examinations /child age/					
		up to 2 m	3-5 m	6-11 m	1-3 yr.	4-6 yr.	Total	up to 2 m	3-5 m	6-11 m	1-3 yr.	4-6 yr.	Total	
<b>HRVATSKA-CROATIA</b>	<b>265.664</b>	<b>326.348</b>	<b>47.349</b>	<b>38.361</b>	<b>52.057</b>	<b>72.768</b>	<b>41.238</b>	<b>251.773</b>	<b>5.751</b>	<b>8.862</b>	<b>10.911</b>	<b>28.877</b>	<b>20.174</b>	<b>74.575</b>
Grad Zagreb	66.884	78.812	12.581	9.674	13.506	18.731	7.463	61.955	836	1.836	2.449	7.973	3.763	16.857
Zagrebačka	23.866	23.312	4.704	3.115	4.459	5.462	2.478	20.218	285	522	554	1.298	435	3.094
Krapinsko-zagorska	6.984	9.891	1.548	1.033	1.031	2.130	1.189	6.931	325	454	498	1.012	671	2.960
Sisačko-moslavačka	8.517	10.447	1.530	1.149	1.754	2.201	1.227	7.861	402	308	305	817	754	2.586
Karlovačka	6.021	7.884	1.231	1.121	1.377	1.245	1.375	6.349	241	240	291	293	470	1.535
Varaždinska	10.197	12.516	1.036	856	1.290	2.523	1.826	7.531	582	748	772	1.979	904	4.985
Koprivničko-križevačka	6.914	10.374	318	335	1.041	1.224	961	3.879	354	615	1.000	2.092	2.434	6.495
Bjelovarsko-bilogorska	6.940	9.230	1.790	1.099	1.324	1.883	1.106	7.202	249	254	348	758	419	2.028
Primorsko-goranska	16.514	20.829	2.320	2.015	3.251	5.127	4.804	17.517	246	385	543	1.131	1.007	3.312
Ličko-senjska	2.065	3.138	432	445	448	521	584	2.430	92	103	184	111	218	708
Virovitičko-podravsk	4.282	5.055	688	626	862	1.297	606	4.079	56	97	118	398	307	976
Požeško-slavonska	3.393	4.062	650	527	770	770	436	3.153	123	144	153	247	242	909
Brodsko-posavska	8.275	11.467	1.598	1.174	1.702	2.340	1.349	8.163	239	286	280	1.319	1.180	3.304
Zadarska	10.752	13.929	806	1.210	1.850	5.133	3.363	12.362	52	397	298	396	424	1.567
Osječko-baranjska	16.962	20.374	3.770	2.412	3.550	4.818	2.531	17.081	181	278	354	1.378	1.102	3.293
Šibensko-kninska	4.457	5.474	560	885	802	1.255	892	4.394	54	151	145	409	321	1.080
Vukovarsko-srijemska	9.724	16.404	2.078	1.363	1.938	2.760	1.480	9.619	326	360	572	3.257	2.270	6.785
Splitsko-dalmatinska	22.593	28.366	5.016	5.060	5.552	5.694	3.280	24.602	280	423	702	1.214	1.145	3.764
Istarska	12.725	15.641	2.349	1.920	2.200	3.239	1.838	11.546	250	698	771	1.376	1.000	4.095
Dubrovačko-neretvanska	9.354	9.603	1.313	1.341	1.795	2.202	1.109	7.760	187	288	249	610	509	1.843
Međimurska	8.245	9.540	1.031	1.001	1.555	2.213	1.341	7.141	391	275	325	809	599	2.399

**Tablica - Table 4. Preventivna zaštita ODRASLIH u PRIMARNOJ ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI po županijama Hrvatske u 2019. godini - Preventive medical care provided in 2019 to adults in Croatia in Primary Health Care by county**

ŽUPANIJA	PREVENTIVNI PREGLEDI			SISTEMATSKI PREGLEDI			UKUPNO PREGLEDA		
	20-64	65 i	Ukupno	u 45. g.	u 65. g.	Ukupno	20-64	65 i	Ukupno
COUNTY	Preventive check - ups			General med examinations			Examination total		
	20-64 yr.	65 and ov.	Total	45. yr	65. yr	Total	20-64 yr	65 and ov.	Total
<b>HRVATSKA-COATIA</b>	<b>215.766</b>	<b>154.840</b>	<b>370.606</b>	<b>23.196</b>	<b>4.739</b>	<b>27.935</b>	<b>238.962</b>	<b>159.579</b>	<b>398.541</b>
Grad Zagreb	40.610	23.851	64.461	772	204	976	41.382	24.055	65.437
Zagrebačka	12.106	8.109	20.215	220	65	285	12.326	8.174	20.500
Krapinsko-zagorska	10.793	4.869	15.662	0	0	0	10.793	4.869	15.662
Sisačko-moslavačka	4.716	4.689	9.405	178	305	483	4.894	4.994	9.888
Karlovačka	10.518	9.278	19.796	1	0	1	10.519	9.278	19.797
Varaždinska	7.115	4.506	11.621	2.754	1.833	4.587	9.869	6.339	16.208
Koprivničko-križevačka	4.012	2.660	6.672	1.784	784	2.568	5.796	3.444	9.240
Bjelovarsko-bilogorska	6.526	3.921	10.447	13	14	27	6.539	3.935	10.474
Primorsko-goranska	13.495	13.450	26.945	0	48	48	13.495	13.498	26.993
Ličko-senjska	1.960	1.209	3.169	35	56	91	1.995	1.265	3.260
Virovitičko-podravsk	6.445	3.066	9.511	5.955	0	5.955	12.400	3.066	15.466
Požeško-slavonska	5.462	3.618	9.080	2	2	4	5.464	3.620	9.084
Brodsko-posavska	10.302	4.834	15.136	22	9	31	10.324	4.843	15.167
Zadarska	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Osječko-baranjska	22.033	13.627	35.660	1	2	3	22.034	13.629	35.663
Šibensko-kninska	1.641	717	2.358	6	19	25	1.647	736	2.383
Vukovarsko-srijemska	15.526	10.793	26.319	1	0	1	15.527	10.793	26.320
Splitsko-dalmatinska	12.790	13.264	26.054	9.776	347	10.123	22.566	13.611	36.177
Istarska	18.041	17.416	35.457	1.048	598	1.646	19.089	18.014	37.103
Dubrovačko-neretvanska	9.088	9.123	18.211	628	453	1.081	9.716	9.576	19.292
Međimurska	2.587	1.840	4.427	0	0	0	2.587	1.840	4.427

**Tablica - Table 5. Utvrđene bolesti ili stanja u PRIMARNOJ ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI u Hrvatskoj u 2019. godini - Diseases and conditions diagnosed by the Primary Health Care, Croatia 2019**

Br/No	Naziv bolesti ili stanja / Name of disease or condition	Šifra/Code	0-6 g./yr	7-19 g./yr	20-64 g/yr	65 +	Ukupno/Total
1.	Zarazne bolesti probavnog sustava – <i>Intestinal infectious diseases</i>	A00-A09	22.145	17.599	57.420	9.132	106.296
2.	Tuberkuloza dišnih putova – <i>Respiratory tuberculosis</i>	A15-A16	71	21	591	306	989
3.	Tuberkuloza drugih organa – <i>Tuberculosis of other organs</i>	A17-A19	1	1	49	34	85
4.	Hripavac (pertussis) – <i>Whooping cough</i>	A37	78	45	114	14	251
5.	Šarlah (scarlatina) – <i>Scarlet fever</i>	A38	2.195	515	53	4	2.767
6.	Druge bakterijske bolesti (osim A37 i A38) – <i>Other bact. dis. (except A37 &amp; A38)</i>	A20-A49	1.030	328	2.862	3.288	7.508
7.	Sifilis - <i>Syphilis</i>	A50-A53	0	9	100	32	141
8.	Gonokokna infekcija – <i>Gonococcal infection</i>	A54	0	0	55	2	57
9.	Varicela, morbili i rubeola – <i>Varicella, measles and rubella</i>	B01, B05, B06	16.294	6.962	2.071	216	25.543
10.	Bolest uzrokovana HIV-om – <i>HIV disease</i>	B20-B24	1	4	114	9	128
11.	Kandidijaza - <i>Candidiasis</i>	B37	5.247	1.204	5.983	3.275	15.709
12.	Helmintijaze - <i>Helminthiasis</i>	B65-B83	4.428	4.267	5.032	878	14.605
13.	Ostale zarazne i parazitarne bolesti – <i>Other infectious and parasitic diseases</i>		47.623	47.314	133.470	32.904	261.311
<b>1.</b>	<b>Međubroj za A00-B99 – Subtotal for A00-B99</b>		<b>99.113</b>	<b>78.269</b>	<b>207.914</b>	<b>50.094</b>	<b>435.390</b>
14.	Zloćudna novotvorina želuca – <i>Malignant neoplasm of stomach</i>	C16	0	0	583	1.517	2.100
15.	Zloćudna novotvorina završnog debelog crijeva (rektuma) – <i>Malignant neoplasm of rectum</i>	C20	0	0	1.742	3.640	5.382
16.	Zloćudna novotvorina dušnika (traheje), dušnice (bronha) i pluća – <i>Malignant neoplasm of trachea, bronchus and lung</i>	C33-C34	0	18	2.119	3.675	5.812
17.	Zloćudni melanom kože – <i>Malignant melanoma of skin</i>	C43	0	5	1.987	2.118	4.110
18.	Zloćudna novotvorina dojke – <i>Malignant neoplasm of breast</i>	C50	0	5	9.463	11.465	20.933
19.	Zloćudna novotvorina vrata maternice – <i>Malignant neoplasm of cervix uteri</i>	C53	0	1	454	213	668
20.	Zloćudne novotvorine limfnoga, hematopoetičnog i srodnog tkiva – <i>Malignant neoplasm of lymphoid, hematopoietic and related tissue</i>	C81-C97	47	193	3.505	4.725	8.470
21.	Ostale zloćudne novotvorine – <i>Other malignant neoplasms</i>		44	261	21.635	40.318	62.258
22.	Novotvorine in situ i dobroćudne novotvorine nepoznate prirode – <i>In situ neoplasms and benign neoplasms of unknown behavior</i>	D00-D48	1.978	9.306	92.500	43.886	147.670
<b>2.</b>	<b>Međubroj za C00-D48 – Subtotal for C00-D48</b>		<b>2.069</b>	<b>9.789</b>	<b>133.988</b>	<b>111.557</b>	<b>257.403</b>
23.	Anemije zbog manjka željeza – <i>Iron deficiency anemia</i>	D50	5.066	4.426	38.526	20.979	68.997
24.	Druge bolesti krvi i krvotvornog sustava – <i>Other diseases of blood and blood-forming organs</i>	D51-D77	1.011	1.135	9.909	12.408	24.463
25.	Neki poremećaji imunološkog sustava – <i>Certain disorders involving the immune mechanism</i>	D80-D89	153	84	874	401	1.512
<b>3.</b>	<b>Međubroj za D50-D89 – Subtotal for D50-D89</b>		<b>6.230</b>	<b>5.645</b>	<b>49.309</b>	<b>33.788</b>	<b>94.972</b>
26.	Poremećaji štitnjače – <i>Disorders of thyroid gland</i>	E00-E07	188	5.349	110.305	51.210	167.052
27.	Dijabetes melitus – <i>Diabetes mellitus</i>	E10-E14	114	1.213	72.588	108.876	182.791
28.	Pretilost – <i>Obesity</i>	E65-E66	541	1.778	6.287	2.570	11.176
29.	Ostale endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma – <i>Other endocrine, nutritional and metabolic diseases</i>		2.966	3.517	59.043	47.997	113.523
<b>4.</b>	<b>Međubroj za E00-E90 – Subtotal for E00-E90</b>		<b>3.809</b>	<b>11.857</b>	<b>248.223</b>	<b>210.653</b>	<b>474.542</b>
30.	Demencija - <i>Dementia</i>	F00-F03	0	0	597	10.856	11.453
31.	Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja uzrokovani uzimanjem alkohola – <i>Mental and behavioral disorders due to use of alcohol</i>	F10	0	28	7.742	2.197	9.967
32.	Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja uzrokovani psihoaktivnim tvarima – <i>Mental and behavioral disorders due to psychoactive substance use</i>	F11-F19	0	99	6.954	340	7.393
33.	Shizofrenija, shizotipni i sumanutni poremećaji – <i>Schizophrenia, schizotypal and delusional disorders</i>	F20-F29	0	338	25.309	6.941	32.588
34.	Neuroze i afektivni poremećaji povezani sa stresom i somatoformni poremećaji – <i>Neurotic, stress-related and somatoform disorders</i>	F40-F48	57	2.619	110.826	57.301	170.803
35.	Duševna zaostalost – <i>Mental retardation</i>	F70-F79	40	421	2.627	420	3.508
36.	Ostali duševni poremećaji i poremećaji ponašanja – <i>Other mental and behavioral disorders</i>		6.335	9.601	64.481	55.467	135.884
<b>5.</b>	<b>Međubroj za F00-F99 – Subtotal for F00-F99</b>		<b>6.432</b>	<b>13.106</b>	<b>218.536</b>	<b>133.522</b>	<b>371.596</b>
37.	Ekstrapiramidalni i poremećaji kretanja – <i>Extrapyramidal and movement disorder</i>	G20-G26	2.252	300	2.556	8.727	13.835
38.	Epilepsija - <i>Epilepsy</i>	G40-G41	487	2.609	13.354	5.492	21.942
39.	Migrena i ostali sindromi glavobolje – <i>Migraine and other headache syndromes</i>	G43-G44	121	3.702	26.262	4.221	34.306
40.	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi – <i>Cerebral palsy and other paralytic syndromes</i>	G80-G83	173	946	5.702	6.253	13.074
41.	Ostale bolesti i poremećaji živčanog sustava – <i>Other diseases and disorders of the nervous system</i>		320	1.119	35.279	22.503	59.221
<b>6.</b>	<b>Međubroj za G00-G99 – Subtotal for G00-G99</b>		<b>3.353</b>	<b>8.676</b>	<b>83.153</b>	<b>47.196</b>	<b>142.378</b>
42.	Konjunktivitis - <i>Conjunctivitis</i>	H10	28.988	15.842	62.080	42.573	149.483
43.	Katarakta i druge bolesti leće – <i>Cataract and other disorders of lens</i>	H25-H28	22	73	6.966	35.627	42.688
44.	Glaukom - <i>Glaucoma</i>	H40-H42	18	134	12.634	28.290	41.076
45.	Strabizam - <i>Strabismus</i>	H49-H50	1.220	1.756	672	269	3.917
46.	Poremećaji refrakcije i akomodacije – <i>Disorders of refraction and accommodation</i>	H52	1.720	14.761	29.797	14.684	60.962
47.	Ostale bolesti oka i adneksa – <i>Other diseases of the eye and adnexa</i>		4.479	11.353	55.727	39.594	111.153
<b>7.</b>	<b>Međubroj za H00-H59 – Subtotal for H00-H59</b>		<b>36.447</b>	<b>43.919</b>	<b>167.876</b>	<b>161.037</b>	<b>409.279</b>
48.	Upala srednjeg uha i druge bolesti srednjeg uha i mastoida – <i>Otitis media and other diseases of middle ear and mastoid</i>	H65-H75	52.852	29.409	56.404	20.111	158.776

Br/No	Naziv bolesti ili stanja / Name of disease or condition	Šifra/Code	0-6 g./yr	7-19 g./yr	20-64 g/yr	65 +	Ukupno/Total
49.	Oštećenje sluha – <i>Hearing loss</i>	H90-H91	680	1.194	7.646	11.487	21.007
50.	Ostale bolesti uha i mastoidnog nastavka – <i>Other diseases of the ear and mastoid process</i>		12.677	17.874	73.600	44.231	148.382
<b>8.</b>	<b>Međubroj za H60-H95 – Subtotal for H60-H95</b>		<b>66.209</b>	<b>48.477</b>	<b>137.650</b>	<b>75.829</b>	<b>328.165</b>
51.	Akutna reumatska groznica – <i>Acute rheumatic fever</i>	I00-I02	0	35	173	224	432
52.	Kronične reumatske srčane bolesti – <i>Chronic rheumatic heart diseases</i>	I05-I09	2	38	564	860	1.464
53.	Hipertenzivne bolesti – <i>Hypertensive diseases</i>	I10-I15	9	793	228.946	299.562	529.310
54.	Akutni infarkt miokarda – <i>Acute myocardial infarction</i>	I21-I23	0	1	6.193	8.076	14.270
55.	Druge ishemične bolesti srca – <i>Other ischemic heart diseases</i>	I20, I24-I25	0	31	15.880	36.042	51.953
56.	Druge srčane bolesti – <i>Other heart diseases</i>	I26-I52	144	1.750	46.077	118.031	166.002
57.	Cerebrovaskularni inzult - <i>Stroke</i>	I60-I64	10	13	4.105	10.232	14.360
58.	Druge cerebrovaskularne bolesti – <i>Other cerebrovascular diseases</i>	I65-I68	3	12	3.186	8.132	11.333
59.	Posljedice cerebrovaskularne bolesti – <i>Sequels of cerebrovascular disease</i>	I69	3	3	1.731	5.746	7.483
60.	Ateroskleroza - <i>Atherosclerosis</i>	I70	0	0	2.884	7.459	10.343
61.	Bolesti vena (embolija, tromboza, varice) – <i>Diseases of veins (embolism, thrombosis, varicose veins)</i>	I80-I87	50	1.074	48.275	37.159	86.558
62.	Ostale bolesti cirkulacijskog sustava – <i>Other diseases of the circulatory system</i>		218	982	11.827	13.414	26.441
<b>9.</b>	<b>Međubroj za I00-I99 – Subtotal for I00-I99</b>		<b>439</b>	<b>4.732</b>	<b>369.841</b>	<b>544.937</b>	<b>919.949</b>
63.	Akutne infekcije gornjeg dišnog sustava – <i>Acute upper respiratory infections</i>	J00-J06	251.248	230.783	467.826	85.149	1.035.006
64.	Gripa (influenza) - <i>Influenza</i>	J10-J11	7.803	11.888	42.004	4.894	66.589
65.	Pneumonija - <i>Pneumonia</i>	J12-J18	6.628	4.430	20.045	16.893	47.996
66.	Akutni bronhitis i akutni bronhioolit – <i>Acute bronchitis and acute bronchiolitis</i>	J20-J21	50.689	22.533	61.165	31.746	166.133
67.	Bronhitis, emfizem, astma i druge kronične opstruktivne bolesti pluća – <i>Bronchitis, emphysema, asthma and other chronic obstructive pulmonary dis.</i>	J40-J44, J47	7.658	4.812	29.942	39.785	82.197
68.	Plućne bolesti uzrokovane vanjskim agensima, pneumokonioze – <i>Lung diseases due to external agents, pneumoconiosis</i>	J60-J70	41	58	377	338	814
69.	Ostale bolesti dišnog sustava – <i>Other diseases of the respiratory system</i>		18.807	48.229	143.054	52.894	262.984
<b>10.</b>	<b>Međubroj za J00-J99 – Subtotal for J00-J99</b>		<b>342.874</b>	<b>322.733</b>	<b>764.413</b>	<b>231.699</b>	<b>1.661.719</b>
70.	Bolesti usne šupljine, žlijezda slinovnica i čeljusti – <i>Diseases of oral cavity, salivary glands and jaws</i>	K00-K14	4.523	3.921	23.806	6.530	38.780
71.	Ulkus želuca i duodenuma (gastroduodenalni) – <i>Gastroduodenal ulcer</i>	K25-K27	1	70	5.149	4.780	10.000
72.	Akutna upala crvuljka (apendicitis) – <i>Acute appendicitis</i>	K35	54	994	1.885	655	3.588
73.	Preponska kila (ingvinalna hernija) – <i>Inguinal hernia</i>	K40	725	400	7.356	5.386	13.867
74.	Ostale hernije trbušne šupljine – <i>Other ventral hernias</i>	K41-K46	373	106	5.702	3.654	9.835
75.	Bolesti jetre – <i>Diseases of liver</i>	K70-K77	56	352	16.417	6.925	23.750
76.	Žučni kamenci i upala žučnjaka – <i>Cholelithiasis and cholecystitis</i>	K80-K81	4	133	13.310	8.706	22.153
77.	Ostale bolesti probavnog sustava – <i>Other diseases of the digestive system</i>		5.227	11.928	165.525	105.021	287.701
<b>11.</b>	<b>Međubroj za K00-K93 – Subtotal for K00-K93</b>		<b>10.963</b>	<b>17.904</b>	<b>239.150</b>	<b>141.657</b>	<b>409.674</b>
78.	Infekcije kože i potkožnoga tkiva – <i>Infections of the skin and subcutaneous tis.</i>	L00-L08	12.795	17.505	65.613	32.905	128.818
79.	Dermatitis, egzemi i urtikarije – <i>Dermatitis, eczema and urticaria</i>	L20-L30, L50	41.073	36.684	124.614	60.587	262.958
80.	Ostale bolesti kože i potkožnoga tkiva – <i>Other diseases of the skin and subcutaneous tissue</i>		3.272	20.658	58.932	44.308	127.170
<b>12.</b>	<b>Međubroj za L00-L99 – Subtotal for L00-L99</b>		<b>57.140</b>	<b>74.847</b>	<b>249.159</b>	<b>137.800</b>	<b>518.946</b>
81.	Reumatoidni artritis i druge upalne poliartropatije – <i>Rheumatoid arthritis and other inflammatory polyarthropaties</i>	M05-M14	260	1.308	38.091	31.393	71.052
82.	Artroze - <i>Arthrosis</i>	M15-M19	15	393	52.028	70.047	122.483
83.	Kifoza, skolioza i lordoza – <i>Kyphosis, scoliosis and lordosis</i>	M40-M41	134	5.966	2.826	1.083	10.009
84.	Spondilopatije - <i>Spondilopathies</i>	M45-M49	6	92	5.790	3.115	9.003
85.	Bolesti intervertebralnih diskova i ostale dorzopatije – <i>Invertebral disc disorders and other dorsopathies</i>	M50-M54	93	5.907	343.608	154.880	504.488
86.	Osteoporozna i osteomalacija – <i>Osteoporosis and osteomalacia</i>	M80-M83	0	33	12.535	25.586	38.154
87.	Ostale bolesti mišićno-koštanog sustava – <i>Other diseases of the musculoskeletal system</i>		2.962	17.662	156.049	60.168	236.841
<b>13.</b>	<b>Međubroj za M00-M99 – Subtotal for M00-M99</b>		<b>3.470</b>	<b>31.361</b>	<b>610.927</b>	<b>346.272</b>	<b>992.030</b>
88.	Glomerulske bolesti bubrega – <i>Glomerular diseases</i>	N00-N08	125	226	2.064	1.540	3.955
89.	Tubulointersticijske bolesti bubrega – <i>Renal tubulo-interstitial diseases</i>	N10-N16	1.388	624	4.404	3.458	9.874
90.	Bubrežna insuficijencija – <i>Renal failure</i>	N17-N19	18	74	3.663	10.975	14.730
91.	Urolitijaza (mokraćni kamenci) - <i>Urolithiasis</i>	N20-N23	17	384	20.794	8.177	29.372
92.	Upala mokraćnog mjehura (cistitis) - <i>Cystitis</i>	N30	5.012	8.617	93.872	62.025	169.526
93.	Druge bolesti urinarnog sustava (osim N30) – <i>Other diseases of the urinary system (except N30)</i>	N25-N39	5.361	4.697	46.420	33.519	89.997
94.	Hiperplazija prostate – <i>Hyperplasia of prostate</i>	N40	0	31	21.758	50.384	72.173
95.	Druge bolesti muških spolnih organa – <i>Other diseases of male genital organs</i>	N41-N51	6.823	4.008	20.836	9.140	40.807
96.	Poremećaji u menopauzi – <i>Menopausal disorders</i>	N95	0	0	816	381	1.197
97.	Ostale bolesti ženskih spolnih organa – <i>Other diseases of female genital organs</i>		1.657	4.143	45.769	13.983	65.552
<b>14.</b>	<b>Međubroj za N00-N99 – Subtotal for N00-N99</b>		<b>20.401</b>	<b>22.804</b>	<b>260.396</b>	<b>193.582</b>	<b>497.183</b>
98.	Pobačaj - <i>Abortion</i>	O00-O08	0	12	286	0	298
99.	Porodaj - <i>Delivery</i>	O80-O84	0	8	222	0	230
100.	Ostala stanja u trudnoći, porođaju i babinjama – <i>Other pregnancy, childbirth and puerperal conditions</i>		0	43	1.543	0	1.586
<b>15.</b>	<b>Međubroj za O00-O99 – Subtotal for O00-O99</b>		<b>0</b>	<b>63</b>	<b>2.051</b>	<b>0</b>	<b>2.114</b>
101.	Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju – <i>Other conditions originating in the perinatal period</i>	P00-P96	3.886	0	0	0	3.886
<b>16.</b>	<b>Međubroj za P00-P96 – Subtotal for P00-P96</b>		<b>3.886</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>3.886</b>



Br/No	Naziv bolesti ili stanja / Name of disease or condition	Šifra/Code	0-6 g./yr	7-19 g. /yr	20-64 g/yr	65 +	Ukupno/Total
102.	Prirodne malformacije cirkulacijskog sustava – <i>Congenital malformations of the circulatory system</i>	Q20-Q28	1.217	1.020	981	343	3.561
103.	Nespušteni testis – <i>Undescended testicle</i>	Q53	805	494	42	0	1.341
104.	Ostale prirodne malformacije – <i>Other congenital malformations</i>		5.521	4.575	3.514	876	14.486
<b>17.</b>	<b>Međubroj za Q00-Q99 – Subtotal for Q00-Q99</b>		<b>7.543</b>	<b>6.089</b>	<b>4.537</b>	<b>1.219</b>	<b>19.388</b>
105.	Senilnost - <i>Senility</i>	R54	0	0	16	192	208
106.	Ostali simptomi, znakovi, klinički i lab. nalazi nesvrstani drugamo – <i>Other symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, NEC</i>		102.765	111.403	335.741	180.053	729.962
<b>18.</b>	<b>Međubroj za R00-R99 – Subtotal for R00-R99</b>		<b>102.765</b>	<b>111.403</b>	<b>335.757</b>	<b>180.245</b>	<b>730.170</b>
107.	Prijelomi - <i>Fractures</i>	S x 2	1.648	9.771	36.116	22.603	70.138
108.	Dislokacije, uganuća i nategnuća – <i>Dislocations, sprains and strains</i>	S x 3	618	8.168	32.294	4.943	46.023
109.	Opekline i korozije – <i>Burns and corrosions</i>	T20-T32	1.372	1.296	9.645	3.447	15.760
110.	Otrovanja lijekovima i biološkim tvarima – <i>Poisoning by drugs, medicaments and biological substances</i>	T36-T50	63	36	77	88	264
111.	Ostale ozljede, otrovanja i djelovanja vanjskih uzroka – <i>Other injuries, poisoning and consequences of external causes</i>		13.533	37.700	155.073	60.558	266.864
<b>19.</b>	<b>Međubroj za S00-T98 – Subtotal for S00-T98</b>		<b>17.234</b>	<b>56.971</b>	<b>233.205</b>	<b>91.639</b>	<b>399.049</b>
112.	Osobe koje se koriste zdravstvenom službom zbog pregleda i istraživanja – <i>Persons encountering health services for examination and investigation</i>	Z00-Z13	96.112	56.985	184.598	57.265	394.960
113.	Infekcija HIV-om bez simptoma – <i>Asymptomatic HIV infection</i>	Z21	0	0	6	4	10
114.	Druge osobe s opasnošću po zdravlje zbog zaraznih bolesti – <i>Other persons with potential health hazards related to communicable diseases</i>	Z20, Z22-Z29	19.990	2.924	35.450	68.748	127.112
115.	Postupci u vezi sa sprečavanjem neželjene trudnoće – <i>Contraceptive management</i>	Z30	0	35	257	73	365
116.	Osobe koje se koriste zdravstvenom službom zbog specifičnih postupaka i nj – <i>Persons encountering health services for specific procedures and health care</i>	Z40-Z54	898	880	23.588	6.223	31.589
117.	Osobe koje se koriste zdravstvenom službom zbog psihosoc. i socioek. Razlo – <i>Persons with potential health hazards related to socioec. and psychosoc. circ.</i>	Z55-Z65	213	366	9.082	558	10.219
118.	Osobe koje se koriste zdravstvenom službom zbog obiteljskih razloga – <i>Persons encountering health services for family reasons and personal history</i>	Z70-Z99	5.298	5.775	68.066	63.199	142.338
119.	Ostali čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom služb - <i>Other factors influencing health status and contact with health services</i>		2.857	960	13.335	9.614	26.766
<b>21.</b>	<b>Međubroj za Z00-Z99 – Subtotal for Z00-Z99</b>		<b>125.368</b>	<b>67.925</b>	<b>334.382</b>	<b>205.684</b>	<b>733.359</b>
	<b>Ukupno bolesti i stanja Total diseases and conditions</b>	<b>A00-Z99</b>	<b>915.745</b>	<b>936.570</b>	<b>4.650.467</b>	<b>2.898.410</b>	<b>9.401.192</b>
Br/No	Vanjski uzroci/External causes	Šifra/Code	0-6 g.	7-19 g.	20-64 g.	65 g. i v	Ukupno
120.	Nesreće pri prijevozu – <i>Transport accidents</i>	V01-V99	93	1.501	9.801	1.446	12.841
121.	Ostali vanjski uzroci slučajnih ozljeda – <i>Other external causes of accidental injur</i>	W00-X59	15.976	50.127	200.638	80.153	346.894
122.	Namjerno nanesene ozljede - <i>Assaults</i>	X85-Y09	17	163	1.014	256	1.450
124.	Ostali vanjski uzroci ozljeda i otrovanja – <i>Other ext. causes of injury and poison.</i>		946	3.477	17.119	7.873	29.415
<b>20.</b>	<b>Međubroj za V01-Y98 – Subtotal for V01-Y98</b>		<b>17.032</b>	<b>55.269</b>	<b>228.617</b>	<b>89.732</b>	<b>390.650</b>

**DJELATNOST OPĆE MEDICINE - General Medicine Service**

Prema pristiglim izvješćima, u Republici Hrvatskoj, u djelatnosti opće/obiteljske medicine, u 2019. godini ukupno je radilo 2.199 doktora medicine. Od toga, bilo je 1.070 specijalista svih specijalnosti (od njih, 983 su specijalisti opće/obiteljske medicine, 31 su specijalisti medicine rada, 32 specijalisti školske medicine i 24 specijalisti ostalih specijalnosti). Ostalih zdravstvenih djelatnika bilo je: VŠS 77 te SSS 2.113. U odnosu na 2018. godinu, u 2019. godini je broj liječnika specijalista opće/obiteljske medicine manji za 4,7%, broj zdravstvenih djelatnika VŠS veći je za 8,5%, a zdravstvenih djelatnika SSS manji je za 4,5%.

Od 1995. godine prati se broj osiguranika u skrbi i korisnika djelatnosti opće/obiteljske medicine. U 2019. godini zabilježeno je 3.957.616 osiguranika te 2.992.551 korisnika ili 75,6% od ukupnog broja osiguranika. U odnosu na 2018. godinu broj osiguranika se smanjio za 3,5%, a udio korisnika među osiguranicima manji je za 0,8%.

U djelatnosti opće/obiteljske medicine, u sveobuhvatnoj skrbi zabilježeno je 26.723 djece u dobi do sedam godina, što je 12,7% manje nego 2018. godine. Od ukupnog broja dojenčadi i male djece 10,1% ih je bilo u skrbi opće/obiteljske medicine. U kurativnoj skrbi opće/obiteljske medicine bio je i najveći broj školske djece i mladeži (414.021), dok se preventivna skrb za njih provodila u zavodima za javno zdravstvo.

U 2019. godini zabilježeni broj posjeta u ordinacijama opće medicine bio je 37.161.299 ili za 1,9% manji u odnosu na 2018. godinu. Od toga je bilo 11.535.855 pregleda, 6,2% manje nego 2018. godine. Prema broju doktora i osiguranika u djelatnosti, jedan tim skrbi u prosjeku za 1.820 osiguranika. Broj posjeta bez pregleda zabilježen tijekom 2019. godine iznosi 25.625.444 što je neznatno manje nego u 2018. godini. Broj pregleda u kući u djelatnosti opće/obiteljske medicine tijekom 2019. godine iznosi 299.129, ili za 6,3% manje nego u 2018. godini. Broj kućnih posjeta ostalih zdravstvenih djelatnika iznosi 12.101 ili za 3,4% manje u odnosu na 2018. godinu.

Od 1995. godine prati se broj upućivanja na specijalističke preglede. U 2019. godini zabilježeno je 5.561.960 upućivanja od strane timova opće/obiteljske medicine, ili 1% manje nego u 2018. godini (jedno upućivanje specijalisti na 2,1 obavljena pregleda).

Tijekom 2019. godine, u djelatnosti opće/obiteljske medicine u Republici Hrvatskoj, zabilježeno je ukupno 398.541 sistematskih, periodičnih i kontrolnih pregleda odraslih, 56,5% više nego u 2018. godini. Istodobno, u djelatnosti opće/obiteljske medicine zabilježeno je 27.002 preventivna pregleda djece u dobi do sedam godina i to 10.590 preventivna pregleda dojenčadi ili 4,3 prosječno po dojenčetu te 17.121 preventivna pregleda djece u dobi 1-6 godina, odnosno 0,9 prosječno po malom djetetu.

U 2019. godini, broj utvrđenih bolesti i stanja zabilježenih u djelatnosti opće/obiteljske medicine iznosi 8.349.727 ili 7,2% manje u odnosu na 2018. godinu.

Tijekom 2019. godine redosljed i udio utvrđenih bolesti i stanja u djelatnosti opće/obiteljske medicine nije se značajno promijenio:

1. Bolesti dišnog sustava (1.267.672 ili 15,2% ukupnog broja utvrđenih bolesti i stanja),

2. Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva (985.305 ili 11,8%),
3. Bolesti srca i krvnih žila (919.230 ili 11,0%),
4. Simptomi, znakovi, klinički i lab. nalazi (609.644 ili 7,3%) te
5. Čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakti sa zdravstvenom službom (602.147 ili 7,2%).

Slijede bolesti genitourinarnog sustava, endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma, bolesti kože i potkožnog tkiva te bolesti probavnog sustava.

*General/family medicine in Croatia in 2019 employed a total of 2,199 MDs, whereof 1,070 different specialists (983 general/family medicine specialists, 31 occupational medicine specialists, 32 school medicine specialists and 24 others). Other health professionals included 77 college and 2,113 highschool graduates. In comparison to 2018, in 2019 the number of general/family medicine specialists decreased by 4.7%, while the number of college educated health professionals increased by 8.5%, and the number of highschool staff decreased by 4.5%.*

*The number of insureds in the care of general/family medicine services and users thereof have been monitored since 1995. In 2019, 3,957,616 insureds and 2,992,551 users (75,6% of overall insureds) were registered. To conclude, the number of insureds is reduced by 3,5% and the number of users dropped by 0,8%.*

*The general/family medicine sector recorded 26,723 children aged 0-7 utilizing comprehensive health care, which is 12,7% less than in 2018. Of the overall number of infants and small children, 10,1% were in the care of general/family medicine services. The curative branch of general/family medicine service has the highest number of school children and youth (414,021), while preventive care was administered in public health institutes.*

*In 2019, the number of recorded visits to general medicine offices was 37,161,299 (1,9% less than in 2018), whereof 11,535,855 consultations with GPs (6,2% less than in 2018). According to number of MD and insureds by medical branch, one team cared for 1,820 insureds on average. The number of visits to other health professionals recorded in 2019 was 25,625,444, which is almost the same as in 2018. The number of house visits in general/family medicine during 2019 was 299,129, a decrease of 6,3% in compared to 2018. The number of home visits by other health professionals was 12,101 (3,4% less than in 2018). The number of referrals to specialists has been monitored since 1995. In 2019 a total of 5,561,960 referrals by general/family medicine teams were documented, which is 1% less than the year before (one referral to specialist per 2,1 consultations).*

*In 2019, the general/family medicine sector in Croatia recorded a total of 398,541 general medical and periodic examinations and checkups of adult persons, or 56,5% more than in 2018. At the same time, general medicine services recorded 27,002 preventive preschool evaluations; namely 10,590 of infants (4.3 evaluations per infant) and 17,121 of children aged 1-6 (0.9 evaluations per child).*

*In 2019, the number of diseases and conditions diagnosed in **general/family medicine** was 8,349,727 (7,2%*

less than in 2018).

In 2019, the order and share of recorded diseases and conditions in general/family medicine did not change dramatically compared to 2018.

1. Diseases of the respiratory system (1,267,672 or 15,2% of overall recorded diseases/conditions),
2. Diseases of the musculoskeletal system and connective tissue (985,305 or 11,8%),
3. Cardiovascular diseases (919,230 or 11%),

4. Symptoms, signs, abnormal clinical and laboratory findings, NEC (609,644 or 7,3%),

5. Diseases factors influencing health status and contact with health services (602,147 ili 7,2 %),

followed by diseases of the genitourinary organs, endocrine diseases, nutritional and metabolic diseases, diseases of the skin and subcutaneous tissue and diseases of the digestive system.

**Tablica - Table 1. Broj timova, zdravstvenih djelatnika, broj osiguranika u skrbi te broj korisnika zdravstvene zaštite u djelatnosti OPĆE MEDICINE po županijama Hrvatske u 2019. godini - Number of teams, health professionals, insureds, and persons receiving medical care from the General Medicine Service, by county, Croatia 2019**

Županija - grad - općina  County, town and community	Broj timova			Zdravstveni djelatnici							Broj osiguran. u skrbi	Od toga koristilo zdr. zašt.		
	Puno rad. vr.	Djel. r. v.	Doktori medicine	Doktori medicine - specijalisti						VŠS			SSS	NSS
				Opće med.	Pedi- jatri	Škol. med. rada	Med.	Ostali						
	No. teams			Health workers									No. insurees in care	No. insur. receiving care
Full timer	Part. timer	Medi- cal doctors	Gen. med.	Pedi- atrics	Sch. med. med	Occ.	Others	Jun. coll. ed.	High sch. ed.	Semi skil- led				
<b>HRVATSKA-CROATIA</b>	<b>2.174</b>	<b>7</b>	<b>1.129</b>	<b>983</b>	<b>2</b>	<b>32</b>	<b>31</b>	<b>22</b>	<b>77</b>	<b>2.113</b>	<b>0</b>	<b>3.957.616</b>	<b>2.992.551</b>	
Grad Zagreb	410	1	168	227	1	4	12	0	12	397	0	851.231	589.812	
Zagrebačka	137	1	69	69	0	0	0	0	1	137	0	247.817	206.236	
Krapinsko-zagorska	73	0	47	21	0	3	2	0	9	64	0	126.008	100.680	
Sisačko-moslavačka	92	0	46	35	0	2	2	1	1	85	0	160.411	115.811	
Karlovačka	69	0	50	24	0	0	1	1	1	73	0	111.047	99.954	
Varaždinska	84	0	32	49	0	0	1	2	14	70	0	156.560	126.024	
Koprivničko-križevačka	54	0	34	20	0	0	2	0	3	53	0	101.980	79.258	
Bjelovarsko-bilogorska	64	1	39	21	0	3	0	2	1	64	0	112.924	81.154	
Primorsko-goranska	168	0	106	70	0	2	1	0	5	172	0	306.884	228.112	
Ličko-senjska	32	0	11	8	0	0	1	0	2	18	0	37.039	30.130	
Virovitičko-podravska	44	2	25	21	0	1	0	2	1	48	0	82.149	63.569	
Požeško-slavonska	33	0	6	23	0	1	1	2	0	32	0	57.340	45.163	
Brodsko-posavska	73	0	33	36	0	1	2	1	0	73	0	146.427	97.088	
Zadarska	99	0	67	28	1	1	0	1	9	89	0	154.282	126.920	
Osječko-baranjska	157	0	79	86	0	0	0	0	1	164	0	283.579	216.309	
Šibensko-kninska	48	0	24	24	0	0	0	0	0	48	0	88.561	65.495	
Vukovarsko-srijemska	91	0	45	38	0	2	1	3	0	91	0	157.122	120.115	
Splitsko-dalmatinska	199	0	116	82	0	5	0	0	5	198	0	323.822	256.278	
Istarska	114	2	65	46	0	5	2	1	2	113	0	220.020	164.970	
Dubrovačko-neretvanska	78	0	44	28	0	1	2	3	2	76	0	115.148	89.484	
Međimurska	55	0	23	27	0	1	1	3	8	48	0	117.265	89.989	

**Tablica - Table 2. Broj posjeta i pregleda u ordinaciji i u kući bolesnika te broj upućivanja na specijalistički pregled u djelatnosti OPĆE MEDICINE po županijama Hrvatske u 2019. godini - Number of visits to and examinations at the doctor's office and house calls, and referrals to specialists in the General Medicine Service by county, Croatia 2019**

Županija <i>County</i>	BROJ POSJETA		BROJ PREGLEDA		Upućivanje na specijalistički pregled <i>REFERRALS TO SPECIALIST</i>
	U ORDINACIJI	U KUĆI	U ORDINACIJI	U KUĆI	
	<i>VISITS</i>		<i>CHECK - UPS</i>		
	<i>AT CLINIC</i>	<i>AT HOME</i>	<i>AT CLINIC</i>	<i>AT HOME</i>	
<b>HRVATSKA-CROATIA</b>	<b>37.161.299</b>	<b>311.230</b>	<b>11.535.855</b>	<b>299.129</b>	<b>5.561.960</b>
Grad Zagreb	6.779.592	43.904	1.773.778	37.371	1.239.331
Zagrebačka	2.542.898	17.588	979.775	20.231	538.356
Krapinsko-zagorska	1.340.576	11.596	610.673	11.389	281.890
Sisačko-moslavačka	1.590.752	10.184	397.256	10.184	163.885
Karlovačka	1.176.987	16.252	375.495	15.795	142.308
Varaždinska	1.614.032	9.934	503.104	9.662	268.225
Koprivničko-križevačka	986.035	8.267	431.161	8.269	242.969
Bjelovarsko-bilogorska	1.082.910	6.410	344.229	6.294	147.244
Primorsko-goranska	3.088.358	29.982	912.878	26.822	244.033
Ličko-senjska	379.200	6.282	171.512	6.226	81.244
Virovitičko-podravska	713.461	5.792	249.558	5.712	83.015
Požeško-slavonska	558.528	4.482	183.201	5.742	79.824
Brodsko-posavska	1.232.088	13.367	429.207	12.736	210.153
Zadarska	1.570.870	15.570	489.611	15.174	160.799
Osječko-baranjska	2.647.086	24.427	743.041	24.314	429.008
Šibensko-kninska	855.268	6.489	213.219	6.229	116.538
Vukovarsko-srijemska	1.561.400	12.504	488.871	12.110	216.656
Splitsko-dalmatinska	3.291.019	27.748	998.249	26.365	415.934
Istarska	1.977.715	19.108	582.552	18.372	249.302
Dubrovačko-neretvanska	1.103.953	14.764	398.683	13.689	131.827
Međimurska	1.068.571	6.580	259.802	6.443	119.419

**Tablica - Table 3. Preventivna zaštita DOJENČADI I PREDŠKOLSKE DJECE u djelatnosti OPĆE MEDICINE po županijama Hrvatske u 2019. godini - Preventive medical care provided to infants and preschool children in General Medicine Service by county, Croatia 2019**

ŽUPANIJA <i>COUNTY</i>	Broj djece <i>No. chil- dren</i>	Ukupno prevent. pregleda <i>Prevent. exam. total up to 2 m</i>	BROJ SISTEMATSKIH PREGLEDA /dob djeteta/ <i>No. general medical examinations /child age/ No. general medical examinations</i>						BROJ KONTROLNIH I CILJANIH PREGLEDA /dob djeteta/ <i>No. of control and targetted examinations /child age/ No. of control and targetted examinations</i>					
			do 2 mj	3-5 mj	6-11 mj	1-3 g.	4-6 g.	Ukupno	do 2 mj	3-5 mj	6-11 mj	1-3 g.	4-6 g.	Ukupno
<b>HRVATSKA-CROATIA</b>	<b>22.141</b>	<b>27.002</b>	<b>2.415</b>	<b>2.010</b>	<b>2.503</b>	<b>4.222</b>	<b>3.186</b>	<b>14.336</b>	<b>913</b>	<b>1.268</b>	<b>1.481</b>	<b>4.421</b>	<b>4.583</b>	<b>12.666</b>
Grad Zagreb	453	340	20	17	33	72	59	201	4	11	15	60	49	139
Zagrebačka	817	511	33	24	15	124	119	315	9	10	6	97	74	196
Krapinsko-zagorska	3.432	5.051	509	363	466	724	489	2.551	274	381	404	875	566	2.500
Sisačko-moslavačka	175	184	23	23	19	36	21	122	2	6	7	24	23	62
Karlovačka	171	164	31	21	27	45	10	134	1	0	1	13	15	30
Varaždinska	1.960	2.449	165	114	144	408	441	1.272	166	187	168	451	205	1.177
Koprivničko-križevačka	273	1.311	8	9	12	33	54	116	36	65	133	409	552	1.195
Bjelovarsko-bilogorska	399	328	25	19	33	47	61	185	14	15	22	35	57	143
Primorsko-goranska	709	946	115	64	107	95	69	450	25	45	60	131	235	496
Ličko-senjska	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Virovitičko-podravska	567	380	8	12	15	14	18	67	24	42	51	93	103	313
Požeško-slavonska	785	970	84	87	91	112	68	442	62	81	93	171	121	528
Brodsko-posavska	1.950	2.787	285	187	259	499	523	1.753	78	111	104	317	424	1.034
Zadarska	457	277	44	49	38	56	54	241	1	9	6	4	16	36
Osječko-baranjska	1.586	1.447	169	130	169	284	156	908	34	54	52	184	215	539
Šibensko-kninska	142	233	4	6	5	63	62	140	2	4	5	32	50	93
Vukovarsko-srijemska	1.350	2.050	6	12	15	22	13	68	41	57	74	830	980	1.982
Splitsko-dalmatinska	371	422	38	50	38	66	73	265	3	19	16	56	63	157
Istarska	1.739	1.557	204	172	198	265	181	1.020	27	29	50	163	268	537
Dubrovačko-neretvanska	1.243	1.568	223	172	239	328	173	1.135	34	40	55	127	177	433
Međimurska	3.554	4.027	421	479	580	929	542	2.951	76	102	159	349	390	1.076

**Tablica - Table 4. Preventivna zaštita ODRASLIH u djelatnosti OPĆE MEDICINE po županijama Hrvatske u 2019. godini - Preventive medical care provided in 2019 to adults in Croatia in General Medicine Service by county**

ŽUPANIJA COUNTY	PREVENTIVNI PREGLEDI			SISTEMATSKI PREGLEDI			UKUPNO PREGLEDA		
	20-64	65 i	Ukupno	u 45. g.	u 65. g.	Ukupno	20-64	65 i	Ukupno
	<i>Preventive check - ups</i>			<i>General med examinations</i>			<i>Examination total</i>		
	<i>20-64 yr.</i>	<i>65 and ov.</i>	<i>Total</i>	<i>45. yr</i>	<i>65. yr</i>	<i>Total</i>	<i>20-64 yr</i>	<i>65and ov.</i>	<i>Total</i>
<b>HRVATSKA-CROATIA</b>	<b>215.766</b>	<b>154.840</b>	<b>370.606</b>	<b>23.196</b>	<b>4.739</b>	<b>27.935</b>	<b>238.962</b>	<b>159.579</b>	<b>398.541</b>
Grad Zagreb	40.610	23.851	64.461	772	204	976	41.382	24.055	65.437
Zagrebačka	12.106	8.109	20.215	220	65	285	12.326	8.174	20.500
Krapinsko-zagorska	10.793	4.869	15.662	0	0	0	10.793	4.869	15.662
Sisačko-moslavačka	4.716	4.689	9.405	178	305	483	4.894	4.994	9.888
Karlovačka	10.518	9.278	19.796	1	0	1	10.519	9.278	19.797
Varaždinska	7.115	4.506	11.621	2.754	1.833	4.587	9.869	6.339	16.208
Koprivničko-križevačka	4.012	2.660	6.672	1.784	784	2.568	5.796	3.444	9.240
Bjelovarsko-bilogorska	6.526	3.921	10.447	13	14	27	6.539	3.935	10.474
Primorsko-goranska	13.495	13.450	26.945	0	48	48	13.495	13.498	26.993
Ličko-senjska	1.960	1.209	3.169	35	56	91	1.995	1.265	3.260
Virovitičko-podravska	6.445	3.066	9.511	5.955	0	5.955	12.400	3.066	15.466
Požeško-slavonska	5.462	3.618	9.080	2	2	4	5.464	3.620	9.084
Brodsko-posavska	10.302	4.834	15.136	22	9	31	10.324	4.843	15.167
Osječko-baranjska	22.033	13.627	35.660	1	2	3	22.034	13.629	35.663
Šibensko-kninska	1.641	717	2.358	6	19	25	1.647	736	2.383
Vukovarsko-srijemska	15.526	10.793	26.319	1	0	1	15.527	10.793	26.320
Splitsko-dalmatinska	12.790	13.264	26.054	9.776	347	10.123	22.566	13.611	36.177
Istarska	18.041	17.416	35.457	1.048	598	1.646	19.089	18.014	37.103
Dubrovačko-neretvanska	9.088	9.123	18.211	628	453	1.081	9.716	9.576	19.292
Međimurska	2.587	1.840	4.427	0	0	0	2.587	1.840	4.427

**Tablica - Table 5. Utvrđene bolesti ili stanja u djelatnosti OPĆE MEDICINE u Hrvatskoj u 2019. godini - Diseases and conditions diagnosed by the General Medical Service, Croatia 2019**

Br/No	Naziv bolesti ili stanja / Name of disease or condition	Sifra/Code	0-6 g./yr	7-19 g./yr	20-64 g./yr	65 +	Ukup./Total
1.	Zarazne bolesti probavnog sustava – <i>Intestinal infectious diseases</i>	A00-A09	1.972	13.435	57.417	9.132	81.956
2.	Tuberkuloza dišnih putova – <i>Respiratory tuberculosis</i>	A15-A16	0	21	591	306	918
3.	Tuberkuloza drugih organa – <i>Tuberculosis of other organs</i>	A17-A19	1	1	49	34	85
4.	Hripavac (pertussis) – <i>Whooping cough</i>	A37	1	40	114	14	169
5.	Šarlah (scarlatina) – <i>Scarlet fever</i>	A38	99	166	53	4	322
6.	Druge bakterijske bolesti (osim A37 i A38) – <i>Other bact. dis. (except A37 &amp; A38)</i>	A20-A49	67	195	2.862	3.288	6.412
7.	Sifilis - <i>Syphilis</i>	A50-A53	0	9	100	32	141
8.	Gonokokna infekcija – <i>Gonococcal infection</i>	A54	0	0	55	2	57
9.	Varicela, morbili i rubeola – <i>Varicella, measles and rubella</i>	B01, B05, B06	1.362	4.022	2.071	216	7.671
10.	Bolest uzrokovana HIV-om – <i>HIV disease</i>	B20-B24	0	4	114	9	127
11.	Kandidijaza - <i>Candidiasis</i>	B37	505	724	5.983	3.275	10.487
12.	Helmintijaze - <i>Helminthiasis</i>	B65-B83	529	2.787	5.031	878	9.225
13.	Ostale zarazne i parazitarne bolesti – <i>Other infectious and parasitic diseases</i>		3.305	35.718	133.466	32.904	205.393
<b>1.</b>	<b>Međubroj za A00-B99 – Subtotal for A00-B99</b>		<b>7.841</b>	<b>57.122</b>	<b>207.906</b>	<b>50.094</b>	<b>322.963</b>
14.	Zloćudna novotvorina želuca – <i>Malignant neoplasm of stomach</i>	C16	0	0	583	1.517	2.100
15.	Zloćudna novotvorina završnog debelog crijeva (rektuma) – <i>Malignant neoplasm of rectum</i>	C20	0	0	1.742	3.640	5.382
16.	Zloćudna novotvorina dušnika (traheje), dušnice (bronha) i pluća – <i>Malignant neoplasm of trachea, bronch and lung</i>	C33-C34	0	18	2.119	3.675	5.812
17.	Zloćudni melanom kože – <i>Malignant melanoma of skin</i>	C43	0	5	1.987	2.118	4.110
18.	Zloćudna novotvorina dojke – <i>Malignant neoplasm of breast</i>	C50	0	5	9.463	11.465	20.933
19.	Zloćudna novotvorina vrata maternice – <i>Malignant neoplasm of cervix uteri</i>	C53	0	1	454	213	668
20.	Zloćudne novotvorine limfnoga, hematopoetičnog i srodnog tkiva – <i>Malignant neoplasm of lymphoid, hematopoietic and related tissue</i>	C81-C97	11	157	3.505	4.725	8.398
21.	Ostale zloćudne novotvorine – <i>Other malignant neoplasms</i>		10	196	21.635	40.318	62.159
22.	Novotvorine in situ i dobroćudne novotvorine nepoznate prirode – <i>In situ neoplasms and benign neoplasms of unknown behavior</i>	D00-D48	215	8.261	92.497	43.886	144.859
<b>2.</b>	<b>Međubroj za C00-D48 – Subtotal for C00-D48</b>		<b>236</b>	<b>8.643</b>	<b>133.985</b>	<b>111.557</b>	<b>254.421</b>
23.	Anemije zbog manjka željeza – <i>Iron deficiency anemia</i>	D50	435	3.795	38.525	20.979	63.734
24.	Druge bolesti krvi i krvotvornog sustava – <i>Other diseases of blood and blood-forming organs</i>	D51-D77	59	844	9.909	12.408	23.220
25.	Neki poremećaji imunološkog sustava – <i>Certain disorders involving the immune mechanism</i>	D80-D89	4	61	874	401	1.340
<b>3.</b>	<b>Međubroj za D50-D89 – Subtotal for D50-D89</b>		<b>498</b>	<b>4.700</b>	<b>49.308</b>	<b>33.788</b>	<b>88.294</b>
26.	Poremećaji štitnjače – <i>Disorders of thyroid gland</i>	E00-E07	23	4.955	110.303	51.210	166.491
27.	Dijabetes melitus – <i>Diabetes mellitus</i>	E10-E14	14	994	72.587	108.876	182.471
28.	Pretilost – <i>Obesity</i>	E65-E66	20	1.371	6.287	2.570	10.248
29.	Ostale endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma – <i>Other endocrine, nutritional and metabolic diseases</i>		478	2.577	59.043	47.997	110.095
<b>4.</b>	<b>Međubroj za E00-E90 – Subtotal for E00-E90</b>		<b>535</b>	<b>9.897</b>	<b>248.220</b>	<b>210.653</b>	<b>469.305</b>
30.	Demencija - <i>Dementia</i>	F00-F03	0	0	597	10.856	11.453
31.	Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja uzrokovani uzimanjem alkohola – <i>Mental and behavioral disorders due to use of alcohol</i>	F10	0	27	7.742	2.197	9.966
32.	Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja uzrokovani psihoaktivnim tvarima – <i>Mental and behavioral disorders due to psychoactive substance use</i>	F11-F19	0	99	6.954	340	7.393
33.	Shizofrenija, shizotipni i sumanutni poremećaji – <i>Schizophrenia, schizotypal and delusional disorders</i>	F20-F29	0	333	25.309	6.941	32.583
34.	Neuroze i afektivni poremećaji povezani sa stresom i somatiformni poremećaji – <i>Neurotic, stress-related and somatiform disorders</i>	F40-F48	3	2.486	110.826	57.301	170.616
35.	Duševna zaostalost – <i>Mental retardation</i>	F70-F79	2	367	2.627	420	3.416
36.	Ostali duševni poremećaji i poremećaji ponašanja – <i>Other mental and behavioral disorders</i>		680	7.090	64.481	55.467	127.718
<b>5.</b>	<b>Međubroj za F00-F99 – Subtotal for F00-F99</b>		<b>685</b>	<b>10.402</b>	<b>218.536</b>	<b>133.522</b>	<b>363.145</b>
37.	Ekstrapiramidalni i poremećaji kretanja – <i>Extrapyramidal and movement disorder</i>	G20-G26	88	164	2.556	8.727	11.535
38.	Epilepsija - <i>Epilepsy</i>	G40-G41	71	2.037	13.352	5.492	20.952
39.	Migrena i ostali sindromi glavobolje – <i>Migraine and other headache syndromes</i>	G43-G44	25	3.400	26.262	4.221	33.908
40.	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi – <i>Cerebral palsy and other paralytic syndromes</i>	G80-G83	52	731	5.701	6.253	12.737
41.	Ostale bolesti i poremećaji živčanog sustava – <i>Other diseases and disorders of the nervous system</i>		35	927	35.279	22.503	58.744
<b>6.</b>	<b>Međubroj za G00-G99 – Subtotal for G00-G99</b>		<b>271</b>	<b>7.259</b>	<b>83.150</b>	<b>47.196</b>	<b>137.876</b>
42.	Konjunktivitis - <i>Conjunctivitis</i>	H10	2.864	10.955	62.069	42.573	118.461
43.	Katarakta i druge bolesti leće – <i>Cataract and other disorders of lens</i>	H25-H28	3	61	6.966	35.627	42.657
44.	Glaukom - <i>Glaucoma</i>	H40-H42	5	121	12.634	28.290	41.050
45.	Strabizam - <i>Strabismus</i>	H49-H50	167	1.235	672	269	2.343
46.	Poremećaji refrakcije i akomodacije – <i>Disorders of refraction and accommodation</i>	H52	309	12.867	29.797	14.684	57.657
47.	Ostale bolesti oka i adneksa – <i>Other diseases of the eye and adnexa</i>		487	8.956	55.727	39.594	104.764
<b>7.</b>	<b>Međubroj za H00-H59 – Subtotal for H00-H59</b>		<b>3.835</b>	<b>34.195</b>	<b>167.865</b>	<b>161.037</b>	<b>366.932</b>
48.	Upala srednjeg uha i druge bolesti srednjeg uha i mastoida – <i>Otitis media and other diseases of middle ear and mastoid</i>	H65-H75	4.479	18.473	56.398	20.111	99.461

Br/No	Naziv bolesti ili stanja / Name of disease or condition	Šifra/Code	0-6 g./yr	7-19 g./yr	20-64 g/yr	65 +	Ukup./Total
49.	Oštećenje sluha – <i>Hearing loss</i>	H90-H91	86	876	7.646	11.487	20.095
50.	Ostale bolesti uha i mastoidnog nastavka – <i>Other diseases of the ear and mastoid process</i>		1.431	13.766	73.599	44.231	133.027
<b>8.</b>	<b>Međuzbroj za H60-H95 – Subtotal for H60-H95</b>		<b>5.996</b>	<b>33.115</b>	<b>137.643</b>	<b>75.829</b>	<b>252.583</b>
51.	Akutna reumatska groznica – <i>Acute rheumatic fever</i>	I00-I02	0	33	173	224	430
52.	Kronične reumatske srčane bolesti – <i>Chronic rheumatic heart diseases</i>	I05-I09	0	37	564	860	1.461
53.	Hipertenzivne bolesti – <i>Hypertensive diseases</i>	I10-I15	4	755	228.946	299.562	529.267
54.	Akutni infarkt miokarda – <i>Acute myocardial infarction</i>	I21-I23	0	1	6.193	8.076	14.270
55.	Druge ishemične bolesti srca – <i>Other ischemic heart diseases</i>	I20, I24-I25	0	29	15.880	36.042	51.951
56.	Druge srčane bolesti – <i>Other heart diseases</i>	I26-I52	19	1.591	46.077	118.031	165.718
57.	Cerebrovaskularni inzult – <i>Stroke</i>	I60-I64	2	8	4.105	10.232	14.347
58.	Druge cerebrovaskularne bolesti – <i>Other cerebrovascular diseases</i>	I65-I68	1	8	3.186	8.132	11.327
59.	Posljedice cerebrovaskularne bolesti – <i>Sequels of cerebrovascular disease</i>	I69	0	3	1.731	5.746	7.480
60.	Ateroskleroza – <i>Atherosclerosis</i>	I70	0	0	2.884	7.459	10.343
61.	Bolesti vena (embolija, tromboza, varice) – <i>Diseases of veins (embolism, thrombosis, varicose veins)</i>	I80-I87	7	1.014	48.275	37.159	86.455
62.	Ostale bolesti cirkulacijskog sustava – <i>Other diseases of the circulatory system</i>		55	886	11.826	13.414	26.181
<b>9.</b>	<b>Međuzbroj za I00-I99 – Subtotal for I00-I99</b>		<b>88</b>	<b>4.365</b>	<b>369.840</b>	<b>544.937</b>	<b>919.230</b>
63.	Akutne infekcije gornjega dišnog sustava – <i>Acute upper respiratory infections</i>	J00-J06	26.739	172.062	467.798	85.149	751.748
64.	Gripa (influenca) – <i>Influenza</i>	J10-J11	820	8.196	42.004	4.894	55.914
65.	Pneumonija – <i>Pneumonia</i>	J12-J18	411	2.742	19.975	16.893	40.021
66.	Akutni bronhitis i akutni bronhiolitis – <i>Acute bronchitis and acute bronchiolitis</i>	J20-J21	3.500	13.407	61.162	31.746	109.815
67.	Bronhitis, emfizem, astma i druge kronične opstruktivne bolesti pluća – <i>Bronchitis, emphysema, asthma and other chronic obstructive pulmonary dis.</i>	J40-J44, J47	568	2.848	29.941	39.785	73.142
68.	Plućne bolesti uzrokovane vanjskim agensima, pneumokonioze – <i>Lung diseases due to external agents, pneumoconiosis</i>	J60-J70	37	57	377	338	809
69.	Ostale bolesti dišnog sustava – <i>Other diseases of the respiratory system</i>		2.467	37.819	143.043	52.894	236.223
<b>10.</b>	<b>Međuzbroj za J00-J99 – Subtotal for J00-J99</b>		<b>34.542</b>	<b>237.131</b>	<b>764.300</b>	<b>231.699</b>	<b>1.267.672</b>
70.	Bolesti usne šupljine, žlijezda slinovnica i čeljusti – <i>Diseases of oral cavity, salivary glands and jaws</i>	K00-K14	588	3.017	23.805	6.530	33.940
71.	Ulkus želuca i duodenuma (gastroduodenalni) – <i>Gastroduodenal ulcer</i>	K25-K27	0	70	5.149	4.780	9.999
72.	Akutna upala crvuljka (apendicitis) – <i>Acute appendicitis</i>	K35	8	852	1.885	655	3.400
73.	Preponska kila (ingvinalna hernija) – <i>Inguinal hernia</i>	K40	66	290	7.356	5.386	13.098
74.	Ostale hernije trbušne šupljine – <i>Other ventral hernias</i>	K41-K46	38	80	5.702	3.654	9.474
75.	Bolesti jetre – <i>Diseases of liver</i>	K70-K77	5	325	16.417	6.925	23.672
76.	Žučni kamenci i upala žučnjaka – <i>Cholelithiasis and cholecystitis</i>	K80-K81	0	126	13.310	8.706	22.142
77.	Ostale bolesti probavnog sustava – <i>Other diseases of the digestive system</i>		525	10.239	165.521	105.021	281.306
<b>11.</b>	<b>Međuzbroj za K00-K93 – Subtotal for K00-K93</b>		<b>1.230</b>	<b>14.999</b>	<b>239.145</b>	<b>141.657</b>	<b>397.031</b>
78.	Infekcije kože i potkožnoga tkiva – <i>Infections of the skin and subcutaneous tis.</i>	L00-L08	1.283	12.522	65.609	32.905	112.319
79.	Dermatitis, egzemi i urtikarije – <i>Dermatitis, eczema and urticaria</i>	L20-L30, L50	4.383	27.428	124.608	60.587	217.006
80.	Ostale bolesti kože i potkožnoga tkiva – <i>Other diseases of the skin and subcutaneous tissue</i>		378	18.457	58.927	44.308	122.070
<b>12.</b>	<b>Međuzbroj za L00-L99 – Subtotal for L00-L99</b>		<b>6.044</b>	<b>58.407</b>	<b>249.144</b>	<b>137.800</b>	<b>451.395</b>
81.	Reumatoidni artritis i druge upalne poliartropatije – <i>Rheumatoid arthritis and other inflammatory polyarthropaties</i>	M05-M14	20	1.060	38.091	31.393	70.564
82.	Artroze – <i>Arthrosis</i>	M15-M19	5	387	52.028	70.047	122.467
83.	Kifoza, skolioza i lordoza – <i>Kyphosis, scoliosis and lordosis</i>	M40-M41	32	5.146	2.824	1.083	9.085
84.	Spondilopatije – <i>Spondilopathies</i>	M45-M49	2	86	5.790	3.115	8.993
85.	Bolesti intervertebralnih diskova i ostale dorzopatije – <i>Invertebral disc disorders and other dorsopathies</i>	M50-M54	12	5.673	343.606	154.880	504.171
86.	Osteoporozna i osteomalacija – <i>Osteoporosis and osteomalacia</i>	M80-M83	0	29	12.535	25.586	38.150
87.	Ostale bolesti mišićno-koštanog sustava – <i>Other diseases of the musculoskeletal system</i>		354	15.305	156.048	60.168	231.875
<b>13.</b>	<b>Međuzbroj za M00-M99 – Subtotal for M00-M99</b>		<b>425</b>	<b>27.686</b>	<b>610.922</b>	<b>346.272</b>	<b>985.305</b>
88.	Glomerulske bolesti bubrega – <i>Glomerular diseases</i>	N00-N08	13	172	2.064	1.540	3.789
89.	Tubulointersticijske bolesti bubrega – <i>Renal tubulo-interstitial diseases</i>	N10-N16	171	405	4.404	3.458	8.438
90.	Bubrežna insuficijencija – <i>Renal failure</i>	N17-N19	2	47	3.663	10.975	14.687
91.	Urolitijaza (mokraćni kamenci) – <i>Urolithiasis</i>	N20-N23	2	360	20.794	8.177	29.333
92.	Upala mokraćnog mjehura (cistitis) – <i>Cystitis</i>	N30	768	7.297	93.869	62.025	163.959
93.	Druge bolesti urinarnog sustava (osim N30) – <i>Other diseases of the urinary system (except N30)</i>	N25-N39	696	3.596	46.419	33.519	84.230
94.	Hiperplazija prostate – <i>Hyperplasia of prostate</i>	N40	0	23	21.758	50.384	72.165
95.	Druge bolesti muških spolnih organa – <i>Other diseases of male genital organs</i>	N41-N51	667	2.861	20.832	9.140	33.500
96.	Poremećaji u menopauzi – <i>Menopausal disorders</i>	N95	0	0	816	381	1.197
97.	Ostale bolesti ženskih spolnih organa – <i>Other diseases of female genital organs</i>		44	3.538	45.767	13.983	63.332
<b>14.</b>	<b>Međuzbroj za N00-N99 – Subtotal for N00-N99</b>		<b>2.363</b>	<b>18.299</b>	<b>260.386</b>	<b>193.582</b>	<b>474.630</b>
98.	Pobačaj – <i>Abortion</i>	O00-O08	0	12	286	0	298
99.	Porodaj – <i>Delivery</i>	O80-O84	0	6	222	0	228
100.	Ostala stanja u trudnoći, porođaju i babinjama – <i>Other pregnancy, childbirth and puerperal conditions</i>		0	43	1.543	0	1.586
<b>15.</b>	<b>Međuzbroj za O00-O99 – Subtotal for O00-O99</b>		<b>0</b>	<b>61</b>	<b>2.051</b>	<b>0</b>	<b>2.112</b>

Br/No	Naziv bolesti ili stanja / Name of disease or condition	Šifra/Code	0-6 g./yr	7-19 g./yr	20-64 g/yr	65 +	Ukup./Total
101.	Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju – <i>Other conditions originating in the perinatal period</i>	P00-P96	313	0	0	0	313
<b>16.</b>	<b>Međuzbroj za P00-P96 – Subtotal for P00-P96</b>		<b>313</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>313</b>
102.	Prirodne malformacije cirkulacijskog sustava – <i>Congenital malformations of the circulatory system</i>	Q20-Q28	120	740	981	343	2.184
103.	Nespušteni testis – <i>Undescended testicle</i>	Q53	104	303	42	0	449
104.	Ostale prirodne malformacije – <i>Other congenital malformations</i>		542	3.152	3.503	876	8.073
<b>17.</b>	<b>Međuzbroj za Q00-Q99 – Subtotal for Q00-Q99</b>		<b>766</b>	<b>4.195</b>	<b>4.526</b>	<b>1.219</b>	<b>10.706</b>
105.	Senilnost - <i>Senility</i>	R54	0	0	16	192	208
106.	Ostali simptomi, znakovi, klinički i lab. nalazi nesvrstani drugamo – <i>Other symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, NEC</i>		11.259	82.400	335.724	180.053	609.436
<b>18.</b>	<b>Međuzbroj za R00-R99 – Subtotal for R00-R99</b>		<b>11.259</b>	<b>82.400</b>	<b>335.740</b>	<b>180.245</b>	<b>609.644</b>
107.	Prijelomi - <i>Fractures</i>	S x 2	234	7.904	36.115	22.603	66.856
108.	Dislokacije, uganuća i nategnuća – <i>Dislocations, sprains and strains</i>	S x 3	99	7.190	32.293	4.943	44.525
109.	Opekline i korozije – <i>Burns and corrosions</i>	T20-T32	198	1.057	9.645	3.447	14.347
110.	Otrovanja lijekovima i biološkim tvarima – <i>Poisoning by drugs, medicaments and biological substances</i>	T36-T50	6	17	77	88	188
111.	Ostale ozljede, otrovanja i djelovanja vanjskih uzroka – <i>Other injuries, poisoning and consequences of external causes</i>		1.788	30.695	155.066	60.558	248.107
<b>19.</b>	<b>Međuzbroj za S00-T98 – Subtotal for S00-T98</b>		<b>2.325</b>	<b>46.863</b>	<b>233.196</b>	<b>91.639</b>	<b>374.023</b>
112.	Osobe koje se koriste zdravstvenom službom zbog pregleda i istraživanja – <i>Persons encountering health services for examination and investigation</i>	Z00-Z13	7.325	45.126	184.583	57.265	294.299
113.	Infekcija HIV-om bez simptoma – <i>Asymptomatic HIV infection</i>	Z21	0	0	6	4	10
114.	Druge osobe s opasnošću po zdravlje zbog zaraznih bolesti – <i>Other persons with potential health hazards related to communicable diseases</i>	Z20, Z22-Z29	1.707	1.699	35.448	68.748	107.602
115.	Postupci u vezi sa sprečavanjem neželjene trudnoće – <i>Contraceptive management</i>	Z30	0	35	257	73	365
116.	Osobe koje se koriste zdravstvenom službom zbog specifičnih postupaka i nj – <i>Persons encountering health services for specific procedures and health care</i>	Z40-Z54	57	721	23.588	6.223	30.589
117.	Osobe koje se koriste zdravstvenom službom zbog psihosoc. i socioek. Razlo – <i>Persons with potential health hazards related to socioec. and psychosoc. circ.</i>	Z55-Z65	20	317	9.082	558	9.977
118.	Osobe koje se koriste zdravstvenom službom zbog obiteljskih razloga – <i>Persons encountering health services for family reasons and personal history</i>	Z70-Z99	223	4.139	68.064	63.199	135.625
119.	Ostali čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom služb - <i>Other factors influencing health status and contact with health services</i>		172	559	13.335	9.614	23.680
<b>21.</b>	<b>Međuzbroj za Z00-Z99 – Subtotal for Z00-Z99</b>		<b>9.504</b>	<b>52.596</b>	<b>334.363</b>	<b>205.684</b>	<b>602.147</b>
	<b>Ukupno bolesti i stanja Total diseases and conditions</b>	<b>A00-Z99</b>	<b>88.756</b>	<b>712.335</b>	<b>4.650.226</b>	<b>2.898.410</b>	<b>8.349.727</b>
<b>Br/No</b>	<b>Vanjski uzroci/External causes</b>	<b>Šifra/Code</b>	<b>0-6 g./yr</b>	<b>7-19 g./yr</b>	<b>20-64 g/y</b>	<b>65 +</b>	<b>Total</b>
120.	Nesreće pri prijevozu – <i>Transport accidents</i>	V01-V99	27	1.399	9.801	1.446	12.673
121.	Ostali vanjski uzroci slučajnih ozljeda – <i>Other external causes of accidental injur</i>	W00-X59	2.118	41.108	200.629	80.153	324.008
122.	Namjerno nanesene ozljede - <i>Assaults</i>	X85-Y09	1	144	1.014	256	1.415
124.	Ostali vanjski uzroci ozljeda i otrovanja – <i>Other ext. causes of injury and poison.</i>		175	3.075	17.119	7.873	28.242
<b>20.</b>	<b>Međuzbroj za V01-Y98 – Subtotal for V01-Y98</b>		<b>2.321</b>	<b>45.727</b>	<b>228.608</b>	<b>89.732</b>	<b>366.388</b>



## DJELATNOST ZDRAVSTVENE ZAŠTITE DOJENČADI I MALE DJECE - Infant and Young Child Health Service

Podaci o zdravstvenoj zaštiti djece iz djelatnosti zdravstvene zaštite dojenčadi i male djece za 2019. godinu dostavljeni su od 261 tima s punim radnim vremenom i jednog tima s djelomičnim radnim vremenom, dok su u 2018. godini zaprimljena izvješća od 279 timova s punim i dva sa djelomičnim radnim vremenom. Prema pristiglim podacima o radu, u skrbi je bilo 395.225 osiguranika od kojih su 236.816 (59,9%) djeca predškolske dobi, dok su ostali osiguranici uglavnom djeca školske dobi.

Prema broju doktora i osiguranika u djelatnosti, u prosjeku jedan tim skrbi za 1.500 osiguranika od kojih su oko 900 djeca u dobi 0-6 godina.

Timovi su zabilježili 2.483.866 posjeta (prosječno 9.500 po timu). Od ukupnih posjeta, 54,6% se odnosi na preglede (1.357.018 pregleda), te je prosječno gotovo 5.200 pregleda po timu što je gotovo jednako kao i u 2018. godini. Uz preglede, registrirano je 362.857 upućivanja na specijalističke preglede, gotovo 1.400 upućivanja po timu (u 2018. godini je bilo neznatno više). Dodatno specijalističko mišljenje je bilo potrebno na 3,7 obavljenih pregleda.

U 2019. godini je u djelatnosti zdravstvene zaštite dojenčadi i male djece zabilježeno ukupno 299.346 preventivnih pregleda (sistematskih, kontrolnih i ciljanih pregleda) ili po timu 1.143 (u 2018. godini 301.026 odnosno, 1.071 po timu). Od toga je bilo 152.701 preventivnih pregleda dojenčadi i 146.645 preventivnih pregleda male djece.

U cjelokupnoj primarnoj zdravstvenoj zaštiti (u djelatnosti zdravstvene zaštite dojenčadi i male djece i ordinacijama opće/obiteljske medicine koje u skrbi imaju malu djecu) ukupno je obavljeno 326.348 preventivnih pregleda; 163.291 preventivnih pregleda dojenčadi i 163.057 preventivnih pregleda male djece.

U djelatnosti za zaštitu zdravlja dojenčadi i male djece prosječno je bilo 3,7 preventivnih pregleda po dojenčetu, a u općoj/obiteljskoj medicini 4,3 preventivna pregleda po dojenčetu, što je ispod standarda određenog Programom mjera zdravstvene zaštite (5 preventivnih pregleda).

Prosječan broj preventivnih pregleda po malom djetetu je u obje djelatnosti niži od standarda (2 pregleda) određenog Programom mjera zdravstvene zaštite. U djelatnosti za zaštitu zdravlja djece bilo je prosječno 0,7 preventivnih pregleda po malom djetetu, dok je u općoj/obiteljskoj medicini bilo 0,8 pregleda po malome djetetu.

U cjelokupnoj primarnoj zdravstvenoj zaštiti ukupno je obavljeno 251.773 sistematska pregleda.

U sistematski pregledane dojenčadi utvrđena je pothranjenost u 0,9% slučajeva, a preuhranjenost u 3,2% slučajeva. Podaci o prehrani dojenčadi nedostaju u 27,6% izvješća o sistematskim pregledima. Prema dostavljenim podacima, za 65,8% dojenčadi u dobi 0-2 mjeseca (0-89 dana) je zabilježeno da su hranjena isključivo majčinim mlijekom, 18,9% ih je dojeno uz nadomjestke za majčino mlijeko, a 15,3% je na mliječnoj formuli. U 43,5% izvješća nije naveden podatak o načinu prehrane za dob 0-2 navršena mjeseca. U razdoblju 3-5 mjeseci života (90-179 dana) udio dojenčadi hranjene isključivo majčinim mlijekom je 57,2%, a dojenih uz dohranu i/ili nadomjestke za majčino mlijeko je 18,4%. U sistematskim pregledima za dobnu skupinu 3-5 mjeseci nedostaju podaci o prehrani u 33,1% izvješća. U

sistematskim pregledima dojenčadi 6-11 mjeseci života (180-364 dana) zabilježeno je da je isključivo dojeno 19,1% dojenčadi, a dojeno uz dohranu i/ili nadomjestke za majčino mlijeko je 44,2% djece. U sistematskim pregledima za dobnu skupinu od navršenog šestog mjeseca do godine dana nije naveden podatak o načinu prehrane u 29,1% izvješća. U 57,9% sistematski pregledane dojenčadi zabilježeno je provođenje profilakse rahitisa, u 3,4% profilaksa anemije. Među utvrđenim poremećajima razvoja pri sistematskim pregledima dojenčadi najčešće je registriran usporen psihomotorni razvoj u 1,2% i fimozu u 1,3% pregledanih. Ostali poremećaji poput prirodnog iščašenja kuka (0,6%), prirodnih srčanih grešaka i drugih kogenitalnih anomalija (0,5%), kriptorhizma, drugih anomalija spolovila i mišićno-koštanih deformacija udova (0,2%) i ostalih razvojnih poremećaja su zabilježeni u udjelu ispod 0,6%. U sistematskim pregledima male djece zabilježena je pothranjenost u 1,2%, a preuhranjenost u 2,8% pregledanih, a od patoloških stanja utvrđenih u sistematskim pregledima male djece najčešći su kariozni zubi u 3,8%, zatim dislalija u 3,2%, fimozu u 2,9%, mišićno-koštane deformacije udova 1,1%, refrakcijske anomalije u 0,9% i strabizam u 0,8% djece.

Prema izvješću o pobolu, registrirano je 826.989 bolesti i stanja u dobi do 7. godine (u 2018. 882.807 bolesti). Rang i struktura vodećih skupina bolesti je gotovo neizmijenjena u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu, kako u predškolskoj tako i u školskoj dobi.

Najzastupljenije su bolesti dišnog sustava u udjelu od 37,3% (kao i u 2018. godini), slijede čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakti sa zdravstvenom službom u udjelu od 14,0% (13,8% u 2018. godini), simptomi, znakovi, ostali klinički i laboratorijski nalazi u udjelu od 11,1% (10,6% u 2018. godini), zarazne i parazitarne bolesti u udjelu od 11,0% (11,4% u 2018. godini), bolesti uha u udjelu od 7,3% (kao i u 2018. godini) te bolesti kože i potkožnog tkiva 6,2% (6,3% u 2018. godini).

U pobolu djece školske dobi je zabilježeno bolesti/stanja 224.235 (u 2018. godini 240.396). U školskoj dobi najzastupljenije su također bolesti dišnog sustava u udjelu od 38,2% (40,3% u 2018. godini), slijede simptomi, znakovi, ostali klinički i laboratorijski nalazi u udjelu od 12,9% (12,3% 2018. godini), zarazne i parazitarne bolesti u udjelu od 9,4% (10,0% u 2018. godini), bolesti kože i potkožnog tkiva u udjelu od 7,3% (7,0% u 2018. godini) te bolesti uha u udjelu od 6,9% (6,0% u 2018. godini).

*In the year 2019 statistics on the health care in the Infant and Preschool Health Service were delivered by 261 full-time and one part time teams; in 2018, reports came in from 279 full-time and 2 part-time teams. According to received data, there were 395,225 insureds in care, where of 236,816 (59.9%) pre-school children, the rest mostly school children.*

*According to the number of MDs and insureds per sector, one team cares for an average of 1,500 insureds, whereof around 900 children aged 0-6.*

*Medical teams recorded 2,483,866 visits (an average of 9,500 insureds per team). Of overall visits, 54.6% were*

examinations (1,375,018), which accounts for almost 5,200 examinations per team which is almost the same as in 2018. In addition to examinations, there were 362,857 referrals to specialist consultations, almost 1,400 referrals per team (slightly less than in 2018). It was one referral to 3,7 examination.

In 2019, 299,346 preventive examinations (systematic, control and targeted preventive examinations) were documented or, specifically, 1,143 per team (301,026 in 2018 or 1,071 per team). Of overall preventive examinations, 152,701 included infants and 146,645 pre-school children.

In entire primary health care (in the Infant and Preschool Health Services and GP practices providing medical care to pre-school children) there was a total of 326,348 preventive examinations: 163,291 preventive examinations of infants and 163,057 of pre-school children were carried out.

The Infant and Preschool Health Service administered 3.7 preventive examinations per infant, while the General/Family Medicine Service reported 4.3 preventive examinations per infant, which is below the standard set by the Programme of Health Care Measures (5 preventive examinations per infant).

The average number of preventive examinations per pre-school child was, in both services, somewhat lower than the standard (2 preventive examinations) set by the Programme of Health Care Measures. The Infant and Preschool Health Service administered 0.7 preventive examinations per child, and the General/Family Medicine Service administered 0.8 preventive examinations per child.

In entire primary health care which provides health care to young children a total of 251,773 systematic medical examinations was conducted.

Among systematically examined infants 0.9% were malnourished, and 3.2 % were overweight. Data on infant nutrition are missing in 27.6% of systematic examinations reports. According to the submitted data, for 65.8% infants 0-2 completed months (0-89 days) it was reported that they were exclusively breast-fed, 18.9% were breast-fed with breast milk substitutes, 15.3% fed with infant formula. In 43.5% of reports, data on infant nutrition for 0-2 completed months are missing. In the 3-5 months of life (90-179 days), the share of infants exclusively breast-fed was 57.2%, breast-fed with complementary food and/or breast milk substitutes was 18.4%. For the age group 3-5 months of life, data on infant nutrition are missing in 33.1% of reports. In the infant group 6-11 completed months of life (180-364 days)

exclusively breast-fed is 19.1% of infants, and breast-fed with complementary food and/or breast milk substitutes 44.2%. For the age group 6-11 completed months of life, data on infant nutrition are missing in 29.1% of reports. Prophylactic treatment of rachitis was registered in 57.9% of infants and that of anaemia in 3.4% of infants who underwent systematic medical examination. Among developmental disorders, the most frequently registered were psychomotor delay in 1.2% and phimosis in 1.3% of the examined infants. The proportion of other disorders such as congenital deformities of hip (0.6%), congenital heart disease and other congenital anomalies (0.5%), cryptorchidism, other genital anomalies and muscle and bone limb deformities (0.2%) and other developmental disorders was below 0.6%. Systematic examinations revealed malnutrition in 1.2% and overweight in 2.8% of pre-school children and the most frequent pathological conditions found were tooth decay (3.8%), dyslalia (3.2%), phimosis (2.9%), muscle and bone limb deformities (1.1%), refractive anomalies (0.9%) and strabismus (0.8%).

According to the morbidity report, 826,989 diseases and conditions in children aged 0-6 were diagnosed (882,807 in 2018). The order and structure of the leading groups of disease remained practically unchanged 2019 in regards of 2018, at both preschool and school age.

The leading groups of diseases were respiratory diseases with a share of 37.3% (as in 2018), followed by factors influencing health status and contact with health services with 14.0% (13.8% in 2018), symptoms, signs and abnormal clinical and lab findings with 11.1% (10.6% in 2018), infectious and parasitic diseases with a share of 11.0% (11.4% in 2018); ear diseases with 7.3% (as in 2018) and, lastly, diseases of the skin and subcutaneous tissue with 6.2% (6.3% in 2018).

Morbidity statistics recorded 224,235 diseases/conditions in school children (240,396 in 2018). The most common diseases at school age were respiratory diseases with a share of 38.2% (40.3% in 2018), followed by symptoms, signs and abnormal clinical and lab findings accounting for 12.9% (12.3% in 2018), infectious and parasitic diseases with a share of 9.4% (10.0% in 2018), diseases of the skin and subcutaneous tissue with 7.3% (7.0% in 2018) and ear diseases with 6.9% (6.0% in 2018).

**Tablica - Table 1. Broj ordinacija, zdravstvenih djelatnika, broj osiguranika u skrbi te broj korisnika zdravstvene zaštite u djelatnosti ZDRAVSTVENE ZAŠTITE DOJENČADI I PREDŠKOLSKE DJECE po županijama Hrvatske u 2019. godini - The number of doctors' offices, health workers, insurees in care, and the number of persons receiving medical care in 2019 in Croatia from the Infant and Preschool Child Health Service by county**

Županija	Broj ordinacija		Zdravstveni djelatnici							Broj osiguran. u skrbi	Od toga koristilo zdr. zašt.			
	Puno rad. vr.	Djel. r.v.	Doktori medicine	Doktori medicine - specijalisti				VŠS	SSS			NSS		
				Opće med.	Pedi- med.	Škol. med.	Ostali med. rada							
	Doctors' offices			Health workers								No. insurees in care	No. insur. receiving care	
Full timer	Part. timer	Medi- cal doctors	Gen. med.	Pedi- atrics	Sch. med.	Occ. med.	Others	Jun. coll. ed.	High sch. ed.	Semi- lled				
<b>HRVATSKA-CROATIA</b>	<b>261</b>	<b>1</b>	<b>0</b>	<b>1</b>	<b>261</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>13</b>	<b>249</b>	<b>0</b>	<b>395.225</b>	<b>318.425</b>
Grad Zagreb	58	0	0	0	58	0	0	0	0	1	57	0	97.448	73.537
Zagrebačka	22	0	0	0	22	0	0	0	0	0	22	0	33.808	27.297
Krapinsko-zagorska	4	1	0	0	5	0	0	0	0	1	3	0	6.750	5.556
Sisačko-moslavačka	12	0	0	0	12	0	0	0	0	0	12	0	13.996	11.414
Karlovačka	7	0	0	0	7	0	0	0	0	0	7	0	9.202	8.093
Varaždinska	9	0	0	0	9	0	0	0	0	2	8	0	12.086	9.461
Koprivničko-križevačka	6	0	0	1	5	0	0	0	0	0	6	0	8.028	7.385
Bjelovarsko-bilogorska	8	0	0	0	8	0	0	0	0	0	8	0	11.052	9.503
Primorsko-goranska	23	0	0	0	23	0	0	0	0	1	22	0	31.747	26.265
Ličko-senjska	3	0	0	0	3	0	0	0	0	0	3	0	3.747	3.291
Virovitičko-podravska	4	0	0	0	4	0	0	0	0	0	4	0	6.408	5.144
Požeško-slavonska	3	0	0	0	3	0	0	0	0	1	2	0	3.924	3.348
Brodsko-posavska	7	0	0	0	7	0	0	0	0	1	6	0	10.589	9.086
Zadarska	10	0	0	0	10	0	0	0	0	0	10	0	13.447	11.756
Osječko-baranjska	18	0	0	0	18	0	0	0	0	0	19	0	28.970	24.420
Šibensko-kninska	6	0	0	0	6	0	0	0	0	0	6	0	8.921	7.172
Vukovarsko-srijemska	10	0	0	0	10	0	0	0	0	0	10	0	13.229	9.681
Splitsko-dalmatinska	24	0	0	0	24	0	0	0	0	2	22	0	43.055	34.063
Istarska	12	0	0	0	12	0	0	0	0	0	12	0	15.302	13.412
Dubrovačko-neretvanska	10	0	0	0	10	0	0	0	0	2	7	0	14.839	11.490
Međimurska	5	0	0	0	5	0	0	0	0	2	3	0	8.677	7.051

**Tablica - Table 2. Broj posjeta i pregleda u ordinaciji i u kući bolesnika te broj upućivanja na specijalistički pregled u djelatnosti ZDRAVSTVENE ZAŠTITE DOJENČADI I PREDŠKOLSKE DJECE po županijama Hrvatske u 2019. godini - The number of visits and check-ups at clinic and home, and the number of referral notes to specialist in 2019 in Croatia from the Infant and Preschool Child Health Service, by county**

Županija	BROJ POSJETA		BROJ PREGLEDA		Upućivanja na specijalistički pregled
	U ORDINACIJI		U KUĆI		
	VISITS		CHECK - UPS		REFERRALS
County	AT CLINIC	AT HOME	AT CLINIC	AT HOME	TO SPECIALIST
<b>HRVATSKA-CROATIA</b>	<b>2.483.866</b>		<b>1.357.018</b>		<b>362.857</b>
Grad Zagreb	547.079		289.428		82.482
Zagrebačka	215.075		144.315		37.425
Krapinsko-zagorska	48.301		29.618		9.352
Sisačko-moslavačka	103.938		57.680		14.013
Karlovačka	63.939		42.979		7.706
Varaždinska	86.187		49.421		19.448
Koprivničko-križevačka	49.685		27.436		6.409
Bjelovarsko-bilogorska	102.565		43.566		10.356
Primorsko-goranska	193.183		93.341		23.676
Ličko-senjska	25.955		16.251		4.331
Virovitičko-podravska	38.779		22.306		4.424
Požeško-slavonska	28.980		17.621		3.747
Brodsko-posavska	64.106		32.057		7.341
Zadarska	99.827		55.523		11.137
Osječko-baranjska	162.541		88.411		23.672
Šibensko-kninska	52.233		25.317		11.767
Vukovarsko-srijemska	82.308		54.231		14.864
Splitsko-dalmatinska	258.616		136.162		38.267
Istarska	124.604		61.515		14.583
Dubrovačko-neretvanska	88.756		43.633		11.977
Međimurska	47.209		26.207		5.880

**Tablica - Table 3. Preventivna zaštita DOJENČADI I PREDŠKOLSKE DJECE u djelatnosti ZDRAVSTVENE ZAŠTITE DOJENČADI I PREDŠKOLSKE DJECE po županijama Hrvatske u 2019. godini - Preventive medical care provided in 2019 in Croatia to infants and young children in Infant and Preschool Child Service by county**

ŽUPANIJA	Broj djece		BROJ SISTEMATSKIH PREGLEDA /dob djeteta/						BROJ KONTROLNIH I CILJANIH PREGLEDA /dob djeteta/					
	Ukupno prevent. pregl.	Ukupno prevent. pregl.	do 2 mj		3-5 mj		6-11 mj		1-3 g.		4-6 g.		Ukupno	
			up to 2 m	3-5 m	6-11 m	1-3 yr.	4-6 yr.	Total	up to 2 m	3-5 m	6-11 m	1-3 yr.	4-6 yr.	Total
<i>COUNTY</i>	<i>No. chil-dren</i>	<i>Prevent. exam. total</i>	<i>No. general medical examinations /child age/</i>						<i>No. of control and targetted examinations /child age/</i>					
<b>HRVATSKA-CROATIA</b>	<b>243.523</b>	<b>299.346</b>	<b>44.934</b>	<b>36.351</b>	<b>49.554</b>	<b>68.546</b>	<b>38.052</b>	<b>237.437</b>	<b>4.838</b>	<b>7.594</b>	<b>9.430</b>	<b>24.456</b>	<b>15.591</b>	<b>61.909</b>
Grad Zagreb	66.431	78.472	12.561	9.657	13.473	18.659	7.404	61.754	832	1.825	2.434	7.913	3.714	16.718
Zagrebačka	23.049	22.801	4.671	3.091	4.444	5.338	2.359	19.903	276	512	548	1.201	361	2.898
Krapinsko-zagorska	3.552	4.840	1.039	670	565	1.406	700	4.380	51	73	94	137	105	460
Sisačko-moslavačka	8.342	10.263	1.507	1.126	1.735	2.165	1.206	7.739	400	302	298	793	731	2.524
Karlovačka	5.850	7.720	1.200	1.100	1.350	1.200	1.365	6.215	240	240	290	280	455	1.505
Varaždinska	8.237	10.067	871	742	1.146	2.115	1.385	6.259	416	561	604	1.528	699	3.808
Koprivničko-križevačka	6.641	9.063	310	326	1.029	1.191	907	3.763	318	550	867	1.683	1.882	5.300
Bjelovarsko-bilogorska	6.541	8.902	1.765	1.080	1.291	1.836	1.045	7.017	235	239	326	723	362	1.885
Primorsko-goranska	15.805	19.883	2.205	1.951	3.144	5.032	4.735	17.067	221	340	483	1.000	772	2.816
Ličko-senjska	2.057	3.138	432	445	448	521	584	2.430	92	103	184	111	218	708
Virovitičko-podravska	3.715	4.675	680	614	847	1.283	588	4.012	32	55	67	305	204	663
Požeško-slavonska	2.608	3.092	566	440	679	658	368	2.711	61	63	60	76	121	381
Brodsko-posavska	6.325	8.680	1.313	987	1.443	1.841	826	6.410	161	175	176	1.002	756	2.270
Zadarska	10.295	13.652	762	1.161	1.812	5.077	3.309	12.121	51	388	292	392	408	1.531
Osječko-baranjska	15.376	18.927	3.601	2.282	3.381	4.534	2.375	16.173	147	224	302	1.194	887	2.754
Šibensko-kninska	4.315	5.241	556	879	797	1.192	830	4.254	52	147	140	377	271	987
Vukovarsko-srijemska	8.374	14.354	2.072	1.351	1.923	2.738	1.467	9.551	285	303	498	2.427	1.290	4.803
Splitsko-dalmatinska	22.222	27.944	4.978	5.010	5.514	5.628	3.207	24.337	277	404	686	1.158	1.082	3.607
Istarska	10.986	14.084	2.145	1.748	2.002	2.974	1.657	10.526	223	669	721	1.213	732	3.558
Dubrovačko-neretvanska	8.111	8.035	1.090	1.169	1.556	1.874	936	6.625	153	248	194	483	332	1.410
Međimurska	4.691	5.513	610	522	975	1.284	799	4.190	315	173	166	460	209	1.323

**Tablica - Table 4. Sistematski pregledi dojenčadi i predškolske djece u djelatnostima primarne zdravstvene zaštite u Hrvatskoj 2019. godine - General examinations of infants and preschool children in Primary Health Services in Croatia in 2019**

Sistematskim pregledom utvrđeno		Dob - Age					Ukupno
		0-2 mj.	3-5 mj.	6-11 mj.	1-3 g.	4-6 g.	
- Diagnosed condition		up to 2 months		6-11 months		4-6 years	Total
		3-5 months	1-3 years				
1	TT/TV <20% od medijane - BW/BH <20% deviation from median	353	328	482	668	619	2.450
2	TT/TV >20% od medijane - BW/BH >20% deviation from median	1.389	1.539	1.267	1.517	1.425	7.137
3	Prehrana samo dojenjem - Exclusive breast-feeding	16.699	13.893	6.718	0	0	37.310
4	Prehrana dojenjem + nadokanom - Breast-feeding + weaning food	4.792	4.467	15.548	2.845	0	27.652
5	Umjetna prehrana - Infant formula	3.889	5.949	12.872	5.888	0	28.598
6	Rahitis - profilaksa - Rickets- prophylaxis	18.461	22.965	34.325	12.645	935	89.331
7	Rahitis - znakovi - Rickets-signs	130	116	134	87	19	486
8	Profilaksa anemije - Anaemia- prophylaxis	442	1.572	2.374	627	274	5.289
9	Psihomotorni razvoj usporen - Delay of expected normal psychomotoric development	163	568	857	505	222	2.315
10	Drugi poremećaji psihomotornog razvoja - Other developmental disorders of psychomotoric function	52	107	95	75	133	462
11	Poremećaji vida - stabizam - Visual disturbances-strabismus	9	21	151	403	451	1.035
12	Poremećaji vida - refrakcijske anomalije - Visual disturbances-disorders of refraction	1	0	12	267	690	970
13	Drugi poremećaji vida - Other visual disturbances	10	25	25	62	158	280
14	Poremećaji sluha - Hearing impairment	5	11	10	63	93	182
15	Poremećaji govora - dislalija - Speech disturbances-dyslalia	0	0	0	651	2.725	3.376
16	Poremećaji govora - dizartrija - Speech disturbances-dysarthria	0	0	0	48	201	249
17	Drugi poremećaji govora - Other speech disturbances	0	0	0	241	593	834
18	Ortodontske anomalije - Dentofacial anomalies	0	0	8	75	143	226
19	Karijes - Dental caries	0	0	0	1.038	3.018	4.056
20	Drugi poremećaji i bolesti zubi, zubnog tkiva i čeljusti - Other disorders and diseases of teeth and supportive structures	1	14	58	60	73	206
21	Mišićno-koštane deformacije kralježnice - Deformities of spine	0	0	7	51	268	326
22	Mišićno-koštane deformacije prsnog koša - Deformities of chest	1	2	9	47	90	149
23	Mišićno-koštane deformacije udova - Deformities of limbs	88	74	79	207	994	1.442
24	Druge mišićno-koštane deformacije - Other deformations of musculoskeletal system	35	23	27	93	177	355
25	Prirodno iščašenje kuka - Congenital deformities of hip	551	155	83	36	13	838
26	Prirodne srčane greške - Congenital malformations of heart	286	161	174	189	128	938
27	Rascjep nepca i /ili usne - Cleft palate/cleft lip	16	5	7	14	14	56
28	Kriptorhizam - Cryptorchism	71	63	167	206	106	613
29	Druge kongenitalne anomalije - Other congenital malformations	237	199	203	152	114	905
30	Fimoza - Phimosi	287	421	981	1.811	1.284	4.784
31	Druge anomalije spolovila - Other genital anomalies	75	66	132	284	159	716

Broj sistematski pregledane djece u primarnoj zdravstvenoj zaštiti  
- Number of examined children in Primary Health Care

**47.349 38.361 52.057 72.768 41.238 251.773**

**Tablica - Table 5. Utvrđene bolesti ili stanja u djelatnosti ZDRAVSTVENE ZAŠTITE DOJENČADI I PREDŠKOLSKE DJECE u Hrvatskoj u 2019. godini - Diseases and conditions diagnosed by the Infant and Young Child Health Service, Croatia 2019**

Br/No	Naziv bolesti ili stanja / Name of disease or condition	Šifra/Code	0-6 g./yr	7-19 g. /yr	20-64 g/yr	65 +	Ukupno/Total
1.	Zarazne bolesti probavnog sustava – <i>Intestinal infectious diseases</i>	A00-A09	20.173	4.164	3	0	24.340
2.	Tuberkuloza dišnih putova – <i>Respiratory tuberculosis</i>	A15-A16	71	0	0	0	71
4.	Hripavac (pertussis) – <i>Whooping cough</i>	A37	77	5	0	0	82
5.	Šarlah (scarlatina) – <i>Scarlet fever</i>	A38	2.096	349	0	0	2.445
6.	Druge bakterijske bolesti (osim A37 i A38) – <i>Other bact. dis. (except A37 &amp; A38)</i>	A20-A49	963	133	0	0	1.096
9.	Varicela, morbili i rubeola – <i>Varicella, measles and rubella</i>	B01, B05,	14.932	2.940	0	0	17.872
10.	Bolest uzrokovana HIV-om	B20-B24	1	0	0	0	1
11.	Kandidijaza - <i>Candidiasis</i>	B37	4.742	480	0	0	5.222
12.	Helminthijaze - <i>Helminthiasis</i>	B65-B83	3.899	1.480	1	0	5.380
13.	Ostale zarazne i parazitarne bolesti – <i>Other infectious and parasitic diseases</i>		44.318	11.596	4	0	55.918
<b>1.</b>	<b>Međubroj za A00-B99 – Subtotal for A00-B99</b>		<b>91.272</b>	<b>21.147</b>	<b>8</b>	<b>0</b>	<b>112.427</b>
20.	Zloćudne novotvorine limfnoga, hematopoetičnog i srodnog tkiva – <i>Malignant neoplasm of lymphoid, hematopoietic and related tissue</i>	C81-C97	36	36	0	0	72
21.	Ostale zloćudne novotvorine – <i>Other malignant neoplasms</i>		34	65	0	0	99
22.	Novotvorine in situ i dobroćudne novotvorine nepoznate prirode – <i>In situ neoplasms and benign neoplasms of unknown behavior</i>	D00-D48	1.763	1.045	3	0	2.811
<b>2.</b>	<b>Međubroj za C00-D48 – Subtotal for C00-D48</b>		<b>1.833</b>	<b>1.146</b>	<b>3</b>	<b>0</b>	<b>2.982</b>
23.	Anemije zbog manjka željeza – <i>Iron deficiency anemia</i>	D50	4.631	631	1	0	5.263
24.	Druge bolesti krvi i krvotvornog sustava – <i>Other diseases of blood and blood-forming organs</i>	D51-D77	952	291	0	0	1.243
25.	Neki poremećaji imunološkog sustava – <i>Certain disorders involving the immune mechanism</i>	D80-D89	149	23	0	0	172
<b>3.</b>	<b>Međubroj za D50-D89 – Subtotal for D50-D89</b>		<b>5.732</b>	<b>945</b>	<b>1</b>	<b>0</b>	<b>6.678</b>
26.	Poremećaji štitnjače – <i>Disorders of thyroid gland</i>	E00-E07	165	394	2	0	561
27.	Dijabetes melitus – <i>Diabetes mellitus</i>	E10-E14	100	219	1	0	320
28.	Pretilost – <i>Obesity</i>	E65-E66	521	407	0	0	928
29.	Ostale endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma – <i>Other endocrine, nutritional and metabolic diseases</i>		2.488	940	0	0	3.428
<b>4.</b>	<b>Međubroj za E00-E90 – Subtotal for E00-E90</b>		<b>3.274</b>	<b>1.960</b>	<b>3</b>	<b>0</b>	<b>5.237</b>
31.	Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja uzrokovani uzimanjem alkohola – <i>Mental and behavioral disorders due to use of alcohol</i>	F10	0	1	0	0	1
33.	Shizofrenija, shizotipni i sumanutni poremećaji – <i>Schizophrenia, schizotypal and delusional disorders</i>	F20-F29	0	5	0	0	5
34.	Neuroze i afektivni poremećaji povezani sa stresom i somatoformni poremećaji – <i>Neurotic, stress-related and somatoform disorders</i>	F40-F48	54	133	0	0	187
35.	Duševna zaostalost – <i>Mental retardation</i>	F70-F79	38	54	0	0	92
36.	Ostali duševni poremećaji i poremećaji ponašanja – <i>Other mental and behavioral disorders</i>		5.655	2.511	0	0	8.166
<b>5.</b>	<b>Međubroj za F00-F99 – Subtotal for F00-F99</b>		<b>5.747</b>	<b>2.704</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>8.451</b>
37.	Ekstrapiramidalni i poremećaji kretanja – <i>Extrapyramidal and movement disor.</i>	G20-G26	2.164	136	0	0	2.300
38.	Epilepsija - <i>Epilepsy</i>	G40-G41	416	572	2	0	990
39.	Migrena i ostali sindromi glavobolje – <i>Migraine and other headache syndromes</i>	G43-G44	96	302	0	0	398
40.	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi – <i>Cerebral palsy and other paralytic syndromes</i>	G80-G83	121	215	1	0	337
41.	Ostale bolesti i poremećaji živčanog sustava – <i>Other diseases and disorders of the nervous system</i>		285	192	0	0	477
<b>6.</b>	<b>Međubroj za G00-G99 – Subtotal for G00-G99</b>		<b>3.082</b>	<b>1.417</b>	<b>3</b>	<b>0</b>	<b>4.502</b>
42.	Konjunktivitis - <i>Conjunctivitis</i>	H10	26.124	4.887	11	0	31.022
43.	Katarakta i druge bolesti leće – <i>Cataract and other disorders of lens</i>	H25-H28	19	12	0	0	31
44.	Glaukom - <i>Glaucoma</i>	H40-H42	13	13	0	0	26
45.	Strabizam - <i>Strabismus</i>	H49-H50	1.053	521	0	0	1.574
46.	Poremećaji refrakcije i akomodacije – <i>Disorders of refraction and accommodation</i>	H52	1.411	1.894	0	0	3.305
47.	Ostale bolesti oka i adneksa – <i>Other diseases of the eye and adnexa</i>		3.992	2.397	0	0	6.389
<b>7.</b>	<b>Međubroj za H00-H59 – Subtotal for H00-H59</b>		<b>32.612</b>	<b>9.724</b>	<b>11</b>	<b>0</b>	<b>42.347</b>
48.	Upala srednjeg uha i druge bolesti srednjeg uha i mastoida – <i>Otitis media and other diseases of middle ear and mastoid</i>	H65-H75	48.373	10.936	6	0	59.315
49.	Oštećenje sluha – <i>Hearing loss</i>	H90-H91	594	318	0	0	912
50.	Ostale bolesti uha i mastoidnog nastavka – <i>Other diseases of the ear and mastoid process</i>		11.246	4.108	1	0	15.355
<b>8.</b>	<b>Međubroj za H60-H95 – Subtotal for H60-H95</b>		<b>60.213</b>	<b>15.362</b>	<b>7</b>	<b>0</b>	<b>75.582</b>
51.	Akutna reumatska groznica – <i>Acute rheumatic fever</i>	I00-I02	0	2	0	0	2
52.	Kronične reumatske srčane bolesti – <i>Chronic rheumatic heart diseases</i>	I05-I09	2	1	0	0	3
53.	Hipertenzivne bolesti – <i>Hypertensive diseases</i>	I10-I15	5	38	0	0	43
55.	Druge ishemične bolesti srca	I20, I24-I25	0	2	0	0	2
56.	Druge srčane bolesti – <i>Other heart diseases</i>	I26-I52	125	159	0	0	284
57.	Cerebrovaskularni infarkt - <i>Stroke</i>	I60-I64	8	5	0	0	13
58.	Druge cerebrovaskularne bolesti – <i>Other cerebrovascular diseases</i>	I65-I68	2	4	0	0	6
59.	Posljedice cerebrovaskularne bolesti – <i>Sequels of cerebrovascular disease</i>	I69	3	0	0	0	3
61.	Bolesti vena (embolija, tromboza, varices) – <i>Diseases of veins (embolism, thrombosis, varicose veins)</i>	I80-I87	43	60	0	0	103

Br/No	Naziv bolesti ili stanja / Name of disease or condition	Šifra/Code	0-6 g./yr	7-19 g. /yr	20-64 g/yr	65 +	Ukupno/Total
62.	Ostale bolesti cirkulacijskog sustava – <i>Other diseases of the circulatory system</i>		163	96	1	0	260
<b>9.</b>	<b>Međubroj za I00-I99 – Subtotal for I00-I99</b>		<b>351</b>	<b>367</b>	<b>1</b>	<b>0</b>	<b>719</b>
63.	Akutne infekcije gornjeg dišnog sustava – <i>Acute upper respiratory infections</i>	J00-J06	224.509	58.721	28	0	283.258
64.	Gripa (influenza) - <i>Influenza</i>	J10-J11	6.983	3.692	0	0	10.675
65.	Pneumonija - <i>Pneumonia</i>	J12-J18	6.217	1.688	70	0	7.975
66.	Akutni bronhitis i akutni bronhiohitis – <i>Acute bronchitis and acute bronchiolitis</i>	J20-J21	47.189	9.126	3	0	56.318
67.	Bronhitis, emfizem, astma i druge kronične opstruktivne bolesti pluća – <i>Bronchitis, emphysema, asthma and other chronic obstructive pulmonary dis.</i>	J40-J44, J47	7.090	1.964	1	0	9.055
68.	Plućne bolesti uzrokovane vanjskim agensima, pneumokonioze - <i>Respiratory disease caused by external agents, pneumoconiosis</i>	J60-J70	4	1	0	0	5
69.	Ostale bolesti dišnog sustava – <i>Other diseases of the respiratory system</i>		16.340	10.410	11	0	26.761
<b>10.</b>	<b>Međubroj za J00-J99 – Subtotal for J00-J99</b>		<b>308.332</b>	<b>85.602</b>	<b>113</b>	<b>0</b>	<b>394.047</b>
70.	Bolesti usne šupljine, žlijezda slinovnica i čeljusti – <i>Diseases of oral cavity, salivary glands and jaws</i>	K00-K14	3.935	904	1	0	4.840
71.	Ulkus želuca i duodenuma (gastroduodenalni) – <i>Gastroduodenal ulcer</i>	K25-K27	1	0	0	0	1
72.	Akutna upala crvuljka (apendicitis) – <i>Acute appendicitis</i>	K35	46	142	0	0	188
73.	Preponska kila (ingvinalna hernija) – <i>Inguinal hernia</i>	K40	659	110	0	0	769
74.	Ostale hernije trbušne šupljine – <i>Other ventral hernias</i>	K41-K46	335	26	0	0	361
75.	Bolesti jetre – <i>Diseases of liver</i>	K70-K77	51	27	0	0	78
76.	Žučni kamenci i upala žučnjaka – <i>Cholelithiasis and cholecystitis</i>	K80-K81	4	7	0	0	11
77.	Ostale bolesti probavnog sustava – <i>Other diseases of the digestive system</i>		4.702	1.689	4	0	6.395
<b>11.</b>	<b>Međubroj za K00-K93 – Subtotal for K00-K93</b>		<b>9.733</b>	<b>2.905</b>	<b>5</b>	<b>0</b>	<b>12.643</b>
78.	Infekcije kože i potkožnoga tkiva – <i>Infections of the skin and subcutaneous tis.</i>	L00-L08	11.512	4.983	4	0	16.499
79.	Dermatitis, egzemi i urtikarije – <i>Dermatitis, eczema and urticaria</i>	L20-L30, L50	36.690	9.256	6	0	45.952
80.	Ostale bolesti kože i potkožnoga tkiva – <i>Other diseases of the skin and subcutaneous tissue</i>		2.894	2.201	5	0	5.100
<b>12.</b>	<b>Međubroj za L00-L99 – Subtotal for L00-L99</b>		<b>51.096</b>	<b>16.440</b>	<b>15</b>	<b>0</b>	<b>67.551</b>
81.	Reumatoidni artritis i druge upalne poliartropatije – <i>Rheumatoid arthritis and other inflammatory polyarthropaties</i>	M05-M14	240	248	0	0	488
82.	Artroze - <i>Arthrosis</i>	M15-M19	10	6	0	0	16
83.	Kifoza, skolioza i lordoza – <i>Kyphosis, scoliosis and lordosis</i>	M40-M41	102	820	2	0	924
84.	Spondilopatije - <i>Spondilopathies</i>	M45-M49	4	6	0	0	10
85.	Bolesti intervertebralnih diskova i ostale dorzopatije – <i>Invertebral disc disorders and other dorsopathies</i>	M50-M54	81	234	2	0	317
86.	Osteoporoza i osteomalacija – <i>Osteoporosis and osteomalacia</i>	M80-M83	0	4	0	0	4
87.	bolesti mišićno-koštanog sustava – <i>Other diseases of the musculoskeletal system</i>		2.608	2.357	1	0	4.966
<b>13.</b>	<b>Međubroj za M00-M99 – Subtotal for M00-M99</b>		<b>3.045</b>	<b>3.675</b>	<b>5</b>	<b>0</b>	<b>6.725</b>
88.	Glomerulske bolesti bubrega – <i>Glomerular diseases</i>	N00-N08	112	54	0	0	166
89.	Tubulointersticijske bolesti bubrega – <i>Renal tubulo-interstitial diseases</i>	N10-N16	1.217	219	0	0	1.436
90.	Bubrežna insuficijencija – <i>Renal failure</i>	N17-N19	16	27	0	0	43
91.	Urolitijaza (mokračni kamenci) - <i>Urolithiasis</i>	N20-N23	15	24	0	0	39
92.	Upala mokraćnog mjehura (cistitis) - <i>Cystitis</i>	N30	4.244	1.320	3	0	5.567
93.	Druge bolesti urinarnog sustava (osim N30) – <i>Other diseases of the urinary system (except N39)</i>	N25-N39	4.665	1.101	1	0	5.767
95.	Druge bolesti muških spolnih organa – <i>Other diseases of male genital organs</i>	N41-N51	6.156	1.147	4	0	7.307
97.	Ostale bolesti ženskih spolnih organa – <i>Other diseases of female genital organs</i>		1.613	605	2	0	2.220
<b>14.</b>	<b>Međubroj za N00-N99 – Subtotal for N00-N99</b>		<b>18.038</b>	<b>4.505</b>	<b>10</b>	<b>0</b>	<b>22.553</b>
99.	Porodaj	O80-O84	0	2	0	0	2
<b>15.</b>	<b>Međubroj za O00-O99</b>		<b>0</b>	<b>2</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>2</b>
101.	Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju – <i>Other conditions originating in the perinatal period</i>	P00-P96	3.573	0	0	0	3.573
<b>16.</b>	<b>Međubroj za P00-P96 – Subtotal for P00-P96</b>		<b>3.573</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>3.573</b>
102.	Prirodne malformacije cirkulacijskog sustava – <i>Congenital malformations of the circulatory system</i>	Q20-Q28	1.097	280	0	0	1.377
103.	Nespušteni testis – <i>Undescended testicle</i>	Q53	701	191	0	0	892
104.	Ostale prirodne malformacije – <i>Other congenital malformations</i>		4.979	1.423	11	0	6.413
<b>17.</b>	<b>Međubroj za Q00-Q99 – Subtotal for Q00-Q99</b>		<b>6.777</b>	<b>1.894</b>	<b>11</b>	<b>0</b>	<b>8.682</b>
106.	Ostali simptomi, znakovi, klinički i lab. nalazi nesvrstani drugamo – <i>Other symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, NEC</i>		91.506	29.003	17	0	120.526
<b>18.</b>	<b>Međubroj za R00-R99 – Subtotal for R00-R99</b>		<b>91.506</b>	<b>29.003</b>	<b>17</b>	<b>0</b>	<b>120.526</b>
107.	Prijelomi - <i>Fractures</i>	S x 2	1.414	1.867	1	0	3.282
108.	Dislokacije, uganuća i nategnuća – <i>Dislocations, sprains and strains</i>	S x 3	519	978	1	0	1.498
109.	Opekline i korozije – <i>Burns and corrosions</i>	T20-T32	1.174	239	0	0	1.413
110.	Otrovanja lijekovima i biološkim tvarima – <i>Poisoning by drugs, medicaments and biological substances</i>	T36-T50	57	19	0	0	76
111.	Ostale ozljede, otrovanja i djelovanja vanjskih uzroka – <i>Other injuries, poisoning and consequences of external causes</i>		11.745	7.005	7	0	18.757
<b>19.</b>	<b>Međubroj za S00-T98 – Subtotal for S00-T98</b>		<b>14.909</b>	<b>10.108</b>	<b>9</b>	<b>0</b>	<b>25.026</b>
112.	Osobe koje se koriste zdravstvenom službom zbog pregleda i istraživanja – <i>Persons encountering health services for examination and investigation</i>	Z00-Z13	88.787	11.859	15	0	100.661
114.	Druge osobe s opasnošću po zdravlje zbog zaraznih bolesti – <i>Other persons with potential health hazards related to communicable diseases</i>	Z20, Z22-Z29	18.283	1.225	2	0	19.510

Br/No	Naziv bolesti ili stanja / Name of disease or condition	Šifra/Code	0-6 g./yr	7-19 g. /yr	20-64 g/yr	65 +	Ukupno/Total
116.	Osobe koje se koriste zdravstvenom službom zbog specifičnih postupaka i nj – <i>Persons encountering health services for specific procedures and health care</i>	Z40-Z54	841	159	0	0	1.000
117.	Osobe koje se koriste zdravstvenom službom zbog psihosoc. i socioek. razloga <i>- Persons with potential health hazards related to socioec. and psychosoc. circ.</i>	Z55-Z65	193	49	0	0	242
118.	Osobe koje se koriste zdravstvenom službom zbog obiteljskih razloga – <i>Persons encountering health services for family reasons and personal history</i>	Z70-Z99	5.075	1.636	2	0	6.713
119.	Ostali čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom služb - <i>Other factors influencing health status and contact with health services</i>		2.685	401	0	0	3.086
<b>21.</b>	<b>Međuzbroj za Z00-Z99 – Subtotal for Z00-Z99</b>		<b>115.864</b>	<b>15.329</b>	<b>19</b>	<b>0</b>	<b>131.212</b>
	Ukupno bolesti i stanja - <i>Total diseases and conditions</i>	<b>A00-Z99</b>	<b>826.989</b>	<b>224.235</b>	<b>241</b>	<b>0</b>	<b>1.051.465</b>
Br/No	Vanjski uzroci/External causes	Šifra/Code	0-6 g./yr	7-19 g. /yr	20-64 g/yr	65 +	Ukupno/Total
120.	Nesreće pri prijevozu – <i>Transport accidents</i>	V01-V99	66	102	0	0	168
121.	Ostali vanjski uzroci slučajnih ozljeda – <i>Other external causes of accidental injury</i>	W00-X59	13.858	9.019	9	0	22.886
122.	Namjerno nanesene ozljede – <i>Assaults</i>	X85-Y09	16	19	0	0	35
124.	Ostali vanjski uzroci ozljeda i otrovanja – <i>Other ext. causes of injury and poison.</i>		771	402	0	0	1.173
<b>20.</b>	<b>Međuzbroj za V01-Y98 – Subtotal for V01-Y98</b>	<b>V01-Y98</b>	<b>14.711</b>	<b>9.542</b>	<b>9</b>	<b>0</b>	<b>24.262</b>



**DJELATNOST MEDICINE RADA - Occupational Health Service****ZDRAVSTVENA ZAŠTITA RADNIKA**

Iz djelatnosti medicine rada za 2019. godinu izvješće je dostavilo 145 timova s punim i 11 timova s djelomičnim radnim vremenom, od toga su 142 tima s punim radnim vremenom i 9 timova s djelomičnim radnim vremenom imala ugovor s HZZO-om. U djelatnosti je prema godišnjim izvješćima radilo 156 specijalista medicine rada, 5 specijalista drugih specijalnosti i 6 doktora opće medicine (tablica 1). U Hrvatskoj je u 2019. prema podacima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (kolovoz 2020.) bilo prosječno 1.554.330 aktivnih osiguranika potencijalnih korisnika.

**PREVENTIVNI PREGLEDI U MEDICINI RADA**

U Hrvatskoj je u 2019. godini obavljeno ukupno 530.990 pregleda što je 3,9% manje u odnosu na prethodnu godinu (2018: 552.373). Od ukupnog broja pregleda 74%, odnosno 392.337 se odnosilo na preventivne preglede zaposlenih. U 2019. broj prethodnih pregleda smanjio se za 15,5%, broj periodičnih pregleda je ostao gotovo isti, a u porastu od 2,3% u odnosu na prethodnu godinu je broj sistematskih pregleda. U porastu je i broj konzilijarnih pregleda u svrhu ocjene radne sposobnosti (2019:1.274, 2018:1.190) dok je broj pregleda radi utvrđivanja profesionalne bolesti u padu (2019:180, 2018:220) (tablice 2., 3. i 4.).

Osim ovih poslova u djelatnosti medicine rada obavljeno je i 476 procjena rizika radnog mjesta, 836 obilaska radnog mjesta te 1.143 preventivna savjetovanja poslodavaca i radnika.

**OZLJEDE NA RADU**

U 2019. godini su se dogodile ukupno 18.138 ozljede na radu (15.079 na samom radnom mjestu) što je 3,2 % manje nego u prethodnoj godini. Ukupna stopa ozljeda na radu u 2019. bila je 1.325,05/100.000, a stopa ozljeda na samom radnom mjestu 1.101,60/100.000. Najrizičnije djelatnosti s obzirom na stopu ozljeda na samom radnom mjestu (bez ozljeda na putu do/s posla) u 2019. godine su: opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša (2.291,2/100.000); poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo (1.631,0/100.000); prerađivačka industrija (1.545,9/100.000); građevinarstvo (1.400,9/100.000); opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija (1.313,5/100.000) i djelatnost zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (1.274,4/100.000); (Tablica 7). Prema podacima iz prijava ozljeda na radu i izvješća Inspektorata rada Ministarstva rada i mirovinskog sustava u 2019. se dogodilo 48 smrtnih slučajeva na radu što je smanjenje za 4% u odnosu na prethodnu godinu (50 u 2018.) te je stopa povećana sa 3,50 na 3,51/100.000 aktivnih osiguranika. Od ukupnog broja smrtnih ozljeda 43 ih se dogodilo na radnom mjestu (3,08/100.000), a 5 na putu do/s posla. Najveći broj smrtnih ozljeda (bez ozljeda na putu do/s posla) bila je u građevinarstvu (12 slučajeva; 12,34/100.000); (Tablica 7a). U 2019. ukupno je prema podacima HZZO-a zbog ozljeda na radu i profesionalnih bolesti izgubljeno 824.728 ili 1% manje radnih dana u odnosu na prethodnu godinu.

Ekspozicijski incident je kontakt zdravstvenog ili nezdravstvenog radnika s krvlju ili tjelesnim tekućinama i tkivima pacijenata koji mogu sadržavati patogene koji se prenose krvlju i koji može uzrokovati zarazu, a koji se dogodi

tijekom obavljanja profesionalnih aktivnosti. Uključuje ubod, ozljedu oštrim predmetom koji je kontaminiran krvlju, tjelesnom tekućinom ili tkivom pacijenta, kontakt sluznice ili oštećene kože s krvlju ili drugom tjelesnom tekućinom ili tkivom, ugriz koji probija kožu.

**Ekspozicijski incidenti**

Ekspozicijski incidenti, vrlo rijetko za posljedicu imaju značajniju ozljedu pa se stoga veliki broj takvih ozljeda niti ne prijavljuje. Međutim, posljedično mogu rezultirati pojavom jedne od tzv. krvlju prenosivih bolesti. Do tih bolesti može doći u slučaju incidenata pri kojima je radnik izložen zaraženoj krvi ili tjelesnoj tekućini u kojoj se nalazi zaražena krv. Prijavlivanje ekspozicijskih incidenata od izuzetne je važnosti kako bi se u slučaju razvoja bolesti mogao povezati nastali incident s posljedičnom bolesti. Prema Pravilniku o načinu provođenja i mjerama zaštite radi sprječavanja ozljeda oštrim predmetima NN (39/2020), radnici su obvezni odmah prijaviti svaku ozljedu oštrim predmetom poslodavcu i/ili odgovornoj osobi i/ili osobi zaduženoj za zaštitu na radu, a poslodavac je o svakoj ozljedi oštrim predmetom obavezan obavijestiti Hrvatski zavod za javno zdravstvo u roku od mjesec dana od nastanka ekspozicijskog incidenta.

U 2019. god. prijavljeno je Službi za medicinu rada Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo 797. ekspozicijskih incidenata. Prosječni broj prijava mjesečno je 66. Najveći broj incidenata je zabilježen u bolnicama, čak 610 incidenata (77%) od ukupnog broja prijavljenih incidenata. Slijede Zavod za hitnu medicinu 36 prijavljenih incidenata (4,5%) te Domovi zdravlja s 26 (3,3%) zabilježena incidenata.

Najveći broj incidenata u bolnicama je zabilježen na odjelu kirurgije, 237 (30%), slijedi interna medicina s 105 (13%) prijavljenih incidenata, a na trećem mjestu po broju prijava je jedinica intenzivnog liječenja sa 66 (8%) prijavljena incidenta.

Gotovo polovica od ukupnog broja incidenata, njih 389 (48%) je zabilježena kod medicinskih sestara/tehničara, a četvrtina od ukupnog broja incidenata, 192 (24%) zabilježena je kod liječnika, zatim slijede spremačice/čistačice s 70 (8%) zabilježenih incidenata. Analiza podataka koji pokazuju koju vrstu incidenta je djelatnik u zdravstvenoj ustanovi doživio ukazuje da je polovica ukupnog broja incidenata, njih 406 (49%) bilo prijavljeno kao ubodi raznim vrstama igala. Znakovit je i relativno visok broj prijavljenih prskanja u oči i ostale dijelove tijela (tzv. incidenata bez oštrice) 80 zabilježenih incidenata što je 10% od ukupnog broja zaprimljenih prijava ekspozicijskih incidenata tijekom 2019.-te godine.

**PROFESIONALNE BOLESTI**

U 2019. godini priznato je 135 profesionalnih bolesti. Od toga se 76 priznatih profesionalnih bolesti (57%) odnosi na radnike oboljele od bolesti uzrokovanih izloženosti azbestu. Najveći broj profesionalnih bolesti zabilježen je u prerađivačkoj djelatnosti 75 (56%), u djelatnosti poljoprivrede šumarstva i ribarstva 25 (19%), djelatnosti građevinarstva 10 (7%) i u djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi 8 (6%). S obzirom na spol oboljelo je 99 muškaraca (73%) i 36 žena (27%). Ukupna stopa obolijevanja u 2019. je 9,86 na 100.000 aktivnih osiguranika. Najviša stopa profesionalnih bolesti s

obzirom na djelatnost, zabilježena je u djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva sa stopom od 49,43/100.000, u prerađivačkoj industriji 31,57/100.000, slijedi djelatnost rudarstvo i vađenje sa stopom od 23,98/100.000 i ostale uslužne djelatnosti sa stopom od 12,12/100.000. (Tablica 8). U 2019. godini najčešće priznate profesionalne bolesti su bolesti dišnog sustava uzrokovane azbestom 55 (41%), sindromi prenaprezanja uzrokovani kumulativnom traumom 26 (19%), profesionalne bolesti uzrokovane vibracijama koje se prenose na ruke 16 (12%), također 16 (12%) priznatih mezotelioma pleure i zarazne i parazitske bolesti uzrokovane radom u djelatnostima gdje je dokazan povećan rizik zaraze 8 (6%).

### OCCUPATIONAL HEALTH CARE

According to occupational medicine reports from 2019, 145 full-time and 11 part-time medical teams submitted their reports. The Occupational Medical Service employed 156 occupational medicine specialists, 5 other specialists and 6 GPs (Table 1). Croatia had 1,554,330 active insurees (potential users of health care services) in 2019.

### PREVENTIVE EXAMINATIONS IN OCCUPATIONAL MEDICAL SERVICE

In Croatia in 2019, a total of 530,990 examinations were performed, which is decrease of 3,87% compared to the year before (2018: 552,373). Of the overall number of examinations 74% or 392,337 were preventive examinations of working people. In 2019, the number of pre-employment examinations, as compared to the previous year, decreased by 15.5%, while the number of periodic examinations stayed almost the same. The number of outpatient specialist evaluations for the purpose of assessing work capability increased (2019: 1,274; 2018: 1,190) while the number of examinations for the purpose of diagnosing occupational diseases decreased (2019: 180; 2018: 220) (Tables 2, 3 and 4).

In addition to these activities, occupational medicine services carried out 476 risk assessments of the workplace, 836 tour of the workplaces and the 1,143 preventive consultations of employers and workers.

### ACCIDENTS AT WORK

Croatia in 2019. recorded a total of 18.138 notifications of accidents at work (15.079 excluding commuting accidents), which was 3,2% more than in 2018. The overall rate of accidents at work for 2019 was 1.325,05/100.000 (without commuting accidents 1.101,60/100.000). By branch of activity, the highest specific rates of accidents at the workplace in 2019 were associated with water supply, waste water disposal, waste management and environmental remediation (2.291,2/100.000); agriculture, forestry and fishing (1.631,0/100.000); manufacturing (1.545,9/100 000); construction (1.400,9/100.000); electricity, gas, steam and air conditioning supply (1.313,5/100.000) i human health and social work activities (1.274,4/100 000); (Table 7). In 2019, according to work-related injury notifications and reports by the Labor Inspectorate with the Ministry of Labor and Pension System, 48 work-related fatalities took place, (including commuting accidents) which is an decrease of 4% from the previous year (50 in 2018). The rate increased from 3,50 to 3,51/100,000. Of overall fatalities 43 (3,08/100,000) happened at the workplace, 5 on the way to/from work. The highest mortality rate was registered in construction (12 cases or

12,34/100,000). (Table 7a). In 2019. a total of 824.728 workdays were lost due to accidents at work and occupational diseases, which is 1% less than in previous year.

### Exposure incidents

An exposure incident is the contact of a healthcare or non-healthcare worker with the blood or bodily fluids and tissues of patients that may contain blood-borne pathogens and that may cause infection during occupational activities. It includes a stab injury, an injury with a sharp object contaminated with the patient's blood, bodily fluid or tissue, contact of the mucosa or damaged skin with blood or other bodily fluid or tissue, a bite that pierces the skin.

Exposure incidents very rarely cause injury, so a large number of such injuries are not even reported. However, consequently they can result in the appearance of blood-borne diseases. These diseases can occur in the case of incidents in which a worker is exposed to infected blood or bodily fluids. Reporting exposure incidents is important because when disease occurs we will be able to connect incident and disease. According to the Ordinance on the manner of implementation and protection measures to prevent sharp injuries NN (39/2020), workers are obliged to immediately report any injury with a sharp object to the employer and / or responsible person and / or person in charge of safety at work. The employer is obliged to notify the Croatian Institute of Public Health of any injury with a sharp object within one month from the day of the exposure incident.

In 2019. there were 797 exposure incidents reported to the Croatian Institute for Public Health. The average number of reports per month is 66. The highest number of incidents was reported in hospitals, 610 incidents, 77% of the total number of reported incidents. They are followed by the Institute for Emergency Medicine with 36 incidents (4.5%) and Health Care Centers with 26 (3.3%) incidents. The highest number of incidents in hospitals were reported in the Department of Surgery, 237 (30%), followed by the Department of Internal Medicine with 105 (13%), and then the Intensive Care Unit with 66 (8%) reported incidents.

Almost half of the total number of reported incidents, 389 (48%) were among nurses / technicians, and a quarter of the total number of incidents, 192 (24%) were among physicians, followed by cleaners with 70 (8%) reported incidents.

Half of the total number of incidents, 406 (49%), were result of stabbing with various types of needles.

A relatively high number of reported incidents 80 (10%) were caused by spraying into the eyes and other parts of the body (so-called bladeless incidents) which is 10 % of all reported exposure incidents during the 2019. year.

### OCCUPATIONAL DISEASES

In 2019, a total of 135 occupational diseases were reported, where of 76 (57 %) associated with asbestos. The majority of occupational diseases were documented in the manufacturing (75 cases or 56 %), agriculture, forestry and fishery (25 cases or 19 %), construction (10 or 7%) and human health and social work activities (8 cases or 6%). If analyzed by sex, 99 patients were men (73 %) and 36 women (27%). The overall morbidity rate for 2019 numbered 9,86 per 100,000 active insurees. The highest occupational disease rate according to economic activity was recorded in agriculture, forestry and fishery, with a rate of 49,43/100.000 the manufacturing 31,57/100.000, followed by mining and

extraction with the rate of 23,98/100.000, and other service sectors 12,12/100.000 (Table 8). The most common reported diagnoses were: asbestos related respiratory diseases (55 cases; 41%), overuse syndrome caused by cumulative trauma (26 cases; 19%) and diseases caused by effect of vibrations

on arms (16 cases; 12%), asbestos related mesotheliomas (16 cases; 12%) and infectious or parasitic diseases caused by work in professions proven to have a higher incidence of infection (8 cases; 6%)..

**Tablica - Table 1. Broj timova, zdravstvenih i nezdravstvenih djelatnika u djelatnosti MEDICINE RADA po županijama Hrvatske u 2019. godini - Number of teams, health professionals and administrative staff in Occupational Medical Service by county, Croatia 2019 Occupational Medical Service**

Županija	Broj timova		Doktori medicine			Med. sestre-tehn.		Psiholozi
	Puno r. v.	Djel. r. v.	Spec. MR.	Ostali spec.	Bez spec.	VSS	SSS	
	No. teams		Medical doctors			Nurses		
County	Full time	Part time	Occup. med. spec.	Other spec.	Non-spec.	College	High school	Psychologist
<b>HRVATSKA-CROATIA</b>	<b>145</b>	<b>11</b>	<b>156</b>	<b>5</b>	<b>6</b>	<b>41</b>	<b>191</b>	<b>39</b>
Grad Zagreb	41	2	43	0	1	8	54	18
Zagrebačka županija	3	2	4	0	0	0	6	2
Krapinsko-zagorska županija	3	2	5	0	0	0	5	1
Sisačko-moslavačka županija	4	0	4	0	0	0	6	1
Karlovačka županija	6	0	6	0	0	2	5	0
Varaždinska županija	4	0	4	2	0	1	5	0
Koprivničko-križevačka županija	2	0	2	0	0	0	4	0
Bjelovarsko-bilogorska županija	0	2	2	0	1	3	4	1
Primorsko-goranska županija	17	0	17	0	3	8	19	1
Ličko-senjska županija	1	0	1	0	0	0	1	1
Virovitičko-podravska županija	3	0	3	3	0	2	2	1
Požeško-slavonska županija	2	0	2	0	0	1	2	0
Brodsko-posavska županija	5	0	5	0	0	0	5	1
Zadarska županija	4	0	5	0	0	1	5	0
Osječko-baranjska županija	10	0	10	0	0	8	22	4
Šibensko-kninska županija	1	0	1	0	0	0	1	1
Vukovarsko-srijemska županija	4	0	4	0	0	0	4	1
Splitsko-dalmatinska županija	16	1	17	0	0	1	19	2
Istarska županija	11	1	12	0	0	1	13	0
Dubrovačko-neretvanska županija	4	1	5	0	1	1	4	3
Međimurska županija	4	0	4	0	0	4	5	1

**Tablica - Table 2. Preventivni pregledi u djelatnosti MEDICINE RADA po županijama Hrvatske u 2019. godini**  
 - Preventive examinations in Occupational Medical Service by county, Croatia 2019

Županija	Prethodni		Periodični pregledi					Sistematski	Ciljani	Kontrolni	Ostali	UKUPNO
	Ukupno	Od toga	Ukupno	Sposobni	Nespo-	Trajno	Nepo-					
	nesposobni	nesposobni	nesposobni	sposobni	sobni	nesp.	znato					
	Pre-employment examinations	Unfit	Periodic examinations	Fit	Unfit	Dis-abled	Unknown	General exam.	Targeted screening	Checkups exam.	TOTAL	
County	Total	Unfit	Total	Fit	Unfit	Dis-abled	Unknown	General exam.	Targeted screening	Checkups exam.	TOTAL	
<b>HRVATSKA-CROATIA</b>	<b>115.429</b>	<b>1.464</b>	<b>197.285</b>	<b>194.768</b>	<b>2.098</b>	<b>309</b>	<b>0</b>	<b>30.339</b>	<b>9.808</b>	<b>8.505</b>	<b>5.562</b>	<b>366.928</b>
Grad Zagreb	25.744	449	51.621	50.670	951	184	0	5.605	5.421	2.565	10	90.966
Zagrebačka županija	1.047	16	3.434	3.393	41	0	0	130	8	59	369	5.047
Krapinsko-zagorska županija	2.229	10	7.764	7.742	22	4	0	0	0	0	541	10.534
Sisačko-moslavačka županija	4.093	80	6.664	6.539	125	4	0	1.304	9	1.135	156	13.361
Karlovačka županija	4.319	38	7.229	7.108	121	0	0	135	278	174	213	12.348
Varaždinska županija	5.551	63	8.505	8.440	65	10	0	0	631	468	363	15.518
Koprivničko-križevačka županija	1.468	6	4.292	4.270	22	6	0	0	0	106	197	6.063
Bjelovarsko-bilogorska županija	4.389	2	7.882	7.878	4	4	0	0	0	0	0	12.271
Primorsko-goranska županija	14.549	215	21.581	21.383	173	22	0	7.652	643	1.944	262	46.631
Ličko-senjska županija	500	2	977	965	12	0	0	6	1.148	143	0	2.774
Virovitičko-podravaska županija	1.875	4	1.718	1.710	8	0	0	6	0	8	0	3.607
Požeško-slavonska županija	2.915	21	5.363	5.329	34	5	0	5	6	158	340	8.787
Brodsko-posavska županija	4.081	27	3.704	3.688	16	2	0	4.196	4	90	507	12.582
Zadarska županija	879	20	3.104	3.093	11	3	0	4.835	387	20	463	9.688
Osječko-baranjska županija	12.165	87	15.377	15.271	106	8	0	2.565	210	510	702	31.529
Šibensko-kninska županija	485	1	1.414	1.409	5	0	0	0	0	0	0	1.899
Vukovarsko-srijemska županija	2.434	19	4.341	4.309	32	20	0	0	0	125	0	6.900
Splitsko-dalmatinska županija	10.675	129	17.953	17.444	115	23	0	3.462	186	411	669	33.356
Istarska županija	8.086	167	12.068	11.906	162	3	0	278	255	483	446	21.616
Dubrovačko-neretvanska županija	3.584	81	6.105	6.051	54	11	0	25	14	62	148	9.938
Međimurska županija	4.361	27	6.189	6.170	19	0	0	135	608	44	176	11.513

**Tablica - Table 3. Posebni pregledi u djelatnosti MEDICINE RADA po županijama Hrvatske u 2019. godini**  
 - Specialized examinations in Occupational Medical Service by county, Croatia 2019

Županija	VOZAČI		POMORCI	ZRAKO-PLOVCI	UPIS U	OSTALO	SVEUKUPNO
	Profesionalci	Amateri					
	Professional	Drivers	Amateur	Seamen	Airmen	Craft school admission examin.	Other
<b>HRVATSKA-CROATIA</b>	<b>12.807</b>	<b>89.825</b>	<b>16.051</b>	<b>525</b>	<b>14.297</b>	<b>28.748</b>	<b>162.253</b>
Grad Zagreb	538	15.685	699	279	1.927	5.529	24.657
Zagrebačka županija	274	2.976	0	0	578	170	3.998
Krapinsko-zagorska županija	676	3.621	0	0	612	874	5.783
Sisačko-moslavačka županija	792	3.846	63	0	658	581	5.940
Karlovačka županija	462	2.847	4	1	618	141	4.073
Varaždinska županija	662	3.443	35	0	907	765	5.812
Koprivničko-križevačka županija	423	2.347	0	0	290	946	4.006
Bjelovarsko-bilogorska županija	18	3.154	0	0	272	116	3.560
Primorsko-goranska županija	1.554	7.573	5.553	71	1.005	2.276	18.032
Ličko-senjska županija	74	426	0	0	1	9	510
Virovitičko-podravaska županija	129	2.625	0	0	401	304	3.459
Požeško-slavonska županija	696	2.563	0	0	837	168	4.264
Brodsko-posavska županija	885	3.307	0	0	1.364	74	5.630
Zadarska županija	801	3.914	3.119	0	736	282	8.852
Osječko-baranjska županija	1.121	7.179	53	0	1.316	6.025	15.694
Šibensko-kninska županija	11	860	154	0	207	37	1.269
Vukovarsko-srijemska županija	165	2.354	15	0	540	159	3.233
Splitsko-dalmatinska županija	1.788	8.683	4.647	172	994	675	16.959
Istarska županija	693	6.302	353	2	525	6.772	14.647
Dubrovačko-neretvanska županija	674	3.206	1.356	0	132	2.673	8.041
Međimurska županija	371	2.914	0	0	377	172	3.834

**Tablica - Table 4. Konzilijarni pregledi u djelatnosti MEDICINE RADA po županijama Hrvatske u 2019. godini**  
 – *Specialist examinations in Occupational Medical Service by county, Croatia 2019*

Županija	Ocjena rad. sposobn. na zahtjev		Pregledi zbog profesion. bol		Pregledi drugih specijalista		Ocjena za invalidsku komisiju	
	Ukupno	Patol.	Ukup.	Patol.	Ukup.	Patol.	Ukup.	Patol.
County	<i>Work capacity ev. on demand</i>		<i>Examinations for occupational disease</i>		<i>Other specialist examinations</i>		<i>Disability commission evaluation</i>	
	Total	Patolog.	Total	Patolog.	Total	Patolog.	Total	Patolog.
<b>HRVATSKA-CROATIA</b>	<b>1.274</b>	<b>329</b>	<b>180</b>	<b>81</b>	<b>9.919</b>	<b>1.763</b>	<b>355</b>	<b>225</b>
Grad Zagreb	90	62	9	6	722	148	32	20
Zagrebačka županija	2	0	0	0	0	0	1	0
Krapinsko-zagorska županija	33	29	1	1	0	0	19	13
Sisačko-moslavačka županija	5	4	2	2	2	0	6	5
Karlovačka županija	4	0	2	0	1	0	2	0
Varaždinska županija	89	89	3	3	3.368	750	75	30
Koprivničko-križevačka županija	7	7	3	3	0	0	4	3
Bjelovarsko-bilogorska županija	0	0	0	0	0	0	0	0
Primorsko-goranska županija	40	29	16	10	63	0	29	27
Ličko-senjska županija	3	0	0	0	0	0	11	0
Virovitičko-podravaska županija	0	0	0	0	242	0	0	0
Požeško-slavonska županija	811	20	19	9	0	0	25	20
Brodsko-posavska županija	10	10	0	0	46	6	10	10
Zadarska županija	41	38	65	34	1.977	113	43	43
Osječko-baranjska županija	91	16	44	1	351	40	37	2
Šibensko-kninska županija	0	0	0	0	0	0	0	0
Vukovarsko-srijemska županija	0	0	0	0	57	0	0	0
Splitsko-dalmatinska županija	7	3	8	6	2.242	381	12	11
Istarska županija	27	20	8	6	688	229	9	7
Dubrovačko-neretvanska županija	1	1	0	0	160	96	40	34
Međimurska županija	13	1	0	0	0	0	0	0

**Tablica - Table 5. Funkcionalna dijagnostika u djelatnosti MEDICINE RADA po županijama Hrvatske u 2019. godini**  
 - *Functional diagnostic procedures in Occupational Medical Service by county, Croatia 2019*

Županija	EKG		AUDIOMETRIJA		ORTORETER		SPIROMETRIJA		OSTALO	
	Ukupno	Patol.	Ukupno	Patol.	Ukupno	Patol.	Ukupno	Patol.	Ukupno	Patol.
County	<i>EKG</i>		<i>Audiometry</i>		<i>Orthometry</i>		<i>Spirometry</i>		<i>Other</i>	
	Total	Patol.	Total	Patol.	Total	Patol.	Total	Patol.	Total	Patol.
<b>HRVATSKA-CROATIA</b>	<b>317.139</b>	<b>8.615</b>	<b>247.052</b>	<b>16.044</b>	<b>351.001</b>	<b>34.022</b>	<b>310.837</b>	<b>6.316</b>	<b>48.696</b>	<b>1.249</b>
Grad Zagreb	66.233	990	56.478	3.006	80.005	6.506	68.957	689	704	19
Zagrebačka županija	4.478	0	3.337	86	7.709	0	8.053	0	0	0
Krapinsko-zagorska županija	11.186	957	9.062	264	14.576	1.900	9.613	258	0	0
Sisačko-moslavačka županija	10.636	106	9.930	239	13.662	764	10.196	60	17	1
Karlovačka županija	12.968	224	7.687	1.564	8.692	828	12.169	138	45	0
Varaždinska županija	16.344	572	13.399	581	18.457	843	15.739	461	204	71
Koprivničko-križevačka županija	5.634	55	5.757	209	7.140	1.243	5.046	39	2.635	7
Bjelovarsko-bilogorska županija	3.314	0	3.314	0	3.314	0	3.344	0	0	0
Primorsko-goranska županija	31.275	913	23.521	4.164	28.664	5.255	31.004	855	1.128	60
Ličko-senjska županija	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Virovitičko-podravaska županija	7.924	0	6.969	0	9.130	0	7.997	0	4	0
Požeško-slavonska županija	9.791	92	6.396	298	11.110	482	7.601	84	1.645	4
Brodsko-posavska županija	9.179	517	5.345	1.564	14.018	4.422	6.678	2.210	122	0
Zadarska županija	11.872	682	5.838	302	12.492	693	10.461	368	11.409	939
Osječko-baranjska županija	32.311	1.361	18.941	743	23.374	1.922	33.703	214	18.612	26
Šibensko-kninska županija	1.547	0	1.547	0	1.547	0	1.577	0	0	0
Vukovarsko-srijemska županija	5.777	133	5.486	396	6.447	287	5.919	166	0	0
Splitsko-dalmatinska županija	25.248	791	21.809	303	33.710	2.480	23.080	187	6.081	56
Istarska županija	23.433	458	16.091	509	24.202	2.052	23.246	175	4.584	13
Dubrovačko-neretvanska županija	14.294	318	14.482	330	16.556	2.982	14.430	137	1.496	53
Međimurska županija	13.695	446	11.663	1.486	16.196	1.363	12.024	275	10	0

**Tablica - Table 6. Utvrđene bolesti ili stanja u djelatnosti MEDICINE RADA u Hrvatskoj u 2019. godini - Diseases and conditions diagnosed by the Occupational Medical Service, Croatia 2019**

Br/No	Naziv bolesti ili stanja / Name of disease or condition	Šifra/Code	≤21	22-45	46+	Ukupno - Total
1	Zarazne bolesti probavnog sustava	A00-A09	0	5	6	11
2	Tuberkuloza dišnih putova	A15-A16	0	5	5	10
3	Tuberkuloza drugih organa i milijama TBC	A17-A19	0	1	0	1
4	Druge bakterijske bolesti	A20-A49	1	9	9	19
8	Kandidijaza	B37	0	2	0	2
9	Helmintijaze	B65-B83	0	3	0	3
10	Ostale zarazne i parazitarne bolesti		21	115	135	271
<b>1</b>	<b>Međuzbroj za A00-B99</b>		<b>22</b>	<b>140</b>	<b>155</b>	<b>317</b>
11	Zloćudna novotvorina želuca	C16	0	1	18	19
12	Zloćudna novotvorina kolona i rektuma	C18-C20	0	14	93	107
13	Zloćudna novotvorina traheje, bronha i pluća	C33-C34	4	16	48	68
14	Zloćudni melanom kože	C43	2	5	30	37
15	Zloćudna novotvorina dojke	C50	1	23	81	105
16	Zloćudna novotvorina vrata maternice	C53	0	2	9	11
17	Zloćudne novotvorine limfnoga, hematopoetičnoga i srodnoga tkiva	C81-C96	8	31	65	104
18	Ostale zloćudne novotvorine		3	141	315	459
19	Novotvorine in situ i dobroćudne novotvorine nesigurne i nepoznate prirode	D00-D48	22	280	263	565
<b>2</b>	<b>Međuzbroj za C00-D48</b>		<b>40</b>	<b>513</b>	<b>922</b>	<b>1.475</b>
20	Anemije zbog nedostatka željeza	D50	122	990	893	2.005
21	Druge bolesti krvi i krvotvornih organa	D51-D77*	19	244	290	553
22	Neki poremećaji imunološkog sustava	D80-D89	6	43	91	140
<b>3</b>	<b>Međuzbroj za D50-D89</b>		<b>147</b>	<b>1.277</b>	<b>1.274</b>	<b>2.698</b>
23	Poremećaji štitnjače	E00-E07	194	1.332	1.464	2.990
24	Dijabetes melitus	E10-E14	155	1.618	4.984	6.757
25	Prekomjerna težina (debljina)	E65-E66	610	5.678	6.808	13.096
26	Ostale endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma		82	927	2.070	3.079
<b>4</b>	<b>Međuzbroj za E00-E90</b>		<b>1.041</b>	<b>9.555</b>	<b>15.326</b>	<b>25.922</b>
27	Demencija	F00-F03	1	53	382	436
28	Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja uzrokovani uzimanjem alkohola	F10	57	665	1.162	1.884
29	Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja uzrokovani uzimanjem droga i drugih psihoaktivnih tvari	F11-F19	126	1.228	519	1.873
30	Shizofrenija, shizotipni poremećaji i sumanutni poremećaji	F20-F29	37	390	296	723
31	Neuroze i afektivni poremećaji povezani sa stresom i somatoformni poremećaji	F40-F48	73	1.099	1.708	2.880
32	Mentalna retardacija	F70-F79	84	184	118	386
33	Ostali duševni poremećaji i poremećaji ponašanja		387	855	1.441	2.683
<b>5</b>	<b>Međuzbroj za F00-F99</b>		<b>765</b>	<b>4.474</b>	<b>5.626</b>	<b>10.865</b>
34	Ekstrapiramidalni i poremećaji kretanja	G20-G26	2	65	181	248
35	Epilepsija	G40-G41	155	514	296	965
36	Migrena i ostali sindromi glavobolje	G43-G44	99	481	466	1.046
37	Cerebralna paraliza i ostali paralični sindromi	G80-G83	16	51	64	131
38	Ostale bolesti živčanog sustava		27	312	647	986
<b>6</b>	<b>Međuzbroj za G00-G99</b>		<b>299</b>	<b>1.423</b>	<b>1.654</b>	<b>3.376</b>
39	Konjunktivitis	H10	56	149	180	385
40	Katarakta i druge bolesti leće	H25-H28	2	122	1.190	1.314
41	Glaukom	H40-H42	10	169	669	848
42	Strabizam	H49-H50	112	335	152	599
43	Poremećaji refrakcije i akomodacije	H52	2.922	11.676	16.971	31.569
44	Ostale bolesti oka i adneksa		1.679	8.348	11.351	21.378
<b>7</b>	<b>Međuzbroj za H00-H59</b>		<b>4.781</b>	<b>20.799</b>	<b>30.513</b>	<b>56.093</b>
45	Upala srednjeg uha i druge bolesti srednjeg uha i mastoida	H65-H75	20	116	159	295
46	Oštećenje sluha	H90-H91	253	3.736	8.232	12.221
47	Ostale bolesti uha i mastoidnog nastavka		99	3.193	5.977	9.269
<b>8</b>	<b>Međuzbroj za H60-H95</b>		<b>372</b>	<b>7.045</b>	<b>14.368</b>	<b>21.785</b>
48	Kronične reumatske srčane bolesti	I05-I09	7	86	247	340
49	Hipertenzivna bolest	I10-I15	121	4.597	15.201	19.919
50	Akutni infarkt miokarda	I21-I23	0	87	338	425
51	Druge ishemične bolesti srca	I20, I24-I25	0	97	604	701
52	Druge srčane bolesti	I26-I52*	97	700	1.606	2.403
53	Cerebrovaskularni inzult	I60-I64	3	153	857	1.013

Br/No	Naziv bolesti ili stanja / Name of disease or condition	Šifra/Code	≤21	22-45	46+	Ukupno - Total
54	Druge cerebrovaskularne bolesti	I65-I68	0	10	168	178
55	Posljedice cerebrovaskularne bolesti	I69	2	19	239	260
56	Ateroskleroza	I70	27	73	374	474
57	Embolija i tromboza vena	I80-I87	2	419	1.251	1.672
58	Ostale bolesti cirkulacijskog sustava		3	180	865	1.048
<b>9</b>	<b>Međuzbroj za I00-I99</b>		<b>262</b>	<b>6.421</b>	<b>21.750</b>	<b>28.433</b>
59	Akutne infekcije gornjega dišnog sustava	J00-J06	140	675	470	1.285
60	Pneumonija	J12-J18	4	11	46	61
61	Akutni bronhitis i akutni bronhiohilitis	J20-J21	19	109	224	352
62	Bronhitis, emfizem i druge kronične opstruktivne bolesti pluća	J40-J44, J47	52	285	650	987
63	Astma	J45-J46	260	607	568	1.435
64	Azbestoza	J61	0	1	21	22
65	Silikoza	J62	2	24	34	60
66	Ostale pneumonioze	J60, J63-J65	0	1	1	2
67	Bolesti uzrokovane organskim prašinama	J66-J67	0	6	32	38
68	Ostala stanja nastala kao poslj. udisanja kemikalija, plinova, para i drugih vanjskih tvari	J68-J70	0	13	11	24
69	Ostale bolesti dišnog sustava		282	740	579	1.601
<b>10</b>	<b>Međuzbroj za J00-J99</b>		<b>759</b>	<b>2.472</b>	<b>2.636</b>	<b>5.867</b>
70	Bolesti usne šupljine, žlijezda slinovnica i čeljusti	K00-K14	37	429	234	700
71	Vrijed želuca i dvanaesnika	K25-K27	3	81	185	269
72	Ingvinalna hernija	K40	14	75	159	248
73	Ostale hernije trbušne šupljine	K41-K46	2	98	235	335
74	Ciroza jetre	K74	2	90	193	285
75	Žučni kamenci i upala žučnjaka	K80-K81	3	226	426	655
76	Ostale bolesti probavnog sustava		56	977	1.195	2.228
<b>11</b>	<b>Međuzbroj za K00-K93</b>		<b>117</b>	<b>1.976</b>	<b>2.627</b>	<b>4.720</b>
77	Infekcije kože i potkožnoga tkiva	L00-L08	20	98	139	257
78	Alergijski kontaktni dermatitis	L23	30	101	102	233
79	Iritantni kontaktni dermatitis	L24	4	36	37	77
80	Drugi dermatitis i egzem	L20-L21, L25-	30	187	141	358
81	Urtikarija	L50	6	23	52	81
82	Poremećaji kože i potkožnih tkiva u vezi sa zračenjem	L55-L59	20	70	135	225
83	Ostale bolesti kože i potkožnoga tkiva		76	394	404	874
<b>12</b>	<b>Međuzbroj za L00-L99</b>		<b>186</b>	<b>909</b>	<b>1.010</b>	<b>2.105</b>
84	Reumatoidni artritis i druge upalne poliartropatije	M05-M14	21	188	611	820
85	Artroze	M15-M19	5	304	1.581	1.890
86	Bolesti sistemnoga vezivnoga tkiva	M30-M36	13	26	49	88
87	Kifoza, skolioza i lordoza	M40-M41	319	550	690	1.559
88	Ankilozantni spondilitis i druge spondilopatije	M45-M49	6	64	135	205
89	Bolesti intervertebralnih diskova	M50-M51	25	968	2.065	3.058
90	Bolesti mekih tkiva	M60-M79	13	189	659	861
91	Osteoporozna i osteomalacija	M80-M85	1	47	236	284
92	Ostale bolesti mišićno-koštanog sustava		184	1.615	3.133	4.932
<b>13</b>	<b>Međuzbroj za M00-M99</b>		<b>587</b>	<b>3.951</b>	<b>9.159</b>	<b>13.697</b>
93	Glomerulske bolesti bubrega	N00-N08	11	37	63	111
94	Tubulointersticijske bolesti bubrega	N10-N16	1	27	59	87
95	Bubrežna insuficijencija	N17-N19	7	41	133	181
96	Urolitijaza	N20-N23	10	170	277	457
97	Upala mokraćnog mjehura (cistitis)	N30	36	231	376	643
98	Druge bolesti urinarnog sustava	N25-N29,	8	34	129	171
99	Bolesti muških spolnih organa	N40-N51	4	47	437	488
100	Bolesti ženskih spolnih organa	N60-N98	6	42	84	132
<b>14</b>	<b>Međuzbroj za N00-N99</b>		<b>83</b>	<b>629</b>	<b>1.558</b>	<b>2.270</b>
102	Porodaj	O80-O84	21	280	2	303
103	Ostala stanja u trudnoći, porođaju i babinjama		0	3	0	3
<b>15</b>	<b>Međuzbroj za O00-O99</b>		<b>21</b>	<b>283</b>	<b>2</b>	<b>306</b>
104	Prirodene malformacije srca i krvožilnog sustava	Q20-Q28	30	59	29	118
105	Prirodene malformacije i deformacije mišićno-koštanog sustava	Q65-Q79	80	287	165	532
106	Ostale prirodne malformacije		157	178	157	492
<b>17</b>	<b>Međuzbroj za Q00-Q99</b>		<b>267</b>	<b>524</b>	<b>351</b>	<b>1.142</b>

Br/No	Naziv bolesti ili stanja / Name of disease or condition	Šifra/Code	≤21	22-45	46+	Ukupno - Total
107	Simptomi, znakovi, klinički i laboratorijski nalazi nesvrstani drugamo		374	2.370	2.798	5.542
<b>18</b>	<b>Međuzbroj za R00-R99</b>		<b>374</b>	<b>2.370</b>	<b>2.798</b>	<b>5.542</b>
108	Prijelomi	S()2	29	261	292	582
109	Dislokacije, uganuća i nategnuća	S()3	52	263	237	552
110	Intrakranijalna ozljeda	S06	0	6	15	21
111	Opekline i korozije	T20-T32	8	20	32	60
112	Otrovanja lijekovima i drugim biološkim tvarima	T36-T50	32	706	1.008	1.746
113	Toksičan učinak alkohola	T51	0	1	11	12
114	Toksičan učinak organskih otapala	T52	0	3	5	8
116	Toksičan učinak korozivnih tvari	T54	0	0	2	2
118	Toksičan učinak kovina	T56	0	0	4	4
119	Toksičan učinak drugih anorganskih tvari	T57	0	0	6	6
120	Toksičan učinak ugljičnog monoksida	T58	0	2	0	2
121	Toksičan učinak ostalih plinova, dimova i para	T59	52	313	229	594
124	Nespecifični učinci zračenja	T66	0	1	1	2
126	Učinci niske temperature	T68-T69	0	18	31	49
128	Učinci drugih vanjskih uzroka	T71-T78	0	2	14	16
129	Posljedice ozljeda, otrovanja i drugih djelovanja vanjskih uzroka	T90-T98	227	813	667	1.707
130	Ostale ozljede, otrovanja i djelovanja vanjskih uzroka		62	618	683	1.363
<b>19</b>	<b>Međuzbroj za S00-T98</b>		<b>462</b>	<b>3.027</b>	<b>3.237</b>	<b>6.726</b>
131	Osobe koje se koriste zdravstvenom službom radi pregleda i istraživanja	Z00-Z13	7.109	22.050	16.226	45.385
132	Infekcije HIV-om bez simptoma	Z21	0	0	2	2
133	Druge osobe s potencijalnom opasnošću po zdravlje zbog zaraznih bolesti	Z20, Z22-Z29	6	4	8	18
134	Osobe koje se koriste zdravstvenom službom radi specifičnih postupaka i njege	Z40-Z54	1	12	34	47
135	Problemi vezani uz zaposlenost i nezaposlenost	Z56	0	17	47	64
136	Izloženost rizičnim čimbenicima na radnome mjestu	Z57	514	1.016	893	2.423
137	Problemi uzrokovani fizikalnim čimbenicima okoliša	Z58	9	15	84	108
138	Osobe koje se koriste zdravstvenom službom radi drugih razloga	Z55, Z70-Z76	6.085	28.166	19.111	53.362
139	Ostali čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom		241	1.526	1.942	3.709
<b>21</b>	<b>Međuzbroj za Z00-Z99</b>		<b>13.965</b>	<b>52.806</b>	<b>38.347</b>	<b>105.118</b>
	<b>Ukupno bolesti i stanja</b>	<b>A00-Z99</b>	<b>24.550</b>	<b>120.594</b>	<b>153.313</b>	<b>298.457</b>
<b>Broj</b>	<b>Vanjski uzroci</b>	<b>Šifra</b>	<b>do 21.</b>	<b>22-45.</b>	<b>46 i više</b>	<b>Ukupno</b>
140	Prometne nezgode	V01-V99	3	45	59	107
141	Izloženost buci	W42	554	3.626	4.080	8.260
142	Izloženost vibracijama	W43	89	917	1.057	2.063
143	Izloženost ionizirajućem zračenju	W88	13	55	68	136
144	Izloženost neionizirajućem zračenju	W89-W90	18	95	57	170
145	Izloženost drugim čimbenicima okoliša	W91-W99	2	40	16	58
146	Namjerno nanesene ozljede	X85-Y09	0	1	3	4
147	Ratne ozljede	Y36	0	3	9	12
148	Ostali vanjski uzroci ozljeda i otrovanja		62	307	286	655
<b>20</b>	<b>Međuzbroj za V01-Y98</b>	<b>V01-Y98</b>	<b>741</b>	<b>5.089</b>	<b>5.635</b>	<b>11.465</b>



**Tablica - Table 7. OZLJEDE NA RADU TE STOPA NA 100.000 ZAPOSLENIH\*\* PO PODRUČJIMA DJELATNOSTI U 2019. GODINI\* – Work-related injuries and fatalities by economic sector and rate per 100,000 employees\*\*, Croatia 2019\***

PODRUČJA DJELATNOSTI - Economic sector		BROJ OZLJEDA – UKUPNO – Total	STOPA NA 100.000 ZAPOSLENIH U DJELATNOSTI - Rate per 100,000 employees in sector	BROJ OZLJEDA ISKLUČIVO NA POSLU – Accidents at work exclusively	STOPA NA 100.000 ZAPOSLENIH U DJELATNOSTI - Rate per 100,000 employees in sector
<b>UKUPNO A-S - Total</b>		<b>18.138</b>	<b>1.325,05</b>	<b>15.079</b>	<b>1.101,6</b>
<b>A</b>	Poljoprivred , šumarstvo i ribarstvo - <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	857	1.694,31	825	1.631,0
<b>B</b>	Rudarstvo i vađenje - <i>Mining and quarrying</i>	22	527,59	19	455,6
<b>C</b>	Prerađivačka industrija - <i>Manufacturing</i>	4.086	1.719,69	3.673	1.545,9
<b>D</b>	Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija - <i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	212	1.647,68	169	1.313,5
<b>E</b>	Opskrba vodom;uklanjanje otpadnih voda, Gospodarenje otpadom te djelatnosti Sanacije okoliša - <i>Water supply, sewerage, waste management and remediation activities</i>	617	2.533,44	558	2.291,2
<b>F</b>	Građevinarstvo – <i>Construction</i>	1.510	1.553,1	1.362	1.400,9
<b>G</b>	Tgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikala - <i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>	2.510	1.180,6	2.117	995,7
<b>H</b>	Prijevoz i skladištenje - <i>Transportation and storage</i>	1.065	1.326,5	902	1.123,5
<b>I</b>	Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane - <i>Accommodation and food service activities</i>	1.007	989,7	894	878,6
<b>J</b>	Informacije i komunikacije - <i>Information and communication</i>	220	580,1	146	385,0
<b>K</b>	Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja - <i>Financial and insurance activities</i>	447	1.184,9	291	771,4
<b>L</b>	Poslovanje nekretninama - <i>Real estate activities</i>	87	967,0	64	711,4
<b>M</b>	Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti - <i>Professional, scientific and technical activities</i>	439	616,0	335	470,1
<b>N</b>	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti - <i>Administrative and support service activities</i>	541	1.046,6	452	874,4
<b>O</b>	Javna uprava i obrana; obavezno socijalno osiguranje - <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	1.394	1.210,4	1.060	920,4
<b>P</b>	Obrazovanje – <i>Education</i>	883	788,8	610	544,9
<b>Q</b>	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi - <i>Human health and social work activities</i>	1.830	1.813,5	1.286	1.274,4
<b>R</b>	Umjetnost, zabava i rekreacija - <i>Arts, entertainment and recreation</i>	244	903,7	184	681,5
<b>S</b>	Ostale uslužne djelatnosti - <i>Other service activities</i>	157	475,7	123	372,7
<b>T</b>	Djelatnost kućanstva kao poslodavca; djelatnost kućanstva koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe - <i>Activities of households as employers; undifferentiated goods-and services-producing activities of households for own use</i>	2	96,1	2	96,1
<b>U</b>	Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela - <i>Activities of extraterritorial organisations and bodies</i>	1	0,0	0	0,0
	Ostalo i nepoznata djelatnost – <i>Other and unknown</i>	0	0	0	0

Izvor podataka: \*Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, \*\*Državni zavod za statistiku  
Source of informations: \*Croatian Health Insurance Fund, \*\*Croatian bureau of statistics

**Tablica - Table 7. a OZLJEDE NA RADU SA SMRTNIM ISHODOM TE STOPA NA 100.000 ZAPOSLENIH\*\* PO PODRUČJIMA DJELATNOSTI U 2019. GODINI\*** – *Work-related fatalities by economic sector and rate per 100,000 employees\*\*, Croatia 2019\**

PODRUČJA DJELATNOSTI - Economic sector		BROJ OZLJEDA – UKUPNO – Total	STOPA NA 100.000 ZAPOSLENIH U DJELATNOSTI - Rate per 100,000 employees in sector	BROJ OZLJEDA ISKLUČIVO NA POSLU – Accidents at work exclusively	STOPA NA 100.000 ZAPOSLENIH U DJELATNOSTI - Rate per 100,000 employees in sector
UKUPNO A-S - Total		48	3,51	43	3,14
<b>A</b>	Poljoprivred , šumarstvo i ribarstvo - <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	2	3,95	2	3,95
<b>B</b>	Rudarstvo i vađenje - <i>Mining and quarrying</i>	0	0	0	0
<b>C</b>	Prerađivačka industrija - <i>Manufacturing</i>	7	2,95	7	2,95
<b>D</b>	Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija - <i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	3	23,32	3	23,32
<b>E</b>	Opskrba vodom;uklanjanje otpadnih voda, Gospodarenje otpadom te djelatnosti Sanacije okoliša - <i>Water supply, sewerage, waste management and remediation activities</i>	1	4,11	1	4,11
<b>F</b>	Građevinarstvo – <i>Construction</i>	12	12,34	12	12,34
<b>G</b>	Tgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikala - <i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>	4	1,88	3	1,41
<b>H</b>	Prijevoz i skladištenje - <i>Transportation and storage</i>	5	6,23	3	3,74
<b>I</b>	Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane - <i>Accommodation and food service activities</i>	0	0,00	0	0,00
<b>J</b>	Informacije i komunikacije - <i>Information and communication</i>	0	0,00	0	0,00
<b>K</b>	Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja - <i>Financial and insurance activities</i>	0	0	0	0
<b>L</b>	Poslovanje nekretninama - <i>Real estate activities</i>	0	0	0	0
<b>M</b>	Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti - <i>Professional, scientific and technical activities</i>	2	2,81	2	2,81
<b>N</b>	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti - <i>Administrative and support service activities</i>	0	0	0	0
<b>O</b>	Javna uprava i obrana; obavezno socijalno osiguranje - <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	4	3,47	3	2,6
<b>P</b>	Obrazovanje – <i>Education</i>	2	1,79	2	1,79
<b>Q</b>	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi - <i>Human health and social work activities</i>	6	5,95	5	4,95
<b>R</b>	Umjetnost, zabava i rekreacija - <i>Arts, entertainment and recreation</i>	0	0	0	0
<b>S</b>	Ostale uslužne djelatnosti - <i>Other service activities</i>	0	0	0	0
<b>T</b>	Djelatnost kućanstva kao poslodavca; djelatnost kućanstva koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe - <i>Activities of households as employers; undifferentiated goods- and services-producing activities of households for own use</i>	0	0	0	0
<b>U</b>	Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela - <i>Activities of extraterritorial organisations and bodies</i>	0	0	0	0
	Ostalo i nepoznata djelatnost – <i>Other and unknown</i>	0	0	0	0

Izvor podataka: \*Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, \*\*Državni zavod za statistiku  
Source of informations: \*Croatian Health Insurance Fund, \*\*Croatian bureau of statistics

**Tablica - Table 8. BROJ PRIJAVA PROFESIONALNIH BOLESTI TE STOPA NA 100.000 AKTIVNIH OSIGURANIKA PO PODRUČJIMA DJELATNOSTI U 2019. GODINI\*** – *Number of occupational disease notifications by economic sector and rate per 100,000 employees, Croatia 2019\**

PODRUČJA DJELATNOSTI - <i>Economic sector</i>		Broj prijava profesionalnih bolesti - <i>No. notifications</i>	Stopa na 100.000 aktivnih osiguranika u djelatnosti – <i>Rate per 100,000</i>
UKUPNO A-S - <i>Total</i>		135	9,86
A	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo - <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	25	49,43
B	Rudarstvo i vađenje - <i>Mining and quarrying</i>	1	23,98
C	Prerađivačka industrija - <i>Manufacturing</i>	75	31,57
D	Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija - <i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	0	0
E	Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša - <i>Water supply, sewerage, waste management and remediation activities</i>	0	0
F	Gradevinarstvo – <i>Construction</i>	10	10,29
G	Tgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikala - <i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>	1	0,47
H	Prijevoz i skladištenje - <i>Transportation and storage</i>	3	3,74
I	Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane - <i>Accommodation and food service activities</i>	1	0,98
J	Informacije i komunikacije - <i>Information and communication</i>	3	7,91
K	Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja - <i>Financial and insurance activities</i>	2	5,3
L	Poslovanje nekretninama - <i>Real estate activities</i>	0	0
M	Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti - <i>Professional, scientific and technical activities</i>	0	0
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti - <i>Administrative and support service activities</i>	0	0
O	Javna uprava i obrana; obavezno socijalno osiguranje - <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	1	0,87
P	Obrazovanje – <i>Education</i>	1	0,89
Q	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi - <i>Human health and social work activities</i>	8	7,93
R	Umjetnost, zabava i rekreacija - <i>Arts, entertainment and recreation</i>	0	0
S	Ostale uslužne djelatnosti - <i>Other service activities</i>	4	12,12
T	Djelatnost kućanstva kao poslodavca; djelatnost kućanstva koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe - <i>Activities of households as employers; undifferentiated goods- and services-producing activities of households for own use</i>	0	0
U	Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela - <i>Activities of extraterritorial organisations and bodies</i>	0	0

\* Izvor podataka: HZJZ, Služba za medicinu rada

\* *Source of informations: Croatian Institute of Public Health, Department of Occupational Health*

**DJELATNOST ZDRAVSTVENE ZAŠTITE ŽENA - Women's Health Service**

U 2019. godini u skrbi ginekologa u primarnoj zdravstvenoj zaštiti je bilo 1.704.990 žena. Od ukupnog broja žena koje su izabrale svog ginekologa u primarnoj zdravstvenoj zaštiti njih 524.218 ili 30,8% je u 2019. godini koristilo zdravstvenu zaštitu (32,6% u 2018.) (tablica 1). Prema procjeni stanovništva Državnog zavoda za statistiku iz 2019. godine, u Hrvatskoj je živjelo 2.094.569 žena s udjelom od 51,5% u ukupnom stanovništvu. Broj žena starijih od 15 godina koje su potencijalne korisnice (1.810.475) kao i broj žena fertile dobi (860.469, odnosno 41,1%) je u padu u odnosu na prethodne godine.

U djelatnosti zdravstvene zaštite žena u 2019. godini ukupno je, ugovorno s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje (HZZO), radilo 253 tima puno i 14 djelomično radno vrijeme. U usporedbi s 2018. godinom broj ugovornih timova s punim radnim vremenom smanjen je za 6, a s djelomičnim radnim vremenom povećan je za 2. Istovremeno se broj timova u ordinacijama privatne prakse bez ugovora s HZZO-om smanjio za 12 u punom radnom vremenu te za 2 u djelomičnom radnom vremenu (tablice 1 i 1a).

U primarnoj zdravstvenoj zaštiti žena posebice se prati zaštita trudnica. Broj pregleda po trudnici se znatno razlikuje po županijama te je u 2019. godini prosjek na razini cijele Hrvatske bio 7,4 pregleda po trudnici (7,5 u 2018.). Pri tome je potrebno uzeti u obzir činjenicu da određen broj trudnica, posebice onih s rizičnom trudnoćom zdravstvenu zaštitu ostvaruje u specijalističko-konzilijarnoj i bolničkoj zdravstvenoj zaštiti. Tijekom 2019. godine utvrđeno je ukupno 26.426 patoloških stanja u trudnoći, što je smanjenje od 5,9% u odnosu na 2018. godinu (28.080). Najveći broj patoloških stanja zabilježen je u trudnoći do 3 mjeseca.

Prema izvješćima ordinacija primarne zdravstvene zaštite žena u 2019. godini (ugovorne i neugovorne) posjeti u svrhu planiranja obitelji u Hrvatskoj su u porastu u odnosu na prethodnu godinu. U 2019. godini zabilježeno je 99.318 posjeta u svrhu planiranja obitelji i/ili propisavanja jednog od kontracepcijskih sredstava što je za 10,2% više u odnosu na prethodnu godinu (90.140). Najčešće su propisivani oralni kontraceptivi 76,1% i intrauterini ulošci 16,4%. (tablica 3 i 3a).

U 2019. godini obavljeno je 463.711 preventivnih pregleda u primarnoj zdravstvenoj zaštiti žena (ugovorne i neugovorne ordinacije), stopa 538,9/1.000 žena fertile dobi što je smanjenje u odnosu na prethodnu godinu (553,3/1.000). Najveći broj preventivnih pregleda odnosi se na sistematske ginekološke preglede 61,4%. U 2019. godini u zdravstvenoj zaštiti žena obavljeno je 34.017 preventivnih pregleda dojki od čega je bilo 8,1% onih s patološkim nalazom (smanjenje u odnosu na prethodnu 2018. godinu u kojoj je udio patoloških nalaza bio 10,5%). U 2019. godini je uzeto 360.659 uzoraka za PAPA testove. Od ukupnog broja PAPA testova 9,8% bilo je patoloških (2018:9,0%) (tablica 4 i 4a).

Najčešći razlozi zbog kojih su žene dolazile u ginekološku ordinaciju i koristile usluge izabranog ginekologa u primarnoj zdravstvenoj zaštiti žena u 2019. godini nisu se mijenjali u odnosu na protekle godine i to su najčešće bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa s udjelom od 47,3%, drugi čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom 32,4%, trudnoća, porođaj i babinje

9,1%, novotvorine 6,1%, te zarazne i parazitarne bolesti 3,0%. Od najčešćih bolesti i stanja u 2019. godini na prvom su mjestu druge upalne bolesti ženskih zdjelčnih organa te nadzor nad normalnom trudnoćom 9,0%, menopauzalni i drugi perimenopauzalni poremećaji 8,9%, postupci u vezi sa sprečavanjem neželjene trudnoće 8,4% te poremećaji menstruacije 7,0%.

In 2019, the gynecologists in primary health care covered a total of 1,704,990 women. Of said overall number choosing their gynecologist of choice in primary health care, 524,218 or 30.8% used the services in question (Table 1). According to the CBS Appraisal for 2019, Croatia had a female population of 2,094,569 with a share of 51.5% in overall population. The number of women over 15 who are potential users of said health care (1,810,475), and the number of women at their fertile age (860,469 or 41.19%), is on the downfall.

In 2019, 253 full-time and 14 part-time teams were contracted by the Croatian Health Insurance Fund (HZZO). Compared to 2018, the number of full-time teams decreased by 6, and the number of part-time teams increased by 2. Parallely, the number of non-contracted full-time teams in private practices decreased for 12, and the number of part-time teams decreased by 2 (Tables 1 and 1a).

In Women's Health Care special attention is given to the monitoring of pregnant women. The number of examinations per pregnant women varies substantially from county to county, and the national average for 2019 was 7,4 examinations per pregnant woman (7,5 in 2018). One should keep in mind that a certain number of pregnant women, in particular those with high-risk pregnancies, realize their health care in specialized outpatient clinicals hospitals. A total of 26,426 pathological conditions in pregnancies were diagnosed in 2019, which constitutes an 5.9% decrease from 2018 (28,080). The majority of said pathological conditions were diagnosed in pregnancies at the stage up to 3 months.

According to the reports by the women's primary health care practices in 2019 (both contractual and non-contractual), visits for the purpose of family planning are decreasing compared to 2018. In 2018, there was 99,318 visits for the purpose of family planning and/or prescribing birth control, an increase of 10,2% compared to 2018 (90,140). The most commonly prescribed were oral contraceptives 76.1% and intrauterine device 16.4% (Tables 3 and 3a).

In 2019, a total of 463,711 preventive examinations were performed in women's primary health care (both contractual and non-contractual offices), rate 538.9/1,000 women at their fertile age, representing an decrease as opposed to the year before (553.3/1.000). The largest number of preventive examinations were associated with general gynecologic exams 61.4%. In 2019, there were 34,017 preventive breast exams documented, where of 8.1% resulted in pathologic findings, decrease compared to 2018 (10.5%). In 2019, 360,659 PAP smears were taken. Of the overall PAP smears, 9.8% had a pathologic outcome (9.0% in 2018) (Tables 4 and 4a).

In 2019, the order and share of recorded groups of diseases and conditions in Women's Health Service did not change dramatically compared to 2018, and were as follows: other

diseases of the genitourinary system 47.3%, factors influencing health status and contact with health services 32.4%, pregnancy, childbirth and the puerperium 9.1%, neoplasms 6.1%, and infectious and parasitic diseases 3.0%. The most common diseases and conditions in 2019 were:

other inflammatory diseases of female pelvic organs and supervision of normal pregnancy 9.0%, menopausal and other perimenopausal disorders 8.9% followed by contraceptive management 8.4% and menstrual disorder 7.0%.

**Tablica - Table 1. Broj timova, zdravstvenih djelatnika, broj žena u skrbi, broj korisnika zdravstvene zaštite, broj posjeta i broj pregleda u djelatnosti ZDRAVSTVENE ZAŠTITE ŽENA po županijama Hrvatske u 2019. godini - zdravstvene ustanove i ordinacije s ugovorom HZZO - Number of teams, health professionals, women in care, persons receiving medical care, visits and examinations in the Women's Health Service by county, Croatia 2019 – health facilities and medical offices contracted by the HZZO**

Županija	Broj timova			Zdravstveni djelatnici					Broj žena u skrbi	Koristilo zdravst. zaštitu	Broj posjeta	Broj pregleda
	Puno radno vrijeme	Djel. rad. vrij.	Doktori medicine	Spec. gineko-lozi	Ost. specijalisti	VŠS	SSS	NSS				
County	No. teams		Health workers					No. women in care	No. women receiving care	No. visits	No. examinations	
	Full timer	Part timer	Medical doctors	Spec. gynecologists	Other specialists	Jun. coll. ed.	High sch. ed.	Semi skilled				
<b>HRVATSKA-CROATIA</b>	<b>253</b>	<b>14</b>	<b>0</b>	<b>264</b>	<b>0</b>	<b>11</b>	<b>254</b>	<b>0</b>	<b>1.704.990</b>	<b>524.218</b>	<b>1.672.609</b>	<b>926.327</b>
Grad Zagreb	52	0	0	52	0	0	52	0	400.073	120.325	368.448	198.885
Zagrebačka	16	1	0	17	0	0	17	0	122.698	38.159	141.562	54.212
Krapinsko-zagorska	8	2	0	10	0	0	10	0	48.119	13.705	62.877	40.513
Sisačko-moslavačka	10	3	0	10	0	0	11	0	67.318	21.240	74.350	41.797
Karlovačka	11	0	0	11	0	0	11	0	58.339	16.942	49.635	22.325
Varaždinska	9	0	0	9	0	1	8	0	65.433	21.272	75.655	39.176
Koprivničko-križevačka	7	0	0	7	0	0	7	0	42.665	12.621	41.353	23.565
Bjelovarsko-bilogorska	8	0	0	8	0	1	7	0	50.212	13.550	47.235	29.844
Primorsko-goranska	19	1	0	20	0	4	16	0	132.855	38.569	103.877	69.650
Ličko-senjska	4	1	0	5	0	0	5	0	12.359	3.603	12.819	8.532
Virovitičko-podravska	6	0	0	6	0	0	6	0	34.801	10.484	35.426	23.761
Požeško-slavonska	4	0	0	4	0	1	3	0	20.099	5.429	19.660	6.608
Brodsko-posavska	8	0	0	8	0	0	8	0	57.135	16.287	49.874	37.864
Zadarska	8	1	0	9	0	1	8	0	56.596	17.366	67.729	35.867
Osječko-baranjska	19	0	0	19	0	0	19	0	127.642	38.927	122.210	77.044
Šibensko-kninska	4	0	0	4	0	0	4	0	20.613	6.817	24.175	10.822
Vukovarsko-srijemska	9	0	0	9	0	0	9	0	63.040	21.939	55.378	37.578
Splitsko-dalmatinska	26	0	0	26	0	1	25	0	143.071	46.567	138.726	61.640
Istarska	13	2	0	15	0	0	15	0	89.779	31.247	83.250	44.685
Dubrovačko-neretvanska	6	3	0	9	0	1	8	0	48.837	12.759	46.548	23.151
Međimurska	6	0	0	6	0	1	5	0	43.306	16.410	51.822	38.808

**Tablica - Table 1a. Broj timova, zdravstvenih djelatnika, broj žena u skrbi, broj korisnika zdravstvene zaštite, broj posjeta i broj pregleda u djelatnosti ZDRAVSTVENE ZAŠTITE ŽENA po županijama Hrvatske u 2019. godini - zdravstvene ustanove i ordinacije bez ugovora s HZZO - Number of teams, health professionals, women in care, persons receiving medical care, visits and examinations in the Women's Health Service by county, Croatia 2019 - health facilities and medical offices not contracted by the HZZO**

Županija	Broj timova			Zdravstveni djelatnici					Koristilo zdravst. zaštitu	Broj posjeta	Broj pregleda
	Puno radno vrijeme	Djel. rad. vrij.	Doktori medicine	Spec. gineko-lozi	Ost. specijalisti	VŠS	SSS	NSS			
County	No. teams		Health workers					No. women receiving care	No. visits	No. examinations	
	Full timer	Part timer	Medical doctors	Spec. gynecologists	Other specialists	Jun. coll. ed.	High sch. ed.	Semi skilled			
<b>HRVATSKA-CROATIA</b>	<b>30</b>	<b>5</b>	<b>0</b>	<b>35</b>	<b>0</b>	<b>2</b>	<b>33</b>	<b>0</b>	<b>33.659</b>	<b>64.101</b>	<b>52.557</b>
Grad Zagreb	8	0	0	8	0	1	7	0	26.201	16.260	12.562
Krapinsko-zagorska	2	0	0	2	0	0	2	0	3.531	3.953	3.756
Sisačko-moslavačka	1	0	0	1	0	0	1	0	184	185	169
Varaždinska	0	1	0	1	0	0	1	0	251	337	312
Koprivničko-križevačka	1	0	0	1	0	0	1	0	881	1.221	1.221
Bjelovarsko-bilogorska	2	0	0	2	0	0	2	0	0	4.904	2.532
Zadarska	6	3	0	9	0	1	8	0	0	20.580	19.226
Osječko-baranjska	2	0	0	2	0	0	2	0	2.611	2.718	2.563
Šibensko-kninska	1	1	0	2	0	0	2	0	0	3.332	3.309
Splitsko-dalmatinska	1	0	0	1	0	0	1	0	0	1.590	1.428
Istarska	4	0	0	4	0	0	4	0	0	7.591	4.049
Dubrovačko-neretvanska	2	0	0	2	0	0	2	0	0	1.430	1.430

**Tablica - Table 2. Broj posjeta trudnica te broj utvrđenih patoloških stanja u trudnoći prema visini trudnoće u djelatnosti ZDRAVSTVENE ZAŠTITE ŽENA po županijama Hrvatske u 2019. godini - zdravstvene ustanove i ordinacije s ugovorom HZZO - Number of visits by pregnant women and pathological findings in the Women's Health Service by stage of pregnancy and county, Croatia 2019 - health facilities and medical offices contracted by the HZZO**

Županija	PRVI POSJETI					PATOLOŠKA STANJA			
	do 3. mj. trudn.	4.-6. mj. trudn.	7. i više mj. trudn.	Ponovni posjeti	Ukupno posjeta	do 3. mj. trudn.	4.-6. mj. trudn.	7. i više mj. trudn.	Ukupno
County	First visits			Repeat visits	Total visits	Pathological conditions			
	up to 3rd mo. pregn.	4-6 mo. pregn.	7th mo. and + pregn.			up to 3rd mo. pregn.	4-6 mo. pregn.	7th mo. and + pregn.	Total
<b>HRVATSKA-CROATIA</b>	<b>31.258</b>	<b>4.411</b>	<b>2.964</b>	<b>230.579</b>	<b>269.212</b>	<b>12.342</b>	<b>7.719</b>	<b>5.344</b>	<b>25.405</b>
Grad Zagreb	4.843	471	449	31.676	37.439	1.144	1.708	1.450	4.302
Zagrebačka	2.724	311	471	15.502	19.008	1.226	797	457	2.480
Krapinsko-zagorska	1.419	63	15	7.817	9.314	1.017	429	213	1.659
Sisačko-moslavačka	1.402	175	76	11.914	13.567	626	402	193	1.221
Karlovačka	592	52	13	6.931	7.588	143	151	115	409
Varaždinska	1.538	226	248	11.818	13.830	874	379	342	1.595
Koprivničko-križevačka	639	214	111	4.530	5.494	229	75	49	353
Bjelovarsko-bilogorska	793	133	91	7.163	8.180	148	92	44	284
Primorsko-goranska	2.717	253	90	25.113	28.173	1.835	290	130	2.255
Ličko-senjska	239	25	16	2.259	2.539	148	116	90	354
Virovitičko-podravska	895	178	118	3.933	5.124	639	523	653	1.815
Požeško-slavonska	620	130	49	3.482	4.281	121	58	22	201
Brodsko-posavska	1.136	187	96	8.228	9.647	268	139	60	467
Zadarska	903	61	17	7.086	8.067	560	451	156	1.167
Osječko-baranjska	1.870	235	75	17.627	19.807	442	154	93	689
Šibensko-kninska	417	57	32	2.711	3.217	38	36	22	96
Vukovarsko-srijemska	1.269	239	81	9.974	11.563	528	210	64	802
Splitsko-dalmatinska	3.398	579	524	22.349	26.850	1.285	846	525	2.656
Istarska	1.649	209	55	13.199	15.112	243	391	274	908
Dubrovačko-neretvanska	1.377	341	214	9.826	11.758	436	225	160	821
Međimurska	818	272	123	7.441	8.654	392	247	232	871

**Tablica - Table 2a. Broj posjeta trudnica te broj utvrđenih patoloških stanja u trudnoći prema visini trudnoće u djelatnosti ZDRAVSTVENE ZAŠTITE ŽENA po županijama Hrvatske u 2019. godini - zdravstvene ustanove i ordinacije bez ugovora s HZZO - Number of visits by pregnant women and pathological findings in the Women's Health Service by stage of pregnancy and county, Croatia 2019 - health facilities and medical offices not contracted by the HZZO**

Županija	PRVI POSJETI					PATOLOŠKA STANJA			
	do 3. mj. trudn.	4.-6. mj. trudn.	7. i više mj. trudn.	Ponovni posjeti	Ukupno posjeta	do 3. mj. trudn.	4.-6. mj. trudn.	7. i više mj. trudn.	Ukupno
County	First visits			Repeat visits	Total visits	Pathological conditions			
	up to 3rd mo. pregn.	4-6 mo. pregn.	7th mo. and + pregn.			up to 3rd mo. pregn.	4-6 mo. pregn.	7th mo. and + pregn.	Total
<b>HRVATSKA-CROATIA</b>	<b>2.856</b>	<b>833</b>	<b>449</b>	<b>13.133</b>	<b>17.271</b>	<b>660</b>	<b>204</b>	<b>157</b>	<b>1.021</b>
Grad Zagreb	404	151	108	1.685	2.348	43	7	16	66
Krapinsko-zagorska	424	196	110	1.460	2.190	124	78	35	237
Sisačko-moslavačka	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Varaždinska	6	3	1	7	17	2	0	0	2
Koprivničko-križevačka	18	0	0	99	117	16	0	0	16
Bjelovarsko-bilogorska	261	81	43	120	505	53	32	24	109
Zadarska	700	49	15	6.992	7.756	214	29	25	268
Osječko-baranjska	95	47	13	995	1.150	48	18	31	97
Šibensko-kninska	153	12	4	1	170	5	0	0	5
Splitsko-dalmatinska	497	102	36	578	1.213	49	16	0	65
Istarska	220	185	113	739	1.257	88	17	18	123
Dubrovačko-neretvanska	78	7	6	457	548	18	7	8	33

**Tablica - Table 3. Posjeti zbog planiranja obitelji i prepisana kontracepcijska sredstva u djelatnosti ZDRAVSTVENE ZAŠTITE ŽENA po županijama Hrvatske u 2019. godini - zdravstvene ustanove i ordinacije s ugovorom HZZO - Number of visits for family planning and perscription of birth control in Women's Health Service by county, Croatia 2019 – health facilities and medical offices contracted by the HZZO**

ŽUPANIJA	POSJETI ZBOG PLANIRANJA OBITELJI /DOB ŽENA - GODINA/							PREPISANA KONTRACENCIJSKA SREDSTVA					
	<16	16-19	20-29	30-39	40-49	50 i v.	Posjeti ukupno	od toga prvi	Oralna	Intra- uterina	Dija- frag.	Druga lokalna	Drugi oblici
	No. visits for family planning /woman's age - years/							Contraceptives prescribed					
County	<16	16-19	20-29	30-39	40-49	50 and over	Visits total	First	Oral	Intra- uterine	Dia- fragm	Other local	Other
<b>HRVATSKA-CROATIA</b>	<b>273</b>	<b>5.342</b>	<b>37.316</b>	<b>30.187</b>	<b>14.503</b>	<b>8.295</b>	<b>95.916</b>	<b>46.032</b>	<b>64.220</b>	<b>13.678</b>	<b>177</b>	<b>2.717</b>	<b>3.520</b>
Grad Zagreb	34	966	8.995	6.612	2.460	2.216	21.283	11.198	12.256	3.910	0	618	845
Zagrebačka	18	401	2.536	2.152	1.362	841	7.310	3.423	4.417	507	0	57	45
Krapinsko-zagorska	8	178	1.397	1.125	307	26	3.041	574	1.964	227	0	0	12
Sisačko-moslavačka	80	518	2.974	2.572	1.648	1.722	9.514	4.047	3.695	690	0	349	39
Karlovačka	2	203	905	775	393	91	2.369	1.091	1.100	235	0	10	18
Varaždinska	0	127	1.549	1.069	407	0	3.152	1.274	4.227	1.157	55	0	22
Koprivničko-križevačka	5	133	519	472	154	4	1.287	411	1.734	161	0	0	26
Bjelovarsko-bilogorska	4	313	1.798	1.361	836	283	4.595	2.931	2.245	456	0	101	1.004
Primorsko-goranska	14	391	2.803	2.435	1.277	650	7.570	3.700	2.613	661	0	322	192
Ličko-senjska	1	26	266	260	88	11	652	522	408	102	0	4	17
Virovitičko-podravska	30	177	1.132	937	612	294	3.182	2.310	2.025	167	0	24	13
Požeško-slavonska	7	48	504	500	203	28	1.290	474	501	3	0	0	11
Brodsko-posavska	1	103	718	935	341	50	2.148	849	2.495	200	0	143	45
Zadarska	0	22	204	391	134	1	752	166	1.108	95	0	0	1
Osječko-baranjska	37	779	5.132	3.897	1.983	1.217	13.045	7.467	3.993	1.943	2	773	154
Šibensko-kninska	0	6	62	32	12	0	112	99	1.115	29	0	0	0
Vukovarsko-srijemska	4	62	546	359	141	73	1.185	706	1.430	393	26	20	9
Splitsko-dalmatinska	14	214	1.849	1.521	897	211	4.706	1.649	3.450	301	0	18	201
Istarska	4	315	1.879	1.923	976	511	5.608	2.331	6.584	1.143	94	243	752
Dubrovačko-neretvanska	1	56	300	186	42	8	593	119	772	63	0	34	3
Međimurska	9	304	1.248	673	230	58	2.522	691	6.088	1.235	0	1	111

**Tablica - Table 3a. Posjeti zbog planiranja obitelji i prepisana kontracepcijska sredstva u djelatnosti ZDRAVSTVENE ZAŠTITE ŽENA po županijama Hrvatske u 2019. godini - zdravstvene ustanove i ordinacije bez ugovora s HZZO - Number of visits for family planning and perscription of birth control in Women's Health Service by county, Croatia 2019 – health facilities and medical offices not contracted by the HZZO**

ŽUPANIJA	POSJETI ZBOG PLANIRANJA OBITELJI /DOB ŽENA - GODINA/							PREPISANA KONTRACENCIJSKA SREDSTVA					
	<16	16-19	20-29	30-39	40-49	50 i v.	Posjeti ukupno	od toga prvi	Oralna	Intra- uterina	Dija- frag.	Druga lokalna	Drugi oblici
	No. visits for family planning /woman's age - years/							Contraceptives prescribed					
County	<16	16-19	20-29	30-39	40-49	50 and over	Visits total	First	Oral	Intra- uterine	Dia- fragm	Other local	Other
<b>HRVATSKA-CROATIA</b>	<b>92</b>	<b>505</b>	<b>1.230</b>	<b>1.026</b>	<b>527</b>	<b>22</b>	<b>3.402</b>	<b>1.774</b>	<b>4.120</b>	<b>1.069</b>	<b>19</b>	<b>116</b>	<b>129</b>
Grad Zagreb	0	73	529	369	314	5	1.290	485	1.868	395	5	47	65
Krapinsko-zagorska	42	48	89	94	22	0	295	134	174	87	0	0	34
Sisačko-moslavačka	0	0	0	0	0	0	0	0	28	46	0	23	0
Varaždinska	0	0	3	2	4	1	10	1	10	1	0	0	0
Koprivničko-križevačka	0	23	79	33	0	0	135	97	82	57	0	0	0
Bjelovarsko-bilogorska	8	105	120	72	26	15	346	286	584	52	1	9	0
Zadarska	36	54	77	104	35	0	306	72	651	185	0	0	6
Osječko-baranjska	6	59	122	96	33	1	317	223	301	82	0	29	19
Šibensko-kninska	0	104	122	105	0	0	331	254	26	30	1	0	0
Splitsko-dalmatinska	0	0	3	28	20	0	51	21	129	80	12	0	0
Istarska	0	37	59	96	56	0	248	171	231	18	0	8	5
Dubrovačko-neretvanska	0	2	27	27	17	0	73	30	36	36	0	0	0

**Tablica - Table 4. Preventivni pregledi u djelatnosti ZDRAVSTVENE ZAŠTITE ŽENA po županijama Hrvatske u 2019. godini - zdravstvene ustanove i ordinacije s ugovorom HZZO - Preventive examinations in Women's Health Service by county, Croatia 2019 – health facilities and medical offices contracted by the HZZO**

Županija - grad - općina	PREGLEDI			Pregled dojki		PAPA-test	
	Sistematski	Kontrolni	Ciljani	Broj	od toga patoloških	Broj	od toga patoloških
	<i>Examinations</i>			<i>Breast examinations</i>		<i>PAP-test</i>	
<i>County, town and community</i>	<i>General</i>	<i>Control</i>	<i>Targetted</i>	<i>No. Pathological</i>		<i>No. Pathological</i>	
<b>HRVATSKA-CROATIA</b>	<b>272.305</b>	<b>22.038</b>	<b>148.006</b>	<b>28.226</b>	<b>2.401</b>	<b>331.380</b>	<b>31.135</b>
Grad Zagreb	62.751	3.166	46.827	3.220	193	68.313	7.752
Zagrebačka	18.130	0	3.350	2.301	138	23.450	945
Krapinsko-zagorska	4.115	0	1	587	89	7.425	648
Sisačko-moslavačka	5.673	0	11.325	1.074	15	15.291	907
Karlovačka	5.548	0	2.210	3.148	835	11.307	2.072
Varaždinska	10.083	2.101	6.992	12	1	14.542	870
Koprivničko-križevačka	2.268	0	223	69	10	8.033	344
Bjelovarsko-bilogorska	10.499	37	7.185	611	54	9.608	1.117
Primorsko-goranska	27.064	55	15.714	3.307	302	24.709	2.028
Ličko-senjska	2.116	32	655	641	56	2.316	110
Virovitičko-podravska	4.581	0	1.463	2.426	126	9.472	684
Požeško-slavonska	2.579	0	1	141	39	3.396	70
Brodsko-posavska	9.074	1	8.709	150	34	9.950	353
Zadarska	8.988	1.870	1.215	1.930	60	10.520	292
Osječko-baranjska	28.504	2	15.339	318	202	24.773	3.187
Šibensko-kninska	3.073	3.014	314	743	9	4.011	195
Vukovarsko-srijemska	11.142	4.612	1.112	9	0	10.315	693
Splitsko-dalmatinska	23.007	2.778	3.027	2.574	132	31.064	3.202
Istarska	20.606	1.153	10.070	4.381	84	21.362	1.193
Dubrovačko-neretvanska	2.911	0	3.897	254	11	8.105	131
Međimurska	9.593	3.217	8.377	330	11	13.418	4.342

**Tablica - Table 4a. Preventivni pregledi u djelatnosti ZDRAVSTVENE ZAŠTITE ŽENA po županijama Hrvatske u 2019. godini - zdravstvene ustanove i ordinacije bez ugovora s HZZO - Preventive examinations in Women's Health Service by county, Croatia 2019 – health facilities and medical offices contracted by the HZZO**

Županija	PREGLEDI			Pregled dojki		PAPA-test	
	Sistematski	Kontrolni	Ciljani	Broj	od toga patoloških	Broj	od toga patoloških
	<i>Examinations</i>			<i>Breast examinations</i>		<i>PAP-test</i>	
<i>County</i>	<i>General</i>	<i>Control</i>	<i>Targetted</i>	<i>No. Pathological</i>		<i>No. Pathological</i>	
<b>HRVATSKA-CROATIA</b>	<b>12.285</b>	<b>4.325</b>	<b>4.752</b>	<b>5.791</b>	<b>355</b>	<b>29.279</b>	<b>4.305</b>
Grad Zagreb	2.555	1.665	2.034	448	60	7.757	1.382
Krapinsko-zagorska	1.074	40	0	485	25	1.686	655
Sisačko-moslavačka	0	0	0	138	0	0	0
Varaždinska	30	269	0	74	0	122	2
Koprivničko-križevačka	168	27	0	0	0	712	46
Bjelovarsko-bilogorska	1.044	288	0	91	0	1.284	73
Zadarska	2.997	1.046	1.524	1.673	191	6.029	610
Osječko-baranjska	225	6	3	12	0	1.383	79
Šibensko-kninska	1.600	0	17	895	60	1.595	257
Splitsko-dalmatinska	105	150	72	103	4	161	15
Istarska	2.314	834	1.102	1.863	11	8.055	1.138
Dubrovačko-neretvanska	173	0	0	9	4	495	48



**Tablica - Table 5. Utvrđene bolesti ili stanja u djelatnosti ZDRAVSTVENE ZAŠTITE ŽENA u Hrvatskoj u 2019. godini (ordinacije s ugovorom HZZO) - Diseases and conditions diagnosed by the Women's Health Service (contractual medical offices), Croatia 2019**

Br/No	Naziv bolesti ili stanja / Name of disease or condition	Šifra / Code	Total
1.	Tuberkuloza genitourinarnog sustava	A18.1	1
3.	Gonokokna infekcija	A54	6
4.	Trihomonijaza	A59	793
5.	Anogenitalni herpes (herpes simpleks)	A60	538
6.	Spolno prenosive klamidijske bolesti	A55-A56	965
7.	Ostale bolesti koje se prenose spolnim putem	A57-A58 A63-A64	1.277
8.	Bolest uzrokovana humanim imunodeficijencijskim virusom (HIV)	B20-B24	4
9.	Kandidijaza	B37	11.223
10.	Ostale mikoze	B48-B49	68
11.	Ušljivost (pedikuloza)	B85	463
<b>1.</b>	<b>Međuzbroj za A00-B99</b>		<b>15.338</b>
12.	Zloćudna novotvorina dojke	C50	2.010
13.	Zloćudna novotvorina stidnice i rodnice	C51-C52	214
14.	Zloćudna novotvorina vrata maternice (cerviksa)	C53	1.071
15.	Zloćudna novotvorina tijela maternice	C54	2.106
16.	Zloćudna novotvorina maternice, nespecificirani dio	C55	83
17.	Zloćudna novotvorina jajnika (ovarija)	C56	987
18.	Zloćudna novotvorina ostalih i nespecificiranih ženskih spolnih organa	C57	77
19.	Zloćudna novotvorina posteljice	C58	3
20.	Karcinom in situ dojke	D05	16
21.	Karcinom in situ vrata maternice (cerviksa uterusa)	D09	69
22.	Karcinom in situ ostalih i nespecificiranih spolnih organa	D07	36
23.	Dobroćudna novotvorina dojke	D24	531
24.	Leiomiom maternice	D25	13.721
25.	Ostale dobroćudne novotvorine maternice	D26	508
26.	Dobroćudna novotvorina jajnika (ovarija)	D27	9.207
27.	Dobroćudna novotvorina ostalih i nespecificiranih ženskih spolnih organa	D28	295
28.	Dobroćudna novotvorina mokraćnih organa	D30	12
29.	Novotvorina ženskih spolnih organa nesigurne ili nepoznate prirode	D39	662
30.	Novotvorina mokraćnih organa nesigurne i nepoznate prirode	D41	4
<b>2.</b>	<b>Međuzbroj za C00-D48</b>		<b>31.612</b>
31.	Anemija zbog manjka željeza	D50	963
32.	Druge bolesti krvi i krvotvornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava		30
<b>3.</b>	<b>Međuzbroj za D50-D89</b>		<b>993</b>
33.	Poremećaj funkcije jajnika	E28	8.028
34.	Poremećaji puberteta, nesvrstani drugamo	E30	14
35.	Druge endokrine bolesti, bolesti pankreasa i bolesti metabolizma		352
<b>4.</b>	<b>Međuzbroj za E00-E90</b>		<b>8.394</b>
36.	Bolesti kože i potkožnog tkiva	L00-L99	2.282
<b>12.</b>	<b>Međuzbroj za L00-L99</b>		<b>2.282</b>
37.	Upala mokraćnog mjehura (cistitis)	N30	5.919
38.	Neuromuskularna disfunkcija mokraćnoga mjehura, nesvrstana drugamo	N31	654
39.	Drugi poremećaji mokraćnoga mjehura	N32	174
40.	Uretritis i uretralni sindrom	N34	199
41.	Striktura (suženje) uretre	N35	3
42.	Drugi poremećaji uretre	N36	37
43.	Drugi poremećaji urinarnog sustava	N39	5.237
44.	Benigna (dobroćudna) displazija dojki	N60	7.120
45.	Upalni poremećaji dojki	N61	183
46.	Hipertrofija dojki	N62	13
47.	Nespecificirana kvrga u dojkama	N63	210
48.	Drugi poremećaji dojki	N64	675
49.	Salpingitis i ooforitis	N70	2.026
50.	Upala maternice, osim vrata (cerviksa)	N71	1.053
51.	Upala vrata maternice	N72	11.781
52.	Druge zdjelične upale u žena	N73	235
53.	Bolesti Bartholinove žlijezde	N75	1.315
54.	Druge upalne bolesti ženskih zdjeličnih organa		46.297
55.	Endometrioza	N80	2.344
56.	Prolaps ženskih genitala	N81	7.712

Br/No	Naziv bolesti ili stanja / Name of disease or condition	Šifra / Code	Total
57.	Fistule koje zahvaćaju ženski spolni sustav	N82	52
58.	Neupalni poremećaji ovarija, jajovoda i širokog ligamenta	N83	9.519
59.	Polip ženskoga spolnog sustava	N84	9.816
60.	Drugi neupalni poremećaji maternice, izuzevši vrat	N85	4.132
61.	Erozija i ektropija vrata maternice	N86	2.411
62.	Displazija vrata maternice	N87	21.603
63.	Drugi neupalni poremećaji vrata maternice	N88	447
64.	Drugi neupalni poremećaji rodnice, stidnice i međice	N89-N90	1.447
65.	Poremećaji menstruacije	N91-N92	36.353
66.	Drugo nenormalno maternično i vaginalno krvarenje	N93	3.218
67.	Bol i druga stanja povezana sa ženskim spolnim organima i menstrualnim ciklusom	N94	5.049
68.	Menopauzalni i drugi perimenopauzalni poremećaji	N95	45.808
69.	Žena s habitualnim pobačajima	N96	558
70.	Ženska neplodnost	N97	10.435
71.	Komplikacije povezane s umjetnom oplodnjom	N98	134
72.	Poremećaji genitourinarnog sustava nakon postupaka (operacija) nesvrstani drugamo	N99	374
<b>14.</b>	<b>Međuzbroj za N00-N99</b>		<b>244.543</b>
73.	Izvanmaternična trudnoća	O00	517
74.	Mola hydatidosa i ostali abnormalni produkti začeća	O01-O02	3.126
75.	Spontani pobačaj	O03	1.816
76.	Legalno induciran (medicinski) pobačaj	O04	642
77.	Ostali i nespecificirani pobačaj	O05-O06	109
79.	Komplikacije nakon pobačaja i izvanmaternične i molarne trudnoće	O08	85
80.	Hipertenzija koja je i prije postojala, kao komplikacija trudnoće, porođaja i babinja	O10-O11	141
81.	Edemi u trudnoći (uzrokovani trudnoćom) i proteinurija bez hipertenzije	O12	174
82.	Hipertenzija u trudnoći (uzrokovana trudnoćom)	O13-O14	513
83.	Eklampsija	O15	11
84.	Hipertenzija u majke, nespecificirana	O16	54
85.	Krvarenje u ranoj trudnoći	O20	13.485
86.	Prekomjerno povraćanje u trudnoći (hyperemesis gravidarum)	O21	4.423
87.	Bolesti vena kao komplikacije trudnoće	O22	222
88.	Infekcije mokraćnog i spolnog sustava u trudnoći	O23	5.950
89.	Dijabetes melitus (šećerna bolest) u trudnoći	O24	2.023
90.	Ostale bolesti i komplikacije u trudnoći	O25-O29	2.456
91.	Višeplodna trudnoća	O30	811
92.	Komplikacije specifične za višeploidnu trudnoću	O31	14
93.	Zbrinjavanje majke zbog utvrđenog ili sumnjivog nepravilnog stava fetusa	O32	163
94.	Zbrinjavanje majke zbog poznate ili sumnjive disproporcije	O33	19
95.	Zbrinjavanje majke zbog poznate ili sumnjive abnormalnosti zdjelčnih organa	O34	287
96.	Zbrinjavanje majke zbog poznate ili sumnjive abnormalnosti i oštećenja fetusa	O35	90
97.	Zbrinjavanje majke zbog drugih poznatih ili sumnjivih problema fetusa	O36	391
98.	Poremećaji amnionske tekućine, ovojnica i posteljice	O40-O43	229
99.	Placenta praevia	O44	64
100.	Prijevremeno odljuštenje posteljice (abruptio placentae)	O45	14
101.	Krvarenje prije porođaja nesvrstano drugamo	O46	137
102.	Lažni trudovi	O47	696
103.	Produžena trudnoća	O48	374
104.	Komplikacije porođaja i rađanja	O60-O75	664
105.	Jednoplodni spontani porođaj	O80	3.130
106.	Višeplodni porođaj	O84	13
108.	Druge infekcije u babinjama	O86	201
109.	Bolesti vena kao komplikacije babinja	O87	6
112.	Komplikacije u babinjama nesvrstane drugamo	O90	302
113.	Infekcije dojke i drugi poremećaji dojke i laktacije povezani s trudnoćom i porođajem	O91-O92	528
117.	Infektivne i parazitarne bolesti majke koje su svrstane drugamo, kada kompliciraju trudnoću, porođaj i babinje	O98	12
118.	Druge bolesti majke svrstane drugamo, kada kompliciraju trudnoću, porođaj i babinje	O99	2.772
<b>15.</b>	<b>Međuzbroj za O00-O99</b>		<b>46.664</b>
119.	Strano tijelo u genitourinarnom sustavu	T19	32
120.	Komplikacije genitourinarnih protetskih naprava, implantata i transplantata	T83	1
121.	Druge ozljede, otrovanja i ostale posljedice vanjskih uzroka		3
<b>19.</b>	<b>Međuzbroj za S00-T98</b>		<b>36</b>
123.	Postupci u vezi sa sprečavanjem neželjene trudnoće	Z30	43.204
124.	Postupci u vezi s oplodnjom	Z31	2.074

Br/No	Naziv bolesti ili stanja / Name of disease or condition	Šifra / Code	Total
125.	Pregledi i testovi na trudnoću	Z32	6.862
126.	Trudnoća, slučajna (neplanirana)	Z33	601
127.	Nadzor nad normalnom trudnoćom	Z34	46.743
128.	Nadzor nad visokorizičnom trudnoćom	Z35	17.928
129.	Antenatalni skrining (depistaža)	Z36	1.673
130.	Ishod porođaja	Z37	110
131.	Skrb i pretrage nakon porođaja	Z39	15.037
132.	Drugi čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom		33.250
<b>21.</b>	<b>Međuzbroj za Z00-Z99</b>		<b>167.482</b>
	<b>Ukupno bolesti ili stanja</b>	<b>A00-Z99</b>	<b>517.344</b>

**DJELATNOST HITNE MEDICINE - Emergency Medical Service****IZVANBOLNIČKA HITNA MEDICINSKA SLUŽBA – OUT-OF-HOSPITAL EMERGENCY MEDICAL SERVICE**

Djelatnost hitne medicine organizirana je u Republici Hrvatskoj kao javna služba od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku po modelu cjelovitog sustava izvanbolničke i bolničke hitne medicine. Hrvatski zavod za hitnu medicinu krovna je nacionalna zdravstvena ustanova za obavljanje djelatnosti hitne medicine, nadležna za provođenje javnih poslova utvrđenih Zakonom o zdravstvenoj zaštiti.

Uvjeti, organizacija i način obavljanja djelatnosti hitne medicine utvrđen je Pravilnikom o uvjetima, organizaciji i načinu obavljanja hitne medicine (Narodne novine broj 71/2016). Hrvatski zavod za hitnu medicinu utvrdio je Standard medicinske opreme, medicinskih uređaja i pribora za obavljanje djelatnosti izvanbolničke hitne medicine, Standard vozila i vanjskog izgleda vozila za obavljanje djelatnosti izvanbolničke hitne medicine, Standard zaštitne radne odjeće, obuće i osobne zaštitne opreme radnika u djelatnosti izvanbolničke hitne medicine te Edukacijske programe u izvanbolničkoj hitnoj medicini. Svi navedeni standardi objavljeni su u Narodnim novinama broj 80/2016.

Od kraja 2012. godine izvanbolnička hitna medicinska služba organizirana je po jedinstvenom modelu u cijeloj Republici Hrvatskoj kroz županijske zavode za hitnu medicinu. Županijski zavodi za hitnu medicinu su zdravstvene ustanove jedinica područne (regionalne) samouprave, koje provode mjere hitne medicine na području svoje jedinice područne (regionalne) samouprave i prema potrebi osiguravaju suradnju u pružanju hitne medicine sa susjednim jedinicama područne (regionalne) samouprave. Pravilnik o minimalnim uvjetima u pogledu prostora, radnika i medicinsko-tehničke opreme za obavljanje djelatnosti hitne medicine (Narodne novine broj 71/2016) utvrđuje sastav timova (T1 i T2) u izvanbolničkoj hitnoj medicinskoj službi. Svaki županijski zavod za hitnu medicinu ima središnju medicinsko prijavno-dojavnu jedinicu u kojoj medicinski dispečeri primaju sve pozive na broj 194 te utvrđuju stupanj hitnosti temeljem nacionalnog Hrvatskog indeksa prijema hitnog poziva za medicinsku prijavno-dojavnu jedinicu. Medicinsko prijavno-dojavna jedinica je centralno mjesto svakog županijskog zavoda za hitnu medicinu u kojem se koordinira i organizira rad svih timova na terenu na području nadležne županije.

Raspored timova po ispostavama županijskih zavoda za hitnu medicinu utvrđen je Mrežom hitne medicine (Narodne novine broj 49/2016, 67/2017), prema kojoj je 709 timova T1 i 205 timova T2 raspoređeno u 163 ispostave. U 11 ispostava na 20 lokacija raspoređeni su timovi pripravnosti u slabo naseljenim i izoliranim područjima koji su organizirani kao potpora timovima T1 i T2.

Prema podacima iz Registra djelatnika hitne medicinske službe u Republici Hrvatskoj na dan 31. prosinca 2019. godine u izvanbolničkoj hitnoj medicinskoj službi radilo je 2.325 zdravstvenih djelatnika, od toga 804 liječnika i 1.521 medicinskih sestara-medicinskih tehničara. Od ukupno 804 liječnika zaposlenih u izvanbolničkoj hitnoj medicini njih 121 su specijalisti hitne medicine. Od ukupno 1.521 medicinskih sestara-medicinskih tehničara koji rade u izvanbolničkoj hitnoj medicinskoj službi njih 1.201 ima završeno srednje školsko

obrazovanje, 289 je prvostupnica/prvostupnika sestrištva, devet je diplomiranih medicinskih sestara-medicinskih tehničara i 22 magistra sestrištva. Broj vozača vozila hitne medicinske službe je 785, a upravljali su s ukupno 416 vozila.

Tijekom 2019. godine izvanbolnička hitna medicinska služba imala je ukupno 772.152 intervencije, što je 20.017 intervencija manje nego u 2018. godini (792.169). Od ukupnog broja intervencija u 2019. godini njih 423.722/54,88% je bilo u ambulantama županijskih zavoda za hitnu medicinu, a 348.430/45,12% na terenu (javnom mjestu i stanu), što je 710 intervencija na terenu više nego u 2018. godini. Prema prioritetu intervencije dijelimo na crvene-prioritet A, žute-prioritet H i zelene-prioritet V. Prioritet A (crveni) označava situacije i stanja koja su opasna po život ili bi to iznenada mogla postati. Prioritet H (žuti) označava potencijalno opasne situacije i stanja koja mogu ugroziti životne funkcije ili situacije i stanja koja zahtijevaju pregled liječnika. Prioritet V (zeleni) označava situacije i stanja koja ne zahtijevaju hitnu medicinsku skrb. Gledajući prema stupnju hitnosti ukupni broj intervencija u 2019. godini bio je: 83.480/10,81% intervencija prioriteta A (crveni), 285.320/36,95% prioriteta H (žuti) i 401.267/51,97% prioriteta V (zeleni). Podaci i dalje ukazuju na veliko opterećenje izvanbolničke hitne medicinske službe intervencijama prioriteta V – nehitnim pacijentima, koji ne zahtijevaju hitnu medicinsku skrb već skrb drugih djelatnosti u zdravstvenom sustavu.

*Since late 2012, the pre-hospital Emergency Medical Service (EMS) has been organized uniformly in all parts of Croatia through county emergency medicine institutes. The EMIs are health facilities at the local (regional) self-government level carrying out measures of emergency medicine within own local (regional) branch units and, as needed, cooperating on emergency measures with neighboring local (regional) units. Every county EMI has a central medical dispatching unit where dispatchers take in all calls directed to 194 and establish the level of urgency based on the national medical dispatching unit emergency call index. The medical dispatching unit is the central point of every county EMI, coordinating and organizing the work of all field teams within the jurisdiction of the competent county.*

*The distribution of teams by EMI branch unit is elaborated by the Emergency Medicine Network (OG No. 49/2016, 67/2017). The Ordinance on the minimum spatial, labor and medico-technical equipment requirements in emergency medicine (OG No. 71/16) regulates team makeup (T1 and T2) in pre-hospital EMS. In keeping with the Emergency Medicine Network, 709 T1 teams and 205 T2 teams operate in 163 branch units. In 11 branches on 20 locations in Croatia, emergency medical care is provided by standby teams in scarcely populated and isolated areas organised as support to T1 and T2 teams.*

*According to the national Emergency Medical Professionals Registry, on 31 December 2019, a total of 2,325 health professionals worked in pre-hospital EMS, whereof 804 physicians and 1,521 nurses/technicians. Of the overall 804 physicians, 121 were emergency medicine specialists and one specialized surgeon. Of the overall 1,521 nurses/technicians,*

1,201 had high school education, 289 a bachelor's degree in nursing, 9 were nursing graduates and 22 had a master's degree in nursing. The number of drivers of emergency medical services is 785, and they drive a total of 416 vehicles.

In 2019, the reported number of interventions in pre-hospital EMS was 772,152: whereof 348,430 (45.12 %) were field interventions (public place or home), and 423,722 (54.88 %) interventions in reanimation rooms of county EMIs. According to the priority interventions are divided to red priority A, yellow priorities H and green priorities V. Priority A (red) indicates situations or conditions that are or might

suddenly become life-threatening. Priority H (yellow) denotes potentially dangerous situations or conditions which might endanger vital functions or require medical attention. Priority V (green) stands for situations or conditions that do not require emergency medical care. Out of the total interventions, 83,480 (10.81 %) were of priority A (red), 285,320 (36.95 %) of priority H (yellow) and 401,267 (51.97 %) of priority V (green). The interventions data warn about the great burden of Priority V – nonurgent patients (requiring non-emergency medical care) on pre-hospital EMS.

**Tablica - Table 1. Broj stanovnika za koje se osigurava hitna medicinska skrb, broj timova, broj zdravstvenih djelatnika te broj vozila u izvanbolničkoj djelatnosti HITNE MEDICINE po županijama u 2019. godini - Population receiving emergency medical care, number of teams, health professionals and ambulances in out-of-hospital EMERGENCY MEDICAL SERVICE by county, Croatia 2019**

ŽUPANIJA - COUNTY	Broj stanovnika* - Population	Broj timova**		Broj zdravstvenih djelatnika							Vozači - drivers	Broj vozila - No. ambulances
		- No. teams		No. health professionals								
		T1	T2	Dr. med. MD	spec. HM EM specialist	spec. anestez. anesthesi- ologist	med. sestre- med. tehn. Nurses- tech.	bacc. med. techn.	dipl. med. techn.	mag. med. techn.		
<b>HRVATSKA - Croatia</b>	<b>4.284.889</b>	<b>709</b>	<b>205</b>	<b>682</b>	<b>121</b>	<b>1</b>	<b>1.201</b>	<b>289</b>	<b>9</b>	<b>22</b>	<b>785</b>	<b>416</b>
Bjelovarsko-bilogorska	119.764	25	5	15	2		39	7		1	24	13
Brodsko-posavska	158.575	20	10	14	2		36	8		5	18	14
Dubrovačko-neretvanska	122.568	40	10	38	2		68	9	1		51	23
Istarska	208.055	40	5	44	8		69	10	1		57	26
Karlovačka	128.899	35	5	32	2		60	24		1	13	12
Koprivničko-križevačka	115.584	15	5	15	2		44	8			16	7
Krapinsko-zagorska	132.892	34	6	38		1	42	22	1		36	17
Ličko-senjska	50.927	25	15	15	1		54	12			37	21
Međimurska	113.804	15	5	15	3		21	16		3	15	9
Osječko-baranjska	305.032	45	5	39	5		71	3		5	52	18
Požeško-slavonska	78.034	10	10	5	2		34	8			7	6
Primorsko-goranska	296.195	45	25	53	13		72	19	1		69	46
Sisačko-moslavačka	172.439	35	15	29	6		54	21	1	1	41	13
Splitsko-dalmatinska	454.798	80	25	78	34		130	35		2	83	41
Šibensko-kninska	109.375	30	5	34	1		51	9		1	27	16
Varaždinska	175.951	25	0	31	3		26	12			25	9
Virovitičko-podravska	84.836	16	14	12	2		46	3	2	1	19	10
Vukovarsko-srijemska	179.521	25	10	21	1		67	4			18	15
Zadarska	170.017	35	15	38			70	27			38	31
Grad Zagreb	790.017	69	10	62	25		73	12	1	2	63	34
Zagrebačka	317.606	45	5	54	7		74	20	1		76	35

\*Podaci Državnog zavoda za statistiku (Popis stanovništva 2011. godine) – CBS data (2011 Census)

\*\* Mreža hitne medicine (Narodne novine broj 49/2016, 67/2017) – Emergency Medicine Network (OG No. 49/2016, 67/2017)

Podaci: Hrvatski zavod za hitnu medicinu  
Data: Croatian Institute of Emergency Medicine

**Tablica – Table 2. Broj intervencija u izvanbolničkoj djelatnosti HITNE MEDICINE po županijama u 2019. godini**  
 – Interventions in out-of-hospital EMERGENCY MEDICAL SERVICE by county, Croatia 2019

ZAVOD ZA HITNU MEDICINU - INSTITUTE OF EMERGENCY MEDICINE	Prioritet	Javno mjesto	Stan	Teran	Prostor za reanimaciju	Ukupno
	Priority	Public place	Home	Field	Reanimation room	Total
Bjelovarsko-bilogorske županije	A	1137 / 41.48%	1603 / 58.48%	2741 / 97.54%	69 / 2.46%	2810 / 22.06%
	H	1248 / 26.26%	3504 / 73.72%	4753 / 65.40%	2515 / 34.60%	7268 / 57.05%
	V	13 / 33.33%	26 / 66.67%	39 / 1.50%	2558 / 98.50%	2597 / 20.39%
	<b>Ukupno</b>	<b>2398 / 31.83%</b>	<b>5133 / 68.13%</b>	<b>7534 / 59.14%</b>	<b>5205 / 40.86%</b>	<b>12739</b>
Brodsko-posavske županije	A	1242 / 28.18%	3162 / 71.75%	4407 / 98.24%	79 / 1.76%	4486 / 18.42%
	H	1133 / 20.65%	4354 / 79.35%	5487 / 74.91%	1838 / 25.09%	7325 / 30.08%
	V	196 / 51.99%	181 / 48.01%	377 / 3.07%	11909 / 96.93%	12286 / 50.45%
	<b>Ukupno</b>	<b>2571 / 25.01%</b>	<b>7697 / 74.89%</b>	<b>10278 / 42.20%</b>	<b>14077 / 57.80%</b>	<b>24355</b>
Dubrovačko-neretvanske županije	A	2043 / 55.02%	1666 / 44.87%	3713 / 88.15%	499 / 11.85%	4212 / 9.26%
	H	1814 / 36.86%	3102 / 63.04%	4921 / 55.47%	3950 / 44.53%	8871 / 19.49%
	V	127 / 37.35%	213 / 62.65%	340 / 1.05%	31901 / 98.95%	32241 / 70.85%
	<b>Ukupno</b>	<b>3984 / 44.13%</b>	<b>4982 / 55.18%</b>	<b>9028 / 19.84%</b>	<b>36476 / 80.16%</b>	<b>45504</b>
Grada Zagreba	A	1797 / 75.00%	599 / 25.00%	2396 / 99.83%	4 / 0.17%	2400 / 2.77%
	H	7022 / 59.07%	4865 / 40.93%	11887 / 87.38%	1717 / 12.62%	13604 / 15.69%
	V	16836 / 26.77%	46046 / 73.23%	62882 / 88.97%	7798 / 11.03%	70680 / 81.54%
	<b>Ukupno</b>	<b>25655 / 33.25%</b>	<b>51510 / 66.75%</b>	<b>77165 / 89.02%</b>	<b>9519 / 10.98%</b>	<b>86684</b>
Istarske županije	A	2005 / 55.10%	1631 / 44.82%	3639 / 97.38%	98 / 2.62%	3737 / 9.09%
	H	3694 / 33.93%	7191 / 66.05%	10887 / 63.50%	6258 / 36.50%	17145 / 41.72%
	V	476 / 49.90%	478 / 50.10%	954 / 4.75%	19148 / 95.25%	20102 / 48.92%
	<b>Ukupno</b>	<b>6175 / 39.89%</b>	<b>9300 / 60.08%</b>	<b>15480 / 37.67%</b>	<b>25613 / 62.33%</b>	<b>41093</b>
Karlovačke županije	A	606 / 47.05%	679 / 52.72%	1288 / 98.62%	18 / 1.38%	1306 / 6.29%
	H	2414 / 29.73%	5707 / 70.27%	8121 / 81.99%	1784 / 18.01%	9905 / 47.70%
	V	576 / 47.17%	645 / 52.83%	1221 / 12.87%	8265 / 87.13%	9486 / 45.68%
	<b>Ukupno</b>	<b>3596 / 33.83%</b>	<b>7031 / 66.14%</b>	<b>10630 / 51.19%</b>	<b>10137 / 48.81%</b>	<b>20767</b>
Koprivničko-križevačke županije	A	1437 / 44.75%	1774 / 55.25%	3211 / 96.54%	115 / 3.46%	3326 / 12.07%
	H	2023 / 42.15%	2777 / 57.85%	4800 / 72.83%	1791 / 27.17%	6591 / 23.93%
	V	137 / 69.54%	60 / 30.46%	197 / 1.12%	17404 / 98.88%	17601 / 63.89%
	<b>Ukupno</b>	<b>3597 / 43.82%</b>	<b>4611 / 56.18%</b>	<b>8208 / 29.80%</b>	<b>19339 / 70.20%</b>	<b>27547</b>
Krapinsko-zagorske županije	A	1206 / 43.82%	1546 / 56.18%	2752 / 96.43%	102 / 3.57%	2854 / 12.12%
	H	3201 / 37.16%	5411 / 62.82%	8613 / 75.90%	2735 / 24.10%	11348 / 48.18%
	V	849 / 38.73%	1343 / 61.27%	2192 / 23.62%	7089 / 76.38%	9281 / 39.40%
	<b>Ukupno</b>	<b>5256 / 38.76%</b>	<b>8300 / 61.21%</b>	<b>13560 / 57.57%</b>	<b>9994 / 42.43%</b>	<b>23554</b>
Ličko-senjske županije	A	881 / 58.00%	638 / 42.00%	1519 / 94.00%	97 / 6.00%	1616 / 7.37%
	H	1755 / 41.74%	2449 / 58.24%	4205 / 57.37%	3124 / 42.63%	7329 / 33.41%
	V	305 / 53.23%	268 / 46.77%	573 / 4.43%	12354 / 95.57%	12927 / 58.94%
	<b>Ukupno</b>	<b>2942 / 46.71%</b>	<b>3355 / 53.27%</b>	<b>6298 / 28.71%</b>	<b>15636 / 71.29%</b>	<b>21934</b>
Međimurske županije	A	709 / 41.51%	999 / 58.49%	1708 / 97.05%	52 / 2.95%	1760 / 11.94%
	H	1057 / 22.81%	3576 / 77.19%	4633 / 90.29%	498 / 9.71%	5131 / 34.82%
	V	378 / 46.61%	433 / 53.39%	811 / 10.36%	7018 / 89.64%	7829 / 53.12%
	<b>Ukupno</b>	<b>2144 / 29.98%</b>	<b>5008 / 70.02%</b>	<b>7152 / 48.53%</b>	<b>7585 / 51.47%</b>	<b>14737</b>
Osječko-baranjske županije	A	1435 / 38.54%	2288 / 61.46%	3723 / 96.70%	127 / 3.30%	3850 / 15.07%
	H	3001 / 26.09%	8502 / 73.91%	11503 / 76.10%	3612 / 23.90%	15115 / 59.17%
	V	915 / 42.03%	1262 / 57.97%	2177 / 33.61%	4301 / 66.39%	6478 / 25.36%
	<b>Ukupno</b>	<b>5351 / 30.75%</b>	<b>12052 / 69.25%</b>	<b>17403 / 68.13%</b>	<b>8140 / 31.87%</b>	<b>25543</b>
Požeško-slavonske županije	A	598 / 34.69%	1126 / 65.31%	1724 / 98.57%	25 / 1.43%	1749 / 11.03%
	H	709 / 23.60%	2295 / 76.40%	3004 / 93.15%	221 / 6.85%	3225 / 20.35%
	V	33 / 24.26%	103 / 75.74%	136 / 1.27%	10554 / 98.73%	10690 / 67.44%
	<b>Ukupno</b>	<b>1340 / 27.55%</b>	<b>3524 / 72.45%</b>	<b>4864 / 30.69%</b>	<b>10986 / 69.31%</b>	<b>15850</b>
Primorsko-goranske županije	A	2304 / 47.73%	2522 / 52.25%	4827 / 97.28%	135 / 2.72%	4962 / 10.59%
	H	6656 / 36.65%	11505 / 63.34%	18163 / 86.83%	2755 / 13.17%	20918 / 44.66%
	V	2410 / 45.60%	2874 / 54.38%	5285 / 25.32%	15591 / 74.68%	20876 / 44.57%
	<b>Ukupno</b>	<b>11370 / 40.21%</b>	<b>16901 / 59.77%</b>	<b>28275 / 60.37%</b>	<b>18561 / 39.63%</b>	<b>46836</b>
Sisačko-moslavačke županije	A	2296 / 48.10%	2476 / 51.88%	4773 / 95.14%	244 / 4.86%	5017 / 11.16%
	H	4076 / 35.43%	7426 / 64.55%	11504 / 63.50%	6613 / 36.50%	18117 / 40.29%
	V	268 / 45.04%	325 / 54.96%	595 / 2.74%	21147 / 97.26%	21742 / 48.36%
	<b>Ukupno</b>	<b>6640 / 39.33%</b>	<b>10228 / 60.58%</b>	<b>16883 / 37.55%</b>	<b>28078 / 62.45%</b>	<b>44961</b>
Splitsko-dalmatinske županije	A	5030 / 51.12%	4801 / 48.80%	9839 / 94.88%	531 / 5.12%	10370 / 7.95%
	H	8213 / 33.36%	16395 / 66.59%	24619 / 42.87%	32803 / 57.13%	57422 / 44.00%
	V	444 / 33.48%	879 / 66.29%	1326 / 2.12%	61198 / 97.88%	62524 / 47.91%
	<b>Ukupno</b>	<b>13690 / 38.24%</b>	<b>22075 / 61.67%</b>	<b>35798 / 27.43%</b>	<b>94693 / 72.57%</b>	<b>130491</b>
Šibensko-kninske županije	A	1808 / 37.48%	3015 / 62.50%	4824 / 98.61%	68 / 1.39%	4892 / 22.92%
	H	1653 / 24.08%	5211 / 75.92%	6864 / 70.55%	2865 / 29.45%	9729 / 45.57%
	V	80 / 34.78%	150 / 65.22%	230 / 3.50%	6342 / 96.50%	6572 / 30.79%
	<b>Ukupno</b>	<b>3541 / 29.70%</b>	<b>8376 / 70.26%</b>	<b>11922 / 55.85%</b>	<b>9426 / 44.15%</b>	<b>21348</b>
Varaždinske županije	A	1153 / 34.36%	2203 / 65.64%	3356 / 96.44%	124 / 3.56%	3480 / 14.94%
	H	1675 / 25.82%	4811 / 74.18%	6486 / 50.04%	6476 / 49.96%	12962 / 55.66%
	V	275 / 48.42%	293 / 51.58%	568 / 8.30%	6278 / 91.70%	6846 / 29.40%
	<b>Ukupno</b>	<b>3103 / 29.81%</b>	<b>7307 / 70.19%</b>	<b>10410 / 44.70%</b>	<b>12878 / 55.30%</b>	<b>23288</b>

ZAVOD ZA HITNU MEDICINU - INSTITUTE OF EMERGENCY MEDICINE	Prioritet	Javno mjesto	Stan	Teren	Prostor za reanimaciju	Ukupno
	Priority	Public place	Home	Field	Reanimation room	Total
Virovitičko-podravске županije	A	714 / 35.29%	1309 / 64.71%	2023 / 94.14%	126 / 5.86%	2149 / 10.67%
	H	1241 / 26.43%	3454 / 73.57%	4695 / 48.04%	5078 / 51.96%	9773 / 48.50%
	V	46 / 35.11%	85 / 64.89%	131 / 1.60%	8054 / 98.40%	8185 / 40.62%
	<b>Ukupno</b>	<b>2002 / 29.21%</b>	<b>4848 / 70.74%</b>	<b>6853 / 34.01%</b>	<b>13297 / 65.99%</b>	<b>20150</b>
Vukovarsko-srijemske županije	A	1112 / 37.76%	1833 / 62.24%	2945 / 95.87%	127 / 4.13%	3072 / 11.98%
	H	1848 / 28.28%	4687 / 71.72%	6535 / 69.35%	2888 / 30.65%	9423 / 36.76%
	V	248 / 35.53%	450 / 64.47%	698 / 5.40%	12231 / 94.60%	12929 / 50.43%
	<b>Ukupno</b>	<b>3208 / 31.52%</b>	<b>6970 / 68.48%</b>	<b>10178 / 39.70%</b>	<b>15459 / 60.30%</b>	<b>25637</b>
Zadarske županije	A	2613 / 44.12%	3309 / 55.88%	5922 / 97.92%	126 / 2.08%	6048 / 12.59%
	H	2771 / 25.97%	7901 / 74.03%	10672 / 67.44%	5152 / 32.56%	15824 / 32.95%
	V	290 / 42.52%	392 / 57.48%	682 / 2.61%	25418 / 97.39%	26100 / 54.35%
	<b>Ukupno</b>	<b>5674 / 32.84%</b>	<b>11602 / 67.16%</b>	<b>17276 / 35.97%</b>	<b>30750 / 64.03%</b>	<b>48026</b>
Zagrebačke županije	A	4140 / 46.83%	4691 / 53.06%	8841 / 94.21%	543 / 5.79%	9384 / 18.36%
	H	2609 / 20.63%	10035 / 79.33%	12649 / 69.14%	5646 / 30.86%	18295 / 35.80%
	V	592 / 33.93%	1152 / 66.02%	1745 / 7.49%	21550 / 92.51%	23295 / 45.58%
	<b>Ukupno</b>	<b>7341 / 31.59%</b>	<b>15878 / 68.34%</b>	<b>23235 / 45.46%</b>	<b>27873 / 54.54%</b>	<b>51108</b>
HRVATSKA	A	36266 / 45.24%	43870 / 54.72%	80171 / 96.04%	3309 / 3.96%	83480 / 10.81%
	H	59813 / 32.33%	125158 / 67.65%	185001 / 64.84%	100319 / 35.16%	285320 / 36.95%
	V	25494 / 30.66%	57658 / 69.33%	83159 / 20.72%	318108 / 79.28%	401267 / 51.97%
	<b>Ukupno</b>	<b>121578 / 34.89%</b>	<b>226688 / 65.06%</b>	<b>348430 / 45.12%</b>	<b>423722 / 54.88%</b>	<b>772152*</b>

\* uključuje i 2085 podataka koji nisu obradivi zbog greške

**Tablica - Table 3. Utvrđene bolesti ili stanja u izvanbolničkoj djelatnosti HITNE MEDICINSKE POMOĆI u Hrvatskoj u 2019. godini - Diseases and conditions diagnosed by the out-of-hospital Medical Emergency Service, Croatia 2019**

Broj	NAZIV BOLESTI ILI STANJA / NAME OF DISEASE/CONDITION	ŠIFRA MKB - ICD CODE	Dob/Age 0-6 god./yrs.		Dob/Age 7-19 god./yrs.		Dob/Age 20-64 god./yrs.		Dob/Age 65 + god./yrs.		Ukupno / Total
			M / M	Ž / F	M / M	Ž / F	M / M	Ž / F	M / M	Ž / F	
1.	Zarazne bolesti probavnog sustava – <i>Intestinal infectious diseases</i>	A00-A09	430	332	481	536	1690	2070	612	1066	7217
2.	Tuberkuloza dišnih putova – <i>Respiratory tuberculosis</i>	A15-A16	0	0	1	0	8	0	2	4	15
3.	Tuberkuloza drugih organa – <i>Tuberculosis of other organs</i>	A17-A19	0	0	0	0	0	0	1	2	3
4.	Hripavac (pertussis) – <i>Whooping cough</i>	A37	1	1	0	0	0	0	0	0	2
5.	Šarlah (scarlatina) – <i>Scarlet fever</i>	A38	49	36	9	9	2	2	0	0	107
6.	Druge bakterijske bolesti (osim A37 i A38) – <i>Other bacterial diseases (except A37 i A38)</i>	A20-A49	26	44	12	21	289	183	312	369	1256
7.	Sifilis - Syphilis	A50-A53	0	0	1	1	2	0	0	0	4
8.	Gonokokna infekcija – <i>Gonococcal infection</i>	A54	0	0	1	0	6	1	0	0	8
9.	Varicela, morbili i rubeola – <i>Varicella, measles and rubella</i>	B01, B05, B06	152	139	88	70	109	66	2	3	629
10.	Bolest uzrokovana HIV-om – <i>HIV disease</i>	B20-B24	0	0	0	0	1	0	1	0	2
11.	Kandidijaza - <i>Candidiasis</i>	B37	20	21	2	9	31	55	8	13	159
12.	Helmintijaze - <i>Helminthiasis</i>	B65-B83	32	46	28	25	23	22	1	2	179
13.	Ostale zarazne i parazitarne bolesti – <i>Other infectious and parasitic disease</i>		277	238	204	196	814	932	256	417	3334
I	<b>Međubroj za A00 - B99 - Subtotal</b>		<b>987</b>	<b>857</b>	<b>827</b>	<b>867</b>	<b>2975</b>	<b>3331</b>	<b>1195</b>	<b>1876</b>	<b>12915</b>
14.	Zloćudna novotvorina želuca - <i>Malignant stomach neoplasm</i>	C16	0	0	0	0	51	71	127	86	335
15.	Zloćudna novotvorina završnog debelog crijeva (rektuma) - <i>Malignant rectum neoplasm</i>	C20	0	0	0	0	83	97	168	79	427
16.	Zloćudna novotvorina dušnika (traheje), dušnice (bronha) i pluća - <i>Malignant trachea, bronchus and lung neoplasm</i>	C33-C34	1	0	0	1	617	365	894	435	2313
17.	Zloćudni melanom kože - <i>Malignant skin neoplasm</i>	C43	0	0	1	0	29	10	42	24	106
18.	Zloćudna novotvorina dojke - <i>Malignant breast neoplasm</i>	C50	0	0	0	0	2	220	12	270	504
19.	Zloćudna novotvorina vrata maternice - <i>Malignant neoplasm of cervix uteri</i>	C53	0	0	0	0	0	74	0	38	112
20.	Zloćudna novotvorina limfnoga, hematopoetičnog i srodnog tkiva - <i>Malignant neoplasm of lymphoid, hematopoietic and related tissue</i>	C81-C97	3	2	2	5	109	74	150	139	484
21.	Ostale zloćudne novotvorine - <i>Other malignant neoplasms</i>		12	1	8	16	1120	718	1689	1083	4647
22.	Novotvorine in situ i dobroćudne novotvorine nepoznate prirode - <i>In situ neoplasms and benign neoplasms of unknown behavior</i>	D00-D48	6	5	20	23	198	160	210	189	811
II	<b>Međubroj za C00 - D48 - Subtotal</b>		<b>22</b>	<b>8</b>	<b>31</b>	<b>45</b>	<b>2209</b>	<b>1789</b>	<b>3292</b>	<b>2343</b>	<b>9739</b>
23.	Anemije zbog manjka željeza – <i>Iron deficiency anemia</i>	D50	2	2	2	10	31	79	70	108	304
24.	Druge bolesti krvi i krvotvornih organa - <i>Other diseases of the blood and blood-forming organs</i>	D51-D77	16	5	9	15	60	81	139	174	499
25.	Neki poremećaji imunološkog sustava - <i>Certain disorders involving the immune system</i>	D80-D89	1	2	1	0	7	1	3	5	20
III	<b>Međubroj za D50-D89 - Subtotal</b>		<b>19</b>	<b>9</b>	<b>12</b>	<b>25</b>	<b>98</b>	<b>161</b>	<b>212</b>	<b>287</b>	<b>823</b>
26.	Poremećaji štitnjače – <i>Disorders of the thyroid gland</i>	E00-E07	0	0	1	9	23	109	9	25	176
27.	Dijabetes melitus - <i>Diabetes mellitus</i>	E10-E14	4	3	29	21	498	272	447	583	1857
28.	Pretilost - <i>Obesity</i>	E65-E66	0	0	0	0	6	8	2	8	24
29.	Ostale endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma - <i>Other endocrine, nutritional and metabolic diseases</i>		23	26	44	40	833	438	775	1024	3203
IV	<b>Međubroj za E00 - E90 - Subtotal</b>		<b>27</b>	<b>29</b>	<b>74</b>	<b>70</b>	<b>1360</b>	<b>827</b>	<b>1233</b>	<b>1640</b>	<b>5260</b>
30.	Demencija - <i>Dementia</i>	F00-F03	0	5	1	0	38	59	702	1111	1916
31.	Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja uzrokovani uzimanjem alkohola – <i>Mental and behavioural disorders due to use of alcohol</i>	F10	9	2	565	277	6423	1338	814	202	9630
32.	Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja uzrokovani psihoaktivnim tvarima - <i>Mental and behavioural disorders due to psychoactive substance use</i>	F11-F19	7	1	88	52	965	346	29	42	1530
33.	Shizofrenija, shizotipni i sumanutni poremećaji - <i>Schizophrenia, schizotypal and delusional disorders</i>	F20-F29	1	4	163	84	1974	1565	198	411	4400
34.	Neuroze i afektivni poremećaji povezani sa stresom i somatoformni poremećaji - <i>Neurotic, stress-related and somatoform disorders</i>	F40-F48	15	19	376	634	3495	5290	529	1512	11870
35.	Duševna zaostalost - <i>Mental retardation</i>	F70-F79	0	1	64	21	91	48	2	4	231
36.	Ostali duševni poremećaji i poremećaji ponašanja - <i>Other mental and behavioural disorders</i>		13	8	318	278	1663	1651	709	1307	5947
V	<b>Međubroj za F00 - F99 – Subtotal</b>		<b>45</b>	<b>40</b>	<b>1575</b>	<b>1346</b>	<b>14649</b>	<b>10297</b>	<b>2983</b>	<b>4589</b>	<b>35524</b>
37.	Ekstrapiramidalni i poremećaji kretanja – <i>Extrapyramidal and movement disorders</i>	G20-G26	0	3	11	5	62	46	172	164	463



Tablica - Table 3. nastavak – continuation 1

Broj	NAZIV BOLESTI ILI STANJA / NAME OF DISEASE/CONDITION	ŠIFRA MKB - ICD CODE	Dob/Age 0-6 god.yrs.		Dob/Age 7-19 god.yrs.		Dob/Age 20-64 god.yrs.		Dob/Age 65 + god.yrs.		Ukupno / Total
38.	Epilepsija - <i>Epilepsy</i>	G40-G41	138	159	491	453	2921	1739	708	599	7208
39.	Migrena i ostali sindromi glavobolje – <i>Migraine and other headache syndromes</i>	G43-G44	27	27	129	268	1157	3630	232	438	5908
40.	Cerebralna paraliza i ostali paralički sindromi - <i>Cerebral palsy and other paralytic syndromes</i>	G80-G83	1	1	5	13	84	55	96	74	329
41.	Ostale bolesti i poremećaji živčanog sustava – <i>Other diseases and disorders of the nervous system</i>		16	25	49	71	1114	974	1358	1548	5155
<b>VI</b>	<b>Međubroj za G00 - G99 - Subtotal</b>		<b>182</b>	<b>215</b>	<b>685</b>	<b>810</b>	<b>5338</b>	<b>6444</b>	<b>2566</b>	<b>2823</b>	<b>19063</b>
42.	Konjuktivitis - <i>Conjunctivitis</i>	H10	630	463	621	436	3785	1713	418	332	8398
43.	Katarakta i druge bolesti leće – <i>Cataract and other diseases of lens</i>	H25-H28	1	3	0	0	11	10	35	42	102
44.	Glaukom - <i>Glaucoma</i>	H40-H42	0	0	1	1	21	21	16	34	94
45.	Strabizam - <i>Strabismus</i>	H49-H50	0	0	1	1	3	3	0	2	10
46.	Poremećaji refrakcije i akomodacije – <i>Disorders of refraction and accommodation</i>	H52	1	1	0	0	1	5	0	2	10
47.	Ostale bolesti oka i adnexa – <i>Other diseases of the eye and adnexa</i>		103	85	240	193	1733	867	312	272	3805
<b>VII</b>	<b>Međubroj za H00 - H59 - Subtotal</b>		<b>735</b>	<b>552</b>	<b>863</b>	<b>631</b>	<b>5554</b>	<b>2619</b>	<b>781</b>	<b>684</b>	<b>12419</b>
48.	Upala srednjeg uha i druge bolesti srednjeg uha i mastoida – <i>Otitis media and other diseases of middle ear and mastoid</i>	H65-H75	1333	1117	718	710	1120	1065	107	109	6279
49.	Oštećenje sluha – <i>Hearing loss</i>	H90-H91	0	0	11	2	28	22	9	15	87
50.	Ostale bolesti uha i mastoidnog nastavka – <i>Other diseases of the ear and mastoid process</i>		1455	1287	1592	1689	4034	3166	608	659	14490
<b>VIII</b>	<b>Međubroj za H60 - H95 - Subtotal</b>		<b>2788</b>	<b>2404</b>	<b>2321</b>	<b>2401</b>	<b>5182</b>	<b>4253</b>	<b>724</b>	<b>783</b>	<b>20856</b>
51.	Akutna reumatska vrućica – <i>Acute rheumatic fever</i>	I00-I02	0	1	1	0	0	1	0	0	3
52.	Kronične reumatske srčane bolesti – <i>Chronic rheumatic heart disease</i>	I05-I09	0	0	0	0	2	6	3	9	20
53.	Hipertenzivne bolesti – <i>Hypertensive disease</i>	I10-I15	11	18	80	30	6937	7575	4859	10259	29769
54.	Akutni infarkt miokarda – <i>Acute myocardial infarction</i>	I21-I23	3	2	3	2	1458	381	1220	976	4045
55.	Druge ishemične bolesti srca – <i>Other ischaemic heart disease</i>	I20, I24-I25	2	2	16	6	1005	544	1095	1191	3861
56.	Druge srčane bolesti – <i>Other heart diseases</i>	I26-I52	14	22	82	82	3327	2267	5769	7268	18831
57.	Cerebrovaskularni inzult - <i>Stroke</i>	I60-I64	1	10	5	5	1174	667	3280	4282	9424
58.	Druge cerebrovaskularne bolesti – <i>Other cerebrovascular diseases</i>	I65-I68	0	0	0	1	97	65	208	288	659
59.	Posljedice cerebrovaskularne bolesti – <i>Sequelae of cerebrovascular disease</i>	I69	1	1	1	0	92	47	228	287	657
60.	Ateroskleroza - <i>Atherosclerosis</i>	I70	0	0	0	0	24	5	49	29	107
61.	Bolesti vena (embolija, tromboza, varices) – <i>Diseases of veins (embolism, thrombosis, varicose veins)</i>	I80-I87	1	1	12	17	659	550	479	810	2529
62.	Ostale bolesti cirkulacijskog sustava – <i>Other diseases of the circulatory system</i>		18	9	50	99	826	776	1424	1722	4924
<b>IX</b>	<b>Međubroj za I00 - I99 - Subtotal</b>		<b>51</b>	<b>66</b>	<b>250</b>	<b>242</b>	<b>15601</b>	<b>12884</b>	<b>18614</b>	<b>27121</b>	<b>74829</b>
63.	Akutne infekcije gornjega dišnog sustava – <i>Acute upper respiratory infections</i>	J00-J06	4656	3616	2924	3276	6629	7447	840	977	30365
64.	Gripa (influenza) - <i>Influenza</i>	J10-J11	57	50	72	76	397	385	123	115	1275
65.	Pneumonija - <i>Pneumonia</i>	J12-J18	262	239	172	130	1222	862	2270	2379	7536
66.	Akutni bronhitis i akutni bronhioolit – <i>Acute bronchitis and acute bronchiolitis</i>	J20-J21	1060	673	293	220	912	1083	617	802	5660
67.	Bronhitis, emfizem, astma, druge kronične opstruktivne bolesti pluća – <i>Bronchitis, emphysema, asthma and other chronic obstructive pulmonary disease</i>	J40-J44 J47	216	135	87	44	2051	1760	3969	2919	11181
68.	Plućne bolesti uzrokovane vanjskim agensima, pneumokonioze – <i>Lung diseases due to external agents, pneumoconiosis</i>	J60-J70	2	2	1	3	58	43	33	25	167
69.	Ostale bolesti dišnog sustava – <i>Other diseases of the respiratory system</i>		365	206	477	410	2014	2036	1934	2319	9761
<b>X</b>	<b>Međubroj za J00 - J99 - Subtotal</b>		<b>6618</b>	<b>4921</b>	<b>4026</b>	<b>4159</b>	<b>13283</b>	<b>13616</b>	<b>9786</b>	<b>9536</b>	<b>65945</b>
70.	Bolesti usne šupljine, žlijezda slinovnica i čeljusti – <i>Diseases of oral cavity, salivary glands and jaws</i>	K00-K14	130	116	265	245	1451	1199	185	195	3786
71.	Ulkus želuca i duodenuma (gastroduodenalni) – <i>Gastroduodenal ulcer</i>	K25-K27	0	1	0	2	50	35	26	40	154
72.	Akutna upala crvuljka (apendicitis) - <i>Appendicitis</i>	K35	39	20	104	119	180	165	21	28	676
73.	Preponska kila (ingvinalna hernija) – <i>Inguinal hernia</i>	K40	13	2	14	10	219	28	301	68	655
74.	Ostale hernije trbušne šupljine – <i>Other ventral hernias</i>	K41-K46	1	2	3	2	102	66	74	124	374
75.	Bolesti jetre – <i>Diseases of the liver</i>	K70-K77	2	0	0	1	340	71	172	79	665
76.	Žučni kamenci i upala žučnjaka – <i>Cholelithiasis and cholecystitis</i>	K80-K81	0	0	5	14	406	628	269	430	1752
77.	Ostale bolesti probavnog sustava – <i>Other diseases of the digestive system</i>		165	135	310	420	3957	3489	2993	4089	15558
<b>XI</b>	<b>Međubroj za K00 - K93 - Subtotal</b>		<b>350</b>	<b>276</b>	<b>701</b>	<b>813</b>	<b>6705</b>	<b>5681</b>	<b>4041</b>	<b>5053</b>	<b>23620</b>

Tablica - Table 3. nastavak – continuation 2

Broj	NAZIV BOLESTI ILI STANJA / NAME OF DISEASE/CONDITION	ŠIFRA MKB - ICD CODE	Dob/Age 0-6 god./yrs.		Dob/Age 7-19 god./yrs.		Dob/Age 20-64 god./yrs.		Dob/Age 65 + god./yrs.		Ukupno / Total
78.	Infekcije kože i potkožnoga tkiva – <i>Infections of the skin and subcutaneous tissue</i>	L00-L08	456	329	741	584	3562	2314	862	856	9704
79.	Dermatitis, egzemi i urtikarije – <i>Dermatitis, eczema and urticaria</i>	L20-L30 L50	1299	1120	1338	1310	4645	5982	882	1271	17847
80.	Ostale bolesti kože i potkožnoga tkiva – <i>Other diseases of the skin and subcutaneous tissue</i>		67	74	151	130	622	587	238	340	2209
<b>XII</b>	<b>Međubroj za L00 - L99 - Subtotal</b>		<b>1822</b>	<b>1523</b>	<b>2230</b>	<b>2024</b>	<b>8829</b>	<b>8883</b>	<b>1982</b>	<b>2467</b>	<b>29760</b>
81.	Reumatoidni artritis i druge upalne poliartropatije - <i>Rheumatoid arthritis and other inflammatory polyarthropathies</i>	M05-M14	5	7	17	19	946	373	361	321	2049
82.	Artroze - <i>Arthroses</i>	M15-M19	1	0	2	5	206	239	199	408	1060
83.	Kifoza, skolioza i lordoza – <i>Kyphosis, scoliosis and lordosis</i>	M40-M41	0	0	4	5	5	8	0	5	27
84.	Spondilopatije - <i>Spondilopathies</i>	M45-M49	2	0	1	2	23	52	11	16	107
85.	Bolesti intervertebralnih diskova i ostale dorzopatije – <i>Intervertebral disc disorders and other dorsopathies</i>	M50-M54	27	24	495	587	17678	14220	3682	5532	42245
86.	Osteoporoza i osteomalacija – <i>Osteoporosis and osteomalacia</i>	M80-M83	0	0	0	0	6	11	3	41	61
87.	Ostale bolesti mišično-koštanog sustava – <i>Other diseases of the musculoskeletal system</i>		85	62	396	314	4032	3384	1200	1917	11390
<b>XIII</b>	<b>Međubroj za M00 - M99 - Subtotal</b>		<b>120</b>	<b>93</b>	<b>915</b>	<b>932</b>	<b>22896</b>	<b>18287</b>	<b>5456</b>	<b>8240</b>	<b>56939</b>
88.	Glomerulske bolesti bubrega – <i>Glomerular diseases</i>	N00- N08	1	5	5	4	90	37	245	75	462
89.	Tubulointersticijske bolesti bubrega – <i>Renal tubulo-interstitial disease</i>	N10-N16	12	20	9	41	59	212	105	138	596
90.	Bubrežna insuficijencija – <i>Renal failure</i>	N17-N19	2	1	0	0	94	54	249	249	649
91.	Urolitijaza (mokračni kamenci) – <i>Urolithiasis</i>	N20-N23	0	3	89	163	3159	2361	614	616	7005
92.	Upala mokraćnog mjehura (cistitis) - <i>Cystitis</i>	N30	51	200	45	542	989	4204	971	1576	8578
93.	Druge bolesti urinarnog sustava (osim N30) – <i>Other diseases of the urinary system (except N30)</i>	N25-N39	31	78	18	124	388	799	573	547	2558
94.	Hiperplazija prostate – <i>Prostate hyperplasia</i>	N40	0	0	0	0	67	0	196	0	263
95.	Druge bolesti muških spolnih organa– <i>Other diseases of male genital organs</i>	N41-N51	164	0	172	0	548	0	236	0	1120
96.	Poremećaji u menopauzi – <i>Menopausal disorders</i>	N95	0	0	0	0	0	35	0	55	90
97.	Druge bolesti ženskih spolnih organa– <i>Other diseases of female genital organs</i>		0	22	0	486	0	1478	0	272	2258
<b>XIV</b>	<b>Međubroj za N00 - N99 - Subtotal</b>		<b>261</b>	<b>329</b>	<b>338</b>	<b>1360</b>	<b>5394</b>	<b>9180</b>	<b>3189</b>	<b>3528</b>	<b>23579</b>
98.	Pobačaj - <i>Abortion</i>	O00-O08	0	0	0	13	0	301	0	0	314
99.	Porodaj - <i>Delivery</i>	O80-O84	0	0	0	152	0	704	0	0	856
100.	Ostala stanja u trudnoći, porođaju i babinjama – <i>Other pregnancy, childbirth and puerperal conditions</i>		0	0	0	156	0	1174	0	0	1330
<b>XV</b>	<b>Međubroj za O00 - O99 – Subtotal</b>		<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>321</b>	<b>0</b>	<b>2179</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>2500</b>
101.	Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju – <i>Certain conditions originating in the perinatal period</i>	P00-P96	54	38	2	3	3	11	5	6	122
<b>XVI</b>	<b>Međubroj za P00 - P96 – Subtotal</b>		<b>54</b>	<b>38</b>	<b>2</b>	<b>3</b>	<b>3</b>	<b>11</b>	<b>5</b>	<b>6</b>	<b>122</b>
102.	Prirodne malformacije cirkulacijskog sustava – <i>Congenital malformations of the circulatory system</i>	Q20-Q28	10	2	6	6	4	2	1	1	32
103.	Nespušteni testis – <i>Undescended testicle</i>	Q53	1	0	0	0	0	0	0	0	1
104.	Ostale prirodne malformacije – <i>Other congenital malformations</i>		14	17	5	5	26	23	9	6	105
<b>XVII</b>	<b>Međubroj za Q00 - Q99 – Subtotal</b>		<b>25</b>	<b>19</b>	<b>11</b>	<b>11</b>	<b>30</b>	<b>25</b>	<b>10</b>	<b>7</b>	<b>138</b>
105.	Senilnost - <i>Senility</i>	R54	0	0	0	1	0	1	2	20	24
106.	Ostali simptomi, znakovi, klinički i laboratorijski nalazi nesvrstani drugamo – <i>Other symptoms, signs and abnormal clinical and lab findings, NEC</i>		7016	5960	6820	8393	48671	47542	41703	48294	214399
<b>XVIII</b>	<b>Međubroj za R00 - R99 – Subtotal</b>		<b>7016</b>	<b>5960</b>	<b>6820</b>	<b>8394</b>	<b>48671</b>	<b>47543</b>	<b>41705</b>	<b>48314</b>	<b>214423</b>
107.	Prijelomi - <i>Fractures</i>	S x2	228	146	722	280	2848	1641	1247	2973	10085
108.	Dislokacije, uganuća i nategnuća – <i>Dislocations, sprains and strains</i>	S x3	127	111	846	496	2710	1900	606	1187	7983
109.	Opekline i korozije – <i>Burns and corrosions</i>	T20-T32	267	196	180	191	902	834	137	196	2903
110.	Otrovanja lijekovima i biološkim tvarima – <i>Poisoning by drugs and biological substances</i>	T36-T50	17	9	15	35	157	220	26	60	539
111.	Ostale ozljede, otrovanja i djelovanja vanjskih uzroka – <i>Other injuries, poisonings and consequences of external causes</i>		4355	2563	8734	4136	37440	16602	10394	12465	96689
<b>XIX</b>	<b>Međubroj za S00 - T98 – Subtotal</b>		<b>4994</b>	<b>3025</b>	<b>10497</b>	<b>5138</b>	<b>44057</b>	<b>21197</b>	<b>12410</b>	<b>16881</b>	<b>118199</b>
112.	Osobe koje se koriste zdravstvenom službom zbog pregleda i istraživanja – <i>Persons using health services for examination and investigation</i>	Z00-Z13	654	502	1214	555	9909	3651	3300	3369	23154
113.	Infekcija HIV-om bez simptoma - <i>Asymptomatic HIV infection</i>	Z21	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Tablica - Table 3. nastavak – continuation 3

Broj	NAZIV BOLESTI ILI STANJA / NAME OF DISEASE/CONDITION	ŠIFRA MKB / ICD CODE	Dob/Age 0-6 god.yrs.		Dob/Age 7-19 god.yrs.		Dob/Age 20-64 god.yrs.		Dob/Age 65 + god.yrs.		Ukupno / Total
114.	Druge osobe s opasnošću po zdravlje zbog zaraznih bolesti - Other persons with potential health hazards related to communicable diseases	Z20, Z22-Z29	0	1	7	2	82	39	31	17	179
115.	Postupci u vezi sa sprečavanjem neželjene trudnoće – Contraceptive management	Z30	0	0	0	1	0	16	0	2	19
116.	Osobe koje se koriste zdravstvenom službom zbog: specifičnih postupaka i njege, psihosocijalnih i socioekonomskih te obiteljskih razloga - Persons using health services for: specific procedures and care, psychosocial and socioeconomic reasons, and family reasons	Z40-Z54	179	96	414	208	2649	1287	1049	762	6644
117.		Z55-Z65	2	0	5	6	42	26	27	35	143
118.		Z70-Z99	28	30	44	44	354	342	189	203	1234
119.	Ostali čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom – Other factors influencing health status and contact with health services		5	9	0	86	9	398	0	4	511
<b>XXI</b>	<b>Međubroj za Z00 - Z99 – Subtotal</b>		<b>868</b>	<b>638</b>	<b>1684</b>	<b>902</b>	<b>13045</b>	<b>5759</b>	<b>4596</b>	<b>4392</b>	<b>31884</b>
	<b>Sveukupno bolesti i stanja – Total diseases and conditions</b>	<b>A00 - Z99</b>	<b>26984</b>	<b>21002</b>	<b>33862</b>	<b>30494</b>	<b>215879</b>	<b>174966</b>	<b>114780</b>	<b>140570</b>	<b>758537</b>

## VANJSKI UZROCI MORBITIDETA (DODATNO ŠIFRIRANJE) – EXTERNAL CAUSES OF MORBIDITY (ADDITIONAL CODING)

Broj	NAZIV BOLESTI ILI STANJA / NAME OF DISEASE/CONDITION	ŠIFRA MKB / ICD CODE	Dob/Age 0-6 god.yrs.		Dob/Age 7-19 god.yrs.		Dob/Age 20-64 god.yrs.		Dob/Age 65 + god.yrs.		Ukupno / Total
			M / M	Ž / F	M / M	Ž / F	M / M	Ž / F	M / M	Ž / F	
120.	Nesreće pri prijevozu – Transport accidents	V01-V99	264	182	1354	678	5748	3133	939	609	12907
121.	Ostali vanjski uzroci slučajnih ozljeda – Other external causes of accidental injury	W00-X59	4299	2556	7521	3707	30190	14591	10103	14982	87949
122.	Namjerno nanesene ozljede - Assaults	X85-Y09	20	9	414	124	1861	689	167	106	3390
123.	Ratne ozljede – War injuries	Y36	0	0	0	0	4	0	0	0	4
124.	Ostali vanjski uzroci ozljeda i otrovanja – Other external causes of injury and poisoning		411	278	1208	629	6254	2784	1201	1184	13949
<b>XX</b>	<b>Međubroj za V01 - Y98 – Subtotal</b>		<b>4994</b>	<b>3025</b>	<b>10497</b>	<b>5138</b>	<b>44057</b>	<b>21197</b>	<b>12410</b>	<b>16881</b>	<b>118199</b>

## ZDRAVSTVENA ZAŠTITA I LIJEČENJE USTA I ZUBI - *Dental-Stomatological Health Service*

U djelatnosti zdravstvene zaštite i liječenja usta i zubi, prema pristiglim podacima iz godišnjih izvješća timova i ustanova, u 2019. godini radilo je ukupno 1.940 timova koji uključuju: 1.863 doktora dentalne medicine, 3 specijalista dječje i preventivne dentalne medicine i 106 doktora ostalih specijalnosti. Ovi timovi skrbrili su o 3.937.326 osiguranika, od kojih je 1.285.465 osiguranika koristilo zdravstvenu zaštitu. Uz ove timove usluge je pružalo 511 timova bez ugovora s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje: 688 doktora dentalne medicine, 36 specijalista dječje i preventivne dentalne medicine te 47 doktora drugih specijalnosti.

U djelatnosti je (neovisno o ugovoru s HZZO), prema izvješćima, bilo ukupno zaposleno 5.161 zdravstvenih djelatnika, od toga 2.451 doktora dentalne medicine i 2.329 zubna asistenata, 192 doktora specijalista i 189 zubna tehničara.

Tijekom 2019. godine, prema pristiglim izvješćima, zabilježeno je 4.093.253 posjeta u ugovornim i 716.604 posjeta u ordinacijama bez ugovora s HZZO. Neovisno o ugovoru s HZZO, obavljeno je 1.108.212 sistematskih pregleda. Plombirano je 2.339.668, a izvađeno 491.077 zuba. U 2019. godini izrađeno je 215.955 protetskih radova te je obavljeno 1.613.692 postupaka u liječenju mekih tkiva usne šupljine.

Najčešća zabilježena dijagnoza u djelatnosti dentalne medicine je zubni karijes, slijede bolesti pulpe i periapikalnih tkiva, poremećaji zubi i potpornih struktura te ostale bolesti čvrstog zubnog tkiva.

*According to the reports by medical teams and health facilities, the Dental and Oral Health Service in 2019 employed a total of 1,940 teams including; 1,863 DMDs, 3 specialists in pediatric and preventive dental medicine and 106 other specialists. Said teams cared for 3,937,326 insured, whereof 1,285,465 used health care services. Aside from said contractual teams, another 511 non-contracted teams provided their services, including 688 DMDs, 36 specialists in pediatric and preventive dental medicine and 47 other specialists.*

*According to the above reports, the Dental and Oral Health Service (whether contractual or non-contractual teams) hired a total of 5,161 health professionals, whereof 2,451 DMDs and 2,329 dental assistants, 192 specialists and 189 dental technicians.*

*According to the reports, in 2019, a record was made of 4,093,253 visits to contractual and 716,604 non-contractual dental/stomatological practices. Regardless of dental office contract status, 1,108,212 general dental examinations were performed, 2,339,668 teeth were filled, and 491,077 teeth were removed. In 2019, 215,955 prosthetic procedures were carried out, as were 1,613,692 intraoral soft oral tissue treatments.*

*The most commonly reported diagnosis in dental medicine was dental caries, followed by diseases of pulp and periapical tissues, other disorders of teeth and supporting structures, and other diseases of hard tissues of teeth.*

**Tablica - Table 1.** Broj ordinacija, zdravstvenih djelatnika, broj osiguranika u skrbi te broj korisnika zdravstvene zaštite u djelatnosti ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I LIJEČENJA USTA I ZUBI po županijama Hrvatske u 2019. godini - zdravstvene ustanove i ordinacije s ugovorom HZZO - Number of dental offices, health professionals, the insured in and persons receiving dental care from the Dental and Oral Health Service by county, Croatia 2019 - health facilities and medical offices contracted by the CHIF

Županija	Broj ordinacija			Zdravstveni djelatnici							Asistenti			Broj osiguran. u skrbi	Od toga koristilo zdr. zašt.
	Puno rad. vr.	Djel. r.v.	Doktori dent. med.	Specijalisti		Zu- bari	Tehničari		VŠS	SSS	VŠS	SSS	NSS		
				Dječ- je	Osta- li		VŠS	SSS							
County	Full time	Part. time	Dental med. spec.	Specialists Child	Other	Den- tists	Technicians Coll.	High sch.	Assistents High Coll.	Semi sch.	skilled	No. insured	No. insur. receiving care		
<b>HRVATSKA</b>	<b>1.940</b>	<b>0</b>	<b>1.863</b>	<b>3</b>	<b>66</b>	<b>0</b>	<b>18</b>	<b>75</b>	<b>62</b>	<b>1.812</b>	<b>0</b>	<b>3.937.326</b>	<b>1.285.465</b>		
Grad Zagreb	371	0	367	0	4	0	1	10	3	362	0	781.468	242.901		
Zagrebačka	112	0	107	0	5	0	0	2	4	109	0	239.291	78.024		
Krapinsko-zagorska	57	0	56	0	1	0	0	1	0	57	0	138.666	44.483		
Sisačko-moslavačka	94	0	91	0	3	0	0	1	4	79	0	163.299	50.745		
Karlovačka	60	0	60	0	0	0	0	10	0	51	0	118.078	40.866		
Varaždinska	62	0	61	0	1	0	0	0	1	60	0	122.546	47.154		
Koprivničko-križevačka	47	0	44	0	3	0	2	2	1	45	0	97.944	33.921		
Bjelovarsko-bilogorska	60	0	58	0	2	0	0	4	1	50	0	118.671	41.227		
Primorsko-goranska	144	0	135	0	8	0	0	5	2	135	0	280.838	89.969		
Ličko-senjska	18	0	18	0	0	0	0	2	0	12	0	37.392	10.026		
Virovitičko-podravska	38	0	38	0	0	0	0	0	2	36	0	78.540	27.625		
Požeško-slavonska	26	0	26	0	0	0	0	1	0	25	0	49.528	19.449		
Brodsko-posavska	68	0	68	0	0	0	0	3	2	62	0	153.426	47.436		
Zadarska	84	0	81	0	4	0	0	3	7	74	0	152.945	64.858		
Osječko-baranjska	137	0	130	0	7	0	0	8	2	134	0	289.568	90.956		
Šibensko-kninska	46	0	46	0	0	0	0	3	1	41	0	78.613	30.145		
Vukovarsko-srijemska	79	0	75	0	4	0	0	0	0	78	0	158.667	52.802		
Splitsko-dalmatinska	210	0	189	3	9	0	15	5	16	200	0	407.493	121.743		
Istarska	108	0	99	0	8	0	0	10	5	94	0	226.654	69.111		
Dubrovačko-neretvanska	66	0	62	0	4	0	0	1	2	61	0	120.205	40.609		
Medimurska	54	0	52	0	3	0	0	4	9	47	0	123.494	41.415		

**Tablica - Table 1a.** Broj ordinacija, zdravstvenih djelatnika, broj osiguranika u skrbi te broj korisnika zdravstvene zaštite u djelatnosti ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I LIJEČENJA USTA I ZUBI po županijama Hrvatske u 2019. godini - zdravstvene ustanove i ordinacije bez ugovora s HZZO - Number of dental offices, health professionals, the insured in and persons receiving dental care from the Dental Health Service by county, Croatia 2019 - health facilities and dental offices not contracted by the CHIF

Županija	Broj ordinacija			Zdravstveni djelatnici							Asistenti			Osiguranici koristili zdr. zašt.
	Puno rad. vr.	Djel. r.v.	Doktori dent. med.	Specijalisti		Zu- bari	Tehničari		VŠS	SSS	VŠS	SSS	NSS	
				Dječ- je	Osta- li		VŠS	SSS						
County	Full time	Part. time	Dental med. spec.	Specialists Child	Other	Den- tists	Technicians Coll.	High sch.	Assistents High Coll.	Semi sch.	skilled	No. insur. receiving care.		
<b>HRVATSKA</b>	<b>574</b>	<b>44</b>	<b>640</b>	<b>27</b>	<b>51</b>	<b>0</b>	<b>16</b>	<b>73</b>	<b>20</b>	<b>402</b>	<b>5</b>	<b>336.114</b>		
Grad Zagreb	117	29	178	0	7	0	0	6	5	72	1	74.913		
Zagrebačka	21	0	27	3	4	0	1	1	1	17	0	24.577		
Krapinsko-zagorska	4	0	5	0	1	0	0	0	0	3	0	3.017		
Sisačko-moslavačka	8	0	6	0	1	0	0	1	1	8	0	9.804		
Karlovačka	7	1	8	0	2	0	0	1	0	1	0	4.472		
Varaždinska	41	1	41	1	2	0	9	6	0	35	0	37.988		
Koprivničko-križevačka	4	0	9	0	6	0	0	9	1	4	2	3.158		
Bjelovarsko-bilogorska	4	0	5	0	1	0	0	0	0	0	0	1.312		
Primorsko-goranska	130	0	123	7	7	0	0	13	2	82	0	75.107		
Ličko-senjska	1	0	2	0	0	0	0	1	0	0	0	1.316		
Požeško-slavonska	2	0	2	0	0	0	0	0	0	4	0	2.313		
Brodsko-posavska	5	0	5	0	0	0	0	0	0	8	0	4.552		
Zadarska	30	9	45	3	0	0	0	5	2	33	0	9.112		
Osječko-baranjska	3	1	2	0	1	0	0	1	0	5	0	1.398		
Šibensko-kninska	14	1	24	1	3	0	0	10	1	17	0	8.964		
Vukovarsko-srijemska	1	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	661		
Splitsko-dalmatinska	55	0	0	11	3	0	0	1	2	34	0	21.217		
Istarska	113	1	140	0	7	0	5	14	2	53	2	47.014		
Dubrovačko-neretvanska	12	1	15	0	3	0	0	0	2	16	0	3.354		
Medimurska	2	0	3	1	3	0	1	4	1	8	0	1.865		

Tablica - Table 2.

**Broj posjeta, sistematskih pregleda, plombiranih zubi, izvađenih zubi te obavljenih protetskih radova i liječenja mekih tkiva u djelatnosti ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I LIJEČENJA USTA I ZUBI po županijama Hrvatske u 2019. godini - zdravstvene ustanove i ordinacije s ugovorom HZZO - Number of visits to, general examinations, filled teeth, extracted teeth, prosthetic procedures and intraoral soft tissue treatments by the Dental Health Service by county, Croatia 2019 - health facilities and dental offices contracted by the CHIF**

Županija	Broj posjeta	Sistematski pregledi	Plombirani zubi	Izvađeni zubi	Protetski radovi	Liječenje mekih tkiva
County	No. visits	General examinat.	Filled teeth	Extracted teeth	Prosthetic procedures	Intraoral soft tissue treatment
<b>HRVATSKA</b>	<b>4.093.253</b>	<b>968.834</b>	<b>1.990.469</b>	<b>410.439</b>	<b>141.765</b>	<b>1.453.383</b>
Grad Zagreb	718.268	194.556	338.648	46.387	18.667	286.552
Zagrebačka	245.508	53.527	128.042	23.912	7.557	91.740
Krapinsko-zagorska	143.594	40.150	78.224	16.495	3.690	52.523
Sisačko-moslavačka	185.363	36.250	90.477	18.515	7.344	51.802
Karlovačka	139.893	35.002	64.660	14.116	5.099	42.063
Varaždinska	145.409	31.992	70.570	15.755	3.240	52.285
Koprivničko-križevačka	107.913	35.614	52.236	14.101	3.334	47.724
Bjelovarsko-bilogorska	139.577	19.980	64.809	15.107	4.779	45.367
Primorsko-goranska	275.722	60.604	122.209	27.776	13.847	93.918
Ličko-senjska	32.712	8.152	15.331	3.797	1.428	13.193
Virovitičko-podravska	142.399	38.740	43.174	11.601	3.165	34.631
Požeško-slavonska	59.301	17.658	27.271	7.263	2.036	21.916
Brodsko-posavska	165.569	38.451	73.213	20.643	5.818	46.093
Zadarska	192.783	38.296	108.779	21.559	6.480	42.929
Osječko-baranjska	270.770	59.533	131.164	35.910	10.269	93.100
Šibensko-kninska	93.714	14.582	55.828	11.094	2.872	22.757
Vukovarsko-srijemska	168.506	45.498	86.388	22.760	5.661	61.636
Splitsko-dalmatinska	410.815	99.214	220.086	37.395	15.316	147.589
Istarska	208.641	39.859	96.617	21.625	10.089	101.411
Dubrovačko-neretvanska	117.062	30.299	62.428	10.572	5.054	49.793
Međimurska	129.734	30.877	60.315	14.056	6.020	54.361

Tablica - Table 2a.

**Broj posjeta, sistematskih pregleda, plombiranih zubi, izvađenih zubi te obavljenih protetskih radova i liječenja mekih tkiva u djelatnosti ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I LIJEČENJA USTA I ZUBI po županijama Hrvatske u 2019. godini - zdravstvene ustanove i ordinacije bez ugovora s HZZO - Number of visits to, general examinations, filled teeth, extracted teeth, prosthetic procedures and intraoral soft tissue treatments by the Dental Health Service by county, Croatia 2019 - health facilities and medical offices not contracted by the CHIF**

Županija	Broj posjeta	Sistematski pregledi	Plombirani zubi	Izvađeni zubi	Protetski radovi	Liječenje mekih tkiva
County	No. visits	General examinat.	Filled teeth	Extracted teeth	Prosthetic procedures	Intraoral soft tissue treatments
<b>HRVATSKA</b>	<b>716.604</b>	<b>140.273</b>	<b>343.199</b>	<b>80.638</b>	<b>74.190</b>	<b>160.309</b>
Grad Zagreb	181.869	43.785	94.068	15.057	11.330	49.036
Zagrebačka	51.094	5.943	24.141	4.585	1.959	14.531
Krapinsko-zagorska	14.345	5.720	2.927	882	1.609	384
Sisačko-moslavačka	11.934	244	2.003	523	1.194	169
Karlovačka	12.659	3556	5.616	1.310	628	3838
Varaždinska	55.712	14.684	35.916	7.907	4.471	24.543
Koprivničko-križevačka	11.176	100	164	23	5.818	74
Bjelovarsko-bilogorska	4.782	536	1.977	245	99	270
Primorsko-goranska	96.709	20.425	46.801	17.051	20.184	20.700
Ličko-senjska	4.438	1286	1.204	720	301	1684
Brodsko-posavska	5.102	963	1.897	758	134	1.896
Požeško-slavonska	13.455	2.861	7.188	2.250	488	6.033
Zadarska	37.202	7.185	16.641	3.569	3.781	2.032
Osječko-baranjska	2.428	795	774	63	783	101
Šibensko-kninska	23.247	4.836	11.650	2.569	1.833	5.539
Vukovarsko-srijemska	1.108	36	484	439	10	0
Splitsko-dalmatinska	87.743	15.121	34.405	4.483	4.014	15.652
Istarska	90.482	11.124	49.413	16.640	14.281	11.982
Dubrovačko-neretvanska	6.544	750	4.675	865	870	1.237
Međimurska	4.575	323	1.255	699	403	608

**Tablica - Table 3. Utvrđene bolesti ili stanja u djelatnosti ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I LIJEČENJA USTA I ZUBI po dobi u Hrvatskoj u 2019. godini - Diseases and conditions diagnosed by Dental Health Service by age, Croatia 2019**

	<b>Bolesti i stanja MKB 10</b> <i>Diseases and conditions ICD 10</i>	<b>Šifra</b> <i>Code</i>	<b>0-6 g.</b> <i>0-6 yr.</i>	<b>7-19 g.</b> <i>7-19 yr.</i>	<b>20-64 g.</b> <i>20-64 yr.</i>	<b>65 i više</b> <i>65+</i>	<b>Ukupno</b> <i>Total</i>
1	<b>Poremećaji u razvoju i nicanju zubi –</b> <i>Disorders of tooth development and eruption</i>	K00	3.408	27.927	11.726	2.621	<b>45.682</b>
2	<b>Zadržani (retinirani) i uklješteni (impaktirani) zubi –</b> <i>Embedded and impacted teeth</i>	K01	262	6.547	22.956	947	<b>30.712</b>
3	<b>Zubni karijes - Dental caries</b>	K02	54.083	324.038	976.826	176.7688	<b>1.531.715</b>
4	<b>Ostale bolesti čvrstog zubnog tkiva –</b> <i>Other diseases of hard tissues of teeth</i>	K03	2.841	32.354	248.699	49.312	<b>333.206</b>
5	<b>Bolesti pulpe i periapikalnih tkiva –</b> <i>Diseases of pulp and periapical tissues</i>	K04	18.915	101.625	563.545	133.329	<b>817.414</b>
6	<b>Akutni i kronični gingivitis - Acute and chronic gingivitis</b>	K05.0 - K05.1	539	7.125	71.419	20.986	<b>100.069</b>
7	<b>Akutni i kronični periodontitis i periodontoza –</b> <i>Acute and chronic periodontitis and periodontosis</i>	K05.2 - K05.4	162	2.602	76.106	36.455	<b>115.325</b>
8	<b>Ostale periodontalne bolesti - Other periodontal diseases</b>	K05.5 - K05.6	9	165	3.544	1133	<b>4.851</b>
9	<b>Ostali poremećaji gingive i bezuboga alveolarnog grebena –</b> <i>Other disorders of gingiva and edentulous alveolar ridge</i>	K06	33	582	9.228	4.663	<b>14.506</b>
10	<b>Dentofacijalne nepravilnosti (uključujući malokluziju) –</b> <i>Dentofacial anomalies (including malocclusion)</i>	K07	993	96.997	16.010	1.969	<b>115.969</b>
11	<b>Ostali poremećaji zubi i potpornih struktura –</b> <i>Other disorders of teeth and supporting structures</i>	K08	1.766	24.726	186.953	141.859	<b>355.304</b>
12	<b>Ciste oralnog područja koje nisu svrstane drugamo –</b> <i>Cysts of oral region, NEC</i>	K09	8	295	2.528	615	<b>3.446</b>
13	<b>Ostale bolesti čeljusti - Other diseases of jaws</b>	K10	288	1.667	19.277	5.562	<b>26.794</b>
14	<b>Bolesti žlijezda slinovnica - Diseases of salivary glands</b>	K11	6	119	1.046	957	<b>2.128</b>
15	<b>Stomatitis i srodna oštećenja - Stomatitis and related lesions</b>	K12	263	1.284	5.613	3.719	<b>10.879</b>
16	<b>Ostale bolesti usana i oralne sluznice –</b> <i>Other diseases of lip and oral mucosa</i>	K13	1.533	6.610	18.789	5.599	<b>32.531</b>
17	<b>Bolesti jezika - Diseases of tongue</b>	K14	19	92	1.103	747	<b>1.961</b>
	<b>UKUPNO - Total</b>		<b>85.128</b>	<b>634.755</b>	<b>2.235.368</b>	<b>587.241</b>	<b>3.542.492</b>

**Napomena / Note :**

"Unatoč opetovanom požurivanju, do trenutka zaključivanja obrade podataka nismo zaprimili velik broj izvještajnih obrazaca iz nekoliko županija."

*Despite repeated reminders, by the conclusion of data processing, a large number of reports were still lacking from several counties.*

## DJELATNOST ZDRAVSTVENE ZAŠTITE ŠKOLSKE DJECE, MLADEŽI I STUDENATA - *School Health Service*

Prema izvješima Državnog zavoda za statistiku u školskoj godini 2018./2019. u osnovne škole upisano je 316.104 djece, u srednje škole 148.466 djece, a redovitih studenata je upisano 114.681. Zbog negativnih demografskih trendova, broj se školske djece u osnovnim i srednjim školama u Hrvatskoj postupno smanjuje, te je u odnosu na prethodnu školsku godinu upisano oko 1.437 djece manje u osnovne škole i 7.176 učenika manje u srednje škole.

U školskoj godini 2013./2014., zbog promjena u ugovornim obavezama zavoda za javno zdravstvo u prema HZZO-u čime zavodi za javno zdravstvo jedinica područne samouprave imaju obavezu mjesečnog izvještavanja prema Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo, te zbog aktivnijeg rada u računalnoj aplikaciji u ovoj djelatnosti, došlo je do promjena u ukupnom načinu izvještavanja te se neki od podataka ne mogu uspoređivati i interpretirati u odnosu na prethodne godine direktno bez dodatnih objašnjenja značenja pojedinih podataka i promjena u načinu izvještavanja.

Skrb o bolesnoj djeci školske dobi i o studentima u primarnoj zdravstvenoj zaštiti provode liječnici opće/obiteljske medicine, a preventivnu i specifičnu zdravstvenu zaštitu liječnici školske medicine kao dio djelatnosti zavoda za javno zdravstvo. Jedan tim u sastavu 1 specijalist školske medicine i 1 medicinska sestra više ili srednje stručne sprema prema važećem normativu HZZO-a skrbi za oko 3.600 djece osnovnih i srednjih škola i redovitih studenata. U službama je u školskoj godini 2018./2019. bio zaposlen 171 liječnički tim, od toga 128 specijalist školske medicine, 32 liječnika na specijalizaciji te 11 liječnika opće medicine. Prema podacima HZZO-a aktivno je ugovoreno svega 155 timova koji provode zdravstvenu zaštitu školske djece, mladeži i studenata. Broj djece na jedan tim se razlikuje prema županijama. Aktivnosti se sukladno Programu mjera zdravstvene zaštite školske djece, dijele na nekoliko osnovnih područja: klasične mjere preventivne zdravstvene zaštite koje obuhvaćaju provedbu obveznih cijepljenja, sistematske te sve ostale preventivne preglede; zdravstveni odgoj i provođenje programa promicanja zdravlja; savjetovani rad i rad s djecom s posebnim potrebama; epidemiološke i aktivnosti u vezi sa zaštitom okoliša.

Pregled prije upisa u prvi razred zakonska je obveza koju timski provode liječnici školske medicine te učitelji i članovi stručne službe škole koju će dijete polaziti. Prije početka školske godine 2018./2019. obavljeno je 42.737 pregleda prije upisa u prvi razred, a u prethodnoj školskoj godini 42.432, odnosno 45.698 godinu ranije. Broj pregleda ovisi o veličini upisne generacije. Pregledima je obuhvaćena cijela generacija, a za neke je upis odgođen za godinu dana. Prema programu sistematskih pregleda u školskoj godini 2018./2019. obavljena su 33.423 pregleda u petom razredu, čime je obuhvaćeno 83,1% učenika, što je malo manji obuhvat od prethodne godine (34.206, 87,1%). U osmom razredu osnovne škole pregledom i savjetovanjem o profesionalnoj orijentaciji obuhvaćeno je 38.978 (99,3%) učenika, dok se isto odnosilo na 36.869 (95%) učenika prethodne godine. Ipak, promatrajući od 1998./1999. do ove godine opaža se trend laganog porasta ovih pregleda. Broj djece koja su podvrgnuta sistematskom pregledu u prvom razredu srednje škole iznosio je 23.400 (60%) što je približno kao prethodne dvije godine,

dok je ranijih godina iznosio nešto više 23.260 (60%) 2017./2018., 24.391 (60%) 2016./2017., 29.987 (69%) 2015./2016., a 2014./2015. je pregledano 31.144 (68%) učenika.

Sva su djeca u trećem razredu osnovne škole obuhvaćena probirima na poremećaje vida i vida na boje (94.645 probira u šk. godini 2018./2019.; 99.418 u šk. godini 2017./2018.; 89.854 u šk. godini 2016./2017.; 90.328 probira u prethodnoj godini. U šestom razredu je obavljeno 56.842 probira na razvojne i strukturalne deformacije lokomotornog sustava, dok je u prethodnoj godini obavljeno 60.118, u godini prije toga 56.318 pregleda. Ukupno je obavljeno 16.974 individualnih probira na poremećaje sluha tonalnim audiometrom (prethodne godine 18.401, odnosno 15.794, 2016./2017.).

Za školsku su populaciju liječnici u službama školske medicine jedini cjevitelji. U školskoj godini 2018./2019. obavljeno je 245.023 cijepljenja u osnovnoj i 6.426 u srednjoj školi (2017./2018. godine 257.667 cijepljenja u osnovnoj i 4.492 u srednjoj školi). Smanjenje broja cijepljenih učenika u srednjoj školi u odnosu na prethodne godine je zbog promjene u kalendaru cijepljenja odnosno od školske godine 2015./2016. učenici završnih razreda srednjih škola se ne cijepaju ukoliko su bili redovno cijepljeni u 8. razredu osnovne škole.

Namjenski pregledi obuhvaćaju preglede za prilagođeni program tjelesne i zdravstvene kulture, preglede za sportske aktivnosti, smještaj u dom, za profesionalnu orijentaciju, prije cijepljenja, prilikom promjena uvjeta života te na zahtjev djeteta ili neke institucije (putovanje, odlazak na organizirani odmor i dr). U školskoj godini 2018./2019. obavljena su 57.691 namjenska pregleda u osnovnoj školi i 26.812 u srednjoj školi. U 2017./2018. 53.790 namjenska pregleda u osnovnoj školi i 23.241 u srednjoj školi. U školskoj godini 2016./2017. obavljena su 53.579 namjenska pregleda u OŠ i 24.239 u SŠ.

Za prilagođeni program tjelesne i zdravstvene kulture pregledano je, u suradnji s profesorima, 4.897 učenika u osnovnoj i 7.926 u srednjoj školi, što nešto više u osnovnoj, a manje u srednjoj u odnosu na prethodnu godinu (4.722 pregleda u osnovnoj i 8.310 u srednjoj školi). U vezi sa sportskim aktivnostima i natjecanjima obavljeno je u osnovnoj školi 15.764 pregleda (prethodne godine 15.773 pregleda). U srednjoj školi je obavljeno 6.797 pregleda odnosno nešto više nego prethodne godine (6.252). U osmim razredima osnovne škole bilo je 3.222 konzultacija i pregleda zbog profesionalne orijentacije, odnosno nešto više nego prethodne godine (2.857 u prethodnoj godini).

Specifični dijelovi programa preventivne zdravstvene zaštite učenika, kojima se posvećuje osobita pozornost su zdravstveni odgoj i savjetovani rad. Savjetovišta za djecu i mladež u kojima djeca, roditelji i profesori mogu zatražiti pomoć pri rješavanju najčešćih problema vezanih uz odrastanje i zdravlje djece, organizirana su kao poseban oblik rada i broj posjeta savjetovaništu neprekidno se povećava. U osnovnoj školi se povećao od 59.647 posjeta savjetovaništu u 1998. godini, do 132.077 u školskoj godini 2004./2005., 102.538 u školskoj godini 2012./2013., 79.348 u školskoj godini 2013./2014., 98.137 u 2014./2015., 109.642 u



2015./2016., 112.057 u 2016./2017., 2017./2018. (114.693) i 112.641 u školskoj godini 2018./2019. U srednjoj školi je kretanje posjeta savjetovalištu od 18.195 u 1998. godini do 20.537 u školskoj godini 2016./2017., u 2017./2018. 18.289 dok je u 2018./2019. broj posjeta 18.123. Navedeno pokazuje da je upravo takav oblik rada potreban i da je u sustavu nedostajao. U savjetovalištim za djecu i mladež pri službama za školsku medicinu djeca su i roditelji u osnovnoj školi najviše tražili pomoć zbog problema koje donose kronične bolesti, zatim zbog učenja, problema mentalnog zdravlja, problema reproduktivnog zdravlja te rizičnog ponašanja. Kod srednjoškolaca su osim kroničnih bolesti češće zastupljeni problemi i zahtjevi za savjetom zbog problema učenja, reproduktivnog zdravlja i spolno prenosivih infekcija, mentalnog zdravlja te rizičnog ponašanja.

Nekim od oblika zdravstvenog odgoja obuhvaćeno je u školskoj godini 2005./2006. 305.236 učenika osnovnih i 89.498 učenika srednjih škola, u školskoj godini 2010./2011. 257.222 učenika osnovnih i 77.407 srednjih škola, u školskoj godini 2011./2012. 226.667 učenika osnovnih i 68.688 učenika srednjih škola, u školskoj godini 2012./2013. 233.355 učenika osnovnih i 97.519 učenika srednjih škola, u školskoj godini 2013./2014. 171.704 učenika osnovnih i 62.677 učenika srednjih škola, u školskoj godini 2014./2015. 165.396 učenika osnovnih i 60.341 učenika srednjih škola, u školskoj godini 2015./2016. 162.089 učenika osnovnih i 55.852 učenika srednjih škola, u školskoj godini 2016./2017. 156.721 učenika osnovnih i 47.425 učenika srednjih škola, u 2017./2018. 166.832 učenika osnovnih i 35.250 učenika srednjih škola te u 2018./2019. 160.293 učenika osnovnih i 37.024 učenika srednjih škola. Ovakvo smanjenje broja učenika koji su obuhvaćeni zdravstvenim odgojem posljedica je organizacijske promjene u načinu provođenja zdravstvenog odgoja i prema kojoj je zdravstveni odgoj definiran isključivo kao zdravstvenoodgojni rad u trajanju od najmanje jednog školskog sata uz pripreme, dok se kraći zdravstvenoodgojni oblici više ne prikazuju kao zdravstveni odgoj. Prema dogovoru Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo i Agencije za odgoj i obrazovanje timovi školske medicine od školske godine 2013./2014. provode sljedeće teme zdravstvenog odgoja iz Nastavnog plana i programa zdravstvenog odgoja za osnovne i srednje škole:

1. razred OŠ Pravilno pranje zuba po modelu (1sat)
3. razred OŠ Skrivene kalorije (1 sat)
5. razred OŠ Promjene vezane uz pubertet i higijena (2 sata)
1. razred SŠ Utjecaj spolno prenosivih bolesti na reproduktivno zdravlje (1 sat)
2. razred SŠ Zaštita reproduktivnog zdravlja - opcionalno, ovisno o kapacitetima školske medicine (1 sat)

U školskoj godini 2018./2019. sistematskom pregledu na prvoj godini studija pristupilo je 14.819 studenata (17.119 u prethodnoj školskoj godini). Najviše sistematskih pregleda učinjeno je u najvećim hrvatskim gradovima, Zagrebu (7.155), Splitu (2.198), Osijeku (1.776) i Rijeci (1.719). Na kontrolne preglede naručeno je 270 studenata. Zbog prilagođenog programa tjelesne i zdravstvene kulture javilo se njih 1.083 (940 u prethodnoj školskoj godini), a 3.075 studenata pregledano je prije smještaja u studentske domove (broj nešto manji nego prethodnih godina – 3.592 u prethodnoj godini, 3.827 odnosno 4.197 ranijih godina, 5.199 u 2014./2015., 5.319 u 2013./2014., 5.563 u 2012./2013., 6.191 u

2011./2012., 6.360 u 2009./2010., 6.508 u 2008./2009., 6.922 u 2005./2006.). Savjetovališta je posjetilo 7.489 studenata, nastavnika i roditelja (7.829 prethodne godine, 8.695 godinu ranije). Najčešći razlozi posjeta savjetovalištim su problemi vezani uz reproduktivno zdravlje, kronične bolesti, mentalno zdravlje, a slijede neki od oblika rizičnog ponašanja te problemi učenja. Zdravstvenim je odgojem ukupno obuhvaćeno njih 6.132 (5.473 prethodne godine, 7.940 u 2016./2017. 7.149 u 2015./2016., 5.886 u 2014./2015., 5.116 u 2013./2014., 12.950 u 2012./2013., 16.474 u 2011./2012., 18.414 u 2010./2011., 20.189 u 2009./2010., 16.059 u 2008./2009, 14.888 u 2005./2006.). Ovakav pad u obuhvatu studenata zdravstvenim odgojem može se objasniti gore spomenutom dogovorom o provedbi tema iz Nastavnog plana i programa zdravstvenog odgoja za osnovne i srednje škole zbog čega su pretežiti kapaciteti za provedbu zdravstvenog odgoja usmjereni provedbi navedenih tema.

### **Preventive and specific School, Youth and Student Health Service**

*According to reports by the School Health Service for the 2018/2019 academic year, primary schools enrolled 316,104 pupils, while highschools 148,466 and higher education institutions 114,681 full-time students. Due to negative demographic trends, the number of pupils and highschool students in Croatia has gradually diminished to the level of 1,437 pupils less than in 2017/2018 and 7,176 highschool students less.*

*Due to changes in contractual obligations public health institutes (IPHs) have towards the HZZO, thus making the IPHs in local self-government units are obliged to monthly report to the the Croatian Institute of Public Health, and due to a more active use of computer software in this branch, in school year 2013/2014 changes took place in the general manner of reporting, which is why certain data are no longer directly comparable against earlier years without additional explanations regarding data interpretation or changes in reporting.*

*The health care of sick school children and students in primary health care services is administered by GPs, while preventive and specific health care by school medicine physicians within their public health institutes. One team comprising one school medicine specialist and one college or highschool educated nurse, according to the HZZO standard, provides health care services to some 3,600 pupils, highschool students and full-time college/university students. The health care services employed in school year 2018/2019 171 medical teams, whereof 128 school medicine specialists, 32 resident doctors and 11 GPs. According to the HZZO, active contracts were signed with mere 155 medical teams caring for pupils, youth and students. The number of children per team varies from county to county. Activities are, in line with the School Child Health Care Measure Programme, divided into elementary areas: classic preventive measures including mandatory immunization, general medical and any other preventive examinations; health education and promotion; counseling and working with children with special needs; epidemiological and environmental activities.*

*School physicians in cooperation with teachers/school experts are legally mandated to evaluate a child prior to enrollment in the first grade. Before the beginning of the 2018/2019 academic year, a total of 42,737 pre-school evaluations were carried out, as opposed to 42,432 in school year 2017/2018, and 45,698 the year before that. The number of evaluations depends on the size of enrolled generation. The*

whole generation is covered by pre-school evaluation, while some children are left back one more year. According to the programme of general physical examinations for academic year 2018/2019, 33,423 fifth-graders were examined, which covers 83.1% of pupils and is a somewhat worse coverage than last year (34,206/89 or 87.1%). In the eighth grade, evaluation and career counseling covered 38,978 (99.3%) of pupils, whereas the equivalent figure in year 2017/2018 was 36,869 (95%) pupils. However, by analyzing academic years 1998/1999 onward, a trend of slow increase in pupil/student evaluations is noted. The number of highschool freshmen subject to general physical examination in 2018/2019 was 23,400 (60%) which is similar to previous two years (23,260 or 60% in 2017/2018, 24,391 or 60% in 2016/2017, 29,987 or 69% in 2015/2016).

All third-graders are subject to vision impairments and color vision screening (94,645 in 2018/2019, 99,418 in 2017/2018; 89,854 pupils in 2016/2017; 90,328 pupils in 2015/2016). A total of 56,842 sixth-graders were screened for developmental and structural deformations of the locomotor system, as opposed to earlier years (60,118 in 2017/2018, 56,318 in 2016/2017). A total of 16,974 individual hearing impairments screenings by pure tone audiometry were performed (vs. 18,401 and 15,794 in previous years).

School physicians are sole administrators of immunization for the school population. In school year 2018/2019, a total of 245,023 vaccination shots were administered in primary schools and 6,426 in highschools (as opposed to 257,667 primaries and 4,492 secondaries in 2017/2018). The number of immunized high school students was reduced due to change in the vaccine schedule – from the current school year on, high school seniors are not vaccinated if previously immunized routinely in the 8th grade of primary school.

Targeted screening includes adapted examinations programme for physical education (PE), sports activities, pupil/student home placement, career counseling, pre-vaccination, life-altering changes at the request of a child or institution (traveling, organized vaccination, etc.). In school year 2018/2019, record was made of 57,691 targeted evaluations in primary schools and 26,812 in highschools. The year before, record was made of 53,790 targeted evaluations in primary schools and 23,241 in highschools. In school year 2016/2017, a total of 53,579 targeted evaluations in elementary schools were performed, as were 24,239 highschool examinations.

Within the PE-adjusted programme, a total of 4,897 pupils and 7,926 highschool students (slightly more in primary and less in secondary than last year; 4,722 primary s. evaluations and 8,310 highschool in 2017/2018) were screened in collaboration with teachers. With regard to sports activities and competitions, primary schools performed 15,764 evaluations (last year: 15,773), and highschools 6,797, (more than earlier: 6,252 in 2017/2018). Eight-graders were provided 3,222 career counseling sessions and evaluations, which is more than earlier (2,857 in 2017/2018).

Specific segments of the preventive health care programme focused on health education and counseling. Child and youth counseling centers where children, parents and teachers turn to when dealing with growing-up pains and health issues are organized as special units. Their attendance rate had continually grown; in primary schools from 59,647 visits in 1998 to 132,077 in 2004/2005, to 102,538 in 2012/2013 and then fell in 2013/2014 to 79,348 visits, in 2014/2015 was 98,137 visits, in 2015/2016 was 109,642 visits, 2016/2017 was 112,057, in 2017/2018 114,693 and in 2018/2019 112,641 visits. In highschools the figure went

from 18,195 in 1998 to 20,537 in 2016/2017, and 18,123 in 2018/2019. Said figures go to show just how this form of help is needed and had been missed. Child and youth counseling centers, as part of school health services, provided assistance to pupils and parents mostly in problems relating to chronic diseases, learning, mental health, reproductive health and risk behaviors. Aside from chronic diseases, highschool students more frequently dealt with problems of and requested counseling on learning, reproductive health, STDs mental health and risk behaviors.

Some forms of health education in the 2005/2006 academic year reached 305,236 pupils and 89,498 highschool students, as opposed to academic years 2010/2011 (257,222 pupils and 77,407 highschool students), 2011/2012 (226,667/68,688), 2012/2013 (233,355/97,519), 2013/2014 (171,704/62,677), 2014/2015 (165,396/60,341), 2015/2016 (162,089/55,852), 2016/2017 (156,721/47,425), 2017/2018 (166,832/35,250) and 160,293/37,024 in 2018/2019. This visible reduction in the number of children and youth included in health education is explained for by structural changes in the implementation thereof as starting from the observed academic year. Health education is now defined exclusively as health class taking a minimum of one school period with preparations, whereas short educational activities are no longer seen as health education. In keeping with an agreement between the Croatian National Institute of Public Health and Education and Teacher Training Agency, school medical teams since 2013/2014 held the following topics of health education from the School Curriculum for primary and highschool:

1st-grade of primary school (PS): Correct tooth brushing on a model (1 period)

3rd-grade (PS): Hidden calories (1 period)

5th-grade (PS): Changes related to puberty and hygiene (2 periods)

1st grade of highschool (HS): Effect of STDs on reproductive health (1 period)

2nd grade (HS): Reproductive health care – optional, depending on the capacities of school health service (1 period)

A total of 14,819 college/university students (17,119 the year before) underwent a general physical examination in school year 2017/2018, whereof the highest number were performed in major Croatian cities, namely Zagreb (7,155), Split (2,198), Osijek (1,776) and Rijeka (1,719). Appointment were made for 270 student checkups. 1,083 students requested adapted PE examination (940 earlier), while 3,075 underwent evaluation for pre-student home placement (slightly lower number in earlier years: 3,592 in 2017/2018, 3,827 in 2016/2017, 4,197 in 2015/2016, 5,199 in 2014/2015, 5,319 in 2013/2014, 5,563 in 2012/2013, 6,191 in 2011/2012, 6,360 in 2009/2010, 6,508 in 2008/2009 and 6,922 in 2005/2006. Counseling centers were consulted by 7,489 students, teachers and parents (7,829 in 2017/2018, 8,695 in 2016/2017). The most common reasons for visiting counseling centers were reproductive health, chronic diseases, mental health, as well as risk behaviors and learning problems. Health education included 6,132 students (5,473 in 2017/2018, 7,940 in 2016/2017, 7,149 in 2015/2016, 5,886 in 2014/2015, 5,116 in 2013/2014, 12,950 in 2012/2013, 16,474 in 2011/2012, 18,414 in 2010/2011, 20,189 in 2009/2010, 16,059 in 2008/2009 and 14,888 in 2005/2006). This plunge in health education coverage can be accounted for with above agreement on topics from the School Curriculum for primary and secondary schools, which is why health education focuses most of school capacities on covering proposed themes.

**Tablica - Table 1. Ukupan broj djece\* u osnovnoj i srednjoj školi po razredima i županijama Hrvatske u školskoj 2018./2019. godini - Number of school children\* by grade and county, Croatia, school year 2018/19**

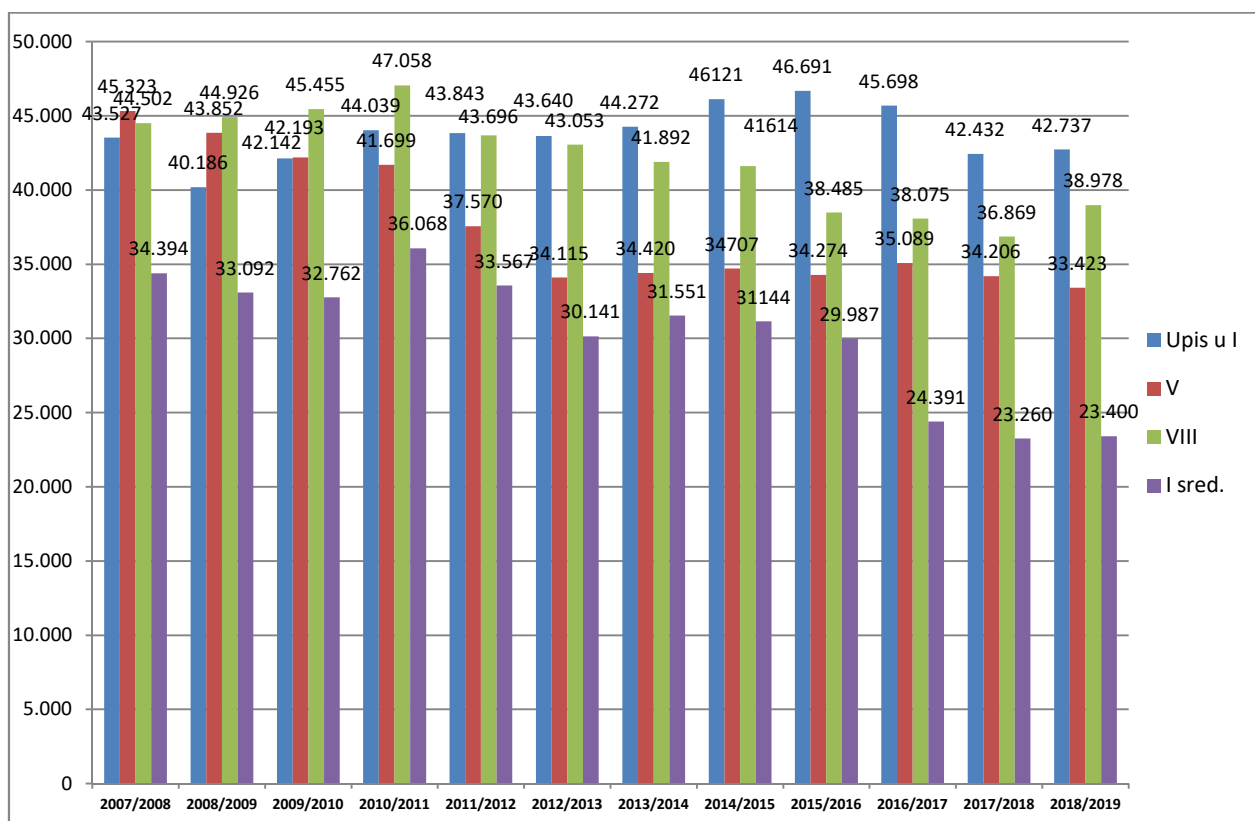
Županija County	razred Class	OSNOVNA ŠKOLA - Primary school								SREDNJA ŠKOLA - Secondary school					SVEGA TOTAL	
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Ukupno Total	I	II	III	IV/V		Ukupno Total
<b>Hrvatska - Croatia</b>		<b>38.839</b>	<b>39.630</b>	<b>41.799</b>	<b>41.146</b>	<b>40.235</b>	<b>39.062</b>	<b>39.942</b>	<b>39.245</b>	<b>319.898</b>	<b>38.757</b>	<b>38.353</b>	<b>38.817</b>	<b>31.897</b>	<b>147.824</b>	<b>467.722</b>
Grad Zagreb		8.204	8.345	8.516	8.263	7.874	7.395	7.547	7.344	63.488	9.397	8.868	8.845	7.546	34.656	98.144
Zagrebačka		3.136	3.119	3.272	3.290	3.234	3.182	3.133	3.133	25.499	1.633	1.555	1.538	1.099	5.825	31.324
Krapinsko-zagorska		1.108	1.229	1.211	1.188	1.167	1.181	1.144	1.216	9.444	1.122	1.147	1.150	904	4.323	13.767
Sisačko-moslavačka		1.339	1.300	1.447	1.451	1.420	1.362	1.470	1.443	11.232	1.130	1.023	1.138	927	4.218	15.450
Karlovačka		1.055	1.040	1.079	1.097	1.124	1.053	1.066	999	8.513	1.122	1.059	1.183	865	4.229	12.742
Varaždinska		1.552	1.612	1.754	1.662	1.685	1.729	1.736	1.681	13.411	1.915	1.810	1.800	1.502	7.027	20.438
Koprivničko-križevačka		1.028	1.063	1.106	1.109	1.110	1.065	1.121	1.073	8.675	948	998	951	777	3.674	12.349
Bjelovarsko-bilogorska		994	1.053	1.121	1.086	1.076	1.109	1.089	1.067	8.595	1.142	1.158	1.166	873	4.339	12.934
Primorsko-goranska		2.472	2.444	2.610	2.593	2.407	2.210	2.346	2.309	19.391	2.487	2.380	2.382	2.013	9.262	28.653
Ličko-senjska		347	398	388	397	411	381	443	430	3.195	322	317	311	256	1.206	4.401
Virovitičko-podravsk		726	749	802	762	719	754	771	767	6.050	694	742	701	543	2.680	8.730
Požeško-slavonska		615	616	722	741	749	666	741	710	5.560	696	691	685	628	2.700	8.260
Brodsko-posavska		1.338	1.252	1.550	1.488	1.490	1.417	1.506	1.472	11.513	1.323	1.337	1.458	932	5.050	16.563
Zadarska		1.637	1.651	1.725	1.739	1.689	1.664	1.739	1.640	13.484	1.557	1.621	1.628	1.433	6.239	19.723
Osječko-baranjska		2.542	2.439	2.783	2.663	2.598	2.652	2.707	2.635	21.019	2.738	2.739	2.853	2.242	10.572	31.591
Šibensko-krninska		857	941	971	989	903	860	929	917	7.367	872	943	985	963	3.763	11.130
Vukovarsko-srijemska		1.361	1.444	1.578	1.532	1.660	1.551	1.765	1.640	12.531	1.535	1.544	1.657	1.257	5.993	18.524
Splitsko-dalmatinska		4.308	4.552	4.659	4.570	4.637	4.661	4.560	4.692	36.639	4.481	4.639	4.655	4.100	17.875	54.514
Istarska		1.887	1.885	1.990	2.002	1.912	1.866	1.852	1.769	15.163	1.590	1.595	1.563	1.338	6.086	21.249
Dubrovačko-neretvanska		1.181	1.283	1.276	1.297	1.184	1.156	1.146	1.179	9.702	1.054	1.144	1.145	993	4.336	14.038
Međimurska		1.152	1.215	1.239	1.227	1.186	1.148	1.131	1.129	9.427	999	1.043	1.023	706	3.771	13.198

\* Broj djece prema izvješćima službi za školsku medicinu - Number of school children according to school health services' reports

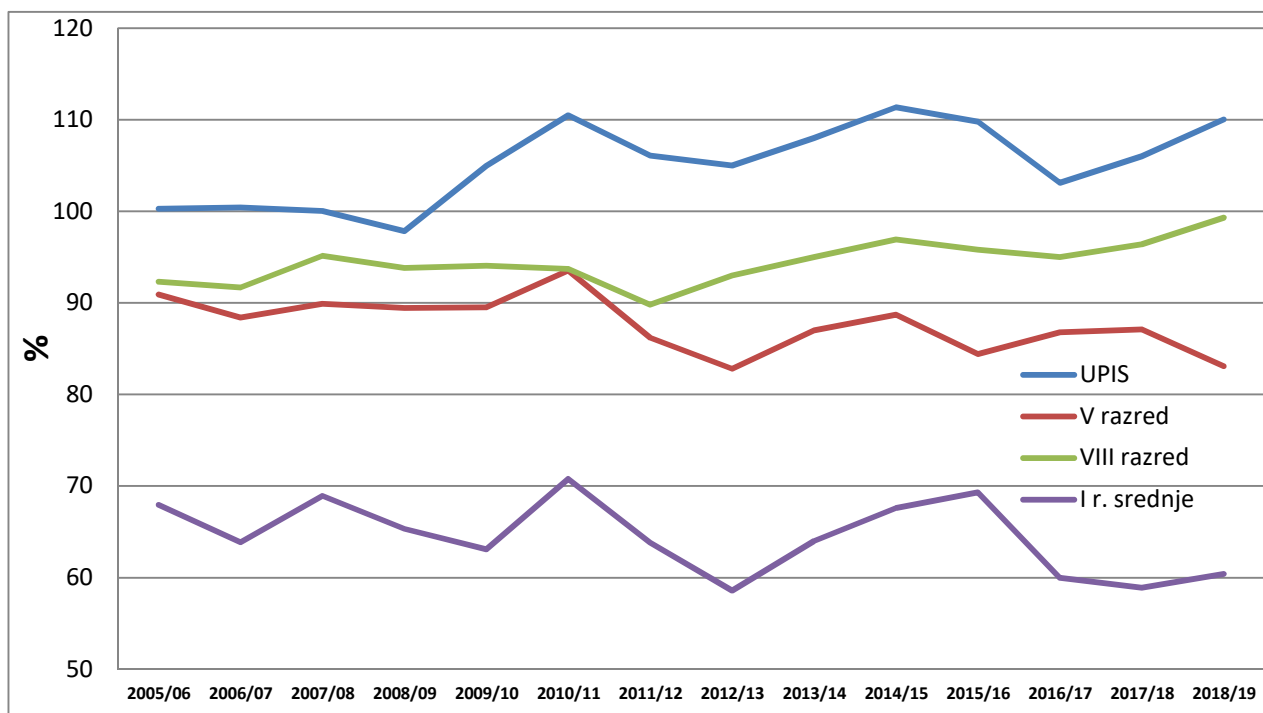
**Tablica - Table 2. Preventivni pregledi u osnovnoj i srednjoj školi po razredima i županijama Hrvatske u školskoj 2018./2019. godini - Number of preventive school examinations by grade and county, Croatia, academic year 2018/2019**

Županija County	SISTEMATSKI PREGLEDI - General examinations					KONTROLNI PREGLEDI - Checkups							
	Upis u I r. Enrollment into 1st grade	V	VIII	I srednje škole 1st grade highschool	Fakultet University	Ukupno Total	Upis u I r. Enrollment into 1st grade	V	VIII	Srednje škole Secondary school	Fakultet University	Ostali kont. pregl. Other checkups	Ukupno Total
<b>Hrvatska - Croatia</b>	<b>42.737</b>	<b>33.423</b>	<b>38.978</b>	<b>23.400</b>	<b>14.819</b>	<b>153.357</b>	<b>4.273</b>	<b>1.549</b>	<b>1.816</b>	<b>461</b>	<b>159</b>	<b>4.011</b>	<b>12.269</b>
Grad / City of Zagreb	9.174	6.784	7.061	7.802	7.155	37.976	666	468	402	257	71	669	2.533
Zagrebačka	3.345	2.413	4.093	412	99	10.362	218	67	105	3	1	50	444
Krapinsko-zagorska	1.268	1.149	1.166	1.038	0	4.621	51	14	19	1	0	123	208
Sisačko-moslavačka	1.446	172	1.370	210	0	3.198	58	16	135	4	0	91	304
Karlovačka	1.097	1.070	1.004	900	241	4.312	107	41	40	21	3	8	220
Varaždinska	1.781	1.344	1.485	250	0	4.860	333	84	141	2	0	268	828
Koprivničko-križevačka	1.127	632	1.073	3	0	2.835	329	10	31	0	0	57	427
Bjelovarsko-bilogorska	1.138	1.029	1.024	0	0	3.191	8	1	0	0	0	0	9
Primorsko-goranska	2.580	2.319	2.249	2.196	1.719	11.063	676	128	165	56	54	494	1.573
Ličko-senjska	398	234	424	208	22	1.286	7	6	0	1	0	0	14
Virovitičko-podravsk	778	500	773	0	0	2.051	11	5	31	0	0	2	49
Požeško-slavonska	700	720	690	631	33	2.774	20	22	24	3	0	1	70
Brodsko-posavska	1.463	510	1.444	118	9	3.544	425	61	137	8	1	8	640
Zadarska	1.804	1.597	1.565	1.335	521	6.822	436	114	88	16	1	806	1.461
Osječko-baranjska	2.769	2.193	2.545	1.280	1.776	10.563	255	147	164	38	13	385	1.002
Šibensko-krninska	936	824	849	797	138	3.544	74	16	11	2	0	4	107
Vukovarsko-srijemska	1.498	1.539	1.617	78	96	4.828	118	123	75	4	0	32	352
Splitsko-dalmatinska	4.781	4.288	4.570	3.585	2.198	19.422	385	139	111	28	11	903	1.577
Istarska	1.989	1.847	1.720	1.318	428	7.302	55	47	49	7	0	65	223
Dubrovačko-neretvanska	1.344	1.138	1.140	452	220	4.294	18	31	74	4	3	32	162
Međimurska	1.321	1.121	1.116	787	164	4.509	23	9	14	6	1	13	66

**Slika 1. – Figure 1** Sistematski pregledi u osnovnim i srednjim školama od školske godine 2007./2008. do 2018./2019. – General examinations in primary schools and highschools, academic year 2007/2008 – 2018/2019



**Slika 2. – Figure 2** Obuhvat djece sistematskim pregledima u osnovnim i srednjim školama od školske godine 2005./2006. do 2018./2019. – General examinations coverage in primary schools and highschools, academic year 2005/2006 – 2018/2019



**Tablica - Table 3. Ukupan broj obavljenih skrininga u osnovnoj i srednjoj školi po razredima i županijama Hrvatske u školskoj 2018./2019. godini - Number of school screenings by grade and county, Croatia, school year 2018/19**

Županija County	razred Class	OSNOVNA ŠKOLA - Primary school				Ukupno Total	Skrining za učenike s rizikom – Screening for students with risk		
		I	III	VI	VII		Osnovne š. Primary sch.	Srednje š. Secondary sch.	Fakultet University
<b>Hrvatska - Croatia</b>		<b>26.156</b>	<b>94.645</b>	<b>56.842</b>	<b>16.974</b>	<b>194.617</b>	<b>4.584</b>	<b>11</b>	<b>24</b>
Grad/City of Zagreb		2.767	23.444	10.977	0	37.188	1834	0	23
Zagrebačka		820	4.688	3.825	0	9.333	0	0	0
Krapinsko-zagorska		440	2.968	1.533	0	4.941	8	0	0
Sisačko-moslavačka		0	2.826	1.449	0	4.275	11	0	0
Karlovačka		829	2.677	2.081	1.464	7.051	8	0	0
Varaždinska		26	4.896	2.553	1.650	9.125	0	0	0
Koprivničko-križevačka		0	1.221	1.333	0	2.554	1	0	0
Bjelovarsko-bilogorska		200	581	646	0	1.427	0	0	0
Primorsko-goranska		3.628	6.352	4.013	2.332	16.325	929	0	0
Ličko-senjska		423	282	394	0	1.099	0	0	0
Virovitičko-podravska		0	873	2	0	875	0	0	0
Požeško-slavonska		1	752	1194	0	1.947	0	0	0
Brodsko-posavska		0	2.094	1.178	11	3.283	0	0	0
Zadarska		800	4.058	2.550	1781	9.189	0	0	0
Osječko-baranjska		4.022	5.810	4.543	2.472	16.847	18	2	0
Šibensko-kninska		735	2.576	1.617	757	5.685	1	0	0
Vukovarsko-srijemska		73	4.017	1.310	0	5.400	0	0	0
Splitsko-dalmatinska		9.504	12.896	8.410	4.357	35.167	1.740	2	0
Istarska		1.572	5.083	3.560	1355	11.570	10	0	0
Dubrovačko-neretvanska		316	3.159	1.931	795	6.201	9	1	0
Međimurska		0	3.392	1.743	0	5.135	15	6	1

**Tablica - Table 4. Namjenski pregledi i cijepljenje u osnovnoj i srednjoj školi po županijama Hrvatske u školskoj 2018./2019. godini - Number of specific school evaluations and vaccinations by county, Croatia, school year 2018/19**

Županija County	CIJEPLJENJE - Vaccination		NAMJENSKI PREGLEDI - OSNOVNE ŠKOLE – Specific evaluations- Primary school								
	Osnovne škole Primary school	Srednje škole Secondary school	UKUPNO TOTAL	Prilagodeni program t. k. Adapted school programme	Pregledi športasa Sports activities	Smještaj u dom Pupil home placement	Upis u sr. školu Second. school enrolment	Prije i nakon cijepj. Pre-/Post-vaccination	Ostalo Other	Ukupno namjenski TOTAL Specific evaluations	Ciljani osn. šk. Targeted screenings
<b>Hrvatska - Croatia</b>	<b>245.023</b>	<b>6.426</b>	<b>251.449</b>	<b>4.897</b>	<b>15.764</b>	<b>253</b>	<b>12.715</b>	<b>15.107</b>	<b>8.955</b>	<b>57.691</b>	<b>30.254</b>
Grad/City of Zagreb	45.663	1.933	47.596	880	492	5	2.365	1755	1.998	7.495	6.271
Zagrebačka	22.969	337	23.306	401	2.135	8	1.285	220	385	4.434	2.789
Krapinsko-zagorska	8.169	243	8.412	53	1.270	13	450	1261	148	3.195	898
Sisačko-moslavačka	8.567	88	8.655	82	835	34	526	2.143	433	4.053	1.983
Karlovačka	5.789	145	5.934	78	353	9	263	35	171	909	421
Varaždinska	10.696	257	10.953	640	600	3	528	966	207	2.944	858
Koprivničko-križevačka	8.220	113	8.333	414	805	5	452	677	248	2.601	927
Bjelovarsko-bilogorska	6.825	287	7.112	0	108	5	309	703	380	1.505	560
Primorsko-goranska	12.954	384	13.338	143	1.845	31	711	287	314	3.331	3.038
Ličko-senjska	1.886	26	1.912	86	455	20	198	311	10	1.080	349
Virovitičko-podravska	5.069	80	5.149	257	384	2	182	75	233	1.133	181
Požeško-slavonska	4.425	60	4.485	6	10	3	274	0	87	380	363
Brodsko-posavska	9.435	107	9.542	143	487	31	364	874	62	1.961	751
Zadarska	9.662	96	9.758	70	761	8	488	1.363	436	3.126	1.283
Osječko-baranjska	16.641	614	17.255	394	1.532	5	718	507	756	3.912	1.745
Šibensko-kninska	5.266	64	5.330	15	160	3	347	1.109	134	1.768	474
Vukovarsko-srijemska	10.459	345	10.804	121	280	3	598	4	258	1.264	1.301
Splitsko-dalmatinska	26.412	627	27.039	473	1.792	41	1.164	1.136	2.254	6.860	3.150
Istarska	11.333	222	11.555	249	792	7	610	523	200	2.381	845
Dubrovačko-neretvanska	6.680	114	6.794	35	396	15	465	1106	181	2.198	930
Međimurska	7.903	284	8.187	357	272	2	418	52	60	1.161	1.137

**Tablica - Table 4. nastavak - Continuation**

NAMJENSKI PREGLEDI - SREDNJE ŠKOLE – Specific evaluations - Secondary school									
Županija	Prilagođeni program t. k.	Pregledi športaša	Smještaj u dom	Upis na fakultet	Prije i nakon cijepjlj.	Ostalo	Ukupno namjenski	Ciljani sred. šk.	SVEUKUPNO
County	Adapted school programme	Sports activities	Student home placement	University enrollment	Pre-/Post-vaccination	Other	TOTAL Specific evaluations	Targeted screenings	TOTAL
<b>Hrvatska - Croatia</b>	<b>7.926</b>	<b>6.797</b>	<b>4.022</b>	<b>3.742</b>	<b>1.499</b>	<b>2.826</b>	<b>26.812</b>	<b>1.259</b>	<b>116.016</b>
Grad/City of Zagreb	2.163	213	3036	1.141	148	565	7.266	431	21.463
Zagrebačka	235	665	9	133	20	40	1.102	42	8.367
Krapinsko-zagorska	88	453	104	134	82	42	903	8	5.004
Sisačko-moslavačka	257	482	60	113	36	73	1.021	38	7.095
Karlovačka	101	395	55	110	4	44	709	4	2.043
Varaždinska	650	261	59	192	18	38	1.218	27	5.047
Koprivničko-križevačka	585	355	40	81	1.036	22	2.119	49	5.696
Bjelovarsko-bilogorska	0	125	29	70	5	57	286	9	2.360
Primorsko-goranska	342	649	26	221	3	124	1.365	71	7.805
Ličko-senjska	41	156	10	34	0	5	246	22	1.697
Virovitičko-podravsk	250	355	21	84	0	26	736	9	2.059
Požeško-slavonska	10	0	21	41	0	11	83	9	835
Brodsko-posavska	168	250	45	125	3	11	602	4	3.318
Zadarska	100	170	66	140	3	48	527	71	5.007
Osječko-baranjska	654	663	88	193	12	111	1.721	72	7.450
Šibensko-kninska	3	77	41	77	50	124	372	0	2.614
Vukovarsko-srijemska	179	51	52	70	0	43	395	8	2.968
Splitsko-dalmatinska	892	617	110	323	10	1301	3.253	230	13.493
Istarska	552	578	52	104	9	62	1.357	55	4.638
Dubrovačko-neretvanska	13	120	47	207	58	29	474	24	3.626
Međimurska	643	162	51	149	2	50	1.057	76	3.431

**Tablica - Table 5. Obilasci škola i školskih kuhinja u osnovnim i srednjim školama po županijama u školskoj 2018./2019. godini - Number of visits to schools and school kitchens by county, Croatia, school year 2018/19**

Županija	Osnovne škole - Primary school				Srednje škole – Secondary school				UKUPNO - Total			
	Obilazak škola	Higijenska kontrola	Nadzor nad prehranom	Ukupno	Obilazak škola	Higijenska kontrola	Nadzor nad prehranom	Ukupno	Obilazak škola	Higijenska kontrola	Nadzor nad prehranom	Ukupno
	Visits to schools	Sanitary visits	Diet control	Total	Visits to schools	Sanitary visits	Diet control	Total	Visits to schools	Sanitary visits	Diet control	Total
<b>Hrvatska - Croatia</b>	<b>10.811</b>	<b>574</b>	<b>352</b>	<b>11.737</b>	<b>930</b>	<b>52</b>	<b>11</b>	<b>993</b>	<b>11.741</b>	<b>626</b>	<b>363</b>	<b>12.730</b>
Grad / City of Zagreb	1.010	35	20	1.065	189	4	0	193	1.199	39	20	1.258
Zagrebačka	553	30	6	589	18	1	0	19	571	31	6	608
Krapinsko-zagorska	611	37	37	685	70	6	1	77	681	43	38	762
Sisačko-moslavačka	227	2	0	229	30	0	0	30	257	2	0	259
Karlovačka	218	24	24	266	5	1	0	6	223	25	24	272
Varaždinska	336	27	22	385	17	0	0	17	353	27	22	402
Koprivničko-križevačka	321	18	18	357	7	3	0	10	328	21	18	367
Bjelovarsko-bilogorska	213	19	23	255	3	0	0	3	216	19	23	258
Primorsko-goranska	780	75	3	858	79	12	0	91	859	87	3	949
Ličko-senjska	89	2	2	93	5	0	0	5	94	2	2	98
Virovitičko-podravsk	3101	73	77	3.251	173	7	7	187	3.274	80	84	3.438
Požeško-slavonska	82	0	0	82	11	0	0	11	93	0	0	93
Brodsko-posavska	267	0	0	267	3	0	0	3	270	0	0	270
Zadarska	298	51	41	390	41	1	0	42	339	52	41	432
Osječko-baranjska	530	45	2	577	43	4	0	47	573	49	2	624
Šibensko-kninska	112	29	29	170	12	2	2	16	124	31	31	186
Vukovarsko-srijemska	362	17	0	379	6	0	0	6	368	17	0	385
Splitsko-dalmatinska	791	27	0	818	114	10	0	124	905	37	0	942
Istarska	447	24	10	481	32	0	0	32	479	24	10	513
Dubrovačko-neretvanska	286	1	0	287	32	0	0	32	318	1	0	319
Međimurska	177	38	38	253	40	1	1	42	217	39	39	295

**Tablica - Table 6. Ukupan broj posjeta savjetovalištim u osnovnoj i srednjoj školi po županijama u školskoj 2018./2019. godini - Number of visits to school counseling centers by county, Croatia, school year 2018/19**

Županija County	Osnovna škola - Primary school						Srednja škola - Secondary school					
	Učenika Pupils	Roditelji /staratelji Parents	Obitelj Family	Nastavnici suradnici Teachers, assistants	Doktor ili sestra To doctor or nurse	Ukupno Total	Učenika Students	Roditelji /staratelji Parents	Obitelj Family	Nastavnici suradnici ili sestra Teachers To doctor or nurse	Doktor ili sestra To doctor or nurse	Ukupno Total
<b>Hrvatska - Croatia</b>	<b>20.655</b>	<b>24.196</b>	<b>1.477</b>	<b>15.688</b>	<b>50.625</b>	<b>112.641</b>	<b>5.778</b>	<b>2.544</b>	<b>235</b>	<b>2.262</b>	<b>7.304</b>	<b>18.123</b>
Grad / City of Zagreb	5.910	4.394	464	3.205	13.349	27.322	1.305	526	68	543	2.313	4.755
Zagrebačka	561	1.182	121	929	2.774	5.567	71	49	9	97	159	385
Krapinsko-zagorska	300	696	3	680	1.405	3.084	25	126	1	120	274	546
Sisačko-moslavačka	284	902	18	1286	386	2.876	323	79	1	188	208	799
Karlovačka	1226	962	7	580	952	3.727	314	73	0	103	306	796
Varaždinska	420	420	15	274	422	1.551	23	55	1	53	30	162
Koprivničko-križevačka	312	426	2	577	580	1.897	69	80	0	80	9	238
Bjelovarsko-bilogorska	543	568	22	723	1096	2.952	53	11	0	27	11	102
Primorsko-goranska	2.730	3.062	147	1.769	4.237	11.945	965	360	12	223	862	2.422
Ličko-senjska	200	238	3	60	458	959	54	32	0	6	63	155
Virovitičko-podravska	67	53	10	18	247	395	17	7	0	1	72	97
Požeško-slavonska	330	71	1	58	93	553	132	5	0	2	3	142
Brodsko-posavska	905	1204	5	103	738	2.955	59	54	1	3	87	204
Zadarska	1.634	1.257	68	631	3.547	7.137	356	130	13	82	416	997
Osječko-baranjska	1.222	2.943	52	1011	5.563	10.791	595	364	9	70	697	1.735
Šibensko-kninska	527	252	8	48	958	1.793	92	9	0	16	141	258
Vukovarsko-srijemska	414	193	19	79	529	1.234	168	12	5	6	21	212
Splitsko-dalmatinska	2.181	4.193	477	2.858	8.970	18.679	636	421	105	327	1.207	2.696
Istarska	465	650	28	303	1.989	3.435	150	53	9	48	169	429
Dubrovačko-neretvanska	171	382	2	355	1.965	2.875	22	21	1	13	126	183
Međimurska	253	148	5	141	367	914	349	77	0	254	130	810

**Tablica – Table 7/I Broj posjeta savjetovalištim učenika osnovnih škola u školskoj godini 2018./2019. – Number of visits to counseling centers, Croatia, school year 2018/19 - pupils**

Županija - County	Savjetovalište / Guidance service - Osnovne škole – Primary schools							
	Problemi učenja Learning difficulties	Rizično ponašanje Risk behavior	Mentalno zdravlje Mental health	Repro- duktivno zdravlje Reproductive health	Kronične bolesti Chronic diseases	Očuvanja i unapređenja zdravlja i zdravijeg načina života Healthier life style	Skrb o učenicima ometenošću u psihičkom ili fizičkom razvoju Pupils with psych. or phys. disturb.	Savjetovanje učenika po odabiru budućeg zanimanja Career guidance
<b>Hrvatska - Croatia</b>	<b>2.291</b>	<b>264</b>	<b>1.219</b>	<b>1.683</b>	<b>2.447</b>	<b>8.833</b>	<b>696</b>	<b>3.222</b>
Grad/City of Zagreb	798	48	548	479	619	2.359	163	896
Zagrebačka	166	25	74	9	75	31	167	14
Krapinsko-zagorska	38	3	3	9	11	109	30	97
Sisačko-moslavačka	95	20	19	11	23	13	0	103
Karlovačka	107	5	11	87	112	687	47	170
Varaždinska	13	1	14	2	3	367	0	20
Koprivničko-križevačka	104	2	15	6	85	14	10	76
Bjelovarsko-bilogorska	162	8	2	50	7	277	15	22
Primorsko-goranska	177	52	198	446	208	1.263	40	346
Ličko-senjska	1	0	4	17	74	63	3	38
Virovitičko-podravska	3	6	6	1	6	42	1	2
Požeško-slavonska	3	0	1	16	92	211	4	3
Brodsko-posavska	1	7	12	156	167	302	0	260
Zadarska	154	22	58	32	276	956	30	106
Osječko-baranjska	93	10	94	42	159	469	6	349
Šibensko-kninska	51	6	7	49	127	237	0	50
Vukovarsko-srijemska	52	7	8	23	101	126	33	64
Splitsko-dalmatinska	226	8	81	105	169	1.058	132	402
Istarska	7	2	15	134	31	88	13	175
Dubrovačko-neretvanska	14	11	7	9	70	51	0	9
Međimurska	26	21	42	0	32	110	2	20

**Tablica – Table 7/II Broj posjeta savjetovalištima učenika srednjih škola u školskoj godini 2018./2019. – Number of visits to counseling centers, Croatia, school year 2018/19 - highschool students**

Županija	Savjetovalište / Guidance service - Srednje škole – Secondary schools							
	Problemi učenja	Rizično ponašanje	Mentalno zdravlje	Reproduktivno zdravlje	Kronične bolesti	Očuvanja i unapređenja zdravlja i zdravijeg načina života	Skrb o učenicima ometenošću u psihičkom ili fizičkom razvoju	Savjetovanje učenika po odabiru budućeg zanimanja
- County	Learning difficulties	Risk behavior	Mental health	Reproductive health	Chronic diseases	Healthier life style	Students with psych. or phys. disturb.	Career guidance
<b>Hrvatska - Croatia</b>	<b>448</b>	<b>183</b>	<b>718</b>	<b>704</b>	<b>1.203</b>	<b>2.206</b>	<b>64</b>	<b>252</b>
Grad / City of Zagreb	132	22	218	125	385	297	31	95
Zagrebačka	5	9	34	5	13	2	2	1
Krapinsko-zagorska	0	0	0	2	7	15	1	0
Sisačko-moslavačka	66	35	104	5	6	53	0	54
Karlovačka	10	3	4	37	60	199	0	1
Varaždinska	2	0	1	0	3	15	0	2
Koprivničko-križevačka	6	0	2	7	41	11	0	2
Bjelovarsko-bilogorska	4	0	0	5	0	26	0	18
Primorsko-goranska	47	15	79	187	99	519	7	12
Ličko-senjska	0	0	4	6	19	25	0	0
Virovitičko-podravska	4	2	2	1	0	8	0	0
Požeško-slavonska	4	1	0	2	46	77	1	1
Brodsko-posavska	0	2	4	21	9	17	0	6
Zadarska	13	9	30	26	70	205	2	1
Osječko-baranjska	96	14	59	59	180	166	1	20
Šibensko-kninska	0	0	0	9	12	67	0	4
Vukovarsko-srijemska	1	1	2	102	22	28	8	4
Splitsko-dalmatinska	40	6	47	73	86	347	8	29
Istarska	2	11	12	21	55	47	2	0
Dubrovačko-neretvanska	2	0	5	1	7	7	0	0
Međimurska	14	53	111	10	83	75	1	2

**Tablica - Table 8. Broj učenika i ostalih obuhvaćenih zdravstvenim odgojem u osnovnoj i srednjoj školi u školskoj 2018./2019. godini - Number of pupils and highschool students included in health education, Croatia, school year 2018/19**

	OSNOVNA ŠKOLA - Primary school					SREDNJA ŠKOLA - Secondary school							
	Pravilno skrivenje pranje zuba		Promjene vezane uz pubertet i higijena		Ostale teme	Za roditelje /staratelje	Ukupno	Zaštita reproduktiv. zdravlja	Utjecaj spolno prenosivih bolesti	Ostale teme	Za roditelje /staratelje	Ukupno	Sveukupno
	Oral hygiene	Hidden calories	Puberty and hygiene	Other topics	For parents	Total	Reproductive health	STDs	Other topics	For parents	Total	GRAND TOTAL	
<b>Hrvatska - Croatia</b>	<b>25.606</b>	<b>26.817</b>	<b>24.547</b>	<b>63.386</b>	<b>19.937</b>	<b>160.293</b>	<b>9.095</b>	<b>17.561</b>	<b>7.228</b>	<b>3.140</b>	<b>37.024</b>	<b>197.317</b>	
Grad / City of Zagreb	6.586	5.941	5.532	9.601	5.293	32.953	3.422	5.448	2.696	912	12.478	45.431	
Zagrebačka	2.232	1.755	1.308	3.052	2.335	10.682	110	274	220	0	604	11.286	
Krapinsko-zagorska	969	982	896	1.827	1.038	5.712	636	752	619	0	2.007	7.719	
Sisačko-moslavačka	873	992	42	2.530	186	4.623	0	0	37	0	37	4.660	
Karlovačka	650	825	971	3.877	707	7.030	0	858	38	29	925	7.955	
Varaždinska	1.544	1.673	947	1.208	299	5.671	14	18	165	65	262	5.933	
Koprivničko-križevačka	8	295	333	2.420	0	3.056	0	9	0	0	9	3.065	
Bjelovarsko-bilogorska	38	2	96	130	48	314	0	0	0	0	0	314	
Primorsko-goranska	1.250	1.757	1.945	9.496	2.574	17.022	1.168	2.090	887	296	4.441	21.463	
Ličko-senjska	349	126	98	416	303	1.292	3	0	1	0	4	1.296	
Virovitičko-podravska	0	0	0	274	158	432	0	0	371	0	371	803	
Požeško-slavonska	0	0	92	1.296	0	1.388	457	156	0	0	613	2.001	
Brodsko-posavska	164	245	102	2.977	0	3.488	0	0	0	0	0	3.488	
Zadarska	980	1.085	1.472	2.954	962	7.453	11	486	20	0	517	7.970	
Osječko-baranjska	1.555	1.528	1.905	5.814	1.039	11.841	721	1.606	11	0	2.338	14.179	
Šibensko-kninska	824	884	781	1.593	560	4.642	601	766	169	0	1.536	6.178	
Vukovarsko-srijemska	655	1.292	1.533	1.652	382	5.514	0	221	0	2	223	5.737	
Splitsko-dalmatinska	3.840	3.996	3.640	5.859	2.660	19.995	1.533	3.369	1.177	1.498	7.577	27.572	
Istarska	1.183	1.271	1.312	3.300	440	7.506	0	499	72	0	571	8.077	
Dubrovačko-neretvanska	981	1.077	946	1.525	46	4.575	0	270	21	0	291	4.866	
Međimurska	925	1.091	596	1.585	907	5.104	419	739	724	338	2.220	7.324	



**Tablica - Table 9. Utvrđivanje psihofizičke sposobnosti i primjerenog oblika obrazovanja u školskoj 2018./2019. godini**

	OSNOVNE ŠKOLE							SREDNJE ŠKOLE			
	Upis u 1. r. osnovne škole			Pregled i procjena psihofizičke sposobnosti	Timska sinteza za primjereni oblik školovanja	Dodatni ciljani pregled za primjereni oblik školovanja	Ekspertiza za primjereni oblik školovanja	Pregled i procjena psihofizičke sposobnosti	Timska sinteza za primjereni oblik školovanja	Dodatni ciljani pregled za primjereni oblik školovanja	Ekspertiza za primjereni oblik školovanja
	Timska sinteza	Dodatni ciljani pregled	Ekspertiza								
<b>Hrvatska - Croatia</b>	<b>11.416</b>	<b>570</b>	<b>5.121</b>	<b>3.590</b>	<b>5.349</b>	<b>1.294</b>	<b>8.263</b>	<b>282</b>	<b>218</b>	<b>88</b>	<b>671</b>
Grad/City of Zagreb	2.773	149	1.209	486	1.054	278	1.376	98	42	14	277
Zagrebačka	1.297	1	493	118	793	76	804	2	20	6	14
Krapinsko-zagorska	489	21	95	36	138	59	198	1	1	0	6
Sisačko-moslavačka	1.447	1	141	109	187	34	251	3	11	10	14
Karlovačka	78	13	92	111	111	13	114	0	1	0	3
Varaždinska	231	4	176	188	130	25	234	11	5	1	10
Koprivničko-križevačka	160	84	170	249	247	1	263	16	14	0	19
Bjelovarsko-bilogorska	218	0	75	63	177	0	204	1	4	0	4
Primorsko-goranska	1.724	41	414	110	236	60	689	11	8	3	49
Ličko-senjska	102	0	92	70	81	0	85	7	7	0	8
Virovitičko-podravska	26	0	54	54	33	2	45	6	1	0	2
Požeško-slavonska	82	77	88	9	61	40	67	1	2	2	4
Brodsko-posavska	228	0	170	168	172	1	184	2	1	0	1
Zadarska	123	61	161	202	218	215	521	2	7	29	33
Osječko-baranjska	492	2	327	370	359	8	546	20	26	0	26
Šibensko-kninska	180	0	79	108	75	0	107	0	0	0	0
Vukovarsko-srijemska	162	72	148	76	253	212	631	2	1	2	3
Splitsko-dalmatinska	660	40	571	535	344	225	1.119	59	38	18	115
Istarska	187	1	163	94	221	34	366	3	3	3	46
Dubrovačko-neretvanska	407	3	200	166	148	11	143	10	10	0	4
Međimurska	350	0	203	268	311	0	316	27	16	0	33

**Tablica – Table 10. Preventivni pregledi, kontrolni i namjenski pregledi studenata po županijama Hrvatske u školskoj godini 2018./2019. – Preventive college/university student examinations, checkups and specific evaluations by county, Croatia, school year 2018/19**

Županija	Sistematski i pregled	Kontrolni pregledi	Smještaj u dom*	Namjenski pregledi	Prilagodba tjel. odg.	Ostali pregledi
County	General examinations	Control check-ups	Home placement*	Specific evaluations	Adapted PE	Other examinations
<b>Hrvatska - Croatia</b>	<b>14.819</b>	<b>270</b>	<b>3.075</b>	<b>2.032</b>	<b>1.083</b>	<b>95</b>
Grad/City of Zagreb	7.155	97	2.999	1.450	763	0
Zagrebačka	99	1	1	0	0	0
Krapinsko-zagorska	0	0	0	0	0	0
Sisačko-moslavačka	0	0	1	1	149	0
Karlovačka	241	4	1	0	15	94
Varaždinska	0	0	1	6	23	1
Koprivničko-križevačka	0	0	16	0	0	0
Bjelovarsko-bilogorska	0	0	0	0	0	0
Primorsko-goranska	1.719	123	5	149	12	0
Ličko-senjska	22	0	0	0	0	0
Virovitičko-podravska	0	0	0	0	3	0
Požeško-slavonska	33	0	0	1	0	0
Brodsko-posavska	9	1	0	0	4	0
Zadarska	521	1	8	3	0	0
Osječko-baranjska	1.776	17	6	48	77	0
Šibensko-kninska	138	0	0	17	0	0
Vukovarsko-srijemska	96	0	0	0	1	0
Splitsko-dalmatinska	2.198	22	36	288	19	0
Istarska	428	0	0	33	15	0
Dubrovačko-neretvanska	220	3	0	22	0	0
Međimurska	164	1	1	14	2	0

\* Uz preglede studenata za smještaj u studentske domove učinjeni su i očitani tuberkulinski testovi – *In addition to pre-home placement evaluations, tuberculin tests were done.*

**Tablica – Table 11. Ukupan broj posjeta savjetovaništima studenata, nastavnika i suradnika te obitelji studenata u školskoj godini 2018./2019. – Number of visits to counseling centers, Croatia, school year 2018/19 – college/university students, professors, assistants and family**

Županija	Savjetovanište / Counseling center										Ukupno
	Problemi učenja	Rizično ponašanje	Mentalno zdravlje	Reproduktivno zdravlje	Kronične bolesti	Očuvanja i unapređenja zdravlja i zdravijeg načina života	Kratke konzultacije s doktorom ili sestrom	Ostalo	Nastavnici /suradnici	Roditelji i obitelj	
- County	Learning difficulties	Risk behavior	Mental health	Reproductive health/diseases	Chronic diseases	Healthier life style	Short consult. with MD or nurse	Other	Professors/ assistants	Parents, family	Total
<b>Hrvatska - Croatia</b>	<b>79</b>	<b>115</b>	<b>551</b>	<b>958</b>	<b>948</b>	<b>1.620</b>	<b>2.962</b>	<b>89</b>	<b>63</b>	<b>104</b>	<b>7.489</b>
Grad / City of Zagreb	53	5	311	389	638	520	1.236	46	12	53	3.263
Zagrebačka	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Krapinsko-zagorska	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sisačko-moslavačka	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
Karlovačka	0	0	1	1	12	40	24	0	0	2	80
Varaždinska	0	0	2	0	2	1	0	0	0	0	5
Koprivničko-križevačka	0	0	0	2	2	0	0	0	0	0	4
Bjelovarsko-bilogorska	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Primorsko-goranska	3	40	117	211	107	552	673	16	2	15	1.736
Ličko-senjska	0	0	0	2	0	2	5	0	0	0	9
Virovitičko-podravska	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	2
Požeško-slavonska	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	3
Brodsko-posavska	0	0	0	1	1	1	1	0	0	0	4
Zadarska	2	0	1	16	8	13	50	0	0	2	92
Osječko-baranjska	3	50	58	138	109	219	402	4	0	14	997
Šibensko-kninska	0	0	0	2	0	9	25	0	0	0	36
Vukovarsko-srijemska	0	1	1	91	3	4	1	0	0	0	101
Splitsko-dalmatinska	18	17	50	96	55	218	107	20	48	17	646
Istarska	0	1	8	2	9	21	21	1	1	1	65
Dubrovačko-neretvanska	0	1	1	7	0	12	243	0	0	0	264
Međimurska	0	0	1	0	2	5	172	1	0	0	181

**Tablica – Table 12. Obilasci fakulteta i domova; broj studenata obuhvaćenih zdravstvenim odgojem te ostale aktivnosti vezane uz studente u školskoj godini 2018./2019. – Number of visits to universities and student homes; students involved in health education and other student activities, Croatia, school year 2018/19**

Županija	Zdravstveni odgoj	Obilasci fakulteta i domova	Higijensko-epidem.	Cijepljenja i pregledi	Ostale aktivnosti
County	Health education	Visits to universities and student homes	Sanitary visits	Vaccination related	Other activities
<b>Hrvatska - Croatia</b>	<b>6.132</b>	<b>45</b>	<b>6</b>	<b>192</b>	<b>41.957</b>
Grad / City of Zagreb	1.994	9	0	6	26.671
Zagrebačka	95	0	0	0	349
Krapinsko-zagorska	0	0	0	0	0
Sisačko-moslavačka	0	0	0	169	0
Karlovačka	218	0	0	0	2113
Varaždinska	0	0	0	0	0
Koprivničko-križevačka	0	0	0	2	2
Bjelovarsko-bilogorska	0	0	0	0	0
Primorsko-goranska	1.563	24	4	3	8.004
Ličko-senjska	25	0	0	0	238
Virovitičko-podravska	0	1	2	0	0
Požeško-slavonska	0	0	0	0	0
Brodsko-posavska	0	0	0	0	0
Zadarska	2	0	0	0	476
Osječko-baranjska	1.751	3	0	3	1.945
Šibensko-kninska	124	0	0	0	8
Vukovarsko-srijemska	0	0	0	0	0
Splitsko-dalmatinska	64	7	0	8	1666
Istarska	0	0	0	0	13
Dubrovačko-neretvanska	218	0	0	1	282
Međimurska	78	1	0	0	190

**Tablica - Table 13. Doktori medicine u službama školske medicine u zavodima za javno zdravstvo, broj djece u osnovnim i srednjim školama, broj djece po timu – MDs in school health services in county Institutes of public health, number of school children and children per medical team**

Županija	Broj djece šk. god. 2018./2019.			Liječnici u službi školske medicine na dan 31.12.2018.						
	Osnovna škola	Srednja škola	Ukupno	Studenti	Studenti i učenici	Specijalisti školske medicine	Na specijalizaciji	Doktori opće medicine	Ukupno	Broj djece po timu
County	No children school year 2018/19*			School health services medical doctors						
	Primary school	Secondary school	Total	University students	Students and pupils	School medicine	Residents	GPs	Total	No. children/team
<b>Hrvatska - Croatia</b>	<b>316.104</b>	<b>148.466</b>	<b>464.570</b>	<b>114.681</b>	<b>579.251</b>	<b>128(5*)</b>	<b>32(1*)</b>	<b>11</b>	<b>171(6*)</b>	<b>3.576</b>
Grad Zagreb	60.563	34640	95.203	58.769	153.972	30(3)	4(1)	5	39(4)	4.161
Zagrebačka	25.529	6029	31.558	1.268	32.826	6	2	2	10	3.283
Krapinsko-zagorska	9.461	4400	13.861	62	13.923	3(1)	0	0	3(1)	3.481
Sisačko-moslavačka	11.188	4304	15.492	374	15.866	5	0	0	5	2.644
Karlovačka	8.388	4015	12.403	961	13.364	3	2	0	5	2.227
Varaždinska	13.423	7151	20.574	1.996	22.570	4	2	0	6	3.762
Koprivničko-križevačka	8.641	3692	12.333	1.212	13.545	3	1	0	4	3.386
Bjelovarsko-bilogorska	8.534	4362	12.896	274	13.170	1(1)	1	1	3(1)	3.293
Primorsko-goranska	19.107	9217	28.324	12.525	40.849	11	1	1	13	2.918
Ličko-senjska	3.213	1193	4.406	151	4.557	1	1	0	2	2.279
Virovitičko-podravska	6.033	2717	8.750	393	9.143	2	1	0	3	3.048
Požeško-slavonska	5.562	2702	8.264	380	8.644	2	0	0	2	4.322
Brodsko-posavska	11.469	5055	16.524	1.167	17.691	2	3	0	5	2.949
Zadarska	13.533	6414	19.947	3.703	23.650	7	0	0	7	3.379
Osječko-baranjska	20.776	10683	31.459	10.415	41.874	8	6	0	14	2.991
Šibensko-kninska	7.152	3548	10.700	889	11.589	2	2	0	4	3.863
Vukovarsko-srijemska	12.629	6106	18.735	573	19.308	5	0	0	5	3.862
Splitsko-dalmatinska	36.613	17956	54.569	14.217	68.786	21	1	0	22	3.127
Istarska	15.193	6151	21.344	2.748	24.092	5	2	2	9	2.677
Dubrovačko-neretvanska	9.735	4347	14.082	1.736	15.818	3	3	0	6	3.955
Međimurska	9.362	3784	13.146	868	14.014	4	0	0	4	3.504

Napomena: Broj školske djece prema podacima Državnog zavoda za statistiku – Number of school children according to the Croatian Bureau of Statistics

\* Specijalisti/specijalizanti drugih specijalnosti - Specialists/residents of other specialties

**Tablica - Table 14. Izvršenje programa obaveznog cijepljenja u Hrvatskoj u školskoj populaciji u 2019. godini - Compulsory Immunization coverage of school population, Croatia 2019**

Županija	Difterija-tetanus revakcinacija		Poliomijelitis revakcinacija		Morbili-rubeola-parotitis revakcinacija		Hepatitis B primovakcinacija	
	<i>Diphtheria-tetanus revaccination ANA-DI-TE - Td</i>		<i>Poliomyelitis revaccination OPV</i>		<i>Measles-rubella-mumps revaccination MPR - MMR</i>		<i>Hepatitis B vaccination</i>	
County	Cijepljeno	%	Cijepljeno <sup>1</sup>	%	Cijepljeno	%	Cijepljeno	%
	Vaccinated		Vaccinated*		Vaccinated		Vaccinated	
<b>HRVATSKA - Croatia</b>	<b>36.476</b>	<b>95,64</b>	<b>104.223</b>	<b>93,30</b>	<b>34.745</b>	<b>94,74</b>	<b>26.355</b>	<b>95,68</b>
Bjelovarsko-bilogorska	876	96,37	2.607	96,84	943	97,82	847	98,37
Koprivničko-križevačka	1.079	97,47	3.018	98,02	1.000	98,81	972	97,59
Karlovačka	1.006	99,02	2.891	98,03	938	97,10	405	98,78
Ličko-senjska	410	96,24	1.103	96,16	354	95,93	209	98,12
Osječko-baranjska	2.043	94,45	5.782	89,48	1.921	93,89	1.415	95,54
Virovitičko-podravska	729	99,59	2.102	99,29	717	98,90	525	99,24
Brodsko-posavska	1.418	98,68	3.844	97,69	1.287	98,09	1.409	97,71
Požeško-slavonska	692	95,71	1.827	91,58	619	94,94	559	97,73
Vukovarsko-srijemska	1.630	95,77	4.157	94,74	1.274	95,93	1.280	94,81
Istarska	1.739	94,36	4.910	92,33	1.652	91,68	1.416	95,35
Primorsko-goranska	2.215	96,89	6.527	93,06	2.242	94,04	1.948	98,14
Sisačko-moslavačka	1.371	98,21	3.905	98,24	1.348	98,32	615	98,56
Zadarska	1.578	96,45	4.482	94,70	1.020	94,53	1.284	95,82
Splitsko-dalmatinska	4.277	93,69	11.107	89,32	3.959	91,03	3.512	94,13
Dubrovačko-neretvanska	964	86,54	2.357	71,19	1.026	85,07	612	82,04
Šibensko-kninska	849	96,26	2.400	94,79	587	94,98	510	94,10
Međimurska	1.045	96,31	3.180	95,27	1.134	97,93	788	98,01
Varaždinska	1.474	87,79	4.268	91,33	1.468	91,98	1.091	89,65
Krapinsko-zagorska	1.168	99,74	3.416	98,73	1.167	98,40	789	99,62
Grad/City of Zagreb	6.880	96,20	22.310	94,05	7.594	95,46	4.296	95,68
Zagrebačka	3.033	97,43	8.030	95,24	2.495	96,11	1.873	96,85

<sup>1</sup> Uključena i revakcinacija u drugoj godini života učinjena u okviru djelatnosti Zdravstvene zaštite dojenčadi i predškolske djece i Opće medicine – Includes also revaccination in second year of life done by Infant and Preschool Health, and General Medical Services

**Tablica - Table 15./I SISTEMATSKI PREGLEDI I UTVRĐENE BOLESTI I STANJA U ŠKOLSKOJ GODINI 2018./2019. U OSNOVNOJ, SREDNJOJ ŠKOLI I NA FAKULTETU – General school examinations, Croatia, school year 2018/19**

	Sistematskim pregledom utvrđeno:	Osnovna škola		Srednja škola		Visoka učilišta	
		Spol	M	Ž	M	Ž	M
1	Ukupan broj učenika/studenata	118.319		38.757		44.407*	
2	Broj pregledanih	<b>54.892</b>	<b>51.645</b>	<b>11.264</b>	<b>11.309</b>	<b>5.802</b>	<b>8.534</b>
3	Normalna uhranjenost	35.325	32.945	7.927	7.430	3.770	6.147
4	Prekomjerna tj.masa	17.361	16.858	2.765	3.312	1.724	1.598
5	Poثرanjenost	2.052	1.669	501	520	238	695
6	Sluh nalaz uredan	54.626	51.276	11.254	11.311	5.805	8.540
7	Štitnjača 0/I	195	660	63	381	44	269
8	Štitnjača I i >I	23	102	4	36	3	41
9	Hb uzeto uzoraka	11.401	10.419	0	1	0	2
10	Hb < 11 g/L	5	8	0	0	0	1
11	Uzeto uzoraka urina	10.930	10.134	0	1	0	3
12	Urin nalaz uredan (Urin albumin+?)	8.137	7.125	0	0	0	3
13	Grudi po Tanneru II	332	7.127	77	9	41	2
14	Grudi po Tanneru III	233	7.573	35	624	0	83
15	Grudi po Tanneru IV	73	7.494	26	3.670	10	1.546
16	Grudi po Tanneru V	269	6.725	22	6.892	77	4.448
17	Pubična dlakavost II	7.070	6.383	148	9	4	0
18	Pubična dlakavost III	6.209	6.634	1.148	607	12	58
19	Pubična dlakavost IV	7.425	8.125	4.714	3.317	625	976
20	Pubična dlakavost V	1.178	6.848	2.928	7.270	3.349	4.933
21	Menarcha		17.486		10.232		7.680
22	Redovni nastavni program uz individualizaciju	1.155	537	259	122	0	2
23	Prilagođeni program	268	158	30	40	0	0
24	Posebni program	148	92	36	28	0	0
25	Ponavljjači	829	454	492	300	83	118
26	Obrok prije škole	14.498	13.745	4.559	4.330	1.742	2.717
27	Nepušači („nikada probali“ i „probao i ne više od toga“)	22.111	20.607	4.048	4.153	1.017	1.586
28	Ne piju alkohol	49.612	47.695	4.383	4.918	710	1.394
29	Nikada probali druga sredstva ovisnosti	54.124	50.840	8.302	8.275	3.597	5.650

\* Broj upisanih redovnih studeneta 1. godine studija - podaci DZS

**Tablica - Table 15/II. SISTEMATSKI PREGLEDI I UTVRĐENE BOLESTI I STANJA U ŠKOLSKOJ GODINI 2018./2019. U OSNOVNOJ, SREDNJOJ ŠKOLI I NA FAKULTETU – Udio pojedinih stanja prema ukupnom broju pregledanih – General school examinations, Croatia, school year 2018/19 – Rate per total examined**

	Sistematskim pregledom utvrđeno: Spol	Osnovna škola		Srednja škola		Visoka učilišta	
		M	Ž	M	Ž	M	Ž
1	Ukupan broj učenika / % pregledanih	118.319 / 90,04		38.757 / 58,24		44.407* / 32,28	
2	Broj pregledanih	54.892	51.645	11.264	11.309	5.802	8.534
3	Normalna uhranjenost	64,35	63,79	70,37	65,70	64,98	72,03
4	Prekomjerna tj.masa	31,63	32,64	24,55	29,29	29,71	18,73
5	Pothranjenost	3,74	3,23	4,45	4,60	4,10	8,14
6	Sluh nalaz uredan	99,52	99,29	99,91	100,02	100,05	100,07
7	Štitnjača 0/I	0,36	1,28	0,56	3,37	0,76	3,15
8	Štitnjača I i >I	0,04	0,20	0,04	0,32	0,05	0,48
9	Hb uzeto uzoraka	54,18	54,54				
10	Hb < 11 g/L	0,04	0,08				
11	Uzeto uzoraka urina	51,93	52,99				
12	Urin nalaz uredan (Urin albumin+?)	74,34	70,25				
13	Grudi po Tanneru II	0,60	13,80	0,68	0,08	0,71	0,02
14	Grudi po Tanneru III	0,42	14,66	0,31	5,52	0,00	0,97
15	Grudi po Tanneru IV	0,13	14,51	0,23	32,45	0,17	18,12
16	Grudi po Tanneru V	0,49	13,02	0,20	60,94	1,33	52,12
17	Pubična dlakavost II	12,88	12,36	1,31	0,08	0,07	0,00
18	Pubična dlakavost III	11,31	12,85	10,19	5,37	0,21	0,68
19	Pubična dlakavost IV	13,53	15,73	41,85	29,33	10,77	11,44
20	Pubična dlakavost V	2,15	13,26	25,99	64,29	57,72	57,80
21	Menarcha		33,86		90,48		89,99
22	Redovni nastavni program uz individualizaciju	2,10	1,04	2,30	1,08	0,00	0,02
23	Prilagođeni program	0,49	0,31	0,27	0,35	0,00	0,00
24	Posebni program	0,27	0,18	0,32	0,25	0,00	0,00
25	Ponavljjači	1,51	0,88	4,37	2,65	1,43	1,38
26	Obrok prije škole	26,41	26,61	40,47	38,29	30,02	31,84
27	Nepušači („nikada probali“ i „probao i ne više od toga“)	40,28	39,90	35,94	36,72	17,53	18,58
28	Ne piju alkohol	90,38	92,35	38,91	43,49	12,24	16,33
29	Nikada probali druga sredstva ovisnosti	98,60	98,44	73,70	73,17	62,00	66,21

**ZDRAVSTVENA NJEGA U KUĆI - Home Care Service**

Zdravstvenu njegu u kući, kao zdravstvenu djelatnost na primarnoj razini, provode registrirane i ovlaštene ustanove za njegu u kući. Prema Zakonu o zdravstvenoj zaštiti (NN 100/18), članak 110., ustanova za zdravstvenu njegu u kući provodi zdravstvenu njegu i rehabilitaciju bolesnika, a može i obavljati fizikalnu terapiju u kući. Ustanova može privremeno stacionarno zbrinjavati bolesnike kojima je potrebna zdravstvena njega i rehabilitacija. Prema Odluci o osnovama za sklapanje ugovora o provođenju zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja (NN 56/17) utvrđeni standardni broj osiguranih osoba za provođenje zdravstvene njege u kući je 3.500 osiguranika po jednoj medicinskoj sestri/tehničaru.

Prema izvješćima pristiglim za 2019. godinu, u djelatnosti zdravstvene njege u kući radilo je 134 viših medicinskih sestara/tehničara, 134 prvostupnice/prvostupnika fizioterapije, 774 medicinske sestre/tehničara SSS te 126 fizioterapeutskih tehničara SSS. Na taj način je u djelatnosti zdravstvene njege u kući ukupno radilo 1.168 zdravstvenih djelatnika (tablica 1). Prema podacima o broju osiguranika u primarnoj zdravstvenoj zaštiti, jedan zdravstveni djelatnik u djelatnosti zdravstvene njege u kući dolazi prosječno na više od predviđenih 3.500 osiguranika. Zdravstvenu njegu u kući je koristila 77.231 osoba (tablica 2). Tijekom 2019. godine zabilježeno je 31.362 nova korisnika zdravstvene njege u kući (oko 48% ukupnog broja korisnika) (tablica 3). Najveći broj korisnika s obzirom na funkcionalnu sposobnost su nepokretne osobe (tablica 4). Tijekom 2019. godine u djelatnosti zdravstvene njege u kući provedeno je 3.170.380 postupaka od toga opet najviše u dobnoj skupini 75-84 godine (Tablica 6). Najveći broj postupaka odnosio se na ostale postupke zdravstvene njege (tablica 5). U 2019. godini zabilježeno je prosječno 2.714 postupaka po zdravstvenom djelatniku. Najveći broj utvrđenih bolesti i stanja bio je iz skupine bolesti cirkulacijskog sustava (tablica 7).

Home care services are provided by institutions registered and authorized for home care as primary level of health care. Pursuant to Article 110 of the Health Care Act (OG 100/18), a home care facility provides health care and rehabilitation to patients and can also perform physical therapy at home. A home care facility may choose to provide temporary stationary care to patients in need of health care and rehabilitation. Pursuant to Decision on the Ground for concluding a Contract on the Implementation of Health Care from Compulsory Health Insurance (OG 56/17) established standard ratio of insured per one home care nurse/technicians is 3,500.

According to 2019 reports, the Home Care Service employed 134 senior nurses/technicians, 134 bachelors of physical therapy, 774 nurses/technicians and 126 physical therapy technicians. Aggregately, the Health Care Service engaged a total of 1,168 health professionals (Table 1). According to the number of insured in primary health care, one home care professional caters to an average of more than 3,500. Home care services were utilized by 77,231 persons (Table 2). During 2019, 31,362 new users of home care service were registered (ca. 48% of overall users) (Table 3). The largest number of users were, according to functional capacity, immobile people (Table 4). In 2019, a total of 3,170,380 home care procedures were carried out, again most of them on patients aged 75-84 (Table 6). Most procedures had to do with other health care procedures (Table 5). In 2019, an average of 2,714 procedures per health professional was documented. The largest number of diseases and conditions were in the circulatory system group (Table 7).

**Tablica – Table 1. Zdravstveni djelatnici koji provode zdravstvenu njegu u kući, po županijama 2019. - Number of health workers in Home Care Service, by county 2019**

Županija	VŠS ukupno	VŠS medicinska sestra - tehničar	VŠS prvostupnik fizioterapije	SSS ukupno	SSS medicinska sestra - tehničar	SSS fizioterapeutski tehničar
County	Junior college - total	Junior college - nurses and technicians	Junior college - physiotherapeutic	High school total	High school nurses and technicians	High school physiotherapeutic
RH	268	134	134	900	774	126
Grad Zagreb	87	24	63	233	196	37
Zagrebačka	8	7	1	20	18	2
Krapinsko-zagorska	20	14	6	39	33	6
Sisačko-moslavačka	2	0	2	7	0	7
Karlovačka	18	10	8	29	25	4
Varaždinska	10	8	2	39	30	9
Koprivničko-križevačka	7	3	4	50	40	10
Bjelovarsko-bilogorska	3	1	2	36	32	4
Primorsko-goranska	20	7	13	68	60	8
Ličko-senjska	0	0	0	8	8	0
Virovitičko-podravska	6	6	0	12	12	0
Požeško-slavonska	4	1	3	9	4	5
Brodsko-posavska	3	1	2	16	16	0
Zadarska	12	10	2	35	33	2
Osječko-baranjska	14	7	7	100	85	15
Šibensko-kninska	0	0	0	2	2	0
Vukovarsko-srijemska	10	6	4	37	33	4
Splitsko-dalmatinska	15	6	9	32	30	2
Istarska	12	10	2	73	69	4
Dubrovačko-neretvanska	2	2	0	24	23	1
Međimurska	15	11	4	31	25	6

**Tablica - Table 2. Korisnici zdravstvene njege u kući, prema županijama i po dobnim skupinama 2019. – Number of persons receiving home health care, by county, by age groups 2019**

DOB KORISNIKA <i>Age of persons receiving care</i>	0-6	7-19	20-44	45-64	65-74	75-84	85+	Nepoznato <i>Unknown</i>	UKUPNO <i>Total</i>
<b>RH</b>	<b>105</b>	<b>721</b>	<b>2.330</b>	<b>9.126</b>	<b>19.878</b>	<b>22.137</b>	<b>13.048</b>	<b>9.886</b>	<b>77.231</b>
Grad Zagreb	24	252	449	1.634	2.945	1.939	1.562	0	8.805
Zagrebačka	0	15	49	635	1073	1468	769	0	4009
Krapinsko-zagorska	2	39	56	200	583	829	459	0	2.168
Sisačko-moslavačka	1	19	40	142	153	247	79	0	681
Karlovačka	0	16	30	98	159	254	199	0	756
Varaždinska	13	56	90	242	320	491	403	0	1.615
Koprivničko-križevačka	0	7	139	638	834	1.307	891	0	3.816
Bjelovarsko-bilogorska	2	4	28	182	349	695	422	0	1.682
Primorsko-goranska	2	6	88	328	4.594	3.210	926	9.886	19.040
Ličko-senjska	0	0	490	737	993	2.444	1.446	0	6.110
Virovitičko-podravska	0	0	9	29	50	55	37	0	180
Požeško-slavonska	0	0	6	25	33	86	60	0	210
Brodsko-posavska	0	5	23	168	215	407	265	0	1.083
Zadarska	45	166	248	1086	2.325	2.067	995	0	6.932
Osječko-baranjska	1	33	219	732	1.868	1.988	1.032	0	5.873
Šibensko-kninska	0	0	0	11	22	39	31	0	103
Vukovarsko-srijemska	3	32	51	298	510	732	328	0	1.954
Splitsko-dalmatinska	12	9	68	920	985	1145	1101	0	4.240
Istarska	0	13	116	586	833	1.661	1.367	0	4.576
Dubrovačko-neretvanska	0	4	21	81	181	308	295	0	890
Međimurska	0	45	110	354	853	765	381	0	2.508

**Tablica - Table 3. Korisnici zdravstvene njege u kući, po županijama i kategorijama 2019. - Number of persons receiving home health care, by county, by category 2019**

Županija <i>County</i>	Stari korisnici <i>Old persons</i>	Novi korisnici <i>New persons</i>	Novi iz kuće / doma <i>New persons from households</i>	Novi iz soc. ustanova <i>New persons from social institutions</i>	Novi iz bolnice <i>New persons from hospitals</i>	Novi iz rehabilitacije <i>New persons from rehabilitation</i>	Novi - s ostalo <i>New persons other</i>	Umrli - u kući <i>Deaths - in home</i>	Umrli - u soc. ustanovi <i>Deaths - in social institutions</i>	Umrli - u zdr. ustanovi <i>Deaths - in health persons</i>	Umrli - ostalo <i>Deaths - other</i>
<b>RH</b>	<b>30.672</b>	<b>31.362</b>	<b>23.685</b>	<b>539</b>	<b>4.973</b>	<b>657</b>	<b>6.914</b>	<b>3.539</b>	<b>179</b>	<b>873</b>	<b>176</b>
Grad Zagreb	4.340	6.456	3.789	325	271	34	140	435	30	49	0
Zagrebačka	1500	2593	690	6	575	256	98	54	22	42	17
Krapinsko-zagorska	1.376	1.208	773	7	165	44	222	123	5	67	1
Sisačko-moslavačka	138	545	531	0	10	4	0	0	0	0	0
Karlovačka	267	679	638	20	16	5	0	43	2	18	0
Varaždinska	1.133	482	727	5	4	0	0	116	5	105	0
Koprivničko-križevačka	2.493	1.290	604	54	538	59	4	225	32	75	23
Bjelovarsko-bilogorska	944	897	319	0	82	15	94	44	7	31	49
Primorsko-goranska	3.569	2.448	5.056	3	194	20	0	337	8	56	34
Ličko-senjska	729	123	0	0	0	0	6.112	0	0	0	16
Virovitičko-podravska	129	51	34	0	12	5	0	12	0	1	0
Požeško-slavonska	53	157	0	0	0	0	0	5	12	10	0
Brodsko-posavska	334	616	402	0	9	0	0	48	3	14	0
Zadarska	3.507	3.430	1.773	16	1623	11	7	339	2	67	2
Osječko-baranjska	3.857	2.356	2.129	37	346	39	100	565	23	107	2
Šibensko-kninska	42	135	40	0	1	0	94	0	0	0	0
Vukovarsko-srijemska	728	1.246	1.339	0	111	6	42	208	3	27	3
Splitsko-dalmatinska	2.463	1.777	1.425	64	188	100	0	129	6	29	2
Istarska	1.237	3.288	2.799	0	430	18	1	553	8	67	0
Dubrovačko-neretvanska	405	485	418	1	116	10	0	108	11	38	8
Međimurska	1.428	1100	199	1	282	31	0	195	0	70	19

**Tablica - Table 4. Korisnici zdravstvene njege u kući, po dobnim skupinama korisnika i njihovoj funkcionalnoj sposobnosti – ukupno u RH - Number of persons receiving home health care, by age group, by functional ability – total in Croatia**

DOB KORISNIKA <i>Age of persons receiving care</i>	0-6	7-19	20-44	45-64	65-74	75-84	85+	Nepoznato <i>Unknown</i>	UKUPNO <i>Total</i>
<b>Ukupno – Total</b>	<b>105</b>	<b>721</b>	<b>2.330</b>	<b>9.126</b>	<b>19.878</b>	<b>22.137</b>	<b>13.048</b>	<b>9.886</b>	<b>77.231</b>
<b>Nepokretnih - Immobile</b>	25	256	1186	2.814	8.367	9.510	5.052	0	27.210
<b>Teško pokretnih - Sever impairment of mobility</b>	59	314	678	3.533	6.380	7.371	4.190	0	22.525
<b>Umirućih - Dying</b>	2	6	100	484	684	825	614	0	2.715
<b>Ostalo - Other</b>	19	145	366	2.295	4.447	4.431	3.192	9.886	24.781

**Tablica - Table 5. Broj postupaka provedenih u zdravstvenoj njezi u kući, po dobnim skupinama korisnika – ukupno u RH - Number of treatments/procedures from/in Home Care Service, by age group – total in Croatia**

DOB KORISNIKA <i>Age of persons receiving care</i>	0-6	7-19	20-44	45-64	65-74	75-84	85+ Nepoznato <i>- Unknown</i>	UKUPNO <i>- TOTAL</i>	
<b>Ukupno postupaka – Treatments total</b>	<b>4.664</b>	<b>27.088</b>	<b>136.452</b>	<b>403.564</b>	<b>636.616</b>	<b>996.536</b>	<b>798.749</b>	<b>166.711</b>	<b>3.170.380</b>
<b>Kompletna zdravstvena njega nepokretnog ili teško pokretnog bolesnika - Complete health care of disabled patient</b>	1.245	5.621	28.131	69.630	106.556	198.568	186.952	67.022	<b>663.725</b>
<b>Djelomična zdravstvena njega nepokretnog ili teško pokretnog bolesnika - Partial health care of disabled patient</b>	488	1052	10.341	28.826	58.940	70.688	58.659	29.432	<b>258.426</b>
<b>Skrb za umirućeg bolesnika - Palliative care</b>	0	298	1.358	5.090	10.609	9.755	9.932	2.315	<b>39.357</b>
<b>Zbrinjavanje kronične rane - Chronic wound treatment</b>	33	1134	11.858	58.356	94.817	118.211	72.784	18.292	<b>375.485</b>
<b>Sprječavanje komplikacija dugotrajnog ležanja - Prevention of complication of longlasting lying</b>	530	1.311	11.389	37.514	65.732	110.877	96.493	1.562	<b>325.408</b>
<b>Poduka obitelji - Family education</b>	1015	4.263	8.687	28.058	48.146	72.404	47.378	435	<b>210.386</b>
<b>Primjena parenteralne terapije - Parenteral therapy</b>	7	105	800	3.755	7.840	8.218	5.830	801	<b>27.356</b>
<b>Primjena subkutane i intramuskularne terapije - Subcutaneous and intramuscular therapy</b>	6	26	1.607	8.610	13.676	21.285	13.529	89	<b>58.828</b>
<b>Uzimanje materijala za laboratorijske pretrage - Taking materials for laboratory tests</b>	60	431	2.410	13.741	21.226	38.850	19.267	3.738	<b>99.723</b>
<b>Mjerenje i registracija vitalnih funkcija, kontrola razine šećera u krvi i urinu - Measurement and recording vital functions, sugar control from blood and urine</b>	92	399	4.752	23.519	46.867	71.913	42.554	1.751	<b>191.847</b>
<b>Ostali postupci zdravstvene njege - Other health care procedures</b>	58	5.534	45.269	104.377	137.544	252.776	233.706	0	<b>779.264</b>
<b>Zdravstvena rehabilitacija - Medical rehabilitation</b>	1.130	6.914	9.850	22.088	24.663	22.991	11.665	41.274	<b>140.575</b>

**Tablica - Table 6. Broj postupaka provedenih u zdravstvenoj njezi u kući, po županijama i dobnim skupinama korisnika - Number of treatments/procedures in Home Health Care, by county, by age group**

DOB KORISNIKA - <i>Age of persons receiving care</i>	0-6	7-19	20-44	45-64	65-74	75-84	85+ <i>- Unknown</i>	Nepoznato <i>- Unknown</i>	UKUPNO <i>- TOTAL</i>
<b>RH</b>	<b>4.664</b>	<b>27.088</b>	<b>136.452</b>	<b>403.564</b>	<b>636.616</b>	<b>996.536</b>	<b>798.749</b>	<b>166.711</b>	<b>3.170.380</b>
Grad Zagreb	3.292	15.708	56.230	132.689	168.243	263.181	251.522	122.939	1.013.804
Zagrebačka	0	2.476	2210	13.503	20.778	25.547	20.919	0	85.433
Krapinsko-zagorska	0	36	1777	13.032	64.358	74.387	38.928	0	192.518
Sisačko-moslavačka	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Karlovačka	0	0	3	893	1.394	2.370	2.584	0	7.244
Varaždinska	7	0	3.386	14.666	17.323	34.636	53.405	0	123.423
Koprivničko-križevačka	0	882	7024	17.415	36.339	36.057	28.242	0	125.959
Bjelovarsko-bilogorska	78	717	2.580	13.642	23.078	36.297	20.430	0	96.822
Primorsko-goranska	21	684	12.521	35.633	57.496	112.606	102.657	9.993	331.611
Ličko-senjska	0	0	1.190	1.883	2.233	5.533	4.887	0	15.726
Virovitičko-podravsk	0	0	415	2524	2880	4764	3522	0	14105
Požeško-slavonska	0	0	1189	2.864	3158	9.068	2.591	0	18.870
Brodsko-posavska	0	0	0	0	0	1314	0	0	1.314
Zadarska	145	974	3.114	9.614	17.021	30.469	15.507	0	76.844
Osječko-baranjska	32	795	9.657	47.042	76.844	99.958	70.726	0	305.054
Šibensko-kninska	0	0	36	628	2.334	4.883	3.764	0	11.645
Vukovarsko-srijemska	0	1.159	3.125	15.637	27.255	41.739	27.504	0	116.419
Splitsko-dalmatinska	990	518	182	7.733	6.237	4.148	2.484	33779	56.071
Istarska	0	727	23.804	58.265	80.119	154.074	98.850	0	415.839
Dubrovačko-neretvanska	0	224	5.577	9.929	20.845	42.400	43.820	0	122.795
Međimurska	99	2.188	2.432	5.972	8.681	13.105	6.407	0	38.884

**Tablica - Table 7. Broj utvrđenih bolesti i stanja u zdravstvenoj njezi u kući, po skupinama bolesti i dobnim skupinama korisnika – ukupno u RH, - Number of diseases and conditions diagnosed by Home Health Care, by disease group, by age group - total in Croatia**

DOB KORISNIKA <i>Age of persons receiving care</i>	0-6	7-19	20-44	45-64	65-74	75-84	85+ Nepoznato <i>- Unknown</i>	UKUPNO <i>- TOTAL</i>	
<b>Skupine bolesti - Disease groups</b>	<b>397</b>	<b>522</b>	<b>5.150</b>	<b>17.028</b>	<b>17.853</b>	<b>25.078</b>	<b>14.666</b>	<b>1.486</b>	<b>82.180</b>
<b>Novotvorine (C00-D48) - Neoplasms</b>	15	45	385	2.702	2.845	2.683	1.678	130	<b>10.483</b>
<b>Bolesti živčanog sustava (G00-G99) - Diseases of the nervous system</b>	270	241	2.711	4.059	2.728	3.373	1.126	192	<b>14.700</b>
<b>Bolesti cirkulacijskog sustava (I00-I99) - Diseases of circulatory system</b>	4	94	461	3.445	5.876	7.213	4.708	484	<b>22.285</b>
<b>Bolesti kože i potkožnog tkiva (L00-L99) - Diseases of the skin and subcutaneous tissue</b>	0	75	214	1.262	2.593	4.073	1.858	136	<b>10.211</b>
<b>Ozljede i otrovanja (S00-T98) - Injury and poisoning</b>	4	20	389	1.895	1.259	2.331	1.810	144	<b>7.852</b>
<b>Ostalo - Other</b>	104	47	990	3.665	2.552	5.405	3.486	400	<b>16.649</b>



**PATRONAŽNA DJELATNOST - Health Visitors Service**

Patronažnu zaštitu provode više medicinske sestre patronažnog smjera prema normativu od 5.100 stanovnika po jednoj patronažnoj sestri, sukladno Odluci o osnovama za sklapanje ugovora o provođenju zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja (NN 56/17). Taj broj se odnosi na broj stanovnika na području nadležnog doma zdravlja/organizacijske jedinice županijskog doma zdravlja.

Prema pristiglim izvješćima, u 2019. godini, u ovoj djelatnosti radilo je 819 viših medicinskih sestara i medicinskih sestara SSS. Prema podacima o broju osiguranika u primarnoj zdravstvenoj zaštiti, jedna patronažna sestra skrbi prosječno za više od predviđenih 5.100 osiguranika.

Ukupan broj patronažnih posjeta u 2019. godini bio je 1.254.114.

U djelatnosti je registrirano: 13.343 posjeta trudnicama, 171.971 posjet babinjačama i 40.235 posjeta ostalim ženama. Obavljen je i 222.381 posjet novorođenčadi i dojenčadi, 14.254 posjeta maloj djeci, 13.713 posjeta ostaloj djeci te 447 posjeta školama i ustanovama za smještaj školske djece i mladeži zbog sudjelovanja u zdravstvenom prosvjećivanju i promicanju zdravlja. Najveći je broj posjeta (700.892) kroničnim bolesnicima u svrhu uputa i demonstracije određenih postupaka samokontrole i prevencije komplikacija osnovne kronične bolesti te provođenja terapijskih postupaka kod teško pokretnih i nepokretnih osoba u dogovoru s izabranim doktorom.

Health visitors are senior nurses trained in health visiting for the population standard of 5,100 per health visitor, pursuant to Decision on the Ground for concluding a Contract on the Implementation of Health Care from Compulsory Health Insurance (OG 56/17). This rate refers to the number of inhabitants within the territory of a competent health center/county health center unit.

According to submitted reports, in 2019, there were 819 (senior) nurses in the Health Visitors Service. According to the statistics on the number of insured persons in primary health care, one health visitor provided their services to more than 5,100 insured persons.

The overall number of health visits in 2019 was 1,254,114.

Health Visitors Service reported: 13,343 visits to pregnant, 171,971 visits to puerperal and 40,235 visits to other women. Furthermore, 222,381 visits to newborns and infants were reported, as were 14,254 visits to young children, 13,713 visits to other children, 447 visits to schools and school children's and youth home facilities for the purpose of health education and promotion. The majority of health visits (700,892) were associated with chronic patients for the purpose of giving instructions to and demonstrations of certain self-control procedures and prevention of complications of an underlying chronic disease, as well as for administering therapy to non-ambulatory and bedridden patients, in agreement with their doctor of choice.

**Tablica - Table 1. Broj sestara, zdravstvenih djelatnika i broj posjeta u PATRONAŽNOJ ZDRAVSTVENOJ DJELATNOSTI po županijama Hrvatske u 2019. godini - The number of nurses, health workers and the number of visits in 2019 in Croatia from the Health Visitors Service, by county**

Županija	Djelatnici		Broj patronažnih posjeta po odgovarajućim skupinama													Ukupno
	VŠS	SSS	Trud- nici	Babi njači	Ostalim ženama	Novo- rođenč.	Dojen- čadi	Školi	Maloj djeci	Ostaloj djeci	Soc. condi- tions	Higij. prilike	Kron. bolesn.	Ostali posj.		
	Jun. coll. ed.	High sch. ed.	Preg- nant women	Puer- peral women	Other women	New- borns	Other infants	School childr.	Young childr.	Other childr.	Social condi- tions	Hygi- enic condit- ions	Chronic conditi- ons	Other visits		
<b>HRVATSKA</b>	<b>793</b>	<b>26</b>	<b>13.343</b>	<b>171.971</b>	<b>40.235</b>	<b>159.015</b>	<b>63.366</b>	<b>447</b>	<b>14.254</b>	<b>13.713</b>	<b>3.508</b>	<b>6.007</b>	<b>700.892</b>	<b>67.363</b>	<b>1.254.114</b>	
Grad Zagreb	147	0	2.142	44.993	8.954	36.566	14.424	0	2.809	3.058	372	1428	97.103	10.663	222.512	
Zagrebačka	43	5	795	7.757	1.616	9.304	2.059	0	458	256	274	2760	41.969	1.141	68.389	
Krapinsko-zagorska	25	0	736	6.097	2.570	6.527	2.301	337	943	637	465	241	28.539	6.512	55.905	
Sisačko-moslavačka	31	3	316	3.923	856	3.785	1.198	0	475	593	15	4	32.282	3.364	46.811	
Karlovačka	29	0	85	2.114	845	3.704	885	0	337	451	13	1	25.011	1.482	34.928	
Varaždinska	35	0	482	5.416	915	6.186	3.542	0	408	241	40	20	33.952	825	52.027	
Koprivničko-križevačka	23	0	394	2.944	1.268	3.497	1.124	7	543	286	193	21	16.719	1.413	28.409	
Bjelovarsko-bilogorska	24	0	659	5.384	1.641	5.860	3.020	14	443	75	1	0	15.378	2.533	35.008	
Primorsko-goranska	64	0	2.840	14.141	1.713	11.850	3.771	3	704	922	22	0	41.768	3.461	81.195	
Virovitičko-podravska	19	1	228	4.208	1.768	2.904	2.352	0	938	1.679	52	17	20.606	4.003	38.755	
Požeško-slavonska	16	0	98	2.118	122	2.612	807	0	253	11	75	16	14.132	703	20.947	
Brodsko-posavska	29	5	716	12.816	4.424	11.566	4.032	20	957	333	3	9	88.916	9.970	133.762	
Zadarska	37	0	120	7.965	1.574	6.182	2.058	0	312	425	74	7	28.564	2.591	49.872	
Osječko-baranjska	63	0	930	10.421	3.443	9.574	4.866	16	1.241	1.447	34	3	56.788	2.078	90.841	
Vukovarsko-srijemska	30	8	696	6.138	2.641	5.312	3.936	46	1.056	1050	194	94	53.487	4.929	79.579	
Splitsko-dalmatinska	93	0	647	17.651	2.106	16.277	6.521	0	1.332	1.312	23	741	49.363	5.095	101.068	
Istarska	42	0	578	7.347	1.460	8.351	2.499	0	273	274	134	85	27.875	4.992	53.868	
Dubrovačko-neretvanska	25	4	376	5.611	849	4.649	1.114	2	151	221	157	116	18.469	685	32.400	
Međimurska	18	0	505	4.927	1.470	4.309	2.857	2	621	442	1367	444	9.971	923	27.838	

/Nedostaju izvješća za dvije županije - Reports for two counties are missing/

**Tablica - Table 2. Usporedni prikaz broja posjeta u PATRONAŽNOJ ZDRAVSTVENOJ DJELATNOSTI od 1990. do 2019. godine u Hrvatskoj - The number of visits in Croatia 1990-2019, from the Health Visitors Service**

GODINA	UKUPNO	POSJETI ŽENAMA	POSJETI DJECI	POSJETI DOMAĆINSTVIMA	POSJETI ŠKOLAMA
<i>Year</i>	<i>Total</i>	<i>Visits to women</i>	<i>Visits to children</i>	<i>Visits to households</i>	<i>Visits to schools</i>
1990.	1.035.737	134.100	292.929	608.346	362
1991.	837.829	108.278	218.782	510.448	321
1992.	707.679	101.971	180.651	424.973	84
1993.	698.675	100.411	177.051	413.074	8.139
1994.	720.905	91.334	151.439	475.946	2.186
1995.	976.010	133.331	226.806	613.755	2.118
1996.	1.085.963	162.341	264.012	656.860	2.750
1997.	1.221.618	179.702	293.467	745.882	2.567
1998.	1.259.912	194.054	309.457	753.438	2.963
1999.	1.177.853	192.236	301.346	662.427	2.029
2000.	1.217.396	203.432	306.614	696.685	1.100
2001.	1.286.021	206.182	311.100	758.006	1.652
2002.	1.284.247	197.579	294.514	781.764	920
2003.	1.420.394	205.818	312.107	889.760	919
2004.	1.356.668	199.437	294.059	851.771	1.155
2005.	1.315.052	196.008	274.077	832.865	1.134
2006.	1.296.498	199.371	267.707	818.286	1.687
2007.	1.398.229	213.506	296.166	879.018	756
2008.	1.287.722	172.711	287.377	782.937	669
2009.	1.318.260	172.790	288.272	813.738	1.210
2010.	1.414.578	178.136	303.020	880.419	880
2011.	1.465.526	180.799	309.446	924.012	1.419
2012.	1.525.126	200.741	334.928	937.093	1.605
2013.	1.346.088	177.433	296.627	821.097	864
2014.	1.356.837	182.121	293.808	830.296	597
2015.	1.278.627	171.475	282.685	779.010	864
2016.	1.396.470	173.505	266.834	891.859	962
2017.	1.359.742	179.866	272.783	856.980	427
2018.	1.269.883	199.545	251.532	770.508	450
2019.	<b>1.254.114</b>	<b>185.314</b>	<b>250.348</b>	<b>774.262</b>	<b>447</b>



---

---

**IV. SPECIJALISTIČKO-KONZILIJARNA I  
OSTALE DJELATNOSTI**

*Medical Specialist, Polyclinical and Other Activities*

---

---



## SPECIJALISTIČKO-KONZILIJARNA DJELATNOST - *Medical Specialist and Polyclinical Activities*

Za razliku od djelatnosti primarne zdravstvene zaštite, koja svoju aktivnost usmjerava na zaštitu i unapređenje zdravlja te ambulantno i kućno liječenje bolesti i stanja, specijalističko-konzilijarna djelatnost organizacijski je u pravilu povezana u cjelinu sa stacionarnom zdravstvenom zaštitom i usmjerena je samo na dijagnostiku i liječenje. Liječnici specijalisti raznih specijalnosti samostalno obavljaju poslove više razine zdravstvene zaštite. Oni, u pravilu, na zahtjev liječnika primarne zdravstvene zaštite obavljaju tražene specijalističko-konzilijarne preglede:

- djeluju kao konzultanti liječnicima primarne zdravstvene zaštite u nedovoljno jasnim dijagnostičkim i terapijskim slučajevima; dajući stručna mišljenja, njihovi su savjetnici i pomagači,
- obavljaju diferenciranije dijagnostičke postupke,
- posreduju u komunikaciji između djelatnosti primarne i stacionarne zdravstvene zaštite,
- preuzimaju u privremeni ciljani tretman bolesnika, ili provode traženi dijagnostički, terapijski ili rehabilitacijski zahvat.

U pravilu, liječnik primarne zdravstvene zaštite upućuje osiguranika na specijalističko-konzilijarni pregled nakon obrade, a na uputnicu upisuje razlog upućivanja, odnosno kakvo konzilijarno mišljenje ili zahvat traži. Konzilijarni liječnik daje mišljenje i nalaz iz provedenog dijagnostičkog postupka, mišljenje o terapijskom ili rehabilitacijskom postupku, te mišljenje o prognozi bolesti i stanja.

Tijekom prikupljanja podataka iz specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite i za 2019. godinu izvještajnim jedinicama je omogućeno da, umjesto na papirnatom obrascu, podatke, ukoliko su u mogućnosti, dostave u elektronskom obliku.

Prema dostavljenim podacima, u Hrvatskoj je tijekom 2019. godine ukupno zabilježeno 10.644.495 specijalističko-konzilijarnih pregleda. Od toga je 9.852.731 specijalističko-konzilijarnih pregleda bila u ordinacijama s ugovorom s HZZO, dok je u ordinacijama bez ugovora s HZZO zabilježeno 791.764 specijalističko-konzilijarnih pregleda.

*Unlike primary health care, where focus is placed on health protection and improvement, as well as outpatient and home care of diseases and conditions, specialist outpatient services are organizationally united with inpatient health care and focus solely on diagnostics and treatment. Different medical specialists independently carry out their work at a higher health care level. They, as a rule, perform specialist clinical examinations at the request of primary health care physicians:*

- *operate as consultants, advisors and assistants to primary health care physicians in diagnostically and therapeutically unclear cases by providing their expert appraisals;*
- *conduct more differentiated diagnostic procedures;*
- *intervene in the communication between primary and inpatient health care;*
- *admit patients for targeted temporary treatment or performs a requested diagnostic, therapeutic or rehabilitative procedure.*

*A primary health care physician, as a rule, refers the insured to a specialist evaluation and states the reason on the referral letter therein requesting the kind of specialist appraisal or procedure. The specialist gives their expert appraisal and the finding of the diagnostic procedure, opinion on a therapeutic or rehabilitative procedure and on disease/condition forecast.*

*During the collection of data from specialist outpatient clinical health care for 2019, reporting units were allowed, if applicable, to submit their data electronically, instead of in a paper form.*

*In 2019, Croatia recorded a total of 10,644,495 specialist outpatient examinations, where of 9,852,731 by medical offices contracted by the HZZO, while non-contracted offices reported 791.764 specialist outpatient examinations.*

Tablica - Table 1/I

**BROJ PREGLEDA U STALNIM I POVREMENIM SPECIJALISTIČKIM ORDINACIJAMA S UGOVOROM S HZZO PO SPECIJALNOSTIMA I ŽUPANIJAMA U HRVATSKOJ U 2019. GODINI\*** - Number of medical examinations in permanent and temporary contractual specialist offices by specialty and county, Croatia 2019\*

Županija	UKUPNO	ANEST- ZIOLOGIJA	DERMATO- -VENERO- LOGIJA	DIJA- BETO- LOGIJA	DJEČJA KIRUR- GIJA	FIZIKALNA MED. I REHAB.**	GINEKO- LOGIJA	HEMO- DIJALIZA	INFEKTO- LOGIJA	INTERNA	KARDIO- LOGIJA	KIRUR- GIJA
County	TOTAL	ANESTHE- SIOLOGY	DERMA- TOLOGY	DIABE- TOLOGY	CHILD SUR- GERY	PHYS. MEDI- CINE	GYNE- COLOGY	HEMODIA- LYSIS	INFECTION TOLOGY	INTERN. MEDI- CINE	CARDIO- LOGY	SUR- GERY
<b>Hrvatska</b>	<b>9.852.731</b>	<b>230.743</b>	<b>494.469</b>	<b>53.886</b>	<b>101.179</b>	<b>841.886</b>	<b>535.985</b>	<b>3.156</b>	<b>159.057</b>	<b>1.162.334</b>	<b>512.390</b>	<b>990.091</b>
Grad Zagreb	3.535.794	70.138	176.260	17.894	35.515	238.738	206.904	174	64.522	502.715	139.974	325.378
Zagrebačka županija	59.115	0	16.461	0	0	21.236	0	0	0	0	0	0
Krapinsko-zagorska županija	255.923	3.752	16.532	1.535	0	34.497	20.806	113	10	23.785	48.407	24.752
Sisačko-moslavačka županija	304.208	15.826	17.003	0	0	45.899	6.514	0	3.788	49.238	0	37.707
Karlovačka županija	307.174	14.685	14.112	4.170	1.294	18.976	15.769	0	6.502	29.347	39.348	32.404
Varaždinska županija	335.999	5.117	15.068	3.840	3.394	27.994	26.379	0	2.606	40.893	20.973	44.006
Koprivničko-križevačka županija	173.502	5.780	4.699	1.521	739	15.970	10.327	0	1.233	12.269	12.574	24.238
Bjelovarsko-bilogorska županija	199.086	3.260	17.075	993	0	18.934	5.850	0	1.648	9.338	13.128	27.962
Primorsko-goranska županija	687.377	0	55.799	0	20.677	83.140	41.649	2.000	6.326	95.546	14.050	56.886
Ličko-senjska županija	61.551	595	0	0	0	15.307	6.520	0	0	11.292	0	9.032
Virovitičko-podravska županija	141.899	2.100	16.746	1.082	0	16.152	4.984	0	447	13.258	14.022	11.761
Požeško-slavonska županija	215.693	3.685	5.883	1.842	0	15.415	15.795	0	6.357	20.967	17.109	31.283
Brodsko-posavska županija	393.121	12.118	21.496	2.843	0	22.396	28.971	0	2.673	43.858	34.850	53.044
Zadarska županija	275.505	6.928	11.310	0	3.986	24.577	11.952	540	4.896	23.952	18.760	25.190
Osječko-baranjska županija	750.274	37.716	25.659	7.905	7.334	52.080	48.544	54	20.658	77.253	40.912	56.892
Šibensko-kninska županija	286.904	4.677	9.746	0	2.751	24.582	11.371	0	4.725	22.539	18.615	22.384
Vukovarsko-srijemska županija	348.260	10.032	19.312	1.320	2.336	27.186	11.643	0	5.196	29.946	23.498	48.860
Splitsko-dalmatinska županija	861.065	16.271	32.459	5.654	23.153	67.439	22.996	275	8.820	63.916	37.343	81.363
Istarska županija	267.016	7.205	5.054	0	0	42.672	17.177	0	4.458	47.047	0	33.314
Dubrovačko-neretvanska županija	193.129	2.780	618	0	0	14.360	5.410	0	12.423	24.696	0	22.481
Međimurska županija	200.136	8.078	13.177	3.287	0	14.336	16.424	0	1.769	20.479	18.827	21.154

\* uključuje i preglede koji su dostavljeni bez označenog spola pacijenata / includes examinations reported without specified seks

\*\* isključena fizikalna terapija / excluded physical therapy

Tablica - Table 1/II

**BROJ PREGLEDA U STALNIM I POVREMENIM SPECIJALISTIČKIM ORDINACIJAMA S UGOVOROM S HZZO PO SPECIJALNOSTIMA I ŽUPANIJAMA U HRVATSKOJ U 2019. GODINI\*** - Number of medical examinations in permanent and temporary contractual specialist offices by specialty and county, Croatia 2019\*

Županija	MAKS. FAC. KIRURG.	NEURO- KIRUR- GIJA	NEURO- LOGIJA	NUKLE- ARNA MED.	OFTAL- MOLO- GIJA	ONKOLOG. I RADIOP- TERAP.	ORL	ORTO- PEDIJA	PEDI- JAT- RIJA	PSIHI- JATRIJA	PULMO- LOGIJAJA	URO- LOGIJA
County	MAXILLO- FACIAL SURGERY	NEURO- SURGERY	NEURO- LOGY	NUCLE- AR MED.	OPHTH- ALMO- LOGY	ONCOLOGY & RADIO -THERAPY	ORL	ORTHO- PEDICS	PEDIAT- RICS	PSYCHI- ATRY	PULMO- LOGY	URO- LOGY
<b>Hrvatska</b>	<b>53.281</b>	<b>63.543</b>	<b>454.334</b>	<b>244.204</b>	<b>912.338</b>	<b>277.547</b>	<b>620.522</b>	<b>365.148</b>	<b>522.877</b>	<b>623.645</b>	<b>228.525</b>	<b>401.591</b>
Grad Zagreb	16.990	28.097	157.816	84.403	328.053	152.160	206.707	89.859	176.186	284.941	106.074	126.296
Zagrebačka županija	0	0	3.228	0	11.440	0	0	0	967	5.783	0	0
Krapinsko-zagorska županija	0	0	12.797	0	18.283	0	14.139	3.855	10.520	4.942	3.168	14.030
Sisačko-moslavačka županija	0	517	13.969	0	27.231	0	17.961	13.534	9.320	39.933	0	5.768
Karlovačka županija	0	0	15.947	0	24.319	0	25.838	10.454	12.610	12.695	11.664	17.040
Varaždinska županija	0	0	14.675	3.737	34.236	0	19.570	16.492	18.488	10.862	14.927	12.742
Koprivničko-križevačka županija	0	0	9.613	0	18.261	0	13.577	13.549	7.040	10.842	3.543	7.727
Bjelovarsko-bilogorska županija	0	0	12.809	0	31.405	0	16.793	7.820	8.574	5.461	3.976	14.060
Primorsko-goranska županija	9.205	11.439	27.760	12.543	21.654	38.236	32.160	39.130	37.324	51.213	0	30.640
Ličko-senjska županija	0	0	2.409	0	4.938	0	4.114	620	2.092	1.836	2.313	483
Virovitičko-podravska županija	0	0	7.948	0	16.613	0	7.481	4.239	7.066	4.711	4.052	9.237
Požeško-slavonska županija	2.539	786	12.284	0	14.511	4.485	7.835	8.041	24.717	5.837	4.766	11.556
Brodsko-posavska županija	1.202	3.423	13.382	0	35.229	0	26.959	14.820	34.193	17.971	2.838	20.855
Zadarska županija	1.039	2.459	11.085	6.980	17.888	4.762	17.865	19.366	21.327	18.082	7.936	14.625
Osječko-baranjska županija	14.466	5.324	32.310	14.822	82.671	30.408	56.843	18.065	32.507	32.826	18.563	36.462
Šibensko-kninska županija	0	0	19.561	29.447	26.511	0	18.851	13.082	21.446	10.799	5.626	20.191
Vukovarsko-srijemska županija	0	0	22.391	0	31.647	0	25.073	19.872	22.718	22.778	6.158	18.294
Splitsko-dalmatinska županija	7.840	11.498	35.444	92.272	90.263	40.273	51.627	24.159	38.443	59.709	21.910	27.938
Istarska županija	0	0	10.367	0	31.967	0	24.674	18.919	13.572	8.130	0	2.460
Dubrovačko-neretvanska županija	0	0	7.853	0	27.177	7.223	15.198	24.989	12.699	7.056	2.992	5.174
Međimurska županija	0	0	10.686	0	18.041	0	17.257	4.283	11.068	7.238	8.019	6.013

\* uključuje i preglede koji su dostavljeni bez označenog spola pacijenata / includes examinations reported without specified seks

**Tablica - Table 2/I** **BROJ PREGLEDA U STALNIM I POVREMENIM SPECIJALISTIČKIM ORDINACIJAMA S UGOVOROM S HZZO PO SPECIJALNOSTIMA I ŽUPANIJAMA U HRVATSKOJ U 2019. GODINI – MUŠKARCI** - Number of medical examinations in permanent and temporary contractual specialist offices by specialty and county, Croatia 2019 - Men

Županija	UKUPNO	ANEST- ZIOLOGIJA	DERMATO- -VENERO- LOGIJA	DIJA- BETO- LOGIJA	DJEČJA KIRUR- GIJA	FIZIKALNA MED. I REHAB.**	GINEKO- LOGIJA	HEMO- INFEKTO- DIJALIZA LOGIJA	INTERNA	KARDIO- LOGIJA	KIRUR- GIJA	
County	TOTAL	ANESTHE- SIOLOGY	DERMA- TOLOGY	DIABE- TOLOGY	CHILD SUR- GERY	PHYS. MEDI- CINE	GYNE- COLO- GY	HEMODIA- LYSIS	INFECC- TOLOGY	INTERN. MEDI- CINE	CARDIO- LOGY	SUR- GERY
<b>Hrvatska</b>	<b>4.287.647</b>	<b>91.444</b>	<b>205.271</b>	<b>24.447</b>	<b>67.553</b>	<b>302.995</b>	<b>0</b>	<b>2.409</b>	<b>79.681</b>	<b>474.704</b>	<b>259.744</b>	<b>497.054</b>
Grad Zagreb	1.478.801	29.282	72.180	7.727	24.258	75.054	0	92	33.639	204.504	72.476	155.477
Zagrebačka županija	19.805	0	5.966	0	0	7.244	0	0	0	0	0	0
Krapinsko-zagorska županija	119.138	1.364	6.928	863	0	15.157	0	72	6	10.590	27.253	13.825
Sisačko-moslavačka županija	140.838	4.976	7.305	0	0	17.791	0	0	1.743	22.053	0	19.863
Karlovačka županija	139.014	4.738	6.492	1.798	860	7.322	0	0	3.046	12.529	18.360	17.349
Varaždinska županija	146.775	2.437	6.350	1.738	2.311	11.003	0	0	1.288	16.556	10.432	23.536
Koprivničko-križevačka županija	76.330	2.447	1.890	787	511	5.909	0	0	489	5.511	6.337	12.470
Bjelovarsko-bilogorska županija	90.581	1.260	7.580	529	0	6.989	0	0	812	3.959	5.820	14.719
Primorsko-goranska županija	298.636	0	22.613	0	12.787	30.644	0	1.776	3.019	39.385	6.559	28.255
Ličko-senjska županija	5.842	0	0	0	0	2.544	0	0	0	278	0	0
Virovitičko-podravska županija	64.738	912	6.576	556	0	6.557	0	0	223	5.466	6.871	6.365
Požeško-slavonska županija	100.491	1.704	2.355	950	0	6.154	0	0	3.108	8.794	8.330	17.584
Brodsko-posavska županija	181.566	5.241	8.697	1.042	0	8.548	0	0	1.419	19.663	17.396	29.766
Zadarska županija	130.039	3.195	5.044	0	2.771	9.459	0	259	2.763	9.976	9.736	13.388
Osječko-baranjska županija	326.290	13.048	10.775	3.529	4.819	19.816	0	32	9.416	25.498	20.724	28.658
Šibensko-kninska županija	130.166	2.263	4.273	0	1.828	9.428	0	0	2.648	11.233	9.321	11.865
Vukovarsko-srijemska županija	161.702	4.208	8.021	586	1.466	10.031	0	0	2.549	12.309	11.642	24.582
Splitsko-dalmatinska županija	390.159	7.366	14.342	2.676	15.942	25.707	0	178	4.776	27.436	19.256	41.854
Istarska županija	114.241	2.987	2.092	0	0	16.701	0	0	2.104	20.452	0	16.022
Dubrovačko-neretvanska županija	88.708	1.182	280	0	0	5.618	0	0	5.911	10.351	0	10.038
Međimurska županija	83.787	2.834	5.512	1.666	0	5.319	0	0	722	8.161	9.231	11.438

**Tablica - Table 2/II** **BROJ PREGLEDA U STALNIM I POVREMENIM SPECIJALISTIČKIM ORDINACIJAMA S UGOVOROM S HZZO PO SPECIJALNOSTIMA I ŽUPANIJAMA U HRVATSKOJ U 2019. GODINI – MUŠKARCI** - Number of medical examinations in permanent and temporary contractual specialist offices by specialty and county, Croatia 2019 - Men

Županija	MAKS. FAC. KIRURG.	NEURO- KIRUR- GIJA	NEURO- LOGIJA	NUKLE- ARNA MED.	OFTAL- MOLO- GIJA	ONKOLOG. I RADIO- TERAP.	ORL	ORTO- PEDIJA	PEDI- JAT- RIJA	PSIHI- JATRIJA	PULMO- LOGIJAJA	URO- LOGIJA
County	MAXILLO- FACIAL SURGERY	NEURO- SURGERY	NEURO- LOGY	NUCLE- AR MED.	OPHTH- ALMO- LOGY	ONCOLOGY & RADIO -THERAPY	ORL	ORTHO- PEDICS	PEDIAT- RICS	PSYCHI- ATRY	PULMO- LOGY	URO- LOGY
<b>Hrvatska</b>	<b>26.892</b>	<b>28.753</b>	<b>175.750</b>	<b>48.918</b>	<b>381.560</b>	<b>107.215</b>	<b>302.104</b>	<b>166.285</b>	<b>277.565</b>	<b>331.651</b>	<b>110.703</b>	<b>324.949</b>
Grad Zagreb	8.585	12.123	56.650	17.994	135.819	49.716	98.170	40.257	92.670	141.390	49.519	101.219
Zagrebačka županija	0	0	881	0	3.278	0	0	0	600	1.836	0	0
Krapinsko-zagorska županija	0	0	5.316	0	8.183	0	6.933	2.168	5.428	1.935	1.658	11.459
Sisačko-moslavačka županija	0	216	5.664	0	11.469	0	9.731	5.893	5.168	24.110	0	4.856
Karlovačka županija	0	0	6.544	0	10.365	0	11.952	4.489	6.581	6.710	5.778	14.101
Varaždinska županija	0	0	5.798	454	15.810	0	9.781	6.696	9.808	5.568	7.330	9.879
Koprivničko-križevačka županija	0	0	3.985	0	5.827	0	6.573	6.457	3.716	5.092	1.826	6.503
Bjelovarsko-bilogorska županija	0	0	4.743	0	12.437	0	7.973	3.190	4.988	2.872	1.748	10.962
Primorsko-goranska županija	4.118	4.958	11.632	2.166	8.731	16.393	16.107	17.686	19.801	26.255	0	25.751
Ličko-senjska županija	0	0	0	0	0	0	0	299	0	0	2.313	408
Virovitičko-podravska županija	0	0	3.280	0	6.808	0	3.534	1.923	3.738	2.446	1.841	7.642
Požeško-slavonska županija	1.118	364	4.975	0	6.209	1.936	4.104	3.808	13.760	2.856	2.459	9.923
Brodsko-posavska županija	616	1.551	5.568	0	14.260	0	13.092	7.068	18.737	10.244	1.620	17.038
Zadarska županija	543	1.093	4.430	1.020	8.107	1.802	9.135	9.441	11.499	10.904	3.407	12.067
Osječko-baranjska županija	7.592	2.560	13.439	3.930	36.102	14.659	30.157	7.882	16.565	19.779	8.965	28.345
Šibensko-kninska županija	0	0	8.029	4.978	11.516	0	9.549	6.064	12.020	7.140	2.699	15.312
Vukovarsko-srijemska županija	0	0	9.544	0	13.549	0	11.204	9.231	11.943	13.206	2.946	14.685
Splitsko-dalmatinska županija	4.320	5.888	14.118	18.376	39.092	19.369	25.352	10.695	20.168	38.311	11.341	23.596
Istarska županija	0	0	4.015	0	14.565	0	12.746	9.001	7.546	3.975	0	2.035
Dubrovačko-neretvanska županija	0	0	3.232	0	12.096	3.340	7.793	12.496	7.106	3.484	1.296	4.485
Međimurska županija	0	0	3.907	0	7.337	0	8.218	1.541	5.723	3.538	3.957	4.683



Tablica - Table 3/I

**BROJ PREGLEDA U STALNIM I POVREMENIM SPECIJALISTIČKIM ORDINACIJAMA S UGOVOROM S HZZO PO SPECIJALNOSTIMA I ŽUPANIJAMA U HRVATSKOJ U 2019. GODINI - ŽENE** - Number of medical examinations in permanent and temporary contractual specialist offices by specialty and county, Croatia 2019 - Women

Županija	UKUPNO	ANEST- ZIOLOGIJA	DERMATO- -VENERO- LOGIJA	DIJA- BETO- LOGIJA	DJEČJA KIRUR- GIJA	FIZIKALNA MED. I REHAB.**	GINEKO- LOGIJA	HEMO- INFEKTO- DIJALIZA LOGIJA	INTERNA	KARDIO- LOGIJA	KIRUR- GIJA	
County	TOTAL	ANESTHE- SIOLOGY	DERMA- TOLOGY	DIABE- TOLOGY	CHILD SUR-	PHYS. MEDI-	GYNE- COLO-	HEMODIA- LYSIS	INFECC- TOLOGY	INTERN. MEDI-	CARDIO- LOGY	SUR- GERY
<b>Hrvatska</b>	<b>5.496.071</b>	<b>138.703</b>	<b>286.479</b>	<b>29.439</b>	<b>33.621</b>	<b>526.718</b>	<b>535.978</b>	<b>747</b>	<b>79.369</b>	<b>669.032</b>	<b>252.636</b>	<b>483.944</b>
Grad Zagreb	2.054.284	40.855	104.071	10.167	11.256	163.673	206.897	82	30.879	296.270	67.489	169.842
Zagrebačka županija	29.933	0	7.788	0	0	10.265	0	0	0	0	0	0
Krapinsko-zagorska županija	135.372	2.388	9.604	672	0	19.340	20.806	41	4	11.782	21.154	10.927
Sisačko-moslavačka županija	163.370	10.850	9.698	0	0	28.108	6.514	0	2.045	27.185	0	17.844
Karlovačka županija	168.159	9.947	7.620	2.372	434	11.654	15.769	0	3.456	16.818	20.988	15.055
Varaždinska županija	189.224	2.680	8.718	2.102	1.083	16.991	26.379	0	1.318	24.337	10.541	20.470
Koprivničko-križevačka županija	93.596	3.333	2.809	734	228	10.061	10.327	0	744	6.758	6.237	11.768
Bjelovarsko-bilogorska županija	108.505	2.000	9.495	464	0	11.945	5.850	0	836	5.379	7.308	13.243
Primorsko-goranska županija	388.741	0	33.186	0	7.890	52.496	41.649	224	3.307	56.161	7.491	28.631
Ličko-senjska županija	11.706	0	0	0	0	4.331	6.520	0	0	459	0	0
Virovitičko-podravska županija	77.161	1.188	10.170	526	0	9.595	4.984	0	224	7.792	7.151	5.396
Požeško-slavonska županija	115.200	1.981	3.528	892	0	9.259	15.795	0	3.249	12.173	8.779	13.699
Brodsko-posavska županija	211.554	6.877	12.799	1.801	0	13.848	28.971	0	1.254	24.195	17.454	23.278
Zadarska županija	145.464	3.733	6.266	0	1.215	15.118	11.952	281	2.133	13.976	9.024	11.802
Osječko-baranjska županija	423.963	24.668	14.884	4.376	2.515	32.264	48.544	22	11.242	51.752	20.187	28.233
Šibensko-kninska županija	156.700	2.414	5.470	0	919	15.153	11.371	0	2.074	11.306	9.294	10.519
Vukovarsko-srijemska županija	183.444	5.824	11.291	734	870	17.155	11.643	0	2.647	14.524	11.856	24.277
Splitsko-dalmatinska županija	466.151	8.905	18.117	2.978	7.211	41.732	22.996	97	4.044	34.907	18.087	39.509
Istarska županija	152.775	4.218	2.962	0	0	25.971	17.177	0	2.354	26.595	0	17.292
Dubrovačko-neretvanska županija	104.421	1.598	338	0	0	8.742	5.410	0	6.512	14.345	0	12.443
Međimurska županija	116.348	5.244	7.665	1.621	0	9.017	16.424	0	1.047	12.318	9.596	9.716

Tablica - Table 3/II

**BROJ PREGLEDA U STALNIM I POVREMENIM SPECIJALISTIČKIM ORDINACIJAMA S UGOVOROM S HZZO PO SPECIJALNOSTIMA I ŽUPANIJAMA U HRVATSKOJ U 2019. GODINI - ŽENE** - Number of medical examinations in permanent and temporary contractual specialist offices by specialty and county, Croatia 2019 - Women

Županija	MAKS. FAC. KIRURG.	NEURO- KIRUR- GIJA	NEURO- LOGIJA	NUKLE- ARNA MED.	OFTAL- MOLO- GIJA	ONKOLOG. I RADIO- TERAP.	ORL	ORTO- PEDIJA	PEDI- JAT- RIJA	PSIHI- JATRIJA	PULMO- LOGIJA	URO- LOGIJA
County	MAXILLO- FACIAL SURGERY	NEURO- SURGERY	NEURO- LOGY	NUCLE- AR MED.	OPHTH- ALMO- LOGY	ONCOLOGY & RADIO- THERAPY	ORL	ORTHO- PEDICS	PEDIAT- RICS	PSYCHI- ATRY	PULMO- LOGY	URO- LOGY
<b>Hrvatska</b>	<b>26.385</b>	<b>34.787</b>	<b>276.148</b>	<b>195.262</b>	<b>515.580</b>	<b>170.330</b>	<b>314.277</b>	<b>198.853</b>	<b>243.198</b>	<b>290.147</b>	<b>117.811</b>	<b>76.627</b>
Grad Zagreb	8.401	15.971	101.150	66.386	191.683	102.442	108.514	49.598	83.494	143.545	56.545	25.074
Zagrebačka županija	0	0	2.347	0	5.219	0	0	0	367	3.947	0	0
Krapinsko-zagorska županija	0	0	7.481	0	10.100	0	7.206	1.687	5.092	3.007	1.510	2.571
Sisačko-moslavačka županija	0	301	8.305	0	15.762	0	8.230	7.641	4.152	15.823	0	912
Karlovačka županija	0	0	9.403	0	13.953	0	13.886	5.965	6.029	5.985	5.886	2.939
Varaždinska županija	0	0	8.877	3.283	18.426	0	9.789	9.796	8.680	5.294	7.597	2.863
Koprivničko-križevačka županija	0	0	5.628	0	8.858	0	7.004	7.092	3.324	5.750	1.717	1.224
Bjelovarsko-bilogorska županija	0	0	8.066	0	18.968	0	8.820	4.630	3.586	2.589	2.228	3.098
Primorsko-goranska županija	5.087	6.481	16.128	10.377	12.923	21.843	16.053	21.444	17.523	24.958	0	4.889
Ličko-senjska županija	0	0	0	0	0	0	0	321	0	0	0	75
Virovitičko-podravska županija	0	0	4.668	0	9.805	0	3.947	2.316	3.328	2.265	2.211	1.595
Požeško-slavonska županija	1.421	422	7.309	0	8.302	2.549	3.731	4.233	10.957	2.981	2.307	1.633
Brodsko-posavska županija	586	1.872	7.814	0	20.969	0	13.867	7.752	15.456	7.727	1.217	3.817
Zadarska županija	496	1.366	6.655	5.960	9.781	2.960	8.730	9.925	9.828	7.176	4.529	2.558
Osječko-baranjska županija	6.874	2.764	18.871	10.892	46.566	15.749	26.686	10.182	15.942	13.047	9.598	8.105
Šibensko-kninska županija	0	0	11.521	24.468	14.991	0	9.298	7.014	9.426	3.656	2.927	4.879
Vukovarsko-srijemska županija	0	0	12.847	0	18.098	0	13.869	10.641	10.775	9.572	3.212	3.609
Splitsko-dalmatinska županija	3.520	5.610	21.326	73.896	47.989	20.904	26.275	13.464	18.275	21.398	10.569	4.342
Istarska županija	0	0	6.352	0	17.402	0	11.928	9.918	6.026	4.155	0	425
Dubrovačko-neretvanska županija	0	0	4.621	0	15.081	3.883	7.405	12.493	5.593	3.572	1.696	689
Međimurska županija	0	0	6.779	0	10.704	0	9.039	2.741	5.345	3.700	4.062	1.330

**Tablica - Table 4/I BROJ PREGLEDA U STALNIM I POVREMENIM SPECIJALISTIČKIM ORDINACIJAMA S UGOVOROM S HZZO PO SPECIJALNOSTIMA, PREMA DOBI I SPOLU PACIJENATA U HRVATSKOJ U 2019. GODINI\*** - Number of medical examinations in permanent and temporary contractual specialist offices by specialty age and sex, Croatia 2019\*

SPECIJALNOST - Specialty	DOB PACIJENATA (godina) - Age				Ukupno - Total
	0-6	7-19	20-64	65+	
<b>SVEUKUPNO - Total</b>	<b>563.418</b>	<b>872.713</b>	<b>5.160.135</b>	<b>3.256.465</b>	<b>9.852.731</b>
ANESTEZIOLOGIJA - Anesthesia	9.392	15.587	129.705	76.059	230.743
DERMATOVENEROLOGIJA - Dermatology	17.200	75.426	265.945	135.898	494.469
DJABETOLOGIJA - Diabetology	1	140	27.713	26.032	53.886
DJEČJA KIRURGIJA - Child surgery	30.397	70.303	440	39	101.179
FIZIKALNA MEDICINA I REHABILITACIJA** - Physical medicine	42.500	32.595	495.475	271.316	841.886
GINEKOLOGIJA - Gynecology	1.326	14.682	476.463	43.514	535.985
HEMODIJALIZA - Hemodialysis	0	0	1.332	1.824	3.156
INFEKTOLOGIJA - Infectology	22.350	18.771	82.756	35.180	159.057
INTERNA - Internal Medicine	317	8.268	636.399	517.350	1.162.334
KARDIOLOGIJA - Cardiology	94	2.798	237.138	272.360	512.390
KIRURGIJA - Surgery	8.845	49.833	585.325	346.088	990.091
MAXILOFACIJALNA KIRURGIJA - Maxillofacial surgery	1.872	3.654	28.224	19.531	53.281
NEUROKIRURGIJA - Neurosurgery	1.509	2.231	42.855	16.948	63.543
NEUROLOGIJA - Neurology	500	7.818	277.281	168.735	454.334
NUKLEARNA - Nuclear medicine	2.474	9.378	157.001	75.351	244.204
OFTALMOLOGIJA - Ophthalmology	44.198	102.035	356.913	409.192	912.338
ONKOLOGIJA I RADIOTERAPIJA - Oncology and Radiotherapy	509	2.874	141.710	132.454	277.547
ORL - Otorhinolaryngology	72.439	82.829	288.437	176.817	620.522
ORTOPEDIJA - Orthopedics	32.429	47.434	177.339	107.946	365.148
PEDIJATRIJA - Pediatrics	264.224	249.539	7.786	1.328	522.877
PSIHIJATRIJA - Psychiatry	8.403	68.243	454.559	92.440	623.645
PULMOLOGIJA - Pulmology	78	3.362	119.138	105.947	228.525
UROLOGIJA - Urology	2.361	4.913	170.201	224.116	401.591

\* uključuje i preglede koji su dostavljeni bez označenog spola pacijenata / includes examinations reported without specified seks

\*\* isključena fizikalna terapija / excluded physical therapy

**Tablica - Table 4/II BROJ PREGLEDA U STALNIM I POVREMENIM SPECIJALISTIČKIM ORDINACIJAMA S UGOVOROM S HZZO PO SPECIJALNOSTIMA, PREMA DOBI I SPOLU PACIJENATA U HRVATSKOJ U 2019. GODINI - MUŠKI** - Number of medical examinations in permanent and temporary contractual specialist offices by specialty, age and sex, Croatia 2019 - Men

SPECIJALNOST - Specialty	DOB PACIJENATA (godina) - Age				Ukupno - Total
	0-6	7-19	20-64	65+	
<b>MUŠKARCI - Male</b>	<b>314.965</b>	<b>449.523</b>	<b>2.069.525</b>	<b>1.453.634</b>	<b>4.287.647</b>
ANESTEZIOLOGIJA - Anesthesia	6.245	8.347	47.486	29.366	91.444
DERMATOVENEROLOGIJA - Dermatology	8.700	34.131	103.363	59.077	205.271
DJABETOLOGIJA - Diabetology	1	52	12.393	12.001	24.447
DJEČJA KIRURGIJA - Child surgery	20.928	46.315	283	27	67.553
FIZIKALNA MEDICINA I REHABILITACIJA** - Physical medicine	23.994	16.669	179.120	83.212	302.995
GINEKOLOGIJA - Gynecology	0	0	0	0	0
HEMODIJALIZA - Hemodialysis	0	0	888	1.521	2.409
INFEKTOLOGIJA - Infectology	12.302	9.361	41.812	16.206	79.681
INTERNA - Internal Medicine	95	3.339	248.777	222.493	474.704
KARDIOLOGIJA - Cardiology	65	1.475	123.866	134.338	259.744
KIRURGIJA - Surgery	5.259	30.856	307.970	152.969	497.054
MAXILOFACIJALNA KIRURGIJA - Maxillofacial surgery	1.084	1.914	14.057	9.837	26.892
NEUROKIRURGIJA - Neurosurgery	898	1.297	19.496	7.062	28.753
NEUROLOGIJA - Neurology	288	3.481	100.964	71.017	175.750
NUKLEARNA - Nuclear medicine	1.389	3.307	26.467	17.755	48.918
OFTALMOLOGIJA - Ophthalmology	22.258	45.290	154.018	159.994	381.560
ONKOLOGIJA I RADIOTERAPIJA - Oncology and Radiotherapy	273	855	39.437	66.650	107.215
ORL - Otorhinolaryngology	42.395	46.452	129.156	84.101	302.104
ORTOPEDIJA - Orthopedics	16.455	23.697	87.743	38.390	166.285
PEDIJATRIJA - Pediatrics	144.650	129.694	2.521	700	277.565
PSIHIJATRIJA - Psychiatry	5.308	37.025	250.835	38.483	331.651
PULMOLOGIJA - Pulmology	51	1.699	53.308	55.645	110.703
UROLOGIJA - Urology	2.327	4.267	125.565	192.790	324.949

\*\* isključena fizikalna terapija / excluded physical therapy

**Tablica - Table 4/III BROJ PREGLEDA U STALNIM I POVREMENIM SPECIJALISTIČKIM ORDINACIJAMA S UGOVOROM S HZZO PO SPECIJALNOSTIMA, PREMA DOBI I SPOLU PACIJENATA U HRVATSKOJ U 2019. GODINI - ŽENE - Number of medical examinations in permanent and temporary contractual specialist offices by specialty, age and sex, Croatia 2019 – Women**

SPECIJALNOST - Specialty	DOB PACIJENATA (godina) - Age				Ukupno - Total
	0-6	7-19	20-64	65+	
<b>ŽENE - Female</b>	<b>243.398</b>	<b>418.596</b>	<b>3.055.288</b>	<b>1.778.789</b>	<b>5.496.071</b>
ANESTEZIOLOGIJA - Anesthesia	3.128	7.210	81.854	46.511	138.703
DERMATOVENEROLOGIJA - Dermatology	8.327	40.547	160.906	76.699	286.479
DIJABETOLOGIJA - Diabetology	0	88	15.320	14.031	29.439
DJEČJA KIRURGIJA – Child surgery	9.469	23.983	157	12	33.621
FIZIKALNA MEDICINA I REHABILITACIJA** - Physical medicine	18.339	15.436	307.696	185.247	526.718
GINEKOLOGIJA - Gynecology	1.322	14.682	476.461	43.513	535.978
HEMODIJALIZA - Hemodialysis	0	0	444	303	747
INFЕКТОLOGIJA - Infectology	10.047	9.410	40.938	18.974	79.369
INTERNA – Internal Medicine	157	4.756	378.449	285.670	669.032
KARDIOLOGIJA - Cardiology	29	1.323	113.267	138.017	252.636
KIRURGIJA - Surgery	3.486	18.402	272.343	189.713	483.944
MAXILOFACIJALNA KIRURGIJA – Maxillofacial surgery	788	1.740	14.167	9.690	26.385
NEUROKIRURGIJA - Neurosurgery	611	934	23.357	9.885	34.787
NEUROLOGIJA - Neurology	211	4.319	174.758	96.860	276.148
NUKLEARNA – Nuclear medicine	1.085	6.071	130.515	57.591	195.262
OFTALMOLOGIJA - Ophthalmology	20.521	55.616	196.511	242.932	515.580
ONKOLOGIJA I RADIOTERAPIJA – Oncology and Radiotherapy	236	2.019	102.272	65.803	170.330
ORL - Otorhinolaryngology	28.415	35.602	158.277	91.983	314.277
ORTOPEDIJA - Orthopedics	15.973	23.736	89.590	69.554	198.853
PEDIJATRIJA - Pediatrics	118.105	119.201	5.264	628	243.198
PSIHIJATRIJA - Psychiatry	3.092	31.212	202.286	53.557	290.147
PULMOLOGIJA - Pulmology	25	1.663	65.825	50.298	117.811
UROLOGIJA - Urology	32	646	44.631	31.318	76.627

**Tablica - Table 5/I BROJ PREGLEDA U STALNIM I POVREMENIM SPECIJALISTIČKIM ORDINACIJAMA BEZ UGOVORA S HZZO PO SPECIJALNOSTIMA I ŽUPANIJAMA U HRVATSKOJ U 2019. GODINI\* - Number of medical examinations in permanent and temporary non-contractual specialist offices by specialty and county, Croatia 2019\***

Županija	UKUPNO	ANEST- ZIOLOGIJA	DERMATO- -VENERO- LOGIJA	DIJA- BETO- LOGIJA	DJEČJA KIRUR- GIJA	FIZIKALNA MED. I REHAB.**	GINEKO- LOGIJA	HEMO- DIJALIZA	INFЕКТО- LOGIJA	INTERNA	KARDIO- LOGIJA	KIRUR- GIJA
County	TOTAL	ANESTHE- SIOLOGY	DERMA- TOLOGY	DIABE- TOLOGY	CHILD SUR- GERY	PHYS. MEDI- CINE	GYNE- COLOGY	HEMODIA- LYSIS	INFEC- TOLOGY	INTERN. MEDI- CINE	CARDIO- LOGY	SUR- GERY
<b>Hrvatska</b>	<b>791.764</b>	<b>4.201</b>	<b>78.081</b>	<b>104</b>	<b>0</b>	<b>62.413</b>	<b>111.114</b>	<b>785</b>	<b>55</b>	<b>210.500</b>	<b>21.774</b>	<b>32.678</b>
Grad Zagreb	370.741	279	30.872	90	0	19.456	69.558	0	0	80.082	12.936	14.399
Zagrebačka županija	13.603	0	2.391	0	0	0	1.571	0	0	0	0	0
Krapinsko-zagorska županija	16.762	258	2.283	0	0	9.684	1.524	0	0	955	0	346
Sisačko-moslavačka županija	2.278	0	0	0	0	0	24	0	0	924	0	0
Karlovačka županija	12.230	0	2.686	0	0	0	82	0	0	3.589	0	241
Varaždinska županija	31.352	0	3.549	0	0	0	4.033	0	0	13.666	1.159	58
Koprivničko-križevačka županija	10.557	0	218	0	0	1.097	977	0	0	6.063	0	0
Bjelovarsko-bilogorska županija	374	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	374
Primorsko-goranska županija	70.333	0	7.148	0	0	5.304	11.313	0	0	34.922	4.866	0
Požeško-slavonska županija	3.736	24	0	0	0	245	524	0	0	539	54	165
Brodsko-posavska županija	8.568	0	165	0	0	0	2.706	0	0	4.603	0	41
Zadarska županija	46.414	0	4.711	0	0	3.909	7.910	0	0	9.026	456	770
Osječko-baranjska županija	54.852	1.781	5.203	14	0	4.212	4.160	0	55	9.738	1	8.022
Šibensko-kninska županija	676	0	0	0	0	0	0	0	0	426	0	0
Vukovarsko-srijemska županija	4.792	0	2.538	0	0	990	0	0	0	1.062	0	0
Splitsko-dalmatinska županija	46.236	0	707	0	0	4.941	4.607	0	0	25.889	749	517
Istarska županija	61.766	0	6.132	0	0	12.575	0	785	0	10.167	0	5.996
Dubrovačko-neretvanska županija	32.118	1.859	5.102	0	0	0	2.125	0	0	8.849	1.553	1.749
Međimurska županija	4.376	0	4.376	0	0	0	0	0	0	0	0	0

\* uključuje i preglede koji su dostavljeni bez označenog spola pacijenata / includes examinations reported without specified seks

\*\* isključena fizikalna terapija / excluded physical therapy

**Tablica - Table 5/II BROJ PREGLEDA U STALNIM I POVREMENIM SPECIJALISTIČKIM ORDINACIJAMA BEZ UGOVORA S HZZO PO SPECIJALNOSTIMA I ŽUPANIJAMA U HRVATSKOJ U 2019. GODINI\* - Number of medical examinations in permanent and temporary non-contractual specialist offices by specialty and county, Croatia 2019\***

Županija	MAKS. FAC. KIRURG.	NEURO-KIRURGIJA	NEUROLOGIJA	NUKLEARNA MED.	OFTALMOLOGIJA	ONKOLOG. I RADIO-TERAP.	ORL	ORTO-PEDIJA	PEDIJATRIJA	PSIHIJATRIJA	PULMOLOGIJA	UROLOGIJA
County	MAXILLO-FACIAL SURGERY	NEURO-SURGERY	NEUROLOGY	NUCLEAR MED.	OPHTHALMOLOGY	ONCOLOGY & RADIO-THERAPY	ORL	ORTHO-PEDICS	PEDIATRICS	PSYCHIATRY	PULMOLOGY	UROLOGY
<b>Hrvatska</b>	<b>4.603</b>	<b>1.322</b>	<b>23.263</b>	<b>1.159</b>	<b>111.892</b>	<b>5.480</b>	<b>15.639</b>	<b>30.660</b>	<b>24.233</b>	<b>31.007</b>	<b>936</b>	<b>19.865</b>
Grad Zagreb	1.064	223	8.161	809	59.318	848	6.755	23.085	20.107	15.406	391	6.902
Zagrebačka županija	0	0	0	0	9.641	0	0	0	0	0	0	0
Krapinsko-zagorska županija	0	0	1.064	0	216	0	0	330	0	102	0	0
Sisačko-moslavačka županija	0	0	0	0	1.330	0	0	0	0	0	0	0
Karlovačka županija	0	0	144	0	1.360	0	0	0	0	1.730	0	2.398
Varaždinska županija	0	0	0	0	5.107	0	0	965	67	2.636	0	112
Koprivničko-križevačka županija	0	0	0	0	2.167	0	0	0	0	0	0	35
Bjelovarsko-bilogorska županija	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Primorsko-goranska županija	0	0	0	0	3.449	0	348	536	0	2.423	0	24
Požeško-slavonska županija	0	0	0	0	0	0	1.659	0	0	314	0	212
Brodsko-posavska županija	0	0	0	0	140	0	0	322	0	0	308	283
Zadarska županija	0	0	5.299	0	9.971	0	326	762	0	2.050	0	1.224
Osječko-baranjska županija	3.539	1.099	1.419	350	4.554	4.632	1.445	1.083	405	1.649	0	1.491
Šibensko-kninska županija	0	0	211	0	0	0	0	39	0	0	0	0
Vukovarsko-srijemska županija	0	0	202	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Splitsko-dalmatinska županija	0	0	730	0	2.432	0	0	0	3.654	1.757	0	253
Istarska županija	0	0	4.048	0	8.202	0	2.938	2.660	0	2.940	0	5.323
Dubrovačko-neretvanska županija	0	0	1.985	0	4.005	0	2.168	878	0	0	237	1.608
Međimurska županija	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

\* uključuje i preglede koji su dostavljeni bez označenog spola pacijenata / includes examinations reported without specified seks

**Tablica - Table 6/I BROJ PREGLEDA U STALNIM I POVREMENIM SPECIJALISTIČKIM ORDINACIJAMA BEZ UGOVORA S HZZO PO SPECIJALNOSTIMA I ŽUPANIJAMA U HRVATSKOJ U 2019. GODINI – MUŠKARCI - Number of medical examinations in permanent and temporary non-contractual specialist offices by specialty and county, Croatia 2019 – Men**

Županija	UKUPNO	ANEST-ZIOLOGIJA	DERMATO-VENEROLOGIJA	DIJABETOLOGIJA	DJEČJA KIRURGIJA	FIZIKALNA MED. I REHAB.	GINEKOLOGIJA	HEMO-DIJALIZA	INFEKTOLOGIJA	INTERNA	KARDIOLOGIJA	KIRURGIJA
County	TOTAL	ANESTHESIOLOGY	DERMATOLOGY	DIABETOLOGY	CHILD SURGERY	PHYS. MEDICINE	GYNECOLOGY	HEMODIALYSIS	INFECTIOLOGY	INTERN. MEDICINE	CARDIOLOGY	SURGERY
<b>Hrvatska</b>	<b>278.202</b>	<b>2.354</b>	<b>28.911</b>	<b>23</b>	<b>0</b>	<b>23.900</b>	<b>0</b>	<b>525</b>	<b>25</b>	<b>83.105</b>	<b>7.983</b>	<b>13.027</b>
Grad Zagreb	111.624	138	8.857	16	0	6.195	0	0	0	28.294	4.128	4.698
Zagrebačka županija	3.289	0	942	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Krapinsko-zagorska županija	6.862	169	1.150	0	0	4.144	0	0	0	498	0	94
Sisačko-moslavačka županija	915	0	0	0	0	0	0	0	0	394	0	0
Karlovačka županija	4.565	0	1.098	0	0	0	0	0	0	285	0	136
Varaždinska županija	11.076	0	1.376	0	0	0	0	0	0	5.519	423	17
Koprivničko-križevačka županija	4.107	0	75	0	0	618	0	0	0	2.533	0	0
Bjelovarsko-bilogorska županija	207	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	207
Primorsko-goranska županija	26.523	0	2.941	0	0	2.265	0	0	0	15.936	2.309	0
Požeško-slavonska županija	1.563	6	0	0	0	72	0	0	0	267	29	92
Brodsko-posavska županija	3.106	0	81	0	0	0	0	0	0	2.424	0	22
Zadarska županija	17.516	0	1.894	0	0	1.854	0	0	0	4.241	253	280
Osječko-baranjska županija	24.220	781	2.265	7	0	2.166	0	0	25	4.484	1	3.620
Šibensko-kninska županija	309	0	0	0	0	0	0	0	0	186	0	0
Vukovarsko-srijemska županija	2.225	0	1.207	0	0	550	0	0	0	357	0	0
Splitsko-dalmatinska županija	13.871	0	329	0	0	1.443	0	0	0	9.397	0	41
Istarska županija	29.446	0	2.894	0	0	4.593	0	525	0	4.138	0	2.849
Dubrovačko-neretvanska županija	15.181	1.260	2.205	0	0	0	0	0	0	4.152	840	971
Međimurska županija	1.597	0	1.597	0	0	0	0	0	0	0	0	0

**Tablica - Table 6/II BROJ PREGLEDA U STALNIM I POVREMENIM SPECIJALISTIČKIM ORDINACIJAMA BEZ UGOVORA S HZZO PO SPECIJALNOSTIMA I ŽUPANIJAMA U HRVATSKOJ U 2019. GODINI – MUŠKARCI** - Number of medical examinations in permanent and temporary non-contractual specialist offices by specialty and county, Croatia 2019 – Men

Županija	MAKS. FAC. KIRURG.	NEURO-KIRURGIJA	NEUROLOGIJA	NUKLE-ARNA MED.	OFTAL-MOLOGIJA	ONKOLOG. I RADIO-TERAP.	ORL	ORTO-PEDIJA	PEDI-JAT-RIJA	PSIHI-JATRIJA	PULMO-LOGIJAJA	URO-LOGIJA
County	MAXILLO-FACIAL SURGERY	NEURO-SURGERY	NEUROLOGY	NUCLE-AR MED.	OPHTH-ALMOLOGY	ONCOLOGY & RADIO-THERAPY	ORL	ORTHO-PEDICS	PEDIAT-RICS	PSYCHI-ATRY	PULMO-LOGY	URO-LOGY
<b>Hrvatska</b>	<b>2.186</b>	<b>710</b>	<b>8.854</b>	<b>181</b>	<b>43.382</b>	<b>1.614</b>	<b>6.495</b>	<b>14.536</b>	<b>11.411</b>	<b>12.016</b>	<b>439</b>	<b>16.525</b>
Grad Zagreb	278	97	2.187	133	22.285	82	2.260	10.838	9.501	6.159	175	5.303
Zagrebačka županija	0	0	0	0	2.347	0	0	0	0	0	0	0
Krapinsko-zagorska županija	0	0	493	0	125	0	0	151	0	38	0	0
Sisačko-moslavačka županija	0	0	0	0	521	0	0	0	0	0	0	0
Karlovačka županija	0	0	68	0	870	0	0	0	0	86	0	2.022
Varaždinska županija	0	0	0	0	2.224	0	0	539	35	874	0	69
Koprivničko-križevačka županija	0	0	0	0	854	0	0	0	0	0	0	27
Bjelovarsko-bilogorska županija	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Primorsko-goranska županija	0	0	0	0	1.716	0	174	242	0	916	0	24
Požeško-slavonska županija	0	0	0	0	0	0	773	0	0	145	0	179
Brodsko-posavska županija	0	0	0	0	58	0	0	139	0	0	146	236
Zadarska županija	0	0	2.380	0	4.081	0	167	390	0	952	0	1.024
Osječko-baranjska županija	1.908	613	541	48	2.154	1.532	662	481	222	1.355	0	1.355
Šibensko-kninska županija	0	0	100	0	0	0	0	23	0	0	0	0
Vukovarsko-srijemska županija	0	0	111	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Splitsko-dalmatinska županija	0	0	261	0	523	0	0	0	1.653	0	0	224
Istarska županija	0	0	1.769	0	3.913	0	1.329	1.246	0	1.491	0	4.699
Dubrovačko-neretvanska županija	0	0	944	0	1.711	0	1.130	487	0	0	118	1.363
Međimurska županija	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

**Tablica - Table 7/I BROJ PREGLEDA U STALNIM I POVREMENIM SPECIJALISTIČKIM ORDINACIJAMA BEZ UGOVORA S HZZO PO SPECIJALNOSTIMA I ŽUPANIJAMA U HRVATSKOJ U 2019. GODINI – ŽENE** - Number of medical examinations in permanent and temporary non-contractual specialist offices by specialty and county, Croatia 2019 - Women

Županija	UKUPNO	ANEST-ZIOLOGIJA	DERMATO- -VENERO-LOGIJA	DIJA-BETO-LOGIJA	DJEČJA KIRURGIJA	FIZIKALNA MED. I REHAB.**	GINEKO-LOGIJA	HEMO- INFEKTO-LOGIJA	INTERNA	KARDIO-LOGIJA	KIRUR- GIJA	
County	TOTAL	ANESTHE-SIOLOGY	DERMA-TOLOGY	DIABE-TOLOGY	CHILD SUR-GERY	PHYS. MEDI-CINE	GYNE-COLO-GY	HEMODIA-LYSIS	INFECTOLOGY	INTERN. MEDI-CINE	CARDIO-LOGY	SUR-GERY
<b>Hrvatska</b>	<b>447.066</b>	<b>1.847</b>	<b>45.973</b>	<b>81</b>	<b>0</b>	<b>32.173</b>	<b>104.770</b>	<b>260</b>	<b>30</b>	<b>107.470</b>	<b>7.316</b>	<b>19.115</b>
Grad Zagreb	207.567	141	18.818	74	0	6.921	63.914	0	0	37.243	3.082	9.508
Zagrebačka županija	6.147	0	1.449	0	0	0	872	0	0	0	0	0
Krapinsko-zagorska županija	9.900	89	1.133	0	0	5.540	1.524	0	0	457	0	252
Sisačko-moslavačka županija	1.363	0	0	0	0	0	24	0	0	530	0	0
Karlovačka županija	3.275	0	1.588	0	0	0	82	0	0	828	0	105
Varaždinska županija	20.276	0	2.173	0	0	0	4.033	0	0	8.147	736	41
Koprivničko-križevačka županija	6.450	0	143	0	0	479	977	0	0	3.530	0	0
Bjelovarsko-bilogorska županija	167	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	167
Primorsko-goranska županija	43.810	0	4.207	0	0	3.039	11.313	0	0	18.986	2.557	0
Požeško-slavonska županija	2.173	18	0	0	0	173	524	0	0	272	25	73
Brodsko-posavska županija	5.462	0	84	0	0	0	2.706	0	0	2.179	0	19
Zadarska županija	28.898	0	2.817	0	0	2.055	7.910	0	0	4.785	203	490
Osječko-baranjska županija	30.629	1.000	2.938	7	0	2.046	4.159	0	30	5.252	0	4.402
Šibensko-kninska županija	367	0	0	0	0	0	0	0	0	240	0	0
Vukovarsko-srijemska županija	2.567	0	1.331	0	0	440	0	0	0	705	0	0
Splitsko-dalmatinska županija	25.979	0	378	0	0	3.498	4.607	0	0	13.590	0	133
Istarska županija	32.320	0	3.238	0	0	7.982	0	260	0	6.029	0	3.147
Dubrovačko-neretvanska županija	16.937	599	2.897	0	0	0	2.125	0	0	4.697	713	778
Međimurska županija	2.779	0	2.779	0	0	0	0	0	0	0	0	0

**Tablica - Table 7/II BROJ PREGLEDA U STALNIM I POVREMENIM SPECIJALISTIČKIM ORDINACIJAMA BEZ UGOVORA S HZZO PO SPECIJALNOSTIMA I ŽUPANIJAMA U HRVATSKOJ U 2019. GODINI – ŽENE** - Number of medical examinations in permanent and temporary non-contractual specialist offices by specialty and county, Croatia 2019 – Women

Županija	MAKS. FAC. KIRURG.	NEURO-KIRURGIJA	NEUROLOGIJA	NUKLEARNA MED.	OFTALMOLOGIJA	ONKOLOG. I RADIOTERAP.	ORL	ORTOPEDIJA	PEDIJATRIJA	PSIHIJATRIJA	PULMOLOGIJA	UROLOGIJA
County	MAXILLO-FACIAL SURGERY	NEURO-SURGERY	NEUROLOGY	NUCLEAR MED.	OPHTHALMOLOGY	ONCOLOGY & RADIO-THERAPY	ORL	ORTHO-PEDICS	PEDIATRICS	PSYCHIATRY	PULMOLOGY	UROLOGY
<b>Hrvatska</b>	<b>2.417</b>	<b>612</b>	<b>11.333</b>	<b>978</b>	<b>54.160</b>	<b>3.866</b>	<b>8.198</b>	<b>14.421</b>	<b>12.822</b>	<b>15.810</b>	<b>497</b>	<b>2.917</b>
Grad Zagreb	786	126	2.898	676	27.276	766	3.549	10.544	10.606	9.247	216	1.176
Zagrebačka županija	0	0	0	0	3.826	0	0	0	0	0	0	0
Krapinsko-zagorska županija	0	0	571	0	91	0	0	179	0	64	0	0
Sisačko-moslavačka županija	0	0	0	0	809	0	0	0	0	0	0	0
Karlovačka županija	0	0	76	0	0	0	0	0	0	220	0	376
Varaždinska županija	0	0	0	0	2.883	0	0	426	32	1.762	0	43
Koprivničko-križevačka županija	0	0	0	0	1.313	0	0	0	0	0	0	8
Bjelovarsko-bilogorska županija	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Primorsko-goranska županija	0	0	0	0	1.733	0	174	294	0	1.507	0	0
Požeško-slavonska županija	0	0	0	0	0	0	886	0	0	169	0	33
Brodsko-posavska županija	0	0	0	0	82	0	0	183	0	0	162	47
Zadarska županija	0	0	2.919	0	5.890	0	159	372	0	1.098	0	200
Osječko-baranjska županija	1.631	486	878	302	2.400	3.100	783	602	183	294	0	136
Šibensko-kninska županija	0	0	111	0	0	0	0	16	0	0	0	0
Vukovarsko-srijemska županija	0	0	91	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Splitsko-dalmatinska županija	0	0	469	0	1.274	0	0	0	2.001	0	0	29
Istarska županija	0	0	2.279	0	4.289	0	1.609	1.414	0	1.449	0	624
Dubrovačko-neretvanska županija	0	0	1.041	0	2.294	0	1.038	391	0	0	119	245
Međimurska županija	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

**Tablica - Table 8/I BROJ PREGLEDA U STALNIM I POVREMENIM SPECIJALISTIČKIM ORDINACIJAMA BEZ UGOVORA S HZZO PO SPECIJALNOSTIMA, PREMA DOBI PACIJENATA I SPOLU U HRVATSKOJ U 2019. GODINI\*** - Number of medical examinations in permanent and temporary non-contractual specialist offices by specialty, age and sex, Croatia 2019\*

SPECIJALNOST - Specialty	DOB PACIJENATA (godina) - Age				Nespecificirana - Unspecified	Ukupno - Total
	0-6	7-19	20-64	65+		
<b>SVEUKUPNO - Total</b>	<b>30.646</b>	<b>58.651</b>	<b>544.141</b>	<b>153.708</b>	<b>4.618</b>	<b>791.764</b>
ANESTEZIOLOGIJA - Anesthesia	219	413	2.929	640		4.201
DERMATOVENEROLOGIJA - Dermatology	5.257	16.272	45.962	10.590		78.081
DIJABETOLOGIJA - Diabetology	0	0	86	18		104
FIZIKALNA MEDICINA I REHABILITACIJA** - Physical medicine	2.673	4.379	35.400	19.961		62.413
GINEKOLOGIJA - Gynecology	43	2.862	99.567	6.629	2.013	111.114
HEMODIJALIZA - Hemodialysis	0	0	570	215		785
INFEKTOLOGIJA - Infectology	4	6	27	18		55
INTERNA - Internal Medicine	278	3.332	166.146	40.744		210.500
KARDIOLOGIJA - Cardiology	15	231	16.108	5.420		21.774
KIRURGIJA - Surgery	424	3.098	21.309	7.782	65	32.678
MAXILOFACIJALNA KIRURGIJA - Maxillofacial surgery	212	302	3.184	905		4.603
NEUROKIRURGIJA - Neurosurgery	24	38	679	581		1.322
NEUROLOGIJA - Neurology	6	718	15.400	7.139		23.263
NUKLEARNA - Nuclear medicine	0	27	1.000	132		1.159
OFTALMOLOGIJA - Ophthalmology	2.431	13.502	66.725	27.247	1.987	111.892
ONKOLOGIJA I RADIOTERAPIJA - Oncology and Radiotherapy	2	139	2.946	2.393		5.480
ORL - Otorhinolaryngology	1.467	1.844	9.017	2.758	553	15.639
ORTOPEDIJA - Orthopedics	819	2.004	19.381	8.456		30.660
PEDIJATRIJA - Pediatrics	16.524	7.422	287	0		24.233
PSIHIJATRIJA - Psychiatry	88	1.629	24.395	4.895		31.007
PULMOLOGIJA - Pulmology	0	11	680	245		936
UROLOGIJA - Urology	160	422	12.343	6.940		19.865

\* uključuje i preglede koji su dostavljeni bez označenog spola pacijenata / includes examinations reported without specified sex

\*\* isključena fizikalna terapija / excluded physical therapy

**Tablica - Table 8/II BROJ PREGLEDA U STALNIM I POVREMENIM SPECIJALISTIČKIM ORDINACIJAMA BEZ UGOVORA S HZZO PO SPECIJALNOSTIMA, PREMA DOBI PACIJENATA I SPOLU U HRVATSKOJ U 2019. GODINI - MUŠKARCI** - Number of medical examinations in permanent and temporary non-contractual specialist offices by specialty, age and sex, Croatia 2019 - Men

SPECIJALNOST - Specialty	DOB PACIJENATA (godina) - Age					Ukupno - Total
	0-6	7-19	20-64	65+	Nespecificirana - Unspecified	
<b>MUŠKARCI - Male</b>	<b>14.516</b>	<b>24.001</b>	<b>176.664</b>	<b>62.065</b>	<b>956</b>	<b>278.202</b>
ANESTEZIOLOGIJA - Anesthesia	135	259	1.670	290		2.354
DERMATOVENEROLOGIJA - Dermatology	2.370	6.598	15.806	4.137		28.911
DIJABETOLOGIJA - Diabetology	0	0	18	5		23
FIZIKALNA MEDICINA I REHABILITACIJA** - Physical medicine	1.256	1.916	13.495	7.233		23.900
GINEKOLOGIJA - Gynecology	0	0	0	0		0
HEMODIJALIZA - Hemodialysis	0	0	388	137		525
INFEKTOLOGIJA - Infectology	2	5	13	5		25
INTERNA - Internal Medicine	134	1.348	64.445	17.178		83.105
KARDIOLOGIJA - Cardiology	7	145	5.441	2.390		7.983
KIRURGIJA - Surgery	226	1.442	8.335	3.024		13.027
MAXILOFACIJALNA KIRURGIJA - Maxillofacial surgery	135	181	1.428	442		2.186
NEUROKIRURGIJA - Neurosurgery	17	13	389	291		710
NEUROLOGIJA - Neurology	2	224	5.616	3.012		8.854
NUKLEARNA - Nuclear medicine	0	0	164	17		181
OFTALMOLOGIJA - Ophthalmology	1.130	5.422	24.619	11.255	956	43.382
ONKOLOGIJA I RADIOTERAPIJA - Oncology and Radiotherapy	1	18	808	787		1.614
ORL - Otorhinolaryngology	746	827	3.681	1.241		6.495
ORTOPEDIJA - Orthopedics	396	1.071	9.896	3.173		14.536
PEDIJATRIJA - Pediatrics	7.777	3.509	125	0		11.411
PSIHIJATRIJA - Psychiatry	25	669	9.765	1.557		12.016
PULMOLOGIJA - Pulmology	0	4	319	116		439
UROLOGIJA - Urology	157	350	10.243	5.775		16.525

**Tablica - Table 8/III BROJ PREGLEDA U STALNIM I POVREMENIM SPECIJALISTIČKIM ORDINACIJAMA BEZ UGOVORA S HZZO PO SPECIJALNOSTIMA, PREMA DOBI PACIJENATA I SPOLU U HRVATSKOJ U 2019. GODINI - ŽENE** - Number of medical examinations in permanent and temporary non-contractual specialist offices by specialty, age and sex, Croatia 2019 - Women

SPECIJALNOST - Specialty	DOB PACIJENATA (godina) - Age					Ukupno - Total
	0-6	7-19	20-64	65+	Nespecificirana - Unspecified	
<b>ŽENE - Female</b>	<b>15.616</b>	<b>30.754</b>	<b>317.424</b>	<b>80.228</b>	<b>3.044</b>	<b>447.066</b>
ANESTEZIOLOGIJA - Anesthesia	84	154	1.259	350		1.847
DERMATOVENEROLOGIJA - Dermatology	2.798	9.268	28.282	5.625		45.973
DIJABETOLOGIJA - Diabetology	0	0	68	13		81
FIZIKALNA MEDICINA I REHABILITACIJA** - Physical medicine	1.237	1.730	17.568	11.638		32.173
GINEKOLOGIJA - Gynecology	43	2.456	94.261	5.997	2.013	104.770
HEMODIJALIZA - Hemodialysis	0	0	182	78		260
INFEKTOLOGIJA - Infectology	2	1	14	13		30
INTERNA - Internal Medicine	142	1.633	86.284	19.411		107.470
KARDIOLOGIJA - Cardiology	0	69	5.155	2.092		7.316
KIRURGIJA - Surgery	198	1.645	12.568	4.704		19.115
MAXILOFACIJALNA KIRURGIJA - Maxillofacial surgery	77	121	1.756	463		2.417
NEUROKIRURGIJA - Neurosurgery	7	25	290	290		612
NEUROLOGIJA - Neurology	4	397	7.274	3.658		11.333
NUKLEARNA - Nuclear medicine	0	27	836	115		978
OFTALMOLOGIJA - Ophthalmology	1.207	6.728	31.245	13.949	1.031	54.160
ONKOLOGIJA I RADIOTERAPIJA - Oncology and Radiotherapy	1	121	2.138	1.606		3.866
ORL - Otorhinolaryngology	701	974	5.066	1.457		8.198
ORTOPEDIJA - Orthopedics	303	811	8.469	4.838		14.421
PEDIJATRIJA - Pediatrics	8.747	3.913	162	0		12.822
PSIHIJATRIJA - Psychiatry	62	602	12.289	2.857		15.810
PULMOLOGIJA - Pulmology	0	7	361	129		497
UROLOGIJA - Urology	3	72	1.897	945		2.917

**MIKROBIOLOŠKA DIJAGNOSTIKA U 2019. GODINI - Microbiology Diagnostics in 2019.**

**Podaci o izvršenim mikrobiološkim pretragama u 2019. godini (Hrvatski zavod za javno zdravstvo, županijski zavodi za javno zdravstvo i bolnice u RH) - Data on performed microbiology tests in Croatia in 2019 (CIPH, county IPHs and hospitals)**

Hrvatski zavod za javno zdravstvo (HZJZ) početkom 2020. godine prikupio je podatke o obavljenim mikrobiološkim pretragama tijekom 2019. godine iz humanih uzoraka u županijskim zavodima za javno zdravstvo (ZJZ) i bolnica u RH.

Županijski Zavodi za javno zdravstvo (službe za mikrobiologiju) i bolnice koje imaju službu za mikrobiologiju poslali su svoje izvještaje (Tablica 1. i Tablica 3. u prilogu). U tablicama 1. i 3 je prikazana cjelokupna mikrobiološka dijagnostička aktivnost u pojedinom zavodu i bolnici. U donjem dijelu tablica je posebno prikazana indirektna/serološka mikrobiološka dijagnostika u ustanovama koje primjenjuju serološku dijagnostiku. U tablici 2. izdvojena je osnovna parazitološka dijagnostika tj. parazitološki pregled stolice koju obavljaju svi zavodi za javno zdravstvo. Naveden je i postotak pozitivnih nalaza u izravnoj dijagnostici parazita u probavnom sustavu čovjeka.

HZJZ je obavezan provoditi istraživanja o radu mikrobioloških i parazitoloških laboratorija u ZJZ (Izješće o radu mikrobiološkog i parazitološkog laboratorija – N-03-02) što je prikazano u Tablici 1. Način prikupljanja podataka se ostvaruje preko Služba za mikrobiologiju županijskih ZJZ dostavljanjem podatka u HZJZ, a obveza davanja podataka temelji se na Zakonu o zdravstvenoj zaštiti (NN, br. 121/03.), Zakonu o službenoj statistici (članak 31. Zakona o službenoj statistici (»Narodne novine«, br. 103/03.) od 11. veljače 2005., Godišnji provedbeni plan statističkih aktivnosti RH 2015. godine, Statističko istraživanje/ prikupljanje podataka broj 4.

Također su, prema zakonskim odredbama i obvezama, tj. prema Programu mjera zdrav. zaštite za 2005. godinu (MZISS i HZZO) /Program mjera mikrobiologije koji obavlja HZJZ/ Prikupljanje i analiza podataka o učinjenim mikrobiološkim pretragama iz svih županijskih zavoda za javno zdravstvo, imenovani izvršitelji: službe za mikrobiologiju HZJZ i županijskih ZJZ.

U Tablici 3. su prikazani podaci o mikrobiološkoj djelatnosti u drugim zdravstvenim ustanovama (bolnicama) u hrvatskim gradovima. Naime, Povjerenstvo za med. mikrobiologiju MZ je na sjednici u studenom 2006. godine odlučilo da će HZJZ ubuduće prikupljati podatke o mikrobiološkoj aktivnosti u ZJZ i u bolnicama. Temeljem prikupljenih podataka, dobiva se cjeloviti uvid u u opseg mikrobiološke djelatnosti u državi.

Stoga je Državnom zavodu za statistiku predloženo u Nacrtu prijedloga Godišnjega provedbenog plana statističkih aktivnosti Republike Hrvatske 2016. godine da u Statističko istraživanje/prikupljanje podataka broj 4: Istraživanje o radu mikrobiološkog i parazitološkog laboratorija (N-03-02); Izještajne/statističke jedinice Mikrobiološki i parazitološki laboratoriji budu uneseni podaci koji se dostavljaju u Hrvatski zavod za javno zdravstvo iz Služba za mikrobiologiju županijskih zavoda za javno zdravstvo i bolnica u RH.

In early 2020, the Croatian National Institute of Public Health (CNIPH) collected the statistics on performed microbiology tests on human samples during 2019 from Croatian county institutes of public health (IPHs) and hospitals.

County IPHs (their microbiology services) and hospitals (with microbiology services) sent in their reports (Tables 1 and 3). Tables 1 and 3 show a comprehensive microbiology diagnostics services per institute/hospital. Lower part of tables display individually indirect/serologic microbiology diagnostics in facilities applying it. Table 2 shows the basic parasitology diagnostics, i.e. parasitology stool test performed by all IPHs. Table 2 also gives the share of positive findings in direct parasitology diagnostics of samples from the human digestive system.

CNIPH is obliged to conduct research into the work of microbiology and parasitology laboratories at IPHs (Report on the work of microbiology and parasitology laboratory – N-03-02 form), as shown in Table 1. The method of data collection is realized through the microbiology services as county IPHs by delivery to the CNIPH, as prescribed by the Health Care Act (OG 121/03), Article 31 of the Official Statistics Act (OG 103/03) from 11 Feb 2005, Croatian Annual Implementation Plan of Statistical Surveys for 2014 (Statistical research/Data collection NO. 4).

Also, pursuant to legal rules and obligations, that is Health Care Measure Programme for 2005 (Ministry of Health and Social Welfare in collaboration with the Croatian Health Insurance Fund) /Programme of microbiology measures performed by the CNIPH/ Collection and analysis of data on performed microbiology tests from all county IPH, appointed operators: Microbiology Services at the CNIPH and county IPHs.

Table 3 shows data on microbiology activity at other health facilities (hospitals) in Croatian cities. The Medical Microbiology Commission at the Ministry of Health at its November session in 2006 decided for the CNIPH to collect data on the microbiology activities at the IPHs and hospitals in future. Based on the collected statistics, a comprehensive insight into the scope of microbiology activities is gained on a national level.

The CBS was, thus, proposed to include in the Annual Implementation Plan of Statistics Survey draft for 2016 the data delivered by the CNIPH (from the microbiology services at county IPHs and hospitals), under Statistical research / Data collection No. 4: Research into the work of microbiology and parasitology Labs (N-03-02); Reporting/Statistical units – microbiology and parasitology laboratories.



**Tablica – Table 1. IZVRŠENE MIKROBIOLOŠKE PRETRAGE PO ZAVODIMA ZA JAVNO ZDRAVSTVO ŽUPANIJA I U HRVATSKOM ZAVODU ZA JAVNO ZDRAVSTVO U 2019. GODINI - Microbiology tests by county IPH and at CIPH, Croatia 2019**

2019. god.	Hrvatski zavod za javno zdravstvo	ZZJZ "Dr. A. Štampar"	ZZJZ zagrebačke županije	ZZJZ Krapinsko-zagorske ž.	ZZJZ Sisako-moslavačke ž.	ZZJZ Karlovačke ž.	ZZJZ Varaždinske ž.	ZZJZ Koprivničko-križevačke ž.	ZZJZ Bjelovarsko-bilogorske ž.	ZZJZ Primorsko-goranske ž.	ZZJZ Ličko-senjske ž.	ZZJZ Virovitičko-podravске ž.
<b>Broj materijala – No. Material</b>												
crijevne inf. /kult. <i>Intestinal inf./cult.</i>	3.706	6.576	26.035	11.002	13.270	14.814	22.065	12.760	8.769	42.908	5.480	5.868
respiratorne inf. /kult. <i>Respiratory inf./cult.</i>	17.219	13.751	11.043	6.213	8.593	3.735	5.438	4.133	4.409	12.382	1.762	3.717
urogenitalne inf. /kult.-PCR <i>Urogenital inf./cult. - PCR</i>	48.893	83.699	44.095	19.326	25.300	16.105	37.970	20.929	17.787	39.046	2.918	18.376
anaerobne bakterije <i>Anaerobic bacteria</i>	229	649	0	1.165	3.490	128	6.474	1	393	6	5	571
infekcije SZS/CSL det./izol. <i>CNS/CSF infections det./isol.</i>	0	0	0	2	118	0	119	29	10	0	0	22
dijagnostika sepse det./izol. <i>Sepsis diagnosis det./isol.</i>	0	0	0	1.981	3.510	0	4.523	1.626	2.502	60	352	844
bakteriološka serologija <i>Bacteriology serology</i>	5.771	494	0	0	3.629	609	1.372	80	232	6.972	435	287
parazitologija det./izol. <i>Parasitology det./isol.</i>	3.410	9.076	20.982	8.789	9.846	68	13.476	7.542	8.062	29.143	4.093	4.453
parazitološka serologija <i>Parasitology serology</i>	1.998	306	0	0	0	0	0	40	0	2.369	218	0
mikologija det./izol. <i>Mycology det./isol.</i>	2.367	31.079	3.783	109	2.328	468	1.340	595	1.944	1.520	50	1.832
mikološka serologija <i>Mycology serology</i>	492	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
enteralni virusi i dr. det./kult. <i>Enterat viruses etc. det./isol.</i>	1.167	2.631	1.318	806	1.983	724	5.018	2.855	1.535	3.018	299	478
respirat. virusi i dr. det./kult. <i>Respirat. viruses etc. det./isol.</i>	13.733	88	0	0	0	49	1.149	133	153	0	0	0
virološka serologija <i>Virology serology</i>	2.162	1.964	0	0	0	0	2.349	139	0	6.865	361	0
virusi hepatitisa (ag i at) <i>Hepatitis viruses (ag and at)</i>	362	462	0	0	0	0	0	0	0	11.039	969	0
HIV	581	197	0	0	0	0	0	0	0	3.967	236	0
OSTALO - Other	3.706	9.568	670	0	8.415	1.450	5.767	5.404	6.623	8.865	316	3.809
<b>Ukupno po zavodima - Total</b>	<b>102.090</b>	<b>160.540</b>	<b>107.926</b>	<b>49.393</b>	<b>80.482</b>	<b>38.150</b>	<b>107.060</b>	<b>56.266</b>	<b>52.419</b>	<b>168.160</b>	<b>17.494</b>	<b>40.257</b>
<b>Broj pretraga - No. tests</b>												
bakteriološka serologija <i>Bacteriology serology</i>	6.421	494	0	0	3.629	873	1.372	80	232	8.108	757	287
parazitološka serologija <i>Parasitology serology</i>	5.274	9.076	0	0	0	0	0	40	0	4.738	218	0
mikološka serologija <i>Mycology serology</i>	558	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
virološka serologija <i>Virology serology</i>	8.194	1.964	0	0	0	0	2.349	139	0	36.482	1.566	0
ukupno pretraga po zavodima - Total	<b>20.447</b>	<b>11.534</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>3.629</b>	<b>873</b>	<b>3.721</b>	<b>259</b>	<b>232</b>	<b>49.328</b>	<b>2.541</b>	<b>287</b>

Tablica - 1. nastavak - continuation

2019. god.	ZZJZ Požeško-slavonske ž.	ZZJZ Brodsko-posavske ž.	ZZJZ Zadarske ž.	ZZJZ Osječko-baranjske ž.	ZZJZ Šibensko-krinske ž.	ZZJZ Vukovarsko-srijemske ž.	ZZJZ Splitsko-dalmatinske ž.	ZZJZ Istarske ž.	ZZJZ Dubrovačko-neretvanske ž.	ZZJZ Medimurske ž.	Ukupan broj po vrsti
<b>Broj materijala – No. Material</b>											
crijevne inf. /kult. <i>Intestinal inf./cult.</i>	2.454	15.416	22.144	28.952	18.733	16.210	15.728	29.319	17.596	11.920	351.725
respiratorne inf. /kult. <i>Respiratory inf./cult.</i>	1.179	3.995	15.078	16.516	7.987	4.396	6.612	8.243	15.455	6.624	178.480
urogenitalne inf. /kult.-PCR <i>Urogenital inf./cult. - PCR</i>	3.845	26.160	32.956	51.669	22.332	32.172	108.623	41.049	24.891	18.875	700.753
anaerobne bakterije <i>Anaerobic bacteria</i>	0	1.850	886	425	2.716	2.361	0	2.254	4	3.065	26.672
infekcije SZS/CSL det./izol. <i>CNS/CSF infections det./isol.</i>	0	149	118	111	36	36	0	65	42	62	919
dijagnostika sepse det./izol. <i>Sepsis diagnosis det./isol.</i>	0	1.055	4.217	6.717	4.845	2.146	0	4.123	1.369	4.183	44.053
bakteriološka serologija <i>Bacteriology serology</i>	268	2.315	95	5.747	2.230	573	799	7.634	1.811	2.166	43.519
parazitologija det./izol. <i>Parasitology det./isol.</i>	1.855	6.556	17.683	19.331	10.735	11.322	10.212	27.001	15.713	12.081	251.429
parazitološka serologija <i>Parasitology serology</i>	0	970	539	825	297	0	1.028	1.911	7	2.982	13.490
mikologija det./izol. <i>Mycology det./isol.</i>	242	447	1.175	3.230	1.063	271	3.727	3.700	310	1.113	62.693
mikološka serologija <i>Mycology serology</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	492
enteralni virusi i dr. det./kult. <i>Enterol viruses etc. det./isol.</i>	160	1.971	2.137	6.235	2.414	1.223	6.050	1.569	1.618	3.307	48.516
respirat. virusi i dr. det./kult. <i>Respirat. viruses etc. det./isol.</i>	0	768	378	3.402	335	103	114	13	588	328	21.334
virološka serologija <i>Virology serology</i>	0	553	3.594	5.807	994	0	2.122	10.004	806	356	38.076
virusi hepatitisa (ag i at) <i>Hepatitis viruses (ag and at)</i>	0	0	685	7.747	0	0	1.682	11.261	0	401	34.608
HIV	0	0	237	797	0	0	1.127	2.448	0	9	9.599
OSTALO - Other	0	1.750	4.138	17.836	5.230	12.019	7.961	15.240	7.942	0	126.709
<b>Ukupno po zavodima - Total</b>	<b>10.003</b>	<b>63.955</b>	<b>106.060</b>	<b>175.347</b>	<b>79.947</b>	<b>82.832</b>	<b>165.785</b>	<b>165.834</b>	<b>88.152</b>	<b>67.472</b>	<b>1.949.361</b>
<b>Broj pretraga</b>											
bakteriološka serologija <i>Bacteriology serology</i>	268	1.841	95	0	2.230	573	917	7.634	1.811	2.166	39.788
parazitološka serologija <i>Parasitology serology</i>	0	870	1.068	0	297	0	1.028	1.911	0	2.982	27.502
mikološka serologija <i>Mycology serology</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	558
virološka serologija <i>Virology serology</i>	0	553	8.333	0	994	0	11.421	10.004	813	356	83.168
<b>Ukupno pretraga po zavodima - Total</b>	<b>268</b>	<b>3.264</b>	<b>9.496</b>	<b>0</b>	<b>3.521</b>	<b>573</b>	<b>13.366</b>	<b>19.549</b>	<b>2.624</b>	<b>5.504</b>	<b>151.016</b>

**Tablica - Table 2. IZVRŠENE PARAZITOLOŠKE PRETRAGE PO ZAVODIMA ZA JAVNO ZDRAVSTVO ŽUPANIJA I U HRVATSKOM ZAVODU ZA JAVNO ZDRAVSTVO U 2019. - Parasitology tests by county IPH and at CNIPH, Croatia 2019**

2019. god.	Hrvatski zavod za javno zdravstvo	ZZJZ "Dr. A. Štampar"	ZZJZ zagrebačke županije	ZZJZ Krapinsko-zagorske ž.	ZZJZ Sisačko-moslavačke ž.	ZZJZ Karlovačke ž.	ZZJZ Varaždinske ž.	ZZJZ Koprivničko-križevačke ž.	ZZJZ Bjelovarsko-bilogorske ž.	ZZJZ Primorsko-goranske ž.	ZZJZ Ličko-senjske ž.	ZZJZ Virovitičko-podravske ž.
Broj uzoraka stolice - <i>Stool samples</i>	2.243	5.509	20.982	8.789	9.846	8.098	13.316	7.316	8.054	66.819	4.093	4.453
Broj pozitivnih - <i>Positive</i>	146	17	119	59	178	68	54	24	72	2.606	4	27
% pozitivnih - % <i>positive</i>	6,51	0,31	0,57	0,67	1,8	0,84	0,41	0,33	0,89	3,9	0,1	0,61

**Tablica - 2. nastavak - continuation**

2019. god.	ZZJZ Požeško-slavonske ž.	ZZJZ Brodsko-posavske ž.	ZZJZ Zadarske ž.	ZZJZ Osječko-baranjske ž.	ZZJZ Šibensko-kninske ž.	ZZJZ Vukovarsko-srijemske ž.	ZZJZ Splitsko-dalmatinske ž.	ZZJZ Istarske ž.	ZZJZ Dubrovačko-neretvanske ž.	ZZJZ Medimurske ž.	Ukupno
Broj uzoraka stolice - <i>Stool samples</i>	4.631	6.556	16.187	18.347	10.740	11.322	7.216	26.651	15.713	6.257	283.138
Broj pozitivnih - <i>Positive</i>	102	6	9	113	123	15	158	11	358	32	4.301
% pozitivnih - % <i>positive</i>	2,2	0,09	0,06	0,61	1,1	0,13	2,19	0,04	2,27	0,51	

**Tablica - Table 3. IZVRŠENE MIKROBIOLOŠKE PRETRAGE U DRUGIM ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA, TE ZBIRNI PODACI ZA 2019. GODINU - Microbiologic tests by other health institutes and cumulative statistics, Croatia 2019**

2019. god.	OB Nova Gradiška	OB Ogulin	OŽB Požega	OŽB Pakrac	OB Karlovac	KBC Split	KBC Rijeka	KBC Zagreb	KB Sv. Duh	KB Dubrava	KBC Sestre milosrdnice	Hrvatski zavod za transfuzijsku medicinu	Klinika za dječje bolesti Zagreb	Klinika za infektivne bolesti Zagreb	HZJZ i ZJZ	Ukupan broj po vrsti
<b>Broj materijala</b>																
<i>- No. materials</i>																
crijevne inf. /kult. <i>Intestinal inf./cult.</i>	1.485	934	1.836	624	3.988	9.099	8.906	30.251	5.714	1.908	8.277	0	1.545	9.862	351.725	436.154
respiratorne inf. /kult. <i>Respiratory inf./cult.</i>	4.522	4.085	7.999	3.694	2.121	6.754	12.357	93.964	4.049	10.922	8.565	0	3.649	9.732	178.480	350.893
urogenitalne inf. /kult. <i>Urogenital inf./cult.</i>	9.128	4.452	7.527	5.143	3.646	21.946	21.873	69.153	20.898	22.758	28.243	0	6.714	27.183	700.753	949.417
anaerobne bakterije <i>Anaerobic bacteria</i>	605	0	533	15	1.755	2.000	13.571	21.687	0	3.708	4.371	0	197	8.143	26.672	83.257
infekcije SŽS/CSL det./izol. - CNS/CSF <i>infections det./isol.</i>	5	2	46	0	57	250	466	1.884	45	92	326	0	102	1.179	919	5.373
dijagnostika sepse det./izol. - Sepsis <i>diagnosis det./isol.</i>	896	371	841	620	4.177	10.891	12.847	34.897	6.925	3.779	9.118	0	2.235	36.677	44.053	168.327
bakteriološka serologija <i>Bacteriology serology</i>	1.508	0	2.409	0	658	3.569	3.772	0	0	10	0	131.394	0	16.053	43.519	202.892
parazitologija det./izol. <i>Parasitology det./isol.</i>	812	352	898	610	21	1.685	293	1.958	1.052	1.693	1.612	0	1.573	6.227	251.429	270.215
parazitološka serologija <i>Parasitology serology</i>	16	0	121	0	125	600	776	0	0	210	0	5.100	0	2.720	13.490	23.158
mikologija det./izol. <i>Mycology det./isol.</i>	902	87	1.229	243	325	750	20.907	65.353	114	1.265	782	0	4.512	2.491	62.693	161.653
mikološka serologija <i>Mycology serology</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	772	492	1.264
enteralni virusi i dr. det./kult. - Enter <i>viruses etc. det./isol.</i>	458	1.149	380	262	205	2.200	1.939	1.905	244	646	0	0	1.411	3.277	48.516	62.592
respirat. virusi i dr. det./kult. - Respiratory <i>viruses etc. det./isol.</i>	348	0	319	418	0	1.036	785	0	0	0	0	0	2.425	0	21.334	26.665
virološka serologija <i>Virology serology</i>	218	0	584	0	7.014	1.430	4.868	20.222	0	1.700	336	0	0	31.943	38.076	106.391
virusi hepatitisa (ag i at) <i>Hepatitis viruses (ag/at)</i>	0	0	0	0	4.229	0	16.679	16.672	0	0	941	350.788	0	30.302	34.608	454.219
OSTALO - Other	2.485	2.671	2.923	932	0	0	24.959	7.443	15.364	10.696	8.147	0	3.834	13.687	126.709	219.850
HIV	0	0	0	0	939	0	2.380	2.972	0	0	375	130.644	0	4.645	9.599	151.554
<b>Ukupno materijala po kući - Total materials/facility</b>	<b>23.388</b>	<b>14.103</b>	<b>27.645</b>	<b>12.561</b>	<b>29.260</b>	<b>62.210</b>	<b>147.378</b>	<b>368.361</b>	<b>54.405</b>	<b>59.387</b>	<b>71.093</b>	<b>617.926</b>	<b>28.197</b>	<b>204.893</b>	<b>1.949.361</b>	<b>3.670.168</b>
bakteriološka serologija <i>Bacteriology serology</i>	1.508	0	3.029	0	654	10.707	8.200	0	0	10	0	131.394	0	36.906	39.788	232.196
parazitološka serologija <i>Parasitology serology</i>	16	0	121	0	314	600	1.521	0	0	210	0	5.100	0	8.267	27.502	43.651
mikološka serologija <i>Mycology serology</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	772	558	1.330
virološka serologija <i>Virology serology</i>	218	0	584	0	14.702	4.290	28.515	0	0	1.700	1.652	481.432	0	106.338	83.168	722.599
<b>Ukupno pretraga po kući - Total tests/facility</b>	<b>1.742</b>	<b>0</b>	<b>3.734</b>	<b>0</b>	<b>15.670</b>	<b>15.597</b>	<b>38.236</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>1.920</b>	<b>1.652</b>	<b>617.926</b>	<b>0</b>	<b>152.283</b>	<b>151.016</b>	<b>999.776</b>

## OSJETLJIVOST BAKTERIJSKIH IZOLATA NA ANTIBIOTIKE U HRVATSKOJ - Antibiotic sensitivity of bacterial isolates in Croatia

**Podaci Klinike za infektivne bolesti „Dr. F. Mihaljević”** - Referentni centar za praćenje rezistencije bakterija na antibiotike Ministarstva zdravstva RH – prof. dr. sc. *Arjana Tambić Andrašević*, dr. med., *Irina Pristaš*, dr. med. - Data supplied by the *Fran Mihaljević University Hospital for Infectious Diseases – Reference Center for Antibiotic Resistance Surveillance*, as appointed by the Croatian Ministry of Health - Prof. *Arjana Tambić Andrašević*, MD PhD, *Irina Pristaš*, MD

Odbor za praćenje rezistencije bakterija na antibiotike u RH pri Akademiji medicinskih znanosti Hrvatske u suradnji s Referentnim centrom za praćenje rezistencije na antibiotike pri Klinici za infektivne bolesti redovito prati rezistenciju bakterija na antibiotike u Hrvatskoj. Kontinuirano praćenje rezistencije na nacionalnoj razini u Hrvatskoj započelo je 1996. g. te smo 2016. godine obilježili dvadeset godina praćenja rezistencije bakterija na antibiotike. Podatke za 2019. g. predalo je 38 centara (tablica 1). Praćenje se provodi u razdoblju od 1. 10. do 31. 12. tekuće godine osim za streptokoke grupe A (BHS-A), anaerobne bakterije i šigele za koje praćenje traje cijele godine s obzirom na mali broj izolata.

Nakon dugog niza godina korištenja američkih Clinical and Laboratory Standards Institute (CLSI) standarada (M100-S dokument) u testiranju osjetljivosti na antibiotike Hrvatska je 2011. g. prešla na testiranje osjetljivosti na antibiotike prema standardima European Committee for Antimicrobial Sensitivity Testing (EUCAST). U 2019. g. korištena je verzija 9.0 EUCAST graničnih vrijednosti za disk difuzijsku metodu. Pneumokokima smanjene osjetljivosti na penicilin (određivano oksacilinskim diskom) osjetljivost na penicilin i ampicilin određivana je testiranjem minimalnih inhibitornih koncentracija (MIK) te su se izolati razdvajali u umjereno i visoko rezistentne. Osjetljivost anaerobnih bakterija testirana je određivanjem MIK-a. U zadanom razdoblju laboratoriji su obavezni testirati sve kliničke izolate zadanih bakterijskih vrsta na sve zadane antibiotike. U podacima su isključeni tzv. „copy” izolati, tj. oni koji su izolirani u istog pacijenta iz bilo kojeg uzorka unutar 30 dana. Svi laboratoriji sudjeluju u vanjskoj kontroli kvalitete testiranja osjetljivosti na antibiotike koju provodi Referentni centar za praćenje rezistencije bakterija na antibiotike. Rezultati vanjske kontrole su anonimni i komentiraju se jednom godišnje na redovitim sastancima Odbora. Izolati malo vjerojatnog fenotipa, definirani na sastancima Odbora, šalju se na retestiranje u Referentni centar za praćenje rezistencije na antibiotike.

Sažeti rezultati praćenja u 2019. godini prikazani su u tablicama 2-4. Detaljniji podaci o svakoj bakterijskoj vrsti na lokalnoj i nacionalnoj razini mogu se pročitati u redovitoj godišnjoj publikaciji Odbora i Referentnog centra (1). U 2019. g. stope otpornosti BHS-A na makrolide (9%) i klindamicin (7%) su manje od prošlogodišnjih stopa (10% i 8%). Do sada najviše stope registrirane su 2008. g. (13% i 7%). Otpornost BHS-A na penicilin nije još opisana. U slučaju sumnje na akutnu bakterijsku upalu srednjeg uha lijek izbora za empirijsku antimikrobnu terapiju je amoksicilin. Otpornost *H.influenzae* na ampicilin u 2019. g. iznosi 25%, što je i dalje više negoli prethodnih godina (17% u 2014.g., 20% u 2015.g., te 2017.g. 24%, i 2018.g. 22%). Porast stopa rezistencije nakon 2010. g. se može pripisati djelomično prelasku na EUCAST standarde u kojima se koristi osjetljiviji disk u testiranju osjetljivosti na ampicilin, no veće stope zadnjih godina upućuju na realan porast rezistencije. Smanjena

osjetljivost pneumokoka na penicilin iznosi 24%, s tim da 3% pneumokoka pokazuje visoku rezistenciju na penicilin i nedostupno je bilo kojem obliku terapije penicilinom. Daljnjih 21% pneumokoka je umjereno rezistentno i nedostupno terapiji oralnim penicilinom, ali još uvijek dostupno parenteralnoj terapiji visokim dozama penicilina u slučaju da se radi o infekciji koja ne zahvaća središnji živčani sustav (SŽS). U 2019. g. je bilo 87% osjetljivih pneumokoka koji su dostupni liječenju standardnom dozom amoksicilina od 3x500mg. Povećanim doziranjem oralnog amoksicilina od 3x750mg ili 3x1000mg može se obuhvatiti 93% pneumokoka, a parenteralnom primjenom ampicilina 97% izolata te je ampicilin / amoksicilin prihvatljiva opcija i za oralnu i za parenteralnu empirijsku terapiju respiratornih bakterijskih infekcija.

Nakon porasta otpornosti pneumokoka na makrolide u 2008. g. (40%) otpornost pneumokoka na makrolide nije nastavila rasti i u 2019. g. iznosi 31%. Otpornost pneumokoka na respiratorne kinolone je još uvijek ograničena na sporadične izolate, i to iz respiratornih uzoraka

*Staphylococcus aureus* osjetljiv na meticilin (MSSA) pokazuje dobru osjetljivost na druge grupe antibiotika, kao i prethodnih godina. Udio meticilin-rezistentnih stafilocoka (MRSA) u ukupnom broju *S. aureus* izolata u Hrvatskoj je u 2019. g. iznosio 16%, što upućuje na ponovni trend porasta stopa MRSA (12% u 2014., 14% u 2015., 16% u 2016., 15% u 2017., 16% u 2018.). Sojevi rezistentni na vankomicin i linezolid nisu uočeni. Stopa vankomicin rezistentnih *E. faecium* (VRE) je u porastu s obzirom na prijašnje godine i iznosi 32% 19% u 2018.). Rezistencija *E. coli* na nitrofurantoin je i nadalje niska (3%), a rezistencija na ciprofloksacin (19%) no u porastu s obzirom na prijašnje godine (14% u 2013, 17% u 2014). Rezistencija na ko-trimoksazol (27%) je i nadalje visoka. Iako su dugo u uporabi, aminoglikozidi su sačuvali djelotvornost na *E.coli* i rezistencija na gentamicin iznosi 8% a na amikacin 1%. S obzirom da, prema EUCAST standardima detekcija beta-laktamaza proširenog spektra (engl. extended spectrum beta-lactamases, ESBL) ne uvjetuje više prepravljanje *in vitro* nalaza iz osjetljivog u rezistentno, od 2011. g. do izraza dolazi ipak malo različita osjetljivost na različite cefalosporine 3. generacije. Rezistencija *E. coli* na cefalosporine 3. generacije iznosi 9%, što je u laganom porastu u odnosu na prošlogodišnje stope (5%-8%). Od 2014. .g. se po prvi puta odvojeno prikazuje osjetljivost na ko-amoksiklav ovisno o kliničkoj slici. Za nekomplicirane uroinfekcije rezistencija na ko-amoksiklav iznosi 10%, a za sistemske infekcije 16%. Osjetljivost *P.mirabilis* je podjednaka rezultatima prethodne godine, a udio izolata *K.pneumoniae* rezistentnih na III. generaciju cefalosporina (pretežno ESBL izolati) iznosi 38% za ceftriakson i cefiksime što je više nego prošle godine (34% u 2018.). Po prvi puta u 2014. .g. broj izolata klebsijela koji proizvode karbapenemaze je dosegao razinu vidljivu u stopama rezistencije, a u 2019.g. postotak rezistencije na imipenem iznosi 5% i 2% intermedijarnih, te na meropenem 6%

rezistentnih i 2% intermedijarnih, što je više nego prošle godine. Udio enterobaktera rezistentnih na imipenem i meropenem je 1%, te također 1% intermedijarnih. Multiplorezistentni *P. aeruginosa* i nadalje predstavlja veliki problem u Hrvatskoj, posebno neosjetljivost na karbapeneme (neosjetljivost na imipenem 20% u 2016., 17% u 2017., 19% u 2018., 20% u 2019.) Nakon naglog porasta otpornosti *Acinetobacter baumannii* izolata na karbapeneme (23% u 2009. g., 34% u 2010. g., 64% u 2011. g., 68% u 2012. g. i 78% u 2013.g., 82% u 2014.g., 87% u 2015.g., 87% u 2017.) i nadalje se bilježi visoka stopa neosjetljivosti na imipenem (90%) i meropenem (90%). Neosjetljivost na ampicilin/sulbaktam u 2019. g. iznosi 54%. Iako postoje poteškoće u testiranju osjetljivosti na kolistin čini se da se rezistencija dosegla razinu vidljivu u stopama rezistencije te iznosi 2%.

Otpornost salmonela na ampicilin (16%) i ciprofloksacin (4%) je u 2019. g. slična kao i prethodne godine (15% i 4%), na ko-trimoksazol iznosi 4%, a na cefalosporine 3. generacije 1%.

U 2019. g. registrirano je 29 izolata šigele.

*Campylobacter jejuni* i *Campylobacter coli* su pokazali stope rezistencije nešto nižima nego prošle godine. Rezistencija na ciprofloksacin je iznosila 75% za *C. jejuni* i 71% za *C. coli*, na eritromicin 1% za *C. jejuni* i 3% za *C. coli*, te na tetraciklin 42% za *C. jejuni* i 46% za *C. coli*.

*Committee for Antibiotic Resistance Surveillance, Croatian Academy of Medical Sciences, in collaboration with the Reference Center for Antibiotic Resistance Surveillance, Fran Mihaljević University Hospital for Infectious Diseases, has been systematically monitoring the antibiotic resistance of bacteria in Croatia for two decades now (since 1996). In 2019, reports were collected from 38 centers (Table 1). Monitored period was between 1 Oct and 31 Dec of the current year, with the exception of streptococci of group A (BHS-A), anaerobic bacteria and shigellae that are controlled year-round, given their low number of isolates.*

*After a longstanding application of the Clinical and Laboratory Standards Institute (CLSI) norms (M100 S document), in the field of antibacterial susceptibility testing, Croatia in 2011 switched to the European Committee for Antimicrobial Sensitivity Testing (EUCAST) standards. In 2019, the EUCAST 9.0 version was consulted for border values for the disk diffusion method. Pneumococci with reduced susceptibility to penicillin (as determined by oxacillin disk diffusion test) were analyzed for susceptibility to penicillin and ampicillin by testing their minimum inhibitory concentration (MIC). Isolates were grouped into moderately and highly resistant. The susceptibility of anaerobic bacteria was tested by MIC determination. Within the monitored period, the laboratories were obliged to test all clinical isolates of defined bacterial species for all specified antibiotics. The statistics included the so called 'copy' isolates – such as were isolated from the same patient from any sample within 30 days. All laboratories were subject to an external quality assessment of antibiotic susceptibility testing by the Reference Center for Antibiotic Resistance Surveillance. The results of external QA are anonymous and reviewed twice a year at regular committee meetings. The isolates of an*

*unlikely phenotype, as defined at committee meetings, are sent in for retesting to the Reference Center.*

*Summary results for 2019 are shown in Tables 2-4. More detailed data on each bacterial species at local and national level are found in the annual publication by the Committee and the Reference Center (1).*

*In 2019, rates of BHS-A resistance to macrolides (10 %) and clindamycin (7 %) are similar to the last year's rates. The highest records remain the 2008 results (13 % and 7 %, respectively). BHS-A resistance to penicillin has yet to be documented. When suspecting an acute bacterial middle ear infection, the drug of choice for empirical antimicrobial therapy is amoxicillin. H.influenzae resistance to ampicillin in 2019 read 25 %, which is higher than earlier (17 % in 2014 and 20 % in 2015, 24% in 2016, 22% in 2018). The rise in resistance rates after 2010 (11 %) may partly be attributed to opting for EUCAST standards, which use a more sensitive disk in testing ampicillin susceptibility, though higher rates over the last years point to an actual increase in resistance. The rate of reduced pneumococcal susceptibility to penicillin was 24 %, with 3 % pneumococci showing high resistance to penicillin and irresponsiveness to all forms of penicillin therapy. A further 21% of pneumococci were moderately resistant and irresponsive to oral penicillin, but still good candidates for high-dose parenteral penicillin therapy, in case of central nervous system infections. In 2019 there were 87% of susceptible pneumococci available for treatment with a standard dose of 3x500mg amoxicillin. Increased oral amoxicillin dosage of 3x750mg or 3x1000mg can include 94% of pneumococci, 97% of isolates by parenteral administration of ampicillin, and ampicillin / amoxicillin being an acceptable option for oral and parenteral empirical therapy for respiratory bacterial infections.*

*After an increase in their resistance to macrolides in 2008 (40%), pneumococci remained similarly resistant to macrolides in 2019 (31 %). Pneumococcal resistance to respiratory quinolones remained limited to sporadic isolates from respiratory samples.*

*As in earlier years, Staphylococcus aureus susceptible to methicillin (MSSA) showed good susceptibility to other antibiotic groups. The share of methicillin-resistant staphylococci (MRSA) in overall S. aureus isolates in 2019 in Croatia was 16 %, which warns about a returning upward trend in MRSA rates (12 % in 2014, 14 % u 2015, 16% in 2016, 15% in 2017). Strains resistant to vancomycin and linezolid were not detected. Vancomycin-resistant E. faecium (VRE) was on a rise (32 %), when compared to earlier results (19% in 2018.). E. coli resistance to nitrofurantoin remained low (3 %), and to ciprofloxacin (19 %) similar to year 2018, but still on a rise (14 % in 2013, 17 % in 2014). Co-trimoxazole resistance (27%) remained high. Though they have been used for a long time, aminoglycosides maintained their effect on E.coli, while E.coli resistance to gentamicin was 8 % and to amikacin 1 %. Since, according to EUCAST standards, the detection of extended spectrum beta-lactamases (ESBL) no longer preconditions correction of in vitro findings from 'susceptible' to 'resistant', a slightly different susceptibility to various cephalosporins of third generation has been noted since 2011. E. coli resistance to 3<sup>rd</sup> generation*

cephalosporins was 9 %, similar to the previous year (5 % - 9%). Since 2014, co-amoxiclav resistance results were, for the first time, shown separately, depending on the clinical picture; for noncomplicated urinary tract infections, co-amoxiclav resistance was 10 %, as opposed to 16 % for systemic infections. *P.mirabilis* susceptibility equaled earlier results, while the share of *K.pneumoniae* isolates resistant to 3<sup>rd</sup> generation cephalosporins (mostly ESBL isolates) was 38 % for ceftriaxone and cefixime, higher than the year before (34% in 2018.). For the first time, in 2014, the number of carbapenemase-producing klebsiella reached an observable level in terms of resistance rates, and in 2019, the resistance share for imipenem was 5 %, and 2 % intermediary isolates, while for meropenem 6 % of resistant and 2 % intermediary isolates. The share of *Enterobacter* resistant to imipenem and meropenem was 1% and 1 % intermediary isolates. Multidrug-resistant *P. aeruginosa* remained a serious problem in Croatia, particularly its resistance to carbapenem (20 % to imipenem in 2016 17 % in 2017 and 19% in 2018, 18% in 2019). After an upsurge in *Acinetobacter baumannii*

resistance to carbapenems (23 % in 2009, 34 % in 2010, 64 % in 2011, 68 % in 2012, 78 % in 2013, 82 % in 2014 and 87 % in 2015, 86% in 2016, 87% in 2017), imipenem/meropenem resistance maintained high rates (90%). Ampicillin/sulbactam resistance was 54 % in 2019. Despite the complications in testing for colistin susceptibility, colistin resistance reached an observable level in terms of resistance rates and was 2% in 2019.

*Salmonella* resistance to ampicillin in 2019 was 16 %, to ciprofloxacin 4 %, to co-trimoxazole 4% and to 3<sup>rd</sup> generation cephalosporins 1% in 2019.

In 2019, 29 shigellae isolates were reported.

*Campylobacter jejuni* and *Campylobacter coli* showed higher resistance rates than the years before. Ciprofloxacin resistance rates were 75 % for *Campylobacter jejuni*, and 71% for *Campylobacter coli*; erythromycin resistance rates were 1 % for *C. jejuni* and 3 % for *C. coli*, and tetracyclin resistance rates were 42 % for the former and 46 % for the later bacterial species.

**Tablica - Table 1. POPIS LABORATORIJA KOJI SU SUDJELOVALI U PRIKUPLJANJU PODATAKA - List of the laboratories engaged in data collection**

<b>Šifra</b>	<b>USTANOVE</b>		
<b>BJ ZZJZ</b>	ZZJZ Bjelovarsko-bilogorske županije, Bjelovar	<b>SK ZZJZ</b>	ZZJZ Sisačko-moslavačke županije, Sisak
<b>ČK ZZJZ</b>	ZZJZ Međimurske županije, Čakovec	<b>ST KBC</b>	Klinički bolnički centar Split, Split
<b>DU ZZJZ</b>	ZZJZ Dubrovačko –neretvanske županije, Dubrovnik	<b>ST NZZJZ</b>	NZZJZ Splitsko-dalmatinske županije, Split
<b>GS ZZJZ</b>	ZZJZ Ličko-senjske županije, Gospić	<b>ŠI ZZJZ</b>	ZZJZ Šibensko-kninske županije, Šibenik
<b>IG ZZJZ</b>	ZZJZ Zagrebačke županije, Ivanić Grad	<b>VK ZZJZ</b>	ZZJZ Vukovarsko-srijemske županije
<b>KA OB</b>	Opća bolnica Karlovac, Karlovačka županija	<b>VT ZZJZ</b>	ZZJZ Virovitičko-podravске županije, Virovitica
<b>KA ZZJZ</b>	ZZJZ Karlovačke županije, Karlovac	<b>VŽ ZZJZ</b>	ZZJZ Varaždinske županije, Varaždin
<b>KC ZZJZ</b>	ZZJZ Koprivničko-križevačke županije, Koprivnica	<b>ZD ZZJZ</b>	ZZJZ Zadarska županija, Zadar
<b>KR ZZJZ</b>	ZZJZ Krapinsko-zagorske županije, Krapina	<b>ZG KBC</b>	Klinički bolnički centar «Zagreb», Zagreb
<b>KT KZKB</b>	Klinika za kardiovaskularne bolesti „Magdalena“	<b>ZG KBD</b>	Klinička bolnica «Dubrava», Zagreb
<b>NG OB</b>	Opća bolnica Nova Gradiška, Brodsko-posavska županija	<b>ZG KBM</b>	Klinička bolnica «Merkur», Zagreb
<b>OG OB</b>	Opća bolnica Ogulin, Karlovačka županija,	<b>ZG KBCSM</b>	Klinička bolnica «Sestre milosrdnice», Zagreb
<b>OS ZZJZ</b>	ZZJZ Osiječko-baranjske županije, Osijek	<b>ZG KZT</b>	Klinika za traumatologiju, Zagreb
<b>PK OŽB</b>	Opća županijska bolnica, Pakrac i bolnica hrvatskih veterana	<b>ZG KIB</b>	Klinika za infektivne bolesti «Dr. F. Mihaljević», Zagreb
<b>PU ZZJZ</b>	ZZJZ Istarske županije, Pula	<b>ZG LAB PLUS</b>	Poliklinika LabPlus, Zagreb
<b>PŽ OB</b>	Opća županijska bolnica Požega, Požeško-slavonska županija	<b>ZG NZZJZ</b>	Nastavni zavod za javno zdravstvo grada Zagreba, Zagreb
<b>PŽ ZZJZ</b>	ZZJZ Požeško-slavonske županije, Požega	<b>ZG HZZJZ</b>	Hrvatski zavod za javno zdravstvo, Zagreb
<b>RI KBC</b>	Klinički bolnički centar Rijeka, Rijeka	<b>ZG KDB</b>	Klinika za dječje bolesti Zagreb, Zagreb
<b>RI NZZJZ</b>	NZZJZ Primorsko-goranske županije, Rijeka	<b>ZG KBSD</b>	Klinička bolnica „Sveti Duh“, Zagreb
<b>SB ZZJZ</b>	ZZJZ Brodsko-posavske županije, Slavonski brod	<b>ZG SYNLAB</b>	Poliklinika, Zagreb

**Popis testiranih antibiotika:**

Penicilin (P), Penicilin oralni (Po), ampicilin (AMP), amoxicilin + clavulanic acid (AMC), ampicilin + sulbactam (SAM), cefoksiti (FOX), cefalexin (I. gen. cefalosporina) (CN), cefuroxime (II. gen. cefalosporina) (CXM), ceftazidime (III. gen. cefalosporina), ceftriaxone (III. gen. cefalosporina) (CRO), ceftibuten (III. gen. cefalosporina) (CTB), cefixime (III. gen. cefalosporina) (CFM), cefepime (IV. gen. cefalosporina) (CFEP), piperacilin/tazobactam (PTZ), ertapenem (ERT), imipenem (IMP), meropenem (MER), colistin (COL), erythromycin (E), azithromycin (AZM), clarithromycin (CLR), clindamycin (CC), chloramphenicol (CL), tetracycline (TE), cotrimoxazole (SXT), nitrofurantoin (NF), vancomycin (VA), rifampicin (RIF), ciprofloksacin (CIP), norfloksacin (NOR), gentamicin (GM), netilmicin (NT), amikacin (AN), mupirocin 5 (MUP), metronidazol (MTZ), moxifloksacin (MOX), linezolid (LZD), nalidixic acid (NA), tigeciklin (TGC)

**List of tested antibiotics:**

Penicillin (P), oral penicillin (Po), ampicillin (AMP), amoxicillin + clavulanic acid (AMC), ampicillin + sulbactam (SAM), cefoxitin (FOX), cephalexin (1st gen. cephalosporins) (CN), cefuroxime (2nd gen. cephalosporins) (CXM), ceftazidime (3rd gen. cephalosporins), ceftriaxone (3rd gen. cephalosporins) (CRO), ceftibuten (III. gen. cephalosporins) (CTB), cefixime (3rd gen. cephalosporins) (CFM), cefepime (4th gen. cephalosporins) (CFEP), piperacillin/tazobactam (PTZ), ertapenem (ERT), imipenem (IMP), meropenem (MER), colistin (COL), erythromycin (E), azithromycin (AZM), clarithromycin (CLR), clindamycin (CC), chloramphenicol (CL), tetracycline (TE), cotrimoxazole (SXT), nitrofurantoin (NF), vancomycin (VA), rifampicin (RIF), ciprofloxacin (CIP), norfloxacin (NOR), gentamicin (GM), netilmicin (NT), amikacin (AN), mupirocin 5 (MUP), metronidazole (MTZ), moxifloxacin (MOX), linezolid (LZD), nalidixic acid (NA), tigecycline (TGC)

**Tablica – Table 2. OSJETLJIVOST GRAM-POZITIVNIH BAKTERIJA NA ANTIBIOTIKE U RH 2019. GODINE - Antibiotic sensitivity in Gram-positive bacteria, Croatia 2019**  
% osjetljivih (% umjereno rezistentnih) / % sensitive (% intermediate)

Uzročnik - Agent	P	Po	FOX	AZM	CLR	CC	SXT	TE	CIP/NOR	RIF	VA	LZD	TGC
BHS-A (GAS)	100	100	*	91	91	93	*	*	*	*	*	*	*
<i>S. pneumoniae</i>	76 (21)	76	*	68 (1)	68 (1)	*	81 (2)	81 (1)	99**	*	*	*	*
<i>S. aureus</i> MSSA 84%	*	*	100	84	84	89	98	*	93	99	*	100	100
<i>S. aureus</i> MRSA 16%	*	*	0	15	15	18	91	*	22	98	100	100	98

\* nije testirano – not tested

\*\* kod pneumokoka početna rezistencija na kinolone (moksifloksacin) testirana je diskom norfloksacina - Initial pneumococcal resistance to quinolone (moxifloxacin) was tested against norfloxacin by disk diffusion test.

**Tablica – Table 3. OSJETLJIVOST GRAM-NEGATIVNIH BAKTERIJA NA ORALNE ANTIBIOTIKE U RH 2019. GODINE - Sensitivity of Gram-negative bacteria to oral antibiotics, Croatia 2019**  
% osjetljivih (% umjereno rezistentnih) / % sensitive (% intermediate)

Uzročnik - Agent	AMP / AMX	AMC	CN	CXM	CFM	SXT	NF	NOR	CIP
<i>E. coli</i>	50	90 / 84**	88	90	91	73	97	81	80 (1)
<i>P. mirabilis</i>	54	80	78	80	84	60	*	74	72 (2)
<i>K. pneumoniae</i>	0	62	59	60	62	60	*	58 (1)	58 (1)
<i>Salmonella</i> spp.	84	95	*	*	*	96	*	*	96
<i>C. jejuni</i>	*	*	*	*	*	*	*	*	25
<i>C. coli</i>	*	*	*	*	*	*	*	*	29
<i>P. aeruginosa</i>	*	*	*	*	*	*	*	*	76
<i>A. baumannii</i>	*	*	*	*	*	26 (2)	*	*	6 (3)

\* nije testirano; not tested

\*\* za nekomlicirane uroinfekcije / za sistemske infekcije; for uncomplicated uroinfections / for systemic infections

**Tablica – Table 4. OSJETLJIVOST GRAM-NEGATIVNIH BAKTERIJA NA PARENTERALNE ANTIBIOTIKE U RH, 2019. GODINE - Sensitivity of Gram-negative bacteria to parenteral antibiotics, Croatia 2019**  
% osjetljivih (% umjereno rezistentnih) / % sensitive (% intermediate)

Uzročnik - Agent	SAM	PTZ	CAZ	CRO	CFEP	IMP	MER	GM	AN
<i>E. coli</i>	*	97 (1)	92	91	92	100	100	92	98 (1)
<i>P. mirabilis</i>	*	98	85	84	90 (3)	*	100	79 (1)	90
<i>K. pneumoniae</i>	*	75 (4)	64	63	64 (1)	94 (2)	92 (2)	74	93 (2)
<i>Salmonella</i> spp.	*	*	99	100	*	*	*	*	*
<i>P. aeruginosa</i>	*	90	84	*	87	82	80 (2)	81	91 (2)
<i>A. baumannii</i>	46 (20)	*	*	*	*	10	10	13	19

\* nije testirano; not tested

**Literatura - Bibliography:**

1. Tambić Andrašević A., Lucić S., Tambić T. Rezistencija bakterijskih izolata u 2019. godini. U: Tambić Andrašević A., Tambić T.; ur. Osjetljivost i rezistencija bakterija na antibiotike u Republici Hrvatskoj u 2019.g. Zagreb: Akademija medicinskih znanosti Hrvatske; Zagreb; 2019



**DJELATNOST ZA TRANSFUZIJU KRVI - Blood Transfusion Services****PODACI HRVATSKOG ZAVODA ZA TRANSFUZIJSKU MEDICINU, Zagreb, Petrova 3**

- Data: Croatian Institute of Transfusion Medicine, Zagreb, Petrova 3

**Tablica Table 1. BROJ PRIKUPLJENIH DOZA KRVI U DJELATNOSTI ZA TRANSFUZIJU KRVI PREMA MJESTU PRIKUPLJANJA U HRVATSKOJ OD 2005. DO 2019. GODINE - Number of blood units collected by Blood Transfusion Service, Croatia 2005-2019**

Mjesto - Place	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
Bjelovar	2.505	2.446	2.453	750	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Čakovec	2.774	2.735	2.674	502	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dubrovnik	2.115	2.131	2.120	2.089	2.329	2.338	2.482	2.340	2.278	2.445	2.537	2.374	2.443	2.486	2.428
Karlovac	2.724	2.862	2.927	2.919	3.034	3.266	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Koprivnica	3.222	3.539	3.902	1.721	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mali Lošinj	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Našice	1.336	1.203	1.137	1.163	1.276	1.201	701	-	-	-	-	-	-	-	-
Nova Gradiška	1.093	1.172	1.240	365	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ogulin	2	887	1.036	1.080	1.156	1.127	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Osijek	10.669	10.458	10.632	12.469	13.255	12.146	13.147	17.332	21.716	27.280	28.726	28.425	29.992	29.960	30.665
Požega	1.935	1.812	1.740	1.682	1.442	1.480	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pula	6.156	5.940	5.870	5.906	5.797	5.839	5.634	4.948	5.134	5.484	4.648	-	-	-	-
Rijeka	12.290	13.136	13.827	14.816	16.411	16.345	15.630	14.443	13.733	14.141	16.447	22.654	23.069	23.453	21.973
Sisak	2.296	2.563	2.485	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Slavonski Brod	3.337	3.552	3.559	3.805	4.004	4.243	4.458	4.416	4.135	-	-	-	-	-	-
Split	11.369	11.384	12.636	12.140	12.871	13.679	14.061	13.864	18.577	19.077	18.649	18.834	19.129	19.453	19.857
Šibenik	1.872	1.807	2.079	1.915	2.270	2.456	2.487	2.225	-	-	-	-	-	-	-
Varaždin	9.375	9.084	9.644	11.877	11.654	11.768	12.268	11.490	11.194	11.456	12.092	12.146	12.391	11.149	11.406
Vinkovci	3.185	2.506	2.537	2.647	2.585	2.591	2.760	1.066	-	-	-	-	-	-	-
Virovitica	2.442	2.522	2.711	2.747	2.634	2.856	2.611	2.569	-	-	-	-	-	-	-
Zabok	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zadar	5.405	5.068	5.920	5.888	5.444	5.220	5.300	5.184	5.335	5.287	5.125	5.557	5.662	5.335	5.973
Zagreb	69.592	68.552	68.897	79.866	89.001	88.459	96.141	99.482	98.676	98.240	105.288	102.704	102.016	98.266	98.241
<b>UKUPNO - Total</b>	<b>156.663</b>	<b>155.359</b>	<b>160.026</b>	<b>166.347</b>	<b>175.173</b>	<b>175.014</b>	<b>177.680</b>	<b>179.359</b>	<b>180.778</b>	<b>183.410</b>	<b>193.312</b>	<b>192.694</b>	<b>194.702</b>	<b>190.447</b>	<b>190.543</b>

**Tablica - Table 2. KARAKTERISTIKE RADA TRANSFUZIJSKE DJELATNOSTI U HRVATSKOJ OD 2005. DO 2019. GODINE - Blood Transfusion Service Progress Report, Croatia 2005-2019**

	Broj prikupljenih doza - No. of collected units	Broj pripremljenih doza - No. of produced units	Indeks iskorištenosti prikupljene krvi - Index (produced / collected)
<b>2005.</b>	156.663	366.163	2,36
<b>2006.</b>	155.359	363.258	2,37
<b>2007.</b>	160.026	369.174	2,33
<b>2008.</b>	166.347	382.258	2,33
<b>2009.</b>	175.173	405.628	2,34
<b>2010.</b>	175.014	415.054	2,4
<b>2011.</b>	177.680	419.404	2,39
<b>2012.</b>	179.359	436.102	2,43
<b>2013.</b>	180.778	443.975	2,46
<b>2014.</b>	183.410	488.853	2,67
<b>2015.</b>	193.312	507.472	2,63
<b>2016.</b>	192.694	509.993	2,68
<b>2017.</b>	194.702	508.125	2,63
<b>2018.</b>	190.447	503.669	2,67
<b>2019.</b>	<b>190.543</b>	<b>492.037</b>	<b>2,61</b>

**Tablica - Table 3. BROJ PRIKUPLJENIH DOZA KRVI U DJELATNOSTI ZA TRANSFUZIJU KRVI U HRVATSKOJ OD 2005. DO 2019. GODINE - Number of blood units collected by Blood Transfusion Service, Croatia 2005-2019**

		Ukupno prikupljeno doza - Collected units of whole blood	U ustanovi - In blood banks	Izvan ustanove - By mobile team	Muškarci % % male	Žene % % female	Novi davatelji % % new donors
2005.	Br. - No.	156.663	52.911	103.752	132.318	24.502	14.021
	%	100	33,77	66,13	84,46	15,64	8,95
2006.	Br. - No.	155.359	53.490	101.869	129.616	25.743	13.206
	%	100	35,43	64,57	83,43	16,57	8,50
2007.	Br. - No.	160.028	58.154	101.872	134.231	25.797	13.810
	%	100	36,34	63,66	83,88	16,12	8,63
2008.	Br. - No.	166.347	60.566	105.781	137.719	28.628	14.456
	%	100	36,41	63,59	82,79	17,21	8,69
2009.	Br. - No.	175.173	61.605	113.568	147.058	28.115	14.171
	%	100	35,17	64,83	83,95	16,05	8,09
2010.	Br. - No.	175.014	64.307	110.707	148.307	26.707	11.691
	%	100	36,74	63,26	84,74	15,26	6,68
2011.	Br. - No.	177.680	64.141	113.539	150.282	27.398	8.600
	%	100	36,10	63,90	84,58	15,42	4,84
2012.	Br. - No.	179.359	64.023	115.336	151.433	27.926	12.035
	%	100	35,70	64,30	84,43	15,57	6,71
2013.	Br. - No.	180.778	63.689	117.089	152.848	27.930	14.281
	%	100	35,23	64,77	84,55	15,45	7,90
2014.	Br. - No.	183.410	70.798	112.612	154.633	28.777	29.052
	%	100	38,60	61,40	84,31	15,69	15,84
2015.	Br. - No.	193.312	79.535	113.777	161.937	31.375	19.130
	%	100	41,14	58,86	83,77	16,23	9,99
2016.	Br. - No.	192.694	71.533	121.161	160.744	31950	16.013
	%	100	37,12	62,88	83,42	16,58	7,19
2017.	Br. - No.	194.702	72.641	122.061	161.405	33.297	14.904
	%	100	37,31	62,69	82,90	17,10	7,65
2018.	Br. - No.	190.447	72.641	122.061	157.450	32.997	12.911
	%	100	37,72	62,28	82,67	17,33	6,78
<b>2019.</b>	<b>Br. - No.</b>	<b>190.543</b>	<b>71.493</b>	<b>119.050</b>	<b>156.843</b>	<b>33.700</b>	<b>11.758</b>
	<b>%</b>	<b>100</b>	<b>37,52</b>	<b>62,48</b>	<b>82,31</b>	<b>17,69</b>	<b>6,17</b>

**Tablica - Table 4. NEUTROŠENE DOZE KRVNIH PRIPRAVAKA U HRVATSKOJ OD 2005. DO 2019. GODINE - Unconsumed units of blood components, Croatia 2005-2019**

	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.*	2014.*	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
<b>Doza - units</b>	32.186	25.855	32.741	19.839	13.211	25.493	17.573	19.720	24.268	70.117	61.459	57.701	49.371	53.701	<b>34.833</b>
<b>%</b>	7,48	7,11	8,86	5,19	5,81	4,82	4,19	3,47	5,47	9,22	7,80	11,31	11,75	12,32	<b>8,52</b>

\* porast neutrošenosti doza krvnih pripravaka u 2013. i 2014.g. uzrokovan je povećanim uništavanjem broja proizvedenih doza plazme za frakcioniranje, kao posljedica iznenadnog prestanka rada domaćeg frakcionatora plazme (Imunološki zavod)./  
 Increase in non-consumption of blood component units in 2013 and 2014 was caused by expanded destruction of blood plasma doses produced for fractioning, as the result of a sudden halt of the domestic blood plasma fractionator (Institute of Immunology).

**Tablica - Table 5. UČESTALOST TRANSFUZIJOM PRENOSIVIH INFEKCIJA U DOBROVOLJNIH DAVATELJA KRVI RH (% zaraženih/ukupan broj uzetih doza krvi) OD 2005. DO 2019. GODINE - Prevalence of transfusion transmitted infections (TTI) in volunteer blood donors (% infected/total blood units collected), Croatia 2005-2019**

	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.*	2014.*	2015.*	2016.*	2017.*	2018.*	2019.*
<b>HBV</b>	0,026	0,022	0,018	0,023	0,015	0,008	0,012	0,009	0,020	0,018	0,012	0,008	0,005	0,004	<b>0,005</b>
<b>HIV</b>	0,002	0,001	0,001	0,003	0,001	0,000	0,001	0,003	0,002	0,001	0,002	0,002	0,001	0,001	<b>0,002</b>
<b>HCV</b>	0,008	0,010	0,012	0,007	0,007	0,007	0,008	0,003	0,008	0,004	0,004	0,004	0,001	0,001	<b>0,000</b>
<b>Sifilis - Syphilis</b>	0,014	0,009	0,011	0,007	0,012	0,004	0,004	0,004	0,005	0,004	0,005	0,003	0,003	0,003	<b>0,003</b>

\* Rezultati su dobiveni serološkim i molekularnim (ID-NAT) potvrdnim testovima

\* Results obtained by serological and molecular (ID-NAT) confirmation tests



---

---

**V.**

**ZARAZNE BOLESTI, CIJEPLJENJE**

*Infectious Diseases and Immunization*

---

---



**ZARAZNE BOLESTI I CIJEPLJENJE – Uvod**

Praćenje, proučavanje, sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti u Hrvatskoj je zakonski propisano i određeno s nekoliko zakona i pravilnika, među kojima su najvažniji: Zakon o zdravstvenoj zaštiti, Zakon o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti, Pravilnik o načinu prijavljivanja zaraznih bolesti, Pravilnik o načinu provedbe obvezne imunizacije, seroprofilakse i kemoprofilakse. Na temelju Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti ministar zdravlja donio je Listu zaraznih bolesti čije je sprečavanje i suzbijanje od interesa za Republiku Hrvatsku. Hrvatski zavod za javno zdravstvo je na svojoj web stranici objavio Definicije zaraznih bolesti koje se prijavljuju koje su usklađene s postojećim definicijama u EU i koje olakšavaju prijaviteljima prijavljivanje zaraznih bolesti.

I nadalje zarazne bolesti i nadzor nad zaraznim bolestima predstavljaju jedan od zdravstvenih prioriteta svugdje u svijetu, pa tako i kod nas. U skladu s takvom potrebom, Služba za epidemiologiju zaraznih bolesti Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo koja je i Referentni centar za epidemiologiju Ministarstva zdravlja vrši i ulogu tzv. CDC-a (Center for Disease Control, središte za kontrolu (suzbijanje) bolesti) te je središte informacijskog sustava prijavljivanja i praćenja zaraznih bolesti, središte nadzora nad provedbom preventivnih i protuepidemijskih mjera koje provode brojni sudionici u sustavu zdravstvene zaštite: obiteljski liječnici, liječnici specijalisti no isto tako i posebno za to educirana i opremljena higijensko-epidemiološka odnosno epidemiološka služba u zavodima za javno zdravstvo.

Ovakav sustav potreban je zbog stalno prisutnog rizika od ponovnog širenja bolesti koje su trenutno pod kontrolom, zbog pojave novootkrivenih zaraza u zemlji a koje već ugrožavaju svijet (npr. dengua, West Nile groznica), zbog mogućnosti unosa zaraza koje su nedavno ili trenutno ugrožavale svijet (Ebola virusna bolest, Zika virusna bolest), zbog rizika vezanih uz moguće klimatske promjene i mogućih zlonamjernih uporaba uzročnika zaraznih bolesti kao što je anthrax, variola i dr.

U nastavku slijedi prikaz najvažnijih podataka i pokazatelja stanja zaraznih bolesti u Hrvatskoj u 2019. godini a pristiglih do dana 21.05.2020.

**Introduction**

*The surveillance, study, prevention and combating of infectious diseases in Croatia has a legislative background in several acts and ordinances, the most important being: Health Care Act, Act on the Protection of the Population against Communicable Diseases, Ordinance on the manner of reporting infectious diseases, Ordinance on the manner of implementation of mandatory immunization, seroprophylaxis and chemoprophylaxis. Pursuant to the Act on the Protection of the Population against Communicable Diseases, the minister of health passed a List of infectious diseases whose prevention and control is of interest to the Republic of Croatia. CNIPH posted on its website the definitions of reportable infectious disease, as harmonized with valid EU definitions, to make it easier for infectious disease notifiers.*

*Infectious diseases and surveillance thereof remain a global, as well as national, public health priority. The Infectious Disease Epidemiology Service of the CNIPH is, accordingly, the Reference Epidemiology Center appointed by the Ministry of Health, Center for Disease Control (CDC), focal point of a infectious disease reporting and monitoring IT system, surveillance center of the implementation of preventive and outbreak control measures by numerous participants in the health care system: GPs, specialists, but also specially trained and equipped sanitary/epidemiology service in every IPH.*

*This system is needed on account of constant risk from repeated spreading of diseases momentarily under control, due to occurrence of newly discovered domestic infectious diseases proved to be global threats (e.g. dengue fever, West Nile fever), due to possible introduction of major global infectious diseases (Ebola virus disease, Zika virus disease), due to risks resulting from climate change or potential abuse of infectious disease agents such as anthrax, variola or else.*

*Text in continuation shows the most important data on and indicators of infectious disease status in Croatia in 2019, as received by 21 May 2020.*

**ZARAZNE BOLESTI U HRVATSKOJ U 2019. GODINI - Infectious Diseases in Croatia in 2019**

Brojevi bolesnih i umrlih od zaraznih bolesti u Hrvatskoj na temelju pojedinačnih prijava oboljenja ili smrti od zarazne bolesti u 2019. dani su u tablici 1, zajedno s podacima za desetak prethodnih godina. Tu se između ostaloga može uočiti niska učestalost bacilarne dizenterije kroz godine i trbušnog tifusa sve to kao povoljna posljedica općeg poboljšanja higijensko sanitarnih prilika u zemlji. Salmoneloze su razmjerno brojne, no posljednjih godina njihov broj je stabilan: u 2012. 1679; 2013. 1.254, 2014. 1.494, u 2015. 1.593, 2016. godine 1256, 2017. godine 1.251 prijava, 2018. godine 1349 prijava, 2019. godine 1320 prijava zahvaljujući vrlo složenim preventivnim mjerama obzirom na velik broj izvora zaraze među ljudima i mnogim životinjama (zoonoza). Broj prijava enterokolitisa u 2019. iznosi 10 299, dok je broj prijava alimentarnih toksiinfekcija nizak: 40 prijava. Razlike u ovim brojevima prijava zadnjih nekoliko godina u odnosu na prijašnje godine posljedica su unaprijeđenog sustava prijavljivanja bolesti i njihovog svrstavanja. Zahvaljujući sustavnoj vrlo temeljitoj provedbi programa cijepljenja u našoj zemlji, bolesti protiv kojih se cijepi također pokazuju vrlo povoljno stanje i nisku učestalost: u 2019. difterija: 0, tetanus: 2, pertusis: 56, rubeola: 0, parotitis epidemica: 15, poliomyelitis: 0 - (takvo je stanje od 1989; eradikacija polija proglašena 2002.) Nakon 2015. godine u kojoj je prijavljeno 206 slučajeva ospica u sklopu epidemije koja je započela 2014. godine i zaustavljena 2015. godine, 2016. godine imamo samo 4 prijavljena slučaja ospica, a 2017. godine 7 prijava. 2018. godine zabilježena je manja epidemija ospica u jednoj hrvatskoj županiji sa 16 oboljelih, a ukupno je u Hrvatskoj zabilježeno 23 oboljelih. 2019. godine importirano je nekoliko slučajeva i posljedično manje širenje rezultiralo je ukupnim brojem prijavljenih slučajeva od 52.

2019. godine nije zabilježen niti jedan slučaj West Nile groznice, nakon godine (2018.) u kojoj je zabilježena epidemija West Nile groznice s najvišim brojem oboljelih do sada (63 oboljele osobe)

U 2019. godini prijavljeno je 303 oboljelih od tuberkuloze, što je manje od broja oboljelih registriranih u 2018. godini (372 prijava). Sa incidencijom tuberkuloze 7,5 na 100 000 stanovnika, Hrvatska se treću godinu za redom svrstava u države s niskom incidencijom tuberkuloze. Detaljniji podaci o epidemiologiji tuberkuloze nalaze se u tablicama 1.- 5. u potpoglavlju "Epidemiologija tuberkuloze".

Također je razmjerno povoljno stanje skupine spolnih, odnosno spolno prenosivih bolesti: niska je učestalost sifilisa (28), gonoreje (41), HIV/AIDS-a (102). Više podataka o HIV infekciji i AIDS-u može se naći u potpoglavlju "HIV/AIDS u Hrvatskoj".

U Tablici 2 prikazane su epidemije zaraznih bolesti prijavljene u 2019. Prijavljeno ih je 240. U ovim epidemijama bila je zahvaćeno ukupno 3307 osoba, no to predstavlja samo dio svih registriranih slučajeva (Tablica 1), tj. to su oni koji su se javili grupno, u obliku epidemije u nekom vremenski ili prostorno izdvojenom događaju, a iziskivali su posebnu protuepidemijsku intervenciju epidemiološke službe.

Pregled zabilježenih epidemija u tablici ujedno je i dokument da su u svim tim slučajevima provedene i sve potrebne protuepidemijske mjere, čime je postignuto da se spomenute epidemije suzbiju, i spriječen je veći broj oboljelih.

*The number of infectious diseases and related deaths in Croatia, according to individual morbidity and mortality reports in 2019 is given in Table 1, together with the statistics from the previous decade. Visible here, among other things, is a low incidence of bacillary dysentery throughout the years) and typhoid fever), all as a positive result of a general improvement of national sanitary/hygiene conditions. Salmonellosis are relatively numerous, but have shown a stable trend over the last years: from 1,679 in 2012, 1,254 in 2013, 1,494 in 2014, to 1,593 in 2015, 1256 in 2016, 1251 in 2017, 1349 in 2018 and 1320 in 2019 thanks to highly complex preventive measures, considering the large number of contagion sources among humans and many animals (zoonosis). The number of reported cases of enterocolitis in 2019 has been 10 299 and the number of reported cases of toxoinfectio alimentaris has been 40 in 2019. The difference in numbers of reported enterocolitis and toxoinfectio alimentaris cases in last several years compared to previous years presented is actually a result of improved reporting system and case classification. Thanks to a very thorough systematic implementation of the immunization programme in Croatia, diseases vaccinated against have shown favorable rates and low incidence in 2019: 0 diphtheria cases, 2 tetanus, 56 whooping cough, 0 rubella, 15 parotitis epidemica, 0 poliomyelitis (situation stabilized in 1989; polio eradication was announced in 2002). After the measles outbreak in 2015 with 206 morbilli cases reported in 2015, in 2016 4 morbilli cases and in 2017 7 morbilli cases have been reported. In 2018 there was a smaller measles outbreak in one Croatian county with 16 cases and in total 23 cases were reported in Croatia. In 2019 several measles cases were imported which resulted in localised outbreak and finally 52 measles cases were reported.*

*There were no reports of West Nile fever in Croatia in 2019. In 2018 there was West Nile fever outbreak with the highest number of cases ever (63 cases).*

*In 2019 there have been 303 notified TB cases compared to 372 TB notifications in 2018. In 2019 TB incidence rate was 7.5 per 100 000 inhabitants, which makes Croatia a low-incidence country for third consecutive year. More details on TB epidemiology in Croatia can be found in Tables 1 - 5 in the subchapter „The Epidemiology of tuberculosis“.*

*A relatively favorable status was also reported for STDs: low incidence of syphilis (28), gonorrhoea (41), HIV/AIDS (102). More data on HIV infection and AIDS are to be found in subchapter on HIV/AIDS in Croatia.*

*Table 2 presents outbreaks of infectious diseases reported in 2019 (240). In outbreaks a total of 3307 persons have been affected, but this figure is only one part of all reported cases (Table 1) - outbreaks in given temporally or spatially separate events requiring special counter-epidemic intervention by epidemiology service.*

*Table review of reported outbreaks is also a confirmation that in all cases all necessary outbreak control measures were, in fact, completed thus achieving interruption of transmission and prevention of further spreading.*

**Tablica - Table 1. KRETANJE VAŽNIJIH ZARAZNIH BOLESTI OD 2007. DO 2019. GODINE (oboljeli /umrli) - Infectious disease trends, Croatia 2007-2019 (cases/deaths)**

Bolest – Disease	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
Typhus abdominalis	0	1*	1*	1*	0	1	0	0	0	1	1*	1*	1
Enterocolitis	6.528/1	7.448/1	4.869	4.239	6.088	6.052/2	7.096/1	7.728/3	8.430/7	13.461/6	13.964/11	11.204/6	10.299/3
Dysenteria bacillaris	18	13	13	40	9	26	19	0	12	6	1	66	17
Toxiinfectio alim. uzrok. salmonelama - due to Salmonella	3.331	3.691/1	3.163/1	2.098/1	2.399/2	1.679/1	1.254	1.494/1	1.593	1.259/4	1.251	1.349/1	1.320/2
Toxiinfectio alimen. druge etiologije - other etiology	4.862	6.394/1	4.611	5.297	6.704/2	5.517	8.583/1	10.007	10.503	601	102	95	40
Campylobacteriosis	-	-	1.423	1.581	1.345	1.370	1.379	1.647	1.393	1.539	1.694	1.971	1.732
Hepatitis virosa A	26	31	20	11	11	4	16	7	4	5	47	96	9
Hepatitis virosa B	136	127	116	58/1	56/1	38	52	37	42	88	72	72	84/2
Hepatitis virosa C	302	208	172	147	153	124	160	111	140/1	153	142	186	193/1
Hepatitis virosa	11	19	4	7	10	21	8	8	10	3	2	3	2
Poliomyelitis	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Diphtheria	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pertussis (sindrom)	123	102/1	102	45	105/2	61	109	130	57	122/1	78	128/1	56
Tetanus	5	1/1	9	4/1	2	1/1	1	1	3	0	2	5/2	2
Meningitis epidemica	60/2	53/4	61/7	43/4	54/4	41/3	26/1	32/1	36/1	30/3	38/3	31/3	34/2
Meningitis virosa	552	254	299	151	136	429	221	189	103	58	39	95	92
Morbilli - Measles	0	51	2	7	11	2	0	16	206	4	7	23	52
Leptospirosis	63/1	923/1	22	41/1	41/1	26/1	20	105/1	36/1	17/1	30/1	10	27
Tularemia	1	5	0	2	0	1	2	2	13	2	3	0	1
Febris haemorrhagicae virosa HGBS	26/2	40/1	13	16	22	154	6	209	10	32	389/3	18	197
Q febris	43	41	22	24	20	43	25	21	14	8	29	16	9
Malaria	8*	6*	3*	8*	7*	23*	20*	6*	7*	4*	10*	2*	4*
Dengue groznica/fever	-	-	-	1	1	1	3*	2*	2*	2*	0	2*	5*
Scarlatina	2.483	2.886	4.055	2.623	2.162	2.113	3.237	2.833	2.528/1	3.649	2.465	1.817	1.718
Str. angina & erysipelas	8.672	9.418	10.778	9.216	9.318	8.796	13.071	14.050	13.090	14.837	10.346	9.775	11.093
Anthrax	1	1	2	0	0	0	1	0	0	0	0	2	0
Kala Azar	2/1	2	1	3	0	0	2	1	0	0	0	1	2
Echinococcosis	18	13	16	10	15	13	15	20	7	11	15	7	4
Trichinellosis	24	1	41	7	8	10	1	3	3	5	37	0	3
Rubeola - Rubella	39	1	0	1	0	1	1	0	1	2	0	0	0
Parotitis epidemica	74	110	57	40	88	95	35	34	31	34	15	24	15
Varicella	21.815/1	17.607	17.563	16.024	20.184	22.218	24.482	22.820	23.062	22.340	18.060	17.409	18.879
Mononucleosis inf.	1.330	1.461	1.512	1.352	1.903	1.614	1.707	1.931	1.935	1.867	1.707	1.678	1.575
Syphilis	31	33	36	18	20	28	80/1	51	24	29	29	35	28
Gonorrhoea	15	10	18	20	13	14	14	23	18	13	32	47	41
Chlamydiasis	374	553	466	552	304	305	356	386	332	229	206	218	158
Scabies	381	497	405	405	533	537	909	1542	1.409	2.180	2.224	2.610	2.453
Influenza	109.553/2	54.121	107.832/28	3.425/1	55.508/27	42.429/11	11.954/1	12.139/1	78.137/5	48.242/27	49.526/27	64.778/29	60.960/101
Encephalitis	55/1	50	71/3	52/1	40/3	47	35	31	36	20	17	18	18
Lyme	266	439	435	492	499	434	661	470	437	469	429	820	473
West Nileg roznica/fever	-	-	-	-	-	6	20	1	1	2/1	8	63/4	0
Listerioza	-	-	6	7	4/1	7	1	5/2	2	4	8/2	4	7/2
EHEC	-	-	-	0	2	2	2	4	0	9	7	10	22
Krpeljni meningoencefalitis	11	20/1	44	36	26	45	44	23	25	6	10	24	14
Zika virusna infekcija										1*	1*	0	0
Legionarska bolest/legineloze	29/2	25	37	53/3	32/1	49/1	40/1	27	50/2	36	51/1	80/10	64/5

\* importirano - imported



**Tablica - Table 2. PRIJAVLJENE EPIDEMIJE U 2019. GODINI - Reported Outbreaks, Croatia 2019**

<b>Bolest</b>	<b>Broj epidemija</b>	<b>Broj oboljelih</b>	<b>Broj umrlih</b>
	<i>No. of outbreaks</i>	<i>No. of cases</i>	<i>No. of deaths</i>
Salmonellosis	29	175	0
Campylobacteriosis	4	16	0
Dizenterija ( <i>Shigella sonnei</i> )	2	8	0
EHEC-bolest uzrokovana enterohemoragičnom Esherichijom coli/infekcija s E.coli koja producira shiga/vero toksin	1	2	0
Toxiinfectio alimentaris ( <i>Staphylococcus aureus</i> )	1	34	0
Toxiinfectio alimentaris ( <i>histamin</i> )	2	4	0
Toxiinfectio alimentaris ( <i>Noro virus</i> )	1	8	0
Toxiinfectio alimentaris ( <i>Cl.perfringens</i> )	1	30	0
Toxiinfectio alimentaris	5	35	0
Virusni gastroenterocolitis ( <i>Noro virus</i> )	19	1021	0
Virusni gastroenterocolitis ( <i>Rota virus</i> )	9	147	0
Virusni gastroenterocolitis ( <i>Noro virus i Rota virus</i> )	1	417	0
Virusni gastroenterokolitis	9	189	0
Virusni gastroenterokolitis ( <i>Adeno virus</i> )	2	19	0
Virusni gastroenterokolitis ( <i>Astro virus</i> )	1	35	0
Enterocolitis ( <i>Cl. difficile</i> )	1	3	0
Enterocolitis	6	179	0
Hepatitis A	2	7	0
Krpeljni meningoencefalitis (Meningoencephalitis ixodidea)	1	5	0
Trihineloz (Trichinella spiralis)	1	3	0
Enterobiasis	44	286	0
Giardiasis (Lambliasis)	2	4	0
Morbilli	2	8	0
Pertussis	1	28	0
Upala pluća (Pneumonia, bronchopneumonia) ( <i>Chlamydia pneumoniae</i> )	1	14	0
Upala pluća (Pneumonia, bronchopneumonia) (nepoznat uzročnik)	1	6	0
Streptococcosis (angina)	14	112	0
Streptococcosis (scarlatina)	1	3	0
Impetigo	2	12	0
Aktivna tuberkuloza (Mycobacterium tuberculosis)	1	3	0
Gripa (virus influenzae A)	4	86	1
Sy influenzae	1	36	0
Scabies	57	277	0
Pediculosis	9	36	0
Bolest usta, šake i stopala ( <i>Coxsackie A16 virus</i> )	1	44	0
Ugriz ili ubod neotrovnog insekta ili drugih neotrovnih artropoda	1	15	0
<b>Ukupno</b>	<b>240</b>	<b>3307</b>	<b>1</b>

**HIV/AIDS U HRVATSKOJ – HIV/AIDS in Croatia**
**Tablica - Table 1. Broj zaraženih HIV-om, oboljelih od AIDS-a i umrlih od AIDS-a u Hrvatskoj od 1985. do 2019. godine - Number of HIV infections, AIDS cases and deaths, Croatia 1985-2019**

Godina – year	zaraženi HIV-om - No. HIV cases*	oboljeli od AIDS-a** - No. AIDS cases	umrli od AIDS-a– AIDS deaths
1985.	11		
1986.	8	2	1
1987.	26	8	3
1988.	14	9	5
1989.	5	3	7
1990.	9	9	4
1991.	17	11	6
1992.	13	8	8
1993.	22	10	7
1994.	27	17	8
1995.	20	15	8
1996.	27	18	12
1997.	30	17	13
1998.	37	13	10
1999.	32	17	3
2000.	37	19	9
2001.	27	8	4
2002.	44	19	5
2003.	49	11	6
2004.	54	13	3
2005.	68	22	3
2006.	57	20	6
2007.	48	11	2
2008.	73	26	7
2009.	56	22	7
2010.	70	21	10
2011.	77	25	6
2012.	75	27	9
2013.	87	18	8
2014.	92	24	5
2015.	116	16	17
2016.	110	22	3
2017.	108	22	3
2018.	94	29	5
2019.	102	19	12
<b>Ukupno - Total</b>	<b>1.748</b>	<b>553</b>	<b>227</b>

\* ukupan broj prijavljenih HIV infekcija (uključujući AIDS) – total number of registered HIV infections (including AIDS)

\*\* broj osoba od ukupno zaraženih HIV-om koje su razvile AIDS – number of persons who developed AIDS from the total number of persons infected with HIV

Napomena: brojevi u prethodnim godinama korigirani su (vremenski) prema podacima praćenja iz Registra za HIV/AIDS, no ukupni se brojevi ne razlikuju - Numbers of cases and deaths in previous years are corrected according to HIV/AIDS Registry data; Cumulative figures remained unchanged.

**Tablica - Table 2. Oboljeli od HIV/AIDS-a u Hrvatskoj po spolu od 1985. do 2019. godine – HIV/AIDS cases by sex, Croatia 1985-2019**

Spol	- Sex	Zaraženi HIV-om - No.	%	Oboljeli od AIDS-a - No.	%
muški	- male	1.555	89,0	494	89,0
žene	- female	192	11,0	59	11,0
nepoznato	- unknown	1	0,0	0	0,0
<b>Ukupno</b>	<b>- Total</b>	<b>1.748</b>	<b>100,0</b>	<b>553</b>	<b>100,0</b>

**Tablica - Table 3. Testiranja na anti-HIV u Hrvatskoj 2019. godine\*** - Number of HIV tests performed, Croatia 2019  
 \*Do trenutka izvještavanja sve ustanove nisu poslale svoja izvješća  
 \*Not all reports were received until the time of compiling this report

Kategorije Categories	Testirano uzoraka Tested samples	pozitivno positive	%
Osobe koje injektiraju drogu – People who inject drugs (PWID)	22	0	0,00
Djeca HIV pozitivnih majki - Children of HIV positive mothers	0	0	0,00
Bolnički pacijenti ** - Hospital patients **	13.506	45	0,33
Dobrovoljni davatelji krvi (svi) – Voluntary blood donors(all)	256.080	48	0,08
Davatelji plazme i drugih krvnih derivata/tkiva/organa Donors of plasma and other blood derivatives/tissues/organs	496	0	0,00
Primatelji transfuzije i drugih imunoloških pripravaka/tkiva/organa Recipients of plasma and other blood derivatives/tissues/organs	110	1	0,91
Anonimno HIV savjetovanje - Anonymous HIV counseling/testing	2.430	14	0,58
Testiranja na uputnicu (upućeni od PZZ i za administrativne potrebe) Testing with referral (referred from primary health care and for administrative needs)	31.473	89	0,28
<b>Ukupno (prosjeak) - Total-average</b>	<b>304.117</b>	<b>197</b>	<b>0,065</b>

\* Prema izvještaju svih laboratorija u Hrvatskoj o rezultatima obavljenih testiranja na HIV. Višestruke prijave nisu provjeravane niti izbačene - According to reports by all Croatian laboratories on results of HIV tests. Reports were not checked for duplication i.e. overnotification .

**Tablica - Table 4. Kumulativan broj zaraženih HIV-om prema vjerojatnom putu prijenosa infekcije u Hrvatskoj od 1985. do 2019. godine – Cumulative number of HIV infections by probable rout of transmission, Croatia 1985-2019**

	Oboljeli – Cases	%
<b>HOMO/BISEX</b>	1379	79
<b>HETEROSEX</b>	105	5
<b>INJEKTIRANJE DROGA - IDUs</b>	76	4
<b>HEMOFILIJA – zaraženim preparatima</b> Hemophilia – from contaminated blood products	14	1
<b>PRIMALAC ZARAŽENIH KRVNIH PREPARATA</b> Recipients of contaminated blood products	2	0
<b>DJECA HIV+ MAJKE - Children of HIV+ mothers</b>	17	1
<b>NEPOZNATO – Unknown</b>	155	9
<b>Ukupno - Total</b>	<b>1.748</b>	<b>100</b>

Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo, Registar za HIV/AIDS  
 Source of data: CNIPH, HIV/AIDS Registry

Tablice 1. - 4. donose podatke koji omogućuju procjenu epidemiološke situacije HIV infekcije i AIDS-a u Hrvatskoj. Može se uočiti da se HIV/AIDS u Hrvatskoj, 30-ak godina od pojave prvih slučajeva 1985. godine (Tablica 2), zadržava na niskoj razini, jednoj od najnižih u Europi, zahvaljujući kontinuiranoj i sustavnoj primjeni cijelog skupa mjera suzbijanja i sprječavanja, od praćenja epidemiološke situacije, nadzora nad pripravcima iz ljudske krvi do zdravstvenog odgoja i prosvjećivanja, koje se kod nas provode još od vremena prije pojave prvih slučajeva tj. od 1983. Ove su mjere sastavnica Nacionalnog programa za prevenciju HIV/AIDS-a, koji se u Hrvatskoj provodi od 1993. godine.

Tablica 4. pokazuje strukturu oboljelih (kumulativno) prema vjerojatnom putu prijenosa infekcije. U ukupnom broju HIV/AIDS-a oboljelih najveći broj osoba zarazio se nezaštićenim spolnim odnosom (84 %). Kao i do sada najveći je udio slučajeva homo/biseksualnog puta prijenosa (muškarci koji imaju spolne odnose s muškarcima) (80 %), dok je i dalje razmjerno malen udio osoba koje su se zarazile

injektiranjem droga (1 %). Prijenos putem injektiranja droga, kao i ostali putevi prijenosa (heteroseksualni put prijenosa, prijenos s majke na dijete, prijenos putem zaražene krvi) pokazuju stabilan ili padajući trend, dok se posljednjih godina bilježi trend porasta novodijagnosticiranih među muškarcima koji imaju spolne odnose s osobama istog ili oba spola.

Drugi po zastupljenosti (kumulativno) je visokorizičan heteroseksualni put prijenosa (13 %). U 2019. godini, kao ni u prethodnim godinama, nije bilo novooboljelih među primaocima zaražene krvi ili krvnih pripravaka, zahvaljujući kontinuiranoj i sustavnoj kontroli i sigurnosti krvi i krvnih pripravaka. Udio skupine "nepoznato" je ne mijenja se bitno u odnosu na prethodne godine (6 %) svih novodijagnosticiranih slučajeva). Ovi podaci pokazuju da Hrvatska pripada zemljama niske razine epidemije HIV infekcije, u kojoj su HIV infekcijom najviše pogođene skupine s većim rizikom zaraze HIV-om. Na temelju podataka praćenja epidemiološkog kretanja HIV/AIDS-a možemo zaključiti da je nužno i dalje provoditi sve predviđene mjere suzbijanja i sprečavanja ove infekcije, te intezivirati ciljane mjere prevencije usmjerene

prema populaciji muškaraca koji imaju spolne odnose s muškarcima, posebno aktivnosti ranog otkrivanja HIV infekcije i HIV testiranja, koje treba prema potrebi i mogućnostima dopuniti novim i inovativnim pristupima prevencije.

Podaci iz Tablice 3. dobiveni su na temelju izvještaja (zbirnih, anonimnih) laboratorija koji su dostavili podatke u 2017. godini u Hrvatskoj o rezultatima obavljenih testiranja na HIV (uključujući oboljele od HIV/AIDS-a) i služe kao dodatni podaci za uvid u učestalost i proširenost HIV infekcije. Prema podacima Hrvatskog zavoda za transfuzijsku medicinu, među ukupno testiranim dozama krvi svih dobrovoljnih davatelja krvi (195.472) u 2019.g., učestalost potvrđenih pozitivnih uzoraka gotovo da i nema (0,000%), te nema značajnih promjena u trendu u odnosu na prethodne godine. Udio pozitivnih nalaza među korisnicima anonimnih

HIV savjetovašta u Republici Hrvatskoj (0,97 %) niži je prema podacima iz prethodnih godina (2015.: 1,9%, 2013.:1,8%) što ukazuje na učinkovitost dobrovoljnih i anonimnih savjetovašta za HIV. Među testiranim u kategoriji „osobe koje injektiraju drogu“ u 2019. godini utvrđen je jedan pozitivan nalaz. Uz Tablicu 3. treba napomenuti da može sadržavati i dvostruko registrirane, duplicirane slučajeve, zbog anonimnosti. U cjelini, ovi se podaci mogu ocijeniti kao razmjerno povoljni. Održavanje razmjerno povoljne epidemiološke situacije na temelju dostupnih podataka stanja ovisi o nastavku sustavnog provođenja svih mjera prevencije, dijagnostike i liječenja HIV infekcije i AIDS-a, a koje su navedene u strateškom nacionalnom dokumentu Hrvatski nacionalni program za prevenciju HIV/AIDS-a 2011.-2015., te nedavno usvojenom programu za razdoblje 2017.-2021.

*Tables 1-4 present data enabling evaluation of HIV/AIDS epidemiological status in Croatia. The number of HIV/AIDS cases has, 30 years since the first HIV/AIDS cases in Croatia in 1985 (Table 2), remained on a low level, one of the lowest in Europe, owing to a systematic implementation of preventive measures ranging from control of human blood to the National HIV/AIDS Prevention Programme that was first introduced in 1993.*

*Table 4 shows cumulative patient structure by probable route of transmission. Of the overall number of HIV/AIDS patients, the majority contracted HIV through unprotected sexual contact (84 %). As in earlier years, the largest number are homo/bisexuals (men having sexual contact with men; (80 %), while people who inject drug (PWID) continue to account for a relatively insignificant share (1 %) among all HIV/AIDS cases. Drug injection and other transmission routes have stagnated over the last decade, as opposed to a reported upsurge in newly diagnosed homo/bisexual men. It is necessary to continue with the implementation of prevention and control measures and intensify prevention measures focused on men who have sex with men.*

*Second largest transmission mode was the high-risk heterosexual route (1.3 %). There were no new cases among recipients of infected blood or blood products in 2018, owing to systematic control, and blood and blood product safety. The proportion of the „unknown“ group remains stabile compared to the previous years (6 % of all cases). These data show that Croatia belongs to countries of low-level HIV infection epidemic, with groups at higher risk of HIV infection are afflicted the most. All preventive measures based on HIV/AIDS epidemiological trends should be continued, and preventive measures targeted at men who have sexual*

*contacts with men intensified, especially with regard to early HIV detection and testing activities, which should be supplemented by innovative approaches to prevention when possible.*

*Data in Table 3, obtained from cumulative anonymous reports on HIV test results, including HIV/AIDS patients, submitted by all Croatian laboratories, serve as additional information on frequency and prevalence of HIV infection. Data from the Croatian Institute of Transfusion Medicine from 2019 show that among the total analyzed blood doses of all blood donors (195.472), the frequency of confirmed positive samples almost does not exist (0.000%), with no significant changes in trend in comparison with the previous year. The share of positive findings among users of anonymous HIV counselling centres in Republic of Croatia is lower according to data from previous years (0,97 %) (2015:1.9%, 2013:1.8%), which indicates effectiveness of voluntary and anonymous HIV counselling and testing centres. Based on one-year changes, however, the trend cannot be confirmed as positive. One positive result was found among the category of „persons who inject drug“ in 2019.. It should be noted that, due to anonymity, data from Table 3 may also contain double registrations and cases. Overall, data presented may be evaluated as moderately favourable. Maintaining such epidemiological situation on the basis of available data depends on future systematic implementation of all prevention measures against HIV infection and AIDS specified in the strategic national document „Croatian National Programme for HIV/AIDS prevention“.*

**EPIDEMIOLOGIJA TUBERKULOZE - *The Epidemiology of Tuberculosis*****Tablica - Table 1. PRIJAVE AKTIVNE TUBERKULOZE SVIH ORGANA U HRVATSKOJ OD 1986. DO 2019. GODINE - Notifications of active tuberculosis of all organs, Croatia 1986-2019**

Godina Year	Novo- oboljeli New cases	Incidencija na 100.000 Incidence per 100,000	Pozitivna kultura Positive culture		Umrli** Deaths**	Mortalitet na 100.000 Mortality per 100,000
			(n)	(%)		
1986.	3.355	72	1.720	51,3	388	8,3
1987.	3.326	71	1.698	51,1	424	9
1988.	2.973	64	1.585	53,3	423	9
1989.	2.861	61	1.564	54,7	471	10
1990.	2.576	55	1.480	57,5	412	8,7
1991.	2.158	45	1.011	46,8	318	6,6
1992.	2.189*	46	1.135	51,9	278	5,8
1993.	2.279*	48	1.362	59,8	275	5,7
1994.	2.217*	46	1.227	55,3	229	4,8
1995.	2.114*	44	1.246	58,9	224	4,7
1996.	2.174*	45	1.362	62,6	224	4,7
1997.	2.054*	43	1.311	63,8	192	4
1998.	2.118*	44	1.393	65,8	187	3,9
1999.	1.770*	37	1.200	67,8	214	4,5
2000.	1.630*	36	1.151	70,6	169	3,7
2001.	1.505*	34	1.043	69,3	145	3,3
2002.	1.470*	33	1.021	69,5	181	4,1
2003.	1.494*	34	1.030	68,9	159	3,6
2004.	1.297*	29	922	71,1	152	3,4
2005.	1.144*	26	847	74	109	2,5
2006.	1.135*	26	867	76,4	141	3,3
2007.	981*	22	558	56,9	99	2,3
2008.	1.016*	23	747	73,5	101	2,3
2009.	864*	20	574	66,4	120	2,8
2010.	768*	17	502	65,4	82	1,9
2011.	679*	15	406	74,6	65	1,5
2012.	556	13	259	79	59	1,4
2013.	501*	12	331	66	53	1,2
2014.	449*	10	207	46,1	40	0,9
2015.	448	10	337	75,2	46	1,1
2016.	464	11,1	375	80,8	58	1,4
2017.	377	9,2	324	85,9	68***	1,7
2018.	372	9,1	325	87,4	35***	0,9
<b>2019.</b>	<b>303</b>	<b>7,5</b>	<b>253</b>	<b>83,5</b>	<b>29***</b>	<b>0,7</b>

\* Uključivo strane državljanke - izbjeglice / Foreign citizens - refugees included

\*\*Izvor podataka: Registar umrlih osoba, HZJZ/ Data source: Mortality registry, CIPH

\*\*\*Izvor podataka: Registar za tuberkulozu, HZJZ /Data source: TB registry, CIPH

**Tablica - Table 2. INCIDENCIJA TUBERKULOZE PO ŽUPANIJAMA U 2018. I 2019. GODINI\***  
 - TB Incidence by county, Croatia 2018 and 2019\*

Županija County	2018.		2019.	
	Apsolutni broj Absolute No.	Na 100.000** Per 100,000**	Apsolutni broj Absolute No.	Na 100.000*** Per 100,000***
Bjelovarsko-bilogorska	13	11,9	6	5,6
Brodsko-posavska	26	18,3	15	10,9
Dubrovačko-neretvanska	3	2,5	5	4,1
Grad Zagreb	61	7,6	49	6,1
Istarska	23	11,0	12	5,7
Karlovačka	14	11,9	12	10,4
Koprivničko-križevačka	9	8,3	15	14,1
Krapinsko-zagorska	5	4,0	7	5,6
Ličko-senjska	5	11,0	6	13,4
Međimurska	14	12,7	6	5,5
Osječko-baranjska	31	11,1	22	8,1
Požeško-slavonska	9	13,1	5	7,5
Primorsko-goranska	20	7,0	26	9,2
Sisačko-moslavačka	24	16,0	23	15,8
Splitsko-dalmatinska	25	5,6	22	4,9
Šibensko-kninska	4	4,0	5	5,0
Varaždinska	29	17,3	13	7,8
Virovitičko-podravska	7	9,2	8	10,9
Vukovarsko-srijemska	21	13,4	17	11,3
Zadarska	7	4,2	11	6,5
Zagrebačka	22	7,1	18	5,8
<b>Ukupno – Total</b>	<b>372</b>	<b>9,1</b>	<b>303</b>	<b>7,5</b>

\* Uključivo strane državljane - izbjeglice–novooboljeli i recidivi - Included foreign citizens – refugees - new and relapse cases

\*\*Procjena stanovništva sredinom godine 2018, Državni zavod za statistiku - Population mid-year estimate 2018, Croatian Bureau of Statistics

\*\*\*Procjena stanovništva sredinom godine 2019, Državni zavod za statistiku - Population mid-year estimate 2019, Croatian Bureau of Statistics

**Tablica - Table 3. INCIDENCIJA TUBERKULOZE PO DOBNIM SKUPINAMA U HRVATSKOJ OD 2010. DO 2019. GODINE – TB Incidence by age group, Croatia 2010-2019.**

INCIDENCIJA TUBERKULOZE - TB Incidence																					
2010.		2011.		2012.		2013.		2014.		2015.		2016.		2017.		2018		2019			
Dob	Aps br.	Na 100.000	Aps br.	Na 100.000	Aps br.	Na 100.000	Aps br.	Na 100.000	Aps br.	Na 100.000	Aps br.	Na 100.000	Aps br.	Na 100.000	Aps br.	Na 100000	Aps br.	Na* 100000	Aps br.	Na* 100000	
Age	Abs No.	Per 100000	Abs No.	Per 100000	Abs No.	Per 100000	Abs No.	Per 100000	Abs No.	Per 100000	Abs No.	Per 100000	Abs No.	Per 100000	Abs No.	Per 100000	Abs No.	Per* 100000	Abs No.	Per* 100000	
0-4	0	0	3	1,3	5	2,1	0	0	1	0,5	0	0	0	0,0	0	0,0	1	0,5	0	0,0	
5-9	7	2,8	4	1,6	5	2	3	1,5	0	0	3	1,5	0	0,0	1	0,5	3	1,4	0	0,0	
10-14	17	6,3	6	2,2	3	1,1	1	0,4	2	0,8	4	1,7	5	2,5	2	1,0	4	2,0	1	0,5	
15-19	23	7,7	14	4,7	5	1,7	11	4,5	13	5,3	8	3,3	6	2,6	6	2,8	5	2,3	3	1,5	
20-24	21	6,9	35	11,5	19	6,2	19	7,3	17	6,5	14	5,4	14	5,8	15	6,2	15	6,2	13	5,4	
25-29	33	11,2	28	9,5	20	6,8	19	6,6	14	4,8	16	5,5	22	8,6	7	2,9	13	5,3	7	2,9	
30-34	48	16,1	27	9,1	36	12,2	29	9,8	38	12,9	23	7,8	23	8,1	19	7,1	8	3,0	20	7,7	
35-39	39	12,3	41	12,9	36	11,3	25	9,1	34	11,9	25	8,8	23	8,0	23	8,1	15	5,3	16	5,7	
40-44	46	13,8	46	13,8	38	11,4	25	8,7	22	7,7	29	10,1	28	10,1	15	5,5	27	9,8	26	9,4	
45-49	71	21,3	51	15,3	38	11,4	42	13,7	45	14,6	37	12	40	14,4	24	8,9	23	8,6	15	5,6	
50-54	73	24,3	68	22,7	58	19,3	57	17,8	41	12,8	44	13,7	40	13,5	46	15,9	38	13,1	27	9,5	
55-59	76	33,1	89	38,7	64	27,9	55	17,6	54	17,3	42	13,5	46	15,0	40	13,3	42	14,0	38	13,0	
60-64	51	19,4	59	22,5	59	22,5	47	17,2	40	14,7	43	15,8	51	17,2	36	12,1	42	14,1	31	10,4	
65-69	51	20,1	33	13	32	12,7	30	14,9	33	16,3	39	19,3	32	12,7	29	11,3	21	8,2	21	7,9	
70+	212	48,2	175	39,7	138	31,3	159	28,6	144	25,9	149	26,8	134	24,0	114	20,1	115	20,2	85	14,6	

**Tablica – Table 4. Prijave tuberkuloze prema sjedištu i rezultatu kultivacije u 2019. godini – Notified TB cases by site and culture result**

Sjedište - Site	Rezultat kultivacije - Culture result							
	Negativan - Negative		Pozitivan - Positive		Nepoznat - Unknown		Ukupno -Total	
	n	%	n	%	n	%	n	%
Plućna -Pulmonary	15	6,3	215	90,0	9	3,8	239	100,0
Pleura-Pleural	4	57,1	2	28,6	1	14,3	7	100,0
Limfatička intratorakalna - Lymphatic intrathoracic	0	0,0	1	100,0	0	0,0	1	100,0
Limfatička, ekstratorakalna - Lymphatic extrathoracic	0	0,0	5	83,3	1	16,7	6	100,0
Gastrointestinalna - Gastrointestinal	0	0,0	1	50,0	1	50,0	2	100,0
Meningitis -Meningitis	0	0,0	2	100,0	0	0,0	2	100,0
Središnji živčani sustav (isključen meningitis) – Central nervous system (meningitis excluded)	0	0,0	1	100,0	0	0,0	1	100,0
Nepoznato - Unknown	0	0,0	26	57,8	19	42,2	45	100,0
<b>Ukupno -Total</b>	<b>19</b>	<b>6,3</b>	<b>253</b>	<b>83,5</b>	<b>31</b>	<b>10,2</b>	<b>303</b>	<b>100,0</b>

**Tablica - Table 5. OBOLJELI OD TUBERKULOZNOG MENINGITISA U DOBI OD 0 DO 19 GODINA OD 1984. DO 2019. GODINE - TB meningitis morbidity in age group 0-19 years old, Croatia 1984-2019**

Godina - Year	DOB - Age			
	0-4	5-9	10-14	15-19
1984.	1	1	-	-
1985.	-	-	-	-
1986.	-	-	-	-
1987.	-	-	-	1
1988.	1	2	1	1
1989.	-	-	-	-
1990.	-	1	-	-
1991.	-	-	-	-
1992.	2	-	-	-
1993.	1	-	-	-
1994.	-	-	-	-
1995.	-	1	-	-
1996.	-	-	-	-
1997.	-	-	-	-
1998.	-	-	-	1
1999.	1	-	-	-
2000.	-	-	-	-
2001.	2	-	-	-
2002.	-	-	1	-
2003.	-	-	-	-
2004.	-	-	1	-
2005.	-	-	-	-
2006.	-	-	-	-
2007.	-	-	-	-
2008.	-	-	-	-
2009.	-	-	-	-
2010.	-	-	-	-
2011.	-	-	-	-
2012.	-	-	-	-
2013.	-	-	-	-
2014.	-	-	-	-
2015.	-	-	-	-
2016.	-	-	-	-
2017.	-	-	-	-
2018.	-	-	-	-
<b>2019</b>	-	-	-	-

U Tablicama 1. - 5. prikazani su osnovni podaci Registra za tuberkulozu o epidemiologiji tuberkuloze u Hrvatskoj. U 2019. godini prijavljeno je ukupno 303 oboljelih od tuberkuloze, u usporedbi sa 372 prijave u 2018. godini (Tablica 1). Prijave oboljelih u kojih je tuberkuloza potvrđena kultivacijom čine 83,5% svih prijava (u 2018. 87,4 %).

Stopa prijave oboljelih od tuberkuloze iznosi 7,5 na 100 000 stanovnika (u 2018. 9,1) na nacionalnoj razini, čime se Hrvatska treću godinu uzastopce svrstava u države s niskom incidencijom tuberkuloze (incidencija niža od 10/100000 stanovnika). Međutim, učestalost tuberkuloze unutar Hrvatske znatno se razlikuje među pojedinim županijama (Tablica 2). Najniža incidencija tuberkuloze zabilježena je u Dubrovačko-neretvanskoj županiji (4,1/100.000), potom Splitsko-dalmatinskoj i Šibensko-kninskoj županiji, sa 4,9 odnosno 5,0 oboljelih na 100 000 stanovnika. Najviše stope prijave oboljelih

od tuberkuloze na 100 000 stanovnika registrirane su u Sisačko-moslavačkoj županiji (15,8), Koprivničko -križevačkoj (14,1) i Ličko -senjskoj županiji (13,4).

Dobno-specifična incidencija tuberkuloze ostaje najniža u najmlađim dobnim skupinama, pa tako u 2019. godini nije bilo nijedne prijave u djece mlađe od 5 godina (jedna prijava u 2018.) (Tablica 3). Među djecom mlađom od 15 godina zabilježeno je samo jedno oboljelo dijete (u 2018. godini ukupno 8 prijava). U osoba starije životne dobi (70 godina i stariji), gdje je incidencija i dalje najviša, zabilježen je pad incidencije, sa ukupno 85 oboljelih i incidencijom 14,6 (u 2018. godini 115 oboljelih i incidencija 20,2/100 000).

S obzirom na sjedište bolesti, najčešća je plućna tuberkuloza (239 prijava), koja predstavlja 78,9% ukupno prijavljene tuberkuloze (Tablica 4). Kultivacijom je potvrđeno



90% slučajeva plućne tuberkuloze. U 2019. godini zabilježena su dva slučaja tuberkuloznog meningitisa i jedan slučaj tuberkuloze drugih dijelova središnjeg živčanog sustava, koji su također potvrđeni kultivacijom. Posljednji slučaj tuberkuloznog meningitisa u dobnoj skupini 0-19 godina zabilježen je u 2004.godini (Tablica 5).

---

*Tables 1 - 5 present the basic data from the National Tuberculosis Registry on tuberculosis epidemiology in Croatia. A total of 303 TB cases has been reported in 2019, compared to 372 TB notifications in 2018. Bacteriologically confirmed cases of tuberculosis accounted for 83,5% of all TB notifications (87,5% in 2018).*

*In 2019 tuberculosis notification rate was 7.5 per 100 000 inhabitants at the national level (in 2018 9.1), which makes Croatia low-incidence country (incidence lower than 10/100 000) for three consecutive years. However, there is significant difference in TB incidence between counties (Table 2). The lowest incidence of tuberculosis has been registered in Dubrovnik-Neretva county (4.1/100 000), followed by Split-Dalmatia and Šibenik-Knin county, with 4.9 and 5.0 per 100 000 inhabitants respectively. The highest TB incidence rate per 100 000 inhabitants has been registered in the following*

*counties: Sisak-Moslavina (15.8), Koprivnica-Križevci (14.1) and Lika-Senj (13.4).*

*In 2019 the lowest age-specific TB incidence has been found in the youngest age group, with no TB case reported in children younger than 5 years of age (in 2018 one TB case was reported in this age group) (Table 3). There has been one TB case notified among children younger than 15 years, compared to 8 TB notifications in 2018. Although the highest incidence rate of tuberculosis, with 85 TB cases and 14.6 cases per 100000 inhabitants, remained in persons aged 70 years and older, a decrease was observed compared to 115 TB cases and an incidence of 20.2/100.000 in 2018.*

*In regard to the disease site, the most common was pulmonary tuberculosis (239 cases), representing 78.9% of the total reported tuberculosis (Table 4). Majority of the pulmonary tuberculosis (90% ) was bacteriologically confirmed by culture. In 2019 two cases of TB meningitis and one TB case of the central nervous system were recorded, all three of them confirmed by culture. The last case of tuberculous meningitis in the age group 0-19 years was recorded in 2004 (Table 5).*

## IZVRŠENJE PROGRAMA OBVEZATNIH CIJEPLJENJA U HRVATSKOJ U 2019. GODINI - *Compulsory Immunization Coverage in Croatia 2019*

Podaci o najvažnijim rezultatima provedbe Programa masovnog cijepljenja - jedne od najopsežnijih i najvrjednijih preventivnih zdravstvenih akcija u zemlji, prikazani su u tablicama od 1 do 8.

Data on the most important results of implementation of the Mass Immunization Programme – one of the most extensive and most worth-while national prevention health actions – are displayed in Tables 1-8.

**Tablica - Table 1. CIJEPLJENJE PROTIV DIFTERIJE, TETANUSA I HRIPAVCA, OBAVLJENO U 2019. GODINI - *Diphtheria, tetanus and pertussis vaccination by county, Croatia 2019***

Županija <i>County</i>	Primovakcinacija <i>Primary vaccination</i>			1. Revakcinacija <i>1. Revaccination</i>		
	Predviđeno <i>Scheduled</i>	Cijepljeno <i>Vaccinated</i>	%	Predviđeno <i>Scheduled</i>	Cijepljeno <i>Vaccinated</i>	%
Bjelovarsko-bilogorska	969	935	96,5	810	780	96,3
Koprivničko-križevačka	914	899	98,4	969	950	98,0
Karlovačka	929	908	97,7	967	931	96,3
Ličko-senjska	343	329	95,9	352	339	96,3
Osječko-baranjska	2.543	2.282	89,7	2.517	2.080	82,6
Virovitičko-podravaska	661	654	98,9	661	656	99,2
Požeško-slavonska	599	577	96,3	623	525	84,3
Brodsko-posavska	1.245	1.219	97,9	1.186	1.152	97,1
Vukovarsko-srijemska	1.240	1.173	94,6	1.354	1.248	92,2
Istarska	1.688	1.594	94,4	1.687	1.526	90,5
Primorsko-goranska	2.310	2.128	92,1	2.311	2.042	88,4
Sisačko-moslavačka	156	1.214	96,7	1.235	1.202	97,3
Zadarska	1.476	1.418	96,1	1.641	1.574	95,9
Splitsko-dalmatinska	4.486	4.124	91,9	4.236	3.522	83,1
Dubrovačko-neretvanska	1.219	1.048	86,0	1.256	792	63,1
Šibensko-kninska	840	788	93,8	803	766	95,4
Međimurska	1.173	1.131	96,4	1.125	1.070	95,1
Varaždinska	1.319	1.263	95,8	1.398	1.289	92,2
Krapinsko-zagorska	1.116	1.094	98,0	1.097	1.073	97,8
Grad Zagreb	8.654	8.252	95,4	8.308	7.757	93,4
Zagrebačka	2.775	2.616	94,3	2.643	2.426	91,8
<b>HRVATSKA - Croatia</b>	<b>37.755</b>	<b>35.646</b>	<b>94,4</b>	<b>37.179</b>	<b>33.700</b>	<b>90,6</b>

**Tablica - Table 2. PONOVNO CIJEPLJENJE PROTIV DIFTERIJE I TETANUSA OBAVLJENO U 2019. GODINI - *Diphtheria - tetanus revaccination, Croatia 2019***

Županija <i>County</i>	Revakcinacija - Revaccination ANA-DI-TE - Td		
	Predviđeno <i>Scheduled</i>	Cijepljeno <i>Vaccinated</i>	%
Bjelovarsko-bilogorska	909	876	96,4
Koprivničko-križevačka	1.107	1.079	97,5
Karlovačka	1.016	1.006	99,0
Ličko-senjska	426	410	96,2
Osječko-baranjska	2.163	2.043	94,5
Virovitičko-podravaska	732	729	99,6
Brodsko-posavska	1.437	1.418	98,7
Požeško-slavonska	723	692	95,7
Vukovarsko-srijemska	1.702	1.630	95,8
Istarska	1.843	1.739	94,4
Primorsko-goranska	2.286	2.215	96,9
Sisačko-moslavačka	1.396	1.371	98,2
Zadarska	1.636	1.578	96,5
Splitsko-dalmatinska	4.656	4.277	93,7
Dubrovačko-neretvanska	1.114	964	86,5
Šibensko-kninska	882	849	96,3
Međimurska	1.085	1.045	96,3
Varaždinska	1.679	1.474	87,8
Krapinsko-zagorska	1.171	1.168	99,7
Grad/City of Zagreb	7.152	6.880	96,2
Zagrebačka	3.113	3.033	97,4
<b>HRVATSKA - Croatia</b>	<b>38.137</b>	<b>36.476</b>	<b>95,6</b>

**Tablica - Table 3. CIJEPLJENJE ŠEZDESETGODIŠNJAKA PROTIV TETANUSA OBAVLJENO U 2019. GODINI**  
*Tetanus (re)vaccination of 60-year cohort, Croatia 2019*

Županija County	Revakcinacija ANA - TE		
	Predviđeno Scheduled	Cijepljeno Vaccinated	%
Bjelovarsko-bilogorska	1.417	916	64,6
Koprivničko-križevačka	1.560	1.122	71,9
Karlovačka	1.531	578	37,8
Ličko-senjska	649	208	32,1
Osječko-baranjska	3.423	2.171	63,4
Virovitičko-podravaska	1.211	740	61,1
Brodsko-posavska	1.844	1.097	59,5
Požeško-slavonska	906	642	70,9
Vukovarsko-srijemska	986	656	66,5
Istarska	2.452	989	40,3
Primorsko-goranska	2.457	1.023	41,6
Sisačko-moslavačka	1.532	848	55,4
Zadarska	1.647	788	47,8
Splitsko-dalmatinska	3.446	1.439	41,8
Dubrovačko-neretvanska	686	427	62,2
Šibensko-kninska	793	602	75,9
Međimurska	1.435	1.010	70,4
Varaždinska	2.291	1.833	80,0
Krapinsko-zagorska	1.516	1.019	67,2
Grad/City of Zagreb	4.040	1.333	33,0
Zagrebačka	3.767	2.152	57,1
<b>HRVATSKA - Croatia</b>	<b>39.589</b>	<b>21.593</b>	<b>54,5</b>

**Tablica - Table 4. CIJEPLJENJE PROTIV POLIOMIJELITISA OBAVLJENO U 2019. GODINI –**  
*Poliomyelitis vaccination by county, Croatia 2019*

Županija County	Primovakcinacija Primary vaccination			Revakcinacija Revaccination		
	Predviđeno Scheduled	Cijepljeno Vaccinated	%	Predviđeno Scheduled	Cijepljeno Vaccinated	%
Bjelovarsko-bilogorska	969	935	96,5	2.692	2.607	96,8
Koprivničko-križevačka	914	899	98,4	3.079	3.018	98,0
Karlovačka	929	908	97,7	2.949	2.891	98,0
Ličko-senjska	343	329	95,9	1.147	1.103	96,2
Osječko-baranjska	2.301	2.052	89,2	6.462	5.782	89,5
Virovitičko-podravaska	661	654	98,9	2.117	2.102	99,3
Brodsko-posavska	1.245	1.219	97,9	3.935	3.844	97,7
Požeško-slavonska	599	577	96,3	1.995	1.827	91,6
Vukovarsko-srijemska	1.240	1.173	94,6	4.388	4.157	94,7
Istarska	1.687	1.594	94,5	5.318	4.910	92,3
Primorsko-goranska	2.310	2.129	92,2	7.014	6.527	93,1
Sisačko-moslavačka	1.256	1.214	96,7	3.975	3.905	98,2
Zadarska	1.476	1.418	96,1	4.733	4.482	94,7
Splitsko-dalmatinska	4.491	4.128	91,9	12.435	11.107	89,3
Dubrovačko-neretvanska	1.219	1.051	86,2	3.311	2.357	71,2
Šibensko-kninska	713	669	93,8	2.532	2.400	94,8
Međimurska	1.173	1.131	96,4	3.338	3.180	95,3
Varaždinska	1.319	1.263	95,8	4.673	4.268	91,3
Krapinsko-zagorska	1.116	1.094	98,0	3.460	3.416	98,7
Grad/City of Zagreb	8.659	8.256	95,4	23.722	22.310	94,1
Zagrebačka	2.791	2.628	94,2	8.431	8.030	95,2
<b>HRVATSKA - Croatia</b>	<b>37.411</b>	<b>35.321</b>	<b>94,4</b>	<b>111.706</b>	<b>104.223</b>	<b>93,3</b>

**Tablica - Table 5. CIJEPLJENJE PROTIV MORBILA, RUBEOLE I PAROTITISA OBAVLJENO U 2019. GODINI - Measles-rubella-mumps vaccination by county, Croatia 2019**

Županija County	Morbili-rubeola-parotitis - MMR					
	primovakcinacija Primary vaccination			revakcinacija Revaccination		
	Predviđeno Scheduled	Cijepljeno Vaccinated	%	Predviđeno Scheduled	Cijepljeno Vaccinated	%
Bjelovarsko-bilogorska	1009	992	98,3	964	943	97,8
Koprivničko-križevačka	940	914	97,2	1.012	1.000	98,8
Karlovačka	924	901	97,5	966	938	97,1
Ličko-senjska	343	320	93,3	369	354	95,9
Osječko-baranjska	2.259	1.922	85,1	2.046	1.921	93,9
Virovitičko-podravaska	681	662	97,2	725	717	98,9
Brodsko-posavska	1.122	1.088	97,0	1.312	1.287	98,1
Požeško-slavonska	622	582	93,6	652	619	94,9
Vukovarsko-srijemska	1.338	1.267	94,7	1.328	1.274	95,9
Istarska	1.749	1.622	92,7	1.802	1.652	91,7
Primorsko-goranska	2.350	2.081	88,6	2.384	2.242	94,0
Sisačko-moslavačka	1.146	1.115	97,3	1.371	1.348	98,3
Zadarska	1.794	1.675	93,4	1.079	1.020	94,5
Splitsko-dalmatinska	4.510	3.930	87,1	4.349	3.959	91,0
Dubrovačko-neretvanska	1.149	888	77,3	1.206	1.026	85,1
Šibensko-kninska	791	732,0	95,5	618	587	95,0
Međimurska	1.187	1.146	96,6	1.158	1.134	97,9
Varaždinska	1.378	1.310	95,1	1.596	1.468	92,0
Krapinsko-zagorska	1052	1032	98,1	1.186	1.167	98,4
Grad/City of Zagreb	8.657	8.273	95,6	7.955	7.594	95,5
Zagrebačka	3.155	3.039	96,3	2.596	2.495	96,1
<b>HRVATSKA - Croatia</b>	<b>38.156</b>	<b>35.491</b>	<b>93,0</b>	<b>36.674</b>	<b>34.745</b>	<b>94,7</b>

**Tablica - Table 6. CIJEPLJENJE PROTIV HEPATITISA B OBAVLJENO U 2019. GODINI - Hepatitis B vaccination by county, Croatia 2019**

Županija County	Hepatitis B – primovakcinacija/ Primary vaccination			Dojenčad - Infants			Osnovnoškolci - Primary school		
	Predviđeno Scheduled	Cijepljeno Vaccinated	%	Predviđeno Scheduled	Cijepljeno Vaccinated	%	Predviđeno Scheduled	Cijepljeno Vaccinated	%
	Bjelovarsko-bilogorska	635	635	100	861	847	98,4		
Koprivničko-križevačka	874	863	98,7	996	972	97,6			
Karlovačka	911	890	97,7	410	405	98,8			
Ličko-senjska	343	329	95,9	213	209	98,1			
Osječko-baranjska	2.557	2.293	89,7	1.481	1.415	95,5			
Virovitičko-podravaska	661	654	98,9	529	525	99,2			
Brodsko-posavska	1.245	1.219	97,9	1.442	1.409	97,7			
Požeško-slavonska	529	513	97,0	572	559	97,7			
Vukovarsko-srijemska	1.240	1.178	95,0	1.350	1.280	94,8			
Istarska	1.367	1.202	87,9	1.485	1.416	95,4			
Primorsko-goranska	2.335	2.143	91,8	1.985	1.948	98,1			
Sisačko-moslavačka	1.256	908	72,3	624	615	98,6			
Zadarska	1.476	1.418	96,1	1.340	1.284	95,8			
Splitsko-dalmatinska	4.397	4.032	91,7	3.731	3.512	94,1			
Dubrovačko-neretvanska	1.116	949	85,0	746	612	82,0			
Šibensko-kninska	576	540	93,8	542	510	94,1			
Međimurska	1.173	1.093	93,2	804	788	98,0			
Varaždinska	1.317	1.249	94,8	1.217	1.091	89,7			
Krapinsko-zagorska	1.116	1.094	98,0	792	789	99,6			
Grad/City of Zagreb	8.209	7.718	94,0	4.490	4.296	95,7			
Zagrebačka	2.810	2.652	94,4	1.934	1.873	96,9			
<b>HRVATSKA - Croatia</b>	<b>36.143</b>	<b>33.572</b>	<b>92,9</b>	<b>27.544</b>	<b>26.355</b>	<b>95,7</b>			

**Tablica - Table 7. CIJEPLJENJE PROTIV HAEMOPHILUS INFLUENZAE TIP B OBAVLJENO U 2019. GODINI - Hib vaccination by county, Croatia 2019**

Županija County	Hib – primovakcinacija/ primary vaccination			Hib – revakcinacija/ revaccination		
	Predviđeno Scheduled	Cijepljeno Vaccinated	%	Predviđeno Scheduled	Cijepljeno Vaccinated	%
Bjelovarsko-bilogorska	969	935	96,5	810	780	96,3
Koprivničko-križevačka	914	899	98,4	960	941	98,0
Karlovačka	929	908	97,7	967	931	96,3
Ličko-senjska	343	329	95,9	352	339	96,3
Osječko-baranjska	2.567	2.299	89,6	2.250	1.833	81,5
Virovitičko-podravaska	661	654	98,9	661	656	99,2
Brodsko-posavska	1.245	1.219	97,9	1.186	1.152	97,1
Požeško-slavonska	599	577	96,3	623	525	84,3
Vukovarsko-srijemska	1.240	1.178	95,0	1.354	1.248	92,2
Istarska	1.687	1.594	94,5	1.688	1.525	90,3
Primorsko-goranska	2.310	2.124	92,0	2.312	2.030	87,8
Sisačko-moslavačka	1.256	1.214	96,7	1.235	1.202	97,3
Zadarska	1.476	1.418	96,1	1.641	1.574	95,9
Splitsko-dalmatinska	4.482	4.111	91,7	4.151	3.432	82,7
Dubrovačko-neretvanska	1.219	1.041	85,4	1.252	788	62,9
Šibensko-kninska	724	681	94,1	558	540	96,8
Međimurska	1.173	1.131	96,4	1.125	1.070	95,1
Varaždinska	1.319	1.263	95,8	1.398	1.289	92,2
Krapinsko-zagorska	1.116	1.094	98,0	1.097	1.073	97,8
Grad/City of Zagreb	8.652	8.254	95,4	8.348	7.632	91,4
Zagrebačka	2.771	2.612	94,3	2.643	2.432	92,0
<b>HRVATSKA - Croatia</b>	<b>37.652</b>	<b>35.535</b>	<b>94,4</b>	<b>36.611</b>	<b>32.992</b>	<b>90,1</b>

**Tablica - Table 8. BCG cijepljenje novorođenčadi u 2019. godini – BCG vaccination of newborns by county, Croatia 2019**

Županija County	BCG cijepljenje novorođenčadi BCG vaccination of newborns		
	Predviđeno Scheduled	Cijepljeno Vaccinated	%
Bjelovarsko-bilogorska	600	597	99,5
Koprivničko-križevačka	789	784	99,4
Karlovačka	956	950	99,4
Ličko-senjska	250	245	98,0
Osječko-baranjska	2.226	2.190	98,4
Virovitičko-podravaska	573	555	96,9
Brodsko-posavska	1.253	1.253	100,0
Požeško-slavonska	1.000	945	94,5
Vukovarsko-srijemska	1.140	1.096	96,1
Istarska	1.023	1.016	99,3
Primorsko-goranska	2.412	2.384	98,0
Sisačko-moslavačka	782	776	99,2
Zadarska	1.527	1.483	97,1
Splitsko-dalmatinska	4.090	4.055	99,1
Dubrovačko-neretvanska	1.112	940	84,5
Šibensko-kninska	651	648	99,5
Međimurska	1.032	1.021	98,9
Varaždinska	1.319	1.263	95,8
Krapinsko-zagorska	814	804	98,8
Grad/City of Zagreb	13.620	13.377	98,2
Zagrebačka	0	0	
<b>HRVATSKA - Croatia</b>	<b>37.169</b>	<b>36.382</b>	<b>97,9</b>

Već je široko poznato da je dosadašnja provedba Nacionalnog programa masovnog cijepljenja u Hrvatskoj postigla iznimne uspjehe u suzbijanju zaraznih bolesti. Za održavanje povoljnih učinaka ove najučinkovitije masovne preventivne mjere nužan je daljnji nastavak tog rada. Plansko izvršenje zemaljskog Programa cijepljenja je jedna od najvažnijih zadaća zdravstvene službe. Tablice pokazuju da su i u 2019. rezultati provedbe vrlo dobri. Za to vrijedi zahvaliti i na ovome mjestu svim liječnicima i drugima, uključenima u realizaciju Programa, od kreacije i donošenja programa i plana, preko nabavke i osiguranja ravnomjerne opskrbe cjepivima, do samog cijepljenja uz posebnu pozornost na eventualne nuspojave cijepljenja i na koncu evaluacije učinka stalnom kontrolom procijepljenosti a posebno praćenjem stanja pobola od bolesti protiv kojih se cijepi.

Analiza postotka obuhvata osoba predviđenih za cijepljenje u 2019. pokazuje da u primovakcinaciji nažalost nije postignut zakonom propisan minimum (95 %) s ni jednim cijepljenjem osim BCG i hepatitis B cijepljenja no bitno je naglasiti kako je u 2018. i 2019. godini zaustavljen pad cjepnih obuhvata, koji smo uočavali od 2011. do 2017. godine. Najveći porast obuhvata uočeni kod primarnog cijepljenja protiv ospica, zaušnjaka i rubele (s 89% na 90%) i revakcinaciji protiv difterije, tetanusa i hripavca u drugoj godini života (s 86,6% na 90,6%).

Uz ukupan zadovoljavajući postotak važno je da i na razini županija i epidemioloških područja unutar pojedinih županija postoci budu ujednačeni i na dovoljno visokoj razini, kako ne bi nastali tzv. "džepovi" niske procijepljenosti, što je podloga za nastanak manjih ili većih ponovnih epidemija sada potisnutih bolesti. U 2019. godini bilježe se nisku cjepni obuhvati kod primarnog cijepljenja cijepljenja protiv ospica, zaušnjaka i rubele u Splitsko-dalmatinskoj, Osječko-baranjskoj, Dubrovačko-neretvanskoj i Primorsko-goranskoj županiji koje imaju obuhvate niže od 90%.

U 2019. godini došlo je do prekida prekida negativnog trenda i porasta cjepnih obuhvata što je dobar znak, te ako obuhvati nastave rasti, moguće je da izbjegnemo epidemije bolesti protiv kojih se cijepi, što nam je ozbiljno prijetilo zadnjih godina

#### **Cijepljenje protiv gripe**

Akcija cijepljenja protiv gripe kod nas se godinama provodi u jesen prije nastupa sezone gripe. Namijenjena je prvenstveno starijim osobama i osobama oštećenog zdravlja za koje je gripa potencijalno najopasnija. Za te kategorije, a također i za zdravstvene djelatnike i trudnice, cijepljenje je odlukom Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje i u 2019. bilo besplatno kao i ranijih godina. Odaziv na cijepljenje u jesen 2019. bio je bolji nego prethodne godine, što predstavlja blagi porast u odnosu na prethodnu godinu i pokazatelj da se zaustavio dosadašnji trend pada odaziva na cijepljenje. Cijepljenje je proteklo bez značajnijih neželjenih nuspojava. Organiziranim cijepljenjem protiv gripe pruža se mogućnost individualne zaštite onim osobama koje je najvažnije zaštititi od gripe, a tek malim dijelom utječe se na smanjenje ukupnog pobola u stanovništvu.

*The extraordinary success in communicable disease suppression by the current implementation of the Croatian Mass Immunization Programme is well known. This most efficient mass prevention measure should continue in order that such a favourable effect endure. Planned implementation of the immunization programme is one of the most important tasks of the health care service. Tables show that implementation results in 2019 were equally opportune, owing to physicians and everyone involved in all aspects of Programme realization: programme drafting and adoption, vaccine purchase and supply, immunization with careful attention paid to any side effects, and evaluation of the effect by continuous control of immunization coverage and monitoring of related morbidity rates.*

*An analysis of coverage rates for 2019 shows that primary immunization coverage of 95% has not been reached for any of the vaccines in the vaccination schedule except BCG and hepatitis B vaccine, but it is important to point out that in 2018 and 2019 decline in vaccine coverage rates, as seen from 2011 to 2017, was stopped. The highest increase in vaccine coverage is in the primary immunization against measles, rubella and mumps (89% to 90%) and revaccination against diphtheria, tetanus and pertussis in second year of life (86,6% to 90,6%). Beside satisfactory overall coverage at national level, coverage rates at county levels should be evenly distributed and sufficiently high to avoid pockets of low immunization that increase the risk of minor or major outbreaks of eradicated diseases. In 2019 there lower coverage for primary MMR immunization was reported from Split-Dalmatia county, Dubrovnik-Neretva county, Osijek-Baranja county and Primorje Gorski Kotar county, where vaccine coverage was under 90%.*

*In 2019 negative trend in vaccine coverage was stopped and the increase occurred which is a good sign, and if the vaccine coverage rates continue to rise it is possible to avoid epidemics of vaccine preventable diseases, which has seriously threatened us in the last years.*

#### **Influenza immunization**

*Immunization against influenza has for years been carried out in autumn before the onset of the flu season. The flu vaccine is intended primarily for the elderly and persons of compromised health, for whom flu can be most harmful. In addition to these categories, health professionals and pregnant women immunization continued to be free of charge in 2019, in accordance with the CHIF decision. Vaccine uptake rate in the fall of 2019 was higher than in 2018, which indicates that the decreasing trend in vaccine uptake, has finally ended. There were no major immunization side-effects. Organized influenza immunization offers an opportunity for individual protection of persons at high risk, but does not have significant impact on the public health burden of influenza, given the low vaccine uptake in the country.*

## PROCJENA STANJA I ZAKLJUČAK

Epidemiološka situacija u Hrvatskoj u pogledu zaraznih bolesti u 2019. godini, može se kao i prethodnih godina ocijeniti kao razmjerno **povoljna**. Tome je uz opće uvjete života, svojim radom sigurno pridonijelo cijelo naše zdravstvo. Povoljna procjena situacije temelji se na slijedećim glavnim pokazateljima i činjenicama: bolesti koje su karakteristične za niski životni standard i loše higijenske prilike uz neprosvijećenost ljudi danas su kod nas posve rijetke ili čak i odsutne (*trbušni tifus, bacilarna dizenterija, hepatitis A*). Bolesti protiv kojih se provodi sustavno cijepljenje potisnute su, neke i eliminirane ili iskorijenjene (*poliomyelitis, difterija*). Ipak, 2018. godine zabilježena je manja epidemija ospica u Dubrovačko-neretvanskoj županiji (16 oboljelih), koje su prisutne u mnogim drugim europskim zemljama, što nas upozorava na važnost održanja visokih cjepnih obuhvata u zemlji te važnost koordiniranog pristupa suzbijanju bolesti: od ranog prepoznavanja bolesti od strane zdravstvenih djelatnika koji dolaze u prvi kontakt s oboljelima do prijave epidemiološkoj službi i promptne protuepidemijske intervencije.. Rijetke i pod kontrolom su klasične spolne bolesti, gonorrhoea i syphilis, i dalje je niska učestalost HIV/AIDS-a trideset godina od prvog registriranog slučaja. Preventivne zdravstvene mjere za osiguranje sigurne javne vodoopskrbe i sigurne prehrane, učinkovite su. Hidrične epidemije posve su rijetke i iznimne što podsjeća na neizmjernu važnost stalnog nadzora nad ispravnosću vodovodnih postrojenja, stalnog kloriranja vode i neprekidne zdravstvene kontrole sigurnosti vode za piće.

U 2019. zabilježene je veći broj epidemija svraba (57) nego ranijih godina.

Takvo stanje zaraznih bolesti izjednačuje Hrvatsku s razvijenim zemljama Europe i svijeta, u što se sada već uključuje i tuberkuloza sa stopom od 7,5/100.000. Uz ove povoljne činjenice kao i do sada ne treba zanemariti da ponegdje postoje nezadovoljavajuće sanitarno higijenske prilike, osobito u pogledu odlaganja otpadnih tvari. Kao posljedica intenzivnog međunarodnog prometa ljudi i roba, novi komarac *Aedes albopictus*, potencijalni vektor raznih humanih zaraza, postao je stalan stanovnik naših toplih krajeva, zadajući dodatne poslove i aktivnosti u provedbi sustavne dezinfekcije. Kao potvrda ove procjene o postojanju rizika, u ljetu 2010. dogodila se u Hrvatskoj (a također i u Francuskoj) nepovoljna kombinacija unosa infekta i prisustva vektora, i ispoljila se u prvim slučajevima autohtone dengue groznice kod nas, no zaraza se ipak nije bitnije širila zahvaljujući mjerama suzbijanja komaraca. U 2019. godini zabilježeno je pet importiranih slučajeva dengue groznice

Prvi oboljeli od West Nile groznice u Hrvatskoj su zabilježeni 2012. godine (6), potom u većem broju 2013. godine (20) da bi 2014. godine imali samo 1 prijavljeni slučaj kao i 2015. godine. Iako su 2016. godine prijavljena svega dva slučaja West Nile groznice, zabilježen je nažalost i prvi smrtni ishod od ove zarazne bolesti. 2017. godine zabilježeno je 8 slučajeva. U 2018. godini registrirano je 63 oboljelih i četiri umrlih od West Nile groznice u Hrvatskoj. 2019. nije zabilježen niti jedan slučaj.

Zbog spomenutih nepovoljnih čimbenika, a i zbog općenite mogućnosti pojave i širenja novih bolesti u svijetu pod utjecajem klimatskih promjena i dr., situacija se i dalje mora smatrati i **potencijalno nesigurnom**, a to znači ovisnom o daljnjem neprekidnom protuepidemijskom i preventivnom radu.

Stoga su sve mjere u vezi nadzora nad zaraznim bolestima kod nas i dalje prioritetne. Među njima se ističe nužnost nastavka što potpunije provedbe zemaljskog programa obveznih cijepljenja, zatim nužnost skrbi za sigurnost javne vodoopskrbe, javne prehrane i opskrbe namirnicama te za sigurnu dispoziciju otpadnih tvari (kanalizacija), a sve to uz stalan intenzivan preventivni i protuepidemijski rad epidemiološke službe i kvalitetan sustav prijavljivanja i praćenja zaraznih bolesti. Napominjemo da je u okviru procesa pristupanja Hrvatske Europskoj uniji naša zemlja uključena i u europske sustave nadzora nad zaraznim bolestima, a također je uključena i u globalni IHR sustav Svjetske zdravstvene organizacije. Globalno epidemiološku situaciju je 2014. godine obilježila i epidemija Ebola virusne bolesti što je i u Hrvatskoj znatno intenziviralo rad na planovima pripremljenosti za mogućnost unosa ove opasne zarazne bolesti u zemlju, a 2015. godine intenzivno se radilo na pripremljenosti za mogućnost unosa MERS-CoV infekcije, a krajem 2015. godine i Zika virusne bolesti što je nastavljeno i 2016. godine. 2017. godine zabilježen je 1 slučaj importirane Zika virusne bolesti. U 2018. godini i 2019. godini nije zabilježena Zika virusna bolest u Hrvatskoj. Globalno je 2018. i 2019. godina obilježena novom, desetom, epidemijom Ebola virusne bolesti u DR Kongo.

Praćenje pobola i pomora najbolji je način povjere jesu li mjere za sprečavanje i suzbijanje bolesti učinkovite. Naši podaci, kojih je dio prikazan ovdje, jasno govore da je učinak mjera vrlo povoljan i da se Hrvatska na ovom polju praktično posve izjednačila s razvijenim zemljama, a u nekim je primjerima (na primjer provedba cijepljenja, nadzor nad antropozoonozama i dr.) i među boljima.

Naravno, zdravlje ljudi se uvijek može poboljšati i poboljšavati u svim svojim dijelovima, pa tako i u pogledu uvijek aktualnih zaraznih bolesti.

## STATUS ASSESSMENT AND CONCLUSION

As in the previous years, epidemiological situation in Croatia in 2018, may, with respect to infectious diseases, be characterized as reasonably **opportune**, which is a result of general living conditions and the efforts of the health care system.

The favourable situation assessment is based on the following major indicators and facts: diseases characteristic of low living standard and poor hygiene coupled with lack of education, are nowadays rare or even absent (typhoid fever, bacillary dysentery, hepatitis A – although 96 cases of hepatitis A have been notified as part of a European-wide outbreak). Diseases covered by systematic immunization have been suppressed, some even eliminated or eradicated (poliomyelitis, diphtheria). However, in 2018 a small outbreak of measles occurred in Dubrovnik-neretva county (16 cases), as was the case in many other European countries, which served as a warning about the importance of maintaining high national immunization coverage rates and using a coordinated approach to disease suppression, from early detection by health professionals at initial contact to reporting to epidemiology services and undertaking urgent outbreak control measures. Classic STDs, gonorrhoea and syphilis, are now rare and under control; since the first reported case, low incidence of HIV/AIDS has been maintained for 30 years.. Preventive health measures for safe public water supply and safe food have proved to be effective. Water-borne outbreaks are now rarely reported and exceptional which stresses the utmost importance of systematic surveillance of the safety of water supply plants, continual water chlorination and continuous control of drinking water safety.

In 2019 an increase of scabies outbreaks was observed (57).

The present infectious disease status of Croatia equals that in the developed countries of Europe and the world, including a favourable TB incidence rate of 7,5/100,000. Despite these advantageous facts, occasional unsanitary conditions must not be disregarded, particularly concerning waste management. As a consequence of intensive international transport of people and goods, a new *Aedes albopictus* mosquito, a potential vector of numerous human diseases, became native to this region, adding to workload in the implementation of systematic fumigation. In corroboration of this risk assessment, in the summer of 2010, an unfavorable combination of infect intake and vector presence occurred in Croatia (as well as in France), presenting as first cases of

autochthonous cases of dengue fever in Croatia, which, however, did not spread owing to mosquito control measures. In 2019 5 imported cases of dengue fever were reported.

The first cases of West Nile fever in Croatia were reported in 2012 (6); in 2013 the number of cases increased (20), and in 2014 only one case was reported, same as in 2015. Although only 2 cases of West Nile fever have been reported in 2016, one death has been reported for the first time in Croatia. In 2018, sixty three cases of West Nile fever and four deaths caused by West Nile fever have been reported in Croatia. In 2019 there were no reported cases of West Nile fever. Previously discussed unfavourable factors and potential global occurrence and spread of new diseases under the influence of climate change, require the situation be considered as **potentially unsafe**, i.e. dependent on constant systematic counterepidemic and preventive efforts. Hence, all communicable disease surveillance measures remain a priority in Croatia. Among these, thorough implementation of national mandatory immunization programme, safe public water supply, public food and foodstuff supply, and safe waste management (sewage), accompanied by continual intense prevention and counter-epidemic measures and reliable infectious disease reporting and surveillance system are of great importance. As part of the EU accession process, Croatia was included in European infectious disease surveillance systems, in addition to the global IHR system of the World Health Organization. Global epidemiological situation in 2014, marked by an outbreak of Ebola virus disease, led to intensification of preparedness planning in Croatia, and adding Zika-related planning to that for MERS-CoV infection at the end of 2015. These activities continued in 2016. In 2017, one imported case of Zika virus disease was reported in Croatia. In 2018 and 2019 there were no cases of Zika virus disease in Croatia. Globally, 2018 and 2019 were marked by the tenth outbreak of Ebola virus disease in DR Kongo.

Morbidity and mortality monitoring is the best indicator of the effectiveness of measures of disease prevention and control. Presented data clearly speak in favour of the measures in Croatia, which equal or sometimes surpass (immunization implementation, surveillance of anthroponozoonoses, etc.) other developed countries.

Naturally, as in any other segment of human health, there is space for improvement with regard to ever-present infectious diseases.



## DIJAGNOSTIKA TUBERKULOZE U 2019. GODINI - Tuberculosis Diagnostics in Croatia 2019

Za analizu podataka o bakteriološkoj dijagnostici tuberkuloze (TBC) u Hrvatskoj u 2019. godini koristio se „Upitnik o radu TBC laboratorija u 2019. godini“. Mreža TBC laboratorija je ostala nepromijenjena (15 laboratorija). Ukupno je pregledano 36.740 kliničkih uzoraka na TBC što je porast od 5,3% u odnosu na broj uzoraka iz 2018. godine. Iako je preporučeni minimalni godišnji broj uzoraka za obradu na mikobakterije 2000, čak šest laboratorija u 2019. obradilo je manje od 1000 uzoraka, a dodatnih četiri manje od 2000. Nadalje, svi laboratoriji iz naše mreže još uvijek ne koriste tekuće podloge za sve uzorke nego samo za paucibacilarne ili izvanplućne uzorke. U 3,5% uzoraka kultivacijom je otkriven *M. tuberculosis*, a raspon pozitivnih kultura među laboratorijima se kretao od 0,1 do 13,4%. Ukupno je izolirano 1.751 soj mikobakterija.

Tijekom 2019. godine genotipizirano je 299 izolata *M. tuberculosis* iz cijele Hrvatske. U skladu s očekivanjem, *M. tuberculosis* je najčešće izoliran iz plućnih uzoraka, a među 21 (7,0%) izvanplućnih bakteriološki dokazanih slučajeva TBC najčešća je bila limfoglandularna TBC (N=6), te slijede TBC pleure (N=5) i središnjeg živčanog sustava (N=4).

Tijekom 2019. godine iz humanih kliničkih materijala izoliran je kod jednog pacijenta *M. bovis* (4 izolata), te također kod jednog bolesnika *M. bovis* – BCG soj (2 izolata). Nastavlja se trend visokog broja izolata NTM i broja mogućih bolesnika s mikobakteriozom. Osobe s izolatima NTM se bilježe od 1982. godine, a kod višekratnih izolacija se utvrđuju mikrobiološki kriteriji za mikobakterioze i popunjava obrazac za NTM. U 2019. godini od uvjetno patogenih spororastućih mikobakterija najviše je izoliran *M. xenopi* (112 izolata), *M. avium* (66 izolata) te *M. intracellulare* (38 izolata). Od brzorastućih mikobakterija najveći broj izolata odnosio se na *M. fortuitum* (42 izolata), a slijede ga *M. chelonae* sa 20 izolata i *M. abscessus* sa 18 izolata. *M. gordonae* kao saprofitna mikobakterija je identificiran u 20,7% izolata NTM. Najčešće se radi o kontaminaciji uzoraka, slučajnim nalazima i prolaznim kolonizacijama. U 2019. godini je otkriveno 87 osoba sa zadovoljenim mikrobiološkim kriterijima za dijagnozu mikobakterioze (dva i više izolata, ili izolat iz asp. bronha). Kod 40 bolesnika izoliran je *M. xenopi*, a slijede ga *M. avium* koji je izoliran kod 12 bolesnika, *M. fortuitum* kod 10, *M. intracellulare* kod osam bolesnika te *M. abscessus* kod četiri.

Nastavljen je izrazito povoljan trend broja rezistentnih sojeva *M. tuberculosis*. Od 1.215 testiranih sojeva samo je 55 (4,5%) bilo rezistentno na prvu liniju antituberkulotika, a otkriveni su kod 15 bolesnika s rezistentnom tuberkulozom. Među bolesnicima s rezistentnim oblikom tuberkuloze, njih 11 (73,3%) je imalo monorezistentni oblik. Kod četiri bolesnika otkrivena je TBC rezistentna na dva ili više antituberkulotika iz prve linije, od kojih je jedan izolat multirezistentan. Također, po prvi puta u Hrvatskoj je otkriven prošireno rezistentan soj (multirezistencija + rezistencija na jedan od antituberkulotika koji se daje intravenskim putem te rezistencija na fluorokinolone).

To analyze data on tuberculosis (TB) bacteriological diagnostics, the “Questionnaire on the work of TB laboratories in 2019” was used. A total of 36.740 clinical samples were analyzed for tuberculosis, which is 5.3% more than in 2018. The TB laboratory network remained unchanged (15 laboratories). The number of processed samples was still under recommended minimum of 2000 samples in a total of ten laboratories and under 1000 samples in six laboratories. Furthermore, all laboratories still don't use liquid media for all samples, but only for paucibacillar or extrapulmonary samples. In 3.5% of samples, cultivation detected mycobacteria and the range of positivity of cultivation in different laboratories was from 0.1 to 13.4%. A total of 1,751 mycobacterial isolates were cultivated.

During 2019, a total of 299 *M. tuberculosis* isolates were genotyped. As expected, *M. tuberculosis* was most frequently isolated from pulmonary samples. Among bacteriologically confirmed extrapulmonary TB (N=21; 7.0%), the most frequent forms were lymphoglandular TB (N=6), pleural TB (N=5) and CNS TB (N=4). There were four *M. bovis* strains isolated from one patient, while there were two *M. bovis* - BCG strains isolated (one patient).

Although *M. tuberculosis* remained the predominant mycobacterium with 1,281 (73.2%) isolates, the number of nontuberculous mycobacteria (NTM) is rising, accounting for 26.5% of all isolates in 2019. Patients with NTM isolates are systematically documented since 1982, and in case of multiple isolates, microbiological criteria for mycobacteriosis are established and a questionnaire for NTM is used. Among conditionally pathogenous slow growing NTM in 2019 prevailed isolates of *M. xenopi* (N=112), *M. avium* (N=66), and *M. intracellulare* (N=38), while in the rapidly growing group the most commonly isolated species were *M. fortuitum* (N=42), *M. abscessus* (N=18) and *M. chelonae* (N=20). In 2019, a total of 87 cases that fulfilled the microbiological criteria for mycobacteriosis (two or more isolates or isolate from bronh. aspirate) were documented. *M. xenopi* was isolated in 40 patients, *M. avium* in 12, *M. fortuitum* in ten, *M. intracellulare* was isolated in eight patients, while *M. abscessus* was isolated in four patients. *M. gordonae*, a saprophytic mycobacterium, was identified in 20.7% of all NTM isolates. In most cases, the isolation was the result of specimen contamination, accidental finding and transient colonization.

The number of resistant *M. tuberculosis* strains and, by extension, number of resistant TB cases has demonstrated a continuous low number of new cases. Of the 1,215 tested *M. tuberculosis* strains, only 55 (4.5%) were resistant to the first line antituberculotics, isolated in 15 patients with resistant TB. Among patients with resistant TB, 11 patients (73.3%) were infected with monoresistant strains. In four patients, *M. tuberculosis* isolates were resistant to two or more first-line antituberculotics, of which one strain was multidrug-resistant. Moreover, for the first time in Croatia we isolated an extensively resistant strain (multidrug-resistance + resistance to one injectable drug and fluoroquinolone resistance).

**Tablica - Table 1. PREGLED RADA LABORATORIJA ZA BAKTERIOLOŠKU DIJAGNOSTIKU TUBERKULOZE U HRVATSKOJ U 2019. GODINI - Operation of laboratories for bacteriological diagnosis of tuberculosis, Croatia 2019**

Laboratorij	Ukupno uzoraka	MIKROSKOPIJA			KULTIVACIJA			TEST REZISTENCIJE		
		Broj	POZITIVNI		Broj	POZITIVNI		Broj	REZISTENTNI	
			Broj	%		Broj	%		Broj	%
<i>Laboratory</i>	<i>Sample total</i>	<i>No.</i>	<i>Positive No.</i>	<i>%</i>	<i>No.</i>	<i>Positive No.</i>	<i>%</i>	<i>No.</i>	<i>Resistant No.</i>	<i>%</i>
Čakovec	1094	982	12	1,2	1.094	29	2,7	-	-	-
Klenovnik	3.350	3.092	506	16,4	3.350	448	13,4	448	40	8,9
Nova Gradiška	432	396	0	0,0	432	2	0,5	-	-	-
OŽB Požega	587	576	24	4,2	587	24	4,1	-	-	-
Osijek	3.209	2.034	56	2,8	3209	111	3,5	111	0	0,0
Pula	1.596	1.240	11	0,9	1596	31	1,9	-	-	-
Rijeka	1.650	1.539	9	0,6	1650	19	1,2	19	0	0,0
Slavonski Brod	1.606	1.442	27	1,9	1606	28	1,7	-	-	-
Split										
KB "Firule"	2.173	1.852	41	2,2	2173	66	3,0	66	0	0,0
ZJZ	694	394	1	0,3	694	1	0,1	-	-	-
Šibenik	468	411	14	3,4	468	25	5,3	-	-	-
Virovitica	584	456	22	4,8	584	29	5,0	-	-	-
Zadar	897	807	40	5,0	897	41	4,6	-	-	-
Zagreb										
KBC Zagreb	7.200	6.894	46	0,7	7200	75	1,0	75	1	1,3
HZJZ/CNIPH	11.200	10.202	220	2,2	10.918	352	3,2	496	14	2,9
<b>UKUPNO - Total</b>	<b>36.740</b>	<b>32.317</b>	<b>1029</b>	<b>3,2</b>	<b>36.458</b>	<b>1.281</b>	<b>3,5</b>	<b>1.215</b>	<b>55</b>	<b>4,5</b>

\*Uključeni su i sojevi poslani na test rezistencije i identifikaciju/*including strains tested for resistance and identification;*  
 Izvor podataka: Godišnje izvješće o radu TBC laboratorija u Hrvatskoj  
 Source of data: *Croatian TB laboratories annual report*

**Tablica - Table 2. MIKOBakterije izolirane u Hrvatskoj od 2009. do 2019. godine – Mycobacteria isolated in Croatia 2009-19**

Godina	Ukupno mikobakterija	M. tuberculosis		M. bovis BCG-soj		Netuberkulozne mikobakterije	
		Broj	%	M.bovis	BCG-soj	Broj	%
<i>Year</i>	<i>Total</i>	<i>M. tuberculosis No.</i>	<i>%</i>	<i>M. bovis M. bovis</i>	<i>BCG strain</i>	<i>Nontuberculous mycobacteria No.</i>	<i>%</i>
2009.	3.197	2.763	86,4	-	-	434	13,6
2010.	2.712	2.283	84,2	-	1	429	15,8
2011.	2.351	2.000	85	-	4	347	14,8
2012.	2.108	1.807	85,7	1	6	294	14
2013.	2.153	1.748	81,2	-	1	402	18,8
2014.	1.969	1.541	78,3	-	1	423	21,5
2015.	1.880	1.505	80,1	-	6	375	19,9
2016.	2.021	1.587	78,5	-	5	428	21,2
2017.	1.596	1.246	78,1	-	2	350	21,9
2018.	1.689	1.387	82,1	-	2	302	17,9
<b>2019.</b>	<b>1.751</b>	<b>1.281</b>	<b>73,2</b>	<b>4</b>	<b>2</b>	<b>464</b>	<b>26,5</b>

**Tablica - Table 3. NETUBERKULOZNE MIKOBakterIJE IZOLIRANE U HRVATSKOJ 2019. GODINE – Nontuberculous mycobacteria isolated in Croatia, 2019**

	Vrsta - Species	Broj - No.	%
<b>UVJETNO PATOGENE MIKOBakterIJE - Facultatively pathogenic</b>			
	<i>M. xenopi</i>	112	24,1
	<i>M. avium</i>	66	14,2
	<i>M. intracellulare</i>	38	8,2
sporog rasta - slow growth	<i>M. chimaera</i>	6	1,3
	<i>M. kansasii</i>	4	0,9
	<i>M. interjectum</i>	2	0,4
	<i>M. lentiflavum</i>	2	0,4
	<i>M. intermedium</i>	1	0,2
	<i>M. scrofulaceum</i>	1	0,2
brzog rasta - fast growth	<i>M. fortuitum</i>	42	9,1
	<i>M. chelonae</i>	20	4,3
	<i>M. abscessus</i>	18	3,9
	<i>M. szulgai</i>	16	3,4
	<i>M. mucogenicum</i>	11	2,4
	<i>M. celatum</i>	1	0,2
	<i>M. iranicum</i>	1	0,2
	<i>M. elephantis</i>	1	0,2
<b>SAPROFITNE MIKOBakterIJE - Saprophytic mycobacteria</b>			
sporog rasta - slow growth	<i>M. gordonae</i>	96	20,7
	<i>Mycobacterium sp.</i>	26	5,6
<b>UKUPNO - Total</b>		<b>464</b>	<b>100</b>

**Tablica - Table 4. PREVALENCIJA BOLESNIKA S REZISTENTNOM TUBERKULOZOM I STOPA NA 100.000 STANOVNIKA U HRVATSKOJ OD 2009. DO 2019\* GODINE – Prevalence of BK-positive cases with resistant tuberculosis in Croatia, 2009-19\***

Godina (Year/	Bolesnici rezistentni na 1 ili više ATL Patients resistant to 1 or more antituberculars		Multirezistentni bolesnici Multi-drug resistant TB patients		Prošireno-rezistentni bolesnici Extensively-drug resistant TB patients	
	Ukupan broj Total	Stopa na 100.000 Per 100.000	Ukupan broj Total	Stopa na 100.000 Per 100.000	Ukupan broj Total	Stopa na 100.000 Per 100.000
	2009.	37	0,8	11	0,2	0
2010.	36	0,8	10	0,2	0	0
2011.	26	0,6	8	0,2	0	0
2012.	20	0,5	7	0,2	0	0
2013.	22	0,6	4	0,1	0	0
2014.	22	0,6	5	0,1	0	0
2015.	24	0,6	2	0,05	0	0
2016.	21	0,5	0	0	0	0
2017.	13	0,3	0	0	0	0
2018.	11	0,3	2	0,05	0	0
<b>2019.</b>	<b>13</b>	<b>0,3</b>	<b>1</b>	<b>0,03</b>	<b>1</b>	<b>0,03</b>

\*Izvor podataka: Laboratorijski registar Bk pozitivnih rezistentnih bolesnika \*According to the Laboratory Register of BK-positive resistant patients

**Tablica - Table 5. BOLESNICI S REZISTENTNOM TUBERKULOZOM U HRVATSKOJ U 2019. GODINI \* - Resistant tuberculosis in Croatia, 2019\***

		BROJ - No.	%
<b>UKUPNO BOLESNIKA - Patients total</b>		<b>15</b>	<b>100</b>
<b>MONOREZISTENCIJA - Monoresistance</b>	S	3	20,0
	H	5	33,3
	Z	3	20,0
<b>POLIREZISTENCIJA - Polyresistance</b>	HS	2	13,3
<b>MULTIREZISTENCIJA - Multiresistance</b>	HRSZ	1	6,7
<b>PROSIRENA REZISTENCIJA - Extensive resistance</b>	HRSEZ, Km, Mox	1	6,7

Legenda - Key: S - streptomycin H – izoniazid R - rifampicin E - etambutol Z - pirazinamid Km- kanamicin Mox - moksifloksacin

\*Izvor podataka: Laboratorijski registar BK pozitivnih bolesnika - According to the Laboratory Register of BK-positive resistant patients

---

---

## **VI. STACIONARNA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA, DNEVNE BOLNICE I BOLNIČKA HEMODIJALIZA**

*Inpatient Care, Day Hospitals and Hospital Hemodialysis*

---

---



## STACIONARNE ZDRAVSTVENE USTANOVE U HRVATSKOJ U 2019. GODINI

### - Inpatient health facilities in Croatia in 2019

Hrvatski zavod za javno zdravstvo započeo je primjenjivati u 2010. godini izmijenjeno i dopunjeno Godišnje izvješće o radu stacionarne zdravstvene ustanove (Obr. br. 3-21-60). To je zbirno, godišnje izvješće koje prikazuje stanje na 31. prosinca tekuće godine. Izvješće ispunjavaju sve zdravstvene ustanove bez obzira na vrstu vlasništva i bez obzira na ugovor s HZZO-om. Podaci se prikupljaju po spolu iz djelatnosti za stacionarno liječenje te iz dnevnih bolnica, jednodnevne kirurgije, hemodijalize u bolnicama i stacionarima domova zdravlja u obliku elektronskog izvješća.

Prikupljanje i obrada podataka obuhvaća i rad privatnih stacionarnih zdravstvenih ustanova kao i posteljne kapacitete ustanova ili dijela ustanove koji nisu ugovoreni s HZZO-om, ustanove su prikazane sukladno Izmjenama i dopunama Mreže javne zdravstvene službe (NN 113/15, 20/18), a prikazani su i podaci za ustanove koje nisu obuhvaćene Mrežom. Podaci o vrsti liječenja (liječenje u akutnim i kroničnim djelatnostima) zabilježeno je prema djelatnosti prilikom otpusta pacijenta iz bolnice, u razdoblju prije 2010. godine u akutne postelje ubrajale su se sve postelje općih bolnica, stacionara i izvanbolničkih rodilišta, KBC, kliničkih bolnica i klinika, a kao kronične postelje smatrane su one iz specijalnih bolnica i lječilišta; popis i razvrstavanje djelatnosti na akutne i kronične izvršen je u skladu sa šifranikom djelatnosti HZZO-a te Mrežom javne zdravstvene službe; postelje za liječenje akutnih bolesnika su na djelatnostima: interna medicina, infektologija, onkologija i radioterapija, dermatologija, fizikalna medicina i rehabilitacija, neurologija, psihijatrija, pedijatrija, kirurgija, dječja kirurgija, neurokirurgija, maksilofacijalna kirurgija, urologija, ortopedija i traumatologija, otorinolaringologija, oftalmologija i optometrija, opstetricija i ginekologija, anesteziologija i reanimatologija, vanbolničko rodilište i stacionar doma zdravlja; postelje za liječenje kroničnih bolesnika su na djelatnostima: dugotrajno liječenje, palijativna skrb, kronične duševne bolesti, fizikalna medicina i rehabilitacija u specijalnim bolnicama i lječilištima, kronične dječje bolesti i kronične plućne bolesti.

Prema mišljenju Ministarstva zdravstva od 24. lipnja 2013. Hrvatski zavod za javno zdravstvo je dužan pratiti hospitalizacije isključivo onih ustanova koje postoje kao pravne osobe. To znači da se ustanove koje imaju ugovor sa HZZO-om prate sukladno aktualnoj Mreži javne zdravstvene službe. Tako je od 2013. godini Klinika za plućne bolesti „Jordanovac“ uvrštena u Klinički bolnički centar Zagreb, Klinika za tumore i Klinika za traumatologiju u Klinički bolnički centar „Sestre milosrdnice“, a Sveučilišna klinika „Vuk Vrhovac“ u Kliničku bolnicu Merkur. Od 2014. godine Opća bolnica Nova Gradiška pripojena je Općoj bolnici „Dr. Josip Benčević“ Slavonski Brod, Opća županijska bolnica Pakrac u Opću županijsku bolnicu Požega, Specijalna bolnica za kronične bolesti Novi Marof i Specijalna bolnica za plućne bolesti i TBC Klenovnik pripojene su Općoj bolnici Varaždin (temeljem Odluke Vlade Republike Hrvatske od 18. prosinca 2013. g.).

Prema Godišnjem izvješću o radu stacionarne zdravstvene ustanove u Hrvatskoj u 2019. godini podaci su dostavljeni iz 81 ustanove, lječilišta i hospicija i to 5 kliničkih bolničkih centara, 8 kliničkih bolnica i klinika, 22 općih bolnica, 34 specijalne bolnice, lječilišta i hospicija, 9 općih stacionara, 1 izvanbolničko rodilište, iz 1 doma zdravlja s odjelom za hemodijalizu i 1 doma zdravlja s odjelom palijativne skrbi u stacionaru doma zdravlja.

Ukupan broj postelja u Hrvatskoj 2019. godine iznosi 23.221 (23.130 u 2018. godini). Broj postelja u svim stacionarnim zdravstvenim ustanovama izražen na 1.000 stanovnika u 2019. godini iznosi 5.42 (5.40 u 2018. godini). Prema strukturi postelja na 1.000 stanovnika u 2019. godini bile su 3.46 (3.44 u 2018.)

postelje u akutnim djelatnostima, 1.47 (1.49 u 2018. godini) u općim bolnicama, 2.13 (2.13 u 2018. godini) u KBC, kliničkim bolnicama i klinikama. Za kronične djelatnosti na raspolaganju je bilo 1,96 postelja na 1.000 stanovnika (1.96 u 2018. godini). Prema zaprimljenim godišnjim izvješćima na stacionarnim odjelima hrvatskih bolnica 2019. godine zabilježeno je 715.639 hospitalizacija (u 2018. godini 718.902), uključujući boravke u bolnici zbog poroda, pobačaja i bolničke rehabilitacije.

Ukupan broj boravaka u bolnici na 1.000 stanovnika se u razdoblju od 1990. do 1999. smanjio te je u 1990. godini bio 153.4/1.000 stanovnika, u 1999. godini 142.8/1.000, a u 2003. godini 162.2/1.000. Do prividnog porasta stope u 2003. godini dolazi zbog manjeg broja stanovnika prema popisu iz 2001. godine. Stopa u 2019. godini (prema popisu iz 2011. godine) iznosi 167.01/1.000 (2018. godini iznosi 167.78/1.000).

Prema zaprimljenim godišnjim izvješćima u hrvatskim je bolnicama u 2019. godini ostvareno 5.843.470 dana bolničkog liječenja što znači 8.17 dana prosječnog liječenja po jednom boravku (u 2018. godini ostvareno je 5.931.261 dana bolničkog liječenja ukupno, što znači 8.25 dana prosječnog liječenja po jednom boravku). U 1990. godini je prosječno trajanje liječenja bilo 15.37 dana. Prosječno trajanje liječenja smanjilo se u općim bolnicama od 12.3 u 1990. godini na 6.21 u 2019. godini (6.47 u 2018. godini), u KBC, klinikama i kliničkim bolnicama prosječni se boravak u bolnici smanjio od 12.05 na 6.41 (u 2018. godini 6.48 dana po bolesniku), a u specijalnim bolnicama, lječilištima i hospiciju od 34.83 na 24.20 (u 2018. godini 24.17 dana po bolesniku).

Broj bolničkih doktora iskazan prema broju kreveta obuhvaća samo doktore medicine koji izravno rade na odjelima. U ukupnom prikazu doktora koji su zaposleni u bolnicama iskazuju se i ukupno zaposleni doktori u ostalim dijagnostičkim i specijalističko-konzilijarnim službama i odjelima bolnica te dnevnim bolnicama.

Godišnja zauzetost postelja u svim ustanovama zajedno približavala se predratnim vrijednostima do 2009. (1990. godine bila je 320, a 2009. 301 dan po postelji), da bi nakon toga u razdoblju 2010. do 2014. g. bilježila pad (2010. godine 282 dana po postelji, a 2014. godine 259 dana). U 2015. i 2016. godini godišnja zauzetost postelja bila je približno jednaka (271 dan u 2015. i 270 u 2016. g.). Od 2017. godine godišnja zauzetost postelja bilježi pad od 263 dana u 2017. godini do 252 dana u 2019.

Tijekom 2019. godine ukupna je godišnja iskorištenost postelja u KBC, kliničkih bolnica i klinika 74.75 % (2018. godine 76.38%), općih bolnica 68.17% (2018. godine 70.67%), te specijalnih bolnica, lječilišta i hospicija 62.75% (2018. godine 62.59%).

Interval obrtaja (prosječan broj dana nekorisćenja postelja između dva pacijenta) u općim bolnicama je 2.90 (2.69 u 2018. godini), u KBC, kliničkim bolnicama i klinikama iznosi 2.17 (2.00 u 2018.), a u specijalnim bolnicama, lječilištima i hospiciju 14.37 dana (14.45 u 2018.).

U stacionarima domova zdravlja u 2019. godini zabilježeno je 167 postelja, od toga je u općem stacionaru bilo 137 postelja, u izvanbolničkom rodilištu 14 postelja te je 16 postelja zabilježeno u palijativnoj skrbi. Prema zaprimljenim godišnjim izvješćima u domovima zdravlja (DZ Korčula, DZ Metković, Istarski domovi zdravlja – ispostave Labin i Umag) zabilježeno je 12143 dana liječenja ukupno za sve ispisane osobe u odjelima za hemodijalizu.

Prema individualnim prijavama o liječenim pacijentima broj hospitalizacija u stacionarnom dijelu bolnica Hrvatske iznosi 2019.

godine 665.075 (667.427 tijekom 2018. godine). Od 2017. godine u broj hospitalizacija uključene su i hospitalizacije zbog poroda, pobačaja i hospitalizacije u djelatnosti rehabilitacije.

Vodeće skupine bolesti u bolničkom zbrinjavanju 2019. godine su: bolesti cirkulacijskog sustava, novotvorine, čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom, trudnoća, porođaj i babinje te bolesti probavnog sustava. Ukupno se u bolnicama Hrvatske zbrinjava nešto više žena no muškaraca (1.17:1) te su u ukupnom morbiditetu neke tipično ženske dijagnoze više zastupljene.

Od 2017. godine u ukupan broj hospitalizacija uključene su i hospitalizacije zbog poroda, pobačaja i hospitalizacije u djelatnosti rehabilitacije te su u žena najzastupljenije u 2019. godini bile hospitalizacije zbog trudnoće, porođaja i babinja (48.254), zatim slijede čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom (48.176), novotvorine (41.715), bolesti cirkulacijskog sustava (35.371), bolesti mišično-koštanog sustava i vezivnog tkiva (27.419). U muškaraca liječenih u bolnicama u Hrvatskoj najzastupljenije bolesti 2019. godine bile su bolesti cirkulacijskog sustava (48.348), slijede novotvorine (41.003), bolesti probavnog sustava (27.180), ozljede, trovanja i ostale posljedice vanjskih uzroka (25.986), te čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom (25.392). U dobi do 64 godine bilo je 417.703 hospitalizacije, najčešće zbog čimbenika koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom (57.498), trudnoće, porođaja i babinja (48.254), novotvorina (43.592), mentalnih poremećaja i poremećaja ponašanja (31.772) te bolesti cirkulacijskog sustava (29.407).

Broj hospitalizacija u dobi 65 godina i više u bolnicama u Hrvatskoj (uključujući bolničku rehabilitaciju) u 2019. godini iznosi 247.372 (ili 37% od ukupnog broja hospitalizacija). Vodeće skupine bolesti kao uzrok hospitalizacija u dobi 65 godina i više su: bolesti cirkulacijskog sustava (54.312), novotvorine (39.126), bolesti mišično-koštanog sustava i vezivnog tkiva (19.416), ozljede, trovanja i ostale posljedice vanjskih uzroka (19.314), te bolesti probavnog sustava (19.214). U bolnicama u Hrvatskoj zbrinjava se u dobi iznad 65 godina više žena no muškaraca (1,08:1).

#### **Bolnički pobol stacionarnih odjela, gravitacije 2019. po županijama (ustanove prema mreži javne zdravstvene službe)**

Od ukupnog broja hospitalizacija 665.075 (uključujući porode, obačaje i bolničku rehabilitaciju) iz županije prebivališta bolesnika udio gravitacija u 5 najfrekventnijih bolnica u 2019. godini bio je sljedeći: **Zagrebačka** 49.163 (KBC Zagreb 22,37%, KBC "Sestre milosrdnice" 21,07%, KB "Dubrava" 11,51%, KB "Sveti Duh" 10,41%, KB "Mercur" 4,93%), **Krapinsko-zagorska** 24.512 (OB Zabok i bolnica hrvatskih veterana 38,51%, KBC "Sestre milosrdnice" 9,59%, KBC Zagreb 8,17%, Klinika za infektivne bolesti "Dr. Fran Mihaljević" 7,80%, Specijalna bolnica Krapinske toplice 6,79%), **Sisačko-moslavačka** 25.735 (OB "Dr. Ivo Pedišić" Sisak 42,25%, KBC Zagreb 11,33%, KBC "Sestre milosrdnice" 7,84%, OB Pakrac 6,91%, Neuropsihijatrijska bolnica "Dr. Ivan Barbot" Popovača 5,84%), **Karlovačka** 21.011 (OB Karlovac 53,09%, OB Ogulin 11,39%, SB za produženo liječenje Duga Resa 7,40%, KBC Zagreb 6,94%, KBC "Sestre milosrdnice" 5,91%), **Varaždinska** 27.533 (OB Varaždin 71,74%, KBC Zagreb 6,70%, Specijalna bolnica Varaždinske Toplice 4,70%, OB "Dr. Tomislav Bardek" Koprivnica 2,73%, KBC "Sestre milosrdnice" 2,24%), **Koprivničko-križevačka** 17.812 (OB "Dr. Tomislav Bardek" Koprivnica 62,75%, KBC Zagreb 9,01%, KBC "Sestre milosrdnice" 4,09%, KB "Dubrava" 3,95%, Specijalna bolnica Varaždinske Toplice 3,05%), **Bjelovarsko-bilogorska** 21.785 (OB Bjelovar 46,36%, KBC Zagreb 11,18%, OB Pakrac 9,13%, OB Virovitica 5,34%, KBC "Sestre milosrdnice" 4,94%), **Primorsko-goranska** 42.985 (KBC Rijeka 74,69%, Klinika za ortopediju Lovran 4,52%, KBC Zagreb 2,55%, Thalassoterapia

Opatija 2,47%, Psihijatrijska bolnica Rab 1,75%), **Ličko-senjska** 9.318 (OB Gospić 34,94%, KBC Rijeka 16,02%, OB Zadar 7,83%, KBC Zagreb 7,32%, OB Ogulin 5,07%), **Virovitičko-podravska** 14.523 (OB Virovitica 57,26%, KBC Osijek 8,25%, OB Našice 6,89%, KBC Zagreb 4,90%, KBC "Sestre milosrdnice" 3,53%), **Požeško-slavonska** 14.063 (OŽB Požega 56,52%, OB Pakrac 9,76%, KBC Zagreb 5,47%, SB Lipik 4,44%, KBC Osijek 3,09%), **Brodsko-posavska** 25.608 (OB "Dr. Josip Benčević" Slavonski Brod 57,00%, OB Nova Gradiška 15,49%, KBC Zagreb 5,11%, KBC Osijek 5,11% Specijalna bolnica Lipik 2,91%), **Zadarska** 24.964 (OB Zadar 66,85%, SB za ortopediju Biograd na moru 5,72%, KBC Zagreb 5,43%, KBC "Sestre milosrdnice" 3,13%, KBC Split 1,89%), **Osječko-baranjska** 42.818 (KBC Osijek 69,87%, OB Našice 11,10%, KBC Zagreb 3,19%, OB "Dr. Josip Benčević" Slavonski Brod 1,87%, OŽB Vukovar i bolnica hrvatskih veterana 1,70%), **Šibensko-kninska** 17.106 (OB Šibensko-kninske županije 54,09%, Opća i veteranska bolnica "Hrvatski ponos" Knin 15,06%, KBC Split 7,93%, KBC Zagreb 5,35%, KBC "Sestre milosrdnice" 3,07%), **Vukovarsko-srijemska** 26.757 (OŽB Vinkovci 43,53%, OŽB Vukovar i bolnica hrvatskih veterana 20,14%, KBC Osijek 18,75%, KBC Zagreb 3,47%, KBC "Sestre milosrdnice" 2,22%), **Spilitsko-dalmatinska** 54.083 (KBC Split 76,72%, KBC Zagreb 3,73%, SB "Kalos" 2,16%, KBC "Sestre milosrdnice" 2,08%, SB "Biokovka" 1,97%), **Istarska** 32.149 (OB Pula 51,59%, KBC Rijeka 22,12%, KBC Zagreb 3,73%, Bolnica "prim.dr.Martin Horvat" 3,33%, Klinika za ortopediju Lovran 3,23%), **Dubrovačko-neretvanska** 18.622 (OB Dubrovnik 61,16%, KBC Split 14,19%, KBC Zagreb 5,86%, KBC "Sestre milosrdnice" 3,31%, SB "Kalos" 2,86%), **Međimurska** 20.095 (ŽB Čakovec 72,11%, KBC Zagreb 6,40%, SB Varaždinske Toplice 4,84%, OB Varaždin 4,03%, KBC "Sestre milosrdnice" 2,67%) i **Grad Zagreb** 123.381 (KBC Zagreb 28,27%, KBC "Sestre milosrdnice" 20,57%, KB "Sveti Duh" 10,23%, KB "Dubrava" 8,81%, KB "Mercur" 6,96%), **Stranih državljana** hospitalizirano je bilo 8.599, od čega najviše u KBC Split 18,27%, Bolnica "prim.dr.Martin Horvat" 12,35%, KBC Rijeka 10,68%, OB Zadar 8,13%, OB Pula 7,71%,).

Ukupno je bilo 2.453 hospitalizacije s **nepoznatim prebivalištem**, od toga najviše u KBC "Sestre milosrdnice" 35,59%, KBC Split 9,82%, KB "Sveti Duh" 9,58%, KB "Dubrava" 6,56% i Klinika za dječje bolesti Zagreb 4,36%).

Croatian Institute of Public Health introduced in 2010 an amended annual inpatient health facilities report (form No. 3-21-60). It is a cumulative annual report on the day of 31 December of current year, filled out by all health facilities, regardless of ownership or contract with HZZO. Statistics are collected from inpatient services, hospital day care, day care surgery and hospital hemodialysis according to sex, in electronic format.

The so far manner of data collection and processing was altered: private inpatient health facilities are also monitored, as are bed capacities in facilities uncontracted by the HZZO. The facilities are presented in line with changes made to the network of public health services (OG 113/15, 20/18). Data on type of treatment (acute, or chronic treatments) are categorized by specialty for discharged patients. Prior to 2010, acute beds included all beds in general hospitals, inpatient facilities and maternity clinics, university hospital centers, teaching hospitals and clinics, while chronic beds implied special hospitals and sanatoriums. The categorization of acute and chronic specialty was done in keeping with the list of activity codes by the HZZO, Croatian Network of Public Health Institutes. Acute beds were in wards for internal medicine, infectology, clinical oncology, dermatology and venereology, physical medicine and rehabilitation, neurology, psychiatry, pediatrics, surgery, pediatric surgery, neurosurgery,

maxillofacial surgery, urology, orthopedic, otorhinolaryngology, ophthalmology, gynecology and obstetrics, anesthesiology and reanimatology, health center maternity clinic and inpatient facility. Chronic beds are in wards: long-term treatment, palliative care, chronic mental disease, physical medicine and rehabilitation in special hospitals and resorts, chronic child diseases and chronic pulmonary diseases.

Pursuant to the opinion by the Ministry of Health dated 24 June 2013, the CIPH is obliged to monitor hospitalizations solely in such institutions registered as legal persons, that is contracted by the HZZO, in accordance with the Croatian Network of Public Health Institutes.

Consequently, since 2013, Jordanovac Clinical Hospital for Pulmonary Diseases was integrated into the Zagreb University Hospital Center, while University Clinics for Tumors and Traumatology was integrated into Sisters of Mercy University Hospital Center, and Vuk Vrhovac university clinic became part of the Merkur Teaching Hospital. Since 2014, Nova Gradiška General Hospital was fused with Josip Benčević Slavonski Brod General Hospital, as was Pakrac County General Hospital with Požega General Hospital, while Novi Marof Special Hospital for Chronic and Pulmonary Diseases and Klenovnik for TB joined Varaždin General Hospital (pursuant to the Government of Croatia Decision from 18 December 2013).

According to the Annual inpatient health facilities report in 2019 there were 81 facilities, sanatoriums and hospice registered; specifically: 5 university hospital centers, 8 teaching hospitals and clinics, 22 general hospital, 34 special hospitals, health resorts and hospice, 9 general inpatient facilities, one outpatient maternity facility, 1 health center with hemodialysis ward and 1 health center with palliative care ward.

Overall bed capacity in Croatia in 2019 was 23,221 (23,130 in 2018). Number of beds in all inpatient health facilities per 1,000 in 2019 was 5,42 (5,40 in 2018). According to bed structure per 1,000, in 2019 there were 3,46 (3,44 in 2018) acute beds; 1,47 (1,49 in 2018) beds in general hospitals, and 2,13 (2,13 in 2018) in university hospital centers, teaching hospitals and clinics. There were 1,96/1,000 chronic beds (1,96 u 2018).

According to the Annual Reports in inpatient wards in 2019 there were 715,639 hospital discharges (718,902 in 2018), including discharges for delivery, abortion and hospital rehabilitation.

Overall number of hospital beds per 1,000 decreased from 153,4/1,000 in 1990 to 142,8/1,000 in 1999, only to grow 162,2/1,000 in 2003. This virtual increase of 2003 rate was the result of a drop in population reported by 2001 Census. The rate for 2019 (according to the 2011 Census) numbered 167,01/1,000 (167,78 in 2018).

Croatian hospitals in 2019 reported 5,843,470 days of hospital treatment, i.e. 8,17 days of average treatment per discharge (5,931,261 days of hospital treatment overall – 8,25 days of average treatment per discharge in 2018). In 1990, the average duration of treatment was 15,37 days. Said rate decreased from 12,3 in 1990 to 6,21 in 2019 (6,47 in 2018) in general hospitals; from 12,05 to 6,41 in university hospital centers, teaching hospitals and clinics (6,48 days per patient in 2018); and from 34,83 to 24,20 in special hospitals, health resorts and hospices (24,17 days per patient in 2018).

Number of hospital doctors expressed by numbers of beds implies only MDs working directly in wards. The overall count of physicians employed in hospitals covers overall number of physicians working in other diagnostic and specialist outpatient services and hospital clinics and day hospitals.

Annual bed occupancy rate for all hospitals neared pre-war levels by 2009 (320 days/bed in 1990, 301 in 2009). In the period from 2010 to 2014, there was a decrease (2010: 282 days per

bed, and 259 days in 2014). In 2015 and 2016, annual bed occupancy rate was approximately equal (271 days in 2015 and 270 in 2016). In the period from 2017, there was a decrease (from 263 days in 2017. godini to 252 days in 2019).

During 2019, the bed occupancy rate in university hospital centers, teaching hospitals and clinics was 74,75% (76,38% in 2018); in general hospitals, 68,17% (70,67% in 2018), while in special hospitals, health resorts and hospices 62,75% (62,59% in 2018).

Turnover interval (average number of days of non-use of bed between patients) in general hospitals was 2,90 (2,69 in 2018); at university hospital centers, teaching hospitals and clinics specifically 2,17 (2,00 in 2018), while at special hospitals, health resorts and hospices 14,37 days (14,45 in 2018).

During 2019, the number of beds in infirmaries was 167, specifically: in general infirmaries 137, in maternity wards 14, and 16 beds in palliative care in health care centers. According to the Annual report in 2019 there were 12 143 days of treatment for all discharged patients in health care centers (Korčula, Metković, Istrian health care centers – Labin and Umag).

According to individual reports on treated patients the number of hospital discharges in inpatient hospital wards in 2019 was 665,075 (667,427 in 2018). Since 2017 the number of hospital discharges included hospital stays for childbirth, abortion and hospital rehabilitation.

Leading disease groups in hospital discharges in 2019 were: diseases of the circulatory system, neoplasms, factors influencing health status and contact with health services, pregnancy, childbirth and the puerperium and diseases of the digestive system. Croatian hospitals provide care to slightly more women than men (1,17:1) and some typically female diagnoses are more frequent in overall morbidity.

Since 2017 the number of hospital discharges included hospital stays for childbirth, abortion and hospital rehabilitation and in female hospitalizations, most common diseases in 2019 were pregnancy, childbirth and the puerperium (48,254), factors influencing health status and contact with health services (48,176) neoplasms (41,715), circulatory diseases (35,371) and, lastly, diseases of the musculoskeletal system and connective tissue (27,419).

In male hospitalizations, most common diseases in 2019 were circulatory diseases (48,348), followed by neoplasms (41,003), digestive diseases (27,180), injuries, poisonings and other consequences of external causes (25,986), factors influencing health status and contact with health services (25,392).

Under the age of 64, there were 417,703 hospital discharges most commonly for factors influencing health status and contact with health services (57,498), pregnancy, childbirth and the puerperium (48,254), neoplasms (43,592), mental and behavioral disorders (31,772) and, finally, circulatory diseases (29,407).

The number of hospital discharges in patients aged 65+ in Croatian hospitals (including hospital rehabilitation) in 2019 was 247,372 (37% of overall treatments). The leading disease groups as cause of hospitalization at the age of 65+ were: circulatory diseases (54,312), neoplasms (39,126), diseases of the musculoskeletal system and connective tissue (19,416), injuries, poisonings and other consequences of external causes (19,314) and finally digestive diseases (19,214). Croatian hospitals provided care to more women aged 65+ than men of the same age (1,08:1).

#### **Hospital morbidity in inpatient wards, 2019 by county (facility network)**

Of the overall number of hospitalizations, 665,075 (including deliveries, hospital rehabilitations and abortions), the distribution of patient shares, by county of residence, in 5 most frequented



hospitals in 2019 were as follows: **Zagrebačka County:** 49,163 (22,37% in Zagreb University Hospital Center (KBC), 21,07% in Sestre milosrdnice KBC, 11,51% in Dubrava Teaching Hospital (KB), 10,41% in Sveti Duh KB and 4,93% in Merkur KB); **Krapina-Zagorje County:** 24,512 (38,51% in Zabok General Hospital (OB), 9,59% in Sestre Milosrdnice KBC, 8,17% in Zagreb KBC, 7,80% in Fran Mihaljević Clinical Hospital for Infectious Diseases and 6,79% in Krapinske toplice Special Hospital); **Sisak-Moslavina County:** 25,735 (42,25% in Ivo Pedišić Sisak OB, 11,33% in Zagreb KBC, 7,84% in Sestre Milosrdnice KBC, 6,91% in Pakrac General Hospital (OB) and 5,84% in Neuropsychiatric Hospital Ivan Barbot Popovača); **Karlovac County:** 21,011 (53,09% in Karlovac OB, 11,39% in Ogulin OB, 7,40% in Duga Resa Special Hospital, 6,94% in Zagreb KBC and 5,91% in Sestre Milosrdnice KBC); **Varaždin County:** 27,533 (71,74% in Varaždin OB, 6,70% in Zagreb KBC, 4,70% in Varaždinske toplice Special Hospital, 2,73% in Tomislav Bardek Koprivnica OB and 2,24% in Sestre Milosrdnice KBC); **Koprivnica-Križevci County:** 17,812 (62,75% in Tomislav Bardek Koprivnica OB, 9,01% in Zagreb KBC, 4,09% in Sestre Milosrdnice KBC, 3,95% in Dubrava KB, and 3,05% in Varaždinske toplice Special Hospital); **Bjelovar-Bilogora:** 21,785 (46,36% in Bjelovar OB, 11,18% in Zagreb KBC, 9,13% in Pakrac OB, 5,34% in Virovitica OB and 4,94% in Sestre Milosrdnice KBC); **Primorje-Gorski Kotar County:** 42,985 (74,69% in Rijeka KBC, 4,52% in Lovran Orthopedic Clinic, 2,55% in Zagreb KBC, 2,47% in Opatija Thalassotherapy, and 1,75% in Rab Psychiatric Hospital); **Lika-Seni County:** 9,318 (34,94% in Gospić OB, 16,02% in Rijeka KBC, 7,83% in Zadar OB, 7,32% in Zagreb KBC and 5,07% in Ogulin OB); **Virovitica-Podravina County:** 14,523 (57,26% in Virovitica OB, 8,25% in Osijek KBC, 6,89% in Našice County OB, 4,90% in Zagreb KBC and 3,53% in Sestre Milosrdnice KBC); **Požega-Slavonia County:** 14,063 (56,52% in Požega County OB, 9,76% in Pakrac OB, 5,47% in Zagreb KBC, 4,44% in Lipik Special Hospital and 3,09% in Osijek KBC); **Brod-Posavina County:** 25,608 (57,00% in Josip Benčević Slavonski

Brod OB, 15,49% in Nova Gradiška OB, 5,11% in Zagreb KBC, 3,26% in Osijek KBC and 2,91% in Lipik Special Hospital); **Zadar County:** 24,964 (66,85% in Zadar OB, 5,72% in Biograd Special Orthopedic Hospital, 5,43% in Zagreb KBC, 3,13% in Sestre Milosrdnice KBC, and 1,89% in Split KBC); **Osijek-Baranja County:** 42,818 (69,87% in Osijek KBC, 11,10% in Našice County OB, 3,19% in Zagreb KBC, 1,87% in Josip Benčević Slavonski Brod OB and 1,70% in Vukovar County OB); **Šibenik-Knin County:** 17,106 (54,09% in Šibenik-Knin OŽB, 15,06% in Hrvatski Ponos Knin OB, 7,93% in Split KBC, 5,35% in Zagreb KBC and 3,07% in Sestre Milosrdnice KBC); **Vukovar-Srijem County:** 26,757 (43,53% in Vinkovci County OB, 20,14% in Vukovar County OB, 18,75% in Osijek KBC, 3,47% in Zagreb KBC and 2,22% in Sestre Milosrdnice KBC); **Split-Dalmatia County:** 54,083 (76,72% in Split KBC, 3,73% in Zagreb KBC, 2,16% in Kalos Special Hospital, 2,08% in Sestre Milosrdnice KBC and 1,97% in Biokovka Special Hospital); **Istria County:** 32,149 (51,59% in Pula OB, 22,12% in Rijeka KBC, 3,73% in Zagreb KBC, 3,33% in Martin Horvat Hospital and 3,23% in Lovran Orthopedic Clinic); **Dubrovnik-Neretva:** 18,622 (61,16% in Dubrovnik OB, 14,19% in Split KBC, 5,86% in Zagreb KBC, 3,31% in Sestre Milosrdnice KBC and 2,86% in Kalos Special Hospital); **Međimurje County:** 20,095 (72,11% in Čakovec County Hospital, 6,40% in Zagreb KBC, 4,84% in Varaždinske toplice Special Hospital, 4,03% in Varaždin OB and 2,67% in Sestre Milosrdnice KBC) and **City of Zagreb:** 123,381 (28,27% in Zagreb KBC, 20,57% in Sestre Milosrdnice KBC, 10,23% Sveti Duh KB, 8,81% in Dubrava KB and 6,96% in Merkur KB). 8,599 **foreign citizens** were hospitalized, whereof the majority (18,27%) in Split KBC, 12,35% in Martin Horvat Hospital, 10,68% in Rijeka KBC, 8,13% in Zadar OB and 7,71% in Pula OB.

The number of hospitalized patients with **unknown residence** was 2,453, whereof the majority (35,59%) were admitted in Sestre Milosrdnice KBC, 9,82% in Split KBC, 9,58% in Sveti Duh KB, 6,56% in Dubrava KB and 4,36% in Children's Hospital Zagreb.

**Tablica - Table 1. RAD STACIONARNIH USTANOVA U HRVATSKOJ U 2019. GODINI - Inpatient health facilities, Croatia 2019**

ŽUPANIJA	Sveukupno	Akutne djelatnosti	Kronične djelatnosti	Opće bolnice	Stacionari domova zdravlja	KBC, kliničke bol. i klinike	Specijalne bol., lječilišta i hospicij
	1 (2+3) (4+5+6+7)	2	3	4	5	6	7
County	Total	Acute patient treatment	Chronic treatment	General hospitals	Infirmaries maternity wards	Clin. teach.hosp., clin. and clinics	Special hospitals, natural spas and hospice
<b>HRVATSKA- Croatia</b>							
1. Broj postelja - No. of beds	23.221	14.817	8.404	6.288	167	9.146	7.620
2. Broj postelja na 1000 stanovn. - No. of beds per 1,000 pop	5,42	3,46	1,96	1,47	0,04	2,13	1,78
3. Broj doktora - No. of doctors	7.117	6.727	390	2.452	13	4.111	541
4. Broj postelja po jednom doktoru - No. of beds per doctor	3,26	2,20	21,55	2,56	12,85	2,22	14,09
5. Broj ispisanih bolesnika - No. of patients discharged	715.639	647.436	68.203	251.742	2.493	389.289	72.115
6. Broj dana bolničkog liječenja - No. of bed days	5.843.470	3.967.993	1.875.477	1.564.502	38.476	2.495.225	1.745.267
7. Prosječna dužina liječenja - Average length of treatment	8,17	6,13	27,50	6,21	15,43	6,41	24,20
8. Godišnja zauzetost postelja - Annual bed occupancy	252	268	223	249	230	273	229
9. % iskorištenosti postelja - Bed utilization (%)	68,94	73,37	61,14	68,17	63,12	74,75	62,75
10. Broj pacijenata po krevetu - No. of patients per bed	30,82	43,70	8,12	40,04	14,93	42,56	9,46
11. Interval obrtaja - Turnover interval	3,68	2,22	17,48	2,90	9,02	2,17	14,37
<b>Grad Zagreb*-City of Zagreb</b>							
1. Broj postelja - No. of beds	6.333	5.177	1.156			5.486	847
2. Broj postelja na 1000 stanovn. - No. of beds per 1,000 pop	8,02	6,55	1,46			6,94	1,07
3. Broj doktora - No. of doctors	2.601	2.540	61			2.467	134
4. Broj postelja po jednom doktoru - No. of beds per doctor	2,43	2,04	18,95			2,22	6,32
5. Broj ispisanih bolesnika - No. of patients discharged	254.875	241.951	12.924			239.653	15.222
6. Broj dana bolničkog liječenja - No. of bed days	1.791.306	1.434.848	356.458			1.573.450	217.856
7. Prosječna dužina liječenja - Average length of treatment	7,03	5,93	27,58			6,57	14,31
8. Godišnja zauzetost postelja - Annual bed occupancy	283	277	308			287	257
9. % iskorištenosti postelja - Bed utilization (%)	77,49	75,93	84,48			78,58	70,47
10. Broj pacijenata po krevetu - No. of patients per bed	40,25	46,74	11,18			43,68	17,97
11. Interval obrtaja - Turnover interval	2,04	1,88	5,07			1,79	6,00
<b>Zagrebačka</b>							
1. Broj postelja - No. of beds	245	55	190				245
2. Broj postelja na 1000 stanovn. - No. of beds per 1,000 pop	0,77	0,17	0,60				0,77
3. Broj doktora - No. of doctors	13	4	9				13
4. Broj postelja po jednom doktoru - No. of beds per doctor	18,85	13,75	21,11				18,85
5. Broj ispisanih bolesnika - No. of patients discharged	2.208	1.309	899				2.208
6. Broj dana bolničkog liječenja - No. of bed days	59.107	19.273	39.834				59.107
7. Prosječna dužina liječenja - Average length of treatment	26,77	14,72	44,31				26,77
8. Godišnja zauzetost postelja - Annual bed occupancy	241	350	210				241
9. % iskorištenosti postelja - Bed utilization (%)	66,10	96,00	57,44				66,10
10. Broj pacijenata po krevetu - No. of patients per bed	9,01	23,80	4,73				9,01
11. Interval obrtaja - Turnover interval	13,73	0,61	32,83				13,73

Tablica - Table 1. - Nastavak - Continuation 1

ŽUPANIJA	Sveukupno	Akutne djelatnosti	Kronične djelatnosti	Opće bolnice	Stacionari domova zdravlja	KBC, kliničke bol. i klinike	Specijalne bol., lječilišta i hospicij
	1 (2+3) (4+5+6+7)	2	3	4	5	6	7
County	Total	Acute patient treatment	Chronic treatment	General hospitals	Infirmaries maternity wards	Clin. teach.hosp., clin. and clinics	Special hospitals, natural spas and hospice
<b>Krapinsko-zagorska</b>							
1. Broj postelja							
- No. of beds	1.247	438	809	277		90	880
2. Broj postelja na 1000 stanovn.							
- No. of beds per 1,000 pop	9,38	3,30	6,09	2,08		0,68	6,62
3. Broj doktora							
- No. of doctors	209	156	53	90		30	89
4. Broj postelja po jednom doktoru							
- No. of beds per doctor	5,97	2,81	15,26	3,08		3,00	9,89
5. Broj ispisanih bolesnika							
- No. of patients discharged	33.484	21.655	11.829	13.382		6.002	14.100
6. Broj dana bolničkog liječenja							
- No. of bed days	321.114	90.780	230.334	63.192		17.390	240.532
7. Prosječna dužina liječenja							
- Average length of treatment	9,59	4,19	19,47	4,72		2,90	17,06
8. Godišnja zauzetost postelja							
- Annual bed occupancy	258	207	285	228		193	273
9. % iskorisćenosti postelja							
- Bed utilization (%)	70,55	56,78	78,00	62,50		52,94	74,89
10. Broj pacijenata po krevetu							
- No. of patients per bed	26,85	49,44	14,62	48,31		66,69	16,02
11. Interval obrtaja							
- Turnover interval	4,00	3,19	5,49	2,83		2,58	5,72
<b>Sisačko-moslavačka</b>							
1. Broj postelja							
- No. of beds	1.133	368	765	357			776
2. Broj postelja na 1000 stanovn.							
- No. of beds per 1,000 pop	6,57	2,13	4,44	2,07			4,50
3. Broj doktora							
- No. of doctors	201	141	60	131			70
4. Broj postelja po jednom doktoru							
- No. of beds per doctor	5,64	2,61	12,75	2,73			11,09
5. Broj ispisanih bolesnika							
- No. of patients discharged	16.101	10.647	5.454	11.246			4.855
6. Broj dana bolničkog liječenja							
- No. of bed days	363.865	183.342	180.523	85.298			278.567
7. Prosječna dužina liječenja							
- Average length of treatment	22,60	17,22	33,10	7,58			57,38
8. Godišnja zauzetost postelja							
- Annual bed occupancy	321	498	236	239			359
9. % iskorisćenosti postelja							
- Bed utilization (%)	87,99	136,50	64,65	65,46			98,35
10. Broj pacijenata po krevetu							
- No. of patients per bed	14,21	28,93	7,13	31,50			6,26
11. Interval obrtaja							
- Turnover interval	3,09	-4,60	18,10	4,00			0,96
<b>Karlovačka</b>							
1. Broj postelja							
- No. of beds	600	410	190	435			165
2. Broj postelja na 1000 stanovn.							
- No. of beds per 1,000 pop	4,65	3,18	1,47	3,37			1,28
3. Broj doktora							
- No. of doctors	201	185	16	186			15
4. Broj postelja po jednom doktoru							
- No. of beds per doctor	2,99	2,22	11,88	2,34			11,00
5. Broj ispisanih bolesnika							
- No. of patients discharged	19.336	16.868	2.468	17.194			2.142
6. Broj dana bolničkog liječenja							
- No. of bed days	155.410	103.809	51.601	108.932			46.478
7. Prosječna dužina liječenja							
- Average length of treatment	8,04	6,15	20,91	6,34			21,70
8. Godišnja zauzetost postelja							
- Annual bed occupancy	259	253	272	250			282
9. % iskorisćenosti postelja							
- Bed utilization (%)	70,96	69,37	74,41	68,61			77,17
10. Broj pacijenata po krevetu							
- No. of patients per bed	32,23	41,14	12,99	39,53			12,98
11. Interval obrtaja							
- Turnover interval	3,29	2,72	7,19	2,90			6,42

Tablica - Table 1. - Nastavak - Continuation 2

ŽUPANIJA	Sveukupno	Akutne djelatnosti	Kronične djelatnosti	Opće bolnice	Stacionari domova zdravlja	KBC, kliničke bol. i klinike	Specijalne bol., lječilišta i hospicij
County	1 (2+3) (4+5+6+7) Total	2 Acute patient treatment	3 Chronic treatment	4 General hospitals	5 Infirmaries maternity wards	6 Clin. teach.hosp., clin. and clinics	7 Special hospitals, natural spas and hospice
<b>Varaždinska</b>							
1. Broj postelja - No. of beds	1.833	452	1.381	934			899
2. Broj postelja na 1000 stanovn. - No. of beds per 1,000 pop	10,42	2,57	7,85	5,31			5,11
3. Broj doktora - No. of doctors	264	208	56	231			33
4. Broj postelja po jednom doktoru - No. of beds per doctor	6,94	2,17	24,66	4,04			27,24
5. Broj ispisanih bolesnika - No. of patients discharged	36.778	24.161	12.617	27.837			8.941
6. Broj dana bolničkog liječenja - No. of bed days	419.264	134.546	284.718	239.506			179.758
7. Prosječna dužina liječenja - Average length of treatment	11,40	5,57	22,57	8,60			20,10
8. Godišnja zauzetost postelja - Annual bed occupancy	229	298	206	256			200
9. % iskorisćenosti postelja - Bed utilization (%)	62,67	81,55	56,48	70,25			54,78
10. Broj pacijenata po krevetu - No. of patients per bed	20,06	53,45	9,14	29,80			9,95
11. Interval obrtaja - Turnover interval	6,79	1,26	17,39	3,64			16,60
<b>Koprivničko-križevačka</b>							
1. Broj postelja - No. of beds	356	356		356			
2. Broj postelja na 1000 stanovn. - No. of beds per 1,000 pop	3,08	3,08		3,08			
3. Broj doktora - No. of doctors	120	120		120			
4. Broj postelja po jednom doktoru - No. of beds per doctor	2,97	2,97		2,97			
5. Broj ispisanih bolesnika - No. of patients discharged	13.170	13.170		13.170			
6. Broj dana bolničkog liječenja - No. of bed days	79.697	79.697		79.697			
7. Prosječna dužina liječenja - Average length of treatment	6,05	6,05		6,05			
8. Godišnja zauzetost postelja - Annual bed occupancy	224	224		224			
9. % iskorisćenosti postelja - Bed utilization (%)	61,33	61,33		61,33			
10. Broj pacijenata po krevetu - No. of patients per bed	36,99	36,99		36,99			
11. Interval obrtaja - Turnover interval	3,81	3,81		3,81			
<b>Bjelovarsko-bilogorska</b>							
1. Broj postelja - No. of beds	581	279	302	279			302
2. Broj postelja na 1000 stanovn. - No. of beds per 1,000 pop	4,85	2,33	2,52	2,33			2,52
3. Broj doktora - No. of doctors	125	117	8	117			8
4. Broj postelja po jednom doktoru - No. of beds per doctor	4,65	2,38	37,75	2,38			37,75
5. Broj ispisanih bolesnika - No. of patients discharged	13.794	11.452	2.342	11.452			2.342
6. Broj dana bolničkog liječenja - No. of bed days	112.835	66.853	45.982	66.853			45.982
7. Prosječna dužina liječenja - Average length of treatment	8,18	5,84	19,63	5,84			19,63
8. Godišnja zauzetost postelja - Annual bed occupancy	194	240	152	240			152
9. % iskorisćenosti postelja - Bed utilization (%)	53,21	65,65	41,71	65,65			41,71
10. Broj pacijenata po krevetu - No. of patients per bed	23,74	41,05	7,75	41,05			7,75
11. Interval obrtaja - Turnover interval	7,19	3,05	27,43	3,05			27,43

Tablica - Table 1. - Nastavak - Continuation 3

ŽUPANIJA	Sveukupno	Akutne djelatnosti	Kronične djelatnosti	Opće bolnice	Stacionari domova zdravlja	KBC, kliničke bol. i klinike	Specijalne bol., lječilišta i hospicij
County	1 (2+3) (4+5+6+7) Total	2 Acute patient treatment	3 Chronic treatment	4 General hospitals	5 Infirmary maternity wards	6 Clin. teach.hosp., clin. and clinics	7 Special hospitals, natural spas and hospice
<b>Primorsko-goranska</b>							
1. Broj postelja - No. of beds	2.634	1.226	1.408		12	1.170	1.452
2. Broj postelja na 1000 stanovn. - No. of beds per 1,000 pop	8,89	4,14	4,75		0,04	3,95	4,90
3. Broj doktora - No. of doctors	559	501	58		1	460	98
4. Broj postelja po jednom doktoru - No. of beds per doctor	4,71	2,45	24,28		12,00	2,54	14,82
5. Broj ispisanih bolesnika - No. of patients discharged	56.560	51.516	5.044		227	49.801	6.532
6. Broj dana bolničkog liječenja - No. of bed days	544.601	275.741	268.860		1.141	263.062	280.398
7. Prosječna dužina liječenja - Average length of treatment	9,63	5,35	53,30		5,03	5,28	42,93
8. Godišnja zauzetost postelja - Annual bed occupancy	207	225	191		95	225	193
9. % iskorištenosti postelja - Bed utilization (%)	56,65	61,62	52,32		26,05	61,60	52,91
10. Broj pacijenata po krevetu - No. of patients per bed	21,47	42,02	3,58		18,92	42,56	4,50
11. Interval obrtaja - Turnover interval	7,37	3,33	48,58		14,27	3,29	38,21
<b>Ličko-senjska</b>							
1. Broj postelja - No. of beds	94	94		76	18		
2. Broj postelja na 1000 stanovn. - No. of beds per 1,000 pop	1,85	1,85		1,49	0,35		
3. Broj doktora - No. of doctors	20	20		18	2		
4. Broj postelja po jednom doktoru - No. of beds per doctor	4,70	4,70		4,22	9,00		
5. Broj ispisanih bolesnika - No. of patients discharged	4.424	4.424		3.807	617		
6. Broj dana bolničkog liječenja - No. of bed days	24.254	24.254		17.780	6.474		
7. Prosječna dužina liječenja - Average length of treatment	5,48	5,48		4,67	10,49		
8. Godišnja zauzetost postelja - Annual bed occupancy	258	258		234	360		
9. % iskorištenosti postelja - Bed utilization (%)	70,69	70,69		64,10	98,54		
10. Broj pacijenata po krevetu - No. of patients per bed	47,06	47,06		50,09	34,28		
11. Interval obrtaja - Turnover interval	2,27	2,27		2,62	0,16		
<b>Virovitičko-podravska</b>							
1. Broj postelja - No. of beds	228	223	5	228			
2. Broj postelja na 1000 stanovn. - No. of beds per 1,000 pop	2,69	2,63	0,06	2,69			
3. Broj doktora - No. of doctors	69	69	0	69			
4. Broj postelja po jednom doktoru - No. of beds per doctor	3,30	3,23	0,00	3,30			
5. Broj ispisanih bolesnika - No. of patients discharged	10.070	10.034	36	10.070			
6. Broj dana bolničkog liječenja - No. of bed days	59.533	59.236	297	59.533			
7. Prosječna dužina liječenja - Average length of treatment	5,91	5,90	8,25	5,91			
8. Godišnja zauzetost postelja - Annual bed occupancy	261	266	59	261			
9. % iskorištenosti postelja - Bed utilization (%)	71,54	72,78	16,27	71,54			
10. Broj pacijenata po krevetu - No. of patients per bed	44,17	45,00	7,20	44,17			
11. Interval obrtaja - Turnover interval	2,35	2,21	42,44	2,35			

Tablica - Table 1. - Nastavak - Continuation 4

ŽUPANIJA	Sveukupno	Akutne djelatnosti	Kronične djelatnosti	Opće bolnice	Stacionari domova zdravlja	KBC, kliničke bol. i klinike	Specijalne bol., lječilišta i hospicij
County	1 (2+3) (4+5+6+7) Total	2 Acute patient treatment	3 Chronic treatment	4 General hospitals	5 Infirmaries maternity wards	6 Clin. teach.hosp., clin. and clinics	7 Special hospitals, natural spas and hospice
<b>Požeško-slavonska</b>							
1. Broj postelja - No. of beds	567	307	260	307			260
2. Broj postelja na 1000 stanovn. - No. of beds per 1,000 pop	7,27	3,93	3,33	3,93			3,33
3. Broj doktora - No. of doctors	118	107	11	107			11
4. Broj postelja po jednom doktoru - No. of beds per doctor	4,81	2,87	23,64	2,87			23,64
5. Broj ispisanih bolesnika - No. of patients discharged	16.605	14.127	2.478	14.127			2.478
6. Broj dana bolničkog liječenja - No. of bed days	125.100	78.595	46.505	78.595			46.505
7. Prosječna dužina liječenja - Average length of treatment	7,53	5,56	18,77	5,56			18,77
8. Godišnja zauzetost postelja - Annual bed occupancy	221	256	179	256			179
9. % iskorisćenosti postelja - Bed utilization (%)	60,45	70,14	49,00	70,14			49,00
10. Broj pacijenata po krevetu - No. of patients per bed	29,29	46,02	9,53	46,02			9,53
11. Interval obrtaja - Turnover interval	4,93	2,37	19,53	2,37			19,53
<b>Brodsko-posavska</b>							
1. Broj postelja - No. of beds	716	553	163	576			140
2. Broj postelja na 1000 stanovn. - No. of beds per 1,000 pop	4,52	3,49	1,03	3,63			0,88
3. Broj doktora - No. of doctors	289	283	6	283			6
4. Broj postelja po jednom doktoru - No. of beds per doctor	2,48	1,95	27,17	2,04			23,33
5. Broj ispisanih bolesnika - No. of patients discharged	24.305	22.639	1.666	23.186			1.119
6. Broj dana bolničkog liječenja - No. of bed days	189.546	134.516	55.030	141.320			48.226
7. Prosječna dužina liječenja - Average length of treatment	7,80	5,94	33,03	6,10			43,10
8. Godišnja zauzetost postelja - Annual bed occupancy	265	243	338	245			344
9. % iskorisćenosti postelja - Bed utilization (%)	72,53	66,64	92,50	67,22			94,38
10. Broj pacijenata po krevetu - No. of patients per bed	33,95	40,94	10,22	40,25			7,99
11. Interval obrtaja - Turnover interval	2,95	2,97	2,68	2,97			2,57
<b>Zadarska</b>							
1. Broj postelja - No. of beds	1.032	470	562	429			603
2. Broj postelja na 1000 stanovn. - No. of beds per 1,000 pop	6,07	2,76	3,31	2,52			3,55
3. Broj doktora - No. of doctors	216	189	27	173			43
4. Broj postelja po jednom doktoru - No. of beds per doctor	4,78	2,49	20,81	2,48			14,02
5. Broj ispisanih bolesnika - No. of patients discharged	25.102	23.051	2.051	20.218			4.884
6. Broj dana bolničkog liječenja - No. of bed days	273.549	121.200	152.349	106.846			166.703
7. Prosječna dužina liječenja - Average length of treatment	10,90	5,26	74,28	5,28			34,13
8. Godišnja zauzetost postelja - Annual bed occupancy	265	258	271	249			276
9. % iskorisćenosti postelja - Bed utilization (%)	72,62	70,65	74,27	68,24			75,74
10. Broj pacijenata po krevetu - No. of patients per bed	24,32	49,04	3,65	47,13			8,10
11. Interval obrtaja - Turnover interval	4,11	2,18	25,73	2,46			10,93

Tablica - Table 1. - Nastavak - Continuation 5

ŽUPANIJA	Sveukupno	Akutne djelatnosti	Kronične djelatnosti	Opće bolnice	Stacionari domova zdravlja	KBC, kliničke bol. i klinike	Specijalne bol., lječilišta i hospicij
County	1 (2+3) (4+5+6+7) Total	2 Acute patient treatment	3 Chronic treatment	4 General hospitals	5 Infirmaries maternity wards	6 Clin. teach.hosp., clin. and clinics	7 Special hospitals, natural spas and hospice
<b>Osječko-baranjska</b>							
1. Broj postelja - No. of beds	1.223	1.097	126	126		981	116
2. Broj postelja na 1000 stanovn. - No. of beds per 1,000 pop	4,01	3,60	0,41	0,41		3,22	0,38
3. Broj doktora - No. of doctors	534	531	3	50		482	2
4. Broj postelja po jednom doktoru - No. of beds per doctor	2,29	2,07	42,00	2,52		2,04	58,00
5. Broj ispisanih bolesnika - No. of patients discharged	50.446	49.175	1.271	6.046		43.212	1.188
6. Broj dana bolničkog liječenja - No. of bed days	335.639	312.475	23.164	32.350		281.396	21.893
7. Prosječna dužina liječenja - Average length of treatment	6,65	6,35	18,23	5,35		6,51	18,43
8. Godišnja zauzetost postelja - Annual bed occupancy	274	285	184	257		287	189
9. % iskorisćenosti postelja - Bed utilization (%)	75,19	78,04	50,37	70,34		78,59	51,71
10. Broj pacijenata po krevetu - No. of patients per bed	41,25	44,83	10,09	47,98		44,05	10,24
11. Interval obrtaja - Turnover interval	2,20	1,79	17,96	2,26		1,77	17,21
<b>Sibensko-kninska</b>							
1. Broj postelja - No. of beds	414	313	101	414			
2. Broj postelja na 1000 stanovn. - No. of beds per 1,000 pop	3,79	2,86	0,92	3,79			
3. Broj doktora - No. of doctors	196	195	1	196			
4. Broj postelja po jednom doktoru - No. of beds per doctor	2,11	1,61	101,00	2,11			
5. Broj ispisanih bolesnika - No. of patients discharged	14.522	13.879	643	14.522			
6. Broj dana bolničkog liječenja - No. of bed days	103.809	81.699	22.110	103.809			
7. Prosječna dužina liječenja - Average length of treatment	7,15	5,89	34,39	7,15			
8. Godišnja zauzetost postelja - Annual bed occupancy	251	261	219	251			
9. % iskorisćenosti postelja - Bed utilization (%)	68,70	71,51	59,98	68,70			
10. Broj pacijenata po krevetu - No. of patients per bed	35,08	44,34	6,37	35,08			
11. Interval obrtaja - Turnover interval	3,26	2,34	22,95	3,26			
<b>Vukovarsko-srijemska</b>							
1. Broj postelja - No. of beds	474	469	5	474			
2. Broj postelja na 1000 stanovn. - No. of beds per 1,000 pop	2,64	2,61	0,03	2,64			
3. Broj doktora - No. of doctors	212	212	0	212			
4. Broj postelja po jednom doktoru - No. of beds per doctor	2,24	2,21		2,24			
5. Broj ispisanih bolesnika - No. of patients discharged	19.583	19.582	1	19.583			
6. Broj dana bolničkog liječenja - No. of bed days	113.379	113.379	0	113.379			
7. Prosječna dužina liječenja - Average length of treatment	5,79	5,79	0,00	5,79			
8. Godišnja zauzetost postelja - Annual bed occupancy	239	242	0	239			
9. % iskorisćenosti postelja - Bed utilization (%)	65,53	66,23	0,00	65,53			
10. Broj pacijenata po krevetu - No. of patients per bed	41,31	41,75	0,20	41,31			
11. Interval obrtaja - Turnover interval	3,05	2,95	1.825,00	3,05			

Tablica - Table 1. - Nastavak - Continuation 6

ŽUPANIJA	Sveukupno	Akutne djelatnosti	Kronične djelatnosti	Opće bolnice	Stacionari domova zdravlja	KBC, kliničke bol. i klinike	Specijalne bol., lječilišta i hospicij
County	1 (2+3) (4+5+6+7) Total	2 Acute patient treatment	3 Chronic treatment	4 General hospitals	5 Infirmary maternity wards	6 Clin. teach.hosp., clin. and clinics	7 Special hospitals, natural spas and hospice
<b>Splitsko-dalmatinska</b>							
1. Broj postelja - No. of beds	1.928	1.447	481		44	1.419	465
2. Broj postelja na 1000 stanovn. - No. of beds per 1,000 pop	4,24	3,18	1,06		0,10	3,12	1,02
3. Broj doktora - No. of doctors	683	676	7		5	672	6
4. Broj postelja po jednom doktoru - No. of beds per doctor	2,82	2,14	68,71		8,80	2,11	77,50
5. Broj ispisanih bolesnika - No. of patients discharged	52.702	51.106	1.596		543	50.621	1.538
6. Broj dana bolničkog liječenja - No. of bed days	395.724	366.710	29.014		7.974	359.927	27.823
7. Prosječna dužina liječenja - Average length of treatment	7,51	7,18	18,18		14,69	7,11	18,09
8. Godišnja zauzetost postelja - Annual bed occupancy	205	253	60		181	254	60
9. % iskorisćenosti postelja - Bed utilization (%)	56,23	69,43	16,53		49,65	69,49	16,39
10. Broj pacijenata po krevetu - No. of patients per bed	27,34	35,32	3,32		12,34	35,67	3,31
11. Interval obrtaja - Turnover interval	5,84	3,16	91,82		14,89	3,12	92,26
<b>Istarska</b>							
1. Broj postelja - No. of beds	726	506	220	427	79		220
2. Broj postelja na 1000 stanovn. - No. of beds per 1,000 pop	3,49	2,43	1,06	2,05	0,38		1,06
3. Broj doktora - No. of doctors	211	205	6	202	3		6
4. Broj postelja po jednom doktoru - No. of beds per doctor	3,44	2,47	36,67	2,11	26,33		36,67
5. Broj ispisanih bolesnika - No. of patients discharged	20.470	18.001	2.469	17.015	986		2.469
6. Broj dana bolničkog liječenja - No. of bed days	169.887	126.344	43.543	103.865	22.479		43.543
7. Prosječna dužina liječenja - Average length of treatment	8,30	7,02	17,64	6,10	22,80		17,64
8. Godišnja zauzetost postelja - Annual bed occupancy	234	250	198	243	285		198
9. % iskorisćenosti postelja - Bed utilization (%)	64,11	68,41	54,23	66,64	77,96		54,23
10. Broj pacijenata po krevetu - No. of patients per bed	28,20	35,58	11,22	39,85	12,48		11,22
11. Interval obrtaja - Turnover interval	4,65	3,24	14,89	3,06	6,45		14,89
<b>Dubrovačko-neretvanska</b>							
1. Broj postelja - No. of beds	563	285	278	299	14		250
2. Broj postelja na 1000 stanovn. - No. of beds per 1,000 pop	4,59	2,33	2,27	2,44	0,11		2,04
3. Broj doktora - No. of doctors	146	138	8	137	2		7
4. Broj postelja po jednom doktoru - No. of beds per doctor	3,86	2,07	34,75	2,18	7,00		35,71
5. Broj ispisanih bolesnika - No. of patients discharged	14.689	12.351	2.338	12.472	120		2.097
6. Broj dana bolničkog liječenja - No. of bed days	116.020	71.361	44.659	73.716	408		41.896
7. Prosječna dužina liječenja - Average length of treatment	7,90	5,78	19,10	5,91	3,40		19,98
8. Godišnja zauzetost postelja - Annual bed occupancy	206	250	161	247	29		168
9. % iskorisćenosti postelja - Bed utilization (%)	56,46	68,60	44,01	67,55	7,98		45,91
10. Broj pacijenata po krevetu - No. of patients per bed	26,09	43,34	8,41	41,71	8,57		8,39
11. Interval obrtaja - Turnover interval	6,09	2,64	24,30	2,84	39,18		23,54



Tablica - Table 1. - Nastavak - Continuation 7

ŽUPANIJA	Sveukupno	Akutne djelatnosti	Kronične djelatnosti	Opće bolnice	Stacionari domova zdravlja	KBC, kliničke bol. i klinike	Specijalne bol., lječilišta i hospicij
County	1 (2+3) (4+5+6+7) <i>Total</i>	2 <i>Acute patient treatment</i>	3 <i>Chronic treatment</i>	4 <i>General hospitals</i>	5 <i>Infirmaries maternity wards</i>	6 <i>Clin. teach.hosp., clin. and clinics</i>	7 <i>Special hospitals, natural spas and hospice</i>
<b>Međimurska</b>							
1. Broj postelja - <i>No. of beds</i>	294	292	2	294			
2. Broj postelja na 1000 stanovn. - <i>No. of beds per 1,000 pop</i>	2,58	2,57	0,02	2,58			
3. Broj doktora - <i>No. of doctors</i>	130	130	0	130			
4. Broj postelja po jednom doktoru - <i>No. of beds per doctor</i>	2,26	2,25	0,00	2,26			
5. Broj ispisanih bolesnika - <i>No. of patients discharged</i>	16.415	16.338	77	16.415			
6. Broj dana bolničkog liječenja - <i>No. of bed days</i>	89.831	89.335	496	89.831			
7. Prosječna dužina liječenja - <i>Average length of treatment</i>	5,47	5,47	6,44	5,47			
8. Godišnja zauzetost postelja - <i>Annual bed occupancy</i>	306	306	248	306			
9. % iskorištenosti postelja - <i>Bed utilization (%)</i>	83,71	83,82	67,95	83,71			
10. Broj pacijenata po krevetu - <i>No. of patients per bed</i>	55,83	55,95	38,50	55,83			
11. Interval obrtaja - <i>Turnover interval</i>	1,06	1,06	3,04	1,06			

Stanovništvo: Popis 2011. godine, konačni rezultati (ukupno 4.284.889 stanovnika)  
 Population: Census 2011, final results (4,284,889 inhabitants total)

**Tablica - Table 2. BROJ POSTELJA NA 1.000 STANOVNIKA I PROSJEČNA DUŽINA LIJEČENJA PO SPECIJALNOSTIMA U STACIONARNIM USTANOVAMA U HRVATSKOJ 2019. GODINE - Beds per 1,000 population and average length of treatment in hospital-type facilities by specialty, Croatia 2019**

<b>Specijalnosti</b>		<b>Broj postelja na 1.000 stanovnika</b>	<b>Prosječna dužina liječenja</b>
<b>Specialty</b>		<i>No. of beds per 1,000 population</i>	<i>Average length of treatment</i>
Interna medicina	- Internal medicine	0,85	6,98
Infektologija	- Infectology	0,11	8,36
Onkologija i radioterapija	- Oncology and radiotherapy	0,08	4,51
Dermatologija i venerologija	- Dermatovenerology	0,04	9,73
Fizikalna medicina i rehabilitacija	- Physical medicine and rehabilitation	0,06	12,02
Neurologija	- Neurology	0,18	8,42
Psijhijatrija	- Psychiatry	0,24	13,07
Pedijatrija	- Pediatrics	0,27	5,11
Opća Kirurgija	- Surgery	0,54	6,11
Dječja kirurgija	- Pediatric surgery	0,05	3,23
Neurokirurgija	- Neurosurgery	0,06	6,96
Maksilofacijalna kirurgija	- Maxillary surgery	0,02	5,23
Urologija	- Urology	0,08	5,14
Ortopedija i traumatologija	- Orthopedics and traumatology	0,18	5,68
Otorinolaringologija	- Otorhinolaryngology	0,10	4,06
Oftalmologija i optometrija	- Ophthalmology and optometrics	0,08	2,78
Ginekologija i opstetricija	- Gynecology and obstetrics	0,39	4,24
Anesteziologija, reanimatologija	- Resuscitation and anesthesia	0,10	3,43
Izvanbolničko rodilište	- Outpatient maternity facility	0,00	3,40
Stacionar	- Inpatient facility	0,03	15,93
<b>Liječenje akutnih bolesnika</b>	- Treatment of acute patients	<b>3,46</b>	<b>6,13</b>
Dugotrajno liječenje	- Long - term treatment	0,12	25,00
Kronične duševne bolesti	- Chronic mental illness	0,64	50,52
Fiz. med. i rehabilitacija u spec. bolnicama i lječilištima	- Physical medicine and rehabilitation in special hospitals and health resorts	1,02	19,43
Kronične dječje bolesti	- Chronic child diseases	0,04	99,67
Kronične plućne bolesti	- Chronic lung diseases	0,07	18,00
Palijativna skrb	- Palliative care	0,07	21,43
Palijativna skrb u stacionaru doma zdravlja	- Palliative care in health care center	0,004	20,53
<b>Liječenje kroničnih bolesnika</b>	Treatment of chronic patients	<b>1,96</b>	<b>27,50</b>
<b>Ukupno</b>	<i>Total</i>	<b>5,42</b>	<b>8,17</b>

Stanovništvo: Popis 2011. godine, konačni rezultati (ukupno 4.284.889 stanovnika) - Population: 2011 Census, final results (4,284,889 inhabitants)

**Tablica - Table 3/I. BROJ POSTELJA I BROJ DOKTORA MEDICINE U OPĆIM BOLNICAMA PO SPECIJALNOSTIMA I ŽUPANIJAMA U HRVATSKOJ U 2019. GODINI - Beds and medical doctors in general hospitals by specialty and county, Croatia 2019**

SPECIJALNOSTI															
ŽUPANIJA	UKUPNO			Interna medicina		Infektologija		Dermatologija i venerologija		Fizikalna med. i rehabilitacija		Neurologija		Psihijatrija	
	post.	dr.	P/dr.	post.	dr.	post.	dr.	post.	dr.	post.	dr.	post.	dr.	post.	dr.
SPECIALTY															
County	Total			Internal medicine		Infective		Dermato-venerology		Physical medicine and rehabilitation		Neurology		Psychiatry	
	Beds	MD	Ratio	Beds	MD	Beds	MD	Beds	MD	Beds	MD	Beds	MD	Beds	MD
<b>HRVATSKA - Croatia</b>	<b>6.288</b>	<b>2.452</b>	<b>2,6</b>	<b>1.611</b>	<b>589</b>	<b>154</b>	<b>77</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>15</b>	<b>9</b>	<b>354</b>	<b>156</b>	<b>360</b>	<b>128</b>
<b>Krapinsko zagorska</b>	<b>277</b>	<b>90</b>	<b>3,1</b>	<b>85</b>	<b>26</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>30</b>	<b>11</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Zabok	277	90	3,1	85	26							30	11		
<b>Sisačko moslavačka</b>	<b>357</b>	<b>131</b>	<b>2,7</b>	<b>121</b>	<b>41</b>	<b>12</b>	<b>5</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>25</b>	<b>7</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Sisak	357	131	2,7	121	41	12	5					25	7		
<b>Karlovačka</b>	<b>435</b>	<b>186</b>	<b>2,3</b>	<b>128</b>	<b>43</b>	<b>11</b>	<b>5</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>22</b>	<b>12</b>	<b>22</b>	<b>10</b>
Karlovac	337	154	2,2	95	38	11	5					22	11	22	9
Ogulin	98	32	3,1	33	5								1		1
<b>Varaždinska</b>	<b>934</b>	<b>231</b>	<b>4,0</b>	<b>143</b>	<b>60</b>	<b>14</b>	<b>5</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>25</b>	<b>12</b>	<b>34</b>	<b>10</b>
Varaždin	934	231	4,0	143	60	14	5					25	12	34	10
<b>Koprivničko križevačka</b>	<b>356</b>	<b>120</b>	<b>3,0</b>	<b>82</b>	<b>29</b>	<b>9</b>	<b>3</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>23</b>	<b>8</b>	<b>27</b>	<b>9</b>
Koprivnica	356	120	3,0	82	29	9	3					23	8	27	9
<b>Bjelovarskobilogorska</b>	<b>279</b>	<b>117</b>	<b>2,4</b>	<b>81</b>	<b>24</b>	<b>9</b>	<b>4</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>23</b>	<b>10</b>	<b>22</b>	<b>8</b>
Bjelovar	279	117	2,4	81	24	9	4					23	10	22	8
<b>Ličko senjska</b>	<b>76</b>	<b>18</b>	<b>4,2</b>	<b>29</b>	<b>5</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Gospić	76	18	4,2	29	5										
<b>Virovitičko podravska</b>	<b>228</b>	<b>69</b>	<b>3,3</b>	<b>66</b>	<b>16</b>	<b>7</b>	<b>2</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>14</b>	<b>7</b>	<b>12</b>	<b>4</b>
Virovitica	228	69	3,3	66	16	7	2					14	7	12	4
<b>Požeško slavonska</b>	<b>307</b>	<b>107</b>	<b>2,9</b>	<b>81</b>	<b>24</b>	<b>9</b>	<b>4</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>17</b>	<b>8</b>	<b>17</b>	<b>4</b>
Požega	205	81	2,5	49	17	9	4					17	8	17	4
Pakrac	102	26	3,9	32	7										
<b>Brodsko posavska</b>	<b>576</b>	<b>283</b>	<b>2,0</b>	<b>149</b>	<b>77</b>	<b>16</b>	<b>11</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>35</b>	<b>14</b>	<b>50</b>	<b>14</b>
Slavonski Brod	435	218	2,0	114	53	16	11					35	14	35	9
Nova Gradiška	141	65	2,2	35	24									15	5
<b>Zadarska</b>	<b>429</b>	<b>173</b>	<b>2,5</b>	<b>130</b>	<b>35</b>	<b>14</b>	<b>5</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>23</b>	<b>10</b>	<b>24</b>	<b>9</b>
Zadar	429	173	2,5	130	35	14	5					23	10	24	9
<b>Osječko baranjska</b>	<b>126</b>	<b>50</b>	<b>2,5</b>	<b>29</b>	<b>13</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>10</b>	<b>5</b>
Našice	126	50	2,5	29	13									10	5
<b>Šibensko kninska</b>	<b>414</b>	<b>196</b>	<b>2,1</b>	<b>88</b>	<b>34</b>	<b>10</b>	<b>10</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>15</b>	<b>5</b>	<b>18</b>	<b>9</b>	<b>20</b>	<b>8</b>
Šibenik	250	155	1,6	73	27	10	10					18	9	20	8
Knin	164	41	4,0	15	7					15	5				
<b>Vukovarskosrijemska</b>	<b>474</b>	<b>212</b>	<b>2,2</b>	<b>116</b>	<b>39</b>	<b>11</b>	<b>4</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>4</b>	<b>34</b>	<b>19</b>	<b>50</b>	<b>20</b>
Vinkovci	257	117	2,2	71	18	11	4				4	12	8	25	11
Vukovar	217	95	2,3	45	21							22	11	25	9
<b>Istarska</b>	<b>427</b>	<b>202</b>	<b>2,1</b>	<b>122</b>	<b>61</b>	<b>14</b>	<b>7</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>29</b>	<b>12</b>	<b>26</b>	<b>11</b>
Pula	427	202	2,1	122	61	14	7					29	12	26	11
<b>Dubrovačko neretvanska</b>	<b>299</b>	<b>137</b>	<b>2,2</b>	<b>76</b>	<b>32</b>	<b>10</b>	<b>8</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>18</b>	<b>7</b>	<b>21</b>	<b>7</b>
Dubrovnik	299	137	2,2	76	32	10	8					18	7	21	7
<b>Međimurska</b>	<b>294</b>	<b>130</b>	<b>2,3</b>	<b>85</b>	<b>30</b>	<b>8</b>	<b>4</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>18</b>	<b>10</b>	<b>25</b>	<b>9</b>
Čakovec	294	130	2,3	85	30	8	4					18	10	25	9

**Tablica - Table 3/II. BROJ POSTELJA I BROJ DOKTORA MEDICINE U OPĆIM BOLNICAMA PO SPECIJALNOSTIMA I ŽUPANIJAMA U HRVATSKOJ U 2019. GODINI - Beds and medical doctors in general hospitals by specialty and county, Croatia 2019**

ŽUPANIJA	SPECIJALNOSTI													
	Pedijatrija		Opća kirurgija		Dječja kirurgija		Neurokirurgija		Maksilofacijalna kirurgija		Urologija		Ortopedija i traumatologija	
	post.	dr.	post.	dr.	post.	dr.	post.	dr.	post.	dr.	post.	dr.	post.	dr.
County	SPECIALTY													
	Pediatrics		Surgery		Pediatric surgery		Neurosurgery		Maxillary surgery		Urology		Orthopedics	
	Beds	MD	Beds	MD	Beds	MD	Beds	MD	Beds	MD	Beds	MD	Beds	MD
<b>HRVATSKA - Croatia</b>	<b>429</b>	<b>205</b>	<b>1.108</b>	<b>402</b>	<b>21</b>	<b>6</b>	<b>28</b>	<b>8</b>	<b>3</b>	<b>2</b>	<b>119</b>	<b>51</b>	<b>218</b>	<b>81</b>
<b>Krapinsko zagorska</b>	<b>24</b>	<b>10</b>	<b>65</b>	<b>18</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Zabok	24	10	65	18										
<b>Sisačko moslavačka</b>	<b>24</b>	<b>11</b>	<b>47</b>	<b>30</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>11</b>	<b>5</b>	<b>29</b>	<b>0</b>
Sisak	24	11	47	30							11	5	29	
<b>Karlovačka</b>	<b>26</b>	<b>13</b>	<b>97</b>	<b>33</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>12</b>	<b>6</b>	<b>8</b>	<b>1</b>
Karlovac	16	11	72	25							12	6	8	
Ogulin	10	2	25	8										1
<b>Varaždinska</b>	<b>24</b>	<b>9</b>	<b>49</b>	<b>18</b>	<b>15</b>	<b>3</b>	<b>15</b>	<b>5</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>12</b>	<b>8</b>	<b>30</b>	<b>15</b>
Varaždin	24	9	49	18	15	3	15	5	0	0	12	8	30	15
<b>Koprivničko križevačka</b>	<b>26</b>	<b>7</b>	<b>87</b>	<b>19</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>22</b>	<b>6</b>
Koprivnica	26	7	87	19									22	6
<b>Bjelovarsko bilogorska</b>	<b>16</b>	<b>7</b>	<b>50</b>	<b>17</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>12</b>	<b>5</b>	<b>12</b>	<b>8</b>
Bjelovar	16	7	50	17							12	5	12	8
<b>Ličko senjska</b>	<b>8</b>	<b>3</b>	<b>25</b>	<b>4</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Gospić	8	3	25	4										
<b>Virovitičko podravska</b>	<b>15</b>	<b>4</b>	<b>36</b>	<b>14</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>8</b>	<b>0</b>	<b>26</b>	<b>0</b>
Virovitica	15	4	36	14							8		26	
<b>Požeško slavonska</b>	<b>21</b>	<b>14</b>	<b>87</b>	<b>16</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>7</b>	<b>1</b>	<b>7</b>	<b>6</b>
Požega	13	9	45	10							7	1	7	6
Pakrac	8	5	42	6										
<b>Brodsko posavska</b>	<b>45</b>	<b>25</b>	<b>111</b>	<b>57</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>34</b>	<b>13</b>
Slavonski Brod	30	20	76	37									34	13
Nova Gradiška	15	5	35	20										
<b>Zadarska</b>	<b>29</b>	<b>22</b>	<b>73</b>	<b>24</b>	<b>6</b>	<b>3</b>	<b>13</b>	<b>3</b>	<b>3</b>	<b>2</b>	<b>11</b>	<b>5</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Zadar	29	22	73	24	6	3	13	3	3	2	11	5	0	0
<b>Osječko baranjska</b>	<b>15</b>	<b>3</b>	<b>32</b>	<b>7</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>8</b>	<b>4</b>	<b>0</b>	<b>1</b>
Našice	15	3	32	7							8	4	0	1
<b>Šibensko-kninska</b>	<b>25</b>	<b>18</b>	<b>57</b>	<b>31</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>12</b>	<b>6</b>	<b>9</b>	<b>8</b>
Šibenik	17	12	42	24							12	6	9	8
Knin	8	6	15	7										
<b>Vukovarsko srijemska</b>	<b>54</b>	<b>20</b>	<b>84</b>	<b>39</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>8</b>	<b>6</b>	<b>20</b>	<b>11</b>
Vinkovci	18	10	57	11							8	6	5	11
Vukovar	36	10	27	28									15	
<b>Istarska</b>	<b>28</b>	<b>16</b>	<b>103</b>	<b>37</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>10</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Pula	28	16	103	37							10			
<b>Dubrovačko neretvanska</b>	<b>21</b>	<b>12</b>	<b>38</b>	<b>15</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>8</b>	<b>5</b>	<b>21</b>	<b>12</b>
Dubrovnik	21	12	38	15							8	5	21	12
<b>Međimurska</b>	<b>28</b>	<b>11</b>	<b>67</b>	<b>23</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Čakovec	28	11	67	23										

**Tablica - Table 3/III. BROJ POSTELJA I BROJ DOKTORA MEDICINE U OPĆIM BOLNICAMA PO SPECIJALNOSTIMA I ŽUPANIJAMA U HRVATSKOJ U 2019. GODINI - Beds and medical doctors in general hospital by specialty and county, Croatia 2019**

ŽUPANIJA	SPECIJALNOSTI													
	ORL		Oftalmologija i optometrija		Ginekologija i opstetricija		Anestezijologija i reanimatologija		Dugotrajno liječenje		Paliјativna skrb		Kronične plućne bolesti	
	post.	dr.	post.	dr.	post.	dr.	post.	dr.	post.	dr.	post.	dr.	post.	dr.
County	SPECIALTY													
	ORL		Ophthalmology		Gynecology/obstetrics		Resuscitation and anesthesia		Long-term treatment		Palliative care		Chronic lung diseases	
	Beds	MD	Beds	MD	Beds	MD	Beds	MD	Beds	MD	Beds	MD	Beds	MD
<b>HRVATSKA - Croatia</b>	<b>167</b>	<b>107</b>	<b>105</b>	<b>105</b>	<b>744</b>	<b>220</b>	<b>126</b>	<b>277</b>	<b>336</b>	<b>13</b>	<b>199</b>	<b>7</b>	<b>191</b>	<b>9</b>
<b>Krapinsko zagorska</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>52</b>	<b>12</b>	<b>19</b>	<b>13</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>2</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Zabok					52	12	19	13			2			
<b>Sisačko moslavačka</b>	<b>10</b>	<b>7</b>	<b>9</b>	<b>9</b>	<b>36</b>	<b>14</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>25</b>	<b>1</b>	<b>8</b>	<b>1</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Sisak	10	7	9	9	36	14			25	1	8	1		
<b>Karlovačka</b>	<b>15</b>	<b>9</b>	<b>9</b>	<b>8</b>	<b>51</b>	<b>21</b>	<b>9</b>	<b>24</b>	<b>15</b>	<b>1</b>	<b>10</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Karlovac	15	9	9	8	51	21	9	24	15	1	10	0	0	0
Ogulin					41	17	9	18			5			
<b>Varaždinska</b>	<b>14</b>	<b>9</b>	<b>10</b>	<b>12</b>	<b>60</b>	<b>19</b>	<b>7</b>	<b>23</b>	<b>202</b>	<b>10</b>	<b>89</b>	<b>4</b>	<b>191</b>	<b>9</b>
Varaždin	14	9	10	12	60	19	7	23	202	10	89	4	191	9
<b>Koprivničko križevačka</b>	<b>12</b>	<b>8</b>	<b>6</b>	<b>7</b>	<b>50</b>	<b>9</b>	<b>12</b>	<b>15</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Koprivnica	12	8	6	7	50	9	12	15	0	0	0	0	0	0
<b>Bjelovarsko bilogorska</b>	<b>9</b>	<b>5</b>	<b>6</b>	<b>5</b>	<b>31</b>	<b>12</b>	<b>8</b>	<b>12</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Bjelovar	9	5	6	5	31	12	8	12	0	0	0	0	0	0
<b>Ličko senjska</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>14</b>	<b>3</b>	<b>0</b>	<b>3</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Gospić					14	3		3						
<b>Virovitičko podravska</b>	<b>0</b>	<b>2</b>	<b>3</b>	<b>4</b>	<b>27</b>	<b>8</b>	<b>9</b>	<b>8</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>5</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Virovitica					27	8	9	8			5			
<b>Požeško slavonska</b>	<b>8</b>	<b>5</b>	<b>5</b>	<b>4</b>	<b>42</b>	<b>9</b>	<b>6</b>	<b>12</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Požega	8	5	5	4	42	9	6	12	0	0	0	0	0	0
Pakrac					20	4		4						
<b>Brodsko posavska</b>	<b>19</b>	<b>13</b>	<b>11</b>	<b>10</b>	<b>71</b>	<b>20</b>	<b>12</b>	<b>29</b>	<b>13</b>	<b>0</b>	<b>10</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Slavonski Brod	19	13	11	10	71	20	12	29	13	0	10	0	0	0
Nova Gradiška					15	3	3	8	13		10			
<b>Zadarska</b>	<b>16</b>	<b>8</b>	<b>9</b>	<b>7</b>	<b>56</b>	<b>15</b>	<b>12</b>	<b>25</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>10</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Zadar	16	8	9	7	56	15	12	25	0	0	10	0	0	0
<b>Osječko baranjska</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>17</b>	<b>8</b>	<b>5</b>	<b>8</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>10</b>	<b>1</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Našice					17	8	5	8			10	1		
<b>Šibensko-kninska</b>	<b>11</b>	<b>10</b>	<b>8</b>	<b>8</b>	<b>31</b>	<b>18</b>	<b>9</b>	<b>30</b>	<b>81</b>	<b>1</b>	<b>20</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Šibenik	11	10	8	8	31	18	9	30	81	1	20	0	0	0
Knin					8	6	2	9	81	1	20			
<b>Vukovarsko srijemska</b>	<b>12</b>	<b>5</b>	<b>5</b>	<b>6</b>	<b>69</b>	<b>16</b>	<b>6</b>	<b>23</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>5</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Vinkovci	12	5	5	6	69	16	6	23	0	0	5	0	0	0
Vukovar					36	7	6	9			5			
<b>Istarska</b>	<b>19</b>	<b>10</b>	<b>11</b>	<b>8</b>	<b>65</b>	<b>16</b>	<b>0</b>	<b>24</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Pula	19	10	11	8	65	16	0	24	0	0	0	0	0	0
<b>Dubrovačko neretvanska</b>	<b>11</b>	<b>9</b>	<b>6</b>	<b>7</b>	<b>35</b>	<b>9</b>	<b>6</b>	<b>13</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>28</b>	<b>1</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Dubrovnik	11	9	6	7	35	9	6	13	0	0	28	1	0	0
<b>Međimurska</b>	<b>11</b>	<b>7</b>	<b>7</b>	<b>10</b>	<b>37</b>	<b>11</b>	<b>6</b>	<b>15</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>2</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Čakovec	11	7	7	10	37	11	6	15	0	0	2	0	0	0

**Tablica - Table 4. BROJ POSTELJA I BROJ DOKTORA MEDICINE U STACIONARIMA DOMOVA ZDRAVLJA PO SPECIJALNOSTIMA I ŽUPANIJAMA U HRVATSKOJ U 2019. GODINI - Beds and medical doctors in infirmaries by specialty and county, Croatia 2019**

SPECIJALNOSTI									
ŽUPANIJA	UKUPNO			Rodilište		Opći stacionar		Paliјativna skrb u stacionaru doma zdravlja	
	post.	dr.	P/dr.	post.	dr.	post.	dr.	post.	dr.
SPECIALTY									
County	Total			Maternity ward		Infirmaries		Palliative care in health care center	
	Beds	MD	Ratio	Beds	MD	Beds	MD	Beds	MD
<b>HRVATSKA - Croatia</b>	<b>167</b>	<b>13</b>	<b>12,8</b>	<b>14</b>	<b>2</b>	<b>137</b>	<b>10</b>	<b>16</b>	<b>1</b>
<b>Primorsko-goranska</b>	<b>12</b>	<b>1</b>	<b>12,0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>12</b>	<b>1</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Mali Lošinj	12	1	12,0			12	1		
<b>Ličko-senjska</b>	<b>18</b>	<b>2</b>	<b>9,0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>18</b>	<b>2</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Otočac	8	1	8,0			8	1		
Senj	10	1	10,0			10	1		
<b>Splitsko-dalmatinska</b>	<b>44</b>	<b>5</b>	<b>8,8</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>28</b>	<b>4</b>	<b>16</b>	<b>1</b>
Imotski	10	1	10,0					10	1
Makarska	12	1	12,0			12	1		
Sinj	12	2	6,0			6	2	6	
Supetar	10	1	10,0			10	1		
<b>Istarska</b>	<b>79</b>	<b>3</b>	<b>26,3</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>79</b>	<b>3</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Labin	25	1	25,0			25	1		
Pazin	27	1	27,0			27	1		
Umag	27	1	27,0			27	1		
<b>Dubrovačko-neretvanska</b>	<b>14</b>	<b>2</b>	<b>7,0</b>	<b>14</b>	<b>2</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Metković	14	2	7,0	14	2				

**Tablica - Table 5/1. BROJ POSTELJA I BROJ DOKTORA MEDICINE U KLINIKAMA, KLINIČKIM BOLNICAMA I KLINIČKIM BOLNIČKIM CENTRIMA PO SPECIJALNOSTIMA I ŽUPANIJAMA U HRVATSKOJ U 2019. GODINI - Beds and medical doctors in clinics, teaching hospitals (TH) and university hospital centers (UHC) by specialty and county, Croatia 2019**

SPECIJALNOSTI															
ŽUPANIJA	UKUPNO			Interna medicina		Infektologija		Onkologija i radioterapija		Dermatologija i venerologija		Fizikalna medicina i rehabilitacija		Neurologija	
	post.	dr.	P/dr.	post.	dr.	post.	dr.	post.	dr.	post.	dr.	post.	dr.	post.	dr.
SPECIALTY															
County	Total			Internal medicine		Infective		Oncology & radiotherapy		Dermatovenereology		Physical medicine and rehabilitation		Neurology	
	Beds	MD	Ratio	Beds	MD	Beds	MD	Beds	MD	Beds	MD	Beds	MD	Beds	MD
<b>HRVATSKA - Croatia</b>	<b>9.146</b>	<b>4.111</b>	<b>2,2</b>	<b>1.975</b>	<b>936</b>	<b>305</b>	<b>96</b>	<b>355</b>	<b>139</b>	<b>113</b>	<b>68</b>	<b>240</b>	<b>35</b>	<b>421</b>	<b>201</b>
<b>Grad Zagreb - City</b>	<b>5.486</b>	<b>2.467</b>	<b>2,2</b>	<b>1.109</b>	<b>557</b>	<b>214</b>	<b>62</b>	<b>232</b>	<b>83</b>	<b>64</b>	<b>30</b>	<b>76</b>	<b>23</b>	<b>242</b>	<b>112</b>
KBC Zagreb	1.795	862	2,1	448	224			59	9	36	13	48	10	85	40
KBC Sestre milosrdnice	1.149	570	2,0	202	97			173	74	28	17	28	13	67	26
KB Dubrava	652	364	1,8	210	119									49	28
KB Merkur	336	180	1,9	109	60										
Kl. za infektivne bolesti	214	62	3,5			214	62								
KB Sveti Duh	484	238	2,0	140	57									41	18
Klinika Vrapče	650	78	8,3												
Klinika za dječje bolesti	206	113	1,8												
<b>Krapinsko zagorska - county</b>	<b>90</b>	<b>30</b>	<b>3,0</b>	<b>54</b>	<b>10</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Klinika Magdalena	90	30	3,0	54	10										
<b>Primorsko goranska - county</b>	<b>1.170</b>	<b>460</b>	<b>2,5</b>	<b>266</b>	<b>82</b>	<b>19</b>	<b>8</b>	<b>37</b>	<b>19</b>	<b>20</b>	<b>9</b>	<b>39</b>	<b>13</b>	<b>49</b>	<b>24</b>
KBC Rijeka	1.069	436	2,5	266	82	19	8	37	19	20	9	39	13	49	24
Klinika za ortopediju Lovran	101	24	4,2												
<b>Osječko baranjska - county</b>	<b>981</b>	<b>482</b>	<b>2,0</b>	<b>203</b>	<b>107</b>	<b>34</b>	<b>12</b>	<b>42</b>	<b>13</b>	<b>13</b>	<b>14</b>	<b>70</b>	<b>12</b>	<b>58</b>	<b>30</b>
KBC Osijek	981	482	2,0	203	107	34	12	42	13	13	14	70	12	58	30
<b>Splitsko-dalmatinska - county</b>	<b>1.419</b>	<b>672</b>	<b>2,1</b>	<b>343</b>	<b>180</b>	<b>38</b>	<b>14</b>	<b>44</b>	<b>24</b>	<b>16</b>	<b>15</b>	<b>55</b>	<b>17</b>	<b>72</b>	<b>35</b>
KBC Split	1.419	672	2,1	343	180	38	14	44	24	16	15	55	17	72	35

**Tablica - Table 5/II. BROJ POSTELJA I BROJ DOKTORA MEDICINE U KLINIKAMA, KLINIČKIM BOLNICAMA I KLINIČKIM BOLNIČKIM CENTRIMA PO SPECIJALNOSTIMA I ŽUPANIJAMA U HRVATSKOJ U 2019. GODINI - Beds and medical doctors in clinics, teaching hospitals (TH) and university hospital centers (UHC) by specialty and county, Croatia 2019**

SPECIJALNOSTI														
ŽUPANIJA	Psihijatrija		Pedijatrija		Opća kirurgija		Dječja kirurgija		Neurokirurgija		Maksilofacijalna kirurgija		Urologija	
	post.	dr.	post.	dr.	post.	dr.	post.	dr.	post.	dr.	post.	dr.	post.	dr.
S P E C I A L T Y														
County	Psychiatry		Pediatrics		Surgery		Pediatric surgery		Neurosurgery		Maxillary surgery		Urology	
	Beds	MD	Beds	MD	Beds	MD	Beds	MD	Beds	MD	Beds	MD	Beds	MD
<b>HRVATSKA - Croatia</b>	<b>497</b>	<b>367</b>	<b>635</b>	<b>293</b>	<b>1.190</b>	<b>488</b>	<b>178</b>	<b>60</b>	<b>209</b>	<b>80</b>	<b>104</b>	<b>48</b>	<b>227</b>	<b>110</b>
<b>Grad Zagreb - City</b>	<b>270</b>	<b>181</b>	<b>344</b>	<b>177</b>	<b>648</b>	<b>310</b>	<b>118</b>	<b>37</b>	<b>115</b>	<b>49</b>	<b>60</b>	<b>13</b>	<b>143</b>	<b>64</b>
KBC Zagreb	64	68	188	84	198	88	30	5	48	18			37	17
KBC Sestre milosrdnice	43	23	58	40	98	77			33	18			32	18
KB Dubrava	28	14			171	79			34	13	60	13	24	11
KB Merkur					80	30							19	8
Kl. za infektivne bolesti														
KB Sveti Duh					101	36							31	10
Klinika Vrapčce	135	76												
Klinika za dječje bolesti			98	53			88	32						
<b>Krapinsko zagorska - county</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>22</b>	<b>12</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Klinika Magdalena					22	12								
<b>Primorsko goranska - county</b>	<b>81</b>	<b>23</b>	<b>71</b>	<b>34</b>	<b>190</b>	<b>55</b>	<b>18</b>	<b>12</b>	<b>30</b>	<b>10</b>	<b>18</b>	<b>7</b>	<b>27</b>	<b>14</b>
KBC Rijeka	81	23	71	34	190	55	18	12	30	10	18	7	27	14
Klinika za ortopediju Lovran														
<b>Osječko baranjska - county</b>	<b>64</b>	<b>28</b>	<b>93</b>	<b>43</b>	<b>100</b>	<b>44</b>	<b>12</b>	<b>0</b>	<b>22</b>	<b>9</b>	<b>15</b>	<b>10</b>	<b>27</b>	<b>15</b>
KBC Osijek	64	28	93	43	100	44	12		22	9	15	10	27	15
<b>Splitsko-dalmatinska - county</b>	<b>82</b>	<b>35</b>	<b>127</b>	<b>39</b>	<b>230</b>	<b>67</b>	<b>30</b>	<b>11</b>	<b>42</b>	<b>12</b>	<b>11</b>	<b>18</b>	<b>30</b>	<b>17</b>
KBC Split	82	35	127	39	230	67	30	11	42	12	11	18	30	17



**Tablica - Table 5/III. BROJ POSTELJA I BROJ DOKTORA MEDICINE U KLINIKAMA, KLINIČKIM BOLNICAMA I KLINIČKIM BOLNIČKIM CENTRIMA PO SPECIJALNOSTIMA I ŽUPANIJAMA U HRVATSKOJ U 2019. GODINI - Beds and medical doctors in clinics, teaching hospitals (TH) and university hospital centers (UHC) by specialty and county, Croatia 2019**

SPECIJALNOSTI														
ŽUPANIJA	Ortopedija i traumatologija		ORL		Oftalmologija i optometrija		Ginekologija i opstetricija		Anesteziologija i reanimatologija		Kronične duševne bolesti		Paliјativna skrb	
	post.	dr.	post.	dr.	post.	dr.	post.	dr.	post.	dr.	post.	dr.	post.	dr.
S P E C I A L T Y														
County	Orthopedics		ORL		Ophthalmology		Gynecology and obstetrics		Resuscitation & anesthesia		Chronic mental diseases		Palliative care	
	Beds	MD	Beds	MD	Beds	MD	Beds	MD	Beds	MD	Beds	MD	Beds	MD
<b>HRVATSKA - Croatia</b>	<b>489</b>	<b>107</b>	<b>276</b>	<b>135</b>	<b>226</b>	<b>149</b>	<b>920</b>	<b>279</b>	<b>271</b>	<b>588</b>	<b>500</b>	<b>2</b>	<b>15</b>	<b>0</b>
<b>Grad Zagreb - City</b>	<b>279</b>	<b>45</b>	<b>177</b>	<b>73</b>	<b>141</b>	<b>84</b>	<b>549</b>	<b>171</b>	<b>190</b>	<b>394</b>	<b>500</b>	<b>2</b>	<b>15</b>	<b>0</b>
KBC Zagreb	85	22	54	18	66	22	266	75	83	149				
KBC Sestre milosrdnice	143		61	23	42	26	104	30	37	88				
KB Dubrava	24	4	14	9	9	9			29	65				
KB Merkur			23	11			74	34	31	37				
Kl. za infektivne bolesti														
KB Sveti Duh	17	9	25	12	24	27	105	32		37				
Klinika Vrapče											500	2	15	
Klinika za dječje bolesti	10	10							10	18				
<b>Krapinsko zagorska - county</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>14</b>	<b>8</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Klinika Magdalena									14	8				
<b>Primorsko goranska - county</b>	<b>101</b>	<b>24</b>	<b>32</b>	<b>20</b>	<b>26</b>	<b>19</b>	<b>120</b>	<b>28</b>	<b>26</b>	<b>59</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
KBC Rijeka			32	20	26	19	120	28	26	59				
Klinika za ortopediju Lovran	101	24												
<b>Osječko baranjska - county</b>	<b>72</b>	<b>25</b>	<b>26</b>	<b>19</b>	<b>22</b>	<b>18</b>	<b>90</b>	<b>27</b>	<b>18</b>	<b>56</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
KBC Osijek	72	25	26	19	22	18	90	27	18	56				
<b>Splitsko-dalmatinska - county</b>	<b>37</b>	<b>13</b>	<b>41</b>	<b>23</b>	<b>37</b>	<b>28</b>	<b>161</b>	<b>53</b>	<b>23</b>	<b>71</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
KBC Split	37	13	41	23	37	28	161	53	23	71				

**Tablica - Table 6/1. BROJ POSTELJA I BROJ DOKTORA MEDICINE U SPECIJALNIM BOLNICAMA, LJEČILIŠTIMA I HOSPICIJU PO SPECIJALNOSTIMA I ŽUPANIJAMA U HRVATSKOJ U 2019. GODINI - Beds and medical doctors in special hospitals (SB), health resorts and hospices by specialty and county, Croatia 2019**

ŽUPANIJA	SPECIJALNOSTI												
	UKUPNO			Dugotrajno liječenje		Kronične duševne bolesti		Fizikalna medicina i rehabilitacija u SB		Kronične dječje bolesti		Kronične plućne bolesti	
	post.	dr.	P/dr	post.	dr.	post.	dr.	post.	dr.	post.	dr.	post.	dr.
	S P E C I A L T Y												
County	Total			Long-term treatment		Chronic mental diseases		Physical medicine and rehabilitation in SB		Chronic child diseases		Chronic lung diseases	
	Beds	MD	Ratio	Beds	MD	Beds	MD	Beds	MD	Beds	MD	Beds	MD
<b>HRVATSKA - Croatia</b>	<b>7.620</b>	<b>541</b>	<b>14,1</b>	<b>193</b>	<b>17</b>	<b>2.261</b>	<b>112</b>	<b>4.372</b>	<b>175</b>	<b>150</b>	<b>5</b>	<b>100</b>	<b>31</b>
<b>Grad Zagreb - City</b>	<b>847</b>	<b>134</b>	<b>6,3</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>486</b>	<b>22</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>40</b>	<b>2</b>	<b>100</b>	<b>31</b>
SB "Srebrnjak"	75	41	1,8										
PB "Kukuljevićeva"	37	5	7,4										
SB "Goljak"	60	4	15,0							40	2		
SB "Rockefellerova"	100	31	3,2									100	31
PB "Sv. Ivan"	551	37	14,9			486	22						
SB Podobnik	13	12	1,1										
SB Agram	11	4	2,8										
<b>Zagrebačka</b>	<b>245</b>	<b>13</b>	<b>18,8</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>80</b>	<b>6</b>	<b>110</b>	<b>3</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Dječja bolnica za kronične bolesti Gornja Bistra	110	3	36,7							110	3		
SB "Naftalan" Ivanić Grad	135	10	13,5					80	6				
<b>Krapinsko-zagorska</b>	<b>880</b>	<b>89</b>	<b>9,9</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>807</b>	<b>53</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
SB Krapinske toplice	576	51	11,3					540	39				
SB Stubičke toplice	267	14	19,1					267	14				
SB "Akromion" Krapinske toplice	17	13	1,3										
SB "Sv. Katarina"	20	11	1,8										
<b>Sisačko-moslavačka</b>	<b>776</b>	<b>70</b>	<b>11,1</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>570</b>	<b>49</b>	<b>154</b>	<b>8</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Lječilište Topusko	154	8	19,3					154	8				
NPB dr. Ivan Barbot Popovača	622	62	10,0			570	49						
<b>Karlovačka</b>	<b>165</b>	<b>15</b>	<b>11,0</b>	<b>155</b>	<b>9</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
SB Duga Resa	165	15	11,0	155	9								
<b>Varaždinska</b>	<b>899</b>	<b>33</b>	<b>27,2</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>899</b>	<b>33</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
SB Varaždinske toplice	899	33	27,2					899	33				
<b>Bjelovarsko-bilogorska</b>	<b>302</b>	<b>8</b>	<b>37,8</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>302</b>	<b>8</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
SB Daruvarske toplice	302	8	37,8					302	8				
<b>Primorsko-goranska</b>	<b>1.452</b>	<b>98</b>	<b>14,8</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>632</b>	<b>23</b>	<b>759</b>	<b>30</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
SB Crikvenica	280	20	14,0					280	20				
SB Opatija	228	35	6,5					208	6				
PB Rab	480	23	20,9			467	16						
PB Lopača	165	7	23,6			165	7						
Lječilište Veli Lošinj	271	4	67,8					271	4				
SB "Dr. Nemeč"	14	9	1,6										
Hospicij "M.K.Kozulić"	14												
<b>Požeško-slavonska</b>	<b>260</b>	<b>11</b>	<b>23,6</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>260</b>	<b>11</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
SB Lipik	260	11	23,6					260	11				
<b>Brodsko-posavska</b>	<b>140</b>	<b>6</b>	<b>23,3</b>	<b>15</b>	<b>1</b>	<b>110</b>	<b>4</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
PB "Sv. Rafael"	140	6	23,3	15	1	110	4						
<b>Zadarska</b>	<b>603</b>	<b>43</b>	<b>14,0</b>	<b>23</b>	<b>7</b>	<b>463</b>	<b>14</b>	<b>60</b>	<b>5</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
SB Biograd	120	26	4,6	23	7			60	5				
PB Ugljan	483	17	28,4			463	14						
<b>Osječko-baranjska</b>	<b>116</b>	<b>2</b>	<b>58,0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>116</b>	<b>2</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Lječilište Bizovačke toplice	116	2	58,0					116	2				
<b>Splitsko-dalmatinska</b>	<b>465</b>	<b>6</b>	<b>77,5</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>465</b>	<b>6</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
SB "Biokovka" Makarska	465	6	77,5					465	6				
<b>Istarska</b>	<b>220</b>	<b>6</b>	<b>36,7</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>220</b>	<b>6</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
SB Rovinj	220	6	36,7					220	6				
<b>Dubrovačko-neretvanska</b>	<b>250</b>	<b>7</b>	<b>35,7</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>250</b>	<b>7</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
SB "Kalos" Vela luka	250	7	35,7					250	7				

**Tablica - Table 6/II. BROJ POSTELJA I BROJ DOKTORA MEDICINE U SPECIJALNIM BOLNICAMA, LJEČILIŠTIMA I HOSPICIJU PO SPECIJALNOSTIMA I ŽUPANIJAMA U HRVATSKOJ U 2019. GODINI - Beds and medical doctors in special hospitals (SB), health resorts and hospices by specialty and county, Croatia 2019**

ŽUPANIJA	SPECIJALNOSTI											
	Interna medicina		Neurologija		Psihijatrija		Ortopedija i traumatologija		Dermatologija i venerologija		Anesteziologija i reanimatologija	
	post.	dr.	post.	dr.	post.	dr.	post.	dr.	post.	dr.	post.	dr.
	S P E C I A L T Y											
County	Internal medicine		Neurology		Psychiatry		Orthopedics		Dermatovenerology		Resuscitation and anesthesia	
	Beds	MD	Beds	MD	Beds	MD	Beds	MD	Beds	MD	Beds	MD
<b>HRVATSKA - Croatia</b>	<b>40</b>	<b>35</b>	<b>10</b>	<b>4</b>	<b>155</b>	<b>32</b>	<b>83</b>	<b>34</b>	<b>55</b>	<b>4</b>	<b>19</b>	<b>15</b>
<b>Grad Zagreb- City</b>	0	0	0	0	87	16	0	0	0	0	13	4
SB "Srebrnjak"											13	4
PB "Kukuljevićeva"					37	5						
SB "Goljak"												
SB "Rockefellerova"												
PB "Sv. Ivan"					50	11						
SB Podobnik												
SB Agram												
<b>Zagrebačka</b>	0	0	0	0	0	0	0	0	55	4	0	0
Dječja bolnica za kronične bolesti Gornja Bistra												
SB "Naftalan" Ivanić Grad									55	4		
<b>Krapinsko-zagorska</b>	20	6	10	4	0	0	32	18	0	0	6	4
SB Krapinske toplice	20	6	10	4							6	2
SB Stubičke toplice												
SB "Akromion" Krapinske toplice							17	13				
SB "Sv. Katarina"							15	5				2
<b>Sisačko-moslavačka</b>	0	0	0	0	44	12	0	0	0	0	0	0
Lječilište Topusko												
NPB dr. Ivan Barbot Popovača					44	12						
<b>Karlovačka</b>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SB Duga Resa												
<b>Varaždinska</b>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SB Varaždinske toplice												
<b>Bjelovarsko-bilogorska</b>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SB Daruvarske toplice												
<b>Primorsko-goranska</b>	20	29	0	0	10	2	14	9	0	0	0	0
SB Crikvenica												
SB Opatija	20	29										
PB Rab					10	2						
PB Lopača												
Lječilište Veli Lošinj												
SB "Dr Nemeč"							14	9				
Hospicij "M.K.Kozulić"												
<b>Požeško-slavonska</b>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SB Lipik												
<b>Brodsko-posavska</b>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
PB "Sv. Rafael"												
<b>Zadarska</b>	0	0	0	0	14	2	37	7	0	0	0	7
SB Biograd							37	7				7
PB Ugljan					14	2						
<b>Osječko-baranjska</b>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lječilište Bizovačke toplice												
<b>Splitsko-dalmatinska</b>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SB "Biokovka" Makarska												
<b>Istarska</b>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SB Rovinj												
<b>Dubrovačko-neretvanska</b>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SB "Kalos" Vela luka												

**Tablica - Table 6/III. BROJ POSTELJA I BROJ DOKTORA MEDICINE U SPECIJALNIM BOLNICAMA, LJEČILIŠTIMA I HOSPICIJU PO SPECIJALNOSTIMA I ŽUPANIJAMA U HRVATSKOJ U 2019. GODINI - Beds and medical doctors in special hospitals (SB), health resorts and hospices by specialty and county, Croatia 2019**

ŽUPANIJA	SPECIJALNOSTI									
	Opća kirurgija		Ginekologija i opstetricija		Pedijatrija		Paliativna skrb		ORL	
	post.	dr.	post.	dr.	post.	dr.	post.	dr.	post.	dr.
	S P E C I A L T Y									
County	Surgery		Gynecology/obstetrics		Pediatrics		Palliative care		ORL	
	Beds	MD	Beds	MD	Beds	MD	Beds	MD	Beds	MD
<b>HRVATSKA - Croatia</b>	<b>16</b>	<b>8</b>	<b>13</b>	<b>12</b>	<b>78</b>	<b>36</b>	<b>71</b>	<b>18</b>	<b>4</b>	<b>3</b>
<b>Grad Zagreb - City</b>	<b>11</b>	<b>4</b>		<b>12</b>	<b>78</b>	<b>36</b>	<b>15</b>	<b>4</b>	<b>4</b>	<b>3</b>
SB "Srebrnjak"					58	34			4	3
PB "Kukuljevićeva"										
SB "Goljak"					20	2				
SB "Rockefellerova"										
PB "Sv. Ivan"							15	4		
SB Podobnik			13	12						
SB Agram	11	4								
<b>Zagrebačka</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Dječja bolnica za kronične bolesti Gornja Bistra										
SB "Naftalan" Ivanić Grad										
<b>Krapinsko-zagorska</b>	<b>5</b>	<b>4</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
SB Krapinske toplice										
SB Stubičke toplice										
SB "Akromion" Krapinske toplice										
SB "Sv. Katarina"	5	4								
<b>Sisačko-moslavačka</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>8</b>	<b>1</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Lječilište Topusko										
NPB dr. Ivan Barbot Popovača							8	1		
<b>Karlovačka</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>10</b>	<b>6</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
SB Duga Resa							10	6		
<b>Varaždinska</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
SB Varaždinske toplice										
<b>Bjelovarsko-bilogorska</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
SB Daruvarske toplice										
<b>Primorsko-goranska</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>17</b>	<b>5</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
SB Crikvenica										
SB Opatija										
PB Rab							3	5		
PB Lopača										
Lječilište Veli Lošinj										
SB "Dr. Nemeč"										
Hospicij "M.K.Kozulić"							14			
<b>Požeško-slavonska</b>	<b>0</b>		<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
SB Lipik										
<b>Brodsko-posavska</b>	<b>0</b>		<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>15</b>	<b>1</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
PB "Sv. Rafael"							15	1		
<b>Zadarska</b>	<b>0</b>		<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>6</b>	<b>1</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
SB Biograd										
PB Ugljan							6	1		
<b>Osječko-baranjska</b>	<b>0</b>		<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Lječilište Bizovačke toplice										
<b>Splitsko-dalmatinska</b>	<b>0</b>		<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
SB "Biokovka" Makarska										
<b>Istarska</b>	<b>0</b>		<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
SB Rovinj										
<b>Dubrovačko-neretvanska</b>	<b>0</b>		<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
SB "Kalos" Vela luka										

**Tablica - Table 7. ISPISANI BOLESNICI I BROJ DANA BOLNIČKOG LIJEČENJA U OPĆIM BOLNICAMA U HRVATSKOJ TIJEKOM 2018. I 2019. GODINE - Discharged patients and bed days for general hospitals, Croatia 2018 and 2019**

Županija County	ISPISANI BOLESNICI DISCHARGED PATIENTS		DANI BOLNIČKOG LIJEČENJA BED DAYS	
	2018.	2019.	2018.	2019.
	<b>HRVATSKA - Croatia</b>	<b>252.184</b>	<b>251.742</b>	<b>1.611.894</b>
Krapinsko-zagorska županija – county	11.731	13.382	67.377	63.192
Zabok	11.731	13.382	67.377	63.192
Sisačko-moslavačka županija - county	11.224	11.246	78.051	85.298
Sisak	11.224	11.246	78.051	85.298
Karlovačka županija - county	17.365	17.194	114.137	108.932
Karlovac	17.365	17.194	114.137	108.932
Karlovac	13.435	13.409	88.545	85.686
Ogulin	3.930	3.785	25.592	23.246
Varaždinska županija - county	28.321	27.837	248.508	239.506
Varaždin	28.321	27.837	248.508	239.506
Koprivničko-križevačka županija - county	13.804	13.170	85.423	79.697
Koprivnica	13.804	13.170	85.423	79.697
Bjelovarsko-bilogorska županija - county	11.832	11.452	68.850	66.853
Bjelovar	11.832	11.452	68.850	66.853
Ličko-senjska županija - county	3.890	3.807	17.962	17.780
Gospić	3.890	3.807	17.962	17.780
Virovitičko-podravska županija - county	10.342	10.070	62.591	59.533
Virovitica	10.342	10.070	62.591	59.533
Požeško-slavonska županija - county	13.211	14.127	77.656	78.595
Požega	8.941	9.153	54.245	52.698
Pakrac	4.270	4.974	23.411	25.897
Brodsko-posavska županija - county	23.785	23.186	156.633	141.320
Slavonski Brod	23.785	23.186	156.633	141.320
Slavonski Brod	18.134	17.849	112.742	108.452
Nova Gradiška	5.651	5.337	43.891	32.868
Zadarska županija - county	20.321	20.218	110.532	106.846
Zadar	20.321	20.218	110.532	106.846
Osječko-baranjska županija - county	6.302	6.046	33.219	32.350
Našice	6.302	6.046	33.219	32.350
Šibensko-kninska županija - county	14.085	14.522	103.656	103.809
Šibenik	14.085	14.522	103.656	103.809
Šibenik	10.773	11.010	65.667	63.695
Knin	3.312	3.512	37.989	40.114
Vukovarsko-srijemska županija - county	19.990	19.583	114.790	113.379
Vinkovci	19.990	19.583	114.790	113.379
Vinkovci	13.721	13.369	80.219	78.958
Vukovar	6.269	6.214	34.571	34.421
Istarska županija - county	18.068	17.015	112.803	103.865
Pula	18.068	17.015	112.803	103.865
Dubrovačko-neretvanska županija - county	12.237	12.472	71.272	73.716
Dubrovnik	12.237	12.472	71.272	73.716
Međimurska županija - county	15.676	16.415	88.434	89.831
Čakovec	15.676	16.415	88.434	89.831

**Tablica - Table 8. ISPISANI BOLESNICI I BROJ DANA BOLNIČKOG LIJEČENJA U STACIONARIMA DOMOVA ZDRAVLJA U HRVATSKOJ TIJEKOM 2018. I 2019. GODINE - Discharged patients and bed days for infirmaries, Croatia 2018 and 2019**

Županija County	ISPISANI BOLESNICI DISCHARGED PATIENTS		DANI BOLNIČKOG LIJEČENJA BED DAYS	
	2018.	2019.	2018.	2019.
	<b>HRVATSKA - Croatia</b>	<b>2.609</b>	<b>2.493</b>	<b>36.852</b>
Primorsko-goranska županija - county	254	227	1.316	1.141
Mali Lošinj	254	227	1.316	1.141
Ličko-senjska županija - county	650	617	6.369	6.474
Otočac	332	305	2.989	3.212
Senj	318	312	3.380	3.262
Splitsko-dalmatinska županija - county	520	543	6.946	7.974
Imotski	0	53	0	1.090
Makarska	112	124	2.719	2.659
Sinj	148	114	2.395	2.252
Supetar	260	252	1.832	1.973
Istarska županija - county	1.014	986	21.654	22.479
Labin	295	273	6.881	7.144
Pazin	331	380	7.221	7.673
Umag	388	333	7.552	7.662
Dubrovačko-neretvanska županija - county	171	120	567	408
Metković	171	120	567	408

**Tablica - Table 9. ISPISANI BOLESNICI I BROJ DANA BOLNIČKOG LIJEČENJA U KLINIKAMA, KLINIČKIM BOLNICAMA I KLINIČKIM BOLNIČKIM CENTRIMA U HRVATSKOJ TIJEKOM 2018. I 2019. GODINE - Discharged patients and bed days for clinics, teaching hospitals (KB) and university hospital centers (KBC), Croatia 2018 and 2019**

Županija <i>County</i>	ISPISANI BOLESNICI		DANI BOLNIČKOG LIJEČENJA	
	<i>DISCHARGED PATIENTS</i>		<i>BED DAYS</i>	
	2018.	2019.	2018.	2019.
<b>HRVATSKA - Croatia</b>	<b>392.018</b>	<b>389.289</b>	<b>2.539.796</b>	<b>2.495.225</b>
<b>Grad Zagreb - City</b>	<b>240.613</b>	<b>239.653</b>	<b>1.581.715</b>	<b>1.573.450</b>
KBC Zagreb	83.569	83.183	488.524	485.105
KBC Sestre milosrdnice	57.264	56.413	356.671	342.169
KB Dubrava	27.529	27.436	177.411	175.739
KB Merkur	18.791	18.182	89.732	89.118
KB Sveti Duh	21.521	22.227	141.531	144.016
Kl. za infektivne bolesti	5.498	5.294	55.439	55.040
Klinika Vrapče	13.985	14.075	218.723	227.365
Klinika za dječje bolesti	12.456	12.843	53.684	54.898
<b>Krapinsko-zagorska županija - county</b>	<b>5.692</b>	<b>6.002</b>	<b>20.112</b>	<b>17.390</b>
Klinika Magdalena	5.692	6.002	20.112	17.390
<b>Primorsko-goranska županija - county</b>	<b>50.532</b>	<b>49.801</b>	<b>278.596</b>	<b>263.062</b>
KBC Rijeka	46.353	45.684	255.460	240.384
Klinika za ortopediju Lovran	4.179	4.117	23.136	22.678
<b>Osječko-baranjska županija - county</b>	<b>44.217</b>	<b>43.212</b>	<b>290.790</b>	<b>281.396</b>
KBC Osijek	44.217	43.212	290.790	281.396
<b>Splitsko-dalmatinska županija - county</b>	<b>50.964</b>	<b>50.621</b>	<b>368.583</b>	<b>359.927</b>
KBC Split	50.964	50.621	368.583	359.927

**Tablica - Table 10. ISPISANI BOLESNICI I BROJ DANA BOLNIČKOG LIJEČENJA U SPECIJALNIM BOLNICAMA, LJEČILIŠTIMA I HOSPICIJU U HRVATSKOJ TIJEKOM 2018. I 2019. GODINE - Discharged patients and bed days for special hospitals (SB), health resorts and hospices, Croatia 2018 and 2019**

Županija County	ISPISANI BOLESNICI		DANI BOLNIČKOG LIJEČENJA	
	DISCHARGED PATIENTS		BED DAYS	
	2018.	2019.	2018.	2019.
<b>HRVATSKA - Croatia</b>	<b>72.091</b>	<b>72.115</b>	<b>1.742.719</b>	<b>1.745.267</b>
<b>Grad Zagreb - City</b>	<b>14.048</b>	<b>15.222</b>	<b>215.449</b>	<b>217.856</b>
SB "Srebrnjak"	3.089	3.516	7.939	8.558
PB "Kukuljevićeva"	659	721	9.142	9.547
SB "Goljak"	2.642	2.991	16.199	17.191
SB "Rockefellerova"	1.597	1.528	18.102	19.483
PB "Sveti Ivan"	5.577	5.843	161.647	160.856
SB Podobnik	484	518	2.420	2.072
SB Agram		105		149
<b>Zagrebačka</b>	<b>2.259</b>	<b>2.208</b>	<b>56.051</b>	<b>59.107</b>
Specijalna bolnica za kronične bolesti dječje dobi Gornja Bistra	78	97	21.318	25.092
SB "Naftalan" Ivanić Grad	2.181	2.111	34.733	34.015
<b>Krapinsko-zagorska</b>	<b>13.741</b>	<b>14.100</b>	<b>237.799</b>	<b>240.532</b>
SB Krapinske toplice	7.857	8.002	162.425	164.463
SB Stubičke toplice	4.171	4.208	71.016	71.388
SB "Akromion"	1.162	1.273	3.126	3.492
SB "Sveta Katarina"	551	617	1.232	1.189
<b>Sisačko-moslavačka</b>	<b>4.683</b>	<b>4.855</b>	<b>244.678</b>	<b>278.567</b>
Lječilište Topusko	1.457	1.608	25.623	27.060
NPB Popovača	3.226	3.247	219.055	251.507
<b>Karlovačka</b>	<b>2.063</b>	<b>2.142</b>	<b>48.024</b>	<b>46.478</b>
SB Duga Resa	2.063	2.142	48.024	46.478
<b>Varaždinska</b>	<b>8.232</b>	<b>8.941</b>	<b>213.040</b>	<b>179.758</b>
SB Varaždinske toplice	8.232	8.941	213.040	179.758
<b>Bjelovarsko-bilogorska</b>	<b>3.627</b>	<b>2.342</b>	<b>42.763</b>	<b>45.982</b>
SB Daruvarske toplice	3.627	2.342	42.763	45.982
<b>Primorsko-goranska</b>	<b>6.520</b>	<b>6.532</b>	<b>289.943</b>	<b>280.398</b>
SB Crikvenica	1.399	1.484	27.929	29.453
SB Opatija	2.644	2.584	40.517	37.711
PB Rab	1.535	1.609	121.785	122.671
PB Lopača	191	118	89.116	81.051
Lječilište Veli Lošinj	314	271	5.759	4.858
Hospicij "M.K.Kozulić"	21	32	4.058	3.853
SB "Dr Nemeć"	416	434	779	801
<b>Požeško-slavonska</b>	<b>2.273</b>	<b>2.478</b>	<b>43.068</b>	<b>46.505</b>
SB Lipik	2.273	2.478	43.068	46.505
<b>Brodsko-posavska</b>	<b>2.364</b>	<b>1.119</b>	<b>48.322</b>	<b>48.226</b>
PB "Sveti Rafael"	2.364	1.119	48.322	48.226
<b>Zadarska</b>	<b>4.919</b>	<b>4.884</b>	<b>166.932</b>	<b>166.703</b>
SB Biograd	3.767	3.749	36.375	34.445
PB Ugljan	1.152	1.135	130.557	132.258
<b>Osječko-baranjska</b>	<b>1.279</b>	<b>1.188</b>	<b>24.038</b>	<b>21.893</b>
Lječilište Bizovačke toplice	1.279	1.188	24.038	21.893
<b>Splitsko-dalmatinska</b>	<b>1.478</b>	<b>1.538</b>	<b>26.766</b>	<b>27.823</b>
SB "Biokovka" Makarska	1.478	1.538	26.766	27.823
<b>Istarska</b>	<b>2.445</b>	<b>2.469</b>	<b>43.176</b>	<b>43.543</b>
SB Rovinj	2.445	2.469	43.176	43.543
<b>Dubrovačko-neretvanska</b>	<b>2.160</b>	<b>2.097</b>	<b>42.670</b>	<b>41.896</b>
SB "Kalos" Vela Luka	2.160	2.097	42.670	41.896

**Tablica - Table 11. GODIŠNJA ZAUZETOST POSTELJA, POSTOTAK ISKORIŠTENOSTI POSTELJA I PROSJEČNA DUŽINA LIJEČENJA U OPĆIM BOLNICAMA PO SPECIJALNOSTIMA U HRVATSKOJ U 2019. - Annual bed occupancy, bed utilization and the average length of hospital treatment in general hospitals, Croatia 2019**

Specijalnosti		Broj postelja	Ispisani bolesnici	Dani boln. liječenja	Godišnja zauzetost postelja	% iskorištenosti postelja	Prosječna dužina liječenja
Specialty		Beds	Discharged patients	Bed days	Annual bed occupancy	Bed utilization (%)	Average length of hospital care
<b>Ukupno – Total</b>		<b>6.288</b>	<b>251.742</b>	<b>1.564.502</b>	<b>249</b>	<b>68,17</b>	<b>6,21</b>
Interna medicina	- Internal medicine	1.611	64.032	471.623	293	80,21	7,37
Infektologija	- Infectology	154	6.481	46.851	304	83,35	7,23
Fizikalna medicina i rehabilitacija	- Physical medicine	15	180	3.766	251	68,79	20,92
Neurologija	- Neurology	354	12.776	94.302	266	72,98	7,38
Psihijatrija	- Psychiatry	360	10.310	92.430	257	70,34	8,97
Pedijatrija	- Pediatrics	429	24.176	100.389	234	64,11	4,15
Kirurgija	- Surgery	1.108	50.607	280.547	253	69,37	5,54
Dječja kirurgija	- Child surgery	21	1.066	2.855	136	37,25	2,68
Neurokirurgija	- Neurosurgery	28	1.434	7.938	284	77,67	5,54
Maksilofacijalna kirurgija	- Maxillary surgery	3	34	150	50	13,70	4,41
Urologija	- Urology	119	6.086	27.038	227	62,25	4,44
Ortopedija	- Orthopedics	218	9.559	52.535	241	66,02	5,50
Otorinolaringologija	- ORL	167	7.861	30.859	185	50,63	3,93
Oftalmologija	- Ophthalmology	105	5.426	13.207	126	34,46	2,43
Ginekologija i opstetricija	- Gynecology and obstetrics	744	36.923	143.606	193	52,88	3,89
Anesteziologija, reanimatologija	- Resuscitation and anesthesia	126	7.743	34.540	274	75,10	4,46
<b>Ukupno akutni</b>	<b>- Total - acute</b>	<b>5.562</b>	<b>244.694</b>	<b>1.402.636</b>	<b>252</b>	<b>69,09</b>	<b>5,73</b>
Dugotrajno liječenje	- Long-term treatment	336	2.925	83.379	248	67,99	28,51
Kronične plućne bolesti	- Chronic lung diseases	191	1.452	34.159	179	49,00	23,53
Palijativna skrb	- Palliative care	199	2.671	44.328	223	61,03	16,60
<b>Ukupno kronični</b>	<b>- Total - chronic</b>	<b>726</b>	<b>7.048</b>	<b>161.866</b>	<b>223</b>	<b>61,08</b>	<b>22,97</b>

**Tablica - Table 12. GODIŠNJA ZAUZETOST POSTELJA, POSTOTAK ISKORIŠTENOSTI POSTELJA I PROSJEČNA DUŽINA LIJEČENJA U STACIONARIMA DOMOVA ZDRAVLJA PO SPECIJALNOSTIMA U HRVATSKOJ U 2019. - Annual bed occupancy, bed utilization and the average length of hospital treatment in infirmary by specialty, Croatia 2019**

Specijalnosti		Broj postelja	Ispisani bolesnici	Dani boln. liječenja	Godišnja zauzetost postelja	% iskorištenosti postelja	Prosječna dužina liječenja
Specialty		Beds	Discharged patients	Bed days	Annual bed occupancy	Bed utilization (%)	Average length of hospital care
<b>Ukupno – Total</b>		<b>167</b>	<b>2.493</b>	<b>38.476</b>	<b>230</b>	<b>63,12</b>	<b>15,43</b>
Rodilište	- Maternity ward	14	120	408	29	7,98	3,40
Opći stacionar	- General infirmary	137	2.315	36.877	269	73,75	15,93
<b>Ukupno akutni</b>	<b>Total - acute</b>	<b>151</b>	<b>2.435</b>	<b>37.285</b>	<b>247</b>	<b>67,65</b>	<b>15,31</b>
Palijativna skrb u stacionaru doma zdravlja	- Palliative care in health care center	16	58	1.191	74	20,39	20,53
<b>Ukupno kronični</b>	<b>Total – chronic</b>	<b>16</b>	<b>58</b>	<b>1.191</b>	<b>74</b>	<b>20,39</b>	<b>20,53</b>



**Tablica - Table 13. GODIŠNJA ZAUZETOST POSTELJA, POSTOTAK ISKORIŠTENOSTI POSTELJA I PROSJEČNA DUŽINA LIJEČENJA U KLINIČKIM BOLNIČKIM CENTRIMA, KLINIČKIM BOLNICAMA I KLINIKAMA PO SPECIJALNOSTIMA U HRVATSKOJ U 2019. - Annual bed occupancy, bed utilization and the average length of treatment in university hospital centers, teaching hospitals and clinics by specialty, Croatia 2019**

Specijalnosti		Broj postelja	Ispisani bolesnici	Dani boln. liječenja	Godišnja zauzetost postelja	% iskorištenosti postelja	Prosječna dužina liječenja
Specialty		Beds	Discharged patients	Bed days	Annual bed occupancy	Bed utilization (%)	Average length of hospital care
<b>Ukupno – Total</b>		<b>9.146</b>	<b>389.289</b>	<b>2.495.225</b>	<b>273</b>	<b>74,75</b>	<b>6,41</b>
Interna medicina	- Internal medicine	1.975	90.935	609.719	309	84,58	6,70
Infektologija	- Infectology	305	9.032	82.886	272	74,45	9,18
Onkologija i radioterapija	- Oncology and radiology	355	18.417	83.124	234	64,15	4,51
Dermatologija i venerologija	- Dermatovenerology	113	2.676	19.489	172	47,25	7,28
Fizikalna medicina i rehabilitacija	- Physical med. and rehabilitation	240	6.338	74.553	311	85,11	11,76
Neurologija	- Neurology	421	12.896	121.851	289	79,30	9,45
Psijatrija	- Psychiatry	497	15.789	143.069	288	78,87	9,06
Pedijatrija	- Pediatrics	635	30.312	185.274	292	79,94	6,11
Opća kirurgija	- General surgery	1.190	47.497	320.080	269	73,69	6,74
Dječja kirurgija	- Pediatric surgery	178	10.259	33.774	190	51,98	3,29
Neurokirurgija	- Neurosurgery	209	8.193	59.111	283	77,49	7,21
Maksilofacijalna kirurgija	- Maxillofacial surgery	104	4.617	24.156	232	63,64	5,23
Urologija	- Urology	227	11.943	65.690	289	79,28	5,50
Ortopedija i traumatologija	- Orthopedics and traumatology	489	17.190	110.280	226	61,79	6,42
Otorinolaringologija	- ORL	276	14.175	59.522	216	59,08	4,20
Oftalmologija i optometrija	- Ophthalmology	226	11.745	34.526	153	41,85	2,94
Ginekologija i opstetricija	- Gynecology and obstetrics	920	47.067	212.481	231	63,28	4,51
Anesteziologija, reanimatologija	- Anesthesiology and resuscitation	271	23.661	72.994	269	73,79	3,08
<b>Ukupno akutni</b>	<b>Total - acute</b>	<b>8.631</b>	<b>382.742</b>	<b>2.312.579</b>	<b>268</b>	<b>73,41</b>	<b>6,04</b>
Kronične duševne bolesti	- Chronic mental illness	500	6.286	177.141	354	97,06	28,18
Palijativna skrb	- Palliative care	15	261	5.505	367	100,55	21,09
<b>Ukupno kronični</b>	<b>Total - chronic</b>	<b>515</b>	<b>6.547</b>	<b>182.646</b>	<b>355</b>	<b>97,17</b>	<b>27,90</b>

**Tablica - Table 14. GODIŠNJA ZAUZETOST POSTELJA, POSTOTAK ISKORIŠTENOSTI POSTELJA I PROSJEČNA DUŽINA LIJEČENJA PO SPECIJALNOSTIMA U SPECIJALNIM BOLNICAMA, LJEČILIŠTIMA I HOSPICIJU U HRVATSKOJ U 2019. - Annual bed occupancy, bed utilization and the average length of treatment in special hospitals, health resorts and hospices by specialty, Croatia 2019**

Specijalnosti		Broj postelja	Ispisani bolesnici	Dani boln. liječenja	Godišnja zauzetost postelja	% iskorištenosti postelja	Prosječna dužina liječenja
Specialty		Beds	Discharged patients	Bed days	Annual bed occupancy	Bed utilization (%)	Average length of hospital care
<b>Ukupno – Total</b>		<b>7.620</b>	<b>72.115</b>	<b>1.745.267</b>	<b>229</b>	<b>62,75</b>	<b>24,20</b>
Interna medicina	- Internal medicine	40	1.592	11.576	289	79,29	7,27
Dermatologija i venerologija	- Dermatology and venerology	55	1.309	19.273	350	96,00	14,72
Neurologija	- Neurology	10	8	84	8	2,30	10,50
Psijatrija	- Psychiatry	155	2.877	143.140	923	253,01	49,75
Pedijatrija	- Pediatrics	78	5.587	21.421	275	75,24	3,83
Opća kirurgija	- General surgery	16	293	467	29	8,00	1,59
Ortopedija i traumatologija	- Orthopedics and traumatology	83	4.581	15.226	183	50,26	3,32
ORL	- Otorinolaringology	4	327	348	87	23,84	1,06
Ginekologija i opstetricija	- Gynecology and obstetrics	13	518	2.072	159	43,67	4,00
Anesteziologija i reanimatologija	- Anesthesiology and resuscitation	19	473	1.886	99	27,20	3,99
<b>Ukupno akutni</b>	<b>Total - acute</b>	<b>473</b>	<b>17.565</b>	<b>215.493</b>	<b>456</b>	<b>124,82</b>	<b>12,27</b>
Dugotrajno liječenje	- Long-term treatment	193	2.540	53.263	276	75,61	20,97
Kronične duševne bolesti	- Chronic mental illness	2.261	9.571	623.970	276	75,61	65,19
Fiz. med. i reh. u SB	- Physical medicine and rehabilitation in spec. hospitals	4.372	39.290	763.345	175	47,84	19,43
Kronične dječje bolesti	- Chronic child diseases	150	281	28.007	187	51,15	99,67
Kronične plućne bolesti	- Chronic lung diseases	100	1.528	19.483	195	53,38	12,75
Palijativna skrb	- Palliative care	71	1.340	41.706	587	160,93	31,12
<b>Ukupno kronični</b>	<b>Total - chronic</b>	<b>7.147</b>	<b>54.550</b>	<b>1.529.774</b>	<b>214</b>	<b>58,64</b>	<b>28,04</b>

**Tablica - Table 15. BROJ POSTELJA, DANA BOLNIČKOG LIJEČENJA, ISPISANIH BOLESNIKA TE POSTELJA NA 1000 STANOVNIKA I PROSJEČNA DUŽINA LIJEČENJA U SPECIJALNIM BOLNICAMA, LJEČILIŠTIMA I HOSPICIJU HRVATSKE U 2019. - Beds, bed days, discharged patients, beds per 1,000 population and the average length of treatment in special hospitals, health resorts and hospices, Croatia 2019**

<b>SPECIJALNE BOLNICE I LJEČILIŠTA</b>	<b>Broj postelja</b>	<b>Ispisani bolesnici</b>	<b>Dani boln. liječenja i</b>	<b>Broj postelja na 1000 stan.</b>	<b>Prosječna dužina liječenja</b>
<i>SPECIAL HOSPITALS AND NATURAL SPAS</i>	<i>Beds</i>	<i>Discharged patients</i>	<i>Bed days</i>	<i>Beds per 1,000 pop.</i>	<i>Average length of treatment</i>
<b>HRVATSKA - Croatia</b>	<b>7.620</b>	<b>72.115</b>	<b>1.745.267</b>	<b>1,78</b>	<b>24,20</b>
<b>BOLNICE ZA TBC I BOLESTI PLUĆA - TUBERCULOSIS AND LUNG DISEASE HOSPITALS</b>					
Specijalna bolnica za plućne bolesti Zagreb	100	1.528	19.483	0,02	12,75
<b>Ukupno - Total</b>	<b>100</b>	<b>1.528</b>	<b>19.483</b>	<b>0,02</b>	<b>12,75</b>
<b>BOLNICE ZA ORTOPEDIJU I REHABILITACIJU - ORTHOPEDIC HOSPITALS</b>					
Specijalna bolnica za ortopediju, Biograd na Moru	120	3.749	34.445	0,03	9,19
Bolnica za ortopediju i rehabilitaciju "Prim.dr. Martin Horvat" Rovinj	220	2.469	43.543	0,05	17,64
<b>Ukupno - Total</b>	<b>340</b>	<b>6.218</b>	<b>77.988</b>	<b>0,08</b>	<b>12,54</b>
<b>DJEČJE BOLNICE - CHILDREN'S HOSPITALS</b>					
Bolnica za kronične bolesti dječje dobi Gornja Bistra	110	97	25.092	0,03	258,68
Dječja bolnica "Srebrnjak" Zagreb	75	3.516	8.558	0,02	2,43
Specijalna bolnica za zaštitu djece s neurorazvojnim i motoričkim smetnjama Zagreb	60	2.991	17.191	0,01	5,75
<b>Ukupno - Total</b>	<b>245</b>	<b>6.604</b>	<b>50.841</b>	<b>0,06</b>	<b>7,70</b>
<b>BOLNICE ZA DUŠEVNE BOLESTI - PSYCHIATRIC HOSPITALS</b>					
Psihijatrijska bolnica "Sveti Ivan" Zagreb	551	5.843	160.856	0,13	27,53
Neuropsihijatrijska bolnica "Dr.Ivan Barbot" Popovača	622	3.247	251.507	0,15	77,46
Psihijatrijska bolnica Rab	480	1.609	122.671	0,11	76,24
Psihijatrijska bolnica Ugljan	483	1.135	132.258	0,11	116,53
Psihijatrijska bolnica Lopača	165	118	81.051	0,04	686,87
Psihijatrijska bolnica "Sveti Rafael" Strmac	140	1.119	48.226	0,03	43,10
Psihijatrijska bolnica za djecu i mladež Zagreb	37	721	9.547	0,01	13,24
<b>Ukupno - Total</b>	<b>2.478</b>	<b>13.792</b>	<b>806.116</b>	<b>0,58</b>	<b>58,45</b>
<b>BOLNICA ZA GERIJATRIJU - GERIATRIC HOSPITAL</b>					
Specijalna bolnica za produženo liječenje Duga Resa	165	2.142	46.478	0,04	21,70
<b>Ukupno - Total</b>	<b>165</b>	<b>2.142</b>	<b>46.478</b>	<b>0,04</b>	<b>21,70</b>
<b>BOLNICE ZA REUMAT. BOLESTI I REHABILITAC. - HOSP. FOR RHEUMATIC DISEASES AND REHABILITATION</b>					
Thalassoterapia - specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju Crikvenica	280	1.484	29.453	0,07	19,85
Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju "Daruvarske Toplice"	302	2.342	45.982	0,07	19,63
"Naftalan", specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju, Ivanić Grad	135	2.111	34.015	0,03	16,11
Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju Krapinske Toplice	576	8.002	164.463	0,13	20,55
Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju Lipik	260	2.478	46.505	0,06	18,77
Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju "Biokovka", Makarska	465	1.538	27.823	0,11	18,09
Thalassoterapia - specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju bolesti srca, pluća i reumatizma, Opatija	228	2.584	37.711	0,05	14,59
Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju Stubičke Toplice	267	4.208	71.388	0,06	16,96

Tablica - Table 15.- nastavak – continuation

SPECIJALNE BOLNICE I LJEČILIŠTA	Broj postelja	Ispisani bolesnici	Dani boln. liječenja	Broj postelja na 1000 stan.	Prosječna dužina liječenja
<i>SPECIAL HOSPITALS AND NATURAL SPAS</i>	<i>Beds</i>	<i>Discharged patients</i>	<i>Bed days</i>	<i>Beds per 1,000 pop.</i>	<i>Average length of treatment</i>
Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju Varaždinske Toplice	899	8941	179758	0,21	20,10
Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju "Kalos" - Vela Luka	250	2097	41896	0,06	19,98
Lječilište "Bizovačke toplice"	116	1188	21893	0,03	18,43
Lječilište "Topusko"	154	1608	27060	0,04	16,83
Lječilište "Veli Lošinj"	271	271	4858	0,06	17,93
<b>Ukupno – Total</b>	<b>4.203</b>	<b>38.852</b>	<b>732.805</b>	<b>0,98</b>	<b>18,86</b>
<b>BOLNICA ZA GINEKOLOGIJU I PORODNIŠTVO</b>					
SB "Podobnik" - Zagreb	13	518	2.072	0,00	4,00
<b>Ukupno – Total</b>	<b>13</b>	<b>518</b>	<b>2.072</b>	<b>0,00</b>	<b>4,00</b>
<b>USTANOVA ZA PALIJATIVNU SKRB</b>					
Hospicij "Marija K. Kozulić" - Rijeka	14	32	3.853	0,00	120,41
<b>Ukupno – Total</b>	<b>14</b>	<b>32</b>	<b>3.853</b>	<b>0,00</b>	<b>120,41</b>
<b>OSTALE SPECIJALNE BOLNICE</b>					
SB "Dr Nemeč" - Matulji	14	434	801	0,00	1,85
SB "Akromion" - Krapinske toplice	17	1273	3.492	0,00	2,74
SB "Sveta Katarina" - Zabok	20	617	1.189	0,00	1,93
SB Agram - Zagreb	11	105	149	0,00	1,42
<b>Ukupno – Total</b>	<b>62</b>	<b>2.429</b>	<b>5.631</b>	<b>0,01</b>	<b>2,32</b>

Stanovništvo: Popis 2011. godine, konačni rezultati (ukupno 4.284.889 stanovnika)

**Tablica - Table 16/I. BOLNIČKI POBOL I STRUKTURA (%) HOSPITALIZACIJA PO DOBNIM SKUPINAMA TE SKUPINAMA BOLESTI (MKB 10) U STACIONARNOM DIJELU BOLNICA HRVATSKE 2019. GODINE - UKUPNO - Hospital morbidity and structure of discharges (percentage) by age and disease group (ICD 10) in inpatient hospital wards, Croatia 2019 - TOTAL**

SKUPINA BOLESTI-STANJA DISEASE OR CONDITION GROUP	UKUPNO TOTAL	Dobna grupa – Age group (godina – years)						
		0	1-4	5-9	10-19	20-39	40-59	60 i više 60+
<b>I Zarazne i parazitarne bolesti</b> <i>Infectious and parasitic diseases</i>	<b>15.471</b>	<b>1.126</b>	<b>1.485</b>	<b>597</b>	<b>721</b>	<b>1.172</b>	<b>1.929</b>	<b>8.441</b>
%	2,3	2,9	9,1	4,4	2,6	1,0	1,4	2,7
<b>II Novotvorine</b> <i>Neoplasms</i>	<b>82.718</b>	<b>225</b>	<b>494</b>	<b>521</b>	<b>1.355</b>	<b>5.559</b>	<b>23.286</b>	<b>51.278</b>
%	12,4	0,6	3,0	3,9	4,8	4,6	16,6	16,7
<b>III Bolesti krvi i krvotvornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava - Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism</b>	<b>4.646</b>	<b>164</b>	<b>281</b>	<b>246</b>	<b>233</b>	<b>250</b>	<b>604</b>	<b>2.868</b>
%	0,7	0,4	1,7	1,8	0,8	0,2	0,4	0,9
<b>IV Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma</b> <i>Endocrine, nutritional and metabolic diseases</i>	<b>14.904</b>	<b>370</b>	<b>811</b>	<b>650</b>	<b>1.431</b>	<b>1.203</b>	<b>3.328</b>	<b>7.111</b>
%	2,2	1,0	5,0	4,8	5,1	1,0	2,4	2,3
<b>V Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja</b> <i>Mental and behavioural disorders</i>	<b>38.422</b>	<b>0</b>	<b>179</b>	<b>266</b>	<b>1.915</b>	<b>9.178</b>	<b>16.651</b>	<b>10.233</b>
%	5,8	0	1,1	2,0	6,8	7,6	11,9	3,3
<b>VI Bolesti živčanog sustava</b> <i>Disease of the nervous system</i>	<b>22.515</b>	<b>383</b>	<b>777</b>	<b>859</b>	<b>1.648</b>	<b>2.613</b>	<b>6.169</b>	<b>10.066</b>
%	3,4	1,0	4,7	6,4	5,9	2,2	4,4	3,3
<b>VII Bolesti oka i adneksa</b> <i>Diseases of the eye and adnexa</i>	<b>15.318</b>	<b>44</b>	<b>115</b>	<b>241</b>	<b>280</b>	<b>545</b>	<b>2.465</b>	<b>11.628</b>
%	2,3	0,1	0,7	1,8	1,0	0,5	1,8	3,8
<b>VIII Bolesti uha i mastoidnog nastavka</b> <i>Diseases of the ear and mastoid process</i>	<b>2.854</b>	<b>101</b>	<b>397</b>	<b>233</b>	<b>173</b>	<b>381</b>	<b>720</b>	<b>849</b>
%	0,4	0,3	2,4	1,7	0,6	0,3	0,5	0,3
<b>IX Bolesti cirkulacijskog sustava</b> <i>Diseases of the circulatory system</i>	<b>83.719</b>	<b>58</b>	<b>67</b>	<b>106</b>	<b>791</b>	<b>2.427</b>	<b>15.537</b>	<b>64.733</b>
%	12,6	0,1	0,4	0,8	2,8	2,0	11,1	21,1
<b>X Bolesti dišnog sustava</b> <i>Diseases of the respiratory system</i>	<b>40.992</b>	<b>3.319</b>	<b>4.565</b>	<b>3.101</b>	<b>2.576</b>	<b>3.646</b>	<b>5.197</b>	<b>18.588</b>
%	6,2	8,5	27,9	23,0	9,1	3,0	3,7	6,0
<b>XI Bolesti probavnog sustava</b> <i>Diseases of the digestive system</i>	<b>48.062</b>	<b>343</b>	<b>638</b>	<b>1.033</b>	<b>2.699</b>	<b>6.056</b>	<b>12.949</b>	<b>24.344</b>
%	7,2	0,9	3,9	7,7	9,6	5,0	9,2	7,9
<b>XII Bolesti kože i potkožnog tkiva</b> <i>Diseases of the skin and subcutaneous tissue</i>	<b>8.548</b>	<b>166</b>	<b>327</b>	<b>260</b>	<b>727</b>	<b>1.434</b>	<b>2.065</b>	<b>3.569</b>
%	1,3	0,4	2,0	1,9	2,6	1,2	1,5	1,2
<b>XIII Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva</b> <i>Diseases of the musculoskeletal system and connective tissue</i>	<b>46.940</b>	<b>25</b>	<b>220</b>	<b>312</b>	<b>1.730</b>	<b>4.815</b>	<b>14.247</b>	<b>25.591</b>
%	7,1	0,1	1,3	2,3	6,1	4,0	10,2	8,3
<b>XIV Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa</b> <i>Diseases of the genitourinary system</i>	<b>36.440</b>	<b>754</b>	<b>740</b>	<b>645</b>	<b>1.324</b>	<b>4.896</b>	<b>9.939</b>	<b>18.142</b>
%	5,5	1,9	4,5	4,8	4,7	4,1	7,1	5,9
<b>XV Trudnoća, porođaj i babinje</b> <i>Pregnancy, childbirth and the puerp.</i>	<b>48.254</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>1.307</b>	<b>44.635</b>	<b>2.312</b>	<b>0</b>
%	7,3	0	0	0	4,6	37,0	1,6	0
<b>XVI Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju</b> <i>Certain conditions originating in the perinatal period</i>	<b>9.605</b>	<b>9.605</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
%	1,4	24,7	0	0	0	0	0	0
<b>XVII Kongenitalne malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti</b> <i>Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities</i>	<b>5.573</b>	<b>1.527</b>	<b>1.118</b>	<b>915</b>	<b>874</b>	<b>602</b>	<b>365</b>	<b>172</b>
%	0,8	3,9	6,8	6,8	3,1	0,5	0,3	0,1
<b>XVIII Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi neuvršteni drugamo</b> <i>Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, NEC</i>	<b>19.075</b>	<b>1.294</b>	<b>2.368</b>	<b>1.312</b>	<b>2.987</b>	<b>1.752</b>	<b>2.426</b>	<b>6.936</b>
%	2,9	3,3	14,5	9,7	10,6	1,5	1,7	2,3
<b>XIX Ozljeđe, trovanja i ostale posljedice vanjskih uzroka</b> <i>Injury, poisoning and certain other consequences of external causes</i>	<b>47.451</b>	<b>228</b>	<b>1.255</b>	<b>1.627</b>	<b>3.845</b>	<b>7.327</b>	<b>10.234</b>	<b>22.935</b>
%	7,1	0,6	7,7	12,1	13,7	6,1	7,3	7,5
<b>XXI Čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom</b> <i>Factors influencing health status and contact with health services</i>	<b>73.568</b>	<b>19.130</b>	<b>534</b>	<b>569</b>	<b>1.544</b>	<b>22.276</b>	<b>9.719</b>	<b>19.796</b>
%	11,1	49,2	3,3	4,2	5,5	18,4	6,9	6,4
<b>SVEUKUPNO</b>	<b>665.075</b>	<b>38.862</b>	<b>16.371</b>	<b>13.493</b>	<b>28.160</b>	<b>120.767</b>	<b>140.142</b>	<b>307.280</b>
%	100	100	100	100	100	100	100	100

Izvor podataka: Bolesničko-statistički obrazac  
Source of information: Case Statistical Card

**Tablica - Table 16/II. BOLNIČKI POBOL I STRUKTURA (%) HOSPITALIZACIJA PO DOBNIM SKUPINAMA TE SKUPINAMA BOLESTI (MKB 10) U U STACIONARNOM DIJELU BOLNICA HRVATSKE 2019. GODINE - MUŠKARCI - Hospital morbidity and structure of discharges (percentage) by age and disease group (ICD 10) in inpatient hospital wards, Croatia 2019 - MALE**

		Dobna grupa – Age group (godina – years)							
SKUPINA BOLESTI-STANJA		UKUPNO	0	1-4	5-9	10-19	20-39	40-59	60 i više
DISEASE OR CONDITION GROUP		TOTAL	0	1-4	5-9	10-19	20-39	40-59	60 +
I	Zarazne i parazitarne bolesti <i>Infectious and parasitic diseases</i>	8.032	635	780	314	362	667	1.215	4.059
	%	2,6	3,1	8,2	4,0	2,5	2,2	1,7	2,7
II	Novotvorine <i>Neoplasms</i>	41.003	99	282	245	675	1.791	9.568	28.343
	%	13,4	0,5	3,0	3,1	4,7	5,9	13,5	18,6
III	Bolesti krvi i krvotvornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava <i>Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism</i>	2.171	99	166	159	129	103	276	1.239
	%	0,7	0,5	1,8	2,0	0,9	0,3	0,4	0,8
IV	Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma <i>Endocrine, nutritional and metabolic diseases</i>	6.822	201	421	313	691	421	1.525	3.250
	%	2,2	1,0	4,4	3,9	4,8	1,4	2,1	2,1
V	Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja <i>Mental and behavioural disorders</i>	22.377		105	199	946	5.762	10.332	5.033
	%	7,3	0	1,1	2,5	6,6	19,0	14,6	3,3
VI	Bolesti živčanog sustava <i>Disease of the nervous system</i>	10.992	224	422	490	828	1.289	2.972	4.767
	%	3,6	1,1	4,4	6,2	5,8	4,2	4,2	3,1
VII	Bolesti oka i adneksa <i>Diseases of the eye and adnexa</i>	6.768	22	66	140	137	297	1.210	4.896
	%	2,2	0,1	0,7	1,8	1,0	1,0	1,7	3,2
VIII	Bolesti uha i mastoidnog nastavka <i>Diseases of the ear and mastoid process</i>	1.385	58	219	134	111	178	318	367
	%	0,5	0,3	2,3	1,7	0,8	0,6	0,4	0,2
IX	Bolesti cirkulacijskog sustava <i>Diseases of the circulatory system</i>	48.348	27	43	66	557	1.533	10.652	35.470
	%	15,8	0,1	0,5	0,8	3,9	5,1	15,0	23,3
X	Bolesti dišnog sustava <i>Diseases of the respiratory system</i>	23.256	1.874	2.646	1.786	1.390	2.015	3.039	10.506
	%	7,6	9,1	27,9	22,5	9,7	6,6	4,3	6,9
XI	Bolesti probavnog sustava <i>Diseases of the digestive system</i>	27.180	224	414	654	1.419	3.283	7.794	13.392
	%	8,9	1,1	4,4	8,2	9,9	10,8	11,0	8,8
XII	Bolesti kože i potkožnog tkiva <i>Diseases of the skin and subcutaneous tissue</i>	4.386	104	186	116	407	932	1.058	1.583
	%	1,4	0,5	2,0	1,5	2,8	3,1	1,5	1,0
XIII	Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva <i>Diseases of the musculoskeletal system and connective tissue</i>	19.521	15	124	152	798	2.883	6.415	9.134
	%	6,4	0,1	1,3	1,9	5,5	9,5	9,0	6,0
XIV	Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa <i>Diseases of the genitourinary system</i>	13.930	362	403	467	862	856	2.660	8.320
	%	4,6	1,8	4,2	5,9	6,0	2,8	3,7	5,5
XV	Trudnoća, porođaj i babinje <i>Pregnancy, childbirth and the puerp.</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
	%	0	0	0	0	0	0	0	0
XVI	Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju <i>Certain conditions originating in the perinatal period</i>	5.322	5.322	0	0	0	0	0	0
	%	1,7	25,9	0	0	0	0	0	0
XVII	Kongenitalne malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti <i>Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities</i>	3.263	889	776	623	476	242	175	82
	%	1,1	4,3	8,2	7,8	3,3	0,8	0,2	0,1
XVIII	Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nevršteni drugamo <i>Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, NEC</i>	9.673	690	1.362	695	1.213	682	1.180	3.851
	%	3,2	3,4	14,4	8,7	8,4	2,2	1,7	2,5
XIX	Ozljede, otrovanja i ostale posljedice vanjskih uzroka <i>Injury, poisoning and certain other consequences of external causes</i>	25.986	134	755	1.024	2.759	5.744	6.698	8.872
	%	8,5	0,7	8,0	12,9	19,2	18,9	9,4	5,8
XXI	Čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom <i>Factors influencing health status and contact with health services</i>	25.392	9.539	315	372	635	1.659	3.854	9.018
	%	8,3	46,5	3,3	4,7	4,4	5,5	5,4	5,9
<b>SVE UKUPNO</b>		<b>305.807</b>	<b>20.518</b>	<b>9.485</b>	<b>7.949</b>	<b>14.395</b>	<b>30.337</b>	<b>70.941</b>	<b>152.182</b>
		%	100	100	100	100	100	100	100

Izvor podataka: Bolesničko-statistički obrazac  
Source of information: Case Statistical Card

**Tablica - Table 16/III. BOLNIČKI POBOL I STRUKTURA (%) HOSPITALIZACIJA PO DOBNIM SKUPINAMA TE SKUPINAMA BOLESTI (MKB 10) U STACIONARNOM DIJELU BOLNICA HRVATSKE 2019. GODINE - ŽENE - Hospital morbidity and structure of discharges (percentage) by age and disease group (ICD 10) in inpatient hospital wards, Croatia 2019 - FEMALE**

		Dobna grupa – Age group (godina – years)							
SKUPINA BOLESTI-STANJA		UKUPNO	0	1-4	5-9	10-19	20-39	40-59	60 i više
DISEASE OR CONDITION GROUP		TOTAL	0	1-4	5-9	10-19	20-39	40-59	60+
I	Zarazne i parazitarne bolesti <i>Infectious and parasitic diseases</i>	7.439	491	705	283	359	505	714	4.382
	%	2,1	2,7	10,2	5,1	2,6	0,6	1,0	2,8
II	Novotvorine <i>Neoplasms</i>	41.715	126	212	276	680	3.768	13.718	22.935
	%	11,6	0,7	3,1	5,0	4,9	4,2	19,8	14,8
III	Bolesti krvi i krvotvornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava <i>Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism</i>	2.475	65	115	87	104	147	328	1.629
	%	0,7	0,4	1,7	1,6	0,8	0,2	0,5	1,1
IV	Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma <i>Endocrine, nutritional and metabolic diseases</i>	8.082	169	390	337	740	782	1.803	3.861
	%	2,2	0,9	5,7	6,1	5,4	0,9	2,6	2,5
V	Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja <i>Mental and behavioural disorders</i>	16.045	0	74	67	969	3.416	6.319	5.200
	%	4,5	0	1,1	1,2	7,0	3,8	9,1	3,4
VI	Bolesti živčanog sustava <i>Disease of the nervous system</i>	11.523	159	355	369	820	1.324	3.197	5.299
	%	3,2	0,9	5,2	6,7	6,0	1,5	4,6	3,4
VII	Bolesti oka i adneksa <i>Diseases of the eye and adnexa</i>	8.550	22	49	101	143	248	1.255	6.732
	%	2,4	0,1	0,7	1,8	1,0	0,3	1,8	4,3
VIII	Bolesti uha i mastoidnog nastavka <i>Diseases of the ear and mastoid process</i>	1.469	43	178	99	62	203	402	482
	%	0,4	0,2	2,6	1,8	0,5	0,2	0,6	0,3
IX	Bolesti cirkulacijskog sustava <i>Diseases of the circulatory system</i>	35.371	31	24	40	234	894	4.885	29.263
	%	9,8	0,2	0,3	0,7	1,7	1,0	7,1	18,9
X	Bolesti dišnog sustava <i>Diseases of the respiratory system</i>	17.736	1.445	1.919	1.315	1.186	1.631	2.158	8.082
	%	4,9	7,9	27,9	23,7	8,6	1,8	3,1	5,2
XI	Bolesti probavnog sustava <i>Diseases of the digestive system</i>	20.882	119	224	379	1.280	2.773	5.155	10.952
	%	5,8	0,6	3,3	6,8	9,3	3,1	7,4	7,1
XII	Bolesti kože i potkožnog tkiva <i>Diseases of the skin and subcutaneous tissue</i>	4.162	62	141	144	320	502	1.007	1.986
	%	1,2	0,3	2,0	2,6	2,3	0,6	1,5	1,3
XIII	Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva <i>Diseases of the musculoskeletal system and connective tissue</i>	27.419	10	96	160	932	1.932	7.832	16.457
	%	7,6	0,1	1,4	2,9	6,8	2,1	11,3	10,6
XIV	Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa <i>Diseases of the genitourinary system</i>	22.510	392	337	178	462	4.040	7.279	9.822
	%	6,3	2,1	4,9	3,2	3,4	4,5	10,5	6,3
XV	Trudnoća, porodaj i babinje <i>Pregnancy, childbirth and the puerp.</i>	48.254	0	0	0	1.307	44.635	2.312	0
	%	13,4	0	0	0	9,5	49,4	3,3	0,0
XVI	Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju <i>Certain conditions originating in the perinatal period</i>	4.283	4.283	0	0	0	0	0	0
	%	1,2	23,3	0	0	0	0	0	0
XVII	Kongenitalne malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti <i>Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities</i>	2.310	638	342	292	398	360	190	90
	%	0,6	3,5	5,0	5,3	2,9	0,4	0,3	0,1
XVIII	Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nevršteni drugamo <i>Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, NEC</i>	9.402	604	1.006	617	1.774	1.070	1.246	3.085
	%	2,6	3,3	14,6	11,1	12,9	1,2	1,8	2,0
XIX	Ozljede, otrovanja i ostale posljedice vanjskih uzroka <i>Injury, poisoning and certain other consequences of external causes</i>	21.465	94	500	603	1.086	1.583	3.536	14.063
	%	6,0	0,5	7,3	10,9	7,9	1,8	5,1	9,1
XXI	Čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom <i>Factors influencing health status and contact with health services</i>	48.176	9.591	219	197	909	20.617	5.865	10.778
	%	13,4	52,3	3,2	3,6	6,6	22,8	8,5	6,9
<b>SVEUKUPNO</b>		<b>359.268</b>	<b>18.344</b>	<b>6.886</b>	<b>5.544</b>	<b>13.765</b>	<b>90.430</b>	<b>69.201</b>	<b>155.098</b>
		%	100	100	100	100	100	100	100

Izvor podataka: Bolesničko-statistički obrazac  
Source of information: Case Statistical Card

**Tablica - Table 17/I. 15 NAJČEŠĆIH OZLJEDA - BOLNIČKI POBOL U STACIONARNOM DIJELU BOLNICA HRVATSKE 2019. GODINE, PREMA DOBNIM SKUPINAMA - UKUPNO - Fifteen leading injuries - hospital morbidity in inpatient hospital wards by age group, Croatia 2019 – TOTAL**

Red. br. No.	Ozljede i otrovanja (šifra dg) Injuries and poisoning (Code)	UKUPNO TOTAL	Dobna grupa – Age group (godina – years)						
			0 0	1-4 1-4	5-9 5-9	10-19 10-19	20-39 20-39	40-59 40-59	60 i više 60 and above
1.	<b>S72 Prijelom bedrene kosti (femura)</b> - Fracture of femur	<b>8.243</b> 17,4 %	<b>3</b> 1,3	<b>37</b> 2,9	<b>27</b> 1,7	<b>77</b> 2,0	<b>181</b> 2,5	<b>555</b> 5,4	<b>7.363</b> 32,1
2.	<b>S82 Prijelom potkoljenice, uključujući nožni zglob</b> Fracture of lower leg, including ankle	<b>4.797</b> 10,1 %	<b>0</b> 0,0	<b>21</b> 1,7	<b>61</b> 3,7	<b>367</b> 9,5	<b>818</b> 11,2	<b>1.720</b> 16,8	<b>1.810</b> 7,9
3.	<b>S83 Dislokacija, iščašenje i nategnuće koljenskih zglobova i ligamenata</b> Dislocation, sprain and strain of joints and ligaments of knee	<b>3.002</b> 6,3 %	<b>0</b> 0	<b>0</b> 0	<b>3</b> 0	<b>410</b> 10,7	<b>1.362</b> 18,6	<b>962</b> 9,4	<b>265</b> 1,2
4.	<b>S52 Prijelom podlaktice</b> Fracture of forearm	<b>2.815</b> 5,9 %	<b>0</b> 0	<b>96</b> 7,6	<b>460</b> 28,3	<b>589</b> 15,3	<b>283</b> 3,9	<b>552</b> 5,4	<b>835</b> 3,6
5.	<b>S42 Prijelom ramena i nadlaktice</b> Fracture of shoulder and upper arm	<b>2.682</b> 5,7 %	<b>0</b> 0,0	<b>72</b> 5,7	<b>237</b> 14,6	<b>228</b> 5,9	<b>346</b> 4,7	<b>549</b> 5,4	<b>1.250</b> 5,5
6.	<b>S06 Intrakranijalna ozljeda</b> Intracranial injury	<b>2.677</b> 5,6 %	<b>19</b> 8,3	<b>75</b> 6,0	<b>91</b> 5,6	<b>209</b> 5,4	<b>359</b> 4,9	<b>536</b> 5,2	<b>1.388</b> 6,1
7.	<b>S22 Prijelom rebra(ara), prsne kosti i torakalne kralježnice</b> Fracture of rib(s) sternum and thoracic spine	<b>2.644</b> 5,6 %	<b>0</b> 0	<b>1</b> 0,1	<b>6</b> 0,4	<b>56</b> 1,5	<b>241</b> 3,3	<b>632</b> 6,2	<b>1.708</b> 7,4
8.	<b>S32 Prijelom lumbalne kralježnice i zdjelice</b> Fracture of lumbar spine and pelvis	<b>2.523</b> 5,3 %	<b>0</b> 0	<b>0</b> 0	<b>4</b> 0,2	<b>74</b> 1,9	<b>255</b> 3,5	<b>442</b> 4,3	<b>1.748</b> 7,6
9.	<b>S00 Površinska ozljeda glave</b> Superficial injury of head	<b>1.564</b> 3,3 %	<b>102</b> 44,7	<b>327</b> 26,1	<b>220</b> 13,5	<b>346</b> 9,0	<b>165</b> 2,3	<b>135</b> 1,3	<b>269</b> 1,2
10.	<b>T84 Komp. unut. ortop. protetskih naprava</b> Comp. of internal orthopaedics prost. devices	<b>1.545</b> 3,3 %	<b>0</b> 0	<b>0</b> 0	<b>0</b> 0	<b>8</b> 0,2	<b>34</b> 0,5	<b>259</b> 2,5	<b>1.244</b> 5,4
11.	<b>S02 Prijelom lubanje i kosti lica</b> Fracture of skull and facial bones	<b>1.256</b> 2,6 %	<b>26</b> 11,4	<b>49</b> 3,9	<b>49</b> 3,0	<b>131</b> 3,4	<b>331</b> 4,5	<b>292</b> 2,9	<b>378</b> 1,6
12.	<b>T81 Komplikacije postupaka, nesvrstanih drugamo</b> Complications of procedures, not elsewhere classified	<b>896</b> 1,9 %	<b>1</b> 0,4	<b>19</b> 1,5	<b>32</b> 2,0	<b>57</b> 1,5	<b>134</b> 1,8	<b>225</b> 2,2	<b>428</b> 1,9
13.	<b>S62 Prijelom u pod. ručnog zgloba i šake</b> Fracture at wrist and hand level	<b>882</b> 1,9 %	<b>1</b> 0	<b>5</b> 0,4	<b>26</b> 1,6	<b>201</b> 5,2	<b>327</b> 4,5	<b>209</b> 2,0	<b>113</b> 0,5
14.	<b>S92 Prijelom stopala osim nožnoga zgloba (gležnja)</b> Fracture of foot, except ankle	<b>605</b> 1,3 %	<b>0</b> 0	<b>1</b> 0,1	<b>7</b> 0,4	<b>42</b> 1,1	<b>157</b> 2,1	<b>244</b> 2,4	<b>154</b> 0,7
15.	<b>S01 Otvorena rana glave</b> Open wound of head	<b>600</b> 1,3 %	<b>4</b> 2	<b>71</b> 5,7	<b>43</b> 2,6	<b>52</b> 1,4	<b>102</b> 1,4	<b>108</b> 1,1	<b>220</b> 1,0
<b>1-15 Ukupno - Total</b>		<b>36.731</b> 77,4 %	<b>156</b> 68,4	<b>774</b> 61,7	<b>1.266</b> 77,8	<b>2.847</b> 74,0	<b>5.095</b> 69,5	<b>7.420</b> 72,5	<b>19.173</b> 83,6
<b>MKB X - ICD 10 S00-T98</b>		<b>47.451</b> 100 %	<b>228</b> 100	<b>1.255</b> 100	<b>1.627</b> 100	<b>3.845</b> 100	<b>7.327</b> 100	<b>10.234</b> 100	<b>22.935</b> 100

Izvor podataka: Bolesničko-statistički obrazac  
Source of information: Case Statistical Card

**Tablica - Table 17/II. 15 NAJČEŠĆIH OZLJEDA - BOLNIČKI POBOL U STACIONARNOM DIJELU BOLNICA HRVATSKE 2019 GODINE, PREMA DOBNIM SKUPINAMA - MUŠKARCI - Fifteen leading injuries - hospital morbidity in inpatient hospital wards by age group, Croatia 2019 - MALE**

Red. Br. No.	Ozljede i otrovanja (šifra dg) Injuries and poisoning (Code)	UKUPNO TOTAL	Dobna grupa – Age group (godina – years)						
			0	1-4	5-9	10-19	20-39	40-59	60 i više 60 and above
1.	<b>S82 Prijelom potkoljenice, uključujući nožni zglob</b> <i>Fracture of lower leg, including ankle</i>	<b>2.384</b>	<b>0</b>	<b>14</b>	<b>35</b>	<b>278</b>	<b>582</b>	<b>909</b>	<b>566</b>
	%	9,2	0,0	1,9	3,4	10,1	10,1	13,6	6,4
2.	<b>S72 Prijelom bedrene kosti (femura)</b> <i>- Fracture of femur</i>	<b>2.358</b>	<b>1</b>	<b>22</b>	<b>22</b>	<b>64</b>	<b>149</b>	<b>319</b>	<b>1.781</b>
	%	9,1	0,7	2,9	2,1	2,3	2,6	4,8	20,1
3.	<b>S83 Dislokacija, iščašenje i nategnuće koljenskih zglobova i ligamenata</b> <i>Dislocation, sprain and strain of joints and ligaments of knee</i>	<b>2.098</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>2</b>	<b>277</b>	<b>1.114</b>	<b>575</b>	<b>130</b>
	%	8,1	0	0	0	10,0	19,4	8,6	1,5
4.	<b>S06 Intrakranijalna ozljeda</b> <i>Intracranial injury</i>	<b>1.784</b>	<b>13</b>	<b>33</b>	<b>63</b>	<b>150</b>	<b>284</b>	<b>418</b>	<b>823</b>
	%	6,9	9,7	4,4	6,2	5,4	4,9	6,2	9,3
5.	<b>S22 Prijelom rebra(ara), prsne kosti i torakalne kralježnice</b> <i>Fracture of rib(s) sternum and thoracic spine</i>	<b>1.537</b>	<b>0</b>	<b>1</b>	<b>3</b>	<b>41</b>	<b>174</b>	<b>474</b>	<b>844</b>
	%	5,9	0	0	0,3	1,5	3,0	7,1	9,5
6.	<b>S52 Prijelom podlaktice</b> <i>Fracture of forearm</i>	<b>1.474</b>	<b>0</b>	<b>57</b>	<b>276</b>	<b>475</b>	<b>202</b>	<b>279</b>	<b>185</b>
	%	5,7	0	7,5	27,0	17,2	3,5	4,2	2,1
7.	<b>S42 Prijelom ramena i nadlaktice</b> <i>Fracture of shoulder and upper arm</i>	<b>1.262</b>	<b>0</b>	<b>42</b>	<b>126</b>	<b>169</b>	<b>280</b>	<b>315</b>	<b>330</b>
	%	4,9	0,0	5,6	12,3	6,1	4,9	4,7	3,7
8.	<b>S32 Prijelom lumbalne kralježnice i zdjelice</b> <i>Fracture of lumbar spine and pelvis</i>	<b>1.057</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>2</b>	<b>49</b>	<b>188</b>	<b>272</b>	<b>546</b>
	%	4,1	0	0	0,2	1,8	3,3	4,1	6,2
9.	<b>S00 Površinska ozljeda glave</b> <i>Superficial injury of head</i>	<b>946</b>	<b>55</b>	<b>173</b>	<b>144</b>	<b>217</b>	<b>118</b>	<b>102</b>	<b>137</b>
	%	3,6	41,0	22,9	14,1	7,9	2,1	1,5	1,5
10.	<b>S02 Prijelom lubanje i kosti lica</b> <i>Fracture of skull and facial bones</i>	<b>929</b>	<b>18</b>	<b>37</b>	<b>32</b>	<b>101</b>	<b>299</b>	<b>228</b>	<b>214</b>
	%	3,6	13,4	4,9	3,1	3,7	5,2	3,4	2,4
11.	<b>S62 Prijelom u pod. ručnog zgloba i šake</b> <i>Fracture at wrist and hand level</i>	<b>710</b>	<b>0</b>	<b>5</b>	<b>19</b>	<b>160</b>	<b>275</b>	<b>170</b>	<b>81</b>
	%	2,7	0	0,7	1,9	5,8	4,8	2,5	0,9
12.	<b>T84 Komp. unut. ortop. protetskih naprava</b> <i>Comp. of internal orthopaedics prost. devices</i>	<b>656</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>7</b>	<b>27</b>	<b>145</b>	<b>477</b>
	%	2,5	0	0	0	0,3	0,5	2,2	5,4
13.	<b>T81 Komplikacije postupaka, nesvrstanih drugamo</b> <i>Complications of procedures, not elsewhere classified</i>	<b>520</b>	<b>1</b>	<b>14</b>	<b>18</b>	<b>29</b>	<b>67</b>	<b>122</b>	<b>269</b>
	%	2,0	0,7	1,9	1,8	1,1	1,2	1,8	3,0
14.	<b>S01 Otvorena rana glave</b> <i>Open wound of head</i>	<b>419</b>	<b>2</b>	<b>46</b>	<b>31</b>	<b>38</b>	<b>90</b>	<b>91</b>	<b>121</b>
	%	1,6	1	6,1	3,0	1,4	1,6	1,4	1,4
15.	<b>S92 Prijelom stopala osim nožnoga zgloba (gležnja)</b> <i>Fracture of foot, except ankle</i>	<b>409</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>5</b>	<b>22</b>	<b>124</b>	<b>165</b>	<b>93</b>
	%	1,6	0	0	0,5	0,8	2,2	2,5	1,0
<b>1-15 Ukupno - Total</b>		<b>18.543</b>	<b>90</b>	<b>444</b>	<b>778</b>	<b>2.077</b>	<b>3.973</b>	<b>4.584</b>	<b>6.597</b>
	%	71,4	67,2	58,8	76,0	75,3	69,2	68,4	74,4
<b>MKB X - ICD 10 S00-T98</b>		<b>25.986</b>	<b>134</b>	<b>755</b>	<b>1.024</b>	<b>2.759</b>	<b>5.744</b>	<b>6.698</b>	<b>8.872</b>
	%	100	100	100	100	100	100	100	100

Izvor podataka: Bolesničko-statistički obrazac  
Source of information: Case Statistical Card



**Tablica - Table 17/III. 15 NAJČEŠĆIH OZLJEDA - BOLNIČKI POBOL U STACIONARNOM DIJELU BOLNICA HRVATSKE 2019 GODINE, PREMA DOBNIM SKUPINAMA - ŽENE - Fifteen leading injuries - hospital morbidity in inpatient hospital wards by age group, Croatia 2019 - FEMALE**

Red. Br. No.	Ozljede i otrovanja (šifra dg) Injuries and poisoning (Code)	UKUPNO TOTAL	Dobna grupa – Age group (godina – years)						
			0	1-4	5-9	10-19	20-39	40-59	60 i više 60 and above
1.	<b>S72 Prijelom bedrene kosti (femura)</b> <i>Fracture of femur</i>	<b>5.885</b>	<b>2</b>	<b>15</b>	<b>5</b>	<b>13</b>	<b>32</b>	<b>236</b>	<b>5.582</b>
	%	27,4	2,1	3,0	0,8	1,2	2,0	6,7	39,7
2.	<b>S82 Prijelom potkoljenice, uključujući nožni zglobov</b> <i>Fracture of lower leg, including ankle</i>	<b>2.413</b>	<b>0</b>	<b>7</b>	<b>26</b>	<b>89</b>	<b>236</b>	<b>811</b>	<b>1.244</b>
	%	11,2	0	1,4	4,3	8,2	14,9	22,9	8,8
3.	<b>S32 Prijelom lumbalne kralježnice i zdjelice</b> <i>Fracture of lumbar spine and pelvis</i>	<b>1.466</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>2</b>	<b>25</b>	<b>67</b>	<b>170</b>	<b>1.202</b>
	%	6,8	0	0	0,3	2,3	4,2	4,8	8,5
4.	<b>S42 Prijelom ramena i nadlaktice</b> <i>Fracture of shoulder and upper arm</i>	<b>1.420</b>	<b>0</b>	<b>30</b>	<b>111</b>	<b>59</b>	<b>66</b>	<b>234</b>	<b>920</b>
	%	6,6	0,0	6,0	18,4	5,4	4,2	6,6	6,5
5.	<b>S52 Prijelom podlaktice</b> <i>Fracture of forearm</i>	<b>1.341</b>	<b>0</b>	<b>39</b>	<b>184</b>	<b>114</b>	<b>81</b>	<b>273</b>	<b>650</b>
	%	6,2	0	7,8	30,5	10,5	5,1	7,7	4,6
6.	<b>S22 Prijelom rebra(ara), prsne kosti i torakalne kralježnice</b> <i>Fracture of rib(s) sternum and thoracic spine</i>	<b>1.107</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>3</b>	<b>15</b>	<b>67</b>	<b>158</b>	<b>864</b>
	%	5,2	0	0,0	0,5	1,4	4,2	4,5	6,1
7.	<b>S83 Dislokacija, iščašenje i nategnuće koljenskih zglobova i ligamenata</b> <i>Dislocation, sprain and strain of joints and ligaments of knee</i>	<b>904</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>1</b>	<b>133</b>	<b>248</b>	<b>387</b>	<b>135</b>
	%	4,2	0	0	0	12,2	15,7	10,9	1,0
8.	<b>S06 Intrakranijalna ozljeda</b> <i>Intracranial injury</i>	<b>893</b>	<b>6</b>	<b>42</b>	<b>28</b>	<b>59</b>	<b>75</b>	<b>118</b>	<b>565</b>
	%	4,2	6,4	8,4	4,6	5,4	4,7	3,3	4,0
9.	<b>T84 Komp. unut. ortop. protetskih naprava</b> <i>Comp. of internal orthopaedics prost. devices</i>	<b>889</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>1</b>	<b>7</b>	<b>114</b>	<b>767</b>
	%	4,1	0	0	0	0,1	0,4	3,2	5,5
10.	<b>S00 Površinska ozljeda glave</b> <i>Superficial injury of head</i>	<b>618</b>	<b>47</b>	<b>154</b>	<b>76</b>	<b>129</b>	<b>47</b>	<b>33</b>	<b>132</b>
	%	2,9	50,0	30,8	12,6	11,9	3,0	0,9	0,9
11.	<b>T81 Komplikacije postupaka, nesvrstanih drugamo</b> <i>Complications of procedures, not elsewhere classified</i>	<b>376</b>	<b>0</b>	<b>5</b>	<b>14</b>	<b>28</b>	<b>67</b>	<b>103</b>	<b>159</b>
	%	1,8	0	1,0	2,3	2,6	4,2	2,9	1,1
12.	<b>S02 Prijelom lubanje i kosti lica</b> <i>Fracture of skull and facial bones</i>	<b>327</b>	<b>8</b>	<b>12</b>	<b>17</b>	<b>30</b>	<b>32</b>	<b>64</b>	<b>164</b>
	%	1,5	8,5	2,4	2,8	2,8	2,0	1,8	1,2
13.	<b>S92 Prijelom stopala osim nožnoga zgloba (gležnja)</b> <i>Fracture of foot, except ankle</i>	<b>196</b>	<b>0</b>	<b>1</b>	<b>2</b>	<b>20</b>	<b>33</b>	<b>79</b>	<b>61</b>
	%	0,9	0	0,2	0,3	1,8	2,1	2,2	0,4
14.	<b>S01 Otvorena rana glave</b> <i>Open wound of head</i>	<b>181</b>	<b>2</b>	<b>25</b>	<b>12</b>	<b>14</b>	<b>12</b>	<b>17</b>	<b>99</b>
	%	0,8	2	5,0	2,0	1,3	0,8	0,5	0,7
15.	<b>S62 Prijelom u pod. ručnog zgloba i šake</b> <i>Fracture at wrist and hand level</i>	<b>172</b>	<b>1</b>	<b>0</b>	<b>7</b>	<b>41</b>	<b>52</b>	<b>39</b>	<b>32</b>
	%	0,8	1	0,0	1,2	3,8	3,3	1,1	0,2
<b>1-15 Ukupno - Total</b>		<b>18.188</b>	<b>66</b>	<b>330</b>	<b>488</b>	<b>770</b>	<b>1.122</b>	<b>2.836</b>	<b>12.576</b>
	%	84,7	70,2	66,0	80,9	70,9	70,9	80,2	89,4
<b>MKB X - ICD 10 S00-T98</b>		<b>21.465</b>	<b>94</b>	<b>500</b>	<b>603</b>	<b>1.086</b>	<b>1.583</b>	<b>3.536</b>	<b>14.063</b>
	%	100	100	100	100	100	100	100	100

Izvor podataka: Bolesničko-statistički obrazac  
Source of information: Case Statistical Card

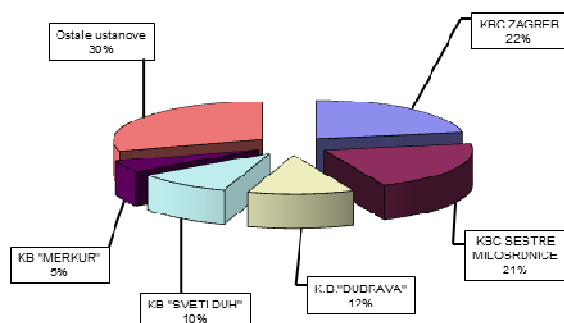
**Tablica - Table 18. VANJSKI UZROCI MORBIDITETA - BOLNIČKI POBOL U STACIONARNOM DIJELU BOLNICA HRVATSKE 2018. I 2019. GODINE - External causes of morbidity - hospital morbidity in inpatient hospital wards, Croatia 2018 and 2019**

Vanjski uzrok morbiditeta		2018.			2019.		
		Muškarci	Žene	Ukupno	Muškarci	Žene	Ukupno
<i>External cause of morbidity</i>		<i>Male</i>	<i>Female</i>	<i>Total</i>	<i>Male</i>	<i>Female</i>	<i>Total</i>
<b>V01-V99</b>	<b>Nesreće pri prijevozu</b>	<b>7.922</b>	<b>4.745</b>	<b>12.667</b>	<b>7.744</b>	<b>4.567</b>	<b>12.311</b>
	<i>Transport accidents</i>	% 30,11	21,56	26,22	29,80	21,28	25,94
<b>W00-X59</b>	<b>Drugi vanjski uzroci slučajnih ozljeda (padovi, alati, pucnjava, udaranje, ugrizi, utapanje, gušenje, struja, vatra, prirodne sile, lijekovi)</b>	<b>16.513</b>	<b>16.030</b>	<b>32.543</b>	<b>15.925</b>	<b>15.469</b>	<b>31.394</b>
	<i>Other external causes of accidental injury (falls, tools, discharge, striking, bitten, drowning, suffocation, electric current, fire, forces of nature, drugs etc.)</i>	% 62,76	72,85	67,35	61,28	72,07	66,16
<b>X60-X84</b>	<b>Namjerno samoozljeđivanje</b>	<b>125</b>	<b>109</b>	<b>234</b>	<b>113</b>	<b>88</b>	<b>201</b>
	<i>Intentional self-harm</i>	% 0,48	0,50	0,48	0,43	0,41	0,42
<b>X85-Y09</b>	<b>Napad (nasrtaj)</b>	<b>286</b>	<b>43</b>	<b>329</b>	<b>293</b>	<b>57</b>	<b>350</b>
	<i>Assult</i>	% 1,09	0,20	0,68	1,13	0,27	0,74
<b>Y10-Y34</b>	<b>Događaj s neodređenom nakanom</b>	<b>402</b>	<b>204</b>	<b>606</b>	<b>455</b>	<b>227</b>	<b>682</b>
	<i>Event of undetermined intent</i>	% 1,53	0,93	1,25	1,75	1,06	1,44
<b>Y35-Y36</b>	<b>Zakonske intervencije i ratne operacije</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>1</b>	<b>0</b>	<b>1</b>
	<i>Legal intervention and operations of war</i>	% 0	0	0	0,004	0,000	0,002
<b>Y40-Y98</b>	<b>Komplikacije medicinskog i kirurškog zbrinjavanja</b>	<b>1.064</b>	<b>873</b>	<b>1.937</b>	<b>1.455</b>	<b>1.057</b>	<b>2.512</b>
	<b>Posljedice vanjskih uzroka morbiditeta</b>						
	<b>Dopunski čimbenici koji se odnose na uzroke morbiditeta</b>						
	<i>Complications of medical and surgical care</i>	% 4,04	3,97	4,01	5,60	4,92	5,29
	<i>Sequelae of external causes of morbidity</i>						
	<i>Supplementary factors related to causes of morbidity</i>						
<b>V00-Y99</b>	<b>UKUPNO</b>	<b>26.312</b>	<b>22.004</b>	<b>48.316</b>	<b>25.986</b>	<b>21.465</b>	<b>47.451</b>
	<i>Total</i>	% 100	100	100	100	100	100

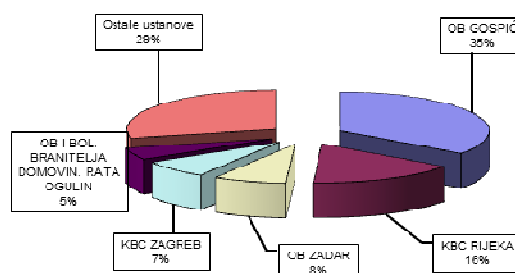
Izvor podataka: Bolesničko-statistički obrazac  
Source of information: Case Statistical Card

**Gravitacija pacijenata prema određenim stacionarnim ustanovama u 2019. s područja županija - Inpatient health facility catchment areas by county, Croatia 2019**

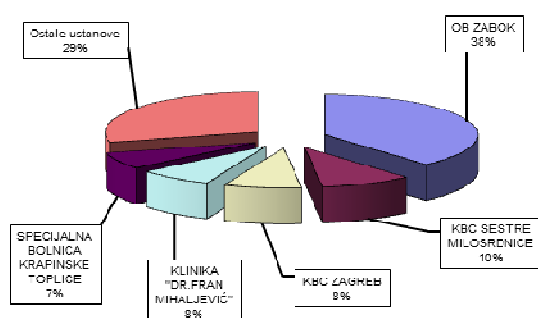
ZAGREBAČKA ŽUPANIJA



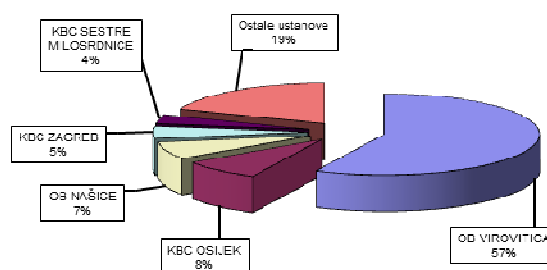
LIČKO SENJSKA ŽUPANIJA



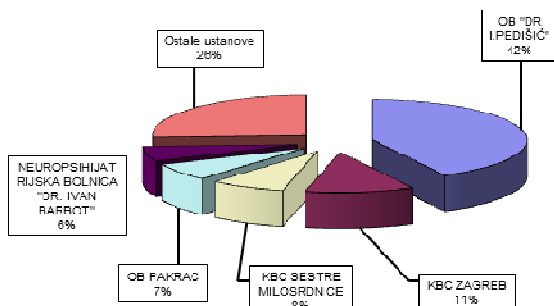
KRAPIŠKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA



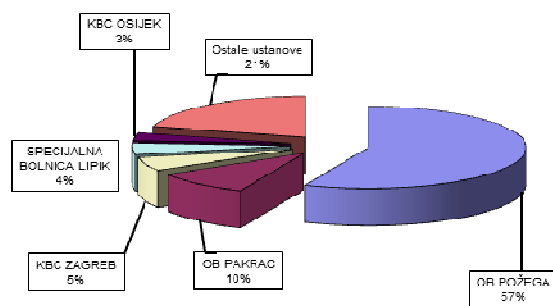
VIROVITIČKO-PODRAVSKA ŽUPANIJA



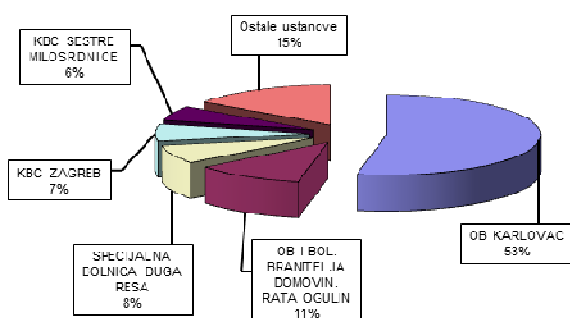
SISAČKO-MOSLAVAČKA ŽUPANIJA



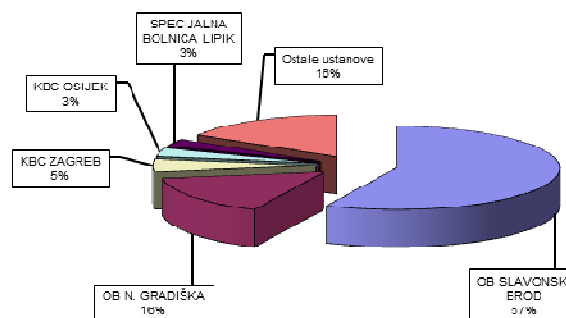
POŽEŠKO-SLAVONSKA ŽUPANIJA



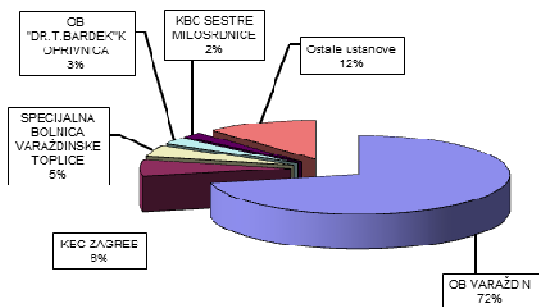
KARLOVAČKA ŽUPANIJA



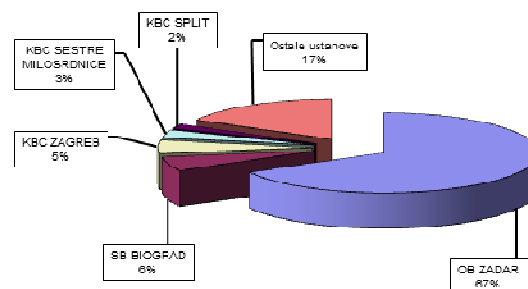
BRODSKO-POSAVSKA ŽUPANIJA



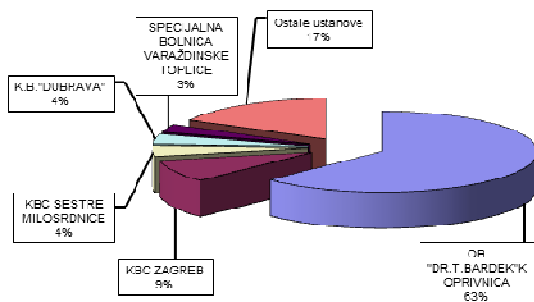
**VARAŽDINSKA ŽUPANIJA**



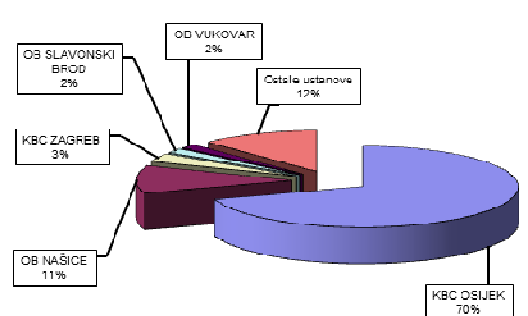
**ZADARSKA ŽUPANIJA**



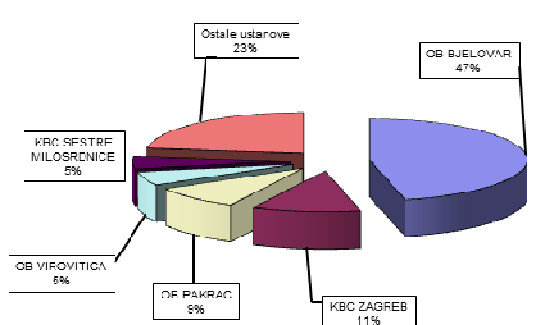
**KOPRIVNIČKO-PODRAVSKA ŽUPANIJA**



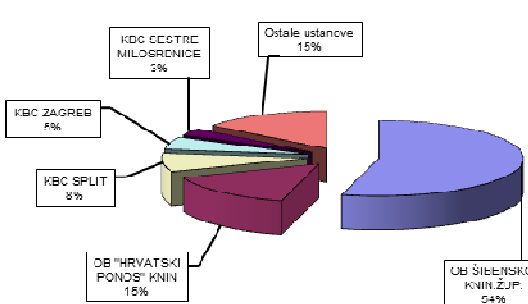
**OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA**



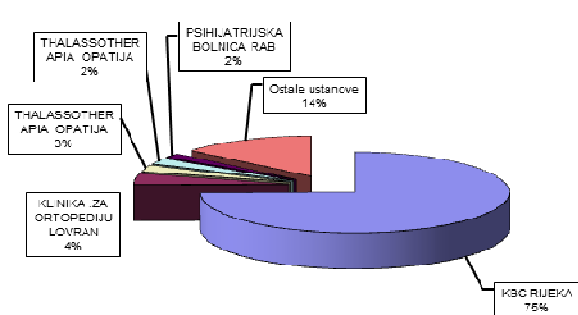
**BJELOVARSKO-BILOGORSKA ŽUPANIJA**



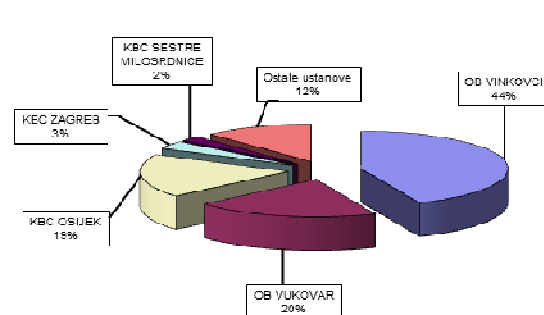
**ŠIBENSKO-KNINSKA ŽUPANIJA**



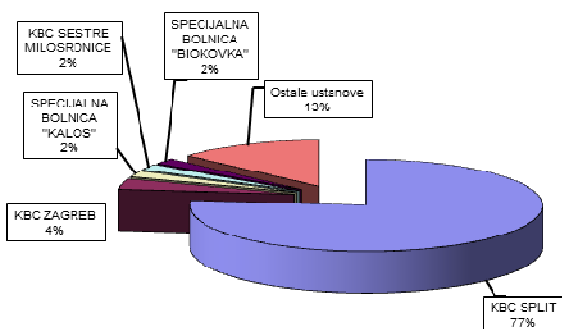
**PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA**



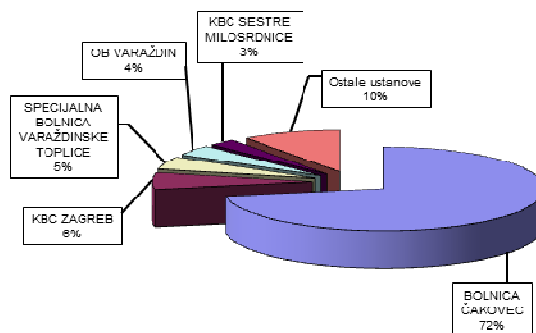
**VUKOVARSKO-SRIJEMSKA ŽUPANIJA**



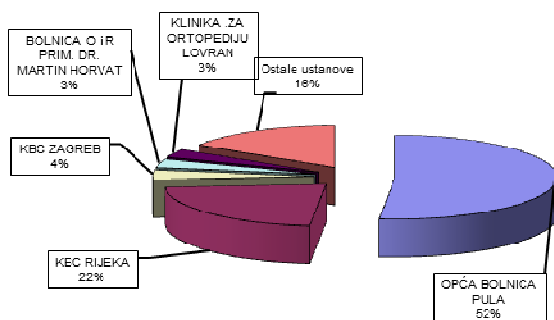
**SPLITSKO-DALMATINSKA ŽUPANIJA**



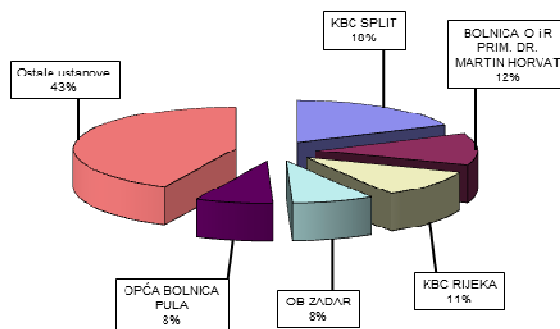
**MEDIMURSKA ŽUPANIJA**



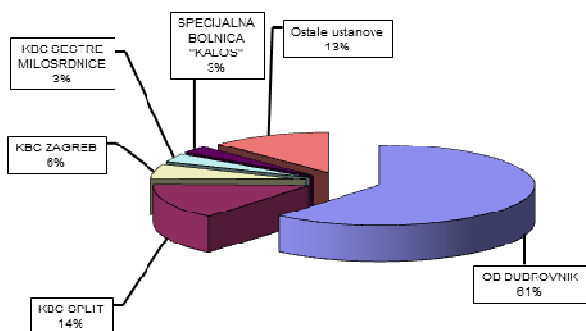
**ISTARSKA ŽUPANIJA**



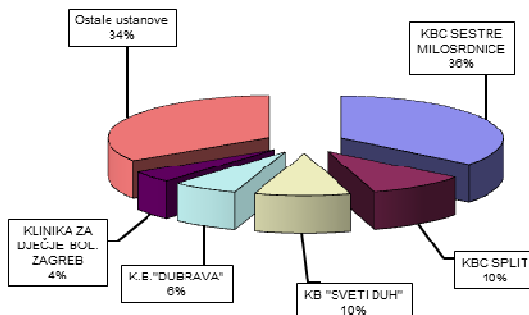
**STRANCI**



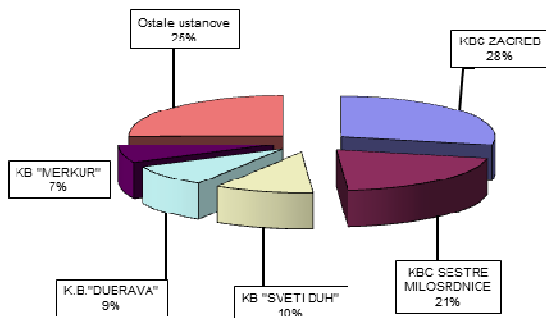
**DUBROVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA**



**NEPOZNATO**



**GRAD ZAGREB**



## DNEVNA BOLNICA, JEDNODNEVNA KIRURGIJA I BOLNIČKA HEMODIJALIZA U HRVATSKOJ U 2019. GODINI – Hospital Day Care, Day Care Surgery and Hospital Hemodialysis in Croatia 2019

Prema Godišnjem izvješću o radu stacionarne zdravstvene ustanove u dnevnoj bolnici u Hrvatskoj su tijekom 2019. godine zabilježena 622.851 ispisanih pacijenata (2018. godine zabilježena su 613.795) sa 1.397.809 dana liječenja (u 2018. godini 1.506.428 dana liječenja). Najviše ispisanih pacijenata u dnevnoj bolnici zabilježeno je u internoj medicini (254.958), pedijatriji (60.067), oftalmologiji i optometriji (47.854), općoj kirurgiji (44.548) te ginekologiji i opstetriciji (33.785). U skladu sa šifarnikom djelatnosti HZZO-a u godišnja izvješća o radu bolnica uključene su i šifre djelatnosti u kojima postoji jednodnevna kirurgija.

Prema individualnim prijavama o pacijentima liječenim u dnevnoj bolnici, jednodnevnoj kirurgiji i bolničkoj hemodijalizi u 2019. godini zabilježene su ukupno 1.169.023 (1.064.596 u 2018. godini) hospitalizacija. Bolnički pobol dnevnih bolnica i bolničkih hemodijaliza za 2011. godinu nismo publicirali zbog nepridržavanja metodologije Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo u većini hrvatskih bolnica. Naime, kao boravak u dnevnoj bolnici iskazivano je razdoblje unutar početnog i završnog datuma na uputnici za liječenje u dnevnoj bolnici što je imalo za posljedicu bilježenje i onih dana kada pacijent nije boravio u bolnici. Odlučili smo se objaviti pobol dnevnih bolnica i bolničkih hemodijaliza tijekom 2012. godine zbog prihvatljivijeg broja dana korištenja u usporedbi sa prethodnom godinom iako je taj broj i dalje prevelik. I u 2019. godine broj hospitalizacija je veći zbog različite metodologije prijavljivanja dnevnih bolnica jer se u nekim bolnicama npr. jedan petodnevni boravak prikazuje kao pet odvojenih boravaka, a u pojedinim bolnicama se prikazuje kao jedan boravak. Od 2017. godine u ukupan broj hospitalizacija u dnevnim bolnicama, jednodnevnoj kirurgiji i bolničkim hemodijalizama uključene su i hospitalizacije zbog poroda i pobačaja.

### BOLNIČKI POBOL DNEVNE BOLNICE, JEDNODNEVNE KIRURGIJE I BOLNIČKE HEMODIJALIZE, GRAVITACIJE 2019. PO ŽUPANIJAMA (USTANOVE PO MREŽI)

Od ukupnog broja hospitalizacija 1.169.023 iz županije prebivališta bolesnika udio gravitacija u 5 najfrekventnijih bolnica u 2019. godini bio je sljedeći: **Zagrebačka** 63.743 (KBC Zagreb 34,73%, KB „Dubrava“ 19,50%, KB „Mercur“ 11,97%, KBC „Sestre milosrdnice“ 8,83%, Psihijatrijska bolnica Sveti Ivan 4,65%), **Krapinsko-zagorska** 30.335 (Opća bolnica Zabok i bolnica hrvatskih veterana 33,58%, Klinika za infektivne bolesti „Dr Fran Mihaljević“ 19,46%, KBC Zagreb 15,77%, KB „Mercur“ 5,82%, „Dubrava“ 4,67%), **Sisačko-moslavačka** 36.811 (OB „Dr. I. Pedišić“ Sisak 57,15%, KBC Zagreb 15,73%, „Dubrava“ 6,62%, OB Pakrac 5,62%, KB „Mercur“ 4,62%), **Karlovačka** 35.753 (OB Karlovac 74,63%, KBC Zagreb 7,79%, OB Ogulin 6,95%, KB „Mercur“ 3,42%, KB „Dubrava“ 1,84%), **Varaždinska** 54.221 (OB Varaždin 86,10%, KBC Zagreb 6,53%, KB „Dubrava“ 1,65%, KB „Mercur“ 1,17%, OB „Dr. T. Bardek“ Koprivnica 1,08%), **Koprivničko-križevačka** 31.692 (OB „Dr. T. Bardek“ Koprivnica 72,37%, KBC Zagreb 11,01%, KB „Dubrava“ 4,93%, KB „Mercur“ 2,80% OB Bjelovar 2,78%),

**Bjelovarsko-bilogorska** 42.163 (OB Bjelovar 68,54%, KBC Zagreb 9,90% OB Pakrac 6,25%, OB Virovitica 5,32%, KB „Dubrava“ 3,68%), **Primorsko-goranska** 83.002 (KBC Rijeka 91,73%, Psihijatrijska bolnica Rab 2,13% KBC Zagreb 2,07%, OB i bolnica branitelja domovinskog rata Ogulin 1,10%, KB „Mercur“ 0,59%), **Ličko-senjska** 10.878 (OB Gospić 34,06%, KBC Rijeka 28,33%, KBC Zagreb 11,23%, OB Zadar 8,61%, OB i bolnica branitelja domovinskog rata Ogulin 4,64%), **Virovitičko-podravska** 34.435 (OB Virovitica 86,05%, KBC Zagreb 3,88%, KBC Osijek 2,87%, OB Našice 2,12%, KB „Dubrava“ 1,41%), **Požeško-slavonska** 20.490 (OŽB Požega 66,77%, OB Pakrac 14,54%, KBC Zagreb 6,82%, KB „Dubrava“ 3,15%, KBC Osijek 1,90%), **Brodsko-posavska** 50.473 (OB „Dr. J. Benčević“ Sl. Brod 72,27%, OB Nova Gradiška 16,20%, KBC Zagreb 5,08%, OŽB Požega 1,42%, KBC Osijek 1,12%), **Zadarska** 43.366 (OB Zadar 79,25%, KBC Zagreb 5,56%, Psihijatrijska bolnica Ugljan 3,61%, OB Šibensko-kninske županije 2,35% SB Biograd na Moru 2,12%), **Osječko-baranjska** 82.406 (KBC Osijek 83,79%, OB Našice 9,48%, KBC Zagreb 2,16%, OB Vukovar 1,06%, OB „Dr. J. Benčević“ Sl. Brod 0,87%), **Šibensko-kninska** 35.374 (OB Šibensko-kninske županije 82,72%, OB i veteranska bolnica „Hrvatski ponos“ Knin 7,71%, KBC Zagreb 3,41% KBC Split 1,46%, KB „Mercur“ 1,15%), **Vukovarsko-srijemska** 45.938 (OŽB Vinkovci 61,30%, KBC Osijek 19,15%, OŽB Vukovar i bolnica hrvatskih veterana 12,42%, KBC Zagreb 3,54%, KB „Mercur“ 0,59%), **Splitsko-dalmatinska** 30.268 (KBC Split 74,05%, KBC Zagreb 10,01%, OB Šibensko-kninske županije 2,43%, KB „Mercur“ 2,14%, KB „Dubrava“ 2,12%), **Istarska** 73.181 (OB Pula 71,59%, KBC Rijeka 15,30%, Istarski domovi zdravlja 7,85%, KBC Zagreb 2,56%, KB „Mercur“ 0,69%), **Dubrovačko-neretvanska** 31.807 (OB Dubrovnik 72,22%, DZ Metković 9,64%, DZ Korčula 4,90%, KBC Zagreb 4,87%, KBC Split 2,85%), **Međimurska** 37.662 (ŽB Čakovec 85,41%, KBC Zagreb 6,39%, OB Varaždin 3,56%, KB „Dubrava“ 1,54%, KB „Mercur“ 1,00%) i **Grad Zagreb** 215.301 (KBC Zagreb 42,57%, KB „Dubrava“ 18,24%, KB „Mercur“ 13,20%, KBC „Sestre milosrdnice“ 7,89%, Psihijatrijska bolnica Sveti Ivan 4,45%). Hospitalizacija **stranih državljana** je bilo 4.969 od čega najviše u KBC Split 50,77%, OB Zadar 10,65%, OB Pula 8,51%, Istarski domovi zdravlja 5,09% te KBC Rijeka 4,51%. Hospitalizacija bolesnika čije je **prebivalište nepoznato** bilo je 74.755, od toga najviše u KBC Split 97,24%, KBC Zagreb 0,39%, OB Vinkovci 0,28%, KB „Mercur“ 0,23%, KBC Osijek 0,21%.

According to the Annual inpatient health facilities report, in 2019, 622,851 discharges were recorded (as opposed to 613,795 in 2018) with 1,397,809 days of treatment (1,506,428 in 2018). The most discharges in day hospitals were reported in internal medicine services (254,958), pediatrics wards (60,067), ophthalmology (47,854), general surgery (44,548) and gynecology and obstetrics (33,785). According to the list of activity codes by the HZZO, the Annual inpatient health facilities report, includes day care surgery.

According to individual reports on patients treated in day hospitals, day care surgery and hospital hemodialysis units 2019 saw a total of 1,169,023 hospitalizations (1,064,596 in 2018). Hospital morbidity in day hospitals for year 2011 is not published on account of non-compliance with CIPH methodology in majority of hospitals; Specifically, reported day hospital stay covered the period from initial and closing date on the referral note for hospital days care, the result of which was overreporting on days the patient had not, in fact, spent in hospital. It was, consequently, decided to publish the morbidity rates in day hospitals and hospital hemodialysis units in 2012 for a more realistic representation of hospital use days, though it still was overrepresentation (again due to non-compliance). To illustrate, some hospitals reported one 5-day stay as five separate visits. Since 2017 the number of hospital discharges in day hospitals included hospital stays for childbirth and abortion

#### **HOSPITAL MORBIDITY IN DAY HOSPITALS, DAY CARE SURGERY AND HEMODIALYSIS UNITS, 2019 CATCHMENT BY COUNTY (FACILITY NETWORK)**

Of overall hospitalizations, 1,169,023 (including delivery, abortion and hospital rehabilitation) from county of patient residence, patient participation in 5 most frequented hospitals in 2019 was as follows: **Zagrebačka County:** 63,743 (34,73% in Zagreb KBC, 19,50% in Dubrava Teaching Hospital (KB), 11,97% in Merkur KB, 8,83% in Sestre Milosrdnice KBC, 4,65% in Psychiatric Hospital Sveti Ivan); **Krapina-Zagorje:** 30,335 (33,58% in Zabok General Hospital (OB), 19,46% in Fran Mihaljević Clinic, 15,77% in Zagreb KBC, 5,82% in Merkur KB, 4,67% in Dubrava Teaching Hospital (KB)); **Sisak-Moslavina:** 36,811 (57,15% in I. Pedišić Sisak OB, 15,73% in Zagreb KBC, 6,62% in Dubrava KB, 5,62% in Pakrac General Hospital (OB), 4,62% Merkur KB); **Karlovac County:** 35,753 (74,63% in Karlovac OB, 7,79% in Zagreb KBC, 6,95% in Ogulin OB, 3,42% in Merkur KB, 1,84% in Dubrava KB); **Varaždin County:** 54,221 (86,10% in Varaždin OB, 6,53% in Zagreb KBC, 1,65% in Dubrava KB, 1,17% in Merkur KB and 1,08% in T. Bardek Koprivnica OB); **Koprivnica-Križevci:** 31,692 (72,37% in T. Bardek Koprivnica OB, 11,01% Zagreb KBC, 4,93% in Dubrava KB, 2,80% in Merkur KB and 2,78% Bjelovar OB); **Bjelovar-Bilogora County:** 42,163 (68,54% in Bjelovar OB, 9,90% in Zagreb KBC, 6,25% in Pakrac OB, 5,32% in Virovitica OB, 3,68% in Dubrava KB); **Primorje-Gorski Kotar:** 83,002 (91,73% in Rijeka KBC, 2,13% in Rab Psychiatric Hospital, 2,07% in Zagreb KBC, 1,10% in Ogulin

OB, 0,59% in Merkur KB); **Lika-Seni County:** 10,878 (34,06% in Gospić OB, 28,33% in Rijeka KBC, 11,23% in Zagreb KBC, 8,61% in Zadar OB, 4,64% in Ogulin OB); **Virovitica-Podravina County:** 34,435 (86,05% in Virovitica OB, 3,88% in Zagreb KBC, 2,87% in Osijek KBC, 2,12% in Našice OB, 1,41% in Dubrava KB,); **Požega-Slavonia County:** 20,490 (66,77% in Požega OŽB, 14,54% in Pakrac OB, 6,82% in Zagreb KBC, 3,15% in Dubrava KB, 1,90% Osijek KBC); **Brod-Posavina County:** 50,473 (72,27% in J. Benčević Sl. Brod OB, 16,20% Nova Gradiška OB, 5,08% in Zagreb KBC, 1,42% in Požega OŽB, 1,12% in Osijek KBC); **Zadar County:** 43,366 (79,25% in Zadar OB, 5,56% in Zagreb KBC, 3,61% in Ugljan Psychiatric Hospital, 2,35% in Šibenik-Knin County OB, 2,12% in Biograd Orthopedic Hospital); **Osijek-Baranja County:** 82,406 (83,79% in Osijek KBC, 9,48% in Našice OŽB, 2,16% in Zagreb KBC, 1,06% in Vukovar OB, 0,87% in J. Benčević Sl. Brod OB); **Šibenik-Knin County:** 35,374 (82,72% in Šibenik-Knin County OB, 7,71% in Hrvatski Ponos Knin OB, 3,41% in Zagreb KBC, 1,46% in Split KBC, and 1,15% in Merkur KB); **Vukovar-Srijem County:** 45,938 (61,30% in Vinkovci OŽB, 19,15% in Osijek KBC, 12,42% in Vukovar OŽB, 3,54% in Zagreb KBC, 0,59% in Merkur KB); **Split-Dalmatia:** 30,268 (74,05% in Split KBC, 10,01% in Zagreb KBC, 2,43% in Šibenik-Knin County OB, 2,14% in Merkur KB and 2,12% in Dubrava KB, ); **Istria County:** 73,181 (71,59% in Pula OB, 15,30% in Rijeka KBC, 7,85% in Istrian health care centers, 2,56% in Zagreb KBC and 0,69% Merkur KB); **Dubrovnik-Neretva:** 31,807 (72,22% in Dubrovnik OB, 9,64% in Metković health care center, 4,90% in Korčula health care center, 4,87% in Zagreb KBC and 2,85% in Split KBC); **Međimurje County:** 37,662 (85,41% in Čakovec County Hospital (ŽB), 6,39% in Zagreb KBC, 3,56% in Varaždin OB, 1,54% in Dubrava KB and 1,00% Merkur KB) and **City of Zagreb:** 215,301 (42,57% in Zagreb KBC, 18,24% in Dubrava KB, 13,20% in Merkur KB, 7,89% in Sestre Milosrdnice KBC, 4,45% in Psychiatric Hospital Sveti Ivan). 4,969 **foreign citizens** were hospitalized, where of the majority (50,77%) in Split KBC, 10,65% in Zadar OB, 8,51% in Pula OB, 5,09% in Istrian health care centers and 4,51% in Rijeka KBC. The number of hospitalized patients with **unknown residence** was 74,755, where of the majority (97,24%) were admitted to Split KBC, 0,39% in Zagreb KBC, 0,28% in Vinkovci OŽB, 0,23% in Merkur KB and 0,21% in Osijek KBC.

**Tablica – Table 1. ISPISANI BOLESNICI I BROJ DANA LIJEČENJA U DNEVNOJ BOLNICI I JEDNODNEVNOJ KIRURGIJI PO SPECIJALNOSTIMA U HRVATSKOJ U 2019. GODINI - Discharged patients in hospital day care and day care surgery by specialty in Croatia 2019**

Specijalnosti		Broj ispisanih bolesnika	Broj dana liječenja	Prosječna dužina liječenja
Specialty		Discharged patients	No. of treatment days	Average length of treatment
<b>Ukupno</b>	<i>- Total</i>	<b>622.851</b>	<b>1.397.809</b>	<b>2,24</b>
Interna medicina	<i>- Internal medicine</i>	254.958	482.401	1,89
Infektologija	<i>- Infectology</i>	32.826	67.664	2,06
Onkologija i radioterapija	<i>- Oncology and radiology</i>	24.131	45.098	1,87
Dermatologija i venerologija	<i>- Dermatovenereology</i>	3.783	12.633	3,34
Fizikalna medicina i rehabilitacija	<i>- Physical medicine and rehabilitation</i>	6.132	18.488	3,02
Neurologija	<i>- Neurology</i>	26.387	57.975	2,20
Psihijatrija	<i>- Psychiatry</i>	31.532	308.583	9,79
Pedijatrija	<i>- Pediatrics</i>	60.067	149.719	2,49
Opća kirurgija	<i>- Surgery</i>	44.548	58.311	1,31
Dječja kirurgija	<i>- Pediatric surgery</i>	3.462	3.595	1,04
Neurokirurgija	<i>- Neurosurgery</i>	1.466	1.473	1,00
Maksilofacijalna kirurgija	<i>- Maxillofacial surgery</i>	3.378	3.572	1,06
Urologija	<i>- Urology</i>	21.040	31.380	1,49
Ortopedija i traumatologija	<i>- Orthoped. and traumatology</i>	5.548	7.031	1,27
ORL	<i>- Otorhinolaryngology</i>	15.477	20.429	1,32
Oftalmologija i optometrija	<i>- Ophthalmology</i>	47.854	58.243	1,22
Ginekologija i opstetricija	<i>- Gynecology and obstetrics</i>	33.785	49.353	1,46
Anesteziologija i reanimacija	<i>- Anesthesiology&amp;resuscitation</i>	4.892	14.129	2,89
Nuklearna medicina	<i>- Nuclear medicine</i>	838	2.892	3,45
Transfuzijska medicina	<i>- Transfusion medicine</i>	702	2.653	3,78
Kronične duševne bolesti	<i>- Chronic mental diseases</i>	45	2.187	48,60



**Tablica - Table 2. ISPISANI BOLESNICI I BROJ DANA LIJEČENJA U DNEVNOJ BOLNICI I JEDNODNEVNOJ KIRURGIJI U OPĆIM BOLNICAMA PO SPECIJALNOSTIMA I ŽUPANIJAMA U HRVATSKOJ U 2019. - Discharged patients in hospital day care and day care surgery in general hospitals by specialty and county, Croatia 2019**

S P E C I J A L N O S T I														
ŽUPANIJA	Ukupno		Interna medicina		Infektologija		Neurologija		Psihijatrija		Pedijatrija		Opća kirurgija	
	bol.	dani	bol.	dani	bol.	dani	bol.	dani	bol.	dani	bol.	dani	bol.	dani
S P E C I A L T Y														
County / Location	Total		Internal medicine		Infectology		Neurology		Psychiatry		Pediatrics		General surgery	
	patients	days	patients	days	patients	days	patients	days	patients	days	patients	days	patients	days
<b>HRVATSKA - Croatia</b>	<b>211.543</b>	<b>465.931</b>	<b>68.694</b>	<b>179.503</b>	<b>9.543</b>	<b>20.372</b>	<b>13.424</b>	<b>30.504</b>	<b>13.643</b>	<b>70.022</b>	<b>25.200</b>	<b>49.462</b>	<b>26.505</b>	<b>39.401</b>
<b>Krapinsko zagorska</b>	<b>6.684</b>	<b>12.701</b>	<b>1.810</b>	<b>5.167</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>996</b>	<b>2.594</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>752</b>	<b>2.054</b>	<b>2.370</b>	<b>2.408</b>
Zabok	6.684	12.701	1.810	5.167			996	2.594			752	2.054	2.370	2.408
<b>Sisačko moslavačka</b>	<b>10.982</b>	<b>11.270</b>	<b>5.101</b>	<b>5.241</b>	<b>520</b>	<b>520</b>	<b>634</b>	<b>634</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>782</b>	<b>786</b>	<b>1.131</b>	<b>1.185</b>
Sisak	10.982	11.270	5.101	5.241	520	520	634	634			782	786	1.131	1.185
<b>Karlovačka</b>	<b>17.010</b>	<b>25.245</b>	<b>1.459</b>	<b>6.558</b>	<b>1.719</b>	<b>2.560</b>	<b>683</b>	<b>1.991</b>	<b>8.393</b>	<b>8.395</b>	<b>443</b>	<b>889</b>	<b>807</b>	<b>873</b>
Karlovac	16.089	23.750	1.300	5.930	1.719	2.560	683	1.991	8.393	8.395	422	829	500	500
Ogulin	921	1.495	159	628							21	60	307	373
<b>Varaždinska</b>	<b>24.211</b>	<b>45.047</b>	<b>5.509</b>	<b>16.600</b>	<b>1.260</b>	<b>3.126</b>	<b>1.633</b>	<b>1.736</b>	<b>199</b>	<b>3.213</b>	<b>3.730</b>	<b>5.854</b>	<b>3.028</b>	<b>3.418</b>
Varaždin	24.211	45.047	5.509	16.600	1.260	3.126	1.633	1.736	199	3.213	3.730	5.854	3.028	3.418
<b>Koprivničko križevačka</b>	<b>7.521</b>	<b>18.206</b>	<b>2.210</b>	<b>8.312</b>	<b>97</b>	<b>402</b>	<b>130</b>	<b>508</b>	<b>373</b>	<b>3.199</b>	<b>491</b>	<b>866</b>	<b>1.917</b>	<b>2.036</b>
Koprivnica	7.521	18.206	2.210	8.312	97	402	130	508	373	3.199	491	866	1.917	2.036
<b>Bjelovarsko bilogorska</b>	<b>15.617</b>	<b>26.379</b>	<b>4.813</b>	<b>6.344</b>	<b>438</b>	<b>754</b>	<b>1.658</b>	<b>2.262</b>	<b>775</b>	<b>6.047</b>	<b>609</b>	<b>1.550</b>	<b>1.841</b>	<b>2.778</b>
Bjelovar	15.617	26.379	4.813	6.344	438	754	1.658	2.262	775	6.047	609	1.550	1.841	2.778
<b>Ličko senjska</b>	<b>1.572</b>	<b>4.664</b>	<b>285</b>	<b>1.190</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>71</b>	<b>445</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>608</b>	<b>2.407</b>	<b>8</b>	<b>20</b>
Gospić	1.572	4.664	285	1.190			71	445			608	2.407	8	20
<b>Virovitičko podravska</b>	<b>11.448</b>	<b>29.593</b>	<b>2.343</b>	<b>10.188</b>	<b>396</b>	<b>1.963</b>	<b>354</b>	<b>1.099</b>	<b>325</b>	<b>2.311</b>	<b>1.571</b>	<b>3.343</b>	<b>1.107</b>	<b>2.403</b>
Virovitica	11.448	29.593	2.343	10.188	396	1.963	354	1.099	325	2.311	1.571	3.343	1.107	2.403
<b>Požeško slavonska</b>	<b>7.902</b>	<b>20.574</b>	<b>2.296</b>	<b>8.443</b>	<b>535</b>	<b>1.329</b>	<b>654</b>	<b>2.634</b>	<b>208</b>	<b>1.489</b>	<b>1.965</b>	<b>4.022</b>	<b>757</b>	<b>840</b>
Požega	5.364	15.825	1.596	6.182	535	1.329	654	2.634	208	1.489	1.114	2.591	339	385
Pakrac	2.538	4.749	700	2.261							851	1.431	418	455
<b>Brodsko posavska</b>	<b>11.367</b>	<b>47.471</b>	<b>3.455</b>	<b>23.886</b>	<b>1.043</b>	<b>2.061</b>	<b>519</b>	<b>2.226</b>	<b>333</b>	<b>3.529</b>	<b>494</b>	<b>1.312</b>	<b>688</b>	<b>4.709</b>
Slavonski Brod	9.848	39.323	2.470	17.407	1.043	2.061	519	2.226	312	3.468	297	555	548	4.462
Nova Gradiška	1.519	8.148	985	6.479					21	61	197	757	140	247
<b>Zadarska</b>	<b>24.808</b>	<b>28.251</b>	<b>14.715</b>	<b>14.903</b>	<b>997</b>	<b>1.009</b>	<b>1.798</b>	<b>2.426</b>	<b>500</b>	<b>1.612</b>	<b>2.586</b>	<b>4.038</b>	<b>1.526</b>	<b>1.526</b>
Zadar	24.808	28.251	14.715	14.903	997	1.009	1.798	2.426	500	1.612	2.586	4.038	1.526	1.526
<b>Osječko baranjska</b>	<b>3.526</b>	<b>8.212</b>	<b>1.886</b>	<b>3.873</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>152</b>	<b>1.785</b>	<b>222</b>	<b>1.275</b>	<b>389</b>	<b>395</b>
Našice	3.526	8.212	1.886	3.873					152	1.785	222	1.275	389	395
<b>Šibensko kninska</b>	<b>13.512</b>	<b>30.597</b>	<b>4.745</b>	<b>13.950</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>1.073</b>	<b>2.235</b>	<b>394</b>	<b>4.492</b>	<b>1.789</b>	<b>3.773</b>	<b>1.356</b>	<b>1.398</b>
Šibenik	10.438	26.815	3.187	12.182			1.073	2.235	394	4.492	998	2.497	851	881
Knin	3.074	3.782	1.558	1.768							791	1.276	505	517
<b>Vukovarsko srijemska</b>	<b>14.639</b>	<b>43.418</b>	<b>3.150</b>	<b>5.000</b>	<b>1.115</b>	<b>2.164</b>	<b>555</b>	<b>1.571</b>	<b>1.524</b>	<b>20.326</b>	<b>3.679</b>	<b>6.949</b>	<b>956</b>	<b>1.172</b>
Vinkovci	9.935	33.628	2.191	3.228	1.115	2.164	169	593	691	16.955	2.409	4.858	104	126
Vukovar	4.704	9.790	959	1.772			386	978	833	3.371	1.270	2.091	852	1.046
<b>Istarska</b>	<b>15.185</b>	<b>58.984</b>	<b>3.744</b>	<b>19.622</b>	<b>250</b>	<b>1.480</b>	<b>1.215</b>	<b>4.706</b>	<b>245</b>	<b>9.845</b>	<b>718</b>	<b>3.982</b>	<b>4.952</b>	<b>10.056</b>
Pula	15.185	58.984	3.744	19.622	250	1.480	1.215	4.706	245	9.845	718	3.982	4.952	10.056
<b>Dubrovačko neretvanska</b>	<b>7.054</b>	<b>21.836</b>	<b>3.022</b>	<b>11.730</b>	<b>185</b>	<b>674</b>	<b>125</b>	<b>832</b>	<b>222</b>	<b>3.779</b>	<b>156</b>	<b>538</b>	<b>1.649</b>	<b>1.764</b>
Dubrovnik	7.054	21.836	3.022	11.730	185	674	125	832	222	3.779	156	538	1.649	1.764
<b>Međimurska</b>	<b>18.505</b>	<b>33.483</b>	<b>8.151</b>	<b>18.496</b>	<b>988</b>	<b>2.330</b>	<b>1.326</b>	<b>2.605</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>4.605</b>	<b>5.824</b>	<b>2.023</b>	<b>2.420</b>
Čakovec	18.505	33.483	8.151	18.496	988	2.330	1.326	2.605			4.605	5.824	2.023	2.420

Tablica - Table 2. nastavak – continuation

S P E C I J A L N O S T I												
ŽUPANIJA	Urologija		Ortopedija i traumatologija		ORL		Oftalmologija i optometrija		Ginekologija i opstetricija		Anestezijologija i reanimatologija	
	bol.	dani	bol.	dani	bol.	dani	bol.	dani	bol.	dani	bol.	dani
S P E C I A L T Y												
County / Location	Urology		Orthopedic and traumatology		Othorhinolaryngology		Ophthalmology		Gynecology and obstetrics		Anesthesiology and resuscitation	
	patients	days	patients	days	patients	days	patients	days	patients	days	patients	days
<b>HRVATSKA - Croatia</b>	<b>9.210</b>	<b>13.397</b>	<b>2.540</b>	<b>3.813</b>	<b>9.738</b>	<b>14.051</b>	<b>16.141</b>	<b>19.942</b>	<b>16.558</b>	<b>25.081</b>	<b>347</b>	<b>383</b>
<b>Krapinsko zagorska</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>756</b>	<b>478</b>		
Zabok									756	478		
<b>Sisačko moslavačka</b>	<b>320</b>	<b>364</b>	<b>137</b>	<b>149</b>	<b>380</b>	<b>390</b>	<b>852</b>	<b>856</b>	<b>1.125</b>	<b>1.145</b>		
Sisak	320	364	137	149	380	390	852	856	1.125	1.145		
<b>Karlovačka</b>	<b>544</b>	<b>598</b>	<b>144</b>	<b>144</b>	<b>742</b>	<b>1.155</b>	<b>1.250</b>	<b>1.254</b>	<b>826</b>	<b>828</b>		
Karlovac	544	598			740	1.153	1.042	1.046	746	748		
Ogulin			144	144	2	2	208	208	80	80		
<b>Varaždinska</b>	<b>2.695</b>	<b>4.314</b>	<b>140</b>	<b>220</b>	<b>1.978</b>	<b>2.364</b>	<b>1.284</b>	<b>1.317</b>	<b>2.408</b>	<b>2.502</b>	<b>347</b>	<b>383</b>
Varaždin	2.695	4.314	140	220	1.978	2.364	1.284	1.317	2.408	2.502	347	383
<b>Koprivničkokoževačka</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>28</b>	<b>28</b>	<b>1.030</b>	<b>1.414</b>	<b>586</b>	<b>593</b>	<b>659</b>	<b>848</b>		
Koprivnica			28	28	1.030	1.414	586	593	659	848		
<b>Bjelovarskobilogorska</b>	<b>489</b>	<b>887</b>	<b>79</b>	<b>79</b>	<b>631</b>	<b>686</b>	<b>2.639</b>	<b>2.643</b>	<b>1.645</b>	<b>2.349</b>		
Bjelovar	489	887	79	79	631	686	2.639	2.643	1.645	2.349		
<b>Ličko senjska</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>600</b>	<b>602</b>		
Gospić									600	602		
<b>Virovitičko podravska</b>	<b>1.396</b>	<b>1.921</b>	<b>287</b>	<b>618</b>	<b>860</b>	<b>872</b>	<b>1.697</b>	<b>1.711</b>	<b>1.112</b>	<b>3.164</b>		
Virovitica	1.396	1.921	287	618	860	872	1.697	1.711	1.112	3.164		
<b>Požeško slavonska</b>	<b>123</b>	<b>210</b>	<b>97</b>	<b>99</b>	<b>57</b>	<b>153</b>	<b>556</b>	<b>599</b>	<b>654</b>	<b>756</b>		
Požega	123	210	97	99	57	153	556	599	85	154		
Pakrac									569	602		
<b>Brodsko posavska</b>	<b>528</b>	<b>1.382</b>	<b>205</b>	<b>228</b>	<b>1.248</b>	<b>1.326</b>	<b>1.228</b>	<b>1.256</b>	<b>1.626</b>	<b>5.556</b>		
Slavonski Brod	528	1.382	205	228	1.157	1.217	1.228	1.256	1.541	5.061		
Nova Gradiška					91	109			85	495		
<b>Zadarska</b>	<b>780</b>	<b>801</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>1.074</b>	<b>1.075</b>	<b>241</b>	<b>269</b>	<b>591</b>	<b>592</b>		
Zadar	780	801			1.074	1.075	241	269	591	592		
<b>Osječko baranjska</b>	<b>607</b>	<b>614</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>			<b>270</b>	<b>270</b>		
Našice	607	614							270	270		
<b>Šibensko kninska</b>	<b>804</b>	<b>1.027</b>	<b>473</b>	<b>820</b>	<b>349</b>	<b>368</b>	<b>1.627</b>	<b>1.630</b>	<b>902</b>	<b>904</b>		
Šibenik	804	1.027	473	820	349	368	1.627	1.630	682	683		
Knin									220	221		
<b>Vukovarskosrijemska</b>	<b>431</b>	<b>670</b>	<b>291</b>	<b>760</b>	<b>265</b>	<b>411</b>	<b>1.904</b>	<b>3.578</b>	<b>769</b>	<b>817</b>		
Vinkovci	325	559	269	723	199	251	1.904	3.578	559	593		
Vukovar	106	111	22	37	66	160			210	224		
<b>Istarska</b>	<b>259</b>	<b>366</b>	<b>345</b>	<b>349</b>	<b>829</b>	<b>3.075</b>	<b>1.169</b>	<b>2.599</b>	<b>1.459</b>	<b>2.904</b>		
Pula	259	366	345	349	829	3.075	1.169	2.599	1.459	2.904		
<b>Dubrovačko neretvanska</b>	<b>214</b>	<b>223</b>	<b>314</b>	<b>319</b>	<b>138</b>	<b>338</b>	<b>574</b>	<b>1.103</b>	<b>455</b>	<b>536</b>		
Dubrovnik	214	223	314	319	138	338	574	1.103	455	536		
<b>Međimurska</b>	<b>20</b>	<b>20</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>157</b>	<b>424</b>	<b>534</b>	<b>534</b>	<b>701</b>	<b>830</b>		
Čakovec	20	20			157	424	534	534	701	830		

**Tablica - Table 3. ISPISANI BOLESNICI I BROJ DANA LIJEČENJA U DNEVNOJ BOLNICI I JEDNODNEVNOJ KIRURGIJI U KLINIKAMA, KLINIČKIM BOLNICAMA I KLINIČKIM BOLNIČKIM CENTRIMA PO SPECIJALNOSTIMA I ŽUPANIJAMA U HRVATSKOJ U 2019. - Discharged patients in hospital day care and day care surgery in clinics, teaching hospitals (KB) and university hospital centers (KBC) by specialty and county, Croatia 2019**

SPECIJALNOSTI														
ŽUPANIJA	Ukupno		Interna medicina		Infektologija		Onkologija i radioterapija		Dermatologija i venerologija		Fizikalna medicina i rehabilitacija		Neurologija	
	bol.	dani	bol.	dani	bol.	dani	bol.	dani	bol.	dani	bol.	dani	bol.	dani
SPECIALTY														
County / Location	Total		Internal medicine		Infectology		Oncology and radiology		Dermatology and venerology		Physical medicine and rehabilitation		Neurology	
	patients	days	patients	days	patients	days	patients	days	patients	days	patients	days	patients	days
<b>HRVATSKA</b>	<b>391.780</b>	<b>772.488</b>	<b>182.614</b>	<b>297.579</b>	<b>23.283</b>	<b>47.292</b>	<b>24.131</b>	<b>45.098</b>	<b>3.783</b>	<b>12.633</b>	<b>6.132</b>	<b>18.488</b>	<b>12.963</b>	<b>27.471</b>
<b>Grad Zagreb</b>	<b>247.818</b>	<b>496.856</b>	<b>128.906</b>	<b>205.459</b>	<b>11.760</b>	<b>25.310</b>	<b>13.885</b>	<b>18.821</b>	<b>1.291</b>	<b>8.795</b>	<b>3.930</b>	<b>10.246</b>	<b>6.840</b>	<b>13.463</b>
KBC Zagreb	110.682	182.503	53.263	75.411			11.793	16.067	494	3.040	2.191	2.218	3.033	4.023
KBC Sestre milosrdnice	41.399	113.419	21.526	44.733			2.092	2.754	797	5.755	969	5.232	1.255	5.669
KB Dubrava	42.845	65.209	31.836	38.882							643	2.669	2.258	3.477
KB Merkur	22.387	47.882	18.091	42.243										
Kl. za infektivne bolesti	11.760	25.310			11.760	25.310								
KB Sveti Duh	11.908	11.908	4.190	4.190							127	127	294	294
Klinika Vrapče	988	36.771												
Klinika za dječje bolesti	5.849	13.854												
<b>Krapinsko-zagorska</b>	<b>2.521</b>	<b>2.521</b>	<b>2.521</b>	<b>2.521</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Klinika Magdalena	2.521	2.521	2.521	2.521										
<b>Primorsko-goranska</b>	<b>26.828</b>	<b>91.116</b>	<b>8.479</b>	<b>30.598</b>	<b>1.158</b>	<b>3.328</b>	<b>1.370</b>	<b>12.657</b>	<b>161</b>	<b>1.052</b>	<b>328</b>	<b>3.227</b>	<b>506</b>	<b>1.289</b>
KBC Rijeka	26.828	91.116	8.479	30.598	1.158	3.328	1.370	12.657	161	1.052	328	3.227	506	1.289
<b>Osječko-baranjska</b>	<b>24.512</b>	<b>91.894</b>	<b>5.694</b>	<b>21.987</b>	<b>3.800</b>	<b>12.089</b>	<b>1.437</b>	<b>6.181</b>	<b>62</b>	<b>517</b>	<b>279</b>	<b>3.420</b>	<b>1.653</b>	<b>8.755</b>
KBC Osijek	24.512	91.894	5.694	21.987	3.800	12.089	1.437	6.181	62	517	279	3.420	1.653	8.755
<b>Splitsko-dalmatinska</b>	<b>90.101</b>	<b>90.101</b>	<b>37.014</b>	<b>37.014</b>	<b>6.565</b>	<b>6.565</b>	<b>7.439</b>	<b>7.439</b>	<b>2.269</b>	<b>2.269</b>	<b>1.595</b>	<b>1.595</b>	<b>3.964</b>	<b>3.964</b>
KBC Split	90.101	90.101	37.014	37.014	6.565	6.565	7.439	7.439	2.269	2.269	1.595	1.595	3.964	3.964

**Tablica - Table 3. nastavak 1 – continuation 1**

SPECIJALNOSTI														
ŽUPANIJA	Psihijatrija		Pedijatrija		Opća Kirurgija		Dječja kirurgija		Neurokirurgija		Maksilofacijalna kirurgija		Urologija	
	bol.	dani	bol.	dani	bol.	dani	bol.	dani	bol.	dani	bol.	dani	bol.	dani
SPECIALTY														
County / Location	Psychiatry		Pediatrics		General surgery		Pediatric surgery		Neurosurgery		Maxillofacial surgery		Urology	
	patients	days	patients	days	patients	days	patients	days	patients	days	patients	days	patients	days
<b>HRVATSKA</b>	<b>15.907</b>	<b>136.772</b>	<b>27.020</b>	<b>56.166</b>	<b>18.043</b>	<b>18.910</b>	<b>3.462</b>	<b>3.595</b>	<b>1.466</b>	<b>1.473</b>	<b>3.378</b>	<b>3.572</b>	<b>11.830</b>	<b>17.983</b>
<b>Grad Zagreb</b>	<b>6.753</b>	<b>97.860</b>	<b>14.822</b>	<b>32.695</b>	<b>12.386</b>	<b>13.165</b>	<b>1.736</b>	<b>1.745</b>	<b>426</b>	<b>429</b>	<b>660</b>	<b>723</b>	<b>8.645</b>	<b>13.300</b>
KBC Zagreb	4.643	32.895	7.497	10.122	4.801	5.193	4	4	424	424			4.245	5.362
KBC Sestre milosrdnice	846	17.952	3.208	10.460	3.050	3.069							1.359	4.032
KB Dubrava	276	10.242			2.694	2.792			2	5	660	723	2.191	2.829
KB Merkur					1.416	1.686							407	634
Kl. za infektivne bolesti														
KB Sveti Duh						425	425						443	443
Klinika Vrapče	988	36.771												
Klinika za dječje bolesti			4.117	12.113			1.732	1.741						
<b>Krapinsko-zagorska</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Klinika Magdalena														
<b>Primorsko-goranska</b>	<b>846</b>	<b>11.774</b>	<b>1.855</b>	<b>9.994</b>	<b>1.155</b>	<b>1.185</b>	<b>552</b>	<b>659</b>	<b>207</b>	<b>211</b>	<b>1.657</b>	<b>1.874</b>	<b>911</b>	<b>2.319</b>
KBC Rijeka	846	11.774	1.855	9.994	1.155	1.185	552	659	207	211	1.657	1.874	911	2.319
<b>Osječko-baranjska</b>	<b>592</b>	<b>19.422</b>	<b>2.306</b>	<b>5.440</b>	<b>640</b>	<b>698</b>	<b>204</b>	<b>221</b>	<b>8</b>	<b>8</b>	<b>956</b>	<b>870</b>	<b>697</b>	<b>787</b>
KBC Osijek	592	19.422	2.306	5.440	640	698	204	221	8	8	956	870	697	787
<b>Splitsko-dalmatinska</b>	<b>7.716</b>	<b>7.716</b>	<b>8.037</b>	<b>8.037</b>	<b>3.862</b>	<b>3.862</b>	<b>970</b>	<b>970</b>	<b>825</b>	<b>825</b>	<b>105</b>	<b>105</b>	<b>1.577</b>	<b>1.577</b>
KBC Split	7.716	7.716	8.037	8.037	3.862	3.862	970	970	825	825	105	105	1.577	1.577

Tablica - Table 3. nastavak 2 – continuation 2

ŽUPANIJA	SPECIJALNOSTI													
	Ortopedija i traumatologija		ORL		Oftalmologija i optometrija		Ginekologija i opstetricija		Anesteziologija i reanimatologija		Nuklearna medicina		Transfuzijska medicina	
	bol.	dani	bol.	dani	bol.	dani	bol.	dani	bol.	dani	bol.	dani	bol.	dani
County / Location	Orthoped. and traumatology		Otorhinolaryngology		Ophthalmology		Gynecology and obstetrics		Anesthesiology and resuscitation		Nuclear medicine		Transfusion medicine	
	patients	days	patients	days	patients	days	patients	days	patients	days	patients	days	patients	days
<b>HRVATSKA</b>	<b>1.569</b>	<b>1.779</b>	<b>5.739</b>	<b>6.378</b>	<b>27.148</b>	<b>33.736</b>	<b>17.227</b>	<b>24.272</b>	<b>4.545</b>	<b>13.746</b>	<b>838</b>	<b>2.892</b>	<b>702</b>	<b>2.653</b>
<b>Grad Zagreb</b>	<b>1.133</b>	<b>1.240</b>	<b>2.913</b>	<b>3.102</b>	<b>18.302</b>	<b>22.746</b>	<b>9.608</b>	<b>15.536</b>	<b>3.120</b>	<b>9.568</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>702</b>	<b>2.653</b>
KBC Zagreb	685	730	913	997	9.013	9.389	4.948	7.460	2.735	9.168				
KBC Sestre milosrdnice	212	272	46	49	2.686	5.543	2.421	5.001	230	245			702	2.653
KB Dubrava	128	130	111	203	2.046	3.257								
KB Merkur			1.140	1.150			1.333	2.169						
Kl. za infektivne bolesti														
KB Sveti Duh	108	108	703	703	4.557	4.557	906	906	155	155				
Klinika Vrapče														
Klinika za dječje bolesti														
<b>Krapinsko-zagorska</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Klinika Magdalena														
<b>Primorsko - goranska</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>171</b>	<b>274</b>	<b>3643</b>	<b>5.785</b>	<b>3.829</b>	<b>4.890</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
KBC Rijeka			171	274	3643	5.785	3.829	4.890						
<b>Osječko-baranjska</b>	<b>256</b>	<b>359</b>	<b>712</b>	<b>1.059</b>	<b>1.925</b>	<b>1.927</b>	<b>1.237</b>	<b>1.293</b>	<b>1.216</b>	<b>3.969</b>	<b>838</b>	<b>2.892</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
KBC Osijek	256	359	712	1.059	1.925	1.927	1.237	1.293	1.216	3.969	838	2.892		
<b>Splitsko-dalmatinska</b>	<b>180</b>	<b>180</b>	<b>1.943</b>	<b>1.943</b>	<b>3.278</b>	<b>3.278</b>	<b>2.553</b>	<b>2.553</b>	<b>209</b>	<b>209</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
KBC Split	180	180	1.943	1.943	3.278	3.278	2.553	2.553	209	209				

**Tablica - Table 4. ISPISANI BOLESNICI I BROJ DANA LIJEČENJA U DNEVNOJ BOLNICI I JEDNODNEVNOJ KIRURGIJI U SPECIJALNIM BOLNICAMA I LJEČILIŠTIMA PO SPECIJALNOSTIMA I ŽUPANIJAMA U HRVATSKOJ U 2019. GODINI - Discharged patients in hospital day care and day care surgery in special hospitals and health resorts by specialty and county, Croatia 2019**

ŽUPANIJA	SPECIJALNOSTI													
	Ukupno		Interna medicina		Psihijatrija		Pedijatrija		Ortopedija i traumatologija		Oftalmologija i optometrija		Kronične duševne bolesti	
	bol.	dani	bol.	dani	bol.	dani	bol.	dani	bol.	dani	bol.	dani	bol.	dani
County / Location	Total		Internal medicine		Psychiatry		Pediatrics		Orthoped. and traumatology		Ophthalmology		Chronic mental diseases	
	patients	days	patients	days	patients	days	patients	days	patients	days	patients	days	patients	days
<b>HRVATSKA - Croatia</b>	<b>19.528</b>	<b>159.390</b>	<b>3.650</b>	<b>5.319</b>	<b>1.982</b>	<b>101.789</b>	<b>7.847</b>	<b>44.091</b>	<b>1.439</b>	<b>1.439</b>	<b>4.565</b>	<b>4.565</b>	<b>45</b>	<b>2.187</b>
<b>Grad Zagreb - City</b>	<b>11.749</b>	<b>112.300</b>	<b>2.536</b>	<b>2.874</b>	<b>1.366</b>	<b>65.335</b>	<b>7.847</b>	<b>44.091</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
SB "Srebrnjak"	5.710	18.926					5.710	18.926						
PB "Kukuljevićeva"	288	14.750			288	14.750								
SB "Goljak"	2.137	25.165					2.137	25.165						
SB "Rockefellerova"	2.536	2.874	2.536	2.874										
PB "Sv. Ivan"	1.078	50.585			1.078	50.585								
<b>Krapinsko-zagorska</b>	<b>359</b>	<b>1.631</b>	<b>359</b>	<b>1.631</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
SB Krapinske toplice	359	1.631	359	1.631										
<b>Sisačko-moslavačka</b>	<b>367</b>	<b>27.650</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>367</b>	<b>27.650</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
NPB dr. Ivan Barbot Popovača	367	27.650			367	27.650								
<b>Karlovačka</b>	<b>176</b>	<b>230</b>	<b>176</b>	<b>230</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
SB Duga Resa	176	230	176	230										
<b>Primorsko-goranska</b>	<b>765</b>	<b>5.407</b>	<b>335</b>	<b>340</b>	<b>88</b>	<b>2.635</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>302</b>	<b>302</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>40</b>	<b>2.130</b>
SB Opatija	335	340	335	340										
PB Rab	88	2.635			88	2.635								
PB Lopača	40	2.130											40	2.130
SB "Dr Nemeč"	302	302							302	302				
<b>Brodsko-posavska</b>	<b>5</b>	<b>57</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>5</b>	<b>57</b>
PB "Sv. Rafael"	5	57											5	57
<b>Zadarska</b>	<b>1.542</b>	<b>7.550</b>	<b>244</b>	<b>244</b>	<b>161</b>	<b>6.169</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>1.137</b>	<b>1.137</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
SB Biograd	1.381	1.381	244	244					1.137	1.137				
PB Ugljan	161	6.169			161	6.169								
<b>Splitsko-dalmatinska</b>	<b>4.565</b>	<b>4.565</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>4.565</b>	<b>4.565</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
SB "Svjetlost"	4.565	4.565									4.565	4.565		

**Tablica - Table 5/I. BOLNIČKI POBOL I STRUKTURA (%) HOSPITALIZACIJA PO DOBNIM SKUPINAMA TE SKUPINAMA BOLESTI (MKB 10) U DNEVNOJ BOLNICI, JEDNODNEVNOJ KIRURGIJI I BOLNIČKOJ HEMODIJALIZI HRVATSKE 2019. GODINE - UKUPNO - Hospital morbidity and structure of admissions (percentage) by age and disease groups (ICD 10) in hospital day care, day care surgery and hospital hemodialysis in Croatian hospitals 2019- TOTAL**

		Dobna grupa – Age group (godina – years)							
SKUPINA BOLESTI-STANJA		UKUPNO	0	1-4	5-9	10-19	20-39	40-59	60 i više
DISEASE OR CONDITION GROUP		TOTAL	0	1-4	5-9	10-19	20-39	40-59	60+
I	Zarazne i parazitarne bolesti <i>Infectious and parasitic diseases</i>	25.083	1.053	4.837	2.095	2.479	4.517	4.730	5.372
	%	2,1	10,9	15,1	8,1	4,8	3,0	1,5	0,9
II	Novotvorine <i>Neoplasms</i>	205.814	227	1.733	2.169	5.139	12.868	53.405	130.273
	%	17,6	2,4	5,4	8,4	10,0	8,6	16,5	22,5
III	Bolesti krvi i krvotvornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava <i>Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism</i>	36.874	350	1.068	826	1.545	4.921	9.377	18.787
	%	3,2	3,6	3,3	3,2	3,0	3,3	2,9	3,3
IV	Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma <i>Endocrine, nutritional and metabolic diseases</i>	60.543	157	875	1.739	3.545	9.792	18.111	26.324
	%	5,2	1,6	2,7	6,7	6,9	6,6	5,6	4,6
V	Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja <i>Mental and behavioural disorders</i>	109.173	0	346	1.215	10.023	18.795	63.511	15.283
	%	9,3	0,0	1,1	4,7	19,4	12,6	19,7	2,6
VI	Bolesti živčanog sustava <i>Disease of the nervous system</i>	30.019	315	1.011	889	2.202	6.137	11.053	8.412
	%	2,6	3,3	3,2	3,4	4,3	4,1	3,4	1,5
VII	Bolesti oka i adneksa <i>Diseases of the eye and adnexa</i>	44.855	20	99	89	327	1.279	5.481	37.560
	%	3,8	0,2	0,3	0,3	0,6	0,9	1,7	6,5
VIII	Bolesti uha i mastoidnog nastavka <i>Diseases of the ear and mastoid process</i>	3.751	143	859	364	220	352	824	989
	%	0,3	1,5	2,7	1,4	0,4	0,2	0,3	0,2
IX	Bolesti cirkulacijskog sustava <i>Diseases of the circulatory system</i>	41.203	64	165	172	1.179	3.190	11.074	25.359
	%	3,5	0,7	0,5	0,7	2,3	2,1	3,4	4,4
X	Bolesti dišnog sustava <i>Diseases of the respiratory system</i>	41.868	1.869	6.665	4.403	3.435	4.614	6.924	13.958
	%	3,6	19,4	20,8	17,1	6,7	3,1	2,1	2,4
XI	Bolesti probavnog sustava <i>Diseases of the digestive system</i>	39.352	128	843	698	3.410	9.634	12.198	12.441
	%	3,4	1,3	2,6	2,7	6,6	6,4	3,8	2,2
XII	Bolesti kože i potkožnog tkiva <i>Diseases of the skin and subcutaneous tissue</i>	19.386	270	853	890	1.919	4.034	6.089	5.331
	%	1,7	2,8	2,7	3,5	3,7	2,7	1,9	0,9
XIII	Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva <i>Diseases of the musculoskeletal system and connective tissue</i>	58.901	29	1.042	1.840	3.293	7.774	22.574	22.349
	%	5,0	0,3	3,3	7,1	6,4	5,2	7,0	3,9
XIV	Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa <i>Diseases of the genitourinary system</i>	318.839	958	1.724	1.364	2.343	24.651	71.872	215.927
	%	27,3	9,9	5,4	5,3	4,5	16,5	22,3	37,4
XV	Trudnoća, porođaj i babinje <i>Pregnancy, childbirth and the puerp.</i>	12.412	0	0	0	346	11.090	976	0
	%	1,1	0	0	0	0,7	7,4	0,3	0
XVI	Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju <i>Certain conditions originating in the perinatal period</i>	768	768	0	0	0	0	0	0
	%	0,1	8,0	0	0	0	0	0	0
XVII	Kongenitalne malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti <i>Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities</i>	5.556	991	1.640	1.046	899	494	396	90
	%	0,5	10,3	5,1	4,1	1,7	0,3	0,1	0,0
XVIII	Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nevršteni drugamo <i>Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, NEC</i>	58.795	1.752	6.894	4.551	6.282	7.765	11.575	19.976
	%	5,0	18,2	21,6	17,7	12,2	5,2	3,6	3,5
XIX	Ozljede, otrovanja i ostale posljedice vanjskih uzroka <i>Injury, poisoning and certain other consequences of external causes</i>	10.242	43	330	540	916	1.987	3.168	3.258
	%	0,9	0,4	1,0	2,1	1,8	1,3	1,0	0,6
XXI	Čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom <i>Factors influencing health status and contact with health services</i>	45.589	502	991	887	2.037	15.494	9.453	16.225
	%	3,9	5,2	3,1	3,4	4,0	10,4	2,9	2,8
<b>SVEUKUPNO</b>		<b>1.169.023</b>	<b>9.639</b>	<b>31.975</b>	<b>25.777</b>	<b>51.539</b>	<b>149.388</b>	<b>322.791</b>	<b>577.914</b>
		%	100	100	100	100	100	100	100

Izvor podataka: Bolesničko-statistički obrazac  
Source of information: Case Statistical Card

**Tablica - Table 5/II. BOLNIČKI POBOL I STRUKTURA (%) HOSPITALIZACIJA PO DOBNIM SKUPINAMA TE SKUPINAMA BOLESTI (MKB 10) U DNEVNOJ BOLNICI, JEDNODNEVNOJ KIRURGIJI I BOLNIČKOJ HEMODIJALIZI HRVATSKE 2019. GODINE - MUŠKARCI - Hospital morbidity and structure of discharges (percentage) by age and disease groups (ICD 10) in hospital day care, day care surgery and hospital hemodialysis, Croatia 2019 MALE**

SKUPINA BOLESTI-STANJA DISEASE OR CONDITION GROUP		Dobna grupa – Age group (godina – years)							
		UKUPNO TOTAL	0 0	1-4 1-4	5-9 5-9	10-19 10-19	20-39 20-39	40-59 40-59	60 i više 60+
I	Zarazne i parazitarne bolesti <i>Infectious and parasitic diseases</i>	13.154 %	596 2,3	2.677 10,9	1.063 15,4	1.238 8,0	2.206 4,9	2.662 1,7	2.712 0,9
II	Novotvorine <i>Neoplasms</i>	99.396 %	129 17,0	912 2,4	1.026 5,3	2.631 7,7	5.078 10,4	20.377 9,1	69.243 12,7
III	Bolesti krvi i krvotvornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava <i>Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism</i>	15.742 %	258 2,7	705 4,7	510 4,1	998 3,8	1.596 4,0	2.930 2,8	8.745 1,8
IV	Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma <i>Endocrine, nutritional and metabolic diseases</i>	26.393 %	72 4,5	452 1,3	662 2,6	1.666 5,0	3.012 6,6	8.416 5,4	12.113 5,2
V	Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja <i>Mental and behavioural disorders</i>	65.503 %	0 11,2	227 0	921 1,3	4.892 6,9	10.464 19,4	39.010 24,2	9.989 3,3
VI	Bolesti živčanog sustava <i>Disease of the nervous system</i>	11.281 %	191 1,9	627 3,5	528 3,6	1.062 4,0	2.035 4,2	3.512 3,6	3.326 2,2
VII	Bolesti oka i adnexa <i>Diseases of the eye and adnexa</i>	19.088 %	5 3,3	38 0,1	42 0,2	131 0,3	598 0,5	2.404 1,1	15.870 1,5
VIII	Bolesti uha i mastoidnog nastavka <i>Diseases of the ear and mastoid process</i>	1.907 %	95 0,3	438 1,7	208 2,5	115 1,6	176 0,5	418 0,3	457 0,1
IX	Bolesti cirkulacijskog sustava <i>Diseases of the circulatory system</i>	22.025 %	40 3,8	100 0,7	100 0,6	692 0,7	1.745 2,7	6.219 3,1	13.129 3,9
X	Bolesti dišnog sustava <i>Diseases of the respiratory system</i>	22.485 %	1.096 3,9	3.973 20,1	2.526 22,9	1.807 18,9	2.102 7,2	3.371 3,7	7.610 2,1
XI	Bolesti probavnog sustava <i>Diseases of the digestive system</i>	21.518 %	78 3,7	466 1,4	414 2,7	1.904 3,1	5.363 7,5	6.732 9,6	6.561 4,2
XII	Bolesti kože i potkožnog tkiva <i>Diseases of the skin and subcutaneous tissue</i>	10.141 %	156 1,7	511 2,9	419 2,9	1.106 3,1	2.256 4,4	3.142 4,0	2.551 2,0
XIII	Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva <i>Diseases of the musculoskeletal system and connective tissue</i>	18.813 %	12 3,2	420 0,2	578 2,4	1.040 4,3	3.353 4,1	7.251 6,0	6.159 4,5
XIV	Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa <i>Diseases of the genitourinary system</i>	181.184 %	530 31,1	653 9,7	721 3,8	1.030 5,4	10.074 4,1	42.503 18,0	125.673 26,4
XV	Trudnoća, porođaj i babinje <i>Pregnancy, childbirth and the puerp.</i>	0 %	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0
XVI	Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju <i>Certain conditions originating in the perinatal period</i>	380 %	380 0,1	0 7,0	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0
XVII	Kongenitalne malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti <i>Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities</i>	3.019 %	608 0,5	900 11,1	555 5,2	587 4,2	179 2,3	162 0,3	28 0,1
XVIII	Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi neuvršteni drugamo <i>Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, NEC</i>	27.344 %	956 4,7	3.510 17,5	2.390 20,3	2.807 17,9	3.111 11,1	4.848 5,5	9.722 3,0
XIX	Ozljede, otrovanja i ostale posljedice vanjskih uzroka <i>Injury, poisoning and certain other consequences of external causes</i>	5.726 %	21 1,0	194 0,4	266 1,1	617 2,0	1.385 2,4	1.863 2,5	1.380 1,2
XXI	Čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom <i>Factors influencing health status and contact with health services</i>	17.994 %	240 3,1	525 4,4	411 3,0	909 3,1	1.338 3,6	5.155 2,4	9.416 3,2
<b>SVEUKUPNO</b>		<b>583.093</b> %	<b>5.463</b> 100	<b>17.328</b> 100	<b>13.340</b> 100	<b>25.232</b> 100	<b>56.071</b> 100	<b>160.975</b> 100	<b>304.684</b> 100

Izvor podataka: Bolesničko-statistički obrazac  
Source of information: Case Statistical Card

**Tablica - Table 5/III. BOLNIČKI POBOL I STRUKTURA (%) HOSPITALIZACIJA PO DOBNIM SKUPINAMA TE SKUPINAMA BOLESTI (MKB 10) U DNEVNOJ BOLNICI, JEDNODNEVNOJ KIRURGIJI I BOLNIČKOJ HEMODIJALIZI HRVATSKE 2019. GODINE - ŽENE - Hospital morbidity and structure of discharges (percentage) by age and disease groups (ICD 10) in hospital day care, day care surgery and hospital hemodialysis, Croatia 2019 – FEMALE**

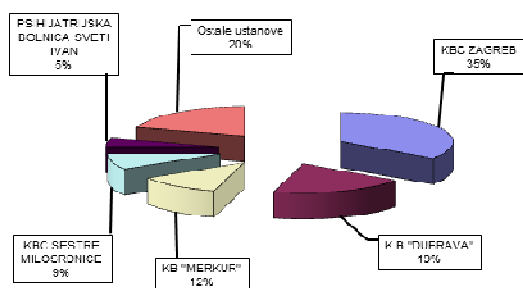
SKUPINA BOLESTI-STANJA DISEASE OR CONDITION GROUP		Dobna grupa – Age group (godina – years)							
		UKUPNO TOTAL	0 0	1-4 1-4	5-9 5-9	10-19 10-19	20-39 20-39	40-59 40-59	60 i više 60 +
I	Zarazne i parazitarne bolesti <i>Infectious and parasitic diseases</i>	11.929	457	2.160	1.032	1.241	2.311	2.068	2.660
	%	2,0	10,9	14,7	8,3	4,7	2,5	1,3	1,0
II	Novotvorine <i>Neoplasms</i>	106.418	98	821	1.143	2.508	7.790	33.028	61.030
	%	18,2	2,3	5,6	9,2	9,5	8,3	20,4	22,3
III	Bolesti krvi i krvotvornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava <i>Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism</i>	21.132	92	363	316	547	3.325	6.447	10.042
	%	3,6	2,2	2,5	2,5	2,1	3,6	4,0	3,7
IV	Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma <i>Endocrine, nutritional and metabolic diseases</i>	34.150	85	423	1.077	1.879	6.780	9.695	14.211
	%	5,8	2,0	2,9	8,7	7,1	7,3	6,0	5,2
V	Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja <i>Mental and behavioural disorders</i>	43.670	0	119	294	5.131	8.331	24.501	5.294
	%	7,5	0	0,8	2,4	19,5	8,9	15,1	1,9
VI	Bolesti živčanog sustava <i>Disease of the nervous system</i>	18.738	124	384	361	1.140	4.102	7.541	5.086
	%	3,2	3,0	2,6	2,9	4,3	4,4	4,7	1,9
VII	Bolesti oka i adneksa <i>Diseases of the eye and adnexa</i>	25.767	15	61	47	196	681	3.077	21.690
	%	4,4	0,4	0,4	0,4	0,7	0,7	1,9	7,9
VIII	Bolesti uha i mastoidnog nastavka <i>Diseases of the ear and mastoid process</i>	1.844	48	421	156	105	176	406	532
	%	0,3	1,1	2,9	1,3	0,4	0,2	0,3	0,2
IX	Bolesti cirkulacijskog sustava <i>Diseases of the circulatory system</i>	19.178	24	65	72	487	1.445	4.855	12.230
	%	3,3	0,6	0,4	0,6	1,9	1,5	3,0	4,5
X	Bolesti dišnog sustava <i>Diseases of the respiratory system</i>	19.383	773	2.692	1.877	1.628	2.512	3.553	6.348
	%	3,3	18,5	18,4	15,1	6,2	2,7	2,2	2,3
XI	Bolesti probavnog sustava <i>Diseases of the digestive system</i>	17.834	50	377	284	1.506	4.271	5.466	5.880
	%	3,0	1,2	2,6	2,3	5,7	4,6	3,4	2,2
XII	Bolesti kože i potkožnog tkiva <i>Diseases of the skin and subcutaneous tissue</i>	9.245	114	342	471	813	1.778	2.947	2.780
	%	1,6	2,7	2,3	3,8	3,1	1,9	1,8	1,0
XIII	Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva <i>Diseases of the musculoskeletal system and connective tissue</i>	40.088	17	622	1.262	2.253	4.421	15.323	16.190
	%	6,8	0,4	4,2	10,1	8,6	4,7	9,5	5,9
XIV	Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa <i>Diseases of the genitourinary system</i>	137.655	428	1.071	643	1.313	14.577	29.369	90.254
	%	23,5	10,2	7,3	5,2	5,0	15,6	18,1	33,0
XV	Trudnoća, porođaj i babinje <i>Pregnancy, childbirth and the puerp.</i>	12.412	0	0	0	346	11.090	976	0
	%	2,1	0	0	0	1,3	11,9	0,6	0,0
XVI	Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju <i>Certain conditions originating in the perinatal period</i>	388	388	0	0	0	0	0	0
	%	0,1	9,3	0	0	0	0	0	0
XVII	Kongenitalne malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti <i>Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities</i>	2.537	383	740	491	312	315	234	62
	%	0,4	9,2	5,1	3,9	1,2	0,3	0,1	0,0
XVIII	Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nevršteni drugamo <i>Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, NEC</i>	31.451	796	3.384	2.161	3.475	4.654	6.727	10.254
	%	5,4	19,1	23,1	17,4	13,2	5,0	4,2	3,8
XIX	Ozljede, otrovanja i ostale posljedice vanjskih uzroka <i>Injury, poisoning and certain other consequences of external causes</i>	4.516	22	136	274	299	602	1.305	1.878
	%	0,8	0,5	0,9	2,2	1,1	0,6	0,8	0,7
XXI	Čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom <i>Factors influencing health status and contact with health services</i>	27.595	262	466	476	1.128	14.156	4.298	6.809
	%	4,7	6,3	3,2	3,8	4,3	15,2	2,7	2,5
<b>SVEUKUPNO</b>		<b>585.930</b>	<b>4.176</b>	<b>14.647</b>	<b>12.437</b>	<b>26.307</b>	<b>93.317</b>	<b>161.816</b>	<b>273.230</b>
		%	100	100	100	100	100	100	100

Izvor podataka: Bolesničko-statistički obrazac  
Source of information: Case Statistical Card

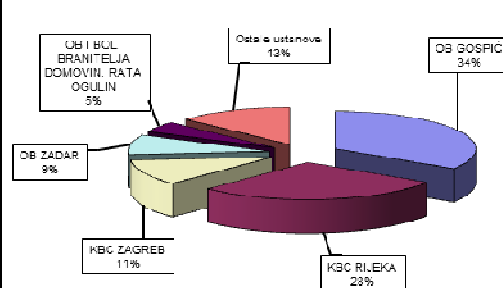


**Gravitacija pacijenata u dnevne bolnice, jednodnevnu kirurgiju i bolničku hemodijalizu određenih ustanova u 2019. prema županiji prebivališta – Hospital day care, day care surgery and hospital hemodialysis catchment areas by county in 2019**

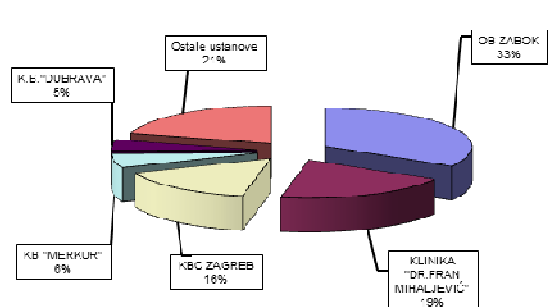
ZAGREBAČKA ŽUPANIJA



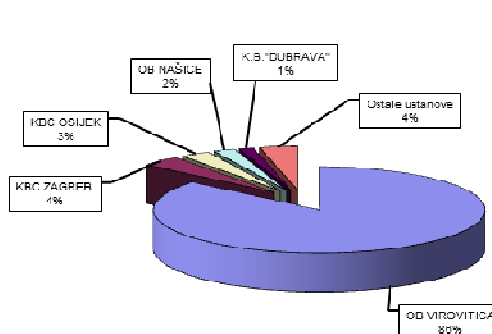
LIČKO-SREBNSKA ŽUPANIJA



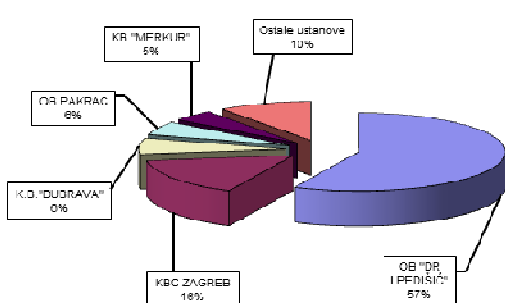
KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA



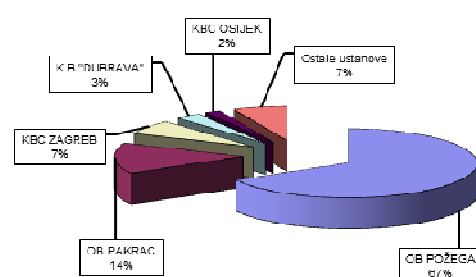
VIROVITIČKO-PODRAVSKA ŽUPANIJA



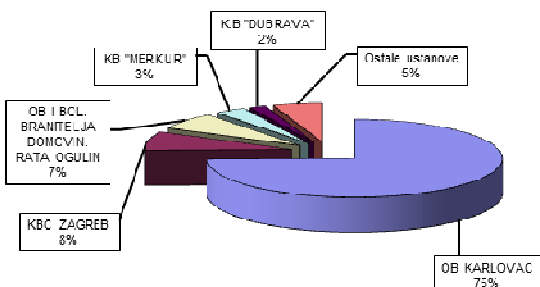
SISAČKO-MOSLAVAČKA ŽUPANIJA



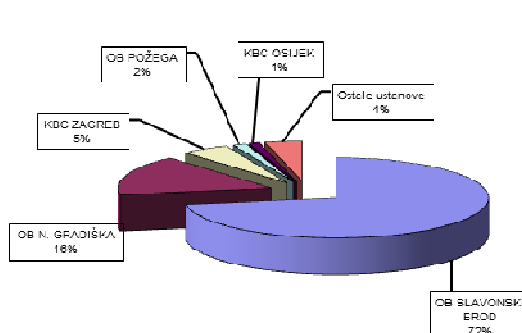
POŽEŠKO-SLAVONSKA ŽUPANIJA



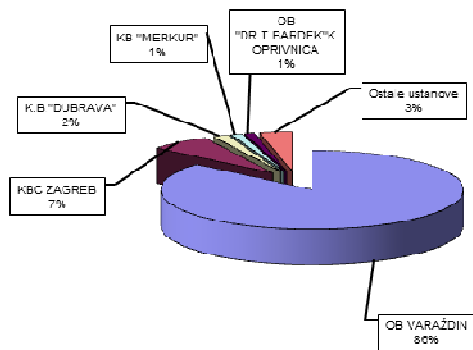
KARLOVAČKA ŽUPANIJA



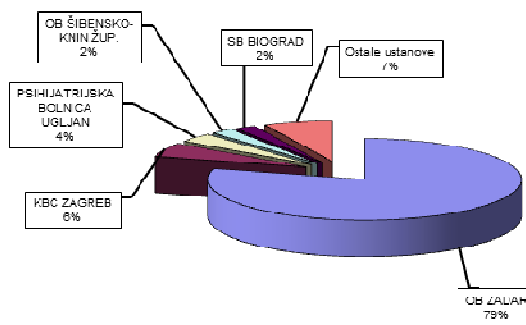
BRODSKO POSAVSKA ŽUPANIJA



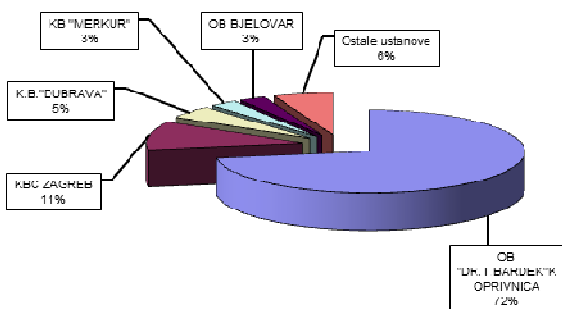
**VARAŽDINSKA ŽUPANIJA**



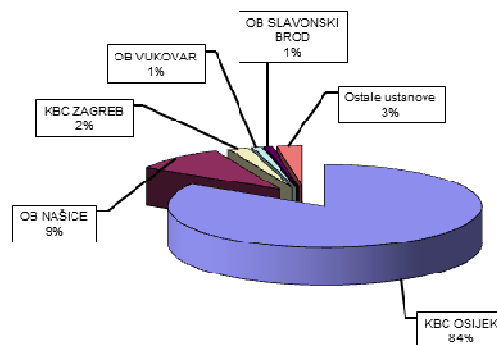
**ZADARSKA ŽUPANIJA**



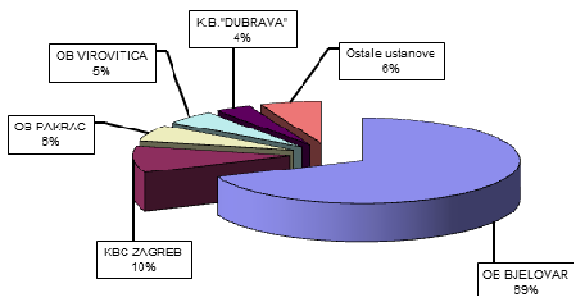
**KOPRIVNIČKO-PODRAVSKA ŽUPANIJA**



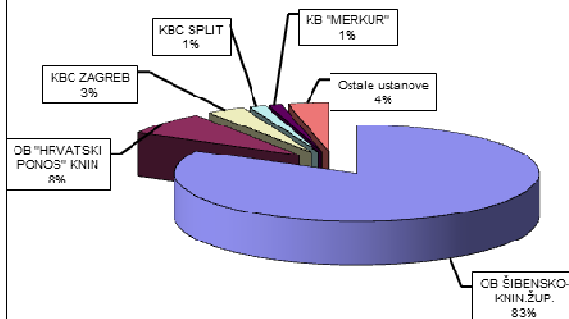
**OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA**



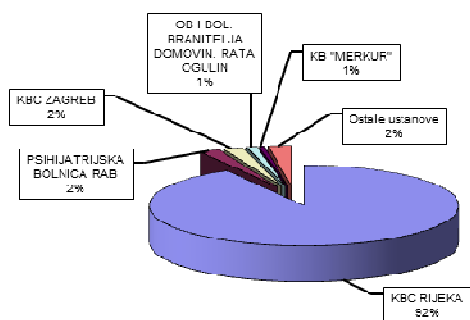
**BJELOVARSKO-BILOGORSKA ŽUPANIJA**



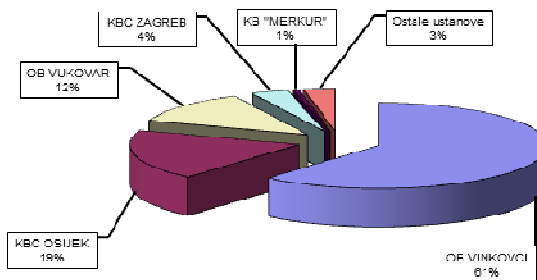
**ŠIBENSKO-KNINSKA ŽUPANIJA**

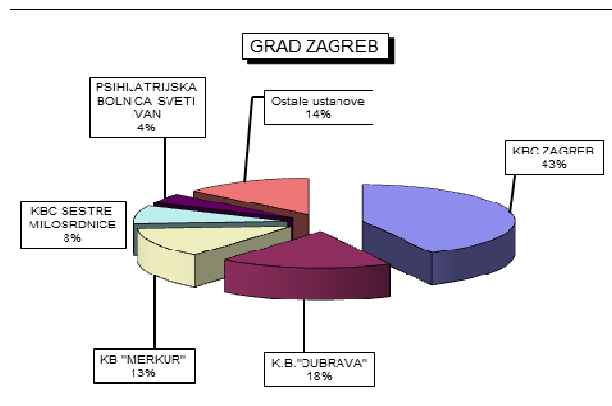
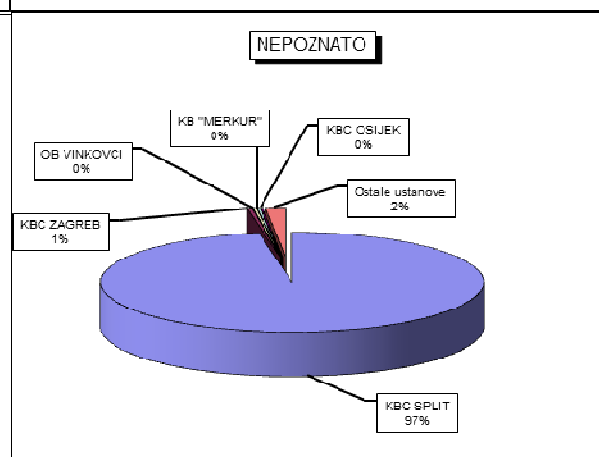
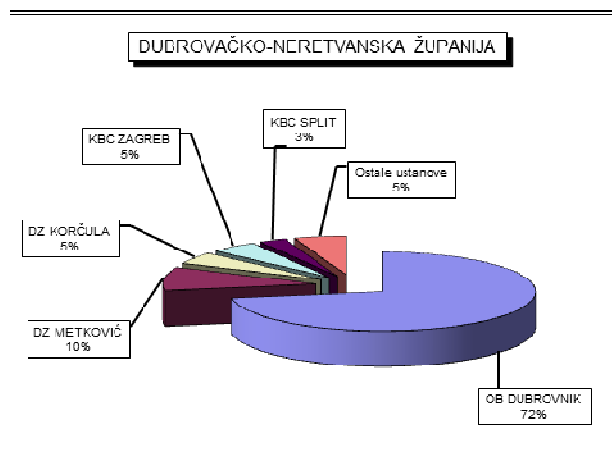
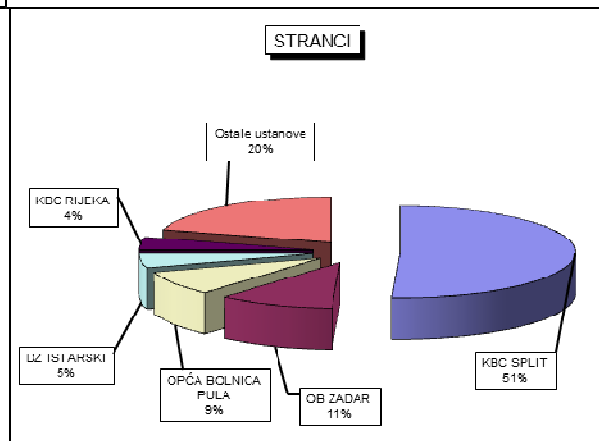
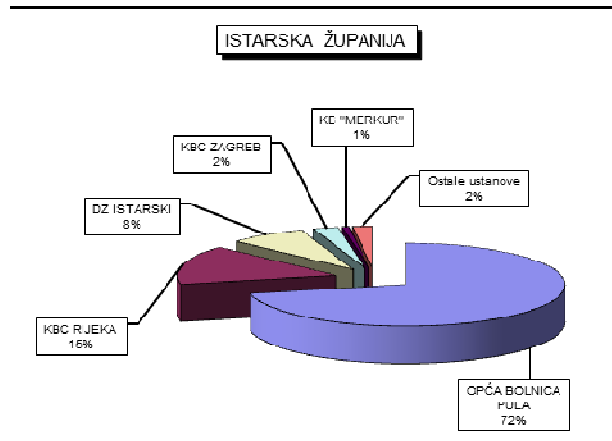
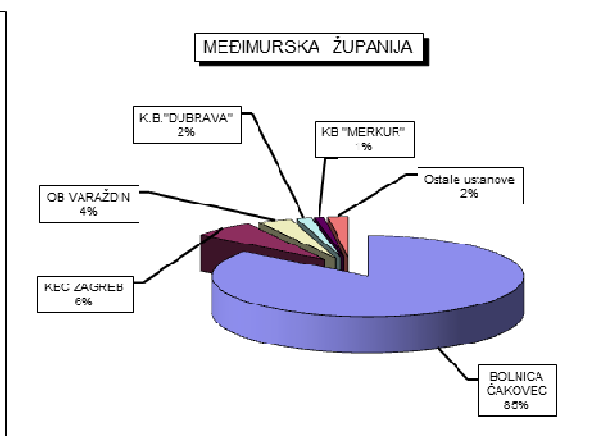
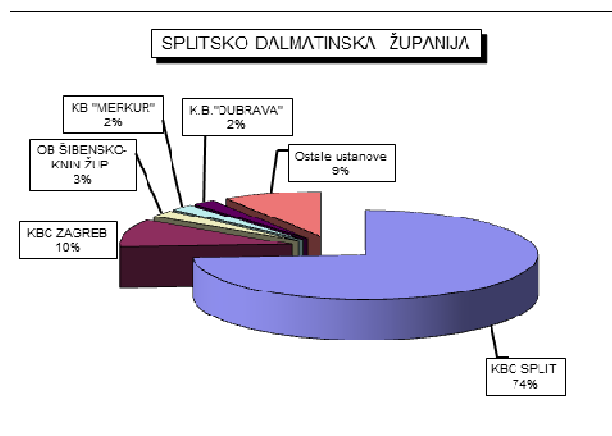


**PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA**



**VUKOVARSKO-SRIJEMSKA ŽUPANIJA**





NAPOMENA: Prema dostavljenim podacima iz KBC Split udio nepoznatog prebivališta pacijenata u dnevnim bolnicama je velik

---

---

**VII.**

**PORODI I POBAČAJI**

*Childbirths and Abortions*

---

---



## PORODI U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA U HRVATSKOJ 2019. GODINE - *Childbirths in Health Facilities, Croatia 2019*

U 2019. godini u rodilištima Hrvatske je temeljem individualnih prijava poroda, registrirano 35.986 poroda s 36.636 ukupno rođene djece. Od 36.636 ukupno rođenih, 36.472 djece je živorođeno i 164 mrtvorodeno. Od 36.472 živorođene djece, 86 novorođenčadi umrlo je u prvih sedam dana života.

Ovi podaci iz zdravstvenih ustanova su odraz rada rodilišta i razlikuju se od podataka Državnog zavoda za statistiku koji se, prema UN-ovoj i EUROSTAT-ovoj metodologiji, odnose na djecu čije majke imaju prebivalište u Hrvatskoj i nisu izbivale iz Hrvatske dulje od jedne godine, kao i na djecu majki koje nemaju stalno prebivalište u Hrvatskoj, ali na području naše države borave jednu godinu ili dulje. Rodilišni podaci uključuju i rođene čije stalno prebivalište nije u Hrvatskoj te je u 2019. godini registrirano 179 poroda majki iz drugih država. Zbog osobitog javnozdravstvenog značaja perinatalne skrbi i evidencije poroda koja nije omogućavala praćenje čitavog niza osnovnih pokazatelja kvalitete skrbi, od 2001. godine je uveden obrazac prijave poroda i obrazac prijave perinatalne smrti, prema preporukama Svjetske zdravstvene organizacije. Ova evidencija omogućava procjenu utjecaja medicinske skrbi na ishod – porod djeteta (živorođenje, mrtvorodenje ili novorođenačka smrt) i stanje majke nakon poroda (broj kliničkih i ultrazvučnih pregleda u trudnoći; vrijeme prvog pregleda; način početka i završetka poroda; sudjelovanje medicinskog osoblja pri porodu; primjena analgezije, anestezije i/ili transfuzije; komplikacije u trudnoći, porodu i/ili babinju; duljina hospitalizacije; Apgar-ocjena i patologija/komplikacije u novorođenčeta, podaci o uzroku smrti u slučaju smrti majke ili djeteta). Osim osnovnih medicinskih značajki koje mogu utjecati na ishod poroda, na obrascu su navedene i neke biološke (dob, antropometrijske mjere) i socijalne značajke (bračnost, obrazovanje, zanimanje, radni status, štetne životne navike poput pušenja, uzimanja alkohola ili psihoaktivnih droga). Navedene značajke mogu se pratiti i prema zdravstvenim ustanovama, odnosno prema tipu ustanove (klinička, županijska i izvanbolnička rodilišta) te utvrđene razlike između ustanova i regija koristiti u poboljšanju kvalitete skrbi i perinatalnog ishoda.

Odabrani pokazatelji perinatalne skrbi prikazani su na tablicama 1. - 11.

U 2016. godini je došlo do promjena u poretku poroda u odnosu na dob roditelja te su najučestaliji porodi nakon 30. navršene godine života. Osim toga, nastavlja se trend porasta broja poroda nakon 35. godine života. Porodi su najučestaliji u dobi 30-34 godine (12.223 poroda - 96,8/1.000 žena ove dobne skupine; 97,1/1.000 u 2018. godini). Na drugom mjestu, s blagim porastom broja i učestalosti poroda, su roditelje u dobi 25-29 godina s 9.844 poroda - 85,5/1.000 žena ove dobne skupine; u 2018. godini 87,6/1.000. U 2019. godini je zabilježen 6.851 porod u dobnoj skupini 35-39 godina - 49,8/1.000 žena ove dobne skupine; u 2018. godini 47,8/1.000. U dobnoj skupini 20-24 godine je zabilježeno 4.684 poroda - 40,5/1.000 u 2019. godini; u 2018. godini 41,2/1.000. Nakon 40. godine života su porodi relativno rijetki, ukupno 1509 poroda: evidentirano je 1.430 poroda - 10,5/1.000 u dobi 40-44 godine; 78 poroda - 0,6/1.000 u dobi 45-49 godina; 1 porod u dobi od 50 godina. Zabilježeno je 208

poroda u maloljetnica ( $\leq 17$  godina), 667 poroda u mlađih punoljetnica (18-19 godina), ukupno u adolescentica ispod navršениh 20 godina 875 poroda ili 8,9/1.000. U 2018. godini je bila neznatno niža stopa, 8,7/1.000, a u 2017. godini 9,2/1.000 čime se održava niska stopa rađanja u djevojaka ispod navršениh 20 godina.

Među ukupno 35.986 poroda, zabilježeno je 35.347 jednoplodnih poroda (98,2%), blizanci su porođeni iz 628 (1,8%) poroda i trojci iz 11 (0,03%) poroda.

Podatak o ranijim porodima je zabilježen u 34.489 od ukupnih 35.986 prijava poroda, a u 1.497 (4,2%) prijava ovaj podatak nije zabilježen. U 14.711 (42,7%) od 34.489 roditelja je to bio prvi porod, u 12.111 (35,1%) drugi porod, u 5.095 (14,7%) treći porodi u 2.572 (7,5%) porod višeg reda rođenja.

U 2019. godini je u 33.365 prijava poroda zabilježen podatak o ranim pobačajima ili prekidima trudnoće, a u 2.621 (7,3%) prijava poroda ovaj podatak nije naveden. Bez pobačaja ili prekida trudnoće je bilo 26.785 roditelja (80,3%), u 4.986 (14,9%) je zabilježen jedan pobačaj ili prekid trudnoće, u 1.169 prijava (3,5%) su bila dva pobačaja i/ili prekidatruđnoće i u 425 (1,3%) je bilo tri ili više pobačaja i/ili prekida trudnoće.

U 2019. godini zabilježeno je 9.119 (25,3%) poroda dovršениh carskim rezom, a u 2018. godini ih je bilo 8.964 (24,4%). Stopa carskih rezova na 1.000 živorođene djece iznosi 250/1.000 (u 2018. godini iznosila je 254,6/1.000). Među porodima je zabilježeno 491 (1,4%) vakuum-ekstrakcija (u 2018. godini 418 ili 1,1%), a u 45 (0,1%) je zabilježen vaginalni asistirani porod djeteta na zadak, sve rjeđe primjenjivan kao način dovršetka poroda (u 2018. godini 54 slučaja ili 0,1% svih poroda). Mali broj poroda je dovršен ručnom ekstrakcijom ploda (8). U 2019. godini je od 26.867 vaginalnih poroda u 8.429 (31,4%) provedena epiziotomija, a u 2018. godini u 9.035 (32,5%).

U 11.203 roditelje (31,1%) su zabilježene komplikacije u trudnoći, porodu ili babinju. Najučestalije komplikacije su, prema Međunarodnoj klasifikaciji bolesti – 10. revizija, dijagnoze kategorizirane u O00-O99 (Poremećaji trudnoće, poroda ili babinja) s 7.951 vodećom dijagnozom (22,1% roditelja) i iz kategorije Z00-Z99 (Čimbenici koji utječu na zdravstveni status) s 1.853 (5,2%) vodeće dijagnoze. Među komplikacijama je na prvom mjestu dijabetes (MKB-10 šifre: O24) u 2.048 roditelja odnosno 5,7%, slijede visokorizične trudnoće nakon liječenja reproduktivnih poremećaja u 1.775 (4,9%) roditelja, hipertenzivni poremećaji (MKB-10: O10-O16) u 830 (2,3%) roditelja, zbrinjavanje majke zbog poznatih ili suspektnih problema fetusa (MKB-10: O36) u 647 (1,8%) roditelja te komplikacije povezane s deformacijama zdjelice ili drugim abnormalnostima genitalnog sustava (MKB-10: O34) u 637 (1,8%). U 995 roditelja je zabilježeno provođenje postupaka umjetne oplodnje (2,8% roditelja). Od 35.986 poroda bilo je 35.347 (98,2%) jednoplodnih. Blizanci su porođeni u 628 (1,8%) poroda, trojke u 11 (0,03%) poroda.

U 2019. godini jebilo 34.555 živorođениh porodne težine  $\geq 2.500$  grama (94,7%). Najveći broj živorođene djece je porodne mase 3.000-3.499 grama (13.192 - 36,2%). Niske porodne mase,  $< 2.500$  grama, je bilo 1.917 (5,3%) živorođениh, a njihov udio je desetak prethodnih godina otprilike jednak, oko 5%.

Prema rodilišnim podacima je u 2019. godini zabilježeno da su bile 43 (0,1%) rodilje s potpuno nekontroliranim trudnoćama 377 (1%) s nezadovoljavajućim, minimalnim (1-2) brojem pregleda u trudnoći. U 25.248 (70,3%) rodilja se bilježi optimalna antenatalna skrb, s  $\geq 9$  pregleda u trudnoći, prema smjernicama Programa mjera zdravstvene zaštite ženau trudnoć, porodu i babinju. Značajan pokazatelj antenatalne skrbi je i vrijeme prvog pregleda u trudnoći, preporučeno do navršenog 8. tjedna trudnoće, što je zadovoljeno kod 23.110 (66%) rodilja s dostupnim podatkom o vremenu prvog pregleda, a do 12. navršenog tjedna trudnoće je ukupno bilo na prvom pregledu u trudnoći 32.368 (92,5%) svih rodilja. Podatak o vremenu prvog pregleda nije naveden za 1.004 (2,8%) rodilja.

Prema prijavama perinatalnih smrti je zabilježeno 250 perinatalno umrle djece od kojih je 164 mrtvorodenih (159 u 2018. godini) i 86 djece umrlih u ranom neonatalnom razdoblju (93 u 2018. godini). Među perinatalno umrlima je 25 bilo porodne mase <500 grama od kojih je 13 mrtvorodenih i 12 umrlih u ranom neonatalnom razdoblju. Uzroci mrtvorodenja su komplikacije u trudnoći kod 50 (30,5%) mrtvorodenja, slijedi intrauterina i porodna asfiksija u 38 (23,2%), skupina različitih i nepoznatih uzroka u 33 (20,1%), infekcije majke u trudnoći u 28 (17%) i kongenitalne malformacije u 15 (9,2%) mrtvorodenih. Uzroci ranih neonatalnih smrti su poremećaji uzrokovani preranim rođenjem i nezrelošću u 28 (32,6%), konatalne ili neonatalne infekcije u 22 (25,6%), kongenitalne malformacije u 17 (19,8%), poremećaji zbog komplikacija trudnoće i asfiksija, svaki po 7 (8,1%) i drugi pojedinačni uzroci u 5 (5,8%) ranih neonatalnih smrti.

U 2019. godini, prema podacima mortalitetne statistike Državnog zavoda za statistiku, zbog komplikacija u trudnoći, porodu ili babinju su umrle dvije žene – jedna zbog sepse u babinju, a druga zbog kardiomiopatije u trudnoći.

*In 2019, using individual birth reports, Croatian maternity facilities reported 35,986 deliveries with a total of 36,636 children delivered, whereof 36,472 were live births and 164 were stillbirths. From a total of 36,472 live births, 86 live-born neonates died during the first week of their life.*

*The data above, submitted by health care facilities, reflect the current situation in maternity wards and differ from the Croatian Central Bureau of Statistics (CBS) data, which, per UN and EUROSTAT methodology, pertain to children born by mothers with declared residence in Croatia, including those expatriated from Croatia for less than a year, as well as children born by mothers without permanent residence, but residing in Croatia for one or more years. Childbirth data also pertain to children born to mothers with permanent residence abroad; in 2019 there were 179 registered deliveries by mothers who were foreign residents. Due to particular public health importance of perinatal care and historical childbirth records that had hindered comprehensive monitoring of basic health care quality indicators, a new childbirth registration form and a separate perinatal death form were introduced per WHO recommendations in 2001. These allow for better assessment of the impact of medical care on the outcome of childbirth (number of livebirths, stillbirths and neonatal deaths) and maternal status after delivery (number of antenatal clinical and ultrasound examinations, time of first examination, type of labour onset and delivery, participation of medical staff at*

*birth; administration of analgesia, anaesthesia and/or transfusion, complications in pregnancy, birth and/or puerperal complications, duration of hospital treatment, Apgar score, neonatal pathology/complications, cause of death in the event of maternal or perinatal death). In addition to basic medical variables known to affect delivery outcome, the form requires certain biological attributes (age, anthropometry) and social status indicators (marital status, education, occupation, employment status, unhealthy lifestyle habits such as smoking, and alcohol or psychoactive substance abuse). The above parameters can also be monitored with regard to individual healthcare facilities and their types (clinical hospitals, county hospitals, outpatient maternity units), thus gaining insight on differences among facilities and geographical regions and using it to improve healthcare quality and perinatal outcomes.*

*Perinatal care indicators are shown in Tables 1-11.*

*With regard to historical records, 2016 was the first year an altered distribution pattern of maternal age at childbirth has been observed, notably concerning a growing number of deliveries in women aged 30 and over, especially after 35 years of age. Childbirth was most frequently recorded in the maternal age group 30 - 34 (12,223 deliveries, i.e. 96.8/1,000 women; 97.1/1,000 in 2018). Secondly, there were 9,844 deliveries in the maternal age group 25 - 29 (85.5/1,000 women; 87.6/1,000 in 2018), There were 6,851 registered deliveries in the age group 35 - 39 (49.8 /1,000 women; 47.8/1,000 in 2018), whereas 4,684 deliveries were recorded in the maternal age group 20 - 24 (40.5/1,000 women in 2019; 41.2/1,000 in 2018). In women over the age of 40 childbirth still remains sporadic, 1,509 deliveries were recorded: 1430 - 10.5/1,000 in the age group 40 - 44 ; 78 - 0.6/1,000 were recorded in the age group 45 - 49 and one was recorded in women of age 50. 208 deliveries were recorded in adolescents  $\leq 17$  years completed, whereas 667 were recorded in adolescents aged 18-19; a total of 875 deliveries was recorded in girls younger than 20 (8.9/1,000 women of that age group). The rate in 2018 was 8.7/1,000, in 2017 was 9.2/1,000, thus maintaining a low rate in adolescent age group.*

*Of 35,986 deliveries in total, 35,347 (98.2%) were singleton deliveries, 628 (1.8%) were twin deliveries, 11 (0.03%) were triplet deliveries.*

*In 34,489/35,986 birth reports were recorded data on previous birth. In 1,497 (4.2%) birth reports those data were missing. Among childbearing women with data on previous births (34,489), 14,711 (42.7%) had their first delivery, 12,111 (35.1 %) had their second delivery, 5,095 (14.7 %) had their third delivery and 2,572 (7.5%) had delivery of a higher birth order.*

*In 2019 were 33,365 birth reports with data on miscarriages and/or abortions and in 2,621 (7.3%) birth reports data were not recorded. Without of miscarriages or abortion were 26,785 (80.3%) parturient women, 4,986 (14.9%) women had one miscarriage or abortion, 1,169 women (3.5%) had two miscarriages or abortions and 425 women (1.3%) had 3 or more miscarriages and/or abortions.*

*In 2019 has been recorded 9,119 (25.3%) caesarean sections (8,964 or 24.4% in 2018). The rate of C-sections per 1,000 live births was 250/1,000 (254.6/1,000 in 2018). Among deliveries 491 (1.4%) were completed by vacuum extraction (418, i.e. 1.1% in 2018), 45 (0.1%) were assisted breech*

deliveries (such delivery method remains rare: in 2018 there were 54 such cases or 0.1%). A small number of births (8) was completed by manual extraction. From 26,867 vaginal deliveries in 2019, on 8,429 (31.4%) deliveries was performed episiotomy; in 2018 was recorded 9,035 (32.5%) deliveries with performed episiotomy.

Complications of pregnancy, labour or puerperium were reported in 11,203 women (31.1% of the total number). The most frequent disorders, according to ICD-10 revision, were disorders classified in XV. Chapter (O00-O99) "Pregnancy, Childbirth and the Puerperium", in 7,951 (22.1%) birth reports, followed by XXI. Chapter (Z00-Z99) "Factors influencing health status and contact with health services" in 1,853 (5.2%) birth reports. The most frequent complication was diabetes in pregnancy (ICD-10: O24 codes) diagnosed in 2,048 (5.7%) women, followed by 1,775 (4.9%) high risk pregnancies after infertility treatment, hypertensive disorders (ICD-10: O10-O16 codes) in 830 (2.3%) women, maternal care for other foetal problems (ICD-10: O36 codes) in 647 (1.8%), maternal care for abnormality of pelvic organs (ICD-10: O34 codes) in 637 (1.8%). Use of assisted reproductive technology was recorded in 995 women (2.8%).

In 2019, 34,555 livebirths were with birth weight  $\geq 2.500$  g (94.7% of livebirths). The birth weight of the majority of livebirths was in the range 3,000 – 3,499 g (13,192- 36.2%). 1,917 livebirths (5.3%) were of low birth weight (below 2,500 g). The percentage of neonates with low birth weight in Croatian maternities has been oscillating around 5% for years.

According to data submitted from maternities, 43 (0.1%) parturient women were without antenatal visits in 2019; another 377 (1.0%) have not undergone more than one or two antenatal visits during the entire course of their pregnancy. The majority of childbearing women (25,248 - 70.3%) received adequate antenatal care, i.e. the standard number of

examinations during pregnancy ( $\geq 9$ ) in accordance with the Programme of health care measures during pregnancy, childbirth and puerperium. A significant indicator of antenatal care quality is the gestational age at the time of first visit, recommended optimal timeframe to completed to 8 weeks of gestation. 23,110 (66%) of all parturient women with data on gestational age at first visit, have visited their gynaecologist by the end of 8<sup>th</sup> week of gestation; 32,368 (92.5%) of all parturient women have undergone such an examination by the 12<sup>th</sup> completed week of gestation. Data about time of first antenatal visits were missing in 1,004 (2.8%) birth records.

According to perinatal mortality reports, there were 250 perinatal deaths, whereof 164 stillbirths (159 in 2018) and 86 early neonatal deaths (93 in 2018). 25 of total births were of birth weight  $< 500$  g, whereof 13 stillbirths and 12 early neonatal deaths.

The causes of stillbirths were: complications during pregnancy in 50 (30.5%), followed by intrauterine hypoxia and/or asphyxia during labour in 38 (23.2%) stillbirths, different causes related to the perinatal period in 33 (20.1%) stillbirths, mother's infections in pregnancy in 28 (17%) and congenital malformations in 15 (9.2%) stillbirths. The causes of early neonatal deaths were: disorders related to premature birth and immaturity in 28 (32.6%) neonates, congenital or neonatal infections in 22 (25.6%) neonates, congenital malformations in 17 (19.8%) neonates, disorders related to complications of pregnancy and birth asphyxia, each per 7 (8.1%) neonates and other 5 (5.8%) different causes of early neonatal deaths.

In 2019, according to data from mortality statistics from Central Bureau of Statistics there were two maternal deaths: one caused by sepsis in puerperium and another by cardiomyopathy in pregnancy.



**Tablica - Table 1. BROJ PORODA, UKUPNO ROĐENIH, ŽIVOROĐENIH, MRTVOROĐENIH I UMRLE DOJENČADI U RODILIŠTIMA U HRVATSKOJ U 2019. GODINI - Number of childbirths, total births, livebirths, stillbirths and infant deaths in Croatian maternity facilities in 2019**

Zdravstvena ustanova	Br. poroda	Ukupno rođenih	Živorodeni	Mrtvorodeni	Umrle dojenčadi
<i>Health institution</i>	<i>No. of deliveries</i>	<i>Total births</i>	<i>Livebirths</i>	<i>Stillbirths</i>	<i>Infant deaths</i>
DZ METKOVIĆ	100	100	100	0	2
DZ SINJ	27	27	27	0	0
KB MERKUR	2.044	2.079	2.073	6	1
KB SVETI DUH	2.580	2.639	2.625	14	20
KBC „SESTRE MILOSRDNICE“	3.166	3.227	3.214	13	10
KBC OSIJEK	1.851	1.898	1.887	11	14
KBC RIJEKA	2.381	2.421	2.412	9	6
KBC SPLIT	4.295	4.408	4.383	25	26
KBC ZAGREB	3.747	3.874	3.852	22	23
OB „DR. TOMISLAV BARDEK“ KOPRIVNICA	784	794	789	5	3
OB „DR. PEDIŠIĆ“ SIŠAK	785	796	792	4	3
OB „DR. JOSIP BENČEVIĆ“ SLAVONSKI BROD	944	954	949	5	7
OB BJELOVAR	569	575	570	5	2
OB DUBROVNIK	844	862	860	2	1
OB GOSPIĆ	253	253	250	3	1
OB BRANITELJA DOMOVINSKOG RATA OGULIN	125	125	125	0	1
OB KARLOVAC	827	832	831	1	4
OB NAŠICE	424	429	429	0	2
OB NOVA GRADIŠKA	333	335	335	0	1
OB PULA	1.323	1.336	1.331	5	4
OB ŠIBENSKO KNINSKE ŽUPANIJE	636	642	642	0	0
OB VARAŽDIN	1.428	1.447	1.442	5	0
OB VIROVITICA	568	573	569	4	2
OB ZABOK I BOLNICA HRVATSKIH VETERANA	793	803	799	4	1
OB ZADAR	1.512	1.538	1.527	11	1
OPĆA I VETERANSKE BOLNICA „HRVATSKI PONOS“, KNIN	130	131	131	0	0
OŽB PAKRAC I BOLNICA HRVATSKIH VETERANA	452	455	455	0	0
OŽB POŽEGA	444	445	442	3	2
OŽB VINKOVCI	748	752	749	3	4
OŽB VUKOVAR I BOLNICA HRVATSKIH VETERANA	392	392	392	0	0
SB PODOBNIK ZA GINEKOLOGIJU I PORODNIŠTVO	454	458	457	1	0
OŽB ČAKOVEC	1.027	1.036	1.033	3	2
<b>HRVATSKA- Croatia</b>	<b>35.986</b>	<b>36.636</b>	<b>36.472</b>	<b>164</b>	<b>143</b>

Izvor podataka: Prijave poroda iz zdravstvenih ustanova  
Source of information: Birth registration forms from healthcare institutions

**Tablica - Table 2. BROJ PORODA, UKUPNO ROĐENIH I ŽIVOROĐENIH U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA U HRVATSKOJ U RAZDOBLJU OD 2009. DO 2019. GODINE - Number of deliveries, total births and livebirths in Croatian healthcare institutions in the period 2009-2019**

<b>GODINA</b> <i>Year</i>	<b>Broj poroda</b> <i>No. of deliveries</i>	<b>Broj ukupno rođenih</b> <i>Total births</i>	<b>Broj živorođenih</b> <i>Livebirths</i>
2009.	44.068	44.706	43.515
			44.577*
2010.	42.694	43.419	43.209
			43.361*
2011.	40.641	41.321	41.163
			41.197*
2012.	41.091	41.803	41.641
			41.771*
2013.	39.428	40.123	39.966
			39.939*
2014.	39.132	39.788	39.631
			39.566*
2015.	36.866	37.428	37.252
			37.503*
2016.	37.128	37.699	37.518
			37.537*
2017.	36.104	36.733	36.584
			36.556*
2018.	36.753	37.437	37.278
			36.945*
<b>2019.</b>	<b>35.986</b>	<b>36.636</b>	<b>36.472</b>
			36.135*

Izvori podataka: Prijave poroda iz zdravstvenih ustanova

\* podaci Državnog zavoda za statistiku, prema EUROSTAT-metodologiji (prema stalnom prebivalištu majke u Hrvatskoj godinu ili dulje)

Sources of information: Birth registration forms from healthcare institutions

\* Croatian Central Bureau of Statistics data per EUROSTAT methodology (permanent residence in Croatia for one year or over)

**Tablica - Table 3. RODILJE PREMA BROJU RANIJIH PORODA U RAZDOBLJU OD 2009. DO 2019. GODINE –**  
*Childbearing women in the period 2009-2019 by the number of previous childbirths*

GODINA Year	UKUPNO Total	BROJ DOSADAŠNJIH PORODA Childbirths to date								
		0	1	1	2	4	5	6	≥7	Unknown Nepoznato
2009.	44.068	21.147	14.843	5.517	1.582	505	217	119	138	0
	100 %	47,99	33,68	12,52	3,59	1,15	0,49	0,27	0,31	0,00
2010.	42.694	21.001	14.202	5.060	1.448	520	213	121	129	0
	100 %	49,20	33,26	11,85	3,39	1,22	0,5	0,28	0,3	0,00
2011.	40.641	20.656	13.172	4.535	1.361	479	194	110	134	0
	100 %	50,82	32,41	11,16	3,35	1,18	0,48	0,27	0,33	0,00
2012.	41.091	20.852	13.322	4.659	1.337	447	191	118	165	0
	100 %	50,74	32,42	11,34	3,25	1,09	0,46	0,29	0,4	0,00
2013.	39.428	20.123	12.721	4.418	1.269	433	212	108	144	0
	100 %	51,04	32,26	11,21	3,22	1,10	1,54	0,27	0,36	0,00
2014.	39.132	19.325	12.879	4.640	1.338	457	213	102	178	0
	100 %	49,39	32,91	11,86	3,42	1,17	0,54	0,26	0,45	0,00
2015.	36.866	18.073	12.273	4.437	1.196	406	205	106	170	0
	100 %	49,02	33,29	12,04	3,24	1,10	0,56	0,29	0,46	0,00
2016.	37.128	18.562	11.871	4.510	1.274	444	198	110	159	0
	100 %	50,00	31,97	12,15	3,43	1,20	0,53	0,30	0,43	0,00
2017.	36.104	11.393	11.832	4.596	1.319	486	203	115	181	5.979
2018.	36.753	14.658	12.760	5.167	1.492	496	222	121	165	1.672
<b>2019.</b>	<b>35.986</b>	<b>14.711</b>	<b>12.111</b>	<b>5.095</b>	<b>1.480</b>	<b>526</b>	<b>245</b>	<b>145</b>	<b>176</b>	<b>1.497</b>

Izvor podataka: Prijave poroda iz zdravstvenih ustanova  
 Source of information: Birth registration forms from healthcare institutions

**Tablica - Table 4. RODILJE PREMA BROJU RANIJIH POBAČAJA I/ILI PREKIDA TRUDNOĆE U RAZDOBLJU**  
**OD 2009. DO 2019. GODINE -** *Childbearing women in the period 2009-2019 by the number of*  
*previous miscarriages and/or abortions*

GODINA Year	UKUPNO Total	BROJ DOSADAŠNJIH PREKIDA TRUDNOĆE No. of abortions to date								
		0	1	1	2	4	5	6	≥7	Unknown Nepoznato
2009.	44.068	36.471	5.887	1.276	306	79	29	6	14	0,00
	100%	82,76	13,36	2,90	0,69	0,18	0,07	0,01	0,03	0,00
2010.	42.694	35.525	5.572	1.217	271	61	29	8	11	0
	100%	83,22	13,05	2,85	0,63	0,14	0,06	0,02	0,03	0,00
2011.	40.641	33.506	5.528	1.221	256	83	26	9	12	0
	100%	82,44	13,61	3,01	0,63	0,20	0,06	0,02	0,03	0,00
2012.	41.091	33.890	5.601	1.222	271	64	19	11	13	0
	100%	82,47	13,63	2,97	0,66	0,16	0,05	0,03	0,03	0,00
2013.	39.428	32.500	5.398	1.168	237	81	27	5	12	0
	100%	82,43	13,69	2,96	0,60	0,21	0,07	0,01	0,03	0,00
2014.	39.132	32.237	5.308	1.187	286	62	23	10	19	0
	100%	82,37	13,57	3,03	0,73	0,16	0,06	0,03	0,05	0,00
2015.	36.866	30.335	5.035	1.095	296	64	23	8	10	0,00
	100%	82,28	13,66	2,97	0,80	0,17	0,06	0,02	0,03	0,00
2016.	37.128	30.700	4.963	1.088	277	63	21	5	11	0
	100%	82,69	13,37	2,93	0,75	0,17	0,06	0,01	0,03	0,00
2017.	36.104	20.190	4.851	1.135	291	59	21	6	42	9.509
2018.	36.753	27.266	5.099	1.189	324	72	18	11	6	2.768
<b>2019.</b>	<b>35.986</b>	<b>26.785</b>	<b>4.986</b>	<b>1.169</b>	<b>305</b>	<b>72</b>	<b>21</b>	<b>13</b>	<b>14</b>	<b>2.621</b>

Izvor podataka: Prijave poroda iz zdravstvenih ustanova  
 Source of information: Birth registration forms from healthcare institutions

**Tablica - Table 5. RODILJE PREMA ISHODU TRUDNOĆE U RAZDOBLJU OD 2009. DO 2019. GODINE –**  
*Childbearing women by outcome of pregnancy, Croatia 2009-2019*

Godina	Broj djece u porodu	Broj roditelja	%	Živoorođeni	Ukupno %	Mrtvororođeni	%
Year	No. of children in a delivery	No. of mothers	%	Liveborn	%	Stillborn	%
2009.	jedno - single	43.450	98,6	43.283	97,24	167	87,43
	dvoje - twin	599	1,36	1.176	2,64	22	11,52
	troje - triplet	18	0,04	52	0,12	2	1,05
	četvero - quadruplet	1	0	4	0,01	0	0
	ukupno - total	44.068	100	44.515	100	191	100
2010.	jedno - single	42.001	98,4	41.822	96,7	179	85,3
	dvoje - twin	663	1,55	1.302	3	24	11,4
	troje - triplet	28	0,07	80	0,2	4	1,9
	četvero - quadruplet	2	0	5	0,1	3	1,4
	ukupno - total	42.694	100	43.209	100	210	100
2011.	jedno - single	39.987	98,39	39.847	96,8	140	88,61
	dvoje - twin	629	1,55	1.241	3,02	17	10,76
	troje - triplet	24	0,06	71	0,17	1	0,63
	četvero - quadruplet	1	0	4	0,01	0	0
	ukupno - total	40.641	100	41.163	100	158	100
2012.	jedno - single	40.393	98,3	40.246	96,65	147	90,74
	dvoje - twin	684	1,67	1.354	3,25	14	8,64
	troje - triplet	14	0,03	41	0,1	1	0,62
	četvero - quadruplet	0	0	0	0	0	0
	ukupno - total	41.091	100	41.641	100	162	100
2013.	jedno - single	38.740	98,26	38.600	96,58	140	89,17
	dvoje - twin	681	1,73	1.345	3,37	17	10,83
	troje - triplet	7	0,02	21	0,05	0	0
	četvero - quadruplet	0	0	0	0	0	0
	ukupno - total	39.428	100	39.966	100	157	100
2014.	jedno - single	38.485	98,35	38.341	96,74	144	91,77
	dvoje - twin	638	1,63	1.264	3,19	12	7,6
	troje - triplet	9	0,02	26	0,07	1	0,63
	četvero - quadruplet	0	0	0	0	0	0
	ukupno - total	39.132	100	39.631	100	157	100
2015.	jedno - single	36.313	98,5	36.150	97,04	163	92,61
	dvoje - twin	544	1,48	1.075	2,89	13	7,39
	troje - triplet	9	0,02	27	0,07	0	0
	četvero - quadruplet	0	0	0	0	0	0
	ukupno - total	36.866	100	37.252	100	176	100
2016.	jedno - single	36.565	98,48	36.391	97	174	96,13
	dvoje - twin	555	1,49	1.103	2,94	7	3,87
	troje - triplet	8	0,03	24	0,06	0	0
	četvero - quadruplet	0	0	0	0	0	0
	ukupno - total	37.128	100	37.518	100	181	100
2017.	jedno - single	35.484	98,28	35.350	96,63	134	89,93
	dvoje - twin	611	1,69	1.207	3,30	15	10,07
	troje - triplet	9	0,02	27	0,07	0	0,00
	četvero - quadruplet	0	0	0	0	0	0
	ukupno - total	36.104	100	36.584	100	149	100
2018.	jedno - single	36.080	98,17	35.943	96,42	137	86,16
	dvoje - twin	663	1,80	1.304	3,50	22	13,84
	troje - triplet	9	0,02	27	0,07	0	0,00
	četvero - quadruplet	1	0,00	4	0,01	0	0,00
	ukupno - total	36.753	100,00	37.278	100,00	159	100,00
2019.	jedno - single	35.347	98,22	35.197	96,50	150	91,46
	dvoje - twin	628	1,75	1.243	3,41	13	7,93
	troje - triplet	11	0,03	32	0,09	1	0,61
	četvero - quadruplet	0	0	0	0	0	0
	ukupno - total	35.986	100,00	36.472	100,00	164	100,00

Izvor podataka: Prijave poroda iz zdravstvenih ustanova  
 Source of information: Birth registration forms from healthcare institutions

**Tablica - Table 6. ŽIVOROĐENA DJECA PREMA TRAJANJU TRUDNOĆE I TEŽINI PRI ROĐENJU 2019. GODINE – Livebirths by birthweight and by gestational age in 2019**

Porodna težina		TRAJANJE TRUDNOĆE (navršeni tjedni)							nepoznato
/grama/	UKUPNO	≤21	22-27	28-31	32-36	37-41	≥42		
Birthweight		GESTATIONAL AGE (completed weeks)							
(g)	TOTAL	≤21	22-27	28-31	32-36	37-41	≥42	unknown	
<500	13	2	9	2	0	0	0	0	
%	0,04	0,00	69,23	15,38	0,00	0,00	0,00	0,00	
500-999	133	0	97	30	6	0	0	0	
%	0,36	0,00	72,93	22,56	4,51	0,00	0,00	0,00	
1000-1499	169	0	13	99	55	2	0	0	
%	0,46	0,00	7,69	58,58	32,54	1,18	0,00	0,00	
1500-1999	361	0	1	51	263	46	0	0	
%	0,99	0,00	0,28	14,13	72,85	12,74	0,00	0,00	
2000-2499	1.241	0	0	14	634	589	4	0	
%	3,40	0,00	0,00	1,13	51,09	47,46	0,32	0,00	
2500-2999	4.992	0	0	0	693	4.241	58	0	
%	13,69	0,00	0,00	0,00	13,88	84,96	1,16	0,00	
3000-3499	13.192	0	0	1	304	12.542	345	0	
%	36,17	0,00	0,00	0,01	2,30	95,07	2,62	0,00	
3500-3999	11.972	0	0	0	85	11.394	493	0	
%	32,83	0,00	0,00	0,00	0,71	95,17	4,12	0,00	
4000-4499	3.847	0	0	0	13	3.616	218	0	
%	10,55	0,00	0,00	0,00	0,34	94,00	5,67	0,00	
≥4500	552	0	0	0	0	523	29	0	
%	1,51	0,00	0,00	0,00	0,00	94,75	5,25	0,00	
<b>Ukupno-Total</b>	<b>36.472</b>	<b>2</b>	<b>120</b>	<b>197</b>	<b>2.053</b>	<b>32.953</b>	<b>1.147</b>	<b>0</b>	
<b>%</b>	<b>100</b>	<b>0,00</b>	<b>0,33</b>	<b>0,54</b>	<b>5,63</b>	<b>90,35</b>	<b>3,14</b>	<b>0,00</b>	

Izvor podataka: Prijave poroda iz zdravstvenih ustanova  
Source of information: Birth registration forms from healthcare institutions

**Tablica - Table 7. ŽIVOROĐENA DJECA PREMA DOBI MAJKE I TEŽINI PRI ROĐENJU 2019. GODINE – Livebirths by birthweight and age of mother in 2019**

Porodna težina		DOB MAJKE								
/grama/	UKUPNO	<15	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	≥50
Birthweight		AGE OF MOTHER								
(g)	TOTAL	<15	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	≥50
Ispod- Under	13	0	1	1	4	6	1	0	0	0
500	0,04	0,00	7,69	7,69	30,77	46,15	7,69	0,00	0,00	0,00
500-999	133	0	3	10	19	57	30	13	1	0
%	0,36	0,00	2,26	7,52	14,29	42,86	22,56	9,77	8,27	0,00
1000-1499	169	0	4	18	38	63	26	19	1	0
%	0,46	0,00	2,37	10,65	22,49	37,28	15,38	11,24	0,59	0,00
1500-1999	361	0	7	44	83	121	85	19	2	0
%	0,99	0,00	1,94	12,19	22,99	33,52	23,55	5,26	0,55	0,00
2000-2499	1.241	0	36	149	292	397	302	60	4	1
%	3,40	0,00	2,90	12,01	23,53	31,99	24,34	4,83	0,32	0,08
2500-2999	4.992	2	204	703	1.317	1.582	957	207	20	0
%	13,69	0,04	4,09	14,08	26,38	31,69	19,17	4,15	0,40	0,00
3000-3499	13.192	1	365	1.860	3.702	4.312	2.405	521	26	0
%	36,17	0,01	2,77	14,10	28,06	32,69	18,23	3,95	0,20	0,00
3500-3999	11.972	0	207	1.443	3.307	4.252	2.310	428	25	0
%	32,83	0,00	1,73	12,05	27,62	35,52	19,30	3,58	0,21	0,00
4000-4499	3.847	0	35	435	1.052	1.436	745	140	4	0
%	10,55	0,00	0,91	11,31	27,35	37,33	19,37	3,64	0,10	0,00
≥ 4500	552	0	7	42	137	203	136	27	0	0
%	1,51	0	1,27	7,61	24,82	36,78	24,64	4,89	0,00	0,00
<b>Ukupno Total</b>	<b>36.472</b>	<b>3</b>	<b>869</b>	<b>4.705</b>	<b>9.951</b>	<b>12.429</b>	<b>6.997</b>	<b>1.434</b>	<b>83</b>	<b>1</b>
<b>%</b>	<b>100</b>	<b>0,01</b>	<b>2,38</b>	<b>12,90</b>	<b>27,28</b>	<b>34,08</b>	<b>19,18</b>	<b>3,93</b>	<b>0,23</b>	<b>0,00</b>

Izvor podataka: Prijave poroda iz zdravstvenih ustanova  
Source of information: Birth registration forms from healthcare institutions

**Tablica - Table 8. ANTENATALNI PREGLEDI PREMA BROJU PORODA 2018.-2019.GODINE - Antenatal visits by number of childbirths 2018-2019**

godina year	ukupan broj antenatalnih kontrola - total no. of antenatal controls							nepoznato unknown
	ukupno total	0	1-2	3-4	5-6	7-8	≥9	
2018.	36.753	58	374	508	2.149	6.956	26.547	161
<b>2019.</b>	<b>35.986</b>	<b>43</b>	<b>377</b>	<b>478</b>	<b>1.596</b>	<b>8.163</b>	<b>25.248</b>	<b>81</b>

Izvor podataka: Prijave poroda iz zdravstvenih ustanova  
Source of information: Birth registration forms from healthcare institutions

**Tablica - Table 9. VRIJEME PRVOG ANTENATALNOG PREGLEDA PREMA BROJU PORODA 2018.-2019.GODINE - Week of first antenatal visit by number of childbirths in 2018-2019**

godina year	Vrijeme prvog pregleda u trudnoći - Week of the first antenatal visit						nepoznato unknown
	ukupno total	nekontrolirano unsupervised	1-8	9-12	13-21	≥22	
2018.	36.753	58	21.208	7.977	2.285	610	4.615
<b>2019.</b>	<b>35.986</b>	<b>43</b>	<b>23.110</b>	<b>9.258</b>	<b>1.982</b>	<b>589</b>	<b>1.004</b>

Izvor podataka: Prijave poroda iz zdravstvenih ustanova  
Source of information: Birth registration forms from healthcare institutions

**Tablica - Table 10. PORODI PREMA NAČINU ZAVRŠETKA 2019. GODINE - Childbirths by method of completion in 2019**

Porodi prema načinu završetka Childbirths by method of completion							
godina	ukupno	vaginalni spontani	vakum ekstrakcija	vaginalni zadak	ručna ekstrakcija	forceps	carski rez
2018.	36.753	27.296	418	54	5	16	8.964
	100%	74,27	1,14	0,15	0,01	0,04	24,39
<b>2019.</b>	<b>35.986</b>	<b>26.323</b>	<b>491</b>	<b>45</b>	<b>8</b>	<b>0</b>	<b>9.119</b>
	100%	73,15	1,36	0,13	0,02	0,00	25,34

Izvor podataka: Prijave poroda iz zdravstvenih ustanova  
Source of information: Birth registration forms from healthcare institutions

**Tablica - Table 11. UZROCI MRTVOROĐENJA I RANIH NEONATALNIH SMRTI U 2019. GODINI - Causes of stillbirths and early neonatal deaths in 2019**

MKB/10 ICD/10	Perinatalne smrti / perinatal deaths				perinatalne smrti perinatal deaths
	mrtvorodeni stillbirths	%	umrli 0-6 early neonatal deaths	%	
Kongenitalne malformacije/ <i>congenital malformations</i> <sup>1</sup>	15	9,15	17	19,77	32
Komplikacije u trudnoći/ <i>pregnancy complications</i> <sup>2</sup>	50	30,49	7	8,14	57
Asfiksija/ <i>asphyxia</i> <sup>3</sup>	38	23,17	7	8,14	45
Nezrelost/ <i>immaturity</i> <sup>4</sup>	0	0,00	28	32,56	28
Kongenitalne i neonatalne infekcije/ <i>Congenital and neonatal infections infekcija</i> <sup>5</sup>	28	17,07	22	25,58	50
Bolesti majke u trudnoći; drugi uzroci/ <i>mother's disorders in pregnancy; others</i>	33	20,12	5	5,81	38
<b>Ukupno/ Total</b>	<b>164</b>	<b>100</b>	<b>86</b>	<b>100</b>	<b>250</b>

<sup>1</sup>. Q00-Q99; <sup>2</sup>. P01- P04 (bez P02.5-P02.7); P50; <sup>3</sup>. P02.5; P02.6; P20; P21; P24; P91.; <sup>4</sup>. P07: P22; P25-P28.0; P52; P77); <sup>5</sup>. P02.7; P23; P35-P39

Izvori podataka: Prijave poroda i prijave perinatalnih smrti iz zdravstvenih ustanova  
Sources of information: Birth registration forms and perinatal death forms from healthcare institutions

**POBAČAJI U HRVATSKOJ 2019. GODINE - Abortions in Croatia 2019**

Ovdje su prikazani i analizirani podaci o pobačajima i prekidima trudnoće u Republici Hrvatskoj u 2019. godini. Izvor podataka su isključivo bolnice, jer se prema propisima svim ženama, kod kojih je zabilježen pobačaj ili prekid trudnoće, zdravstvena zaštita pruža isključivo u stacionarnim zdravstvenim ustanovama.

Prijave za sve vrste pobačaja i prekida trudnoće dostavljaju se u Nacionalni javnozdravstveni informacijski sustav, a prema šifarniku Međunarodne klasifikacije bolesti Svjetske zdravstvene organizacije (SZO) – deseta revizija (MKB-10) – u trudnoću završenu pobačajem i prekidom trudnoće ubrajaju se: izvanmaternična trudnoća, mola hydatidosa, ostali abnormalni produkti začeća, spontani, legalno inducirani, ostali i nespecificirani pobačaj/prekid trudnoće (O00-O06). Osim pobačaja/prekida trudnoće, prijavljuju se i neuspjeli pokušaji pobačaja/prekida trudnoće (O07) te komplikacije nakon pobačaja/prekida trudnoće i izvanmaternične i molarne trudnoće (O08).

Prema Zakonu o zdravstvenim mjerama za ostvarivanje prava na slobodno odlučivanje o rađanju djece, čl. 15, st. 2, u Republici Hrvatskoj žena može legalno izvršiti prekid trudnoće bez dozvole komisije ako se radi o trudnoći koja traje do 10 tjedana. Prema istom Zakonu, prekid trudnoće se može obaviti isključivo u stacionarnim zdravstvenim ustanovama ovlaštenima za to.

Tijekom 2019. godine putem individualne prijave pobačaja/prekida trudnoće u Bazu pobačaja/prekida trudnoće prijavljeno je 5.512 pobačaja/prekida trudnoće. Ovim prijavama je u Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo pribrojeno još 2.175 pobačaja/prekida trudnoće koji nisu prijavljeni unatoč zakonskoj obavezi, ali su evidentirani u Bazi hospitalizacija. Ukupan broj pobačaja/prekida trudnoće tako iznosi 7.687.

Prema pojedinačnim šiframa MKB-10 najveći udio čini kategorija ostalih abnormalnih produkata začeća (O02), odnosno 38,2%. Potom po učestalosti slijede legalno inducirani prekidi trudnoće (35,2%). Kategorija spontanih pobačaja (O03) čini 18,4% ukupnog broja pobačaja/prekida trudnoće. Izvanmaternična trudnoća (O00) je evidentirana u 6,3% prijavljenih pobačaja, a ostali i nespecificirani pobačaj/prekidi trudnoće se i dalje prijavljuju sporadično.

Broj djevojaka do 20 godina među ženama kod kojih je obavljen legalno inducirani prekid trudnoće u 2019. godini iznosio je 168 (6,2% ukupnog broja legalno induciranih prekida trudnoće). Tijekom proteklih deset godina ovaj udio je iznosio: 2009. g. 8,5%, 2010. g. 8,6%, 2011. g. 8,0%, 2012. g. 8,3%, 2013. g. 7,0%, 2014. g. 7,2%, 2015. g. 7,5%, 2016. g. 7,1%, 2017. g. 6,5% i 2018. g. 6,4%.

Među ženama kod kojih je evidentiran legalno inducirani prekid trudnoće najveći je udio onih sa živorođenom djecom (66,9%) i u dobi 30 - 39 godina (45,2%).

*This chapter provides a presentation and analysis of miscarriages/abortion data collected in the Republic of Croatia in 2019. Data sources are exclusively inpatient health facilities as, according to regulations, health care for all women diagnosed with miscarriage/abortion may only be provided in inpatient health facilities.*

*Registrations of all types of miscarriages/abortion are submitted to the National Public Health Information System. Per the World Health Organization (WHO) International Classification of Diseases (the tenth revision: ICD-10), pregnancies ending in miscarriages/abortion encompass: ectopic pregnancies, hydatidiform mole, other abnormal products of conception, spontaneous, medical, other and unspecified miscarriages/abortions (O00-O06). Apart from miscarriages/abortions, failed attempted miscarriages/abortions (O07) and complications following miscarriage/abortion and ectopic and molar pregnancy (O08) are reported as well.*

*Pursuant to Article 15, Paragraph 2 of the Act on Health Care Measures to Achieve the Right to Decide Freely on Childbearing, any woman in the Republic of Croatia may choose to legally terminate her pregnancy without permission by committee if pregnant up to 10 weeks. As per said Act, a termination of pregnancy may only be performed in thus authorized inpatient health facilities.*

*In 2019, 5,512 miscarriages/abortions were reported by means of Individual Miscarriages/Abortion Reports. Additional 2,175 miscarriages/abortions, which had not been reported by means of Individual Miscarriages/Abortion Reports (despite the legal obligation), but recorded in the Hospitalization Base, were added to the previous number by the Croatian Institute of Public Health. The total number of miscarriages/abortions was thus 7,687.*

*Regarding individual ICD-10 codes, the most frequently reported type of miscarriages/abortion were Other abnormal products of conception (O02), accounting for 38.2% of the total number. Legally induced abortions (O04) accounted for 35.2%, whereas spontaneous miscarriages (O03) accounted for 18.4% of the total number. Ectopic pregnancy (O00) was recorded in 6.3% of all reported miscarriages, while other and unspecified miscarriages/abortions occurred sporadically.*

*The number of women under 20 undergoing legal abortion in 2019 was 168 (6.2% of all abortions). During the past ten year this share had been as follows: 8.5% in 2009, 8.6% in 2010, 8.0% in 2011, 8.3% in 2012, 7.0% in 2013, 7.2% in 2014, 7.5% in 2015, 7.1% in 2016, 6.5% in 2017 and 6.4% in 2018.*

*Among women undergoing legal abortion, the majority had live-born children (66.9%) and were aged 30 - 39 years (45.2%).*

**Tablica – Table 1 BROJ ŽENA FERTILNE DOBI, BROJ ŽIVOROĐENE DJECE I ODNOSI BROJA POBAČAJA/PREKIDA TRUDNOĆE S OBZIROM NA BROJ ŽIVOROĐENE DJECE U HRVATSKOJ U RAZDOBLJU OD 1999. DO 2019. GODINE - Number of fertile-age women and liveborn children, and ratios of miscarriages/abortions to 1 live-birth, Croatia 1999 - 2019**

GODINA	Broj žena fertilne dobi	Broj živorođene djecice	Opća stopa fertiliteta	Ukupan broj pobačaja	Broj pobačaja na 1 živorođeno	Broj leg. ind. pobačaja na 1 živorođeno	Broj pobačaja na 1.000 žena fertilne dobi
Year	No. of fertile-age women	No. of live-born children	General fertility rate	Total no. of abortions	No. of abortions per 1 live-born child	No. of medical abortions per 1 live-born	No. of abortions per 1,000 fertile- age women
1999.	1.101.861	45.179	41,0	14.700	0,32	0,18	13,3
2000.	1.057.247	43.746	41,4	13.870	0,31	0,17	13,1
2001.	1.080.121	38.887	36,0	12.814	0,33	0,17	11,9
2002.	1.080.121	39.697	36,7	12.002	0,30	0,16	11,1
2003.	1.080.121	39.180	36,3	10.999	0,30	0,15	10,2
2004.	1.074.066	40.307	37,5	10.288	0,30	0,13	9,5
2005.	1.069.100	42.492	39,7	10.255	0,24	0,11	9,6
2006.	1.061.800	41.446	39,0	10.224	0,25	0,11	9,6
2007.	1.053.600	41.711	40,0	10.609	0,25	0,11	10,1
2008.	1.047.430	43.753	42,0	10.616	0,24	0,10	10,1
2009.	1.038.532	44.577	42,6	10.417	0,23	0,10	10,0
2010.	1.028.120	43.361	42,2	10.150	0,23	0,09	9,9
2011.	1.018.876	41.197	40,4	10.401	0,25	0,11	10,2
2012.	972.948	41.627	42,8	10.087	0,24	0,12	10,4
2013.	972.948	39.962	41,0	8.922	0,22	0,08	9,2
2014.	972.948	39.652	40,7	9.103	0,23	0,08	9,4
2015.	930.899	37.241	40,0	8.362	0,23	0,08	9,0
2016.	915.591	37.501	40,9	6.904	0,18	0,07	7,5
2017.	894.034	36.584	40,9	6.141	0,17	0,07	6,9
2018.	875.800	37.277	42,6	7.064 **	0,19	0,07	8,1
<b>2019.</b>	<b>860.600</b>	<b>36.471</b>	<b>42,4</b>	<b>7.687 **</b>	<b>0,21</b>	<b>0,07</b>	<b>8,9</b>

\* Podaci o broju žena generativne dobi su preuzeti iz Procjene broja stanovništva sredinom 2019. godine Državnog zavoda za statistiku, objavljene 24. srpnja 2020. godine.–The data on the number of fertile-age women are available in the Official Mid-2019 Population Estimate, published by The Croatian Bureau of Statistics on 24th July 2020.

\*\* Navedeni broj se odnosi na zbroj pobačaja i prekida trudnoća prijavljenih putem individualne prijave pobačaja i prekida trudnoća te pobačaja i prekida trudnoća evidentiranih u Bazi hospitalizacija, ali za koje individualne prijave unatoč zakonskoj obavezi nisu poslane. - This number refers to the summary number of abortions and miscarriages reported by means of individual abortion reports, and abortions and miscarriages recorded in the Hospitalization Base, wherefore the individual reports have not been submitted despite the legal obligation.

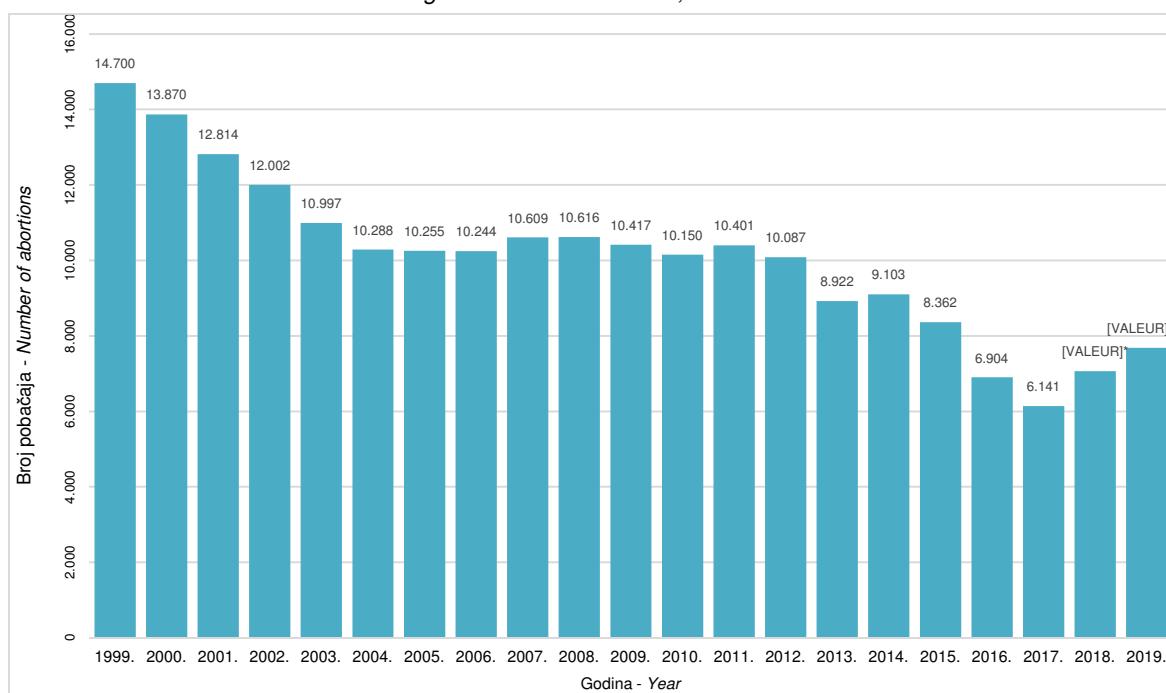
**Tablica – Table 2 UKUPNI BROJ POBAČAJA/PREKIDA TRUDNOĆE, BROJ SPONTANIH POBAČAJA, LEGALNO INDUCIRANIH PREKIDA TRUDNOĆE I OSTALIH POBAČAJA/PREKIDA TRUDNOĆE REGISTRIRANIH U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA HRVATSKE OD 1999. DO 2019. GODINE - Total number of miscarriages/abortions and numbers of spontaneous, medical, and other abortions recorded by health facilities, Croatia 1999 - 2019**

GODINA	Ukupan broj pobačaja (O00 - O06)	Pojedini tipovi pobačaja						Broj leg. ind. pobačaja na 100 rodilja
		spontani (O03)	%	leg. ind. (O04)	%	ostali (O00 - O02; O05 - O06)	%	
Year	Total number of abortions (O00 - O06)	Spontaneous (O03)	%	Medical (O04)	%	Other (O00 - O02; O05 - O06)	%	Number of medical abortions per 100 childbearing women
1999.	14.700	2.894	19,7	8.064	54,9	3.742	25,5	18
2000.	13.870	2.666	19,2	7.534	54,3	3.670	26,5	17
2001.	12.814	2.521	19,7	6.574	51,3	3.719	29,0	17
2002.	12.002	2.313	19,3	6.191	51,6	3.498	29,1	16
2003.	10.999	1.971	17,9	5.923	53,9	3.105	28,2	15
2004.	10.288	1.802	17,5	5.232	50,9	3.254	31,6	13
2005.	10.255	1.906	18,5	4.563	44,5	3.786	37,0	11
2006.	10.224	1.803	17,6	4.733	46,3	3.688	36,1	11
2007.	10.609	1.804	17,0	4.573	43,1	4.232	39,9	11
2008.	10.616	1.691	15,9	4.497	42,4	4.428	41,7	10
2009.	10.417	1.442	13,8	4.450	42,7	4.525	43,4	10
2010.	10.150	1.413	14,0	4.043	39,8	4.694	46,2	10
2011.	10.401	1.501	14,4	4.347	41,8	4.553	43,8	11
2012.	10.087	1.696	16,8	3.571	35,4	4.820	47,8	9
2013.	8.922	1.772	19,9	3.161	35,4	3.989	44,7	8
2014.	9.103	1.681	18,5	3.020	33,2	4.402	48,4	8
2015.	8.362	1.319	15,8	3.002	35,9	4.041	48,3	8
2016.	6.904	944	13,7	2.520	36,5	3.440	49,8	7
2017.	6.141	1.322	21,5	2.416	39,4	2.403	39,1	7
2018.	7.064 *	1.288	18,2	2.558	36,2	3.218	45,6	7
<b>2019.</b>	<b>7.687 *</b>	<b>1.412</b>	<b>18,4</b>	<b>2.703</b>	<b>35,2</b>	<b>3.572</b>	<b>46,4</b>	<b>7</b>

\* Navedeni broj se odnosi na zbroj pobačaja i prekida trudnoća prijavljenih putem individualne prijave pobačaja i prekida trudnoća te pobačaja i prekida trudnoća evidentiranih u Bazi hospitalizacija, ali za koje individualne prijave unatoč zakonskoj obavezi nisu poslane. - This number refers to the summary number of abortions and miscarriages reported by means of individual abortion reports, and abortions and miscarriages recorded in the Hospitalization Base, wherefore the individual reports have not been submitted despite the legal obligation

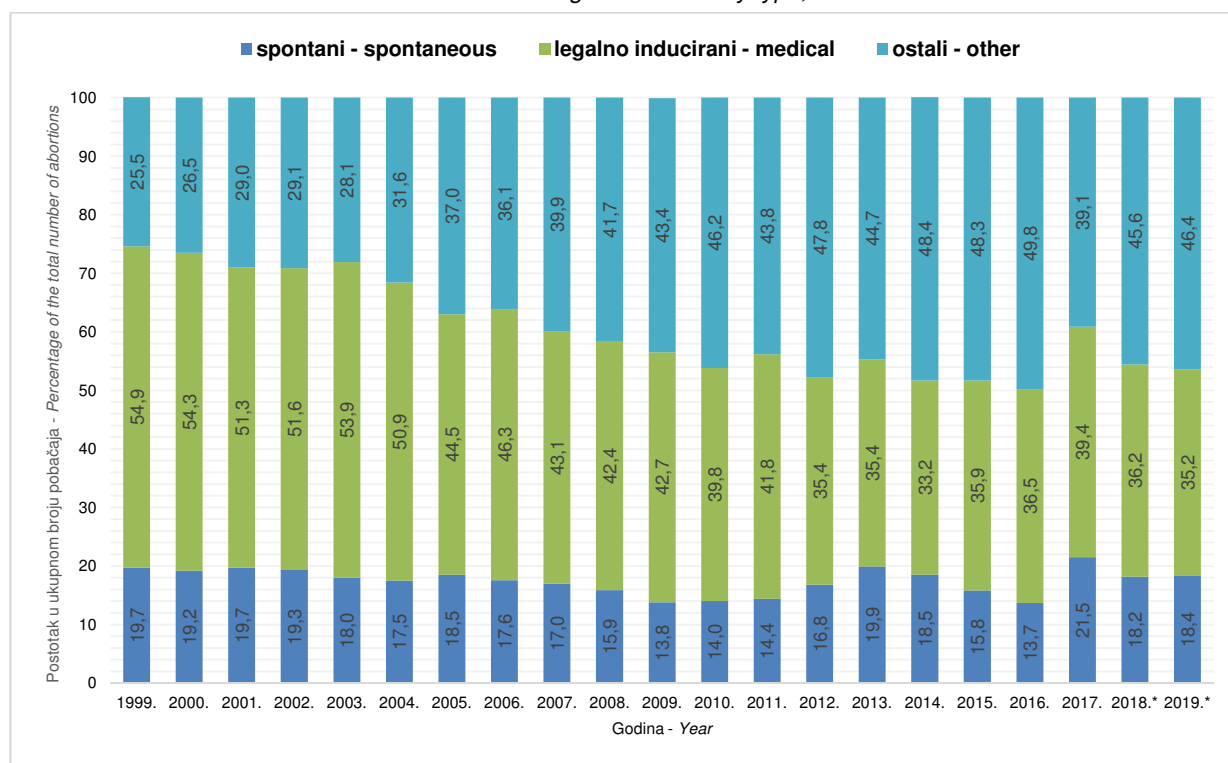


**Slika – Figure 1 BROJ POBAČAJA/PREKIDA TRUDNOĆE U HRVATSKOJ OD 1999. DO 2019. GODINE**  
- Number of miscarriages/abortions in Croatia, 1999 - 2019



\* Navedeni broj se odnosi na zbroj pobačaja i prekida trudnoća prijavljenih putem individualne prijave pobačaja i prekida trudnoća te pobačaja i prekida trudnoća evidentiranih u Bazi hospitalizacija, ali za koje individualne prijave unatoč zakonskoj obavezi nisu poslone - This number refers to the summary number of abortions and miscarriages reported by means of individual abortion reports, and abortions and miscarriages recorded in the Hospitalization Base, wherefore the individual reports have not been submitted despite the legal obligation.

**Slika – Figure 2 POBAČAJI I PREKIDI TRUDNOĆE PREMA VRSTI U HRVATSKOJ U RAZDOBLJU OD 1999. DO 2019. GODINE**  
- Miscarriages/Abortions by type, Croatia 1999 - 2019



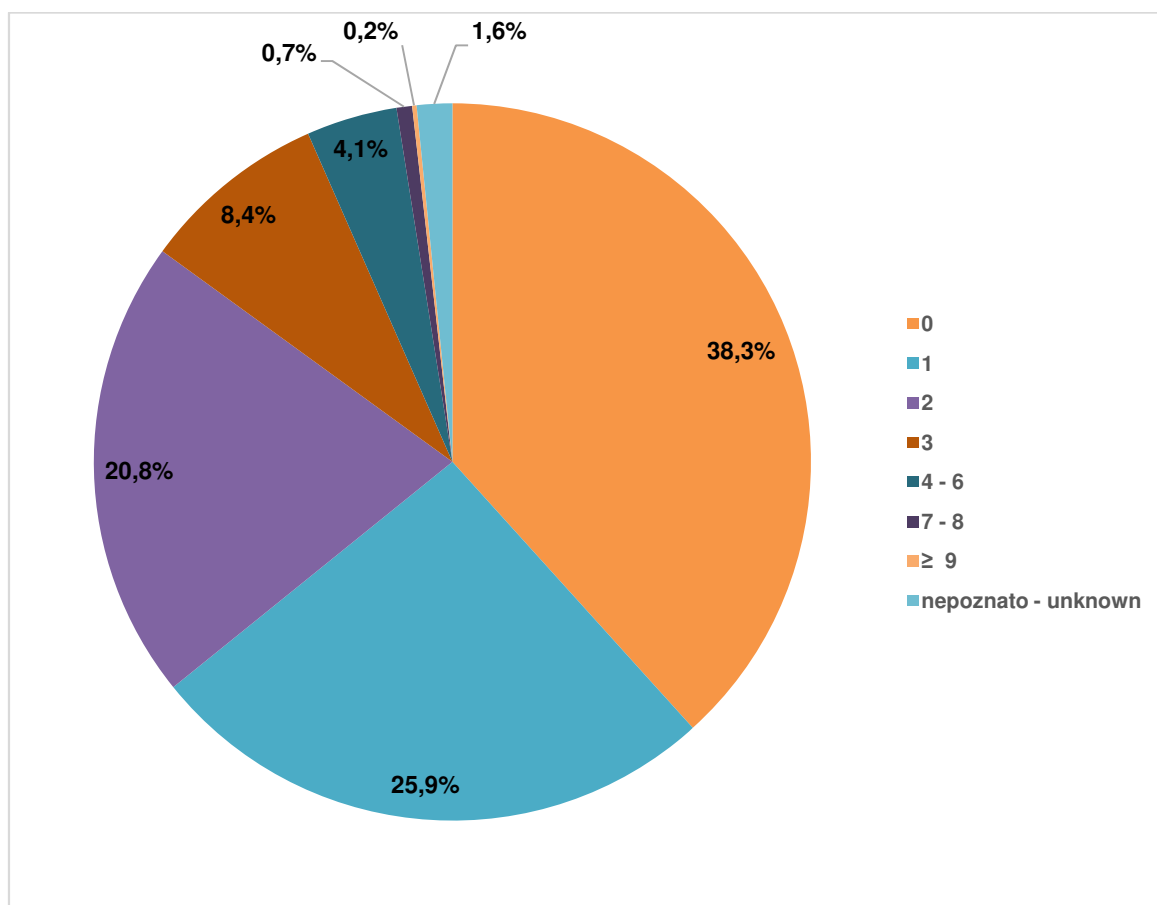
\* Podaci za naznačene godine obuhvaćaju pobačaje i prekide trudnoće prijavljene putem individualne prijave pobačaja i prekida trudnoća te pobačaje i prekide trudnoća evidentirane u Bazi hospitalizacija, ali za koje individualne prijave unatoč zakonskoj obavezi nisu poslone - The data pertaining to marked years encompass both abortions and miscarriages reported by means of individual abortion reports, and abortions and miscarriages recorded in the Hospitalization Base, wherefore the individual reports have not been submitted despite the legal obligation.

**Tablica – Table 3 UKUPAN BROJ ŽENA SA ZABILJEŽENIM POBAČAJEM/PREKIDOM TRUDNOĆE PREMA BROJU ŽIVOROĐENE DJECE U HRVATSKOJ OD 1999. DO 2019. GODINE \* - Total number of women diagnosed with miscarriage/abortion with regard to the number of previously live-born children, Croatia 1999 – 2019 \***

GODINA	Ukupan broj	BROJ ŽIVOROĐENE DJECE							
		0	1	2	3	4 - 6	7 - 8	≥ 9	nepoznat
Year	Total number	Number of live-born children							
		0	1	2	3	4 - 6	7 - 8	≥ 9	Unknown
1999.	14.700	3.354	2.638	3.914	1.239	459	34	12	3.050
	100%	22,8%	18,0%	26,6%	8,4%	3,1%	0,2%	0,1%	20,7%
2000.	13.870	3.413	2.728	3.793	1.208	456	47	6	2.219
	100%	24,6%	19,7%	27,4%	8,7%	3,3%	0,3%	< 0,1%	16,0%
2001.	12.814	3.373	2.628	3.432	1.209	496	29	20	1.627
	100%	26,3%	20,5%	26,8%	9,4%	3,9%	0,2%	0,2%	12,7%
2002.	12.002	3.932	2.458	3.326	1.185	512	31	16	542
	100%	32,8%	20,5%	27,7%	9,9%	4,2%	0,3%	0,1%	4,5%
2003.	10.999	3.461	2.500	2.996	1.041	441	41	17	502
	100%	31,5%	22,7%	27,2%	9,5%	4,0%	0,4%	0,1%	4,6%
2004.	10.288	3.320	2.410	2.885	986	424	47	18	198
	100%	32,3%	23,4%	28,0%	9,6%	4,1%	0,5%	0,2%	1,9%
2005.	10.255	3.271	2.130	2.554	914	407	29	13	937
	100%	31,9%	20,8%	24,9%	8,9%	4,0%	0,3%	0,1%	9,1%
2006.	10.224	3.443	2.435	2.506	916	400	30	19	472
	100%	33,7%	23,8%	24,5%	9,0%	3,9%	0,3%	0,2%	4,6%
2007.	10.609	3.784	2.336	2.389	840	409	39	17	795
	100%	35,7%	22,0%	22,5%	7,9%	3,9%	0,4%	0,2%	7,5%
2008.	10.616	3.589	2.634	2.395	950	418	30	22	578
	100%	33,8%	24,8%	22,6%	8,9%	3,9%	0,3%	0,2%	5,4%
2009.	10.417	4.085	2.672	2.333	822	433	29	18	25
	100%	39,2%	25,6%	22,4%	7,9%	4,2%	0,3%	0,2%	0,2%
2010.	10.150	4.275	2.678	1.695	636	313	25	11	517
	100%	42,1%	26,4%	16,7%	6,3%	3,1%	0,3%	0,1%	5,1%
2011.	10.401	4.626	2.597	1.859	778	303	32	8	198
	100%	44,5%	25,0%	17,9%	7,5%	2,9%	0,3%	0,1%	1,9%
2012.	10.087	3.569	3.106	1.721	576	241	20	150	704
	100%	35,4%	30,8%	17,1%	5,7%	2,4%	0,2%	1,5%	7,0%
2013.	8.922	2.803	1.778	1.607	560	285	34	150	1.705
	100%	31,4%	19,9%	18,0%	6,3%	3,2%	0,4%	1,7%	19,1%
2014.	9.103	3.004	1.902	1.596	644	281	37	28	1.611
	100%	33,0%	20,9%	17,5%	7,1%	3,1%	0,4%	0,3%	17,7%
2015.	8.362	3.172	2.160	1.746	669	269	24	21	301
	100%	37,9%	25,8%	20,9%	8,0%	3,2%	0,3%	0,3%	3,6%
2016.	6.904	2.796	1.764	1.424	519	265	26	12	98
	100%	40,5%	25,6%	20,6%	7,5%	3,8%	0,4%	0,2%	1,4%
2017.	6.141	2.336	1.563	1.343	510	225	24	11	129
	100%	38,0%	25,5%	21,8%	8,3%	3,7%	0,4%	0,2%	2,1%
2018.	6.251	2.360	1.615	1.380	500	245	27	16	108
	100%	37,8%	25,8%	22,1%	8,0%	3,9%	0,4%	0,3%	1,7%
<b>2019.</b>	<b>5.512</b>	<b>2.113</b>	<b>1.427</b>	<b>1.148</b>	<b>461</b>	<b>228</b>	<b>37</b>	<b>12</b>	<b>86</b>
	<b>100%</b>	<b>38,3%</b>	<b>25,9%</b>	<b>20,8%</b>	<b>8,4%</b>	<b>4,1%</b>	<b>0,7%</b>	<b>0,2%</b>	<b>1,6%</b>

\* Navedeni broj se odnosi na broj pobačaja i prekida trudnoća prijavljenih putem individualne prijave pobačaja i prekida trudnoća. - This number refers to the number of abortions and miscarriages reported by means of individual abortion reports.

**Slika – Figure 3** POBAČAJI I PREKIDI TRUDNOĆE PREMA BROJU ŽIVOROĐENE DJECE U HRVATSKOJ U 2019. GODINI \* - Number of miscarriages/abortions with regard to the number of previously live-born children, Croatia, 2019 \*



\* Navedeni broj se odnosi na broj pobačaja i prekida trudnoća prijavljenih putem individualne prijave pobačaja i prekida trudnoća. - This number refers to the number of abortions and miscarriages reported by means of individual abortion reports.

**Tablica – Table 4 POBAČAJI I PREKIDI TRUDNOĆE PREMA PREBIVALIŠTU ŽENE I DIJAGNOZI MKB-10 U 2019. GODINI \* - Miscarriages/Abortions with regard to county of residence and ICD-10 code, Croatia, 2019 \***

ŽUPANIJA PREBIVALIŠTA <i>County of residence</i>	DIJAGNOZA MKB-10 – ICD-10 code							Ukupan broj - Total number
	Izvanmaterničn a trudnoća - Ectopic pregnancy (O00)	Hidatidozna mola - Hydatidiform mole (O01)	Ostali abnormalni produkti začeća - Other abnormal products of conception (O02)	Spontani pobačaj - Spontaneous abortion (O03)	Legalno inducirani (medicinski) pobačaj - Medical abortion (O04)	Ostali pobačaji - Other abortions (O05)	Nespecificirani pobačaji - Unspecified abortions (O06)	
Zagrebačka	43	0	227	73	164	2	5	514
Krapinsko- zagorska	15	1	95	28	72	2	1	214
Sisačko- moslavačka	15	3	122	48	135	0	0	323
Karlovačka	11	2	35	22	148	0	0	218
Varaždinska	23	3	135	45	169	2	0	377
Koprivničko- križevačka	14	1	87	37	96	0	0	235
Bjelovarsko- bilogorska	10	5	79	44	58	8	2	206
Primorsko- goranska	24	1	221	112	341	8	6	713
Ličko-senjska	5	0	39	17	48	0	2	111
Virovitičko- podravska	5	0	69	16	35	1	2	128
Požeško- slavonska	8	0	46	40	26	0	0	120
Brodsko- posavska	24	0	91	58	26	11	0	210
Zadarska	25	0	180	33	103	0	0	341
Osječko- baranjska	21	5	177	136	176	1	2	518
Šibensko- kninska	11	1	65	42	54	2	1	176
Vukovarsko- srijemska	13	3	104	64	55	0	0	239
Splitsko- dalmatinska	45	1	206	101	65	5	5	428
Istarska	16	0	51	167	296	14	1	545
Dubrovačko- neretvanska	15	1	100	26	39	1	0	182
Međimurska	12	0	95	50	118	3	0	278
Grad Zagreb	113	0	648	198	309	15	15	1.298
Stranci - Foreigners	14	0	27	32	10	2	2	87
Nepoznato - Unknown	4	0	38	23	160	0	1	226
<b>Ukupan broj - Total number</b>	<b>486</b>	<b>27</b>	<b>2.937</b>	<b>1.412</b>	<b>2.703</b>	<b>77</b>	<b>45</b>	<b>7.687</b>

\* Navedeni broj se odnosi na zbroj pobačaja i prekida trudnoća prijavljenih putem individualne prijave pobačaja i prekida trudnoća te pobačaja i prekida trudnoća evidentiranih u Bazi hospitalizacija, ali za koje individualne prijave unatoč zakonskoj obavezi nisu poslane - This number refers to the summary number of abortions and miscarriages reported by means of individual abortion reports, and abortions and miscarriages recorded in the Hospitalization Base, wherefore the individual reports have not been submitted despite the legal obligation.

**Tablica – Table 5 POBAČAJI I PREKIDI TRUDNOĆE PREMA ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA I DIJAGNOZI MKB-10 U 2019. GODINI \* - Miscarriages/Abortions in individual health facilities with regard to ICD-10 code, Croatia, 2019 \***

ZDRAVSTVENA USTANOVA <i>Health facility</i>	DIJAGNOZA MKB-10 – ICD-10 code							Ukupan broj - <i>Total number</i>
	Izvanmaternična trudnoća - <i>Ectopic pregnancy (O00)</i>	Hidatidozna mola - <i>Hydatidiform mole (O01)</i>	Ostali abnormalni produkti začeća - <i>Other abnormal products of conception (O02)</i>	Spontani pobačaj - <i>Spontaneous abortion (O03)</i>	Legalno inducirani (medicinski) pobačaj - <i>Medical abortion (O04)</i>	Ostali pobačaji - <i>Other abortions (O05)</i>	Nespecificirani pobačaji - <i>Unspecified abortions (O06)</i>	
KBC Zagreb	70	0	321	72	52	8	15	538
KBC Split	53	2	218	116	23	7	4	423
KBC Sestre milosrdnice	30	0	281	49	50	4	4	418
KBC Rijeka	34	1	248	136	438	7	8	872
KBC Osijek	24	6	146	146	180	0	2	504
KB "Mercur"	27	1	175	110	408	3	4	728
KB "Sveti Duh"	46	0	138	56	40	0	2	282
OB Bjelovar	4	5	62	36	45	10	2	164
ŽB Čakovec	12	1	82	42	93	3	0	233
OB Dubrovnik	14	0	87	27	36	0	1	165
OB Gospić	3	0	22	11	40	0	0	76
OB Karlovac	8	2	20	22	155	0	0	207
Opća i veteranska bolnica "Hrvatski Ponos" Knin	2	0	16	4	2	0	1	25
OB "Dr. Tomislav Bardek" Koprivnica	10	1	75	29	80	0	1	196
OŽB Našice	3	0	29	13	0	0	0	45
OB Nova Gradiška	7	0	33	8	1	0	0	49
OB i bolnica branitelja domovinskog rata Ogulin	1	0	13	3	7	0	0	24
OŽB Pakrac i bolnica hrvatskih veterana	5	0	52	17	41	0	0	115
OŽB Požega	5	0	31	38	1	0	0	75
OB Pula	15	0	31	168	264	15	0	493
OB "Dr. Ivo Pedišić" Sisak	9	2	90	38	125	0	0	264
OB "Dr. Josip Benčević" Slavonski Brod	18	0	59	52	19	13	0	161
OB Sibiensko-kninske županije	8	1	53	42	86	3	0	193
OB Varaždin	20	2	144	43	216	2	0	427
OŽB Vinkovci	5	2	63	42	9	0	0	121
OB Virovitica	7	0	61	15	25	1	0	109
Nacionalna memorijalna bolnica Vukovar	3	0	43	11	33	0	0	90
OB Zabok i bolnica hrvatskih veterana	11	1	82	25	50	1	1	171
OB Zadar	32	0	195	39	127	0	0	393
SB Podobnik	0	0	67	2	57	0	0	126
<b>Ukupan broj - <i>Total number</i></b>	<b>486</b>	<b>27</b>	<b>2.937</b>	<b>1.412</b>	<b>2.703</b>	<b>77</b>	<b>45</b>	<b>7.687</b>

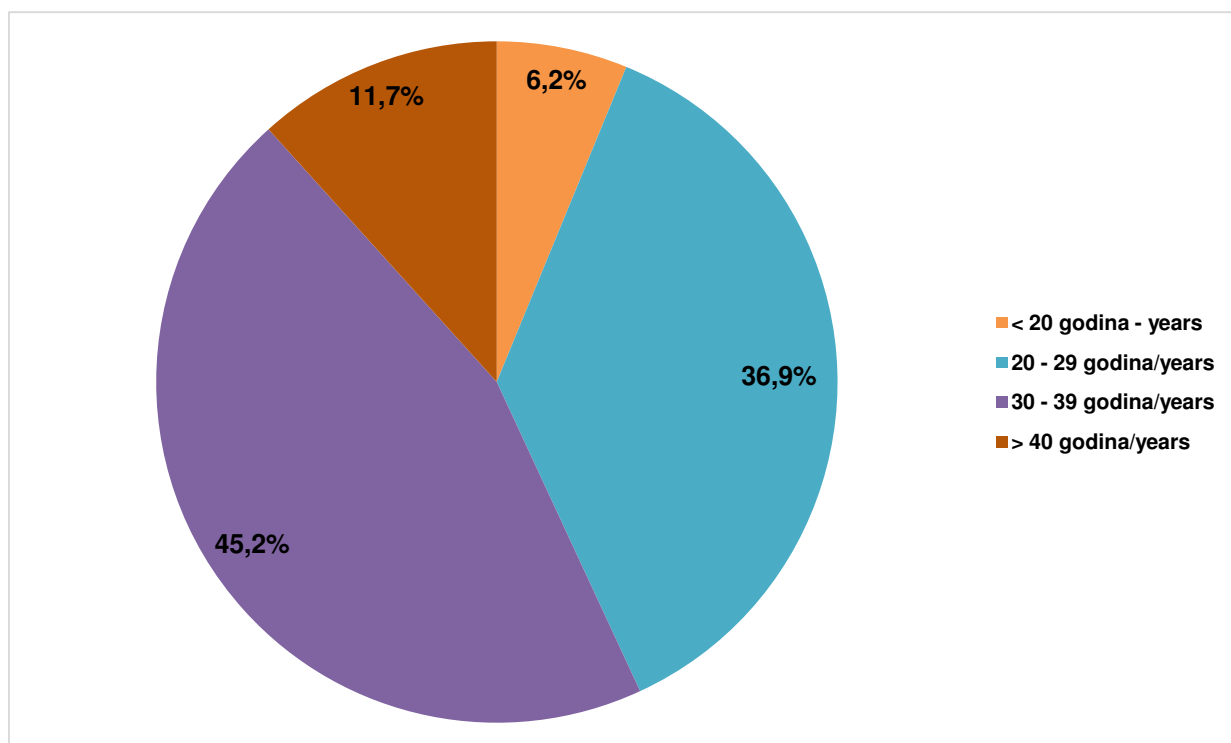
\* Navedeni broj se odnosi na zbroj pobačaja i prekida trudnoća prijavljenih putem individualne prijave pobačaja i prekida trudnoća te pobačaja i prekida trudnoća evidentiranih u Bazi hospitalizacija, ali za koje individualne prijave unatoč zakonskoj obavezi nisu poslone - *This number refers to the summary number of abortions and miscarriages reported by means of individual abortion reports, and abortions and miscarriages recorded in the Hospitalization Base, wherefore the individual reports have not been submitted despite the legal obligation.*

**Tablica – Table 6 LEGALNO INDUCIRANI PREKIDI TRUDNOĆE PO DOBNIM SKUPINAMA ZABILJEŽENI U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA HRVATSKE OD 1999. DO 2019. GODINE - Abortions reported by health facilities with regard to age groups, Croatia, 1999 - 2019**

GODINA Year	DOB (GODINE) ŽENE U TRENUTKU PREKIDA TRUDNOĆE – Age at abortion (years)									UKUPAN BROJ Total number	
	Adolescentice - Adolescents				Ostale dobi - Other age						nepoznato Unknown
	< 15	15 - 16	17 - 19	Ukupan broj - Total number	20 - 29	30 - 39	40 - 49	≥ 50			
1999.	1 < 0,1%	36 0,4%	414 5,1%	451 5,6%	2.869 35,6%	3.611 44,8%	955 11,8%	6 0,1%	172 2,1%	8.064 100%	
2000.	4 0,1%	38 0,5%	384 5,1%	426 5,7%	2.628 34,9%	3.312 44,0%	916 12,2%	0 0,0%	252 3,3%	7.534 100%	
2001.	6 0,1%	51 0,8%	396 6,0%	453 6,9%	2.420 36,8%	2.917 44,4%	685 10,4%	1 < 0,1%	98 1,5%	6.574 100%	
2002.	7 0,1%	61 1,0%	414 6,7%	482 7,8%	2.202 35,6%	2.743 44,3%	684 11,0%	3 < 0,1%	77 1,2%	6.191 100%	
2003.	1 < 0,1%	72 1,2%	421 7,1%	494 8,3%	2.157 36,4%	2.528 42,7%	601 10,2%	2 < 0,1%	141 2,4%	5.923 100%	
2004.	1 < 0,1%	61 1,2%	338 6,5%	400 7,7%	1.816 34,7%	2.219 42,4%	542 10,4%	0 0,0%	255 4,8%	5.232 100%	
2005.	5 0,1%	57 1,2%	293 6,4%	355 7,8%	1.687 37,0%	1.901 41,7%	475 10,4%	1 < 0,1%	144 3,2%	4.563 100%	
2006.	3 0,1%	66 1,4%	345 7,3%	414 8,8%	1.770 37,4%	1.924 40,7%	479 10,1%	2 < 0,1%	144 3,0%	4.733 100%	
2007.	11 0,2%	66 1,4%	346 7,6%	423 9,2%	1.723 37,7%	1.875 41,0%	505 11,0%	0 0,0%	47 1,0%	4.573 100%	
2008.	5 0,1%	55 1,2%	298 6,6%	358 8,0%	1.800 40,0%	1.789 39,8%	484 10,8%	0 0,0%	66 1,5%	4.497 100%	
2009.	6 0,1%	46 1,0%	326 7,3%	378 8,5%	1.624 36,5%	1.821 40,9%	425 9,6%	2 < 0,1%	200 4,5%	4.450 100%	
2010.	4 0,1%	58 1,4%	287 7,1%	349 8,6%	1.464 36,2%	1.763 43,6%	437 10,8%	2 < 0,1%	28 0,7%	4.043 100%	
2011.	4 0,1%	64 1,5%	278 6,4%	346 8,0%	1.579 36,4%	1.958 45,1%	437 10,1%	3 0,1%	24 0,6%	4.337 100%	
2012.	6 0,2%	49 1,4%	242 6,8%	297 8,3%	1.393 39,0%	1.538 43,1%	333 9,3%	1 < 0,1%	10 0,3%	3.572 100%	
2013.	1 < 0,1%	33 1,0%	187 5,9%	221 7,0%	1.158 36,6%	1.421 45,0%	334 10,6%	0 0,0%	27 0,9%	3.161 100%	
2014.	1 < 0,1%	33 1,1%	184 6,1%	218 7,2%	1.070 35,4%	1.453 48,1%	268 8,9%	2 0,1%	9 0,3%	3.020 100%	
2015.	2 0,1%	34 1,1%	190 6,3%	226 7,5%	1.102 36,7%	1.366 45,5%	308 10,3%	0 0,0%	0 0,0%	3.002 100%	
2016.	0 0,0%	17 0,7%	163 6,5%	180 7,1%	861 34,2%	1.199 47,6%	277 11,0%	1 < 0,1%	2 0,1%	2.520 100%	
2017.	2 0,1%	16 0,7%	139 5,8%	157 6,5%	878 36,3%	1.152 47,7%	227 9,4%	2 0,1%	0 0,0%	2.416 100%	
2018.	4 0,2%	13 0,5%	147 5,7%	164 6,4%	937 36,6%	1.192 46,6%	264 10,3%	1 < 0,1%	0 0,0%	2.558 *	
<b>2019.</b>	<b>5</b> <b>0,2%</b>	<b>18</b> <b>0,7%</b>	<b>145</b> <b>5,4%</b>	<b>168</b> <b>6,2%</b>	<b>997</b> <b>36,9%</b>	<b>1.221</b> <b>45,2%</b>	<b>317</b> <b>11,7%</b>	<b>0</b> <b>0,0%</b>	<b>0</b> <b>0,0%</b>	<b>2.703 *</b> <b>100%</b>	

\* Navedeni broj se odnosi na zbroj pobačaja i prekida trudnoća prijavljenih putem individualne prijave pobačaja i prekida trudnoća te pobačaja i prekida trudnoća evidentiranih u Bazi hospitalizacija, ali za koje individualne prijave unatoč zakonskoj obavezi nisu poslone - This number refers to the summary number of abortions and miscarriages reported by means of individual abortion reports, and abortions and miscarriages recorded in the Hospitalization Base, wherefore the individual reports have not been submitted despite the legal obligation.

Slika – Figure 4 **LEGALNO INDUCIRANI PREDKIDI TRUDNOĆE PREMA DOBI ŽENE U HRVATSKOJ U 2019. GODINI** \* - Number of abortions with regard to age groups, Croatia, 2019 \*



\* Navedeni broj se odnosi na zbroj prekida trudnoća prijavljenih putem individualne prijave pobačaja i prekida trudnoća te pobačaja i prekida trudnoća evidentiranih u Bazi hospitalizacija, ali za koje individualne prijave unatoč zakonskoj obavezi nisu poslone - This number refers to the summary number of abortions reported by means of individual miscarriage/abortion reports, and abortions and miscarriages recorded in the Hospitalization Base, wherefore the individual reports have not been submitted despite the legal obligation.

**Tablica – Table 7 BROJ ŽENA KOD KOJIH JE ZABILJEŽEN LEGALNO INDUCIRANI PREKID TRUDNOĆE S OBZIROM NA BROJ ŽIVOROĐENE DJECE U HRVATSKOJ OD 1999. DO 2019. GODINE \* -**  
*Number of women undergoing a legal abortion with regard to the number of previously live-born children, Croatia 1999- 2019 \**

GODINA	Ukupan broj	BROJ ŽIVOROĐENE DJECE							
		0	1	2	3	4 - 6	7 - 8	≥ 9	nepoznat
Year	Total number	Number of live-born children							
		0	1	2	3	4 - 6	7 - 8	≥ 9	Unknown
1999.	8.064	1.715	1.331	2.821	914	316	15	8	944
	100%	21,3%	16,5%	35,0%	11,3%	3,9%	0,2%	0,1%	11,7%
2000.	7.534	1.730	1.301	2.668	839	311	23	3	659
	100%	23,0%	17,3%	35,4%	11,1%	4,1%	0,3%	< 0,1%	8,8%
2001.	7.534	1.465	1.301	2.668	839	311	23	3	659
	100%	19,4%	17,3%	35,4%	11,1%	4,1%	0,3%	< 0,1%	8,7%
2002.	6.191	1.503	1.104	2.274	817	319	14	7	153
	100%	24,3%	17,8%	36,7%	13,2%	5,2%	0,2%	0,1%	2,5%
2003.	5.923	1.586	1.175	2.066	723	286	18	11	58
	100%	26,8%	19,8%	34,9%	12,2%	4,8%	0,3%	0,2%	1,0%
2004.	5.232	1.335	969	1.880	658	265	31	5	89
	100%	25,5%	18,5%	36,0%	12,6%	5,1%	0,6%	< 0,1%	1,7%
2005.	4.563	1.269	852	1.555	577	241	14	2	53
	100%	27,8%	18,7%	34,1%	12,6%	5,3%	0,3%	< 0,1%	1,2%
2006.	4.733	1.397	907	1.540	568	242	15	10	54
	100%	29,5%	19,2%	32,5%	12,0%	5,1%	0,3%	0,2%	1,1%
2007.	4.573	1.378	894	1.468	516	246	19	12	40
	100%	30,1%	19,5%	32,1%	11,3%	5,4%	0,4%	0,3%	0,9%
2008.	4.497	1.322	894	1.362	589	244	18	9	59
	100%	29,4%	19,9%	30,3%	13,1%	5,4%	0,4%	0,2%	1,3%
2009.	4.450	1.387	956	1.393	485	194	18	5	12
	100%	31,2%	21,5%	31,3%	10,9%	4,4%	0,4%	0,1%	0,3%
2010.	4.043	1.664	733	972	376	184	14	4	96
	100%	41,2%	18,1%	24,0%	9,3%	4,6%	0,3%	0,1%	2,4%
2011.	4.337	1.559	823	1.190	515	189	14	1	56
	100%	35,9%	18,9%	27,4%	11,8%	4,3%	0,3%	< 0,1%	1,3%
2012.	3.572	916	785	1.021	353	135	6	15	341
	100%	25,7%	22,0%	28,6%	9,9%	3,8%	0,2%	0,4%	9,5%
2013.	3.161	868	559	932	344	148	19	10	281
	100%	27,4%	17,7%	29,5%	10,9%	4,7%	0,6%	0,3%	8,9%
2014.	3.020	825	549	852	347	133	17	5	292
	100%	27,3%	18,2%	28,2%	11,5%	4,4%	0,6%	0,1%	9,7%
2015.	3.002	931	642	886	344	144	9	4	42
	100%	31,0%	21,4%	29,5%	11,5%	4,8%	0,3%	0,1%	1,4%
2016.	2.520	860	479	740	290	126	10	5	10
	100%	34,1%	19,0%	29,4%	11,5%	5,0%	0,4%	0,2%	0,4%
2017.	2.416	782	482	679	300	115	6	2	50
	100%	32,4%	20,0%	28,1%	12,4%	4,8%	0,2%	0,1%	2,0%
2018.	2.530	812	528	716	284	129	13	6	42
	100%	32,1%	20,9%	28,3%	11,2%	5,1%	0,5%	0,2%	1,7%
<b>2019.</b>	<b>2.243</b>	<b>742</b>	<b>461</b>	<b>586</b>	<b>271</b>	<b>133</b>	<b>23</b>	<b>4</b>	<b>23</b>
	<b>100%</b>	<b>33,1%</b>	<b>20,6%</b>	<b>26,1%</b>	<b>12,1%</b>	<b>5,9%</b>	<b>1,0%</b>	<b>0,2%</b>	<b>1,0%</b>

\* Navedeni broj se odnosi na broj pobačaja i prekida trudnoća prijavljenih putem individualne prijave pobačaja i prekida trudnoća. - *This number refers to the number of abortions and miscarriages reported by means of individual miscarriage/abortion reports.*





---

---

**VIII.**

**REGISTRI KRONIČNIH  
BOLESTI**

*Chronic Diseases Registries*

---

---



**REGISTAR ZA RAK - Croatian National Cancer Registry**

Registar za rak osnovan je 1959. godine radi prikupljanja, obrade i analize podataka o incidenciji raka. Izvor podataka za Registar su prijave iz bolnica za otpuštene bolesnike - Bolesničko-statistički obrazac Onko-tip, izvanbolnička Prijava maligne neoplazme, kopije histoloških i citoloških nalaza, bolesničko-statistički obrasci u elektronskom obliku te podaci iz Registra umrlih osoba. Od 1994. godine Registar za rak Republike Hrvatske punopravni je član Međunarodne udruge registara za rak (IACR) sa sjedištem u Lyonu, Francuska.

Godine 2017. dijagnosticirano je 24.385 novih slučajeva raka (invazivni oblici raka bez ne-melanomskog raka kože), od čega 13.229 kod muškaraca i 11.156 kod žena. Stopa incidencije iznosila je 591,2/100.000; 664,7/100.000 za muškarce i 522,7/100.000 za žene. Rak je drugi najznačajniji uzrok smrti u Hrvatskoj, od kojeg umire svaki četvrti stanovnik. U 2019. godini umrle su zbog raka (invazivni oblici raka bez ne-melanomskog raka kože) 13.344 osobe, 7.728 muškaraca i 5.616 žena. Ukupne stope mortaliteta od raka bile su 328,2/100.000, odnosno 392,1/100.000 za muškarce i 268,1/100.000 za žene. I stope incidencije i stope smrtnosti više su u muškaraca nego u žena (Slika 1 i 2). Stope incidencije raka u Hrvatskoj su u porastu, iako je porast manji kad promatramo dobno-standardizirane stope.

2017. godine, pet najčešćih sijela u muškaraca, koji čine ukupno 59% u incidenciji su: prostata (21%), traheja, bronh i pluća (17%), kolon (9%), rektum, rektosigma i anus (7%) i mokraćni mjehur (5%).

Pet najčešćih sijela u žena su: dojka (25%), traheja, bronh i pluća (9%), kolon (8%), tijelo maternice (6%) i rektum, rektosigma i anus (5%). Tih pet sijela sudjeluje s 54% u ukupnoj incidenciji raka u žena. Rak debelog crijeva (kolon i rektum zajedno) dolazi na treće mjesto kod muškaraca s udjelom u incidenciji od 16% a kod žena je na drugom mjestu s udjelom od 14%; ukupno je to najčešći novodijagnosticirani rak u Hrvatskoj u 2017. godini.

Broj i gruba stopa umrlih od raka su u RH u porastu, no taj porast nastaje zbog sve većeg udjela starog stanovništva. Kada se analiziraju dobno-standardizirane stope, ne opaža se porast mortaliteta. U usporedbi s ostalim zemljama Europe, Hrvatska je zemlja srednje incidencije, no visokog mortaliteta od raka.

Detaljniji podaci o incidenciji raka u Hrvatskoj dostupni su u godišnjim biltenima Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo „Incidencija raka u Hrvatskoj“ te na mrežnim stranicama <https://www.hzjz.hr/sluzba-epidemiologija-prevencija-nezaraznih-bolesti/publikacije-odjel-za-maligne-bolesti/>.

Dugotrajnost obrade podataka o incidenciji raka je, osim metodološkim razlozima (zajedničkim svim europskim i svjetskim registrima za rak) uvjetovana i neadekvatnim ispunjavanjem zakonskih obveza od strane pojedinih zdravstvenih ustanova.

Zdravstvene ustanove koje ne dostavljaju Bolesničko-statističke obrasce ONKO-tip i kopije patohistoloških nalaza ili dostavljaju neadekvatno ispunjene obrasce izravno opstruiraju nadzor nad malignim bolestima u Hrvatskoj.

*Croatian National Cancer Registry was set up in 1959 for the purpose of collection, processing and analysis of cancer incidence statistics. Source of data were hospital reports in discharged patients – Case Statistical Onko-type Report, outpatient malignant neoplasm report, histology and cytology finding copies, electronic case statistic reports and data from the Deaths Registry. As of 1994, the Cancer Registry has been a full member of the International Association of Cancer Registries (IACR) based at Lyon, France.*

*In 2017, 24,385 new cancer cases were diagnosed (invasive forms of cancer excluding skin cancer), whereof in 13,229 men and 11,156 in women. The incidence rate was 591.2/100,000 (664.7 for men and 522.7 for women). Cancer is the second most frequent cause of death in Croatia, claiming the lives of one fourth of population. In 2019, 13,344 lives were lost to invasive cancer (7,728 men and 5,616 women). Overall cancer mortality rate numbered 328.2/100,000 (392.1 for men and 268.1 for women). Incidence and mortality rates are higher in men than women (Figures 1 and 2). Cancer incidence rates are increasing in Croatia, although this increase is attenuated after standardization for age.*

*In 2017, the five most common sites in men, with a 59% cumulative incidence share, were prostate (21%), trachea, bronchus and lungs (17%), colon (9%), rectum and rectosigmoid and anus (7%) and urinary bladder (5%).*

*The five most common sites in women were, breast (25%), trachea, bronchus and lung (9%), colon (8%), uterine body (6%) and rectum and rectosigmoid and anus (5%). Those five sites account for 54% of overall female cancer incidence. Colorectal cancer ranks in third place in men with a share of 16%, and second in women with 14%, overall it was the most common newly diagnosed cancer in Croatia in 2017.*

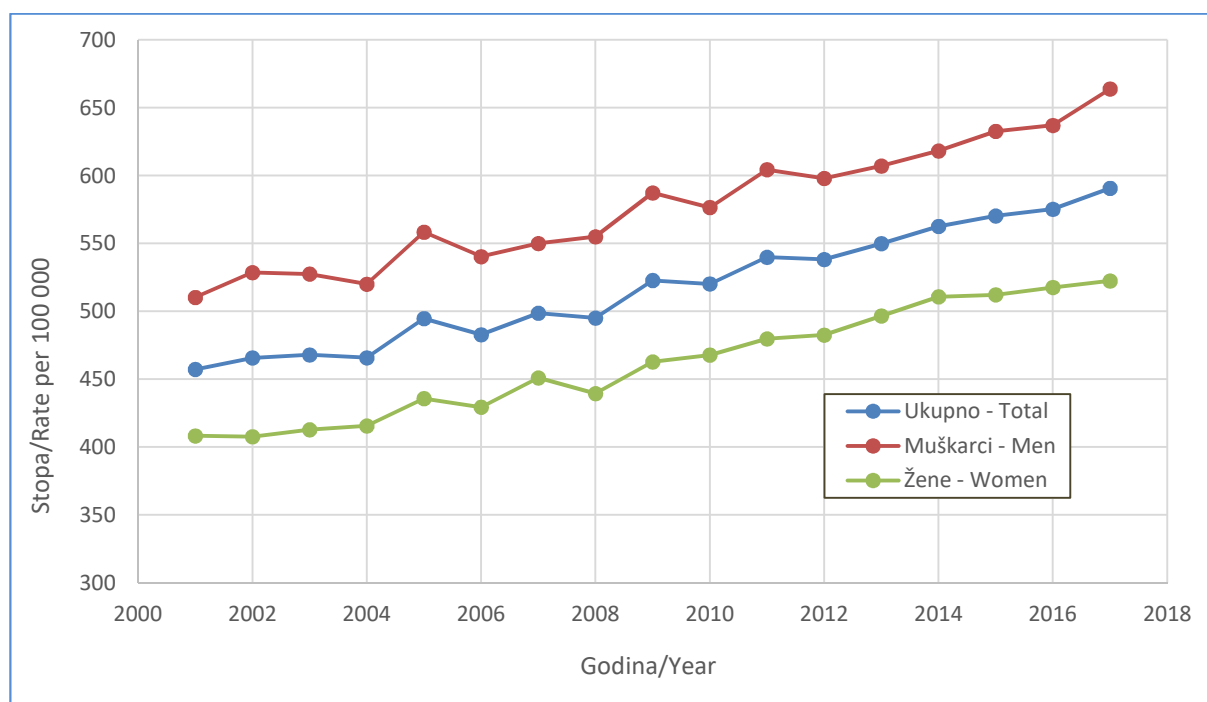
*The number and crude cancer mortality rate in Croatia have gone up due to an increasing share of aged population. When analyzing age standardised rates, no rise in mortality is noted. When comparing Croatia to other European countries, it classifies under medium cancer incidence but high cancer mortality.*

*More details on cancer incidence in Croatia are available in annual Cancer Incidence in Croatia CIPH bulletins and on <https://www.hzjz.hr/sluzba-epidemiologija-prevencija-nezaraznih-bolesti/publikacije-odjel-za-maligne-bolesti/>.*

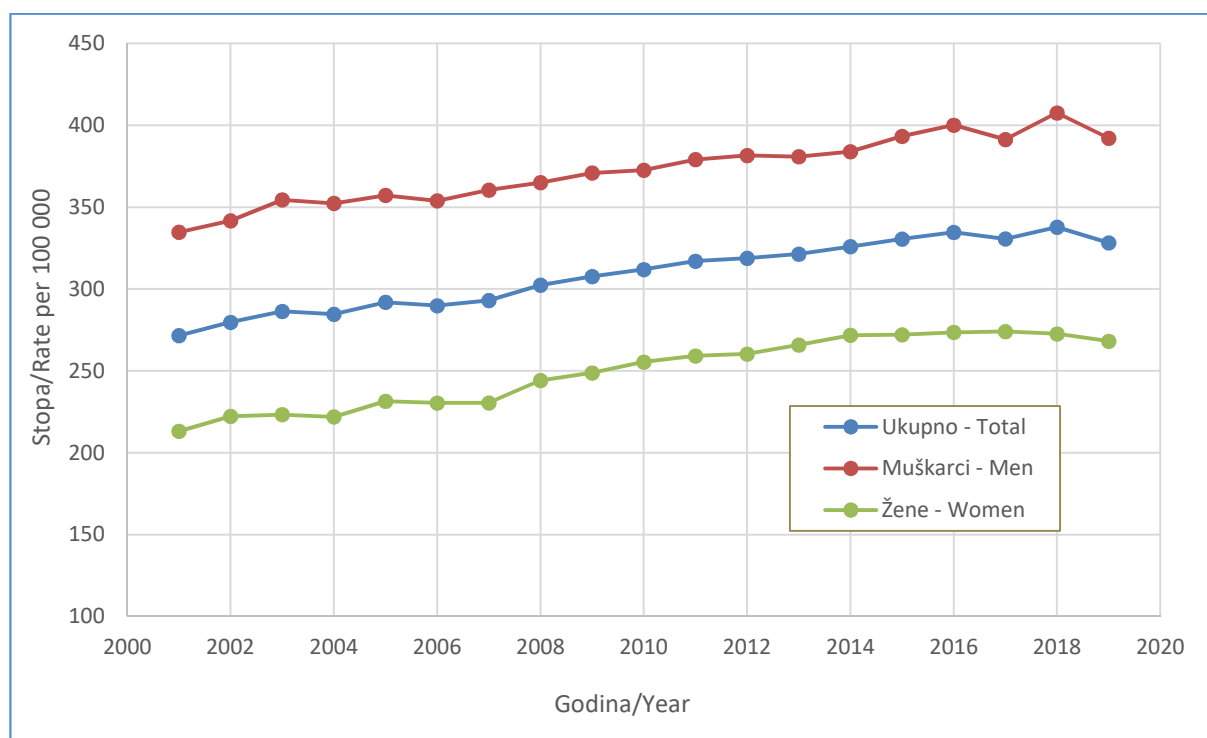
*The long time that data processing takes is due to untimely implementation of legally prescribed obligations by certain health facilities, as well as methodology reasons (common in all European and global cancer registries).*

*Health facilities failing to deliver Case Statistic ONKO-type forms and copies of pathohistological findings or delivering them improperly filled out are directly obstructing the monitoring of malignant diseases in Croatia.*

**Slika - Figure 1. INCIDENCIJA RAKA U HRVATSKOJ OD 2001. DO 2017. GOD. – GRUBE STOPE NA 100.000 STANOVNIKA - Cancer incidence rates (crude) per 100,000 population, Croatia 2001-2017**



**Slika - Figure 2. MORTALITET OD RAKA U HRVATSKOJ OD 2001. DO 2019. GOD. – GRUBE STOPE NA 100.000 STANOVNIKA - Cancer mortality rates (crude) per 100,000 population, Croatia 2001-2019**



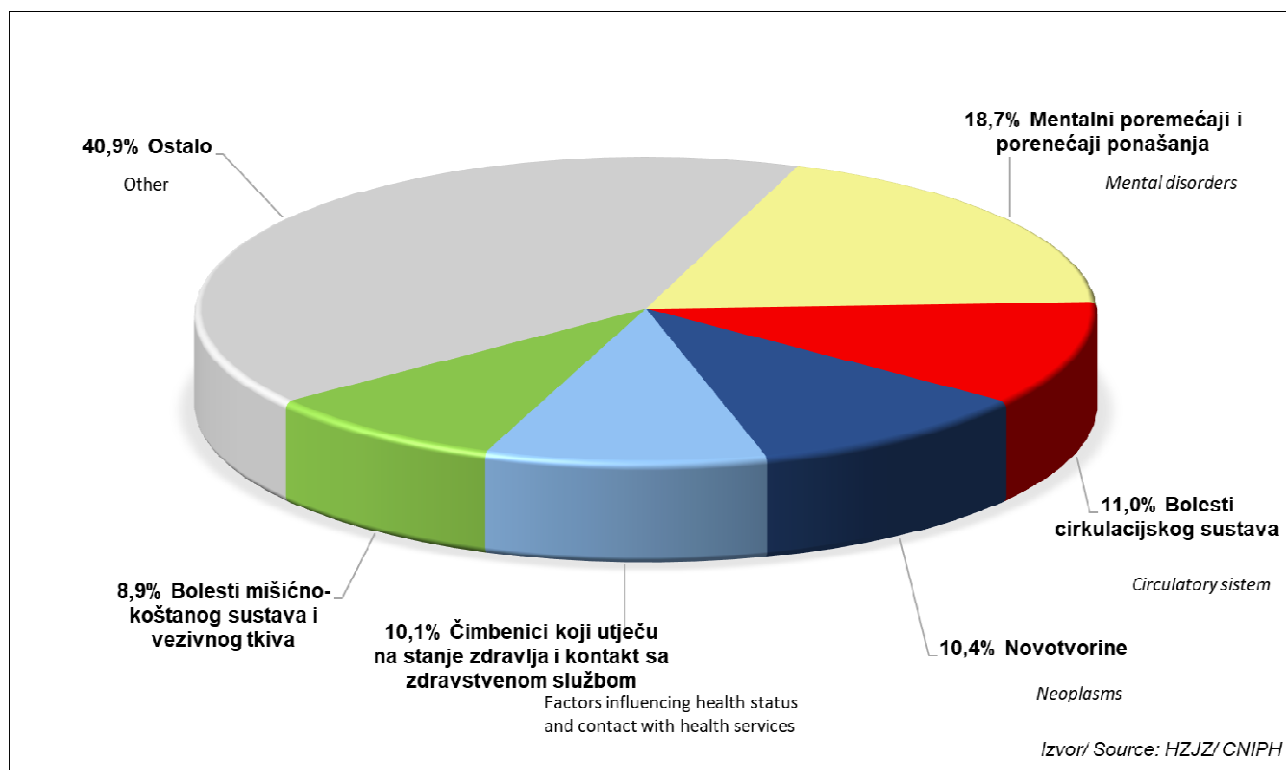
**REGISTAR ZA PSIHOZE HRVATSKE - Croatian Psychoses Registry**

Skupina mentalnih poremećaja i poremećaja ponašanja na devetom je mjestu u ukupnim hospitalizacijama u Hrvatskoj 2019. godine s udjelom od 5,8%. Prema broju hospitalizacija u radnoaktivnoj dobi (20-59 godina) nalazi se na četvrtom mjestu (9,9%). Prema broju korištenih dana bolničkog liječenja mentalni se poremećaji nalaze na prvom mjestu, s udjelom od 18,7%, u ukupnom broju dana bolničkog liječenja (slika 1). To praktički znači da se u Hrvatskoj skoro svaki peti dan bolničkog liječenja koristio za skupinu mentalnih poremećaja. Vodeći uzroci hospitalizacija iz skupine mentalnih poremećaja 2019. godine bili su mentalni poremećaji uzrokovani alkoholom s udjelom 18,4%, shizofrenija (15,1%), depresivni poremećaji (11,5%), mentalni poremećaji zbog oštećenja i disfunkcije mozga i tjelesne bolesti (7,2%) te reakcije na teški stres uključujući posttraumatski stresni poremećaj (6,4%) (slika 2). Međutim, prema broju korištenih dana bolničkog liječenja izrazito prednjači shizofrenija s udjelom od 28,4% u ukupnom broju dana bolničkog liječenja radi mentalnih poremećaja. Slijede mentalni poremećaji uzrokovani alkoholom (13,4%), depresivni poremećaji (9,4%) i mentalni poremećaji zbog oštećenja i disfunkcije mozga i tjelesne bolesti (7,5%).

The group of mental and behavioral disorders took ninth place within overall hospitalizations in Croatia in 2019 with a share of 5.8%. According to the number of hospitalizations at occupationally active age (20-59), the group occupied fourth place (9.9%). According to number of hospital treatment use days, mental disorders ranked first (18.7%) in overall hospital treatment days (Figure 1). This means that in Croatia nearly every fifth day of hospital treatment was used to treat mental disorders. The leading causes of hospitalization from the mental disorders group in 2019 were mental disorders due to use of alcohol (18.4%), schizophrenia (15.1%), depressive disorder (11.5%), mental disorders due to brain damage and dysfunction and to physical disease (7.2%) and reactions to severe stress including PTSD (6.4%) (Figure 2). However, according to the number of used hospital treatment days, schizophrenia is far in the lead with a share of 28.4% of overall bed days for treatment of mental disorders, followed by mental disorders due to use of alcohol (13.4%), depressive disorders (9.4%) and mental disorders due to due to brain damage and dysfunction and to physical disease (7.5%).

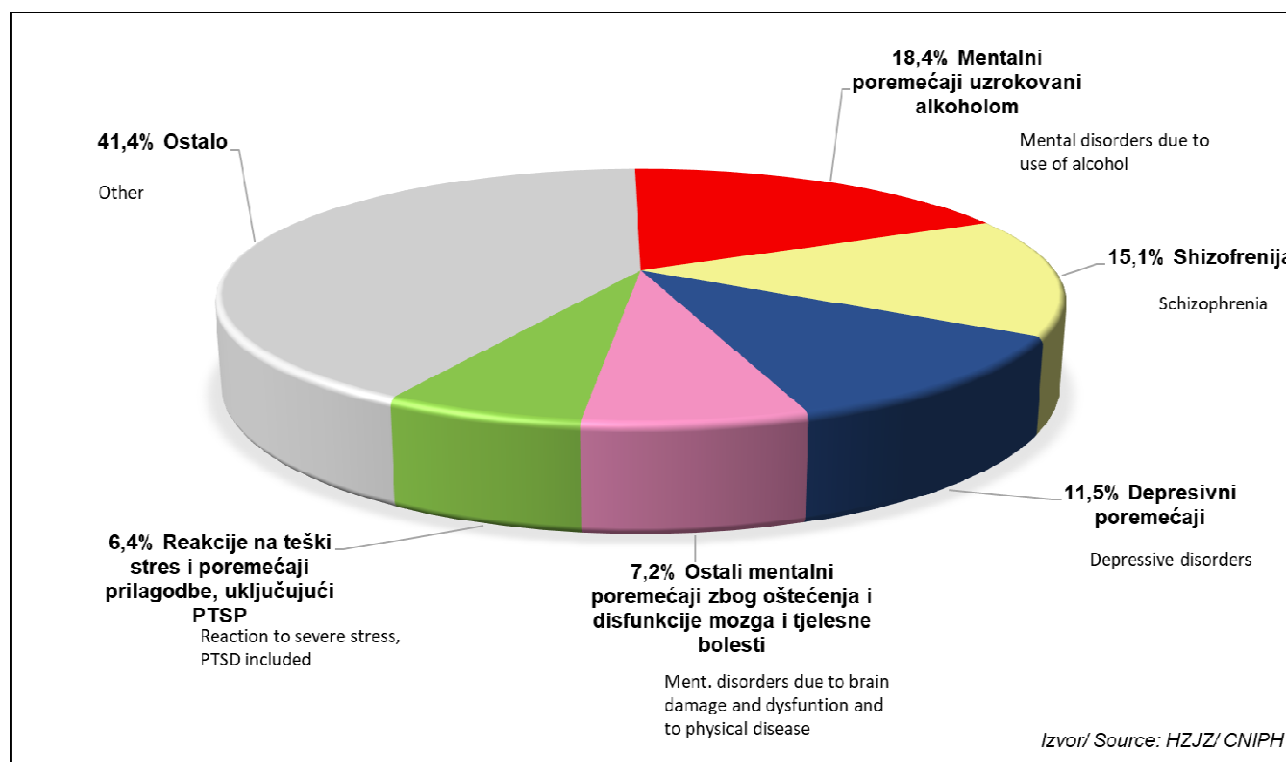
Slika - Figure 1.

**VODEĆE SKUPINE BOLESTI I SRODNIH ZDRAVSTVENIH PROBLEMA PREMA BROJU KORIŠTENIH DANA BOLNIČKOG LIJEČENJA U HRVATSKOJ 2019. GODINE** - Leading disease groups and related health problems according to the number of used hospital treatment days, Croatia, 2019



Slika - Figure 2.

**VODEĆE DIJAGNOZE U HOSPITALIZACIJAMA ZBOG MENTALNIH POREMEĆAJA U HRVATSKOJ 2019. GODINE** - Leading diagnoses in hospitalizations of mental disorders, Croatia, 2019

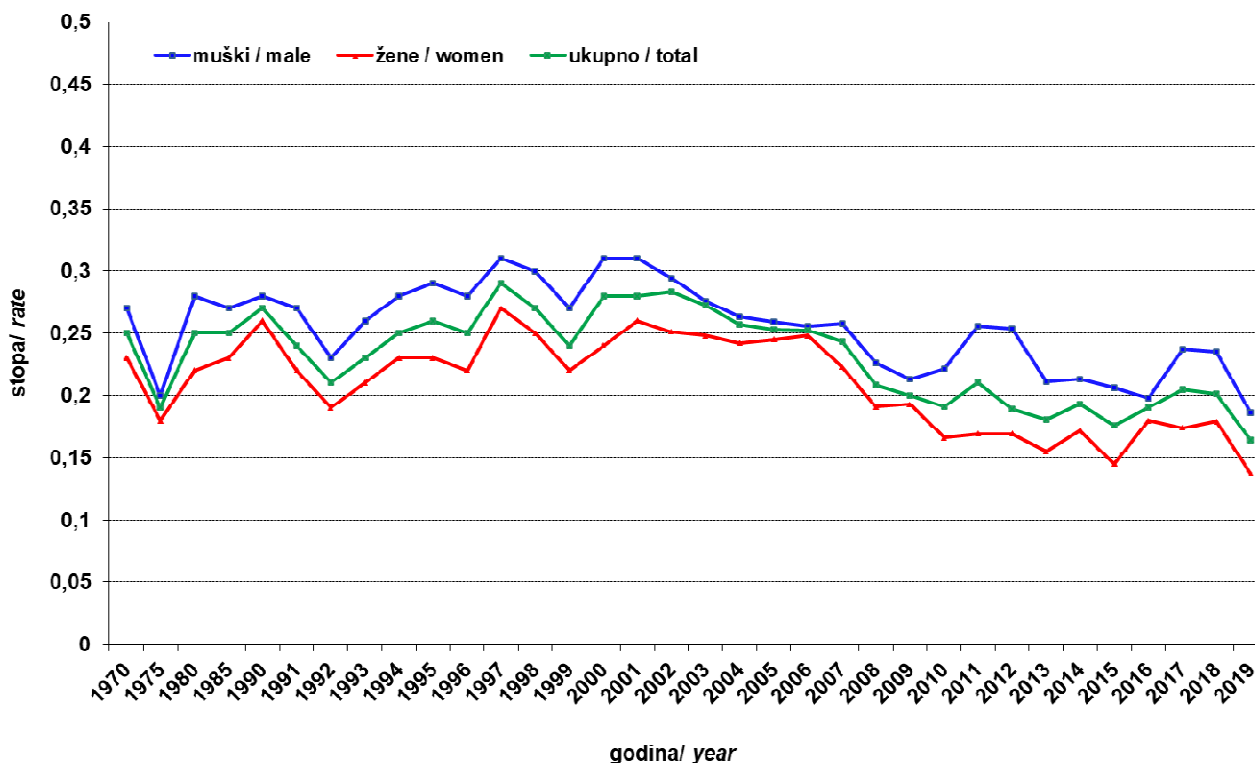


Zavod je, uočivši javnozdravstveno značenje mentalnih poremećaja, utemeljio Registar za psihoze Hrvatske koji je započeo radom cenzusom svih oboljelih osoba zatečenih 31. prosinca 1961. godine u psihijatrijskim bolnicama i odjelima u Hrvatskoj. Podaci o osobama oboljelim od shizofrenije, stalnim stanovnicima Hrvatske, za razdoblje 1962.-2019. godine, računalno su obrađeni. Na razini pojedine osobe može se pratiti tijek bolničkog liječenja prema ustanovi, trajanju hospitalizacije, osnovnoj i drugoj psihijatrijskoj dijagnozi te somatskoj dijagnozi, a u slučaju smrti i uzrok smrti. Skupno se podaci analiziraju po odabranim obilježjima (spol, dob, županija rođenja, županija boravka, ustanova liječenja) u okviru pojedinih podskupina tzv. kontingenata. Na razini osobe prate se primljene, otpuštene i ukupno hospitalizirane osobe (uključujući hospitalizacije s drugim psihijatrijskim dijagnozama u tijeku dijagnostičkog procesa), oboljele osobe zatečene u bolnici na dan cenzusa i umrli u psihijatrijskim bolnicama i odjelima. Na razini slučaja prate se prijemi, otpusti i hospitalizacije, uključujući broj dana bolničkog liječenja.

Having noted the public health significance of mental disorders, the CIPH founded the Croatian Psychoses Registry by census of all mental persons suffering from mental disorders on 31 December 1961 across psychiatric hospitals and wards of Croatia. Data on persons diagnosed with schizophrenia, permanent Croatian residents, for the period of 1962-2019 were electronically processed. At the personal level, the course of hospital treatment can be monitored by facility and somatic diagnosis, and in case of death, the cause of death. Cumulatively, the data are analyzed by chosen properties (sex, age, county of birth, county of residence, treatment facility) within individual subgroups of the so called contingents. What is monitored at the personal level is admitted, discharged and overall hospitalized persons (including with other psychiatric diagnoses during diagnostic process), persons who happened to be in the hospital on the day of census and deaths in psychiatric hospitals and wards. At the case level, admissions, discharges and hospitalizations are monitored, including the number of hospital treatment days.

Slika – Figure 3.

**BOLNIČKA INCIDENCIJA SHIZOFRENIJE I SHIZOAFEKTIVNIH POREMEĆAJA U RAZDOBLJU OD 1970. DO 2019. GODINE U HRVATSKOJ (dobno-standardizirana stopa/1.000 stanovnika 15+ godina) – Hospital incidence of schizophrenia and schizoaffective disorders, Croatia, 1970 – 2019 (age-standardised rate/1,000 pop. 15+ years)**



Godine 1962. bilježi se najveći broj po prvi put bolnički liječenih osoba s dijagnozom shizofrenije, od kojih je dio već ranije bio hospitaliziran, ali nije bio registriran do osnutka Registra. U daljnjem razdoblju dobno-standardizirana stopa bolničke incidencije shizofrenije prosječno iznosi 0,24/1000 stanovnika starijih od 15 godina (slika 3). Broj primljenih i otpuštenih osoba s dijagnozom shizofrenije ili shizoafektivnih poremećaja raste, kao i broj prijema i otpusta. Također raste omjer prijema u odnosu na primljene osobe te omjer otpusta i otpuštenih osoba. Hospitalizacije su učestalije, ali pretežito kraće, s kraćim ukupnim vremenom koje oboljela osoba provede u bolnici, dok broj liječenih osoba tijekom cijele godine opada. U razdoblju ratnih zbivanja, 1990.-1995. godine, većina pokazatelja ima trend stagnacije ili pada. Posljednjih godina zapaža se trend pada po prvi put hospitaliziranih osoba, ukupno hospitaliziranih osoba te broja hospitalizacija (tablica 1).

Ovakovi trendovi odraz su promjena u načinu tretmana osoba s dijagnozom shizofrenije ili shizoafektivnih poremećaja u okviru bolničkog liječenja, kao i psihijatrijske zaštite oboljelih s intenzivnijim terapijskim i rehabilitacijskim programima, te jačanjem uloga dnevnih bolnica uz postepeni razvoj izvanbolničkog praćenja i liječenja.

*In 1962, record was made of the highest ever number of persons diagnosed with schizophrenia treated in hospital, a part of who had earlier been hospitalized but not registered before the founding of Registry. Age-standardised rate for hospital incidence of schizophrenia in the following period is on average 0.24/1,000 inhabitants over 15 (Figure 3). The number of admitted and discharged persons diagnosed with schizophrenia or schizoaffective disorders has gone up, as has the number of admissions and discharges. Also on the rise in the ratio of admissions to admitted patients and discharges to discharged patients. Hospitalizations occur more commonly but usually last shorter with shorter total time spent in hospital, whereas the number of treated patients throughout the year has dropped. In the midst of war, between 1990 and 1995, most indicators demonstrated a trend of stagnation or decrease. Lately, a downward tendency in first time hospitalized patients, overall hospitalized patients and number of hospitalizations is recorded (Figure 1).*

*Above trends reflect the changes in hospital treatment of persons diagnosed with schizophrenia or schizoaffective disorders, as well as psychiatric care including intensive therapeutic and rehabilitation programmes, and strengthened role of day hospitals with a gradual development of outpatient follow-up and treatment.*



**Tablica - Table 1. NEKI POKAZATELJI BOLNIČKOG LIJEČENJA OSOBA S DIJAGNOZOM SHIZOFRENIJE ILI SHIZOAFEKTIVNIH POREMEĆAJA U HRVATSKOJ PO POJEDINIM GODINAMA - Certain hospital care indicators for persons with schizophrenia or schizoaffective disorders by selected years, Croatia**

GODINA – Year	1962.	1970.	1980.	1990.	2000.	2005.	2010.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
<b>KONTINGENTI - CONTINGENTS</b>													
<b>PRIMLJENI U BOLNICU - ADMITTED PATIENTS</b>													
Broj prvi put primljenih bolesnika - No. patients first admitted	1472	893	970	1028	997	893	683	642	579	637	680	666	535
Broj ukupno primljenih bolesnika - Admitted patients total	1650	2450	3726	4794	5168	5315	4568	4321	4090	4125	4504	4577	4266
Broj prijema - No. admissions	2022	3187	5086	7154	8453	8538	7703	7109	7133	7038	8463	8382	7623
Omjer broja prijema i primljenih bolesnika - Admission- admitted patients ratio	1,2	1,3	1,4	1,5	1,6	1,6	1,7	1,6	1,7	1,7	1,8	1,8	1,8
ZATEČENI U BOLNICI (31.12) - FOUND IN HOSPITAL ON DECEMBER 31	2305	2821	2615	2494	1972	1655	1726	1169	1123	1107	1134	1085	1051
<b>BOLNIČKI LIJEČENI - HOSPITAL-TREATED</b>													
Broj bolesnika - No. patients	3698	4876	5757	6618	6665	6440	5520	5107	4822	4782	5153	5330	4904
Broj hospitalizacija - No. hospitalizations	4097	5589	7031	8682	9347	9179	8331	8232	8275	8397	9744	9546	8643
Omjer broja hospitalizacija i hospitaliziranih bolesnika - Hospitalization -patients ratio	1,1	1,2	1,2	1,3	1,4	1,4	1,5	1,6	1,7	1,8	1,8	1,8	1,8
Broj dana bolničkog liječenja u '000 - No. hospital care days in '000	836	1013	930	926	723	648	602	461	432	404	412	435	412
Broj bolesnika bolnički liječenih tijekom cijele godine - No. patients receiving hospital care year round	1753	1910	1359	1225	874	734	575	384	361	332	322	351	329
Udio dana liječenja bolesnika bolnički liječenih cijele godine - Proportion of treatment days in yearlong inpatients	76,8	68,8	53,2	48,3	44,1	34,4	34,8	30,4	30,5	30,0	28,6	29,4	29,1
<b>OTPUŠTENI IZ BOLNICE - DISCHARGED PATIENTS</b>													
Broj bolesnika - No. patients	1607	2491	3759	4858	5305	5540	5543	4456	4330	4266	4902	4718	4549
Broj otpusta - No. discharges	1914	3095	4982	7117	8399	8613	8133	7136	7284	7116	8591	8526	7904
Omjer broja otpusta i otpuštenih bolesnika - Discharge-discharged patients ratio	1,2	1,2	1,3	1,5	1,6	1,5	1,5	1,5	1,7	1,7	1,7	1,8	1,7

Izvor podataka: Registar za psihoze Hrvatske, Hrvatski zavod za javno zdravstvo, Zagreb (stanje na dan 4.10.2020.)  
Source of data: Croatian Psychoses Registry, Croatian Institute of Public Health, Zagreb (status on October 4, 2020)

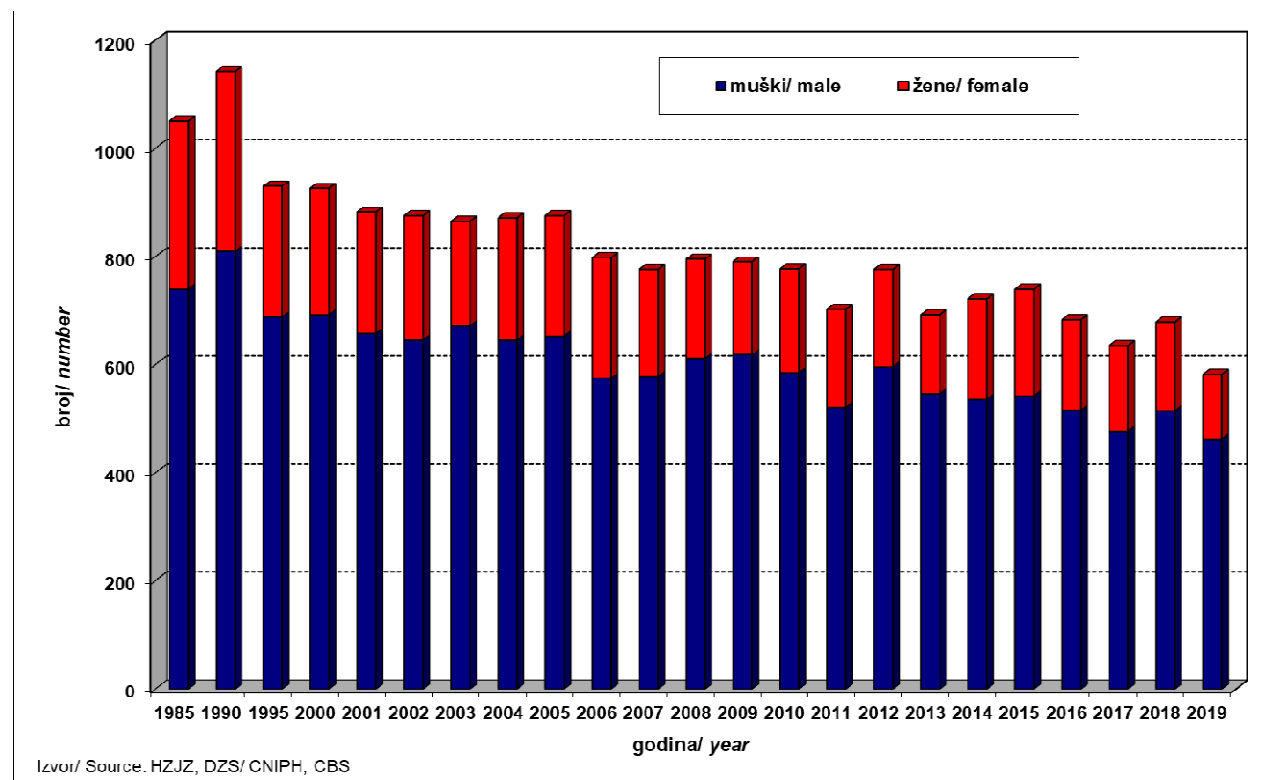
- \* Nisu uključeni podaci o oboljelim osobama koje su u tijeku dijagnostičkog procesa, kao i o oboljelim osobama koje su primljene predhodne, a otpuštene iduće godine koja još nije obrađena.
- \* Not including patients undergoing the process of diagnosis or patients admitted the year before and discharged in the following year for which data has not yet been released.
- \*\* U broj prijema, hospitalizacija i otpusta nisu uključeni premještaji kao ni rehospitalizacije kod kojih je od otpusta do ponovnog prijema proteklo manje od 7 dana
- \*\* Data items admissions, hospitalisations and discharges excluding transfers and rehospitalisations where the interval between discharge and readmission is shorter than 7 days.

## REGISTAR IZVRŠENIH SAMOUBOJSTAVA HRVATSKE – Croatian Committed Suicides Registry

U Hrvatskoj se kroz godine bilježe oscilacije broja izvršenih samoubojstava kao i stope na 100.000 stanovnika. Od 1999. godine prisutan je trend pada samoubojstava. Godine 1985. počinjeno je 1.050 samoubojstava (stopa 21,5), a 1990. godine 1.142 samoubojstva (stopa 23,9). U razdoblju od 1991. do 2019. godine najviše samoubojstava bilo je 1992. godine (1.156; stopa 24,2), ali je podjednak broj samoubojstava bio zabilježen i 1987. godine (1.153; stopa 24,1). Najmanje izvršenih samoubojstava zabilježeno je 1995. godine (930; stopa 19,4) te u razdoblju od 2000. do 2019. godine (926 slučajeva, stopa 20,9 2000. godine; 582 slučaja, stopa 14,3 2019. godine). S obzirom na spol u istom razdoblju, omjer samoubojstava u muškaraca i žena kretao se u rasponu od 2,2 do 3,85:1 (slika 1.).

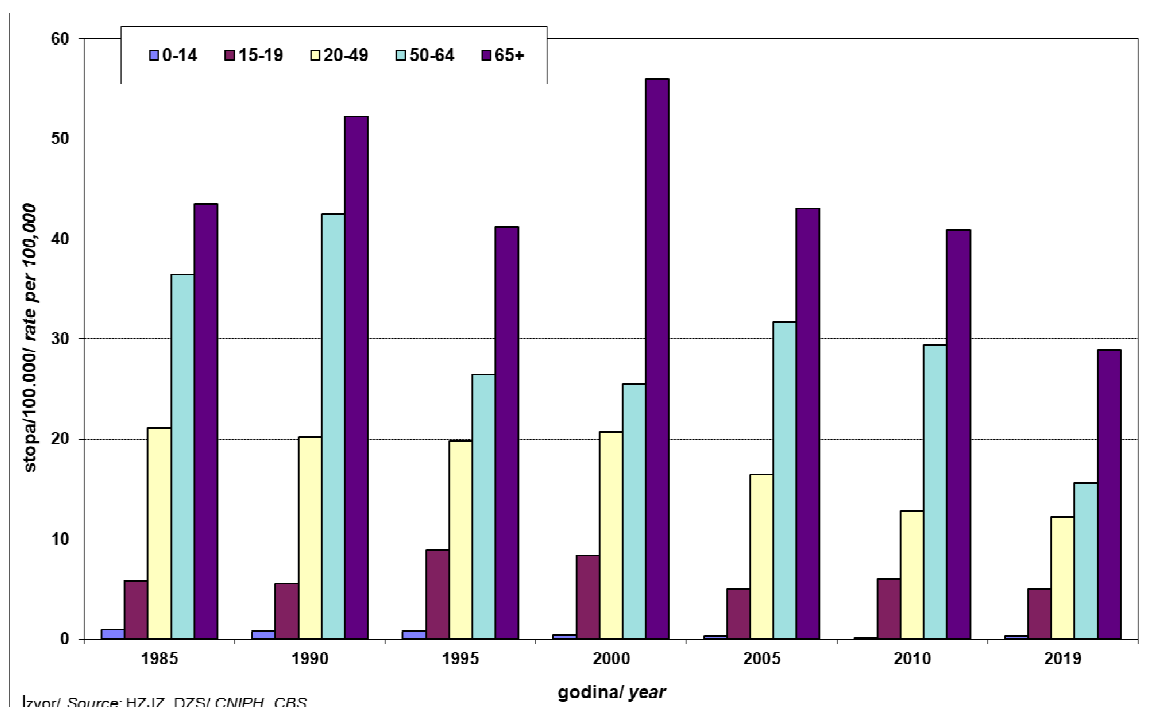
Croatia has, over the years, recorded oscillation in the number of committed suicides and rates per 100,000. Since 1999, the number of suicides has shown a falling trend. To illustrate, in 1985, 1,050 suicides were committed (with a rate of 21.5), while in 1990 there were 1,142 suicides (rate 23.9). Between 1991 and 2019, the highest number of suicides was recorded in 1992 (1,156; rate 24.2), echoing the trends of 1987 (1,153; rate 24.1). Least suicides were recorded in 1995 (930; rate 19.4) and between 2000 and 2019 (926; rate 20.9 in 2000, 582; rate 14.3 in 2019). According to sex, the man-to-woman ration in the same period ranged between 2.2 and 3.85:1 (Figure 1).

Slika - Figure 1. **SAMOUBOJSTVA U HRVATSKOJ PO POJEDINIM GODINAMA** - Suicides in Croatia by selected years



Slika - Figure 2.

**SAMOUBOJSTVA U HRVATSKOJ 1985., 1990., 1995., 2000., 2005., 2010. i 2019. GODINE (dobno-specifične stope na 100.000 stanovnika) - Suicides in Croatia (age-specific rate per 100,000 population) for 1985, 1990, 1995, 2000, 2005, 2010 and 2019**

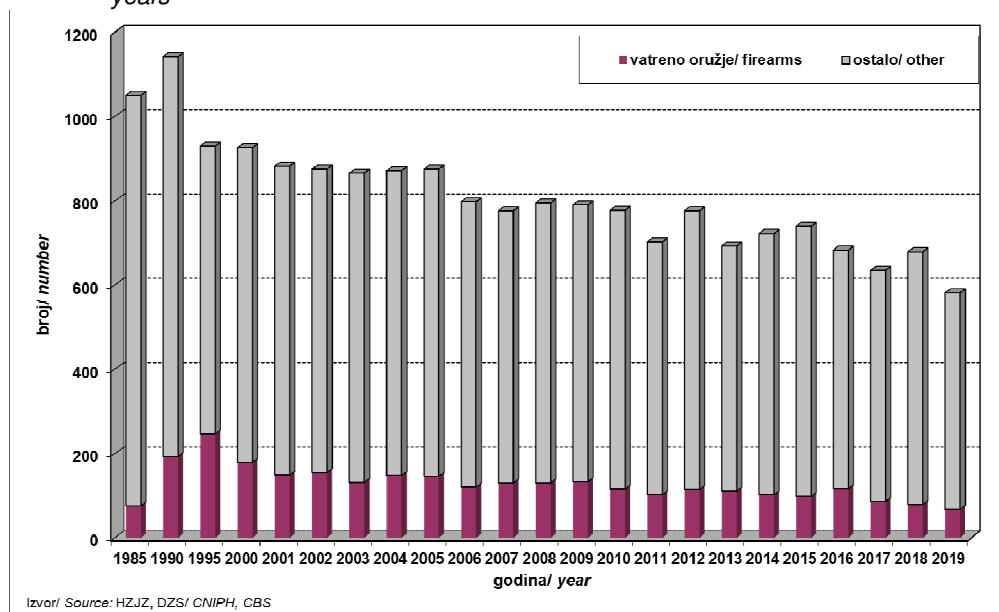


Stope izvršenih samoubojstava kod oba spola značajno rastu s dobi te se u dobi 65 i više godina bilježe najviše stope. U Hrvatskoj je, kao i u mnogim zemljama, u pojedinim godinama bio zabilježen porast broja i stopa izvršenih samoubojstava u dobi 15-19 godina. Godine 1985. stopa je iznosila 5,8. Najviša stopa registrirana je 1999. godine (12,9), a od 2000. godine nadalje bilježi se pad stope te je 2011. godine zabilježena najniža stopa u toj dobi (3,5), a 2019. godine stopa je iznosila 5,0/100.000 (slika 2). Najčešći način izvršenja samoubojstava u oba spola je vješanje. U ratnim i poratnim godinama značajno je porastao broj samoubojstava vatrenim oružjem, čemu je razlog, vjerojatno, bio lakša dostupnost oružju. Iako posljednjih godina postoji trend pada izvršenja samoubojstava vatrenim oružjem, ovaj način kao metoda značajno je zastupljen kod muškog spola. Godine 2019. udio ove metode izvršenja samoubojstva iznosio je 11,7% u ukupnom broju samoubojstava. Vatrenim oružjem izvršeno je ukupno 179 samoubojstava 2000. godine, 146 samoubojstava 2005. godine, 116 samoubojstava 2010. godine, a 2019. godine izvršeno je 68 samoubojstava (slika 3).

Both male and female committed suicide rates grow drastically with age and the highest rates are accordingly recorded at the age 65+. Croatia, as many other countries, recorded for age 15-19 an increase in the number and rates of committed suicide in certain years. In 1985, the equivalent rate was 5.8. The highest rate was recorded in 1999 (12.9) and, as of 2000, a decline has been noted to the lowest ever rate for that age group in 2011 (3.5). In 2019, said rate was 5.0/100000, (Figure 2). The most common method of suicide for both sexes is hanging. In (post)war years there was a significant increment in suicide by firearms for the most likely reason of availability. Though lately firearms are less used, this method of suicide is significantly popular in men. In 2019, the share of firearm suicide was 11.7 % of overall suicides. Firearms were used to commit a total of 179 suicides in 2000, 146 in 2005, 116 in 2010 and 68 in 2018 (Figure 3).

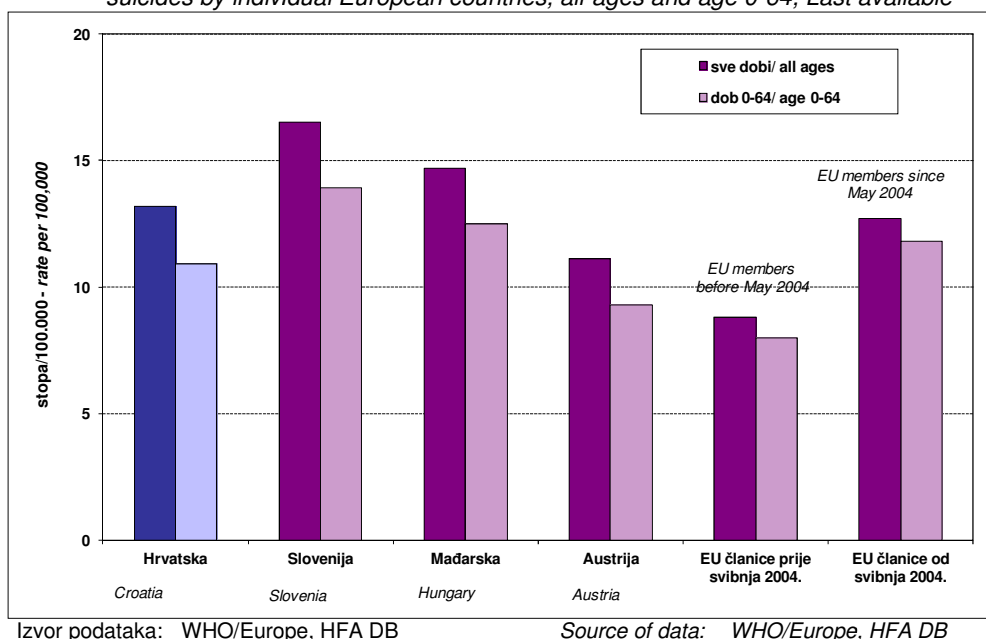
Slika - Figure 3.

**ODNOS SAMOUBOJSTAVA POČINJENIH VATRENIM ORUŽJEM I EKSPLOZIVOM I OSTALIH NAČINA SAMOUBOJSTAVA U HRVATSKOJ PO POJEDINIM GODINAMA** - Ratio of suicides committed by firearms and explosives to other methods of suicide in Croatia by selected years



Slika - Figure 4.

**DOBNO STANDARDIZIRANE STOPE SMRTNOSTI ZBOG SAMOUBOJSTAVA ZA SVE DOBI I ZA DOB 0-64 PO POJEDINIM ZEMLJAMA EUROPE, zadnja dostupna godina** - SDR, suicides by individual European countries, all-ages and age 0-64, Last available



Dobno-standardizirane stope smrtnosti zbog samoubojstva za Hrvatsku, za sve dobi ukupno kao i za dob 0-64, iznosile su 2016. godine 13,2 i 10,9/100.000 te su bile više od prosječne stope za zemlje EU članice prije svibnja 2004. (stope 8,8 i 8,0). Više stope od Hrvatske bilježe se za susjedne Sloveniju (16,5 i 13,9) i Mađarsku (14,7 i 12,5). Podjednake stope bilježe se za zemlje EU članice od svibnja 2004. (prosječne stope 12,7 i 11,8), a Austrija bilježi niže stope od Hrvatske (11,1 i 9,3) (slika 4).

Age-standardised mortality rates for suicides in Croatia for all ages cumulatively and age 0-64 read in 2016, 13.2 and 10.9/100,000, respectively, and exceeded the average rates for EU Members before May 2004 (8.8 and 8.0, respectively). Rates higher than in Croatia were reported by the neighboring Slovenia (16.5 and 13.9, respectively) and Hungary (14.7 and 12.5). Similar rates are recorded in EU Members after May 2004 (average rates of 12.7 and 11.8), while Austria reports lower rates (11.1 and 9.3) (Figure 4).

## REGISTAR OSOBA LIJEČENIH ZBOG ZLOUPORABE PSIHOAKTIVNIH DROGA I RAD SLUŽBI ZA PREVENCIJU I IZVANBOLNIČKO LIJEČENJE OVISNIKA - Croatian Registry of Treated Psychoactive Drug Abusers and activities in the Drug addiction and outpatient treatment services

Podaci o osobama liječenima zbog zlouporabe psihoaktivnih droga prikupljaju se u Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo iz nekoliko izvora. Sve osobe u tretmanu zbog zlouporabe psihoaktivnih droga ili ovisnosti o njima prijavljuju se u Hrvatski zavod za javno zdravstvo na odgovarajućem obrascu. Tijekom 2019. godine registrirano je 6.858 osoba liječenih zbog zlouporabe psihoaktivnih droga, od kojih je 975 osoba po prvi put bila na liječenju (14,2%). Zbog zlouporabe opijata tijekom 2019. godine na liječenju je bilo 5.338 osoba, od kojih je 190 bilo liječeno po prvi put (3,6%). Nastavlja se trend smanjenja broja liječenih zbog uzimanja opijata.

Detaljniji podaci o ovisnosti o drogama u Hrvatskoj dostupni su u godišnjim biltenima Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo Izvješće o osobama liječenim zbog zlouporabe psihoaktivnih droga u Hrvatskoj na mrežnim stranicama [www.hzjz.hr](http://www.hzjz.hr).

Data on persons treated for psychoactive substance abuse are collected at the CIPH from various sources. All persons in the treatment for psychoactive substance (ab)use are reported to the CIPH on a pertaining form. In 2019, there was 6,858 recorded persons treated for psychoactive drug abuse, whereof 975 first time in treatment (14.2%). On account of opiate abuse, in 2019, 5,338 persons underwent treatment, whereof 190 first-timers (3.6%). A downward trend in the number of treated for opiate abuse continues.

For more data on drug addiction in Croatia, see the annual CIPH Report on Persons Treated for Psychoactive Drug Abuse in Croatia bulletins available on [www.hzjz.hr](http://www.hzjz.hr).

**Tablica - Table 1. BROJ LIJEČENIH OVISNIKA (MKB 10, F11.- F19.-), BROJ NOVOOTKRIVENIH (PRVI PUTA REGISTRIRANIH) TE POSEBNO NOVOOTKRIVENIH OVISNIKA MORFINSKOG (OPIJATNOG) TIPU U HRVATSKOJ U RAZDOBLJU OD 1976. DO 2019. GODINE - Treated drug addicts (ICD-10, F11.- F19.-) treatment episodes, new cases (first recorded), new morphine (opiate)-type addicts, Croatia 1976-2019**

GODINA	Liječene osobe		Novootkriveni (prvi put registrirani)			
	Broj	Od toga opijatski tip	Svi tipovi ovisnosti	(udio od svih liječenih)	Od toga opijatski tip (F11.-)	Udio (F11.-) od novootkrivenih
	Persons treated		New cases (first recorded)			
Year	All addiction types	Of this opiate type	All addiction types	(share of all cases treated)	Of this opiate type (F11.-)	Share of newly detected cases (F11.-)
1	2	3	4	5	6	7
1976.*	131		131	100,00%	22	16,80%
1995.	1.340	989	652	48,70%	521	79,90%
1996.	1.766	1.436	749	42,20%	610	81,40%
1997.	2.344	1.866	797	34,00%	631	79,20%
1998.	2.750	2.085	1.466	53,30%	1.048	71,50%
1999.	3.048	2.057	1.657	54,40%	893	53,90%
2000.	3.899	2.520	2.026	52,00%	1.009	49,80%
2001.	5.320	3.067	2.548	47,90%	1.066	41,80%
2002.	5.811	4.061	2.067	35,60%	846	40,90%
2003.	5.678	4.087	1.840	32,40%	802	43,60%
2004.	5.768	4.163	1.619	28,10%	732	45,20%
2005.	6.668	4.867	1.770	26,50%	785	44,40%
2006.	7.427	5.611	2.001	26,90%	876	43,80%
2007.	7.464	5.703	1.779	23,80%	800	45,00%
2008.	7.506	5.846	1.700	22,70%	769	45,20%
2009.	7.733	6.251	1.463	18,90%	667	45,60%
2010.	7.550	6.175	1.161	15,60%	430	36,40%
2011.	7.665	6.198	1.151	15,00%	343	29,80%
2012.	7.855	6.357	1.120	14,30%	313	27,90%
2013.	7.857	6.315	1.125	14,20%	270	24,00%
2014.	7.812	6.241	1.046	13,40%	205	19,60%
2015.	7.533	6.123	844	11,20%	175	20,70%
2016.	7.106	5.953	771	10,90%	178	23,10%
2017.	7.157	5.773	958	13,40%	204	21,30%
2018.	6.761	5.434	876	12,96%	136	15,50%
<b>2019.</b>	<b>6.858</b>	<b>5.338</b>	<b>975</b>	<b>14,22%</b>	<b>190</b>	<b>19,50%</b>

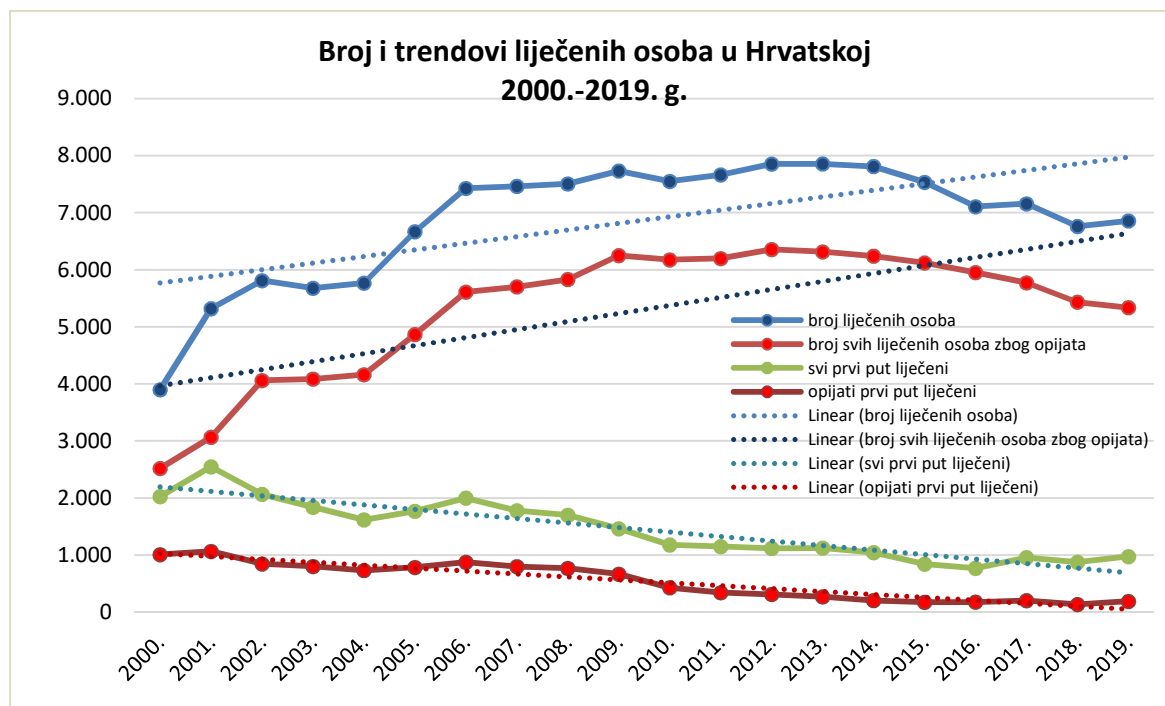
Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo

Source of data: Croatian Institute of Public Health

\*Podaci za bolnički liječene ovisnike - Only hospital-treated drug addicts

Slika - Figure 1.

**UKUPNO LIJEČENE OSOBE, UKUPNO OPIJATSKI OVISNICI, NOVOREGISTRIRANI I NOVOREGISTRIRANI OPIJATSKI OVISNICI U HRVATSKOJ U RAZDOBLJU OD 2000. DO 2019. GODINE** - Treated drug addicts (ICD-10, F11.-F19.-), morphine (opiate)-type addicts, new cases (first recorded) and new morphine (opiate)-type addicts, Croatia 2000-2019



Tablica - Table 2.

**BROJ LIJEČENIH OVISNIKA PREMA TIPU PSIHOAKTIVNE DROGE (MKB 10, F11.- F19.-), - USPOREDNI PODACI ZA RAZDOBLJE OD 2016. DO 2019. GODINE** - Treated drug addicts (ICD-10, F11.- F19.-) by type of psychoactive drug: comparative data for 2016-2019

TIP PSIHOAKTIVNE DROGE <i>Psychoactive drug type</i>	ICD-10 Code	2016.		2017.		2018.		2019.	
		Broj <i>No.</i>	Udio % <i>% share</i>	Broj <i>No.</i>	Udio % <i>% share</i>	Broj <i>No.</i>	Udio % <i>% share</i>	Broj <i>No.</i>	Udio % <i>% share</i>
Morfinski	- Morphine type (F11.-)	5.953	83,8	5.773	80,7	5.434	80,4	<b>5.338</b>	<b>77,8</b>
Kanabis	- Cannabis (F12.-)	741	10,4	925	12,9	956	14,1	<b>1.039</b>	<b>15,2</b>
Barbituratni	- Barbiturate type (F13.-)	113	1,6	138	1,9	107	1,6	<b>128</b>	<b>1,9</b>
Kokain	- Cocaine (F14.-)	105	1,5	111	1,6	124	1,8	<b>165</b>	<b>2,4</b>
Amfetaminski	- Amphetamine type (F15.-)	143	2	158	2,2	121	1,8	<b>149</b>	<b>2,2</b>
Halucinogeni	- Hallucinogens (F16.-) - Highly volatile solvent	0	0	3	0	3	0,04	<b>6</b>	<b>0,1</b>
Lako ishlapljiva otapala Više droga i nedovoljno označeno	(F18.-) - Unspecified (F19.-)	2	0	2	0	1	0,01	<b>1</b>	<b>0</b>
<b>UKUPNO – Total</b>		<b>7.106</b>	<b>100</b>	<b>7.157</b>	<b>100</b>	<b>6.761</b>	<b>100</b>	<b>6.858</b>	<b>100</b>

Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo  
Source of data: Croatian Institute of Public Health

Poliuporaba droga je zastupljena kod velikog broja ovisnika o drogama, ali pravila registracije zahtijevaju prosudbu „glavnog sredstva“ prema njegovoj adiktivnosti, učestalosti uporabe ili posljedicama do kojih je dovelo. Zbog toga terapeut određuje koje je sredstvo glavni razlog dolaska na liječenje. Prema tom kriteriju najviše je osoba liječeno zbog opijata kao glavnog sredstva (77,8%), zatim zbog zlouporabe kanabinoida (15,2%). Ostala su sredstva manje zastupljena.

Multidrug abuse is popular in a vast number of drug addicts. However, the rules of record keeping demand classification by main substance by addictiveness, frequency of use or resulting consequences. The therapist, therefore, determines the main cause (substance) that led to treatment. According to this criterion, most patients were treated for opiates as main substance (77.8%), followed by cannabinoids (15.2%). Other substances were less represented.

Tablica - Table 3.

**OSOBE LIJEČENE U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA ZBOG OVISNOSTI O DROGAMA (MKB 10, F11.- F19.-), PRIKAZANE PREMA ŽUPANIJI PREBIVALIŠTA, SA STOPAMA NA 100.000 STANOVNIKA U DOBI 15-64 GODINE, BROJU OVISNIKA O OPIJATIMA, TE PRVI PUTA REGISTRIRANIM OVISNICIMA U 2019. GODINI** - Cases treated for drug addiction (ICD-10, F11.- F19.-) in medical institutions by county of residence (rates per 100,000 population aged 15-64), by number of opiate-addicts and by addicts first registered in 2019

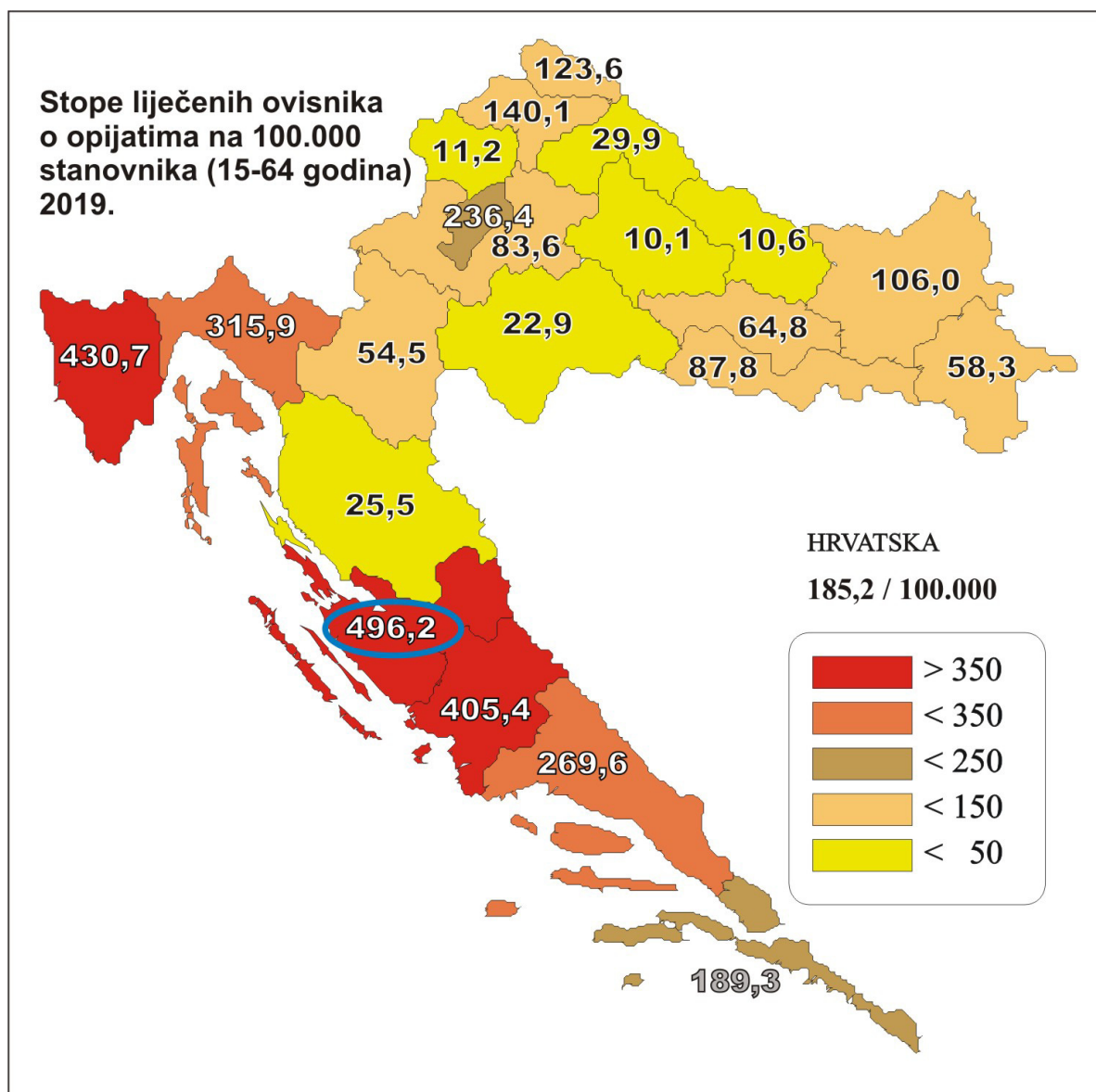
Županija - County	Liječene osobe ukupno – Treated total				Prvi put liječeni – First time treated			
	Broj – No.	Stopa na 100.000* - Rate/100,000	Od toga opijati - Opiates	Stopa na 100.000* (opijati) Rate (opiates)	Svi tipovi ovisnosti – All types	Udio od liječenih osoba (%) - Treated	Od toga opijatni tip - Opiates	Udio od prvi put liječenih (%) – First time treated
Grad/City of Zagreb	1.871	348,3	1.270	236,4	349	18,7	28	8
Zagrebačka	284	131,8	180	83,6	59	20,8	5	8,5
Krapinsko-zagorska	36	40,2	10	11,2	13	36,1	0	0
Sisačko-moslavačka	76	66,8	26	22,9	28	36,8	4	14,3
Karlovačka	98	116,2	46	54,5	33	33,7	4	12,1
Varaždinska	224	187,9	167	140,1	40	17,9	5	12,5
Koprivničko-križevačka	39	50,7	23	29,9	7	17,9	0	0
Bjelovarsko-bilogorska	15	18,9	8	10,1	5	33,3	1	20
Primorsko-goranska	699	344	642	315,9	43	6,2	14	32,6
Ličko-senjska	17	54,1	8	25,5	5	29,4	0	0
Virovitičko-podravska	26	45,8	6	10,6	15	57,7	1	6,7
Požeško-slavonska	42	82,5	33	64,8	7	16,7	2	28,6
Brodsko-posavska	109	105,1	91	87,8	10	9,2	3	30
Zadarska	575	515	554	496,2	21	3,7	13	61,9
Osječko-baranjska	312	150,9	219	106	58	18,6	8	13,8
Šibensko-kninska	304	434	284	405,4	21	6,9	13	61,9
Vukovarsko-srijemska	80	67,6	69	58,3	12	15	8	66,7
Splitsko-dalmatinska	1.009	330,9	822	269,6	133	13,2	39	29,3
Istarska	722	505,7	615	430,7	62	8,6	18	29
Dubrovačko-neretvanska	171	211,6	153	189,3	16	9,4	7	43,8
Međimurska	131	170,5	95	123,6	23	17,6	3	13
<b>Ukupno Hrvatska</b>	<b>6.840</b>	<b>238</b>	<b>5.321</b>	<b>185,2</b>	<b>960</b>	<b>14</b>	<b>176</b>	<b>18,3</b>
Druge države	18		17		15		14	
<b>UKUPNO</b>	<b>6.858</b>		<b>5.338</b>		<b>975</b>	<b>14,2</b>	<b>190</b>	<b>19,5</b>

Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo

Source of data: Croatian Institute of Public Health

\*Podaci za bolnički liječene ovisnike - Only hospital-treated drug addicts

Slika - Figure 2.

**DISTRIBUCIJA LIJEČENIH OPIJATNIH OVISNIKA PO ŽUPANIJAMA U HRVATSKOJ U 2019. GODINI -  
 Treated opiate addicts distribution by county, Croatia 2019**


Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo  
 Source of data: Croatian Institute of Public Health

Prema podacima o broju ukupno liječenih na 100.000 stanovnika 15-64 godine prema županijama, najizraženiji problem zlouporabe opijata je u Zadarskoj županiji sa stopom od 496,2. Na drugom mjestu je Istarska županija u kojoj stopa iznosi 430,7. Slijede Šibensko-kninska (405,4), Primorsko-goranska (315,9), Splitsko-dalmatinska (269,6), Grad Zagreb (236,4), te Dubrovačko-neretvanska (189,3), dok su ostale županije ispod hrvatskog prosjeka. Stopa liječenih zbog zlouporabe opijata u 2019. godini za Republiku Hrvatsku iznosi 185,2.

According to statistics on the overall number of treated addicts per 100,000 population aged 15-64 godine by county, the issue of opiate abuse is most aggravated in Zadar County presenting a rate of 496.2, followed by counties of Istria (430.7), Šibenik-Knin (405.4), Primorsko-goranska (315.9), county of Split-Dalmatia (269.6), City of Zagreb (236.4) and Dubrovnik-Neretva county (189.3), whereas other counties remained well below the national average. The rate of treated opiate addicts in 2019 in Croatia was 185.2.



Tablica - Table 4.

**SPOL I ŽIVOTNA DOB OVISNIKA (MKB 10, F11.- F19.-) LIJEČENIH U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA U 2018. I 2019. GODINI – Drug addicts (ICD-10, F11.- F19.-) treated in health facilities by sex and age, Croatia 2018-2019**

D O B	2 0 1 9 .						2 0 1 8 .	
	Muški		Žene		Ukupno		Ukupno	
	Broj	Udio%	Broj	Udio%	Broj	Udio%	Broj	Udio%
A G E (yr)	No.	prop.%	No.	prop.%	No.	prop.%	No.	prop.%
< 14 god.	9	0,2	8	0,7	17	0,2	4	0
15 - 19 g.	354	6,2	102	8,6	456	6,6	408	6
20 - 24 g.	323	5,7	68	5,7	391	5,7	350	5,2
25 - 29 g.	314	5,5	75	6,3	389	5,7	385	5,7
30 - 34 g.	634	11,2	182	15,3	816	11,9	848	12,5
35 - 39 g.	1.247	22	306	25,8	1.553	22,6	1.608	23,8
40 - 44 g.	1.382	24,4	225	19	1.607	23,4	1.598	23,6
45 - 49 g.	760	13,4	104	8,8	864	12,6	858	12,7
≥50	649	11,4	116	9,8	765	11,2	702	10,4
<b>UKUPNO - Total</b>	<b>5.672</b>	<b>100</b>	<b>1.186</b>	<b>100</b>	<b>6.858</b>	<b>100</b>	<b>6.761</b>	<b>100</b>

Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo  
Source of data: Croatian Institute of Public Health

Od ukupno 6.858 osoba liječenih tijekom 2019. godine, većinu njih kao i prethodnih godina čine muškarci (82,7%). Omjer muškaraca i žena iznosi 4,8:1. Iz podataka je razvidno da i muškarci i žene dolaze u najvećem broju na liječenje nakon 30 godina starosti.

Najveći udio liječenih muškaraca je u dobnoj grupi 40-44 godina (24,4%) a zatim u dobi od 35 do 39 godine (22%). Žena ima najviše u dobnoj skupini 35 - 39 (25,8%).

Sveukupno stariji od 30 godina čine 81,7% svih liječenih osoba.

Of overall 6,858 treated addicts in 2019, most, as earlier years, were men (82.7%). Man-to-woman ratio was 4.8:1. Statistics show that both sexes report for treatment mostly after 30 years of age.

The largest share of treated male addicts were in the age group 40-44 (24.4%), followed by the 35-39 age group (22%). Most of the women were in the age group 35-39 (25.8%).

Persons over 30 made up 81.7% of all treated addicts.

Tablica - Table 5.

**LIJEČENI OVISNICI O OPIJATIMA I NEOPIJATIMA U 2019. GODINI U HRVATSKOJ, PREMA ŽIVOTNOJ DOBI - Treated opiate and non-opiate addicts receiving treatment by age, Croatia 2019**

Dob	OPIJATI						NEOPIJATI					
	Muškarci		Žene		Ukupno		Muškarci		Žene		Ukupno	
	Broj	Udio %	Broj	Udio %	Broj	Udio %	Broj	Udio %	Broj	Udio %	Broj	Udio %
≤14	0	0	0	0	0	0	9	0,7	8	2,9	17	1,1
15-19	2	0,0	4	0,4	6	0,1	352	28,3	98	35,6	450	29,6
20-24	37	0,8	22	2,4	59	1,1	286	23,0	46	16,7	332	21,8
25-29	127	2,9	47	5,2	174	3,3	187	15,0	28	10,2	215	14,1
30-34	475	10,7	153	16,8	628	11,8	159	12,8	29	10,5	188	12,4
35-39	1.132	25,6	280	30,7	1.412	26,5	115	9,2	26	9,5	141	9,3
40-44	1.325	29,9	209	22,9	1.534	28,7	57	4,6	16	5,8	73	4,8
45-49	732	16,5	99	10,9	831	15,6	28	2,2	5	1,8	33	2,2
≥50	597	13,5	97	10,6	694	13,0	52	4,2	19	6,9	71	4,7
<b>Ukupno</b>	<b>4.427</b>	<b>100,0</b>	<b>911</b>	<b>100,0</b>	<b>5.338</b>	<b>100,0</b>	<b>1245</b>	<b>100,0</b>	<b>275</b>	<b>100,0</b>	<b>1.520</b>	<b>100,0</b>

Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo  
Source of data: Croatian Institute of Public Health

Raspodjela liječenih osoba prema dobi i tipu ovisnosti pokazuje da je opijatni tip ovisnosti najprisutniji među liječenim ovisnicima i iznosi 77,8%, dok je ovisnost o neopijatima razlog dolaska na liječenje kod 22,2% osoba. Podaci o dobnoj raspodjeli nam pokazuju da je liječenje neopijata zastupljenije u ranijoj dobi, prije svega liječenje zbog zlouporabe kanabinoida. Zbog neopijata je liječeno 1.520 osoba od kojih je 52,6% (799 osoba) mlađe od 25 godina.

Najveći udio prijavljenih na liječenje zbog uzimanja kanabinoida je upućen od suda za mladež. Kako bi izbjegli pokretanje kaznenog postupka, mladima se izriče mjera obveznog liječenja.

The distribution of treated addicts by age and type of addiction shows that opiates were most common substance among them (77.8%), while non-opiates were the reason for treatment in 22.2%. Age distribution, in turn, shows that non-

opiate treatment was more common in younger age, primarily due to cannabinoid abuse. 1,520 treated non-opiate addicts were reported, of which 52,6% (799 persons) were younger than 25.

The majority of cannabinoid addicts were referred to treatment by a juvenile court. So as to avoid criminal proceedings, juveniles are sentenced to mandatory treatment.

**Tablica - Table 6. PROSJEČNE DOBI OSOBA LIJEČENIH ZBOG ZLOUPORABE PSIHOAKTIVNIH DROGA (2001., 2003., 2005., 2007., 2009., 2011., 2013., 2015.-2019.) PO SPOLU - Drug addicts receiving treatment by mean age and sex; Comparative data for 2001-2019**

Godina liječenja - Year	Prosječna dob – Mean Age		
	Muškarci – Male	Žene – Female	Ukupno - Total
2001.	25,7	25,8	25,7
2003.	27,1	27,2	27,1
2005.	28,4	28,1	28,3
2007.	29,8	29,2	29,7
2009.	31,2	30,5	31,1
2011.	32,4	31,1	32,2
2013.	33,9	32,8	33,7
2015.	35,6	34,5	35
2016.	36,8	35,4	36,5
2017.	37,6	36	37,3
2018.	38,4	36,7	38,1
<b>2019.</b>	<b>38,3</b>	<b>36,5</b>	<b>38</b>

Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo  
Source of data: Croatian Institute of Public Health

Ovisnička populacija u Republici Hrvatskoj sve više stari, te prosječne dobi liječenih osoba (muškaraca i žena) pokazuju trend rasta. Budući da bilježimo liječene osobe zbog zlouporabe i/ili ovisnosti o svim psihoaktivnim drogama, to je i raspon godina vrlo velik. Najmlađa zabilježena osoba imala je 13, a najstarija čak 72 godine. Od 2009. godine nadalje bilježimo povećanje prosječne dobi i žena i muškaraca pa su tako i u 2019. godini većina liječenih stariji od 30 godina te je prosječna dob liječenih muškaraca 38,3 godine, a žena 36,5 godina. Prosječna dob liječenih osoba i dalje raste, što upućuje na to da se osobe zadržavaju u sustavu liječenja duži niz godina, dok je broj novopridošlih stabilan.

Addict population in Croatia has increasingly aged. Average ages for treated addicts (men and women) have shown a tendency of increase. Since treated addicts are registered for abuse of/dependency on all types of psychoactive substances, this implies a wide age range. The youngest ever recorded person was 13, while the oldest 72. Since 2009, continual increase has been noted in the average age of both sexes. In 2019, likewise, most treated addicts were over 30 and the average age was 38.3 for men and 36.5 for women. As the average age continues to grow, this implies that treated patients remain in the treatment system longer, while the number of newly treated is stable.

**Tablica – Table 7. PROSJEČNE DOBI RAZVOJA OVISNOSTI OSOBA LIJEČENIH ZBOG ZLOUPORABE OPIJATA U RAZDOBLJU OD 2013. DO 2019. - Mean age of treated opiate addicts, Croatia 2013-2019**

Heroinski ovisnici – Heroin addicts	Godina - Year						
	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
<b>Prosječna dob prvog uzimanja bilo kojeg sredstva (godine) - Mean age of the first consumption of any psychoactive drug</b>	16,1	16,1	16,1	16,1	16	15,9	15,9
<b>Prosječna dob prvog uzimanja heroina (godine) - Mean age of the first heroin use</b>	20,2	20	20,1	19,8	20,3	20,1	20,1
<b>Prosječna dob i. v. uzimanja (godine) - Mean age of the first i.v. drug use</b>	21,3	21,1	21	21,3	21,5	21,2	21,1
<b>Prosječna dob prvog javljanja na tretman (godine) - Mean age of starting treatment</b>	26,4	34	26,7	26,6	26,7	26,8	26,9
<b>Broj godina od prvog uzimanja bilo kojeg sredstva do prvog dolaska na liječenje - Age range between the first consumption of any psychoactive drug and starting treatment</b>	10,3	17,1	10,6	10,6	10,7	11,1	11,1

Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo  
Source of data: Croatian Institute of Public Health

Tijek razvoja ovisnosti o opijatima pokazuju podaci o prosječnim dobima u kojima se zbivaju neka ovisnička ponašanja. Prema podacima u 2019. godini za osobe koje se liječe od opijatske ovisnosti prvo uzimanje bilo koje droge zbilo se s 15,9 godina, prvo uzimanje heroina s 20,1 godine, prvo intravensko uzimanje heroina gotovo godinu i pol kasnije (21,1 godina). Dob dolaska na prvo liječenje gotovo je ista kao i ranijih godina (26,9 godina).

The course of opiate addiction development is visible from the statistics on average ages of certain addictive patterns. According to 2019 data, persons treated for opiate addiction report their first consumption of any substance at the age of 15.9, first heroin consumption at 20.1 and first IV heroin intake almost a year later (at 21.1). The age for the first time treatment was almost the same as it was in previous years (26.9).

**Tablica - Table 8. PROSJEČNE DOBI OSOBA LIJEČENIH ZBOG ZLOUPORABE KANABINOIDA U RAZDOBLJU OD 2014. DO 2019. GODINE - Average age of treated cannabinoid addicts, Croatia 2014-2019**

Konzumenti kanabinoida – Cannabinoid consumers	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
Prosječna dob prvog uzimanja bilo kojeg sredstva (godine) - Average age of the first consumption of any psychoactive drug	16,7	14,9	16,2	16	16,3	16
Prosječna dob prvog uzimanja kanabinoida (godine) - Average age of the first cannabis use	16,2	16,5	16,3	16,2	16,4	16,2
Prosječna dob prvog javljanja na tretman (godine) - Average age of starting treatment	21,4	19,2	22,2	21,4	22,3	22
Broj godina od prvog uzimanja bilo kojeg sredstva do prvog dolaska na liječenje - Age range between the first consumption of any psychoactive drug and starting treatment	4,7	4,3	5,9	5,4	6,3	6,4

Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo  
Source of data: Croatian Institute of Public Health

Kod od onih koji su uzimali kanabinoide (pretežito marihuana), prosječna dob prvog uzimanja bilo koje droge je nešto viša u onodu na liječene zbog opijata, ali na tretman dolaze u mlađoj dobi. Dob prvog javljanja na tretman obično je povezana s izbjegavanjem pokretanja kaznenog postupka zbog posjedovanja određene količine droge.

The average age of first substance use in cannabinoid users (mostly marijuana) was somewhat higher compared to opioid addicts, though they show up for treatment earlier. The age of first appearance for treatment usually has to do with avoiding criminal charges on count of drug possession.

**Tablica - Table 9. OSOBE LIJEČENE ZBOG ZLOUPORABE DROGA U 2019. GODINI PREMA GLAVNOM POVODU POČETKA UZIMANJA – Treated drug addicts by main reason for first consumption, Croatia 2019**

Glavni povod – Main reason	Zloupotreba opijata		Zloupotreba neopijata		Ukupno	
	Opiate abuse		Non-opiate abuse		Total	
	Broj	%	Broj	%	Broj	%
Znatiželja - Curiosity	244	4,6	94	6,2	338	4,9
Utjecaj vršnjaka ili partnera - Peer or partner pressure	2.229	41,8	489	32,2	2.718	39,6
Zabava - Fun	401	7,5	165	10,9	566	8,3
Želja za samopotvrđivanjem - Self-affirmation	656	12,3	195	12,8	851	12,4
Dosada - Boredom	541	10,1	180	11,8	721	10,5
Psihološki problemi – Psychological problems	551	10,3	183	12	734	10,7
Problemi u obitelji – Family problems	583	10,9	101	6,6	684	10
Neznanje o štetnim posljedicama - Uninformed about harmful effects	46	0,9	23	1,5	69	1
Problemi u školi – School problems	29	0,5	16	1,1	45	0,7
Nepoznato – Unknown	58	1,1	74	4,9	132	1,9
<b>Ukupno - Total</b>	<b>5.338</b>	<b>100</b>	<b>1.520</b>	<b>100</b>	<b>6.858</b>	<b>100</b>

Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo  
Source of data: Croatian Institute of Public Health

Kao glavni povod početka uzimanja neopijatnih psihoaktivnih sredstva, prema njihovim izjavama, liječene osobe najčešće navode utjecaj vršnjaka ili partnera (32,2%), želju za samopotvrđivanjem (12,8%), psihološke probleme (12%), dosadu (11,8%), zabavu (10,9%), problemi u obitelji (6,6%), zatim znatiželju (6,2%), neznanje o štetnim posljedicama (1,5%) te problemi u školi (1,1%).

Više od četrdeset posto liječenih zbog uzimanja opijata je izjavilo da je povod uzimanja opijata bio utjecaj vršnjaka ili partnera (41,8%). Ostali povodi su bili želja za samopotvrđivanjem (12,3%), problemi u obitelji (10,9%), psihološki problemi (10,3%), dosada (10,1%), zabava (7,5%) i tako dalje. Dok se u uzimanje neopijata kreće iz konteksta prosječne adolescentne populacije te su razlozi slični kao i za bilo koje drugo rizično ponašanje, uzimanje opijata zbiva se nakon nekog vremena, kada je već i okruženje tako profilirano da potiče zlouporabu. Stoga je upravo utjecaj tako odabranog i specifičnog okruženja najčešći motiv za „uključivanje“ u grupu.

As main motivation for start of non-opiate psychoactive substance use, according to own statements, treated addicts most commonly list peer/partner pressure (32.2%), self-affirmation (12.8%), psychological problems (12%), boredom (10.9%), fun (10.9%), boredom (10.9%), family problems (6.6%) etc.

More than 40% treated opiate addicts admitted to peer/partner pressure for motivation to start taking opiates (41.8%). Other reasons were self-affirmation (12.3%), family problems (10.9%), psychological problems (10.3%), fun (7.5%), etc. While non-opiate users start from the context of average adolescent population and give reasons similar for any other risk behavior, opiate consumption takes place later, when the environment has already been profiled a certain way that entices abuse. Consequently, it is this specific influence of so profiled environment that motivates one to join the group.

Tablica - Table 10.

**OSOBE LIJEČENE ZBOG ZLOUPORABE DROGA OD 2014. DO 2019. GODINE PREMA KORIŠTENJU ZAJEDNIČKIH IGALA I ŠPRICA U ŽIVOTU I POSLJEDNJIH MJESEC DANA – Treated drug addicts by share of needles and syringes, Croatia 2014-2019**

	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
<b>Korištenje zajedničkih igala i šprica u životu -</b> <i>Sharing needles and syringes in the lifetime</i>	57,90%	47,50%	57,80%	55,70%	54,50%	53,10%
<b>Dijeljenje igala i šprica u posljednjih mjesec dana</b> <i>- Sharing needles and syringes in the last month</i>	1,80%	2,10%	2,30%	2%	1,90%	2,20%

Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo  
Source of data: Croatian Institute of Public Health

Iako je 43,1% heroinskih ovisnika barem jednom u životu koristilo zajednički pribor, opaža se smanjenje takvog rizičnog ponašanja. Naime, u posljednjih mjesec dana zajednički je pribor u 2012. godini koristilo 2,7% ovisnika, dok u 2019. godini samo 2,2%. Otvaranje centara za zamjenu igala i šprica te za savjetovanje i besplatno testiranje na hepatitis B i C i HIV doprinijelo odgovornijem ponašanju ovisnika i boljoj suradljivosti.

Ovisnost kao kroničnu recidivirajuću bolest često prate druge dijagnoze mentalnih bolesti i poremećaja. Najčešće se radi o poremećajima ličnosti i poremećajima ponašanja, afektivnim i neurotskim poremećajima, duševnim poremećajima i poremećajima ponašanja uzrokovanim alkoholom te drugim kroničnim bolestima vezanim uz rizična ovisnička ponašanja. Droge uzrokuju i nastanak anksioznosti, depresije ili nekih drugih emocija.

Podatci iz 2019. govore da je od 6.858 liječenih osoba njih 30% imalo barem jednu popratnu dijagnozu. Kod ovisnika o opijatima su najčešći poremećaji povezani s pijenjem alkohola.

U neopijatnih ovisnika su najzastupljeniji čak i više nego prethodne godine poremećaji povezani s prekomjernim pijenjem (23,2%).

Though 43.1% heroin addicts had at least one shared drug paraphernalia, a tendency to avoid this risk behavior has been noted. In 2012, drug paraphernalia was shared in the last month by 2.7% addicts, as opposed to only 2.2% in 2019. The establishing of centers for needle and syringe change, as well as free hepatitis B/C and HIV testing and counseling has made a contribution toward a more responsible addict behavior and better cooperability.

Addiction as a chronic relapsing disease is often accompanied by other diagnoses from the mental and behavioral disease group. Most commonly it is a case of personality and behavioral disorders, affective and neurotic disorders, mental and behavioral disorders caused by use of alcohol and other chronic diseases related to addictive risk behavioral patterns. Use of drugs also bring about anxiety, depression or other emotions.

The 2019 data goes to show that of 6.858 treated addicts 30% had at least one resulting diagnosis. The most common disorders in opiate addicts were alcohol-related.

Among non-opiate addicts, the most frequent (even more so than last year) were disorders associated with excessive drinking (23.2%).

Tablica – Table 11.

**NAJČEŠĆE OSTALE DIJAGNOZE UZ OVISNOST O OPIJATIMA I NEOPIJATIMA 2019.GODINE – Most common other diagnoses apart from opiate and non-opiate dependencies, Croatia 2019**

Dijagnoze prema MKB-10 ICD-10 diagnoses	Zlouporeba opijata - Opiate abuse		Zlouporeba neopijata - Non-opiate abuse	
	Broj/No.	%	Broj/No.	%
<b>F60-F69</b> Poremećaji ličnosti i ponašanja odraslih <i>- Adult personality and behavioral disorders</i>	468	30,7	102	19,2
<b>F30-F39</b> Afektivni poremećaji (depresija, poremećaji raspoloženja) <i>- Affective disorders (depression, mood disorders)</i>	294	19,3	62	11,7
<b>F40-F48</b> Neurotski, vezani uz stres i somatoformni poremećaji <i>- Nerotic, stress-related and somatoform disorders</i>	341	22,4	69	13
<b>F10</b> Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja uzrokovani uzimanjem alkohola <i>- Mental and behavioral disorders due to alcohol use</i>	210	13,8	123	23,2
<b>F20-F29</b> Shizofrenija, shizotipni i sumanuti poremećaji <i>- Schizophrenia, schizotypal and delusional disorders</i>	161	10,6	93	17,5
<b>F90-F98</b> Poremećaji u ponašanju i osjećajima koji se pojavljuju u djetinjstvu i adolescenciji <i>- Child and adolescent behavioral and emotional dis.</i>	6	0,4	71	13,3
<b>F00-F09</b> Organski i simptomatski duševni poremećaji - <i>Organic and symptomatic mental disorders</i>	40	2,6	10	1,9
<b>F50-F51</b> Poremećaji hranjenja – <i>Eating disorders</i>	3	0,2	1	0,2
<b>Broj dijagnoza – No. diagnoses</b>	<b>1.523</b>	<b>100</b>	<b>531</b>	<b>100</b>

Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo  
Source of data: Croatian Institute of Public Health

## **PRIKAZ AKTIVNOSTI TIMOVA U DJELATNOSTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE MENTALNOG ZDRAVLJA, PREVENCIJE I IZVANBOLNIČKOG LIJEČENJA OVISNOSTI – Presentation of Activities by Teams for Mental Health Care, Addiction Prevention and Outpatient Treatment**

Analizirani podaci pokazuju opseg aktivnosti dostavljenih temeljem mjesečnih izvješća o radu timova u županijskim zavodima za javno zdravstvo. Broj i vrsta pojedinih usluga ovisi o zdravstvenim potrebama populacije, ali i o sastavu i popunjenosti timova u okviru javnozdravstvene mreže, odnosno, o zastupljenosti pojedine vrste stručnjaka u timu. Standardni tim u djelatnosti mentalnog zdravlja, prevencije i izvanbolničkog liječenja ovisnosti čine: 1 liječnik spec. psihijatrije, 1 medicinska sestra i 1 psiholog.

Tijekom 2019. godine timovi u djelatnosti zdravstvene zaštite mentalnog zdravlja, prevencije i izvanbolničkog liječenja ovisnosti provodili su u najvećoj mjeri individualne tretmane (70,5%), pri čemu u ukupnom opsegu aktivnosti prednjači Istarska županija. U okviru individualnih tretmana, najveći udio ima Testiranje urina na prisutnost droga i njihovih metabolita (20,7%), dok je na drugom mjestu savjet telefonom bolesniku ili članu obitelji stručnog sadržaja (14,8%). Individualni savjetovani tretman ovisnika sudjeluje sa svega 4,8%, dok Individualni savjetovani tretman-ostali ima udjela od svega 4,9% u ukupnim individualnim tretmanima.

Prema ukupno provedenim mjerama i aktivnostima u djelatnosti mentalnog zdravlja, prevencije i izvanbolničkog liječenja ovisnosti, na drugom mjestu se nalazi psihoterapija s udjelom od 9,7%. Najveći opseg psihoterapijskih aktivnosti tijekom 2019. godine, provodila je Karlovačka županija (23,9%), dok je u Zagrebačkoj županiji najmanji (0%).

Na trećem mjestu u ukupnom opsegu aktivnosti u djelatnosti mentalnog zdravlja, prevencije i izvanbolničkog liječenja ovisnika nalazi se Obrada podataka i izrada mišljenja s najvećim udjelom u Šibensko-kninskoj županiji (14,7%).

Preventivne aktivnosti u ukupnom opsegu poslova imaju udjela sa 4,5%, u čemu je na vrhu Virovitičko-podravska županija (18,7%).

Slijede Rad s obitelji s udjelom od 3,1%, pri čemu se na vrhu nalazi Sisačko-moslavačka županija (14,8%), a na dnu ljestvice Grad Zagreb i Koprivničko-križevačka s 0,7% udjela rada s obitelji u ukupnim aktivnostima. Nakon toga slijede Ostali poslovi s 2,7% u ukupnim aktivnostima.

Zatim slijede Intervencije s 1,7% te Medijske aktivnosti i Rad u grupi s 0,8%.

Velike razlike u provedbi aktivnosti među županijama, niska zastupljenost individualnog savjetovanih rada, rada s obitelji i rada u grupi te veliki udio administrativnih aktivnosti nameće potrebu za revizijom kako djelatnosti mentalnog zdravlja, prevencije i izvanbolničkog liječenja ovisnosti, tako i ugovoreni mjera zdravstvene zaštite i indikatora za praćenje izvršenja.

*The analyzed data show the extent of activities based on monthly reports on the work of mental health teams operating under county institutes of public health. The number and type of individual services depend on population health needs, as well as on the content and level of team staffing within the public health network, that is on the representation of individual types of experts within a team. A standard team for mental health, addiction prevention and outpatient treatment is made up of: one psychiatry specialist, one nurse and one psychologist.*

*In 2019, teams for mental health care, addiction prevention and outpatient treatment mostly carried out individual therapy (70.5%), with the Istria County ranking foremost in overall scope of activities. Within individual treatments, the largest share was urine testing for presence of drugs and their metabolites (20.7%), followed by professional counselling of patient or family member by phone (14.8 %). Individual addict counselling accounted for mere 4.8 % of team work, while other types of individual counselling took up 4.9 % of overall individual treatments.*

*According to overall measures and activities undertaken in the field of mental health, addiction prevention and outpatient treatment, psychotherapy was in second place at 9.7 %. The widest scope of psychotherapeutic activities in 2019 was realized in the Karlovac County (23.9 %), as opposed to the Zagreb County with 0 %.*

*Ranking third among overall activities in the field of mental health, addiction prevention and outpatient treatment is data processing and appraisal draw-up, mostly represented in the Šibenik-Knin County (14.7 %).*

*Preventive activities take up 4.5 % of overall workload, with the Virovitica-Podravina County listed at the top (18.7 %).*

*Family therapy accounts for 3.1 % activities in overall workload are next in line, with the Sisak-Moslavina County ranked highest (14.8 %) and the City of Zagreb and Koprivnica-Križevci County lowest, with mere 0.7 %. Other tasks, with 2.7 %, follow in overall workload.*

*Next in line are interventions with 1.7 %, media activities and group therapy with 0.8 %.*

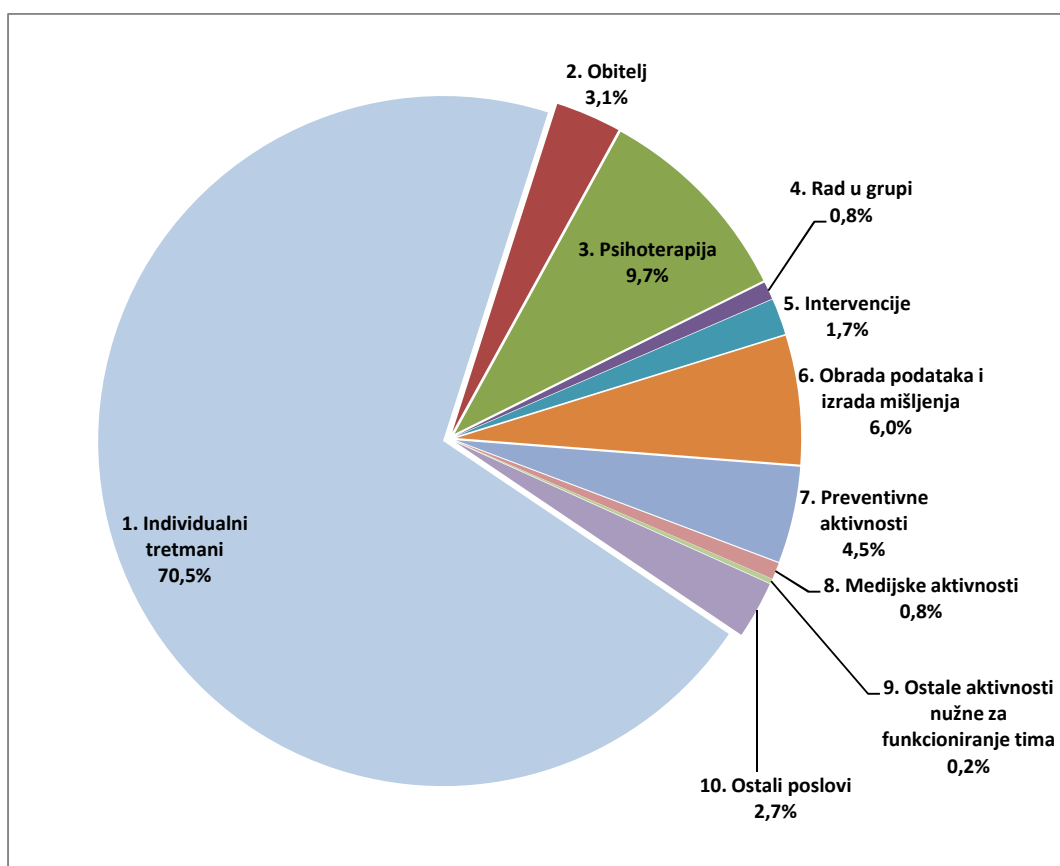
*Big differences in the level of activity implementation among counties, poorly represented categories of individual counselling, family and group therapy, as well as a large share of administrative activities impose a need for revising the mental health, addiction prevention and outpatient treatment field, the contractual health care measures and the implementation monitoring indicators.*

**Tablica – Table 1. Aktivnosti timova za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti po županijama u 2019. - Activities of teams for mental health care, addiction prevention and outpatient treatment by county, Croatia 2019**

Županija	Ukupno	1. Individualni tretmani	2. rad s obitelji	3. Psihoterapija	4. Rad u grupi	5. Intervencije	6. Obrada podataka i izrada mišljenja	7. Preventivne aktivnosti	8. Medijske aktivnosti	9. Ostale aktivnosti nužne za funkcioniranje tima	10. Ostali poslovi
County	Total	1. Individual therapy	2. Family therapy	3. Psychotherapy	4. Group therapy	5. Interventions	6. Data processing and appraisal draw-up	7. Preventive activities	8. Media activities	9. Other activities vital for team functionality	10. Other tasks
<b>UKUPNO</b>	<b>359.225</b>	<b>253.191</b>	<b>11.049</b>	<b>34.690</b>	<b>3.027</b>	<b>6.109</b>	<b>21.628</b>	<b>16.239</b>	<b>2.812</b>	<b>773</b>	<b>9.708</b>
%	100	70,5	3,1	9,7	0,8	1,7	6,0	4,5	0,8	0,2	2,7
<b>Grad Zagreb</b>	<b>67.727</b>	<b>51.318</b>	<b>502</b>	<b>10.228</b>	<b>0</b>	<b>216</b>	<b>2.913</b>	<b>1.101</b>	<b>654</b>	<b>124</b>	<b>671</b>
%	100	75,8	0,7	15,1	0,0	0,3	4,3	1,6	1,0	0,2	1,0
<b>Zagrebačka</b>	<b>9.911</b>	<b>6.895</b>	<b>765</b>	<b>0</b>	<b>617</b>	<b>220</b>	<b>994</b>	<b>259</b>	<b>64</b>	<b>19</b>	<b>78</b>
%	100	69,6	7,7	0,0	6,2	2,2	10,0	2,6	0,6	0,2	0,8
<b>Krapinsko-zagorska</b>	<b>8.676</b>	<b>5.748</b>	<b>337</b>	<b>202</b>	<b>0</b>	<b>71</b>	<b>234</b>	<b>1.501</b>	<b>336</b>	<b>19</b>	<b>228</b>
%	100	66,3	3,9	2,3	0,0	0,8	2,7	17,3	3,9	0,2	2,6
<b>Sisačko-moslavačka</b>	<b>7.799</b>	<b>4.357</b>	<b>1.153</b>	<b>467</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>398</b>	<b>430</b>	<b>90</b>	<b>8</b>	<b>896</b>
%	100	55,9	14,8	6,0	0,0	0,0	5,1	5,5	1,2	0,1	11,5
<b>Karlovačka</b>	<b>6.850</b>	<b>3.829</b>	<b>770</b>	<b>1.634</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>360</b>	<b>15</b>	<b>0</b>	<b>13</b>	<b>229</b>
%	100	55,9	11,2	23,9	0,0	0,0	5,3	0,2	0,0	0,2	3,3
<b>Varaždinska</b>	<b>19.197</b>	<b>11.546</b>	<b>886</b>	<b>2.896</b>	<b>1.326</b>	<b>0</b>	<b>1.888</b>	<b>25</b>	<b>12</b>	<b>17</b>	<b>601</b>
%	100	60,1	4,6	15,1	6,9	0,0	9,8	0,1	0,1	0,1	3,1
<b>Koprivničko-križevačka</b>	<b>6.432</b>	<b>4.028</b>	<b>42</b>	<b>500</b>	<b>0</b>	<b>337</b>	<b>181</b>	<b>650</b>	<b>47</b>	<b>24</b>	<b>623</b>
%	100	62,6	0,7	7,8	0,0	5,2	2,8	10,1	0,7	0,4	9,7
<b>Bjelovarsko-bilogorska</b>	<b>8.823</b>	<b>6.446</b>	<b>86</b>	<b>93</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>103</b>	<b>987</b>	<b>5</b>	<b>36</b>	<b>1.067</b>
%	100	73,1	1,0	1,1	0,0	0,0	1,2	11,2	0,1	0,4	12,1
<b>Primorsko-goranska</b>	<b>25.860</b>	<b>14.974</b>	<b>900</b>	<b>4.828</b>	<b>1</b>	<b>711</b>	<b>2.506</b>	<b>439</b>	<b>136</b>	<b>82</b>	<b>1.283</b>
%	100	57,9	3,5	18,7	0,0	2,7	9,7	1,7	0,5	0,3	5,0
<b>Ličko-senjska</b>	<b>3.896</b>	<b>2.360</b>	<b>123</b>	<b>226</b>	<b>0</b>	<b>26</b>	<b>286</b>	<b>550</b>	<b>152</b>	<b>32</b>	<b>141</b>
%	100	60,6	3,2	5,8	0,0	0,7	7,3	14,1	3,9	0,8	3,6
<b>Virovitičko-podravska</b>	<b>3.445</b>	<b>2.036</b>	<b>106</b>	<b>263</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>161</b>	<b>643</b>	<b>222</b>	<b>10</b>	<b>4</b>
%	100	59,1	3,1	7,6	0,0	0,0	4,7	18,7	6,4	0,3	0,1
<b>Požeško-slavonska</b>	<b>2.849</b>	<b>2.169</b>	<b>29</b>	<b>59</b>	<b>7</b>	<b>11</b>	<b>162</b>	<b>190</b>	<b>56</b>	<b>18</b>	<b>148</b>
%	100	76,1	1,0	2,1	0,2	0,4	5,7	6,7	2,0	0,6	5,2
<b>Brodsko-posavska</b>	<b>15.838</b>	<b>12.006</b>	<b>411</b>	<b>1.176</b>	<b>0</b>	<b>847</b>	<b>319</b>	<b>942</b>	<b>102</b>	<b>35</b>	<b>0</b>
%	100	75,8	2,6	7,4	0,0	5,3	2,0	5,9	0,6	0,2	0,0
<b>Zadarska</b>	<b>47.629</b>	<b>39.933</b>	<b>553</b>	<b>3.116</b>	<b>0</b>	<b>2.201</b>	<b>995</b>	<b>687</b>	<b>8</b>	<b>14</b>	<b>122</b>
%	100	83,8	1,2	6,5	0,0	4,6	2,1	1,4	0,0	0,0	0,3
<b>Osječko-baranjska</b>	<b>14.425</b>	<b>10.340</b>	<b>574</b>	<b>1.894</b>	<b>0</b>	<b>1</b>	<b>1.327</b>	<b>155</b>	<b>25</b>	<b>14</b>	<b>95</b>
%	100	71,7	4,0	13,1	0,0	0,0	9,2	1,1	0,2	0,1	0,7
<b>Šibensko-kninska</b>	<b>20.114</b>	<b>13.862</b>	<b>876</b>	<b>93</b>	<b>0</b>	<b>300</b>	<b>2.962</b>	<b>1.211</b>	<b>279</b>	<b>21</b>	<b>510</b>
%	100	68,9	4,4	0,5	0,0	1,5	14,7	6,0	1,4	0,1	2,5
<b>Vukovarsko-srijemska</b>	<b>5.939</b>	<b>4.524</b>	<b>148</b>	<b>380</b>	<b>0</b>	<b>201</b>	<b>412</b>	<b>226</b>	<b>34</b>	<b>14</b>	<b>0</b>
%	100	76,2	2,5	6,4	0,0	3,4	6,9	3,8	0,6	0,2	0,0
<b>Splitsko-dalmatinska</b>	<b>34.834</b>	<b>21.853</b>	<b>891</b>	<b>1.381</b>	<b>317</b>	<b>764</b>	<b>2.461</b>	<b>4.078</b>	<b>299</b>	<b>118</b>	<b>2.672</b>
%	100	62,7	2,6	4,0	0,9	2,2	7,1	11,7	0,9	0,3	7,7
<b>Istarska</b>	<b>29.726</b>	<b>22.778</b>	<b>1.039</b>	<b>3.424</b>	<b>128</b>	<b>131</b>	<b>2.128</b>	<b>21</b>	<b>29</b>	<b>10</b>	<b>38</b>
%	100	76,6	3,5	11,5	0,4	0,4	7,2	0,1	0,1	0,0	0,1
<b>Dubrovačko-neretvanska</b>	<b>11.413</b>	<b>7.091</b>	<b>491</b>	<b>1.533</b>	<b>101</b>	<b>16</b>	<b>504</b>	<b>1.451</b>	<b>106</b>	<b>120</b>	<b>1</b>
%	100	62,1	4,3	13,4	0,9	0,1	4,4	12,7	0,9	1,1	0,0
<b>Međimurska</b>	<b>7.842</b>	<b>5.098</b>	<b>367</b>	<b>297</b>	<b>530</b>	<b>56</b>	<b>334</b>	<b>678</b>	<b>156</b>	<b>25</b>	<b>301</b>
%	100	65,0	4,7	3,8	6,8	0,7	4,3	8,6	2,0	0,3	3,8

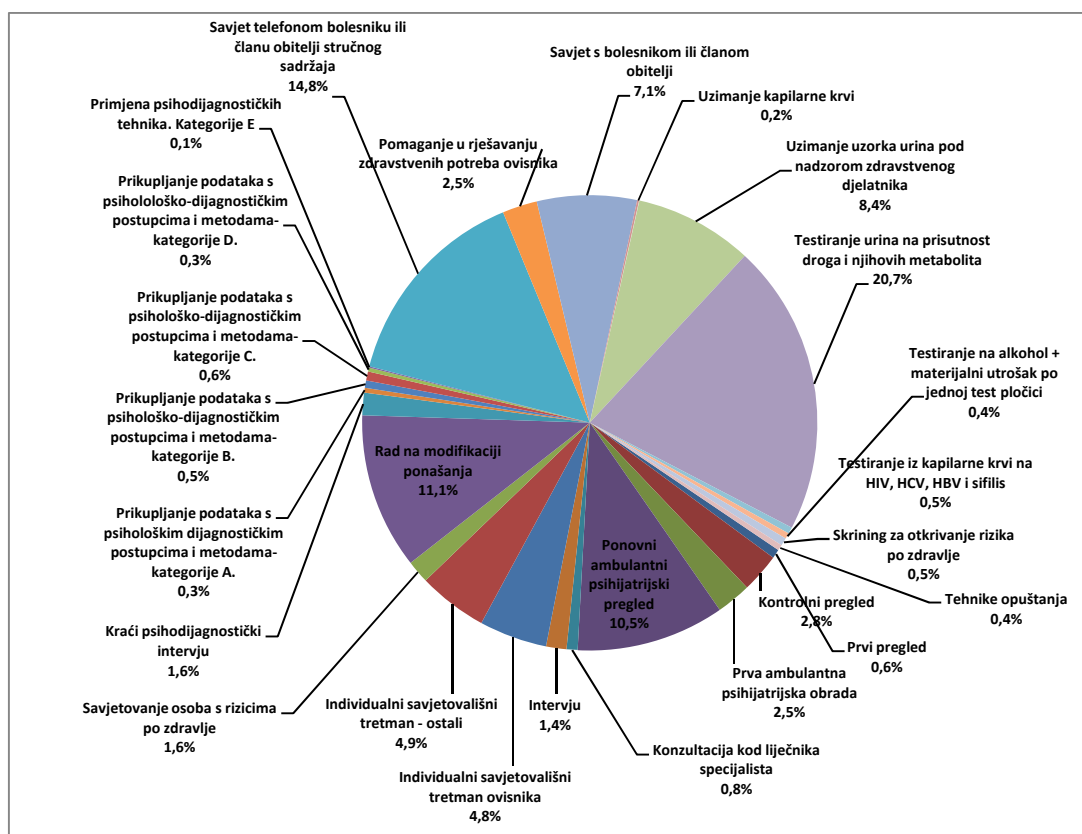
Slika – Figure 1.

**Aktivnosti timova za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti u postocima u 2019.** - Share of activities by teams for mental health care, addiction prevention and outpatient treatment, Croatia 2019

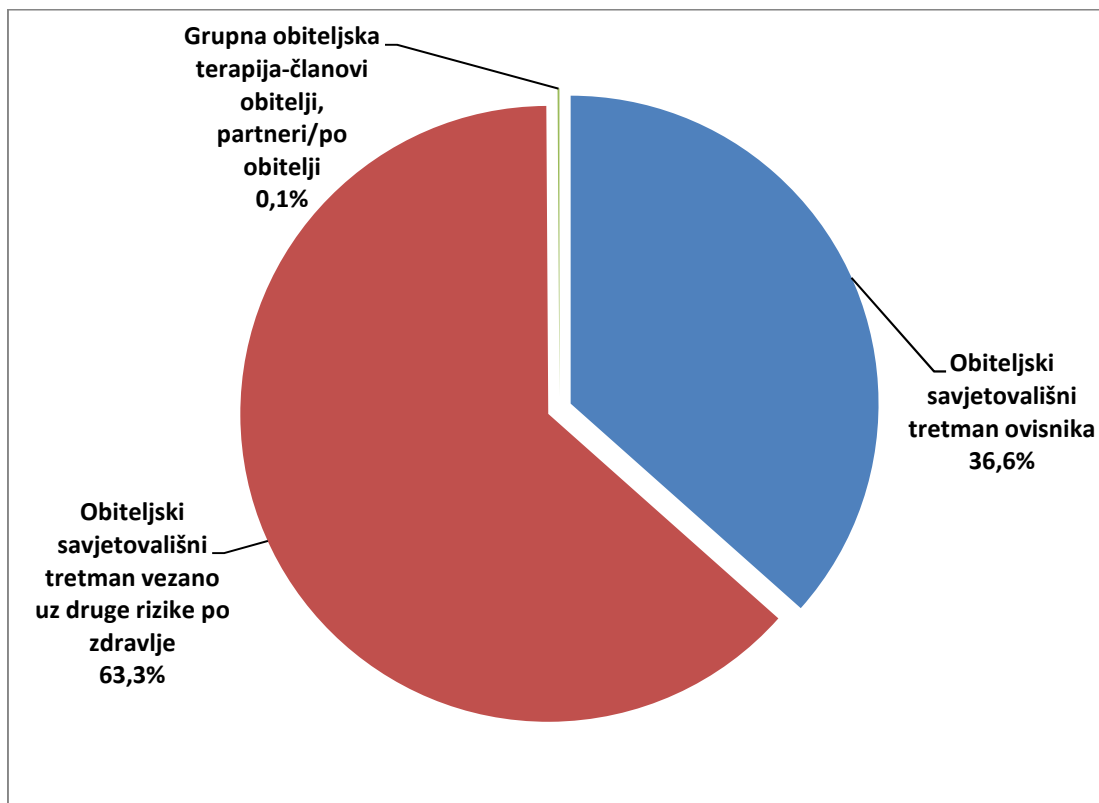


Slika – Figure 2.

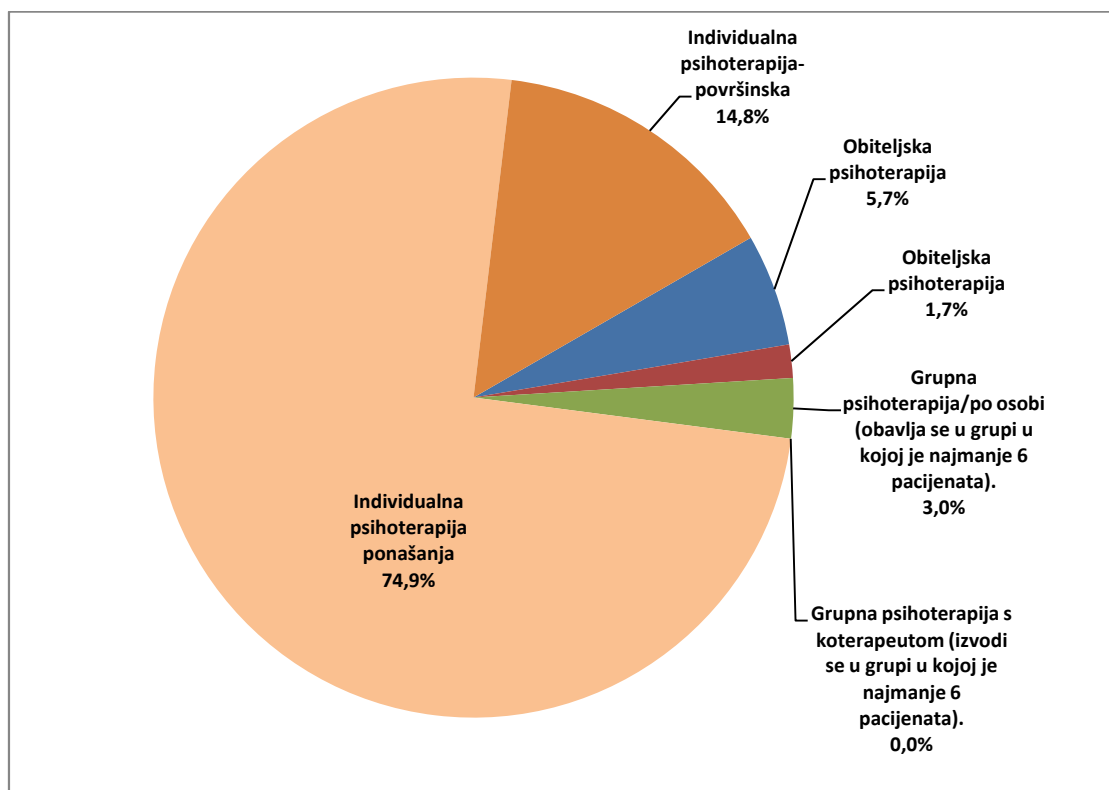
**Udio pojedinih postupaka u okviru individualnih tretmana** - Share of specific procedures in individual therapy



Slika – Figure 3. Udio pojedinih postupaka u okviru rada s obitelji - Share of specific procedures in family therapy



Slika – Figure 4. Udio pojedinih postupaka u okviru psihoterapije - Share of specific procedures in psychotherapy





## HRVATSKI REGISTAR O OSOBAMA S INVALIDITETOM - Croatian Disabilities Registry

Prema procjenama UN problem invalidnosti je mnogo rašireniji nego što se inače misli: Od deset stanovnika svake zemlje bar je jedan u izvjesnoj mjeri osoba s invaliditetom.

Raspolaganje odgovarajućim podacima o invaliditetu preduvjet je za planiranje odgovarajućih preventivnih mjera i donošenje programa za osobe s invaliditetom. Uostalom, unapređenje razine zdravlja pučanstva ima između ostalog za cilj i dodavanje života godinama, odnosno povećanje broja godina života bez bolesti i invaliditeta. Hrvatska je prepoznajući taj problem donijela Zakon o Hrvatskom registru o osobama s invaliditetom (NN64/01), koji propisuje način prikupljanja, obrade i zaštite tajnosti podataka o osobama s invaliditetom. Registar se vodi u Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo, a počeo je s radom 2002. godine.

Prema navedenom Zakonu „invaliditet je trajno ograničenje, smanjenje ili gubitak sposobnosti (koje proizlazi iz oštećenja zdravlja) neke fizičke aktivnosti ili psihičke funkcije primjerene životnoj dobi osobe i odnosi se na sposobnosti, u obliku složenih aktivnosti i ponašanja, koje su općenito prihvaćene kao bitni sastojci svakodnevnog života“.

### Izvori podataka

Podaci se u Registar prikupljaju iz:

#### a) Zdravstva

Primarna zdravstvena zaštita i specijalističko-konzilijarna zdravstvena zaštita prijavu dostavljaju na Obrascu o invaliditetu koji je propisan Pravilnikom o obrascu za dostavljanje podataka Hrvatskom registru o osobama s invaliditetom (NN br. 07/02.).

Hrvatski zavod za javno zdravstvo (Služba za socijalnu medicinu) dostavlja godišnju bazu podataka hospitalizacija i bazu podataka o umrlima

#### b) Socijalne skrbi

Centri za socijalnu skrb općina dostavljaju preslik obrasca "Nalaz i mišljenje" prvostupanijskih tijela vještačenja.

#### c) Prosvjete

Županijski uredi za obrazovanje dostavljaju preslik rješenja o primjerenom obliku školovanja.

Liječnici u povjerenstvu za utvrđivanje psihofizičkog stanja djeteta u sustavu školstva prijavu vrše na obrascu "Obrazac o invaliditetu".

Ministarstvo znanosti i obrazovanja dostavlja preslik Drugostupanijskog tijela vještačenja o primjerenom obliku školovanja.

#### d) Ministarstva hrvatskih branitelja

Registar preuzima kvartalno podatke Ministarstva hrvatskih branitelja o hrvatskim ratnim vojnim invalidima Domovinskog rata te za ratne vojne invalide II. Svjetskog rata, za osobe nastradale na sluzenju vojnog roka od 15. svibnja 1945. do 17. kolovoza 1990., mirnodopske i civilne invalide iz Domovinskog rata, II. Svjetskog rata i poraća, o kojima vodi evidenciju dostavlja preslik obrazca nalaz i mišljenje drugostupanijske liječničke komisije za pregled osoba obuhvaćenih Zakonom o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata te konačno rješenje o priznatom statusu.

#### e) Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje

Registar preuzima kvartalno podatke od Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje u elektronskom obliku.

#### f) Ured državne uprave Služba za gospodarstvo i imovinsko pravne poslove

Temeljem čl. 6 st. 2. Pravilnika o znaku pristupačnosti ("Narodne novine", br. 16/05), nadležna tijela državne uprave dostavljaju kopije rješenja o znaku pristupačnosti Hrvatskom registru o osobama s invaliditetom.

g) Zavod za vještačenje i profesionalnu rehabilitaciju osoba s invaliditetom

### Obrada

Hrvatski registar o osobama s invaliditetom sastoji se od općeg i posebnog dijela.

U opći dio unose se opći podaci o osobi: ime i prezime osobe, spol, JMBG, mjesto rođenja, prebivalište, boravište, obrazovanje, zvanje, zaposlenje, bračno stanje.

U posebni dio Registra unose se podaci o vrstama tjelesnih i mentalnih oštećenja, i to: oštećenja vida, oštećenja sluha, oštećenja glasovno govorne komunikacije, oštećenja lokomotornog sustava, oštećenja središnjeg živčanog sustava, oštećenja perifernog živčanog sustava, oštećenja drugih organa i organskih sustava (dišni, cirkulacijski, probavni, endokrini, kože i potkožnog tkiva i urogenitalni), mentalna retardacija, autizam, duševni poremećaji i više vrsta oštećenja.

*According to UN estimations, the problem of disability is far more widespread than otherwise thought: one in ten inhabitants per country has a certain degree of disability.*

*Access to relevant disability data is a prerequisite for planning certain preventive measures and passing of disability programmes. Furthermore, the advancement of the level of population health aims, among other things, at adding years to life, or prolongation of healthy life without disease and disability. Having recognized this problem, Croatia has passed the Croatian Disabilities Registry Act (OG 64/01) laying down the mode of collecting and processing data on persons with disability, and protecting the confidentiality thereof. The Registry was started in 2002 and is kept at the CIPH.*

*Pursuant to the above Act, disability implies a permanent limitation to, reduction or loss of an ability (resulting from damaged health) of certain physical activity or psychological function suitable to the age of a person and refers to abilities in form of complex activities and behaviors generally accepted as essential components of daily life.*

### Source of data

*Data for the Registry are collected from the following sectors:*

#### a) Health care

*Primary and specialist outpatient health care services deliver their disability report forms as laid down in the regulating Ordinance on the form for data delivery to the Croatian Disabilities Registry (OG 07/02).*

*CIPH (Social Medicine Service) delivers their annual hospitalizations and deaths databases.*

#### b) Social welfare

*Municipal social welfare centers submit a copy of the Finding and Appraisal form by first-instance expert bodies.*

c) *Education*

County education offices submit a copy of decisions on suitable form of education.

Physicians in the School Expert Commission for Evaluation of Child Psychological and Physical Health send in their disability reports.

Ministry of Science and Education deliver copies of expert appraisals on suitable form of education by second-instance expert bodies.

d) *War Veterans*

Registry quarterly collects from the Ministry of Croatian Veterans' Affairs data on Croatian Independence War and WW2 Veterans with disabilities who had been injured while in their military service between 15 May 1945 and 17 August 1990, peacetime and civilian victims from the Croatian Independence War, WW2 and postwar. The ministry delivers a copy of the finding and appraisal form issued by a second-instance

medical commission for the evaluation of persons protected by the act on the Protection of Military and Civilian War Victims with Disabilities and final decision on acknowledged status.

e) *Croatian Pension Insurance Institute*

Registry quarterly collects electronic data from the Croatian Pension Insurance Institute.

f) *State Administration Office, Economy and Property Rights Affairs Service*

g) *Department for Expertise and Professional Rehabilitation of Disabled Persons*

Pursuant to Article 6, par. 2 of the Ordinance on the disabled accessibility sign (OG 16/05), competent state administration bodies deliver copies of the decisions on the accessibility sign to the Registry.

**Processing**

Disabilities Registry is divided into general and special part.

General part provides personal data: name, seks, unique citizen No., place of birth, permanent and temporary residence, education, vocation and marital status.

Special part gives information about types of physical and mental impairments, namely: vision impairments, hearing impairments, speech articulation impairments, locomotor impairments, impairments of the central and peripheral nervous systems, impairments of other organs and organ systems (respiratory, circulatory, digestive, endocrine, skin and subcutaneous, and urogenital), mental retardation, autism, mental disorders and other types of impairments.

---

Donošenjem Zakona o jedinstvenom tijelu vještačenja (NN 85/14) te Uredbe o metodologijama vještačenja (NN67/17) u cijelosti je izmijenjen način te sadržaj prikupljanja podataka u Registru osoba s invaliditetom. S obzirom na činjenicu da navedeni, ali i drugi zakonski propisi, ne utječu na stečena prava i status osoba s invaliditetom u Registru osoba s invaliditetom bilo je potrebno spojiti zapise u Registru po staroj i novoj metodologiji vještačenja.



Najveći broj osoba s invaliditetom je u Gradu Zagrebu i Splitsko-dalmatinskoj županiji. U te dvije županije prebivalište ima oko 30% od ukupnog broja osoba s invaliditetom u RH (tablica 2).

**Tablica – Table 2. / 1 PREVALENCIJA PO ŽUPANIJAMA I DOBNIM SKUPINAMA – Persons with disability by county and age group**

Županija	Broj osoba	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija na 10000/st.
<b>Grad Zagreb</b>	104628	17,96	256
	0-19	2,49	36
	20-64	7,55	108
	65+	7,93	113
<b>Zagrebačka</b>	38182	6,56	93
	0-19	0,92	13
	20-64	2,99	43
	65+	2,64	38
<b>Krapinsko-zagorska</b>	21666	3,72	53
	0-19	0,38	5
	20-64	1,72	24
	65+	1,63	23
<b>Sisačko-moslavačka</b>	25102	4,31	61
	0-19	0,53	8
	20-64	1,96	28
	65+	1,82	26
<b>Karlovačka</b>	17486	3	43
	0-19	0,3	4
	20-64	1,36	19
	65+	1,34	19
<b>Varaždinska</b>	24160	4,15	59
	0-19	0,46	7
	20-64	1,91	27
	65+	1,78	25
<b>Koprivničko-križevačka</b>	16183	2,78	40
	0-19	0,46	7
	20-64	1,33	19
	65+	1	14
<b>Bjelovarsko-bilogorska</b>	17698	3,04	43
	0-19	0,31	4
	20-64	1,46	21
	65+	1,27	18
<b>Primorsko-goranska</b>	30269	5,2	74
	0-19	0,52	7
	20-64	2,07	30
	65+	2,6	37
<b>Ličko-senjska</b>	6904	1,19	17
	0-19	0,08	1
	20-64	0,56	8
	65+	0,55	8
<b>Virovitičko-podravska</b>	11269	1,93	28
	0-19	0,15	2
	20-64	1,03	15
	65+	0,76	11
<b>Požeško-slavonska</b>	11285	1,94	28
	0-19	0,15	2
	20-64	0,98	14
	65+	0,81	11
<b>Brodsko-posavska</b>	19064	3,27	47
	0-19	0,28	4
	20-64	1,76	25
	65+	1,24	18
<b>Zadarska</b>	19351	3,32	47
	0-19	0,37	5
	20-64	1,5	21
	65+	1,45	21
<b>Osječko-baranjska</b>	39232	6,74	96
	0-19	0,71	10
	20-64	3,59	51
	65+	2,43	35

Tablica – Table 2. / II

Županija	Broj osoba	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija na 10000/st.
Šibensko-kninska	17794	3,06	44
0-19	1343	0,23	3
20-64	7516	1,29	18
65+	8935	1,53	22
Vukovarsko-srijemska	21558	3,7	53
0-19	2073	0,36	5
20-64	11376	1,95	28
65+	8109	1,39	20
Splitsko-dalmatinska	66540	11,42	163
0-19	7129	1,22	17
20-64	30209	5,19	74
65+	29202	5,01	71
Istarska	19135	3,29	47
0-19	2110	0,36	5
20-64	8781	1,51	21
65+	8244	1,42	20
Dubrovačko-neretvanska	12586	2,16	31
0-19	1367	0,23	3
20-64	6129	1,05	15
65+	5090	0,87	12
Međimurska	14562	2,5	36
0-19	2565	0,44	6
20-64	7164	1,23	18
65+	4833	0,83	12
Nepoznato	27774	4,77	68
0-19	526	0,09	1
20-64	8186	1,41	20
65+	19007	3,26	46
NEDEFINIRANO	55	0,01	0
<b>Ukupno</b>	<b>582428</b>	<b>100</b>	<b>1424,78</b>

Najveći broj osoba s invaliditetom ima uzrok invaliditeta iz skupine višestrukih oštećenja (52,94% od ukupnog broja osoba s invaliditetom), oštećenja lokomotornog sustava (27,67%), oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirodene anomalije i rijetke bolesti (23,68%) te iz skupine mentalnih oštećenja (23,8%) (tablica 3).

Tablica 3. **VRSTE OŠTEĆENJA KOD OSOBA S INVALIDITETOM ISKAZANIH U SKLADU SA ZAKONOM O HRVATSKOM REGISTRU O OSOBAMA S INVALIDITETOM (NN64/01)**

Vrste oštećenja	Broj osoba	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija na 10000/st.
Oštećenja vida	18596	3,19	45
Oštećenja sluha	15456	2,65	38
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	31971	5,49	78
Oštećenja lokomotornog sustava	161174	27,67	394
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	102502	17,6	251
Oštećenja perifernog živčanog sustava	15563	2,67	38
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirodene anomalije i rijetke bolesti	137904	23,68	337
Intelektualna oštećenja	28069	4,82	69
Poremećaji iz spektra autizma	3221	0,55	8
Mentalna oštećenja	138615	23,8	339
Gluhosljepoća	158	0,0271	0,39
Višestruka oštećenja	308309	52,94	754
<b>Ukupno</b>	<b>961538</b>		

U niže navedenoj tablici 4. možemo vidjeti prikaz prema težini invaliditeta, odnosno težini oštećenja funkcionalne sposobnosti. Navedeni podaci dobivaju se putem obrasca nalaza i mišljenja o težini i vrsti invaliditeta – oštećenju funkcionalnih sposobnosti Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom.

Tablica 4. PRIKAZ PREMA OŠTEĆENJIMA FUNKCIONALNIH SPOSOBNOSTI

Oštećenja funkcionalnih sposobnosti	Razina					Ukupno
	1	2	3	4	Nespecificirana	
Tjelesno oštećenje	5054	7713	6634	4088	21	23510
Oštećenje vida	1421	1329	1132	1174	13470	18526
Oštećenje sluha	852	1073	933	348	12150	15356
Poremećaj glasa, jezika i govora	489	1111	537	549	28995	31681
Gluhosljepoća	-	-	15	10	133	158
Intelektualne teškoće	842	1458	2307	3355	20055	28017
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	438	1304	1454	3196
Psihičke bolesti	2873	5719	5964	2528	120528	137612
Kronične bolesti	8980	16951	26042	8716	28	60717
Kronične bolesti kod djece	835	3540	3972	2023	7	10377
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	1031	2776	3906	1176	13	8902

Opis razine za određenu vrstu invaliditeta:

#### TJELESNO OŠTEĆENJE – ODRASLI

**1** Postoje teškoće u kretanju i/ili potreba korištenja ortopedskih pomagala (štap, štaka, ortoza) i /ili smanjena funkcija gornjih ekstremiteta (oslabljena gruba motorna snaga i oštećena fina motorika ruku); moguće samostalno oblačenje i svlačenje; hranjenje i održavanje osobne higijene; M: Barthel indeks 91-99.  
**2** Samostalno pokretan uz pomoć ortopedskog pomagala, štake, hodalice, proteze zbog slabosti, otežane pokretljivosti /gubitka donjih ekstremiteta pokretan uz stalnu upotrebu ortopedskih pomagala i/ili proteze te invalidskih kolica na veće udaljenosti. Smanjena funkcija (umjerena slabost dominantne ruke, ili blaža slabost obje ruke), smanjena pokretljivost ili prirodni ili stečeni gubitak dijela bilo kojeg gornjeg ekstremiteta. Potrebna povremena pomoć pri provođenju svakodnevnih životnih aktivnosti; M: Barthel indeks 61-90.

**3** Zbog slabosti, otežane pokretljivosti /gubitka donjih ekstremiteta teže pokretan uz pomoć druge osobe ili hodalice/svakodnevnu uporabu invalidskih kolica koja može samostalno pokretati. Smanjena funkcija (teža slabost dominantne ruke, ili umjerena slabost obje ruke), značajnije smanjena pokretljivost ili prirodni ili stečeni gubitak cijelog gornjeg ekstremiteta. Potrebna je pomoć pri transferu; Potrebna svakodnevna pomoć pri obavljanju životnih aktivnosti; M: Barthel indeks 36-60.

**4** Nesposobnost samostalnog kretanja niti uz ortopedsko pomagalo, nemogućnost transfera; nemogućnost izvođenja bilo koje aktivnosti svakodnevnog života. Potpuno ovisan o drugoj osobi u održavanju osobne higijene i obavljanju fizioloških potreba te pri, hranjenju, svlačenju i oblačenju; M: Barthel indeks 0-35.

#### TJELESNO OŠTEĆENJE – DJECA

**1** Ukoliko postoje prirodna ili stečena teškoća u kretanju i/ili potreba korištenja ortopedskih pomagala (štap, štaka, hodalica, ortoza za ruku/ruke i nogu/noge) i/ili smanjena funkcija gornjih i donjih ekstremiteta

**2** Ukoliko postoji prirodna ili stečena slabost/gubitak donjih ekstremiteta sa stalnom uporabom ortopedskih pomagala i/ili

potrebom za uporabom invalidskih kolica na veće udaljenosti (većim od 10 m kod djece do 7 g. života, većim od 20 do 50 m. od 7. do 21. g. života), i/ili smanjena funkcija/gubitak dominantne ruke ili prirodni nedostatak obje ruke), kod skolioze ortoza za prsni koš; M: Barthel indeks nakon 7 g. kod djeteta bez intelektualnog odstupanja, kod dijagnoze cerebralne paralize odrediti stupanj prema kriterijima GMFCS.

**3** Ako postoji prirodna ili stečena smanjena funkcija /gubitak donjih ekstremiteta uz stalnu uporabu invalidskih kolica i/ili uz stalnu inkontinenciju i/ili dokazani izostanak osjeta dijelova tijela i/ili kod osobe djeteta izrazito onemogućena funkcionalna uporaba gornjih ekstremiteta; M: Barthel indeks nakon 7.g. kod djeteta bez intelektualnog odstupanja i kriteriji za cerebralnu paralizu GMFCS i BFMF.

**4** Ukoliko se zbog prirodnog ili stečenog oštećenja ne može samostalno izvršiti niti jedna aktivnost svakodnevnog života (higijena, oblačenje, hranjenje, pijenje, evakuacija stolice i mokraće, iskašljavanje sekreta iz dišnih puteva). Nemogućnost samostalnog kretanja niti uz upotrebu ortopedskih pomagala (nemogućnost samostalnog transfera). M: Barthel indeks nakon 7 g. kod djeteta bez intelektualnog odstupanja i kriteriji za cerebralnu paralizu GMFCS i BFMF.

#### OŠTEĆENJE VIDA – ODRASLI

**1** Ima blago oštećenje vida (vidna ostrina boljeg oka sa najboljom mogućom korekcijom 0,63-0,32). Dobro koristi umanjeni vid; uspijeva kompenzirati poteškoće koje proizlaze iz oštećenja vida. Koristi se standardnim crnim tiskom bez pomagala. Ima razvijene svakodnevne vještine i samostalno se kreće u poznatim i nepoznatim prostorima.

**2** Ima umjerenu slabovidnost (vidna ostrina boljeg oka sa najboljom mogućom korekcijom 0,32-0,125). Samostalno kreće u poznatim prostorima i povremeno treba pomoć u nepoznatim prostorima i/ili promijenjenim svjetlosnim uvjetima (oblačno, sumrak, blještavilo...). Koristi vid uz poteškoće, potrebna je stručna pomoć za prevladavanje teškoća u vizualnom funkcioniranju kroz učenje uporabe vida (primjerena prilagodba odraslim osobama). Koristi se uvećanim crnim tiskom ili standardnim crnim tiskom uz slabija optička pomagala (2-4x uvećanje). Za svakodnevne vještine potrebna je povremena

pomoć druge osobe.

**3** Ima visoku slabovidnost (vidna oštrina boljeg oka sa najboljom mogućom korekcijom 0,12-0,05) ili ima praktičnu sljepoću (vidna oštrina boljeg oka sa najboljom mogućom korekcijom 0,04-0,02) ili ima ostatak vida do 25% uz najbolju korekciju uz suženje vidnog polja na 20 stupnjeva ili manje oko fiksacijske točke. Ima značajnije smanjenu osjetljivost na kontraste. Samostalno se kreće u poznatim prostorima, a u svim drugim slučajevima treba pomoć. Ima velike poteškoće u vizualnom funkcioniranju, treba pomoć stručnjaka u razvijanju vizualnih sposobnosti i učenju uporabe postojećeg ostatka vida. Za čitanje koristi snažnija optička ili elektronička povećala (uvećanje veće od 5x) ili čita uvećani tisak na udaljenosti manjoj od 10 cm sa ili bez optičkog povećala (2-4x). Čitanje je sporije. Za svakodnevne vještine potrebna je svakodnevna pomoć druge osobe.

**4** Ima visoku (0,016 ili manje) ili potpunu sljepoću (sa ili bez osjeta svjetla) ili koncentrično suženje vidnog polja boljeg oka sa najboljom mogućom korekcijom na 5-10 stupnjeva oko fiksacijske točke. Samostalno se kreće u poznatom prostoru, a u svim drugim situacijama treba pomoć. Ne koristi vid kao izvor informacija u okolini. Koristi se prvenstveno brajicom ali za kraće čitanje može koristiti elektroničko povećalo. Za svakodnevne vještine potrebna je svakodnevna pomoć/ asistencija druge osobe (člana obitelji ili druge educirane osobe).

#### OŠTEĆENJE VIDA – DJECA

**1** Ima blago oštećenje vida (vidna oštrina boljeg oka sa najboljom mogućom korekcijom 0,63-0,32). Dobro se snalazi u nepoznatom prostoru. Dobro koristi umanjeni vid; Uspijeva kompenzirati poteškoće koje proizlaze iz oštećenja vida. Koristi standardni crni tisak bez pomagala. Svakodnevne vještine su razvijene u skladu s dobi.

**2** Ima umjerenu slabovidnost (vidna oštrina boljeg oka sa najboljom mogućom korekcijom 0,32-0,125). Samostalno se kreće u poznatim prostorima i povremeno treba pomoć u nepoznatim prostorima i/ili promijenjenim svjetlosnim uvjetima (oblačno, sumrak, blještavilo...). Koristi vid uz poteškoće, potrebna je stručna pomoć za prevladavanje teškoća u vizualnom funkcioniranju kroz učenje uporabe vida. Koristi uvećani crni tisak ili standardni crni tisak uz slabija optička pomagala (2-4x uvećanje). Za svakodnevne vještine sukladno dobi potrebna je povremena pomoć druge osobe. Socijalne vještine: u usvojenosti socijalnih vještina postoje blaža odstupanja u odnosu na do

**3** Ima visoku slabovidnost (vidna oštrina boljeg oka sa najboljom mogućom korekcijom 0,12-0,05); Ima značajnije smanjenu osjetljivost na kontraste i nema razvijenu stereopsiju (u nepoznatom prostoru). Samostalno se kreće u poznatim zatvorenim i otvorenim prostorima, a u svim drugim slučajevima treba pomoć. Ima velike poteškoće u vizualnom funkcioniranju, treba pomoć stručnjaka u razvijanju vizualnih sposobnosti i učenju uporabe postojećeg ostatka vida. Za čitanje koristi snažnija optička ili elektronička povećala (uvećanje veće od 5x) ili čita uvećani tisak na udaljenosti manjoj od 10 cm sa ili bez optičkog povećala (2-4x). Čitanje je sporije. Za svakodnevne vještine sukladno dobi potrebna je svakodnevna pomoć druge osobe. Socijalne vještine: u usvojenosti socijalnih vještina postoji značajnije odstupanje u odnosu na dob.

**4** Ima praktičnu sljepoću (vidna oštrina boljeg oka sa najboljom mogućom korekcijom 0,04-0,02) ili visoku (0,016 ili manje) ili

potpunu sljepoću (sa ili bez osjeta svjetla) ili postoji ostatak vida do 25% uz najbolju moguću korekciju uz suženje vidnog polja na 20 stupnjeva ili manje te koncentrično suženje vidnog polja oba oka na 5-10 stupnjeva oko fiksacijske točke. Samostalno se kreće u poznatom prostoru, a u svim drugim situacijama treba pomoć. Ne koristi vid kao izvor informacija; U okolini se koristi prvenstveno brajicom ali za kraće čitanje može koristiti elektroničko povećalo; Za svakodnevne vještine sukladno dobi potrebna je svakodnevna pomoć/ asistencija druge osobe (člana obitelji ili druge educirane osobe); socijalne vještine nisu razvijene u skladu s dobi.

#### OŠTEĆENJE SLUHA

**1** Nagluha osoba čija razina funkcioniranja, uz korištenje pomagala, omogućuje samostalno primanje informacija i komunikaciju u većini svakodnevnih situacija.

**2** Nagluha i gluha osoba čija razina funkcioniranja, uz korištenje pomagala, omogućuje samostalno primanje informacija i komunikaciju samo u ograničenom broju aktivnosti, dok za sudjelovanje u većini svakodnevnih aktivnosti treba podršku ili koristi znakovni jezik i ostale sustave komunikacije; samostalna komunikacija moguća je u ograničenom broju komunikacijski povoljnih situacija ili u okolini koja koristi znakovni jezik i ostale sustave komunikacije, dok je u protivnom za komunikaciju potreban posrednik.

**3** Gluha osoba čija razina funkcioniranja, usprkos korištenja pomagala, ne omogućuje samostalno primanje informacija i komunikaciju. Za aktivnosti svakodnevnog života koje omogućavaju uključivanje u društvo, edukaciju i razmjenu informacija sa čujućom okolinom potrebna je stalna komunikacijska podrška u smislu znakovnog jezika i ostalih sustava komunikacije.

**4** Gluha osoba koja ne koristi ili ne može koristiti znakovni jezik i ostale sustave komunikacije i/ili ima dodatne teškoće iz ovog propisa te treba stalnu pomoć druge osobe za sve aktivnosti.

#### POREMEĆAJ GLASA, JEZIKA I GOVORA

**1** Govorna komunikacija je moguća u povoljnim komunikacijskim uvjetima. Govor je uglavnom razumljiv nepoznatim osobama u većini svakodnevnih situacija. Jezične sposobnosti i jezično razumijevanje je očuvano ili djelomično narušeno. Prisutan je poremećaj glasa

**2** Govorna komunikacija je nerazumljiva u većini svakodnevnih situacija nepoznatim osobama, čak i u povoljnim komunikacijskim uvjetima. Govor u većini svakodnevnih situacija i u povoljnim komunikacijskim uvjetima razumiju samo poznate osobe. Jezične sposobnosti i jezično razumijevanje je narušeno. Prisutan je umjeren poremećaj glasa.

**3** Govorna komunikacija je djelomično moguća ili je moguća samo uz korištenje pomagala koje osigurava podršku izdaha, povećanje intenziteta ili zamjenski zvuk. Govor je ostvariv u najpovoljnijim komunikacijskim uvjetima i nije u potpunosti razumljiv. Jezične sposobnosti i jezično razumijevanje značajno je narušeno. Prisutan je teži poremećaj glasa.

**4** Glasovno – govorna komunikacija se ne može ostvariti, koristi se potpomognuta komunikacija. Jezično razumijevanje u potpunosti je narušeno.

#### GLUHOSLJEPOĆA

**3** Gluhoslijepoj osobi, čije funkcioniranje uz korištenje pomagala (štap, naočale, slušni aparat) omogućuje samostalno kretanje i komunikaciju samo u poznatim okruženjima, dok će na svim novim mjestima, u situacijama socijalizacije, edukacije i primanja informacija, osobi biti

potrebna svakodnevna podrška – asistent. Ukoliko postoji naglušnost i slabovidnost: oštećenje sluha je umjereno i teže od 40 do 80 dB na uhu s boljim ostacima sluha u govornim frekvencijama (500 do 4000 Hz), dok je slabovidnost kada oštrina vida na boljem oku uz najbolju moguću korekciju iznosi od 0.1 do 0.4 ili postoji koncentrično suženje vidnog polja od 30 stupnjeva i manje.

**4** Gluhosljepoj osobi čije funkcioniranje uz korištenje pomagala (štap, naočale, slušni aparat) ne omogućava samostalno kretanje, bez obzira na poznatost mjesta, a komunikacijska podrška potrebna joj je u svim situacijama koje omogućavaju uključivanje u društvo, edukaciju i primanje informacija. Ukoliko postoji praktična gluhošljepoća prirođena ili stečena: u govornim frekvencijama (500 do 4000 Hz) veći od 93 dB i sljepoća kada je na boljem oku uz najbolju moguću korekciju oštrina vida 0.04 i manje ili ostatak centralnog vida na boljem oku uz najbolju moguću korekciju 0.25 uz suženje vidnog polja na 20 stupnjeva ili manje. Ukoliko postoji gluhoća i slabovidnost prirođena ili stečena: gubitak sluha u govornim frekvencijama (500 do 4000 Hz) veći od 93 dB i slabovidnost kada oštrina vida na boljem oku uz najbolju moguću korekciju iznosi od 0.32 do 0.125 ili postoji koncentrično suženje vidnog polja od 30 stupnjeva i manje ili pak iznimno u osoba koje imaju ostatak vida i preko 0.4. Ukoliko postoji sljepoća i naglušnost prirođena ili stečena: kada je na boljem oku uz najbolju moguću korekciju oštrina vida 0.12 i manje ili ostatak centralnog vida na boljem oku uz najbolju moguću korekciju 0.25 uz suženje vidnog polja na 20 stupnjeva ili manje uz istovremenu naglušnost koja uključuje umjereno i teže oštećenje sluha od 36 do 80 dB na uhu s boljim ostacima sluha u govornim frekvencijama (500 do 4000 Hz).

#### INTELEKTUALNE TEŠKOĆE

**1** Osobi s graničnim prema lakim intelektualnim teškoćama ili specifičnim kognitivnim teškoćama koja može samostalno svakodnevno funkcionirati osim u složenijim životnim situacijama koje se povremeno javljaju i zahtijevaju povremenu podršku (superviziju, učenje, fizičku podršku), tjedno ili rjeđe, a odnosi se na planiranje budžeta, plaćanje računa, dogovore i posjete liječniku, zapošljavanje, zaštitu i samozastupanje itd. ili osobi/djetetu s graničnim prema lakim intelektualnim teškoćama kojoj je potrebno provođenje nekog oblika rehabilitacije uz povremeni nadzor stručnjaka.

**2** Osobi s lakim intelektualnim teškoćama ili većim specifičnim kognitivnim teškoćama koja može samostalno funkcionirati u svakodnevnim aktivnostima, ali zahtijeva povremenu podršku (superviziju, učenje, fizičku podršku) u aktivnostima koje se javljaju više puta tjedno ili rjeđe (na primjer održavanje čistoće kućanstva, planiranje jelovnika, kupovina, uključivanje u aktivnosti lokalne zajednice, planiranje budžeta, plaćanje računa, dogovore i posjete liječniku, zapošljavanje, zaštitu i samozastupanje itd.). Ili osobi/djetetu s lakim intelektualnim teškoćama kojoj je potrebna rehabilitacija uz svakodnevni pojačan nadzor druge osobe.

**3** Osobi s lakim ili umjerenim intelektualnim teškoćama koja zahtijeva ograničenu podršku-kontinuiranu u određenim aktivnostima na dnevnoj bazi, do 3 sata dnevno, na primjer podrška (supervizija, trening, fizička podrška) pri kupanju, oblačenju, pripremi obroka, kupovini, uzimanju lijekova i slično. Osobi/djetetu s lakim ili umjerenim intelektualnim teškoćama kojoj je potrebno provođenje više oblika rehabilitacijskih postupaka uz nadzor stručnog tima.

**4** Osobi s intelektualnim teškoćom umjerenog, težeg, teškog ili

lakog stupnja s komorbiditetom koja zahtijeva intenzivnu podršku tijekom cijelog dana za različite svakodnevne aktivnosti (kontinuirana dnevna podrška), odnosno svakodnevnu intenzivnu rehabilitaciju i njegu.

#### POREMEĆAJI IZ AUTISTIČNOG SPEKTRA

**3** Dijete / osoba se uz primjerenu podršku može uključiti u školovanje u redovnim uvjetima prema primjerenom programu ili u rad u otvorenim uvjetima ili zaštitnim poduzećima na redovnoj osnovi, te može koristiti većinu javnih usluga uz primjerenu podršku. Potrebna kontinuirana podrška (praćenje/supervizija, usmjeravanje i vođenje), u većini aktivnosti svakodnevnog života. Intelektualno funkcioniranje može biti u granicama prosječnog, natprosječnog ili graničnog funkcioniranja, rjeđe blažeg intelektualnog zaostajanja, ali dijete/osoba značajno zaostaje u socio-emocionalnom razvoju i stjecanju adaptivnih vještina potrebnih za svakodnevni život. Podrška je prvenstveno usmjerena na snalaženje u socijalnim situacijama i procjenjuje se prema sljedećim kriterijima: **SOCIJALNA KOMUNIKACIJA** Dijete/osoba ima smanjeni interes za socijalne interakcije i uočljive su poteškoće u iniciranju socijalnih interakcija i razumijevanju novih socijalnih situacija. Dijete/osoba se redovito služi govorom i/ili potpomognutom komunikacijom bez posebnog poticanja, premda treba određenu podršku u izražavanju pojedinih složenijih sadržaja i doživljaja ili u razmjeni bitnih informacija. Dijete/osoba pokazuje jasne primjere atipičnih ili neuspješnih odgovora na socijalnu inicijativu drugih. **OGRANIČENI INTERESI I PONAVLJAJUĆA PONAŠANJA** Kod djeteta/osobe redovno su prisutni rituali i ponavljajuća ponašanja što općenito značajno narušava funkcionalno ponašanje. Ponavljajuća ponašanja otporna su na pokušaje prekida od strane druge osobe. Uski interesi (fiksacije) otporni na preusmjeravanje. **FUNKCIONALNO PONAŠANJE:** Dijete/osoba je djelomično samostalna u zadovoljavanju svojih egzistencijalnih potreba, brine u nekoj mjeri o vlastitom zdravlju i integritetu te može u mnogim svakodnevnim situacijama prilagoditi svoje ponašanje, prepoznaje potrebu i osposobljena je tražiti pomoć od drugih kada joj je ista potrebna. Potrebna je redovita podrška u pojedinim svakodnevnim situacijama, te podrška u snalaženju u novim situacijama. Nepoželjna ponašanja su rijetka, manje jakosti i učestalosti i (obično verbalna agresija) ciljani izvor frustracije. Neprikladni nepoželjni oblici ponašanja variraju prema učestalost obliku i jačini.

**4** Dijete / osoba zbog težine oštećenja i pridruženih teškoća na planu ponašanja, mentalnog ili općeg zdravlja treba zaštićene uvjete školovanja i življenja koji zahtijevaju visoko strukturirani pristup i vrlo visoku razinu trajne podrške. Potrebna je intenzivan 24 satni svakodnevni nadzor i podrška. Podrška je prvenstveno usmjerena na pomoć u zadovoljavanju egzistencijalnih potreba i očuvanju integriteta i procjenjuje se prema sljedećim kriterijima: **SOCIJALNA KOMUNIKACIJA:** Dijete/osoba pokazuje značajan deficit verbalnih i neverbalnih socijalnih-komunikacijskih vještina u odnosu na svoju dob. Iniciranje socijalnih interakcija je vrlo ograničeno i usmjereno samo na pojedine osobe i situacije, a odgovori na socijalnu inicijativu drugih, uglavnom su neprimjereni ili izostaju. Dijete/osoba komunicira većinom neverbalno ili pojedinačnim riječima u funkciji zadovoljavanja svojih potreba ili svoje potrebe pokazuje atipičnim neverbalnim ponašanjima. **OGRANIČENI INTERESI I PONAVLJAJUĆA PONAŠANJA:** Kod djeteta/osobe su prisutni rituali i ponavljajuća ponašanja



*i/ili preokupacije i/ili ograničeni interesi tako često i intenzivno da su vrlo lako uočljivi i pri nasumičnom promatranju, a značajno ometaju funkcioniranje u različitim ili svim životnim situacijama. Vidljiva je tjeskoba ili frustracija kada se takvo ponašanje prekida i teško je preusmjeriti osobu iz njene fiksacije na neki interes ili se ona na njega ubrzo vraća. Prisutna je značajna tjeskoba gotovo pri svakoj promjeni rutine ili prijelazu na novo. FUNKCIONALNO PONAŠANJE: Dijete/osoba treba kontinuiranu podršku (djelomičnu fizičku podršku i verbalno usmjeravanje) ili je potpuno ovisna o podršci pri zadovoljavanju većine potreba (vršenje nužde, prehrana, higijena i njega, odmor i spavanje), a posebno u zaštiti zdravlja i vlastitog integriteta. Dijete/osoba povremeno ili kontinuirano izražava nepoželjna ponašanja koja variraju obzirom na oblik (autoagresivnost, agresivnost, destruktivnost, stereotipije), jakost i učestalost. Intelektualno funkcioniranje je ispodprosječno ili značajno ispodprosječno, a dijete / osoba značajno zaostaje u socio-emocionalnom razvoju i stjecanju adaptivnih vještina čak i u odnosu na snižene intelektualne sposobnosti i funkcionalne dnevne vještine.*

### PSIHIČKE BOLESTI

**1** Osoba, uz redovito liječenje i praćenje bolesti po nadležnom psihijatru, može samostalno funkcionirati u svakodnevnom životu, školovanju i svim drugim aktivnostima primjerenim dobi.

**2** Ukoliko osoba, uz redovito liječenje i praćenje bolesti po nadležnom psihijatru, može samostalno funkcionirati u svakodnevnom aktivnostima, ali zahtijeva povremenu podršku više puta tjedno ili rjeđe (supervizija, učenje, školovanje i sve druge aktivnosti primjerene dobi, psihosocijalnu podršku te pomoć u organizaciji kućanstva, planiranje budžeta, plaćanje računa, dogovore i posjete liječniku, zapošljavanje, uspostavu socijalnih kontakata, samozastupanje, pomoć na poslu u vidu radnog trenera, uključivanje u aktivnosti zajednice, podršku u održavanju odnosa s drugim ljudima i sl.).

**3** Ukoliko osoba, uz redovito liječenje i praćenje bolesti po nadležnom psihijatru, ne može samostalno funkcionirati u svakodnevnom aktivnostima, te zahtijeva svakodnevnu pomoć druge osobe za zadovoljavanje potreba dnevne rutine (održavanje kućanstva, kupovina, plaćanje računa, posjet liječniku, uzimanje lijekova i školovanje i sve druge aktivnosti primjerene dobi, i sl.) i psihosocijalnih potreba (održavanje socijalnih veza, organizacija slobodnog vremena i sl.) te treba pomoć druge osobe u trajanju od 3 ili više sati dnevno.

**4** Ukoliko je osoba ovisna o pomoći druge osobe za zadovoljavanje potreba dnevne rutine i psihosocijalnih potreba te zahtijeva intenzivnu podršku tijekom cijelog dana za različite aktivnosti i školovanje i sve druge aktivnosti primjerene dobi, (kontinuirana podrška)

### RAZVOJNE TEŠKOĆE KOJE NISU DEFINIRANE OVOM LISTOM

**1** Dijete s blažim odstupanjem u razvoju kod kojeg je potrebno uključivanje u jedan oblik rehabilitacije uz povremeni nadzor stručnjaka. Odnosi se na djecu s nepoznatim ili niskim perinatalnim rizikom, a potrebno je stimulirati motorički razvoj u ranoj fazi razvoja fizikalnom terapijom. Također odnosi se na djecu kod koje je potrebno uključivanje u neki oblik individualne terapije po svim razvojnim područjima.

**2** Dijete s blažim do umjerenim odstupanjem u razvoju kod kojeg su prisutne i dodatne poteškoće poput poremećaja pažnje, aktivnosti, ponašanja te je uz provođenje rehabilitacije potreban pojačani nadzor druge osobe. Odnosi se na djecu kod koje se ne može utvrditi teže razvojno odstupanje, a prisutni su elementi ADHD sindroma ili neki od oblika senzornih razvojnih poteškoća

**3** Dijete kod kojeg je potvrđeno teže ili višestruko razvojno odstupanje te je potrebno provođenje intenzivnih rehabilitacijskih postupaka ili više oblika rehabilitacijskih postupaka uz nadzor tima stručnjaka te potrebu svakodnevnog pojačanog nadzora druge osobe zbog provođenja terapijskih postupaka.

**4** Dijete s teškim razvojnim odstupanjem ili dijete kod kojeg je uz razvojno odstupanje pridruženo trajno oštećenje senzornih ili somatskih organa zbog kojih je uz rehabilitacijske postupke potrebna i dodatna njega, primjena lijekova ili potpomaganje vitalnih funkcija (disanje, nadziranje rada srca, hranjenja, eliminacija stolice, mokraće...), uz potpunu ovisnost o pomoći druge osobe.

### KRONIČNE BOLESTI KOD ODRASLIH

**1** Osobama kod kojih je postavljena dijagnoza kronične bolesti s komplikacijama na ciljnim organima zbog čega moraju uzimati stalnu terapiju i pridržavati se određenog higijensko-dijetetskog režima. Osoba, uz redovito liječenje i praćenje bolesti po nadležnim specijalistima, može samostalno funkcionirati u svakodnevnom životu.

**2** Osobama kod kojih je ustanovljena kronična bolest s komplikacijama na ciljnim organima i zahtijevaju stalnu terapiju. Može samostalno funkcionirati u svakodnevnom aktivnostima, ali im je potrebna povremena skrb druge osobe (2-3 puta tjedno za aktivnosti izvan kuće).

**3** Osobama kod kojih je ustanovljena kronična bolest sa komplikacijama na ciljnim organima koje zahtijevaju stalnu terapiju i svakodnevnu pomoć i njegu druge osobe.

**4** Osobama koje su u terminalnoj fazi ili dekompenzaciji kronične bolesti čije liječenje nužno zahtijeva transplantaciju organa, kemo ili nadomjesnu terapiju, dijalizu, parenteralnu i enteralnu prehranu, aspiraciju usne šupljine i gornjih dišnih puteva, oksigenator, mehanički respirator, ugrađivanje stome, trahealne kanile, svakodnevnu mehaničku zaštitu kože i sl., te su potpuno ovisne o pomoći i njezi druge osobe.

### KRONIČNE BOLESTI KOD DJECE

**1** Kod djece s kroničnim bolestima, genetskim i rijetkim bolestima kod kojih je postavljena samo dijagnoza – a kojih još nije potrebna posebna prehrana, stalna terapija bilo kojeg oblika i pojačana skrb druge osobe.

**2** Kod djece s kroničnim bolestima, genetskim i rijetkim bolestima – kod kojih je potrebna posebna prehrana, i/ili stalna terapija bilo kojeg oblika i pojačana skrb druge osobe.

**3** Za djecu s težim kroničnim, genetskim i rijetkim bolestima kod kojih je potrebna stalna terapija, i/ili specijalna prehrana, i/ili terapijski zahvati te potreba svakodnevnog pojačanog nadzora i skrbi druge osobe zbog provođenja terapijskih postupaka.

**4** Za djecu kod kojih je komplikacija i terminalnih stanja teških kroničnih, genetskih i rijetkih bolesti koje zahtijevaju specifičnu i stalnu pojačanu skrb druge osobe, zbog čega su potpuno ovisna o pomoći i njezi druge osobe.

## NACIONALNI REGISTAR OSOBA SA ŠEĆERNOM BOLEŠĆU CroDiab - National Diabetes Registry CroDiab

Nacionalni registar osoba sa šećernom bolešću osnovan je 2000. godine s ciljem unapređenja zdravstvene zaštite osoba sa šećernom bolešću, utvrđivanja prevalencije i incidencije šećerne bolesti i njenih akutnih i kroničnih komplikacija, praćenja morbiditeta i mortaliteta, te osnovnih kliničkih pokazatelja na nacionalnoj razini. Nacionalni registar od velikog je značaja za planiranje preventivnih akcija i redukciju troškova u zdravstvenoj zaštiti, a ne manje važna njegova uloga je i unapređenje i osiguranje kvalitetnije skrbi bolesnicima. Prijava je od 2004. godine obavezna za sve liječnike primarne i sekundarne zdravstvene zaštite koji u svojoj skrbi imaju osobe sa šećernom bolešću i koji su dužni prijaviti sve BIS podatke (Basic information sheet; definiran od Svjetske zdravstvene organizacije i Međunarodne dijabetološke federacije kao optimalan skup informacija potrebnih za praćenje i unapređenje kvalitete dijabetološke skrbi) za sve osobe sa šećernom bolešću u svojoj skrbi, svake godine jedanput.

Podaci se preuzimaju od svih zdravstvenih ustanova i djelatnika dostavom baza podataka strukturiranih u skladu sa Uputama za ispunjavanje individualnih zdravstveno – statističkih izvješća Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo ili direktnim unosom podataka u NAJS - CroDiab on-line sustav. Korisnicima je također omogućeno popunjavanje papirnatih obrazaca te dostava istih poštom.

Osim aktivnog prijavljivanja CroDiab registru priključuju se i ostale baze podataka relevantne za praćenje osoba sa šećernom bolešću. Tijekom 2011. godine uspostavljena je razmjena podataka s bazom podataka Centralnog zdravstvenog informacijskog sustava Hrvatske (CEZIH), od 2015. godine uključeni su i podaci panela, a od 2017. godine registru je priključena i evidencija hospitalizacija, rehabilitacija i dnevnih bolnica prilikom priključivanja CroDiab registra NAJS - u (Nacionalni javnozdravstveni informacijski sustav, Hrvatski zavod za javno zdravstvo).

Dijagnostički entiteti obuhvaćeni praćenjem definirani su prema MKB-10 klasifikaciji (E10-E14 -diabetes mellitus tip 1, tip 2, drugi, malnutricijski, nespecificirani, G63.2 – dijabetičke polineuropatije, H36 - dijabetička retinopatija) i ICF klasifikaciji (b540 - general metabolic functions, b279 - additional sensory functions other specified and unspecified, b298 - sensory functions and pain, other specified, b2108 - seeing functions, other specified).

U dinamičnom CroDiab registru sveukupno je u 2019. bilo registrirano 315.298 osoba sa šećernom bolešću, a u 2019. godini pristigle su BIS prijave za 96.349 pacijenta.

Regulacija glikemije bila je dobra ( $HbA1c < 6,5\%$ ) u 38,19%, granično zadovoljavajuća ( $6,5\% < HbA1c < 7,5\%$ ) u 31,98%, a loša ( $HbA1c > 7,5\%$ ) u 29,83% bolesnika uz prosječne vrijednosti (aritmetička sredina  $\pm$  standardna devijacija)  $HbA1c$   $7,17 \pm 1,50$ , glikemije natašte  $8,95 \pm 7,13$  te postprandijalne glikemije  $8,90 \pm 3,68$ .

Prosječne vrijednosti (aritmetička sredina  $\pm$  standardna devijacija) ostalih najznačajnijih rizičnih faktora za razvoj kroničnih komplikacija bolesti bile su: ITM  $30,30 \pm 5,4$  kg/m<sup>2</sup>, sistolički krvni tlak  $134,68 \pm 14,33$  mmHg, dijastolički krvni tlak  $80,13 \pm 7,82$  mmHg, ukupni kolesterol  $6,27 \pm 7,07$  mmol/l, HDL - kolesterol  $1,30 \pm 0,37$  mmol/l, LDL - kolesterol  $3,36 \pm 3,54$  mmol/l, trigliceridi  $2,33 \pm 3,98$  mmol/l, a 15,11% bolesnika bili su pušači.

U Republici Hrvatskoj, prema ukupno pristiglim podacima s 2019. godinom registrirano je 315.298 osoba s dijagnozom šećerne bolesti (E10-E14). U 2019. kao dijabetičari su klasificirane sve osobe za koje je stigla barem jedna BIS prijava, ili su imale najmanje dva posjeta liječniku opće prakse s glavnom ili dodatnom dijagnozom E10-E14 ili najmanje dva recepta s glavnom ili dodatnom dijagnozom E10-E14, ili su imale najmanje dva recepta s ATK šifrom A10, isključujući šifru A10BA.

*The National Diabetes Registry was founded in 2000 with a view to advancing the health care of diabetes patients, establishing the prevalence and incidence of diabetes and its acute and chronic complications, monitoring morbidity, mortality and the fundamental clinical indicators at national level. Diabetes Registry is as crucial for the planning of preventive actions and cost reductions in the health care sector, as it is for the advancement of health care and provision of health care services of superior quality. Reporting has become mandatory as of 2004 for all primary and secondary health care physicians who cater to diabetes patients. Said physicians are obliged to report all BIS (Basic Information Sheet, defined by the WHO and International Diabetes Federation (IDF) as an optimum collection of data needed for the monitoring and advancing of the quality of diabetes health care) data for the diabetes patients in their care once a year.*

*Methods of data collection have been predefined for diabetes centers - CroDiab NET application or CroDiab WEB online system, and for primary health care physicians - CroDiab WEB online system. Users with no access to IT systems fill out BIS forms and deliver them by mail.*

*Except active reporting to the registry, database also includes other data relevant to the surveillance of persons with diabetes. In 2011, data exchange was initiated with the database of the Croatian Central Health Information System (CEZIH,) in 2015 inclusion of panel data was established, while in 2017, registry includes records of hospitalization, rehabilitation and daily hospitals.*

*Dijagnostic entities included in monitoring are defined according to ICD-10 (E10-E14 – type 1, type 2, other, malnutrition-related, unspecified diabetes mellitus; G63.2 – diabetic polyneuropathy, H36 – diabetic retinopathy) and ICF classifications (b540 - general metabolic functions, b279 - additional sensory functions other specified and unspecified, b298 - sensory functions and pain, other specified, b2108 - seeing functions, other specified).*

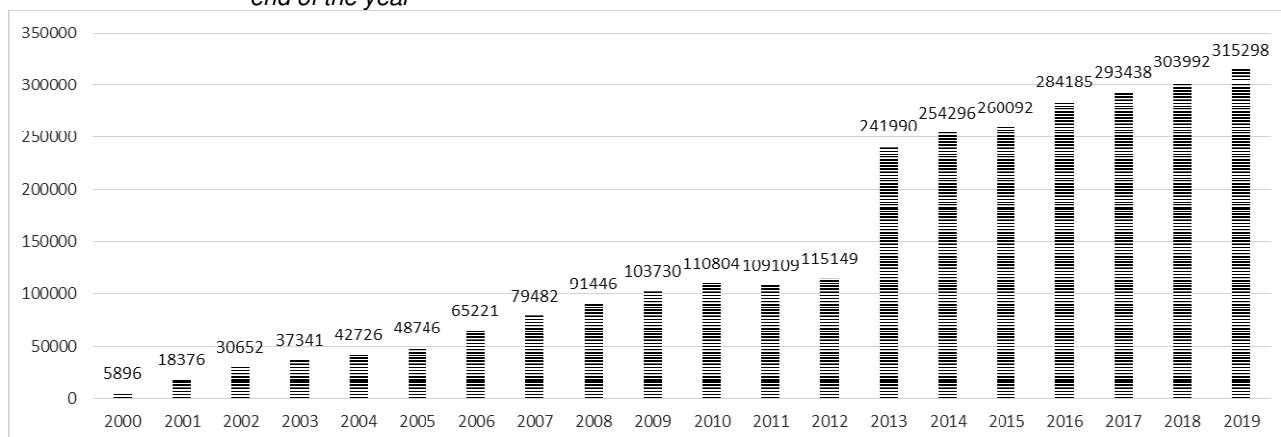
*The dynamic CroDiab contains a total of 315,298 persons diagnosed diabetes mellitus, while in 2019 reports came in for 96.349 patients.*

*Glycemic regulation was good ( $HbA1c < 6.5\%$ ) in 38.19% cases, intermediate ( $6.5\% < HbA1c < 7.5\%$ ) in 31.98%, and poor ( $HbA1c > 7.5\%$ ) in 29.83% patients with average values (arithmetic mean  $\pm$  standard deviation)  $HbA1c$   $7.17 \pm 1.50$ , fasting plasma glucose  $8.95 \pm 7.13$  and postprandial glucose  $8.90 \pm 3.68$ .*

*Average values (arithmetic mean  $\pm$  standard deviation) of other vital risk factors for the development of chronic complications were: BMI  $30.30 \pm 5.4$  kg/m<sup>2</sup>, systolic blood pressure  $134.68 \pm 14.33$  mmHg, diastolic blood pressure  $80.13$*

$\pm 7.82$  mmHg, total cholesterol  $6.27 \pm 7.07$  mmol/l, HDL cholesterol  $1.30 \pm 0.37$  mmol/l, LDL cholesterol  $3.36 \pm 3.54$  mmol/l, triglycerides  $2.33 \pm 3.98$  mmol/l, plus 15.11% patients were smokers.

**Slika - Figure 1. Broj bolesnika u registru na kraju godine - Number of patients in the CroDiab Registry at the end of the year**



**Tablica - Table 1. Indikatori šećerne bolesti - Diabetes indicators**

RIZIČNI FAKTORI ZA RAZVOJ KOMPLIKACIJA (U OSOBA SA ŠEĆERNOM BOLEŠĆU) - RISK FACTORS FOR COMPLICATIONS (IN PERSONS WITH DIABETES)		
HbA1c: Udio bolesnika s vrijednostima u posljednjih 12 mjeseci – HbA1c: Percent tested in the last 12 months	CroDiab (DiabCare System) 2019	64.10%
HbA1c: Udio bolesnika s HbA1c >7,5% u posljednjih 12 mjeseci – HbA1c: Percent >7.5% in the last 12 months	CroDiab (DiabCare System) 2019	29.83%
Lipidi: Udio bolesnika s profilom lipida u posljednjih 12 mjeseci – Lipids: Percent with lipid profile in the last 12 months	CroDiab (DiabCare System) 2019	72.76%
Lipidi: Udio bolesnika s vrijednostima ukupnog kolesterola >4,5 mmol/l – Lipids: Percent with total cholesterol >4.5 mmol/l	CroDiab (DiabCare System) 2019	80.66%
Lipidi: Udio bolesnika s vrijednostima LDL >2.5 mmol/l – Lipids: Percent with LDL >2.5 mmol/l	CroDiab (DiabCare System) 2019	68,34%
Lipidi: Udio bolesnika s vrijednostima HDL <1.00 mmol/l – Lipids: Percent with HDL <1.00 mmol/L	CroDiab (DiabCare System) 2019	15,92%
Lipidi: Udio bolesnika s vrijednostima triglicerida >1.7 mmol/l – Lipids: Percent with triglycerides >1.7 mmol/l	CroDiab (DiabCare System) 2019	51,65%
Mikroalbuminurija: Udio bolesnika testiranih u posljednjih 12 mjeseci – Microalbuminuria: Percent tested in the last 12 months	CroDiab (DiabCare System) 2019	0,94%
Mikroalbuminurija: Udio bolesnika s mikroalbuminurijom u posljednjih 12 mjeseci – Microalbuminuria: Percent with microalbuminuria in the last 12 months	CroDiab (DiabCare System) 2019	na
Krvni tlak: Udio bolesnika s vrijednostima u posljednjih 12 mjeseci – Blood pressure: Percent tested in the last 12 months	CroDiab (DiabCare System) 2019	73,69%
Krvni tlak: Udio bolesnika s RR>130/80 u posljednjih 12 mjeseci – Blood pressure: Percent with BP >130/80 in the last 12 months	CroDiab (DiabCare System) 2019	59,40%
Udio bolesnika koji puše – Percent of persons with diabetes who smoke	CroDiab (DiabCare System) 2019	15,11%
Udio bolesnika s ITM $\geq 25$ kg/m <sup>2</sup> ( $\geq 30$ kg/m <sup>2</sup> ) – Percent with BMI $\geq 25$ kg/m <sup>2</sup> ( $\geq 30$ kg/m <sup>2</sup> )	CroDiab (DiabCare System) 2019	85,71% (47,73%)

---

---

**IX. POBOL I UZROCI SMRTI OSOBA STARIJE  
ŽIVOTNE DOBI**

*Morbidity and Causes of Death in the Elderly Population*

---

---



**POBOL I UZROCI SMRTI OSOBA STARIJE ŽIVOTNE DOBI***- Morbidity and causes of death in the elderly population*

Starenje predstavlja jedan od najvećih socijalnih, ekonomskih i zdravstvenih izazova 21. stoljeća, posebice u Europi koja je kontinent s najvećim udjelom osoba starijih od 65 godina u ukupnom stanovništvu (15%). U većini razvijenih zemalja prihvaćena je kronološka dob od 65 godina kao dobna granica u definiciji starije osobe. Prema kriterijima Svjetske zdravstvene organizacije, starija dobna skupna može se podijeliti na: raniju starost 65-74 godine, srednju starost 75-84 godine te duboku starost od 85 i više godina.

Poput većine europskih zemalja, Republika Hrvatska pripada državama s vrlo starim stanovništvom. Udio starijeg stanovništva postao je veći od 10% već 1971. godine, a trend progresivnog starenja nastavio se i dalje. Prema popisima stanovništva, u Hrvatskoj dolazi do povećanja udjela starijih od 65 godina s 13,1% u 1991. godini na 15,6% u 2001. godini. Prema popisu stanovništva iz 2011. godine taj se udio i dalje povećava te je Republika Hrvatska imala 17,7% stanovnika u dobi 65 i više godina (758.633 osoba 65 godina i više).

U raspodjeli starijeg stanovništva izražene su spolne razlike. Prema popisu stanovništva iz 2011. godine broj muškaraca starijih od 65 godina iznosi 296.208, a žena ove dobi 462.425. Udio žena u ukupnom broju starijih osoba raste s dobi i kreće se od 57% u dobnoj skupini 65-74 do 75% u najstarijoj dobnoj skupini 85+. (Tablica 1)

**Starije osobe u ordinaciji opće/obiteljske medicine**

Prema izvješćima iz primarne zdravstvene zaštite u 2019. godini broj utvrđenih bolesti i stanja zabilježenih u djelatnosti opće/obiteljske medicine iznosi 2.898.410 ili 34,71%. Najčešće skupine utvrđenih bolesti i stanja kod starijih osoba su: bolesti cirkulacijskog sustava (s udjelom od 18,80%), bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva (11,95%), bolesti dišnog sustava (7,99%) te endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma (7,27%). (IV poglavlje).

**Stacionarna zdravstvena zaštita**

Udio hospitaliziranih u dobi 65 i više godina u 2019. godini (uključujući bolničku rehabilitaciju) u stacionarnom dijelu bolnica Hrvatske iznosio je 37,2% ukupno liječenih u bolnicama Hrvatske (u 2018. godini 37,0%). Zabilježeno je 247.372 hospitalizacija osoba starijih od 65 godina (stopa 292,79/1.000 što je nešto manje u odnosu na stopu u 2018. godini- 296,52/1.000), s ukupno 2.399.056 dana bolničkog liječenja. Prosječna dužina liječenja po jednom boravku je bila 9,70 dana (u 2018. godini 9,82). (Tablica 2).

Vodeće skupine bolesti kao uzrok hospitalizacija starijih ljudi su: bolesti cirkulacijskog sustava (64,28/1.000), novotvorine (46,31/1.000), bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva (22,98/1.000), ozljede, trovanja i ostale posljedice vanjskih uzroka (22,86/1.000), te bolesti probavnog sustava (22,74/1.000).

Od ukupnog broja hospitaliziranih u dobi iznad 65 godina u 2019. godini bilježi se 128.535 hospitalizacija žena i 118.837 hospitalizacija muškaraca. Stopa hospitalizacije žena starijih od 65 godina iznosila je 256,78/1.000 (2018. 261,60/1.000), a muškaraca starijih od 65 godina 345,16/1.000 (u 2018.g. 347,84/1.000).

Uzroci hospitalizacija prema skupinama bolesti u žena 65 i više godina su bolesti cirkulacijskog sustava (stopa 51,89/1.000, s najčešćom dijagnozom cerebralni infarkt), novotvorina (stopa 34,71/1.000, a među njima je najčešća zloćudna novotvorina dojke), bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva (stopa 25,78/1.000, s najčešćom dijagnozom poremećaji mišićno-koštanog sustava koji se pojavljuju nakon određenih postupaka, nesvrstani drugamo), ozljede, trovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka (stopa 24,94/1.000, a među njima je najčešći prijelom bedrene kosti), te čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdrav. službom (stopa 18,01/1.000, najčešća prisutnost drugih funkcionalnih usadaka (implantata).

U muškaraca starijih od 65 godina najčešći uzroci hospitalizacija su bolesti cirkulacijskog sustava (stopa 82,30/1.000, među kojima je najčešći cerebralni infarkt), novotvorine (stopa 63,17/1.000 s najčešćom dijagnozom zloćudna novotvorina debelog crijeva, bolesti probavnog sustava (stopa 29,95/1.000 najčešća preponska kila), bolesti dišnog sustava (stopa 25,82/1.000, najčešća je pneumonija) te čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdrav. službom (stopa 20,49/1.000, s najčešćom dijagnozom ostala medicinska skrb (Tablica 3).

Najčešće dijagnoze hospitalizacija u bolničkom pobolu starijih osoba su angina pektoris i poremećaji mišićno-koštanog sustava koji se pojavljuju nakon određenih postupaka, nesvrstani drugamo u dobnoj skupini 65-74, u dobnoj skupini 75-84 najčešće dijagnoze su cerebralni infarkt i prijelom bedrene kosti (femura), vodeće dijagnoze u najstarijoj dobnoj skupini (85 i više godina) su prijelom bedrene kosti i cerebralni infarkt. (Tablica 4)

**Dnevna bolnica, jednodnevna kirurgija i bolnička hemodijaliza**

U dnevnoj bolnici, jednodnevnoj kirurgiji i bolničkoj hemodijalizi u 2019. godini je bilo 451.696 hospitalizacija u dobi 65 i više godina (402.179 u 2018. godini), od toga 236.397 muškaraca i 215.299 žena. Prema individualnim prijavama pacijenata najčešći uzroci hospitalizacija su: bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa (211,16/1.000), novotvorine (118,32/1.000), bolesti oka i adneksa (39,11/1.000), bolesti cirkulacijskog sustava (23,79/1.000) te endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma (22,55/1.000). Vodeće skupine bolesti kao uzrok hospitalizacija u dnevnoj bolnici, jednodnevnoj kirurgiji i bolničkoj hemodijalizi muškaraca u dobi 65 i više godina su bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa (299,12/1.000), novotvorine (155,70/1.000) te bolesti oka i adneksa (39,62/1.000).

Vodeće skupine bolesti kao uzrok hospitalizacije u dnevnoj bolnici, jednodnevnoj kirurgiji i bolničkoj hemodijalizi žena u dobi 65 i više godina su bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa (150,66/1.000), novotvorine (92,61/1.000) te bolesti oka i adneksa (38,76/1.000).

**Uzroci smrti**

Prema podacima o umrlima Državnog zavoda za statistiku u 2019. godini umrlo je 43.108 (u 2018. 43.576) osoba u dobi 65 i više godina, a stopa smrtnosti za ovu dob iznosila je 51,02/1.000 (u 2018. 52,34/1.000). U dobnoj skupini 65 i više godina najviše ljudi umire od cirkulacijskih bolesti, stopa

23,57/1.000 (24,95/1.000 u 2018.). Na drugom mjestu uzroka smrti su novotvorine sa stopom od 12,14/1.000 (12,62/1.000 u 2018.), zatim endokrine bolesti i bolesti prehrane i metabolizma 4,40/1.000 (3,12/1.000 u 2018.), bolesti dišnog sustava 2,41/1.000 (2,52/1.000 u 2018.) te ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka 2,11/1.000. (Tablica 7.)

Analiza uzroka smrti osoba 65+ prema spolu pokazuje da su ishemijska bolest srca i cerebrovaskularne bolesti vodeći uzroci smrti u oba spola 2019. godine. (Tablica 8).

Među deset vodećih uzroka smrti, od ishemijske bolesti srca u 2019. godini umrlo je 2.922 muškaraca (23,74%) i 4.039 žena (26,24%) te od cerebrovaskularne bolesti 1.923 muškaraca (15,63%) i 2.878 žena (18,70%) starije dobi. Treći uzrok smrti u muškaraca je dijabetes melitus (1.489 umrlih; 12,10%), a potom slijede zloćudne novotvorine dušnika, dušnica i pluća (1.405 umrlih; 11,42%). U žena su hipertenzivne bolesti na trećem mjestu uzroka smrti (2.433 umrlih; 15,81%), a zatim slijedi dijabetes melitus (2.218 umrlih; 14,41%). Na petom mjestu uzroka smrti u muškaraca su hipertenzivne bolesti (1.129 umrlih; 9,17%), a u žena ateroskleroza (781 umrlih; 5,07%). (Tablice 9. i 10.)

U 2019. godini zabilježeno je 1.786 nasilnih smrti (stopa od 2,11/1.000) u osoba 65 i više godina. Najveći broj nasilnih smrti uzrokovan je padovima (1.139 osoba; stopa 1,35/1.000) i drugim vanjskim uzrocima slučajnih ozljeda (265 osoba; stopa 0,31/1.000). Stopa nasilnih smrti kod muškaraca u dobi 65+ u 2019. godini iznosi 2,38/1.000 u, a u žena 1,93/1.000.

Čak 13,66% svih vanjskih uzroka smrti osoba u dobi 65+ u 2019. godini posljedica su namjernog samoozljeđivanja (244 osoba, stopa 0,29/1.000), a 63,77% svih vanjskih uzroka smrti osoba u dobi 65+ u 2019. godini posljedica su padova (1.139 osoba, stopa 1,35/1.000). U 2019. godini zbog padova je preminulo 426 muškaraca (1,24/1.000) i 713 žena (1,42/1.000). Stopa smrtnosti osoba 65+ zbog drugih vanjskih uzroka smrti uzrokovanih slučajnim ozljedama ukupno raste s dobi u oba spola. U 2019. godini u dobnoj skupini 65-74 godine zabilježena je stopa namjernog samoozljeđivanja od 0,25/1.000 za oba spola. U ovoj dobnoj skupini zbog vanjskih uzroka smrti žene najčešće umiru zbog padova (0,16/1.000), a muškarci zbog namjernog samoozljeđivanja (0,38/1.000). U dobi 75-84 stopa vanjskih uzroka smrti je 2,27/1.000, a u dobi 85 i više godina 8,33/1.000. Najčešći uzroci smrti u dobnim skupinama 75-84 i 85 i više godina kod muškaraca i žena su padovi (stope za dobnu skupinu 75-84 godina: muškarci 1,61/1.000 i žene 1,28/1.000; 85+ godina: muškarci 6,67/1.000 i žene 6,79/1.000). (Tablica 11.)

### **Morbidity and causes of death in the elderly population**

Ageing represents one of the major social, economic and health challenges of the 21st century, especially in Europe, the continent with the largest share of persons over 65 in the overall population (15%). In most developed countries, the chronologic age of 65 represents the threshold in the definition of an elderly person. According to the WHO criteria,

*the elderly age group can be divided into: early old age (65-74), middle old age (75-84) and late old age (85+).*

*Like most European countries, Croatia belongs among countries with extremely aged population. The share of elderly population has surpassed 10% as early as 1971, while the trend of progressive ageing is continuing further. According to Censuses, Croatia experienced an increase in the share of 65+ population from 13.1% in 1991 to 15.6% in 2001. According to the 2011 Census, the share has continued to grow to 17.7% (758,633) inhabitants aged 65 or older.*

*The distribution of elderly population demonstrates strong gender differences. According to the 2011 Census, there are 296,208 men over 65, and 462,425 women of equivalent age. The share of women in the overall elderly population grows with age, from 57% in the 65-74 age group to 75% in the oldest age group (85+). (Table 1)*

### **The elderly in the general/family medicine service**

*According to primary health care reports for 2019, the number of recorded diseases and conditions in general/family medicine was 2,898,410 or 34.71% and was higher than the year before (33.89%) (Chapter IV). Most common groups of diagnosed diseases and conditions in the elderly population were: diseases of the circulatory system (with a share of 18.80%), musculoskeletal system and connective tissue (11.95%), respiratory system (7.99%), and, lastly, endocrine, nutritional and metabolic diseases (7.27%).*

### **Inpatient health care**

*The share of hospitalizations at the age 65+ in 2019 (including hospital rehabilitation) was 37.2% of overall persons treated in Croatian hospitals (37.0% in 2018). A total of 247,372 hospitalizations of elderly persons over 65 (rate of 292.79/1,000) was recorded, accounting for 2,399,056 bed days. Average length of treatment per hospitalization numbered 9.70 days (9.82 in 2018). (Table 2)*

*The leading disease groups as cause of hospitalization in elderly persons are as follows: circulatory diseases (64.28/1,000), neoplasms (46.31/1,000), diseases of the musculo- skeletal system and connective tissue (22.98/1,000), injury, poisoning and other consequences of external causes (22.86/1,000) and diseases of the digestive system (22.74/1,000).*

*Of overall hospitalizations above the age 65, there were 128,535 female hospitalizations and 118,837 male hospitalizations. The hospitalization rate for women over 65 was 256.78/1,000 (2018: 261.60/1,000), while for men over 65 was 345.16/1,000 (2018: 347.84/1,000).*

*The leading causes of hospitalizations according to disease groups in women aged 65+ were diseases of the circulatory system (rate of 51.89/1,000, the most common diagnosis being cerebral infarction), neoplasms (rate of 34.71/1,000, most prominently malignant neoplasm of the breast), diseases of the musculo- skeletal system and connective tissue (25.78/1000, most prominently postprocedural musculoskeletal disorders, not elsewhere classified), injuries and poisonings (rate of 24.94/1,000, most prominently fracture of femur), and factors influencing health status and contact with health services*

(18.01/1,000, most prominently presence of other functional implants).

Among men over 65, the most common causes of hospitalization are diseases of the circulatory system (rate of 82.30/1,000, most frequently cerebral infarction), neoplasms (rate of 63.17/1,000, most common diagnosis: malignant neoplasm of colon), diseases of the digestive system (29.95/1,000, inguinal hernia), respiratory diseases (25.82/1,000, pneumonia) and factors influencing health status and contact with health services (20.49/1,000, most prominently other medical care). (Table 3)

The most common hospitalization diagnoses in hospital morbidity of the elderly are angina pectoris and postprocedural musculoskeletal disorders, not elsewhere classified in the 65-74 age group, cerebral infarction and fracture of femura in the 75-84 age group, and femure fracture and cerebral infarction in the oldest group (85+). (Table 4)

### **Hospital Day Care, Day Care Surgery and Hospital Hemodialysis**

Hospital day care, day care surgery and hospital hemodialysis sector in 2019 reported 451,696 hospitalizations of persons aged 65+ (402,179 in 2018), whereof 236,397 men and 215,299 women. According to individual patient reports, the most common causes of hospitalization are: diseases of the genitourinary organs (211.16/1,000), neoplasms (118.32/1,000), diseases of eye and adnexa (39.11/1,000), circulatory diseases (23.79/1,000) and endocrine, nutritional and metabolic diseases (22.55/1,000).

The predominant disease groups as causes of hospitalization in day hospitals, day care surgery and hospital hemodialysis in men aged 65+ are diseases of genitourinary organs (299.12/1,000), neoplasms (155.70/1,000) and diseases of eye and adnexa (39.62/1,000).

The predominant disease groups as causes of hospitalization in day hospitals, day care surgery and hospital hemodialysis in women aged 65+ are diseases of genitourinary organs (150.66/1,000), neoplasms (92.61/1,000) and diseases of eye and adnexa (38.76/1,000).

### **Causes of death**

According to the CBS death statistics, in 2019 a total of 43,108 (43,576 in 2018) persons aged 65+ died, with a mortality rate of 51.02/1,000 (52.34/1,000 in 2018). At the age of 65+, most people died of circulatory diseases, evidenced by the rate of 23.57/1,000 (24.95/1,000 in 2018).

Ranking second on the cause of death list were neoplasms with a rate of 12.14/1,000 (12.62/1,000 in 2018), followed by endocrine, nutritional and metabolic diseases 4.40/1,000 (3.12/1,000 in 2018), diseases of the respiratory system 2.41/1,000 (2.52/1,000 in 2018), and injuries, poisoning and other certain consequences of certain causes 2.11/1,000 (1.91/1,000 in 2018) (Table 7).

A gender-based analysis of causes of death has demonstrated that ischemic heart disease and cerebrovascular diseases are the leading cause of death in 2019 for both genders in persons aged 65+ (Table 8).

In 2019, ischemic heart disease was the cause of death for 2,922 elderly men (23.74%) and 4,039 women (26.24%), while cerebrovascular diseases took the lives of 1,923 elderly men (15.63%) and 2,878 women (18.70%). Third-ranking cause of death in men is diabetes mellitus (1,489 deaths; 12.10%), followed by malignant neoplasms of trachea, bronchus and lung (1,405 deaths; 11.42%) and hypertensive diseases (1,129 deaths; 9.17%). Third-ranking cause of death in women are hypertensive diseases (2,433 deaths; 15.81%), followed by diabetes mellitus (2,218 deaths; 14.41%) and atherosclerosis (781 deaths; 5.07%). (Tables 9 and 10).

In year 2019 a total of 1,786 violent deaths were documented at the age of 65+ (rate of 2.11/1,000), where of 1,139 were caused by falls (1.35/1,000) and 265 other external causes of accidental injury (0.31/1,000). Over 13.66% of all external causes of death of persons aged 65+ in 2019 were a result of an intentional self-harm – namely, 244 persons (0.29/1,000). The male rate of external causes of death is 2.38/1,000 and the female rate 1.93/1,000 among the population of 65+ in 2019. As much as 63.77% of all external causes of deaths at the age 65+ were caused by the falls (1,139 deaths; 1.35/1,000). In 2019, falls caused 426 male (1.24 /1,000) and 713 female deaths (1.42/1,000). Generally speaking, the mortality rate for other external causes of accidental injury has been going up with age for both genders. The 65-74 age group recorded an intentional self-harm rate of 0.25/1,000. Most frequently in this age group women die due to falls (0.16/1,000) and men die due to intentional self-harm (0.38/1,000). In the 75-84 age group, external causes of death rate is 2.27/1,000, while at the age of 85+ the equivalent rate is 8.33/1,000. The most commonly reported causes in the two latter groups in both sexes are falls (with a rate of 1.61/1,000 for men and 1.28/1,000 for women in the 75-84 group; and 6.67/1,000 for men and 6.79/1,000 for women in the 85+ group). (Table 11).



**Tablica – Table 1. UDIO ŽENA I MUŠKARACA PREMA DOBNIM SKUPINAMA U OSOBA 65 I VIŠE GODINA U HRVATSKOJ U 2011. GODINI - Share of men and women at the age 65+ by age group, Croatia 2011**

Dobna skupina Age grupe	65-74 god 65-74 yr		75-84 god 75-84 yr		85 i više god. 85 yr and above		65 i više god. 65 yr and above	
	Broj No.	% %	Broj No.	% %	Broj No.	% %	Broj No.	% %
Muškarci - Male	178.276	43,02	102.455	36,12	15.477	25,54	296.208	39,04
Žene - Female	236.127	56,98	181.175	63,88	45.123	74,46	462.425	60,96
Ukupno - Total	414.403	100,00	283.630	100,00	60.600	100,00	758.633	100,00

Izvor podataka: Statistički Ljetopis za 2012. godinu, Državni zavod za statistiku  
Source of information: Statistical Yearbook 2012. Croatian Central Bureau of Statistics

**Tablica – Table 2. HOSPITALIZACIJE OSOBA U DOBI 65 I VIŠE GODINA U BOLNICAMA HRVATSKE 2019. GODINE PO DOBNIM SKUPINAMA I SPOLU - Hospitalizations at the age 65+ by age group and sex, Croatia 2019**

	Dobna skupina Age grupe	65-74	75-84	85+	65+
		65-74 yr	75-84 yr	85 yr and above	65 yr and above
<b>Broj hospitalizacija</b> - No. of hospitalisation	Ukupno - Total	120.684	95.213	31.475	247.372
	Muškarci - Male	64.899	43.030	10.908	118.837
	Žene - Female	55.785	52.183	20.567	128.535
<b>Broj dana bolničkog liječenja</b> - No. of bed days	Ukupno - Total	1.136.240	943.431	319.385	2.399.056
	Muškarci - Male	605.239	402.990	102.335	1.110.564
	Žene - Female	531.001	540.441	217.050	1.288.492
<b>Prosječna dužina liječenja</b> - Average length of treatment	Ukupno - Total	9,42	9,91	10,15	9,70
	Muškarci - Male	9,33	9,37	9,38	9,35
	Žene - Female	9,52	10,36	10,55	10,02

Izvor podataka: Bolesničko-statistički obrazac  
Source of information: Case Statistical Card



**Tablica - Table 4. RANG LJESTVICA VODEĆIH DIJAGNOZA - BOLNIČKI POBOL OSOBA STARIJE ŽIVOTNE DOBI U STACIONARNOM DIJELU BOLNICA U HRVATSKOJ 2019. GODINE, PREMA DOBNIM SKUPINAMA – UKUPNO - Scale of leading diagnoses – hospital morbidity in the elderly population by age group, in inpatient hospital wards, TOTAL, Croatia 2019**

UKUPNO - TOTAL									
MKB-X ŠIFRA	DIJAGNOZA	Dobna skupina - Age group							
		65 - 74	stopa na 1000 stanovnika	75 - 84	stopa na 1000 stanovnika	85 i više	stopa na 1000 stanovnika	65 i više	stopa na 1000 stanovnika
ICD 10 Code	Diagnosis	65-74 yr	Rate per 1000 population	75-84 yr	Rate per 1000 population	85 yr and above	Rate per 1000 population	65 yr and above	Rate per 1000 population
	<b>SVEUKUPNO - Total</b>	<b>120.684</b>	<b>262,26</b>	<b>95.213</b>	<b>324,27</b>	<b>31.475</b>	<b>345,57</b>	<b>247.372</b>	<b>292,79</b>
I63	<b>Cerebralni infarkt</b> - Cerebral infarction	2.439	5,30	3.411	11,62	1.792	19,67	7.642	9,05
S72	<b>Prijelom bedrene kosti (femura)</b> - Fracture of femur	1.424	3,09	3.191	10,87	2.298	25,23	6.913	8,18
J18	<b>Pneumonija, nespecificiranog uzročnika</b> - Pneumonia, organism unspecified	1.813	3,94	2.802	9,54	1.600	17,57	6.215	7,36
I50	<b>Insuficijencija srca</b> Heart failure	1.474	3,20	2.793	9,51	1.585	17,40	5.852	6,93
I21	<b>Akutni infarkt miokarda</b> - Acute myocardial infarction	2.618	5,69	2.330	7,94	806	8,85	5.754	6,81
Z51	<b>Ostala medicinska skrb</b> Other medical care	1.809	3,93	2.160	7,36	1.348	14,80	5.317	6,29
A41	<b>Ostale sepsse</b> - Other sepsis	1.572	3,42	2.288	7,79	1.299	14,26	5.159	6,11
I20	<b>Angina pektoris</b> - Angina pectoris	3.060	6,65	1.637	5,58	145	1,59	4.842	5,73
M96	<b>Poremećaji mišićno-koštanog sustava koji se pojavljuju nakon određenih postupaka, nesvrstani drugamo</b> Postprocedural musculoskeletal disorders, not elsewhere classified	2.864	6,22	1.610	5,48	233	2,56	4.707	5,57
Z96	<b>Prisutnost drugih funkcionalnih usadaka (implantata)</b> Presence of other functional implants	2.729	5,93	1.671	5,69	213	2,34	4.613	5,46
H25	<b>Senilna katarakta</b> - Senile cataract	1.598	3,47	2.022	6,89	405	4,45	4.025	4,76
C18	<b>Zloćudna novotvorina debeloga crijeva</b> Malignant neoplasm of colon	2.242	4,87	1.181	4,02	218	2,39	3.641	4,31
I25	<b>Kronična ishemična bolest srca</b> Chronic ischaemic Heart disease	2.134	4,64	1.205	4,10	208	2,28	3.547	4,20
K80	<b>Žučni kamenci (kolelitijaza)</b> Cholelithiasis	1.805	3,92	1.282	4,37	324	3,56	3.411	4,04
I48	<b>Fibrilacija atrija i undulacija</b> Atrial fibrillation and flutter	1.557	3,38	1.275	4,34	329	3,61	3.161	3,74
M17	<b>Gonartroza/artroza koljena</b> Gonarthrosis [arthrosis of knee]	1.982	4,31	997	3,40	50	0,55	3.029	3,59
N18	<b>Kronično bubrežno zatajenje (insuficijencija)</b> Chronic kidney disease	1.196	2,60	1.315	4,48	515	5,65	3.026	3,58
I70	<b>Ateroskleroza</b> Atherosclerosis	1.455	3,16	1.167	3,97	377	4,14	2.999	3,55
C78	<b>Sekundarna zloćudna novotvorina dišnih i probavnih organa</b> Secondary malignant neoplasm of respiratory and digestive organs	2.121	4,61	696	2,37	56	0,61	2.873	3,40
C34	<b>Zloćudna novotvorina dušnica i pluća</b> Malignant neoplasm of bronchus and lung	1.932	4,20	786	2,68	97	1,06	2.815	3,33

Izvor podataka: Bolesničko-statistički obrazac

Source of information: Case Statistical Card

Stanovništvo: Državni zavod za statistiku, Procjene stanovništva Republike Hrvatske u 2018., objavljeno 13.rujna 2019. godine  
Population: Croatian Bureau of Statistics, Population estimate of Republic of Croatia, 2018, 13 september, 2019

**Tablica - Table 5.1 RANG LJESTVICA VODEĆIH DIJAGNOZA - BOLNIČKI POBOL OSOBA STARIJE ŽIVOTNE DOBI U STACIONARNOM DIJELU BOLNICA U HRVATSKOJ 2019. GODINE, PREMA DOBNIM SKUPINAMA, MUŠKARCI - Scale of leading diagnoses – Hospital morbidity in the elderly population by age group, in inpatient hospital wards, MALE, Croatia 2019**

**MUŠKARCI - MALE**

MKB-X ŠIFRA	DIJAGNOZA	Dobna skupina - Age group							
		65 - 74	stopa na 1000 stanovnika	75 - 84	stopa na 1000 stanovnika	85 i više	stopa na 1000 stanovnika	65 i više	stopa na 1000 stanovnika
ICD 10 Code	Diagnosis	65-74 yr	Rate per 1000 population	75-84 yr	Rate per 1000 population	85 yr and above	Rate per 1000 population	65 yr and above	Rate per 1000 population
	<b>SVEUKUPNO - Total</b>	<b>64.899</b>	<b>314,25</b>	<b>43.030</b>	<b>386,81</b>	<b>10.908</b>	<b>411,14</b>	<b>118.837</b>	<b>345,16</b>
J18	<b>Pneumonija, nespecificiranog uzročnika</b> - Pneumonia, organism unspecified	1.216	5,89	1.559	14,01	708	26,69	3.483	10,12
I63	<b>Cerebralni infarkt</b> - Cerebral infarction	1.516	7,34	1.420	12,76	513	19,34	3.449	10,02
I21	<b>Akutni infarkt miokarda</b> - Acute myocardial infarction	1.799	8,71	1.166	10,48	322	12,14	3.287	9,55
I20	<b>Angina pektoris</b> - Angina pectoris	1.978	9,58	933	8,39	80	3,02	2.991	8,69
I50	<b>Insuficijencija srca</b> Heart failure	907	4,39	1.249	11,23	507	19,11	2.663	7,73
K40	<b>Preponska kila (ingvinalna hernija)</b> Inguinal hernia	1.486	7,20	847	7,61	156	5,88	2.489	7,23
I25	<b>Kronična ishemična bolest srca</b> Chronic ischaemic Heart disease	1.573	7,62	772	6,94	100	3,77	2.445	7,10
A41	<b>Ostale sepse</b> - Other sepsis	917	4,44	1.036	9,31	459	17,30	2.412	7,01
Z51	<b>Ostala medicinska skrb</b> Other medical care	1.016	4,92	833	7,49	367	13,83	2.216	6,44
C18	<b>Zloćudna novotvorina debeloga crijeva</b> Malignant neoplasm of colon	1.399	6,77	646	5,81	99	3,73	2.144	6,23
C34	<b>Zloćudna novotvorina dušnica i pluća</b> Malignant neoplasm of bronchus and lung	1.350	6,54	549	4,94	61	2,30	1.960	5,69
I70	<b>Ateroskleroza</b> Atherosclerosis	1.055	5,11	663	5,96	127	4,79	1.845	5,36
C67	<b>Zloćudna novotvorina mokraćnoga mjehura</b> -Malignant neoplasm of bladder	872	4,22	728	6,54	133	5,01	1.733	5,03
N18	<b>Kronično bubrežno zatajenje (insuficijencija)</b> Chronic kidney disease	783	3,79	698	6,27	215	8,10	1.696	4,93
M96	<b>Poremećaji mišićno-koštanog sustava koji se pojavljuju nakon određenih postupaka, nesvrstani drugamo</b> Postprocedural musculoskeletal disorders, not elsewhere classified	1.113	5,39	506	4,55	51	1,92	1.670	4,85
C61	<b>Zloćudna novotvorina kestenjače (prostate)</b> Malignant neoplasm of prostate	1.073	5,20	496	4,46	100	3,77	1.669	4,85
C78	<b>Sekundarna zloćudna novotvorina dišnih i probavnih organa</b> Secondary malignant neoplasm of respiratory and digestive organs	1.228	5,95	400	3,60	27	1,02	1.655	4,81
S72	<b>Prijelom bedrene kosti (femura)</b> - Fracture of femur	459	2,22	684	6,15	412	15,53	1.555	4,52
I48	<b>Fibrilacija atrija i undulacija</b> Atrial fibrillation and flutter	869	4,21	556	5,00	117	4,41	1.542	4,48
K80	<b>Žučni kamenci (kolelitijaza)</b> Cholelithiasis	818	3,96	593	5,33	106	4,00	1.517	4,41

Izvor podataka: Bolesničko-statistički obrazac

Source of information: Case Statistical Card

Stanovništvo: Državni zavod za statistiku, Procjene stanovništva Republike Hrvatske u 2019, objavljeno 11. rujna 2020.godine

Population: Croatian Bureau of Statistics, Population estimate of Republic of Croatia, 2019, 11 september, 2020

**Tablica - Table 5.2 RANG LJESTVICA VODEĆIH DIJAGNOZA - BOLNIČKI POBOL OSOBA STARIJE ŽIVOTNE DOBI U STACIONARNOM DIJELU BOLNICA U HRVATSKOJ 2019. GODINE, PREMA DOBNIM SKUPINAMA, ŽENE - Scale of leading diagnoses – Hospital morbidity in the elderly population by age group, in inpatient hospital wards, FEMALE, Croatia 2019**

ŽENE - FEMALE		Dobna skupina - Age group							
MKB-X ŠIFRA	DIJAGNOZA	65 - 74	stopa na 1000 stanovnika	75 - 84	stopa na 1000 stanovnika	85 i više	stopa na 1000 stanovnika	65 i više	stopa na 1000 stanovnika
ICD 10 Code	Diagnosis	65-74 yr	Rate per 1000 population	75-84 yr	Rate per 1000 population	85 yr and above	Rate per 1000 population	65 yr and above	Rate per 1000 population
	<b>SVEUKUPNO - Total</b>	<b>55.785</b>	<b>219,94</b>	<b>52.183</b>	<b>286,12</b>	<b>20.567</b>	<b>318,62</b>	<b>128.535</b>	<b>256,78</b>
S72	<b>Prijelom bedrene kosti (femura)</b> - Fracture of femur	965	3,80	2.507	13,75	1.886	29,22	5.358	10,70
I63	<b>Cerebralni infarkt</b> - Cerebral infarction	923	3,64	1.991	10,92	1.279	19,81	4.193	8,38
Z96	<b>Prisutnost drugih funkcionalnih usadaka (implantata)</b> Presence of other functional implants	1.851	7,30	1.179	6,46	165	2,56	3.195	6,38
I50	<b>Insuficijencija srca</b> Heart failure	567	2,24	1.544	8,47	1.078	16,70	3.189	6,37
Z51	<b>Ostala medicinska skrb (zaštita)</b> Other medical care	793	3,13	1.327	7,28	981	15,20	3.101	6,19
M96	<b>Poremećaji mišićno-koštanog sustava koji se pojavljuju nakon određenih postupaka, nesvrstani drugamo</b> Postprocedural musculoskeletal disorders, not elsewhere classified	1.751	6,90	1.104	6,05	182	2,82	3.037	6,07
A41	<b>Ostale sepsse</b> - Other sepsis	655	2,58	1.252	6,86	840	13,01	2.747	5,49
J18	<b>Pneumonija, nespecificiranog uzročnika</b> - Pneumonia, organism unspecified	597	2,35	1.243	6,82	892	13,82	2.732	5,46
H25	<b>Senilna katarakta</b> - Senile cataract	941	3,71	1.399	7,67	269	4,17	2.609	5,21
I21	<b>Akutni infarkt miokarda</b> - Acute myocardial infarction	819	3,23	1.164	6,38	484	7,50	2.467	4,93
M17	<b>Gonartroza/artroza koljena</b> Gonarthrosis [arthrosis of knee]	1.339	5,28	681	3,73	36	0,56	2.056	4,11
C50	<b>Zloćudna novotvorina dojke</b> Malignant neoplasm of breast	1.257	4,96	656	3,60	81	1,25	1.994	3,98
K80	<b>Žučni kamenci (kolelitijaza)</b> Cholelithiasis	987	3,89	689	3,78	218	3,38	1.894	3,78
I20	<b>Angina pectoris</b> - Angina pectoris	1.082	4,27	704	3,86	65	1,01	1.851	3,70
M16	<b>Koksartroze/artroza kuka</b> Coxarthrosis [arthrosis of hip]	982	3,87	612	3,36	54	0,84	1.648	3,29
I48	<b>Fibrilacija atrijs i undulacija</b> Atrial fibrillation and flutter	688	2,71	719	3,94	212	3,28	1.619	3,23
C18	<b>Zloćudna novotvorina debelog crijeva</b> Malignant neoplasm of colon	843	3,32	535	2,93	119	1,84	1.497	2,99
M54	<b>Bol u leđima (dorzalgija)</b> Dorsalgia	732	2,89	633	3,47	106	1,64	1.471	2,94
I42	<b>Kardiomiopatija</b> Cardiomyopathy	394	1,55	648	3,55	352	5,45	1.394	2,78
N39	<b>Drugi poremećaji urinarnog sustava</b> Other disorders of urinary system	328	1,29	610	3,34	404	6,26	1.342	2,68

Izvor podataka: Bolesničko-statistički obrazac

Source of information: Case Statistical Card

Stanovništvo: Državni zavod za statistiku, Procjene stanovništva Republike Hrvatske u 2019., objavljeno 11. rujna 2020. godine

Population: Croatian Bureau of Statistics, Population estimate of Republic of Croatia, 2019, 11 september, 2020



Tablica - Table 7.

**UMRLI S PREBIVALIŠTEM U HRVATSKOJ PO SKUPINAMA BOLESTI TE STOPE NA 1.000 STANOVNIKA U 2019. GODINI PO SPOLU - Deaths of Croatian residents by disease group with respective shares and rates per 1,000 by sex, Croatia 2019**

Skupina bolesti - stanja MKB 10	Dobna grupa								
	65-74 g.		75-84 g.		85 i više godina		65 i više godina		
	Broj	Stopa na 1.000 stan.	Broj	Stopa na 1.000 stan.	Broj	Stopa na 1.000 stan.	Broj	Stopa na 1.000 stan.	
ICD 10 disease group	Age group								
	65-74 yr		75-84 yr		85 yr and above		65 yr and above		
	No.	Rate per 1.000 pop.	No.	Rate per 1.000 pop.	No.	Rate per 1.000 pop.	No.	Rate per 1.000 pop.	
<b>I Zarazne i parazitarne bolesti</b> - Infectious and parasitic diseases	Ukupno-Total	26	0,06	61	0,21	38	0,42	125	0,15
	Muški- male	14	0,07	23	0,21	15	0,57	52	0,15
	Žene -female	12	0,05	38	0,21	23	0,36	73	0,15
<b>II Novotvorine</b> - Neoplasms	Ukupno-Total	3.988	8,67	4.328	14,74	1.943	21,33	10.259	12,14
	Muški- male	2.445	11,84	2.421	21,76	952	35,88	5.818	16,90
	Žene -female	1.543	6,08	1.907	10,46	991	15,35	4.441	8,87
<b>III Bolesti krvi i krvotvornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava - Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism</b>	Ukupno-Total	9	0,02	12	0,04	12	0,13	33	0,04
	Muški- male	5	0,02	8	0,07	2	0,08	15	0,04
	Žene -female	4	0,01	4	0,02	10	0,15	18	0,04
<b>IV Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma</b> - Endocrine, nutritional and metabolic diseases	Ukupno-Total	712	1,55	1.756	5,98	1.247	13,69	3.715	4,40
	Muški- male	459	2,22	678	6,09	356	13,42	1.493	4,34
	Žene -female	253	1,00	1.078	5,91	891	13,80	2.222	4,44
<b>V Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja</b> - Mental and behavioural disorders	Ukupno-Total	199	0,43	363	1,24	547	6,01	1.109	1,31
	Muški- male	139	0,67	127	1,14	134	5,05	400	1,16
	Žene - female	60	0,24	236	1,29	413	6,40	709	1,42
<b>VI Bolesti živčanog sustava</b> - Diseases of the nervous system	Ukupno-Total	247	0,54	541	1,84	329	3,61	1.117	1,32
	Muški- male	147	0,71	226	2,03	118	4,45	491	1,43
	Žene - female	100	0,39	315	1,73	211	3,27	626	1,25
<b>VIII Bolesti uha i mastoidnog nastavka</b> - Diseases of the ear and mastoid process	Ukupno-Total	0	0	0	0	0	0	0	0
	Muški- male	0	0	0	0	0	0	0	0
	Žene - female	0	0	0	0	0	0	0	0
<b>IX Bolesti cirkulacijskog sustava</b> - Diseases of the circulatory system	Ukupno-Total	3.153	6,85	7.645	26,04	9.116	100,09	19.914	23,57
	Muški- male	2.068	10,01	3.184	28,62	2.500	94,23	7.752	22,52
	Žene - female	1.085	4,28	4.461	24,46	6.616	102,49	12.162	24,30
<b>X Bolesti dišnog sustava</b> - Diseases of the respiratory system	Ukupno-Total	424	0,92	923	3,14	691	7,59	2.038	2,41
	Muški- male	289	1,40	546	4,91	348	13,12	1.183	3,44
	Žene - female	135	0,53	377	2,07	343	5,31	855	1,71
<b>XI Bolesti probavnog sustava</b> - Diseases of the digestive system	Ukupno-Total	477	1,04	613	2,09	427	4,69	1.517	1,80
	Muški- male	331	1,60	289	2,60	130	4,90	750	2,18
	Žene - female	146	0,58	324	1,78	297	4,60	767	1,53
<b>XII Bolesti kože i potkožnog tkiva</b> - Diseases of the skin and subcutaneous tissue	Ukupno-Total	3	0	2	0	3	0,03	8	0,01
	Muški- male	1	0	1	0	0	0,00	2	0,01
	Žene - female	2	0	1	0,01	3	0,05	6	0,01
<b>XIII Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva</b> - Diseases of the musculo- skeletal system and connective tissue	Ukupno-Total	20	0,04	48	0,16	34	0,37	102	0,12
	Muški- male	5	0,02	7	0,06	3	0,11	15	0,04
	Žene - female	15	0,06	41	0,22	31	0,48	87	0,17
<b>XIV Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa</b> - Diseases of the genitorinay system	Ukupno-Total	128	0,28	418	1,42	584	6,41	1.130	1,34
	Muški- male	67	0,32	180	1,62	204	7,69	451	1,31
	Žene - female	61	0,24	238	1,30	380	5,89	679	1,36
<b>XVII Kongenitane malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti - Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities</b>	Ukupno-Total	2	0	0	0	0	0	2	0
	Muški- male	2	0	0	0	0	0	2	0
	Žene - female	0	0	0	0	0	0	0	0
<b>XVIII Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazineuvršteni drugamo- Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, NEC</b>	Ukupno-Total	45	0,10	52	0,18	156	1,71	253	0,30
	Muški- male	31	0,15	23	0,21	46	1,73	100	0,29
	Žene - female	14	0,06	29	0,16	110	1,70	153	0,31
<b>XIX Ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka - Injury, poisoning and certain other consequences of external causes</b>	Ukupno-Total	360	0,78	667	2,27	759	8,33	1.786	2,11
	Muški- male	235	1,14	338	3,04	247	9,31	820	2,38
	Žene - female	125	0,49	329	1,80	512	7,93	966	1,93
<b>UKUPNO - Total</b>	Ukupno-Total	9.793	21,28	17.429	59,36	15.886	174,41	43.108	51,02
	Muški- male	6.238	30,21	8.051	72,37	5.055	190,53	19.344	56,18
	Žene -female	3.555	14,02	9.378	51,42	10.831	167,79	23.764	47,47

Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, 2020. god. (DEM-2/16)

Source of information: Croatian Central Bureau of Statistics, 2020 (DEM-2/16)

Stanovništvo: Državni zavod za statistiku, Procjena stanovništva Republike Hrvatske u 2019

Population: Croatian Bureau of Statistics, Population estimate of Republic of Croatia, 2019

Tablica - Table 8.

**RANG LJESTVICA TE UDIO 10 VODEĆIH UZROKA SMRTI OSOBA STARIJE ŽIVOTNE DOBI U HRVATSKOJ 2019. GODINE - UKUPNO - Scale of 10 leading causes of death at the age 65+, total, Croatia 2019**

MKB-X ŠIFRA	DIJAGNOZA	BROJ	%
ICD 10 Code	Diagnosis	No.	
I20-I25	Ishemijske bolesti srca - Ischaemic heart diseases	6.961	25,76
I60-I69	Cerebrovaskularne bolesti - Cerebrovascular diseases	4.801	17,76
E10-E14	Dijabetes melitus - Diabetes mellitus	3.707	13,72
I10-I12	Hipertenzivne bolesti - Hypertensive diseases	3.562	13,18
C33-C34	Zloćudna novotvorina dušnika, dušnica i pluća - Malignant neoplasms of trachea, bronchus and lung	1.998	7,39
J40-J47	Kronične bolesti donjeg dišnog sustava- Chronical diseases of the lower respiratory system	1.739	6,43
C18-C21	Zloćudne novotvorine debelog crijeva, rektuma i anusa- Malignant neoplasms of colon, rectum and anus	1.659	6,14
I70	Ateroskleroza - Atherosclerosis	1.136	4,20
C61	Zloćudna novotvorina kestenjače (prostate)- Malignant neoplasm of prostate	745	2,76
S72	Prijelom bedrene kosti - Femur fracture	718	2,66
<b>PRVIH 10 UZROKA SMRTI - First 10 causes</b>		<b>27.026</b>	<b>62,69</b>
<b>UKUPNO - Total</b>		<b>43.108</b>	

Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, 2020. god. (DEM-2/16)  
 Source of information: Croatian Central Bureau of Statistics, 2020 (DEM-2/16)

Tablica - Table 9.

**RANG LJESTVICA TE UDIO DESET VODEĆIH UZROKA SMRTI U UMRLIH MUŠKARACA STARIJE ŽIVOTNE DOBI U HRVATSKOJ 2019. GODINE - Scale of 10 leading causes of death at the age 65+ with respective shares - male, Croatia 2019**

MKB-X ŠIFRA	DIJAGNOZA	BROJ	%
ICD 10 Code	Diagnosis	No.	
I20-I25	Ishemijske bolesti srca - Ischaemic heart diseases	2.922	23,74
I60-I69	Cerebrovaskularne bolesti - Cerebrovascular diseases	1.923	15,63
E10-E14	Dijabetes melitus- Diabetes mellitus	1.489	12,10
C33-C34	Zloćudna novotvorina dušnika, dušnica i pluća - Malignant neoplasms of trachea, bronchus and lung	1.405	11,42
I10-I12	Hipertenzivne bolesti - Hypertensive diseases	1.129	9,17
J40-J47	Kronične bolesti donjeg dišnog sustava- Chronical diseases of the lower respiratory system	1.017	8,26
C18-C21	Zloćudne novotvorine debelog crijeva, rektuma i anusa- Malignant neoplasms of colon, rectum and anus	975	7,92
C61	Zloćudna novotvorina kestenjače (prostate)- Malignant neoplasm of prostate	745	6,05
I70	Ateroskleroza - Atherosclerosis	355	2,88
K70;K73-K74	Kronične bolesti jetre i ciroza - Chronic liver disease and cirrhosis	347	2,82
<b>PRVIH 10 UZROKA SMRTI - First 10 causes</b>		<b>12.307</b>	<b>63,62</b>
<b>UKUPNO - Total</b>		<b>19.344</b>	

Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, 2020. god. (DEM-2/16)  
 Source of information: Croatian Central Bureau of Statistics, 2020 (DEM-2/16)

Tablica - Table 10.

**RANG LJESTVICA TE UDIO DESET VODEĆIH UZROKA SMRTI U UMRLIH ŽENA STARIJE ŽIVOTNE DOBI U HRVATSKOJ 2019. GODINE - Scale of 10 leading causes of death at the age 65+ with respective shares - female, Croatia 2019**

MKB-X ŠIFRA	DIJAGNOZA	BROJ	%
ICD 10 Code	Diagnosis	No.	
I20-I25	Ishemijske bolesti srca - Ischaemic heart diseases	4.039	26,24
I60-I69	Cerebrovaskularne bolesti - Cerebrovascular diseases	2.878	18,70
I10-I12	Hipertenzivne bolesti - Hypertensive diseases	2.433	15,81
E10-E14	Dijabetes melitus - Diabetes mellitus	2.218	14,41
I70	Ateroskleroza - Atherosclerosis	781	5,07
J40-J47	Kronične bolesti donjeg dišnog sustava- Chronical diseases of the lower respiratory system	722	4,69
C18-C21	Zloćudne novotvorine debelog crijeva, rektuma i anusa - Malignant neoplasms of colon, rectum and anus	684	4,44
C33-C34	Zloćudna novotvorina dušnika, dušnica i pluća - Malignant neoplasms of trachea, bronchus and lung	593	3,85
C50	Zloćudna novotvorina dojke - Malignant neoplasm of breast	533	3,46
S72	Prijelom bedrene kosti - Femur fracture	511	3,32
<b>PRVIH 10 UZROKA SMRTI - First 10 causes</b>		<b>15.392</b>	<b>64,77</b>
<b>UKUPNO - Total</b>		<b>23.764</b>	

Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, 2020. god. (DEM-2/16)  
 Source of information: Croatian Central Bureau of Statistics, 2020 (DEM-2/16)



Tablica - Table 11. **VANJSKI UZROCI SMRTI OSOBA U DOBI 65 I VIŠE GODINA U HRVATSKOJ 2019. GODINE** - External causes of death at the age 65+, Croatia 2019

Vanjski uzrok mortaliteta		Dobna grupa								
		65-74 g.		75-84 g.		85 i više godina		65 i više godina		
		Broj	Stopa na 1.000 stan.	Broj	Stopa na 1.000 stan.	Broj	Stopa na 1.000 stan.	Broj	Stopa na 1.000 stan.	
Age group		65-74 yr		75-84 yr		85 yr and above		65 yr and above		
External cause of mortality		No.	Rate per 1.000 pop.	No.	Rate per 1.000 pop.	No.	Rate per 1.000 pop.	No.	Rate per 1.000 pop.	
<b>V01-V99</b>	<b>Nesreće pri prijevozu</b> - Transport accidents	Ukupno-Total	49	0,11	45	0,15	15	0,16	109	0,13
		Muški- male	36	0,17	28	0,25	9	0,34	73	0,21
		Žene - female	13	0,05	17	0,09	6	0,09	36	0,07
<b>W00-W19</b>	<b>Padovi</b> - Falls	Ukupno-Total	111	0,24	413	1,41	615	6,75	1.139	1,35
		Muški- male	70	0,34	179	1,61	177	6,67	426	1,24
		Žene - female	41	0,16	234	1,28	438	6,79	713	1,42
<b>W20-X59</b>	<b>Drugi vanjski uzroci slučajnih ozljeda</b> - Other external causes of accidental injury	Ukupno-Total	76	0,17	109	0,37	80	0,88	265	0,31
		Muški- male	42	0,20	52	0,47	23	0,87	117	0,34
		Žene - female	34	0,13	57	0,31	57	0,88	148	0,30
<b>X60-X84</b>	<b>Namjerno samoozljeđivanje</b> - Intentional self-harm	Ukupno-Total	113	0,25	88	0,30	43	0,47	244	0,29
		Muški- male	78	0,38	72	0,65	34	1,28	184	0,53
		Žene - female	35	0,14	16	0,09	9	0,14	60	0,12
<b>X85-Y89</b>	<b>Ostali vanjski uzroci smrti</b> - Other extern. causes of deaths	Ukupno-Total	11	0,02	12	0,04	6	0,07	29	0,03
		Muški- male	9	0,04	7	0,06	4	0,15	20	0,06
		Žene - female	2	0,01	5	0,03	2	0,03	9	0,02
<b>V01-Y89</b>	<b>UKUPNO - Total</b>	<b>Ukupno-Total</b>	<b>360</b>	<b>0,78</b>	<b>667</b>	<b>2,27</b>	<b>759</b>	<b>8,33</b>	<b>1.786</b>	<b>2,11</b>
		<b>Muški- male</b>	<b>235</b>	<b>1,14</b>	<b>338</b>	<b>3,04</b>	<b>247</b>	<b>9,31</b>	<b>820</b>	<b>2,38</b>
		<b>Žene - female</b>	<b>125</b>	<b>0,49</b>	<b>329</b>	<b>1,80</b>	<b>512</b>	<b>7,93</b>	<b>966</b>	<b>1,93</b>

Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, 2020. god. (DEM-2/16)  
 Source of information: Croatian Central Bureau of Statistics, 2020 (DEM-2/16)  
 Stanovništvo: Državni zavod za statistiku, Procjena stanovništva Republike Hrvatske u 2019  
 Population: Croatian Bureau of Statistics, Population estimate of Republic of Croatia, 2019

---

---

**X.**

**ZDRAVSTVENA EKOLOGIJA**

*Environmental Health Service*

---

---



**PRAĆENJE RAZINE TSH U KRVI NOVOROĐENČADI – MONITORING OF NEONATAL TSH LEVEL**

U cilju eliminacije jod deficitarnih poremećaja u Hrvatskoj prati se prevalencija strume, ekskrecija joda u urinu, te razina TSH u krvi novorođenčadi. Analiza rezultata razine TSH u krvi novorođenčadi rođene u siječnju 2019. i siječnju 2020. godine u Hrvatskoj pokazuje da se na nacionalnoj razini udio rezultata s TSH > 5 mU/L u 2020. godini ne razlikuje značajno u odnosu na 2019. godinu (3,8% u odnosu na 3,9 %). Međutim, u nekim

županijama bilježi se u 2020. godini povećanje udjela rezultata s TSH > 5 mU/L u odnosu na 2019. godinu, kao i značajne razlike među pojedinim županijama (Tablica 1).. Navedeni rezultati upućuju na potrebu daljnjeg kontinuiranog praćenja provođenja programa jod deficitarnih poremećaja u Hrvatskoj.

**Tablica – Table 1. REZULTATI MONITORINGA JOD DEFICITARNIH POREMEĆAJA U HRVATSKOJ – Udio rezultata analiza s vrijednostima TSH > 5 mU/L u krvi novorođenčadi rođenih tijekom siječnja 2019. i 2020. godine u Hrvatskoj – Results of IDD monitoring in Croatia – proportion of analytical results with TSH > 5 mU/L in the blood of newborns born during January 2018 and 2019 in Croatia**

ŽUPANIJA County	Godina / Year			
	2019.		2020.	
	TSH > 5 mU/L %	N*	TSH > 5 mU/L %	N*
Grad Zagreb i Zagrebačka	2,6	1.051	3,0	1.107
Virovitičko-podravska	2,7	37	1,9	52
Splitsko-dalmatinska	5,3	374	2,6	381
Dubrovačko-neretvanska	5,1	78	1,0	98
Osječko-baranjska	2,9	205	3,2	218
Šibensko-kninska	1,8	55	3,5	85
Zadarska	4,7	129	3,5	143
Bjelovarsko-bilogorska	10,0	50	19,6	46
Karlovačka	1,8	55	5,3	75
Koprivničko-križevačka	1,3	76	1,7	60
Krapinsko-zagorska	3,3	60	3,7	81
Požeško-slavonska	12,9	85	6,4	78
Sisačko-moslavačka	0,0	57	4,1	49
Varaždinska	3,5	114	1,7	118
Ličko-senjska	5,0	20	0,0	15
Istarska	3,9	103	6,7	135
Vukovarsko-srijemska	5,2	97	6,3	80
Brodsko-posavska	5,0	119	7,2	111
Međimurska	0,0	83	4,8	83
Primorsko-goranska	7,1	224	4,4	228
<b>Hrvatska – Croatia</b>	<b>3,9</b>	<b>3.072</b>	<b>3,8</b>	<b>3243</b>

\*N=ukupan broj pregledanih uzoraka – total number of samples analyzed

## ZDRAVSTVENA ISPRAVNOST I KAKVOĆA NAMIRNICA I PREDMETA OPĆE UPORABE - *Food and Object of Common Use Safety and Quality*

### IZVJEŠĆE ZA 2019. - 2019 Report

Sustav praćenja zdravstvene ispravnosti namirnica i predmeta opće uporabe temelji se na obvezi laboratorija ovlaštenih za ispitivanja zdravstvene ispravnosti istih da tromjesečno Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo dostavljaju izvješća o broju i tipu pregledanih uzoraka i ishodu analiza.

Obzirom na epidemiološku situaciju 2020. gdje je većina raspoloživih kapaciteta u zavodima za javno zdravstvo bila usmjerena na suzbijanje COVID-19 epidemije, dostava obvezatnih izvještaja o broju i tipu pregledanih uzoraka i ishodu analiza je bila izrazito oskudna. Stoga, je ovdje prikazan broj mikrobioloških i kemijskih ispitivanja namirnica i predmeta opće uporabe, posebno uzoraka domaćeg podrijetla, a posebno onih iz uvoza, te broj i postotak neispravnih uzoraka, samo one zavode koji su dostavili podatke u 2020.

U tablici 1. do 4. prikazan je broj mikrobioloških i kemijskih ispitivanja namirnica i predmeta opće uporabe, posebno uzoraka domaćeg podrijetla, a posebno onih iz uvoza, te broj i postotak neispravnih uzoraka.

U tablici 1., gdje je prikazan broj mikrobiološki ispitanih uzoraka namirnica u 2019. godini u Zavodima za javno zdravstvo, koji su dostavili podatke, pojedinačno i ukupno, vidljivo je da je od 14.321 ispitanih uzoraka domaćeg podrijetla, njih 452 ili 3.16% (u 2018. godini 6,57%) mikrobiološki neispravno, dok je od 1 ispitanih uzoraka podrijetlom iz uvoza neispravno 0 ili 0% (u 2018. godini 0%). U 2019. godini sveukupno je mikrobiološki ispitano 14.322 uzoraka, od čega je neispravno bilo 452 ili 3.16% (u 2018. godini 6,57%).

Najveći postotak ukupnih mikrobiološki neispravnih uzoraka namirnica je u Zavodu za javno zdravstvo u Splitu (4,58%). U ostalim zavodima ukupni udio mikrobiološki neispravnih uzoraka namirnica iznosi 2.46%.

Najčešći razlog mikrobiološke neispravnosti uzoraka namirnica u smislu higijenske neispravnosti hrane bio je nalaz aerobnih mezofilnih bakterija, enterobakterija, *Escherichia coli*, kvasaca i plijesni koji nije bio sukladan preporučenim mikrobiološkim kriterijima prema Vodiču za mikrobiološke kriterije za hranu (Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja, 2013). Razlog zdravstvene neispravnosti mikrobiološki pregledanih uzoraka namirnica bio je nalaz bakterije *Salmonella spp.* i bakterije *Listeria monocytogenes* koji nije odgovarao odredbama Pravilnika o mikrobiološkim kriterijima za hranu (NN74/08, 156/08, 89/10).

U tablici 2. prikazani su podaci o kemijski ispitanim uzorcima namirnica. Tijekom 2019. godine u svim ovlaštenim laboratorijima koji su dostavili podatke kemijski je ispitano 3.667 uzoraka namirnica domaćeg podrijetla, od čega je 89 ili 2,43% neispravno. Istovremeno je pregledano 18 uzoraka iz uvoza, od čega 2 ili 11.11% nije zadovoljavalo kriterije kemijske ispravnosti. U 2019. godini sveukupno je mikrobiološki ispitano 3.685 uzoraka, od čega je neispravno bilo 91 ili 2.47% (u 2018. godini 2.52%). Najveći udio ukupno kemijski neispravnih uzoraka namirnica utvrđen je u HZJZ (11.11%).

Najčešći uzroci zdravstvene neispravnosti namirnica uslijed nezadovoljenja kemijskih parametara bili su neispravno

deklariranje sastava, neodgovarajuća senzorska svojstva zbog kemijskih promjena, sadržaj umjetnih sladila i ostalih aditiva (konzervansi, organska bojila i drugi), pesticida, teških metala i mikotoksina iznad, te joda u soli ispod propisima dopuštenih količina. Također, dio uzoraka namirnica nije bio u skladu s odredbama zakonskih propisa koji se odnose na genetski modificirane organizme i proizvode.

Tablice 3. i 4. prikazuju podatke o pregledanim uzorcima predmeta opće uporabe u 2019. godini u svim zavodima i drugim ovlaštenim institucijama, te njihovu ispravnost. U navedenom razdoblju mikrobiološki je pregledano ukupno 588 uzoraka predmeta opće uporabe (586 domaćih i 2 iz uvoza), od čega njih 3 ili 0,51% nije odgovaralo. Na kemijske parametre zdravstvene ispravnosti pregledano je ukupno 1.152 uzoraka predmeta opće uporabe (1.130 domaćih i 22 iz uvoza), od čega je odbijeno 55 ili 4,77% (4,77% domaćih i 0% uzoraka iz uvoza).

Tablice 5. i 6. prikazuju trendove kretanja broja godišnje ispitanih uzoraka namirnica i predmeta opće uporabe u razdoblju od 1996. do 2019. godine prikazane kroz kretanje apsolutnih brojeva ispitanih uzoraka i pripadajućih indeksa. Podaci ukazuju da broj ispitanih uzoraka namirnica i predmeta opće uporabe znatno varira od godine do godine. U 2019. godini zabilježeno je smanjenje broja mikrobiološki i kemijski ispitanih namirnica, kao i smanjeni broj mikrobiološki i kemijski pregledanih uzoraka predmeta opće uporabe u odnosu na prošlu godinu zbog izostanka slanja godišnjih izvještaja od strane većine županijskih zavoda za javno zdravstvo.

*The safety control system for foodstuffs and objects of common use is based on the obligation of laboratories authorized for the analysis of their safety to report quarterly the number and type of examined samples and test results to the CIPH.*

*Given the epidemiological situation in 2020, where most of the available capacity in public health institutes were aimed at combating the COVID-19 epidemic, the submission of mandatory reports on the number and type of samples examined and the outcome of analyzes was extremely scarce. Therefore, the number of microbiological and chemical tests of foodstuffs and articles of general use, especially samples of domestic origin, and especially those from imports, and the number and percentage of defective samples, are presented here only for those Institutes of Public Health who have sent data in 2020.*

*Tables 1-4 show the number of microbiological and chemical examinations of foodstuffs and objects of common use, separately samples of domestic origin and import samples, including the number and share of unsafe samples.*

*From Table 1, presenting the number of food samples tested microbiologically (both individually and cumulatively) in 2019 in public health institutes, it is visible that out of 14.321 domestic samples, 452 or 3.16% (6.57% in 2018) came out microbiologically unsafe, as did 0 (0%) out of 1 tested import samples (4.14% in 2018). In 2019 a total of 14.322 samples were analyzed microbiologically, whereof 452 or 3.16% were found to be unsafe (as were 6.57% in 2018).*

The highest share of overall microbiologically unsafe samples was reported by the institute of public health in Split (4.58%). The remaining institutes of public health reported cumulatively 2.46% microbiologically unsafe samples.

The most common reason for microbiological food unsafety, hygienewise, were counts of aerobic mesophilic bacteria, enterobacteria, *Escherichia coli*, yeasts and molds, that surpassed the recommended microbiological criteria from the Guide on Microbiological Criteria for Food issued by the Ministry of Agriculture, Fisheries and Rural Development in 2013. The cause of microbiological unsafety of examined samples was *Salmonella* spp. and *Listeria monocytogenes* bacterial count that was not in compliance with the Ordinance on microbiological criteria for food (OG Nos. 74/08, 156/08, 89/10).

Table 2 reports on the chemically examined foodstuff samples. In 2019, all reporting authorized laboratories chemically analyzed 3.667 domestic foodstuff samples, whereof 89 or 2.43% were found unsafe. At the same time, 18 import samples were tested, whereof 2 or 11.11% did not meet the requirements of chemical safety. In 2019, a total of 3.685 samples were tested chemically, whereof 91 (2.47%) were found unsafe.

The largest share of chemically unsafe foodstuff samples were so identified in CIPH (11.11%).

The most common reasons for food unsafety due to non-conformity with set chemical parameters were incorrect content labeling, unsuitable sensory properties caused by chemical

changes, presence of artificial sweeteners and other additives (preservatives, organic colorings etc.), pesticides, heavy metals and mycotoxins above and iodine levels below the quantities allowed by legal regulations. Furthermore, one part of foodstuff samples went against the legal requirements regulating genetically modified organisms and products.

Tables 3 and 4 give insight into data on samples of common use objects tested in 2019 by all IPHs and other authorized institutions, as well as their safety. In 2019, a total of 588 common use object samples were tested microbiologically (586 domestic and 2 import), of which 3 or 0.51% failed to meet the safety requirements. A total of 1.152 samples of common use objects were tested for chemical safety (1.130 domestic and 22 import), of which 55 or 4.77% were rejected (4.77% domestic and 0% import samples).

Tables 5 and 6 display annual trends of food and common use object samples tested between 1996 and 2019 in absolute numbers of tested samples and pertaining indices. Said statistics show significant annual oscillations in sample numbers. In 2019, there was a decrease in the number of microbiologically and chemically tested foods, as well as a decrease in the number of microbiologically and chemically inspected samples of common use objects compared to last year due to the scarce number of sent annual reports by most county public health institutes.

**Tablica - Table 1. PRIKAZ BROJA MIKROBIOLOŠKI ISPITANIH NAMIRNICA, BROJ I POSTOTAK NEISPRAVNIH UZORAKA ZA 2019. GODINU\*** - Food samples found to be unsafe on microbiological assay in 2019\*

Zavod za javno zdravstvo		NAMIRNICE								
		Domaćeg podrijetla			Podrijetlom iz uvoza			Ukupno		
		Ukupno	neisp-ravno	% (2/1)	Ukupno	neisp-ravno	% (5/4)	Ukupno	neisp-ravno	% (8/7)
		Food								
Institute of Public Health		Domestic			Imported			Total		
		Total	unsafe	% (2/1)	Total	unsafe	% (5/4)	Total	unsafe	% (8/7)
		1	2	3	4	5	6	7	8	9
01.	Osijek									
2.	Pula									
3.	Rijeka									
4.	Split	6523	299	4,58	0	0	0	6523	299	4,58
5.	Zadar									
6.	Grada Zagreba – City of Zagreb									
7.	Hrvatski zavod za javno zdravstvo - Croatian Institute of Public Health	2303	18	0,78	1	0	0	2304	18	0,78
8.	<b>Zavodi - Institutes (1. - 7.)</b>	8826	317	3,59	1	0	0	8827	317	3,59
9.	Ostali zavodi - Other institutes	5495	135	2,46	0	0	0	5495	135	2,46
10.	<b>Zavodi ukupno - Institutes total</b>	<b>14321</b>	<b>452</b>	<b>3,16</b>	<b>1</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>14322</b>	<b>452</b>	<b>3,16</b>
11.	<b>Hrvatska - Croatia total</b>									
12.	Zavodi (10) / Hrvatska (12) - % Institutes (10) / Croatia (12) - (%)									

\* Podatke dostavilo samo 6 zavoda za javno zdravstvo

\* Data received from only 6 institutes of public health

**Tablica - Table 2. PRIKAZ BROJA KEMIJSKI ISPITANIH NAMIRNICA, BROJ I POSTOTAK NEISPRAVNIH UZORAKA ZA 2019. GODINU\*** - Food samples found to be unsafe on chemical assay in 2019\*

Zavod za javno zdravstvo		NAMIRNICE								
		Domaćeg podrijetla			Podrijetlom iz uvoza			Ukupno		
		Ukupno	neisp-ravno	% (2/1)	Ukupno	neisp-ravno	% (5/4)	Ukupno	neisp-ravno	% (8/7)
		Food								
Institute of public health		Domestic			Imported			Total		
		Total	unsafe	% (2/1)	Total	unsafe	% (5/4)	Total	unsafe	% (8/7)
		1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Osijek									
2.	Pula									
3.	Rijeka									
4.	Split									
5.	Zadar									
6.	Grada Zagreba - City of Zagreb									
7.	Hrvatski zavod za javno zdravstvo - Croatian Institute of Public Health	1880	80	4,26	18	2	11,11	1898	82	4,32
8.	<b>Zavodi - Institutes (1. - 7.)</b>	1880	80	4,26	18	2	11,11	1898	82	4,32
9.	Ostali zavodi - Other institutes	1787	9	0,50	0	0	0	1787	9	0,50
10.	<b>Zavodi ukupno - Institutes total</b>	<b>3667</b>	<b>89</b>	<b>2,43</b>	<b>18</b>	<b>2</b>	<b>11,11</b>	<b>3685</b>	<b>91</b>	<b>2,47</b>
11.	<b>Hrvatska - Croatia total</b>									
12.	Zavodi (10) / Hrvatska (12) - % Institutes (10) / Croatia (12) - (%)									

\* Podatke dostavilo samo 6 zavoda za javno zdravstvo

\* Data received from only 6 institutes of public health

**Tablica - Table 3. PRIKAZ BROJA MIKROBIOLOŠKI ISPITANIH PREDMETA OPĆE UPORABE, BROJ I POSTOTAK NEISPRAVNIH UZORAKA ZA 2019. GODINU\*** - *Objects of common use found to be unsafe on microbiological assay in 2019\**

Zavod za javno zdravstvo		PREDMETI OPĆE UPORABE								
		Domaćeg podrijetla			Podrijetlom iz uvoza			Ukupno		
		Ukupno	neispravno	%(2/1)	Ukupno	neispravno	%(5/4)	Ukupno	neispravno	%(8/7)
		<i>Objects of common use</i>								
<i>Institute of public health</i>		<i>Domestic</i>			<i>Imported</i>			<i>Total</i>		
		Total	unsafe	%(2/1)	Total	unsafe	%(5/4)	Total	unsafe	%(8/7)
		<b>1</b>	<b>2</b>	<b>3</b>	<b>4</b>	<b>5</b>	<b>6</b>	<b>7</b>	<b>8</b>	<b>9</b>
1.	Osijek									
2.	Pula									
3.	Rijeka									
4.	Split	88	0	0	0	0	0	88	0	0
5.	Zadar									
6.	Grada Zagreba - <i>City of Zagreb</i>									
7.	Hrvatski zavod za javno zdravstvo - <i>Croatian Institute of Public Health</i>	459	3	0,65	2	0	0	461	3	0,65
8.	<b>Zavodi - Institutes (1. - 7.)</b>	<b>547</b>	<b>3</b>	<b>0,55</b>	<b>2</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>549</b>	<b>3</b>	<b>0,55</b>
9.	Ostali zavodi - <i>Other institutes</i>	39	0	0	0	0	0	39	0	0
10.	<b>Zavodi ukupno - Institutes total</b>	<b>586</b>	<b>3</b>	<b>0,51</b>	<b>2</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>588</b>	<b>3</b>	<b>0,51</b>
11.	<b>Hrvatska - Croatia total</b>									
12.	Zavodi (10) / Hrvatska (12) - % <i>Institutes (10) / Croatia (12) - (%)</i>									

\* Podatke dostavilo samo 6 zavoda za javno zdravstvo

\* *Data received from only 6 institutes of public health*

**Tablica - Table 4. PRIKAZ BROJA KEMIJSKI ISPITANIH PREDMETA OPĆE UPORABE, BROJ I POSTOTAK NEISPRAVNIH UZORAKA ZA 2019. GODINU\*** - *Objects of common use found to be unsafe on chemical assay in 2019\**

Zavod za javno zdravstvo		PREDMETI OPĆE UPORABE								
		Domaćeg podrijetla			Podrijetlom iz uvoza			Ukupno		
		Ukupno	neispravno	%(2/1)	Ukupno	neispravno	%(5/4)	Ukupno	neispravno	%(8/7)
		<i>Objects of common use</i>								
<i>Institute of public health</i>		<i>Domestic</i>			<i>Imported</i>			<i>Total</i>		
		Total	unsafe	%(2/1)	Total	unsafe	%(5/4)	Total	unsafe	%(8/7)
		<b>1</b>	<b>2</b>	<b>3</b>	<b>4</b>	<b>5</b>	<b>6</b>	<b>7</b>	<b>8</b>	<b>9</b>
1.	Osijek									
2.	Pula									
3.	Rijeka									
4.	Split									
5.	Zadar									
6.	Grada Zagreba - <i>City of Zagreb</i>									
7.	Hrvatski zavod za javno zdravstvo - <i>Croatian Institute of Public Health</i>	1024	55	5,37	22	0	0	1046	55	5,26
8.	<b>Zavodi - Institutes (1. - 7.)</b>	<b>1024</b>	<b>55</b>	<b>5,37</b>	<b>22</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>1046</b>	<b>55</b>	<b>5,26</b>
9.	Ostali zavodi - <i>Other institutes</i>	106	0	0,00	0	0	0	106	0	0,00
10.	<b>Zavodi ukupno - Institutes total</b>	<b>1130</b>	<b>55</b>	<b>4,87</b>	<b>22</b>	<b>0</b>	<b>0,00</b>	<b>1152</b>	<b>55</b>	<b>4,77</b>
11.	<b>Hrvatska - Croatia total</b>									
12.	Zavodi (10) / Hrvatska (12) - % <i>Institutes (10) / Croatia (12) - (%)</i>									

\* Podatke dostavilo samo 6 zavoda za javno zdravstvo

\* *Data received from only 6 institutes of public health*



**Tablica - Table 5. PRIKAZ UKUPNO ISPITANIH UZORAKA NAMIRNICA U ZAVODIMA ZA JAVNO ZDRAVSTVO U HRVATSKOJ OD 1998. DO 2019. GODINE\*** – Total food samples examined by Institutes of Public Health, Croatia 1998-2019\*

Godina	NAMIRNICE					
	Domaćeg podrijetla		Podrijetlom iz uvoza		Sveukupno	
	Mikrobiološki	Kemijski	Mikrobiološki	Kemijski	Mikrobiološki	Kemijski
	F o o d s					
	Domestic		Imported		Grand total	
Year	Microbiol.	Chemically	Microbiol.	Chemically	Microbiol.	Chemically
1998.	34.389	13.763	11.136	14.667	45.525	28.430
1999.	35.405	11.636	11.417	14.351	46.822	25.987
2000.	35.241	16.367	8.614	12.242	43.855	28.609
2001.	39.453	14.668	10.936	16.952	50.389	31.620
2002.	34.664	13.802	12.790	17.745	47.454	31.457
2003.	37.656	15.284	10.265	15.855	47.921	31.139
2004.	37.919	16.147	7.023	9.846	44.942	25.993
2005.	34.353	18.067	7.515	11.152	41.868	29.219
2006.	33.041	19.802	7.950	11.506	40.991	31.308
2007.	36.099	18.787	6.484	9.420	42.583	28.207
2008.	38.668	19.134	4.875	7.834	43.543	26.968
2009.	33.306	17.633	2.964	4.402	36.270	22.035
2010.	31.875	14.669	2.498	5.993	34.373	20.662
2011.	33.805	14.751	2.630	3.728	36.435	18.479
2012.	33.803	14.265	1.884	3.305	35.687	17.570
2013.	32.362	14.968	1.379	2.242	33.741	17.210
2014.	35.110	14.080	499	1.008	35.609	15.088
2015.	22.315	9.858	169	165	22.484	10.023
2016.	25.638	9.421	46	194	25.684	9.615
2017.	30.469	15.413	169	598	30.638	16.011
2018.	29.222	10.417	2	47	29.224	10.464
<b>2019.*</b>	<b>14.321</b>	<b>3.667</b>	<b>1</b>	<b>18</b>	<b>14.322</b>	<b>3.685</b>
Indeks 00/01	111,95	89,62	126,96	138,47	114,90	110,52
Indeks 01/02	87,86	94,10	116,95	104,68	94,18	99,77
Indeks 02/03	80,23	110,74	80,26	89,35	100,98	98,99
Indeks 03/04	100,70	105,65	68,42	62,10	93,78	83,47
Indeks 04/05	90,59	111,89	107,0	113,26	93,16	112,41
Indeks 05/06	96,18	109,60	105,79	103,17	97,91	107,15
Indeks 06/07	109,26	94,87	81,56	81,87	103,88	90,10
Indeks 07/08	107,12	101,85	75,19	83,16	102,25	95,61
Indeks 08/09	86,13	92,16	60,80	56,19	83,30	81,71
Indeks 09/10	95,70	83,19	84,28	136,14	94,77	93,77
Indeks 10/11	106,05	100,56	105,28	62,21	106,00	89,43
Indeks 11/12	99,99	96,71	71,63	88,65	97,95	95,08
Indeks 12/13	95,74	104,93	73,20	67,84	94,55	97,95
Indeks 13/14	108,49	94,07	36,19	44,96	105,54	87,67
Indeks 14/15	63,56	70,01	33,87	16,37	63,14	66,43
Indeks 15/16	114,89	95,57	27,22	117,58	114,23	95,93
Indeks 16/17	118,84	163,60	367,39	308,25	119,29	166,52
Indeks 17/18	95,91	67,58	1,18	7,86	95,38	65,35
<b>Indeks 18/19</b>	<b>49</b>	<b>35,2</b>	<b>50</b>	<b>38,30</b>	<b>49</b>	<b>35,21</b>

\* Podatke dostavilo samo 6 zavoda za javno zdravstvo

\* Data received from only 6 institutes of public health

**Tablica - Table 6. PRIKAZ UKUPNO ISPITANIH UZORAKA PREDMETA OPĆE UPORABE U ZAVODIMA ZA JAVNO ZDRAVSTVO U HRVATSKOJ OD 1998. DO 2019.GODINE\*** – Total object of common use samples examined by Institutes of Public Health, Croatia 1998-2019\*

Godina	PREDMETI OPĆE UPORABE					
	Domaćeg podrijetla		Podrijetlom iz uvoza		Sveukupno	
	Mikrobiološki	Kemijski	Mikrobiološki	Kemijski	Mikrobiološki	Kemijski
	Objects of common use					
	Local		Imported		Grand total	
Year	Microbiol.	Chemically	Microbiol.	Chemically	Microbiol.	Chemically
1998.	715	1.079	1.076	4.333	1.791	5.412
1999.	687	761	736	3.896	1.423	4.656
2000.	954	1.621	754	4.142	1.708	5.763
2001.	1.593	1.760	538	3.960	2.131	5.720
2002.	1.594	2.080	485	3.584	2.079	5.666
2003.	1.044	1.922	383	4.257	1.427	6.179
2004.	806	3.238	302	3.377	1.108	6.615
2005.	544	2.035	452	3.256	996	5.291
2006.	811	2.957	437	3.614	1.248	6.571
2007.	860	3.384	408	3.538	1.268	6.922
2008.	1.031	2.699	465	2.466	1.496	5.165
2009.	1.156	3.017	447	3.665	1.603	6.682
2010.	989	2.741	453	3.344	1.442	6.085
2011.	1.206	3.072	512	2.529	1.718	5.601
2012.	1.317	2.716	362	2.027	1.679	4.743
2013.	1.441	2.770	254	1.490	1.695	4.260
2014.	1.113	2.485	23	559	1.136	3.044
2015.	1.145	1.685	7	149	1.152	1.834
2016.	1154	1706	0	128	1154	1834
2017.	1.419	2.312	8	362	1.427	2.674
2018.	1.152	1.798	1	8	1.153	1.806
<b>2019.*</b>	<b>586</b>	<b>1.130</b>	<b>2</b>	<b>22</b>	<b>588</b>	<b>1.152</b>
Indeks 00/01	166,98	108,57	71,35	95,61	124,77	99,25
Indeks 01/02	100,06	118,30	90,15	90,51	97,56	99,06
Indeks 02/03	65,50	92,40	78,97	118,78	68,64	109,05
Indeks 03/04	77,20	168,47	78,85	79,33	77,65	107,06
Indeks 04/05	67,49	62,84	149,67	96,41	89,89	79,98
Indeks 05/06	149,08	145,31	96,68	111,00	125,30	124,19
Indeks 06/07	106,04	114,44	93,36	97,90	101,60	105,34
Indeks 07/08	119,88	79,76	113,97	69,70	117,98	74,62
Indeks 08/09	112,12	111,78	96,13	148,62	107,15	129,37
Indeks 09/10	85,55	90,85	101,34	91,24	89,96	91,07
Indeks 10/11	121,94	112,08	113,02	75,63	119,14	92,05
Indeks 11/12	109,20	88,41	70,70	80,15	97,73	84,68
Indeks 12/13	109,42	101,99	70,17	73,51	100,95	89,82
Indeks 13/14	77,24	89,71	9,06	37,52	67,02	71,46
Indeks 14/15	102,88	67,81	30,43	26,65	101,41	60,25
Indeks 15/16	100,79	101,25	-	85,91	100,17	100,00
Indeks 16/17	122,96	135,52	-	282,81	123,66	145,80
Indeks 17/18	81,18	77,77	12,5	2,21	80,80	67,54
<b>Indeks 18/19</b>	<b>50,87</b>	<b>62,85</b>	<b>200</b>	<b>275</b>	<b>51</b>	<b>63,79</b>

\* Podatke dostavilo samo 6 zavoda za javno zdravstvo

\* Data received from only 6 institutes of public health

## JAVNA VODOOPSKRBA U HRVATSKOJ - Sanitary Control of Drinking Water From Public Water Supply

**MONITORING IZVORIŠTA VODE ZA PIĆE I MONITORING ZDRAVSTVENE ISPRAVNOSTI VODE ZA PIĆE IZ RAZVODNE MREŽE U HRVATSKOJ U 2019. GODINI** - *Monitoring of drinking water sources and sanitary control of drinking water from the distribution network, Croatia 2019*

### UVOD

Zakonom o vodi za ljudsku potrošnju („Narodne novine“, broj 56/13, 64/15, 104/17, 115/18, 16/20), u daljnjem tekstu Zakon, preuzete su odredbe Direktive Vijeća 1998/83/EZ od 3. studenoga 1998. o kvaliteti vode namijenjene za ljudsku potrošnju i Direktive Komisije (EU) 2015/1787 od 6. listopada 2015. o izmjeni priloga II. i III. Direktivi Vijeća 98/83/EZ o kvaliteti vode namijenjene za ljudsku potrošnju (SL L 260, 7. 10. 2015.). Zakonom se uređuje zdravstvena ispravnost vode za ljudsku potrošnju, obveze pravnih osoba koje obavljaju djelatnost javne vodoopskrbe, načini postupanja i izvještavanja u slučaju odstupanja od parametara za provjeru sukladnosti vode za ljudsku potrošnju, monitoring (praćenje) i druge službene kontrole zdravstvene ispravnosti vode za ljudsku potrošnju u cilju zaštite ljudskog zdravlja od nepovoljnih utjecaja bilo kojeg onečišćenja vode za ljudsku potrošnju i osiguravanja zdravstvene ispravnosti vode za ljudsku potrošnju na području Republike Hrvatske (RH).

Voda za ljudsku potrošnju mora ispunjavati parametre za provjeru sukladnosti vode za ljudsku potrošnju propisane Pravilnikom o parametrima sukladnosti, metodama analize, monitoringu i planovima sigurnosti vode za ljudsku potrošnju te načinu vođenja registra pravnih osoba koje obavljaju djelatnost javne vodoopskrbe („Narodne novine“, broj 125/17, 39/20) u daljnjem tekstu Pravilnik. **Na nivou RH provodi se monitoring** (praćenje) zdravstvene ispravnosti vode za ljudsku potrošnju prema Planu monitoringa kojega **donosi ministar nadležan za zdravstvo na prijedlog Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo (HZJZ)**. Provedbu Plana monitoringa koordinira HZJZ, a provode ga zavodi za javno zdravstvo županija odnosno Grada Zagreba na području svoje mjesne nadležnosti u dijelu za koji su odgovorni, a prema financijskim sredstvima koja za tu svrhu osiguravaju županije.

Procjenjuje se da je u RH na javnu vodoopskrbu priključeno oko 91,5 % stanovništva, a na lokalnu vodoopskrbu oko 1,5 % stanovništva (Tablica 1). Ostali dio stanovništva opskrbljuje se vodom putem individualne vodoopskrbe (individualni zdenci, cisterne,...). Osim pojma priključenosti koristi se i pojam mogućnost priključenosti koja je u RH veća od priključenosti koja je procijenjena u Tablici 1. Navedeno znači da u pojedinim naseljima postoji mogućnost priključka na javnu vodoopskrbu, ali se stanovništvo ne želi priključiti. Navedeno se najčešće javlja u područjima gdje se stanovništvo opskrbljuje iz takozvanih lokalnih vodovoda o kojima uglavnom skrbe grupe građana ili mjesne zajednice, a u većini slučajeva voda se ne naplaćuje ili naplaćuje po simboličnim cijenama.

### INTRODUCTION

*Act on Water Intended for Human Consumption (OG Nos. 56/13, 64/15/104/17, 115/18, 16/20) (hereinafter referred to as: the Act) has transposed the provisions of the Council Directive on the quality of water intended for human consumption (98/83/EC). The Act regulates the safety of water for human consumption, the responsibilities of legal entities supplying drinking water, the procedures and reporting in case of parameter nonconformity, as well as the monitoring and other official controls of the safety of water intended for human consumption with a view to protecting human health from the adverse effects of any kind of contamination in water and protecting the safety of water for human consumption within the territory of the Republic of Croatia.*

*Drinking water must meet certain compliance parameters, pursuant to the Ordinance on compliance parameters and methods of analysis, monitoring and water safety plans of water for human consumption and the manner of keeping a register of legal entities performing public water supply activities (OG Nos. 125/17, 39/20) (hereinafter referred to as: the Ordinance). The safety of water intended for human consumption is **monitored on the national level**, pursuant to a monitoring plan **passed by the minister of health, at the proposal of the Croatian Institute of Public Health (CIPH)**. The implementation of the monitoring plan is coordinated by the CIPH and carried out by the public health institute of the competent county or the City of Zagreb, depending on authority, with funds appropriated for this purpose.*

*It is estimated that some 91,5 % of the Croatian population is connected to the public water distribution network and 1.5 % to any of the local waterworks (Table 1). In addition to the term connectivity, the term of possibility of connectivity is also used, which in Croatia is higher than the connection estimated in Table 1. The remaining population receives water through individual water sources (wells, tanks...). In addition to the term 'connection', term 'connectability' is also used nationally, at a share greater than 90 %, which implies that in certain settlements, connection is possible to public water supply, but the population chooses not to be connected. This mostly happens in areas where water is traditionally supplied through the so called local waterworks, communally managed by groups of inhabitants or local associations, and, in most cases, water, if not free-of-charge, is charged only symbolically.*

**Tablica – Table 1. Opći podatci o vodoopskrbi u 2019. Broj potrošača i priključenost preuzeti su iz izvještaja za 2019. godinu – General information about the water supply in 2019. Number of consumers and connections are taken from the Report for 2019.**

ŽUPANIJA - County	Broj stanovnika - Population	Broj javnih vodovoda - No. public water supplies	Broj potrošača na javnoj vodoopskrbi - Number of consumers	% priključenosti na javnu vodoopskrbu - Connections to the public water supply	Broj lokalnih vodovoda - No. of local water supply	Broj potrošača - Number of consumers	% priključenosti na lokalnu vodoopskrbu - Connections to the local water supply
ZAGREBAČKA	317.606	9	274.530	86,4	37	10.457	3,29
KRAPINSKO-ZAGORSKA	132.892	4	122.696	92,3	44	20.581	15,49
SISAČKO-MOSLAVAČKA	172.439	11	152.517	88,4	27	4.560	2,64
KARLOVAČKA	128.899	9	121.838	94,5	37	3.981	3,09
VARAŽDINSKA	175.951	2	144.252	82,0	21	5.313	3,02
KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA	115.584	3	70.893	61,3	1	205	0,18
BJELOVARSKO-BILOGORSKA	119.764	7	81.025	67,7	0	0	0,00
PRIMORSKO-GORANSKA	296.195	9	293.490	99,1	22	398	0,13
LIČKO-SENJSKA	50.927	11	42.274	83,0	0	0	0,00
VIROVITIČKO-PODRAVSKA	84.836	4	73.009	86,1	7	2.323	2,74
POŽEŠKO-SLAVONSKA	78.034	2	59.903	76,8	6	910	1,17
BRODSKO-POSAVSKA	158.575	2	98.367	62,0	0	0	0,00
ZADARSKA	170.017	10	156.641	92,1	0	0	0,00
OSJEČKO-BARANJSKA	305.032	10	299.879	98,3	6	2.291	0,75
ŠIBENSKO-KNINSKA	109.375	5	103.988	95,1	1	261	0,24
VUKOVARSKO-SRIJEMSKA	179.521	6	158.308	88,2	0	0	0,00
SPLITSKO-DALMATINSKA	454.798	10	448.435	98,6	1	3.222	0,71
ISTARSKA	208.055	3	206.752	99,4	0	0	0,00
DUBROVAČKO-NERETVANSKA	122.568	12	120.061	98,0	0	0	0,00
MEDIMURSKA	113.804	1	113.804	100,0	0	0	0,00
GRAD ZAGREB	790.017	1	779.544	98,7	9	7.677	0,97
<b>HRVATSKA - Croatia</b>	<b>4.284.889</b>	<b>131</b>	<b>3.922.206</b>	<b>91,5</b>	<b>219</b>	<b>62.179</b>	<b>1,45</b>

### MONITORING IZVORIŠTA VODE ZA PIĆE

Provedbom Monitoringa izvorišta vode za ljudsku potrošnju za 2019. uzorkovan je 351 uzorka. Provedbu Monitoringa izvorišta vode za piće uglavnom su poštivali svi veći vodoopskrbni sustavi, nažalost manji sustavi i pogotovo lokalni vodovodi isti ne poštuju.

Od ukupno uzetih 351 uzoraka 65,8 % nije odgovaralo zbog jednog ili više pokazatelja prema Pravilniku Postotak neodgovarajućih uzoraka sezao je od 0 % u Međimurskoj do 100 % u tri županije. Najčešći razlog neodgovaranju bilo je mikrobiološko onečišćenje sirove vode.

### MONITORING OF DRINKING WATER SOURCES

The 2019 implementation plan for the monitoring of sources of water intended for human consumption foresaw taking 351 samples in the territory of the Republic of Croatia, that is, one sample per pump site. The implementation of the monitoring of drinking water sources was mostly respected by major water supply systems; however, not by minor or local (in particular) suppliers.

Of the overall 351 samples taken, 65,8 % were noncompliant due to one or more parameters, pursuant to the Ordinance. The percentage of noncomplying samples ranged from 0 % in the Međimurje County to 100 % in three individual counties. The most common reason for noncompliance was microbiological contamination of raw water.

**Tablica – Table 2. MONITORING IZVORIŠTA VODE ZA PIĆE – neprerađena voda – 2019. godina - Monitoring drinking water - Untreated water – 2019**

ŽUPANIJA - County	Ostvareni broj uzoraka - Achieved number of samples	Broj neispravnih uzoraka - Number of unsafe samples	Neispravnih uzoraka % - % unsafe samples	Broj kemijski neispravnih uzoraka - Number of chemically unsafe samples	Broj mikrobiološki neispravnih uzoraka - Number of microbiological unsafe samples
	Uzeto - Taken				
ZAGREBAČKA	28	16	57,1	2	14
KRAPINSKO - ZAGORSKA	17	5	29,4	0	5
SISAČKO - MOSLAVAČKA	6	2	33,3	1	2
KARLOVAČKA	4	4	100,0	0	4
VARAŽDINSKA	22	4	18,2	1	3
KOPRIVNIČKO KRIŽEVAČKA	7	1	14,3	0	1
BJELOVARSKO BILOGORSKA	8	7	87,5	3	6
PRIMORSKO GORANSKA	69	59	85,5	5	59
LIČKO- SENJSKA	20	19	95,0	0	19
VIROVITIČKO PODRAVSKA	7	6	85,7	4	2
POŽEŠKO- SLAVONSKA	13	9	69,2	1	8
BRODSKO - POSAVSKA	5	1	20,0	1	1
ZADARSKA	13	13	100,0	2	13
OSJEČKO BARANJSKA	24	22	91,7	20	6
ŠIBENSKO KNINSKA	10	8	80,0	0	8
VUKOVARSKO SRIJEMSKA	14	10	71,4	8	2
SPLITSKO - DALMATINSKA	3	3	100,0	0	3
ISTARSKA	16	13	81,3	6	13
DUBROVAČKO - NERETVANSKA	19	19	100,0	2	19
MEĐIMURSKA	9	0	0,0	0	0
GRAD ZAGREB	37	10	27,0	2	10
<b>HRVATSKA - Croatia</b>	<b>351</b>	<b>231</b>	<b>65,8</b>	<b>58,0</b>	<b>198,0</b>

### MONITORING VODE ZA LJUDSKU POTROŠNJU (IZ RAZVODNE MREŽE)

Plan monitoringa vode za ljudsku potrošnju iz razvodne mreže za 2019. godinu obuhvaćao je monitoring vode za ljudsku potrošnju iz svih javnih vodovoda te iz lokalnih vodovoda. Plan se temeljio na zakonski propisanim smjernicama izračuna broja uzorka za provedbu redovnog i revizijskog monitoringa propisanim u Prilogu II. u Tablici 2. Pravilnika. Plan obuhvaća sljedeća mjesta uzorkovanja: mjesta na distribucijskoj mreži, u spremnicima vode za ljudsku potrošnju, u vodocpilištu ako se voda direktno koristi za ljudsku potrošnju mjesta potrošnje vode (prvenstveno škole, vrtići, objekti za proizvodnju i promet hrane); ostala mjesta koje nadležni zavod ocijeni potrebnima.

U okviru redovnog monitoringa (tzv. mala analiza) ispituju se obvezni parametri ispitivanja prema Prilogu II., Tablica 1.

Pravilnika, a u okviru revizijskog monitoringa (tzv. kompletna analiza) ispituju se parametri propisani Prilogom I. Tablica 1., 3. i 4. Pravilnika. U slučaju odstupanja parametara zdravstvene ispravnosti nadležni zavod dužan je o rezultatima analize odmah obavijestiti isporučitelja vode kako bi isti postupio u skladu s odredbama članka 20. Zakona o vodi za ljudsku potrošnju.

Na nivou RH planirano je u 2019. godini uzorkovati 7.798 uzoraka u okviru redovnog monitoringa te 1.050 uzoraka u okviru revizijskog monitoringa odnosno ukupno 8.848 uzoraka vode za ljudsku potrošnju iz javne distribucijske mreže. Plan je realiziran 90,1% odnosno uzorkovano je 7.261 uzorak redovnog i 714 uzoraka revizijskog monitoringa. Ostvarenost Plana monitoringa u javnoj vodoopskrbnoj mreži za redoviti

monitoring seže od 56,2% (Međimurska) do 107,1% (Dubrovačko-neretvanska županija), a za revizijski seže od 0% (Ličko-senjska županija) do 102,9% (Dubrovačko-neretvanska županija).

Ukupan broj neispravnih uzoraka vode za ljudsku potrošnju u javnoj distribucijskoj mreži zbog jednog ili više pokazatelja iznosio je 553 odnosno 6,9%. Uzevši u obzir Rješenje o dozvoljenom odstupanju MDK vrijednosti dobivenom od strane Ministarstva zdravstva i broj neispravnih uzoraka koji je, sukladno dobivenom Rješenju, ocijenjen kao ispravan, tada broj neispravnih uzoraka iznosi 174 odnosno 2,2% (Tablica 3). Glavni uzroci zdravstvene neispravnosti vode za ljudsku potrošnju na području RH su povišene koncentracije arsena, željeza, mangana i amonija koji su prirodno prisutni u vodonosnicima panonske Hrvatske. U priobalnom krškom području dominantni izvor neispravnosti je povišena mutnoća koja se javlja na svim krškim izvorštima nakon obilnih padalina. Isporučitelj vodne usluge u tom je trenutku dužan obavijestiti javnost da je voda zdravstveno neispravna i da se

može koristiti samo kao tehnička/sanitarna voda. Osim problema s mutnoćom neka priobalna izvorišta za vrijeme suša i povećanih potreba za vodom tijekom turističke sezone imaju povišene koncentracije klorida i sulfata.

Lokalni vodovodi s javno-zdravstvenog aspekta predstavljaju najveći rizik jer se voda bez ikakve obrade i dezinfekcije isporučuje potrošačima. Navedeno rezultira poražavajućim rezultatima analiza koji pokazuju da je od 502 uzoraka uzorkovanih u lokalnim vodovodima (Tablica 4) njih 254 zdravstveno neispravno (50,6%) od čega je 48,6% mikrobiološki neispravna (izračunato na ukupan broj obrađenih uzoraka u lokalnim vodovodima). Imajući u vidu poražavajuću situaciju i brojnost lokalnih vodovoda na svom teritoriju neke su županije (npr. Varaždinska, Krapinsko-zagorska) većinu dostupnih financijskih sredstava usredotočile na praćenje kvalitete vode u lokalnim vodovodima, a smanjile broj uzoraka u javnim vodovodima jer su dugogodišnji prijašnji rezultati pokazivali da je javna vodoopskrba sigurna.

## MONITORING OF WATER INTENDED FOR HUMAN CONSUMPTION (FROM THE DISTRIBUTION NETWORK)

*The 2019 implementation plan for the monitoring of water intended for human consumption from the distribution network covered monitoring of drinking water from all public waterworks and the local waterworks. The plan was based on legally binding guidelines for calculating the number of samples for the implementation of routine and audit monitoring, as laid down in Table 2, Annex II of the above Ordinance. The Plan included the following sampling locations: chosen sites within the distribution network, drinking water tanks, pump sites if the water was directly used for human consumption at the place of consumption (first and foremost schools, kindergartens, food manufacturing and marketing facilities), as well as other sites, as assessed needed by the competent institute.*

*The routine monitoring (so called 'partial analysis') tests mandatory parameters, pursuant to Table 1, Annex II of the Ordinance, while the audit monitoring (so called 'complete analysis') tests parameters as laid down by Tables 1, 3 and 4, Annex I of the Ordinance. In case of sanitary noncompliance, the competent institute is obliged to inform thereof the water supplier ASAP, for the supplier to be able to initiate procedures in line with Article 20 of the Act on the Water Intended for Human Consumption*

*On the national level, the 2019 plan was to take 7,798 samples as part of the routine and 1,050 samples as part of the audit monitoring, totaling 8,848 samples of water for human consumption from the public water distribution network. The 2019 plan was realized on a scale of 90,1 %, which means that 7.261 routine and 714 audit samples were monitored. Plan realization level, in case of the public water supply network for the purposes of routine monitoring ranged from 56,2 % (Međimurje County) to 107,1 % (Dubrovačko-neretvanska County), and in case of audit monitoring from 0 % (Lika-Senj Counties) to 102,9 % (Dubrovačko-neretvanska County). The overall number of unsafe samples of water for human*

*consumption within the public water distribution network due to one or more indicators was 553 (6.9 %). Taking into account the Decision on the allowed deviation of the MCL obtained by the Ministry of Health and the number of unsafe samples, which, in accordance with the obtained Decision, was assessed as safe, then the number of unsafe samples is 174 and 2.2%, (Table 3)*

*The main causes of drinking water unsafety within the territory of the Republic of Croatia were elevated concentrations of arsenic, iron, manganese and ammonia, which are naturally present in the aquifers of the Pannonian Croatia. In the coastal karst area, the predominant cause of unsafety is elevated turbidity, occurring in all karst springs after abundant precipitation. A water supplier is, in such case, obliged to inform the public of water unsafety and its applicability solely as technical/sanitary water. In addition to turbidity, some coastal springs during droughts and intensified water demand in tourist season have shown higher levels of chlorides and sulfates.*

*From the public health point of view, local waterworks represent a maximum risk because water is being delivered to consumers with no previous treatment or disinfection. This yields devastating analytical results, showing that of the 502 samples taken from the local water supply companies (Table 4), 254 were found unsafe (50,6 %), whereof 48,6 % microbiologically unsafe (of all processed samples in local waterworks). With the unfavorable situation and the number of local waterworks in their territory in mind, some counties (such as Varaždin or Krapina-Zagorje) focused most of their available financial resources on monitoring water quality from the local water suppliers and cut the number of samples taken from public waterworks on account of long-standing positive public water quality results.*

**Tablica – Table 3. MONITORING VOĐE ZA PIĆE IZ RAZVODNE MREŽE – javna vodoopskrba – Monitoring of water from distribution network - a public water supply**

ŽUPANIJA - County	Planirani broj uzoraka <i>Planned number of samples</i>			Ostvareni broj uzoraka <i>Achieved number of samples</i>			Ukupno ostvareno  % <i>Total achieved</i>	Broj neispravnih uzoraka – <i>No. unsafe samples</i>	Neispravnih uzoraka  % <i>Unsafe samples</i>	Broj neispravnih uzoraka koji su uz Rješenje* ocijenjeni kao ispravni - <i>The number of unsafe samples that were found to be correct by the Decision*</i>	Postotak neispravnih uzoraka uz Rješenje* - <i>Percentage of unsafe samples by the Decision*</i>
	redovni - <i>scheduled</i>	revizijski - <i>revision</i>	Ukupno - <i>Total</i>	redovni - <i>scheduled</i>	revizijski - <i>revision</i>	Ukupno - <i>Total</i>					
ZAGREBAČKA	905	109	1014	864	13	877	86,5	6	0,7		0,7
KRAPINSKO- ZAGORSKA	143	27	170	139	5	144	84,7	0	0,0		0,0
SISAČKO- MOSLAVAČKA	222	36	258	205	4	209	81,0	0	0,0		0,0
KARLOVAČKA	208	49	257	107	26	133	51,8	6	4,5		4,5
VARAŽDINSKA	206	31	237	132	13	145	61,2	2	1,4		1,4
KOPRIVNIČKO- KRIŽEVAČKA	93	15	108	93	15	108	100,0	0	0,0		0,0
BJELOVARSKO- BILOGORSKA	99	22	121	99	22	121	100,0	14	11,6	3	9,1
PRIMORSKO- GORANSKA	724	103	827	728	104	832	100,6	13	1,6	12	0,1
LIČKO- SENJSKA	132	39	171	132	0	132	77,2	3	2,3		2,3
VIROVITIČKO- PODRAVSKA	97	17	114	94	12	106	93,0	0	0,0		0,0
POŽEŠKO- SLAVONSKA	76	15	91	76	15	91	100,0	1	1,1		1,1
BRODSKO- POSAVSKA	391	46	437	391	46	437	100,0	3	0,7		0,7
ZADARSKA	334	55	389	330	43	373	95,9	29	7,8	8	5,6
OSJEČKO- BARANJSKA	572	64	636	572	64	636	100,0	344	54,1	324	5,8
ŠIBENSKO- KNINSKA	234	36	270	232	36	268	99,3	1	0,4		0,4
VUKOVARSKO- SRIJEMSKA	224	38	262	224	37	261	99,6	52	19,9	17	13,4
SPLITSKO- DALMATINSKA	823	109	932	546	32	578	62,0	18	3,1		3,1
ISTARSKA	543	69	612	545	71	616	100,7	1	0,2		0,2
DUBROVAČKO- NERETVANSKA	365	58	423	391	57	448	105,9	39	8,7	15	5,4
MEĐIMURSKA	105	15	120	59	2	61	50,8	0	0,0		0,0
GRAD ZAGREB	1.302	97	1399	1.302	97	1399	100,0	21	1,5		1,5
<b>HRVATSKA - Croatia</b>	<b>7.798</b>	<b>1.050</b>	<b>8.848</b>	<b>7.261</b>	<b>714</b>	<b>7.975</b>	<b>90,1</b>	<b>553</b>	<b>6,9</b>	<b>379</b>	<b>2,2</b>

**Tablica – Table 4. MONITORING VODE ZA PIĆE IZ RAZVODNE MREŽE – lokalna vodoopskrba (> 50 stanovnika) – Monitoring of water from distribution network - local water supply (>50 inhabitants)**

ŽUPANIJA - County	Planirani broj uzoraka - Planned number of samples			Ostvareni broj uzoraka - Achieved number of samples			Ukupno ostvareno % total achieved	Broj neispravnih uzoraka – No. unsafe samples	Neispravnih uzoraka % unsafe samples
	redovni	revizijski	Ukupno - Total	redovni	revizijski	Ukupno - Total			
ZAGREBAČKA	84	36	120	84	0	84	70,0	40	47,6
KRAPINSKO - ZAGORSKA	162	55	217	158	10	168	77,4	90	53,6
SISAČKO - MOSLAVAČKA	50	25	75	39	0	39	52,0	11	28,2
KARLOVAČKA	40	16	56	20	7	27	48,2	17	63,0
VARAŽDINSKA	48	22	70	71	5	76	108,6	46	60,5
KOPRIVNIČKO KRIŽEVAČKA	2	1	3	2	1	3	100,0	0	0,0
VIROVITIČKO PODRAVSKA	44	22	66	0	0	0	-	0	0,0
POŽEŠKO-SLAVONSKA	14	7	21	14	5	19	90,5	2	10,5
OSJEČKO BARANJSKA	12	6	18	12	6	18	100,0	18	100,0
ŠIBENSKO KNINSKA	18	7	25	10	5	15	60,0	14	93,3
SPLITSKO DALMATINSKA	2	1	3	4	1	5	166,7	0	0,0
GRAD ZAGREB	36	12	48	36	12	48	100,0	16	33,3
<b>HRVATSKA - Croatia</b>	<b>512</b>	<b>210</b>	<b>722</b>	<b>450</b>	<b>52</b>	<b>502</b>	<b>69,5</b>	<b>254</b>	<b>50,6</b>





---

---

**XI FINANCIJSKI ZDRAVSTVENI POKAZATELJI  
RH ZA 2018. GODINU PREMA METODOLOGIJI  
SUSTAVA ZDRAVSTVENIH RAČUNA**

*Financial Health Care Indicators for Croatia in 2018  
according to the System of Health Accounts Methodology*

---

---



## Financijski zdravstveni pokazatelji RH za 2018. godinu prema metodologiji Sustava zdravstvenih računa - *Financial Health Care Indicators for Croatia in 2018 according to the System of Health Accounts Methodology*

**Sustav zdravstvenih računa** međunarodno je prihvaćena metodologija koja obuhvaća niz detaljnih klasifikacija dionika i funkcija u zdravstvu čijim se kombiniranjem u tablicama i unosom pripadajućih financijskih podataka dobiva pregled strukture zdravstvene potrošnje u određenoj zemlji.

Osnovne tri dimenzije zdravstva prema toj metodologiji su:

- Funkcije zdravstvene zaštite (Health Care Functions - HC)
- Pružatelji zdravstvene zaštite (Health Care Providers - HP)
- Financiari zdravstvene zaštite (Health Care Financing Agents – HF)

Njihovim kombiniranjem nastaju tri osnovne tablice Sustava zdravstvenih računa:

- HC (Funkcije u zdravstvenoj zaštiti) x HF (Financiari zdravstvene zaštite)
- HC (Funkcije u zdravstvenoj zaštiti) x HP (Pružatelji zdravstvene zaštite)
- HP (Pružatelji zdravstvene zaštite) x HF (Financiari zdravstvene zaštite)

Hrvatski zavod za javno zdravstvo proveo je prikupljanje i obradu podataka o izdacima za zdravstvene usluge u RH tijekom 2018. godine prema metodologiji Sustava zdravstvenih računa 2011 (System of Health Accounts 2011).

Podaci su prikupljeni od sljedećih institucija:

- Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (zasebno za osnovno i dopunsko osiguranje)
- Ministarstva zdravstva
- Ministarstva pravosuđa
- Ministarstva obrane
- Ministarstva financija (iz Izvješća o ostvarenju proračuna: zbirni podaci za izdatke općina i gradova, isključujući Grad Zagreb)
- Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku
- Ministarstva hrvatskih branitelja (iz Godišnjeg izvješća o rezultatima ostvarenja aktivnosti i projekata)
- Agencije za lijekove i medicinske proizvode – HALMED (iz Izvješća o potrošnji lijekova u RH u 2018. godini)
- 20 županija i Grada Zagreba
- 7 privatnih zdravstvenih osiguranja
- Državnog zavoda za statistiku (s obzirom da Anketa o potrošnji kućanstava nije provedena 2018. godine, za 2018. godinu pripremljene su procjene temeljem podataka iz Ankete o potrošnji kućanstava za 2017. godinu)
- 11 zaklada i udruga koje su imale izdatke za zdravstvene usluge
- Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo (podaci iz izvješća o broju sistematskih pregleda u medicini rada)

Podaci za 2018. godinu uključuju procjenu izdataka županija i Grada Zagreba za zdravstveni dio skrbi u ustanovama za njegu i smještaj (HC.3.1 i HP.2) temeljem podataka o ukupnim izdacima za ustanove za njegu i smještaj.

U skladu s uputama iz Eurostata podaci za 2018. godinu obuhvaćaju i izdatke za zdravstvene usluge pružene u 2018. godini koji nisu plaćeni, već uključeni u dugovanja.

**Opis pojedinih kategorija:**

**Kategorija Funkcije u zdravstvenoj zaštiti (HC):**

HC.1 Liječenje – obuhvaća zdravstvene usluge s ciljem smanjenja simptoma bolesti/ozljede, sprečavanja komplikacija te izlječenja, uključujući dijagnostičke i terapijske postupke, operacije i porodništvo (isključuje rehabilitaciju i palijativnu skrb).

HC.2 Rehabilitacija – obuhvaća zdravstvene usluge s ciljem poboljšanja funkcije pacijenta s funkcijskim ograničenjima uslijed bolesti ili ozljeda.

HC.3 Dugotrajna njega – obuhvaća dugotrajnu zdravstvenu njegu pacijenta s kroničnim bolestima i smanjenim funkcijskim sposobnostima.

HC.4 Pomoćne usluge u zdravstvu – obuhvaća klinički laboratorij, dijagnostičko snimanje, hitnu pomoć i transport bolesnika; odnosi se samo na pacijente koji nisu hospitalizirani.

HC.5 Lijekovi, medicinski proizvodi i pomagala za izvanbolničke pacijente – obuhvaća maloprodaju lijekova na recept i bez recepta, potrošnih medicinskih proizvoda, naočala i ostalih optičkih pomagala, slušnih pomagala, ortopedskih pomagala i ostalih protetskih naprava te ostalih medicinskih uređaja i naprava.

HC.6 Preventiva – obuhvaća preventivne usluge vezane uz informiranje, edukaciju i savjetovanje, programe cijepljenja, programe ranog otkrivanja bolesti, programe provjere zdravlja, epidemiološki nadzor, programe kontrole rizika i bolesti te pripreme za hitne intervencije i intervencije u slučaju katastrofe.

HC.7 Zdravstvena administracija i osiguranje – obuhvaća planiranje i provođenje zdravstvene politike, planova, programa i proračuna, pripremu i provođenje legislative i standarda vezanih uz zdravstvo, prikupljanje, obradu i diseminaciju informacija, tehničke dokumentacije i statističkih podataka o zdravlju i zdravstvu, administraciju HZZO-a i privatnih zdravstvenih osiguranja.

**Kategorija Investicije u ustanove pružatelje zdravstvene zaštite (HK 1.1)**

**Kategorija Pružatelji zdravstvene zaštite (HP):**

HP.1 Bolnice – obuhvaća sve KBC, KB, klinike, opće i specijalne bolnice, lječilišta te zatvorsku bolnicu.

HP.2 Ustanove za njegu i smještaj – obuhvaća domove za stare i nemoćne te domove za psihički bolesne odrasle osobe

HP.3 Pružatelji izvanbolničke zdravstvene zaštite – obuhvaća sve samostalne ordinacije doktora medicine, doktora dentalne medicine i drugih zdr. djelatnika, domove zdravlja, samostalne poliklinike, ustanove i samostalne prakse za fizikalnu terapiju i rehabilitaciju te za njegu u kući.

HP.4 Pružatelji pomoćnih usluga – samostalni laboratoriji, Hrvatski zavod za transfuzijsku medicinu, zavodi za hitnu medicinu, ustanove za sanitetski prijevoz.

HP.5 Maloprodaja i drugi dobavljači lijekova, medicinskih proizvoda i pomagala – obuhvaća ljekarne, poduzeća i obrte

za maloprodaju optičkih, slušnih i/ili ortopedskih pomagala te medicinskih uređaja i naprava.

HP.6 Pružatelji preventivne zaštite – obuhvaća zavode za javno zdravstvo te nevladine udruge koje provode javnozdravstvene programe.

HP.7 Ustanove za zdravstvenu administraciju i osiguranje – obuhvaća Ministarstvo zdravlja te agencije i zavode pod njegovom ingerencijom (osim onih izrijekom navedenih u drugim kategorijama), Ministarstvo obrane, Ministarstvo pravosuđa, županijske i lokalne uprave, HZZO, privatna zdravstvena osiguranja.

HP.8 Ostale ustanove – uključuje ostale ustanove koje pružaju zdr. usluge kao sekundarnu djelatnost – Oružane snage RH (vojne ambulante koje nisu dio zdr. ustanove), zatvori (zdr. usluge koje se pružaju u zatvorima), dječji vrtići (djelatnost zdr. voditelja - djelomično uključena), ostale ustanove i poduzeća kojima su zdr. usluge sekundarna djelatnost te privatna kućanstva kao pružatelje zdravstvene njege u kući.

HP.9 Ustanove u inozemstvu

#### **Kategorija Financijski zdravstvene zaštite (HF):**

HF.1 Država i sheme obveznog financiranja zdravstvene zaštite:

HF.1.1 Država (bez zdravstvenog osiguranja) - obuhvaća jedinice državne uprave i samouprave na državnoj, županijskoj i lokalnoj razini.

HF.1.2 Obvezno zdravstveno osiguranje – obuhvaća HZZO za obvezno zdravstveno osiguranje.

HF.2 Sheme dobrovoljnog financiranja zdravstvene zaštite:

HF.2.1 Dobrovoljno zdravstveno osiguranje – obuhvaća HZZO dopunsko osiguranje te ostala privatna osiguranja.

HF.2.2 Sheme financiranja zdravstvene zaštite od strane neprofitnih ustanova – obuhvaća zaklade i udruge s izdacima za zdravstvene usuge

HF.2.3 Sheme financiranja zdravstvene zaštite od strane poduzeća (isključujući zdravstvena osiguranja) – obuhvaća podatke o izdacima za sistematske preglede koje plaćaju poduzeća

HF.3 Privatna potrošnja kućanstava putem izravnog plaćanja – obuhvaća podatke o izravnim izdacima kućanstava za zdravstvene usluge dobivene procjenom za 2018. na temelju podataka iz Ankete o potrošnji kućanstava za 2017. godinu Državnog zavoda za statistiku, osim izdataka za lijekove na recept i bez recepta za koje je izvor HALMED

HF.4 Inozemstvo – podaci za 2018. nisu prikupljeni.

### **Financial Health Care Indicators for Croatia in 2018 according to the System of Health Accounts Methodology**

System of Health Accounts (SHA) is internationally accepted methodology comprising detailed classifications of different participants and functions in the health care. Their combination in tables and input of expenditure data provide overview of health care expenditures' structure in a specific country.

Three main classifications according to SHA methodology are:

- Health Care Functions – HC
- Health Care Providers – HP
- Health Care Financing Agents – HF

Croatian Institute of Public Health collected and analysed the data on health care expenditures in 2018 according to the System of Health Accounts (SHA) methodology.

Data were collected from the following institutions:

- Croatian Health Insurance Fund (separately for compulsory and voluntary health insurance)
- Ministry of Health
- Ministry of Justice
- Ministry of Defence
- Ministry of Finance (data from the Report with Aggregated Data on Achieving Budget for municipalities' and towns' expenditures)
- Ministry of demography, family, youth and social policy
- Ministry of Croatian veterans (from the Yearly report on results of activities and projects)
- 20 counties and City of Zagreb
- 7 private health insurers
- Croatian Bureau of Statistics (data from the Household Budget Survey)
- 11 foundations and non-governmental organisations with expenditures for health care
- Croatian Institute of Public Health (data from the report on number of general medical examinations in occupational health service)

Data for 2018 include estimation of the costs by counties and City of Zagreb for inpatient long-term care (only for health care services) in residential long-term care facilities (HC.3.1 and HP.2) based on the total expenditures for residential long-term care facilities.

According to instructions received from Eurostat, data for 2018 include also expenditures for health services consumed in 2018 which were not paid for, but which were included in losses.

#### **Description of categories**

##### **Category Health Care Functions**

HC.1 Curative care – includes health care contacts during which the principal intent is to relieve symptoms of illness or injury, to reduce the severity of illness or injury or to protect against exacerbation and/or complication of an illness and/or injury, including diagnostic and therapeutic procedures, surgeries and obstetric services (rehabilitation and palliative care are excluded).

HC.2 Rehabilitative care – includes health care services focused on improvement of functioning in patients with functional difficulties due to illness or injury.

HC.3 Long-term care – includes long-term nursing care of patients with chronic diseases and functional limitations

HC.4 Ancillary services – include laboratory services, services that use imaging technology, emergency rescue and patient transportation; only for patients who are not hospitalised.

HC.5 Medical goods – include sales of prescribed and OTC pharmaceuticals, medical non-durable goods, glasses and other vision products, hearing aids, orthopaedic appliances and prosthetics and other medical durables.

HC.6 Preventive care – includes provision of information, education and counselling, immunisation programmes, early disease detection programmes, healthy condition monitoring programmes, epidemiological surveillance, risk and disease

control programmes and preparing for disaster and emergency response programmes.

*HC.7 Governance and health system and financing administration – planning and development of health policies, plans, programmes and budgets, preparation and enforcement of legislation and standards for the health care, collection, production and dissemination of information, technical documentation and statistics on health and health care, administration of Croatian Health Insurance Fund and private health insurances.*

#### **Category Investments in Health Care Providers (HK.1.1)**

*Category Health Care Providers ((HP)*

*HP.1 Hospitals – includes all university hospital centres, university hospitals, clinics, general and specialised hospitals, sanatoriums and prison hospital.*

*HP.2 Residential long-term care facilities – includes homes for elderly and disabled and homes for adults with mental health problems.*

*HP.3 Providers of ambulatory health care – includes all independent medical and dental practices as well as practices of other health care practitioners, outpatient health care centres, independent outpatient polyclinics, institutions and independent practices for physical therapy, rehabilitation and home-based nursing care.*

*HP.4 Providers of ancillary services – includes independent medical and diagnostic laboratories, Croatian Institute of Transfusion Medicine, institutes of emergency medicine, institutions for patient transportation.*

*HP.5 Retailers and other providers of medical goods – includes pharmacies, retail sellers and other suppliers of durable medical goods and medical appliances.*

*HP.6 Providers of preventive care – includes institutes of public health and non-governmental organisations which execute public health programmes.*

*HP.7 Providers of health care system administration and financing – includes Ministry of Health and all institutes and agencies in its domain (except those explicitly stated in other categories), Ministry of Defence, Ministry of Justice, county and*

*local authorities, Croatian Health Insurance Fund, private health insurers.*

*HP.8 Other institutions – includes other institutions that provide health care services as secondary activity – Armed Forces (military doctor's offices which are not part of health care institution), prisons (health care services provided in prisons), kindergarten (health professionals providing health services – partially included), other institutions and companies providing health care services as secondary activity, private households as providers of home care.*

#### **Category Health Care Financing Schemes (HF)**

*HF.1 Government schemes and compulsory contributory health care financing schemes:*

*HF.1.1 Government schemes (without health insurance) – includes central, county and local government*

*HF.1.2 Compulsory contributory health insurance schemes – includes Croatian Health Insurance Fund, but only for compulsory health insurance*

*HF.2 Voluntary health care payment schemes*

*HF.2.1 Voluntary health insurance schemes – includes complementary health insurance provided by Croatian Health Insurance Fund as well as by other private health insurers*

*HF.2.2 Non-profit institutions financing schemes – includes foundations and non-governmental organisations with expenditures for health care*

*HF.2.3 Enterprise financing schemes (excluding health insurers) – includes data on expenditures by enterprises for general medical examinations*

*HF.3 Household out-of-pocket payment – includes data from the Household Budget Survey for 2018 by Croatian Bureau of Statistics, except for prescribed medicines and OTC medicines which were based on data from Agency for Medicinal Products and Medical Devices of Croatia*

*HF.4 Rest of the world financing schemes – data for 2018 were not collected*

**Tablica – Table 1. Izdaci u 2018. godini: HC (Funkcije u zdravstvenoj zaštiti) x HF (Financijeri zdravstvene zaštite) i HK (Investicije u ustanove pružatelje zdravstvene zaštite) x HF (Financijeri zdravstvene zaštite) – Expenditures in 2018: HC (Health Care Functions) x HF (Health Care Financing Schemes) and HK (Gross fixed capital formation) x HF (Health Care Financing Schemes)**

Funkcije u zdravstvenoj zaštiti/ Health care functions	Financijeri / Health care financing schemes  U milijunima kn / Millions of national currency	HF.1  Država i sheme obveznog financiranja zdravstvene zaštite / Governmental schemes and compulsory contributory health financing schemes	HF.1.1.											HF.1.2		HF.1.3
			HF.1.1.1.					HF.1.1.2.						HF.1.2.1	HF.1.2.2	Obvezni zdravstveni štedni računi / Compulsory Medical Saving Accounts
			Država (bez zdravstvenog osiguranja) / General government excluded social security = Territorial government	Država - centralna razina/ Central government	Ministarstvo zdravlja/ Ministry of Health	Ostala ministarstva / Other Ministries	Država - županijska i lokalna razina/ State / provincial government	Država - županijska razina / State / provincial government	Država - lokalna razina / Local / municipal government	Obvezno zdravstveno osiguranje / Compulsory contributory health insurance schemes	Obvezno socijalno osiguranje (HZZO obvezno osiguranje)	Obvezno privatno zdravstveno osiguranje				
HC.1	Liječenje /Curative care	11.216,2	888,9	815,4	786,3	29,1	73,5	65,6	7,9	10.327,3	10.327,3	0,0	0,0			
HC.2	Rehabilitacija/ Rehabilitative care	687,3	66,9	63,6	62,2	1,4	3,3	3,3	0,0	620,4	620,4	0,0	0,0			
HC.3	Dugotrajna njega/ Long term care	720,3	152,7	90,0	11,8	78,2	62,7	62,6	0,1	567,6	567,6	0,0	0,0			
HC.4	Pomoćne usluge u zdravstvu/ Ancillary services	2.185,3	109,1	82,9	82,4	0,4	26,3	26,3	0,0	2.076,2	2.076,2	0,0	0,0			
HC.5	Lijekovi, medicinski proizvodi i pomagala za izvanbolničke pacijente/ Medical goods	4.262,1	9,7	9,1	0,2	8,9	0,6	0,2	0,4	4.252,4	4.252,4	0,0	0,0			
HC.6	Preventiva / Preventive care	694,3	139,1	66,3	53,8	12,4	72,8	62,9	9,9	555,3	555,3	0,0	0,0			
HC.7	Zdravstvena administracija i osiguranje/ Governance and health system and financing administration	479,2	173,0	160,8	160,6	0,2	12,1	12,1	0,0	306,2	306,2	0,0	0,0			
HC.0	Nespecificirano/ Other health care services unknown	243,3	34,4	0,0	0,0	0,0	34,4	0,5	33,9	208,8	208,8	0,0	0,0			
<b>Tekuća zdravstvena potrošnja HC.0-HC.7/ All functions</b>		<b>20.487,9</b>	<b>1.573,8</b>	<b>1.288,1</b>	<b>1.157,4</b>	<b>130,7</b>	<b>285,7</b>	<b>233,6</b>	<b>52,2</b>	<b>18.914,1</b>	<b>18.914,1</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>			
HK.1.1	Investicije u ustanove pružatelje zdravstvene zaštite/ Gross fixed capital formation	636,9	621,2	269,5	261,6	7,9	351,7	351,7	0,0	15,7	15,7	0,0	0,0			

## nastavak – continuation

Financijeri / Health care financing schemes		HF.2	od toga				HF.3	HF.4	HF.0	ALL HF	
Funkcije u zdravstvenoj zaštiti/ Health care functions	U milijunima kn / Millions of national currency	Sheme dobrovoljnog financiranja zdravstvene zaštite / Voluntary health care payment schemes	HF.2.1			HF.2.2	HF.2.3	Privatna potrošnja kućanstava putem izravnog plaćanja / Household out-of-pocket payment	Inozemstvo / Rest of the world financing schemes (non-resident)	Nespecificirano / Financing schemes unknown	Svi financijeri ukupno HF.0-HF.4 / All financing schemes
			Dobrovoljno zdravstveno osiguranje/ Voluntary health insurance schemes	HZZO dopunsko osiguranje	Ostala privatna zdravstvena osiguranja	Sheme financiranja zdravstvene zaštite od strane neprofitnih ustanova/ NPISHs financing schemes	Sheme financiranja zdravstvene zaštite od strane poduzeća / Enterprises financing schemes				
HC.1	Liječenje /Curative care	813,7	813,7	653,1	160,7	0,0	0,0	950,7			12.980,6
HC.2	Rehabilitacija/ Rehabilitative care	176,4	176,3	160,6	15,7	0,1	0,0	115,0			978,6
HC.3	Dugotrajna njega/ Long term care	7,9	7,9	6,6	1,4	0,0	0,0	32,7			760,9
HC.4	Pomoćne usluge u zdravstvu/ Ancillary services	208,9	208,8	187,5	21,3	0,1	0,0	49,9			2.444,1
HC.5	Lijekovi, medicinski proizvodi i pomagala za izvanbolničke pacijente/ Medical goods	166,5	166,3	130,2	36,1	0,2	0,0	1.575,5			6.004,1
HC.6	Preventiva / Preventive care	82,0	78,3	0,0	78,3	0,2	3,5	0,0			776,3
HC.7	Zdravstvena administracija i osiguranje/ Governance and health system and financing administration	156,2	154,7	57,5	97,3	1,5	0,0	0,0			635,4
HC.0	Nespecificirano/ Other health care services unknown	0,2	0,2	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0			243,4
<b>Tekuća zdravstvena potrošnja HC.0-HC.7/ All functions</b>		<b>1.611,8</b>	<b>1606,2</b>	<b>1.195,3</b>	<b>411,0</b>	<b>2,0</b>	<b>3,5</b>	<b>2.723,8</b>			<b>24.823,5</b>
HK.1.1	Investicije u ustanove pružateljce zdravstvene zaštite/ Gross fixed capital formation	3,6	3,0	3,0	0,0	0,6	0,0	0,0			640,6



**Tablica – Table 2. Izdaci u 2018. godini: HC (Funkcije u zdravstvenoj zaštiti) x HP (Pružatelji zdravstvene zaštite) i HK (Investicije u ustanove pružatelje zdravstvene zaštite) x HP (Pružatelji zdravstvene zaštite) – Expenditures in 2018: HC (Health Care Functions) x HP (Health Care Providers) and HK (Gross fixed capital formation) x HP (Health Care Providers)**

Funkcije u zdravstvenoj zaštiti/ Health care functions	Pružatelji zdravstvene zaštite/ Health care providers  U milijunima kn / Millions of national currency	HP.1	HP.2	HP.3	HP.4	HP.5	HP.6	HP.7	HP.8	HP.9	HP.0	Tekuća zdravstvena potrošnja HP.0-HP.9 / All HP
		Bolnice /Hospitals	Ustanove za njegu i smještaj/ Residential long-term care facilities	Pružatelji izvanbolničke zdravstvene zaštite/ Providers of ambulatory health care	Pružatelji pomoćnih usluga / Providers of ancillary services	Maloprodaja i drugi dobavljači lijekova, medicinskih proizvoda i pomagala/ Retailers and other providers of medical goods	Pružatelji preventivne zaštite / Providers of preventive care	Ustanove za zdravstvenu administraciju i osiguranje/ Providers of health care system admin. and financing	Ostale ustanove / Rest of economy	Ustanove u inozemstvu/ Rest of the world	Nespecificirano / Providers unknown	
HC.1	Liječenje /Curative care	9.214,8	0,6	3.748,0	0,0	0,0	0,3	0,0	14,3	2,5	0,0	12.980,6
HC.2	Rehabilitacija/ Rehabilitative care	820,7	0,1	157,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	978,6
HC.3	Dugotrajna njega/ Long term care	364,7	165,0	149,8	0,0	0,0	0,0	0,0	81,4	0,0	0,0	760,9
HC.4	Pomoćne usluge u zdravstvu/ Ancillary services	1.036,6	0,0	352,0	959,1	0,0	95,5	0,0	0,1	0,7	0,0	2.444,1
HC.5	Lijekovi, medicinski proizvodi i pomagala za izvanbolničke pacijente/ Medical goods	0,1	0,0	87,7	0,0	5.915,9	0,2	0,0	0,0	0,3	0,0	6.004,1
HC.6	Preventiva / Preventive care	33,8	0,1	389,7	0,5	0,3	339,1	0,0	12,6	0,0	0,0	776,3
HC.7	Zdravstvena administracija i osiguranje/ Governance and health system and financing	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	10,0	625,4	0,0	0,0	0,0	635,4
HC.0	Nespecificirano/ Other health care services unknown	0,2	0,0	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	208,8	33,9	243,4
<b>Tekuća zdravstvena potrošnja HC.0-HC.7 / All functions</b>		<b>11.470,9</b>	<b>165,9</b>	<b>4.885,5</b>	<b>959,7</b>	<b>5.916,2</b>	<b>445,3</b>	<b>625,4</b>	<b>108,4</b>	<b>212,3</b>	<b>33,9</b>	<b>24.823,5</b>
HK.1.1	Investicije u ustanove pružatelje zdravstvene zaštite/ Gross fixed capital formation	465,3	18,6	94,7	32,5	0,2	10,5	18,8	0,0	0,0	0,0	640,6

**Tablica – Table 3. Izdaci u 2018. godini: HP (Pružatelji zdravstvene zaštite) x HF (Financijeri zdravstvene zaštite) – Expenditures in 2018: HP (Health Care Providers) x HF (Health Care Financing Schemes)**

Financijeri / Health care financing schemes		HF.1	HF.1.1.							HF.1.2			HF.1.3
Pružatelji zdravstvene zaštite/ Health care providers	U milijunima kn / Millions of national currency	Država i sheme obveznog financiranja zdravstvene zaštite / Governmental schemes and compulsory contributory health financing schemes	HF.1.1.1.				HF.1.1.2.			HF.1.2.1		HF.1.2.2	Obvezni zdravstveni štedni računi / Compulsory Medical Saving Accounts
			od toga							od toga		Obvezno privatno zdravstveno osiguranje	
			Država (bez zdravstvenog osiguranja) / General government excluded social security = Territorial government	Država - centralna razina/ Central government	Ministarstvo zdravlja/ Ministry of Health	Ostala ministarstva / Other Ministries	Država - županijska i lokalna razina/ State / provincial government	Država - županijska razina / State / provincial government	Država - lokalna razina / Local / municipal government	Obvezno zdravstveno osiguranje / Compulsory contributory health insurance schemes	Obvezno socijalno osiguranje (HZZO obvezno osiguranje)		
HP.1	Bolnice/Hospitals	10.350,8	1.015,7	971,6	944,4	27,2	44,2	44,0	0,2	9.335,0	9.335,0	0,0	0,0
HP.2	Ustanove za njegu i smještaj/Residential long-term care facilities	139,1	139,1	77,9	0,0	77,9	61,2	61,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
HP.3	Pružatelji izvanbolničke zdravstvene zaštite/ Providers of ambulatory health care	3.647,2	53,4	0,7	0,3	0,4	52,7	44,9	7,8	3.593,8	3.593,8	0,0	0,0
HP.4	Pružatelji pomoćnih usluga / Providers of ancillary services	930,0	25,3	0,0	0,0	0,0	25,3	25,3	0,0	904,7	904,7	0,0	0,0
HP.5	Maloprodaja i drugi dobavljači lijekova, medicinskih proizvoda i pomagala/ Retailers and other providers of medical goods	4.175,7	9,7	9,1	0,2	8,9	0,6	0,2	0,4	4.166,0	4.166,0	0,0	0,0
HP.6	Pružatelji preventivne zaštite / Providers of preventive care	424,9	100,9	57,4	55,8	1,6	43,5	33,6	9,9	324,0	324,0	0,0	0,0
HP.7	Ustanove za zdravstvenu administraciju i osiguranje/ Providers of health care system admin. and financing	469,2	168,8	156,7	156,7	0,0	12,1	12,1	0,0	300,4	300,4	0,0	0,0
HP.8	Ostale ustanove / Rest of economy	108,3	27,0	14,6	0,0	14,6	12,4	12,4	0,0	81,3	81,3	0,0	0,0
HP.9	Ustanove u inozemstvu / Rest of the world	208,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	208,8	208,8	0,0	0,0
HP.0	Nespecificirano / Providers unknown	33,9	33,9	0,0	0,0	0,0	33,9	0,0	33,9	0,0	0,0	0,0	0,0
<b>Tekuća zdravstvena potrošnja HP.0-HP.9 / ALL HP</b>		<b>20.487,9</b>	<b>1.573,8</b>	<b>1.288,1</b>	<b>1.157,4</b>	<b>130,7</b>	<b>285,7</b>	<b>233,6</b>	<b>52,2</b>	<b>18.914,1</b>	<b>18.914,1</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>

## nastavak – continuation

Financijeri / Health care financing schemes		HF.2	od toga					HF.3	HF.4	HF.0	ALL HF	
Pružatelji zdravstvene zaštite/ Health care providers	U milijunima kn / Millions of national currency	Sheme dobrovoljnog financiranja zdravstvene zaštite / Voluntary health care payment schemes	HF.2.1			HF.2.2		HF.2.3	Privatna potrošnja kućanstava putem izravnog plaćanja / Household out-of-pocket payment	Inozemstvo / Rest of the world financing schemes (non-resident)	Nespecificirano / Financing schemes unknown	Svi financijeri ukupno HF.0-HF.4 / All financing schemes
			Dobrovoljno zdravstveno osiguranje/ Voluntary health insurance schemes	HZZO dopunsko osiguranje	Ostala privatna zdravstvena osiguranja	Sheme financiranja zdravstvene zaštite od strane neprofitnih ustanova/ NPISHs financing schemes	Sheme financiranja zdravstvene zaštite od strane poduzeća / Enterprises financing schemes					
HP.1	Bolnice/Hospitals	950,1	950,0	835,2	114,8	0,1	0,0	170,0			11.470,9	
HP.2	Ustanove za njegu i smještaj/Residential long-term care facilities	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	26,7			165,9	
HP.3	Pružatelji izvanbolničke zdravstvene zaštite/ Providers of ambulatory health care	311,7	308,1	152,6	155,5	0,1	3,5	926,6			4.885,5	
HP.4	Pružatelji pomoćnih usluga / Providers of ancillary services	4,8	4,8	1,3	3,4	0,0	0,0	24,9			959,7	
HP.5	Maloprodaja i drugi dobavljači lijekova, medicinskih proizvoda i pomagala/ Retailers and other providers of medical goods	164,9	164,8	129,0	35,9	0,1	0,0	1.575,5			5.916,2	
HP.6	Pružatelji preventivne zaštite / Providers of preventive care	20,4	20,2	19,7	0,5	0,2	0,0	0,0			445,3	
HP.7	Ustanove za zdravstvenu administraciju i osiguranje/ Providers of health care system admin. and financing	156,2	154,7	57,5	97,3	1,5	0,0	0,0			625,4	
HP.8	Ostale ustanove / Rest of economy	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0			108,4	
HP.9	Ustanove u inozemstvu / Rest of the world	3,5	3,5	0,0	3,5	0,0	0,0	0,0			212,3	
HP.0	Nespecificirano / Providers unknown	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0			33,9	
<b>Tekuća zdravstvena potrošnja HP.0-HP.9 / ALL HP</b>		<b>1.611,8</b>	<b>1606,2</b>	<b>1.195,3</b>	<b>411,0</b>	<b>2,0</b>	<b>3,5</b>	<b>2.723,8</b>			<b>24.823,5</b>	

---

---

## **XII            MEDICINSKA OPREMA, OPERACIJSKE DVORANE I MEDICINSKI POSTUPCI U RH - *Medical Technology, Operation Rooms and Medical Procedures in Croatia***

---

---



## Medicinska oprema, operacijske dvorane i medicinski postupci u RH 2019. godine - Medical Technology, Operation Rooms and Medical Procedures in Croatia in 2019

HZJZ je proveo prikupljanje i obradu podataka o medicinskoj opremi, operacijskim dvoranama i provedenim medicinskim postupcima u RH u 2019. godini. Broj komada pojedine medicinske opreme i operacijskih dvorana naveden je na datum 31. prosinca 2019. godine, dok se broj provedenih medicinskih postupaka odnosi na razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2019. godine.

Podaci su prikupljeni od sljedećih institucija:

- kliničkih bolničkih centara, kliničkih bolnica i klinika
- općih bolnica
- specijalnih bolnica i lječilišta
- domova zdravlja
- zavoda za hitnu medicinu
- dijela ordinacija specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite, poliklinika i trgovačkih društava za zdravstvenu djelatnost (podatke je dostavilo 175 ustanova od 293 kontaktiranih)

CIPH carried out collection and analysis of data on medical equipment, operating rooms and performed medical procedures in Croatia in 2019. The number of individual medical equipment items and operating rooms is as on December 31, 2019, whereas the number of medical procedures performed relates to the period between January 1 till December 31, 2019.

Data were collected from the following institutions:

- university hospital centres, university hospitals, clinics
- general hospitals
- specialised hospitals and sanatoriums
- health centres
- institutes of emergency medicine
- part of outpatient specialist health care offices, outpatient clinics and companies registered for providing health care (data were provided by 175 out of 293 contacted institutions)

Tablica – Table 1. Medicinska oprema – Medical Technology

Vrsta opreme - Type of technology		U bolničkim ustanovama - In hospitals	U ostalim zdravstvenim ustanovama - In other health care facilities	Ukupno - Total
<b>1.</b>	<b>Kompjutorizirana tomografija - CT - CT scanner</b>	64	20	84
1.1.	s jednim ili dva reda detektora	4	6	10
1.2.	sa 6 redova detektora	0	1	1
1.3.	s 8 redova detektora	1	0	1
1.4.	sa 16 redova detektora	19	4	23
1.5.	s 32 reda detektora	7	0	7
1.6.	sa 64 reda detektora	14	8	22
1.7.	sa 128 redova detektora	19	1	20
<b>2.</b>	<b>PET CT - PET CT scanner</b>	1	4	5
<b>3.</b>	<b>Magnetska rezonancija – MRI - MR unit</b>	43	18	61
3.1.	0,3 T	1	1	2
3.2.	0,5 T	0	0	0
3.3.	1,5 T	40	14	54
3.4.	3,0 T	2	3	5
<b>4.</b>	<b>Mamograf - Mammograph</b>	56	83	139
4.1.	klasični	18	59	77
4.2.	digitalni	38	24	62
<b>5.</b>	<b>Gama kamera - Gamma camera</b>	16	0	16
<b>6.</b>	<b>SPECT uređaj - SPECT scanner</b>	4	1	5
<b>7.</b>	<b>SPECT/CT uređaj - SPECT/CT scanner</b>	6	0	6
<b>8.</b>	<b>Angiosala - DSA - Angiography unit</b>	45	0	45
8.1.	digitalizirana	12	0	12
8.2.	digitalna	33	0	33

Tablica – Table 1. nastavak - continuation

Vrsta opreme - Type of technology		U bolničkim ustanovama - In hospitals	U ostalim zdravstvenim ustanovama - In other health care facilities	Ukupno - Total
<b>9.</b>	<b>Dijagnostički RTG uređaj - Radiography unit</b>	304	230	534
9.1.	uređaj za radiografiju	219	222	441
9.1.1.	konvencionalni/klasični sa snimanjem na film	42	44	86
9.1.2.	konvencionalni/klasični s digitalizatorom	85	63	148
9.1.3.	digitalni	92	116	208
9.2.	dijaskopski uređaj	85	7	92
9.2.1.	klasični	22	5	27
9.2.2.	kombinirani/višenamjenski	63	2	65
<b>10.</b>	<b>Litotriktor - Lithotripter</b>	31	4	35
<b>11.</b>	<b>Denzitometar - Densitometer</b>	38	27	65
<b>12.</b>	<b>Ultrazvučni uređaj - Ultrasound unit</b>	1113	610	1723
12.1.	kardiološki	146	85	231
12.2.	ginekološki	167	260	427
12.3.	ostali (NE uključuje uređaje za UZV fizikalnu terapiju)	800	267	1067
<b>13.</b>	<b>Gama knife</b>	1	1	2
<b>14.</b>	<b>Anesteziološki uređaj - Anaesthetic machine</b>	526	20	546
<b>15.</b>	<b>Defibrilator - Defibrillator</b>	798	1093	1891
<b>16.</b>	<b>Respirator - Medical ventilator</b>	789	225	1014
<b>17.</b>	<b>Uređaj za dijalizu - Dialysis machine</b>	811	364	1175
<b>18.</b>	<b>Uređaj za ekstrakorporalnu cirkulaciju - Heart-lung machine</b>	17	0	17
<b>19.</b>	<b>ECMO - Extra corporal membrane oxigenation - Extra corporal membrane oxigenation machine</b>	38	1	39
19.1.	s cirkulacijskom pumpom (duža cirkulacijska potpora, do 60 dana)	34	0	34
19.2.	s cirkulacijskom pumpom (kraća cirkulacijska potpora, do 7 dana)	4	1	5
<b>20.</b>	<b>EEG</b>	153	28	181
<b>21.</b>	<b>EMG</b>	81	18	99
<b>22.</b>	<b>Linearni akcelerator - Linear Accelerator</b>	15	0	15
22.1.	s klasičnim/konvencionalnim simulatorom	2	0	2
22.2.	s CT simulatorom	13	0	13
<b>23.</b>	<b>Uređaj za brahiterapiju - Brachytherapy system</b>	6	0	6
23.1.	s niskom brzinom doze - LDR	3	0	3
23.2.	s visokom brzinom doze - HDR	3	0	3
<b>24.</b>	<b>Uređaj za radioterapiju kobaltom 60 - Cobalt-60 radiotherapy units</b>	0	0	0
<b>25.</b>	<b>Uređaj za radioterapiju cezijem 137 - Caesium-137 radiotherapy units</b>	1	0	1
<b>26.</b>	<b>RTG uređaj za radioterapiju</b>	2	0	2
<b>27.</b>	<b>Ergometar - Ergometer</b>	99	76	175
<b>28.</b>	<b>Inkubator - Incubator</b>	284	14	298
<b>29.</b>	<b>Set za gastrokopiju - Gastroscopy set</b>	183	32	215
<b>30.</b>	<b>Set za kolonoskopiju - Colonoscopy set</b>	165	31	196
<b>31.</b>	<b>Set za rektoskopiju - Rectoscopy set</b>	45	18	63
<b>32.</b>	<b>Set za artroskopiju - Arthroscopy set</b>	70	3	73
<b>33.</b>	<b>Set za cistoskopiju - Cistoscopy set</b>	165	18	183
<b>34.</b>	<b>Set za kolposkopiju - Colposcopy set</b>	55	32	87
<b>35.</b>	<b>Set za bronhoskopiju - Bronchoscopy set</b>	170	4	174
<b>36.</b>	<b>Set za laparoskopiju - Laparoscopy set</b>	144	2	146

**Tablica – Table 2. Operacijske dvorane – Operation theatres**

	U bolničkim ustanovama - In hospitals	U ostalim zdravstvenim ustanovama - In other health care facilities	Ukupno - Total
Operacijske dvorane - Operation theatres	422	28	450

**Tablica – Table 3a. Provedeni medicinski postupci u bolničkim ustanovama – Medical Procedures in Hospitals**

Medicinski postupak	Stacionarno - Inpatient cases		U dnevnoj bolnici - Day cases		Ambulantno - Outpatient cases	
	Plaćanje HZZO - Paid by HZZO	Plaćanje ostalo - Paid by others	Plaćanje HZZO - Paid by HZZO	Plaćanje ostalo - Paid by others	Plaćanje HZZO - Paid by HZZO	Plaćanje ostalo - Paid by others
Ekstirpacija, ekscizija i uklanjanje intrakranijalne lezije - <i>Extirpation, excision and destruction of intracranial lesion</i>	871	6	0	0	0	0
Evakuacija subduralnog hematoma i intrakranijalnog krvarenja - <i>Evacuation of subdural haematoma and intracranial haemorrhage</i>	971	17	0	0	0	0
Discektomija – <i>Discectomy</i>	2.457	118	0	281	0	0
Tiroidektomija – <i>Thyroidectomy</i>	2.993	44	0	0	0	0
Operacija katarakte - <i>Cataract surgery</i>	7.098	14	17.902	2.407	5.802	204
Implantacija umjetene pužnice - <i>Cochlear implantation</i>	34	1	0	0	0	0
Tonzilektomija – <i>Tonsillectomy</i>	2.868	30	2.357	2	1.170	2
Pulmektomija – <i>Pulmectomy</i>	830	3	0	0	0	0
Dijagnostička bronhoskopija s ili bez biopsije - <i>Diagnostic bronchoscopy with or without biopsy</i>	13.401	72	964	0	4.844	127
Transluminalna koronarna angioplastika - <i>Transluminal coronary angioplasty</i>	16.514	172	1.955	4	382	1
Koronarna aortna prenosnica graftom - <i>Coronary artery bypass graft</i>	2.332	5	0	0	0	0
Karotidna endarterektomija - <i>Carotid endarterectomy</i>	1.510	14	0	0	0	0
Rekonstruktivna terapija infrarenalne aneurizme aorte - <i>Infrarenal aortic aneurysm repair</i>	337	2	0	0	0	0
Femoro-poplitealna prenosnica - <i>Femoropopliteal bypass</i>	528	8	0	0	0	0
Transplantacija matičnih stanica (stem cell) - <i>Stem cell transplantation</i>	285	2	0	0	0	0
Kolonoskopija s ili bez biopsije - <i>Colonoscopy with or without biopsy</i>	9.820	37	6.321	6	35.664	3.123
Kolektomija – <i>Colectomy</i>	2.309	9	0	0	0	0
Laparoskopska kolektomija - <i>Laparoscopic colectomy</i>	375	1	0	0	0	0
Apendektomija - <i>Appendectomy</i>	2.114	20	0	0	0	0
Laparoskopska apendektomija - <i>Laparoscopic appendectomy</i>	3.042	28	0	0	0	0
Kolecistektomija - <i>Cholecystectomy</i>	1.479	8	0	0	0	0
Laparoskopska kolecistektomija - <i>Laparoscopic cholecystectomy</i>	7.443	37	424	6	294	0
Reparacija ingvinalne kile - <i>Repair of inguinal hernia</i>	5.280	60	1.821	9	558	1
Laparoskopska reparacija ingvinalne kile - <i>Laparoscopic repair of inguinal hernia</i>	758	8	0	7	0	0
Transplantacija bubrega - <i>Kidney transplantation</i>	134	3	0	0	0	0
Otvorena prostatektomija - <i>Open prostatectomy</i>	1.578	7	0	0	0	0
Transureteralna prostatektomija - <i>Transurethral prostatectomy</i>	1.384	8	3	0	3	0
Histerektomija – <i>Hysterectomy</i>	3.038	20	0	0	0	0
Laparoskopska histerektomija - <i>Laparoscopic hysterectomy</i>	658	1	0	0	0	0
Carski rez - <i>Caesarean section</i>	8.890	398	0	0	0	0
Artroskopska ekscizija meniska koljena - <i>Arthroscopic excision of meniscus of knee</i>	2.884	143	126	237	374	314
Endoproteza kuka - <i>Hip replacement</i>	5.572	313	0	0	0	0
Zamjena endoproteze kuka - <i>Secondary hip replacement</i>	654	16	0	0	0	0
Totalna endoproteza koljena - <i>Total knee replacement</i>	2.821	199	0	0	0	0
Parcijalna mamektomija - <i>Partial excision of mammary gland</i>	2.521	28	0	0	0	0
Totalna mastektomija - <i>Total mastectomy</i>	1.534	23	0	0	0	0
CT pregled - <i>CT exams</i>	165.495	1.418	19.490	34	254.725	7.089
MR pregled - <i>MRI exams</i>	21.110	195	5.194	9	124.738	21.786
PET pregled - <i>PET exams</i>	72	0	0	0	3.161	18
<b>UKUPNO POSTUPAKA – Procedures Total</b>	<b>303.994</b>	<b>3.488</b>	<b>56.557</b>	<b>3.002</b>	<b>431.715</b>	<b>32.665</b>



**Tablica – Table 3b. Provedeni medicinski postupci u ostalim zdravstvenim ustanovama – Medical Procedures in Other Health Care Facilities**

Medicinski postupci	Stacionarno - Inpatient cases		U dnevnoj bolnici - Day cases		Ambulantno - Outpatient cases	
	Plaćanje HZZO - Paid by HZZO	Plaćanje ostalo - Paid by others	Plaćanje HZZO - Paid by HZZO	Plaćanje HZZO - Paid by HZZO	Plaćanje ostalo - Paid by others	Plaćanje HZZO - Paid by HZZO
Ekstirpacija, ekscizija i uklanjanje intrakranijalne lezije - <i>Extirpation, excision and destruction of intracranial lesion</i>	0	0	0	0	0	0
Evakuacija subduralnog hematoma i intrakranijalnog krvarenja - <i>Evacuation of subdural haematoma and intracranial haemorrhage</i>	0	0	0	0	0	0
Discektomija - <i>Discectomy</i>	0	0	0	0	0	0
Tiroidektomija - <i>Thyroidectomy</i>	0	0	0	23	0	0
Operacija katarakte - <i>Cataract surgery</i>	0	0	0	0	0	763
Implantacija umjetne pužnice - <i>Cochlear implantation</i>	0	0	0	0	0	0
Tonzilektomija - <i>Tonsillectomy</i>	0	3	0	16	0	0
Pulmektomija - <i>Pulmectomy</i>	0	0	0	0	0	0
Dijagnostička bronhoskopija s ili bez biopsije - <i>Diagnostic bronchoscopy with or without biopsy</i>	0	0	0	4	0	0
Transluminalna koronarna angioplastika - <i>Transluminal coronary angioplasty</i>	0	0	0	0	0	0
Koronarna aortna prenosnica graftom - <i>Coronary artery bypass graft</i>	0	0	0	0	0	0
Karotidna endarterektomija - <i>Carotid endarterectomy</i>	0	0	0	0	0	0
Rekonstruktivna terapija infrarenalne aneurizme aorte - <i>Infrarenal aortic aneurysm repair</i>	0	0	0	0	0	0
Femoro-poplitealna prenosnica - <i>Femoropopliteal bypass</i>	0	0	0	0	0	0
Transplantacija matičnih stanica (stem cell) - <i>Stem cell transplantation</i>	0	2	0	0	0	0
Kolonoskopija s ili bez biopsije - <i>Colonoscopy with or without biopsy</i>	0	0	0	0	64	2.394
Kolektomija - <i>Colectomy</i>	0	0	0	0	0	0
Laparoskopska kolektomija - <i>Laparoscopic colectomy</i>	0	0	0	0	0	0
Apendektomija - <i>Appendectomy</i>	0	0	0	0	0	0
Laparoskopska apendektomija - <i>Laparoscopic appendectomy</i>	0	0	0	0	0	0
Kolecistektomija - <i>Cholecystectomy</i>	0	0	0	0	0	0
Laparoskopska kolecistektomija - <i>Laparoscopic cholecystectomy</i>	0	0	0	0	0	0
Reparacija ingvinalne kile - <i>Repair of inguinal hernia</i>	0	9	0	6	0	0
Laparoskopska reparacija ingvinalne kile - <i>Laparoscopic repair of inguinal hernia</i>	0	0	0	0	0	0
Transplantacija bubrega - <i>Kidney transplantation</i>	0	0	0	0	0	0
Otvorena prostatektomija - <i>Open prostatectomy</i>	0	0	0	0	0	0
Transureteralna prostatektomija - <i>Transurethral prostatectomy</i>	0	0	0	0	0	0
Histerektomija - <i>Hysterectomy</i>	0	0	0	0	0	0
Laparoskopska histerektomija - <i>Laparoscopic hysterectomy</i>	0	0	0	0	0	0
Carski rez - <i>Caesarean section</i>	0	0	0	0	0	0
Artroskopska ekscizija meniska koljena - <i>Arthroscopic excision of meniscus of knee</i>	2	10	0	0	0	0
Endoproteza kuka - <i>Hip replacement</i>	0	0	0	0	0	0
Zamjena endoproteze kuka - <i>Secondary hip replacement</i>	0	0	0	0	0	0
Totalna endoproteza koljena - <i>Total knee replacement</i>	0	0	0	0	0	0
Parcijalna mamektomija - <i>Partial excision of mammary gland</i>	0	4	0	15	0	0
Totalna mastektomija - <i>Total mastectomy</i>	0	3	0	2	0	0
CT pregled - <i>CT exams</i>	0	0	0	0	2.420	6.570
MR pregled - <i>MRI exams</i>	10	6	0	0	35.346	27.515
PET pregled - <i>PET exams</i>	0	0	0	0	7.699	443
<b>UKUPNO POSTUPAKA – Procedures Total</b>	<b>12</b>	<b>37</b>	<b>0</b>	<b>66</b>	<b>45.529</b>	<b>37.685</b>

Tablica – Table 3c. Provedeni medicinski postupci ukupno – Medical Procedures Total

Medicinski postupak	Stacionarno - Inpatient cases		U dnevnoj bolnici - Day cases		Ambulantno - Outpatient cases	
	Plaćanje HZZO - Paid by HZZO	Plaćanje ostalo - Paid by others	Plaćanje HZZO - Paid by HZZO	Plaćanje HZZO - Paid by HZZO	Plaćanje ostalo - Paid by others	Plaćanje HZZO - Paid by HZZO
Ekstirpacija, ekscizija i uklanjanje intrakranijalne lezije - <i>Extirpation, excision and destruction of intracranial lesion</i>	871	6	0	0	0	0
Evakuacija subduralnog hematoma i intrakranijalnog krvarenja - <i>Evacuation of subdural haematoma and intracranial haemorrhage</i>	971	17	0	0	0	0
Discektomija - <i>Discectomy</i>	2.457	118	0	281	0	0
Tiroidektomija - <i>Thyroidectomy</i>	2.993	44	0	23	0	0
Operacija katarakte - <i>Cataract surgery</i>	7.098	14	17.902	2.407	5.802	967
Implantacija umjetene pužnice - <i>Cochlear implantation</i>	34	1	0	0	0	0
Tonzilektomija - <i>Tonsillectomy</i>	2.868	33	2.357	18	1.170	2
Pulmektomija - <i>Pulmectomy</i>	830	3	0	0	0	0
Dijagnostička bronhoskopija s ili bez biopsije - <i>Diagnostic bronchoscopy with or without biopsy</i>	13.401	72	964	4	4.844	127
Transluminalna koronarna angioplastika - <i>Transluminal coronary angioplasty</i>	16.514	172	1.955	4	382	1
Koronarna aortna prenosnica graftom - <i>Coronary artery bypass graft</i>	2.332	5	0	0	0	0
Karotidna endarterektomija - <i>Carotid endarterectomy</i>	1.510	14	0	0	0	0
Rekonstruktivna terapija infrarenalne aneurizme aorte - <i>Infrarenal aortic aneurysm repair</i>	337	2	0	0	0	0
Femoro-poplitealna prenosnica - <i>Femoropopliteal bypass</i>	528	8	0	0	0	0
Transplantacija matičnih stanica (stem cell) - <i>Stem cell transplantation</i>	285	4	0	0	0	0
Kolonoskopija s ili bez biopsije - <i>Colonoscopy with or without biopsy</i>	9.820	37	6.321	6	35.728	5.517
Kolektomija - <i>Colectomy</i>	2.309	9	0	0	0	0
Laparoskopska kolektomija - <i>Laparoscopic colectomy</i>	375	1	0	0	0	0
Apendektomija - <i>Appendectomy</i>	2.114	20	0	0	0	0
Laparoskopska apendektomija - <i>Laparoscopic appendectomy</i>	3.042	28	0	0	0	0
Kolecistektomija - <i>Cholecystectomy</i>	1.479	8	0	0	0	0
Laparoskopska kolecistektomija - <i>Laparoscopic cholecystectomy</i>	7.443	37	424	6	294	0
Reparacija ingvinalne kile - <i>Repair of inguinal hernia</i>	5.280	69	1.821	15	558	1
Laparoskopska reparacija ingvinalne kile - <i>Laparoscopic repair of inguinal hernia</i>	758	8	0	7	0	0
Transplantacija bubrega - <i>Kidney transplantation</i>	134	3	0	0	0	0
Otvorena prostatektomija - <i>Open prostatectomy</i>	1.578	7	0	0	0	0
Transureteralna prostatektomija - <i>Transurethral prostatectomy</i>	1.384	8	3	0	3	0
Histerektomija - <i>Hysterectomy</i>	3.038	20	0	0	0	0
Laparoskopska histerektomija - <i>Laparoscopic hysterectomy</i>	658	1	0	0	0	0
Carski rez - <i>Caesarean section</i>	8.890	398	0	0	0	0
Artroskopska ekscizija meniska koljena - <i>Arthroscopic excision of meniscus of knee</i>	2.886	153	126	237	374	314
Endoproteza kuka - <i>Hip replacement</i>	5.572	313	0	0	0	0
Zamjena endoproteze kuka - <i>Secondary hip replacement</i>	654	16	0	0	0	0
Totalna endoproteza koljena - <i>Total knee replacement</i>	2.821	199	0	0	0	0
Parcijalna mamektomija - <i>Partial excision of mammary gland</i>	2.521	32	0	15	0	0
Totalna mastektomija - <i>Total mastectomy</i>	1.534	26	0	2	0	0
CT pregled - <i>CT exams</i>	165.495	1.418	19.490	34	257.145	13.659
MR pregled - <i>MRI exams</i>	21.120	201	5.194	9	160.084	49.301
PET pregled - <i>PET exams</i>	72	0	0	0	10.860	461
<b>UKUPNO POSTUPAKA – Procedures Total</b>	<b>304.006</b>	<b>3.525</b>	<b>56.557</b>	<b>3.068</b>	<b>477.244</b>	<b>70.350</b>

**Napomena uz Tablice – Notes with Tables 3a, 3b i 3c:**

Plaćanje HZZO – označava postupke za koje je za barem 50% troška ili više račun ispostavljen na HZZO – *Payment CHIF – 50% or more procedure cost invoiced to CHIF*

Plaćanje ostalo – označava postupke za koje je za više od 50% troška račun ispostavljen na pacijenta osobno, privatna osiguranja ili neku drugu instituciju, osim HZZO-a – *Payment other – more than 50% of procedure cost invoiced to patient, private insurance companies or other institution other than CHIF*



# XIII KREVETI U JEDINICAMA ZA POJAČANU NJEGU DOMOVA ZA STARIJE I NEMOĆNE I DOMOVA ZA PSIHIČKI BOLESNE ODRASLE OSOBE

## *Beds in Intensified Care Units of Residential Long-term Care Facilities for Elderly and Disabled Persons and Facilities for Adults with Mental Health Problems*

Podatke o broju kreveta u jedinicama za pojačanu njegu domova za starije i nemoćne i domova za psihički bolesne odrasle osobe HZJZ zaprima od Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike.

– Data on beds in intensified care units of residential long-term care facilities for elderly and disabled persons and facilities for adults with mental health problems are provided by the Ministry of Labour, Pension System, Family and Social Policy

**Tablica – Table 1** Broj kreveta u jedinicama za pojačanu njegu domova za starije i nemoćne i domova za psihički bolesne odrasle osobe po županijama – stanje na 31. prosinca 2019. godine – *The number of beds in intensified care units of residential long-term care facilities for elderly and disabled persons and facilities for adults with mental health problems by county, December 31, 2019*

<b>ŽUPANIJA</b>	<b>Broj kreveta</b>
<i>County</i>	<i>No. of beds</i>
Grad /City of Zagreb	2.244
Zagrebačka	718
Krapinsko-zagorska	483
Sisačko-moslavačka	191
Karlovačka	122
Varaždinska	531
Bjelovarsko-bilogorska	446
Koprivničko-križevačka	166
Primorsko-goranska	696
Ličko-senjska	109
Virovitičko-podravska	36
Požeško-slavonska	171
Brodsko-posavska	141
Zadarska	196
Osječko-baranjska	351
Šibensko-kninska	281
Vukovarsko-srijemska	459
Splitsko-dalmatinska	820
Istarska	467
Dubrovačko-neretvanska	307
Međimurska	313
<b>UKUPNO HRVATSKA - Total Croatia</b>	<b>9.248</b>



---

---

**XIV. POKAZATELJI ZDRAVSTVENOG STANJA  
I KORIŠTENJA ZDRAVSTVENE ZAŠTITE  
HRVATSKIH BRANITELJA  
IZ DOMOVINSKOG RATA**

---

---



## Pokazatelji zdravstvenog stanja i korištenja zdravstvene zaštite hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata

Temeljem Zakona o zdravstvenoj zaštiti (NN150/08, 71/10, 139/10, 22/11, 84/11, 154/11, 12/12, 35/12, 70/12, 144/12, 82/13, 159/13, 22/14, 154/14, 70/16, 100/18, 125/19) Hrvatski zavod za javno zdravstvo nadležan je za izradu zdravstvenih pokazatelja o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata (u daljnjem tekstu branitelji). Za potrebe izrade pokazatelja zdravstvenog stanja i korištenja zdravstvene zaštite Hrvatski zavod za javno zdravstvo je, temeljem sporazuma s Ministarstvom hrvatskih branitelja, koristio Registar hrvatskih branitelja. Navedena baza je spojena s Centralnim zdravstveno informacijskim sustavom Republike Hrvatske (CEZIH), podacima iz baze hospitalizacija, Registrom za rak te Registrom uzroka smrti. Podaci su prikazivani kao apsolutni brojevi te udjeli.

### 1. POBOL HRVATSKIH BRANITELJA IZ DOMOVINSKOG RATA U 2019. GODINI

#### 1.1. Posjete primarnoj zdravstvenoj zaštiti

Prema dostupnim podacima CEZIH-a za 2019. godinu, u kojem se generiraju svi zapisi tijekom pregleda u primarnoj zdravstvenoj zaštiti, branitelji muškog spola su ovu razinu zdravstvene zaštite najčešće koristili zbog bolesti cirkulacijskog sustava, dok su bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva bile najčešći razlog kod žena (Tablica 1).

**Tablica 1. PRIKAZ KORIŠTENJA PRIMARNE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE BRANITELJA U 2019. GODINI, PO SPOLU I GRUPAMA BOLESTI**

MKB šifra	MKB naziv	Muškarci		Žene	
		Broj osoba	Rang	Broj osoba	Rang
A00-B99	Zarazne i parazitarne bolesti	39.924	13.	3.822	12.
C00-D48	Novotvorine	43.188	12.	4.295	11.
D50-D89	Bolesti krvi i krvotornog sustava te određene bolesti imunskog sustava	13.595	16.	1.510	16.
E00-E90	Endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma	114.485	5.	8.591	6.
F00-F99	Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja	97.994	6.	7.548	7.
G00-G99	Bolesti živčanog sustava	26.580	15.	2.142	15.
H00-H59	Bolesti oka i očnih adneksa	65.985	10.	5.550	10.
H60-H95	Bolesti uha i mastoidnog nastavka	36.348	14.	2.343	14.
I00-I99	Bolesti cirkulacijskog sustava	192.129	1.	10.476	3.
J00-J99	Bolesti dišnog sustava	117.478	4.	9.137	5.
K00-K93	Bolesti probavnog sustava	177.608	2.	12.004	2.
L00-L99	Bolesti kože i potkožnog tkiva	74.055	9.	5.638	9.
M00-M99	Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva	171.382	3.	12.552	1.
N00-N99	Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa	81.667	8.	9.635	4.
O00-O99	Trudnoća, porođaj i babinje	25	20.	36	19.
P00-P96	Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju	23	19.	1	20.
Q00-Q99	Prirodne malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti	851	18.	77	18.
R00-R99	Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi, nesvrstani drugamo	83.234	7.	6.969	8.
S00-T98	Ozljede, otrovanja i ostale posljedice vanjskih uzroka	59.791	11.	2.889	13.
V01-Y98	Vanjski uzroci pobola i smrtnosti	4.272	17.	301	17.

Napomena 1.: Podaci iz tablice 1. ne mogu se koristiti za usporedbu s općom populacijom bez prethodne dobne standardizacije  
 Napomena 2.: Zbroj ukupnog broja osoba u tablici 1. je veći od ukupnog broja branitelja zbog postojanja komorbiditeta



**1.2. Bolničko liječenje**

Prema podacima baze hospitalizacija u 2019. godini, najčešći razlozi hospitalizacija kod branitelja muškog spola bili su iz grupe bolesti cirkulacijskog sustava, dok su kod žena to bile neoplazme (tablica 2).

**Tablica 2. PRIKAZ BOLNIČKOG LIJEČENJA HRVATSKIH BRANITELJA IZ DOMOVINSKOG RATA U 2019. GODINI, PO SPOLU I GRUPAMA BOLESTI**

MKB šifra	MKB naziv	Muškarci		Žene	
		Broj osoba	Rang	Broj osoba	Rang
A00-B99	Zarazne i parazitarne bolesti	1.888	14.	91	15.
C00-D48	Novotvorine	11.087	2.	715	1.
D50-D89	Bolesti krvi i krvotvornog sustava te određene bolesti imunosnog sustava	1.156	16.	103	14.
E00-E90	Endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma	4.606	8.	262	9.
F00-F99	Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja	8.831	3.	342	6.
G00-G99	Bolesti živčanog sustava	3.212	13.	236	11.
H00-H59	Bolesti oka i očnih adneksa	3.808	12.	249	10.
H60-H95	Bolesti uha i mastoidnog nastavka	435	17.	31	17.
I00-I99	Bolesti cirkulacijskog sustava	12.237	1.	414	4.
J00-J99	Bolesti dišnog sustava	3.981	10.	174	13.
K00-K93	Bolesti probavnog sustava	8.236	4.	343	5.
L00-L99	Bolesti kože i potkožnog tkiva	1.554	15.	86	16.
M00-M99	Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva	6.685	5.	582	2.
N00-N99	Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa	5.402	6.	497	3.
O00-O99	Trudnoća, porođaj i babinje	0	20.	12	18.
P00-P96	Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju	2	19.	0	20.
Q00-Q99	Prirođene malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti	113	18.	6	19.
R00-R99	Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi, nesvrstani drugamo	3.960	11.	273	7.
S00-T98	Ozljede, otrovanja i ostale posljedice vanjskih uzroka	4.881	7.	208	12.
Z00-Z99	Čimbenici s utjecajem na zdravstveni status i kontakt sa zdravstvenim ustanovama	4.573	9.	263	8.

Napomena: Podaci iz tablice 2. ne mogu se koristiti za usporedbu s općom populacijom bez prethodne dobne standardizacije

**1.3. Pojedine kronične bolesti****1.3.1. Ishemijska bolest srca**

Prema podacima CEZIH-a i baze hospitalizacija, u RH je u 2019. godini zabilježeno 26.677 osoba koje su zbog ishemijske bolesti srca (šifre MKB-10: I20-I25) koristile zdravstvenu zaštitu, među kojima je bilo 25.866 muškaraca i 811 žena. Najveći broj oboljelih je u Gradu Zagrebu, Osječko-baranjskoj i Primorsko-goranskoj županiji u kojima je zabilježena trećina ukupnog broja oboljelih (tablica 3).

**Tablica 3. BROJ HRVATSKIH BRANITELJA IZ DOMOVINSKOG RATA KOJI SU ZBOG ISHEMIJSKE BOLESTI SRCA U 2019. GODINI KORISTILI ZDRAVSTVENU ZAŠTITU, PREMA SPOLU I ŽUPANIJI**

Ishemijska bolest srca (I20-I25)			
Županija	Muškarci	Žene	Broj oboljelih osoba
BJELOVARSKO-BILOGORSKA	810	21	831
BRODSKO-POSAVSKA	1.298	55	1.353
DUBROVAČKO-NERETVANSKA	676	17	693
GRAD ZAGREB	3.850	139	3.989
ISTARSKA	949	26	975
KARLOVAČKA	1.222	28	1.250
KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA	412	8	420
KRAPINSKO-ZAGORSKA	482	5	487
LIČKO-SENJSKA	504	36	540
MEDIMURSKA	415	11	426
OSJEČKO-BARANJSKA	2.397	66	2.463
POŽEŠKO-SLAVONSKA	561	13	574
PRIMORSKO-GORANSKA	2.335	42	2.377
SISAČKO-MOSLAVAČKA	1.494	55	1.549
SPLITSKO-DALMATINSKA	1.998	74	2.072
ŠIBENSKO-KNINSKA	765	21	786
VARAŽDINSKA	671	17	688
VIROVITIČKO-PODRAVSKA	765	10	775
VUKOVARSKO-SRIJEMSKA	1.375	69	1.444
ZADARSKA	1.216	52	1.268
ZAGREBAČKA	1.671	46	1.717
<b>Ukupno</b>	<b>25.866</b>	<b>811</b>	<b>26.677</b>

Napomena: Podaci iz tablice 3. ne mogu se koristiti za usporedbu s općom populacijom bez prethodne dobne standardizacije

## 1.3.2. Maligne bolesti

U tablici 4a i 4b prikazani su zadnje dostupni podaci, Registra za rak, za deset najčešćih sijela novootkrivenih slučajeva zloćudnih bolesti u braniteljskoj populaciji u 2019. godini, kod muškaraca i žena, po županijama. Kod muškaraca na prvom mjestu je rak prostate dok kod žena je to rak dojke.

**Tablica 4. a** NOVOOTKRIVENI SLUČAJEVI ZLOĆUDNIH BOLEŠTI U BRANITELJSKOJ POPULACIJI U 2019. GODINI, PO DIJAGNOZI I ŽUPANIJAMA, MUŠKARCI, DESET NAJČEŠĆIH SIJELA

MUŠKARCI	Rak prostate	Rak pluća	Rak debelog i završnog crijeva	Rak bubrega	Rak mokraćnog mjehura	Rak usta, usne supijline i ždrijela	Melanom	Rak želuca	Rak jetra i bilijarnog trakta	Limfomi	Ostale zloćudne novotvorine	Ukupno
BJELOVARSKO-BILOGORSKA	17	24	17	9	6	5	3	1	5	5	26	118
BRODSKO-POSAVSKA	31	36	23	5	11	12	1	5	9	4	33	170
DUBROVAČKO-NERETVANSKA	33	23	19	7	13	10	6	5	5	4	33	158
GRAD ZAGREB	131	101	70	35	33	25	26	23	20	26	112	602
ISTARSKA	15	20	22	3	5	7	3	2	8	6	25	116
KARLOVAČKA	52	25	33	17	7	9	10	9	6	9	42	219
KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA	8	24	9	7	6	5	4	1	5	1	13	83
KRAPINSKO-ZAGORSKA	12	11	14	7	2	9	4	4	5	2	17	87
LIČKO-SENJSKA	12	14	19	5	8	3	1	3	1	3	12	81
MEDIMURSKA	16	10	12	1	1	2	4	3	1	1	13	64
OSJEČKO-BARANJSKA	66	47	32	17	10	10	10	10	8	8	65	283
POŽEŠKO-SLAVONSKA	13	13	15	8	3	4	3	3	3	1	9	75
PRIMORSKO-GORANSKA	69	57	42	5	8	9	10	5	13	6	64	288
SISAČKO-MOSLAVAČKA	40	30	31	9	8	11	8	9	5	1	36	188
SPLITSKO-DALMATINSKA	39	78	66	17	23	12	11	8	9	12	78	353
ŠIBENSKO-KNINSKA	19	22	13	7	9	6	6	3	3	3	25	116
VARAŽDINSKA	34	8	14	7	7	8	4	5	3	6	20	116
VIROVITIČKO-PODRAVSKA	15	14	10	10	8	6	4	4	3	7	20	101
VUKOVARSKO-SRIJEMSKA	24	36	25	11	10	5		9		1	41	162
ZADARSKA	54	24	28	13	12	8	6	4	4	4	46	203
ZAGREBAČKA	54	48	36	14	9	9	14	7	6	7	53	257
<b>Ukupno</b>	<b>754</b>	<b>665</b>	<b>550</b>	<b>214</b>	<b>199</b>	<b>175</b>	<b>138</b>	<b>123</b>	<b>122</b>	<b>117</b>	<b>783</b>	<b>3840</b>

Napomena: Podaci iz tablice 4a) ne mogu se koristiti za usporedbu s općom populacijom bez prethodne dobne standardizacije

Tablica 4. b

## NOVOOTKRIVENI SLUČAJEVI ZLOČUDNIH BOLESTI U BRANITELJSKOJ POPULACIJI U 2019. GODINI, PO DIJAGNOZI I ŽUPANIJAMA, ŽENE, DESET NAJČEŠĆIH SIJELA

ŽENE	Rak dojke	Rak debelog i završnog crijeva	Rak pluća	Limfomi	Rak endometrija	Ostalo	Rak gušterače	Rak jajnika i adneksa	Rak štitnjače	Nepoznato sjelo	Ostale zloćudne novotvorine	Ukupno
BJELOVARSKO-BILOGORSKA	1	1	1	0	0	0	0	0	1	0	1	27
BRODSKO-POSAVSKA	5	0	2	1	0	0	0	1	0	0	1	20
DUBROVAČKO-NERETVANSKA	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	19
GRAD ZAGREB	13	1	4	1	2	0	0	1	0	2	3	13
ISTARSKA	0	0	2	0	0	0	0	0	1	0	1	11
KARLOVAČKA	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	3	10
KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	10
KRAPINSKO-ZAGORSKA	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	10
LIČKO-SENJSKA	3	0	0	0	0	1	0	0	0	0	2	7
MEDIMURSKA	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6
OSJEČKO-BARANJSKA	5	1	0	1	0	0	0	0	0	0	3	5
POŽEŠKO-SLAVONSKA	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	5
PRIMORSKO-GORANSKA	6	2	0	1	1	0	0	2	0	0	1	5
SISAČKO-MOSLAVAČKA	2	0	1	0	0	0	0	0	0	1	3	4
SPLITSKO-DALMATINSKA	2	0	2	1	2	2	1	1	0	0	9	3
ŠIBENSKO-KNINSKA	1	1	0	0	1	1	1	0	0	0	0	3
VARAŽDINSKA	2	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	3
VIROVITIČKO-PODRAVSKA	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
VUKOVARSKO-SRIJEMSKA	5	3	1	1	2	1	2	0	3	0	1	2
ZADARSKA	4	2	1	0	0	1	0	1	0	1	1	2
ZAGREBAČKA	2	3	0	1	0	0	1	1	0	1	1	1
<b>Ukupno</b>	<b>56</b>	<b>16</b>	<b>15</b>	<b>8</b>	<b>8</b>	<b>7</b>	<b>7</b>	<b>7</b>	<b>6</b>	<b>6</b>	<b>32</b>	<b>168</b>

Napomena: Podaci iz tablice 4b) ne mogu se koristiti za usporedbu s općom populacijom bez prethodne dobne standardizacije

## 1.3.3. Cerebrovaskularne bolesti

Prema podacima CEZIH-a i baze hospitalizacija, u RH je u 2019. godini zabilježeno 9.459 osoba koje su zbog cerebrovaskularnih bolesti (šifre MKB-10: I60-I69) koristile zdravstvenu zaštitu, među kojima je bilo 9.098 muškaraca i 361 žena. Najveći broj oboljelih je u Gradu Zagrebu, Osječko-baranjskoj i Splitsko-dalmatinskoj županiji u kojima je zabilježeno 31,8% ukupnog broja oboljelih (tablica 5).

**Tablica 5. BROJ HRVATSKIH BRANITELJA IZ DOMOVINSKOG RATA KOJI SU ZBOG CEREBROVASKULARNIH BOLESTI U 2019. GODINI KORISTILI ZDRAVSTVENU ZAŠTITU, PREMA SPOLU I ŽUPANIJI**

Cerebrovaskularne bolesti (I60-I69)			
Županija	Muškarci	Žene	Ukupno
BJELOVARSKO-BILOGORSKA	378	12	390
BRODSKO-POSAVSKA	568	19	587
DUBROVAČKO-NERETVANSKA	272	11	283
GRAD ZAGREB	1.408	77	1.485
ISTARSKA	262	18	280
KARLOVAČKA	528	17	545
KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA	209	6	215
KRAPINSKO-ZAGORSKA	310	4	314
LIČKO-SENJSKA	159	2	161
MEDIMURSKA	129	1	130
OSJEČKO-BARANJSKA	853	26	879
POŽEŠKO-SLAVONSKA	227	13	240
PRIMORSKO-GORANSKA	572	13	585
SISAČKO-MOSLAVAČKA	445	15	460
SPLITSKO-DALMATINSKA	615	28	643
ŠIBENSKO-KNINSKA	244	11	255
VARAŽDINSKA	227	6	233
VIROVITIČKO-PODRAVSKA	309	7	316
VUKOVARSKO-SRIJEMSKA	445	31	476
ZADARSKA	313	15	328
ZAGREBAČKA	625	29	654
<b>Ukupno</b>	<b>9.098</b>	<b>361</b>	<b>9.459</b>

Napomena: Podaci iz tablice 5 ne mogu se koristiti za usporedbu s općom populacijom bez prethodne dobne standardizacije

**1.3.4. Šećerna bolest**

Prema podacima CEZIH-a i baze hospitalizacija, u RH je u 2019. godini zabilježena 59.361 osoba koja je zbog šećerne bolesti (šifre MKB-10: E10-E14) koristila zdravstvenu zaštitu, među kojima je bilo 57.285 muškaraca i 2.076 žena. Najveći broj oboljelih je u Gradu Zagrebu, Splitsko-dalmatinskoj i Osječko-baranjskoj županiji u kojima je zabilježeno 32,2% ukupnog broja oboljelih (tablica 6).

**Tablica 6. BROJ HRVATSKIH BRANITELJA IZ DOMOVINSKOG RATA KOJI SU ZBOG ŠEĆERNE BOLESTI U 2019. GODINI KORISTILI ZDRAVSTVENU ZAŠTITU, PREMA SPOLU I ŽUPANIJI**

Šećerna bolest (E10-E14)			
Županija	Muškarci	Žene	Broj oboljelih osoba
BJELOVARSKO-BILOGORSKA	1.632	45	1.677
BRODSKO-POSAVSKA	2.093	117	2.210
DUBROVAČKO-NERETVANSKA	2.318	52	2.370
GRAD ZAGREB	8.554	382	8.936
ISTARSKA	2.187	58	2.245
KARLOVAČKA	3.059	94	3.153
KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA	1.177	15	1.192
KRAPINSKO-ZAGORSKA	1.630	23	1.653
LIČKO-SENJSKA	1.143	68	1.211
MEDIMURSKA	874	10	884
OSJEČKO-BARANJSKA	4.453	164	4.617
POŽEŠKO-SLAVONSKA	1.066	51	1.117
PRIMORSKO-GORANSKA	4.111	68	4.179
SISAČKO-MOSLAVAČKA	2.857	123	2.980
SPLITSKO-DALMATINSKA	5.315	245	5.560
ŠIBENSKO-KNINSKA	1.866	75	1.941
VARAŽDINSKA	1.824	31	1.855
VIROVITIČKO-PODRAVSKA	1.550	23	1.573
VUKOVARSKO-SRIJEMSKA	2.864	198	3.062
ZADARSKA	2.465	97	2.562
ZAGREBAČKA	4.247	137	4.384
<b>Ukupno</b>	<b>57.285</b>	<b>2.076</b>	<b>59.361</b>

Napomena: Podaci iz tablice 6. ne mogu se koristiti za usporedbu s općom populacijom bez prethodne dobne standardizacije

## 1.3.5. Posttraumatski stresni poremećaj

Prema podacima CEZIH-a i baze hospitalizacija, u RH je u 2019. godini zabilježeno 36.655 osoba koje su zbog posttraumatskog stresnog poremećaja i trajnih promjena ličnosti nakon katastrofalnih doživljaja, tzv. kroničnog posttraumatskog stresnog poremećaja (šifre MKB-10: F43.1 i F62.0), koristile zdravstvenu zaštitu, među kojima je bilo 35.722 muškaraca i 933 žena. Najveći broj oboljelih je u Splitsko-dalmatinskoj, Osječko-baranjskoj županiji i Gradu Zagrebu u kojima je zabilježeno 38,4% ukupnog broja oboljelih (tablica 7).

**Tablica 7. BROJ HRVATSKIH BRANITELJA IZ DOMOVINSKOG RATA KOJI SU ZBOG POSTTRAUMATSKOG STRESNOG POREMEĆAJA U 2019. GODINI KORISTILI ZDRAVSTVENU ZAŠTITU, PREMA SPOLU I ŽUPANIJI**

Posttraumatski stresni poremećaj			
Županija	Muškarci	Žene	Ukupno
BJELOVARSKO-BILOGORSKA	1.082	21	1.103
BRODSKO-POSAVSKA	1.954	44	1.998
DUBROVAČKO-NERETVANSKA	1.230	17	1.247
GRAD ZAGREB	3.268	80	3.348
ISTARSKA	413	13	426
KARLOVAČKA	1.235	30	1.265
KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA	891	8	899
KRAPINSKO-ZAGORSKA	379	4	383
LIČKO-SENJSKA	778	30	808
MEDIMURSKA	254	5	259
OSJEČKO-BARANJSKA	4.740	126	4.866
POŽEŠKO-SLAVONSKA	815	16	831
PRIMORSKO-GORANSKA	891	26	917
SISAČKO-MOSLAVAČKA	2.088	54	2.142
SPLITSKO-DALMATINSKA	5.707	142	5.849
ŠIBENSKO-KNINSKA	1.885	46	1.931
VARAŽDINSKA	711	17	728
VIROVITIČKO-PODRAVSKA	1.306	19	1.325
VUKOVARSKO-SRIJEMSKA	3.028	143	3.171
ZADARSKA	1.907	58	1.965
ZAGREBAČKA	1.160	34	1.194
<b>Ukupno</b>	<b>35.722</b>	<b>933</b>	<b>36.655</b>

Napomena: Podaci iz tablice 7. ne mogu se koristiti za usporedbu s općom populacijom bez prethodne dobne standardizacije

## 1.3.6. Depresivni poremećaji

Prema podacima CEZIH-a i baze hospitalizacija, u RH je u 2019. godini zabilježeno 20.959 osoba koje su zbog depresivnih poremećaja (šifre MKB-10: F32-F33) koristile zdravstvenu zaštitu, među kojima je bio 18.851 muškarac i 2.108 žena. Najveći broj oboljelih je u Gradu Zagrebu, Splitsko-dalmatinskoj i Osječko-baranjskoj županiji u kojima je zabilježeno 36,4% ukupnog broja oboljelih (tablica 8).

**Tablica 8. BROJ HRVATSKIH BRANITELJA IZ DOMOVINSKOG RATA KOJI SU ZBOG DEPRESIVNIH POREMEĆAJA U 2019. GODINI KORISTILI ZDRAVSTVENU ZAŠTITU, PREMA SPOLU I ŽUPANIJI**

Depresivni poremećaji (F32-F33)			
Županija	Muškarci	Žene	Broj oboljelih osoba
BJELOVARSKO-BILOGORSKA	621	47	668
BRODSKO-POSAVSKA	652	79	731
DUBROVAČKO-NERETVANSKA	827	60	887
GRAD ZAGREB	2.831	361	3.192
ISTARSKA	474	58	532
KARLOVAČKA	624	101	725
KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA	432	36	468
KRAPINSKO-ZAGORSKA	446	26	472
LIČKO-SENJSKA	344	84	428
MEDIMURSKA	320	24	344
OSJEČKO-BARANJSKA	1.708	215	1.923
POŽEŠKO-SLAVONSKA	261	36	297
PRIMORSKO-GORANSKA	759	57	816
SISAČKO-MOSLAVAČKA	1.311	160	1.471
SPLITSKO-DALMATINSKA	2.322	200	2.522
ŠIBENSKO-KNINSKA	724	78	802
VARAŽDINSKA	283	23	306
VIROVITIČKO-PODRAVSKA	653	32	685
VUKOVARSKO-SRIJEMSKA	1.001	174	1.175
ZADARSKA	1.031	136	1.167
ZAGREBAČKA	1.227	121	1.348
<b>Ukupno</b>	<b>18.851</b>	<b>2.108</b>	<b>20.959</b>

Napomena: Podaci iz tablice 8. ne mogu se koristiti za usporedbu s općom populacijom bez prethodne dobne standardizacije



## 1.3.7. Kronične bolesti donjeg dišnog sustava

Prema podacima CEZIH-a i baze hospitalizacija, u RH je u 2019. godini zabilježena 27.391 osoba koja je zbog kroničnih bolesti donjeg dišnog sustava (šifre MKB-10: J40-J47) koristila zdravstvenu zaštitu, među kojima je bilo 25.644 muškaraca i 1.747 žena. Najveći broj oboljelih je u Gradu Zagrebu, Splitsko-dalmatinskoj i Osječko-baranjskoj županiji u kojima je zabilježeno 30,1% ukupnog broja oboljelih (tablica 9).

**Tablica 9. BROJ HRVATSKIH BRANITELJA IZ DOMOVINSKOG RATA KOJI SU ZBOG KRONIČNIH BOLESTI DONJEG DIŠNOG SUSTAVA U 2019. GODINI KORISTILI ZDRAVSTVENU ZAŠTITU, PREMA SPOLU I ŽUPANIJI**

Kronične bolesti donjeg dišnog sustava (J40-J47)			
Županija	Muškarci	Žene	Broj oboljelih osoba
BJELOVARSKO-BILOGORSKA	1.271	59	1.330
BRODSKO-POSAVSKA	952	105	1.057
DUBROVAČKO-NERETVANSKA	1.141	56	1.197
GRAD ZAGREB	3.593	321	3.914
ISTARSKA	769	41	810
KARLOVAČKA	1.539	91	1.630
KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA	475	19	494
KRAPINSKO-ZAGORSKA	588	14	602
LIČKO-SENJSKA	680	58	738
MEDIMURSKA	357	19	376
OSJEČKO-BARANJSKA	1.849	128	1.977
POŽEŠKO-SLAVONSKA	500	37	537
PRIMORSKO-GORANSKA	1.595	69	1.664
SISAČKO-MOSLAVAČKA	1.559	100	1.659
SPLITSKO-DALMATINSKA	2.170	177	2.347
ŠIBENSKO-KNINSKA	781	66	847
VARAŽDINSKA	771	27	798
VIROVITIČKO-PODRAVSKA	884	26	910
VUKOVARSKO-SRIJEMSKA	1.230	114	1.344
ZADARSKA	1.307	117	1.424
ZAGREBAČKA	1.633	103	1.736
<b>Ukupno</b>	<b>25.644</b>	<b>1.747</b>	<b>27.391</b>

Napomena: Podaci iz tablice 9. ne mogu se koristiti za usporedbu s općom populacijom bez prethodne dobne standardizacije

**1.3.8. Kronično zatajenje bubrega**

Prema podacima CEZIH-a i baze hospitalizacija, u RH je u 2019. godini zabilježeno 3.238 osoba koje su zbog kroničnog zatajenja bubrega (šifra MKB-10: N18) koristile zdravstvenu zaštitu, među kojima su bila 3.142 muškarca i 96 žena. Najveći broj oboljelih je u Gradu Zagrebu, Splitsko-dalmatinskoj i Zagrebačkoj županiji u kojima je zabilježeno 31,9% ukupnog broja oboljelih (tablica 10).

**Tablica 10. BROJ HRVATSKIH BRANITELJA IZ DOMOVINSKOG RATA KOJI SU ZBOG KRONIČNOG ZATAJENJA BUBREGA U 2019. GODINE KORISTILI ZDRAVSTVENU ZAŠTITU, PREMA SPOLU I ŽUPANIJI**

Kronično zatajenje bubrega (N18)			
Županija	Muškarci	Žene	Broj oboljelih osoba
BJELOVARSKO-BILOGORSKA	94	3	97
BRODSKO-POSAVSKA	112	2	114
DUBROVAČKO-NERETVANSKA	116	2	118
GRAD ZAGREB	543	14	557
ISTARSKA	150	8	158
KARLOVAČKA	159	4	163
KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA	54		54
KRAPINSKO-ZAGORSKA	72	1	73
LIČKO-SENJSKA	56	1	57
MEĐIMURSKA	50	1	51
OSJEČKO-BARANJSKA	183	6	189
POŽEŠKO-SLAVONSKA	69	1	70
PRIMORSKO-GORANSKA	210	5	215
SISAČKO-MOSLAVAČKA	206	7	213
SPLITSKO-DALMATINSKA	232	6	238
ŠIBENSKO-KNINSKA	140	7	147
VARAŽDINSKA	93	3	96
VIROVITIČKO-PODRAVSKA	86	2	88
VUKOVARSKO-SRIJEMSKA	134	10	144
ZADARSKA	157	2	159
ZAGREBAČKA	226	11	237
<b>Ukupno</b>	<b>3.142</b>	<b>96</b>	<b>3.238</b>

Napomena: Podaci iz tablice 10. ne mogu se koristiti za usporedbu s općom populacijom bez prethodne dobne standardizacije

## 2. SMRTNOST BRANITELJA DOMOVINSKOG RATA U 2019. GODINI

Prema podacima Registra uzroka smrti Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo i Registra hrvatskih branitelja u Hrvatskoj je u 2019. godini zabilježeno 4.888 umrlih hrvatskih branitelja Domovinskog rata, od čega su 4.782 muškarca i 106 žena.

### 2.1. Umrli prema skupinama bolesti

Vodeći uzrok smrti među svim braniteljima su novotvorine od kojih je umrlo 1.892 ili 38,7% od umrlih branitelja. Druga po redu je skupina cirkulacijskih bolesti s ukupno umrlih 1.429 ili 29,2%. Treći vodeći uzrok smrti su bolesti probavnog sustava s 387 umrlih ili 7,9%. Ozljede i trovanja su četvrti uzrok smrti s 336 ili 6,9% od umrlih branitelja. Bolesti endokrinog sustava su peti vodeći uzrok s 241 ili 4,9% umrlih branitelja (tablica 11).

**Tablica 11. STRUKTURA UZROKA SMRTI BRANITELJA PREMA SKUPINAMA BOLESTI U 2019. – UKUPNO**

Skupina bolesti	MKB-10	Broj	%	Rang
Zarazne i parazitarne bolesti	A00-B99	34	0,7	11.
Novotvorine	C00-D48	1.892	38,7	1.
Bolesti krvi i krvotvornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava	D50-D89	3	0,1	13.
Endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma	E00-E90	241	4,9	5.
Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja	F00-F99	129	2,6	7.
Bolesti živčanog sustava	G00-G99	101	2,1	9.
Bolesti cirkulacijskog sustava	I00-I99	1.429	29,2	2.
Bolesti dišnog sustava	J00-J99	177	3,6	6.
Bolesti probavnog sustava	K00-K93	387	7,9	3.
Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnoga tkiva	M00-M99	5	0,1	12.
Bolesti genitourinarnog sustava	N00-N99	41	0,8	10.
Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nesvrstani drugamo	R00-R99	113	2,3	8.
Ozljede, trovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka	S00-T98	336	6,9	4.
<b>Ukupno</b>	<b>A00-T98</b>	<b>4.888</b>	100,0	-

Napomena: Podaci iz tablice 11. ne mogu se koristiti za usporedbu s općom populacijom bez prethodne dobne standardizacije

**Tablica 12. STRUKTURA UZROKA SMRTI BRANITELJA PREMA SKUPINAMA BOLESTI U 2019. - MUŠKARCI**

Skupina bolesti	MKB-10	Broj	%	Rang
Zarazne i parazitarne bolesti	A00-B99	33	0,7	11.
Novotvorine	C00-D48	1.845	38,6	1.
Bolesti krvi i krvotvornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava	D50-D89	2	0,0	13.
Endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma	E00-E90	233	4,9	5.
Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja	F00-F99	126	2,6	7.
Bolesti živčanog sustava	G00-G99	98	2,0	9.
Bolesti cirkulacijskog sustava	I00-I99	1.396	29,2	2.
Bolesti dišnog sustava	J00-J99	177	3,7	6.
Bolesti probavnog sustava	K00-K93	385	8,1	3.
Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnoga tkiva	M00-M99	4	0,1	12.
Bolesti genitourinarnog sustava	N00-N99	39	0,8	10.
Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nesvrstani drugamo	R00-R99	112	2,3	8.
Ozljede, trovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka	S00-T98	332	6,9	4.
<b>Ukupno</b>	<b>A00-T98</b>	<b>4.782</b>	<b>100,0</b>	

Napomena: Podaci iz tablice 12. ne mogu se koristiti za usporedbu s općom populacijom bez prethodne dobne standardizacije

**Tablica 13. STRUKTURA UZROKA SMRTI BRANITELJA PREMA SKUPINAMA BOLESTI U 2019. – ŽENE**

Skupina bolesti	MKB-10	Broj	%	Rang
Zarazne i parazitarne bolesti	A00-B99	1	0,9	7.
Novotvorine	C00-D48	47	44,3	1.
Bolesti krvi i krvotvornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava	D50-D89	1	0,9	7.
Endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma	E00-E90	8	7,5	3.
Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja	F00-F99	3	2,8	5.
Bolesti živčanog sustava	G00-G99	3	2,8	5.
Bolesti cirkulacijskog sustava	I00-I99	33	31,1	2.
Bolesti dišnog sustava	J00-J99	0	0,0	8.
Bolesti probavnog sustava	K00-K93	2	1,9	6.
Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnoga tkiva	M00-M99	1	0,9	7.
Bolesti genitourinarnog sustava	N00-N99	2	1,9	6.
Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nesvrstani drugamo	R00-R99	1	0,9	7.
Ozljede, trovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka	S00-T98	4	3,8	4.
<b>Ukupno</b>	<b>A00-T98</b>	<b>106</b>	<b>100,0</b>	

Napomena: Podaci iz tablice 13. ne mogu se koristiti za usporedbu s općom populacijom bez prethodne dobne standardizacije

**2.2. Prvih deset uzroka smrti**

Najviše branitelja umrlo je od ishemijske bolesti srca, 669 (13,7%), zatim od zloćudne novotvorine probavnih organa (13,5%) (tablica 14).

Raspodjela uzroka smrti kod muškaraca jednaka je raspodjeli kod ukupno umrlih, s obzirom da su zastupljeni s 97,8% u ukupnom broju umrlih branitelja (tablica 15).

Žene branitelji najviše umiru od zloćudne novotvorine dušnika, dušnica i pluća, a zatim od zloćudne novotvorine probavnih organa i ishemijske bolesti srca. (tablica 16).

**Tablica 14. PRVIH DESET UZROKA SMRTI BRANITELJA U 2019. GODINI - UKUPNO**

Skupina bolesti	MKB-10	Broj	%	Rang
Ishemijska bolest srca	I20-I25	669	13,7	1.
Zloćudna novotvorina probavnih organa	C15-C26	660	13,5	2.
Zloćudna novotvorina dušnika, dušnica i pluća	C33-C34	629	12,9	3.
Bolesti jetre	K70-K76	304	6,2	4.
Cerebrovaskularne bolesti	I60-I69	266	5,4	5.
Šećerna bolest (Dijabetes melitus)	E10-E14	239	4,9	6.
Ostale bolesti srca	I30-I52	228	4,7	7.
Hipertenzivne bolesti	I10-I15	159	3,3	8.
Kronične bolesti donjega dišnog sustava	J40-J47	141	2,9	9.
Zloćudna novotvorina mokraćnog (urinarnog) trakta	C64-C68	125	2,6	10.
Ostali uzroci		1.468	30,0	
<b>Ukupno</b>		<b>4.888</b>	<b>100,0</b>	

Napomena: Podaci iz tablice 14. ne mogu se koristiti za usporedbu s općom populacijom bez prethodne dobne standardizacije

**Tablica 15. PRVIH DESET UZROKA SMRTI BRANITELJA U 2019. GODINI – MUŠKARCI**

Skupina bolesti	MKB-10	Broj	%	Rang
Ishemijska bolest srca	I20-I25	656	13,7	1.
Zloćudna novotvorina probavnih organa	C15-C26	645	13,5	2.
Zloćudna novotvorina dušnika, dušnica i pluća	C33-C34	613	12,8	3.
Bolesti jetre	K70-K76	303	6,3	4.
Cerebrovaskularne bolesti	I60-I69	259	5,4	5.
Šećerna bolest (Dijabetes melitus)	E10-E14	231	4,8	5.
Ostale bolesti srca	I30-I52	226	4,7	6.
Hipertenzivne bolesti	I10-I15	150	3,1	7.
Kronične bolesti donjega dišnog sustava	J40-J47	141	2,9	8.
Zloćudna novotvorina mokraćnog (urinarnog) trakta	C64-C68	123	2,6	9.
Ostali uzroci		656	30,0	
<b>Ukupno</b>		<b>4.782</b>	<b>100,0</b>	

Napomena: Podaci iz tablice 15. ne mogu se koristiti za usporedbu s općom populacijom bez prethodne dobne standardizacije

**Tablica 16. PRVIH DESET UZROKA SMRTI BRANITELJA U 2019. GODINI – ŽENE**

Skupina bolesti	MKB-10	Broj	%	Rang
Zloćudna novotvorina dušnika, dušnica i pluća	C33-C34	16	15,1	1.
Zloćudna novotvorina probavnih organa	C15-C26	15	14,2	2.
Ishemijska bolest srca	I20-I25	13	12,3	3.
Hipertenzivna bolest	I10-I14	9	8,5	4.
Šećerna bolest (Dijabetes melitus)	E10-E14	8	7,5	5.
Cerebrovaskularne bolesti	I60-I69	7	6,6	6.
Zloćudna novotvorina ženskih spolnih organa	C51-C58	5	4,7	7.
Zloćudna novotvorina dojke	C50	4	3,8	8.
Bolesti arterija, arteriola i kapilara	I70-I79	2	1,9	9.
Zloćudna novotvorina mokraćnog (urinarnog) trakta	C64-C68	2	1,9	9.
Ostali uzroci		25	23,6	
<b>Ukupno</b>		<b>106</b>	<b>100,0</b>	

Napomena: Podaci iz tablice 16. ne mogu se koristiti za usporedbu s općom populacijom bez prethodne dobne standardizacije

**2.3. Umrli prema skupinama bolesti u županijama**

Kao vodeći uzrok smrti branitelja u većini županija izdvajaju se novotvorine, a na drugom mjestu su bolesti cirkulacijskog sustava. Ovaj poredak je obrnut u šest županija – Bjelovarsko-bilogorskoj, Ličko-senjskoj, Požeško-slavonskoj, Sisačko-moslavačkoj, Vukovarsko-srijemskoj i Zagrebačkoj. Raspon udjela mortaliteta od novotvorina kreće se od 23,9% u Ličko-senjskoj županiji, do 50,0% u Medimurskoj županiji. Najveći udio mortaliteta od bolesti cirkulacijskog sustava zabilježen je u Zagrebačkoj županiji (42,4%), a najniži u Varaždinskoj županiji (20,5%).

U većini županija bolesti probavnog sustava i ozljede se nalaze na trećem mjestu uzroka smrti, osim u Ličko-senjskoj i Zadarskoj županiji u kojima su na trećem mjestu uzroka smrti endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma (tablice 17-37).

**Tablica 17. STRUKTURA UZROKA SMRTI PREMA SKUPINAMA BOLESTI U BJELOVARSKO-BILOGORSKOJ ŽUPANIJI U 2019. GODINI**

SKUPINA BOLESTI	MKB	BROJ	%	RANG
Novotvorine	C00-D48	44	33,6	2.
Endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma	E00-E90	8	6,1	4.
Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja	F00-F99	3	2,3	7.
Bolesti živčanog sustava	G00-G99	2	1,5	8.
Bolesti cirkulacijskog sustava	I00-I99	46	35,1	1.
Bolesti dišnog sustava	J00-J99	5	3,8	6.
Bolesti probavnog sustava	K00-K93	7	5,3	5.
Bolesti genitourinarnog sustava	N00-N99	1	0,8	9.
Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nesvrstani drugamo	R00-R99	3	2,3	7.
Ozljede, trovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka	S00-T98	12	9,2	3.
<b>Ukupno</b>		<b>131</b>	<b>100,0</b>	

Napomena: Podaci iz tablice 17. ne mogu se koristiti za usporedbu s općom populacijom bez prethodne dobne standardizacije

**Tablica 18. STRUKTURA UZROKA SMRTI PREMA SKUPINAMA BOLESTI U BRODSKO-POSAVSKOJ ŽUPANIJI U 2019. GODINI**

SKUPINA BOLESTI	MKB	BROJ	%	RANG
Novotvorine	C00-D48	87	34,5	1.
Endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma	E00-E90	14	5,6	5.
Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja	F00-F99	13	5,2	6.
Bolesti živčanog sustava	G00-G99	7	2,8	7.
Bolesti cirkulacijskog sustava	I00-I99	77	30,6	2.
Bolesti dišnog sustava	J00-J99	7	2,8	7.
Bolesti probavnog sustava	K00-K93	20	7,9	3.
Bolesti genitourinarnog sustava	N00-N99	3	1,2	9.
Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i lab. nalazi nesvrstani drugamo	R00-R99	6	2,4	8.
Ozljede, trovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka	S00-T98	18	7,1	4.
<b>Ukupno</b>		<b>252</b>	<b>100,0</b>	

Napomena: Podaci iz tablice 18. ne mogu se koristiti za usporedbu s općom populacijom bez prethodne dobne standardizacije

**Tablica 19. STRUKTURA UZROKA SMRTI PREMA SKUPINAMA BOLESTI U DUBROVAČKO-NERETVANSKOJ ŽUPANIJI U 2019. GODINI**

SKUPINA BOLESTI	MKB	BROJ	%	RANG
Zarazne i parazitarne bolesti	A00-B99	1	0,7	8.
Novotvorine	C00-D48	50	35,2	1.
Endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma	E00-E90	10	7,0	4.
Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja	F00-F99	1	0,7	8.
Bolesti živčanog sustava	G00-G99	4	2,8	7.
Bolesti cirkulacijskog sustava	I00-I99	40	28,2	2.
Bolesti dišnog sustava	J00-J99	6	4,2	6.
Bolesti probavnog sustava	K00-K93	12	8,5	3.
Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i lab. nalazi nesvrstani drugamo	R00-R99	9	6,3	5.
Ozljede, trovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka	S00-T98	9	6,3	5.
<b>Ukupno</b>		<b>142</b>	<b>100,0</b>	

Napomena: Podaci iz tablice 19. ne mogu se koristiti za usporedbu s općom populacijom bez prethodne dobne standardizacije



**Tablica 20. STRUKTURA UZROKA SMRTI PREMA SKUPINAMA BOLESTI U GRADU ZAGREBU U 2019. GODINI**

SKUPINA BOLESTI	MKB	BROJ	%	RANG
Zarazne i parazitarne bolesti	A00-B99	6	0,7	11.
Novotvorine	C00-D48	424	46,9	1.
Bolesti krvi i krvotvornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava	D50-D89	1	0,1	13.
Endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma	E00-E90	29	3,2	6.
Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja	F00-F99	18	2,0	7.
Bolesti živčanog sustava	G00-G99	13	1,4	9.
Bolesti cirkulacijskog sustava	I00-I99	220	24,3	2.
Bolesti dišnog sustava	J00-J99	31	3,4	5.
Bolesti probavnog sustava	K00-K93	74	8,2	3.
Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnoga tkiva	M00-M99	2	0,2	12.
Bolesti genitourinarnog sustava	N00-N99	9	1,0	10.
Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i lab. nalazi nesvrstani drugamo	R00-R99	17	1,9	8.
Ozljede, trovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka	S00-T98	61	6,7	4.
<b>Ukupno</b>		<b>905</b>	<b>100,0</b>	

Napomena: Podaci iz tablice 20. ne mogu se koristiti za usporedbu s općom populacijom bez prethodne dobne standardizacije

**Tablica 21. STRUKTURA UZROKA SMRTI PREMA SKUPINAMA BOLESTI U ISTARSKOJ ŽUPANIJI U 2019. GODINI**

SKUPINA BOLESTI	MKB	BROJ	%	RANG
Zarazne i parazitarne bolesti	A00-B99	1	0,8	7.
Novotvorine	C00-D48	48	36,9	1.
Endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma	E00-E90	3	2,3	5.
Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja	F00-F99	3	2,3	5.
Bolesti živčanog sustava	G00-G99	3	2,3	5.
Bolesti cirkulacijskog sustava	I00-I99	36	27,7	2.
Bolesti dišnog sustava	J00-J99	2	1,5	6.
Bolesti probavnog sustava	K00-K93	19	14,6	3.
Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i lab. nalazi nesvrstani drugamo	R00-R99	3	2,3	5.
Ozljede, trovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka	S00-T98	12	9,2	4.
<b>Ukupno</b>		<b>130</b>	<b>100,0</b>	

Napomena: Podaci iz tablice 21. ne mogu se koristiti za usporedbu s općom populacijom bez prethodne dobne standardizacije

**Tablica 22. STRUKTURA UZROKA SMRTI PREMA SKUPINAMA BOLESTI U KARLOVAČKOJ ŽUPANIJI U 2019. GODINI**

SKUPINA BOLESTI	MKB	BROJ	%	RANG
Zarazne i parazitarne bolesti	A00-B99	1	0,3	11.
Novotvorine	C00-D48	113	39,0	1.
Endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma	E00-E90	13	4,5	5.
Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja	F00-F99	4	1,4	10.
Bolesti živčanog sustava	G00-G99	7	2,4	7.
Bolesti cirkulacijskog sustava	I00-I99	84	29,0	2.
Bolesti dišnog sustava	J00-J99	11	3,8	6.
Bolesti probavnog sustava	K00-K93	20	6,9	4.
Bolesti genitourinarnog sustava	N00-N99	5	1,7	9.
Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i lab. nalazi nesvrstani drugamo	R00-R99	6	2,1	8.
Ozljede, trovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka	S00-T98	26	9,0	3.
<b>Ukupno</b>		<b>290</b>	<b>100,0</b>	

Napomena: Podaci iz tablice 22. ne mogu se koristiti za usporedbu s općom populacijom bez prethodne dobne standardizacije

**Tablica 23. STRUKTURA UZROKA SMRTI PREMA SKUPINAMA BOLESTI U KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKOJ ŽUPANIJI U 2019. GODINI**

SKUPINA BOLESTI	MKB	BROJ	%	RANG
Novotvorine	C00-D48	37	37,8	1.
Endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma	E00-E90	2	2,0	6.
Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja	F00-F99	6	6,1	5.
Bolesti cirkulacijskog sustava	I00-I99	30	30,6	2.
Bolesti dišnog sustava	J00-J99	1	1,0	7.
Bolesti probavnog sustava	K00-K93	11	11,2	3.
Bolesti genitourinarnog sustava	N00-N99	1	1,0	7.
Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i lab. nalazi nesvrstani drugamo	R00-R99	1	1,0	7.
Ozljede, trovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka	S00-T98	9	9,2	4.
<b>Ukupno</b>		<b>98</b>	<b>100,0</b>	

Napomena: Podaci iz tablice 23. ne mogu se koristiti za usporedbu s općom populacijom bez prethodne dobne standardizacije

**Tablica 24. STRUKTURA UZROKA SMRTI PREMA SKUPINAMA BOLESTI U KRAPINSKO-ZAGORSKOJ ŽUPANIJI U 2019. GODINI**

SKUPINA BOLESTI	MKB	BROJ	%	RANG
Novotvorine	C00-D48	36	30,5	1.
Endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma	E00-E90	7	5,9	4.
Bolesti živčanog sustava	G00-G99	4	3,4	5.
Bolesti cirkulacijskog sustava	I00-I99	36	30,5	1.
Bolesti dišnog sustava	J00-J99	3	2,5	6.
Bolesti probavnog sustava	K00-K93	16	13,6	2.
Bolesti genitourinarnog sustava	N00-N99	2	1,7	7.
Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i lab. nalazi nesvrstani drugamo	R00-R99	3	2,5	6.
Ozljede, trovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka	S00-T98	11	9,3	3.
<b>Ukupno</b>		<b>118</b>	<b>100,0</b>	

Napomena: Podaci iz tablice 24. ne mogu se koristiti za usporedbu s općom populacijom bez prethodne dobne standardizacije

**Tablica 25. STRUKTURA UZROKA SMRTI PREMA SKUPINAMA BOLESTI U LIČKO-SENJSKOJ ŽUPANIJI U 2019. GODINI**

SKUPINA BOLESTI	MKB	BROJ	%	RANG
Novotvorine	C00-D48	21	23,9	2.
Endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma	E00-E90	11	12,5	3.
Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja	F00-F99	4	4,5	6.
Bolesti živčanog sustava	G00-G99	2	2,3	7.
Bolesti cirkulacijskog sustava	I00-I99	22	25,0	1.
Bolesti dišnog sustava	J00-J99	7	8,0	5.
Bolesti probavnog sustava	K00-K93	7	8,0	5.
Bolesti genitourinarnog sustava	N00-N99	1	1,1	8.
Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i lab. nalazi nesvrstani drugamo	R00-R99	4	4,5	6.
Ozljede, trovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka	S00-T98	9	10,2	4.
<b>Ukupno</b>		<b>88</b>	<b>100,0</b>	

Napomena: Podaci iz tablice 25. ne mogu se koristiti za usporedbu s općom populacijom bez prethodne dobne standardizacije

**Tablica 26. STRUKTURA UZROKA SMRTI PREMA SKUPINAMA BOLESTI U MEĐIMURSKOJ ŽUPANIJI U 2019. GODINI**

SKUPINA BOLESTI	MKB	BROJ	%	RANG
Novotvorine	C00-D48	35	50,0	1.
Endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma	E00-E90	3	4,3	4.
Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja	F00-F99	2	2,9	5.
Bolesti živčanog sustava	G00-G99	2	2,9	5.
Bolesti cirkulacijskog sustava	I00-I99	16	22,9	2.
Bolesti dišnog sustava	J00-J99	4	5,7	3.
Bolesti probavnog sustava	K00-K93	3	4,3	4.
Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i lab. nalazi nesvrstani drugamo	R00-R99	1	1,4	6.
Ozljede, trovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka	S00-T98	4	5,7	3.
<b>Ukupno</b>		<b>70</b>	<b>100,0</b>	

Napomena: Podaci iz tablice 26. ne mogu se koristiti za usporedbu s općom populacijom bez prethodne dobne standardizacije

**Tablica 27. STRUKTURA UZROKA SMRTI PREMA SKUPINAMA BOLESTI U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI U 2019. GODINI**

SKUPINA BOLESTI	MKB	BROJ	%	RANG
Zarazne i parazitarne bolesti	A00-B99	5	1,1	10.
Novotvorine	C00-D48	177	38,9	1.
Bolesti krvi i krvotvornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava	D50-D89	1	0,2	12.
Endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma	E00-E90	25	5,5	4.
Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja	F00-F99	17	3,7	6.
Bolesti živčanog sustava	G00-G99	8	1,8	9.
Bolesti cirkulacijskog sustava	I00-I99	140	30,8	2.
Bolesti dišnog sustava	J00-J99	11	2,4	8.
Bolesti probavnog sustava	K00-K93	34	7,5	3.
Bolesti genitourinarnog sustava	N00-N99	2	0,4	11.
Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i lab. nalazi nesvrstani drugamo	R00-R99	12	2,6	7.
Ozljede, trovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka	S00-T98	23	5,1	5.
<b>Ukupno</b>		<b>455</b>	<b>100,0</b>	

Napomena: Podaci iz tablice 27. ne mogu se koristiti za usporedbu s općom populacijom bez prethodne dobne standardizacije

**Tablica 28. STRUKTURA UZROKA SMRTI PREMA SKUPINAMA BOLESTI U POŽEŠKO-SLAVONSKOJ ŽUPANIJI U 2019. GODINI**

SKUPINA BOLESTI	MKB	BROJ	%	RANG
Novotvorine	C00-D48	38	31,1	2.
Endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma	E00-E90	9	7,4	4.
Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja	F00-F99	5	4,1	6.
Bolesti cirkulacijskog sustava	I00-I99	43	35,2	1.
Bolesti dišnog sustava	J00-J99	4	3,3	7.
Bolesti probavnog sustava	K00-K93	7	5,7	5.
Ozljede, trovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka	S00-T98	16	13,1	3.
<b>Ukupno</b>		<b>122</b>	<b>100,0</b>	

Napomena: Podaci iz tablice 28. ne mogu se koristiti za usporedbu s općom populacijom bez prethodne dobne standardizacije

**Tablica 29. STRUKTURA UZROKA SMRTI PREMA SKUPINAMA BOLESTI U PRIMORSKO-GORANSKOJ ŽUPANIJI U 2019. GODINI**

SKUPINA BOLESTI	MKB	BROJ	%	RANG
Zarazne i parazitarne bolesti	A00-B99	1	0,3	11.
Novotvorine	C00-D48	141	38,6	1.
Endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma	E00-E90	19	5,2	5.
Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja	F00-F99	12	3,3	7.
Bolesti živčanog sustava	G00-G99	10	2,7	8.
Bolesti cirkulacijskog sustava	I00-I99	112	30,7	2.
Bolesti dišnog sustava	J00-J99	20	5,5	4.
Bolesti probavnog sustava	K00-K93	24	6,6	3.
Bolesti genitourinarnog sustava	N00-N99	2	0,5	10.
Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i lab. nalazi nesvrstani drugamo	R00-R99	7	1,9	9.
Ozljede, trovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka	S00-T98	17	4,7	6.
<b>Ukupno</b>		<b>365</b>	<b>100,0</b>	

Napomena: Podaci iz tablice 29. ne mogu se koristiti za usporedbu s općom populacijom bez prethodne dobne standardizacije

**Tablica 30. STRUKTURA UZROKA SMRTI PREMA SKUPINAMA BOLESTI U SISAČKO-MOSLAVAČKOJ ŽUPANIJI U 2019. GODINI**

SKUPINA BOLESTI	MKB	BROJ	%	RANG
Zarazne i parazitarne bolesti	A00-B99	2	0,7	9.
Novotvorine	C00-D48	83	30,5	2.
Endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma	E00-E90	12	4,4	6.
Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja	F00-F99	5	1,8	7.
Bolesti živčanog sustava	G00-G99	5	1,8	7.
Bolesti cirkulacijskog sustava	I00-I99	98	36,0	1.
Bolesti dišnog sustava	J00-J99	20	7,4	4.
Bolesti probavnog sustava	K00-K93	21	7,7	3.
Bolesti genitourinarnog sustava	N00-N99	4	1,5	8.
Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i lab. nalazi nesvrstani drugamo	R00-R99	5	1,8	7.
Ozljede, trovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka	S00-T98	17	6,3	5.
<b>Ukupno</b>		<b>272</b>	<b>100,0</b>	

Napomena: Podaci iz tablice 30. ne mogu se koristiti za usporedbu s općom populacijom bez prethodne dobne standardizacije

**Tablica 31. STRUKTURA UZROKA SMRTI PREMA SKUPINAMA BOLESTI U SPLITSKO-DALMATINSKOJ ŽUPANIJI U 2019. GODINI**

SKUPINA BOLESTI	MKB	BROJ	%	RANG
Zarazne i parazitarne bolesti	A00-B99	4	1,0	8.
Novotvorine	C00-D48	179	44,2	1.
Bolesti krvi i krvotvornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava	D50-D89	1	0,2	9.
Endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma	E00-E90	17	4,2	4.
Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja	F00-F99	7	1,7	7.
Bolesti živčanog sustava	G00-G99	11	2,7	6.
Bolesti cirkulacijskog sustava	I00-I99	111	27,4	2.
Bolesti dišnog sustava	J00-J99	12	3,0	5.
Bolesti probavnog sustava	K00-K93	23	5,7	3.
Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnoga tkiva	M00-M99	1	0,2	9.
Bolesti genitourinarnog sustava	N00-N99	4	1,0	8.
Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i lab. nalazi nesvrstani drugamo	R00-R99	12	3,0	5.
Ozljede, trovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka	S00-T98	23	5,7	3.
<b>Ukupno</b>		<b>405</b>	<b>55,0</b>	

Napomena: Podaci iz tablice 31. ne mogu se koristiti za usporedbu s općom populacijom bez prethodne dobne standardizacije

**Tablica 32. STRUKTURA UZROKA SMRTI PREMA SKUPINAMA BOLESTI U ŠIBENSKO-KNINSKOJ ŽUPANIJI U 2019. GODINI**

SKUPINA BOLESTI	MKB	BROJ	%	RANG
Zarazne i parazitarne bolesti	A00-B99	2	1,6	7.
Novotvorine	C00-D48	56	45,9	1.
Endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma	E00-E90	6	4,9	5.
Bolesti živčanog sustava	G00-G99	2	1,6	7.
Bolesti cirkulacijskog sustava	I00-I99	29	23,8	2.
Bolesti dišnog sustava	J00-J99	2	1,6	7.
Bolesti probavnog sustava	K00-K93	11	9,0	3.
Bolesti genitourinarnog sustava	N00-N99	1	0,8	8.
Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i lab. nalazi nesvrstani drugamo	R00-R99	3	2,5	6.
Ozljede, trovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka	S00-T98	10	8,2	4.
<b>Ukupno</b>		<b>122</b>	<b>100,0</b>	

Napomena: Podaci iz tablice 32. ne mogu se koristiti za usporedbu s općom populacijom bez prethodne dobne standardizacije

**Tablica 33. STRUKTURA UZROKA SMRTI PREMA SKUPINAMA BOLESTI U VARAŽDINSKOJ ŽUPANIJI U 2019. GODINI**

SKUPINA BOLESTI	MKB	BROJ	%	RANG
Zarazne i parazitarne bolesti	A00-B99	6	3,0	7.
Novotvorine	C00-D48	78	39,0	1.
Endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma	E00-E90	9	4,5	5.
Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja	F00-F99	8	4,0	6.
Bolesti živčanog sustava	G00-G99	2	1,0	9.
Bolesti cirkulacijskog sustava	I00-I99	41	20,5	2.
Bolesti dišnog sustava	J00-J99	8	4,0	6.
Bolesti probavnog sustava	K00-K93	24	12,0	3.
Bolesti genitourinarnog sustava	N00-N99	3	1,5	8.
Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i lab. nalazi nesvrstani drugamo	R00-R99	3	1,5	8.
Ozljede, trovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka	S00-T98	18	9,0	4.
<b>Ukupno</b>		<b>200</b>	<b>100,0</b>	

Napomena: Podaci iz tablice 33. ne mogu se koristiti za usporedbu s općom populacijom bez prethodne dobne standardizacije

**Tablica 34. STRUKTURA UZROKA SMRTI PREMA SKUPINAMA BOLESTI U VIROVITČKO-PODRAVSKOJ ŽUPANIJI U 2019. GODINI**

SKUPINA BOLESTI	MKB	BROJ	%	RANG
Zarazne i parazitarne bolesti	A00-B99	1	0,8	9.
Novotvorine	C00-D48	49	38,0	1.
Endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma	E00-E90	10	7,8	4.
Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja	F00-F99	3	2,3	7.
Bolesti živčanog sustava	G00-G99	4	3,1	6.
Bolesti cirkulacijskog sustava	I00-I99	38	29,5	2.
Bolesti dišnog sustava	J00-J99	2	1,6	8.
Bolesti probavnog sustava	K00-K93	14	10,9	3.
Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnoga tkiva	M00-M99	1	0,8	9.
Bolesti genitourinarnog sustava	N00-N99	1	0,8	9.
Ozljede, trovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka	S00-T98	6	4,7	5.
<b>Ukupno</b>		<b>129</b>	<b>100,0</b>	

Napomena: Podaci iz tablice 34. ne mogu se koristiti za usporedbu s općom populacijom bez prethodne dobne standardizacije

**Tablica 35. STRUKTURA UZROKA SMRTI PREMA SKUPINAMA BOLESTI U VUKOVARSKO-SRIJEMSKOJ ŽUPANIJI U 2019. GODINI**

SKUPINA BOLESTI	MKB	BROJ	%	RANG
Zarazne i parazitarne bolesti	A00-B99	2	0,9	9.
Novotvorine	C00-D48	74	34,1	2.
Endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma	E00-E90	13	6,0	4.
Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja	F00-F99	3	1,4	8.
Bolesti živčanog sustava	G00-G99	5	2,3	7.
Bolesti cirkulacijskog sustava	I00-I99	79	36,4	1.
Bolesti dišnog sustava	J00-J99	8	3,7	6.
Bolesti probavnog sustava	K00-K93	17	7,8	3.
Bolesti genitourinarnog sustava	N00-N99	1	0,5	10.
Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i lab. nalazi nesvrstani drugamo	R00-R99	5	2,3	7.
Ozljede, trovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka	S00-T98	10	4,6	5.
<b>Ukupno</b>		<b>217</b>	<b>100,0</b>	

Napomena: Podaci iz tablice 35. ne mogu se koristiti za usporedbu s općom populacijom bez prethodne dobne standardizacije



**Tablica 36. STRUKTURA UZROKA SMRTI PREMA SKUPINAMA BOLESTI U ZADARSKOJ ŽUPANIJI U 2019. GODINI**

SKUPINA BOLESTI	MKB	BROJ	%	RANG
Zarazne i parazitarne bolesti	A00-B99	2	0,9	9.
Novotvorine	C00-D48	71	32,4	1.
Endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma	E00-E90	18	8,2	3.
Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja	F00-F99	9	4,1	7.
Bolesti živčanog sustava	G00-G99	9	4,1	7.
Bolesti cirkulacijskog sustava	I00-I99	64	29,2	2.
Bolesti dišnog sustava	J00-J99	10	4,6	6.
Bolesti probavnog sustava	K00-K93	16	7,3	4.
Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnoga tkiva	M00-M99	1	0,5	10.
Bolesti genitourinarnog sustava	N00-N99	1	0,5	10.
Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i lab. nalazi nesvrstani drugamo	R00-R99	4	1,8	8.
Ozljede, trovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka	S00-T98	14	6,4	5.
<b>Ukupno</b>		<b>219</b>	<b>100,0</b>	

Napomena: Podaci iz tablice 36. ne mogu se koristiti za usporedbu s općom populacijom bez prethodne dobne standardizacije

**Tablica 37. STRUKTURA UZROKA SMRTI PREMA SKUPINAMA BOLESTI U ZAGREBAČKOJ ŽUPANIJI U 2019. GODINI**

SKUPINA BOLESTI	MKB	BROJ	%	RANG
Novotvorine	C00-D48	51	32,3	2.
Endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma	E00-E90	3	1,9	7.
Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja	F00-F99	6	3,8	6.
Bolesti živčanog sustava	G00-G99	1	0,6	8.
Bolesti cirkulacijskog sustava	I00-I99	67	42,4	1.
Bolesti dišnog sustava	J00-J99	3	1,9	7.
Bolesti probavnog sustava	K00-K93	7	4,4	5.
Simptomi, znakovi abnormalni klinički i lab. nalazi nesvrstani drugamo	R00-R99	9	5,7	4.
Ozljede, trovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka	S00-T98	11	7,0	3.
<b>Ukupno</b>		<b>158</b>	<b>100,0</b>	

Napomena: Podaci iz tablice 37. ne mogu se koristiti za usporedbu s općom populacijom bez prethodne dobne standardizacije

**2.4. Umrli prema dobi**

Od 4.888 umrlih branitelja u 2019. godini, u dobi od 40 do 64 godine umrlo je 2.792 (57,1%), a 2.096 (42,9%) u dobi od 65 i više godina (tablica 38).

Prosječna starost umrlih branitelja u 2019. godini bila je 63,2 godine.

**Tablica 38. MORTALITET BRANITELJA PO GRUPAMA BOLESTI I DOBNIM SKUPINAMA**

Naziv skupine bolesti	MKB-10	do 44 god.	45-54 god.	55-64 god.	65+ god.	Ukupno
Zarazne i parazitarne bolesti	A00-B99	7	207	563	652	1.429
Novotvorine	C00-D48	3	18	51	105	177
Bolesti krvi i krvotornog sustava	D50-D89		4	11	26	41
Endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma	E00-E90			1	2	3
Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja	F00-F99			2	3	5
Bolesti živčanog sustava	G00-G99	5	113	163	106	387
Bolesti cirkulacijskog sustava	I00-I99	3	17	26	55	101
Bolesti dišnog sustava	J00-J99		17	69	155	241
Bolesti probavnog sustava	K00-K93	1	33	54	41	129
Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnoga tkiva	M00-M99	13	218	831	830	1.892
Bolesti genitourinarnog sustava	N00-N99	9	111	130	86	336
Simptomi, znakovi i klinički i lab. nalazi nesvrstani drugamo	R00-R99	2	39	45	27	113
Ozljede, trovanja i druge posljedice vanjskih uzroka	S00-T98		13	13	8	34
<b>Ukupno</b>	<b>A00-T98</b>	<b>43</b>	<b>790</b>	<b>1.959</b>	<b>2.096</b>	<b>4.888</b>

Napomena: Podaci iz tablice 38. ne mogu se koristiti za usporedbu s općom populacijom bez prethodne dobne standardizacije

**2.5. Ozljede**

Ozljede su posljedica djelovanja određenog vanjskog uzroka, a smrti nastale zbog ozljeda nazivamo neprirodnim, odnosno nasilnim. Prema načinu nastanka, nakani dijele se na nenamjerne (nesretni slučaj), namjerne te na nasilne smrti s neodređenom nakanom.

U 2019. godini zabilježeno je 336 nasilnih smrti kod branitelja, od toga 196 ili 58,3% nastalo je nesretnim slučajem. Zabilježeno je 120 namjernih samoozljeđivanja (35,7%). (tablica 39).

**Tablica 39. BROJ UMRILIH BRANITELJA ZBOG OZLJEDA U 2019. GODINI**

Vanjski uzrok ozljeda	BROJ UMRILIH	%
Nezgode pri prijevozu	47	14,0
Padovi	75	22,3
Slučajno otrovanje i izloženost štetnim tvarima	16	4,8
Slučajno utapanje i potapanje	12	3,6
Izloženost neživim mehaničkim silama	10	3,0
Ostale nezgode	17	5,1
Namjerno samoozljeđivanje	120	35,7
Napad	3	0,9
Događaj s neodređenom nakanom	17	5,1
Ostali vanjski uzroci	19	5,7
<b>UKUPNO</b>	<b>336</b>	<b>100,0</b>

Napomena: Podaci iz tablice 39. ne mogu se koristiti za usporedbu s općom populacijom bez prethodne dobne standardizacije

### 3. PREVENTIVNE AKTIVNOSTI

U studenom 2016. godine započela je provedba sistematskih pregleda hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata. Do 7.12.2020. u bazu sistematskih pregleda upisani su podaci za 56.363 branitelja, sa sljedećom raspodjelom po bolnicama u kojima je pregled izvršen (tablica 40).

**Tablica 40. BROJ SISTEMATSKI PREGLEDANIH HRVATSKIH BRANITELJA PREMA LOKACIJAMA**

Opća bolnica/ kliničko bolnički centar	Broj pregledanih branitelja
Bjelovar	3.013
Čakovec	652
Dubrovnik	1.960
Gospić	2.813
Karlovac	2.471
KBC Rijeka	1.102
KBC Split	2.886
KBC Zagreb	4.427
KBC Sestre Milosrdnice	2.882
KBC Osijek	4.322
KB Sveti Duh Zagreb	1.539
Knin	818
Koprivnica	1.898
Našice	2.793
Nova Gradiška	854
Ogulin	1.408
Pakrac	451
Popovača	1.725
Požega	1.344
Pula	1.388
Sisak	2.030
Slavonski Brod	3.012
Šibenik	1.923
Varaždin	1.518
Virovitica	1.564
Vukovar/Vinkovci	945
Zadar	4.625
<b>Ukupno</b>	<b>56.363</b>

Od navedenog broja branitelja pregledano je 56.692 (95,3%) osoba muškog spola te 2671 (4,7%) žena. Prema dobnim skupinama zabilježena je slijedeća raspodjela:

- Starijih od 50 godina = 46.888 (83,2%)
- Mlađih od 50 godina = 9.462 (16,8%)
- Kod 13 branitelja nije navedena u povijesti bolesti godina rođenja, a ni OIB.

Ovom analizom obrađeni su podaci sa povijesti bolesti i to:

- a) obiteljska anamneza
  - b) osobna anamneza
  - c) navike (pušenje i konzumacija alkohola)
  - d) zdravstveni status uključujući tjelesnu težinu, puls i tlak
  - e) nalaze u okviru učinjenih pretraga (EKG; RTG srca i pluća; UZV abdomena; UZV dojki, ginekološki pregled)
  - f) morbiditet naveden u povijesti bolesti
  - g) rezultati psiholoških testiranja
- preporuke date braniteljima nakon provedenog sistematskog pregleda

**Ad a) Osobna anamneza**

Kod 25.914 (46%) branitelja u osobnoj anamnezi postoji određene bolesti, pri čemu su najčešće navedene bolesti kardiovaskularnog sustava. Među bolestima kardiovaskularnog sustava najčešća je hipertenzija (I10-I15) koja je zabilježena kod 11.557 branitelja (20,5%), dok su ishemične bolesti srca (I20-I25) navedene u osobnoj anamnezi 1.468 (2,6%) branitelja koji su se odazvali na sistematski pregled. Postraumatski stresni poremećaj (F43.1, F62.0) zabilježen je kod 2.981 branitelja (5,3% branitelja koji su se odazvali na sistematski pregled). Malignu bolest u osobnoj anamnezi ima 1267 branitelja (2,2% branitelja koji su se odazvali na sistematski pregled).

**Ad b) Navike**

Od životnih navike u povijestima bolesti navodili su se podaci o pušenju i konzumaciji alkohola.

Među braniteljima koji su se odazvali na sistematski pregled puši njih 18.008 (33,1% branitelja kod koji je specificiran podatak o pušenju), dok njih 36.071 ne puši (66,2% branitelja kod koji je specificiran podatak o pušenju) od čega je 370 bivših pušača. Podatak o pušenju nije naveden u 1.914 (3,4%) povijesti bolesti. (tablica 41).

**Tablica 41. Pušenje kod branitelja koji su se odazvali na sistematski pregled**

Navika	Puši	Ne puši	Nespecificirano	Ukupno
Pušenje	18.008	36.071	1.914	56.363

Alkohol ne konzumira 39.928 branitelja (73,9% branitelja kod koji je specificiran podatak o konzumaciji alkohola), od čega su 33 apstinenta, dok 14.039 (26% branitelja kod koji je specificiran podatak o konzumaciji alkohola) konzumira alkohol u različitim količinama i učestalosti. Podatak o konzumaciji alkohola nije naveden u 2.363 (4,2%) povijesti bolesti. (tablica 42).

**Tablica 42. Konzumacija alkohola kod branitelja koji su se odazvali na sistematski pregled**

Navika	Pije	Ne pije	Nespecificirano	Ukupno
Alkohol	14.039	39.928	2.363	56.363

**Ad c) Zabilježeni zdravstveni status**

Kod 20.054 (35,6%) branitelja nisu zabilježena neka odstupanja u statusu presensu. Određena odstupanja u statusu zabilježena su kod 6.521 (11,6%) branitelja, pri čemu je na vodećem mjestu zabilježenih odstupanja pretilost. Kod 8.717 branitelja (17,6% branitelja kod kojih je mjerena visina i težina) zabilježen je indeks tjelesne mase (ITM) do 25 (idelana tjelesna težina); kod 22.792 branitelja (46% branitelja kod kojih je mjerena visina i težina) je ITM od 25-30 (prekomjerna tjelesna težina), dok je 18.044 branitelja (36,4% branitelja kod kojih je mjerena visina i težina) pretilo i ITM je veći od 30. Kod 6.810 branitelja (12,1%) nisu navedeni podaci o tjelesnoj težini i visini i ITM-u (tablica 43).

**Tablica 43. Indeks tjelesne mase kod branitelja koji su se odazvali na sistematski pregled**

Indeks tjelesne mase	Broj osoba
Do 25 (idelana tjelesna težina)	8.717
25-30 (prekomjerna tjelesna težina)	22.792
Veći od 30 (pretilost)	18.044
Nespecificirano	6.810
<b>Ukupno</b>	<b>56.363</b>

Od statusa se u povijesti bolesti navode podaci o puls u i krvnom tlaku. Kod 10.063 branitelja (48,1% branitelja kojima je mjereno puls) zabilježeni su puls od 60-70 otkucaja u minuti; kod 6.551 (31,3% branitelja kojima je mjereno puls) puls je bio od 71-80; kod 3.806 (18,2% branitelja kojima je mjereno puls) puls je bio od 81-100, dok kod 500 (2,4% branitelja kojima je mjereno puls) zabilježeni su puls veći od 101 otkucaj u minuti. Podatak o puls u nije naveden kod 35.443 branitelja / povijesti bolesti (62,9%). (tablica 44).

**Tablica 44. Podaci o puls u kod branitelja koji su se odazvali na sistematski pregled**

Puls/ otkucaja u minuti	Broj osoba
60-70	10.063
71-80	6.551
81-100	3.806
>100	500
Nespecificirano	35.443
<b>Ukupno</b>	<b>56.363</b>

Kod 17.319 branitelja (78,9% branitelja kod kojih je mjereno tlak) sistolički tlak je od 100-140, dok je kod 4.632 (21,1% branitelja kod kojih je mjereno tlak) viši od 140 mm/Hg. (tablica 45). Kod 15.028 branitelja (68,6% branitelja kod kojih je mjereno tlak) dijastolički tlak je 60-80; kod 4.799 (21,9% branitelja kod kojih je mjereno tlak) je od 81-90; kod 1.723 (7,9% branitelja kod kojih je mjereno tlak) je od 91-100 dok je kod 341 branitelja (1,6% branitelja kod kojih je mjereno tlak) dijastolički tlak viši od 100 mm/Hg. Podatak o tlaku nije naveden u 34.472 (61,2%) povijesti bolesti. (tablica 46).

**Tablica 45. Podaci o sistoličkom tlaku kod branitelja koji su se odazvali na sistematski pregled**

Sistolički tlak/mmHg	Broj osoba
100-140	17.319
>140	4.632
Nespecificirano	34.412
<b>Ukupno</b>	<b>56.363</b>

**Tablica 46. Podaci o dijastoličkom tlaku kod branitelja koji su se odazvali na sistematski pregled**

Dijastolički tlak/mmHg	Broj osoba
60-80	15.028
81-90	4.799
91-100	1.723
>100	341
Nespecificirano	34.472
<b>Ukupno</b>	<b>56.363</b>

**Ad d) Pretrage**

Na sistematskom pregledu rađene su sljedeće pretrage: EKG, RTG srca i pluća, UZV abdomena, laboratorijske pretrage, dok je kod žena uz navedeno rađen UZV dojki te ginekološki pregled, s napomenom da sve bolnice nisu radile sve od navedenih pretraga.

- a) **EKG** – Kod 44.942 (82,6% branitelja kod kojih je rađen EKG) branitelja nema odstupanja u EKG-u; određena odstupanja zabilježena su kod 9.489 branitelja (17,4% branitelja kod kojih je rađen EKG) dok podatak o EKG-u nije naveden u 1.932 (3,4%) povijesti bolesti.
- b) **RTG srca i pluća** – Kod 47.176 branitelja (87,5% branitelja kod kojih je rađen rtg) nema odstupanja u RTG nalazu srca i pluća; određena odstupanja postoje kod 6.769 (12,5% branitelja kod kojih je rađen rtg) branitelja dok podatak o RTG srca i pluća nije naveden u 2.418 (4,3%) povijesti bolesti.
- c) **UZV abdomena** – Kod 34.841 branitelja (64,1% branitelja kod kojih je rađen uzv) nema odstupanja u nalaz UZV abdomena; određena odstupanja postoje kod 19.492 (35,9% branitelja kod kojih je rađen uzv) branitelja, dok podatak o UZV abdomena nije naveden u 2.030 povijesti bolesti (3,6%).
- d) **UZV prostate** – Kod 34.369 (79,8% branitelja kod kojih je rađena ova pretraga) branitelja nalaz je bio uredan, dok kod 8.707 (20,2% branitelja kod kojih je rađena ova pretraga) branitelja postoji patološki nalaz.
- e) **UZV dojke** – kod 1.554 braniteljica (83% braniteljica kod kojih je rađen UZV dojke) bio je uredan nalaz; dok je kod 319 (17% braniteljica kod kojih je rađen UZV dojke) bilo određenih odstupanja od normalnog nalaza.
- f) **Ginekološki nalaz** – Uredan nalaz ginekološkog pregleda bio je kod 1.244 (85,8% braniteljica kod kojih je rađen ginekološki pregled) braniteljice, dok su kod njih 206 (14,2%) utvrđena određena odstupanja.

**Laboratorijske pretrage**

Ovi nalazi sustavno se prate od trenutka uvođenja obrasca za izvještavanje o provedenom sistematskom pregledu

- a) **Enzimi** – Uredne nalaze enzima ima 34.646 (79,5% branitelja kod kojih je rađena ova pretraga), dok određena odstupanja/patološki nalaz postoje kod 8.922 (20,5% branitelja kod kojih je rađena ova pretraga) branitelja.
- b) **Jetrene probe** - Uredne jetrene probe ima 43.272 (89,8% branitelja kod kojih je rađena ova pretraga), dok određena odstupanja/patološki nalaz postoje kod 4.915 (10,2% branitelja kod kojih je rađena ova pretraga) branitelja.
- c) **Kompletna krvna slika** – Urednu kompletnu krvnu sliku ima 43.991 (91% branitelja kod kojih je rađena ova pretraga), dok određena odstupanja/patološki nalaz postoje kod 4.371 (9% branitelja kod kojih je rađena ova pretraga) branitelja.
- d) **Sedimentacija** – Urednu sedimentaciju ima 44.799 (95,2% branitelja kod kojih je rađena ova pretraga), dok određena odstupanja/patološki nalaz postoje kod 2.237 (4,8% branitelja kod kojih je rađena ova pretraga) branitelja.
- e) **Glukoza u krvi** – Urednu razinu glukoze u krvi ima 36.946 (77,4% branitelja kod kojih je rađena ova pretraga), dok su određena odstupanja/patološki nalaz zabilježena kod 10.816 (22,6% branitelja kod kojih je rađena ova pretraga) branitelja. (tablica 47).

**Tablica 47. Podaci o učinjenim pretragama**

Pretraga	Nalaz (broj osoba)			Ukupno osoba
	uredan	određena odstupanja	nespecificirano	
EKG	44.942	9.489	1.932	56.363
RTG srca i pluća	47.176	6.769	2.418	56.363
UZV abdomena	34.841	19.492	2.030	56.363
UZV prostate	34.369	8.707	-	43.076
UZV dojke	1.554	319	798	2.671
Ginekološki nalaz	1.244	206	1.221	2.671
Enzimi	34.646	8.922	-	43.568
Jetrene probe	43.272	4.915	-	48.187
Kompletna krvna slika	43.991	4.371	-	48.362
Sedimentacija	44.799	2.237	-	47.036
Glukoza u krvi	36.946	10.816	-	47.762

*Napomena: Nalazi laboratorijskih pretrage (enzimi, jetrene probe, kompletna krvna slika, sedimentacija, glukoza u krvi) te UZV prostate sustavno se prate od trenutka uvođenja obrasca (travanj 2017.) za izvješćavanje o provedenom sistematskom pregledu.*

Tijekom sistematskih pregleda postavljena je sumnja ili je utvrđeno slijedeći broj novootkrivenih bolesti i stanja, prema skupinama bolesti u skladu s Međunarodnom klasifikacijom bolesti (MKB-10).

**Tablica 48. Postavljena je sumnja ili je utvrđeno slijedeći broj novootkrivenih bolesti i stanja, prema skupinama bolesti u skladu s Međunarodnom klasifikacijom bolesti (MKB-10)**

MKB šifra	MKB naziv skupine bolesti	Broj osoba
A00-B99	Zarazne i parazitarne bolesti	28
C00-D48	Novotvorine	933
D50-D89	Bolesti krvi, krvotvornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava	590
E00-E90	Endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma	13.888
F00-F99	Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja	878
G00-G99	Bolesti živčanog sustava	138
H00-H59	Bolesti oka i očnih adneksa	19
H60-H95	Bolesti uha i mastoidnog nastavka	30
I00-I99	Bolesti cirkulacijskog sustava	6.331
J00-J99	Bolesti dišnog sustava	713
K00-K93	Bolesti probavnog sustava	5.675
L00-L99	Bolesti kože i potkožnog tkiva	54
M00-M99	Bolesti mišićno koštanog sustava i vezivnog tkiva	911
N00-N99	Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa	4.388
R00-R99	Simptomi, znakovi te abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nesvrstani drugamo	1.752
<b>Ukupno</b>		<b>36.328</b>

**Ad e) Preporuke**

Po završenom sistematskom pregledu branitelji su dobili određene preporuke. 25.000 branitelja (44,4% branitelja koji su se odazvali na sistematski pregled) dobilo je preporuku provođenja dodatnih dijagnostičkih pretraga. Preporuka pregleda / kontrole / daljnijeg tretmana specijaliste dobilo je 27.722 branitelja (49,2% branitelja koji su se odazvali na sistematski pregled), preporuke o promijeni životnog stila dobilo je 29.284 branitelja (52% branitelja koji su se odazvali na sistematski pregled), dok je kod 4.705 (8,3% branitelja koji su se odazvali na sistematski pregled) branitelja utvrđeno da nije potreban daljnji dijagnostički postupak.

**HRVATSKI ZDRAVSTVENO-STATISTIČKI  
LJETOPIS ZA 2019. GODINU –**  
*CROATIAN HEALTH STATISTICS  
YEARBOOK 2019*

**HRVATSKI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO**  
*- Croatian Institute of Public Health -*

Rockefellerova 7  
10 000 ZAGREB  
HRVATSKA - Croatia

---

*web izdanje / web edition*

*Zagreb, rujan / September 2020.*

ISSN 1331-2502

Dodatne obavijesti i podaci: [www.hzjz.hr](http://www.hzjz.hr) – *Additional informations and data*

---

Pri korištenju podataka obavezno navesti izvor  
*- The users of this report are requested to quote the source of information*